

ཚོམ་སྒྲིག་མི་སྣ།

Contributors

- **Huadan Zhaxi** དཔལ་ལྷན་བཀའ་ཤིས།, main editor, edited the dictionary and did most of the translation work. དཔལ་ལྷན་བཀའ་ཤིས་ནི་ཚོམ་སྒྲིག་པ་གཙོ་བོ་སྟེ། ཚིག་མཛོད་འདི་ཡོངས་བསྒྲིག་མཁུ་སྤྲུལ་ལུ་ཡོངས་སུ་མཛོད།
- **Kevin Stuart** wrote all the English sentences for the Tibetan-English section and wrote English sentences for the English-Tibetan section. **Kevin Stuart** ཡིས་བོད་དབྱིན་དང་དབྱིན་ཡིག་ཚན་པ་གཉིས་ཀའི་དབྱིན་ཡིག་གི་ཚིག་གྲུབ་རྣམས་བཟོས།
- **Rinchen Dorji** རིན་ཚེན་འོ་རྗེ།, checked the Tibetan sentences and the translations and translated some of the sentences from English to Tibetan. **Gesang Norbu** གླལ་བཟང་ལོ་ར་བ།, **Dorji Zhaxi** འོ་རྗེ་བཀའ་ཤིས།, **Rinchen Khar** རིན་ཚེན་མཁའ་རྩལ།, **Gongbu Cairang** མགོན་པོ་ཚེ་རིང་། checked the Tibetan sentences. རིན་ཚེན་འོ་རྗེས་བོད་ཡིག་གི་ཚིག་གྲུབ་དང་ཡིག་སྐྱར་རྣམས་ལ་དག་བཅོས་བྱས་པ་དང་དབྱིན་ཡིག་ནས་བོད་ཡིག་ཏུ་ཡིག་སྐྱར་ཅུང་ཟད་བྱས། གླལ་བཟང་ལོ་ར་བ་དང་། འོ་རྗེ་བཀའ་ཤིས། རིན་ཚེན་མཁའ་རྩལ། མགོན་པོ་ཚེ་རིང་བཅས་ཀྱིས་བོད་ཡིག་གི་ཚིག་གྲུབ་རྣམས་ལ་དག་བཅོས་བྱས།
- **Sandra Benson**, wrote English sentences for the English-Tibetan part. **Sandra Benson** ཡིས་དབྱིན་བོད་ཚན་པའི་དབྱིན་ཡིག་གི་ཚིག་གྲུབ་རྣམས་བཟོས།

བོད་དབྱིན་གྱི་སྐད་

Tibetan-English

ཀ

ཀཁ་། beginning learner || The beginning learner of English is often nervous. དབྱིན་སྐད་སྦྱོང་བའི་ཀཁ་པ་རྣམས་རྒྱན་པར་འཚབ།

ཀཅ། things, goods || How many things did you buy today?
ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་རིང་ཀཅ་ཅི་ཙམ་ཉོས།

ཀཉ། pillar || The wooden pillar is old and rotten. ཤིང་གི་ཀཉ་བདེ་རྒྱུ་ལྡན་ལུ་གྲུ།
ཀཉེད། have to || I have to visit my mother soon.

ངས་འཕམ་ལུ་ཨ་མ་ལ་འཚོམས་འདྲི་བྱེད་དགོས།

ཀཏ། hello || Hello, students. ཀཏེ། སློབ་གྲོགས་རྣམས།

ཀར། candy, sugar || This candy has a lot of sugar in it.

ཀར་འདི་ནི་ནང་ལ་མངར་ཆ་མང་བོ་འདྲིས།

ཀམ་མི་ཀམ་མི། crumpled || He set the crumpled piece of red paper on fire.

ཁོས་ཀམ་མི་ཀམ་མིར་གྱུར་བའི་ཤོག་གུ་དམར་བོ་དེ་མེ་ཐོག་ལ་བཞག།

ཀམ་མེ་ཀམ་མེ། to blink one's eyes to show something unusual || His eyes blinked when I described unusual things.

ངས་དོན་དག་ལྲང་མཚར་ཙན་བཤད་སྐབས། ཁོའི་མིག་ཀམ་མེ་ཀམ་མེ་བྱས།

ཀའ། shout, yell || His shout was heard far away. ཁོའི་གྱུང་རིང་དུ་ཐོས་བྱུང།

ཀའོ། shout, yell || Her yell brought her family running outside to see

what was the matter. ཁོ་མོས་ཀུ་ཚེ་བརྒྱབ་པས་བཟའ་མི་རྣམས་དོན་ཅི་ཞིག་བྱུང་བར་བལྟ་བར་ལྷི་
 རོལ་དུ་བརྒྱགས་ནས་ཐོག།
 ཀྱུ་དོག narrow personality || I don't like him because his personality is so
 narrow. ཁོའི་སློ་དོག་རྒྱུན་པོལ་མི་དགའ།
 ཀྱུ་རེ། kidding, joking || Our teacher is always joking with us.
 ང་ཚོའི་དགོ་ཚུན་གྱིས་རྟག་ཏུ་ང་ཚོ་དང་ཀུ་རེ་ཕྱེད།
 ཀྱུ་ལྷ། apple || The green apple slowly became bright red. ཀྱུ་ལྷ་སྒྲོ་དོག་དལ་མོས་ཏེ་
 ཅང་དམར་བོར་གྱུར།
 ཀྱུག་ཀྱུག bent, curved || The old man's walking stick is curved.
 ཚད་བོ་དེའི་ལག་རྒྱུན་ཀྱུག་ཀྱུག་རེད།
 ཀྱུ་ག། everyone, entire, all || Everyone is glad that our exam has been
 postponed. ང་ཚོའི་རྒྱགས་ཕྱིར་བམིངས་པས་ཀུན་ལ་དགའ་སློབ་སྐྱེས།
 ཀྱུ་ཁྱབ། widespread, widely popular || English is a widely popular
 language. དབྱེན་རྣམས་ཀྱི་ཀུ་ཁྱབ་གྱི་རྣམས་འགྲུབ་ཤིག་རེད།
 ཀྱུ་མ་ལྷོ་ག། the all knowing, the Buddha || The Buddha is deeply respected
 by Tibetans. ཀུན་མ་ལྷོ་ག་སངས་རྒྱལ་ནི་བོད་མིས་སྤྱི་བོར་འཇོག།
 ཀྱུ་རྟུ། eternity, everywhere, to all places || The teachings of the Buddha
 have gone almost everywhere. སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་ལྷབ།
 ཀྱུ་རྟུ་བུ་སྐྱེ། anthology, collection || Have you read the anthology of famous
 Tibetan short stories? ཁྱོད་ཀྱིས་བོད་གྱི་སྐྱེང་བུང་གྲགས་ཅན་ཀུན་བུ་ས་དེ་རྣོག་སྦྱང་ངམ།
 ཀྱུ་རྟུ་ནས། ¹from everywhere; ²entirely || ¹People came from everywhere to
 see the temple dance. མི་རྣམས་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀུན་ནས་འཆམ་ལ་བལྟ་བར་ཡོང། ²I entirely
 agree with her opinion about not getting involved in that issue.
 ཁོ་མོའི་དོན་དག་དེའི་ནང་དུ་མི་རྒྱུད་པའི་བསམ་ཚུལ་ལ་ང་ཀུན་ནས་འཐབ།
 ཀྱུ་རྒྱུད། moral, virtuous behavior || Your moral conduct will be closely
 observed. ཁྱོད་གྱི་ཀུ་རྒྱུད་ལ་གཞན་གྱིས་ཞིབ་བརྟག་བྱེད་ཅེས།
 ཀྱུ་རྟུ་བཟང། entirely good || I have known her for many years and I can say
 that she is an entirely good person.
 ངས་མོའི་ཤེས་ནས་ལོ་དྲུ་མ་འགོར་བས་ངས་ཁོ་མོ་ནི་མི་ཀུན་བཟང་ཞིག་རེད་ཟེར་གྲུབ།
 ཀྱུ་རྒྱུད། motivation, motive || What is your motivation for majoring in
 the Tibetan language at University? ཁྱོད་ཀྱིས་སློབ་ཆེན་དུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཆེད་སྦྱོར་
 བྱེད་འདོད་པའི་ཀུ་རྒྱུད་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན། His motive was greed. ཁོའི་ཀུ་རྒྱུད་ནི་འདོད་སྦྱོར་
 ཡིན།
 ཀུ་མ་ཀུ་མ། wincing || Wincing in pain is what the little girl did when she

touched the hot stove with her hand.

བུ་མོ་རྒྱུ་རྒྱུ་དེས་ལྷགས་ཐབ་ཚོ་བོ་ལ་རེག་པ་ན་ན་ཟུག་གི་དབང་གིས་ལུས་ཀྱུམ་ཀྱུམ་བྱས།
ཀོ་བ། leather || My brother gave me this leather belt for my birthday.

ངའི་རྒྱ་ནག་གྱིས་ཀོ་བའི་སྐེ་ར་གསལ་འདི་ངའི་སྐྱེས་སྐར་གྱི་ལེགས་སྐྱེས་སུ་བྱིན།
ཀལེ། hello, hi || Hello! I saw you yesterday but you didn't see me.

ཀལེ། ལ་སང་ངས་ཁྱོད་མཐོང་བྱུང་པ་ལས་ཁྱོད་གྱིས་ང་མཐོང་མ་བྱུང་།
ལྷན། above, on || Above the table there is a window.

ཚོས་ཚོའི་ལྔ་དྲ་ན་སྐྱེ་བུ་ལྲང་ཞིག་ཡོད།
ལྔ་དྲ་བ། brain || Do you like to eat sheep brains? ཁྱོད་ལུག་གི་ལྔ་དྲ་བ་ཟབ་ཚལ་ཡེ་དགལ།

ལྷ། serpent deity || Do you know the name of the serpent deity in that
painting? ཁྱོད་གྱིས་ཐང་གའི་སྐྱེ་བུ་ལྔ་དྲའི་མིང་ཡི་ཤེས།

ལྷུ། (བསྐྱབ་པ། བསྐྱབས། ལྷུ་བས།) to don, put on || He donned new clothing for the
party. སྤྱོད་ཚོགས་ལ་འགྲོ་བར་ཁོས་གོན་པ་གསར་བ་བསྐྱབས།

ལྷོག་ (བསྐྱབ་པ། བསྐྱབས། ལྷོག་པས།) to read || I have to read my book with a candle.
ངས་ལྔ་ཚེ་ལ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔེ་ཆ་ལྷོག་དགོས།

ལྷོག་དེབ། textbook || How many textbooks did you buy this year?
དེའང་ཁྱོད་གྱིས་ལྷོག་དེབ་ཅི་ཚམ་ཉོས།

དགལ། to congeal, become rigid || The fat on top of the mutton soup has
congealed. །གཟུའི་སྐྱེང་གི་ཞག་དགལ་ཡོད།

དགལ། hard, difficult || Walking up the steep mountain path was hard.
རི་གཟར་གྱི་རྐང་ལམ་འཛོག་དགལ།

དགལ་འགྲེལ། explanation of a difficult point or meaning || His explanation
of difficult points is never very clear. ཁོ་བའི་དགལ་འགྲེལ་ནི་ནམ་ཡང་གསལ་ལ་བོམ་ན།

དགལ་ངལ། difficulty, hardship || He overcame many hardships to
eventually become a successful businessman.

ཁོང་གིས་དགལ་ངལ་མང་པོ་ཁྱུ་དུ་བསད་མཐར་ཚོང་བ་དོན་འགྲུབ་ཅིག་ཏུ་སྦྱར།
དགལ་སྤྲུག། hardship || Little money and little food were hardships for the
family. བྱི་མ་ཚང་ལ་མཚོན་ན་སྤོང་མོ་དང་ཟ་མ་ཉེ་ལ་ཚམ་ལས་མེད་པ་ནི་དགལ་སྤྲུག་ཡིན།

དགལ་ལས། hard work || Hard work will bring you success.
དགལ་ལས་ལྷུངས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་འགྲུབ།

དགར་ཆག། ¹index; ²contents || ¹My book doesn't have an index. ངའི་དཔེ་ཆ་ལ་
དགར་ཆག་མེད། ²After I read the contents I wanted to read the entire
magazine. དགར་ཆག་བསྐྱབས་རྗེས་ང་ལ་དུས་དེབ་ཡོངས་རྒྱུགས་ལྷོག་རྒྱུ་འདུན་པ་སྐྱེས།

དགར་པོ། white || The beautiful white snow covered the grassland.

ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཁ་བ་དཀར་བོས་རྩ་བ་བཅས་ཤིང་།
 དཀར་རྩིས། astrology || I have been studying some books about astrology.
 རས་དཀར་རྩིས་སྐོར་གྱི་དཔེ་ཆ་འགའ་ལ་སྤོབ་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད།
 དཀར་ཡིལ། china cup || I broke my mother's only china cup last week.
 གཟམ་འཁོར་སྡོན་མར་རས་ཨ་མའི་དཀར་ཡིལ་གཅིག་ཕུ་བཅགས།
 དཀོན། rare, exotic || These days genuine tiger skins are rare. དུས་བབ་སྐབས་སྐབས་སྐབས་
 རོ་མ་ཉ་ཅང་དཀོན།
 དཀོན་མཚོ་ག། supreme deity || The religious ritual was dedicated to the
 supreme deity. ཚོས་ལུགས་གྱི་ཚོག་ཞེ་དཀོན་མཚོ་གལ་མཚོད་པ་ཡིན།
 དཀོན་པོ། rare and exotic things || In the marketplace near the temple, many
 rare and exotic things are for sale.
 དཀོན་པ་དང་ཉེ་བའི་ཚོང་ར་ན་དངོས་པོ་དཀོན་པོ་མང་བོ་འཚོང་རྒྱ་ཡོད།
 དགྲིལ། center, middle || Please move to the center of the room.
 ཁང་བའི་དགྲིལ་ལ་སྤོང་ལུགས་མཛོད།
 དུས་མཉམས། ordinary, common || I like ordinary food best.
 ར་བཅས་དུས་མཉམས་ལ་ཆེས་དགའ་བོ་འདུག།
 དགྲི (དགྲི་དགྲིས། དགྲིས།) ¹to wrap around; ²to wind up || ¹She wrapped a wool
 scarf around her neck. ཁོ་མོས་བལ་བཟོས་མགོ་རས་ཤིག་རང་གི་སྐྱེ་ལ་དགྲིས། ²Every
 morning he must wind up his clock. ཁོས་ཉིན་རེའི་ཞོགས་པར་རྒྱ་ཚོད་འཁོར་ལོ་དགྲི
 དགོས།
 དུལ། (དུལ། དུལ་གས། དུལ་གས།) to shake, to stir || After you add tea to milk you
 have to stir it. ལྷོད་ལྷིས་འོ་མའི་ནང་ལ་ཇ་བསྐྱེད་རྗེས་རེས་པར་དུ་དུལ་གས་དགོས།
 དུལ་གས་ཤིང་། instigation, incitement, provocation || What was the instigation
 for the recent social unrest? ཉེ་སྤེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཟང་ཟེང་དེ་དུལ་གས་རྒྱུ་ནི་ཅི་ཞིག་ལས་བྱུང་།
 དེའོ་གསལ་ལྟམ། rumor, talk || There are many rumors about him, but I don't
 believe most of them.
 ཁོའི་སྐོར་གྱི་དེའོ་གསལ་ལྟམ་མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་། ར་མང་ཆེ་ཤོས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས།
 དེའོ་ལ་བ། to play a music instrument, to loosen || We want to play music
 instruments this evening in our classroom.
 དེ་དགོང་ར་ཚོས་སྤོབ་ཁང་ནང་དུ་རོལ་ཆས་དེའོ་ལ་འདོད།
 བཀག་བསྐྱེལ། halting || The halting of the water by the new river dam is a
 good thing. རྒྱ་རགས་གསར་བ་དེས་རྒྱ་བོ་བཀག་བསྐྱེལ་བྱས་པ་དེ་ནི་དོན་བཟང་ཞིག་རེད།
 བཀག་འགོག། preventing, proscribing, stopping || Preventing the spread of
 the disease will not be very difficult. རྣམ་པུས་བཀག་འགོག་བྱེད་རྒྱུ་ནི་ཉ་ཅང་

དགའ་མོ་ཞིག་ཡིན་མི་སྲིད།

བཀག་རྒྱ། ban, restriction || The ban on killing endangered wildlife is necessary. རྒྱུད་ཟུང་ཉེན་ཁར་སྲུག་པའི་སྲོག་ཆགས་གསོད་པའི་བཀག་རྒྱ་ནི་དགོས་ངེས་ཆེ།

བཀག་ཉར། detention, arrest || His detention was necessary in order to investigate the charges against him.

ཁོ་རང་གཏུག་གཤམ་གྱི་བྱས་པའི་ཤྱོད་གཞི་ལ་ཉོན་ལེན་བྱེད་ཆེད། ཁོ་བཀག་ཉར་བྱས་པ་ནི་དགོས་མཁོ་ཆེ།
བཀའ། command, proscription || Although he is a very intelligent man, his latest command is not reasonable.

ཁོ་ནི་མི་གྲུང་བོ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། ཉེ་ལམ་གྱི་བཀའ་དེ་ལ་གནས་ལུགས་མེད།
བཀའ་བརྒྱུན། condemnation, reprimand || His harsh reprimand was a permanent lesson. ཁོའི་བཀའ་བརྒྱུན་དག་པོ་དེ་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག་ཡིན།

བཀའ་རྒྱ། government edict || The government edict encouraging people to conserve electricity and water is reasonable.

མི་རྣམས་ལ་གྲོག་ཆུ་གོན་ཆུང་བྱེད་པར་སྐྱེལ་བའི་སྲིད་གཞུང་གི་བཀའ་རྒྱ་དེ་ལ་གནས་ལུགས་ལྡན།
བཀའ་དྲིན། gratitude || He showed great gratitude for me helping him.

ངས་ཁོ་ལ་རོགས་རམ་བྱས་པར་ཁོས་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་ཞུས།
བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་བསམ་པ། thankful, grateful || She was grateful for her mother's love. ཁོ་མོས་རང་གི་ཨ་མའི་བྱམས་ལེས་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་བསམ་པ་བཟུང།

བཤུར་སྟོ། respect, esteem || We have great respect for that teacher.
ང་ཚོས་དགེ་རྒན་དེ་ལ་བཤུར་སྟོ་ཆེན་པོ་བྱེད།

བཤོད་སྒྲིག། arrangement || What arrangements have you made for their visit? ཁོ་ཚོའི་འཚོམས་འདྲི་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཤོད་སྒྲིག་ཅི་ཞིག་བྱས་ཡོད་དམ།

བཤོད་སྒྲིག་པ། organizer, planner || He is the best organizer that I know.
ཁོ་ནི་ངས་ཞེས་པའི་བཤོད་སྒྲིག་པ་ཆེས་བཟང་བོ་ཡིན།

བཤོད་འདོམས། command, order || My teacher gave an order to me and my classmates to clean the room. དེའི་དགོ་རྒྱུ་རྒྱུས་ར་དང་སྤོབ་གྲོགས་རྣམས་ལ་ཁར་བར་གཙུང་སྤྱོད་བྱེད་པའི་བཤོད་འདོམས་བྱས།

བཤོད་འདོམས་པ། commander, person in charge || The commander of the army retired after forty years of service.

དམག་དཔུང་བཤོད་འདོམས་པ་དེས་དམག་ལས་ལོ་བཞི་བཅུ་ལ་བསྐྱུངས་ཇེས་ལས་འཁྲུར་བྱས།
བཤོད་པ། ¹idea; ²layout || ¹I don't agree with your idea. རྒྱུད་ཀྱི་བཤོད་པ་ལ་མི་འཇུག།

²I like the layout for your new advertisement. ཁྱོད་ཀྱི་མཚོམས་སྤྱིར་བཏང་ཁུབ་གསར་བའི་བཤོད་པ་ལ་ང་དགའ་བོ་འདུག།

བཤོ་ལ། to make use of, to utilize || My sister is a travel guide and makes

use of her English with foreign tourists nearly every day.

འདི་སྲིད་མོ་ནི་ཡུལ་སྐོར་ལ་མ་འགོ་ཡིན་པས་ཁོ་མོས་མལ་ཆེར་ཉིན་རེར་བྱི་གྲིང་གི་ཡུལ་སྐོར་བ་དང་མཉམ་
དུ་རང་གི་དབྱིན་ཡིག་བཀོལ་བ་ཞིན་ཡོད།

བཀོལ་སྤྱོད། utilization, exploitation || The utilization of our country's
natural resources should be done carefully.

ངའོ་ཚོ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བྱུང་ཐོན་ཁུངས་དེ་གོན་ཚུངས་སྐོས་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་དགོས།

བྲ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ། || The sun was shining but we still slept.

ཉི་འོད་འཕྲོས་ཀྱང་ཚོ་སྦྲར་བ་ཞིན་གཉིད་ལ་ཡུར།

བྲ་ལ་ཞེས། auspicious, fortunate || Rainbows are auspicious symbols. འཇམ་

ཚོན་ནི་བྲ་ལ་ཞེས་པའི་རྟུགས་ཤིག་ཡིན། We will choose an auspicious time for our
daughter's wedding. ངའོ་ཚོས་བུ་མོའི་གཉེན་སྦྲེན་ལ་བྲ་ལ་ཞེས་པའི་ཉིན་མོ་ཞིག་གདམ་རྒྱུ་ཡིན།

བྲ་ལ་གསལ་དང་སྤྱི། gloss, glitter, brilliance || The stars shone in the sky with

unusual brilliance. རྣམ་མཁའི་སྐར་ཚོགས་ལ་བྲ་ལ་གསལ་དང་སྤྱི་པར་འཚོར།

བྲ་ལ་སྤྲོགས། hunger and thirst || Hunger and thirst were constant

companions when I was a child. བྱིས་པའི་དུས་སུ། བྲ་ལ་སྤྲོགས་ནི་ངའི་འབྲལ་ཐབས་མེད་
པའི་སྤོངས་གྲོགས་ཡིན།

ཀ། irrigation ditch || Yesterday afternoon I saw a small fish in the
irrigation ditch. ཁ་སང་བྱི་ཤོར་དས་ཚུ་ཀའི་ནང་དུ་ཉམ་ཞིག་མཐོང།

ཀ་དུ་སྐྱོག་fetter || The horse stepped out of its fetter. རྩེ་ཀ་དུ་སྐྱོག་ལས་བར།

ཀ་དུ་ཚེན། barefoot || In summer I like to go barefoot on the grassland.

དབྱུང་ཁབ། ད་རྩུ་བབ་སྤེད་དུ་ཀ་དུ་ཚེན་ལ་འགྲོ་བར་དགའ།

ཀ་དུ་ཚེན། footprint || After it snows I like to make footprints where no one
has walked. ཁངས་བབས་ཚེས་མི་གཞན་པས་གོམ་ཁ་སྐོས་མེད་སར་དར་དུ་ཀ་དུ་ཚེན་འཇོག་པར་དགའ།

ཀ་དུ་བར། walking, on foot || We could take a taxi, but I prefer to go on

foot. ངའོ་ཚོ་བོགས་གཏོང་རྒྱ་དང་འཁོར་ལ་བསྐྱོད་ཚོག་མོད། འོན་ཀྱང་ང་རང་ཀ་དུ་བར་ལ་འགྲོ་བར་དགའ།

ཀ་དུ་བར་བ། walker, pedestrian || He was a great walker—even when he was

eighty he liked to walk several kilometers everyday. ཁོ་ནི་ཀ་དུ་བར་བར་བ་
ཞིག་ཡིན་པས་ཐ་ར་རང་ལོ་བརྒྱད་ཅུར་སྤྱོད་ཀྱང་ཉིན་རེར་ཀ་དུ་བར་ལ་སྤྱི་ལའ་འགའ་རེ་འགྲོ་བར་དགའ།

ཀ་དུ་མཐིལ། sole (of foot) || I stepped on a nail and it penetrated the sole of
my foot. ང་འཛོར་མ་ཞིག་གི་སྤེང་གོམ་པ་སྤོས་པས་དེ་ངའི་ཀ་དུ་མཐིལ་ལ་འཛོར།

ཀ་དུ་སྤྱོམ། trousers || I like these brown trousers because they are made of
wool and are very warm. ཀ་དུ་སྤྱོམ་སྤྱི་གཏོང་དག་རྒྱུ་བལ་ལས་བཟོས་ཤིང་ཅ་ཅང་དྲོན་པོ་
ཡིན་པས་ང་དེ་ཚོ་ལ་དགའ།

ཀ་དུ་བ། ¹foot; ²leg || ¹When the horse stepped on his right foot, he

screamed in agony. རྟོ་བོས་ཁོའི་རྒྱུ་རྒྱུ་མའི་སྤྲོད་དུ་བརྗེས་པ་ན། ཁོས་ན་ལྷག་མ་བཟོད་
པར་དུ་སྐད་བཏོན། ²Those basketball players have very long legs. ལྷང་ཕྱེད་སྤྱོལ་
ཕྱེད་མཁའ་དགའ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་མའི་སྤྲོད་དུ་བརྗེས་པ་ན། ཁོས་ན་ལྷག་མ་བཟོད་

རྒྱུ་རྒྱུ་མའི་སྤྲོད་དུ་བརྗེས་པ་ན། ཁོས་ན་ལྷག་མ་བཟོད་ གྲུ་རྒྱུ་
foot was paralyzed.

པར་དུ་སྐད་བཏོན། ཁོས་ན་ལྷག་མ་བཟོད་ གྲུ་རྒྱུ་

རྒྱུ་རྒྱུ་མའི་སྤྲོད་དུ་བརྗེས་པ་ན། ཁོས་ན་ལྷག་མ་བཟོད་ གྲུ་རྒྱུ་
infantryman || My father was an infantryman in the last war.

ཐེངས་སྤྱི་ལོ་མའི་འཕམ་ལུགས་ཁོ་ཆོས་དུ་བརྗེས་པ་ན། ཁོས་ན་ལྷག་མ་བཟོད་ གྲུ་རྒྱུ་

རྒྱུ་རྒྱུ་མའི་སྤྲོད་དུ་བརྗེས་པ་ན། ཁོས་ན་ལྷག་མ་བཟོད་ གྲུ་རྒྱུ་
soccer, football || Soccer is not very popular in the United
States, but it is very popular in China and the United Kingdom.

རྒྱུ་རྒྱུ་མའི་སྤྲོད་དུ་བརྗེས་པ་ན། ཁོས་ན་ལྷག་མ་བཟོད་ གྲུ་རྒྱུ་

རྒྱུ་རྒྱུ་མའི་སྤྲོད་དུ་བརྗེས་པ་ན། ཁོས་ན་ལྷག་མ་བཟོད་ གྲུ་རྒྱུ་
toe || He cut off his right big toe when he was chopping wood
in the forest. ཁོས་ན་ལྷག་མ་བཟོད་ གྲུ་རྒྱུ་

རྒྱུ་རྒྱུ་མའི་སྤྲོད་དུ་བརྗེས་པ་ན། ཁོས་ན་ལྷག་མ་བཟོད་ གྲུ་རྒྱུ་
footpath || There is a footpath from our village to the small
village over the mountain.

རྒྱུ་རྒྱུ་མའི་སྤྲོད་དུ་བརྗེས་པ་ན། ཁོས་ན་ལྷག་མ་བཟོད་ གྲུ་རྒྱུ་

རྒྱུ་རྒྱུ་མའི་སྤྲོད་དུ་བརྗེས་པ་ན། ཁོས་ན་ལྷག་མ་བཟོད་ གྲུ་རྒྱུ་
to steal || If you want to steal money from a bank you
should think about the punishment. ཁོས་ན་ལྷག་མ་བཟོད་ གྲུ་རྒྱུ་
ཉེས་ཚད་ལ་འདད་རྒྱུ་ལོས།

རྒྱུ་རྒྱུ་མའི་སྤྲོད་དུ་བརྗེས་པ་ན། ཁོས་ན་ལྷག་མ་བཟོད་ གྲུ་རྒྱུ་
looting, robbing || The bandits went everywhere, robbing the
people. ཁོས་ན་ལྷག་མ་བཟོད་ གྲུ་རྒྱུ་

རྒྱུ་རྒྱུ་མའི་སྤྲོད་དུ་བརྗེས་པ་ན། ཁོས་ན་ལྷག་མ་བཟོད་ གྲུ་རྒྱུ་
thief, robber || The thief stole my wife's new gold watch last night
as she came home from work on the bus.

ཁད་དགོང་པོ་ཆུང་མ་སྤྱི་ལོ་མའི་འཕམ་ལུགས་ཁོ་ཆོས་དུ་བརྗེས་པ་ན། ཁོས་ན་ལྷག་མ་བཟོད་ གྲུ་རྒྱུ་
ཉེས་ཚད་ལ་འདད་རྒྱུ་ལོས།

རྒྱུ་རྒྱུ་མའི་སྤྲོད་དུ་བརྗེས་པ་ན། ཁོས་ན་ལྷག་མ་བཟོད་ གྲུ་རྒྱུ་
chair || My mother always sat in this red chair after a hard day's
work. ཉེས་ཚད་ལ་འདད་རྒྱུ་ལོས། ཁོས་ན་ལྷག་མ་བཟོད་ གྲུ་རྒྱུ་

རྒྱུ་རྒྱུ་མའི་སྤྲོད་དུ་བརྗེས་པ་ན། ཁོས་ན་ལྷག་མ་བཟོད་ གྲུ་རྒྱུ་
waist || I got a pain in my waist after running three hundred
meters. ཉེས་ཚད་ལ་འདད་རྒྱུ་ལོས།

རྒྱུ་རྒྱུ་མའི་སྤྲོད་དུ་བརྗེས་པ་ན། ཁོས་ན་ལྷག་མ་བཟོད་ གྲུ་རྒྱུ་
¹to dig; ²to carve || ¹Tomorrow I will have to dig holes
to plant apple trees. ཁད་ཉེས་ཚད་ལ་འདད་རྒྱུ་ལོས། ཁོས་ན་ལྷག་མ་བཟོད་ གྲུ་རྒྱུ་
carves human figures out of wood. ཁོས་ན་ལྷག་མ་བཟོད་ གྲུ་རྒྱུ་

རྒྱུ་རྒྱུ་མའི་སྤྲོད་དུ་བརྗེས་པ་ན། ཁོས་ན་ལྷག་མ་བཟོད་ གྲུ་རྒྱུ་
¹digging; ²mining || ¹Digging for caterpillar fungus is something

that many people do in spring in my home place. དཔྱིད་ཀར་ངའི་ཕ་ཡུལ་དུ་
 དབྱར་རྩེ་དགུན་འབྲུ་ཤོ་བ་དེ་ནི་མི་མང་པོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་ཡིན། ²Coal mining destroyed
 a large area of grassland. རྩོམ་ལ་ཤོ་བ་དེས་རྩེ་ཆེན་པོ་ཞིག་བརྐྱས།

ཀྱུ། strand of rope || Slowly the strand of rope holding the box on the
 truck began breaking. རྩེ་སྐྱེས་ལོ་འདྲི་བའི་རྩེ་ཆུ་དེ་དལ་མོས་ཚད།
 ཀྱུ་དེ། ¹wild ass; ²pure; ³single || ¹The wild ass was afraid of the car. ཀྱུ་དེ་
 རྩེ་སྐྱེས་ལོ་འདྲི་བའི་རྩེ་ཆུ་དེ་དལ་མོས་ཚད། ²He likes to eat pure butter. ཤོ་མར་རྩེ་ཆུ་དེ་ཟ་བར་དགའ།
³He is a single person in his forties. ཤོ་ནི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོ་ན་པའི་མི་རྩེ་ཆུ་ཞིག་ཡིན།
 ཀྱུ་ལ། (ཀྱུ་ལ། ཀྱུ་ལ། ཀྱུ་ལ།) to swim || I want to swim this afternoon in the river
 near here. དེ་རིང་ཕྱི་ལོ་དེ་རིང་འདི་གའི་ཉེ་འདབས་ཀྱི་རྩེ་ཆུ་པོའི་ནང་རྩེ་ཆུ་ལྟེང་འདོད།
 ཀྱུ་ལ་སྟོང་། dandy || Looking at his hair and clothes I know he's a dandy.
 ཤོ་ནི་སྐྱ་དང་གོན་པ་ལ་བཞུས་ན། ངས་ཤོ་ནི་ཀྱུ་ལ་སྟོང་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས།
 ཀྱུ་ཞ། factor, because of || The most important factor in learning English
 well is two hours a day of study. དཔྱིན་ཡིག་ལེགས་པོ་ཞིག་སྒྲིབ་པར་ཆེས་གལ་ཆེ་བའི་
 ཉེན་རེར་རྩེ་ཆོད་གཉིས་རིང་སྒྲིབ་སྦྱོར་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཡིན།
 ཀྱུ་ཞི་ཞི། because || I am tired because I didn't sleep last night.
 མང་དགོང་ངམ་ཉལ་བས་ཉ་ཅང་མང་ཆད་འདུག།
 ཀྱུ་ཞི་ཞི། ¹disaster; ²incident || ¹The most recent disaster we experienced
 was the heavy snowfall two years ago. ཆེས་ཉེ་དུས་སུ་རྩེ་ཆོལ་བྱུང་བའི་ཀྱུ་ཞི་ཞི་དེ་ནི་
 ལོ་གཉིས་སྟོན་གྱི་ཁངས་ཆག་དེ་ཡིན། ²An incident happened last year between us
 that ended our friendship. བཞིང་རྩེ་ཆོལ་བར་ལ་ཀྱུ་ཞི་ཞི་གྲུང་ནས་མཇེའ་བཙུང་འཇུག་ཆད།
 ཀྱུ་ཞི། (བརྩེད། བརྩེད། བརྩེད། ཀྱུ་ཞི།) to stretch out || Stretch out your hand and I will
 pull you up. སྦྱོང་གིས་ལག་པ་རྩེ་ཆོལ་དང་ངས་སྦྱོང་ཡར་ལ་འབེན།
 རྩེ་གསལ། mute, dumb person || He has been mute since birth.
 ཤོ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྩེ་གསལ་བ་ཞིག་ཡིན།
 རྩེ་གསལ། abstract, enigmatic || His speech was so enigmatic that I could
 not understand it. ཤོ་ནི་གཏམ་བཤད་ནི་ཉ་ཅང་རྩེ་གསལ་ཞིག་ཡིན་པས་ངས་ཉ་གོ་མ་ཐུབ།
 རྩེ་གསལ། surprise attack || The enemy launched a surprise attack at dawn.
 རྩེ་ལོ་དུས་ཀྱི་དུས་སུ་དགའ་པོས་རྩེ་གསལ་བྱས།
 རྩེ་གསལ། bribery, graft || Bribery is a social evil that should be eliminated.
 རྩེ་གསལ་རྩེ་ཆོད་བཞི་སྦྱོང་གསལ་གྱི་སྦྱོང་རྩེ་ཆོད་ཡིན་པས་རྩེ་ཆོད་དུ་གཏོང་འོས།
 རྩེ་གསལ། secretly || She secretly whispered into her friend's ear. ཤོ་མོས་རྩེ་གསལ་
 རྩེ་གསལ་པོའི་རྩེ་བར་ཤུབ་ལུབ་ལ་བ།
 རྩེ་གསལ། to peep || Last night I caught Caireng peeping into your room

while you were sleeping.

མངའ་དགོང་ཁྱོད་ཉལ་ཡོད་སྐབས། ཚོར་འགྲུབ་ཁྱོད་ཀྱི་ཁང་བའི་ནང་ལ་ལྷོག་ལྟ་བུ་བྱེད་བཞིན་པ་ངས་མཐོང་བུང།
ལྷོག་ཚོང་། black marketing || He made a lot of money by black marketing

gold. ཁོས་གསེར་གྱི་ལྷོག་ཚོང་བརྒྱབ་ནས་ལེ་སྲོག་ས་ཚེན་པོ་བླངས།

སྐར་གས། sash || I have had this red sash for three years.

ངས་སྐར་གས་དམར་པོ་འདི་བཞགོལ་ནས་ལོ་གསུམ་འགོར།

སྒྲ་¹sound; ²language || ¹The sound of singing filled the room. ལྷ་སྒྲ་ཁང་
བའི་ནང་དུ་ཁེངས། ²Learning a new language well takes hundreds of hours
of study. སྒྲ་རིགས་གསར་བཞིག་ཡག་པོར་སྲོལ་བར་རྒྱ་ཚོད་བརྒྱ་ལྷག་དུ་མ་དགོས།

སྒྲ་གྲགས། fame, repute || His fame is such that it reaches every corner of
the country. ཁོའི་སྒྲ་གྲགས་རྒྱལ་ནང་ཡོངས་སུ་ཁྱབ།

སྒྲ་གྲགས་ཅན། famous, well-known || Who is the most famous of Tibetan
historical figures? བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤང་ཚེས་སྒྲ་གྲགས་ཚེ་བའི་མི་སྣ་སུ་ཡིན།

སྒྲ་འགག། to become hoarse || After giving several speeches in a few hours
he became hoarse. ཁོས་རྒྱ་ཚོད་འགའ་ལ་གཏམ་བཤད་གནང་རྗེས་སྒྲ་འགག།

སྒྲ་སྒྱུར་བ། interpreter, translator || If you learn English very well, perhaps
you can be a Tibetan-English translator. གལ་ཏེ་དབྱིན་ཡིག་ལ་སྲོལ་སྲོལ་བཟང་བོ་བྱས་

ཚོ། ཁྱོད་རང་བོད་དབྱིན་སྒྲ་སྒྱུར་བཞིག་ཏུ་འགྱུར་ན་ཁྱིགས་ཁྱིགས་ཞེད།

སྒྲ་ཅིག་ a moment || I will be ready in a moment.

ངས་སྒྲ་ཅིག་ཚམ་གྱི་ནང་དུ་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་ཚར་ངེས།

སྒྲ་ཚོར། noise || Don't make so much noise. སྒྲ་ཚོར་དེ་འདྲ་ཚེན་པོ་མ་རྒྱག།

སྒྲ་ཚ། language || Other than Tibetan, what languages do you know?

ཁྱོད་ཀྱིས་བོད་སྒྲ་ལས་སྒྲ་རིགས་གཞན་ཅི་ཞིག་སྲོལ་ཤེས།

སྒྲ་གཉིས་སྲོལ། bilingual || He is bilingual in Tibetan and Chinese. ཁོ་ཞི་རྒྱ་བོད་
སྒྲ་གཉིས་སྲོལ་ཞིག་རེད།

སྒྲ་གདངས། tone (of voice) || I don't like my teacher to talk to us in a
scolding tone. དགོ་རྒྱུ་གྱིས་ར་ཚོར་དམོད་མོའི་སྒྲ་གདངས་ཀྱིས་བཤད་བར་ང་མི་དགའ།

སྒྲ་བརྗེ་རིག་བ། linguistics || Linguistics is the study of language.

སྒྲ་བརྗེ་རིག་པ་ནི་སྒྲ་རིགས་ཞིབ་འཇུག་ལ་བསྐྱབ་པ་ཡིན།

སྐབས། time, occasion, when || I can come to your home at a time that is
convenient for you. ཁྱོད་ལ་སྐབས་བདེ་ཡིན་པའི་སྐབས་ཤིག་ལ་ང་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འོང་ཚོག་

སྐབས་འགར། sometimes || Sometimes I feel sad when I think about my old
parents living alone.

ཕ་མ་རྒྱུ་ཚོན་གཉིས་གཅིག་ཤུར་འཚོ་བཞིན་པ་བསམ་དུས། ང་ལ་སྐབས་འགར་སྐྱོ་སྐྱང་སྐྱོ།

སྐབས་ཇེས་མ། next time || The next time we have dinner I'll pay. སྐབས་ཇེས་མར་
ངའོ་མ་ཟ་མ་ཟ་དུས་ངས་ཟས་རིན་སྟེད།

སྐབས་ཐོག། at the time, current || Short skirts are a current fashion.

སྐད་གཡོགས་བྱང་དུ་ནི་སྐབས་ཐོག་གི་དར་སྲིལ་ཞིག་ཡིན།

སྐབས་དོན། current events || He reads several newspapers every day and,
consequently, he knows a lot about current events.

ཉིན་རེ་ཚོགས་པར་འགའ་རེ་སྲོག་བཞིན་ཡོད་པས་ཁོས་སྐབས་དོན་མང་པོ་ཤེས།

སྐབས་སུ། when, at the time of || At the time of my grandfather's childhood,
most Amdo Tibetans were nomads.

ངའི་སྲོ་བོ་བྱིས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་སྐབས་སུ། ཡ་མདོའི་བོད་རིགས་མང་ཆེ་ཤོས་ནི་འབྲོག་པ་ཡིན།

སྐམ་པོ། ¹skinny, thin; ²dry || ¹That fat man in his fifties was a very skinny
child. ཡ་ཕུ་བཅུར་སྐབས་པའི་མི་ཚོན་པོ་དེ་ནི་སྟོན་ཆད་བྱིས་པ་ཤིང་སྐམ་པོ་ཅན་ཞིག་ཡིན། ²Deserts
have dry weather. བྱེ་བད་དུ་གནམ་གཤེས་སྐམ་ཤས་ཆེ།

སྐམ་ས། dry land || That dry land is unsuitable for cultivation. སྐམ་ས་དེ་ལ་
རྫོ་འདེབས་བྱེད་མི་རུད།

སྐམ་ས་ཚེན་པོ། continent || Africa, Asia, North America, South America,
Australia, Europe, and Antarctica are seven continents. ཡ་ཕྱི་རི་ཁ་དང་ཡ་
ཤེ་ལ། ཡ་མེ་རི་ཁ་བྱང་མ། ཡ་མེ་རི་ཁ་ལྷོ་མ། ཡ་མི་ཁུ་རི་ཡ། ཡོ་རོབ་དང་ལྷོ་སྤུ་གླིང་བཅས་ནི་གླིང་ཚེན་བདུན་པོ་
ཡིན།

སྐམ་ས་ཤ། beef || Yesterday afternoon, my mother said to me, “Go to the
market and buy one kilogram of beef.”

ཁ་སང་ཕྱི་དྲོད། ཡ་མས་ངའ་ལ་“ཁོ་མ་ལ་མོང་ནས་སྐམ་ས་ཤ་སྤྱི་རྒྱ་གཅིག་ཉེས་ཤོག” ཟེད།

སྐར་གྲངས། score || My exam score was eighty-eight. ངའི་རྒྱུགས་སྐར་ནི་བརྒྱད་ཅུ་
གྲུ་བརྒྱད་ཡིན།

སྐར་ཆ། second (time) || How many seconds did it take you to run one
hundred meters? རྒྱུད་སྤྱིས་བརྒྱ་ཐམ་པར་རྒྱུགས་པར་སྐར་ཆ་ཅི་ཅམ་དགོས།

སྐར་མདའ། shooting star, meteor || Last night very late, I saw many
shooting stars. མཚན་གྲང་ཡོལ་བའི་སྐབས་སུ་ངས་སྐར་མདའ་མང་པོ་མཐོང་བྱུང།

སྐར་མ། star || Last night at about eleven o'clock, I saw a very bright and
large star. མདའ་དགོང་པ་མ་ཆེར་སྟེ་ཚོད་བཅུ་གཅིག་ཡས་མས་སུ། ངས་སྐར་ཆེན་ཞིག་མཐོང།

སྐལ། portion || Since I'm not very hungry I will give you the larger
portion of food. ང་དེ་འདྲ་མི་ལྷོགས་པས། ཟས་སྐལ་ཆེན་པོ་དེ་ངས་ཚུད་ལ་སྟེད།

སྐལ་བ་ཡག་པོ། proper opportunity, good chance || Success requires ambition
and the proper opportunity. དོན་འགྲུབ་པར་སྐལ་བ་ལེགས་ཤིང་འདུན་པ་དྲག་པོ་ལྡན་

དགོས། Her parents provided her with a good chance to go to school. ཡ་
 མས་ཁོ་མོ་ལ་སློབ་གྲུར་འགྲོ་བའི་སྐྱལ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་གནང་།
 སྐྱམ་ stairs, ladder || The ladder leading to the roof of my home was given
 to me last year by my sister's family.
 ངའི་ཁང་ཐོག་ལ་གཏང་པའི་སྐྱམ་དེ་ན་ནིང་ངའི་སྲིང་མོ་ཚང་གིས་ངལ་བྱིན་པ་ཡིན།
 སྐྱུ་ཁམས། body health || Mental health is important for good body health.
 སྐྱུ་ཁམས་བདེ་མོ་ལ་སེམས་ཁམས་དྲངས་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ནི་གལ་ཆེ།
 སྐྱུ་འཁོར། retinue || When he visits countryside areas he is surrounded by a
 retinue of assistants. གྲོང་སྡེ་ལ་འགྲོ་དུས། ཁོ་རང་སྐྱུ་འཁོར་གྱིས་བསྐོར་ཡོད།
 སྐྱུ་མགྲོན། guest || You are my guest so I want to serve you some good
 liquor. ཁྱོད་ནི་ངའི་སྐྱུ་མགྲོན་ཡིན་པས། ངས་ཁྱོད་ལ་ཆང་བཟང་བོ་ཞིག་སྤྲད་འདོད།
 སྐྱུ་དྲག་ noble, aristocrat || Before Liberation, he was the richest noble in
 this area. བཅིངས་འགྲོལ་གྱི་སྡེ་ན་ལ། ཁོ་ནི་ས་འདི་གའི་སྐྱུ་དྲག་ཆེས་ལྷན་པོ་ཡིན།
 སྐྱུ་ཚོ་ representative, deputy || He has been a representative in the
 National People's Congress for six years.
 ཁོས་རྒྱལ་ཁབ་དམངས་ཆེན་དུ་ལོ་དྲུག་རིང་ལ་སྐྱུ་ཚོ་བ་བྱས།
 སྐྱུ་ཞབས། an honorific term used before names, Mr. || Mr. Smith will visit
 you this afternoon at three p.m. དེ་རིང་གྱི་དྲི་ཚུ་ཚོང་གསུམ་སྟེང་སྐྱུ་ཞབས་སི་ལུས་སི་ཡིས་
 ཁྱོད་ལ་འཚོམས་འདི་བྱེད་རྒྱུ་རེད།
 སྐྱུ་སྤང་ bodyguard || Because he is so famous, he is surrounded by
 several strong bodyguards wherever he goes.
 ཁོ་ལ་མིང་གསལ་ཉ་ཅང་ཆེ་བས། གང་སར་སོང་རུང་སྐྱུ་སྤང་བ་སྟོབས་ཅན་འགས་བསྐོར་ཡོད།
 སྐྱུ་ད། (བསྐྱུ་ད། བསྐྱུ་ངས། སྐྱུ་ངས།) to hide || Sometimes when I'm very afraid I want
 to hide under the bed and weep.
 མཚོམས་མཚོམས་སྤང་ལ་འཛིགས་སྤང་རྒྱུ་དུས། མལ་ཁྲིའི་འོག་དུ་བསྐྱུ་དགོས་དུ་འདོད།
 སྐྱུ་ད། (བསྐྱུ། བསྐྱུས། སྐྱུས།) to smear; voice || I will have to smear some shoe
 polish on my shoes to make them look new. ངས་རང་གི་ལྷམ་ཡང་བསྐྱུར་གསར་བ་
 ཞིག་དང་འདྲ་བར་བཟོ་ཆེད་དེའི་ཐོག་ལ་ལྷམ་ཚུ་བསྐྱུ་དགོས་རྒྱུ་རེད། He had a cold so his
 voice was not clear. ཁོར་ཆམ་པ་ཕོག་ཡོད་པས་ཁོའི་སྐྱུ་ད་གསལ་བོ་མིན།
 སྐྱུ་དཔ། thread || Will you please put this green thread through the needle's
 eye for me? ཁྱོད་གྱིས་ངལ་སྐྱུ་དཔ་ལྗང་ལུ་འདི་ཁབ་མིག་ལ་རྒྱུས་ན་ཚོག་གམ།
 སྐྱུ་ད་ལམ། line (of telegraph) || The telegraph line was broken by the heavy
 snow. ཁངས་ཆེན་པོས་ཏར་ཡིག་གི་སྐྱུ་ད་ལམ་བཟང།
 སྐྱུ་མ། (བསྐྱུ་མ། བསྐྱུ་མས། སྐྱུ་མས།) to cringe, to wince, to shrink || I wincing in pain

from the injection. ལྷན་ཁབ་བརྒྱབ་པའི་ན་ཟུག་ལས་ངའི་ལུས་པོ་བསྐྱམས།
སྐྱར། (བསྐྱར། བསྐྱར། སྐྱར།) ¹to mail; ²to send || I want to mail these letters to my
friends by December tenth. ལྷ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཅུའི་ཚེན་དུངས་འཕྲིན་ཡིག་འདི་
དག་རང་གི་གོགས་པོ་རྒྱམས་ལ་བསྐྱར་ན་འདོད། ²I will send my sons to your home
tomorrow to help you with your farmwork. སང་ཉིན་ངས་རང་གི་བུ་རྒྱམས་ཁྱོད་
ཚང་གི་ཞིང་ལས་རོགས་བྱེད་པར་མངགས་པར་བྱ།

སྐྱར་འདེབས། slander, defame || The slander that was circulated about him
did not seem to make him worried.

ཁོའི་སྐྱར་གྱི་སྐྱར་འདེབས་མཚེད་པ་དེས་ཁོའི་སེམས་ཁུར་བསྐྱལ་མེད་པར་སྣང།
སྐྱལ། (བསྐྱལ། བསྐྱལ། སྐྱལ།) to persuade, to encourage || I will try to persuade
him to stop drinking and smoking. ངས་ཁོའི་ཚང་དང་ཐ་མཇག་གཅིད་རྒྱུར་སྐྱལ་རྒྱུ་ཡིན།
སྐྱལ་འདེད། inspiration, incentive || What inspiration can you provide to
your employees so that they will work harder? རང་གི་བླ་བ་རྒྱམས་ལ་ལས་བཟོན་
བྱ་ལྟག་ཏུ་བྱེད་པར་འཇུག་ཚད་ཚུད་ཀྱིས་སྐྱལ་འདེད་ཅི་ཞིག་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན།

སྐྱལ་བཟ། summons, call || I couldn't hear her quiet call.

ངས་ཁོའི་སྐྱལ་བཟ་དམ་འཁེད་གོ་མ་ཐུབ།
སྐྱལ་མ། encouragement, inspiration, exhorting || Her hard work is an
inspiration to us all. ཁོའི་སྐྱལ་བཟ་བཟོན་བྱེད་པ་དེ་ནི་ང་ཚོ་ཚང་མར་མཚོན་ན་སྐྱལ་མ་བེད་ས་ཤིག་
ཡིན། Your encouragement helped me succeed. ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱལ་མ་མ་འདྲང་བ་ལས་
ངའི་རྒྱལ་ཁ་བེད།

སྐྱེ neck || After being in the sun all day my neck became sunburned.

ཉིན་གང་བོར་ཉི་མའི་ནང་བསྐྱེད་རྗེས། ངའི་སྐྱེ་ཉི་མས་འཚོགས།

སྐྱེ་དགོས། scarf || My mother likes to wear red scarves when she goes
outside in the winter. དགུན་ཁར་ངའི་ཨ་མ་སྐྱོལ་འགོ་དུས་སྐྱེ་དགོས་དམར་བོ་དགོས་པར་དགག། I
bought this new red scarf for my older sister. ངས་ཨ་མ་ཚེ་ལ་སྐྱེ་དགོས་དམར་བོ་
གསར་བ་འདི་ཉོས།

སྐྱེ་རྒྱུ། necklace || When her necklace broke, pearls rolled all over the
floor. ཁོའི་སྐྱེ་རྒྱུ་ཚད་དུས། ལྷ་ཉིག་ཚང་མ་བབ་ལ་བོར།

སྐྱེད་པ། waist || My waist now, at the age of fifty, is much bigger than
when I was eighteen. ལོ་ལྔ་བཅུར་ལོན་པའི་ད་སྐབས་ཀྱི་ངའི་སྐྱེད་པ་ནི་རང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་
ཡིན་པའི་སྐབས་དང་བསྟུར་ཚེ་རྩོམ་ལ་ཚེན་པོ་སོང་ཡོད།

སྐྱེམ། (བསྐྱེམ། བསྐྱེམ། སྐྱེམ།) ¹to dry; ²to wilt || ¹I want to dry this yogurt in the
sun today. དེ་རིང་ངས་ཞོ་འདི་ཉི་མར་བསྐྱེམ་འདོད། ²The barley plants wilted
because of the drought. བན་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ནས་བསྐྱེམས།

སྐོ (བསྐོ་བསྐོས། སྐོས།) to appoint, to select || We will have to appoint a new leader for the college. ར་ཚོས་སྐོ་བ་གྲིང་ལ་འགོ་ཁྲིད་གསར་པ་ཞིག་བསྐོ་དགོས་ཀྱི་རེད།
སྐོང། (བསྐོང། བསྐོངས། སྐོངས།) ¹to add; ²to convene; ³to be content || ¹I want to add three names to the guest list. ར་ས་མགོ་ན་པོའི་མིང་གི་གསལ་སྟེང་གསལ་བསྐོང་འདོད། ²We will have to convene the meeting three days later. ར་ཚོས་ཉིན་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཚོགས་འདུ་དེ་བསྐོང་དགོས། ³I guess we will have to be content with this price for our barley this year. ར་ས་བསམ་ཚོང་ལ་ད་ལོར་ར་ཚོའི་ནས་ཀྱི་རིན་གོང་འདིས་ར་ཚོའི་འདོད་པ་བསྐོང་བྱུང་དགོས།

སྐོག། (བསྐོག། བསྐོག། སྐོག།) ¹to dress (someone), to put clothes (on someone); ²to put around || ¹You will need to dress the baby in her warm clothes because it's very cold outside. ཕྱི་རོལ་དུ་ནམ་ལྡན་ཅང་འཇགས་པས། རྒྱུད་ཀྱིས་བུ་མོ་ལ་ལུ་བ་དོན་པོ་བསྐོག་དགོས། ²She put a quilt around her ice-cream cart so that her ice-cream would stay frozen longer. ཁོ་མས་རང་གི་འཇུག་པོ་ལྷོ་དར་སོལ་ཡུན་རིང་དར་ལ་འཇགས་པར་འཇུག་དར་སོལ་གྱི་མཐའ་ལ་ཉལ་བྱུང་ཞིག་སྐོག།

སྐོམ། to be thirsty || I was so thirsty that I drank three cups of cold water. ར་སྐོམ་དུགས་པས་རྩུ་དཀར་ཡོལ་གསུམ་འབྲུངས།

སྐོར། (བསྐོར། བསྐོར། སྐོར།) ¹to surround; ²to rotate; ³to turn round; ⁴about || ¹We will surround him and each of us will offer him three small cups of liquor as a special tribute. ར་ཚོས་ཁོ་ལ་བསྐོར་ནས་མི་རེ་རེ་ས་ཁོ་ལ་ཆང་ཕོར་ཆུང་ཆུང་གསུམ་རེ་འབུལ་ཀྱི་ཡིག། ²I rotate my prayer wheel every morning. ཉིན་རེའི་ཞོགས་པར་ར་ས་མ་ནི་འཁོར་ལོ་སྐོར། ³The man on horseback turned the horse round and rode away. རྟའི་འཕོང་གི་སྐྱེས་པ་དེས་རྟའི་ཁ་ལོ་བསྐྱོགས་རྗེས་ཕར་ལ་བཞུད། ⁴I didn't hear anything about you. ར་ས་རྒྱུད་སྐོར་གྱི་གནས་ཚུལ་ཅི་ཡང་ཐོས་མ་བྱུང།

སྐོར་འདྲི། interrogation || Although the interrogation lasted three days he did not reveal the name of his friends. སྐོར་འདྲི་བསྟུན་མར་ཉིན་གསུམ་ལ་བྱས་རུང་། ཁོས་རང་གི་གྲོགས་པོ་ཚོའི་མིང་ཡང་མ་བཤད།

སྐོར་ནས། from a certain point of view, regarding this || From a certain point of view, it may seem reasonable to do evil things. ལྷ་བ་འགའ་རེའི་སྐོར་ནས་བཤད་ན། རྒྱུད་རན་ལས་པ་ནི་ལུགས་མཐུན་ཡིན་ཀྱང་མིད།

སྐོར་ཞིབ། inspection, survey || The inspection of the county's poorest families suggested the problem of poverty was not as bad as previously thought. རྫོང་གི་ཁྱིམ་ཚང་ཚེས་དཔུལ་བོ་ལ་སྐོར་ཞིབ་བྱས་པ་ལས་དཔུལ་ཕོངས་ཀྱི་གནད་དོན་ནི་དངོས་གསལ་བ་བཞིན་དེ་འདྲའི་ཉམང་བ་ཞིག་མིན་པ་བསྟན།

སྐོར་ལོག། odd, eccentric, reverse || Odd behavior makes me uncomfortable.

བྱ་སྐྱོད་རྒྱུ་ལྡན་མིན་པ་དེས་ང་རང་དོགས་མི་བདེ་བར་བཞོམས།
 སྐྱོལ། (བསྐྱོལ། བསྐྱོལ། སྐྱོལ།) ¹to boil; ²to cook || ¹Please boil some water for tea.
 དགོང་ཇ་ལ་ཚུ་སྐྱོལ་རོགས། ²I cooked a meal that all my friends enjoyed. རས་རང་
 གི་གྲོགས་པོ་ཚང་མ་དགའ་བའི་ཟ་མ་ཞིག་བསྐྱོལ།
 སྐྱ་བོ། ¹layman; ²pale || ¹I've always been a layman and never a monk.
 ང་སྐྱ་བོ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་བཅུ་ཉེན་པ་བྱས་མ་ཉེད། ²Your pale face and thin figure tell me
 that you are not well. ཁྱེད་གྱི་ངོ་མདོག་སྐྱ་བོ་དང་ལུས་བོ་སྐྱ་མ་བོ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀས་ང་ལ་ཁྱེད་
 རང་བདེ་ཐང་མིན་པ་བསྟན་བྱུང།
 སྐྱ་མི rider (of a horse) || The rider of the winning race horse was
 awarded ten thousand dollars.
 ཏུ་རྒྱལ་ལས་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པའི་སྐྱ་མི་དེ་ལ་ཨ་སྒོར་བེད་ཅེ་གཅིག་གི་བྱ་དགའ་གནང།
 སྐྱ་རེངས། dawn || At dawn the sun rose from the east, turning the sky a
 fiery red. སྐྱ་རེངས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉི་མ་ཤར་སྟོན་པ་སུ་འཕགས་ཏེ་ནམ་མཁའ་མེ་ལྗང་དམར་པོར་བསྐྱུང།
 སྐྱ་མེད། laymen and monks || Laymen and monks came to hear what the
 local leader had to say. སྐྱ་མེད་ཚང་མ་ས་གནས་འགོ་ཁྲིད་ཀྱིས་གཏམ་བཤད་ལ་ཉན་པར་བོན།
 སྐྱག་པ། excrement, feces || Please clean the toilet of its excrement.
 སྐྱོད་ཁང་ནང་གི་སྐྱག་པ་གཙང་དུ་ས་བྱེད་རོགས།
 སྐྱག་ཇུན། lie || His lies are easy to detect. ཁོའི་སྐྱག་ཇུན་གྱི་མཚང་བརྟོལ་སྲ།
 སྐྱག་ལང། pampered, spoiled || He was an only son and led a pampered
 life. ཁོ་ནི་བྱ་གཅིག་སུ་ཡིན་པས་ངན་པ་སྐྱག་ལང་གི་འཚོ་བ་བསྐྱལ།
 སྐབས་མགོན། savior, protector || A Living Buddha is our village's protector.
 ང་ཚོ་སྤེལ་བའི་སྐབས་མགོན་ཅི་བླ་སྤྱལ་ཞིག་ཡིན།
 སྐྱི། (བསྐྱི། བསྐྱིས། སྐྱིས།) to lend, to borrow || I want to borrow some money
 from you. རས་ཁྱེད་ཀྱི་ལག་ནས་སྐོར་མོ་འགའ་བསྐྱི་འདོད།
 སྐྱི་མོ། skin, hide || The poor quality skin had several holes.
 སྐྱི་མོ་སྐྱས་ངན་དའི་སྤོང་ཁུང་བྱ་འགའ་ཡོད།
 སྐྱིད། happy || It was a happy day when my father came home after being
 away for two years.
 ངའི་ཨ་མ་ཡུལ་དང་ཁ་བྲལ་ནས་ལོ་གཉིས་འགོར་རྗེས་སྤྱིར་ལོག་པའི་ཉིན་མོ་ནི་ཉིན་སྐྱིད་པོ་ཞིག་རེད།
 སྐྱིད་སྐྱག་ happiness and sadness || When my son left for college I had a
 feeling of both happiness and sadness.
 རང་གི་བློ་བཟང་གྲ་ཚེན་མོ་ལ་འགོ་སྐབས། ང་ལ་སྐྱིད་སྐྱག་གཉིས་ཀའི་ཚོར་བ་སྐྱིས།
 སྐྱིད་པོ། happy, glad || I am happy when I am together with my friends.
 རང་རང་གི་གྲོགས་པོ་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་སྐྱོད་དུས་སྐྱིད་པོ་རེད།

རྒྱུ་ཚུལ་ payment for things lost, compensation || What is the amount of compensation that you will be paid? རྒྱུ་ཚུལ་སྒྲིལ་པ་གཞོན་པའང་ལ་དགོས།
 རྒྱུ་ལ། (བསྒྲིལ། བསྒྲིལ། རྒྱུ་ལ།) to dam up (water), to let water puddle || If you want to irrigate the fields, you will have to dam up the ditch.
 གལ་ཏེ་རྒྱུ་ལྷིས་ཁིང་ལ་ཚུ་གཏོང་ཆེ་རྒྱུ་ལ་དགོས།
 རྒྱུ་ལ་ཀྱང། sitting cross-legged || After sitting cross-legged for half an hour my legs ached. རྒྱུ་ཚུལ་གཅིག་དང་ཕྱིད་ཅུ་ལ་རྒྱུ་ལ་ཀྱང་དུ་བསྐྱེད་རྗེས་དེ་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་དང་།
 རྒྱུ་ག་ (བསྐྱེད་ག་ རྒྱུ་ག་སྐྱེད་ག་) to vomit, to puke || I drank too much and had to vomit. དམ་ཚང་འབྲུངས་དྲགས་པས་སྐྱེད་ག་བྱས་བྱུང་།
 རྒྱུ་ག་ཤོ་བ། disgusting, awful || The spoiled food made a disgusting meal.
 ཟམ་དུ་ལ་བ་དེས་ཟས་བྲུན་སྐྱེད་ག་ཤོ་བ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱེད།
 རྒྱུ་ག་ལོག་ nausea, disgust || His terrible behavior filled me with disgust. ཁོའི་བྱ་སྤྱོད་དཔལ་སྐྱེད་སྐྱེད་ག་ལོག་ཏུ་བསྐྱེད།
 རྒྱུ་དང། (བསྐྱེད་དང། བསྐྱེད་དང། རྒྱུ་དང།) to reduce, to diminish || I don't want to reduce my weight. དམ་ཚང་གི་ལྗིད་ཚད་སྐྱེད་ཅི་མི་འདོད།
 རྒྱུ་དང། (བསྐྱེད་དང། རྒྱུ་དང། རྒྱུ་དང།) to give up, to stop to do || I'm going to give up smoking next month. ལྷན་རྒྱུ་མཚར་དམ་པ་མཁའ་འབྲེན་མཚམས་གཅོད་རྒྱ་ཡིན།
 རྒྱུ་དང་མོ། sour, acidic || Vinegar is sour. རྒྱུ་དང་མོ་ལྟར་མོ་ཡིན།
 རྒྱུ་(སྐྱེ། རྒྱུ་སྐྱེ།) to grow || After the warm summer rain the young wheat plants rapidly began to grow.
 དབྱར་གྱི་ཚར་ཚུ་ཤོན་པོ་བབས་རྗེས། ཤོ་འེ་སྐྱེད་ག་ལོན་མཁྱེད་གས་མོས་སྐྱེ་འགོ་བརྒྱུ་མས།
 རྒྱུ་དགུ། living creature, sentient being || We should all feel compassion for all sentient beings. དམ་ཚུས་སྐྱེ་འགོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་སེམས་འཛོན་དགོས།
 རྒྱུ་དངོས། ¹plant; ²organic matter || ¹How many plant names do you know? རྒྱུ་དངོས་སྐྱེ་དངོས་གྱི་མིང་ཅི་ཅུ་ཞེས། ²Glass is not organic matter. ཞེས་སྐོ་ཞེ་སྐྱེ་དངོས་མིན།
 རྒྱུ་དངོས་རིག་པ། biology || Biology is the study of life.
 རྒྱུ་དངོས་རིག་པ་ཞེ་ཆོ་སྐྱེད་ག་གི་ཞིབ་འཇུག་ལ་གོ།
 རྒྱུ་རྒྱུ་བསྐྱེད། developing strength || Developing strength after a rain is something that plants do. ཚར་རྗེས་སུ་རྒྱུ་ལིང་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་རྒྱུ་སྐྱེ་བས་རྒྱུ་པ་ཡིན།
 རྒྱུ་ལྷན། organic, living || Organic fertilizer contains no harmful chemicals. རྒྱུ་ལྷན་ལུང་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལ་གཞོན་པ་ཅན་མི་འདུས།
 རྒྱུ་གནས། place of birth, native home || My place of birth is London, England. དེའི་རྒྱུ་གནས་ནི་དབྱིན་ཇིའི་ལོན་ཏུན་ཡིན།

ལྷོ་བ་ལྷོ་ནོར་མ། former incarnation || It is said that our village's mountain
god's former incarnation was a Qing Dynasty general.

ང་ཚོའི་སྤྲེལ་འཛིན་གཞི་བདག་གི་སྐྱེ་བ་ལྷོ་ནོར་མ་འོ་ཚེན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དམག་དཔོན་ཞིག་ཡིན་ཟེང།

ལྷོ་བ་འདི། this life || In this life I will do as much good for other people as I
can. སྐྱེ་བ་འདི་ལ། རས་ཅི་བྱ་བ་ཀྱིས་མི་རྣམས་ལ་དགེ་བ་བསྐྱབ་རྒྱུ་ཡིན།

ལྷོ་བ་ལྷུ་མ། next incarnation || What will my next incarnation be?
ངའི་སྐྱེ་བ་ལྷུ་མ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་སྲིད་དམ།

ལྷོ་བོ། human being || Human beings are capable of both good and evil.
སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་དགེ་སྤྲིན་གཞན་གཉིས་ཀའི་རང་གཤེས་ལྡན།

ལྷོ་བོ་དམ་པ། righteous person || Being a righteous person is not always an
easy task. སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ནི་ནམ་ཡང་ལས་སྤོམ་མོ་ཞིག་མིན།

ལྷོ་བོ་ཕམ་ལ། common folk || The common folk have a precious collection of
oral literature. སྐྱེ་བོ་ཕམ་ལ་བལ་དམངས་ཁྲོད་རྩོམ་རིག་གི་ཐོས་རྒྱུ་ཚེན་ཡོད།

ལྷོ་མེད། inorganic || A rock is a good example of an inorganic substance.
བྲག་དོན་ནི་སྐྱེ་མེད་དངོས་པོའི་དཔེ་བཟང་བོ་ཞིག་ཡིན།

ལྷོ་ད། (བསྐྱེད། བསྐྱེད། ལྷོ་ད།) ¹to widen; ²to expand || ¹Being a university student
will do much to widen your mind. སློབ་གྲྭ་ཚེན་མོའི་སློབ་མ་ཞིག་ཡིན་ཅོན་ཤེས་རྒྱ་ཚེར་
བསྐྱེད་དགོས། ²Metal expands when it is heated. ལྷགས་ངར་ན་བསྐྱེད།

ལྷོ་དཀ། interest, dividend || If I deposit one thousand RMB in the bank for
three years I will earn three hundred RMB in interest.

གལ་ཏེ་ངས་སྒོར་མི་སྟངས་གསུམ་དངུལ་ཁང་དུ་ལོག་སུམ་ལ་བཅོལ་ན། ལྷོ་དཀ་སྒོར་མི་སུམ་བརྒྱ་ལོན་བྱ་བ།

ལྷོ་དམོས་ཚོལ། garden, park || The old man has retired from his job and now
spends most of his free time in the park with his pet birds.

མང་པོ་དེས་ལས་འཁུར་བྱས་ཡོད་པས་ད་ལྟ་ཁོམ་པ་མང་ཆེ་བ་རང་གི་བྱ་བ་དང་ཅན་དང་མཉམ་དུ་སྐྱེད་མོས་
ཚོལ་དུ་བདའ་བཞིན་ཡོད།

ལྷོ་དཚན། ¹interest rate; ²growth rate || ¹What is the interest rate for ten year
deposits at you bank? ཁྱོད་ཚོའི་དངུལ་ཁང་དུ་ལོ་བཅུ་འི་དངུལ་གསོག་གི་ལྷོ་དཚན་ནི་གཚོད་
ཡིན། ²The growth rate of the company's income did not increase last
year. ཀུང་ཟིའི་ཡོང་འབབ་ཀྱི་ལྷོ་དཚན་ལ་ན་ནིང་ལོར་གོང་འཕེལ་མ་བྱུང།

ལྷོ་ད་སྲིང། bringing up, rearing, upbringing || Rearing children is a serious
responsibility. བྱིས་བ་ལྷོ་ད་སྲིང་བྱེད་རྒྱུ་ནི་ལས་འགན་དཀའ་མོ་ཞིག་རེད།

ལྷོ་ན་པོ། sensitive || She is sensitive to strong odors.
ཁོ་མོ་ནི་མངགས་པོ་ལ་ཚོར་བ་སྐྱེན་པོ་ཡོད།

ལྷོ་ལ། (བསྐྱེད། བསྐྱེད། ལྷོ་ལ།) ¹to deliver; ²to escort || ¹When is the shop going to

deliver the goods we ordered? ཚོང་ཁང་དཔལ་ཚོས་མངའ་བའི་བྱས་པའི་ཚོང་ཚོགས་ནམ་ཚོང་
 གྱེལ་རྒྱུ་ཡོད།² I want to escort you home. རས་ཁྱོད་ཡུལ་ལ་གྱེལ་འདོད།
 གྱེལ་འདྲེན། transportation || Transportation is much more convenient now
 than ten years ago. ལོ་བཅུ་ལྔ་ལོ་ཙམ་གྱི་སྐབས་ཚོང་ཁྱེལ་འདྲེན་ཅུ་ཅེས་སྐབས་བདེ་དོད།
 གྱེལ་ལམ། accompaniment || Your accompaniment on my way home made
 me feel safe. ཕྱིར་ཁྱིམ་དུ་ལོག་པའི་ལམ་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་རལ་གྱེལ་ལ་བྱས་པ་དེས་རལ་
 བདེ་འཇགས་ཀྱི་ཚོར་བ་སྐྱེས་སུ་བརྟུན།
 གྱེས་སྐར། birthday || When is your birthday? ཁྱོད་ཀྱི་གྱེས་སྐར་ནམ་ཚོང་ཡིན།
 གྱེས་མཚོགས། righteous person || The fact that he is a righteous person and
 always speaks the truth has earned him the respect of the people of
 my village. ཁོ་ནི་གྱེས་མཚོགས་ཞིག་ཡིན་པ་དང་རྒྱ་ནུབ་པར་བདེན་པ་སྤྲོས་པས་ཁོ་ལ་ང་ཚོའི་སྡེ་མི་ཡོངས་ཀྱི་བརྩི་བཀའ་ཐོབ།
 གྱེས་པ། man, male || I was not sure if that person was a man or a woman.
 མི་ནི་ཞི་གྱེས་པ་ཞིག་གསལ་ཡང་ན་གྱེས་མ་ཞིག་ཡིན་པར་ང་ལ་གདོང་ཚོང་མེད།
 གྱེས་བུ། person || Every person has the capacity to do great things.
 གྱེས་བུ་བམས་ཅད་ལ་དོན་རྐྱེས་ཚེན་སྤྲུབ་པའི་འཛོན་བའང་ལྡན།
 གྱེས་མ། woman, girl || That young Tibetan woman studies physics at
 Qinghua University in Beijing. བོད་རིགས་གྱེས་མ་དེས་པའི་ཅིན་ཀྱི་ཚེན་ཅུ་སྤྲུབ་གྲྭ་ཚོན་མོན་དངོས་ལུགས་སྤྲུབ་བཞིན་ཡོད།
 གྱེས་སུ་བསྐྱར། to send something as a present || Our relative will marry
 tomorrow so we will have to send something as a present. ང་ཚོའི་ཉེ་དུ་ཞིག་མང་ཉིན་གཉེན་སྲིག་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པས་ང་ཚོས་གྱེས་སུ་དངོས་པོ་ཞིག་བསྐྱར་དགོས།
 གྱེས་པོ། to be sad, to be poor, to be pitiful || After her husband died she was
 in a very sad condition. ཁྱོད་ཀྱི་འདས་ཤིང་ཁོ་མོའི་གནས་ཚུལ་ཅུ་ཅེས་སྲོ།
 གྱེས་པོ། sorrow, sadness || Sadness and happiness seem to come in equal
 measure. སྲིད་སྟུགས་གཉིས་ཀ་དོ་མཉམ་དུ་འབྱུང་བར་སྐར།
 གྱེས་པོ། moan, sad calls || Her sad calls and moans at her father's funeral
 depressed everyone. ཨ་པའི་མདས་མཚོང་སྟེང་ཁོ་མོས་སྲོ་བཀ་དང་འཇུག་སྐད་ལུང་བ་དེས་མི་
 ཀུན་གྱི་ཡིད་སྲོ་བར་བཟོས།
 གྱེས་སྐར། sad feeling || I often have a sad feeling when I think of my
 miserable childhood. རང་གི་དཀའ་ཚོགས་ཚེ་བའི་བྱིས་པའི་དུས་སྐབས་དེ་བསམ་ནང་ལ་རྒྱུན་པར་སྲོ་སྐར་སྟེ།
 གྱེས་པོ། (བསྲོག་བསྲོགས། སྲོགས།) ¹to turn; ²to make something crooked || ¹Please
 turn right and you will find the store. གཡམས་ལ་སྲོགས་དང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚོང་ཁང་དེ་རྙོང་།

འགྲོ། ²The accident made the front of the car crooked. ཚགས་སྐོ་ལས་རྒྱངས་
འཁོར་གྱི་མདུན་སྐྱོགས་བསྐྱོགས།

སྐྱོགས། ladle || That ladle is made of wood. སྐྱོགས་འདི་ཤིང་ལས་བཟོས།
སྐྱོང། (བསྐྱུང། བསྐྱུངས། སྐྱོངས།) to take care of, to rear || My parents were not
often at home so my grandparents actually reared me. བ་མ་གཉིས་ཀ་རྒྱུན་
པར་ཡུལ་ན་མེད་པས་སྐོ་སྐོ་གཉིས་ཀས་ང་བསྐྱུངས་པ་ཡིན།

སྐྱོད། (བསྐྱོད། བསྐྱོད། སྐྱོད།) ¹to sway; ²to go || ¹The wind made the trees sway.
རྒྱང་གིས་སྐྱོང་བོ་བསྐྱོད། ²Please excuse me, I have to go to the toilet. དགོངས་དགལ་ལུ་
རོགས། ད་སྐྱོད་ཁང་དུ་བསྐྱོད་དགོས།

སྐྱོན། (བསྐྱོན། བསྐྱོན། སྐྱོན།) ¹to ride; ²wrong, false, mistake || ¹I want to ride on
your new horse. ད་ཁྱོད་ཀྱི་ཞོན་པ་གསར་བ་ལ་བསྐྱོན་ན་འདོད། ²I made a mistake
when I did my homework. དས་ལས་བྱ་འདི་སྐབས་ནོར་སྐྱོན་ཞིག་བཟོས།

སྐྱོན་འགོལ། to frame someone || He was framed by several of his enemies
and wrongly accused of a crime.

ཁོ་ལ་དགའ་བོ་འགས་སྐྱོན་འགོལ་བྱས་པས་དོན་མེད་དུ་ནག་ཉེས་ཟུག

སྐྱོན་ཅན། faulty, defective || The electrical wiring in this apartment
building is defective, therefore, the electricity often goes off.
སྐྱོད་ཤགས་ཁང་བཅུགས་འདིའི་སྐྱོག་ལམ་ལ་སྐྱོན་བྱུང་འདུག་པས། སྐྱོག་རྒྱུན་པར་ཚད་འགོ།

སྐྱོན་ཚ། fault, defect || This new washing machine has a serious defect—
the tub won't hold water.

ལུ་བ་འཇུ་བྱེད་ཀྱི་འཇུལ་ཚས་གསར་བ་དེ་ལ་ཚུ་འཇར་བའི་སྐྱོན་ཚ་ཚབས་ཚེན་ཞིག་ཡོད།

སྐྱོན་བརྗོད། criticism || I accepted his criticism of my behavior and tried
earnestly to correct my mistakes. ཁོས་ངའི་སྐྱོད་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་གནང་བར་ངས་དང་ལེན་བྱས་
ནས་ནན་ཏན་གྱིས་ནོར་འཇུག་ཡོ་བསང་བྱེད་པར་འབད་པ་ཡིན།

སྐྱོན་འདོགས། slander, vilification, malignment || The slander that is told
about him is told by people that are jealous of his ability and power.

ཁོའི་སྐོར་གྱི་སྐྱོན་འདོགས་ནི་ཁོའི་འཛོན་ཐང་དང་དབང་ཐང་ལ་ཕྲག་དོག་འཛོན་མཁན་གྱི་ཁ་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན།

སྐྱོན་ཡོན། advantage and disadvantage || For every situation there will be
advantages and disadvantages. གནས་ཚུལ་ཅི་ཞིག་ཡིན་རུང་སྐྱོན་ཡོན་གཉིས་ཀ་ལྡན།

སྐྱོབ། (བསྐྱབ། བསྐྱབས། སྐྱོབས།) to protect, to rescue || If you saw a man
drowning, would you try to rescue him? གཤམ་ཏེ་མི་ཞིག་ཚུ་ནང་དུ་བྱིང་བ་མཐོང་
ཚོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་སྐྱོབ་ཐབས་བྱེད་སྲིད་དམ།

སྐྱོར། (བསྐྱར། བསྐྱར། སྐྱོར།) to repeat, to remember (by heart) || I must repeat
new English words several times before I can remember them.

དབྱིན་ཡིག་གི་བླ་སྐད་གསར་བ་ཡིད་ལ་གཤམ་ཞུགས་རེག་བར་དུ་ངས་ཐེངས་མང་པོར་སྐྱོར་དགོས།
 སྐྱ། hair || Do you think men should wear their hair long or short?
 ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་རྒྱལ་གྱིས་སྐྱ་རིང་བོའམ་ཡང་ན་བྱུང་དུ་གང་འཛོག་འོས་པར་སྟེ།
 སྐྱ་འཁྲིལ། curly hair || My father has curly hair and I and my brothers and
 sisters also have curly hair.
 ཇམ་མའི་སྐྱ་འཁྲིལ་ཡོད་ལ་ང་དང་ངའི་སྲུང་ཡ། སིང་མོ་བཅས་ཀྱི་སྐྱ་ཡང་འཁྲིལ་ཡོད།
 སྐྱ་མཁན། barber || Many of Xining's barbers are women.
 ཟིའིང་གི་སྐྱ་མཁན་མང་བོ་ཞི་སྐྱེས་མ་རེད།
 སྐྱ་བཞུར། to cut hair || My hair is getting long so I will ask my mother to
 cut it. ངའི་སྐྱ་རིང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པས། ངས་ཇམ་མ་ལ་སྐྱ་བཞུར་དུ་འཇུག་རྒྱུ་ཡིན།
 སྐྱ་ག་ to be scared, to be frightened || When I was a child I was scared of
 the dark. བྱིས་པའི་དུས་སུ། ང་ལུན་ནག་ལ་སྐྱ་ག། Do you fear thunder? ཁྱོད་འབྲུག་སྐྱ་ལ་
 སྐྱ་ག་གས། Children are often afraid of the dark. བྱིས་པ་རྒྱུན་པར་ལུན་ནག་ལ་སྐྱ་ག་
 སྐྱ་ག་སྐྱང། fear || His fear of death is very great. ཁོས་འཚིབ་ལ་སྐྱ་ག་སྐྱང་ཚེན་པོ་འཛིན།
 སྐྱངས། to swell up || A few minutes after he fell off the horse, his ankle
 began to swell up. རྟའི་བར་ནས་ལྷུང་སྟེ་སྐར་མ་འགའ་འགོར་རྗེས། ཁོའི་སྟེའོང་སྐྱངས།
 སྐྱ་ནད། cancer || Smoking causes cancer. བཅས་འཐེན་པ་ལས་སྐྱ་ནད་འབྱུང།
 ལྷུག་(བསྐྱོན། བསྐྱོན། སྐྱོན།) to make, to construct || The city will construct the
 new leather factory on the outskirts of the city. མོང་ཁྱེར་གྱིས་དེའི་ཉེ་གོར་དུ་གོ་
 ཚས་བཟོ་བྲལ་ཞིག་བསྐྱོན་རྒྱུ་རེད།
 སྐྱོད།(བསྐྱོད། བསྐྱོད། སྐྱོད།) to drive out, to exorcise || Every year in winter our
 village holds a ritual to exorcise evil from the village.
 འོ་རའི་དགུན་ཁར། ང་ཚོའི་སྡེ་བས་ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་ཚོག་ཞིག་སྡེ་ལ་ནས་གདོན་འདྲི་སྡེ་བ་ནས་མཐར་ལ་སྐྱོད།
 བརྒྱས་ཞོར། loot, plunder || Though he was convicted for his crimes he
 managed to keep much of his loot.
 ཁོ་ལ་ཉེས་ཚད་བཅད་རུང། ཁོས་བརྒྱས་ཞོར་གང་མང་བདག་ཏུ་འཛིན་ཐབས་བྱས།
 བརྒྱས་མ། ¹sculptured; ²engraved || ¹The sculptured deity images in our
 village temple are famous for their beauty. ང་ཚོའི་སྡེ་བའི་ལྷ་ཁང་ནང་གི་ལྷ་སྐབས་བརྒྱས་མ་དེ་
 མིག་ལ་མཛོས་པས་མིང་གྲགས་ཆེ། ²The engraved inscription was written in very old
 Tibetan. རྫོང་རིང་ཡི་གོ་བརྒྱས་མ་དེ་ཞི་གན་འདུས་བོད་ཡིག་ཏུ་བྲིས་ཡོད།
 བསྐྱ་བ། bitter taste || The old cucumber left a bitter taste in my mouth but I
 was so hungry I ate it anyway.
 རྫོང་གུ་རྙིང་བའི་རོ་བསྐྱ་བ་དེ་ངའི་ཁ་ནང་ལ་འཁྲིལ་རུང། ང་རང་ལྷོགས་དྲགས་པས་དེ་ཚོས།
 བསྐྱ་བ། era, time || In what era did that king live?

ལྷན་པོ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པ་ནས་ཞིག་ལ་བཞུགས་པ།
བསྐྱེད་ཡིག letter, correspondence || Even though we have never met we
have carried on a correspondence with each other for more than
thirty years.

དེ་ཚེས་ལྟ་ནས་ཐུགས་སྦྱོར་དང་། མཉམ་ཚུན་ལ་བསྐྱེད་ཡིག་བྲིས་ནས་ལོ་སུམ་ཅུ་ལྷག་འགོར།
བསྐྱོད་བཞག appointment || His appointment to the position of governor will
take effect January first.

རྗེ་དང་པོའི་ཚོས་གཅིག་ཉིན་ནས་བཟུང་ཁོ་མིང་འཛིན་པའི་གོ་གནས་དེ་ལ་བསྐྱོད་བཞག་བྱས་པ་དེས་གོ་ཚོད་རྒྱ་རེད།
བསྐྱོད་བསྐྱུ་¹summons; ²recruitment || ¹After I knew about his summons I
went to his office. ཁོས་བསྐྱོད་བསྐྱུ་བྱེད་པ་ལེས་འཕྲུལ་ངར་དང་ཁོའི་གཞུང་སྐྱབས་ཁང་དུ་སོང་། ²The
soldier recruitment effort will last for three months. དམག་མི་བསྐྱོད་བསྐྱུ་བྱེད་
པ་ལ་ལྷག་སྐུ་མི་འགོར་རྒྱ་རེད།

བསྐྱེད་སྐྱོན། reconstruction || China's reconstruction since 1949 is very
impressive.

༡༩༤༩ལོའི་ཚུན་ནས་ཀྱང་གོ་བསྐྱེད་སྐྱོན་བྱས་པ་ནི་མི་རྒྱུས་ལ་བག་ཆགས་ཟབ་མོ་འཛོགས་པ་ཞིག་རེད།
བསྐྱེད་སྐྱོན། reorganization || After the reorganization our factory became
much more efficient. དེ་ཚོའི་བཟོ་གྲུ་བསྐྱེད་སྐྱོན་བྱས་པ་ལས་ཚོད་ཇི་ལོགས་སུ་ཆེན་པོ་སོང་།
བསྐྱེད་དུ། again, once more || Would you like to hear this music cassette
once more? ཁྱོད་གྱིས་གྲུ་དབྱེད་སྐྱོན་ཐག་འདི་ལ་འོར་གྱིས་ཉན་ན་ཨ་འདོད།

བསྐྱེད་སྦྱོང། exercise, homework || This morning our teacher said, “You
must finish the math homework by tomorrow morning or you will be
punished.” དེ་རིང་སྐྱོད་དོ། དེ་ཚོའི་དགེ་རྒན་གྱིས་ “ཁྱོད་ཚོས་སང་ཉིན་སྐྱོད་དེའི་བར་དུ་བསྐྱེད་སྦྱོང་བྱས་ཚར་
དགོས། དེ་མིན་ཆད་པ་གཅོད་དེས།” ཅེས་ལབ་བྱུང་།

བསྐྱེད་གསོ། restoration || Restoration of the temple will require six years.

དགོན་པ་བསྐྱེད་གསོ་བྱེད་པར་ལོ་དྲུག་འགོར་རྒྱ་རེད།
བསྐྱོར། (བསྐྱོར།, བསྐྱོར།, སྐྱོར།) ¹to prop up; ²to support || ¹If we don't prop up this
wall it will collapse. གལ་ཏེ་ངས་ཀྱང་འདི་མ་སྐྱོར་ན་བརྐྱེད་རྒྱ་རེད། ²My father will
support me to study in college. ཨ་པས་ང་ལ་སྐོབ་གྲུ་ཆེན་མོ་རྒྱ་སྐོབ་སྐྱོར་བྱེད་པར་རྒྱ་སྐོབ་
བྱེད་རྒྱ་རེད།

ཁ

ཁ། mouth || The basketball hit him in the mouth. ལྷང་ཅུང་སློལ་ཁོའི་ཁ་ལ་ཕོག།
 ཁ་སྐད། colloquial language, oral language || Colloquial language is more
 vivid than written language. ཡིག་སྐད་ལས་ཁ་སྐད་ལ་གསོན་ཉམས་ལྡན།
 ཁ་སྐོང། filling the blank, to make up a shortage || To make up the shortage
 in our income I got a job doing construction work.
 ང་ཚོའི་ཡོང་སློལ་འདད་བལ་ཁ་སྐོང་ལྱིར། ངས་ཨ་ར་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིག་གཉེར།
 ཁ་སྐོལ། to be thirsty || I don't like to be thirsty in summer. དབྱུང་ཁར་ང་
 རང་ཁ་སྐོལ་པར་མི་དགའ།
 ཁ་སྐོར། perimeter || He walked around the perimeter of the building.
 ཁོ་ཁང་བརྗེ་གསལ་གྱི་ཁ་སྐོར་བརྒྱུད་ནས་སོང།
 ཁ་སྐྱེངས། ¹to be ashamed; ²to be embarrassed || ¹I was ashamed because
 the shop owner saw me take a piece of candy and leave without
 paying for it. ངས་རིན་གོང་མ་བྱིན་པར་ཀ་ར་ལེབ་མོ་ཞིག་འཁྱེར་འགྲོ་བ་ཚོར་བདག་གིས་མཐོང་བྱུང་
 བསང་ཁ་སྐྱེངས། ²She was so embarrassed that her cheeks turned as red as
 apples when everyone at the party asked her to sing. མི་ཚང་མས་ཁོ་མོ་ལ་གྲུ་
 ལེན་རྒྱུ་འདི་རེ་བ་ལུས་པ་ན། ཁོ་མོ་ཁ་སྐྱེངས་ནས་མཐུར་མཚོས་གཉེས་ཀ་དམར་པོ་ཀླ་ལུ་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་གྲུང།
 ཁ་ཁ། separate, apart, different || We have different thoughts on why
 English is important.
 དབྱིན་ཡིག་ཅི་འདི་ལྱིར་གལ་ཆེན་ཡིན་པའི་ཕོག་ནས་ང་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་ཁ་ཁ་རེད།
 ཁ་ཁོག་མེད་པ། frank, straightforward || He was very frank in his answer.
 ལམན་འདེབས་རྒྱུར་ཁོ་ལ་ཁ་ཁོག་མེད།
 ཁ་མཁས་པོ། eloquent person || He is the most eloquent person I know.
 ཁོ་ཞིང་ས་ཤེས་པའི་མི་ཆེས་ཁ་མཁས་པོ་ཡིན།
 ཁ་གང། adult (livestock) || If adult livestock are healthy they mate and
 reproduce. གལ་ཏེ་ཟོ་གཤམ་གང་གང་བདེ་ཐང་ཡིན་ཆོ། ཁོ་ཚོ་སྤྱི་གནས་ལྗུགས་ཁ་སྐྱེས།
 ཁ་གྲུམ། to separate, to part || He has been separated from his wife for one
 month. ཁོ་རྒྱུང་མ་དང་སློག་གཉིག་རིང་ལ་ཁ་གྲུམ།
 ཁ་གྲུག་གི་སྐད། || Don't speak to me when you are angry.

བྱིད་རང་ཁོང་ཁོ་ལངས་དུས་ངལ་ཁ་གྲག་མི་དགོས།
 བྲག་གྲངས། number, quantity || Quality is more important than quantity.
 བྲག་གྲངས་ལས་སྤྱི་ལོ་གཞན་གྲག་གཞན།
 བྲག་དགའ་འདོད་དགའ། cater to, to ingratiate || He will cater to her desire to be
 complimented. ཁོས་ཁོ་མོ་བསྟོན་པ་ལ་དགའ་བར་བསམ་ནས་བྲག་དགའ་འདོད་དགའ་བྱེད་རྒྱུ་རེད།
 བྲག་རྒྱ། food and clothing || I will always respect my parents because they
 provided me with food and clothing when I was a child. བྱིས་པའི་དུས་སུ་
 ཕ་མས་ངལ་ཁ་རྒྱ་བ་བྱིན་པས། ངས་ཕ་མ་ལ་ནམ་ཡང་བརྟེ་བུར་བྱེད།
 བའོ། face || Please don't criticize me and make me lose face in front of
 my guests. ངའི་མགོ་ནོ་པོའི་མདུན་དུ་ངལ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་ནས་ངའི་ཁ་ངོ་ཤོར་དུ་མ་འཇུག། Her face
 turns red when the weather is hot. ཞམ་ལྷེ་ལ་ཚད་པ་ཆེ་སྐབས་ཁོ་མོའི་ཁ་ངོ་དམར་པོར་
 འགྱུར།
 བའི་ཕྱི་གྲག་ a few || Only a few Tibetans know Spanish well.
 བོད་མི་ཁ་ཕྱི་གྲག་གིས་མ་གཏོགས་སེམས་ལྡན་བཟང་བོ་མི་ཤིས།
 བའ་གཅིག་ཁོག་གཉིས། hypocritical, two-faced || He says pleasant things to
 people but when they are not present, he says bad things about them.
 He is two-faced. ཁོས་མི་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་སྟུང་པའི་གཏམ་ཤོད་པ་དང། འོ་ན་ཀྱང་མི་མེད་ལུ་ལ་
 དུ་ཁོ་ཚོའི་ངན་ཤོད་པས། ཁོ་ནི་བའ་གཅིག་ཁོག་གཉིས་མ་ཞིག་རེད།
 བའ་ཚད། appointment || I have an appointment to see the department leader
 at eleven o'clock Friday morning.
 གཟུང་པ་སངས་ཉིན་གྱི་ཚུ་ཚོད་བཅུ་གཅིག་སྟེང་ངས་ཚན་ཁག་འགོ་ཁྲིད་ལ་ཐུག་རྒྱུའི་བའ་ཚད་བྱས་ཡོད།
 བའ་ཆུ། saliva, spittle || I was so hungry that saliva dribbled down my chin
 when I smelled the freshly cooked bread.
 ལྟོགས་ཐུགས་པས་གོ་རྟོག་མོའི་དྲི་མ་བྲོ་བ་ན་ངའི་བའ་ཆུ་མ་ལེ་ཐོག་ལ་བཞུར།
 བའ་རྒྱུང་། young (livestock) || The heavy snowstorm killed many of the
 herdsmen's young livestock. ཁངས་ཆེན་པོ་ལས་ལྷུགས་ཐོག་ཁ་རྒྱུང་མང་པོ་བྲག་
 བའ་ཆེས་ལ། will, last testament || In his will, he specified exactly how his
 property was to be divided among his children. བའ་ཆེས་ལ་གྱི་རྒྱུ་ལོ་ལོ་བྱིས་པ་
 རྣམས་ལ་རང་གི་རྒྱ་ཚོར་ཇི་ལྟར་བལོ་བལོ་བྱེད་རྒྱུའི་སྟོན་གསལ་བོར་བཤོད་ཡོད།
 བའ་མཆུ། dispute, altercation || I've had a dispute with my neighbor over
 grazing lands for many years. ང་དང་གྱི་མ་མཚོས་བར་མཚོར་སའི་ཐོག་ནས་ལོ་དུ་མའི་
 རིང་ཁ་མཆུ་བྱུང་ཡོད།
 བའ་འཆམ། agreement || Finally, after years of dispute, we reached an
 agreement. ལོ་དུ་མང་རིང་ལ་རྩོད་པ་བྱས་མཐུན། ང་ཚོས་ཁ་འཆམ་བྱུང།

ཁ་འཇམ། ingratiating in speech, smooth-tongued || When he talks before a group of people he is smooth-tongued. ཁོས་མི་ཚོ་གསུམ་གྱི་མདུན་དུ་གཏམ་བཤམ་གྲགས་པ་ཁ་འཇམ་ཆེ།

ཁ་ཉེན་མཁམ། obedient || My daughter has always been obedient. དེ་ལྟོ་མི་ཉེན་མཁམ་ཁ་ཉེན་མཁམ་ཞིག་ཡིན།

ཁ་ཉིན། the day before yesterday || I got married the day before yesterday, which was New Year's Day. ཁ་ཉིན་ཉེ་ལོ་གསལ་གྱི་ཉིན་མོ་ལ་རང་རང་གཉེན་སྲིག་བྱས།

ཁ་ཉེ། advice || What advice would you give me about this problem? གནད་དོན་འདི་ལྟར་ནས་ཞུ་གིས་ང་ལ་ཁ་ཉེ་ཅི་ཞིག་གནང་རྒྱུ་ཡིན།

ཁ་བཏུལ། to tame, to domesticate || He tamed the wild horse after several weeks of effort. གཟམ་འཁོར་འགའ་ལ་རྒྱ་བརྩོན་བྱས་མཐའ་། ཁོས་རྩོད་དེ་ཁ་བཏུལ།

ཁ་དག། verbal promise || Although we did not sign a contract, I assumed your verbal promise was just as binding. རྒྱུ་ལྷན་བྱས་མེད་ཀྱང་། ཁ་དག་དེ་ལ་མདུད་རྒྱ་དམ་པོ་ཡོད་པར་བསམས།

ཁ་དམ་པོ། tight-lipped closemouthed || She is awfully tight-lipped about her involvement in the affair. རང་ཉིད་དོན་དེ་ལྟར་དུ་རྒྱ་བཏུན་པའི་སྐོར་ནས་ཁོ་མོ་ཁ་དམ་པོར་གནས། Whenever you ask her about her family and marriage, she is closemouthed. ཞུ་གིས་མོ་ལ་ཞྭ་མཚང་དང་གཉེན་སྲིག་གི་སྐོར་ནས་གྲོང་རུང་། ཁོ་མོའི་ཁ་དམ་པོ་ཡིན།

ཁ་དོག། color || Red, green, blue, yellow, black, and white are some of the most common colors. དམར་པོ་དང་ལྗང་ལྷ། སྨྲ་པོ། ལེང་པོ། འག་པོ། དཀར་པོ་བཅས་ནི་ཆེས་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་ཁ་དོག་འགའ་ཡིན།

ཁ་དོག་པོ། narrow || I ran down the narrow path. ང་ལམ་ཁ་དོག་པོ་དེ་དང་ནས་བརྒྱུགས། ཁ་དྲང་བོར། frankly || His tendency to speak frankly is one of his most admirable characteristics.

ཁ་དྲང་བོར་ཤོད་པའི་སྲིལ་དེ་ནི་ཁོང་གི་རང་གཤམ་ཆེས་སྦྱོན་རུང་བཞིག་རེད།

ཁ་དྲོ། luck, I wish you good luck! || I wish you good luck in your study of the English language. དབྱིན་སྐད་སྦྱོང་སྦྱོང་བྱེད་པར་ངས་ཁྱེད་ལ་ཁ་དྲོ་བའི་སྦྱོན་ལམ་འདེབས།

ཁ་བདེ་མོ། eloquent || His eloquent nature completely convinced his listeners that he was telling the truth.

ཁོའི་ཁ་བདེ་མོ་དེས་ཉེན་མཁམ་ལ་ཁོས་བདེན་དོན་ཤོད་གྱིན་ཡོད་པ་ལ་གཏིང་ནས་ཡིད་ཆེས་སུ་བརྟུགས། ཁ་དོག། color || Black is the darkest color. འག་པོ་ནི་ཁ་དོག་ཆེས་འག་པོ་ཡིན།

ཁ་རྩུང། condemnation || The boss's condemnation of my fellow workmate was most unfair. འགོ་དཔོན་གྱིས་ངའི་ལས་རྒྱུ་ལ་ཁ་རྩུང་བཏང་བའི་ནི་ཉ་ཅང་འདྲ་མཉམ་མེད།

པ་ཞིག་རེད།

ཁ་བཟུགས་ chat, conversation || I had a five minute telephone chat with my mother this morning. ཞེན་གསལ་པར་ངས་ཁ་བཟུགས་སྟེང་སྐར་མ་ལྔའི་རིང་ཨ་མ་དང་ཁ་བཟུགས་

ཁ་ན། to depend on || My future depends on how hard I work now and what I plan to do in the future. ངའི་མདུན་ལམ་ཞིང་ལྷ་རང་གིས་བྱ་བར་འབད་བརྩོན་བྱེད་མིན་དང་རྗེས་སེར་འཆར་གཞི་ཅི་ཞིག་ཡོད་པ་གཉིས་ལ་རག་ལས།

ཁ་ནས། verbally || He agreed verbally, not in writing.

ཁོ་ཁ་ནས་འཐད་པ་བྱུང་བ་ཙམ་ལས་ཡིག་ཐོག་ལ་མ་བཞོན།

ཁ་རུབ། last night || Last night when you sang that song I felt so excited.

ཁ་རུབ་ཐོད་ཀྱིས་སྐྱེ་དབྱངས་དེ་ལེན་སྐབས། ངའི་ཡིད་སེམས་རབ་དྲུ་ཚྱུས།

ཁ་སྒོན། supplement || Every month I receive a two hundred RMB salary supplement because I work in a high altitude area. ས་མགོ་མཐོས་རུ་བྱ་བ་ལས་བཞིན་ཡོད་པས། ངས་སྐྱེ་རེར་མི་དམངས་འགོ་སྐོར་ཉེས་བརྒྱ་རང་གི་སྐོ་ཕོགས་ཀྱི་ཁ་སྒོན་རྒྱུ་ལ་དྲུ་ལེན་བཞིན་ཡོད།

ཁ་པར། telephone || The invention of the telephone is one of the greatest things of this century. ཁ་པར་གསར་གཏོད་བྱས་པ་ནི་དུས་རབས་འདིའི་ཆེས་ལྷན་ཆེ་བའི་དོན་ཞིག་རེད།

ཁ་དཔོ། saying, proverb || When he gave the wedding speech, his clever use of many proverbs impressed everyone.

ཁོས་གཉེན་པའདྲེད་དུས། ཁ་དཔོ་མང་བོ་སྦྱར་མཁས་པ་དེས་མི་བཅས་ཅད་ལ་བག་ཆགས་ཟབ་མོ་བཞག།

ཁ་སྐྱ། moustache || When I was younger I wanted to have a moustache but, now that I have one, I find that it is troublesome. རྒྱ་དུས་སུ་རང་ལ་ཁ་སྐྱ་ཡོད་ན་འདོད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟངས་ལ་ཁ་སྐྱ་ཐོགས་དུས། ངས་ཁ་སྐྱ་ནི་ལས་ཚོགས་ཤིག་ཡིན་པར་འདོད།

ཁ་ཕོ་ཆེ་བ། boastful || His boastful nature means that he has few friends.

ཁོའི་ཁ་ཕོ་ཆེ་བའི་རང་ག་ཤེས་དེས་ཁོ་ལ་གྲོགས་པོ་དཀོན་པ་མཚོན།

ཁ་ཕྱེ། to open up || The first thing we need to do after we move into our new apartment is to open up all our boxes.

ང་ཚོ་ཁང་བ་གསར་བའི་ནང་སྒྲོར་རྗེས། སྐབས་དགོས་པའི་ལས་ཀ་དང་བོ་ནི་སྐྱམ་རྒྱུ་དག་ཁ་ཕྱེ་རྒྱུ་དེ་ཡིན།

ཁ་ཕྱོགས། direction || How far and in what direction is the nearest doctor? ཐག་ཆེས་ཉེ་བའི་སྐྱེན་པ་གང་ཚོད་དང་ཁ་ཕྱོགས་གང་ན་ཡོད།

ཁ་བ། snow || The snow in the city at first is beautiful, but it quickly is covered with dark dust. གྲོང་ཁྱེར་དུ་བབས་པའི་ཁ་བ་ནི་དེང་ཐོག་མཚོས་ཀྱང་རྩུང་མི་འགོར་བར་ས་རྒྱལ་གྱིས་གཡོགས།

ཁ་བ་ཅན། ¹Tibet, Tibetan region; ²snowland || ¹Tibet is a place of friendly

people, beautiful landscape, and an ancient history and culture. ལ་བ་
ཅན་ནི་མི་ལ་བྱམས་བརྗེ་ལྟ་ཞིང་ཡུལ་ལྗོངས་མངོས་སྤྱུག་ལྟན་པ། གནའ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་དང་རིག་གནས་ལྟན་པ་
འི་ཡུལ་གྱུ་ཞིག་ཡིན། ²This vast snowland area is home to many Tibetans.

ལ་བ་ཅན་གྱི་ཡུལ་གྱུ་ཚེ་མོ་འདི་ནི་བོད་མི་མང་བོའི་ཕ་ས་ཡིན།

ལ་བྱང། title (of book/article) || What was the title of the book she
published last year? ཁོ་མོས་ན་ནིང་པར་དུ་བསྐྱོན་པའི་དཔེ་དེབ་དེའི་ལ་བྱང་ལ་ཅི་ཟེ།

ལ་བྲལ། ¹separation; ²to be separated || ¹This separation is not helping our
marriage. ལ་བྲལ་འདི་ནི་ད་ཚོའི་གཉེན་སྲིག་ལ་མི་ཕན། ²That couple has been
separated for many years now. ཁྱོད་ལྷན་དེ་གཉེས་ཀྱང་ལྷ་ལ་བྲལ་ནས་ལོ་མང་བོ་འགོང།

ལ་འབྲས། appearance, looks || Her beautiful appearance leads many men to
ask her to dance.

ཁོ་མོའི་ལ་འབྲས་མཚར་བོས་སྐྱེས་བུ་མང་བོ་ཁོ་མོ་དང་ཞབས་བྲོ་རྒྱག་པར་འགྲུགས།

ལ་སྐྱབ། face down, prone || After the hooligans knocked him unconscious,
he lay face down on the ground. ཁོ་ལ་ཨ་སྐྱབ་དེ་ཚོས་བརྡུངས་ཏེ་དྲན་པ་བརྒྱལ་དུ་
བཟུག་རྗེས་ཐང་ལ་འབྱེལ་ནས་ལ་སྐྱབ་ཏུ་ཉལ་འདུག།

ལ་མང་བོ། talkative || She is only talkative when she is in her mother's
home. ཁོ་མོ་རང་གི་ཨ་མའི་ཁྱིམ་ན་ཡོད་སྐབས་ད་གཟོད་ལ་མང་བོ་ཞིག་ཡིན།

ལ་མི་གསལ། verbally unclear || He writes well but, in terms of what he says,
I find he is verbally unclear.

ཁོ་རང་འབྲི་ལ་མཁས་ཀྱང་སྐྱབ་པོ་དྲི་བོ་གསལ། དས་ཁོ་རང་ལ་མི་གསལ་བ་ཤེས།

ལ་བཅོམ། vulgar language || Some find his vulgar language shocking but I
find he is highly intelligent and his vulgarity is intended to make
important points. ལ་ཅིག་གིས་ཁོའི་ལ་བཅོམ་འཛིན་སྐབས་ཚེ་བར་འདོད་མོད། འོན་ཀྱང་དས་ཁོ་ནི་རྣམ་
རིག་བཟང་ལ་ཁོའི་ལ་བཅོམ་ནི་ལྟ་བུ་བཟང་ལ་ཚེ་མོ་འདོད་པའི་ཚེ་དུ་ཡིན་པ་ཤེས། His stories are
frequently vulgar and not fit for children to hear. ཁོའི་གཏམ་རྒྱུད་ནི་རྒྱུན་པར་ལ་
བཅོམ་ཏུ་གཏུག་ཡིན་པས། བྱིས་པའི་རྣལ་མི་རན།

ལ་རྩོད། argument, fray over || The fray over who would pay for the
damage to the automobile quickly grew more serious. རྒྱུད་ས་ཁོར་ལ་གཏོར་
བརྒྱག་བཏང་བར་སྐྱེན་སྒྲིབ་ཚོང་སྒྲོད་པའི་ཐང་གི་ལ་རྩོད་དེ་མཚོན་གསལ་པོར་ཚོད་ཀྱི་གྲུ་།

ལ་ཚི ¹spicy; ²urgent || ¹Sichuan food is hot and spicy. ཟི་ཁོན་གྱི་ཟས་སྤུང་ནི་ལ་ཚི་
ཞིང་ཕྱོ་སྐྱན་ཚེ། ²The urgent nature of his request suggested that he was in
serious trouble. རེ་ལྷུའི་ལ་ཚིའི་དགོས་ཀུན་པར་བཞིན་ལས་ཁོ་གནད་དོན་ཚོད་ཀྱི་ལ་སྐྱེན་ཡོད་པ་
མངོན།

ལ་ཚང། complete || I don't think your account of what happened last night

is complete. You are hiding something. ངས་ཁྱོད་ཀྱིས་མངའ་དགོང་བྱུང་བའི་གནས་
ཚུལ་སྐོར་བ་འདད་པ་དེ་ཁ་ཚང་ཞིག་རེད་མི་འདོད། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་འགའ་རེ་གསལ་ཡོད།

ཁ་མཚར། humorous speech || Her humorous speech kept us all laughing
far into the night. ཁོ་འི་ཁ་མཚར་གྱིས་ང་ཚོ་དགོང་འཕྱི་དུས་བར་དུ་དགོང་དུ་བཅུག།

ཁ་འཛིང། quarrel || After not speaking to each other for five years the two
sisters finally ended their quarrel and became reconciled. སྲིང་མོ་གཉིས་
ཀྱིས་ཕན་ཚུན་ལ་ཁ་མ་གྲགས་པར་ལོ་ལྔ་འགོར་རྗེས། ཁོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་ཁ་འཛིང་རྫོགས་ནས་འདུམ་འགྲིག་བྱུང།

ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད། sincere || His voice has a sincere quality that leads other
people to believe him.

ཁོ་འི་སྐད་སྒྲ་ལ་མི་གཞན་པ་ཁོ་ལ་ཡིད་ཚེས་སུ་འཇུག་པ་འི་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཁྱུང་ཚོས་མངའ།

ཁ་ཞེང། width || The box's width is one meter. སྐྱམ་དེའི་ཁ་ཞེང་ལ་སྤྱི་མཐིང་གཅིག་ཡོད།

ཁ་བྱུག། to get closed || How can we get the broken door closed? ར་ཚོས་ཇི་ལྟར་
བྱས་ཚེ་སྐོ་ཚག་དེའི་ཁ་བྱུག་བྲལ།

ཁ་ཡ། ¹match; ²response || ¹I had a basketball match this afternoon. དེ་རིང་ཕྱི་
རྩོར་ར་སྐར་ཅེད་སྐར་ལིའི་འགྲམ་སྐར་དུ་ཞུགས། ²He made no response to my request.

ཁོས་ངའི་རེ་བ་ལ་ཁ་ཡ་མ་བྱས།

ཁ་ཡག་ངོ་བསྟོད། flattery || She is very good at telling people what they want
to hear but her flattery won't work with me.

ཁོ་མོ་ནི་གཞན་གྱིས་ཅེ་འདོད་ཤོད་པར་མཁས་ཀྱང། ཁོ་མོ་འི་ཁ་ཡག་ངོ་བསྟོད་དེ་ང་ལ་མི་འགོ།

ཁ་ཡང། loquacious || After drinking several cups of liquor he becomes
loquacious. ཚང་ཕོར་བ་འགའ་བཏུང་རྗེས། ཁོ་ཁ་ཡང་ཞིག་ཏུ་གྱུར།

ཁ་ཡིག། title, label || What is the title of your essay?
ཁྱོད་ཀྱི་དཔུང་ཚུལ་གྱི་ཁ་ཡིག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།

ཁ་གཡམ། to excuse, to make a pretext || ¹She excused her misconduct by
saying that she was drunk. ཁོ་མོས་རང་གི་སྦྱོད་ཚན་ནི་རང་ཉིད་
བཟི་སོང་བ་ལ་ཁ་གཡམ། ²She made a pretext that she was ill and could not
take the exam. ཁོ་མོས་ཁོ་མོ་ན་ནས་རྒྱགས་ལ་ཞུགས་མ་བྲལ་བར་ཁ་གཡམ།

ཁ་རོག། silence, quiet || Sometimes I like loud parties but, sometimes, I
like to be alone and enjoy a time of quiet. མཚོམས་མཚོམས་སུ་ང་རང་བཟང་བཟང་གི་སྒོ་
ཚོགས་ལ་དགའ་ཞིང་མཚོམས་མཚོམས་སུ་ང་རང་གཅིག་པུ་ཁ་རོག་གིར་བསྐད་འདོད།

ཁ་རླངས། vapor from the mouth || The weather was so cold that the vapor
from my mouth turned into ice on my beard.

ནམ་རྒྱུ་འཇུགས་པས་ཁ་རླངས་ངའི་རྒྱུ་རའི་ཐོག་ཚབ་རོམ་དུ་གྱུར།

ཁ་ལེབ། cover, lid || “I’m sorry,” she said, “I broke the cover of the china

teapot that your mother gave you.” ཁོ་མོས་“དགོངས་པ་མ་ཚོམ། ངས་ཁྱེད་ཀྱི་ཨ་མས་
གནང་བའི་ཇ་བཟོས་ཇ་དམ་གྱི་ཁ་ལེབ་བཅགས་སོང་” ཞེས་ལབ་བྱུང།

ཁ་ལེབ་ driver || I have been a truck driver for twenty-three years.
ང་འགྲིམ་འགྲུལ་རྒྱ་མཚོ་འཁོར་གྱི་ཁ་ལེབ་བྱས་ནས་ལོ་ཉི་མ་གསུམ་འཁོར།

ཁ་ཤགས། cross-talk || I thought the cross-talk was very amusing.
ངས་ཁ་ཤགས་དེ་ནི་ཅ་ཅང་སྲོ་སྤང་འཕེར་བ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད།

ཁ་ཤས། ¹some; ²a few || ¹Some people like hot spicy food and some
people don't. མི་ཁ་ཤས་ཁ་ཚིག་པོ་སྤྲོད་ཆེ་བའི་ཟ་ལ་དགའ་མོད་འོན་ཀྱང་མི་ཁ་ཤས་མི་དགའ།
²Only a few people in my village are over the age of eighty-five. ང་
ཚོའི་སྤྱི་བའི་ནང་གི་མི་ཁ་ཤས་མ་གཏོགས་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྲུ་ལྔ་ཡན་ལ་སྤྱི་བས་མེད།

ཁ་ཤོམ། boast || I did not believe his boast that he knew fifteen languages.
ཁོས་སྐད་རིགས་བཅོད་ལྷུ་ཤུ་ཤེས་པའི་ཁ་ཤོམ་ལ་ང་ཡིད་མི་ཚེས།

ཁ་གསལ། to add || From time to time it is important to add something new
to your life to make it continue to be interesting. རྒྱབས་འགར། ཁྱེད་ཀྱི་འཚོ་
བཤམ་ལ་མ་བྱུང་དུ་སྲོ་སྤང་འཕེར་བར་དོན་གསལ་བ་རེ་ཁ་གསལ་བྱེད་རྒྱ་ནི་གལ་ཆེ།

ཁ་གསལ་བོ། clear, explicit || What he said he would do was very explicit.
ཁོས་རང་གིས་ཅི་ཞིག་ལས་རྒྱུ་ལོ་སྐོར་བ་འདད་པ་དེ་ཁ་ཅ་ཅང་གསལ་བོ་རེད།

ཁ་ལྷག ¹surplus; ²over || ¹Surplus production leads to cheap prices. རོན་ཇས་
ལྷག་མ་བྱུང་ཆེ་དངོས་གོང་མར་ཚག་འགོ ²There are over twenty students who like
to play basketball. ལྷང་ཅུད་སློལ་ཅེ་འདོད་པའི་སློབ་མ་ཉི་ལུ་ལྷག་ཡོད།

ཁག section, part || This section of beef looks best. རྣམས་ཀ་ཁག་འདི་ཆེས་བཟང་
ཤོས་ཡིན་པ་འདྲ།

ཁག་དགྱི། to blame (by shifting fault) || I don't want to blame you for this
mistake. འོར་འཚུགས་འདི་འདི་ཐོག་ནས་ངས་ཁྱེད་ལ་ཁག་དགྱི་མི་འདོད།

ཁག་འཁུར། be responsible for || First I must be responsible for myself and
then be responsible for my family. ཐོག་མར། ངས་རང་ཉིད་ལ་ཁག་འཁུར་དགོས་ཤིང་དེ་
ལྷན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱིམ་ཚང་ལ་ཁག་འཁུར་དགོས།

ཁག་འཇོག་ to excuse || He excuses my mistakes. ཁོས་ངའི་སློབ་ཆ་ལ་ཁག་འཇོག་བྱེད།

ཁག་ཐེག་ guarantee, pledge || This electric rice cooker has a one year
guarantee and, if anything goes wrong with it for that period, you
may bring it back and get a new one. འབྲས་བུ་བྱེད་སློབ་ཐབ་དེ་ལ་ལོ་གཅིག་གི་ཁག་
ཐེག་ཡོད་པས། འདི་འདི་ནང་ཚག་སློབ་བྱུང་ཆོ། ཁྱེད་ཀྱིས་སློབ་ཐབ་དེ་ཕྱིར་སྤྱད་ནས་གསལ་བ་ཞིག་བྱངས་ཚོག་
ཁག་མེད། ¹no wonder; ²pardonable || ¹He was drunk so no wonder he said
that. ཁོ་བཟི་ཡོད་པས་ཁོས་སྐད་ཆ་དེ་བཤམ་ལ་ཁག་མེད། ²Your misconduct is

pardonable because you were drunk. རྒྱུད་བཟི་ཡོད་པས་རྒྱུད་གྱི་སྤྱོད་པ་མི་ལེགས་པ་ལ་
ལག་མེད།

ཁང་གྲུ rent (house) || How much rent do you pay every year?

ལཱ་རེར་རྒྱུད་གྱིས་ཁང་གྲུ་ཅི་ཙམ་སྟེར་དགོས།

ཁང་ཆེན། mansion || His new house is a mansion. ཁོ་འི་ཁང་གསར་ནི་ཁང་ཆེན་ཞིག་ཡིན།

ཁང་ཐོག། roof || Children like to climb up on the roof of our house. བྱིས་པ་ཚོ་ད་
ཚོ་འི་ཁང་ཐོག་ལ་འགོ་བར་དག་ལ།

ཁང་བདག། house owner || The house owner wants me to pay more rent.

ཁང་བདག་གིས་ང་ལ་ཁང་གྲུ་སྟེར་ལས་མང་པོ་སྤྱོད་དུ་འཇུག་འདོད།

ཁང་བ། house || The house was made mostly of stone.

ཁང་བ་འདི་གཙོ་བོ་རྫོ་ལས་བཟོས་པ་ཡིན།

ཁབ། needle || I dropped my needle on the floor. ངས་ཁབ་བར་ལ་འཕངས།

ཁམ་གང། mouthful || I ate one mouthful of bread and was no longer
hungry. ངས་གོ་རེ་ཁམ་གང་ཞེས་པ་ན་ལྟོགས་ཀྱང་མེད་པར་གྱུར།

ཁམས། ¹region; ²physical condition; ³Khams area || ¹Which Tibetan region
are you from? རྒྱུད་བོད་ཁམས་གང་ནས་བོད། ²My physical condition couldn't
be better. ངའི་ལུས་ཁམས་འདི་ལས་བདེ་བའམ་མེད། ³The Khams area includes parts
of Tibet, Yunnan, Qinghai, and Sichuan. ཁམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བོད་རྒྱུ་ངས་དང་ཡུན་
ནན། མཚོ་སྐོན། ཟླ་མོན་བཅས་ཀྱི་ས་ཆ་ཁ་ཤས་འདུ།

ཁམས་དུངས། in good health || I've been in good health all my life.

ང་ཚོ་གང་བོར་ལུས་ཁམས་དུངས།

ཁམས་བདེ། healthy || It is healthy to not eat too much animal fat.

སྲོག་ཆགས་ཀྱི་ཚེ་ལ་མང་དུགས་པ་མ་བཟོས་ཚེ་ལུས་ཁམས་བདེ།

ཁལ། pack || I'll help you put this pack on the horse.

ངས་རྒྱུད་ལ་ཁལ་འདི་རྟ་ཐོག་ལ་འགོ་བར་གསུམ།

ཁལ་མ། pack animal || How much can this pack animal carry?

ཁལ་མ་འདིས་ཅི་ཙམ་འཁུར་བུབ།

ཁས་ལེན། ¹to promise, to guarantee; ²to admit, to concede || ¹When did you
promise you would visit me? རྒྱུད་གྱིས་ང་ལ་འཚམས་འདི་ནམ་ཚོ་ད་བྱེད་རྒྱ་ཁས་ལེན་བྱས།

²Admitting my wrongdoing relieved my feelings of guilt. རང་གི་ནག་ཉེས་
ཁས་ལེན་བྱས་པ་དེས་ངའི་ཞེ་གནོད་མེད་པར་བཏང། I concede that I made some
mistakes. ངས་རང་གིས་སྤྱོད་འགའ་ལས་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་བྱེད།

ཁུ་བསྐྱ། curtailment || The students welcomed the curtailment in the
number of hours that they had to be in the classroom each day.

སློབ་མ་ཚོས་ཁོ་ཚོ་ཉི་ཤེས་སློབ་ཁང་ལ་འགོ་དགོས་པའི་རྒྱ་ཚོད་ཀྱི་གྲངས་ཀྱི་ལྷ་བསྟུ་བྱེད་པར་དགའ་བསུ་བྱས།
ལུ་བ། juice, soup || Please have some orange juice. ཚེ་ལུ་མའི་ལུ་བ་བྱུངས།

ལུ་བོ། paternal uncle || My father's brothers are all my paternal uncles.

ཨ་ཕའི་སྤྱན་ཚང་མ་ནི་དེའི་ལུ་བོ་ཡི་ན།

ལུ་ཚུར། fist || He tightened his fist in anger. ཁོས་ཁོང་ཁྲོའི་དང་ལུ་ཚུར་དམ་པོར་བཅདས།

ལུ་སེམ་པོ། quiet, silent, placid || She liked to read in the quiet classroom.

ཁོ་མོ་ལུ་སེམ་པོའི་སློབ་ཁང་ནང་དུ་དབེ་ཆ་ལ་བལྟ་བར་དགའ།

ལུ་གམ། bag || I bought this new bag at the market.

དས་ཁོམ་ར་ནས་ལུ་གམ་གསར་བ་འདི་ཉི་མ།

ལུ་དབྱ། hole || I looked through the hole in the door.

དས་སློ་བློ་གི་ལུ་དབྱ་བར་ལྷོད་ནས་བལྟས།

ལུ་ངས། origin, source || The Buddha's teachings are the origin of

Buddhism. སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ནི་ནང་བསྟན་གྱི་ལུ་ངས་ཡི་ན།

ལུ་ངས་སྟེལ། proof || What proof can you offer that he is the criminal?

ཁོ་ནི་ཉེས་ཚབ་ཡིན་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་ལུ་ངས་སྟེལ་ཅི་ཞིག་འདོད་ན་བྲུབ།

ལུ་ངས་གཏུགས། searching out the origin || When I was young I was

determined to search out the origin of the Mekong River.

རྒྱ་དུས་སུ། དས་རྗེ་ཚུའི་འབྲུང་གནས་སུ་ལུ་ངས་གཏུགས་རྒྱུའི་སེམས་ཐག་བཅད།

ལུ་ངས་བྲུབ་པ། reliable, trustworthy || She is my reliable friend.

ཁོ་མོ་ནི་དེའི་ལུ་ངས་བྲུབ་པའི་གྲོགས་པོ་ཡི་ན།

ལུ་ངས་སྟེ། clue || The knife left at the murder scene was an important clue

to eventually finding the killer. གསོད་ས་སུ་ལུ་ས་པའི་གྱི་ནི་མཐའ་མར་ལག་དམར་རྟོད་པའི་

ལུ་ངས་སྟེ་གལ་ཚེན་ཞིག་རེད།

ལུ་ངས་མེད། baseless || The rumors about her stealing other people's crops

are baseless. ཁོ་མོས་གཞན་གྱི་འབྲུ་རིགས་བརྟུས་པའི་སྐོར་གྱི་འཇུར་གཏམ་ལ་ལུ་ངས་མེད།

ལུ་ངས་བཅོན། reliable, authentic || What he says is reliable because of his

knowledge in that field. རིག་གཞུང་དེའི་སྟེང་ནས་ཁོ་ལ་ཞུས་ཡོན་ཡོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཁོའི་

གཏམ་ནི་ལུ་ངས་བཅོན།

ལུ་ངས་ལུང། basis, foundation || His book has no believable foundation.

ཁོའི་དཔེ་ཆ་ལ་སློ་འཁེལ་བྲུབ་པའི་ལུ་ངས་ལུང་མེད།

ལུ་རྩོ། burden, load || The load on the donkey's back was so heavy that,

at last, the donkey refused to move.

པོད་བྱའི་རྒྱལ་གྱི་ལུ་རྩོ་བོ་རྒྱུད་དྲགས་ནས་མཐའ་མར་པོད་བྱ་འགྲུལ་ཁམ་ཉི་མ།

ལུ་རྩོ། luggage || Our train trip was made more convenient by the fact we

had only two small pieces of luggage. ལྷར་ཙོང་གི་རྒྱུང་དུ་གཉེན་མ་གཏོགས་མེད་པ་
 དེས་རྒྱུ་ལེན་ལས་འགྲུལ་བཞུད་བྱེད་རྒྱ་ལྗང་ལས་སྐབས་བདེ་དུ་བཏང་།

ལུལ། ¹to pretend; ²prefecture; ³area || ¹I don't want to pretend that I like
 this. དས་འདི་ལ་དགའ་ལུལ་བྱེད་མི་འདོད། ²What prefecture are you from? རྒྱུད་ལུལ་
 གང་ནས་ཡོང་བ་ཡིན། ³The area that I am from has very cold winters and a
 lot of snow. ར་ཡོང་སའི་ས་ལུལ་དུ་དགུན་ཁ་འཇུག་ཅིང་ཁ་བ་མང་བོ་འབབ།

ལེ་ཕན། profit || His profit last year in business was nearly fifty thousand
 RMB. རྒྱུད་ལོ་ཚེད་ལེ་ཕལ་ཆེར་སྒོར་མི་ཁྲི་ལྔ་ཡོད།

ལེ་ཅན། profitable || He obtained his considerable wealth through a
 profitable business with mostly Tibetans.
 ལོས་གཙོ་བོར་བོད་རིགས་དང་ཚོར་ལེ་ཅན་བརྒྱུ་བ་ནས་ལེ་སྒྲིགས་ཆེན་པོ་བྱས།

ལེ་སྒྲིགས། profit || How much profit did you earn in the business?
 རྒྱུད་ལ་ཚོར་དེ་ལས་ལེ་སྒྲིགས་ཅེ་ཅམ་ཐོབ།

ལེ་ཕན། benefit || What is the benefit for me in your plan? རྒྱུད་གྱི་འཆར་གཞིའི་ཁྲོད་
 ར་ལ་ལེ་ཕན་ཅི་ཞིག་ཡོད།

ལེ་དབང། right, authority || It's the people's right to select the leader of
 their township. ག་ལོག་གའི་དཔོན་པོ་འདེམས་པ་ནི་མི་དམངས་ཀྱི་ལེ་དབང་ཡིན།

ལེ་ཚོང། trade, business || There is much trade between farmers and
 nomads. ལིང་བ་དང་འབྲོག་པའི་བར་ན་ལེ་ཚོང་མང་བོ་ཡོད།

ལེ་ལས། business enterprise || Starting a new business enterprise can be
 difficult. ལེ་ལས་གསར་བཞུག་འགོ་རྩོམ་རྒྱ་ནི་དཀའ་མོ་ཡིན་ལོས་ཆེ།

ལེ་ངས། to be proud, to be full of || I am proud of my Tibetan culture,
 history, and religion. ར་བོད་གྱི་རིག་གནས་དང་ལོ་རྒྱུས། ཚོས་ལུགས་བཅས་ལ་སྤོབས་པས་
 ལེ་ངས།

ལེ་ངས་སྐྱུང། modest || She is modest about her appearance and abilities.
 ལོ་མོ་རང་གི་བཞིན་རས་དང་འཛེན་ཐང་གི་ཐོག་ནས་ལེ་ངས་སྐྱུངས་ཆེ།

ལེ་ངས་གཏམ། haughty speech || His haughty speech matched his earlier
 arrogance. ལོ་འདི་ལེ་ངས་གཏམ་གྱིས་ལོ་འདི་སྤོན་ཆད་ཀྱི་རྒྱལ་མཚོན།

ལེ་ངས་དྲེགས། conceit, haughtiness || Her haughtiness has led to many of her
 friends deserting her. ལོ་མོའི་ལེ་ངས་དྲེགས་གྱིས་གྲོགས་པོ་མང་བོ་མོ་དང་འབྲལ་བར་བཅུག།

ལེ་ད། riddle || 'What first walks on four legs, then two legs, and finally on
 three legs?' The answer to this riddle is a human being. 'ཐོག་མར་རྒྱུ་བ་
 བཞི་དང་དེ་ནས་རྒྱུ་བ་གཉིས། མཐའ་མར་རྒྱུ་བ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བཞི་ཅི་ཞིག་ཡིན' ཞེས་པའི་ལེ་ད་
 འདི་ལ་ན་ནི་མི་ཡིན།

ཁེན་པ། ¹to snuggle up; ²to lean || ¹On dark, cold winter nights, my children like to snuggle up to their mother and me. ཟසག་ནག་ཅིང་གྲང་རར་ ཆེ་བའི་མཚན་མོར་ བྱིས་པ་ཚོ་དང་ཁོ་ཚོའི་ཨ་མ་གཉིས་ཀའི་སྤང་ལ་ཁེན་པར་དགག། ²After a long walk gathering yak dung she leaned tiredly against a tree. ཟසག་གི་སྤྱི་བ་འལ་བར་དུས་རིང་བོར་བསྐྱོད་རྗེས། ཁོ་ཚོ་བར་ཆད་ནས་སྤྲོད་བོ་ཞིག་ལ་ཁེན། He was tired and leaned against the tree. ཁོ་བར་ཆད་ནས་སྤྲོད་བོ་དེ་ལ་ཁེན།

ཁེབས། to be covered || The hill is covered by grass during summer.

དེ་ལུ་འབྲུར་དེ་དབྱུར་ཁར་རྩ་ཡིས་ཁེབས།

ཁེམ་བྲ། spoon || This silver spoon was made by the silversmith in our village. དངུལ་གྱི་ཁེམ་བྲ་འདི་ནི་དེ་ཚོའི་སྤེ་བའི་དངུལ་མགར་གྱིས་བརྩུངས་པ་ཡིན།

ཁེར་རྒྱང། single, alone || She remained single, became a nun, and chose to live alone in a mountain cave.

ཁོ་ཚོ་ཁེར་རྒྱང་དུ་ལུས་ནས་ངོ་ཚོ་ཞིག་དུ་གྱུར་བ་དང་རི་ཁོང་དུ་འགྲིམ་རྒྱུ་འདི་བློ་སེམས་བཅངས།

ཁེར་གཉེར། individual business || What she does during her vacation is her individual business and it has nothing to do with our factory.

ཁོ་ཚོས་གནང་བའི་སྐབས་སུ་ཅི་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་ཚོའི་ཁེར་གཉེར་ཡིན་པ་ལས་དེ་ཚོའི་བཟོ་གྲུ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད།

ཁེར་ལབ། talk to oneself || I talk to myself when I am alone.

གཅིག་ལུར་སྤོད་དུས། རས་ཁེར་ལབ་རྒྱལ།

ཁོ། he, him || He can speak perfect Tibetan. ཁོས་བོད་སྐད་རྒྱལ་དག་གཤམ་ཤེས།

ཁོ་ཅག། they, them || They want to help themselves by offering to help us.

ཁོ་ཚོས་དེ་ཚོ་ལ་རོགས་སྐྱོར་འདོན་པར་བརྟེན་ནས་དོན་གྱིས་ཁོ་ཚོ་རང་ཉིད་ལ་རོགས་བྱེད་འདོད་ཡོད།

ཁོ་ཉིད། himself || He cut himself when he was sharpening the knife.

ཁོས་གྱི་བརྟན་དུས་རང་ཉིད་མེས།

ཁོ་ཐག་ཡིན། certainly, have/has to || This is certainly true. འདི་བདེན་པ་ཁོ་ཐག་ཡིན།

ཁོ་ཐག་ཚོད། sure, to decide || I'm sure you can learn English if you decide

to try hard. གལ་ཏེ་སྐྱུང་བཙོན་བྱེད་རྒྱ་སེམས་ཐག་བཅང་ཚོ། ཁྱོད་ཀྱིས་དབྱིན་ཡིག་སློབ་བྱུང་པར་རས་ཁག་ཐེག་བྱེད་ཐུབ།

ཁོ་ན། solely, only || I am truly happy only when I am with my wife and my children. དེ་རྒྱུ་མ་དང་བྱིས་པ་རྣམས་དང་འགྲོགས་པའི་སྐབས་ཁོ་ན་ལ། དག་ཚོད་རང་སེམས་ངོ་མས་སྐྱིད་པོ་རེད།

ཁོ་བོ། I, me || I want you to tell me why you are often late for class.

ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་ཁྱོད་རྒྱུན་པར་སློབ་ཁྱིད་གྱི་རྗེས་སུ་ལུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཤོད།

ཁོ་མོ། she, her || Did you invite her to the party? ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་མོ་སྤྱོད་ཚོགས་ལ་བོས་སམ།

ཁོ་རང། himself || He doesn't think about anyone but himself. ཁོས་རང་ཉིད་ཁོ་ན་

ལས་གཞན་མི་བསམ།

ཁོ་གཞན་ལ་ real thought || I don't know what his real thought was.

ངས་ཁོ་ལི་ཁོ་གཞན་ལ་ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་མི་ཤེས།

ཁོ་གཞན་ hollow || There is a hollow tree near our village.

ང་ཚོ་སྤྱི་བའི་ཉེ་འདབས་ན་སྤོང་བའི་ཁོ་གཞན་ཞིག་ཡོད།

ཁོ་གཞན་ upper part of the body || Only the upper part of my body was dry after I crossed the river.

མུ་བོ་ཕར་བརྒྱལ་རྗེས་ངའི་ཁོ་གཞན་ཁོ་ན་སྐྱམ་བོར་ལུས་འདུག།

ཁོ་གཞན་ stomach || When I'm hungry my stomach aches.

གྲོད་པ་སྟོགས་དུས་ངའི་ཁོ་གཞན་ narrow minded, bigot || His decision to punish the students shows just how narrow minded he really is.

ཁོ་གཞན་ lower part of the body || The road was so dusty that, after walking for one hour, the lower part of his body was covered with dust.

ཁོ་གཞན་ scheming, planning || His scheming was, in the end, not successful.

ཁོ་གཞན་ decayed || The wood in the roof is old and decayed.

ཁོ་ he || He did not tell her what was troubling him.

ཁོ་ངའི་ཁོ་མོར་རྒྱན་ཅི་ཞིག་གིས་ཁོ་ལ་སྐྱག་བསྐྱེད་པ་མ་བཤད།

ཁོ་ངའི་ anger, indignation || His anger over the wrong way that he had been treated grew in intensity.

ཁོ་ལ་ནོར་འཁྲུལ་གྱི་བྱེད་སྐྱེད་ས་བཟུང་པས་ཁོ་ལི་ཁོ་ངའི་ཁོ་ངའི་དྲག་དྲག་ལྡན་ལྡན།

ཁོ་ངའི་ to sneer || Don't sneer at me when I make mistakes.

ང་ལ་ནོར་འཁྲུལ་བྱུང་དུས་ཁོ་ངའི་དྲག་དྲག་མ་བྱེད་ཅིག།

ཁོ་ངའི་ to be accomplished, to master || After years of study he has mastered Tibetan history.

ལོ་འགའ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་རྗེས། ཁོས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁོ་ངའི་དྲུག་ལ་རྒྱུས་ལེན།

ཁོ་ངའི་ part of, belong to || This place is part of Qinghai Province.

ས་ཆ་འདི་ནི་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁོ་ངའི་ལོ་ན།

ཁོ་ངའི་ member || He is a new member of our class.

ཁོ་ནི་ང་ཚོ་འདི་དུས་གྱི་ཁོ་ངའི་གསར་བའི་ལོ་ན་ལོ་ན།

ཁོངས་སྐྱའདྲ། to include || Our dinner includes mutton, bread, cooked vegetables, and yogurt. ར་ཚོའི་ཟ་མའི་ཁོངས་སྐྱ་འདྲ་པོ་རེ། ལྗོ་ཚལ་གྱི་སྒྲིབ་ཟས། ཁོ་བཅས་འདྲ།

ཁོང་སྟོངས་པ། flat, level || The flat fields may be irrigated.

ཁོང་སྟོངས་པའི་ས་ཁོང་དེ་ལ་རྒྱ་གཏོང་བྱུང།

ཁོམ། idle, free || In winter the peasants were free from fieldwork and remained idle. དགུན་ཁར། ཁོང་བརྒྱུ་མས་སོ་ནམ་ལས་ཁོམ་ལོང་བྱུང་ནས་སོམ་དལ་དུ་གནས།

ཁོམ་ལོང། free time, spare time || I have some spare time on Monday afternoon so I can teach you English then. གཟའ་ལྷོ་བའི་ཕྱི་དྲོད་དལ་ལ་ཁོམ་ལོང་ཡོད་པས་དེ་དུས་ངས་ཁྱོད་ལ་དབྱིན་ཡིག་བྲིད་ཚོག།

ཁོའི། his || His brother is a very handsome young man.

ཁོའི་སྐྱུན་ཡན་ནི་ཕོ་ཡག་ཅིག་རེད།

ཁོར་ཡུག། environment, surrounding || Tree-covered mountains surrounded the grassy valley creating a beautiful environment. རྒྱབ་པའི་ལུང་བ་བསྐོར་བ་ལས་ཡུལ་ལྗོངས་མཛེས་སྤྱད་ལྡན་པ་ཞིག་བསྐྱུག།

ཁོལ་མ། boiled || I want some boiled water to drink. ངས་རྒྱ་ཁོལ་མ་བཏུང་འདོད།

ཁྱུ། (མི་གི་དང་།) firewood || As time passes firewood becomes increasingly difficult to get. དུས་ཅར་འདས་པ་དང་བསྐྱུན་ནས། ཁྱུ་འབྲུ་རྒྱ་རིམ་བཞིན་ཇེ་དཀའ་འདྲུང།

ཁྱད། difference || I don't think there is a big difference between Australian and New Zealand English.

ངས་ཨོ་སི་ཁྱེ་ལཱ་དང་ཞིན་ཞི་ལན་དབྱིན་སྐད་ཀྱི་བར་ཁྱད་ཚེན་པོ་ཡོད་པར་མི་འདོད།

ཁྱད་ཚོས། characteristic, feature || His distinguishing characteristic was intellectual curiosity. ཁོའི་ཁྱད་ཚོས་མངོན་གསལ་ནི་ཤེས་ཡོན་པའི་མཚར་སེམས་དེ་རེད།

ཁྱད་དོད་པ། to discriminate || To discriminate against others because of their skin color or ethnicity is wrong.

གཞན་གྱི་འཇོན་པོ་དང་མི་རིགས་ལ་བརྟུན་ནས་ཁྱད་དོད་པ་ནི་མི་འགྲིག།

ཁྱད་པར། difference, distinction || I want to make a distinction between these two ideas. ངས་ལྷ་ཚོམ་འདི་གཉིས་བར་གྱི་ཁྱད་པར་དབྱེ་འདོད།

ཁྱད་པར་ཅན། special || This food is special. ཟ་མ་འདི་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་རེད།

ཁྱད་འཕགས། outstanding || Of all the performances her song was the most outstanding. ཕྱིད་མོའི་ལེ་ཚན་ཚང་མའི་གསལ་སྐྱེ། ཁོ་མོའི་སྐྱེ་དབྱུངས་ནི་ཚེས་ལུ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་རེད།

ཁྱད་མེད། no different || This book is no different than that one.

དཔེ་ཚ་འདི་དཔེ་ཚ་དེ་དང་ཁྱད་མེད།

ཁྲུང་གསོད། solving, overcome || The solving of that problem is the key to success. གནད་དོན་དེ་ཁྲུང་གསོད་བྱེད་རྒྱ་ནི་རྒྱལ་ཁའི་གནད་འགག་ཡིན།

ཁྲུབ། to spread, to become popular || Modern music has quickly become popular all over the world. དང་རབས་སྐད་བྲུངས་མཁྲོགས་མེས་འཛོམས་གླིང་གུན་ལ་ཁྲུབ།
ཁྲུབ་ཁོངས། field, sphere || What field of knowledge do you think you would like to study? ཁྲོད་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་ཁྲུབ་ཁོངས་གང་ཞིག་ལ་སྦྱང་བརྩོན་བྱེད་འདོད།

ཁྲུབ་བསྐྱབས། announcement, propaganda || The latest announcement encouraged people to save water and electricity.

ཉེ་ལམ་གྱི་ཁྲུབ་བསྐྱབས་དེས་མི་རྣམས་ལ་ཚུ་དང་སྲོལ་གྲོན་ཚུང་བྱེད་རྒྱ་ལྡན་ལམ་བཟང་།
ཁྲུབ་ཚེ། widespread, broad || This plant is widespread over the grassland. ཕྱི་ཤིང་འདི་རིགས་རྩ་བར་དུ་ཁྲུབ་ཚེ།

ཁྲུབ་གང་ལ། widespread || That folktale is widespread in Tibetan areas. དམངས་ཁྲོད་གཏམ་རྒྱུད་དེ་བོད་ཁམས་ན་ཁྲུབ་གང་ལ་ཚེ།

ཁྲུབ་སྤེལ། popularize, spread || The use of solar cookers needs to be popularized in areas where firewood is scant.

མེ་ཤིང་དཀོན་པའི་ས་ཚུ་ཉེ་བབ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱ་ཁྲུབ་སྤེལ་གཏོང་དགོས།
ཁྲུམ་མེ་ཁྲོམ་མེ། rock, sway || In the fast-running water the boat began to rock and sway. ཚུ་རྒྱུན་དྲག་པོའི་ཁྲོད་ནས་གྲུ་ཚུང་ཁྲུམ་མེ་ཁྲོམ་མེ་བྱས།

ཁྲི། dog || Our family's dog likes to chew on bones. དེད་ཚང་གི་ཁྲི་རུས་པ་འཆའ་བར་དགའ།

ཁྲི་མོ། female dog || That black female dog will soon be ten years old. ཁྲི་མོ་ནག་པོའི་ལོ་བཅུར་འོན་ལ་ཉེ།

ཁྲིམ། house, home || The rooms that make up our home are made of adobe and wood. དེད་ཚང་གི་ཁང་མིག་ཡོངས་སོ་ཕག་དང་ཤིང་གཉིས་ལས་བཟོས་པ་ཡིན།

ཁྲིམ་རྒྱུད། family lineage || After studying our family lineage he concluded that our ancestors came here from Central Tibet about three hundred years ago. ཁོས་ད་ཚོའི་ཁྲིམ་རྒྱུད་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་རྗེས། ད་ཚོའི་མེས་པོ་ཕམ་ཚེར་འོ་པོ་སུམ་བརྒྱ་ལས་མས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་བེད་ལྷོངས་ནས་མ་ཚེད་འོངས་པའི་ཁ་ཚོན་བཅད།

ཁྲིམ་བདག། head of the family || He, not his son, is head of the family. ཁོ་ནི་ཁྲིམ་བདག་ཡིན་པ་ལས་ཁོའི་བུ་ཁྲིམ་བདག་མིན།

ཁྲིམ་པ། layman || Though he was deeply religious, he was a layman. ཁོ་ནི་ཁྲིམ་པ་ཞིག་ཡིན་རུང་། ཚོས་ལུགས་ལ་དད་མོས་ཚེན་པོ་བྱེད།

ཁྲིམ་མི། family member || Our oldest family member is Grandmother, who will be eighty-one in July. དེད་ཚང་གི་ཁྲིམ་མི་ཚེས་ཚན་པ་ནི་སྤྱི་མོ་ཡིན་པ་དང་ཟླ་བདུན་པ་

ཁོ་མོ་ལོ་བརྒྱུད་ཅུ་གྲག་ཅིག་ལ་སླེབས་འགྲ། My family member went abroad last month. རེད་ཚང་གི་བྱིས་མི་རྩམས་སློབ་མཉམ་སྦྲེན་མཚན་གྱི་རྒྱུ་ལ་སོང་།
 བྱིས་ཚང་། family || That family has opened a small shop in our village.
 བྱིས་ཚང་དེ་བ་ཚང་གིས་ར་ཚོའི་སྤེལ་འཛིན་མཚན་ཚུང་ཚུང་ཞིག་བྱེས།
 བྱིས་མཚོས། neighbor || How long has your neighbor been in Lhasa?
 བློད་ཀྱི་བྱིས་མཚོས་ལྟ་སར་སོང་ནས་དུས་ཡུན་ཅི་ཙམ་འགོར།
 བྱིས་ལས། house work || I would rather watch television and read than do house work. ར་རང་བྱིས་ལས་བྱེད་པ་ལས་བརྟན་འཕྲིན་ལ་བརྟུང་དང་དཔེ་རྒྱུ་ལ་འདོད།
 བྱིས་གསར། new family || The new family moved here last year.
 བྱིས་གསར་དེ་ན་ནིང་གནས་འདི་ལ་སྤར།
 བྱིས་སྤ། family god || Every year we hold a ritual to delight our family god. ར་ཚོས་ལོ་རེ་ར་ཚོ་ག་སྤེལ་ནས་བྱིས་སྤ་དག་འདྲེ་འཇུག
 དམུག་(བཞིག་བཞིག་སྤེལ་བྱིས་སྤ།) to fasten, to bind || We will bind the top of the bag with string before we leave. ར་ཚོ་མ་སོང་གོང་ལྷག་མ་དེའི་ཁ་བཞིག་གྱུ་ཡིན།
 ལྷ་¹ group; ² army of (something) || ¹Last week on Tuesday a group of doctors and nurses cleaned the hospital grounds. གཟུང་འཁོར་སྤོན་མཉམ་འགཟུང་མི་གཉེན་མཉམ་གྱི་ཉིན་མོར། སྤོན་པ་དང་ནད་གཞི་གཟུ་ཞིག་གིས་སྤོན་ཁང་གི་གཞི་མ་ལ་གཙང་སྤོང་བྱས། ²An army of ants was busy taking food to their ant hole. སྤོན་མ་ལྷུ་ཞིག་ཁོ་ཚོའི་སྤོན་ཁུང་དུ་བསྐྱེད་པ་བྱེད།
 ལྷུ་མིད། devouring || The devouring of our crops by the insects was a disaster. གཞོད་འབྲུ་ཡིས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷུ་མིད་བཏང་བཞི་གཞོད་སྤོང་བྱིས་ཞིག་རེད།
 ལྷོད། you || Can you help me lift this box?
 ལྷོད་ཀྱིས་ར་ལ་སྤུང་འདི་འདེགས་རོགས་བྱེད་ཐུབ་བཅ།
 ལྷོད་རང། yourself || Take care of yourself and we will see you again soon. ར་ར་ཉིད་ལ་བདག་བྱིས་དང་ར་ཚོ་མི་འགྲུངས་པར་ལྷོད་ལ་ཡང་བསྐྱར་མཇུག་བར་འོང་རེས།
 ལྷོག་ husband || My husband works at the British Embassy in Beijing as a translator. བེ་ཅིན་ན་སྤོད་པའི་དབྱིན་ཇིའི་གཞུང་ཚོལ་ཁང་དུ་བའི་ལྷོག་སའོ་ཙོ་ཙོའི་ལས་ཀ་ལས་བཞིན་ཡོད།
 ལྷོ་ལྷག་ married couple || Our neighbors, a young married couple, live a quiet, ordinary life. ར་ཚོའི་བྱིས་མཚོས་ལྷོ་ལྷག་དར་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱན་འཇགས་ཀྱི་འཚོ་བ་སྤྱིར་བཏང་ཞིག་རོལ།
 ལྷོད། you || When did you say the party will begin?
 ལྷོད་ཀྱིས་ཚོགས་འདུ་དུས་ནམ་ཚོད་འགོ་རྩོམ་པར་བཞད་ཡོད།
 ལྷོན། ¹all; ²size || ¹All of China is working to carry out economic reform.

གྲང་གོའི་ཁྱོད་ཡོངས་སུ་དཔལ་འབྱེད་བཅོས་སྦྱར་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ? What is the size of your apartment? ཁྱོད་གྱི་ཤག་ཚོང་གི་ཁྱོད་ལ་ག་ཚོད་ཡོད།

ཁྱོད་ཆེ། extensive || She has an extensive knowledge of Tibetan literature.

ཁོ་མོ་ལ་བོད་ཀྱི་རྩོམ་རིག་སྐོར་གྱི་ཤེས་བྲུ་ཆེན་པོ་ཡོད།

ཁྱོད་བསྡོམས། in all, all together || In all, about twenty students passed the examination. ཁྱོད་བསྡོམས་པས་སྒྲོབ་མཉེ་ཤིང་ལྷ་གྲག་གིས་རྒྱགས་འབྲོང།

ཁྱོད་ཡངས། vast || The forest that once seemed so vast has now become just a few trees. སྡོག་ཆད་དེ་འདྲའི་ཁྱོད་ཡངས་པའི་ནགས་ཚེལ་གྱི་གྲུལ་ད་ལྟ་སྡོད་པོ་འགའ་ཅོམ་ལས་མེད།

ཁྱོད་ཡོངས། over all, entire || The entire region has few people.

ཡུལ་གྲུའི་ཁྱོད་ཡོངས་སུ་མི་འགའ་ལས་མེད།

ཁ་ཁ། multicolored || The multicolored stone sparkled in the water. རྩོ་ཁ་ཁ་དེ་ལོད་དུ་འཚོར།

ཁག། blood || Blood from his injury flowed down his arm. རྩལ་ལས་བོན་པའི་ཁག་ཁོའི་དཔུང་བའི་སྤོང་ནས་མར་འཇགས།

ཁག་རྒྱུ། blood circulation || This medicine improves blood circulation. རྩལ་འདིས་ཁག་རྒྱུ་ལྗོངས་སུ་གཏོང།

ཁག་རྩ། blood vessels || He was so thin that his blood vessels were easily visible. ཁོ་ཅ་ཅང་སྐྱམ་པོ་ཡིན་པས་ཁག་རྩ་ཡང་མཐོང་སྲ།

ཁག་ཤེད། blood pressure || I have high blood pressure so I don't put salt in my tea. ང་ལ་ཁག་ཤེད་མཐོན་པོ་ཡོད་པས་རང་གི་ཇའི་ནང་དུ་ཚྭ་མི་འདེབས།

ཁག། armor || I saw amour once in a museum. ངས་དངོས་མང་བཤམས་སྤྱོད་ཁང་དུ་ཁག་རིག་ཐོང།

ཁམ་པ། liar || He doesn't tell the truth because he is a liar. ཁོ་ཁམ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་བདེན་པ་མི་བཤད།

ཁལ། tax, duty || Does the price include tax? རིན་གོང་དེའི་ནང་དུ་ཁལ་མི་འདུས།

ཁི། throne; ten thousand || He vowed that his descendants would control the throne for ten thousand years. ཁོས་རང་གི་གཏུང་རྒྱུད་ཀྱིས་ལོ་ངོ་ཁིའི་རིང་འཛིན་རྒྱུ་ཡིན་པར་དམ་བཅས།

ཁིགས་ཁིགས། probably, precisely || I can probably visit you next week. གཟམ་འཁོར་རྗེས་མར་ངས་ཁྱོད་ལ་འཚོམས་འདྲི་བྱེད་ཐུབ་ན་ཁིགས་ཁིགས་མེད།

ཁིམས། law || Every country needs the rule of law. རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མར་ཁིམས་སྲོལ་ཡོད་དགོས།

ཁིམས་ཁང། court of law || He was tried in a court of law and sentenced to death. ཁོ་ལ་ཁིམས་ཁང་དུ་སྲོག་ཆད་བཅད།

ཁྲིམས་འགལ། illegal, illicit || Buying and selling drugs is illegal.

དུག་རྒྱུ་ཉེ་ཚོང་བྱེད་པ་ནི་ཁྲིམས་འགལ་ཡིན།

ཁྲིམས་གཟེང། judgment || I don't agree with the court's judgment.

ང་རང་ཁྲིམས་ཁང་གི་ཁྲིམས་གཟེང་ལ་མི་འབྲང།

ཁྲིམས་ཚད། legal penalty || There is a legal penalty for not paying taxes.

ཁྲལ་མི་འཇལ་བ་ལ་ཁྲིམས་ཚད་ཀྱི་གཏན་འཁེལ་ཡོད།

ཁྲིམས་མཐུན། legal || Is that legal? དེ་ནི་ཁྲིམས་མཐུན་ཡིན་ནམ།

ཁྲིམས་མེད་ལུགས་མེད། outrageous || After he becomes drunk his behavior is outrageous. ཁོ་བཟི་རྗེས། ཁོའི་མཇེད་པ་ཁྲིམས་མེད་ལུགས་མེད་ཅིག་རེད།

ཁྲིམས་ར། court || Their quarrel became so serious that they went to court.

ཁོ་ཚོའི་རྩྭ་དྲ་གཞི་ཇོ་དྲག་ཏུ་གྱུར་བས། ཁོ་ཚོས་ཁྲིམས་ར་ལ་གཏུགས།

ཁྲིམས་ལུགས། legal system || It is important to strengthen the legal system by ensuring adequate law enforcement.

ཁྲིམས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐུའོ་ཁག་ཐེག་བྱས་ནས་ཁྲིམས་ལུགས་ལ་ཤུགས་རྫོན་གཏོང་རྒྱ་གལ་ཆེ།

ཁྲིམས་སྲོལ། laws and regulations || Every society needs laws and regulations in order to function smoothly.

སྤྱི་ཚོགས་ལ་འཁོར་སྤོད་བདེ་མོ་ཡོང་ཆེད། སྤྱི་ཚོགས་སོ་སོ་ལ་ཁྲིམས་སྲོལ་དགོས།

ཁྲལ་ཚོད། jeering, laughing at || When we were jeering at him we forgot just how much we were hurting his feelings.

ང་ཚོས་ཁོ་ལ་ཁྲལ་དགོང་བྱེད་དུས། ང་ཚོས་ཁོའི་སེམས་ལ་སྐྱག་ཅི་འདྲ་བཞག་པ་ཡིད་ལ་མ་དྲན།

ཁྲལ་མེད། shameless || Your shameless behavior was a disgrace.

ཁྱེད་ཀྱི་ཁྲལ་མེད་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ནི་ངོ་གཞོང་བཞིག་རེད།

ཁྲལ་ཡོད། appreciative || He is an appreciative person and likes to help others. ཁོ་ནི་མི་ཁྲལ་ཡོད་ཅིག་ཡིན་ལ་མི་གཞན་ལ་རོགས་བྱེད་པར་དགལ།

ཁྲོ། cast iron || My mother's old cast iron pot has cooked hundreds of sheep in the past sixty years.

འདས་པའི་ལོ་དྲུག་ཅུའི་ནང་རའི་ཨ་མའི་ཁོ་བོ་བས་རྙིང་བའི་ནང་དུ་ལྷག་ཤིང་སྐྱ་གཞུ་མ་བཅོས།

ཁྲོ་རྩམས། great rage/fury || When he learned that he had been cheated, he was in a great rage. ཁོས་རང་ལ་མགོ་སྐོར་ཐབས་པ་ཤེས་པ་ན་ཁོ་རྩམས་ཆེན་པོ་བསྐྱན།

ཁྲོ་ཉམས། angry expression || The angry expression on his face showed just how upset he was. ཁོའི་གདོང་གི་ཁྲོ་ཉམས་དེས་ཁོ་ཅི་འདྲའི་ཐུགས་ཁོས་པ་མཚོན།

ཁོད། ¹inside; ²among || ¹The bottle was inside my drawer. ཤེལ་དམར་རའི་འབྲེན་སྐམ་ནང་ན་ཡོད། ²Among all the students I have ever had, this little girl is

the cleverest. ང་ལ་ཡོད་མྱོང་བའི་སྤོང་མ་ཚང་མའི་ཁོད་ནས། བུ་མོ་རྒྱུད་རྒྱུད་འདི་ནི་རིག་པ་ཆེས་རྫོན་པོ་

ཡིན།

ཁྲོན་པ། well (water) || The well produced a good supply of clean water.

ཁྲོན་པ་དེས་དུངས་གཙང་གི་རྒྱ་འདང་བོ་འདོན་སྤོང་བྱས།

ཁྲོན་པ། market, bazaar || I bought the chili at the vegetable market.

སྡོམ་ལ་གྱི་ཁྲོན་པ་དངས་སུ་བཞུགས།

ཁྲོན་སྟོན། demonstration || The workers' demonstration for higher salaries took place last month in the United States.

གྲུ་ལོགས་ཇི་མཐོང་གཏོང་ཆེད་དུ་སྤེལ་བའི་བཟོ་བའི་ཁྲོན་སྟོན་དེ་ཟླ་སྔོན་མར་ཨ་མེ་རི་ཁ་རུ་བྱུང།

མཁའ་འགྲུལ། ¹aviation; ²air freight || ¹The aviation industry greatly expanded its operation after 1980. 1980ལོའི་རྗེས་སུ་མཁའ་འགྲུལ་བཟོ་ལས་ཀྱི་འཁོར་སྐྱོད་ཇི་ཆེར་བསྐྱེད། ²This package will be sent to London from Lhasa as air freight. དོས་རྟོག་འདི་མཁའ་འགྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་ས་ནས་ལོན་ཏུ་ལ་བསྐྱར་རྒྱ་རྒྱུ་དེ།

མཁའ་འཛོལ། air attack || Our coastal areas are well protected from naval attack, but we still need to worry about an air attack. མཚོ་འགྲམ་ས་ཁུལ་དེ་མཚོ་དམག་གི་ཚོལ་བ་ལས་སུང་སྐྱོབ་བབང་བོ་བྱེད་བྱེད་ཅུང་མཁའ་འཛོལ་གྱི་ཕྱིགས་ལ་ང་ཚོས་དུང་སེམས་ཁུར་བྱེད་དགོས།

མཁའ་དབྱིངས། ¹sky; ²space || ¹The birds were so many that they seemed to fill the sky. དད་བཀགས་མང་བོས་མཁའ་དབྱིངས་ཁེངས་ཡོད་པ་འདྲ། ²The star flew through space and fell into the calm ocean. ལྷར་མ་དེ་མཁའ་དབྱིངས་སུ་འཕུར་མཐར་ལྷིང་འཇགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་ལྷུང།

མཁའ་དམག། air force || After he graduated from senior middle school he joined the air force and became a pilot.

མཐོ་འབྲིང་ནས་སློབ་མཐར་ཕྱིན་རྗེས། ཁོ་མཁའ་དམག་གི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་གཞུགས་ཁུལ་ཁོ་ལོ་བཞི་ཀུ་ལྷུང།

མཁའ་ལམ། air route || The air route from Xining to Beijing passes near Xi'an. ཟི་ཡིང་ནས་ཕེ་ཅིན་བར་གྱི་མཁའ་ལམ་དེ་ཞི་ཨན་གྱི་ཉེ་མར་བརྐྱེད་འགྲོ།

མཁར། ¹wall; ²castle || ¹The city walls were made of packed earth. ཁྲོང་ཁྲོང་གྱི་མཁར་ནི་རྩིག་པས་བཟོས། ²An old castle used to be on top of that mountain. གནའ་མཁར་ཞིག་སྡོན་ཆད་རི་བོ་དེའི་ཚོམ་ན་ཡོད།

མཁར་ཁྲོང། city (walled) || The outline of the old walled city can't be seen anymore. མཁར་ཁྲོང་རྗེས་བའི་བཞོད་པ་དེ་ད་ལྟ་མཐོང་མི་བྱུང།

མཁར་རྩོད། fortress || The city, perched on a hill and surrounded by thick walls, resembled a fortress. རིའི་སྤྱིང་གི་ལྷགས་རི་མཐུག་པོས་སྐྱུག་པོས་བསྐྱོར་བའི་ཁྲོང་ཁྲོང་དེ་མཁར་རྩོད་ཞིག་དང་འདྲ།

མཁའ་མ། kidney || After he became ill and was hospitalized, the doctors

had to remove one of his kidneys.

ཁོ་ནི་ཉན་སྒྲུབ་ཁང་ལ་བསྐྱད་རྗེས། སྒྲུབ་པས་ཁོ་འི་མཁལ་མ་གཅིག་གཅོད་དགོས་བྱུང།
མཁལ་ skilful, proficient || He is a skilful dancer. ཁོ་ཞབས་བོ་རྒྱལ་པར་མཁལ།
མཁལ་མཚོག་ authoritative scholar || He is one of the most authoritative
scholars in the field of Tibetan linguistics.

བོད་ཀྱི་སྤྱི་རིག་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་ཁྲོད་ ཁོ་ནི་མཁལ་མཚོག་ཅིག་ཡིན།
མཁལ་པ། expert, scholar || Next October there will be an international
meeting for Tibetan language experts.

ཐེངས་རྗེས་མི་ལྷན་བཅུ་བའི་ནང་། བོད་སྐད་རིག་མཁལ་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་འགྲོམ་ཚོགས་ཤིག་བསྐྱུ་རྒྱུ་རེད།
མཁལ་པར་འགྱུར་བ། to excel || Excelling in the study of classical Tibetan is
his goal. བོད་ཀྱི་གནའ་ཡིག་རིག་པ་ལ་མཁལ་པར་འགྱུར་རྒྱུ་ནི་ཁོ་འི་དམིགས་ལུ་ཡིན།
མཁལ་རྣོན། conceited || His high level of education and great wealth have
not made him conceited.

སྤྱོད་གསེའི་ཚད་མཐོན་པོ་དང་རྒྱ་སྤོབས་ཀྱིས་ཁོ་ལ་མཁལ་རྣོན་སྤྱི་སྲུ་མ་བཅུག།
མཁུར་རྣོན། cheeks || The very cold weather turned her cheeks bright red.

ནམ་ལྔ་གང་མེས་ཁོ་མིའི་མཁུར་རྣོན་དམར་བོར་བཏང།
མཁོ་ཚས། ¹necessities; ²equipment || ¹Food and clothing are necessities. ཟས་
གོས་ནི་མཁོ་ཚས་ཡིན། ²The factory's old equipment needs to be replaced.

བོ་སྤྱོད་ཀྱི་མཁོ་ཚས་རྙིང་བ་བརྗེ་དགོས།
མཁོ་སྤྱོད། supplying, furnishing || That village has been supplying barley to
the local nomads for more than fifty years.

ལོ་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ལ་སྤྱོད་བའི་སྲུ་གཞས་ཀྱི་འདོགས་པ་རྣམས་ལ་ནམ་མཁོ་སྤྱོད་བྱས།
མཁྱེན། to know/understand (h) || The Living Buddha understood the
importance of compassion. སྤྱུ་ལ་སྤྱི་སྤྱི་རྙིང་རྗེའི་གལ་ཆེན་རང་བཞིན་མཁྱེན།
མཁྱེན་གསེའི། hard, solid || The water in the lake had frozen solid so we drove
our jeep across it.

མཚོ་རྒྱུར་དར་མཁྱེན་གསེའི་འཚགས་ཡོད་པས། ང་ཚོས་ངེས་ལྡན་འཁོར་དར་བོག་ཏུ་བསྐོར་ནས་སོང།
འཁང། (འཁང། འཁངས།) to be offended, to complain || We must complain
about our poor working conditions.

ང་ཚོའི་ལས་ཀའི་ཆ་རྒྱུན་སྤྱུག་པོ་ལ་ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་འཁང་དགོས།
འཁང་། complaint || His complaint about the poor quality of what he
bought is justified.

ཁོས་ཞོམ་པ་ཉེས་པ་དེའི་སྤྱི་སྲུ་ཀ་ཞན་པ་ལ་འཁང་ར་བྱས་པར་གཞན་གྱིས་བདེན་ལུགས་ཡོད་པར་འདོད།
འཁྱུ། (འཁྱུ། འཁྱུས།) to wince, to shrink || When he thrust his hands into

the scalding water, he winced in pain.

ཁོས་ལག་པ་རྒྱ་ཚན་དེའི་ནང་དུ་བཏང་བ་ན་ན་ཟུག་སྐྱེས་ནས་ཕྱིར་འཁུམས།
འཁུར། to carry (on back) || He carried the heavy sack of barley flour on his back from the shop to his home.

ཁོས་ནས་ཕྱེ་ལུག་མ་ལྗེད་མེད་ཚོར་ཁང་ནས་ཁོའི་ཡུལ་ལ་འཁུར།
འཁེལ། (དགལ། བཀལ། ཁོལ།) to twist, to weave, to spin || While he is out on the grassland he twists wool into thread.

ཁོ་རང་རྩ་ཐང་དུ་ཡོད་དུས། ཁོས་བལ་འཁེལ་ནས་སྐྱད་པ་བཏགས།
འཁེལ་འབྲམ། ¹textile; ²spinning and weaving || ¹The United States is a big textile market. ཡ་མེར་ཁ་ནི་འཁེལ་འབྲམ་གྱོ་ཚོར་རྒྱུ་ལོ་ཞིག་ཡིན། ²Everyday those women are spinning and weaving wool. ཉིན་རེར་སྐྱེས་མ་དེ་དག་གིས་བལ་འཁེལ་འབྲམ་གྱེད།

འཁོན་འགྲམ། quarrel || The two brothers quickly forgot their quarrel.

སྐྱུར་ལྗོངས་ཀྱིས་འཁོན་འགྲམ་བྱས་པ་སྤྱད་མོར་བརྗོད།
འཁོན། to hate, to fight || I hate to fight. ར་འཁོན་པར་མི་དགལ།
འཁོན་ལན། revenge, vengeance || Acts of revenge lead to more violence.

འཁོན་ལན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ལས་གདུག་རྩལ་ལྷག་ཏུ་འབྱུང།
འཁོན་སེམས། hatred || His hatred for me is based on jealousy. ཁོས་རལ་འཁོན་སེམས་བཅངས་པ་ནི་ཕྱག་དོག་ལ་རག་ལས།

འཁོབ། to become numb (from cold) || My hands have become numb from the cold. རའི་ལག་པ་གྲང་ནས་འཁོབ།

འཁོར། ¹to rotate (spontaneously); ²retinue, attendant || ¹The paper prayer wheel above the stove turned slowly when the stove was hot. ལྷགས་ཐབ་གོང་དུ་ཡོད་པའི་ཤིང་གི་མ་ཉི་འཁོར་ལོ་དེ་ལྷགས་ཐབ་ཚོམ་གྱུར་བ་ན་དལ་མོས་འཁོར། ²The famous politician was surrounded by a large retinue of assistants. ཚབ་སྲིད་པ་གྲགས་ཅན་དེ་འཁོར་ཚོར་ལོ་ཞིག་གིས་བསྐྱོར།

འཁོར་བསྐྱོད། circulation || This medicine will help your blood circulation.

སྐྱུན་འདི་ལྗོངས་ཀྱི་ཁྲག་གི་འཁོར་བསྐྱོད་ལ་ཕན།
འཁོར་རྩུགས། direction of rotation || What is the direction of the sun's rotation? ཉི་མའི་འཁོར་རྩུགས་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།

འཁོར་བ། transmigratory existence, samsara || Humans suffer a transmigratory existence. མིའི་རིགས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལས་སྐྱུག་སྐྱོད།

འཁོར་གཡོག། servant || He had been a servant many years ago. ལོ་མང་བོའི་སྤྱོན་དུ་ཁོ་ནི་འཁོར་གཡོག་ཅིག་ཡིན།

འཁོར་ལོ། wheel || The wooden wheel soon wore out.

ཉིང་གི་འཁོར་ལོ་དེ་མགྲོགས་མོར་ཟད།

འཇུག (འཇུག་ འཇུགས།) to become cold || I don't want to become cold so I'll

put on this heavy coat. རང་ཉིང་འཇུག་མི་འདོད་པས། ངས་ལ་བཟེན་པོ་འདི་གོན།

འཇུགས་པོ། cold || It's not hot, it's cold. འདི་ཚོ་མི་མིན་པར་འཇུགས་པོ་རེད།

འཇུགས་རོམ། ice || The river ice was not very thick. ཚུ་བོའི་འཇུགས་རོམ་ཉུང་མཐུག་

པོ་མི་འདུག།

འཇུམ། (འཇུམ། འཇུམས།) to wander || He had no money so he had to wander

from place to place. ཁོ་རྒྱུ་མེད་པས་ཕྱོགས་ནས་ཕྱོགས་སུ་འཇུམ་དགོས་བྱུང།

འཇུམ་པོ། vagabond, tramp || That tramp has visited many cities.

འཇུམ་པོ་དེ་གོང་ཁྱེད་མང་པོ་ལ་སོང།

འཁྲིལ། to become puddled || The water dripped through the roof and

puddled on the floor. ཚུ་ཁང་རྒྱན་ལས་འཛོགས་ནས་ཁུམས་སུ་འཁྲིལ།

འཇུད། to embrace, to hug || He hugged his old friend.

ཁོ་རང་གི་གྲོགས་པོ་རྙིང་བ་ལ་འཇུད།

འཇུར། (འཇུར། ཇུར། ཇུར།) to take, to bring || I want to bring you some fresh

meat. ངས་ཇུར་ལ་འགས་པར་བ་འཇུར་ཡོང་བསམ།

འཇུག་ to be crooked || After lying in the rain and sunshine the piece of

wood became crooked. ཉི་ཚར་ཇུར་ཉིང་དུ་མཛུགས་པོར་གྱུར།

འཇུག་པོ། zigzag, crooked || The zigzag mountain road is dangerous.

དེ་ལམ་འཇུག་པོ་དེ་ཉེན་ཁ་ཆེ།

འཇུར། to stagger || After he was drunk he staggered down the stairs.

ཁོ་བཟི་རྗེས་རྒྱས་རྒྱས་ཐུང་དུ་འཇུར་འཇུར་བྱས་ནས་མར་བབས།

འཇུབ། to act, to perform || I love to watch that dancer perform.

ངས་གར་མཁན་དེས་བྲོ་འཇུབ་པའི་རྒྱལ་ལ་བཟུང་འདོད།

འཇུབ་མཁན། actor, performer || This movie has not a single famous actor.

གྲོགས་བརྟན་འདི་ལི་ནང་འཇུབ་མཁན་མིང་གྲགས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མེད།

འཇུབ་སྟོན། performance || Will you go to see the evening performance?

ཇུར་གྱིས་དེ་དགོང་གི་འཇུབ་སྟོན་ལ་བཟུང་བར་འགྲོ་རྒྱུ་ཡི་ཡིན།

འཇུབ་ཚན། the program (of performance) || The program lasted too long so

we left. འཇུབ་ཚན་དེ་རིང་དུགས་པས་ང་ཚོ་སྡོ་མོ་ནས་བུད་སོང།

འཇུབ་གཞུང། script || The play was all right but the script could have been

better. ཇུར་གར་ནི་མི་ཚོགས་རྒྱ་མེད་མོད་འོན་ཀྱང་འཇུབ་གཞུང་ཇི་ལེགས་སུ་གཏོར་བྲུག།

འཇུག། (འཇུག། འཇུགས།) to get coiled around || The snake was coiled around a

small tree. སྐྱལ་དེ་སྤོང་ཕྱན་ཞིག་ལ་འཁྲིས།
 འཁྲིས། sexual intercourse, copulation || Beds are places for sexual
 intercourse. མལ་ཁི་ནི་འཁྲིས་སྤྱོད་བྱེད་སའི་གནས་ཡིན།
 འཁྲིད། (འཁྲིད། ཁྲིད། ཁྲིད།) to lead, to guide || He wants to guide us around
 Lhasa. ཁོས་ང་ཚོ་ལྷ་སའི་ཉེ་འཁོར་ལ་འཁྲིད་འདོད།
 འཁྲུག། (འཁྲུག། འཁྲུག།) to fight || I don't want to fight with you.
 ང་ཁྱོད་དང་འཁྲུག་མི་འདོད།
 འཁྲུགས། war, fight || War always leads to many deaths.
 དམག་འཁྲུག་ཁོང་གི་རྒྱུ་མང་བོ་འབྱུང།
 འཁྲུལ། to mistake || I often mistake the younger brother for the older
 brother. ང་རྒྱུན་པར་ཕུ་རུ་གཉེས་ཕན་རྒྱུ་ལ་འཁྲུལ་འགྲོ།
 འཁྲུལ་སྣང། illusion || What is illusion and what is reality?
 འཁྲུལ་སྣང་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་དང་མངོན་སུམ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།
 འཁྲོལ། (དགོལ། དགོལ། ཁྲོལ།) to play (a music instrument) || Can you play the
 piano? ཁྱོད་གྱིས་རྩོམ་སྲིད་དགོལ་མེ་ཤེས།

ག

གཚོད། how much, how many || How many children do you have?
 ཁྱོད་ལ་བྱིས་པ་གཚོད་ཡོད།
 ག་དུས་ཡིན་ཡང་། whenever || Whenever I hear that song I weep.
 ག་དུས་ཡིན་ཡང་ངས་གྲག་དབྱངས་དེ་ཐོས་ཆེ་ང་དུ་འགོ།
 གང་། what, which || What languages do you speak? ཁྱོད་གྱིས་རྒྱ་དེ་གསེལ་ཅི་ཞིག་སྐད།
 གང་ལྟར། anyway, in any case || Although he did make a mistake I love
 him anyway. ཁོ་ལ་ཞོར་འཚུགས་བྱུང་དུང་། གང་ལྟར་ཀྱང་ང་ཁོ་ལ་དགའ།
 གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ། as far as possible, as much as one can || Try as far as possible
 to speak English each day. གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་གྱིས་ཉི་ཞེ་རེ་དབྱིན་སྐད་བཤམ་དགོས།
 གང་ན། Where? || Where is your home? ཁྱོད་གྱི་ཡུལ་གང་ན་ཡོད།
 གང་ཟག། person || That person should not be allowed to take a bath in the
 public swimming pool. གང་ཟག་དེ་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལྷུས་ཇིང་ནང་ལྷུས་བྱེད་དུ་འཇུག་མི་འོས།

གང་ཡང་། anything || I don't want to own anything you offered.

ངའ་ཚུད་ཀྱིས་བྲིན་པ་གང་ཡང་མི་དགོས།

གང་ཡོད། whatever there is || I'll eat whatever there is. ངས་གང་ཡོད་ཟབའ་རྒྱ་ཡིན།

གང་རུང་། anything, whichever || We can see whichever movie we like to

see. ང་ཚོས་བརྟུན་འདོད་པའི་གྲོག་བརྟན་གང་རུང་ལ་བརྟུང་ཚོས།

གང་ལ། where || I did not know where you went last night.

མདང་དགོང་ཚུད་གང་ལ་སོང་བ་ངས་མ་ཤེས།

གང་སར། everywhere || Everywhere I go I believe I can make friends and

enjoy myself. ང་གང་སར་བྱིན་ཡང་། རྒྱོགས་པོ་སྤྲིག་ནས་སྤྱི་དཔོ་བྱེད་བྱེད་བཟུང་རང་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད།

གངས། snow || The water was all frozen so we had to collect snow and

melt it for our drinking water.

ཚུ་ཡོངས་སུ་ར་འཚགས་པས། ང་ཚོས་གངས་བུ་ལྷོ་ལ་བཟུང་ཚུ་ལ་བཟུ་དགོས་བྱུང།

གངས་ཚན། Tibet || Tibet has many tall mountains covered with snow.

གངས་ཚན་གྱི་ལྗོངས་སུ་གངས་རི་མང་བོ་ཡོད།

གངས་རི། snow mountain || The snow mountain east of here is very tall.

འདི་གའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གངས་རི་དེ་ཉ་ཅང་མཐོ།

གང་སྤྲིགས། garbage, rubbish || Please throw your garbage here.

ཚུད་ཀྱི་གང་སྤྲིགས་འདིར་ཕོངས།

གང་མོ། laughter || When I heard her laughter, I also laughed.

ཁོ་མོའི་བཤད་སྒྲོ་བཞིན་ནས། ང་ཡང་བགད་བྱུང།

གང་མོ་སྒྲོང། to joke, to make people laugh || I like to joke and make people

laugh. ང་མི་གཞན་ལ་གང་མོ་སྒྲོང་བར་དགའ།

གན་རྒྱ། contract, written agreement || Did you sign a contract with your

boss? ཚུད་ཀྱིས་རང་གི་འགོ་བ་དང་གན་རྒྱ་ཨེ་བཞག།

གམ་དུ། by, near || The lake is near a mountain. མཚོ་དུ་དེ་ནི་རི་ཞིག་གི་ཉེ་སར་ཡོད།

གར་མཁུ། dancer, performer || The dancer was tired after her

performance. གར་མཁུ་མ་འཁུ་བ་སྤོན་བྱས་ཇེས་བྲང་ཆད།

གལ་ཆེ། important || I don't think what he said is important.

ཁོས་ཅི་བཤད་པ་ངས་གལ་ཆེ་བར་མི་འདོད།

གལ་ཏེ། if, in case || If he gets angry he'll probably fight.

གལ་ཏེ་ཁོང་ཁོ་ལངས་ཆེ། ཁོས་རྐྱང་རེས་བྱེད་སྲིད།

གླུ་དྲིག་པོ། ¹narrow; ²parochial || ¹The mountain road is narrow. རི་ལམ་དེ་གླུ་དྲིག་

པོ་རེད། ²That is a very parochial view. དེ་ནི་ལྷ་བརྟུན་ཅང་གླུ་དྲིག་པོ་ཞིག་རེད།

གླུ་ཡངས། ¹spacious, roomy; ²forgiveness || ¹The kitchen in Tibetan homes

is spacious. བོད་ཁྱིམ་གྱི་ཐབ་ཚང་ནི་གྲུ་ཡངས། ²His forgiveness was something that I wanted. ཁོས་གྲུ་ཡངས་གཏོང་རྒྱ་ནི་ངའི་རེ་བ་ཡིན།

གྲུག་ལོ། crook || My leg has a crook because I broke it when I was a child. བྱིས་པའི་དུས་སུ་རྐང་བ་བཅགས་པས་ངའི་རྐང་བ་གྲུག་པོ་ཡིན།

གྲུང་ཁྲན་རིང་ལུགས། communism || Communism has changed the lives of many people. གྲུང་ཁྲན་རིང་ལུགས་ཀྱིས་མི་མང་པོའི་ལོ་རྒྱུས་བཅོས་སྤྱོད་བྱས།

གྲུང་ལ། lunch || Where did you buy lunch? ཁྱོད་ཀྱིས་གྲུང་ཟས་གང་དུ་ཉོས།

གྲུམ། loss || The company's loss of five million *yuan* means that it will go bankrupt. གྲུང་ཟིའི་ཤྱོད་གྲུམ་སྒོར་ས་ལ་ལྔ་དེས་གྲུང་ཟིའི་མ་རྩ་སྤོངས་པར་གྱུར་པ་མཚོན།

གྲུར། tent || The tent is made of black yak hair. གྲུར་དེ་གཡལ་གཟུང་ནག་པོས་བཟོས་པ་རེད།

གྲུས་བརྟུན། respect, reverence || We have much respect for our teachers. ང་ཚོས་དགེ་རྒན་ལ་གྲུས་བརྟུན་ཆེན་པོ་བྱེད།

གྲུས་ལན། return of a salute || If he salutes me I will return the salute. གཡལ་ཏེ་ཁོས་ང་ལ་གྲུས་བརྟུན་བྱས་ཚེ། ངས་ཁོ་ལ་གྲུས་ལན་འཇུག་རྒྱུ་ཡིན།

གྲུས་སྲོལ། custom of etiquette || Not leaving food in your bowl is a Tibetan custom of etiquette. དཀར་ཡོལ་ནང་ཟས་ལྷག་མི་འཇོག་པ་ནི་བོད་ཀྱི་གྲུས་སྲོལ་ཡིན།

གོ། to hear || I can hear you when you speak loudly. ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱུང་མཐོན་པོས་བཞད་སྐབས་ངས་ད་གཞི་ད་གོ་ཐུབ།

གོ་སྐབས། opportunity, chance || We now have a good opportunity to practice our English. ད་ལྟ་ང་ཚོ་ལ་དབྱིན་སྐད་སྦྱོང་བརྗེས་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད།

གོ་རྒྱུ་ཅན། person who has quick access to information || Because of his job in the news agency he is a person who has quick access to information. ཁོས་གསར་འགྱུར་ཁང་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པས། ཁོ་ནི་མི་གོ་རྒྱུ་ཅན་ཞིག་ཡིན།

གོ་ཚད། ¹useful; ²competent, valid || ¹The computer is a useful tool. ལྷོག་ཁྲུང་ནི་ལས་ཆ་གོ་ཚད་ཅིག་ཡིན། ²The point that you made is valid, but I don't agree with you. ཁྱོད་ཀྱིས་བཏོན་པའི་ལྟ་བུ་གོ་ཚད་མོད། འོན་ཀྱང་ང་དེར་མི་འཐུན།

གོ་ཚད་རང་བཞིན། efficiency || That medicine's efficiency is less than that one. ལྷན་དའི་རུས་པ་ནི་ལྷན་གཞན་དེ་ལས་དམན།

གོ་རྟོགས། consciousness, awareness, understanding || I have little understanding of the meaning of life. མི་ཚའི་སློང་པོའི་ཐད་ནས་ང་ལ་གོ་རྟོགས་ཆེན་པོ་མེད།

གོ་དོན། meaning || What is the meaning of these new words? བསྐྱད་གསར་བ་འདི་དག་གི་གོ་དོན་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།

གོ་ཕྱོག་ contrary, opposite || ‘Tall’ and ‘short’ are opposite in meaning.

‘མཐོན་པོ’ དང་ ‘ལྔ་དུ’ གཉིས་ཀྱི་གོ་དོན་ ལྡོག་ཟུག་ཡིན།

གོ་བདམ། ¹notification; ²meaning || ¹The notification that we would have a

holiday came yesterday. ཁ་སང་ངའོ་ལ་གནང་བ་ཡོད་པའི་གོ་བདམ་འབྲོང། ²The meaning of what he said could be interpreted in several ways.

ཁོས་ཅི་བཤའ་དཔའི་གོ་དོན་ལ་གོ་བདམ་འབྲུ་མིན་འགའ་ བླངས་ཚོག་

གོ་ནོང། misunderstanding || I’m sorry that there was a misunderstanding

between us. དགོངས་པ་མ་ཚོམ། ངའོ་འི་བར་དུ་གོ་ནོང་ བྱུང་ཡོད།

གོ་གནས། position, rank || What is that soldier’s rank?

དམག་མི་དེའི་གོ་གནས་ཅི་ཞིག་ཡིན།

གོ་བ། comprehension || My English reading comprehension is better than

my ability to speak English. རེ་དབྱིན་ཡིག་གི་སློབ་འདོན་རྒྱུ་རྩལ་དེ་དབྱིན་སྐད་སྐྱབས་འདི་རྒྱུ་རྩལ་ལས་བཟང།

གོ་བ་ཅན། intelligent, wise || He may be old but he is not wise.

ཁོ་ནི་མི་རྒྱུ་ལ་ཞིག་ཡིན་སྲིད་མོད། འོན་ཀྱང་ཁོ་མི་གོ་བ་ཅན་ཞིག་མ་རེད།

གོ་མི་ཚོང། to be useless || When I’m old I don’t want to be useless. རང་ལོ་

རྒྱས་པའི་ཚོ་ངའི་གོ་མི་ཚོང་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་མི་འདོད།

གོ་འཛོལ། misunderstanding || Their misunderstanding became a quarrel.

ཁོ་ཚོར་གོ་འཛོལ་བྱུང་བ་དེ་ཁ་རྩོད་ཅིག་ཏུ་གྱུར།

གོ་རིམ། order in sequence; steps/stages || Please order these books in

sequence. དཔེ་ཆ་འདི་དག་གོ་རིམ་ལྟར་སློབ་སླིག་ས། Learning English well requires several stages. དབྱིན་ཡིག་འཇགས་པར་སློབ་བལ་གོ་རིམ་འགའ་དགོས། The first step in learning English is to learn the alphabet. དབྱིན་ཡིག་སློབ་བའི་གོ་རིམ་དང་པོ་ནི་གསལ་བྱེད་སློབ་རྒྱ་དེ་ཡིན།

གོ་རེ། bread || I bought fresh bread yesterday. ཁ་སང་ངས་གོ་རེ་གསར་བ་ཉོས།

གོང། ¹price; ²above || ¹What is the price for this new coat? ལུ་བགས་རབ་

འདིའི་གོང་དུ་ཡིན། ²The family that lives in the apartment above ours has several small children. ངའོ་འི་གོང་གི་ཤག་ཚང་དུ་སྒྲོང་པའི་བྱིས་ཚང་དེ་ལ་བྱིས་པ་རྒྱུ་རྩུ་འགའ་ཡོད།

གོང་བཀྲར། esteem, respect || That scholar has much respect. མཁས་པ་དེ་ལ་གོང་

བཀྲར་ཚེན་པོ་ཐོབ། We have much respect for old people in our village. ངའོ་འི་སྤེལ་རུ་མི་རྒྱུ་ལ་ལྷག་ཏུ་གོང་བཀྲར་བྱེད། Local people have much respect for that Living Buddha. ཡུ་ལ་མིས་སྤྱུ་ལ་སྤྱུ་དེ་ལ་གོང་བཀྲར་ཚེན་པོ་བྱེད།

གོང་ཚེན། expensive || The expensive gold ring costs more than I can

afford. གསེར་གྱི་མཚན་པ་དགེ་སྐྱོན་གོང་ཚེན་དེ་དཔེ་ཉེ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།
 གོང་དུ། above, up || I want to repeat the point I mentioned above.
 དཔེ་གོང་དུ་བཞག་པའི་ལྟ་བུ་ལང་བསྐྱར་བཞག་པ་འདོད།
 གོང་སྤེལ། promote, advance || Promoting our culture will benefit us all.
 དཚའི་རིག་གནས་གོང་སྤེལ་བྱེད་པ་དེ་དཚོ་ཚང་མ་ལ་ཕན།
 གོང་འཕེལ། progress, development || China has made much progress in the
 last ten years. ཉེ་བའི་ལོ་བཅུ་འི་རིང་རྒྱུད་གོ་ལ་གོང་འཕེལ་ཚེན་པོ་བྱུང།
 གོང་མ། ¹emperor; ²previous || ¹Who is the most famous Tibetan emperor?
 བོད་གྱི་གོང་མ་ཚེས་གྲགས་ཚན་ཞེ་སུ་ཡིན། ²The previous paragraph was written very
 well. དོན་ཚན་གོང་མ་དེ་གྲིས་པ་ཉེ་ཅང་བཟང།
 གོང་གསལ། above mentioned || The above mentioned facts are true.
 གོང་གསལ་གྱི་དོན་དག་ཞེ་ངོ་མ་ཡིན།
 གོད་ཁ། disaster, loss || When did the livestock last experience a disaster?
 ཐེངས་ཚུན་མར་རྩུགས་ལ་གོད་ཁ་དུས་ནམ་ཚོད་བྱུང།
 གོན། to put on || I don't want to put on these heavy clothes. དཔག་གོན་པ་མཐུག་
 རོ་དེ་དག་གོན་མ་འདོད།
 གོན་པ། clothes || I don't like to wear red clothes. དཔག་ན་པ་དམར་བོ་གྱུན་པར་མི་དགའ།
 གོམ་འགྲོམ། ¹step, pace; ²gait || ¹For every step he takes, I have to make two
 steps. ཁོས་གོམ་པ་གང་སྤྲོས་པ་ལ། དཔག་གོམ་པ་གཉིས་སྤྲོད་གོམ། ²Everyone likes to ride
 that brown horse because it has a smooth gait.
 རྩ་རྒྱུད་ནག་དེ་ལ་གོམ་འགྲོམ་བཟང་བོ་ཞིག་ཡོད་པས་མི་ཚང་མ་དེ་ལ་ཞོན་པར་དགའ།
 གོམས། ¹to get used to; ²to be adroit/deft || ¹I soon got used to the low
 oxygen at high altitude locations. ས་མགོ་མཐོ་སའི་དབྱུངས་དབྱུགས་དམར་འོ་ལ་ངའི་
 འགྲུངས་པར་ལོབས། ²He is adroit at making leather boots. ཁོ་གོ་ལྷན་བཟོ་བར་གོམས།
 གོམས་འདྲིས། accustom, getting used to || I am now getting used to living at
 high altitude. ད་ལྟར་ངས་ས་མགོ་མཐོ་སའི་འཚོ་བར་གོམས་འདྲིས་བྱུང།
 གོམས་གཤེས། habit, custom || It is my custom to drink coffee in the
 morning. ཞོགས་པར་ཁ་རྩེ་བཏུང་བ་ནི་ངའི་གོམས་གཤེས་ཡིན།
 གོར་གོར། round || He made a round dough ball. ཁོས་རྩེ་རྩེ་གའི་གོར་གོར་ཞིག་བཅོས།
 གོས། garments, clothes || I bought new clothes yesterday.
 ཁ་སང་ངས་གོན་པ་གསར་བ་ཞིག་ཉེས།
 གོས་ཚེན། silk || This silk dress is expensive. གོས་ཚེན་གྱི་གོན་པ་འདི་ནི་གོང་དགའ།
 གྱུང། wall || I painted the wall green and white. དཔག་གྱུང་ལ་ཚོན་ལྗང་དགའ་བྱུགས།
 གྱུང། to retreat || The enemy's fierce attack made us retreat.

ཁྲིད་ཀྱི་ལུས་པོ་ཉ་ཅང་གང་མོ་འདུག་པས། བལ་ལྷ་གཞན་ཞིག་གོན་རོགས།
གངས་ཀ། number, quantity || The number of students in our village school
has increased in the last five years.

ང་ཚོའི་སྡེ་བའི་སློབ་གྲྭའི་ནང་གི་སློབ་མའི་གངས་ཀ་དེ་ཉེ་བའི་ལོ་ལྔ་འི་དམར་སྟོན་བྱུང།
གངས་ཚུང། decimal point || I first learned to use decimal points when I
studied primary school math.

ངས་སློབ་ཚུང་གི་རྩིས་རིག་སྐྱོད་དུས་གངས་ཚུང་བཀོལ་རྒྱུ་ཐོག་མར་སླུངས།
གངས་ཉུང་མི་རིགས། minority nationalities || China has fifty-five minority
nationalities. ཀྲུང་གོ་ལ་གངས་ཉུང་མི་རིགས་ང་ལྔ་ཡོད།

གངས་མེད། countless, innumerable || There are countless yaks on the
grassland in summer. དབྱུང་ཁར་རྩ་བར་དུ་གཡག་གངས་མེད་ཡོད།

གངས་ཚད། quantity || Is quantity or quality more important?

གངས་ཚད་དང་སྤྲུམ་ཚད་གཉིས་ལས་གང་གལ་ཆེ།
གམ་པ། river bank, river bed || The river bank was eroded after the
summer floods. དབྱུང་ཁར་རྩ་ལོག་བྱུང་ནས་གམ་པ་བཞགས།

གལ། line, row || I ordered the students to stand in a line.

ངས་སློབ་མ་རྣམས་གལ་སྐྱིག་དུ་བཅུག།
གལ་རིམ། class || I come from a poor social class.

ང་ཞི་ཕྱི་ཚོགས་ཀྱི་གལ་རིམ་དེ་ལྔ་པོ་ཞིག་ལས་སྐྱེས།
གས། sort, kind || What sort of plant is that? དེ་ནི་རྩ་ཤིང་རིགས་གང་གི་གས་སུ་གཏོགས།
གས་སྤ། among, in || There is one white sheep among the black ones.

ལུག་ནག་པོའི་གས་ན་ལུག་དཀར་པོ་གཅིག་ཡོད།
གྲི། knife || This knife is blunt and needs to be sharpened.

གྲི་འདི་ཁ་རྩྭ་ལ་བས་བརྒྱུ་དགོས།
གྲི་རིང། sword || Under his robe you could see the handle of his sword.

ཁྲིད་ཀྱིས་ཁོའི་ཐུ་འོག་ལས་རལ་གྲིའི་ཡུ་བ་མཐོང་བུལ།
གྲི་ལུབས། knife sheath || My knife sheath is made of leather.

ངའི་གྲི་ལུབས་དེ་ཀོ་བ་ལས་བཟོས།
གྲི་བམ། shadow || The tree cast a long shadow across the valley.

སྤོང་བོས་ལུང་བལ་གྲི་བམ་ཆེན་པོ་བསྐྱིབས།
གྲི་མ་པོ། intelligent || Everyone agrees that he is the most intelligent of all
the monks. མི་ཚང་མས་ཁ་གཅིག་དུ་ཁོ་ནི་བཅུ་དྲུག་པའི་གས་སུ་ཆེས་གྲི་མ་པོ་ཡིན་པར་འདོད།

གྲུ། boat || The boat slowly made its way across the swiftly running river.
དགའ་དུ་བཞུར་བའི་རྩ་བོའི་སྡེ་གྲུ་རྩེད་དལ་གྲིས་འཕྲེད་དུ་བསྐྱོད།

གྲུག corner || This room has four corners. ཁང་བ་འདི་ལ་གྲུག་ག་བཞི་ཡོད།
 གྲུལ port, harbor || After sailing for three months across the ocean the
 ship reached the port. ཟླ་བ་གསུམ་རིང་མཚོ་འགྲུལ་བྱས་མཐར་གྲུ་དེ་གྲུ་ཁར་འབྱོར།
 གྲུ་མ་མཚན། boatman || Like his father he is also a boatman.
 ཁོའི་ཨ་ཕ་དང་འདྲ་བར་ཁོ་ཡང་གྲུ་བ་ཞིག་ཡིན།
 གྲུ་ཚར། drizzle || The drizzle lasted two hours. གྲུ་ཚར་དུས་ཚོད་གཉིས་ལ་བབས།
 གྲུ་དཔོན། captain (of a ship) || The captain had never before commanded a
 ship. གྲུ་དཔོན་གྱིས་ཕྱི་ཚུན་གྲུ་བོ་ཞིག་ལ་ཁ་ལོ་བྲུས་མ་ཆོད།
 གྲུ་མོ། elbow || I feel pain in my right elbow every morning and evening.
 བུང་ས་དགོང་ལ་དེ་གྲུ་མོ་གཡས་པ་ན།
 གྲུ་བཞི། square || The four sides of a square are all equal. གྲུ་བཞི་མའི་མཐའ་
 བཞི་བོའི་རིང་ཚད་འདྲ་མཉམ་ཡིན།
 གྲུ་བཞི་ནར་མོ། rectangular || My house is rectangular.
 དེའི་ཁང་བའི་དབྱིབས་ནི་གྲུ་བཞི་ནར་མོ་ཞིག་ཡིན།
 གྲུ་གཟིངས། ship || The ship had sailed across the Pacific Ocean seven times.
 གྲུ་གཟིངས་དེ་ཞིབ་དེ་རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོ་དུ་ཐེངས་བདུན་ལ་འཇུག་སྟོན་བྱས།
 གྲུ་དཔོ། clever, intelligent || The clever boy knew how to read before he
 entered school. བྱིས་པ་གྲུ་དཔོ་དེས་སློབ་གྲྭ་ལ་མ་སོང་གོང་གྲོག་འདོན་བྱེད་ཐུབ་བྱུང།
 གྲུབ། ¹to form; ²to consist of || ¹People's personalities are formed when
 they are children. མི་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ཀ་ནི་ཁོ་ཚོ་བྱིས་པ་ཡིན་དུས་གྲུབ་པ་ཡིན། ²My next
 novel will consist of love and tragedy. དེའི་རྒྱུང་གཏམ་གཞུག་མ་ནི་དགའ་རྒྱུ་གཉིས་
 ཀྱིས་གྲུབ་ལོས་ཆེ།
 གྲུབ་ཆ། element || Oxygen is a basic element. དབྱུང་དབྱུགས་ནི་གྲུབ་ཆ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན།
 གྲུབ་ཆེན། saint || Her life of generosity and love made her a saint. ཁོའོས་
 བྱམས་སེམས་དང་གཏོང་ཐོད་ཀྱི་འཚོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་གྱུང།
 གྲུབ་རྟགས། magic power || People believed that he had magic power.
 མི་རྣམས་ཀྱིས་ཁོ་ལ་གྲུབ་རྟགས་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་བྱེད།
 གྲུབ་མཐའ། religious sect, denomination || Which denomination of
 Buddhism does your village follow?
 ཁྱེད་ཀྱི་སྡེ་བས་ནང་བསྟན་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་གང་ལ་དད་པ་བྱེད།
 གྲུབ་འབྲས། achievement, result || I will know the result of my examination
 next week. གཟུང་འཁོར་རྗེས་མང་དས་རྒྱུགས་ཀྱི་མཇུག་འབྲས་ཤེས་འགྲོ།
 གྲོ་བ། throat || The strong liquor made my throat burn.
 ཚང་རྒྱུབ་མོས་དེའི་གྲོ་བ་བསྐྱེགས།

གྲོ་ wheat || How many kilograms of wheat did you sell last year?

ན་ནིང་ཁྱོད་གྲིས་གྲོ་སྤྱི་རྒྱ་རྒྱ་བཅོངས།

གྲོ་ལ། provision for a journey || Dried meat is the main provision for my journey to the holy mountain.

ཤ་རྒྱུ་མ་ནིང་ས་གནས་མཚོ་གའི་པོ་ལ་མཇལ་སྐོར་བྱེད་དུས་ཀྱི་གྲོ་ལ་གཙོ་བོ་ཡིན།

གྲོ་གལ། ant || Ants are small but industrious. གྲོ་གལ་ནི་རྒྱུང་རུང་བཙོན་འགྲུས་ཆེ།

གྲོ་གའོང། ravine, gully || The gully became larger with every hard rain.

རྒྱུ་རྒྱུ་ཐངས་རེ་རེ་ལ་གྲོ་གའོང་ཇི་ཆེར་སོང།

གྲོ་གསལོ། friend || She is the best friend I have ever had. ཁོ་མོ་ནིངས་གྲོ་གསལོ་

བསྐྱིགས་པའི་ནང་ཆེས་བཟང་བོ་ཡིན།

གྲོ་གསལོ། girlfriend, female friend || I like to go shopping with my

girlfriend on Saturdays. ནམ་རྒྱུན་གཟའ་སྤེན་པའི་ཉིན་ལ་ང་རང་གི་གྲོ་གསལོ་མོ་དང་མཉམ་དུ་ཉོ་

ཆ་རྒྱུ་པར་འགྲོ་བར་དགལ།

གྲོང་ཁྱེར། city || Xining is a medium-sized city in Northwest China.

ཟི་ལིང་ནི་ཀྲུང་གོའི་རྒྱལ་བྱང་གི་གྲོང་ཁྱེར་འབྲིང་བཞིག་ཡིན།

གྲོང་ཁྱེར་བ། city folk || Like most city folk he doesn't really understand

countryside life. གྲོང་ཁྱེར་བ་མང་ཞེས་དང་འདྲ་བར་ཁོ་རང་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་འཚོ་བ་ལ་རྒྱས་ལོན་

མིན།

གྲོང་རྫལ། town || The nearest town is ten kilometers away.

ཆེས་ཉེ་བའི་གྲོང་རྫལ་ནི་ལེ་བར་བཅུ་འུ་མ་འདྲ།

གྲོང་སྤྲེ། countryside, village || After living in the city for two months my

mother yearned to return to the countryside.

ངའི་མ་མ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ལྷན་གཉིས་རིང་བསྐྱེད་རྗེས་གྲོང་སྤྲེ་རུ་འགྲོ་རྒྱུའི་འདོད་པ་ཆེན་པོ་སྤྲེ།

གྲོང་པ། villager || I want to talk to the richest villager in this village.

ངས་སྤྲེ་བ་འདིའི་ནང་གི་གྲོང་པ་ཆེས་ལྷན་པོ་དང་ཁ་བརྒྱ་བྱེད་འདོད།

གྲོང་གསེབ། countryside || The countryside has air that is cleaner than the

city. གྲོང་གསེབ་ལ་གྲོང་ཁྱེར་ལས་གཙང་བའི་ལ་ཁའ་དབྱགས་ལྡན།

གྲོང་གསེབ་པ། townsman || The townsman was not accustomed to life in the

countryside. གྲོང་ཁྱེར་བ་དེ་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་འཚོ་བ་ལ་མ་གོམས།

གྲོངས། to die (h) || He wants to die in Lhasa. ཁོ་ལྷ་ས་རུ་གྲོངས་འདོད།

གྲོང་ཁོག། stomach || After eating too much my stomach felt uncomfortable.

ཟ་མ་ཚོས་པ་མང་དུ་གསན་ནས་ངའི་གྲོང་ཁོག་མ་བདེ།

གྲོན་དངུལ། expenditure, expense || The expense of my trip was more than I

expected. ངའི་ལམ་ཁའི་གྲོན་དངུལ་དེ་རང་གི་བསམ་ཚོད་ལས་བརྒལ།

ཤོན་ཚུང་། economizing, sparingly, thrift || She spent money sparingly for she knew that it would be a long time before she could get more money. ཁོ་མོས་སྐོར་མོ་མང་བོ་བཅུ་ལ་རེག་བར་དུ་ས་ཡུན་རིང་བོ་འགོར་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཞེས་ནས། སྐོར་མོ་ཤོན་ཚུང་གིས་བཀོལ།

གྲོལ། to get loose, to get out, to be freed (from danger, hardship) || I want to get out of the situation I am in now. རས་རང་ཉིད་ད་སྐབས་ཀྱི་བའི་གནས་བབ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད།

གྲོས། negotiation || The negotiation between the two villages over grazing land reached a successful conclusion. སྡེ་བ་གཉིས་བར་གྱི་རྩ་སའི་ཁ་མཚུ་ལ་གྲོས་འདུམ་ཡག་པོ་བྱུང་།

གྲོས་མཐུན། agreement, accord || The agreement was reached after months of negotiation. ལྷག་ལྷག་ལ་གྲོས་མོལ་བྱས་རྗེས་གྲོས་མཐུན་བྱུང་།

གྲོས་སྐུང། discussion || Our discussion will take place in the large room on the sixth floor. ར་ཚོའི་གྲོས་སྐུང་དེ་དུག་ཐོག་གི་ཁང་ཆེན་དེའི་ནང་བསྐྱུ་རྒྱུ་ཡིན།

གྲོས་ཚོགས། meeting, conference || The meeting was to be held June 3-4 in Lanzhou, Gansu Province. ལྷ་པོའི་ཚོས་རྩན་ཚོས་ལབ་ཀར་སྤུ་ཁིང་ཆེན་གྱི་ལན་གྱུ་རུ་གྲོས་ཚོགས་བསྐྱས།

གྲོས་གཞི། proposal, topic for discussion || The first topic for discussion is how we can make more money and minimize costs.

གྲོས་གཞི་ཐོག་མ་ནི་ར་ཚོས་སྐོར་མོ་མང་བོའི་ལྷན་འཛུལ་རྒྱུ་དང་འགྲོ་སྐོར་ལྷན་འཛུལ་དུ་གཏོང་རྒྱུ་དེ་ཡིན།

གྲོས་རིམ། agenda || The agenda for our meeting will be given to each of you tomorrow. སང་ཉིན་ཁྱོད་ཚོ་མི་རེ་རེ་ལ་ར་ཚོའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་རིམ་ཡི་གེ་སྟེར་རྒྱུ་ཡིན།

གྲྎ། (གྲྎ། གྲྎ། གྲྎ།) ¹to hire; ²wage, fee || ¹I need to hire a woman to help me care for my five children. རས་བུད་མེད་ཅིག་གྲྎ་ནས་རང་གི་བྱིས་པ་ལྔ་བོ་གཉོར་རོགས་བྱུང་དུ་འཇུག་དགོས། ²My wage each month is approximately six hundred yuan. ལྷག་རེ་རེ་འདི་གྲྎ་མལ་ཆེར་སྐོར་མོ་དུག་བརྒྱ་ཡིན།

གྲྎ་ཆ། remuneration || After working for one year I realized my remuneration was too little to ever allow me to own an apartment. འོ་གཅིག་ལ་བྱ་བ་ལས་རྗེས། རས་རང་གི་གྲྎ་ཆ་དམ་འདྲགས་པས་ཁང་བཞིག་གཏན་ནས་ཉོ་མི་བྱེད་པ་ཞེས།

གྲྎ་བ། employee, hired hand || He paid his employee a good salary. ཁོས་རང་གི་གྲྎ་བ་ལ་གྲྎ་ཕོགས་མེན་གཤོོ་བྱིན།

གྲྎ་ཕོགས། salary, wage || What salary would allow you to lead a comfortable life? གྲྎ་ཕོགས་ཅི་ཅེས་ལ་བརྟེན་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཚོ་བ་སྤྱིད་པོ་ཞིག་ལོ་བྱུག་

གྲྎ་ག གྲྎ་ག གྲྎ་ག || The eagle soaring in the blue sky impressed us all. ཡ་སྟོན་

དབྱིངས་སུ་འཕུར་ལྷིང་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐྱལ་གྱི་དེས་ངོ་ཚོ་ཚང་མ་ལ་བག་ཆགས་ཟབ་མོ་བཞག
གྲང། bull || The bull knew that it would be slaughtered and bellowed.

གྲང་ཚེན། elephant || Elephant tusk is now forbidden to be sold on the
international market. ད་ལྟ་རྒྱལ་གྱི་ཚོང་རུ་གྲང་ཚེན་གྱི་བསོ་བཅོང་མི་ཚོས།
གྲང་གཞི། park || While we were in the park we visited the zoo.

གྲང་གཞི། park || While we were in the park we visited the zoo.
ང་ཚོ་གྲང་གཞི་ན་ཡོད་དུས་སྲིད་ཆགས་ཁང་ལ་བལྟ་བར་སོང།

གྲང་ཚེན། continent || Which continent is China on? གྲང་གོ་ནི་གྲང་ཚེན་གང་ན་ཡོད།

གྲང་ཕྲ། island || Hainan Province is an island. ཉའེ་ནན་ཞིང་ཚོན་ནི་གྲང་ཕྲ་ཞིག་ཡིན།

གྲང་ཕྲ། flute || Shepherd boys play the flute while herding.
རྩི་བོ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཚོས་ལྷག་འཚོ་ཞིང་གྲང་ཕྲ་འབྲུད།

གྲུ། song || After her song many of the audience were in tears.

ཁོ་མོས་གྲུ་བྲངས་རྗེས། ཉམ་མཁན་མང་པོའི་མཆི་མ་ཤོར།

གྲུ་གདངས། melody, tune || That song's melody reminds me of a song my
mother sang to me when I was a child.

གྲུ་གདངས་དེས་ཨ་མས་ང་རྒྱུང་དུས་སུ་བྲངས་པའི་གྲུ་ཞིག་དཔྱད་བཅུག།

གྲུ་བ། singer || The singer cleared his throat before he began singing.

གྲུ་བ་དེས་གྲུ་མ་བྲངས་གོང་ཁོའི་གྲོ་བ་ཉར།

གྲུ་དབྱངས། song, melody || My favorite song is a lullaby.

ང་རང་ཚེས་དགའ་བའི་གྲུ་དབྱངས་ནི་བྲིས་པ་གཉིད་ལ་སྐྱལ་བའི་གྲུ་དབྱངས་ཡིན།

གྲུ་མ། female singer || The female singer strode confidently onto the

stage. གྲུ་མ་དེ་སྐྱོབས་ཉམས་དང་བཅས་གར་སྟེགས་སུ་བྱུད།

གྲུ་གས་བམ། volume || The library does not have Volume Number One of

this journal. དཔེ་མཚོ་དཀར་དེ་ལ་དུས་དེབ་འདིའི་དེབ་དང་བོ་མེད།

གྲོང། to mention, to talk || I don't want to mention anything unpleasant.

ངས་སེམས་མི་སྲིད་པའི་བྱ་བ་གང་ཡང་གྲོང་མི་འདོད།

གྲོང་མོ་ལ། discussion || I don't think our discussion will last more than two

hours. ངས་བལྟས་ན་ང་ཚོའི་གྲོང་མོ་ལ་དེ་རྒྱ་ཚོད་གཉིས་ལས་འགོར་མི་སྲིད།

གྲོང་གཞི། preface || The preface to the novel explains that it was a fine

example of Tibetan literature. བརྗེས་སྐྱོང་དེའི་སྡོན་འགྲུའི་གཏམ་གྱིས་བརྗེས་སྐྱོང་དེ་ནི་

བོད་ཀྱི་རྩོམ་རིག་གི་དཔེ་མཚོན་བཟང་བོ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟན།

གྲོན་པ། idiot, fool || I was drunk and behaved like an idiot last night. མདང་

དགོང་། ང་བཟེན་མ་གྲོན་པའི་རྒྱལ་བཞུན། He is such a fool that he did not take
advantage of the opportunity. ཁོ་ནི་མི་གྲོན་ཏེ་གསུམ་ཚ་པོ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་གོ་སྐབས་ཀྱི་

དགེ་མཚན་བེད་མ་སྤྱད།

སྤྱོད་ཉེན་ལ། foolish behavior, stupidity || His stupidity resulted in the company losing a large contract. ཁོའི་སྤྱོད་ཉེན་གྱིས་ཀྱང་ཟི་ལག་ན་རྒྱ་ཚུན་པོ་ཞིག་ཤོར་དུ་བཅུག། My own stupidity caused this problem. ངའི་སྤྱོད་ཉེན་གྱིས་གནད་དོན་འདི་བཟོས་ལྷན།

སྒྲིབ། (སྒྲིབ། སྒྲིབ་སྒྲིབ། སྒྲིབ་སྒྲིབ།) to press flat || In order to make steamed dumplings we first have to press flat all these small circles of dough.

གོ་རིམ་མོག་མོག་ལས་ཕྱིར། ཐོག་མར་ངའོ་སྤྱོད་ཕྱོད་ཕྱོད་ཕྱོད་ཕྱོད་དགོས།

སྒྲོ། lung || My left lung is painful when I breathe.

ངས་དབུགས་འབྲེན་སྐབས། སྒྲོ་གཡོན་མ་ན།

སྒྲོ་བྱུང། sudden, suddenly || The wind suddenly blew my hat off my head.

ཞལ་སྒྲོ་བྱུང་དུ་རྒྱུང་གིས་ངའི་མགོ་ནས་ཕར་ཁུར།

སྒྲོ་བྱུང་ནང་དུ་འཇུག་པ། burst into || He angrily burst into my bedroom.

ཁོ་ཁོང་གི་འངས་བཞིན་སྒྲོ་བྱུང་ངའི་མལ་ཁང་དུ་འཇུག་ལྷན།

སྒྲོག་ electricity || Our village got electricity last month.

ལྗང་ཕྱོད་མའི་ནང་ངའོ་མེ་བུ་ལ་སྒྲོག་འབེན།

སྒྲོག་སྐྱད། electric wire || The electric wire began burning and smoking.

སྒྲོག་སྐྱད་འཚོག་ནས་དུ་བའུ་ལ་འགོ་བརྩམས།

སྒྲོག་སྒྲི། switch (of power) || After he found the switch he turned on the light. ཁོས་སྒྲོག་སྒྲི་རྙེད་རྗེས་སྒྲོག་སྒྲི་བྱུས།

སྒྲོག་བརྟན། movie || The movie was so dull that I went to sleep.

སྒྲོག་བརྟན་དེ་ལ་སྤྱིང་བོ་མེད་པས། ངའལ་གཉིད་བྱེད་སྒྲིབ།

སྒྲོག་འཕྲིན། telegram, wire || I got a telegram yesterday from my mother.

ཁ་སང་ངའལ་ཨ་མའི་སྒྲོག་འཕྲིན་ཞིག་འབྱོར།

སྒྲོག་དམར། lightning || Thunder follows lightning. སྒྲོག་ཞགས་འཇུགས་མ་ཐག་ཏུ་འབྲུག་སྐྱེ་གྲགས།

སྒྲོག་ལས། electrical work || My apartment needs some electrical work.

ངའི་ཁང་བའལ་སྒྲོག་ལས་བྱེད་དགོས།

སྒྲོང། (སྒྲོང། སྒྲོང་སྒྲོང། སྒྲོང་སྒྲོང།) ¹to search about; ²to tantalize || ¹If you search about your room, I'm sure you will find your watch. གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཁང་བའི་ནང་སྒྲོང་(རྫོག་)ཚེ་རྒྱ་ཚོད་འཁོར་ལེ་རྙེད་འགོ་བཤངས་ཁོ་ཐོག་གཙོད་བྱུབ། ²He likes to tantalize his younger brother. ཁོ་རང་གི་རྒྱ་བོ་ལ་ཁ་སྒྲོང་བར་དགག།

སྒྲོན། (སྒྲོན། སྒྲོན། སྒྲོན།) to patch, to cover up || My mother patched my trousers.

ཨ་མས་ངའི་རྟང་སྐྱམ་ལ་ལྷམ་བུ་བྲུག།

དགག་པ། refutation, objection || My main objection to your proposal is that you have not worked out all the details. རས་ཚུད་གྱི་གྲོས་གཞི་ལ་བཏོན་པའི་དགག་བྱ་གཙོ་བོ་ནི་ཚུད་གྱིས་ཞིབ་མེར་བཏོད་མེད་པ་དེ་ཡིན།

དགལ། ¹to like; ²to be happy || ¹I want to like my teacher but his cruel behavior makes it difficult. དགོ་ཚུན་ལ་དགལ་པོ་བྱེད་འདོད་ཀྱང་། ཁོའི་སྤྱད་པ་རྒྱུ་ལྟར་པོ་དེས་ར་རང་ཐབས་མེད་པར་བཞོས། ²I hope that you will be happy now that you are married. ད་ལྟ་ཚུད་གཉེན་སྲིག་བྱས་ཡོད་པས་རས་ཚུད་ལ་བདེ་སྲིད་ཡོང་བའི་རེ་བ་ལྟ།

དགའ་སྲིད། enjoyment || His main enjoyment is watching television. ཁོའི་དགའ་སྲིད་གཙོ་བོ་ནི་བརྟན་འཕྲིན་ལ་ལྟ་རྒྱུ་དེ་ཡིན།

དགའ་ཕྱོགས། spouse, lover || My spouse and I just celebrated our fiftieth wedding anniversary. རའི་དགའ་ཕྱོགས་དང་རེད་གཉེས་གྱིས་གཉེན་སྲིག་བྱས་ནས་ལོ་འཁོར་ལྔ་བཅུ་ལོ་ན་པར་དགའ་སྟོན་རྟེན་འབྲེལ་ལུས།

དགའ་སྟོན། celebration || The wedding celebration lasted several hours. རྒྱ་ཚོད་འགའི་རིང་གཉེན་སྟོན་བྱས།

དགའ་པོ་མེད་པ། unhappiness || What is the reason for your unhappiness? ཚུད་རང་དགའ་པོ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།

དགའ་སྟོ། joy || He felt such great joy that he began singing loudly. ཁོ་ལ་དགའ་སྟོ་ཚེན་པོ་སྲིས་ནས་སྐད་གསེང་མཐོན་པོས་གྲུ་དབྱངས་ལེན་འགོ་བརྩམས།

དགའ་རྩེད། recreation || In terms of recreation, I like playing basketball and soccer. རྩེད་འཛོའི་ཐད་ནས་ར་ལྡང་རྩེད་སྲོལ་དང་རྐང་རྩེད་སྲོལ་རྩེད་བར་དགའ།

དགའ་ཞེན། love || Love cannot occur without its opposite—hate. དགའ་ཞེན་གྱི་འོད་ལྷན་སྟེ་ཞེ་སྲུང་མེད་ན། དགའ་ཞེན་ནི་འབྱུང་མི་སྲིད།

དགའ་རོགས། lover || Her secret lover grew tired of being able to see her only once a month. ཁོ་མོའི་གསང་བའི་དགའ་རོགས་ཁོ་མོར་ལྷན་གཅིག་ལ་བེདས་གཅིག་མ་གཏོགས་མཇལ་མི་བྱེད་པ་ལ་ཡིད་བཟང་ཆད།

དགའ་བསུ། welcome || The village provided a warm welcome to the visiting Incarnate Lama. རྗེ་བས་མཇལ་འཕྲད་དུ་འོངས་པའི་སྐུ་བསྐུ་ལ་སྲོ་སེམས་འཁོལ་བའི་རང་དགའ་བསུ་བྱས།

དགར། (དགར། བཀར། ཁོར།) to separate, to set aside || I want you to set aside the broken boxes and bottles over here. ཚུད་གྱིས་སྐམ་རྩུང་བེད་པོ་དང་དམ་བེ་ཆག་པོ་གཞོགས་འདྲི་ལ་ཁོར།

དགུ། nine || I have nine uncles. ར་ལ་ཨ་ཁུ་དགུ་ཡོད།

དགུ་བཅུ། ninety || My grandmother died last year at the age of ninety. ན་ནིང་རྗེ་བོ་ལོ་དགུ་བཅུ་ཉི་ལྔ་རྗེ་བས་དུས་ཚོ་ལས་འདས།

དགུ་པ། ninth || The festival begins on the ninth day of the seventh lunar month. ལུགས་རྗེས་ལྷན་པའི་ཚེས་དགུ་པའི་ཉིན་དུས་ཚེན་གྱི་འགོ་ཚུགས།

དགུང་ཕྱོག། blue sky || The blue sky seemed to touch the distant waters of Qinghai Lake. དགུང་ཕྱོག་པོས་མཚོ་ཕྱོག་པོའི་ཕ་མཐའི་མཚོ་ཁ་ལ་འཁྲུང་ཡོད་པ་འདྲ།

དགུང་ལོ། age || My son is one year old. རའི་བུ་ལོ་གཅིག་ཡིན།

དགུ་ཟླ། winter || When winter comes we will begin to dry meat on the roof of our home. དགུ་ཟླ་ཁ་ཐོན་དུས། ར་ཚོས་དེད་ཚང་གི་ཁང་ཐོག་ཏུ་ཤ་སྐྱམ་འགོ་རྩོམ་རྒྱ་ཡིན།

དགུ་ན་དུས། winter time || Winter time is a good opportunity to visit friends for there isn't much work to do. དགུ་ན་ཁར་ལས་ཀ་མང་བོ་མེད་པས་དེ་ནི་གྲོགས་པོ་ལ་འཚོམས་འདྲི་བྱེད་པའི་དུས་སྐབས་བཟང་བོ་ཞིག་ཡིན།

དགུ་ན་ལྗ། winter clothes || I bought a new set of winter clothes while I was in town last week.

གཟམ་འཁོར་ཕྱོག་མར་ར་ར་གྲོང་བརྒྱལ་དུ་ཡོད་དུས་ངས་དགུ་ན་ལྗ་གསར་བ་ཚེང་ཞིག་ཉོས།

དགུར། to be crooked, to be bent || His back was crooked with age. ལོ་བགྲེས་པ་དང་བསྐྱེད་ནས་ལོའི་རྒྱབ་སྐྱར་བྱུང་།

དགོ་སྐྱོན། advantages and disadvantages || Before you get married at such an early age you should carefully weigh the advantages and disadvantages. ཁྱེད་ལོ་ན་འདི་འདྲ་ཚུང་བས་གཉེན་སྒྲིག་མ་བྱས་སྔོན་དུ་དེའི་དགོ་སྐྱོན་ལ་ཞིབ་དུ་བསམ་པར་འོས།

དགོ་ཚུན། teacher || My first Tibetan language teacher was my uncle, who is a monk. རའི་བོད་ཡིག་དགོ་ཚུན་ཐོག་མ་ནི་རའི་ཨ་ཁུ་ཡིན་ལ། ཁོ་ནི་གྲྭ་བ་ཞིག་ཡིན།

དགོ་འདུན། monk || The monk chanted scriptures every afternoon.

ཉིན་རེའི་ཕྱི་དྲོར་དགོ་འདུན་དེས་ཚོས་འདོན་གྱིན་ཡོད།

དགོ་བ། ¹good deeds; favor || ¹What good deeds have you done in the past year? འདས་པའི་ལོ་ལ་ཁྱེད་གྱིས་དགོ་བ་ཅི་ཞིག་བསྐྱབས། ²Doing favors for other people is encouraged by Buddhism. རང་བསྐྱེད་གྱིས་གཞན་ལ་དགོ་བ་སྐྱབ་རྒྱུ་བསྒོ།

དགོ་མཚན། ¹auspicious/good/positive omen or symbol; ²advantages ||

¹Please give me some examples of what Tibetans think a good omen is. བོད་མིས་ཅི་ཞིག་ནི་དགོ་མཚན་ཡིན་པར་འདོད་པའི་དཔེར་མཚན་རེ་ང་ལ་སྟོན་དང། ²The advantages of living in a city include convenient transportation and access to information. གྲོང་ཁྱེད་ཞིག་ནས་འཚོ་བའི་དགོ་ཕན་ནང་འགྲིམ་འགྲུལ་སྐབས་བདེ་དང་གནས་རྒྱུ་ལ་གོ་བདེ་བའང་གཏོགས།

དགོ་སེམས། charity, kindness || Charity is a value that comes from a deep love for all beings. དགོ་སེམས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་བཅངས་པའི་བརྗེ་སེམས་ཟབ་མོ་ལས་བྱུང་བའི་རིན་

བར་ཞིག་ཡིན། I won't forget your kindness. རྒྱུད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ངས་མི་བརྟེན།
 དགོང་མོ། evening || As the sun set in the evening we began preparing our
 supper. དགོང་མོར་ཉི་མ་རྒྱབ་དུས། ར་ཚོས་དགོང་ཟས་གྲུ་གྲིག་བྱེད་འགོ་བརྩམས།
 དགོང་ཚོགས། supper, dinner || We ate boiled mutton and rice for supper.
 ར་ཚོས་དགོང་ཚོགས་ལ་ལུག་ཉ་བཅོས་མ་དང་འབྲས་ཟེས།
 དགོང་ཚོགས། evening party || The evening party began at eight o'clock and
 finished at midnight. དགོང་ཚོགས་ཚུ་ཚོད་བརྒྱད་སྟེང་འགོ་བརྩམས་ནས་ནམ་གུང་ལ་གྲོལ།
 དགོངས་དག། apology, pardon || His apology for his misdeeds was not
 sincere. ཁོས་སྲོད་དེ་ལ་དགོངས་དག་ལུ་བཤེས་པ་དེ་རྒྱལ་དག་ཅིག་མིན།
 དགོངས་དོན། meaning, idea || I can't understand the meaning of this essay.
 ངས་ཚུ་མ་ཐུང་འདི་དེ་དགོངས་དོན་རྟོགས་མི་ཐུབ།
 དགོངས་པ། thought, theory (h) || His theory is not easy to understand.
 ཁོའི་དགོངས་པ་ལ་གོ་བ་ལེན་དཀའ།
 དགོད། (བགད། བགད། དགོད།) to laugh, to giggle || What she said was so
 impossible that I had to laugh. ཁོ་མོས་བཤད་པའི་སྐད་ཚིག་དེ་མི་སྲིད་པ་ཞིག་ཡིན་པས།
 ང་མི་དགོད་ཐབས་མེད་བུད།
 དགོད་ཤོབ། humorous || He is so humorous that he makes us giggle all the
 time. ཁོ་ནི་མི་དགོད་ཤོབ་ཞིག་ཡིན་པས། རྣམ་རྒྱུན་ར་ཚོ་དགོད་དུ་འཇུག།
 དགོན་པ། monastery, remote place || The monastery is located in a remote
 place in the mountains. དགོན་པ་དེ་ནི་ཁོ་དཀྱི་དབེན་གནས་སུ་ཡོད།
 དགོས། to need, to have to || I have to go to visit my grandfather this
 weekend. གཟུང་འཁོར་འདི་ལི་མཇུག་ཏུ་ར་སློབ་ལ་འཚམས་འདྲི་བྱེད་དུ་འགྲོ་དགོས།
 དགོས་མཁོ། need, necessity || The need for food is shared by all creatures.
 འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཟེ་མའི་དགོས་མཁོ་ཆེ།
 དགྲ། ¹to stand straight; ²to bend backward || ¹The soldiers must stand
 straight when their officers inspect them. དམག་དཔོན་གྱིས་དམག་མི་རྣམས་ལ་ལྟ་
 ཞིབ་བྱེད་དུས། དམག་མི་ཚོ་ངོས་བར་དུ་དགྲོ་དགོས། ²I have to bend backward in order to
 do this exercise. ལུས་རྩལ་འདི་སྦྱང་ཆེད་ངས་ལུས་པོ་དགྲོ་དགོས།
 དགྲས་སྟོན། celebration, fete || The celebration at the end of the project was
 attended by many guests. ལས་གཞི་མཇུག་རྗེས་པའི་དགྲས་སྟོན་ལ་མགྲོན་པོ་མང་པོ་ལུགས།
 དགྲ། enemy || Sometimes it is difficult to tell who is your enemy and who
 is your friend. ཚམས་ཚམས་ཚམས་སུ་ཁོ་དཀྱི་དགྲ་གྲོགས་སུ་ཡིན་པ་བཤད་དཀའ།
 དགྲ་ཕྱོགས། enemy side || One of our men was actually a traitor working for
 the enemy side.

ངཚོའི་གྲས་སུ་མི་གཅིག་ནི་དོན་དངོས་སུ་དགའ་ཕྱོགས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དོལ་གཏམ་ཞིག་རེད།
 དགའ་བོ། enemy || Her worst enemy is herself. ཁོ་མོའི་དགའ་བོ་ལྷན་ཅི་ཁོ་མོ་རང་རེད།
 དགའ་ལན། revenge, retaliation || Revenge is a powerful, destructive
 emotion. དགའ་ལན་རྩོད་པ་ནི་གཏོར་བ་རྒྱུ་ཆེ་བའི་ཚོར་བ་དང་ལུགས་ཅན་ཞིག་ཡིན།
 བསོ་འགྲེམས། distribution, allocation || Distribution of student food tickets
 took one hour. སློབ་མའི་ཟ་ཡིག་བསོ་འགྲེམས་བྱེད་པ་ལ་དུས་ཚོད་གཅིག་འགོད།
 བསོ་བྱ། dividend || After five years my investment earned a large
 dividend. ལོ་ལྔའི་རྗེས་སུ་ངའི་ཐོག་མའི་མ་དདུལ་ལ་བསོ་བྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ།
 བསོ་བཤམ། distribution, assignment || Job assignment will be announced by
 the college in a week.

གཟུང་འཁོར་གཅིག་གི་ནང་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོས་བྱ་བའི་བསོ་བཤམ་བསྐྱུག་རྒྱུ་རེད།
 བསོ་ད། (བསོ་བསོས། བསོས།) to divide || Please divide your food with us.
 ལྷོད་གྱི་བཟ་ངཚོ་ལ་བསོས།
 བསྐྱར། (བསྐྱར། བསྐྱར་ས། བསྐྱར་ས།) to count, to enumerate || I want to count all the
 medicines that I have in my home. ངས་རང་གྲིམ་དུ་ཡོད་པའི་སློན་ཚང་མ་བསྐྱར་འདོད།
 བསྐྱོས། to be old, to grow old || No one wants to grow old. མི་སྲུང་གྱུང་རང་ཉིད་
 བསྐྱོས་པར་མི་འདོད།
 བསྐྱོས་པོ། old, aged || The aged men in our village are few in number.

ངཚོའི་སྤྱི་བའི་ནང་མི་བསྐྱོས་པོ་ཉུང་དུ་ལས་ཞེད།
 བསྐྱོ་གྲོང། discussion || Let's have our discussion this afternoon.
 དེ་རིང་གྲོ་ལོར་ངཚོས་བསྐྱོ་གྲོང་བྱེད།
 བསྐྱོད་ལམ། road, path || The road to town was repaired last year.
 བྱ་རྒྱུ་མོང་བཟང་ལ་དུ་འཐེན་པའི་བསྐྱོད་ལམ་དེ་ཉུང་མས་གསོ་བྱས།
 མགར་བ། blacksmith || A blacksmith makes horseshoes.
 མགར་བས་རྟ་ལ་ལུགས་རྒྱུ་གི་བཟུང་ས།
 མགུ། to be appeased, to be pleased || My father will be pleased when he
 sees all his children together again.

ངའི་ཨ་ཕས་ཁོའི་བྱིས་པ་རྣམས་ཡང་བསྐྱར་ལྷན་འཛོམས་ཡོད་པ་མཐོང་དུས་མགུ་རྒྱུ་རེད།
 མགོ། head, top || Please walk to the head of the line. གྲུལ་མགོ་ལ་སོང་དང།
 མགོ་སྐྱོར། deception, trickiness || Her friends have left her because of her
 trickiness. ཁོ་མོས་མགོ་སྐྱོར་བ་ཏང་བའི་རྒྱུ་ལྱིས། གྲོགས་པོ་རྣམས་མོ་དང་བྲལ།
 མགོ་འཁོར། ¹to be lost; ²to be confused || ¹I was lost in the big forest. ངའགས་
 ཚུལ་ཆེན་པོའི་གསེབ་ཏུ་མགོ་འཁོར། ²I feel confused when you speak very
 quickly. ལྷོད་གྱིས་མགྲོགས་མོར་བཤམ་སྐབས་ང་མགོ་འཁོར་འགྲོ།

མགོ་སྐྱར། ¹to bend down; ²to submit, to surrender || ¹When the wind blew, the grass bent down. རྒྱུ་གཤམ་ལ་འགྲུབ་མགོ་སྐྱར། ²I surrender to your superior strength. རྒྱུ་གཤམ་གྱི་རྒྱུ་གཤམ་ལ་འགྲུབ་མགོ་སྐྱར་བ་ཡིན།

མགོ་བཏགས། to capitulate, to surrender || After a long battle the losing side surrendered. ཡུན་རིང་བོར་དམག་འཁྲུག་བྱས་རྗེས་ཕམ་ཁ་མེད་ཕྱིན་ཕྱིས་མགོ་བཏགས།

མགོ་སྐྱར། stupid, empty-headed || He is so stupid that he doesn't even know that money is valuable. ཁོ་མགོ་སྐྱར་ཡིན་པས་སྒོར་མོ་ལ་རིན་ཐང་ཡོད་པ་འདྲ་མི་ཤེས།

མགོ་གཞུག། head and end || People at both the head and end of the line were impatient. གྲལ་གྱི་མགོ་གཞུག་ན་ཡོད་པའི་མི་ཚོས་བཟོད་བྱེད་གྱིན་ཟེང།

མགོ་ཡོམ་འཁོར་བ། to feel dizzy || I had not eaten and felt dizzy. དས་ཟ་མ་ཟོས་མེད་པས་མགོ་ཡོམ་འཁོར།

མགོ་གཏོགས། to be deluded, to be deceived || Don't be deceived by his eloquent speech. ཁོའི་ཁ་བདེ་མེད་སྐྱོད་ལ་མགོ་སྐྱོར་ཐེབས་སུ་མ་འཇུག།

མགྱོགས། fast, quick, rapid || Please give a quick answer to my question. དའི་དྲི་བ་ལ་ལན་མགྱོགས་མེ་ཐོབས།

མགྱོགས་ཚད། speed, velocity || A bullet travels at great speed. བོད་མདའ་མགྱོགས་ཚད་ཆེན་པོས་སྐྱོད།

མགྲིན་པ། throat || Is your throat painful when you swallow? རྒྱུ་གཤམ་ཟ་མེད་དུས་མགྲིན་པ་ཨ་ན།

མགྲིན་ཚབ་པ། spokesman || The spokesman for our group didn't speak very well. ད་ཚོའི་ཚོགས་པའི་མགྲིན་ཚབ་པས་གཏམ་བཤད་པ་མི་བཟང།

མགྲོན་ཁང། hotel || That hotel is too expensive for me. མགྲོན་ཁང་དེ་དེ་ལ་མཚོན་ན་གོང་དཀའ་དྲགས།

མགྲོན་དུ་འབོད། to invite || I want to invite you to my home tomorrow evening. མང་ཉིན་དགོང་མོར་ངས་རྒྱུད་པོར་ཚར་ལ་མགྲོན་དུ་འབོད་འདོད།

མགྲོན་བདག། host || Who will be host of the party? སྤྱོད་ཚོགས་ཀྱི་མགྲོན་བདག་སུ་ཡིན་གྱུ་རེད།

མགྲོན་པོ། guest || You are my guest when you come to my home. རྒྱུད་པའི་བྱིས་ལ་ཐོན་ཚེ་རྒྱུད་ནི་དའི་མགྲོན་པོ་ཡིན།

འགག། ¹to be hoarse; ²to block up || ¹I'm hoarse from a bad cold. དའི་སྐད་ཆས་བ་ལས་འགག། ²The pipe is blocked up. སྤུ་གུ་འགག།

འགག་ཆ། vital, key || Learning English is vital to my future. དབྱིན་ཡིག་སྦྱོང་བ་དེ་ནི་དའི་རྗེས་ཕྱིགས་ལ་མཚོན་ན་འགག་ཆ་ཡིན།

འགག། duty, responsibility, incumbency, obligation || It is my duty to take

care of my children. རང་གི་བྱིས་པ་རྣམས་གཉེར་སྐྱོང་བྱེད་པ་ནི་ངའི་འགན་ཡིན། || The Reincarnate Lama did his duty and held religious rituals once a month. སྐྱུ་ལྔ་སྐྱུ་སྐྱུ་བླ་མེད་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ཚོགས་ཐེངས་གཅིག་རེ་སྟེལ་ནས་རང་གི་འགན་བསྐྱུབ་ས།

འགན་འཁུར་མཁན། person in charge || Who is the person in charge of this office? གཞུང་སྐྱབ་ཁང་འདིའི་འགན་འཁུར་མཁན་གྱི་ཡིན།

འགན་འཁུར། duties, responsibility || What are my duties as a new teacher? དགོ་རྒྱུ་མཁུ་གསར་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཚུན་ས་ངའི་འགན་འཁུར་ཅི་ཞིག་ཡིན།

འགམ། to gobble, to eat quickly || I must gobble down my *tsampa* because I have classes in five minutes. སྐྱར་མ་བཅུའི་རྗེས་སུ་ང་ལ་སྟོབ་ཁྲིད་ཡོད་པས། རས་རང་གི་རྩམ་པ་འགམ་དགོས།

འགའ་ཞིག་ some, several || Several years after he graduated he got married. ཁོ་སྟོབ་མཐར་ཕྱིན་ནས་ལོ་འགའ་འགོར་རྗེས་གཉེན་སྲིག་བྱས།

འགལ། to be against, to be contrary || His deed is against the law. ཁོའི་བྱ་སྤྱོད་ནི་ཁྲིམས་འགལ་ཡིན།

འགལ་བ། contradiction || It is a contradiction that I love and hate him. རས་ཁོ་ལ་ཚགས་སྣང་གཉིས་ཀའི་བསམ་པ་བཅུངས་པ་ནི་འགལ་བྱ་ཞིག་རེད།

འགྲུགས། (དགྲུག་བུ་གུ་ལུག) ¹to summon; ²to attract; ³to bend || ¹News of the religious meeting summoned thousands of people. ཚོས་ཚོགས་སྐོར་པའི་གསར་འགྲུར་གྱིས་མི་མང་པོ་བུ་གུ། ²The marvelous food attracted the guests. ཟས་ལྗང་མངར་མོས་མགོན་པོ་བུ་གུ། ³The child is bending that piece of metal into a hoop. བྱིས་པས་ལུགས་ལེབ་མོ་དེ་ཨ་ལོང་ཞིག་ཏུ་འགྲུགས་བཞིན་ཡོད།

འགྲུལ། to move || I want to move near the window. འཕྲིལ་ལུང་གི་ལོགས་སུ་སྐྱར་འདོད།

འགྲུལ་སྐྱོད། movement || There was a movement to learn a foreign language. ཕྱི་སྐད་སྟོབ་པའི་འགྲུལ་སྐྱོད་ཅིག་བསྐྱབས།

འགོང་། (དགང་། བཀང་། ཁོངས།) to be full of || The wooden chest is full of wheat. ཉིང་ཚེའི་ནང་གོ་ཡིས་བཀང་།

འགོབས། (དགབ། བཀབ། ཁོབས།) ¹to cover; ²to conceal || ¹I covered my sleeping son with a quilt. རས་རང་གི་གཉིད་ཁུག་པའི་བུའི་སྤྱིང་ལ་ཉལ་བྲུལ་བཀབ། ²Don't try to conceal your secrets from me. ཁྱེད་ཀྱི་གསང་བ་ང་ལ་མ་འགོབས།

འགོལ། (དགལ། བཀལ། ཁོལ།) ¹to impose; ²to put a pack on (an animal) || ¹Don't impose that job on me. བྱ་བ་དེ་ངའི་སྤྱིང་ལ་མ་འགོལ། ²Please help me put this pack on the yak. ང་ལ་དོས་པོ་འདི་གཡག་ལ་འགོལ་དོགས་བྱོས།

འགོ། ¹beginning, start; ²to infect (disease) || ¹When is the beginning of the

next school term? སློབ་གྲླེའི་སློབ་སྐབས་རྗེས་མ་དུས་ནམ་ཚེང་འགོ་ཚུམ་རྒྱ་རེད། ²Plague can infect marmots and spread to humans. རིམས་ནད་འབྱི་བ་ལ་འགོ་སྲིད་ལ་མི་ལ་འང་ཚོ་ལ་བྱུང།

འགོ་ཁྲིད། leader, leadership || The leader lost his job last year.

ན་ནིང་འགོ་ཁྲིད་དེའི་བྱ་བ་ཤོར།

འགོ་བརྗོད། preface, introduction || Who wrote the preface to this book? དེའི་ཚུལ་ལ་འགོ་བརྗོད་སྲུང་བྲིས།

འགོ་ཚུམ་པ། to start, to commence (spontaneously) || What time do we start work tomorrow? མང་ཉིན་ཚོའི་ལས་ཀ་དུས་ནམ་ཚེང་འགོ་ཚུམ་རྒྱ་ཡིན།

འགོག (དགོག་བཞོག་ཁོགས།) to peel off || She peeled bark of trees to use as a cooking fuel. ཁོ་མོས་རྗོད་ལུན་བཞོག་ནས་བྱུང་ཤིང་ལ་བཞོག་ལ།

འགོག (དགག་བགག་ཁོགས།) to stop, to halt, to block || The government has stopped the illegal marketing of drugs.

སྲིད་གཞུང་གིས་ཁྲིམས་འགལ་གྱི་དུག་ཚོང་བགག།

འགོག་ཚོ་ལ། resistance || The army met strong enemy resistance when they tried to cross the mountains.

དམག་དཔུང་རི་བོ་དེ་བརྒལ་རྗེས་བྱེད་དུས་དགྲ་དམག་གི་འགོག་ཚོ་ལ་བཅའ་ཚུལ་ལ་བྱུང།

འགོག་སྲུང། defense, protection || This sheepskin coat is good protection against the cold wind. སློག་པ་འདིས་གྲང་ལྷགས་འགོག་སྲུང་བཟང་བོ་བྱེད་བྱུང།

འགོད། (དགོད། བཞོད། ཁོད།) ¹to put into; ²to make a plan || ¹Put the data into a chart. ཡིག་ཆ་རེ་ལུ་མིག་ལ་ཁོད་ཅིག་ ²Please make a plan to solve the farming problems in your township. ཁྱོད་ཚོའི་ཁང་གི་ཞིང་ལས་གནད་དོན་བྲག་གཙོང་པར་འཆར་གཞི་ཞིག་ཁོད།

འགོར་འགྱུར་ས། delay, postponement || Our delay was due to the heavy rain. ང་ཚོར་འགོར་འགྱུར་ས་བྱུང་བཞི་ཆར་བ་ཆེན་པོའི་སྐབས་ཡིན།

འགོར་འགྱུར་ས་བཟོ་བ། to delay || The snowstorm will delay our trip. གངས་འཚུབ་ཀྱིས་ང་ཚོའི་འགྲུལ་བརྒྱུད་ལ་འགོར་འགྱུར་ས་བཟོ་རྒྱ་རེད།

འགོས་ནད། epidemic || There was a flu epidemic here last year. ན་ནིང་འདི་གར་ཆམ་རིམས་ཀྱི་འགོས་ནད་བྱུང།

འགྱུང། (འགྱུང། འགྱུངས།) to be delayed, to be postponed || The party will have to be postponed. རྒྱ་ཚོགས་ལ་དུས་འགྱུང་བྱེད་དགོས་རྒྱ་རེད།

འགྲུ། (འགྲུ། གྲུ།) to become || Nobody wants to become poor. མེད་པོ་ལ་འགྲུར་འདོད་མཁལ་མེད།

འགྲུར་ཁུག། melody || I can't forget that song's lovely melody.

དས་སྐྱུ་དབྱུངས་དེའི་འགྱུར་ལུག་སྟོན་མོ་བརྗོད་མི་བྱུང།
 འགྱུར་ཕྱིན། change, transformation || The change in the weather was
 sudden. གནམ་གཤམ་འགྱུར་ཕྱིན་དེ་སྐོར་བྱུང་ཞིག་རེད།
 འགྱུད། charity, donation, endowment || His donation of one thousand
 yuan was given to the orphanage. ཁོའི་སྒོར་སྟོང་གཅིག་གི་ཞལ་འདི་བས་དུ་ཕུག་ཁང་ལ་
 སྤུལ།
 འགྱེལ། to fall down, to slip || I don't want to fall down on this ice.
 ར་དར་ཐོག་འདིའི་སྟེང་འགྱེལ་མི་འདོད།
 འགྱུག (འགྱུག་བཟུགས། འགྱུག་མེད།) to lift, to jack up || I cannot lift this heavy box by
 myself. ར་གཅིག་ཤུས་སྐྱམ་ལྗིད་མོ་འདི་འགྱུག་མི་བྱུང།
 འགྱོད། to regret/repent || I regret telling you my secrets.
 ར་འཁྲིད་ལ་གསང་བ་བཤད་པར་འགྱོད།
 འགྱོད་པ། remorse, regret || I feel much regret for my mistakes. ར་རང་གི་
 རོར་འཚུགས་ལ་འགྱོད་པ་ཆེན་པོ་སྟེ།
 འགྲ། to be full (food) || I'm full and I can't eat anymore.
 རའི་ཚོ་བ་འགྲང་པས་ད་ངས་ཟེ་མི་བྱུང།
 འགྲན། to compete, to contest || Do you want to compete in a wrestling
 match? འཁྲིད་ཀྱིས་སྟེགས་འགྲན་རྩོད་ཀྱི་ཁོད་ནས་འགྲན་ན་ཨེ་འདོད།
 འགྲན་རྒྱ། competitor, rival || He is my chief rival for her love. ཁོ་ཞི་ཁོའི་བརྗེ་
 དུང་རྩོད་ལེན་བྱེད་མཁུན་འགྲན་ཡ་གཙོ་བོ་ཡིན།
 འགྲན་ཡར་འགྱུར་བ། to be rivals, to be opponents || When it comes time for
 promotions, you and I will be rivals for the top position. གོ་གནས་འཕར་
 བའི་དུས་སྐབས་སྐྱེ་བས་ཚོ་ངེད་གཉིས་གོ་གནས་མཐོན་པོ་བརྩོན་ལེན་བྱེད་པའི་འགྲན་ཡར་འགྱུར་ངེས།
 འགྲམ། side, by || Come and sit by my side. འདིར་ཞོག་ལ་ངའི་འགྲམ་དུ་སྟོན།
 འགྲམ་མུ། saliva || The dark color of his saliva suggested that he was not
 well. ཁོའི་འགྲམ་མུ་མདོག་ནག་པོས་ཁོའི་ལུས་ཁམས་མི་དུངས་པ་མཚོན།
 འགྲམ་དུ། by, by the side || The shop is by the school. ཚོང་ཁང་དེ་སྐོབ་གྲའི་ཉེ་འགྲམ་དུ་
 ཡོད།
 འགྲམ་པ། cheeks || My cheeks were red with cold. རའི་འགྲམ་པ་གྲང་ནས་དམར་པོར་
 བྱུང།
 འགྲམ་ལ་བཅར། to come close || I don't want to come close to the fire.
 ར་མེ་འགྲམ་དུ་བཅར་མི་འདོད།
 འགྲིག། to be correct || Your answer is correct. འཁྲིད་ཀྱི་ལན་འགྲིག།
 འགྲིབ། to decline, to decrease || Our number of livestock decreased.

ང་ཚོའི་ཕྱགས་གངས་མར་ལ་འགྲིབ།
 འགྲིམ་འགྲུལ། traffic, transport, transportation || There is a lot of traffic on
 the city's streets around noon. ཉིན་གུང་གི་སྐབས་ལྷན་ཁྲིའི་སྐབས་སྤང་འགྲིམ་
 འགྲུལ་གྱི་འཚོབ་ཚ་ཆེ།
 འགྲིལ། (འགྲིལ། གྲིལ།) to roll || A boulder rolled down the mountain.
 ས་བོང་ཞིག་གི་སྤང་ནས་མར་འགྲིལ།
 འགྲུབ། (འགྲུབ། གྲུབ།) to achieve, to fulfill || Can you fulfill the task your
 teacher assigned? དགོ་ཚན་གྱིས་བྱིན་པའི་ལས་བྱ་ཚུན་གྱིས་ཡོངས་འགྲུབ་བྱེད་ཐུབ་བཅ།
 འགྲུལ་སྐྱོད་པ། traveler || The traveler was tired and thirsty.
 འགྲུལ་སྐྱོད་པ་དེ་བར་ཚད་ནས་འགྲོམ་བྱུང་།
 འགྲུལ་སྐྱོད་བྱེད་པ། to travel, to journey || Tomorrow we will journey to town.
 སང་ཉིན་ང་ཚོ་གོང་བརྟུན་དུ་འགྲུལ་སྐྱོད་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།
 འགྲུལ་ཁང། hotel || That hotel is cheap. འགྲུལ་ཁང་དེ་གོང་སྤྲ།
 འགྲོའོག་¹rolling; ²wallowing || ¹The horses rolling on the ground made a
 big cloud of dust. རྟོ་པོ་འགྲོའོག་བརྒྱབ་ནས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་བསྐྱངས། ²The wallowing of
 the pigs in the mud over several years made a large hole. ལོ་མང་བོར་ཕག་
 འདམ་ནང་དུ་འགྲོའོག་བརྒྱབ་པ་ལས་འཁུང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐུང་།
 འགྲོང། to stand up || He stands up and answers the question.
 ཁོ་ཡར་འགྲོངས་ནས་ལན་བཏབས།
 འགྲོམ། (དགམ། བགམ། ཁོམས།) to spread, to display || She displayed the things
 she wanted to sell. ཁོམས་རང་གིས་འཚོང་འདོད་པའི་དངོས་པོ་བགམ།
 འགྲོམས་སྟོན། exhibition, display || Have you seen the new art exhibition?
 རྒྱུན་གྱིས་སྐྱུ་རྩུ་ལ་འགྲོམས་སྟོན་གསར་བ་ལ་ཞེ་བཏུས།
 འགྲོལ་བཤད། explanation, annotation || I read his explanation, but I still
 can't understand it. ངས་ཁོའི་འགྲོལ་བཤད་ལ་བཏུས་ཀྱང་ད་རུང་གོ་བ་ལེན་མི་ཐུབ།
 འགྲོ། (འགྲོ། སོང། སོང།) to go || I want to go see the movie.
 ང་སྟོག་བརྟན་ལ་བཏུ་འགྲོ་འདོད།
 འགྲོ་སྒོ། expenditure, payment || I don't think you can be reimbursed for
 that expenditure. ངས་རྒྱུད་གྱི་འགྲོ་སྒོ་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་སྤྱིན་ཚབ་སྐྱོད་རྒྱ་རིད་མི་འདོད།
 འགྲོ་ལུགས། customs, folkways || He is very knowledgeable about Tibetan
 customs. བོད་གྱི་འགྲོ་ལུགས་ཐོག་ནས་ཁོ་ལ་རྒྱས་ལོན་ཟབ་མོ་ཡོད།
 འགྲོགས། (འགྲོགས་འགྲོགས།) to associate, to make a relationship || I would like to
 associate more with you. ང་རྒྱུད་དང་ལྷན་ཁྲིའི་འགྲོགས་འདོད།
 འགྲོལ། (འགྲོལ། བཏོལ། ཁོལ།) to untie, to undo, to get loose || He was so fat he

couldn't bend over and untie his shoes.

ཁོའི་ལུས་པོ་རྒྱགས་དྲགས་པས་མར་བསྐྱར་ནས་ལྷམ་སྒོག་ཀྱང་འགོ་ལ་མི་བྱེད།
མན་པོ། old man || The old man is more than eighty years old.

མན་མོ་དེ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལས་བརྒལ།
མན་མོ། old woman || The old woman can tell many folktales.

མན་མོ་དེས་དམངས་ཁྲོད་གཏམ་རྒྱུད་མང་བོ་བཤད་ཤེས།
མན་པ། the old, the senior || The senior generation in my village had a hard life when they were young. ར་ཚོའི་སྡེ་བའི་མི་རབས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷན་སྐྱེས་སུ་དཀའ་སྤྱད་གྱི་འཚོ་བ་རོ་ལ།

མན་རབས། old generation || The old generation still wears traditional clothing. མན་རབས་པས་དདུང་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་གོན་པ་གོན།

མལ་ཚིགས། backbone, vertebra || Backbone meat is very tasty. མལ་ཚིགས་གྱི་ཤ་ནི་ཉ་ཅང་ཁིལ།

མུད། to decline, to wane || The economy of that country is declining. མུལ་ཁབ་དེའི་དཔལ་འབྱོར་རྒྱུད་བཞིན་ཡོད།

མུད་སྐྱོབ། relief aid || The nomads were given relief aid after the snowstorm. གངས་སྐྱོན་བྱུང་རྗེས་འབྲོག་པ་རྣམས་ལ་མུད་སྐྱོབ་བྱས།

མུན་འབྲུམ། grapes || Some wine is made from grapes. སི་ཡུ་ཆང་ཁ་ཤུག་གི་མུན་འབྲུམ་ལས་བཙགས་པ་ཡིན།

ཚོད་གཏམ། abusive speech || His abusive speech hurt everyone's feelings. ཁོའི་ཚོད་གཏམ་གྱིས་མི་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལ་སྐྱུག་བསྐྱུལ།

ཚོད་པོ། violent, wild || He has a violent temper. ཁོ་ནི་མི་ཞི་ཚོད་པོ་ཞིག་ཡིན།
ཚོལ། to oppose, to attack || We all oppose prejudice. ར་ཚོ་ཚང་མས་ཕྱོགས་ཞེན་ལ་ཚོལ།

ཚོལ་རྒྱུད། attack, assault || The army's attack on the enemy was successful. དམག་དཔུང་གིས་དགའ་བོར་ཚོལ་རྒྱུད་བྱས་པར་མུལ་ཁ་བོ་བ།

རྒྱ་སྐྱེད། expansion, extending || The expansion of the school building will take two months. སློབ་གྲླེའི་ཁང་བཅུ་གསུམ་རྒྱ་སྐྱེད་པར་གྲོ་བ་གཉིས་འགོར་རྒྱ་རེད།

རྒྱ་ཁྲིམ། size, scale || Tibet's size is bigger than Qinghai's. བོད་རྒྱུང་ས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲིམ་མཚོ་སྡོད་ལས་ཆེ།

རྒྱ་སྐྱོ། gate || Our school's new gate was expensive. ར་ཚོའི་སློབ་གྲླེའི་རྒྱ་སྐྱོ་གསར་བ་དེ་ལ་གོན་དཔལ་མང་པོ་ཤོར།

རྒྱ་ཚེན་པོ། large, extensive, broad || The large grassland was covered with flowers. རྒྱ་བཟང་ཚེན་པོ་མི་འོག་གིས་ཁངས་ཡོད།

ཀྱའི། Han person || The Han person learned to speak Tibetan.

ཀྱམ་དེས་བོད་སྐད་(འོད་ཀྱི)སླུངས།

ཀྱམ་ཚོ། ocean || This shell is from the ocean. ཉ་ལྷིབས་བྱི་སྐོག་ལ་འདི་ཀྱམ་ཚོ་ལས་བོན།

ཀྱའི་གཞི། written Chinese || I can read written Tibetan and written Chinese.

ངས་བོད་ཡིག་དང་ཀྱའི་གཞི་གཉིས་ཀ་སློག་བྱུབ།

ཀྱ་རིགས། Han/Chinese (nationality) || His mother is Han but his father is Mongolian. ཁོའི་ཨ་མ་ནི་ཀྱ་རིགས་ཡིན་ཡང་ཨ་ཕ་ནི་སོག་རིགས་ཡིན།

རྒྱ་རྒྱུད། to march || We will march twenty kilometers tomorrow.

སང་ཉིན་ང་ཚོ་སྤྱི་ལེ་ཉི་ལུ་འམ་ཐག་ལ་རྒྱ་རྒྱུད་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།

རྒྱ་རྒྱུག་ broadcasting || His job is in broadcasting. ཁོས་རྒྱ་རྒྱུག་གི་བྱ་བ་གཉེར།

རྒྱ་རམག་ distance || What's the distance from Lhasa to Shenyang?

ལྷ་ས་ནས་ཅིན་དབྱེང་བར་ལམ་ཐག་གཚོད་ཡོད།

རྒྱ་དཔྱད། exile, banishment || After his crime he had to go into exile. རྟག་ཉེས་བསགས་རྗེས་ཁོ་རྒྱ་དཔྱད་ལ་འགྲོ་དགོས་བྱུང།

རྒྱ་རིང་། far, distant || My home is far from yours. རའི་ཡུལ་ནི་ཁྱོད་ཚང་དང་རྒྱ་རིང་།

རྒྱ་རེལ། telescope || I could see the moon's mountains through the telescope. ངས་རྒྱ་རེལ་ལས་སྤྲོ་བའི་རི་བོ་མཐོང་བྱུབ།

རྒྱ། ¹to be glorified; ²ornament || ¹The woman is glorified by her many jewels and expensive clothes. ཁོ་མོར་རང་གི་རིན་པོ་ཆེ་དང་གོན་པ་གོང་ཆེན་མང་བོས་བརྒྱ། ²The Buddha image is covered with jewels and other ornaments. སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱད་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྒྱན་གྱིས་གཡོགས།

རྒྱ་ཚ། ornament, jewelry || She wore jade jewelry. ཁོ་མོས་གཡུ་ཡི་རྒྱན་ཆ་བཏགས།

རྒྱ་བ། behind, back || Who is the person standing behind you?

ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་བ་དུ་ལངས་པའི་མི་དེ་ནི་སུ་ཡིན།

རྒྱ་བ་སྐྱོད། support, aid || European aid to Africa has declined. ཡོ་རོབ་གྱིས་ཨ་ཏྲི་རི་ཁ་ལ་རྒྱ་བ་སྐྱོད་ཀྱི་ཕྱི་དྲུང་ཚད་ཇི་ཉུང་དུ་སོང་ཡོད། Where did he get support to build a new school? ཁོ་ལ་སྐོབ་གྲུ་གསར་བ་ལས་རྒྱ་བ་སྐྱོད་གང་ནས་བོབ་པ་ཡིན།

རྒྱ་བ་འགལ། opposition || His constant opposition to my wishes made me hate him. ཁོས་རའི་རེ་བ་དང་རྒྱན་པར་རྒྱ་བ་འགལ་བྱེད་པ་དེས་ང་ཁོ་ལ་ཞེ་སྤང་ལངས་སུ་བརྟུག།

རྒྱ་བ་ལྗོངས། background || What is your background? ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་བ་ལྗོངས་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།

རྒྱ་བ་སྤྱོད། rear, back || The fire started in the rear of the building.

ཁང་བརྟེན་གསུལ་གྱི་རྒྱ་བ་སྤྱོད་སུ་མི་འབར་འགོ་བརྟེན།

རྒྱ་ལ། to win, to overcome || We want to win the volleyball game.

ང་ཚོས་ཕའེ་ཆིག་གླེང་ལའི་འགྲན་བསྡུར་ལས་རྒྱ་ལ་ཁ་ལོན་འདོད།

ཀླུ་ལ། victory, success || Our victory was complete.

ངའི་ཀླུ་ལ་ཞི་གཏོང་ཚོད་པ་ཞིག་ཡིན།

ཀླུ་ལ། state, country || What country has the largest population in the

world? འཛོམས་གླིང་སྤྱི་མི་གྲངས་ཆེས་མང་བའི་ཀླུ་ལ་ཞི་གང་ཡིན།

ཀླུ་ལོངས། nationality || I was born in Australia and my nationality is

Australian. ང་ཞི་ཨོ་སི་ལྷ་རུ་ལི་ཡ་རུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་ངའི་ཀླུ་ལོངས་ནི་ཨོ་སི་ལྷ་རུ་ལི་ཡ་ཡིན།

ཀླུ་གྲུ། national anthem || Who wrote our country's national anthem?

ངའི་ཀླུ་ལ་གྲུ་ཀླུ་གྲུ་སྐྱེས་བཟུམས་པ་ཡིན།

ཀླུ་གཅེས། patriotic || When he saw the national flag raised he had a strong

patriotic feeling. ཀླུ་དར་བསྐྱེད་པ་མཐོང་དུས། ཁོ་ཀླུ་གཅེས་ཀྱི་བསམ་པ་དྲག་པོ་སྐྱེས།

ཀླུ་དར། national flag || Every country has a national flag that has a

special meaning to the people of that country.

ཀླུ་ལ་ཐབས་ལོ་ལ་ཀླུ་ལ་ཐབས་དེའི་མི་དམངས་ལ་མཚོན་ན་དོན་སྤྲིང་ལྷོད་པར་བ་ལྷན་པའི་ཀླུ་དར་རེ་ཡོད།

ཀླུ་ནང། domestic, inland (China) || He's not a native, he's from inland.

ཁོ་ཞི་ཡུ་ལ་མི་མིན་པར་ཀླུ་ནང་གི་མི་ཞིག་ཡིན།

ཀླུ་པོ། king, monarch || The king died and his son became king.

ཀླུ་པོ་འདས་རྗེས་བུ་ཀླུ་པོར་གྱུར།

ཀླུ་པོ་གཏུམ་སྤྱོད་ཅན། tyrant || Hitler was a tyrant. ཞི་ཐེ་ལི་ཞི་ཀླུ་པོ་གཏུམ་སྤྱོད་ཅན་

ཞིག་ཡིན།

ཀླུ་སྤྱི། international || International opinion is reflected in decisions made

by the United Nations.

ཀླུ་སྤྱིའི་བསམ་ཚུལ་དེ་མཉམ་འབྲེལ་ཀླུ་ཚོགས་ཀྱིས་བཏོན་པའི་ཐག་གཅོད་ལས་མཚོན།

ཀླུ་བུ། prince || A king's son is a prince. ཀླུ་པོའི་བུ་ནི་ཀླུ་བུ་ཡིན།

ཀླུ་འབངས། citizen, subject || She is a citizen of Great Britain.

ཁོ་མོ་ནི་དབྱིན་ཇིའི་ཀླུ་འབངས་ཡིན།

ཀླུ་ཡོངས། whole country, nation-wide || The radio broadcast was nation-

wide. རླུང་འཕྲིན་རྒྱུ་བསྐྱེད་པའི་ཀླུ་ཡོངས་སུ་ཁྱབ།

ཀླུ་རབས། dynasty || China's last dynasty was the Qing Dynasty.

ཀྲང་པོའི་ཀླུ་རབས་རྗེས་མ་ནི་ཆིན་ཀླུ་རབས་ཡིན།

ཀླུ་ས། capital || The capital of Great Britain is London.

དབྱིན་ཇིའི་ཀླུ་ས་ནི་ལོན་དྲོང་ཡིན།

ཀླུ་སྐུ་ལོ། prince || The prince's mother is the queen.

ཀླུ་སྐུ་ལོའི་མ་ལུ་མ་ནི་ཀླུ་མོ་ཡིན།

ཀླུ་སྤྲོད། state affairs || The president worries about state affairs. རྩོན་སུན་གྱིས་

ལྗེ་སྲིད་ལ་མཉམས་ཁུར་བྱེད།
ལྗེ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང། State Council || The State Council members met last
night. མདང་དགོང་ལྗེ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་གི་ཁོངས་མིས་ཚོགས་འདུ་བསྐྱེས།
ལྗེ་སྲིད་ལ་སྲིད་ལུགས་ལྡན་པར་སྤེལ། || The economy is developing.
དཔལ་འབྱོར་ལྗེ་སྲིད་ལ་ཡོད།

ལྗེ་སྲིད་ལ་ལྡན་པར་སྤེལ། || His elaborate plan is too complicated.
ཁོའི་འཆར་གཞི་ལྗེ་སྲིད་ལ་དེ་ལྟར་འཛིན་ཆེད་དུ་བསྐྱེས།

ལྗེ་སྲིད་ལ་ལྡན་པར་སྤེལ། || Extravagancy characterized his
lifestyle until he ran out of money.

ཁོའི་སྐོར་མོ་ཚར་རེག་བར་དུ་ཁོའི་འཚོ་བའི་ལ་སྐྱེས་ལྗེ་སྲིད་ལ་ཆེ།
ལྗེ་སྲིད་ལ་སྲིད་ལུགས་ལྡན་པར་སྤེལ། || What is the reason you won't talk to him?

ལྗེ་སྲིད་ལ་སྲིད་ལུགས་ལྡན་པར་སྤེལ། || What material is this made of?
ལྗེ་སྲིད་ལ་སྲིད་ལུགས་ལྡན་པར་སྤེལ། || Wood is good building material. ལྗེ་སྲིད་ལ་སྲིད་ལུགས་ལྡན་པར་སྤེལ།

ལྗེ་སྲིད་ལ་སྲིད་ལུགས་ལྡན་པར་སྤེལ། || What material is this ball made of?
ལྗེ་སྲིད་ལ་སྲིད་ལུགས་ལྡན་པར་སྤེལ། || ལྗེ་སྲིད་ལ་སྲིད་ལུགས་ལྡན་པར་སྤེལ།

ལྗེ་སྲིད་ལ་སྲིད་ལུགས་ལྡན་པར་སྤེལ། || He lost all his property during the war.
དམག་འགུག་གི་སྐབས་སུ་ཁོའི་ལྗེ་སྲིད་ལ་སྲིད་ལུགས་ལྡན་པར་སྤེལ།

ལྗེ་སྲིད་ལ་སྲིད་ལུགས་ལྡན་པར་སྤེལ། || What is your reason for thinking that?
ལྗེ་སྲིད་ལ་སྲིད་ལུགས་ལྡན་པར་སྤེལ།

ལྗེ་སྲིད་ལ་སྲིད་ལུགས་ལྡན་པར་སྤེལ། || I want to run from here to the mountain.
ལྗེ་སྲིད་ལ་སྲིད་ལུགས་ལྡན་པར་སྤེལ། || Do you think my shop's goods will sell well?
ལྗེ་སྲིད་ལ་སྲིད་ལུགས་ལྡན་པར་སྤེལ། || ལྗེ་སྲིད་ལ་སྲིད་ལུགས་ལྡན་པར་སྤེལ།

ལྗེ་སྲིད་ལ་སྲིད་ལུགས་ལྡན་པར་སྤེལ། || Did you pass the examination?
ལྗེ་སྲིད་ལ་སྲིད་ལུགས་ལྡན་པར་སྤེལ།

ལྗེ་སྲིད་ལ་སྲིད་ལུགས་ལྡན་པར་སྤེལ། || This horse is of a distinguished lineage.
ལྗེ་སྲིད་ལ་སྲིད་ལུགས་ལྡན་པར་སྤེལ། || ལྗེ་སྲིད་ལ་སྲིད་ལུགས་ལྡན་པར་སྤེལ།

ལྗེ་སྲིད་ལ་སྲིད་ལུགས་ལྡན་པར་སྤེལ། || He had a lot of difficulties in the process of raising enough funds to start his business.
ལྗེ་སྲིད་ལ་སྲིད་ལུགས་ལྡན་པར་སྤེལ། || Please follow my instructions in order.
ལྗེ་སྲིད་ལ་སྲིད་ལུགས་ལྡན་པར་སྤེལ། || ལྗེ་སྲིད་ལ་སྲིད་ལུགས་ལྡན་པར་སྤེལ།

ལྗེ་སྲིད་ལ་སྲིད་ལུགས་ལྡན་པར་སྤེལ། || I want to continue to not smoke.
ལྗེ་སྲིད་ལ་སྲིད་ལུགས་ལྡན་པར་སྤེལ། || ལྗེ་སྲིད་ལ་སྲིད་ལུགས་ལྡན་པར་སྤེལ།

ལྗེ་སྲིད་ལ་སྲིད་ལུགས་ལྡན་པར་སྤེལ། || Continuance of our traditions and language is important.
ལྗེ་སྲིད་ལ་སྲིད་ལུགས་ལྡན་པར་སྤེལ། || ལྗེ་སྲིད་ལ་སྲིད་ལུགས་ལྡན་པར་སྤེལ།

རྒྱུན་འབྲེངས་བྱེད་པ། to continue, to proceed || Please continue studying English every day. ཉིན་རེར་དབྱིན་ཡིག་སློབ་རྒྱུ་རྒྱུན་འབྲེངས་བྱོས།

རྒྱུན་ལྟར། as usual || As usual he was late for class.

རྒྱུན་རྒྱུན་ལྟར་ཁོ་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལུས།

རྒྱུན་དྲུ། always, all the time || He always sleeps late in the morning.

ཁོས་རྒྱུན་དྲུ་ནངས་འཕྱི་ལངས་བྱེད།

རྒྱུན་འཛིན། keeping, preservation || The preservation of traditional customs is important. སོ་ལ་རྒྱུན་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་རྒྱུ་ནི་གལ་ཆེ།

རྒྱུན་འཛིན་པ། successor || Who will be the successor to the present

president? ལས་ཐོག་ཚུན་བློན་གྱི་རྒྱུན་འཛིན་པ་ནི་སུ་ཡིན་རྒྱུ་རེད།

རྒྱུས་མེད། knowing little, having no familiarity || Having no familiarity with the subject they were discussing, I said nothing.

ཁོ་ཚོས་སློང་བཞིན་པའི་སློང་གཞི་ལ་རྒྱུས་མེད་པས། ངས་སྐད་ཆ་ཅི་ཡང་མ་བཤད།

རྒྱུང་། (བརྒྱད། བརྒྱངས། རྒྱུངས།) to stretch out, to extend out || Stretch out your hand and I'll give you some candy.

ཁྱེད་ཀྱི་ལག་པ་རྒྱུངས་དང་ངས་ཁྱེད་ལ་ཀར་འགའ་སྟེར།

སྐ། saddle || My father made this saddle some years ago.

ངའི་ཨ་ཕས་ལོ་འགའ་ཕྱིན་ལ་སྐ་འདི་ལས།

སྐང་། ¹top of a mountain, summit; ²at the exact time (put after a present tense verb) || ¹Only one tree grew on the top of the mountain. རི་སྐང་ན་

སློང་བོ་གཅིག་མ་གཏོགས་སྐྱེས་མེད། ²A guest came at the exact time we were having supper. ང་ཚོས་དགོང་ཚོགས་འཐུང་བཞིན་བའི་སྐང་ལ་མགོན་པོ་ཞིག་སྐྱེབས་བྱུང།

སྐལ། box, trunk || This box is made of wood. སྐལ་འདི་ཉེང་གིས་ལས།

སྐྱལ། (བསྐྱལ། བསྐྱལས། སྐྱལས།) to wait || I don't want to wait for you any longer.

ངས་ཁྱེད་ལ་དེ་ལས་རིང་དུ་བསྐྱལ་མི་འདོད།

སྐྱར། to bend down || Bend down and tie your shoelaces.

མར་སྐྱར་ནས་ལྷམ་སྐྱོག་རྒྱུབས།

སྐྱལ་ལ། (བསྐྱལ་ལ། བསྐྱལ་སྐྱལ།) ¹to move; ²to rotate || ¹I moved the heavy stone out of the road. ངས་རྩོ་ལྗོད་མེད་ལམ་སྐྱེང་ནས་ཕར་ལ་བསྐྱལ། ²The river's current rotated the mill's grindstones. རྒྱུ་རྒྱུན་གྱིས་རང་འབྲུག་གི་དབུར་རྩོ་བསྐྱལ།

སྐྱེག་ཉམས། enchanting guise || The moonlight cast the landscape in an enchanting guise. ལྷ་འོད་ཀྱིས་ཡུལ་ལྗོངས་ལ་སྐྱེག་ཉམས་སྐྱོས།

སྐྱེལ་ལུང། window || A stone had broken the glass in the window.

སྐྱེལ་ལུང་གི་ཉེལ་སྐོ་རྩོ་ཞིག་གིས་བཅགས།

མྱོད། private, individual || I don't want to tell you about my private life.

ངས་ཁྱོད་ལ་ངའི་སྐོར་གྱི་འཚོ་བའི་སྐོར་གླེང་མི་འདོད།

མྱོར་གཙོ་དང། dictatorship, autocratic || The world has few countries where a

dictatorship is the form of government. འཛོམས་གླིང་དུ་སྲིད་འཛིན་མྱོར་གཙོ་དང་གྱི་

རྣམས་པ་སྲོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཉུང་དུ་ལས་མེད།

མྱོར་དོན། private business/affair || He left this morning to do some private

business. དེ་རིང་སྐྱོད་པོ་ཁོ་སྐོར་དོན་བསྐྱབ་པར་སོང།

མྱོར་སྡེ་མ། monopoly || That company has a monopoly on buying and

selling oil. ཀུང་ཟི་དེས་དོ་སྐྱེ་མཉེ་ཚོང་ལ་སྐོར་སྡེ་མ་བྱེད།

མྱོར་ཕན། private profit || The money she earns from her small shop is her

private profit. ཁོ་མོས་རང་གི་ཚོང་ཁང་རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་ལས་རིག་པའི་སྐོར་མོ་ནི་ཁོ་མོའི་སྐོར་ཕན་ཡིན།

མྱོ་ door, entrance || He stood near the door, turned around, and walked

away. ཁོ་སྐོར་འགྲམ་དུ་ལངས་རྗེས་ཁ་འཁོར་ནས་བུད་སོང།

མྱོ་ཁ། in front of the door || The watchdog was chained in front of the

door. མྱོ་ཁྱི་དེ་སྐོར་ཁ་ན་བཏགས་ཡོད།

མྱོ་ད། egg || I want one boiled egg for breakfast.

ངས་ཞོགས་ཟས་སུ་སྐོར་བཙོས་མ་ཞིག་ཟ་འདོད།

མྱོ་བསྐྱེན་སྐྱེན་ཁང། clinic, out-patient room || I went to the clinic to buy some

medicine. ང་སྐོར་བསྐྱེན་སྐྱེན་ཁང་དུ་སྐྱེན་འགའ་ཉེ་བར་སོང།

མྱོ་ན། at the door || There was a bundle at the door and she took it inside.

མྱོ་ན་དོས་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོ་མོས་ནང་ལ་འཁྱེར་འོངས།

མྱོ་སྐྱུ་གས། livestock, domestic animal || His livestock have increased in

number. ཁོ་མོའི་སྐྱུ་གས་ཀྱི་གྲངས་ཀ་འཕར།

མྱོ་ད། to put/add (firewood) || Please add some firewood to the fire.

མེ་བོག་ལ་ཁྱུ་མ་འགའ་དེ་སྐོར་དོགས།

མྱོ་མ། (བསྐོམ་མ་བསྐོམས།སྐོམས།) meditation, to meditate, to think over || His

meditation in a cave lasted one year.

ཁོས་བྲག་སྐྱུ་གཞི་ཏུ་སྐོམ་བརྒྱུ་བ་ནས་ལོ་གཅིག་འགོར།

མྱོར་མྱོར། round || A circle is round. ལྷུ་མ་པོ་ནི་མྱོར་མྱོར་ཡིན།

མྱོར་མོ། currency, money || How much money do you have in your

pocket? ཁྱོད་ཀྱི་ཨམ་ཁག་གི་ནང་དུ་སྐོར་མོ་ཅེ་ཅེ་ཙམ་ཡོད།

མྱོད་ལུག། lazy, indolence || He is well-known for being lazy. ཁོ་སྐྱོད་ལུག་ཆེ་བ་

ཀུན་ལ་གྲགས་ཡོད།

སྐྱེ་མ་མཁམ། magician || The magician amazed us all with his tricks.

- ལྷན་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་བའི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་བཞུགས།
 ལྷན་པོ། art || I don't like modern art. ར་དེང་རབས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ལྷན་པོ།
 ལྷན་པོ་ལ། artist || My brother is an artist and works for a publishing house.
 དཔྱད་གླེང་གི་ལྷན་པོ་བཞུགས་པའི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་བཞུགས།
 ལྷན་པོ་(བཞུགས་པའི་ལྷན་པོ།) to make something fall, to overthrow || During the
 wrestling match I made him fall down.
 སྤྲེལ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་བཞུགས་པའི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་བཞུགས།
 ལྷན་པོ། cannon, artillery || Cannon boomed in the distance.
 ཐག་རིང་དུ་སྤྲེལ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་བཞུགས།
 ལྷན་པོ། sound || I like the sound of that song. དུས་དབྱེར་དཔྱད་གླེང་གི་སྐྱེ་བའི་ལྷན་པོ། The sound
 of the ringing bell spread throughout the village. སྤྲེལ་བའི་རབས་སུ་དྲིལ་བུའི་སྐྱེ་བའི་
 ལྷན་པོ།
 ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་melodious sound || The melodious sound was coming from the
 radio. ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་སྐྱེ་བའི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་བཞུགས།
 ལྷན་པོ་གདངས་པོ། tone, pitch || That pitch is too high for me to make. ལྷན་པོ་གདངས་པོ་ལྟ་བུ་
 དྲགས་པས་དངས་པོ་ལྟ་བུ་བཞུགས།
 ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་radio, radio equipment || I bought my first radio ten years
 ago. ལོ་བཅུ་ལྔ་ལོ་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་
 ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་tape recorder || The tape recorder was made in Japan.
 ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་
 ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་musical sound, tune, melody || That melody is so familiar.
 ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་
 ལྷན་པོ་(བཞུགས་པའི་ལྷན་པོ།) to arrange, to put (in order/in line), to queue || The
 librarian spends much of her time putting books in order.
 དཔྱད་གླེང་གི་དཔྱད་གླེང་པས་རང་གི་དཔྱད་གླེང་ཚོང་པའི་ལོ་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་
 ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་discipline || Discipline is important for a class to be successful.
 ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་
 ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་equipment || The laboratory equipment was made in the United
 States. ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་
 ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་installation || The installation of the new system took one week.
 ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་
 ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་discipline, rule || Discipline was lax in his class.
 ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་
 ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་exhibition, display || Did you see the new exhibition at the

museum? རྒྱུ་རྒྱུ་མཐོ་མང་བཤམས་སྟོན་ཁང་དུ་རྒྱུ་གཤམ་གསར་བཤམ་མཐོང་།
 རྒྱུ་སྟོལ་ regulation, rule || That rule is too strict. རྒྱུ་སྟོལ་དེ་དམ་པོ་ཡིན་དགས།
 རྒྱུ་བ། (བརྒྱུ་བ། བརྒྱུ་བས། རྒྱུ་བས།) to cover, to hide || Fog covered the valley.
 རྒྱུ་གཤམ་ལུང་བ་བརྒྱུ་བས།
 རྒྱུ་མ། (བརྒྱུ་མ། བརྒྱུ་མས། རྒྱུ་མས།) ¹to make taut; ²to concentrate || ¹We pulled the
 rope taut. རྩོམ་ཐག་པ་བརྒྱུ་མས། ²Students should concentrate on studying.
 རྒྱུ་བམ་ཚོས་སྐོབ་སྐོབ་ལྷོད་ལྷོད་སྐོབ་སྐོབ་རྒྱུ་མ་དགོས།
 རྒྱུ་ལ། (བརྒྱུ་ལ། བརྒྱུ་ལ། རྒྱུ་ལ།) ¹to roll; ²to combine || ¹Please help me roll up the
 tent. ར་ལ་གྱུར་རྒྱུ་ལ་རྟོགས་བྱེས། ²Let's combine these students into one class.
 རྒྱུ་བམ་འདི་དག་འདྲིན་གྲག་ཅིག་ལ་བརྒྱུ་ལ་བར་གྱིས།
 རྒྱུ་ད། fable, story || That fable teaches a moral lesson.
 རྒྱུ་ད་གཏམ་དེས་ཀུན་རྒྱུ་དེ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག་གཞན།
 རྒྱུ་ད་མཐུན། storyteller || My grandmother is a good storyteller.
 རའི་སྐོབ་འོ་རྒྱུ་ད་བ་ལུལ་བྱུང་ཅན་ཞིག་ཡིན།
 རྒྱུ་ད་དཔེ། story book || I like to read that storybook to my daughter. ར་
 རང་གི་བུ་མོ་ལ་རྒྱུ་ད་དཔེ་དེ་འདྲིན་པར་དགའ།
 རྒྱུ་བ། (བརྒྱུ་བ། བརྒྱུ་བས། རྒྱུ་བས།) to do, to execute, to fulfill || What do you want to
 do this afternoon? དེ་རིང་རྒྱུ་དྲོར་རྒྱུ་ད་གྱིས་ཅི་ཞིག་བསྐྱབ་འདོད།
 རྒྱུ་ད། (བརྒྱུ་ད། བརྒྱུ་དས། རྒྱུ་དས།) to raise, to raise up/lift || When we reached the
 mountain top we raised a flag in the air and waved it.
 ར་ཚོ་རི་རྩེར་ཐོན་རྗེས་དར་ཆ་མཐུང་ལ་བརྒྱུ་དས་ནས་གཡུགས།
 རྒྱུ་ད་ feathers || The peacock has beautiful feathers. མ་བྱུལ་རྒྱུ་ད་ཡག་པོ་ཡོད།
 རྒྱུ་ད་དོགས། exaggeration || His account is an exaggeration of what really
 happened. ཁོས་གནས་སྐྱུལ་ཅི་ཞིག་བྱུང་བའི་སྐོར་འཆད་པ་དེ་ཞི་སྐོར་འདོགས་རང་རེད།
 རྒྱུ་ད་གྲུ། button || This button is made of silver. རྒྱུ་ད་གྲུ་འདི་ནི་དངུལ་ལས་བཟོས།
 རྒྱུ་མ། (བརྒྱུ་མ། བརྒྱུ་མ། རྒྱུ་མ།) to ignite, to light || It's time to light a candle.
 ར་ཚོ་ལ་རྒྱུ་མ་རན་རེད།
 རྒྱུ་མེ། lamp, lantern || The lamp gave out a strong light.
 རྒྱུ་མེ་ལས་འདྲ་དག་པོ་མཆེད།
 རྒྱུ་ལ། (བརྒྱུ་ལ། བརྒྱུ་ལ། རྒྱུ་ལ།) to liberate, to free || Machines have liberated
 humans from much hard work. འཕྲུལ་ཆས་ཀྱིས་མིའི་རིགས་ལས་རྩོད་འག་པོ་ལས་
 བཅིངས་འགྲོལ་བྱས།
 བརྒྱ། (one) hundred || One hundred is one more than ninety-nine.
 བརྒྱ་ནི་གོ་དགུ་ལས་གཅིག་གིས་མང།

བརྒྱུ་ཚེ། percent, percentage || The percentage of Tibetans who can read
 and write is increasing. འབྲི་ལྟོག་གི་བྱེད་ཐུབ་པའི་བོད་མིའི་བརྒྱུ་ཚེ་ཚད་འཕར་བ་ཞིན་ཡོད།
 བརྒྱད། eight || Eight boys are in my class. ངའི་འཛིན་གླ་གྲངས་བུ་བརྒྱད་ཡོད།
 བརྒྱད་བརྒྱ། eight hundred || My father's salary is about eight hundred *yuan*
 a month. ངའི་ཨ་ཕའི་ལཱ་ཤོག་ཀི་སྒོར་བརྒྱད་བརྒྱ་ཡིན།
 བརྒྱད་ཅུ། eighty || My mother died when she was eighty.
 ངའི་ཨ་མ་འོ་བརྒྱད་ཅུའི་སྤྲོད་ཚེ་ལས་འདས།
 བརྒྱད་པ། eighth || This is the eighth day our teacher has been ill.
 དེ་རིང་ཞིང་ཚོའི་དགོ་ཚུན་ན་པའི་རྒྱུན་གྱི་ཉིན་བརྒྱད་པ་ཡིན།
 བརྒྱལ། to faint, to become unconscious || I feel like I may faint.
 ང་ལ་དུན་པ་བརྒྱལ་བ་ལྟ་བུའི་ཚོར་བ་སྤྲི།
 བརྒྱུད། through, to, via, to transmit || I went through Lanzhou on my way
 to Chengdu. ང་ལས་ལུང་དུ་ལན་གྱི་གཞི་བརྒྱུད་དེ་ཁྲིན་ཏུ་ལུ་མེང།
 བརྒྱུར་ཡིག་ translation || This Tibetan-English translation was done very
 well. བོད་དབྱིན་ཡིག་བརྒྱུར་བྱས་པ་འདི་ཉུང་བཟང་།
 བརྒྱུགས་གཏམ། declaration, pronouncement || His pronouncement was
 welcomed by the masses. ཁོའི་བརྒྱུགས་གཏམ་ལ་མང་ཚོགས་ཀྱི་དགའ་བསུ་ཐོབ།
 བརྒྱུགས་ཡིག་ notification || Did you receive notification of the meeting next
 week? ཁྱོད་ལ་གཟའ་འཁོར་རྗེས་མའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་བརྒྱུགས་ཡིག་འབྲུང་རེ།

ད།

ད། I, me || I am Norbu. ང་ཞེ་ནོར་བུ་ཡིན།
 ད་རྒྱལ། pride, arrogance || ‘Pride goes before a fall,’ is a proverb.
 ‘ད་རྒྱལ་ནི་ཕམ་ཁའི་སྡོན་དུ་འགྲོ་’ཞེས་པ་ནི་གཏམ་དཔེ་ཞིག་ཡིན།
 ད་ཚོ། we, us || Please don’t tell us what to do.
 ང་ཚོ་ལ་ཅི་ཞིག་ལས་དགོས་པ་(མ་བཤད་ཅིག)བཤད་མི་དགོས།
 ད་ཡི། my, mine || This is my book, it’s not yours.
 འདི་ནི་ངའི་དཔེ་ཆ་ཡིན་པ་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་མིན།
 ད་རང། I, myself || I told myself not to worry too much.
 ངས་རང་ལ་སེམས་ཁུར་དེ་འདྲ་མི་བྱེད་པའི་སྐྱེལ་མ་བྱས།

ང་རང་ཚོ། we, ourselves || We kept all the money we found for ourselves. རང་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚད་དུ་རིག་པའི་སྒོར་མོ་ཚང་མ་ཉུང་གསོག་གུས།

དགའ་རྒྱུན། legend, oral tradition || There is a legend about a monkey and ogress being the origin of Tibetans.

བོད་མི་རྣམས་ནི་སྤྲུ་དང་བྲག་སྲིན་མོ་གཉིས་ལས་མཚན་པའི་སྒོར་ལ་དགའ་རྒྱུན་ཞིག་ཡིད།
དག་ཐོག་ནས། orally, verbally || I'd like to discuss this verbally, rather than in writing. དམ་དོན་འདི་ཡིག་ཐོག་ལས་དག་ཐོག་ཏུ་བསྐོ་སྤྱོད་བྱེད་འདོད།

ངས་གིས། gradually, slowly || I slowly understood more and more English. དམ་དབྱེན་ཡིག་ངང་གིས་ངེ་མང་ནས་ངེ་མང་དུ་ཉེས།

དང་རྒྱུད། moral character, temperament || He has a good character and I trust him. ཁོ་ལ་དང་རྒྱུད་བཟང་བོ་ཞིག་ཡོད་ལ་ངས་ཁོ་ལ་ཡིད་ཚེས་བྱེད།

དང་རྒྱུད་རིང་བོ། patient, tolerant || He is tolerant of opinions that are different than his. ཁོས་རང་དང་མི་མཐུན་པའི་ལྟ་བུ་དག་གི་ཐོག་ནས་དང་རྒྱུད་རིང་བོ་འཛོམ།

དང་ཐུང། impatient, intolerant || When he is tired, he becomes impatient. ཐང་ཚད་ཡོད་དུས། ཁོ་དང་ཐུང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་འགོ།

དན། bad || 'Bad' is the opposite of 'good.' 'ངན་ནི་བཟང་'གི་འགལ་ལྗོངས་ཡིན།
དན་སྐྱུལ། instigation, incitement || At his instigation, the students complained to the headmaster.

ཁོས་དན་སྐྱུལ་བྱས་མཐའ་སྤོབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྤོབ་གྲུའི་འགོ་བལ་འཁར་ར་བྱས།

དན་པ། bad, evil || Her evil plan failed. ཁོའི་ཇུས་དན་པ་ལ་མཁའ་ཁ་ཟེབས།

དན་ལང། spoiled, pampered, coddled || Because he is an only child he is spoiled. ཁོ་ནི་བྱིས་པ་གཅིག་ལུ་ཡིན་པས་དན་ལང་ལ་ཤོར།

དན་སེམས། evil motive, bad-hearted || An evil motive leads to evil action. ཀུན་སྲོང་དན་པ་ལས་སྲོད་དན་འབྱུང།

དར་བླུང། to stimulate, to have an impact || His speech stimulated the students to study harder. ཁོའི་གཏམ་བཤད་ཀྱིས་སྲོབ་མ་རྣམས་ལ་སྲོབ་སྲོད་ཐང་དེ་བས་ལྷག་ཏུ་འབད་བརྩོན་བྱེད་རྒྱུ་འདི་དར་བླུང།

དར་ལྷགས། vigor, energy || I don't seem to have any energy today. དེ་རིང་ངའི་ལུས་ལྷགས་མེད་པ་འདྲ།

དལ་དུབ། fatigue, tiredness || His tiredness made him sleep early. ཁོ་ལ་དལ་དུབ་བྱུང་པས་སྤོ་མོ་ནས་གཉིད་ལུག།

དལ་རྩོལ། work, labor || This work makes me tired. དལ་རྩོལ་འདིས་ང་ཐང་ཚད་དུ་བཅུག།

དལ་རྩོལ་བ། worker, laborer || My father is a worker and my mother is a doctor. དའི་ཨ་པ་ནི་དལ་རྩོལ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཨ་མ་ནི་སྐྱབས་པ་ཞིག་ཡིན།

དུ། to cry || She began to cry when she thought of her dead mother.

མ་དམ་པ་དྲན་པའི་ཚོ་ཁོ་མ་དུས་བྱུང།

དེ། I, me || This book belongs to me. དཔེ་ཆ་འདི་ངའ་ལ་གཏོགས།

དེས་ཅན། certain, definite || I trusted his certain answer.

ཁོའི་ལན་ཐག་ཚད་པོ་ལ་ངས་ཡིད་ཆེས་བྱེད།

དེས་འབྱུང། awareness, consciousness (of life) || He has an awareness of what life really is. འཚོ་བ་དངོས་གནས་ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་ཁོར་དེས་འབྱུང་ཞིག་སྐྱེས།

དོ། face || Do you wash your face every morning?

ཉིན་རེའི་ཞོགས་པར་སྐྱོད་ཀྱིས་ངོ་བུ་བ་ཡིན་ནམ།

དོ་སྐྱོལ། protest, opposition || He made a weak protest before doing what I told him. ངས་རང་གིས་དོན་ཅི་བཤད་པ་མ་བསྐྱབས་གོང་ཁོས་དོ་སྐྱོལ་ཕྱན་ཅོམ་བྱས།

དོ་གཏུག། to meet, meeting in person || I want to meet you this afternoon.

དེ་རིང་ཕྱི་དྲོད་ངས་སྐྱོད་ལ་ངོ་གཏུག་འདོད།

དོ་བསྐྱོད། praise, flattery || Unfortunately, flattery is often very helpful in being promoted. ལས་མི་བཟང་བ་ཞིག་ལ། གོ་འཕམ་རྒྱས་པར་དོ་བསྐྱོད་ཀྱིས་རྒྱུན་པར་གོ་ཉ་ཅང་ཚོད།

དོ་སྐྱོད། introduction, recommendation || Can you give me an introduction so that I can meet that teacher? སྐྱོད་ཀྱིས་ང་དག་རྒྱུན་དེ་ལ་ཐུག་པར་དོ་སྐྱོད་བྱུང་བྱེད་པམ།

དོ་གོ། nature, character (of matter/objects) || Physicists are concerned with the nature of matter. དངོས་ལུགས་རིག་པ་བས་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བྱེད།

དོ་མ། ¹real; ²true || ¹This coat is made of real leather. སྒྲོད་ལུ་འདི་གོ་བོ་ལོ་མས་བཟོས་པ་ཡིན། ²Is the story that you just told really true? སྐྱོད་ཀྱིས་བཤད་མ་ཐག་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དེ་ནི་ངོ་མ་ཡིན་ནམ།

དོ་མཚར་ཅན། miraculous, marvelous || She made a miraculous recovery from her illness. ཁོ་མོ་ནད་ཁ་ལས་ཐར་བ་དེ་ནི་དོ་མཚར་ཆེ་བའི་དོན་ཞིག་རེད།

དོ་མཚར་ཆེ་བའི་འགྲུར་ལྷོག། || He experienced a miraculous change in his character and his life after he meditated for three years. ལོ་གསུམ་རིང་སྒོམ་སྐྱབ་བྱས་ཇེས་ཁོའི་མི་གཤིས་དང་འཚོ་བ་གཉིས་ཀའི་ཐད་ནས་དོ་མཚར་ཆེ་བའི་འགྲུར་ལྷོག་བྱུང།

དོ་ལོག། rebellion, revolt, uprising || The army quickly suppressed the rebellion. དམག་དབུང་གིས་དོ་ལོག་བྱ་འགྲུལ་ལ་འཕྲལ་དུ་དྲག་གཞོན་བྱས།

དོ་ལོག་པ། ¹scum; ²traitor, mutineer || ¹The scum of society uses violence to achieve their aims. ལྷི་ཚོགས་ཀྱི་དོ་ལོག་པ་དེས་དྲག་སྐྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དོན་གཉེར། ²We finally understood that the respected official was actually a traitor. མཐའ་མར་ང་ཚོས་གོང་འགྲུར་ཐོབ་པའི་དཔོན་པོ་དེ་ནི་དོན་དམ་དུ་དོ་ལོག་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས།

དོ་ཞེས། acquaintance, to know/recognize || He's not really my friend, he's

only an acquaintance. ཁོ་ཞིང་འདི་འཕེལ་ཅོམ་ཞིག་ལས་གྲོགས་པོ་འོ་མ་མི་ཞེས།

ངོས། to show || I want to show you the scar on my leg.

ངས་ཁྱོད་ལ་ངའི་རྐང་བའི་ཐོག་གི་རྩ་ཁ་སྟོན་འདོད།

ངོས། to be satisfied/content/satiated || I am satisfied with my marriage.

ངར་གི་གཉེན་སྲིག་ལ་ངའི་ཡིད་ངོས།

ངོས། surface, face (of wall, water, etc.) || The surface of the wall was

painted green. གྲུང་ངོས་སུ་ཕྱི་ལྗང་ཁུ་བསྐྱས།

ངོས་འཛིན། recognition, identification || He showed no sign of recognition

when I met him ten years later. ལོ་བཅུ་འདི་རྗེས་སུ་ཐུག་དུས། ཁོས་ང་ལ་ངོས་ཟིན་བྱུང་བའི་

རྣམ་འགྲུར་ཅི་ཡང་བསྟན་མ་བྱུང།

དངུལ། ¹silver; ²money || ¹I have a silver coin. ང་ལ་དངུལ་སྒོར་ཞིག་ཡོད། ²Although

my family does not have very much money, we love each other and

we are happy. དེད་ཚང་ལ་དངུལ་མང་བོ་མེད་ཀྱང་། ང་ཚོ་ཕན་ཚུན་ལ་ཞེན་ཞེང་འཚོ་བ་སྦྱིད་པོ་ཡིན།

དངུལ་ཁང། bank || I save my money in the bank. ངས་ངར་གི་སྒོར་མོ་དངུལ་ཁང་དུ་བཅོལ།

དངུལ་བཅོལ། to save money in a bank, to deposit money || If you save your

money in the bank it will be safe.

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དངུལ་ཁང་དུ་དངུལ་བཅོལ་ཆེ་བཤེས་པའི་ཞེས།

དངུལ་ཚད། fine || I had to pay a ten yuan fine for spitting in the

park. ངས་གྲོང་གའི་ནང་ལུད་པ་འཕངས་པར་ཚད་པ་སྒོར་མོ་བཅུ་སྟེར་དགོས་བྱུང།

དངུལ་བུ། loan || How much is the interest on your loan?

ཁྱོད་ཀྱི་དངུལ་བུ་གི་སླེད་ཀ་ག་ཚོད་ཡིན།

དངུལ་རྩ། fund || That organization has a large fund for emergency relief.

ཉེར་མཁོའི་ལུགས་སློབ་བྱེད་པར་རྩ་འཇུགས་དེ་ལ་དངུལ་རྩ་མང་བོ་ཡོད།

དངོས་གནས། truly, actually || I truly believe you. ངས་ཁྱོད་ལ་དངོས་གནས་ཡིད་ཆེས་བྱེད།

དངོས་པོ། object || He had several objects in his bag.

ཁོ་ལ་ངར་གི་ཁུག་མའི་ནང་དངོས་པོ་འགའ་ཡོད།

དངོས་སྦྱོང། internship, practical studies || After I graduate I will have a one

year internship. སྒྲོ་བ་མཐར་ཕྱིན་རྗེས། ངས་ལོ་གཅིག་རིང་དངོས་སྦྱོང་བྱེད་དགོས།

དངོས་གཙོ་སྒྲིབ། materialism || His belief in materialism kept him from being

religious. དངོས་གཙོ་སྒྲིབ་འདི་རྗེས་འབྲངས་པ་དེས་ཁོ་རང་ཚོ་ལུགས་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ་ལས་བསྐྱོག

དངོས་ཐོག་goods, commodities || How many goods did you sell today?

དེ་རིང་ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་ཐོག་ཅི་ཅམ་བཅོལ།

དངོས་སུ། really, in actuality || In actuality, everything he said was false.

དངོས་སུ་བཤད་ན། ཁོས་བཤད་པ་ཚང་མ་ནོར་འདུག།

མངག (མངག་མངགས། མངགས།) to send, to designate, to entrust || I will send a messenger to your home tomorrow.

སང་ཉིན་ངས་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་འབྲིན་སྐྱེལ་མཁུན་ཞིག་མངག་རྒྱུ་ཡིན།

མངག་བཅོལ། commission || My boss had given me the commission to implement the project. འགོ་བས་ངལ་བཟོ་སྐྱེན་དེ་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱུ་མངག་བཅོལ་བྱས། མངའ་ཁོངས། territory, domination || The county's territory includes only a little grassland. རྫོང་གི་མངའ་ཁོངས་སུ་རྩ་ས་རུང་ཅམ་ལས་མེད།

མངར་མོ། sweet || Sugar is sweet. ཀར་ནི་མངར་མོ་ཡིན།

མངལ་ཆགས། to become pregnant || She wants to become pregnant and have a baby. ཁོ་མོས་རང་ལ་མངལ་ཆགས་ནས་བྱིས་པ་བཅོམ་འདོད།

མངོན། to appear, to become evident/visible, to show || Slowly his motive became evident. ཁོའི་ཀུན་སྣོང་ག་ལེར་བྱིར་མངོན་བྱུང།

མངོན་མཁྲིན། foresight, prophesy, prescient || His statement was prescient. ཁོའི་གསུང་ལ་མངོན་མཁྲིན་ཆེ།

མངོན་འགྱུར། materialization, realization || My success is the realization of my dreams. ངའི་རྒྱལ་ཁའི་གྲུབ་འབྲས་ནི་རང་གི་ཕུགས་བསམ་མངོན་འགྱུར་བྱུང་བའདེ་ཡིན།

མངོན་གསལ། apparent, open, obvious || Your motive is apparent. ཁྱོད་ཀྱི་ཀུན་སྣོང་མངོན་གསལ་ཡིན།

རྩ་མ། tail || The cat chased its tail. བྱི་ལས་རང་གི་རྩ་མ་རྩེས་འདེད་བྱས།

རྩལ། remuneration, tip || What tip should I give the waiter? ངས་ཞབས་ཞུ་བ་ལ་རྩལ་ཅི་ཞིག་སྟེར་དགོས།

རྩམ་བཤིང་ཅན། majestic, grand || From the summit the majestic landscape rolled out before us. རིའི་སྤོང་ནས་མར་བལྟས་ཆོ། རྩམ་བཤིང་ལྗན་པའི་ཡུལ་ལྗོངས་ཤིག་ར་ཚོའི་མིག་མཐུན་དུ་ལྟགས་འོངས།

རྩམ་སེམས། greed || His greed, despite his great wealth, continued to grow until it at last destroyed him.

ཁོ་ལ་རྒྱ་ལྗོར་ཆེན་པོ་ཡོད་ནའང་། ཁོའི་རྩམ་སེམས་ལྷུ་མཐུད་དུ་ཇི་ཆེར་སོང་ནས་མཐའ་མར་རང་ཉིད་བརླགས། རྩམ་སེམས་ཅན། selfish, greedy || To be selfish is always to want and never to give. རྩམ་སེམས་ཅན་ལ་རྒྱ་ལྗོར་པར་བོབ་འདོད་ལས་གཏོང་འདོད་མེད།

རྩལ། (བརྩལ། བརྩལས། རྩལས།) to inhale, to breathe || Inhaling cigarette smoke can cause cancer. དུ་བརྩལ་ཆོ་སྐྱན་ནད་སློང་གི་དུ།

རྩལ་ཆུ། sweat, perspiration || After a hard game of basketball his clothing was drenched in sweat.

ལྷང་ཕྱིད་སློ་ལོའི་འགྲན་བསྟར་ཁག་པོ་ཞིག་བྱས་རྗེས། ཁོའི་གོན་པ་རྩལ་ཆུས་བབས།

མོ (བཅོས། བཅོཾ་མོས།) to stew, to cook || He works in a restaurant and stews mutton all day. ཁོས་ཟུང་དུ་ལས་ཀ་གཉེར་ནས་ཉིན་གང་བོར་ལུག་ཤར།

ཚོད་ཟངས། pan || This pan is too hot. ཚོད་ཟངས་འདི་ཚད་གསལ།

ཚོན། to hunt || When I go hunting I always bring my rifle.

ང་འི་དུགས་ཚོན་པར་འགྲོ་དུས། ངས་ནམ་རྒྱུན་མེ་མདའ་འཁུར།

ཚོན་པ། hunter || The hunter killed a deer. ཚོན་པས་ཤམ་མོ་ཞིག་བསད།

ལྔ། five || My daughter will be five years old next month.

ལྔ་ཟླ་མའི་ནང་ངའི་བུ་མོ་ལོ་ལྔ་རེ་ལོན་རྒྱུ་རེད།

ལྔ་བརྒྱ། five hundred || My new bicycle cost five hundred yuan. ངའི་ལུགས་རྩ་གསར་བའི་སྐོར་མོ་ལྔ་བརྒྱ་ཤོར།

ལྔ་བརྒྱ། fifty || The distance from here to the nearest town is fifty kilometers.

འདི་ནས་ཆེས་ཉེ་བའི་གྲོང་བརྒྱུ་ལ་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད།

ལྔ་ཚ། a fifth || A fifth of the students wanted to play rather than study.

སློབ་མའི་ལྔ་ཚའི་གཅིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ལས་རྩེ་བར་དག་པ།

ལྔ་སྟོང་། five thousand || This gold ring costs five thousand yuan.

གསལ་གྱི་མཚན་དགེས་འདི་ལ་སྟོང་མོ་སྟོང་ལྔ་དགོས།

སྟོན། morning, a.m. || I exercise every morning. ཉིན་རེའི་སྟོན་དུ་ངས་ལུས་རྩལ་སྦྱོང་བརྟེན།

སྟོན་གྱི། before and after, past and future || Before and after his marriage, he drank enormous amounts of liquor.

གཉེན་སྲིག་བྱས་པའི་སྟོན་གྱི་ལ། ཁོས་ཆང་ཤིན་ཏུ་མང་བོ་འཐུངས།

སྟོན་མ། former one, earlier one || He was married twice and has two children by his former wife.

ཁོ་གཉེན་སྲིག་བྱེད་སྐབས་གཉིས་ལ་བྱས་པ་དང་ཆུང་མ་སྟོན་མ་ལ་བྱིས་པ་གཉིས་ཡོད།

སྟོན་མེད་ནས། early, long before || Long before I went abroad I studied English.

ཕྱི་རྒྱལ་ལ་མ་ལོང་གོང་གི་དུས་སྟོན་མེད་ནས་བཟུང་ངས་དབྱེན་ཡིག་བསྐྲུབས་པ་ཡིན།

སྟོན་ལ། before, prior to || He graduated from university prior to getting a job as a government officer.

སྟོན་གཞུང་གི་ལས་མིའི་བྱ་བ་ཞིག་རེག་པའི་སྟོན་ལ་ཉག་ཉག་ལ་ཁོ་རང་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ནས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན།

སྟོན་ཤིས། earliest || What is the earliest you can come?

ཁྱོད་ཡོང་བྱུང་བའི་དུས་སྟོན་ཤིས་ནམ་ཚེད་ཡིན།

སྟོན་ལ་ལྟར། as usual || As usual I would like to have a bottle of beer with my supper. སྟོན་ལ་ལྟར་ངས་དགོང་ཚོགས་དང་མཉམ་དུ་ལླ་ཆང་དམ་བུ་གང་བཏུང་འདོད།

སྟོག་ (བསྟོག་ བསྟོགས། སྟོགས།) to praise, to hail || He was praised for his speech.

ཁོས་གཏམ་བཤད་གནང་བར་གཞན་གྱིས་བསྟགས།
 རྟགས། mantra || He repeated the same mantra all day.
 ཉིན་གང་བོར་ངས་སྟགས་གཅིག་ཡང་ཡང་དུ་བཟུངས།
 རྟར་ལྟར། as before, according to the past || I want you to do exactly what
 you did as before. ཁྱོད་གྱིས་སྟར་ལྟར་ཇི་ཇི་བཞིན་དུ་ལས་རྒྱུ་ནི་དཔེ་རེ་བ་ཡིན།
 རྟར་ནས། from before || The bad habits he had learned from before he came
 to live with us caused much trouble.
 དམཚན་དང་མཉམ་དུ་མ་བསྟན་གོང་ཁོ་ལ་གོམས་པའི་སྲོལ་ངན་པས་སྟུག་ཚན་པོ་བསྐྱུལ།
 རྟས་འབོལ། pillow || The pillow is stuffed with feathers.
 རྟས་འབོལ་ནང་ལ་བྱ་སྟོབ་ཇངས་ཡོད།
 རྟེན། front, before, ahead || Please walk in front of me. དའི་སྟེན་ལ་སོང་ཞིག
 རྟོ་ལྗང། green || Grass is green. རྩ་ནི་རྟོ་ལྗང་ཡིན།
 རྟོ་དྲིག་unripe || Unripe apples are sour. ཀླུ་ལྷོ་དྲིག་ལ་སྐྱུར་ཚེ།
 རྟོ་ཚེ་ལ། vegetable || Cabbage is my favorite vegetable.
 ཚོང་མ་ཀན་ལན་ནི་དམེས་དགའ་བའི་རྟོ་ཚེ་ལ་ཡིན།
 རྟོག་(བསྟོག་བསྟོགས། རྟོགས།) to dig, to reveal, to uncover || His misdeeds were
 uncovered. ཁོའི་ནག་ཉེས་བསྟོགས།
 རྟོག་འདོན། excavation || The coal mine's excavation will be done here.
 འདི་ནས་སོལ་གཏེར་བསྟོག་འདོན་བྱེད་རྒྱུ་རེད།
 རྟོན། before, prior to || Before I was married I often did not go home at
 night. གཉེན་སྲིག་མ་བྱས་སྟོན་ལ་དགོང་མོར་ད་རྒྱན་བར་ཡུལ་ལ་མི་འགོ།
 རྟོན་འགོག་prevention, precaution || We had a class today in fire
 prevention. དེ་རིང་དམཚན་ལ་མེ་སྲོན་སྟོན་འགོག་གི་སྟོབ་ཁྲིད་ཅིག་བྱས།
 རྟོན་འགོའི་ཚ་རྒྱུ། prerequisite, precondition || I have one prerequisite before I
 will sign the contract.
 དས་གཞན་རྒྱུ་ལ་མིང་རྟགས་མ་བཤོད་གོང་དལ་སྟོན་འགོའི་ཚ་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད།
 རྟོན་ཚད། previously, in the past || In the past I liked going to parties but I
 don't now. རྟོན་ཚད་ད་སྟོ་ཚོགས་ལ་ཞུགས་པར་དགའ་ལུང་། ད་ལྟར་མི་དགའ། In the past I
 often drank liquor but I don't now. རྟོན་ཚད་ངས་རྒྱན་པར་ཚང་འབྲུངས་མོད། འོན་ཀྱང་
 ད་ལྟར་མི་འབྲུང།
 རྟོན་ཐོན། advanced, progressive || He was recognized as an advanced
 worker. ཁོ་ནི་ལས་བཅོམ་སྟོན་ཐོན་ཞིག་ཏུ་བརྟེན།
 རྟོན་དུས། past time, former times || In former times goods were much
 cheaper than they are today. རྟོན་དུས་དོས་ཚོག་གི་གོང་དང་བསྟུར་ཚོད་ལྟ་རིན་གོང་ཉ་ཅན་སྟེ།

སྔོན་འདིར། some time ago || There was a heavy snow here some time ago.

སྔོན་འདིར་ཁངས་ཚེན་པོ་བབས།

སྔོན་པོ། blue || The ocean seemed to be blue. རྒྱ་མཚོ་ནི་སྔོན་པོ་ཡིན་པ་འདྲ།

སྔོན་དཔག་ estimation, prognosis || My estimation is that the project will succeed. རེ་སྔོན་དཔག་ལ་བཟོ་སྐྱོན་དེ་ལེགས་འགྲུབ་འབྱུང་རྒྱུ་རེད།

སྔོན་མ། former one, previous || My previous book on Tibetan history sold well. བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་གྱི་རེ་འདི་ཆ་སྔོན་མ་དེ་ཚོར་བེད་པོ་བྱུང་།

སྔོན་རབས་པ། ancestor, forerunner || Where did your ancestor come from? བྱོད་ཀྱི་སྔོན་རབས་པ་གང་ནས་ཡོང་བ་ཡིན།

བསྐྱེད་བཞེད། compliment, praise || Thank you for that nice compliment.

བྱོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་བཞེད་སྟེན་པོ་བྱས་པ་ལ་བུགས་རྗེ་ཆེ།

ཅ།

ཅའོ། noise, chatter || Birds make a lot of noise in the morning.

ཞོགས་པར་འདབ་ཆགས་ཀྱིས་ཅའོ་ཚེན་པོ་བསྐྱེད།

ཅ་ལག་¹things; ²furniture || ¹What things will you take with you? བྱོད་ཀྱིས་ཅ་

ལག་ཅི་ཞིག་འབྲེར་རྒྱ་ཡིན། ²My furniture is made of wood. རེ་ཅ་ལག་ཤིང་ལས་བཟོས།

ཅི། what, whatever || Whatever you want me to do, I'll do.

བྱོད་ཀྱིས་ཅི་གསུངས་ངས་བསྐྱེད་པེས།

ཅི་ལྟ་བུ། like what || I want a coat just like what you are wearing now.

ང་ལ་བྱོད་ཀྱིས་ད་ལྟ་མཚན་པར་ཅི་སྟོད་ལྟ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ན་འདོད།

ཅི་ནས་ཀྱང། must, by all means || You must stop smoking!

བྱོད་ཀྱིས་ཅི་ནས་ཀྱང་དུ་བཀའ་ཚད་དཀོས།

ཅི་རྣམས་ཀྱིས། do as best as possible || I want to teach as best as possible.

ངས་ཅི་རྣམས་ཀྱིས་སྟོབ་མིང་བྱེད་འདོད།

ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད། at the end of one's wits, hopeless || With six children, she always looked like she was at the end of her wits.

བྱིས་པ་དུག་ཡོད་པས། ཁོ་མོ་ལ་རྒྱུན་པར་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་གྱི་གནས་སུ་ལྷུང་བའི་ཉམས་ཚོད་ཤར་འདུག།

ཅི་མ་རུང། if only, how I wish || How I wish I had learned English when I had the chance. རྗོན་ཆད་ང་ལ་གོ་སྐབས་ཡོད་དུས་ངས་དབྱིན་ཡིག་བསྐྱབས་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ།

ཅི་ཙམ། how much, how many || How much money do you earn in a
 year? ལོ་གཅིག་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒོར་མོ་ཅི་ཙམ་ལེན་བྱས། How much does this cost? འདི་
 རིན་ལ་སྒོར་མོ་ཇི་ཙམ་དགོས།
 ཅི་ཞིག་ what || What is your father's name? ཁྱོད་ཀྱི་ཨ་ཕའི་མིང་ལ་ཅི་ཞིག་ཟེར།
 ཅི་ཡང་། anything, everything || I like to read everything about Tibetan
 history. ངས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐོར་ཅི་རིགས་བརྒྱུག་འདོད།
 ཅི་ཡོད། whatever there is || Whatever there is that I can do to help you, I'll
 try my best. ཁྱོད་ལ་རོགས་སྐྱོར་བྱེད་ཐུབ་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ངས་ཅི་ཚུགས་ཀྱིས་
 རོགས་སྐྱོར་བྱེད་ངེས།
 ཅི་རིགས། all kinds/sorts || He collected all sorts of things, including coins
 and stamps. ཁོས་སྐར་མ་དང་ཡིག་རྟགས་སོགས་དངོས་པོ་ཅི་རིགས་ཉར་བསྐྱུ་བྱས།
 ཅིའི་ཕྱིར། why, for what || Why did you say that?
 ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཡིན།
 ཅུང་། a little, a few, slightly || A few drops of rain fell from the sky.
 གནམ་ནས་ཆར་བ་ཅུང་ཙམ་ཞིག་བབས།
 ཅས་པ། so-called || His so-called 'charisma' did not attract me. ཁོའི་'འགྲུགས་'
 ལྷགས་'ཞེས་པ་དེས་ངའི་ཡིད་སེམས་མ་བལྟལས།
 ཅོག་ཅོ། table || I bought a new table yesterday. ཁ་སང་ངས་ཅོག་ཅོ་གསར་བ་ཞིག་ཉོས།
 ཅོང་། bell, gong || He rang the bell. ཁོས་ཅོང་བརྒྱུངས།
 གཟན་ཟག། carnivorous animal || The wolf is a carnivorous animal.
 ལྷང་གི་ནི་གཟན་ཟག་ཞིག་ཡིན།
 གཟར། (གཟར། བཟར། གཟོར།) to move close/near || Move near the fire and you
 will be warm. མེ་ཁ་ལ་གཟོར་དང་ཁྱོད་དྲོན་པོར་ཡོང།
 གཟར། (གཟར། གཟར། གཟོར།) to beat || My father said that he had to beat me
 when I was a child because I was disobedient.
 ངའི་ཨ་ཕས་བཤད་ན། ང་ཚུང་དུས་བྱིས་པ་ཁ་ལ་ཉན་མཁན་ཞིག་མིན་པས་རྒྱན་པར་གཟར་དགོས་ཟེར།
 གཅིག་ one || One plus one equals two. གཅིག་ཐོག་གཅིག་བསྐྱེད་ན་གཉིས་ཡིན།
 གཅིག་ཀྱང་། only, single || I am my parents' only child.
 ང་ནི་ངའི་ཕ་མའི་བྱིས་པ་གཅིག་ཤུ་ཡིན།
 གཅིག་གྱུར། unity, unification || A country's unity is necessary for nation-
 wide stability. རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཅིག་གྱུར་ནི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་བརྟན་འཇགས་ལ་དགོས་མཁོ།
 གཅིག་སྒྲིལ། solidarity, unity || There was great solidarity between the
 students. སློབ་མ་ཚོའི་བར་ལ་མཐུན་སྒྲིལ་ཆེན་པོ་བྱུང།
 གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུང། one after another, successively || Disasters came one

after another. གནོད་འཚོ་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུན་དུ་བྱུང།
 གཅིག་མཐུན། similarity, agreement || There was little similarity between the
 two brothers. ལྷན་སྐྱེ་གཉིས་བར་གཅིག་མཐུན་ཡིན་པའི་ཆ་ཅི་ཡང་མེད།
 གཅིག་སྐྱུད། concentration, centralization || Centralization of power
 increased efficiency. དབང་ཆ་གཅིག་སྐྱུད་ཀྱིས་ལས་ཚོད་ཇི་ཆེར་བཏང།
 གཅིག་ནས། on the one hand || On the one hand I believe him, on the other
 hand I don't.
 ལྷོགས་གཅིག་ནས་པའོ་ལ་ཡིད་ཚེས་པ་དང། ལྷོགས་གཞན་ཞིག་ནས་པའོ་ལ་ཡིད་མི་ཚེས།
 གཅིག་གཟུ། single, alone, sole || That class is all girls except for the single
 boy. སུ་གཅིག་སུ་དེ་མ་གཏོགས་འཛིན་གྱི་ཚེ་ལོ་སུ་མོ་ཡིན།
 གཅིག་མཚུངས། same, similar || The weather today is similar to yesterday's.
 དེ་རིང་གི་གནམ་གཤིས་ཁ་སང་དང་གཅིག་མཚུངས་རེད།
 གཅིན། urine || When you have hepatitis your urine becomes brown.
 ཁྱོད་ལ་མཚིན་ནད་བྱུང་དུས། ཁྱོད་ཀྱི་གཅིན་སྐྱུག་མདོག་ཏུ་འགྱུར།
 གཅིན་སྐྱུག། urine and feces || When I was a baby my parents cleaned away
 my urine and feces. ང་ལྟ་གུ་ཞིག་ཡིན་དུས། ཕ་མས་ངའི་གཅིན་སྐྱུག་ཉེར་བྱས།
 གཅིར། (གཅིར། བཅིར། ཆེར།) to mash || I must mash the garlic. རས་སྒོག་པ་དེ་གཅིར་དགོས།
 གཟུ། (གཟུ། གཟུ། གཟུ།) to twist, to wring || Please wring out the laundry.
 གོན་པ་བུམ་ཟེན་པ་གཅིས་དང།
 གཅིར་སུ། naked || We all are born naked. ང་ཚོ་ཚང་མ་གཅིར་བྱུང་སྐྱེས།
 གཅིས། to love, to take care || Please take care of your old parents.
 ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་མ་རྒན་ཚོའི་ལ་གཅིས་པར་གྱིས།
 གཅིས་སྐྱོད། taking care, looking after || I am very busy looking after my
 infant daughter. ང་རང་གི་སུ་མོ་གཅིས་སྐྱོད་བྱེད་པར་བྲེལ།
 གཅིས་བསྐྱིགས། collection, anthology || Did you read the newest anthology of
 Tibetan short stories? ཁྱོད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་སྐྱུང་བྱུང་གཅིས་བསྐྱིགས་ཆེས་གསར་བ་དེ་བཟུགས་སམ།
 གཅིས་སྐྱོང། taking good care of || Taking good care of the public good is
 emphasized in schools.
 སྲོབ་གྲུ་ཚོས་སྤྱི་དམངས་ཀྱི་རྒྱ་རྗེས་ལ་གཅིས་སྐྱོང་བྱེད་དགོས་པ་འདྲ་གྱིས་བསྐྱོན།
 གཅིས་ལང། coddled, pampered, indulged || He was a coddled only
 son. འོ་ཞེ་གཅིས་ལང་དུ་བཏང་བའི་སུ་གཅིག་སུ་ཡིན།
 གཅོན་གཅོན། (གཅོན། བཅོན། ཆགས།) to break, to lower, to disobey || He broke all the
 school windows. འོས་སྲོབ་གྲུ་འོས་སྲོབ་ཚང་མ་བཅོན།
 གཅོང་རོང། cliff || I couldn't walk up the steep cliff.

དགའ་ཚེང་རོང་གཟར་བོལ་འགོ་མི་བྱུག།
 གཅོད། (གཅད། བཅད། ཚོད།) ¹to cut; ²to make up one's mind; ³to give up ||
¹Please cut the rope into two pieces. ཐག་པ་དེ་རྒྱ་གཉིས་ལ་ཚོད། ²I made up my
 mind and I don't want to go. ངས་སློབ་ཐོག་བཅད་ཟིན། ང་འགོ་མི་འདོད། ³I want to
 give up smoking. ངས་དུ་བགཅོད་འདོད།
 བཅའ་ཁྲིམས། law || This is a new law. འདི་ནི་བཅའ་ཁྲིམས་གསར་བཞིག་ཡིན།
 བཅིངས་འགོལ། liberation || Liberation of China occurred in 1940s.
 ༡༩༤༩ལོར་རྒྱ་བོད་བཅིངས་འགོལ་བྱུང།
 བཟ། ten || Ten divided by two is five. བཟ་གཉིས་ལ་བཤོས་ཚེ་ལྔ་ཡིན།
 བཟད་སྟུ་nineteen || Nineteen times two is thirty-eight.
 བཟད་སྟུ་གཉིས་ལ་བསྐྱར་ཚེ་སོ་བརྒྱད་ཡིན།
 བཟ་གཅིག་eleven || Thirty-one minus eleven is twenty.
 སོ་གཅིག་ལས་བཟ་གཅིག་འཐོག་ཚེ་ཉི་ལུ་ཡིན།
 བཟ་ཚ། a tenth || A tenth of one hundred is ten. བརྒྱ་ཚེ་བཟ་ནི་བཟ་བམ་པ་ཡིན།
 བཟ་གཉིས། twelve || Each year has twelve months. ལོ་གཅིག་ལ་ལྔ་བཟ་གཉིས་ཡོད།
 བཟ་དྲུག་sixteen || Sixteen plus sixteen is thirty-two.
 བཟ་དྲུག་ལ་བཟ་དྲུག་བསྐྱར་ཚེ་སོ་གཉིས་ཡིན།
 བཟ་བདུན། seventeen || She married when she was seventeen.
 ལོ་བཟ་བདུན་སྟེང་ཁོ་མོ་གཉེན་སྲིག་བྱས།
 བཟ་བ། the tenth || The tenth person in the line suddenly fainted from the
 heat. གྲལ་སྟེང་གི་མི་བཟ་བ་དེ་ཚད་པ་ལས་དྲན་པ་བརྒྱལ།
 བཟ་བཞི། fourteen || He dropped out of school when he was fourteen.
 ལོ་བཟ་བཞིའི་སྟེང་ཁོ་སྟོབ་གྲལ་ནས་བྱུང།
 བཟ་གསུམ། thirteen || Many Westerners think that thirteen is an unlucky
 number. རྒྱ་བཟོ་གསལ་པ་མང་བོས་བཟ་གསུམ་ནི་གངས་ཀྱི་ཁ་མི་དྲོ་བཞིག་ཏུ་འདོད།
 བཟད། ¹essence; ²nutrition || ¹This book contains the essence of Tibetan
 folklore. དཔེ་ཚུ་འདི་ལོ་ནང་དུ་བོད་ཀྱི་དམངས་ཁྲིད་རྩོམ་རིག་གི་བཅུད་འདུས། ²Candy has little
 nutrition. ཀར་ལ་བཟད་ཕྲན་བྱ་ཚམ་ལས་མེད།
 བཅོ་བརྒྱད། eighteen || You legally become an adult when you are eighteen.
 རང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སློབ་པ་ཚེ་ཁྱོད་ནི་ད་གཞོད་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་མི་དང་མཁུག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན།
 བཅོ་ལྔ། fifteen || I'm fifteen and my sister is two years older.
 ང་ནི་ལོ་བཅོ་ལྔ་ཡིན་པ་དང་ངའི་གཅེན་མོ་ང་ལས་ལོ་གཉིས་ཀྱིས་ཆེ།
 བཅོས་བསྐྱར། reform, amelioration || The legal system needs reform.
 བཅའ་ཁྲིམས་ལ་མ་ལུགས་ལ་བཅོས་བསྐྱར་བྱེད་དགོས།

བཅོས་མ། fraudulent, hypocritical, false || His attitude is hypocritical.

ཁོའི་ལྷ་རྩེ་ལ་ནི་བཅོས་མ་ཞིག་རེད།

ལྷགས། metal; iron || Aluminum, steel, silver, gold, and iron are all metals.

ཞུ་ཉེ་དང་རྩོད་ལྷགས། དངུལ། གསེར། ལྷགས་ཚང་མ་ནི་ལྷགས་རིགས་ཡིན།

ལྷགས་མགར། blacksmith || The blacksmith had a big right arm. ལྷགས་མགར་དེ་ལ་

གཡས་དངུང་སྐྱོམ་པོ་ཞིག་ཡོད།

ལྷགས་སྐྱོག། fetter, manacle || The fetter was around his ankle.

ལྷགས་སྐྱོག་ཁོའི་སྤྱི་ལོང་གི་མཐའ་ལ་བསྐྱོན།

ལྷགས་རྟ། bicycle, bike || My bicycle has a flat tire.

ངའི་ལྷགས་རྟ་འཁོར་ལོའི་དངུགས་ཤོར།

ལྷགས་ཐབ། metal stove || I bought a new metal stove for winter.

དགུན་སྐྱེལ་བར་ངས་ལྷགས་ཐབ་གསར་བ་ཞིག་ཉོས།

ལྷགས་སྐྱུག། pen || Does your pen have ink in it?

ཁྱོད་ཀྱི་ལྷགས་སྐྱུག་གི་ནང་ནསྐྱུག་རྒྱ་ཡོད་དམ།

ལྷགས་ལམ། railway, railroad || The railroad near our village was finished

last year. ན་ཉིང་ང་ཚོའི་སྤེལ་དངུགས་ཀྱི་ལྷགས་ལམ་དེ་ཡོངས་འགྲུབ་བྱུང།

ལྷ་མོ། wife || My wife is younger than me. ངའི་ལྷ་མོ་མིང་ལས་ལོ་གཞོན།

ལྷི་མོ། heavy || My daughter is so heavy that I can't carry her for very long

without being tired.

ངའི་བུ་མོའི་ལུས་ལྷི་མོ་ཡིན་པས་ངས་ངལ་བ་མེད་པར་ཁོ་མོ་ཡུན་རིང་ལ་འཁུར་མི་བྱུབ།

ལྷེ། tongue || He was so shy that he lowered his head and stuck out his

tongue. ཁོ་ངོ་ཚེ་བས་མགོ་སྐྱར་ནས་ལྷེ་བསྐྱར།

ལྷེ། (ལྷེ། ལྷེ་བས། ལྷེ་བས།) to kill oneself, to commit suicide, to take one's life ||

Everyone was surprised when she committed suicide.

ཁོ་མོ་ལྷེ་བས་པར་མི་ཚང་མ་ཡ་མཚར།

ཚ།

ཚ་རྒྱུན། condition, factors || A number of factors explain why he is

alcoholic. ཁོ་ཉི་ཚང་རྒྱལ་ཞིག་ཡིན་པ་རྒྱུན་མང་པོས་མཚོན།

ཚ་འགྲིག་པོ། well matched, well paired up || The newly-weds are well

matched. ཁྱོད་ལྷགས་ར་བ་དེ་ཚ་འགྲིག་པོ་རེད།

ཚུལ་མཁུ་ familiarity || He has great familiarity with local culture.

ཁོས་གནས་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་ཚུལ་ཚེན་པོ་ཡིད།

ཚ་གཅིག་ one pair, a pair || I bought one pair of new shoes.

ངས་ལྷམ་གསར་བ་ཚ་གཅིག་ཉོས།

ཚ་ཚ། in pairs, in twos || The students sit at the desks in pairs.

སློབ་མཚོ་ཚ་བྱས་ནས་ཅོག་ཅོའི་འགྲམ་དུ་སྡོད།

ཚ་སྟེངས། average, equal || On average, three students are absent daily from

class. ཚ་སྟེངས་བྱས་ན། ཉིན་རེར་སློབ་མ་གསུམ་རེ་སློབ་ཁྲིད་ལ་ཚད་འགྲོ།

ཚ་མེད། single || The deranged man wore only a single shoe.

སློན་པ་དེས་ལྷམ་ཚ་མེད་ཅིག་གྲོན།

ཚ་ཚང་། complete, whole || We ate nearly a whole sheep in one week.

གཟུང་འཁོར་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཚོས་ཕལ་ཚེར་ལུག་གུ་ཚ་ཚང་ཞིག་བཟོས།

ཚ་མཚུངས། ¹to be equal in size/shape; ²same, similar || ¹These two pieces of

meat are nearly equal in size. འཕལ་ཕལ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཚ་ཚུང་ཕལ་ཚེར་ཚ་མཚུངས་

ཡིན། ²My idea is similar to yours. དེད་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཚ་མཚུངས།

ཚ་མཚོན་ན། for example/instance || Some people, for example my brother

and sister, like sleeping late in the morning.

མི་འགའ་རེ་ཡོད་པ་དཔེར་ན་ངའི་སྤྱོད་ལ་དང་སྲིད་མོ་ལ་ཚ་མཚོན་ན། ནངས་འབྲུ་ལངས་བྱེད་པར་དགའ།

ཚ་ཡོད། familiar || I saw this movie before so no wonder it seems so

familiar. ངས་སློབ་ཤིང་བརྟན་འདི་ལ་སྡོད་ཚད་བལྟས་མྱོང། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་སློབ་ཤིང་བརྟན་དེ་དེ་འདྲའི་ཚ་ཡོད་ཅིག་

དུ་སྡེད་བཤམ་ག་མེད།

ཚ་ལུགས། the style of dress, fashion || This sort of pants is the latest

fashion. རྟ་སྐྱམ་འདི་ནི་མིག་སྡེའི་ཚ་ལུགས་རེད།

ཚ་གཞོ། broken pieces || The broken pieces of the plate lay scattered on the

floor. སྡེར་མའི་ཚ་གཞོ་བཟང་ལ་བོར།

ཚ་གཞོ། accident, calamity, misfortune || Two people died in the car

accident. རྐངས་འཁོར་གྱི་ཚ་གཞོ་ཁྲིད་མི་གཉིས་ཤི

ཚ་གསལ། lust || He could not control his lust once he was drunk. བཟི་ཚོ་

ཁོས་རང་གི་ཚ་གསལ་ལ་ཚོད་འཛིན་བྱེད་མི་ཐུབ།

ཚང། liquor, alcohol || He said he could drink one bottle of liquor.

ཁོས་ཚང་དམ་བུ་གང་བདུང་བུ་བཟུང་ཅེས་ལམ།

ཚང་ཁང། bar, tavern || Where is the nearest bar? བག་ཚེས་ཉེ་བའི་ཚང་ཁང་གང་ན་ཡོད།

ཚང་སྟོན། feast, drinking party || My classmates have a feast once a year.

ངའི་སློབ་གྲོགས་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་གཅིག་རེར་ཚང་སྟོན་བེད་སྤྲོད་ཅིག་རེ་བྱེད།

ཆད། to owe, to be broken of || I don't like to owe anyone anything.

ངས་གཞན་སུ་ལ་འང་དོམ་ཆད་མི་འདོད།

ཆད་པ། penalty, fine || The fine is ten pounds.

ཆད་པ་དབྱིན་སྒོར་བཅུ་ (རྒྱ་སྐད་དུ་དབྱིན་པང་) ཡིན།

ཆབ་སྲིད། politics || Politics is the use of power.

ཆབ་སྲིད་ནི་དབང་ཆ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་དེ་ཡིན།

ཆབ་སྲིད་པ། politician || He was a famous politician.

ཁོ་ཞི་ཆབ་སྲིད་པ་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན།

ཆས་པ། cold || My cold got worse so I stayed in bed.

ཆས་པ་ཇི་སྲུག་ལ་སོང་བས་ང་ཉལ་ནས་བསྐྱོད།

ཆར། rain || After a long drought the rain was welcome.

ཡུན་རིང་ལ་བཞུག་བྱུང་རྗེས། ཆར་ལ་བསུ་བ་བྱས།

ཆར་ཚུ། rainwater || I like to drink rainwater. ང་ཆར་ཚུ་བདུང་བར་དགའ།

ཆར་གཏུགས། umbrella || This umbrella is made of plastic and cloth.

ཆར་གཏུགས་འདི་འགྲིག་དང་རས་ལས་བཅོས་པ་ཡིན།

ཆིག་སྟོང། one thousand || The plane ticket cost one thousand dollars.

གནམ་གྲུ་འི་པ་སེ་ལ་ཨ་སྟོར་ཆིག་སྟོང་དགོས་བྱུང།

ཆིག་བརྒྱ། one hundred || One hundred sheep were sold yesterday.

ཁ་སང་ལུག་ཆིག་བརྒྱ་བཅོངས།

ཆིག་འབུམ། one hundred thousand || One hundred thousand people came to

the monastery yesterday. ཁ་སང་མི་ཆིག་འབུམ་དགོན་པ་ལ་ཡོང།

ཆིངས་ཡིག་ treaty || The two nations signed a treaty yesterday.

ཁ་སང་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱིས་ཆིངས་ཡིག་ཅིག་བཞག།

ཆ། water || I drink cold water when I'm thirsty. སྐྱོམ་དུས། ངས་ཆུ་འཇུག་པ་བདུང།

ཆུ་རྒྱ། irrigation ditch || The irrigation ditch was dry. ཆུ་རྒྱ་དེ་སྟོན་ཆད་སྐྱམ་པོ་རེད།

ཆུ་རྒྱལ། swimming || Swimming in Qinghai Lake is something I greatly

enjoy. མཚོ་སྟོན་པོའི་ནང་དུ་ཆུ་རྒྱལ་བྱེད་པ་ནི་ང་རང་ཆེས་སྤྱོ་བའི་དོན་ཞིག་ཡིན།

ཆུ་ཁོལ་མ། boiled water || Only drink boiled water. ཆུ་ཁོལ་མ་ཁོ་ན་བྱུངས་ཤིག།

ཆུ་ཆེན། big river || We must cross a big river tomorrow.

སང་ཉིན་ང་ཚོ་ཆུ་ཆེན་ལ་བཞུག་པ་དགོས།

ཆུ་གཏོང། to irrigate || If we can't irrigate our crops soon they will die.

གལ་ཏང་ཚོས་ལོ་ཏྲག་ལ་ལམ་སང་ཆུ་གཏོང་མ་བྱུང་ཚོ། ལོ་ཏྲག་རྒྱམ་འགོ།

ཆུ་བྲིགས། drop of water || The drop of water fell on his face.

ཆུ་བྲིགས་ཁོའི་ངོ་ལ་ལྷུང།

ཚུ་འདྲེན། irrigation, watering || He taught new irrigation techniques to the farmers. ཁོས་ཞིང་བ་རྣམས་ལ་ཚུ་འདྲེན་ལག་རྩུལ་སྐོར་གྱི་ཤེས་བྱ་གསར་བ་འཚད།
 ཚུ་ལོ། river || What is the name of that river? ཚུ་བོ་དེའི་མིང་ལ་ཅི་ཟེར།
 ཚུ་མ། irrigated area, area under irrigation || What is the area of land under irrigation in your county? ང་ཚོའི་རྫོང་གི་ཚུ་མས་ཚན་གང་ཡིན།
 ཚུ་མིག། spring || Water flowed out of the spring. ཚུ་མིག་ལས་ཚུ་བཏོད།
 ཚུ་ཚད། level, standard || What is the level of your English? ཁྱོད་གྱི་དབྱིན་ཡིག་གི་ཚུ་ཚད་ཇི་ལང་ཡིན།
 ཚུ་མཛོད། reservoir || Our city gets its drinking water from a reservoir. ང་ཚོའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་ཚུ་མཛོད་ཅིག་ནས་བཏུང་ཚུ་ལེན།
 ཚུ་གཟར། water rapids || Steering a boat through the water rapids is not easy. ཚུ་གཟར་ལས་གྲུ་རྒྱུང་ལ་ཁ་ལོ་བསྐྱུར་དཀའ།
 ཚུ་ཡུར། irrigation canal || The irrigation canal supplies water to all our village's fields. ཚུ་ཡུར་དེ་ལས་ང་ཚོའི་སྡེ་བའི་ས་ཞིང་ལ་ཚུ་བཏེན།
 ཚུ་རགས། dike || After the heavy rain the dike was broken. ཚར་ཞོད་ཆེན་པོས་ཚུ་རགས་གཏོར།
 ཚུ་རྒྱབས། wave || The waves of the river got bigger and bigger as the intensity of the rain increased. ཚར་བའི་དྲག་ཚད་ཇི་རྒྱས་སུ་སོང་བ་དང་བསྐྱེད་ནས་ཚུ་རྒྱབས་ཇི་རྒྱས་སུ་སོང།
 ཚུ་ལམ། waterway, shipping route || The Yangtze River is one of China's most important waterways. འབྲི་ཚུ་ཞི་ཀུང་གོའི་ཚུ་ལམ་ཆེས་གལ་ཆེན་གསུ་གཅིག་ཡིན།
 ཚུ་ལོག། flood || The flood increased for three days inundating the entire city. ཚུ་ལོག་ཉིན་གསུམ་ལ་སུབས་མཐར་གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས།
 ཚུང། small, little, tiny || Tiny drops of sweat appeared on his nose. རུལ་རྩོག་ཚུང་ཚུང་ཁོའི་སྐྱ་མགོ་ལས་བཏྲས།
 ཚུང་ཕྱོགས། childhood friend || I married my childhood friend. ང་རང་གི་ཚུང་ཕྱོགས་དང་གཉེན་སྲིག་བྲལ།
 ཚུང་དུ། when (someone) is young || When I was young I played that game. ཚུང་དུས་སུ་ང་རྩེད་མོད་རྩེ་བར་དགའ།
 ཚུང་མ། wife || My wife is younger than me. ངའི་ཚུང་མ་ང་ལས་ལོ་ཚུང་།
 ཚུང་ཤོས། smallest || This is the smallest size we have. འདི་ནི་ང་ཚོ་ལ་ཡོད་པའི་གསུ་སུ་ཚུང་ཤོས་ཡིན།
 ཚུད་ཟོས། waste, squander || Wasting the money that your parents send you is something that you should stop doing. ཁྱོད་གྱིས་རང་གི་ཕ་མས་བསྐྱར་བའི་སྒོར་མོ་

ཚུད་ཟོས་སུ་གཏོང་བ་སྤང་འོས།

ཚུར་བ། cheese || The cheese smelled bad but tasted great.

ཚུར་བའི་རྒྱ་མ་མི་ཞིས་རུང་བྲོ་བ་ཞིས།

མེ། big, large || I have a large home. ད་ལ་ཁང་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད།

ཆེ་ཚུང་། size || What size hat do you wear? ཁྱོད་ཀྱིས་ལུ་མི་ཆེ་ཚུང་ག་ཚོད་སོན།

ཆེ་བ། ¹big; ²advantage, merits (of someone, something) || ¹I want the big one. ད་ལ་ཆེ་བ་དེ་དགོས། ²What advantage does doing that give you? དོན་དེ་བསྐྱབས་པ་ལས་ཁྱོད་ལ་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་འབྲོབ་ཐུབ།

ཆེད། for (the purpose of), in order to || I need to study hard in order to pass the examination. དམ་རྒྱུགས་འཕྲོད་ཆེད་སློབ་སྦྱོང་ལ་འབད་པ་བྱེད་དགོས།

ཆེད་གཉེར། professional, specialized || He is a professional athlete. ཁོ་ཞི་ཆེད་གཉེར་ལུས་རྩལ་བ་ཞིག་ཡིན།

ཆེད་དུ། for the purpose of, specially || I came here specially to take the examination. སློམ་སུ་དམ་རྒྱུགས་སྦྱོང་ཆེད་དུ་འདི་ལ་ཡོང་བ་ཡིན།

ཆེད་ལས། special job/work || He has a special job that requires him to work ten hours a day. ཁོ་ལ་ཉེན་རེར་རྒྱ་ཚོད་བཅུ་ཡི་རིང་ལས་དགོས་པ་འི་ཆེད་ལས་ཤིག་ཡོད།

ཆེན་པོ། great, big || The big earthquake was destructive. ས་འགུལ་ཆེན་པོ་དེ་གཏོར་བ་རྒྱུག་ཆེ།

ཆེས། ¹most; ²to trust || ¹He is the most important leader. ཁོ་ཞི་འགོ་མིང་ཆེས་གཙོ་བོ་ཡིན། ²I do want to trust you. དམ་ཁྱོད་ལ་ངོ་མས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་འདོད།

ཚོག་། ritual, rite || The religious ritual held at the temple will last about three hours. དགོན་པ་འི་ཚོག་གའི་ལ་ཉ་ལམ་རྒྱ་ཚོད་གསུམ་འགོར་རྒྱ་རེད།

ཚོང་། wailing || After the death of her husband her wailing did not cease for three weeks. ཁྱོ་ག་འདས་རྗེས། ཁོ་མེད་ཚོང་གཟུང་འཁོར་གསུམ་ལ་རྒྱུན་མ་ཆད།

ཚོ་འཕྲུལ། magic || His magic tricks impressed his audience. ཁོ་འི་ཚོ་འཕྲུལ་གྱིས་སྤྲད་མོ་བ་ལ་བག་ཆགས་ཟབ་མོ་བཞག།

ཚོག་། can, to be allowed, to be permitted || Am I permitted to smoke here? དམ་འདི་ནས་བཟའ་ག་འབེན་ན་ཚོག་གམ།

ཚོག་མཚན། approval, authorization || I was unable to get approval for the new project. ལས་དོན་གསར་བ་ཞིག་ལས་པར་དལ་ཚོག་མཚན་བྲོབ་མ་ཐུབ།

ཚོག་ཤེས། contentment || His family gives him great contentment. ཁོ་འི་བྱིས་ཚང་གིས་ཁོ་ལ་ཚོག་ཤེས་ཆེན་པོ་བསྐྱུལ།

ཚོད་དོན། stipulation, decision || I don't agree with my boss's decision. ར་ར་གི་འགོ་བའི་ཚོད་དོན་ལ་མི་འབད།

ཚོད་ཤེས་ལ། resolution, tenacity, determination || I admired his tenacity under pressure.

(ལུང་བོ་ལྗིད་མོའི་འོག་ལ།) ལུང་ཚོགས་ཀྱི་མདུན་ནས་ཁོས་ཚོད་ཤེས་ལ་ཅངས་བལ་ངས་ཡིད་མོས་བྱེད།

ཚོམ་རྒྱུ། robber, bandit || The robber was caught by the police.

སྤྱི་བདེ་མི་སྣམ་ཚོམ་རྒྱུན་འཛིན་བཟུང་བྱས།

ཚོས། religion || What religion do you believe in? རྒྱུད་ཀྱིས་ཚོས་གང་ལ་དད་པ་བྱེད།

ཚོས་ཉིད། ¹law; ²regularity || ¹It is a natural law that every person will

die. མི་ཚང་མ་འཚི་བ་ནི་རང་བྱུང་གི་ཚོས་ཉིད་ཅིག་ཡིན། ²There is a certain regularity to the sun rising every morning. ཉིན་རེའི་ཞོགས་པར་ཉི་མ་ཤར་བལ་ཚོས་ཉིད་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡིད།

ཚོས་པ། religious practitioner || He is the only religious practitioner in my village. ཁོ་ནི་ར་ཚོའི་སྡེ་བའི་ཚོས་པ་གཅིག་པུ་ཡིན།

ཚོས་སྒྲེལ་མཁན། missionary || The missionary was trying to learn Tibetan.

ཚོས་སྒྲེལ་མཁན་དེས་སྒྲིན་ཚད་བོད་ཡིག་རྒྱུད་བར་འབད་གིན་ཡོད།

ཚོས་སྐྱོགས། religious side || From the religious side, this life is preparation for what will follow in the next life.

ཚོས་སྐྱོགས་ནས་བཤད་ན། མི་ཚོ་འདི་ནི་ཚོ་སྐྱིམ་ལ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་བར་སྒྲ་གོན་བྱེད་པ་ཡིན།

ཚོས་ལུགས། religion, religious doctrine || The Buddhist religious doctrine that all life should be respected deserves serious study.

ནང་བསྟན་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ཚོ་སྐྱོག་ལ་གཅེས་མཐོང་བྱེད་པའི་སྣང་བ་ལ་ཞིབ་འཇུག་ནན་མོ་བྱེད་པར་རིགས།

མཚན་འགྲེལ། explanation, annotation || This text's explanation is very clear.

སྒྲིབ་ཚན་འདིའི་མཚན་འགྲེལ་ཉུ་ཅང་གསལ་བོ་ཡིན།

མཚི། (མཚི། མཚིས) ¹to have; ²to exist; ³there is/are || ¹He has a mole on his

face, near his right eye. ཁོའི་མིག་གཡས་པའི་འོག་ས་ན་སྤྱོ་ཞིག་མཚིས། ²No convincing evidence exists that would allow the man to be charged with stealing. མི་དེས་རྒྱ་བྱས་པ་གཏུག་གཤེར་བྱེད་པར་བདེན་དཔང་ལུངས་འཕེར་བམ་མཚིས།

³There is a book on the table. ཅོག་ཅོའི་སྡེང་ན་དཔེ་ཆ་ཞིག་མཚིས།

མཚིན་པ། liver || I like to eat beef liver. ད་སྐྱམས་ཀྱི་མཚིན་པ་ཟ་བར་དགའ།

མཚུ། ¹lip; ²beak || ¹Blood oozed from a blister from his lower lip. ཁོའི་མ་

མཚུའི་སྡེང་གི་ཚུ་བུར་ལས་ཁྲག་འཛིང། ²The bird's beak was red. བྱ་དེའི་མཚུ་ནི་དམར་བོ་ཡིན།

མཚེད། to spread out; developed into many branches || The disease soon spread out everywhere. མི་འགྲུངས་པར་ནད་གཞི་གང་སར་མཚེད། After the Buddha's death Buddhism developed into many branches. སངས་རྒྱུས་སྐྱེ་

དན་ལས་འདས་ཇེས། ནང་བསྐྱེད་ཚོས་ལྷགས་ལས་གྲུབ་མཐའ་མང་བོར་མཛེད།
 མཚོག། the best, the most outstanding, superior || This cloth is superior to
 that red cloth. རས་འདི་རས་དམར་བོད་ལས་མཚོག།
 མཚོག་གྲུབ། ¹most outstanding; ²highest || ¹The most outstanding student in
 that class is my son. འཛིན་གྲུ་དེའི་ནང་གི་སྤོབ་མ་མཚོག་གྲུར་ནི་རའི་བུ་ཡི། ²He received
 the highest honor my country can give. ཁོ་ལ་ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་མཚོན་སྟོན་མཚོག་
 གྲུར་བོབ།
 མཚོང། (མཚོང། མཚོངས། མཚོངས།) to jump || I jumped over the fallen tree.
 ང་འགྲུལ་ཡོད་པའི་སྤོང་བོའི་སྤོང་ལས་པར་མཚོངས།
 མཚོང་བསྐྱོད། ¹advancement; ²leap forward || ¹Education leads to social
 advancement. སྤོབ་གསོས་སྤྱི་ཚོགས་མདུན་སྐྱོད་ཀྱི་ལམ་དུ་བྱིད། ²China has made a
 great leap forward since 1949 in terms of the quality of life.
 འཚོ་བའི་གནས་རྒྱུ་ལ་བོག་ནས་བཤད་ན། ༡༩༤༩ལོ་ནས་བཟུང་གུང་གོས་མཚོང་སྐྱོད་ཚེན་པོ་ཡོ།
 མཚོང། to consecrate, to offer || I want to offer butter at our village temple
 this evening. དོད་གོང་ངས་ང་ཚོ་སྤེ་བའི་དགོན་པ་རུ་མར་མཚོང་འདོད།
 མཚོང་ཁང། shrine || Our village built a new mountain god shrine this
 summer. དེའི་དབྱར་ཁར་ང་ཚོའི་སྤེ་བས་གཞི་བདག་གི་མཚོང་ཁང་གསར་བཞེག་བཞེངས།
 མཚོང་བརྟེན། stupa || The stupa has a sharp point and is painted white.
 མཚོང་རྟེན་དེའི་ཕྱེ་མོ་རྩོ་ལ་སྤོང་དུ་ཚོན་དཀར་བོ་བྱུགས་ཡོད།
 མཚོང་པ། offering || What offering will you bring?
 ཁྱོད་ཀྱིས་མཚོང་པ་ཅི་ཞིག་འཁྲུང་རྒྱུ་ཡི།
 མཚོང་མེ། butter lamp for offering || The butter lamp gave off a pleasant
 smell. མཚོང་མེ་ལས་དྲི་ཞིམ་ལྗང།
 འཚག། (འཚག། འཚགས།) to form || Ice forms during winter. དགྲུན་ཁར་དར་འཚགས།
 ཚད། to break || When we pulled on the rope it broke.
 ང་ཚོས་ཐག་པ་འཐེན་པ་ན་ཐག་པ་ཚད།
 འཚམ། (འཚམ། འཚམས། འཚོམས།) ¹to perform; ²to dance || ¹Will you perform in
 tonight's play? དེ་དགོང་གི་འཁྲབ་སྟོན་དུ་ཁྱོད་ཞུགས་རྒྱུ་ཡི། ²Please dance for us
 at our party. ང་ཚོའི་དགོང་ཚོགས་སྤོང་ང་ཚོ་ལ་དྲོ་འཚོམས།
 འཚམས། to agree || All of the people agreed on that decision.
 གྲོས་གཞི་དེའི་བོག་ནས་མི་ཚང་མ་གྲོས་ཁ་འཚམས།
 འཚལ། (འཚལ། འཚོས། འཚོ།) to chew, to munch || I like to munch on dry bread.
 ང་གི་རྩ་སྐུམ་པོ་ཟ་བར་དགའ།
 འཚལ། (བཅལ། བཅས། ཚོས།) ¹to draw up, to make; ²to vow || ¹We will draw up

some plans to solve the problem. ང་ཚོས་འཆར་གཞི་འགའ་བཟོས་ནས་གནད་དོན་དེ་བྲག་གཙོན་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན། ²A boy vows never to marry before becoming a monk.
 ཞི་ལི་ཞིག་གིས་བཙུན་པ་མ་བཅོས་གོང་གཏན་ཏུ་གཉེན་སྲིག་མི་བྱེད་པའི་མནའ་བཅུལ།
 འཆར། (ཆར། །ཤར།) to appear, to rise || The sun began to rise above the mountain. ཉི་མ་རི་རྩེ་རུ་འཆར་འགོ་བརྒྱུམས།
 འཆར་འགོད། planning || Planning my family's move to Beijing is taking all my time. རེད་ཚང་པའི་ཚན་དུ་སློར་རྒྱུ་ལི་འཆར་འགོད་བྱེད་པར་རང་གི་དུས་ཚོད་ཡོངས་སུ་བཞག་པ་དགོས།
 འཆར་གཞི། plan || What is your plan for tomorrow?
 མང་ཉིན་ཁྱོད་ཀྱི་འཆར་གཞི་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།
 འཆར་གཞིའི་མ་ཕྱི། draft of plan || He did not approve the draft of the plan.
 ཁོས་འཆར་གཞིའི་མ་ཕྱི་དེ་ལ་ཚོག་མཚན་མ་བཞག།
 འཆལ་བོ། loafer, prodigal/promiscuous man || He has the reputation of being a loafer. ཁོ་མི་འཆལ་བོ་ཞིག་ཡིན་པ་ཀུན་ལ་གྲགས།
 འཚི། (འཚི། །འཉི།) to die || I don't want to die. ང་འཚི་མི་འདོད།
 འཚི། the point of death || He was starved to the point of death.
 ཁོ་ཕེབས་ནས་འཚི་ཁང་སྐྱབས།
 འཚི་བ། death || My father's death made me very sad.
 ཇམ་པའི་འཚི་རྒྱུ་གྱིས་ང་ལ་སེམས་གཙོངས་ཚེན་པོ་བཟོས།
 འཚིང། (བཅིང། །བཅིངས། ཚིངས།) to tie, to fasten, to bind || Please bind this box.
 རྒྱུ་མ་འདི་ཚིངས་ཤིག།
 འཚིབ། (བཅིབ། །བཅིབས། ཚིབས།) to ride || Let's ride horses out on the grassland.
 རྟ་ལ་བཅིབས་ནས་རྩ་བར་དུ་འགྲོ།
 འཚུ། (བཟུ། །བཟུས། ཚུས།) ¹to take water; ²to ladle out || ¹I'll take some water from the well. ངས་ཁོའཕ་ནས་ཚུ་བཟུ་རྒྱུ་ཡིན། ²Ladle some tea into the guests' bowls. མགོན་པོའི་དཀར་ཡོལ་ནང་དུ་ཇ་ཚུས།
 འཚུན། (གཟུན། །བཟུན། ཚུན།) to discipline, to control || I don't want to control my students, I want to help them. ངས་རང་གི་སློབ་མ་རྣམས་གཟུན་མི་འདོད། ངས་ཁོ་ཚོ་ལ་རོགས་བྱེད་འདོད།
 འཚོར། (འཚོར། །འོར།) to lose control/one's own mind || If you are drunk you may lose control of your behavior.
 གལ་ཏེ་ཁྱོད་བཟི་སོང་ཚོ། ཁྱོད་ཀྱི་མཛད་པ་འཚོར་ན་ཁྱིགས་ཁྱིགས་མེད།
 འཚོལ། (བཅོལ། །བཅོལ། །འཚོལ།) to save, to deposit, to ask help, to entrust || I save my money in the bank. ངས་རང་གི་སློར་མོ་དངུལ་ཁང་དུ་བཅོལ།

ཐ

ཐ། tea || I like tea in the morning. རྒྱུ་མཚོ་རེ་ལ་དགའ།
 ཐའ། kitchen, dining room || The Tibetan kitchen is big. བོད་ཀྱི་ཐའ་འཁོར་ཆེ།
 ཐམ། black tea || I like black tea better than green tea. དམོ་ཇ་ལས་ཇམ་གཤམ་ལ་དགའ།
 ཐམ། cook || My father is a cook in that restaurant.
 རེ་མ་ཕ་ནི་ཐའ་འཁོར་གི་ཇ་མ་ཞིག་ཡིན།
 ཐམ། robber, brigand || The police arrested the robber last year.
 རྒྱུ་མཚོ་ཉེན་རྒྱུ་མཚོ་ལས་ཇ་མ་ཞིག་ལ་བཟུང་བྱས།
 ཐམ། just as, exactly || I want to sing this song just as you do.
 རེ་མ་གྲུ་དབྱེད་ལས་འདི་ལྟོད་ཀྱིས་གྲུ་ལས་ལ་ལྟར་དུ་ལེན་འདོད།
 ཐམ། how, how about || How did you do that? ལྟོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ལས་པ་ཡིན།
 ཐམ། exactly, just like || I want a hat just like this one.
 རེ་མ་རང་ལ་ཞུ་མོ་འདི་དང་ཇི་མེད་ཇི་མེད་ལྟོད་ཀྱིས་ལོད་ན་འདོད།
 ཐམ། like, as || The situation is the same as you said.
 རྒྱུ་མཚོ་ལ་བཟུང་བའི་ལྟོད་ཀྱིས་བཞག་པ་ཇི་ལྟོད་ཀྱིས་འདོད།
 ཐམ། strategist, planner || He worked as a planner in the water and
 electricity office for ten years. རྒྱུ་མཚོ་སློབ་གཞི་ལུང་སྒྲིབ་ལུང་ལུང་ལོ་བཅུ་ལྔ་རིང་ཐམ་འཁོར་དཔ་
 བྱས།
 ཐམ། intrigue, plot || Fortunately, his evil plot failed.
 ལས་བཟང་བའི་འཁོར་ཐམ་རྒྱུ་མཚོ་ལ་ཕམ་ཉེས་ཐེབས།
 ཐམ། interference || His interference meant that the couple did not
 marry. རྒྱུ་མཚོ་ཐམ་འཁོར་གྱིས་བྱས་པ་དེས་ལྟོ་ལུག་དེ་གཉིས་གཉེན་བསྐྱིག་མེད་པ་མཚོན།
 ཐམ། scheme, program || The government has a program to help poor
 people. སྲིད་གཞི་ལུང་ལ་མི་དགུ་ལ་བོང་རོགས་རམ་བྱེད་པའི་ཐམ་གཞི་ཞིག་ཡོད།
 ཐམ། to become smaller || The number of people who like it is smaller
 than before. འདི་ལ་དགའ་པའི་མི་གྲངས་སྡོད་ཆད་དང་བསྐྱར་ཆེ་ལྟོད་ཀྱིས་འདོད།
 ཐམ། to become bigger, greater || The crime problem has become
 bigger. རྒྱུ་མཚོ་ཀྱི་གནད་དོན་ཚབས་ཆེན་དུ་གྱུར།
 ཐམ། to be worse || Her illness was worse than we thought.
 རྒྱུ་མཚོ་སྲིད་གཞི་རྒྱུ་མཚོ་ལས་ཆེད་ལས་ཇི་སྲིད་ལ་སོང་ཡོད།

ཇོ་མོ། nun || She became a nun last year. ན་ནིང་ཁོ་མོ་ཇོ་མོ་བྱས།
 མཇལ། (མཇལ། མཇལ། མཇལ།) to meet || I would like to meet you tomorrow near
 the irrigation ditch. སང་ཉིན་ང་ཚུ་ཤི་འགྲམ་དུ་ཁྱོད་དང་མཇལ་བར་འདོད།
 མཇལ་འཕྲད། meeting (not a formal official one) || Let's have a meeting later
 this month. ཟ࿳་འདིའི་མཇལ་ལ་ང་ཚོ་མཇལ་འཕྲད་བྱེད།
 མཇལ་ལན། return visit || We will make a return visit to our relatives next
 month. ཟ࿳་རྗེས་མར་ང་ཚོས་རང་གི་ཉེ་དུ་ན་མས་ལ་མཇལ་ལན་སྟེར་རྒྱུ་ཡིན།
 མཇེང་བ། neck || Her neck is surprisingly long.
 ཁོ་མོའི་མཇེང་བ་རིང་བ་ཉལ་ས་དགོས་པ་ཞིག་རེད།
 མཇུག། the end, final, last || This is the final class. འདི་ནི་མཇུག་མཐའི་སློབ་ཁྲིད་ཡིན།
 མཇུག་འཁྲིད་ས། continuing thoroughly || Continuing to thoroughly study
 English is important for progress. དབྱིན་ཡིག་ལ་སྦྱོར་བ་མཐིལ་ཕྱིན་པར་རྒྱན་
 འཁྲིད་ས་བྱེད་རྒྱུ་དེ་དབྱིན་ཡིག་གི་རྒྱ་ཚད་གོང་འཕེལ་ཡོང་རྒྱར་ཉལ་ཅང་གཤམ་ཆེ།
 མཇུག་སྒྲིལ། to end, to conclude || It is time for us to conclude this meeting.
 ང་ཚོས་ཚོགས་འདུ་འདི་མཇུག་སྒྲིལ་བའི་དུས་ལ་རལ།
 མཇུག་སྒྲོ། tail feathers || The bird's tail feathers were long and beautiful.
 བྲུ་དེའི་མཇུག་སྒྲོ་རིང་ཞིང་མཇེས།
 མཇུག་ཏུ། at the end || I was very tired at the end of the trip.
 འགྲུལ་སྐྱོད་བྱས་པའི་མཇུག་ཏུ་ང་ཉལ་ཅང་ཚད།
 མཇུག་སྒྲོམ། conclusion || The conclusion of the story was that the two
 lovers lived happily ever after.
 གཤམ་རྒྱུད་ཀྱི་མཇུག་སྒྲོམ་ལ་དགའ་འགྲོགས་གཉིས་ཀྱིས་གཤམ་དུ་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་འཚོ་བ་རོལ།
 མཇུག་རྒྱུགས། to end, to finish || We have to finish the fieldwork tomorrow.
 སང་ཉིན་ང་ཚོས་ཞིང་ལས་དེ་མཇུག་རྒྱུགས་དགོས།
 མཇེ། penis, male reproductive organs || The medical sketch depicted the
 male reproductive organs. ལྷན་དཔེ་རི་མོ་དེས་མཇེ་ཞིབ་འབྲི་བྱས་ཡོད།
 འཇགས། (གཟགས། བཟགས། ཚོགས།) to remember by heart || In order to learn
 English well, you must remember many new words by heart.
 དབྱིན་ཡིག་ལེགས་པོ་སྦྱོང་པར། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐ་སྲད་གསར་བ་མང་བོ་ཡིད་ལ་འཇགས་པར་བྱེད་དགོས།
 འཇབ། (འཇབ། འཇབས། འཇོབས།) to walk stealthily, to ambush/hide, to sneak || I
 sneaked up on her and frightened her.
 ང་ཁོ་མོའི་ཕྱོགས་སུ་འཇབས་ནས་ཁོ་མོ་ལ་འཇིགས་བསྐྱུལ།
 འཇབ་རྒྱོལ། guerrilla attack, ambush || The ambush was well planned.
 འཇབ་རྒྱོལ་ལ་ཐབས་བོད་བཟང་བོ་འབྲིན།

འཇམ་པོ། mild, smooth || The ice is so smooth that I can skate very fast.

དར་འཇམ་པོ་ཡིན་པས་ངས་དར་ལུང་མཚོ་གསལ་མོར་རྒྱག་ཐུབ།

འཇམ། rainbow || The rainbow was colorful. འཇམ་ཚོན་རྣམ་པར་བཟླ།

འཇམལ། ¹to measure; ²to compensate || ¹Let's measure you and see how tall you are. ལྷོད་ཀྱི་གཟུགས་པོའི་རིང་ཚད་ལ་ཅི་ཙམ་ཡོད་པ་འཇམ་པར་བྱ། ²The insurance company compensated him for the damage the fire did to his home.

ཉེན་འགོག་གུང་ཟེས་ཁོའི་ཁང་བ་མེ་སློན་ལ་ཤར་བར་སླིན་ཚབ་འཇམལ།

འཇིག (གཞིག་བཞིག་ཞིགས།) to ruin, to devastate, to destroy || The earthquake destroyed the house. ས་འགྲལ་གྱིས་ཁང་བ་བཞིག

འཇིག (གཞིག་བཞིག་ཞིགས།) to break, to demolish, to put down, to destroy || He wanted to break the window. ཁོས་སྤེལ་ལུང་བཞིག་འདོད།

འཇིག་རྟེན། physical world, universe || The universe is vast.

འཇིག་རྟེན་ནི་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡིན།

འཇིག་རྟེན་པ། laymen || We are not monks, we are laymen. ང་ཚོ་ནི་བཙུན་པ་མིན་པར་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན།

འཇིགས་སྐྱུག་fear, dread || My fear of thunder and lightning is very great.

ང་འདུག་སྐྱུ་དང་སྐྱོག་ཞགས་ལ་ཉ་ཅང་སྐྱུག།

འཇིགས་སུ་རུང་བ། dreadful, terrifying, appalling || Last night's murder was terrifying. མའང་དགོང་གི་དམར་གསེད་དོན་རྒྱུན་དེ་ནི་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་རེད།

འཇིབ། (གཞིབ། བཞིབས། འཇིབས།) to suck || I like to suck on ice.

ང་ཚབ་རོམ་འཇིབ་པར་དགའ།

འཇིམ་སྒྲ། mud image || His mud image of our teacher was very funny.

ཁོས་བཟོས་པའི་ང་ཚོའི་དགེ་རྒྱུ་གྱི་འཇིམ་སྒྲ་དེ་ནི་ཉ་ཅང་དགོད་ཤོ་བ་ཞིག་རེད།

འཇུ། (འཇུ། འཇུས། འཇུས།) to hold, to catch || Please hold my hand and I will pull you up. ངའི་ལག་པ་ལ་འཇུས་དང་ངས་ལྷོད་ཡར་ལ་འཇུ།

འཇུ། (བཟུ། བཟུས། ཟུས།) ¹to melt; ²to digest || ¹The hot sunlight melted the butter. ཉེ་འོད་ཚོམས་མར་བཟུས་པར་བྱས། The ice will melt in the hot sun. ཉེ་འོད་

ཕྱོད་པོའི་འོག་ཚབ་རོམ་ལུ་འཇུ། ²Fat meat takes some time to be digested. །འཇོན་པོ་

འཇུབར་དུས་ཚོད་རིང་པོ་འགོར་དགོས། Vegetables are easier to digest than meat.

སྒྲོ་ཚལ་ལ་འཇུས།

འཇུག (གཞུག་བཟུག་རྒྱགས།) ¹to put into; ²to have someone make; ³to follow ||

¹Please put this food into the refrigerator. ཟམ་འདི་འཇུག་སྐྱེས་ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱགས།

²I'll have my wife make supper for us. ངས་རང་གི་རྒྱུང་མར་ང་ཚོ་ལ་དགོང་ཟས་ལས་

སུ་འཇུག་རྒྱུ་ཡིན། ³Most Tibetans follow Buddhist teachings. བོད་མི་མང་ཤོས་ནང་

བསྐྱབ་ལ་འཇུག

འཇུག་པ། (བཅུ་མ། བཅུ་མས། རྒྱུ་མས།) ¹to pinch; ²to tighten || ¹I jumped when he pinched me. ཁོས་ངའི་ཤ་བཅུ་མས་དུས་ང་ག་ནམ་ལ་ལྗིང། ²Tighten the rope around that yak. གཡལ་གཡི་རྒྱ་བ་ལ་བཀག་བཅུ་མས།

འཇུག་པ། to appear, to emerge || The new crop of barley slowly began to emerge from the soil. རྩ་གྱི་སྐྱུག་གཞོན་མ་འོག་ནས་འབྱུང་འགོ་བརྒྱུ་མས།
འཛེབས་པ། euphonious, melodious || The melodious song made everyone happy. ལྷན་འཛེབས་གྱི་གླུ་དབྱེད་སྐད་མིའི་སེམས་སྤོར་བཅུག

འཛོ། (བཞོ། བཞོས། བཞོས།) to milk || Milk the yaks this evening.
དེ་དགོང་འབྲི་མོ་བཞོས་ཤིག

འཛོག་པ། (གཞག་པ། ཞག་པ། ཞག་པ།) to appoint, to place || I will appoint you to be the new class monitor. ངས་ཁྱོད་འཛོན་གྱི་པ་ན་ཀྱང་གསར་བལ་འཛོག་རྒྱུ་ཡིན།
འཛོན་མང། ability, capability, competence || He has a good ability to sing.
ཁོ་ལ་གླུ་དབྱེད་ལེན་པའི་འཛོན་མང་ལྡན།

འཛོན་པོ། competent, capable || He has a competent knowledge of Tibetan history. ཁོ་ལ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་ཤེས་བྱ་འཛོན་པོ་ཡོད།

འཛོམས། (གཞོམས། བཅོམས། ཚོམས།) to destroy, to ruin, to loot, to sack || The enemy soldiers will destroy our village. དགྲ་དམག་གིས་ང་ཚོའི་སྡེ་བ་གཞོམ་རྒྱུ་རེད།

རྐྱུད་པ། lean, thin || After her illness she was very thin.
ཁོ་མོ་ན་རྐྱུད་པ། ཁོ་མོ་རྐྱུད་པར་གྱུར།

རྒྱ། (བརྒྱ། བརྒྱས། རྒྱས།) to change, to exchange || I want to change my big coat for a smaller one. ངས་སྤོང་ལ་ཚེན་པོ་དེ་རྒྱུད་བཞིག་ལ་བརྒྱ་རྒྱུ་ཡིན།

རྒྱེད། (བརྒྱེད། བརྒྱེད།) to forget || I don't want to forget to take my money.
ངས་ངའི་སྒོར་མོ་འཁྱེད་རྒྱུ་བརྒྱེད་མི་འདོད།

རྒྱེན་པར་འདོན། to reveal, to expose || He said he would expose my secret life.
ཁོས་ངའི་གསང་བ་རྒྱེན་པར་འདོན་རྒྱུ་ཡིན་པར་བཤད།

རྒྱུ། ¹later; ²after; ³print || ¹I'll visit you later when I have some free time. ཕྱིས་སུ་ཁོའམ་པ་བྱུང་ཚེ། ངས་ཁྱོད་ལ་འཚོམས་འདྲི་བྱེད། ²After you learn English you will have more opportunities. དབྱིན་ཡིག་སྦྱངས་རྗེས། ཁྱོད་ལ་གོ་སྐབས་མང་བོ་ཡོད་སྲིད། ³The policemen found the thief's fingerprints in the burgled apartment.

ཇག་ལ་ཤར་བའི་ཤ་གཞོང་དུ་ཉེན་རྟོག་པས་རྒྱུ་མའི་ལག་རྒྱུ་རྙེད།
རྒྱུ་དྲན། commemoration, remembrance || These gifts are in commemoration of your good deeds. ལེགས་སྐྱེས་འདི་དག་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་མཛད་སྤྱོད་རྒྱུ་དྲན་རྒྱུ་རྙེད་དུ་ཡིན།

རྗེས་འདྲེད། chasing || The cat is chasing a mouse.

བྱི་ལས་བྱི་བཞིག་རྗེས་འདྲེད་བྱུང་བཞིན་ཡོད།

རྗེས་འབྲང་བ། disciples, followers || He has only a few disciples today.

དེ་རིང་ཁོ་ལ་རྗེས་འབྲང་བ་ཉུང་ཏུ་ལས་མེད།

རྗེས་མ། ¹last, final; ²the latter || ¹I was the last person in line. ར་ནི་གྲུ་ལ་སྟེང་གི་མི་

རྗེས་མ་ཡིན། ²I agree with your former point but I don't agree with your latter point. ར་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྟོན་མར་འབྲད། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟ་བུ་བ་རྗེས་མ་ལ་ར་མི་འབྲད།

རྗེས་མར། later, next time || Next time I'll pay for dinner. རྗེས་མར་ངས་ཟས་རིན་སྟེར།

རྗེས་འཛོན་པ། successors, followers || His followers do everything he asks

them to. ཁོའི་རྗེས་འཛོན་པས་ཁོས་ཅི་གསུང་ཚང་མ་སྒྲུབ།

རྗེས་ཟེག་། to catch up with || I will run fast and catch up with you. ར་རང་ལྷུང་

བར་བརྒྱུགས་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་ཟེག་རྒྱ་ཡིན།

རྗེས་ལུས། backward, underdeveloped || The economy of that country is

underdeveloped. རྒྱལ་ཁབ་དེའི་དཔལ་འབྱོར་ནི་རྗེས་ལུས་ཡིན།

རྗེས་ཤུལ། remains, legacy || There were still a few remains from the old

building. ཁང་བརྗེས་སྟེང་བའི་རྗེས་ཤུལ་འགའ་ད་རུང་ལུས་ཡོད།

རྗེས་སྲ། afterward, later || Afterward he apologized for his mistakes. དེ་

རྗེས་ཁོས་སློན་ལས་པར་དགོངས་དག་ལུས།

རྗོད། (བཞེད། བཞེད། རྗོད།) to say, to talk, to speak || I want to talk to you tonight.

དོ་དགོང་ངས་ཁྱེད་དང་གཏམ་བཞེད་འདོད།

ལྗང་ནག་ dark green || The grassland is dark green in summer.

དབུས་ཁར་རྩ་ཐང་ནི་ལྗང་ནག་ཡིན།

ལྗིད་ཏིག་གི་ ¹heavy; ²sluggish; ³sullen || ^{1,2}After the heavy meal I felt

sluggish. ཟ་མ་ལྗིད་ཏིག་གི་ཞིག་ཟོས་རྗེས་ང་ལ་གཉིད་ལུག་ ³After being criticized I felt

sullen. ར་ལ་སློན་བཞེད་བྱས་རྗེས་ངའི་བསམ་པ་ལྗིད་ཏིག་གིར་གྱུར།

ལྗིད་མོ། heavy || This box is too heavy to carry.

སྒྲིམ་འདི་ལྗིད་མོ་ཡིན་དགས་པས་འཁྱེར་དཀའ།

ལྗིད་ཚད། weight || My weight is more than yours. རའི་ལུས་པོའི་ལྗིད་ཚད་ཁྱོད་ལས་ཆེ།

ལྗོངས། region, area || What region of China are you from?

ཁྱོད་ཀྱང་གོའི་ལྗོངས་གང་གི་ཡིན།

ལྗོངས་རྒྱུ་བ། traveler || The traveler stopped at a small inn for the night.

ལྗོངས་རྒྱུ་བ་དེ་སྡེ་ལོན་ཁང་རྒྱང་དུ་ཞིག་དུ་ཞག་སྡོད་བྱས།

བརྗིད་ཉམས། majestic looking/guise || Her very large body made her

majestic looking. ཁོ་མོའི་ལུས་པོ་ངས་ཆེན་པོ་དཔེས་ཁོ་མོ་ལ་བརྗིད་ཉམས་སྟོས།

བརྗོད་པོ། majestic, grand || His colorful clothing and long beard gave him a majestic appearance.

ཁོའི་གོན་པ་མདོག་ཅན་དང་སྐྱར་རིང་བོདེས་ཁོའི་བཟོ་ལྷ་བརྗོད་པོ་ཞིག་བསྐྱེད་བྱུང་།

བརྗོད་རེས། to alternate, to exchange, to take turns || Let's take turns cooking supper. ང་ཚོས་རེས་མོས་ངང་ཟས་གཡོ་བསྐོལ་བྱ།

བརྗོད་དུ་མེད་པ། subtle, inexpressible || The meaning is too subtle to express.

གོད་ན་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན།

བརྗོད་དོན་མདོར་བསྡུས། summary || This is a summary of that short story.

འདི་ནི་སྐྱབས་ཐུང་དེའི་བརྗོད་དོན་མདོར་བསྡུས་རེད།

བརྗོད་བྱ། content, theme, main idea || The main theme of his work is

tragedy. ཁོའི་བརྗོད་མཛུགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ནི་སྤྱི་སྤྱུག་ཡིན། The theme of his historical

study is the rise and fall of empires. ཁོའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇུག་གི་བརྗོད་བྱ་ནི་རྒྱལ་

རབས་རྒྱུས་ཀྱི་ཉམས་སྐྱོད་ཡིན།

བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ། theme || What is the theme of that novel?

བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་ནི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་ཅི་ཞིག་ཡིན།

བརྗོད་གཞི། fundamental thesis, theme, the topic which is mentioned || The

fundamental thesis of his writings is that evil will be punished.

ཁོའི་བརྗོད་མཛུགས་ཀྱི་བརྗོད་གཞི་ནི་དུག་པ་ལ་ཉེས་ཚད་ཐེབས་རེས་ཡིན་པ་དེ་ཡིན།

31

ཉ། fish || The dead fish floated on top of the water. ཉ་ཉི་བོདེ་རྒྱུ་ཁར་གཡེང་།

ཉ་བ། fisherman || He lived near the sea and made his life as a fisherman.

ཁོ་མཚོ་འགྲམ་དུ་བསྐྱོད་ནས་ཉ་བ་ཞིག་གི་འཚོ་བ་བསྐྱུལ།

ཉ་ལས། fishing work || He did fishing work at Qinghai Lake for ten years before moving to Xining.

ཟླ་ལིང་དུ་གནས་མ་སྤོར་གོང་ཁོས་མཚོ་སྤོན་པོ་རུ་ཉ་ལས་ལོ་བཅུ་ལ་བྱས།

ཉ་ལ་ fish meat || My grandmother will never eat fish meat because she

believes it is taboo. ངའི་སྤོ་མོས་ཉ་ལ་བ་ནི་སྤོ་མ་ཞིམས་ཞིག་དུ་བསམས་ནས་ནམ་ཡང་མི་ཟ།

ཉ་ཞ། to listen to || I like to listen to modern music.

ང་དང་རབས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱུངས་ལ་ཉ་ན་པར་དགའ།

ཉན་མཁམ་ audience || The audience for the speaker's lecture numbered
 about four hundred. འཚད་མཁམ་ན་དེའི་དཔེ་ཁྲིད་ལ་ཉན་མཁམ་ན་ཉ་ལ་མ་མི་བཞི་བརྒྱ་ཡོད།
 ཉམ་རྒྱུད། ¹humble; ²weak || ¹He's not proud, he's humble. ཁོ་ཞིང་རྒྱལ་བུ་ལ་བའི་མི་
 ཉམ་རྒྱུད་ཞིག་ཡིན། ²Don't bully weak people. མི་ཉམ་རྒྱུད་ལ་ཐུབ་ཚོད་མ་བྱེད།
 ཉམ་ཐག་པ། miserable, destitute || He became destitute when his wife died.
 རྒྱུད་མ་འདས་རྗེས། ཁོ་འི་འཚོ་བ་ཉམ་ཐག་པར་གྱུར།
 ཉམ་ས་རྒྱུད། to decline || His health declined after he became sixty years old.
 ལོ་དྲུག་རྒྱུ་ལ་བུད་རྗེས། ཁོ་འི་ལུས་ཐང་ཉམ་ས་རྒྱུད་དུ་གྱུར།
 ཉམ་ས་དམས། decline || The decline in his health was rapid.
 ཁོ་འི་བདེ་ཐང་ཉམ་ས་དམས་སུ་འགྲོ་བ་མགྲོགས།
 ཉམ་ས། ¹appearance; ²to decline || ¹She has a beautiful external
 appearance. ཁོ་མོ་ལ་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་གྲི་ཉམ་ས་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད། ²The rich family began to
 decline after the death of the father. ཡ་ཕ་འདས་རྗེས་ཁྱིམ་ཚང་ཕྱག་པོ་དེའི་སྤོབས་
 འགྲུར་ཉམ་ས་འགོ་བརྒྱུམས།
 ཉམ་ས་སང། to be aware of, to be cognizant || He is aware of the difficulty of
 living in this world. འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཚོ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་ཁོ་ཉམ་ས་སང་བྱུང།
 ཉམ་ས་གསོ། renovation, restoration, rehabilitation || The monastery's
 renovation cost one million yuan. དགོན་པ་ཉམ་ས་གསོ་བྱེད་བར་གྲོན་དངུལ་
 སློར་མོས་ཡ་གཅིག་ཞོར།
 ཉར། ¹to manage; ²to keep, to save || ¹I manage the company's money.
 རས་ཀུང་ཟིའི་སློར་མོ་ཉར། ²I keep my valuables in a safe. རས་རང་གི་དངོས་པོ་རྩ་ཚེན་
 རྒྱམས་ཉོན་འགོག་སྐྱམ་དུ་ཉར་ཡོད།
 ཉལ། ¹to go to bed; ²to lie down || ¹I go to bed at ten p.m. every night. ཉིན་
 རེའི་མཚན་མོར་ང་རང་རྒྱ་ཚོད་བརྒྱ་བའི་སྤྲོང་ཉལ་བ་ཡིན། ²I feel ill and want to lie
 down. ངའི་ལུས་པོ་མི་བདེ་བས་ཉལ་འདོད།
 ཉལ་ཁང། ¹dormitory room; ²bedroom || ¹There are six students in my
 dormitory room. ངའི་མལ་ཁང་དུ་སྐྱོབ་མ་དྲུག་ཡོད། ²My parents sleep in the big
 bedroom. ངའི་ཕ་མ་ཉལ་ཁང་ཆེན་མོ་དེའི་ནང་དུ་ཉལ།
 ཉལ་ཁྲི། bed || My bed collapsed last night. མདང་དགོང་དའི་ཉལ་ཁྲི་བཏོན་བས།
 ཉལ་གོས། quilt, bedding || I washed my quilt today. དེ་རིང་རས་རང་གི་ཉལ་གོས་བཀྲས།
 ཉལ་ཚས། bed linen, bedding || The bed linen was made of silk. ཉལ་ཚས་དེ་ནི་དར་
 གོས་ཀྱིས་བཟོས། Put your bedding on this bed. སྤྱོད་ཀྱི་ཉལ་ཚས་མལ་ཁྲི་འདིའི་སྤོང་དུ་ཞོག།
 ཉིམ། sun || The sun shone through the hole in the roof. ཁང་བའི་དཀར་ཁུང་ཉི་འོད་
 འཕྲོས།

ཉི་ཟེར། rays of the sun || The rays of the sun shone on my face.

ངའི་གོ་དོང་ལ་ཉི་ཟེར་འཕྲོས།

ཉི་འོད། sunlight, sunshine || During winter there are few hours of sunlight.

དགུ་ལྷ་ཁར་ཉི་འོད་རྒྱ་ཚོད་འགའ་ལས་མི་འཚར།

ཉི་ལྔ། twenty || I've told him at least twenty times not to play with

matches. ངས་ཁོ་ལ་འབར་ལུན་རྩེད་སྤྱད་མ་བྱེད་ཅེས་ཉུང་མཐར་ཡང་བེངས་ཉི་ལྔར་བཤད་ཡོད།

ཉིང་ལ། juice || Do you like orange juice? ལྷོད་ཚེ་ལུ་མའི་ཉིང་ལུ་ལེ་དགའ།

ཉིང་ལས། parts of people's bodies || The eyes and ears are parts of people's

bodies that let them see and hear.

མི་གཤམ་རྩ་གཉིས་ནི་མི་རྩ་མས་ལ་མཐོང་ཐོས་འབྱེད་པའི་ཉིང་ལས་གཤམ་ཚེན་ཡིན།

ཉིན། day || What day did you arrive? ལྷོད་ནམ་ཉིན་འབྱོར་བ་ཡིན།

ཉིན་དགའ། daytime || Daytime television programs are not interesting.

ཉིན་དགའ་གྱི་བརྒྱན་འཕྲིན་ལེ་ཚོན་ནི་མཚར་བོ་མིན།

ཉིན་གང་བོ། all day || We will harvest the crops all day.

ང་ཚོས་ཉིན་གང་བོར་ལོ་དྲི་གཤམ་རྒྱ་ཡིན།

ཉིན་གུང། midday, noon || It was very hot at noon. ཉིན་གུང་ཚེ་བཅ་ཅང་ཚེ།

ཉིན་ལྟར། everyday (in sequence), daily || I take a vitamin tablet daily.

ངས་ཉིན་ལྟར་སྐྱེན་རིལ་བེ་ཐ་མེན་རེ་བཏུང།

ཉིན་ཐོ། diary || Don't read my diary. ངའི་ཉིན་ཐོ་མ་གྲོག་ཅིག།

ཉིན་འདི་དག་ལ། in these days || In these days I'm feeling tired and

depressed. ཉིན་འདི་དག་ལ་ང་ལུས་སེམས་དུབ་ནས་སྒོ་ཕམ་བྱུང།

ཉིན་ཕྱེད། half day || Yesterday I worked only a half day.

ཁ་སང། ངས་བྱ་བ་ཉིན་ཕྱེད་ཅེས་ལས་མ་ལས།

ཉིན་མའི་གུང། noon || Let's eat lunch together at noon.

ཉིན་མའི་གུང་ལ་ང་ཚོས་གུང་ཟས་མཉམ་དུ་འབྲུང་ཡ།

ཉིན་མོ། day, daytime || I can't sleep in the daytime. ཉིན་མོར་ང་ལ་གཉིད་མི་ལུག།

ཉིན་མཚན། day and night || He worked day and night until the work was

finished. ལས་ཀ་འདི་ལས་ཚར་རེག་བར་དུ། ཁོས་ཉིན་མཚན་མེད་བར་ལས་ཀ་ལས།

ཉིན་བཞིན། day by day, day after day || It rained day after day.

ཉིན་བཞིན་དུ་ཚར་བ་བསམ་བྱུང།

ཉིན་རེ། every day, each day || Speak English every day. ཉིན་རེར་དབྱིན་སྐད་ཤོད།

ཉིལ། to collapse, to fall down || I don't want the roof to fall down on the

students. ངས་ཁང་བའི་རྒྱ་ཕིབས་སྒོ་བ་མའི་སྤོང་དུ་ཉིལ་བྱུང་ན་མི་འདོད།

ཉིས་འགྲུར། double, two times || The double of six is twelve.

དྲུག་གི་ཉེས་འགྱུར་ནི་བཅུ་གཉིས་ཡིན།
 ཉེས་བརྗེགས། ¹two stories; ²double-fold || ¹The house is two stories tall. ཁབ་བ
 འདིའི་མཐོ་ཚད་ལ་ཉེས་བརྗེགས་ཡོད། ²Please unfold all the double-folded paper.
 འགྲུ་གུ་ཉེས་བརྗེགས་དེ་རྒྱུ་རེ།
 ཉུང་དུ། small amount, few || That is a small amount of money.
 དེ་ཞི་སྐོར་མོ་ཉུང་དུ་ཅོམ་ཞིག་རེད།
 ཉུང་མཐའ་ minimum || What is the minimum salary you will work for?
 རྒྱུ་དུ་ཀྱིས་བསྐྱབ་སྲིད་པའི་བྱ་བ་ཉུང་མཐའི་གྲུ་ཕོགས་ནི་ཅེ་ཅམ་ཡིན།
 ཉུང་མཐའ། at least || I have at least one hundred sheep.
 ང་ལ་ཉུང་མཐའ་ཡང་ལྷག་བརྒྱ་ཡོད།
 ཉུང་ཅོམ། a little || Please add a little sugar to my tea. ངའི་ཇ་ནང་དུ་ཀར་ཉུང་ཅོམ་སྒོན།
 ཉུང་ཤས། a few, smaller part of (something) || Do you want many or a few
 books to read? རྒྱུ་དུ་ཀྱིས་དཔེ་ཆ་མང་བོ་གྲོག་རྒྱུ་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་ཉུང་ཤས་ལ་བརྟུ་རྒྱུ་ཡིན།
 ཉུལ། to saunter, to roam about || I don't want you to roam about the town
 tonight. དོད་གོང་ངས་རྒྱུ་དུ་གོང་བཟུལ་དུ་ཉུལ་བར་འགྲོ་ཅུ་འཇུག་མི་འདོད།
 ཉེ། near || I was cold so I sat near the stove. ལུས་གང་བྱུང་བས་ང་ཐབ་ཀའི་ཉེ་སར་བསྐྱད།
 ཉེ་འཁོར། ¹close by; ²retinue || ¹There is a forest close by the city. གོང་རྒྱུར་གྱི་
 ཉེ་འཁོར་དུ་ནགས་ཚའ་ཞིག་ཡོད། ²There were many people in his retinue. ཁོའི་ཉེ་
 འཁོར་དུ་མི་མང་བོ་ཡོད།
 ཉེ་འགྲམ། nearby, close by || The people walked nearby the sleeping yak.
 མི་རྣམས་གཉིད་དུ་ཡུར་བའི་གཡག་གི་འགྲམ་དུ་བཅར།
 ཉེ་སྒོན། latest, lately, in the latest time || Have you heard the latest news?
 རྒྱུ་དུ་ཀྱིས་ཉེ་སྒོན་གྱི་གསར་འགྱུར་ཨ་གོ།
 ཉེ་ཆར། recently, lately || It has been very dry recently. ཉེ་ཆར་ཐལ་བ་ཉེ་ཆར་ཆེ།
 ཉེ་དུ། relatives, kinsman || Where are your relatives living now?
 ང་ལྟ་རྒྱུ་དུ་ཉེ་དུ་ཚོ་གང་དུ་འཚོ་སྡོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད།
 ཉེ་འདབས། vicinity, nearby || There are wild yaks in the vicinity.
 ཉེ་འདབས་སུ་འབྲོང་ཡོད།
 ཉེ་བར་བྱེད་པ། to be intimate || I want to be intimate with you and
 understand how you think. ང་རྒྱུ་དང་ཉེ་བར་བྱས་ནས་རྒྱུ་དུ་བསམ་རྒྱུ་ལ་ཤེས་འདོད།
 ཉེ་རིང། ¹near and far; ²discrimination || ¹He was famous near and far.
 ཁོ་ཉེ་རིང་ཀུན་ཏུ་སྐོད་གསལ་ཆེ། ²The mother loves her children without
 discrimination. ཨ་མ་ནི་རང་གི་བྱིས་བ་རྣམས་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་བཞེ།
 ཉེ་ལམ། ¹recently, lately; ²short-cut || ¹Have you been watching the

television news lately? ཉེ་ལམ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟན་འཕྲིན་གསར་འགྱུར་ལ་བརྟ་པམ། ²This road is a shortcut to town. ལམ་འདི་ནི་གོང་བཟང་ལ་དུ་འབྲེན་པའི་ཉེ་ལམ་ཞིག་ཡིན། ཉེ་སྒྲིལ་ nearby, near || She used to live nearby us. སྤྱོད་ཚད་ཁོ་མོར་ཚོའི་ཉེ་སར་བསྐྱེད་ཡོད།

If you can't hear, come nearer to the speaker. གཤམ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་བས་མི་གོ་མོ། གཤམ་བཤད་མཁུག་གི་ཉེ་སར་འོག།

ཉེད། (མཉེ། མཉེས། མཉེས།) to rub, to twist || My father is rubbing leather to make it soft. དའི་ཨ་ཕས་ཀོ་བ་མཉེས་ནས་སྤྲི་མོར་གཏོང་བཞིན་ཡོད།

ཉེན་ཁ། danger, jeopardy, risk || There is some danger in lending him money. ཁོ་ལ་སྒོར་མོ་བརྒྱིས་རྒྱ་ནི་ཉེན་ཁ་ཆེ།

ཉེན་ཁ་ཅན། dangerous, risky, precarious || Riding a motorcycle can be dangerous. སྐྲག་སྐྲག་འཁོར་ལོ་ལ་བསྐྱོན་པ་ནི་ཉེན་ཁ་ཅན་ཞིག་ཡིན་མིད།

ཉེན་རྟོག་ཁུང་། police station || That town has only one police station. གོང་བཟང་ལ་དུ་ཉེན་རྟོག་ཁུང་གཅིག་མ་གཏོགས་མེད།

ཉེན་རྟོག་པ། policeman || The policeman was wearing a new uniform. ཉེན་རྟོག་པ་དེས་ལས་གོས་གསར་བཞིག་གྱུར་ཡོད།

ཉེན་བརྒྱ། alarm, warning || When he saw the building burning he shouted an alarm. ཁོས་ཁང་བརྐྱེགས་མེ་ལ་ཤར་བ་མཐོང་པ་ན་རྣང་ཅོར་ཆེན་པོས་ཉེན་བརྒྱ་བརྒྱབ།

ཉེན་ཟོན། guarding against, be wary of, precautionary measures || Be wary when he asks to borrow some money. ཁོས་སྒོར་མོ་གཡོར་རྒྱུའི་སྒོར་གྲུབ་ཉེན་ཟོན་བྱེད་དགོས།

ཉེན་གཡོལ་པ། refugee || He is a war refugee. ཁོ་ནི་དམག་འཁྲུག་ཁྲོད་ཀྱི་ཉེན་གཡོལ་པ་ཞིག་ཡིན།

ཉེར་མཁོ། necessities || Tea and salt are necessities. ར་དང་ཚུག་ཉིས་ནི་ཉེར་མཁོའི་དངོས་པོ་ཡིན།

ཉེར་ལྔ། twenty-five || Please look at Lesson Twenty-Five. སྤྱོད་ཚན་ཉེར་ལྔ་བ་ལ་ལྟོས།

ཉེས་སྐྱོན། fault, mistake, offence, crime || It was my mistake and I'm sorry. དེ་ནི་དའི་ཉེས་སྐྱོན་ཡིན་པས། དས་དགོངས་དགའ་ལྟ། He was sentenced to death for the crime of murder. ཁོའི་མི་གསོད་ཉེས་སྐྱོན་ལ་དམིགས་ནས་ཁོ་ལ་སྲིག་ཁྲིམས་བཅད།

ཉེས་ཁྲིམས། criminal code || The criminal code has recently been revised. ཉེས་ཁྲིམས་ལ་ཉེ་སྤར་བཟོ་བཅོས་བྱས།

ཉེས་འགོལ། attributing falseness/sin to someone || I attribute the sin of immoral behavior to him. དས་ཁོ་ལ་ཚུལ་མིན་གྱི་སྤྱོད་པའི་ཉེས་འགོལ་བྱས།

ཉེས་ཅན། criminal || The criminal had to go to jail.

ཉེས་ཅན་དེ་བཙོན་ཁང་དུ་འགོད་གོས་བྱུང།
 ཉེས་ཚད། punishment, penalty || The punishment was cruel.
 ཉེས་ཚད་དེ་ཞི་ཕྱི་གཟུ་བ་ཚེ།
 ཉེས་པ། crime, sin || What crime are you charged with? རྒྱུད་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་ལ་གཏུག་
 ག་ཤར་བྱས། Killing is a sin. མི་གསོད་པ་ནི་ཉེས་པ་ཞིག་ཡིན།
 ཉེས་པ་ཅན། criminal, offender || The criminal was executed.
 མི་ཉེས་ཅན་དེ་ལ་སྲོག་ཚད་བཅད།
 ཉེས་སྦྱོད། criminal action, sinful behavior || He was punished for his
 criminal behavior. ཁོས་ཉེས་སྦྱོད་ལས་པར་ཚད་པ་བཅད།
 ཉེས་མེད། innocent || I am innocent of these criminal charges.
 ཉེས་འགོའང་འདྲི་དག་གི་ཐོག་ནས་འཇུག་ཉེས་མེད་ཡིན།
 ཉོ། (ཉོ། ཉོས། ཉོས།) to buy || I want to buy that hat. རས་ལུ་མོ་དེ་ཉོ་འདོད།
 ཉོ་མཁུག། buyer, customer || The customer bought only a hat.
 ཉོ་མཁུག་གིས་ལུ་མོ་གཅིག་ཁོ་ན་ཉོས།
 ཉོ་ཚ། shopping, something for buying || Let's go shopping tomorrow
 afternoon. སང་ཉིན་ཕྱི་དྲོད་ཉོ་ཚ་རྒྱུ་གི་འགྲོ།
 ཉོ་ཚོང། trade, business || He made a lot of money in business.
 ཁོས་ཉོ་ཚོང་བརྒྱབ་ནས་སྒོར་མོ་མང་བོ་བྲུངས།
 ཉོ་ཚོང་ཁང། commercial exchange office || The new commercial exchange
 office was built just outside town. ཉོ་ཚོང་ཁང་དེ་གོང་བརྒྱུད་ལྷོ་ཕྱི་རྫོང་ལ་ཉག་ཉག་ཏུ་
 བརྐྱུགས་ཡོད།
 ཉོག་ to be confused, to be dopey, turbid || I am confused in my math
 class. ཕྱི་ས་རིག་གི་སྒྲིབ་ཁྲིད་སྐབས་སུ་ངའི་མགོ་ཉོག་
 ཉོན་མོངས། lust, amorous feeling || He kept his lust disguised.
 ཁོས་རང་གི་ཉོན་མོངས་མི་མངོན་པར་བྱས།
 གཉམ་འགོམ་ཞེས། oppression, coercion || The landlords' oppression infuriated
 the peasants. ཞིང་བདག་གི་གཉམ་འགོམ་གྱིས་ཞིང་པ་རྣམས་ཁོང་ཁོ་ལངས་སུ་བཅུག་
 གཉིད། sleep || I had a very nice sleep. ར་ལ་གཉིད་ཏུ་ཅང་སྦྱིད་པོ་ཞིག་ལུག་བྱུང།
 གཉིད། to sleep || I want to sleep now. ར་ད་ལྟ་གཉིད་འདོད།
 གཉིད་ལུག་ to fall asleep || I don't want to fall asleep when I'm driving.
 རས་བྲུངས་འཁོར་ཁ་ལོ་བྱེད་དུས་གཉིད་ལུག་མི་འདོད།
 གཉིད་ཆག་ insomnia, sleepless || I never had insomnia when I was younger.
 རྒྱུད་དུས་སུ་ངའི་གཉིད་ཆག་ཐེབས་མ་མྱོང།
 གཉིད་གཏམ། sleep talk || What he says when he's asleep (sleep talk) makes

no sense. ཁོ་གཉིད་དུ་ཡུར་བའི་དུས་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་གཉིད་གང་ལ་དོན་སྤིང་མེད།
གཉིད་ཐེབས། to feel sleepy || I began to feel sleepy after drinking a large

bowl of meat soup. འཁྲུང་ཀར་ཡོལ་གང་བཏུངས་རྗེས་དལ་གཉིད་ཐེབས།
གཉིས། two || Please buy two pencils for me. དལ་ཚ་སྐྱུག་གཉིས་ཉོས་དང།

གཉིས་ཀ། both || Are you both Tibetan? ཁྱོད་གཉིས་ཀ་བོད་པ་ཡིན་ནམ།
གཉིས་པ། second || I'm the second tallest in my class.

དེ་མི་དམོ་འཛོལ་གྲུ་འི་ནང་གཟུགས་རིང་བོ་མང་གཉིས་པ་ཡིན།
གཉིས་པོ། the two || The two of us should get married. རེད་གཉིས་གཉེན་སྲིག་བྱེད་འོས།
གཉེན་གྲོགས། bosom friend, affectionate friend || She has been my bosom
friend for two decades. ལོ་ཉི་ལྱའི་རིང་ལ་ཁོ་མོ་ནི་དའི་གཉེན་གྲོགས་ཡིན།

གཉེན་སྲིག་ marriage || His marriage ended in divorce. ཁོའི་གཉེན་ཐོབ།
གཉེན་ཉེ། close relatives || My close relatives all live in my home place.

དའི་གཉེན་ཉེ་ཚང་མ་པ་ཡུལ་དུ་ཡོད།
གཉེན་སྟོན། wedding || Few people attended the wedding ceremony.

གཉེན་སྟོན་ལ་མི་འགའ་མ་གཏོགས་ལུགས་མེད།
གཉེར། to manage || Who do you want to manage your shop?

ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་ཚོང་ཁང་སུ་ལ་གཉེར་དུ་འཇུག་འདོད།
གཉེར་མ། wrinkles || The wrinkles in his face suggested he was very old.

ཁོའི་གདོང་གི་གཉེར་མ་དེས་ཁོ་ཉ་ཅང་རྣམས་ཡོད་པ་མཚོན།
གཉེན་ཚུངས། amiable, gentle || His amiable personality won him many

friends. ཁོའི་རང་ག་ཤེས་གཉེན་ཚུངས་གི་རྣམས་ཀྱིས་ཁོ་ལ་གྲོགས་པོ་མང་བོ་ཡོད།
མཉམ་¹equal; ²in parallel; ³flat || ¹We have equal amounts of money. རོ་ཚོ་

ལ་སྒོར་མའི་གངས་ཀ་མཉམ་པོ་ཡོད། ²These two lines are parallel. ཐེག་འདོད་གཉིས་ནི་
མཉམ་འགྲོ་ཡིན། ³The farmland in the valley is flat. ལུང་ཁུག་གི་རྩོ་ཁིང་དེ་ནི་དོས་

མཉམ་ཡིན།
མཉམ་འཇོག་ heed, attention || When the teacher lectures, give him your
attention. དགོ་རྒྱུ་གིས་སྲོལ་ཁིད་བྱེད་སྐབས་མཉམ་འཇོག་གིས།

མཉམ་གཉེར། co-operative management, joint stock || The company's spirit
of co-operative management was successful.

རྒྱུ་ཟེའི་མཉམ་གཉེར་གྱི་སློབ་སྦྲོལ་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ།
མཉམ་གཏོང་རོལ་དབྱངས། orchestra music || He likes to listen to orchestra music

in the afternoon. ཕྱི་དྲོར་ཁོ་མཉམ་གཏོང་རོལ་དབྱངས་ལ་ཉན་པར་དགའ།
མཉམ་དུ། together with || I want to go shopping together with you.

ད་ཁྱོད་དང་མཉམ་དུ་ཉོ་ཆ་རྒྱག་དུ་འགྲོ་འདོད།

མཉམ་གནས། coexistence || I hope we can live together in peaceful
 coexistence. ངས་ཞི་བདེ་མཉམ་གནས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་ང་ཚོ་འཚོ་གནས་ཐུབ་པའི་རེ་བ་འདོན།
 མཉམ་འབྲེལ། combined, united, allied || Letters are combined to make
 words. ཡི་གེ་ལས་བསྟན་གྲུབ།
 མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས། United Nations || The United Nations is in New York.
 མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནི་ཚོལ་ཡོག་ན་གཞི་ཆགས་ཡོད།
 མཉམ་ལས། co-operation || I hope our mutual co-operation will help us
 both. ངའི་རེ་བ་ནི་ང་ཚོའི་མཉམ་ལས་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་དགོ་མཚན་བསྐྱར་རྒྱུ་དེ་ཡིན།
 མཉེན་ཆ། flexibility, pliability || The flexibility of his views surprised me.
 ཁོའི་ལྟ་བུའི་མཉེན་ཆ་དེས་ང་ལ་མཚན་དུ་བཅུག།
 མཉེན་པོ། flexible, limber || Rubber is flexible. འགྲིག་ནི་མཉེན་པོ་ཡིན།
 རྫོང་རྫིང་རེ། old (used to describe objects, for example, clothes), rags ||
 Yesterday I threw away my old clothes and bought new ones.
 བུ་སངས་ངས་པོ་ན་པ་རྫིང་བ་དག་དོར་ནས་གསར་བཅོས།
 རྫད། (བརྫད། བརྫངས། རྫོངས།) to have stomach cramps, to have diarrhea || I don't
 want to eat that because I don't want to have diarrhea.
 ང་འཁྲུག་བརྫད་ན་མི་འདོད་པས་ངས་ཟ་མ་དེ་ཟ་མི་འདོད།
 རྫད་ནད། diarrhea || After two days of diarrhea I was very weak.
 རྫད་ནད་བྱུང་ནས་ཉིན་གཉིས་འགོར་རྗེས། ངའི་ལུས་ལོ་ཉམ་བལ་པར་གྱུར།
 རྫབ། (བརྫབ། བརྫབས། རྫོབས།) to fumble || In the darkness I fumbled for my
 flashlight. ལུག་ནག་གི་ནང་དུ་ངས་ལག་བརྫབས་ནས་སློག་བཅུལ།
 རྫིང་མ། ancient, old || The ancient relic is very valuable.
 དངོས་རྒྱུ་རྫིང་བ་དེ་ཉུང་ཚུ་ཆེ།
 རྫིང་ཞེན། conservative || His attitude is very conservative.
 ཁོའི་ལྟ་ཕྱོགས་ནི་རྫིང་ཞེན་ཆེ།
 རྫིད། (བརྫིད། བརྫིས།) to wilt, to wither || The hot weather made the grass wilt.
 ཚོ་བས་རྩ་རྫིད་དུ་བཅུག།
 རྫོད། to find || I want to find my lost ring. ངས་རང་གི་པོར་ཟིན་པའི་མཚན་བུ་གསུམ་རྫོད་འདོད།
 རྫོག་འཛིང། ¹confusion; ²complexity, intricacy || ¹What he said caused a lot
 of confusion. ཁོས་གཏམ་གྱིས་རྫོག་འཛིང་ཆེན་པོ་བཅོས། ²I don't like to read his
 books because of the complexity of his language. ཁོའི་ཚིག་སླུང་ལ་རྫོག་འཛིང་
 བས་ང་ཁོའི་དཔེ་ཆ་རྫོག་འཛིང་མི་དག་པ།
 རྫོང་འདོགས། to frame a case against someone, to vilify, to slander || When I
 was a child my mother said, "The desire to slander someone else

will eventually hurt you more than them.” གྲིས་པའི་དུས་སུ། ཨ་མས་“མི་གཞན་ལ་
སྐད་འདྲི་གསལ་པའི་བསམ་སྒྲུང་གྲིས་པ་རོལ་ལ་གཞིན་པ་ལས་རང་ལ་རྣམ་སྤྲིན་དེ་བས་ཆེན་པོ་བཟོ་ངས་”ཞེས་
བཤད་ཐྱིད།

སྐྲན། melodious || The melodious sounds of the herding boys’ flutes
drifted across the mountain. ལྷུགས་ཇི་བུ་རྒྱུང་དེའི་གླིང་བུའི་རྒྱ་སྐྲན་རི་ལུང་ཡོངས་སུ་ཁྱབ།

སྐྲན་གྲགས། reputation, fame, prestige || He has a reputation for being
dishonest. ཁོ་རང་ཉ་ཅང་གཞུང་དང་མིན་པ་རྒྱུན་ལ་གྲགས་ཡོད།

སྐྲན་གྲགས་ཅན། famous, well-known, renowned || He is a famous poet.
ཁོ་ནི་སྐྲན་ངག་པ་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན།

སྐྲན་ངག། poetry, verse || How many lines of poetry can you recite?
ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྲན་ཚོག་ལས་ཆོག་རྟེན་ཅེ་ཅམ་སྐྱོད་སྐྱོར་གྲུབ།

སྐྲན་ངག་མཁལ། poet || Who is the most famous Tibetan poet?
བོད་ཀྱི་སྐྲན་ངག་མཁལ་ཆེས་གྲགས་ཅན་ནི་སུ་ཡིན།

སྐྲན་འཛེབས། melodious, harmonious sounding || Our singing was
melodious. ང་ཚོས་གྲུ་བྲངས་པ་ལ་སྐྲན་འཛེབས་ལྡན།

སྐྲན་དུ་གསོལ། to report || I want to report what I did last night. མངའ་དགོང་རང་
གིས་ཅི་ཞིག་ལས་པའི་སྐོར་ངས་སྐྲན་དུ་གསོལ་འདོད།

སྐྲན་པོ། pleasant, melodious || I can remember my mother’s pleasant voice
telling us stories in the evening.

ཉིན་རེའི་དགོང་མོར་ཨ་མས་གཏམ་རྒྱུད་བཤད་པའི་སྐད་སྐྲན་མོ་དེ་ངས་བྲན་བྲུབ།

སྐྲན་ཚོམ། poetry || I don’t like modern poetry very much.
དེ་རང་བས་ཀྱི་སྐྲན་ཚོམ་ལ་ངདེ་འདྲ་མི་དགའ།

སྐྲན་ལྟ། report, petition, account || I will write a report about my activities
last year. བློ་བཟང་རང་གིས་ཅི་ཞིག་ལས་པའི་སྐོར་ལ་སྐྲན་ལྟ་ཞིག་འབྲི་རྒྱ་ཡིན།

སྐྲན། to think, to imagine || I think you are a good student.
ངས་ཁྱོད་ནི་སྐྱབ་མ་བཟང་བོ་ཞིག་ཡིན་པར་སྐྲན།

སྐྲན་ལ། (བསྐྲན་ལ། བསྐྲན་ལ། སྐྲན་ལ།) ¹to have someone sleep, to put someone to sleep;
²to ferment || ¹The mother’s lullaby put the baby to sleep. ཨ་མའི་སྐྲན་མོ་
གྲུ་ཡིས་བྲིས་པ་གཉིད་དུ་བཅུག ²I want the barley to ferment so that I can have
some liquor. ངས་ནས་བསྐྲན་ལ་ནས་ཆང་བཅོག་གྲུ་བྱུང་ན་འདོད།

སྐྲན་གསལ། sediment, deposits, residue || The beer bottle had much sediment
in the bottom. བྲུ་ཆང་དམ་བུའི་ཞབས་སུ་སྐྲན་གསལ་མ་མང་བོ་ཡོད།

སྐྲན། heart || She died of a broken heart. ཁོ་མོས་སེམས་སྐྱོད་ཀྱི་དཀའ་ནས་ཤི།

སྐྲན་ཤོགས། bosom friend, intimate/affectionate friend || He is my bosom

friend. ཁོ་ཞིང་འདི་སླིང་གྲོགས་ཡིན།
 སླིང་བཅུད། essence, extract || The essence of his philosophy is easy to understand. ཁོ་འདི་མི་ཚོ་ལྟ་བུ་བའི་སླིང་བཅུད་ནི་གོ་སླབ་བཞིག་ཡིན།
 སླིང་རྩེད། timid, cowardly || Don't be timid, be brave.
 སླིང་རྩེད་མ་བྱེད་པར་སློབ་སྦྱོང་དང་།
 སླིང་ཇེ། mercy, kindness, charity, compassion || The Buddha's mercy is boundless. བསམ་རྒྱལ་གྱི་བྱ་མཁས་སླིང་ཇེ་ལ་འཛོད་མཐའ་མེད།
 སླིང་ཇེ་ཚེན་པོ། merciful, compassionate || Be merciful, don't be cruel.
 སླིང་ཇེ་ཚེན་པོ་འཛོན་པ་ལས་སྲིག་སྤྱོད་མ་བྱེད།
 སླིང་ཇེ་བོ། cute, lovely, pretty || That little girl is so cute.
 བུ་མོ་རྒྱུང་རྒྱུང་དེ་ནི་སླིང་ཇེ་བོ་ཞིག་རེད།
 སླིང་ཇེ་བྲལ། merciless, unsympathetic, inhuman || His decision was merciless. ཁོ་འདི་ཐག་གཅོད་ནི་སླིང་ཇེ་བྲལ་བ་ཞིག་རེད།
 སླིང་གཏམ། secrets, innermost feelings || I told her all my secrets.
 དམ་ཁོ་མོ་ལ་རང་གི་སླིང་གཏམ་ཚང་མ་བཤད།
 སླིང་སྟོབས། spirit, courage, bravery || I admire his courage.
 དམ་ཁོ་འདི་སླིང་སྟོབས་ལ་ཡིད་སྤོན་བྱེད།
 སླིང་སྟོབས་ཅན། brave, courageous || Though there was every reason to be frightened, he was courageous.
 ལྷན་དགོས་པའི་གནས་ལུགས་ཅི་རིགས་ཡོད་ཀྱང་། ཁོ་ཞིང་སླིང་སྟོབས་ཅན་ཞིག་རེད།
 སླིང་ཐག་པ། earnest, sincere || He is my sincere friend.
 ཁོ་ཞིང་འདི་སླིང་ཐག་པའི་གྲོགས་པོ་ཡིན།
 སླིང་དོན། essential/fundamental meaning, significance || I'm not sure that I understand the significance of what you are saying. རྒྱུད་ཀྱིས་ཤོད་བཞིན་པའི་སྐད་ཚུལ་སླིང་དོན་ལ་དམ་གོ་བ་ལོན་ཡོད་མེད་ཐག་མི་ཚོད།
 སླིང་སྤྲུག ¹lover; ²beautiful || ¹He was my lover before I married. དགཉེན་སྤྲུག་མ་བྱས་གོང་ཁོ་ཞིང་འདི་སླིང་སྤྲུག་ཡིན། ²She is not as beautiful as she was a decade ago. ཁོ་མོ་ཞིང་འདི་བཅུ་ལོ་སྡོམ་གྱི་དེ་འདྲའི་སླིང་སྤྲུག་ཅིག་མ་རེད།
 སླིང་ནད། ¹hatred; ²heart disease || ¹He has much hatred for injustice. ཁོས་དྲང་གཟུ་མིན་པ་ལ་སླིང་ནད་ཚེན་པོ་བཅུངས། ²The doctor diagnosed his problem as heart disease. ལྷན་མཁས་ཁོ་འདི་ནད་གཞི་དེ་སླིང་ནད་ཡིན་པར་ངོས་བཟུང་།
 སླིང་ནས། truly, really, sincerely, genuinely, from the heart || He genuinely wishes to help those who are poorer than he is. ཁོས་རང་ལས་ཀྱང་ཉམ་ཐག་པའི་མི་དེ་ཚོ་ལ་སླིང་ནས་རོགས་བྱེད་འདོད་སྤྲོས།

སྤྲོད་ཇོ་འོས་པའི། pitiful, pathetic, sympathetic || Her life was a pathetic story. ཁོའི་འཚོ་བའི་སྤྲོད་ཇོ་འོས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཉིད་དུ་བྱུང་།

སྤྲོད་རྒྱལ། diligence, unremitting, industry, persistence || His persistence in seeing a job through to the end is commendable.

ཁོས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བྱུང་བའི་སྤྲོད་རྒྱལ་དེ་ནི་བསྐྱོད་ར་བྱེད་འོས་པའི་གཞི་ཡིན།
སྤྲོད་རྒྱལ་ཅན། diligent, industrious || Like her mother, she is a diligent wife and mother. ཁོའི་མ་མ་དང་འདྲ་བར། ཁོའི་ཞེ་ཞུམ་བཏགས་མ་དང་མ་མ་སྤྲོད་རྒྱལ་ཅན་གྱི་གཞི་ཡིན།

སྤྲོད་ལ། (བསྤོད་ལ། བསྤོལ་ལ།) to break down, to collapse, to destroy || The strong wind may destroy some buildings.

རྒྱུ་རྩེ་ཚོན་པོས་ཐོག་ཁང་ཁ་བ་ཤས་བསྤོལ་ན་ཐོག་ཁང་ཁ་བ་ཤས་མེད།
སྤྲོད། (བསྤོད། བསྤོལ། སྤོལ།) to reduce, to lessen || How can we reduce livestock death due to snowstorms?

ཁངས་སྤྱོད་ལས་ལྷན་པོས་ཐོག་ཁང་ཁ་བ་ཤས་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་བསྤོད་བྱས།
སྤོད། to become ill, to be sick || My father became ill because he was too busy. དེ་མཁའ་བྲེལ་འཚུབ་ཆེད་གསུམ་ནས་ལྷན་པོ་གཞི་སྤོད།

སྤོད་གཞི། disease, sickness || This disease has already killed several people. སྤོད་གཞི་འདི་ས་མི་འགའ་ཚོ་སྤོད་གཞི་བྱས།

སྤོག་ (བསྤོག་ བསྤོགས། སྤོགས།) to pursue, to follow, to run after || I want to follow her wherever she goes. ཁོའི་གང་སར་བྱིན་ན་དེ་གར་བསྤོག་འདོད།

སྤོག་ (བསྤོག་ བསྤོག་ སྤོག།) to be close, to be intimate, to come near || I want to be close with you. ད་ཚུད་དང་བསྤོག་འདོད།

སྤོག་ (བསྤོག་ བསྤོགས། སྤོགས།) to stir (the water until it is dirty), to blend || Don't stir the water in the spring. རྒྱུ་མིག་མ་སྤོགས།

སྤོད། (བསྤོད། བསྤོད། སྤོད།) to feed, to take care of || I take care of my children. དས་རང་གི་བྱིས་པ་རྒྱུ་མ་སྤོད།

སྤོབ། (བསྤོབ། བསྤོབས། སྤོབས།) to fumble || He fumbled when he picked up the book in the darkness. ཁོས་དཔེ་ཆ་ལེན་སྐབས་སྤོབ་སྤོབ་ལ་ལག་པས་བསྤོབས།

སྤོམ། (བསྤོམ། བསྤོམས། སྤོམས།) to level || We will level the schoolyard tomorrow. མང་ཉིན་ཚོས་སྤོམ་གྱི་འཇམ་པ་སྤོམ་རྒྱུ་ཡིན།

བསྤོན་འཕྲིན་འཕུལ་ཆས། television, TV set || My television is made in Japan. དེ་འདི་བསྤོན་འཕྲིན་འཕུལ་ཆས་འཇར་པན་དུ་བྱོན་སྤོད་བྱས།

བསྤོད་འདོགས། accusation || The accusation that he had stolen money was false. ཁོས་སྤོད་མོ་བསྤོད་འདོགས་དེ་རྒྱུ་མ་ཡིན།

བསྤོན་བཀུར། reverence, treatment that comes out of esteem || The Buddha is

held in much reverence. སངས་རྒྱལ་ལ་བསྐྱེན་བུ་རྒྱུ་ཚོན་པོ་བྱེད།

51

ཉག་ཉག་ only, exactly || I only want to buy three of these.

ངས་འདི་གསུམ་པོ་ཉག་ཉག་ཉོ་འདོད།

ཉང་། party (political party) || The Communist Party has a long history.

གྲུང་ཁབ་ཉང་ལ་ལོ་རྒྱུས་རིང་མོ་ཞིག་ཡིད།

ཉན་ཉིག་ earnest, serious || His earnest presentation convinced us he was

telling the truth. ཁོའི་ཉན་ཉིག་གི་རྒྱལ་བསྐྱེན་པ་དེས་ང་ཚོ་ལ་ཁོས་གཏམ་དྲང་བོ་བཤད་བཞིན་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་སུ་བརྟུག་

ཉན་ཉིག་གིས། earnestly, seriously || He earnestly listened to the speech.

ཁོས་ཉན་ཉིག་གིས་གཏམ་བཤད་ལ་ཉན།

ཉར་ཡིག་ telegram || Where can I send a telegram? ངས་གང་ནས་ཉར་ཡིག་གཏོང་བྱེད།

ཉར་འཛོམས། meditation || Solitary meditation was something he did every

year for a week. མཚམས་སྡོད་ཉར་འཛོམས་ནི་ཁོས་ལ་རེར་གཟའ་ལའོར་གཅིག་རེར་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན།

ཉོག་ཙམ། a little, a small amount || I want just a little salt in my milk tea.

ངའི་འོ་ཇའི་ནང་ལ་ཚཱི་ཉོག་ཙམ་མ་གཏོགས་མི་དགོས།

གཏག་ (གཏག་གས།, གཏག་གས།, གཏག་གས།) to beat, to lash, to whip || I want to beat my fur

coat. ངས་རང་གི་སྒོ་གཤམ་གཏག་འདོད།

གཏན་མྱོག་ permanent friend, spouse || My spouse is the same age as my

brother. ངའི་གཏན་མྱོག་གས་དང་སྤྱོད་ལྡན་གཉིས་ནི་ན་ལྡན་ཡིན།

གཏན་འགོག་ ban, prohibition, proscription || Owning guns is not banned in

America. མེ་མདའ་སྐར་འཛོམས་བྱེད་པ་དེ་ཨ་མེ་རི་ཁ་སུ་གཏན་འགོག་མི་བྱེད།

གཏན་དུ། forever, for perpetuity, constant || I will believe in Buddhism

forever. ངས་ནང་བསྐྱེན་གཏན་དུ་དད་པ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།

གཏན་ནས། at all, never || I don't believe anything he says at all.

ཁོས་བཤད་པ་ཚང་མ་ལ་ང་ཡིད་མི་ཆེས།

གཏན་འབེབས། decision, determination || Her decision is final.

ཁོའི་གཏན་འབེབས་ནི་ཕྱ་ཐག་ཚེད་པ་ཞིག་ཡིན།

གཏན་ཚིག་གས་རིག་པ། logic || Did you study logic at the monastery?

ཁྱོད་ཀྱིས་དགོན་པ་རུ་གཏན་ཚུགས་རིག་པ་ཨ་སྤྲུང་ས།
 གཏན་སྲོལ། theorem || This math theorem is hard for me to understand.
 ཚུམ་རིག་གི་གཏན་སྲོལ་འདི་བདག་ལ་མཚོན་ན་རྟོགས་དཀའ།
 གཏམ། speech, talk || His speech was too long. ཁོའི་གཏམ་རིང་དྲགས་སོང་།
 གཏམ། (གཏམ། གཏམས། བོམས།) to bargain || I bargained and got a cheaper price.
 དས་གོང་གཏམས་ནས་གོང་དམ་འཚོ་ལོ།
 གཏམ་རྒྱུ། legend, fable, tale || I can tell several interesting fables.
 དས་གཏམ་རྒྱུ་མཚར་པོ་འགའ་བཤད་ཐུབ།
 གཏམ་ངན། bad news || Bad news! Your sister had an accident.
 གཏམ་ངན་ཞིག་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྲིང་མོ་ལ་ཚག་སྐྱོ་ཞིག་བྱུང་།
 གཏམ་སྟན། good news, pleasant talk || Good news! You passed the
 examination. གཏམ་སྟན་ཞིག་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱགས་འཕྲོད་སོང་།
 གཏམ་དབེ། proverb, saying || He used a lot of proverbs in his speech. ཁོས་རང་
 གི་གཏམ་བཤད་ནང་དུ་གཏམ་དབེ་མང་པོ་བཀོལ།
 གཏམ་བཟང། good news || I haven't had any good news in a long time.
 དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ལ་ང་ལ་གཏམ་བཟང་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་།
 གཏམ་བཤད་པ། spokesman || He has been our spokesman for two years.
 ཁོ་ངོའི་གཏམ་བཤད་པ་བྱས་ནས་ལོ་གཉིས་འགོང།
 གཏལ་མ། mortgage || How much is your house mortgage?
 ཁྱོད་ཀྱི་ཁང་བའི་གཏལ་མ་གཚོད་ཡིན།
 གཏིག་(བཏིག་བཏིག་གཏིགས།) to drop, to drip, to trickle || The doctor dropped
 medicine in my eyes. ལྷན་པས་ངའི་མིག་ནང་དུ་སྐྱུན་ཆུ་བཏིག།
 གཏིང། bottom, depths, deep || The bucket fell to the well bottom. ལུ་
 ཟོ་དོང་གི་གཏིང་ལ་ལྷུང།
 གཏིང་ནས། deeply, at all || He deeply loves me. ཁོ་རང་ང་ལ་སེམས་གཏིང་ནས་དགའ།
 གཏིང་མ་ཚོད། to be unsure of the complete reason || I'm unsure of the
 complete reason as to why he committed suicide.
 ཁོས་རང་སྲོག་བཅད་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ངས་གཏིང་མ་ཚོད།
 གཏིང་ཚད། depth || What is the lake's depth? མཚོ་དའི་གཏིང་ཚད་ནི་གཚོད་ཡིན།
 གཏིང་ཟབ། deep, intense || She has a deep feeling for music.
 ཁོ་མོར་གླུ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྲང་ནས་ཚོར་འདུ་གཏིང་ཟབ་ཅིག་ཡོད།
 གཏུག་(གཏུག་གཏུགས། གཏུགས།) to reach, to meet, to beat || I want to meet you
 tomorrow. སང་ཉིན་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འདོད།
 གཏུག་གཤེར། prosecution, charge || The criminal charge against him is

serious. ཁོ་དང་འབྲེལ་བའི་ནག་ཉེས་གཏུག་གཤམ་ཤེས་པའི་ཉེ་ཆ་ཙམ་ཚབས་ཆེ།
 གཏུབ། (གཏུབ། གཏུབས། གཏུབས།) to cut up || I'll cut up the meat. རས་ཤེས་གཏུབ་རྒྱུ་ཡིན།
 གཏམ་འཆལ། ¹rumors; ²meaningless talk || ¹There were many rumors about
 her romantic adventures. ཁོ་མིའི་ཉམས་སྲོང་མཚར་བའི་སྐོར་ནས་གཏམ་འཆལ་མང་བོ་མཆེད།
²I don't like to engage in meaningless talk. ར་གཏམ་འཆལ་ལོད་རྒྱུར་མི་དགའ།
 གཏུམ་པོ། brutal, cruel || That cruel man often beats his horse.
 མི་གཏུམ་པོའི་དཔལ་ཁོའི་རྩལ་རྒྱུན་པར་རྟེན།
 གཏུམ་སྦྱིད། violent/cruel/brutal/savage behavior || His wife divorced him
 because of his violent behavior. ཁོའི་གཏུམ་སྦྱིད་ཀྱི་དབང་གིས་ཁོའི་རྒྱུང་མ་ཁོ་དང་གཉེན་
 ཐོར།
 གཏེ་བོ། ringleader, agitator, chief conspirator, prime culprit || He is the
 ringleader of that criminal group. ཁོ་ནི་ནག་ཉེས་ཚོགས་ཁག་དེའི་གཏེ་བོ་ཡིན།
 གཏེར་ཁ། mineral/ore deposit, mine || There is a large mineral deposit in
 those mountains. རི་བོ་འདྲི་ཚོའི་ཁོད་དུ་གཏེར་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད།
 གཏེར་དོར་ས། minerals || Gold and silver are valuable minerals. གསེར་དངུལ་གཉེས་
 བེ་གཏེར་དོར་ས་རྩ་ཆེན་ཡིན།
 གཏེར་མཛོད། treasury || The national treasury is well-protected.
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཏེར་མཛོད་ལ་སྲུང་སྦྱོབ་ལེགས་པོ་བྱེད།
 གཏོགས། to belong to || This land belongs to me. ས་ཁིང་འདི་རལ་གཏོགས།
 གཏོད། (གཏད། བཏད། ཐོར་ས།) to free, to send, to dispatch || Please send my
 telegram as soon as possible. རའི་ཏར་ཡིག་གང་མཚུགས་ཇི་མཚུགས་ཀྱིས་ཐོར་ས།
 གཏོད་ཕོད། generosity || I like his generosity. ར་ཁོའི་གཏོད་ཕོད་ལ་དགའ།
 གཏོད་ཕོད་ཅན། generous, charitable, philanthropic || She is charitable toward
 beggars. ཁོ་མོ་ནི་སྤང་བོའི་གཏོད་ཕོད་ཆེ།
 གཏོད། (གཏོད། གཏད། གཏོད།) ¹to believe; ²to put in charge of, to direct || ¹No
 one would believe that flowers can bloom in the sky. ར་མ་མཁའ་འར་མེ་ཏོག་
 བཞད་ཐུབ་པར་སུས་ཀྱང་ཡིད་མི་གཏོད། ²She was put in charge of that class of
 students. འཛིན་སྐྱོད་དེའི་འགན་ཁུར་ཁོ་མོ་ལ་གཏད།
 གཏོར། to scatter, to take apart, to separate, to destroy || I had to take apart
 the clock because it wasn't working. ཚུ་ཚོད་འཁོར་ལོ་འགལ་སྦྱོད་མ་བྱས་པས་རས་དེ་
 གཏོར་དགོས་བྱུང།
 གཏོར་བརྒྱུ། destruction, ruin || The destruction of the old building was
 complete. ཐོག་ཁང་རྗེས་བཞུག་རྩལ་གཏོར་བརྒྱུ་ཐོབ་ས།
 བཏད་སྦྱོར་ས། impartiality, neutrality || Even though one of the people was

his brother, he maintained his impartiality. ཁོ་ཚོའི་གྲས་སུ་གཅིག་ནི་ཁོའི་སྤྱན་ལ་
ཡིན་རུང་། ཁོས་ཀྱང་ལ་བཏང་སྟོམས་བཟུང་།

། horse || I led the horse to the river for a drink. དས་རྟ་ཚུ་ཁར་འཁྲིད།

རྟ་ཚུ་ག་ horse racing || I liked horse racing when I was young.

ང་ཚུང་དུས་སུ་རྟ་ཚུ་ག་ལ་དགའ།

རྟ་སྒྲ་ saddle || This saddle is too small for me. རྟ་སྒྲ་འདི་ང་ལ་ཚུང་དགས།

རྟ་མཚོ་ག་ fine horse || This fine horse is too expensive for me. རྟ་མཚོ་ག་འདི་ང་ལ་

མཚོན་ན་གོང་དཀའ་དགས།

རྟ་ཇི། horse herdsman || He became a horse herdsman at the age of

thirteen. ལོ་བཅུ་གསུམ་སྟེང་ཁོ་རྟ་ཇི་ཞིག་ཏུ་གྱུར།

རྟ་ག་ཏུ། always || Don't always be unhappy. རྟ་ག་ཏུ་སེམས་སྤྱུག་མ་བྱེད།

རྟ་གས། mark, symbol, signal || What does that symbol mean?

རྟ་གས་དེས་ནང་དོན་ཅི་ཞིག་མཚོན།

རྟ་གས་མ། medal, emblem || He wore the medal pinned to his chest. ཁོ་ལ་རང་

གི་བྲང་ཁར་བཏགས་ཡོད་པའི་རྟ་གས་མ་དེ་ཐོབ།

རྟིང། bottom, end || How deep is the bottom of the lake? མཚོ་ལུ་དེ་ལ་གཏིང་ཚོང་ཅི་

ཅོམ་ཡོད།

རྟུ་ག་འི། fart || His fart smelled bad. ཁོའི་རྟུ་ག་འི་ལ་འི་རབ་འོ།

རྟུ་ག་པ། excrement, shit, manure || The excrement was collected and used

as fertilizer. རྟུ་ག་པ་བཏུས་ནས་ལུང་རྒྱས་སུ་བཀོལ།

རྟེན། (བརྟེན། བརྟེན། རྟེན།) to depend on, to rely on, foundation || I depend on my

children now that I'm old. དང་རྒྱས་ཡོད་པས། རང་གི་བྱིས་པ་ཚོ་ལ་བརྟེན་ཡོད།

རྟེན་གཞི། basis, foundation || What is the basis for your argument?

ཁྱེད་ཀྱི་རྟེན་གཞི་འི་རྟེན་ས་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།

རྟོག་དཔྱད། investigation, research || The investigation will require at least

six months. རྟོག་དཔྱད་བྱེད་པར་ཉུང་མཐར་ཡང་ལྔ་བཟུང་དགོས།

རྟོག་ཞིབ། inspection, examination || After the inspection of our factory we

were all relieved. ང་ཚོའི་བཟོ་གྲུ་ལ་རྟོག་ཞིབ་བྱས་རྗེས། ང་ཚོ་ཚང་མའི་སེམས་བདེ་མོར་གྱུར། The

inspection of the factory revealed several violations of safety

regulations. བཟོ་གྲུའི་རྟོག་ཞིབ་ལས་བདེ་འཇགས་སྤྱི་གཞི་སྲོལ་དང་འགལ་བའི་གནས་ཚུལ་འགའ་རྙེད།

རྟོག་ཞིབ་པ། inspector, investigator || He is a safety inspector. ཁོ་ནི་བདེ་འཇགས་

རྟོག་ཞིབ་པ་ཞིག་ཡིན།

རྟོག་བཟོ། ¹fabrication, making up, ²exaggeration || ¹He is very good at the

fabrication of stories. ཁོ་ནི་སྤྲིང་གཏམ་རྟོག་བཟོ་བྱེད་པར་མཁས། ²That story is an

exaggeration. གཏམ་རྒྱུད་དེ་ནི་རབ་བཏགས་ཤིག་རེད།
 རྟོགས། to understand, to comprehend || I can't understand any French.
 རས་རྒྱ་སྐད་རྟོགས་མི་ཐུབ།
 རྟོགས་པ། enlightenment, understanding, comprehension || I achieved a new
 understanding of the purpose of life after hearing him talk.
 ཁོའི་གཏམ་བཤད་ལ་ཉན་རྗེས། མི་ཚོའི་དམིགས་ཡུལ་ཐོག་ནས་ང་ལ་རྟོགས་པ་གསར་བཞིག་བྱུང།
 རྟོན། (བརྟན། བརྟན། རྟོན།) to believe, to trust || I believe what you say.
 ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་གསུང་ལ་ངས་ཡིད་རྟོན།
 རྟོལ། (བརྟོལ། བརྟོལ། རྟོལ།) ¹to bore (holes); ²to reveal || ¹He bored holes in the
 wood. ཁོས་ཤིང་ལ་ཁུང་བྲུ་བརྟོལ། ²He revealed several secrets about his past.
 ཁོས་རང་གི་སྤོན་ཚད་ཀྱི་གསང་བ་འགའ་བརྟོལ།
 ལྷ། (བལྷ། བལྷས། ལྷོས།) to look at, to see || Do you want to look at my new
 house? ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་ཁང་བ་གསར་བ་ལ་བལྷ་མི་འདོད།
 ལྷ་སྦྱོང་། taking care of, looking after || Who is looking after your baby
 daughter? ཁྱོད་ཀྱི་བུ་མོ་ལ་སུས་ལྷ་སྦྱོང་བྱེད་ཀིན་ཡིད།
 ལྷ་མཁན། audience, onlooker || The audience did not like the performance.
 ལྷ་མཁན་ཚོ་ལ་འཇབ་སྟོན་དེ་ལ་མ་དགའ།
 ལྷ་རྟོག་surveillance, supervision || My parents are old now and I am busy
 taking care of them every day. ད་ལྷ་ཕ་མ་གཉིས་ཀ་རྒྱས་ཡོད་པས། ངས་ཉིན་རེར་ཁོ་ཚོ་ལ་
 ལྷ་རྟོག་བྱས་ནས་ཁོ་མ་པ་མེད།
 ལྷ་བ། ideology, view || Few people could agree with his ideology.
 ཁོའི་ལྷ་བ་ལ་འབྲུད་པའི་མི་ཉུང་དུ་ལས་མེད།
 ལྷ་ཚུལ། viewpoint, standpoint, perspective || What is your viewpoint on
 this question? གནད་དོན་འདིའི་ཐད་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷ་ཚུལ་ཅི་འདྲ་ཡིན།
 ལྷ་ཞིབ། supervision, direction, investigation || I am constantly under my
 wife's supervision. རྒྱུང་མས་ང་ལ་མཚམས་མེད་པར་ལྷ་ཞིབ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།
 ལྷ་དམོ། scene, spectacle, performance || Did you see the dance
 performance last week? ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུང་འཁོར་སྟོན་མའི་ཞབས་བྲོ་ལ་མེ་བལྷས།
 ལྷ་དམོ་བ། audience, onlooker || The audience numbered at least one
 hundred. ལྷ་དམོ་བ་ཉུང་མཐར་ཡང་བརྒྱ་ཐམས་ཡིད།
 ལྷ་ར། according to, in accordance with, as || I did this according to your
 instructions. ངས་ཁྱོད་ཀྱི་གདམས་པ་ལྷར་བྱལ་འདི་བསྐྱབས།
 ལྷས། omen || What are good omens according to Tibetan culture?
 བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལྷར་ན་ལྷས་བབ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།

ལྷོབ། center, core, middle || The center of the earth is very hot.

མའི་གོ་ལའི་ལྷོབ་ནི་ཚོ་བ་ཉ་ཅང་ཆེ།

ལྷོབ། (བཟུབ། བཟུབས། ལྷོབས།) to fold || I want you to fold the sheets and put

them in this drawer. ཁྱོད་ཀྱིས་ཤོག་ལེབ་ལྷོབ་ནས་འཐེན་སྐྱམ་ནང་དུ་འཛོག་རྒྱུར་ངས་རེ་བ་བྱེད།

ལྷོམས། to ripple || The water will ripple when I drop this stone.

ངས་དོ་འདི་འཕངས་པ་ན་རྒྱུ་བོ་ལྷོམས།

ལྷོ་གོས། food and clothes || Everyone needs enough food and clothes.

མི་ཚང་མར་ལྷོ་གོས་འདད་བོ་ཡིད་དགོས།

ལྷོགས། to be hungry || I don't like to be hungry. ང་ལྷོགས་ན་མི་འདོད།

ལྷོས་བཅས། relative || Truth is a relative concept.

བདེན་དོན་ནི་ལྷོས་བཅས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཅིག་ཡིན།

ལྷོས་མེད། absolute || Nothing is absolute. ལྷོས་མེད་ཡིན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད།

སྟོག་ཞུ། preparation, making ready || How long will your preparation

require? ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོག་ཞུ་བྱེད་པར་རྒྱུ་ཚོད་གཚོད་འགོར་རྒྱ་རེད།

སྟར། axe || I need to sharpen my axe. ངས་སྟར་རེ་བཟང་དགོས།

སྟག tiger || I saw a tiger in the zoo on Sunday.

གཟའ་ཉིན་མར་ངས་སྟོག་ཆགས་ཁང་དུ་སྟག་ཅིག་མཐོང་།

སྟག་མོ། tigress || The tigress lunged at the rabbit. སྟག་མོས་རི་བོང་ལ་གཙོས།

སྟངས། way/manner/style of (action) || Her manner makes her more

attractive. ཁོ་མོའི་སྟོང་སྟངས་ཀྱིས་ཁོ་མོ་དེ་བས་ཡིད་འཕྲོག་པར་བཟང་།

སྟབས། ¹posture, stance; ²because || ¹Slouching is not good posture. གཉམ་

ཆག་ཉམས་ཤོར་གྱི་འདུག་སྟབས་ནི་བཟང་བོ་མིན། ²I'm tired because I played

basketball for two hours. ལྷང་རྩོད་སྟོ་ལོ་རྒྱུ་ཚོད་གཉིས་ལ་རྩེས་སྟབས་ངར་ཐང་ཆད།

སྟབས་མ་ལེགས་པ། by accident, unfortunate || It is unfortunate that he did not

finish school. ཁོས་སློབ་གྲྭ་བཏོན་མ་ཚར་བ་ནི་སྟབས་མ་ལེགས་པ་ཞིག་རེད།

སྟབས་ལེགས་ནས། fortunately, luckily || Fortunately, when I needed help you

were there. སྟབས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ། ང་ལ་རོགས་སྐྱེར་མཁོ་བའི་དུས་ཁྱོད་རང་གོགས་སུ་བྱུང།

སྟར། (བསྟར། བསྟར། སྟོར།) to queue, to stand in line/in order || Students queued

outside the dining hall. གསོལ་ཚོགས་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་ན་སྟོབ་མ་ཚོ་གལ་ལ་བསྟར།

སྟག་པོ། compact, thick, dense || The dense earth was difficult to dig

through. ས་སྟག་པོ་དེ་རྒྱེད་ཀྱང་།

སྟུང། (བསྟུང། བསྟུང། སྟུང།) to continue, to do successively || I will continue to

study. ངས་བསྟུང་ནས་སྟོབ་སྟོང་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།

སྟུན། (བསྟུན། བསྟུན། སྟུན།) to cater to, to submit, to compromise, to do in

concession, according to || I don't want to cater to your unreasonable demands. རས་ཚྲོད་གྱི་ལུགས་མཐུན་མིན་པའི་འདོད་པ་དང་བསྐྱུན་མི་འདོད།

སྟེགས་བུ། platform || The platform was made of wood. སྟེགས་བུ་དེ་ཉིང་ལས་བཟོས།
སྟོང། on, on top of || Few sheep graze on top of the mountain. ལུག་འགས་མི་འུ་
རུ་རྩུ་ཟ།

སྟོང་ནས། in terms of || In terms of study he was a good student.

སྟོབ་སྟོབ་གི་སྟོང་ནས་ཁོ་ཞེས་མ་བཟང་བོ་ཞིག་ཡིན།
སྟོན། (བསྟོན། བསྟོན། སྟོན།) to depend on || I'm so ill that I must depend on
medicine to get well. རན་བས་སྟོན་ལ་བསྟོན་ནས་ནད་དྲག་ཏུ་འཇུག་དགོས།

སྟོད། to give, to hand || I will give you my dictionary next week.

གཟུགས་འཁོར་རྗེས་མར་རས་རང་གི་ཚིག་མཛོད་ཚྲོད་ལ་སྟོད།
སྟོད། (སྟོད། སྟོད་སྟོད།) to be bankrupt, to fail economically || The factory went
bankrupt. བཟོ་གྲུ་འི་མ་ཚུ་སྟོད་སྟོད།

སྟོད། ¹thousand; ²empty || ¹I have one thousand yuan. ར་ལ་སྟོར་མོ་སྟོད་གཅིག་
ཡོད། ²Please pour some tea in my empty cup. རའི་མོར་བ་སྟོད་བའི་ནང་དུ་ཇ་ལྷུག་
རོགས།

སྟོད་འཇུག། to compensate for murder || He had to pay a large fine to
compensate for the murder of his enemy.

ཁོས་རང་གི་དགའ་བོ་བསད་པའི་སྟོད་འཇུག་ལ་སྟོར་མོ་མང་བོ་སྟོད་དགོས་བྱུང།
སྟོད་གཏམ། meaningless conversation/speech || I'm tired of all this
meaningless conversation. ར་སྟོད་གཏམ་འདི་རིགས་ལ་སུ་ནས་སྟོད་སྟེ།

སྟོད་བ། empty, void || I looked into the cave and saw a dark void.
རས་བྲག་ཕྱག་ནང་དུ་ལུན་ནག་གི་སྟོད་བ་ཞིག་མཐོང།

སྟོད་བསམ། utopian thought, romantic idea, fantasy || Your idea about love
is only a fantasy. ཚྲོད་གྱིས་བསྟེ་དུང་ལ་བཅངས་པའི་བསམ་ཚུལ་དེ་ནི་སྟོད་བསམ་ཁོ་ན་རེད།

སྟོད། upper part || The upper part of the valley is very dry.
ལུང་བའི་སྟོད་ནི་ཉ་ཅང་སྐླམ་པོ་ཡིན།

སྟོད། (སྟོད། བསྟོད། སྟོད།) to fly into the air || The bird flew into the air.
འདབ་ཚགས་གྱིས་དགྲུང་བསྟོད།

སྟོད་འགག། T-shirt || My new T-shirt was made in Shanghai.
རའི་སྟོད་འགག་གསར་བ་དེ་མང་རྩེ་རུ་མོན་སྟོད་བྱས།

སྟོན། (བསྟོན། བསྟོན། སྟོན།) ¹to point/direct; ²to appear, to reveal || ¹Don't point at
other people with your finger. གཞན་ལ་མཇུག་གྲུས་མ་སྟོན། ²Please reveal one
of your secrets. ཚྲོད་གྱི་གསང་བ་ཞིག་སྟོན་དང།

སྟོན་ཀ autumn, fall (season) || It is cool in autumn. སྟོན་ཀར་ནམ་ལྔ་བསིལ།
སྟོན་བསུ། autumn harvest || We had a good autumn harvest this year.
དེའི་ར་རྩོལ་སྟོན་བསུ་ལེགས་པོ་ཞིག་བྱུང།

སྟོན་པ། Buddha || Beseech the Buddha for knowledge. སྟོན་པ་ལས་ཤེས་བྱ་ལྷ།
སྟོན་པའི་ཚོས་ལུགས། Buddhism || Buddhism has many believers in Asia.
ཨ་ཤི་ཡ་ན་སྟོན་པའི་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་བ་མང་བོ་ཡོད།

སྟོན་མོ། feast, party, banquet || I missed the party last night because I was
ill. ད་ལ་ན་ཚི་བྱུང་བས། མདང་དགོང་གི་སྟོན་མོར་ཞུགས་མ་ཐུབ།

སྟོན་ལས། harvest work || The harvest work made me tired.
སྟོན་ལས་ཀྱིས་ང་བང་ཚད་དུ་བཅུག།

སྟོབས། strength, power || He has much power in his arms. ཁོའི་དཔུང་སྟོབས་ཚེ།
སྟོབས་འབྱོར། might and wealth, power in property || His might and wealth
made him a powerful force. ཁོའི་སྟོབས་འབྱོར་གྱིས་ཁོ་རང་ལ་སྟོབས་ཤུགས་ཚེན་པོ་བསྐྱུལ།
སྟོབས་འབྱོར་ཚེ་བ། rich, powerful, prosperous || My uncle is rich. དའི་ཁུ་བོ་ནི་མི་
སྟོབས་འབྱོར་ཅན་ཞིག་ཡིན།

སྟོབས་ཤུགས། strength, force, power || The strength of his personality
impresses everyone. ཁོའི་རང་གཤེས་ལས་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་མི་རྣམས་ལ་བག་ཚགས་
ཟབ་མོ་བཞག།

བརྟག་ཐབས། diagnosis method, way of examination || His diagnosis method
follows Traditional Tibetan Medicine theory.
ཁོའི་བརྟག་ཐབས་ནི་བོད་ཀྱི་སྲིལ་རྒྱུན་སྐྱེད་གཞུང་ལ་བསྟེན་པ་ཡིན།

བརྟག་དཔྱད། examination, research, test || The examination results showed
that there were some problems.

བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་མཇུག་འབྲས་ལས་གཞན་དོན་འགའ་རེ་ཡོད་པ་བསྟན།
བརྟན་པོ། steady, stable, permanent || He has a stable personality.
ཁོ་ལ་གཤེས་ཀ་བརྟན་པོ་ཞིག་ཡོད།

བརྟོས་འཛོག། comparably, relatively || Her English is relatively better than
his. ཁོ་མོའི་དབྱིན་ཡིག་བརྟོས་འཛོག་གིས་ཁོ་ལས་བཟང།

བསྟན་བཅོས། treatise, work, religious texts || He spent many years writing
his treatise. ཁོས་ལོ་མང་བོ་བཀོལ་མཐར་རང་གི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས།

བསྟན་བཤིག་ཚོ་བོ། mischievous || That mischievous student often makes
other students laugh in class.

སྟོབ་མ་བསྟན་བཤིག་ཚོ་བོ་དེས་སྟོབ་ཁིད་སྐབས་སུ་སྟོབ་མ་གཞན་དག་ལ་རྒྱུན་པར་གད་མེསྟོང།
བསྟར། ¹to practice, to conduct; ²to stand in a line || ¹He practices medicine

in a village. ཁོས་སྤྲོ་བ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེན་ལག་ལེན་བྱེད། ²The students stand in a line to get food from the school kitchen. སློབ་མ་རྣམས་གྲལ་ལ་བསྐྱར་ནས་སློབ་གྲུའི་གསོལ་ཚོགས་ཁང་དུ་ཟེམ་ལེན།

བསྐྱེད་མར། in succession, successively, continually || He read ten books in succession. ཁོས་བསྐྱེད་མར་དཔེ་ཆ་བཅུ་བཀྲམ་གསལ། He had six jobs successively.

ཁོས་བསྐྱེད་མར་བྱ་བ་དུག་གཉེར། He was continually late for class. ཁོ་བསྐྱེད་མར་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་རྗེས་ལ་ལུས།

བསྟོད། to praise, to eulogize, to compliment || This song praises Qinghai Lake. ལྷ་དབྱུངས་འདིས་མཚོ་སྔོན་པོ་ལ་བསྟོད།

བསྟོད་བསྐྱེད། praise, eulogize, compliment || The praise you sang last night to your parents moved everyone. མདང་དགོང་ཁྲོད་ཀྱིས་རང་གི་ཕ་མ་ལ་བྱངས་པའི་བསྟོད་གྲུས་མི་ཚང་མའི་ཡིད་དབང་དྲངས།

ག

གཟོར། scattered, strewn || Broken glass was strewn all over the floor. འཇམ་སྟོའི་ཆག་རོ་བཅའ་ལ་གཟོར་བྱུང།

གདད། separate, different, dissimilar || Black and white are different colors. བླ་ཤོད་དང་དཀར་བོ་གཉིས་ནི་ཁ་དོག་གཟད་ཡིན།

གཅ། even, as far as || I'm so fat I can't even bend over to tie my shoes. ང་ཚོའི་ཡིན་དྲགས་པས་གཅ་བཞུགས་སྟེང་མར་སྐྱར་ནས་ལྷམ་སྟོག་ཀྱང་རྒྱག་མི་བྱལ།

གམ་ཁ། cigarettes, tobacco || I quit smoking cigarettes two years ago. ལོ་གཉིས་སྔོན་ལ་ངས་གམ་ཁ་འབེན་མཚམས་བཅད།

གཚོག་ warning, ultimatum || We ignored his ultimatum so let's see what happens next. ང་ཚོས་ཁོའི་གཚོག་ལ་མི་ཉན་པར་རྗེས་མར་ཅི་འབྱུང་ལ་བལྟ་དད།

གར་ཟོར། scattered, sparse || The grass was sparse on the mountainside. རི་རོ་སུ་རྩ་གར་ཟོར་ལས་མེད།

ག་ཤལ། worst, bad, degenerated || That is the worst handwriting I've ever seen. འདི་ནི་ངས་མཐོང་བའི་ཡིག་གཟུགས་ཆེས་ག་ཤལ་རེད། She is very beautiful but a degenerated woman. ཁོ་མོ་ནི་ཁ་འབྲས་སྐྱེས་གཟུགས་མཚར་དུང་བུད་མེད་ག་ཤལ་ཞིག་རེད།

གག ¹distance; ²to evaporate || ¹What's the distance from Xining to Lhasa? ཟླ་ལོ་ལྷ་མཚོ་ནས་ལྷ་མཚོ་འདི་བར་ལམ་གག་ཅི་ཙམ་ཡོད། ²Water evaporates quickly in

the hot sun. ཉི་མའི་ཚོང་དོག་ཚུ་མགྲོགས་མོས་ཐག
ཐག་གཅོད། ¹decision; ²to decide || ¹It is difficult to make a decision without
more information. གནས་ཚུལ་མང་བོ་རྒྱས་ལོན་མ་བྱས་པར་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱུ་དཀའ། ²I want
you to decide now if you will marry me or not.

ཁྱེད་དང་གཉེན་སྲིད་ཀྱི་མི་ཚུ་ཁྱེད་ཀྱིས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས།
ཐག་ཉེས། near place || No, my relative doesn't live far away, she lives in a
near place. མི་ཞེས་པའི་ཉེ་དུ་ཐག་རིང་ན་མེད། ཁོ་མོ་ཐག་ཉེ་སར་ཡོད།

ཐག་ལ། rope || The rope is made of nylon. ཐག་པ་འདི་ནི་ལུན་གྱིས་བརྒྱས།
ཐག་རིང་བོ། distant, far away || The stars in the sky at night seem so far
away. མཚན་མོར་མཁའ་འདྲུང་ས་སུ་སྐར་མའི་ཚོགས་ཉ་ཅང་རྒྱུང་ཐག་རིང་བའི་སར་གནས་ཡོད་པར་
སྐད།

ཐང་ག། Tibetan painting || Tibetan painting utilizes numerous bright colors
that are used to depict many deities. བོད་ཀྱི་ཐང་གར་ལྷ་གཉེན་མང་བོ་འབྲི་བའི་ཚོན་རྩི་
མདོག་ཅན་སྣ་མང་བཀོལ།

ཐང་ཚད། to be tired/exhausted || I was exhausted after not sleeping for
many hours. ལུ་ཚོད་མང་བོར་མ་གཉིད་པས་ད་ཐང་ཚད།

ཐང་ཚེན། square, large plain || The large plain was covered with grazing
yaks. ཐང་ཚེན་དེར་རྩ་ཟབ་འཚོ་པའི་ཞོར་གྱིས་ཁེངས།

ཐང་སྟོང། desert, uninhabited place, wilderness || The desert behind the
mountain has no inhabitants. རི་རྒྱབ་ཀྱི་ཐང་སྟོང་དེ་ན་ཡུལ་མི་མེད།

ཐང་མ། crops for milling || These crops are for milling. འདི་དག་ནི་ཐང་མ་ཡི་ཞེས།
ཐང་ཡངས་པོ། large/expansive plain || The large plain between those two
mountains is too dry to grow much grass.

འི་བོ་གཉིས་བར་གྱི་ཐང་ཡངས་པོ་དེ་སྐོམ་དྲགས་པས་རྩ་མང་བོ་མི་སྐྱེ།
ཐད། about, concerning, for || I want to learn as much as possible about
Tibetan history. བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་རས་ཅི་རྒྱས་ཀྱིས་སྦྱང་འདོད།

ཐད་ཀར། directly || “Go directly home after school,” the mother told her
son. “སློབ་གྲྭ་གོ་ལ་རྗེས་ཐད་ཀར་ཡུལ་ལ་སོང་”ཞེས་ཨ་མས་བུ་ལ་གདམས་པ་བྱས།

ཐན་སྐྱོན། drought || The crops died because of the drought.
ཐན་སྐྱོན་གྱི་རྒྱན་གྱིས་ལོ་ཉོག་བསྐྱམས།

ཐན་ལྟས། bad/unfortunate omen || The bad omen made everyone feel
depressed. ཐན་ལྟས་དེས་ཚང་མ་ཡིད་ལྷུག་ཏུ་བཅུག།

ཐན་པ། drought || The drought was so serious that the river stopped
flowing. ཐན་པ་ཚབས་ཆེ་བས་རྩ་བོའི་བུར་རྒྱུན་ཆད།

ཐབ་ཀ stove, fireplace || Don't put bones in the stove.

ཐབ་ཀའི་ནང་ལ་རུས་པམ་འཕེན།

ཐབ་ལས། cooking || She does all the cooking for her family.

ཁོ་མོས་ཁྱིམ་ཚང་གི་ཐབ་ལས་ཚང་མ་ལས།

ཐབས། means, way, method || What's the best way to learn English?

དབྱིན་ཡིག་སློབ་པའི་ཐབས་བཟང་ཤོས་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།

ཐབས་མཁས། skilful, dexterous, ingenious || He was skilful in repairing anything mechanical.

འཕྲུལ་ཚས་ཀྱི་རིགས་གང་རུང་ཞིག་གསོ་བྱེད་པའི་ཐོག་ནས་ཁོ་ནི་མི་ཐབས་མཁས་ཤིག་ཡིན།

ཐབས་བརྒྱ་རྫས་སྟོང་། by all sorts of means || He will try to get what he wants by all sorts of means.

ཁོས་ཐབས་བརྒྱ་རྫས་སྟོང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་བསྐྱབ་རེས་ཡིན།

ཐབས་ཇུས། strategy, policy || What's the best strategy to get students to study well?

སློབ་མ་རྣམས་ལ་སློབ་སྦྱོང་བཟང་བོ་བྱེད་དུ་འཇུག་རྒྱུའི་ཐབས་ཇུས་མཚོན་ཤིང་ཅི་ཞིག་ཡིན།

ཐབས་ཟད། to be at the end of one's wits, to be helpless || The problem was so difficult I felt helpless.

གནད་དོན་དེ་དཀའ་འདྲགས་པས་ང་ལ་ཐབས་ཟད།

ཐམ་ཀ seal || I had a plastic seal made yesterday with my name.

ཁྱ་སངས་རང་གི་མིང་ཕབ་པའི་སྒོས་འགྲིག་གི་ཐམ་ཀ་ཞིག་ལས་སུ་བཅུག།

ཐམས་ཅད། all, whole || Do you want all this bread or just half?

ཁྱོད་ལ་གོ་རེ་འདི་ཐམས་ཅད་དགོས་སམ་དེའི་ཕྱིད་ཀ་ལས་མི་དགོས།

ཐར། to get rid of, to escape, to get free of || When I graduated from college I was glad to get rid of the pressure of studying.

སློབ་གྲྭ་ཚེར་མོ་ནས་མཐར་ཕྱིན་སྐབས། རང་ཉིད་སློབ་སྦྱོང་གི་གཉའ་བཞུག་ལས་ཐར་བར་ང་ལ་དགའ་སློ་སྐྱེས།

ཐར་ལམ། way out, outlet, extractable way || There must be a way out of this problem.

གནད་དོན་འདི་ལ་ཐར་ལམ་ཞིག་རེས་པར་དུ་ཡོད་རེས་ཡིན།

ཐལ་དྲགས། excessive, undue || The pressure you are putting on your students is excessive.

ཁྱོད་ཀྱིས་སློབ་མའི་སྤྱིང་ལ་གཞོན་ཤུགས་སྟེར་བ་དེ་ཐལ་དྲགས།

ཐལ་མོ། palm || I've got a blister on my palm.

དའི་ཐལ་མོའི་སྤྱིང་ལ་ཚུ་བྱར་བརྒྱབ།

ཐིག་¹line, string; ²zero || ¹We hung up a string to put our wet clothes on.

ངས་གོ་ན་པ་འགེལ་བྱེད་ལ་དང་ཞིག་འཕེན། ²Zero is the smallest number. ཐིག་ནི་གངས་ཀ་

ཚུང་ཤོས་ཡིན།

ཐིག་ལེ། ¹zero; ²center || ¹Two minus two is zero. གཉིས་ལས་གཉིས་འབེན་ནི་ཐིག་ལེ་ཡིན།

²The arrow struck the center of the target. མདའ་མོ་འབེན་གྱི་ཐིག་ལེ་ལ་ཕོག།

ཐིག་ཤིང་། ruler, yard-stick || The ruler is made of plastic, not wood.

ཟླ་ཤིང་དེ་ནི་ཤིང་མིན་པར་སྒོམ་འགྲིག་ལས་བཞོས་པ་རེད།
 ཟླ་ཤིང་པ་ drop || A drop of water flew into my eye.
 རྒྱུ་ཟླ་ཤིང་པ་ཞིག་རའི་མིག་ནང་དུ་བཞུར།
 ཟླ་ཤིང་ to sink, to infiltrate, to absorb || Slowly the ship sank in the ocean.
 གྲུ་གཟིངས་དལ་མོས་རྒྱ་མཚོར་ཟླ་ཤིང་།
 ཟླ་ཤིང་ main || The main criminal in several recent crimes was sentenced to
 death. ཉེ་ལམ་ནག་ཉེས་འགའ་བསགས་པའི་ཉེས་ཅན་གྱི་བོད་ལ་སྒོ་གཤིམས་བཅད།
 ཟླ་ཤིང་ to meet, to touch || I want to meet that singer. ངས་ལ་བེད་དང་ཟླ་ཤིང་འདྲོད།
 ཟླ་ཤིང་ noodle || Our school dining room just bought a new noodle
 machine. ང་ཚོའི་སྒྲོ་བ་གྲུ་འཇང་གིས་ཟླ་ཤིང་པའི་འཕྲུལ་ཆས་གསར་བ་ཞིག་ཉོས།
 ཟླ་ཤིང་ visit, meeting || What time is our afternoon meeting?
 ང་ཚོའི་བྱི་ཤིང་ཟླ་ཤིང་འཇུག་ནི་ཚུ་ཚོ་དུ་འཇུག་ཤིང་ཡིན།
 ཟླ་ཤིང་ concern, care, worry (h) || I understand your worry, but I can't
 help you. རྒྱུ་དྲི་ཤིང་ཟླ་ཤིང་འཇུག་གི་བྱེད་པ་ཤེས་མོད། འོན་ཀྱང་ངས་རྒྱུ་དྲི་ཤིང་ལ་རོགས་བྱེད་མི་ཟུག།
 ཟླ་ཤིང་ རྗེ་ཆེ། thankful, grateful || I'm very grateful to you for your help.
 རྒྱུ་དྲི་ཤིང་རོགས་བྱས་པར་ངས་སེམས་གཏིང་ནས་ཟླ་ཤིང་འཇུག་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡིན།
 ཟླ་ཤིང་ short || The short man married a tall woman.
 རྒྱུ་ཤིང་པ་གྲུ་དུ་དེ་རྒྱུ་མ་མ་གཟུགས་རིང་ཞིག་ལ་གཉེན་རྒྱིག་བྱས།
 ཟླ་ཤིང་ dosage, dose, meal || How much of this liquid medicine is one dose?
 རྒྱུ་ཤིང་ཟླ་ཤིང་གཅིག་ལ་སྒྲུ་ཚུ་འདི་ག་ཚོ་དེ་འཇུག་དགོས།
 ཟླ་ཤིང་ common, public, communal || A common idea is that everyone
 should marry and have children.
 མི་ཚང་མ་གཉེན་རྒྱིག་བྱས་ནས་བྱིས་པ་བཅོམ་དགོས་པ་ནི་ཟླ་ཤིང་གི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན།
 ཟླ་ཤིང་ ¹to be able to do, can; ²to tolerate || ¹I can speak English. ངས་དབྱིན་སྐད་
 བཤད་ཟུག། ²I tolerate his strange behavior because he is my friend. ཁོ་ཞི་
 ངའི་གྲོ་གསལ་པོ་ཡིན་སྟབས། ངས་ཁོ་ཞི་རྒྱུ་ལྡན་མིན་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་བཟོད་སློམ་བྱེད་ཟུག།
 ཟླ་ཤིང་ bullying || His bullying personality means that he has few friends.
 ཁོ་ཞི་ཟླ་ཤིང་ཆེ་བའི་རང་ག་ཤེས་ཀྱིས་ཁོ་ལ་གྲོ་གསལ་པོ་མང་བོ་མེད་པ་མཚོན།
 ཟླ་ཤིང་ downhill, down || The horse raced downhill. རྩ་བོ་རི་ངོས་ལྷོ་ལ་རྒྱུགས།
 ཟླ་ཤིང་ down, downward || The rock rolled down the mountain. རྩ་བོ་རི་བོ་
 ལྷོ་ལ་རྒྱུ་དྲུ་འདྲིལ། The water ran downward across the grassland to the river.
 རྩ་བོ་རྩ་བ་ལྷོ་ལ་རྒྱུ་དྲུ་བརྒྱུད་ནས་གཙང་བོ་ཞི་ནང་འབབ།
 ཟླ་ཤིང་ chopsticks || These chopsticks are made of ivory.
 ཟླ་ཤིང་མ་འདི་དག་གཞི་ལས་བཞོས།

ཐོ། to include, to belong to || I want to include you in my next party. རེ་
སྒྲིཚོགས་ཐེངས་ཇེས་མའི་ནང་དུ་ངས་ཁྱོད་ཐོན་འདོད།

ཐོངས། interference, intervention, impediment || China does not welcome
interference in its internal affairs.

ཀྲུང་གོས་རང་གི་ནང་སྲིད་ལ་གཞན་གྱིས་ཐོ་གཏོགས་བྱེད་པ་དགའ་བསུ་མི་བྱེད།

ཐོཚོགས། ¹doubt; ²hesitancy || His doubts about the students' ability were
not proved true. སློབ་མའི་འཛེན་ཐང་ལ་ཁོས་ཐོཚོགས་བཅངས་པ་དེར་བདེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད།

²His hesitancy in investing money typified his conservative approach
to life. ཁོས་མངའ་དུ་ལག་ཏུ་རབ་ཐོཚོགས་འཛེན་པ་དེས་ཁོས་འཚོ་བའི་ཐང་གི་ལྟ་བུ་བརྟེན་ཞེན་མཚོན།

ཐོག། to tolerate, to endure, be able to || He can tolerate great pain.

ཁོས་ན་ཟུག་ཚེན་པོ་ཐོག་ཐུབ།

ཐོག་ཚད། capacity || What is the capacity of that vat? ཟོ་བ་དེའི་ཐོག་ཚད་ག་ཚོད་ཡིན།

ཐོངས། time, frequency, number of times || What is the number of times
you have been to Beijing? ཁྱོད་པེ་ཅིན་ལ་ཐོངས་ཅི་ཙམ་སོང།

ཐོངས་འགའ། several times || I've been to Beijing several times.

ང་པེ་ཅིན་ལ་ཐོངས་འགའ་སོང།

ཐོངས་མང། many times || I've been to Lhasa many times. ར་ལྷ་ས་ལ་ཐོངས་མང་སོང།

ཐོད། to be torn, to worn-out || The old shirt was worn-out.

ཚོ་ལེན་རྩིང་བ་དེ་ཐོད་སོང།

ཐོད་པོ། old and shabby || My shoes are now old and shabby.

ངའི་ལྗམ་དུ་ལྟ་རྟོགས་ཐོད་པོར་གྱུར་ཡོད།

ཐོག། to tend, to be intimate, to be inclined || Don't be too intimate with
your relatives. ཁྱོད་གྱི་ཉེ་དུ་ལ་ཐོག་གྱུ་ཐལ་མ་དྲགས།

ཐོབས། to get, to suffer || I suffer from hepatitis. ར་ལ་མཚིན་ནད་ཐོབས།

ཐོབས་རྩ། fund, trust || How much money is in that fund? ཐོབས་རྩ་དེ་ལ་སྐོར་མོ་ཅི་
ཙམ་ཡོད།

ཐོར་འདོག། exposure, revealing || Exposure of his past mistakes destroyed
him. ཁོའི་སློན་ཚད་གྱི་ནོར་སྒྲིན་ཐོར་འདོག་བྱས་པ་དེས་ཁོ་བརྒྱུགས།

ཐོར་མ། wool cloth, fabric made of wool, serge || This gray wool cloth is
expensive. ཐོར་མ་སྐྱུ་བོ་དེ་གོང་དགའ།

ཐོ་འགོད། registration || Tomorrow is the day for class registration.

སང་ཉིན་འཛེན་གྲུའི་ཐོ་འགོད་གྱི་ཉིན་མ་རེད།

ཐོག། in, on, above, top of || The moon seemed to be on top of the house.

ལྷ་བཀའ་ཐོག་ན་ཡོད་པ་འདྲ།

ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ། from beginning to end, thoroughly, all the time || I paid attention to what she said from beginning to end. ཁོ་མོས་སྐད་ཆ་ཅི་བཤད་པ་ལ་ངས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མཉམ་འཇོག་བྱས།

ཐོག་ནས། in terms of, about || In terms of my own financial ability, I can afford it. རང་གི་དངུལ་འབྲེར་གྱི་རྒྱས་པའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། རས་དེ་ཉེ་ལུགས།

ཐོག་ལ། origin, beginning, commencement, first || What is the origin of the universe? འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐོག་ལ་མི་ཅི་ཞིག་ཡིན།

ཐོང་གཤེལ། a plow || The plow was made of wood. ཐོང་གཤེལ་དེ་ཤིང་ལས་བཟོས།

ཐོན་སྐྱེད། production || Production at the factory has increased under new management. དོང་མ་གསར་བའི་འོག་ཏུ་བཟོ་གྲུའི་ཐོན་སྐྱེད་ལ་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང།

ཐོན་ཁུངས། resource || Water is a valuable resource. རྒྱ་ཉི་ཐོན་ཁུངས་རྩ་ཆེན་ཞིག་ཡིན།

ཐོན་ཚད། rate of production || What is your factory's rate of production?

ཁྱེད་ཚོའི་བཟོ་གྲུའི་ཐོན་ཚད་ག་ཚད་ཡིན།

ཐོན་རྫས། products || How many products does your shop sell?

ཁྱེད་ཀྱི་ཚོང་ཁང་ནས་ཐོན་རྫས་ཅི་ཙམ་འཚོང་གིན་ཡོད།

ཐོབ་སྐལ། portion || My portion is smaller than yours.

ངའི་ཐོབ་སྐལ་ཁྱེད་ཀྱི་ཐོབ་སྐལ་ལས་ཉུང།

ཐོབ་བདེ། ¹right; ²title, position || ¹It is my right to think what I want. རང་འདོད་བསམ་པ་ནི་ངའི་ཐོབ་བདེ་ཡིན། ²After my promotion I now have a new title.

གོ་འཕང་གཏད་རྗེས། རལ་ད་ལྟ་ཐོབ་བདེ་གསར་བ་ཞིག་ཡོད།

མཐའ་འཁོབ། sparsely populated area || Mngasris is a sparsely populated area. མངའ་རིས་ནི་མི་ཉུང་བའི་ཡུལ་གྱུ་ཞིག་ཡིན།

མཐའ་གཅིག་ཏུ། without exception, absolutely, completely, totally || I totally agree with you. ར་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འབད།

མཐའ་མཇུག། the end, the last || I didn't hear the last thing he said. ཁོའི་མཐའ་མཇུག་གི་སྐད་ཆ་དེ་ངས་མ་གོ།

མཐའ་མཇུག་ཏུ། at last, finally, at the end || At the end of the class we were all very tired. སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་མཐའ་མཇུག་ཏུ་ང་ཚོ་ཚང་མ་བར་ཆད།

མཐའ་འབྲས། result || What was your examination result? ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱུགས་འབྲས་ནི་ག་འདྲ་རེ།

མཐའ་ལ། last, end, final, ultimate || The last day of the month is tomorrow. རྒྱ་འདིའི་མཇུག་མཐའི་ཉིན་ནི་སང་ཉིན་ཡིན།

མཐའ་མར། finally, at last || I finally was able to go to Lhasa.

མཐའ་མར་ང་ལྷས་ལ་འགྲོ་བུབ་མོང།

མཐར་གཏུགས་ན། in the final analysis, at bottom || In the final analysis, she

doesn't care what I think. མཐར་གཏུགས་ན། ཁོ་ཚོས་ངས་ཅི་འདོད་པ་ལ་དོ་སྣང་མི་བྱེད།

མཐར་ཕྱིན། to graduate || I graduate next month. ལྷ་རྗེས་མར་ང་མཐར་ཕྱིན་འགོ།

མཐིང་སྒྱ། light blue || I like this light blue cloth. ང་རས་མཐིང་སྒྱ་འདི་ལ་དགའ།

མཐིལ། ¹center; ²bottom || ¹He threw a rock into the center of the pond. ཁོས་

རྗེས་འདྲེན་མཐིལ་ལ་དོ་ཞིག་འཕངས། ²The ship sank to the bottom of the ocean. མཚོ་གྲུ་
དེ་རྒྱ་མཚོའི་མཐིལ་ལ་འཐོམས།

མཐིལ་ཕྱིན། thorough, complete || Let's make a thorough cleaning of the

apartment. ང་ཚོས་ཁང་བལ་གཏེང་ཕྱག་མཐིལ་ཕྱིན་ཞིག་བྱ།

མཐུ་མེད། powerless, incompetent, incapable || He was powerless to change

what had been decided. ཁོ་ལ་ཐག་བཅད་ཟིན་པ་བསྐྱར་རྒྱུད་ལྟུང་མཐུ་མེད།

མཐུ་རྩལ། power, might, strength || That religious practitioner has great

power. ཚོས་པ་ལ་མཐུ་ཚད་པོ་ཡོད།

མཐུག་པོ། thick || ‘Thick’ is the opposite of ‘thin.’ ‘མཐུག་པོ་’ནི་སྐབ་མེདི་’ལྡོག་ལྡེལ་ཡིན།

མཐུག་ཚད། thickness || I was surprised at the thickness of the book.

ང་དཔེ་ཆ་དེའི་མཐུག་ཚད་ལ་ལ་མཚན་སྐྱེས།

མཐུན། to be the same/similar, to be in harmony/concord || Your idea and

my idea are really the same. ཁྱོད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དང་ངའི་ལྟ་བུ་དོ་མས་མཐུན།

མཐུན་རྒྱུན། advantage || To be tall is an advantage.

གཟུགས་རིང་བ་ནི་མཐུན་རྒྱུན་ཞིག་རེད།

མཐུན་འགྲིག། harmony || Human beings should live in harmony.

མིའི་རིགས་མཐུན་འགྲིག་གིས་འཚོ་བར་འོས།

མཐུན་སྦྲིལ། unity || The unity of our country is important.

ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐུན་སྦྲིལ་ནི་གལ་ཆེ།

མཐུན་སྦྱོར། adjustment || An adjustment was made in how we divide

responsibility for work. ང་ཚོའི་ལས་འགན་ཇི་ལྟར་བསོ་རྒྱུད་ཐོག་ནས་མཐུན་སྦྱོར་ཞིག་བྱས།

མཐེ་བོང། big toe, thumb || A horse stepped on my big toe.

རྟོ་བོ་ཞིག་གིས་ངའི་རྒྱང་བའི་མཐེ་བོང་བརྒྱུས།

མཐེབ་རྩེད། little finger || I don't wear a ring on my little finger.

ངས་མཐེབ་རྩེད་སྟེང་དུ་མཇུག་དཀྱིས་མི་གོན།

མཐོ། ¹high; ²loud; ³the span measured by the distance between thumb and

middle finger when extended || ¹The mountain is so high that I can't

climb it. རི་དེ་མཐོ་དྲགས་བསང་དེར་འགོ་མི་བྱུབ། ²That singer's voice is so loud

that everyone can hear her. ལྷ་མའི་སྐད་མགོ་མཐོ་བས་མི་ཚང་མས་གོ་བྱུབ། ³The

picture frame is as long as the span measured by the distance between my thumb and my middle finger when extended. འདྲ་དཔར་གཞི་སྒྲིམ་དེའི་ཞེང་ལ་མཐོ་གང་ཡོད།

མཐོ་ཚད། ¹height; ²altitude || ¹My son's height is now greater than mine.
 དའི་བུའི་གཟུགས་པོའི་མཐོ་ཚད་ད་ལྟར་ལས་མཐོ། ²What is the altitude in Lhasa?
 ལྷ་སའི་ས་མགོ་མཐོ་ཚད་གཚོད་ཡིན།

མཐོ་རི་མ་སློབ་གྲླ། college, university || Have you graduated from college?
 རྒྱུད་མཐོ་རི་མ་སློབ་གྲླ་ནས་མཐར་ཡི་ཕྱིན།

མཐོ་ལྷབས། upsurge || Recently there has been an upsurge of interest in learning English. ཉེ་ཆར། དབྱིན་ཡི་གསློབ་སྦྱོར་བྱེད་པའི་སློབ་ལ་མཐོ་ལྷབས་ཤིག་འཕྱུར།

མཐོང་རྒྱ། insight, one's knowledge || He has great insight into the problem.
 གནད་དོན་དེའི་ཐོག་ནས་ཁོ་ལ་མཐོང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད།

མཐོང་རྒྱ་ཚུང་བ། ignorant, nearsighted || The foreigner was ignorant about Tibetan culture. བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཀྱི་སྒྲོར་ནས། ཕྱི་གྲིང་བ་དེའི་མཐོང་རྒྱ་ཚུང་།

མཐོང་རྒྱ་ཆེ་བ། ¹farsighted; ²experienced || ¹His plans are farsighted.
 ཁོའི་འཆར་གཞི་དག་ལ་མཐོང་རྒྱ་ཆེ། ²The experienced teacher's students did well on the examination. དགོ་རྒྱུ་མཐོང་རྒྱ་ཚུང་དེའི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་གསུང་སྤྲད་པ་བཟང་།

མཐོང་རྒྱ་ཆུང་། ¹disdain, contempt; ²underestimate || ¹His contempt for me is obvious. ཁོས་ང་ལ་མཐོང་རྒྱ་ཆུང་བ་དེ་མངོན་གསལ་རེད། ²His underestimate of the value of the goods cost our business a lot of money. ཁོས་དངོས་རྒྱས་ཀྱི་རིན་ཐང་ལ་མཐོང་རྒྱ་ཆུང་བ་དེས་ང་ཚོའི་ཁོ་རྒྱུ་ལ་སྒོར་མོ་མང་བོ་ཤར་དུ་བཅུག།

མཐོན་པོ། high || Grass doesn't grow well on high mountains.
 རི་མཐོན་པོ་ལ་རྩ་བཟང་བོར་མི་སྐྱེ།

འབྲག (བཏག་བཏགས། ཐོགས།) ¹to weave ²to chop/cut into small pieces || ¹Every afternoon I work weaving carpets. ཉིན་རེའི་ཕྱི་དྲོར་ངས་ས་གདན་འབྲག། ²Please chop this meat into small pieces. ་ཀ་འདི་ཞིབ་མོང་ཐོགས།

འབྲད། to agree/concur (with) || Do you agree to learn English?
 རྒྱུད་དབྱིན་ཡི་གསློབ་པར་ཨི་འབྲད།

འབྲལ། to fight, to struggle || The two boxers will fight here tomorrow.
 སང་ཉིན་ཁུ་རྩུར་སྐྱེན་རྩུལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་འདི་ནས་འབྲལ་རྒྱུ་རེད།

འབྲབ་ཚོལ། attack || This morning we planned an attack on the enemy position. ཞོགས་པར་ང་ཚོས་དགྲ་བོའི་གནས་གཞི་ལ་ཕར་ཚོལ་བྱེད་རྒྱུའི་བཀོད་པ་འབྲལ།

འབྲབ་ཇུས། strategy || I don't think your battle strategy will succeed.
 ངས་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲབ་ཇུས་ལ་རྒྱལ་ཁ་འབྲོབ་པར་མི་སྐྱེ།

འབབ་མོ། fight, battle, combat || More than one thousand men were killed in the battle. ལྷོས་པ་སྤོང་གཅིག་ལྷག་འབབ་མོ་ལས་བཀོངས།

འབབ་མོ་བ། fighter, soldier || He was a PLA soldier before Liberation.

བཅིངས་འགོལ་སྡོན་ལ་ཁོ་ནི་བཅིངས་འགོལ་དམག་གི་འབབ་མོ་བ་ཞིག་ཡིན།

འབབ་རྩོད། struggle, combat || The struggle lasted all day.

འབབ་རྩོད་ཉིན་གང་པོར་བྱས།

འབབ་ཡ། antagonist, opponent || He is my main opponent.

ཁོ་ནི་ངའི་འབབ་ཡ་གཙོ་བོ་ཡིན།

འབམ། (འབམ། འབམས།) to hold, to embrace, to hug || Don't embrace me in public. མི་མང་སར་ང་ལ་མ་འབམས།

འབྲིག། (འབྲིག་འབྲིགས།) to drop, to drip || Water dripped from the tap.

རང་འབབ་རྒྱལ་སྐྱེ་འབྲིགས།

འབྲིབ། (འབྲིབ། འབྲིབས།) ¹to be cloudy; ²to be filled with || ¹It is cloudy today. དེ་

རིང་གནམ་ངོ་འབྲིབས། ²The room is filled with cigarette smoke. ཁང་བའི་ནང་ལ་བ་

མག་གི་དྲུབ་འབྲིབས།

འབྲུ། (བདུ། བདུས། བྲུ།) to pick, to collect, to gather || We will gather

medicinal herbs this summer. དེ་ལོའི་དབྱར་ཁར་ངཚོས་སྐྱན་རྩ་འབྲུ་རྒྱུ་ཡིན།

འབྲུང། (བདུང། འབྲུངས། བྲུངས།) to drink || I want to drink a glass of cold water.

ངས་རྒྱུ་འབྲུག་ཞེས་མིང་གང་བདུང་འདོད།

འབྲུམ། (བདུམ། བདུམས། བྲུམས།) to cover, to wrap up || I covered my sleeping son

with a quilt. ངས་རང་གི་གཉིད་དུ་ཡུར་བའི་བུ་ལྷན་ཉལ་བྲུམ་གྱིས་བདུམས།

འབྲུལ། (འབྲུལ། བདུལ། བྲུལ།) to tame, to domesticate || They could not tame the

wild yak. ཁོ་ཚོས་འབྲོང་དེ་བདུལ་མ་ཐུབ།

འབྲུས་མི། representative, delegate || He was our representative at the

meeting. ཚོགས་འདུའི་སྐོར་ཁོ་ནི་ང་ཚོའི་འབྲུས་མི་ཡིན།

འབྲུས་གཙོ། chief representative || He is the chief representative of our side.

ཁོ་ནི་ང་ཚོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲུས་གཙོ་ཡིན།

འབྲེང། to cripple, to incapacitate, to lame || He was incapacitated in the

automobile accident. རྒྱ་ངས་འཁོར་གྱི་ཚག་སློལ་ཞིག་ལས་ཁོའི་རྐང་བ་འབྲེང་པོར་གྱུར།

འབྲེན། ¹to pull, to drag; ²to deduct/subtract; ³to take a puff; ⁴to sing || ¹The

tractor pulled the car out of the mud. ལག་སློལ་འཁོར་ལོས་རྒྱ་ངས་འཁོར་འདམ་ལས་

འབྲེན། ²Please deduct what I've already paid you from what I owe you.

ངས་ཁྱོད་ལ་སྤྲད་ཟིན་པ་དེ་ངས་ཁྱོད་ལ་དོམ་ཚད་པའི་ནང་ནས་འབྲེན་རོགས། ³I took a puff of

cigarette smoke. ངས་དྲུབ་ཞིག་འབྲེན། ⁴Please sing an amorous song. ལ་གཞས་

ལྷིག་འཕྲེན་རྟོགས།
 འཕྲེན་ལྷིག་ gravity, power of attraction || The moon's gravity is less than
 the earth's. ལྷིག་འཕྲེན་ལྷིག་སའི་གོ་ལའི་འཕྲེན་ལྷིག་ལས་ཚུང་།
 འཕྲེན་ (བཟོག་ བཟོགས། ཐོགས།) to pluck, to pick || Don't pick the flowers on the
 campus. ལྷིག་གའི་ར་བ་ནས་མེ་ཏྲིག་མ་བཟོག་
 འཕྲོག་ (འཕྲོག། ཐོབ) to get, to acquire, to gain || I got a prize for my excellent
 study. ངའི་ལྷོ་བ་སྤྱོད་ལུ་བྱུང་བ་ལ་དག་འཕྲེན་ཐོབ།
 འཕྲོམ། (འཕྲོམ། འཕྲོམས།) to be confused/dazed || There was so much fog that I
 was confused and didn't know which way to go.
 ལྷིག་པ་སྤྱུག་པའི་ཡོད་པས་ངའི་མགོ་འཕྲོམས་ནས་ལམ་གང་དུ་བསྐྱོད་དགོས་པའང་མ་ཤེས།
 འཕྲོར། (འཕྲོར། ཐོར།) to scatter || When my son turned the box upside down,
 bottles of medicine scattered everywhere.
 ངའི་བུས་སྒྲིམ་ཕྱུར་དུ་དབྱེངས་པ་ན། ལྷིག་གྱི་དམ་བེ་གང་སར་ཐོར།

ད།

ད་ལྟ། now || Where are you going now? ད་ལྟ་ཚོལ་གང་ལ་འགྲོ།
 ད་ལྟ་ནས། from now, since now || From now I will stop sleeping late in the
 morning. དུས་ད་ལྟ་ནས་བཟུང་ངས་ནངས་འཕྱི་ལངས་མི་བྱེད།
 ད་དུང། still, yet || We still have time to drink another bottle of beer.
 ང་ཚོར་ད་དུང་སྤྱ་ཚང་དམ་བེ་གཟིག་བཏུང་བའི་དུས་ཚོད་ཡོད།
 ད་ནས་བཟུང། since/from now || I will never smoke again from now.
 ད་ནས་བཟུང་ངས་ཐམས་ལང་བསྐྱར་མི་འཕྲེན།
 ད་ཕྱིན། henceforth || Henceforth, I will visit you more regularly.
 ད་ཕྱིན། ངས་ཚོལ་ལ་འཚོམས་འདྲི་རྒྱུན་ལྡན་ལས་མང་དུ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།
 ད་བར། up to now || Up to now I've not been able to make much progress
 in solving this problem.
 གནད་དོན་ཐག་གཟོད་པའི་ཐོག་ནས་ད་བར་དུ་ངས་གོང་འཕེལ་ཚེན་པོ་ལོན་མ་ཐུབ།
 ད་རབས། present generation, contemporary || The present generation
 knows a lot about science and technology.
 ད་རབས་ཀྱི་མིས་ཚན་རིག་དང་ལག་རྩུལ་མང་པོ་ཤེས།
 ད་རེས། this time, this turn || It is your turn to pay this time.

ད་ལོ་ཁྱོད་ཀྱིས་རིན་སྲོད་དགོས།
དེ། this year || Will you go home this year? དེ་ལོར་ཁྱོད་ཡུལ་ལ་འགོ་རྒྱུ་ཡི་ཡིན།
དག་བཅོས། correction || I don't agree with your correction.

ཁྱོད་ཀྱི་དག་བཅོས་ལ་ང་མི་འབད།
དག་འབད། defending oneself with reason, testimony || His defense of
himself with reason and testimony won his release from prison.

ཁོས་རང་ཉིད་དག་འབད་བྱས་མཐར་བཅོན་ལས་གོ་ལ།
དག་ཡིག་spelling || This Tibetan spelling book is used by all Tibetan
primary school students.

དག་ཡིག་དཔེ་ཆ་འདི་བོད་ཀྱི་སློབ་རྒྱུ་གི་སློབ་མ་ཚང་མས་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད།
དང་དུ་ལེན། to volunteer, to take an incumbency/duty || Who will volunteer
to clean the classroom? སློབ་ཁང་ལ་གཙུག་ལྷན་གྱི་སློབ་ཁང་དང་དུ་ལེན་རྒྱུ་ཡིན།

དང་བོ། the first || She is the first woman to climb that mountain. ཁོ་མོ་ནི་དེར་
འགོ་སྐོར་མཁན་གྱི་དང་བོ་ཡིན།

དང་བོར། at first || At first I was afraid to speak English.

དང་བོར་ང་དབྱིན་སྐད་སྲོལ་བར་སྐྱེག།
དད། to worship, to believe, to adore || Tibetans worship mountain gods.
བོད་མིས་གཞི་བདག་ལ་དད།

དད་པ། faith, belief || My faith in Buddhism is strong.

ང་ནང་བསྐྱེད་ལ་དད་པ་ཉ་ཅང་ཆེ།
དམ་བཅུད། promise, pledge, guarantee || His promise is as good as gold.
ཁོའི་དམ་བཅུད་ཉི་འགྲུར་མེད་གསེར་ལྟ་བུ་ཡིན།

དམ་དུ་གཏོང་བ། to tighten || The knot had tightened and could not be untied.
མཐུད་པ་དེ་དམ་པོར་གྱུར་ནས་གོལ་མ་ཐུབ།

དམ་པོ། tight || Now that I'm fatter these trousers are too tight.

དལ་ལ་འཕྱོར་ལ་སོང་བས། རྒྱ་རྒྱུ་འདི་དག་དོག་མི་ཡིན་བྱུགས།
དར། to flourish, to grow, to rise || The economy is flourishing.

དལ་ལ་འཕྱོར་དར་བཞིན་ཡོད།
དར་རྒྱས། development, flourishing || There has been much development in
China since Liberation. བཅོལ་སྐོར་གྱི་སྐབས་ནས་དུ་གྲུབ་གོ་ལ་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང།

དར་ཆ། flag, banner || The flag waved in the wind. དར་ཆ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད།

དར་ཆགས། to freeze, to become ice || Water freezes in winter.

དགུ་ལྷ་ཁར་རྒྱལ་དར་ཆགས།
དར་མ། person between thirty to fifty years of age, adult || I'm not sure

how old he is but he's somewhere between thirty to fifty years of age. དམའོ་ལོ་དྲུ་ཡིན་པ་མི་ཤེས་མོད། འོན་ཀྱང་ཁོ་ནི་མི་དང་མ་ཞིག་རེད།

དར་སྲོལ། custom || It is Tibetan custom to offer three cups of liquor to guests. མགོན་པོ་ལ་ཚང་པོར་གསུམ་ལྗང་པ་ནི་བོད་མིའི་དར་སྲོལ་ཡིན།

དལ་གྱིས། slowly || She walked slowly up the mountain. ཁོ་མོ་རི་ལ་དལ་གྱིས་འཛོགས།

བྱ། ¹how many; ²how much || ¹How many students are in your class? ལྷོད་གྱི་འཛོན་གྲུའི་ནང་སློབ་མ་དུ་ཡོད། ²How much did you pay for that horse? ལྷོད་གྱིས་རྟ་དེའི་རིན་འབབ་ལ་དངུལ་དུ་སྤྲད་པ་ཡིན།

དུ་བ། smoke, cigarette || Put your cigarette ash in the ashtray. ལྷོད་གྱི་དུ་བལ་དུ་ཚལ་གི་ནང་དུ་སྤྲུགས།

དུ་ག། poison || That chemical is a poison. རྩ་ས་དེ་ནི་དུ་ག་ཅིག་ཡིན།

དུ་ག་རྩ་ས། toxin || The toxin in the gas killed him. ག་ཤར་རྩ་ས་དུ་ག་རྩ་ས་ཀྱིས་ཁོ་བུ་ཤེད།

དུ་རྩ་ས། one hundred million || The population of Sichuan Province is more than one hundred million. ཟི་ཁོན་གྱི་མི་གྲངས་དུ་རྩ་ས་གཅིག་ལས་ལྷག

དུ་ར་སེམས། tender affection || He had only tender affection for his children. ཁོས་རང་གི་བྱིས་པ་ལ་དུ་ར་སེམས་ཁོ་ན་འཛོན།

དུ་རས། to be in love, to feel deeply attached to || I am in love with my girlfriend and I will marry her later this year.

ང་རང་གི་གྲོགས་མོ་ལ་དུ་རས་ཞིང་དེ་ལོའི་ལོ་མཇུག་དུ་ཁོ་ང་ལ་ཉེན་སྲིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།

དུ་ད་ཤོ། animal || I don't know what kind of animal it is.

ངས་དེ་ནི་དུ་ད་ཤོའི་རིགས་གང་ཡིན་པ་མི་ཤེས།

དུ་བ། to be tired, exhausted, to be fatigued || I feel tired after I talk for a long time. དུ་ས་ཡུན་རིང་བོར་ངས་གཏམ་བཤད་རྗེས་ངལ་གྱིས་དུ་བ།

དུ་ར་ཁོད། graveyard, cemetery || The graveyard is near the mountain. དུ་ར་ཁོད་རི་བོ་དེའི་ཐག་ཉེ་སར་ཡོད།

དུ་ལ་བ། docile, meek, disciplined || She has a meek manner. ཁོ་མོ་ལ་སློད་པ་ཞི་ཞིང་དུ་ལ་བ་ཞིག་ཡོད།

དུ་ས་རྒྱབས། era, time || It was an era when there were no automobiles. དེ་ནི་རྩ་ས་འཁོར་མེད་པའི་དུ་ས་རྒྱབས་ཤིག་ཡིན།

དུ་ས་འགོ། initial stage || He felt fine in the initial stage of his illness but later he felt terrible. བད་གྱི་དུ་ས་འགོ་ལ་ཁོའི་ཚོར་བ་ཚོག་རུང་། འོན་ཀྱང་དེ་རྗེས་ཁོ་ལ་སྤྲུག་སྤྲང་རྒྱུས།

དུས་འགོར། at the start, in infancy || At the start of our business we do not expect to make money. ར་ཚོའི་ཚོང་གི་དུས་འགོར། ར་ཚོས་སྐོར་མེད་པར་རེ་བ་མ་བཅད་ས།

དུས་འགྲུངས། delay, procrastination, postponement || He had a two-hour delay at the train station. མེ་འཁོར་ས་ཚོགས་སུ་ཤོ་ལ་ཚུ་ཚོད་གཉིས་རིང་དུས་འགྲུངས་བྱས།

དུས་རྒྱུན་དུ། always, usually || He is usually late for work.

ཤོ་དུས་རྒྱུན་དུ་ལས་ཀའི་རྗེས་སུ་ལུས།

དུས་གཅིག་དུ། at the same time, simultaneously || My wife and I work at the same time. རྒྱུང་མ་དང་ངེད་གཉིས་གྱིས་དུས་གཅིག་དུ་ལས་ཀ་ལས།

དུས་ཚད། appointment, date || What time is your appointment with the dentist? རྩོད་གྱིས་སོ་ནད་སྐྱེན་པ་ལ་ནམ་ཚོད་དུས་ཚད་བྱས་ཡོད།

དུས་ཚེན། festival || The Lunar New Year is an important Tibetan festival. ལུགས་རྗེད་ལོ་གསར་ནི་བོད་མིའི་དུས་ཚེན་གལ་ཚེན་ཞིག་ཡིན།

དུས་མཉམ། same time || Two guests came to my home at the same time. མགོན་པོ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ངེད་ཚོར་ལ་བོན།

དུས་གཤམ་དུ། forever, all the time || He said he would love me forever. ཤོས་ང་ལ་དུས་གཤམ་དུ་དགའ་ཞེས་བཤད།

དུས་བཟང། to make an appointment || Try to make an appointment in the afternoon for me to meet the Education Bureau leader. ཕྱི་ཚོར་དུས་བཟང་ནས་ང་སློབ་གསོ་ཚུའི་འགོ་ཁྲིད་ལ་བྲག་ཏུ་རྒྱགས།

དུས་ཐོག་དུ། on time, on schedule, at the right time, punctually || He always comes to visit on time. ཤོ་རྒྱུན་པར་དུས་ཐོག་དུ་ང་ལ་མཇལ་བར་འོང།

དུས་དེབ། magazine, quarterly publication || That magazine is about two years old. དུས་དུབ་དེ་པ་ལ་ཚེར་ལོ་གཉིས་འགོར་ཡོད།

དུས་ཚོགས། season || Which season of the year do you like best? ལོ་འཁོར་གཅིག་གི་ནད་ཚེད་ཚེས་དགའ་བའི་དུས་ཚོགས་ནི་གང་ཡིན།

དུས་ཚོད། time || What time do you eat breakfast? དུས་ཚོད་དུའི་ཐོག་ཚུད་གྱིས་ཞོགས་ཟས་

ཟ།

དུས་ཚོད་འཁོར་ལོ། watch, clock || This watch is made in Switzerland. མ་ཟླིག་མའི་དུས་ཚོད་འཁོར་ལོ་འདི་སུའི་ཅེར་ནས་ལས།

དུས་མཚུངས་སུ། simultaneously, at the same time || Can you sing and dance simultaneously? རྩོད་གྱིས་གྲུ་ལེན་གར་རྩེད་དུས་མཚུངས་སུ་བྱེད་བྲལ་བམ།

དུས་གཞན་དུ། at another time || I can't have dinner with you tonight but let's plan on another time. དེ་དགོང་ང་ལ་ཚུད་དང་མཉམ་དུ་ཟ་མ་ཟ་ཤིམ་མེད། དུས་གཞན་དུ་ཟ་རྒྱུའི་བཀོད་པ་འབྲེན་པར་བྱ།

ལྷན་པ་ལྔ། four seasons || Winter, spring, summer, and autumn are the four seasons. དགུན་ཁ་དང་དབྱིང་། དབྱུང་། ལ། ལྗོན་ཀ་བཅས་ནི་ལྷན་པ་ལྔ་ཡི་ནི།
 ལྷན་ཡུན། duration, time || What is the duration of your work contract? ལྷོད་གྱི་བྱ་བའི་གན་རྒྱུ་ནི་ལྷན་ཡུན་གཞོན་ཡི་ནི།
 ལྷན་རབས། century, period, era || During the last century no one had electricity. ལྷན་རབས་ལྗོན་མའི་ནང་དུ་མི་གཅིག་ལ་འད་སློག་མེད།
 ལྷན་རེ་ཞིག་for a while, for a short period || He only stayed at my home for a while. ལོ་རའི་ལྷིམ་དུ་རེ་ཞིག་ཙམ་ལས་མ་བསྐྱད།
 ལྷན་སྐབ། on time, when, as || When I was young I had to work very hard. ལྷོད་ལྷན་སྐབ། དམ་འབད་པས་ལས་ཀ་ལས་དགོས་བྱུང།
 དེ། that || That is an elephant. དེ་ནི་སྐྱང་ཚེན་ཞིག་རེད།
 དེ་ལོ་ན། only, only that || The only thing I want is for you to tell me the truth. ད་ལ་མ་ལོ་བ་ནི་ལྷོད་གྱིས་ད་ལ་བྱང་གཏམ་བཤམ་ལྷོད་ལོ་ན་ཡི་ནི།
 དེ་དགོང། this evening, tonight || This evening there will be a lunar eclipse. དེ་དགོང་ལྷོ་འཛོན་འབྱུང་རྒྱུ་རེད།
 དེ་ལྷོ་ན། previous, before || I had heard about you before I met you. ད་ལྷོད་དང་མ་ཐུག་པའི་དེ་ལྷོན་ལ་དམ་ལྷོད་ཤོ་སྤྱོད།
 དེ་ལྷ་བྱ། like that || I need a shirt like that one. ད་ལ་ཚོ་ལེན་དེ་ལྷ་བྱ་ཞིག་དགོས།
 དེ་ལྷ་ན། according to, based on that || According to what you say I guess it is not possible. ལྷོད་གྱིས་བཤམ་པའི་དེ་ལྷ་ར་ན། དམ་དེ་ནི་དཔེ་མི་སྤྱིད་པར་འདོད།
 དེ་དག་those || Those yaks are really big. གཤམ་གའི་དེ་དག་ནི་ལོ་མ་ལུས་འོངས་ཆེ།
 དེ་ནས། ¹then, afterward; ²from there || ¹It is a long distance to my home from there. དེ་ནས་རེད་ཚང་ལ་ལམ་ཐག་རིང་བོ་ཞིག་ཡིད། ²Come to my home and then we'll have dinner together. རེད་ཚང་ལ་འོག་དང་དེ་ནས་དེ་ཚོས་མཉམ་དུ་ཟ་མ་བཟུ།
 དེ་པ། that (person/family) || That family has just bought a tractor. ལྷིམ་ཚང་དེས་ལག་སྐྱོར་འཁོར་ལོ་ཞིག་ཉོས་མ་ཐག་ཡི་ནི།
 དེ་འཕྲལ་དུ། at once, immediately || I want to leave immediately. ད་དེ་འཕྲལ་དུ་ལ་གྲུས་འདོད། May I visit you at once? དམ་འཕྲལ་དུ་ལྷོད་ལ་འཚོམས་འདྲི་བྱེད་ཨོ་ཚོག།
 དེ་མི་ན། other than that, beside that, otherwise || Other than that, I don't know a single reason for his refusal. དེ་མི་ན་ལོས་དང་ལེན་མི་བྱེད་པ་ལ་གནས་ལུགས་ཅི་ཡོད་པ་དམ་མི་ཤེས།
 དེ་ཚོ། those || Those boys are Tibetan. ཞི་ལི་དེ་ཚོ་ནི་བོད་པ་རེད།
 དེ་རིང། today || I won't eat lunch today. དེ་རིང་དམ་གྱུང་ཟས་མི་ཟ།
 དེ་རིང་ཞོགས་པ། this morning || I saw you exercising this morning on the

sports field. དེ་རིང་ཞོགས་པར་ཁྱོད་གྱིས་ལུས་ཚུལ་ར་བ་རུ་ལུས་ཚུལ་སྦྱོང་བརྗེར་བྱེད་བཞིན་པ་ངས་
མཐོང་བུང་།

དང་སྐབས། nowadays, present time, modern time || Nowadays many
children go to public schools. དང་སྐབས་སློབ་མ་མང་བོ་སྤྱི་དམངས་སློབ་གྲྭ་ལ་འགྲོ།
དང་ཕྱིན་ཆད། since now, henceforth || Henceforth I will not be late for class.

དང་ཕྱིན་ཆད། ར་སློབ་ཁྲིད་གྱི་རྗེས་སུ་མི་ལུས།

དང་རབས། present time/era, modern time || At the present time movies are
very popular. དང་རབས་སུ་སློབ་གསུང་བཟོ་བའི་ཆ་ཅན་ཚད་རྒྱུགས་ཆེ། Modern times are very
different from life one hundred years ago. དང་རབས་གྱི་འཚོ་བ་ནི་ལོ་བརྒྱའི་ཕྱིན་
དང་བསྐྱར་ཆེ་ཆ་ཅན་མི་འདྲ།

དང་རབས་ཅན། modern || His ideas are modern, not old-fashioned.

ཁོའི་བསམ་སྲོལ་དང་རབས་ཅན་ཡིན་པ་ལས་རྙིང་ཞེན་མིན།

དང་སང། nowadays || Nowadays young people dress differently than many
years ago. དང་སང། ན་གཞིན་ཚོའི་ཕྱོད་ལུགས་ལོ་འགའི་ཕྱིན་དང་མི་འདྲ།

དད། ¹to go along/onward (road); ²to drive/herd (animals) || ¹He went to
the village along the road. ཁོས་ལམ་དེ་དང་ནས་གོང་ཚོའི་དེ་ལ་སོང་། ²He drove the
sheep to the river. ཁོས་ལུག་ཚུ་ཁར་དད།

དབ་ཐེར། historical records, chronicle || I've just finished reading my
county's historical records. ངས་ང་ཚོའི་རྫོང་གི་དབ་ཐེར་བཀྲ་གསལ་ཚར་མ་ཐག་ཡིན།

དེའི་རྐྱེན་གྱིས། because of that || Because of that problem I can't come with
you. གནད་དོན་དེའི་རྐྱེན་གྱིས་ང་ཁྱོད་དང་མཉམ་དུ་འགྲོ་མི་ཐུབ།

དེའི་ཕྱིར། therefore, because of that || I'm rich, therefore, I can buy
whatever I want. ང་ཕྱུག་པོ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ངས་རང་གི་ཉེ་འདོད་པ་ཚང་མ་ཉེ་བྱུབ།

དེའི་མོད་ལ། at the same time, meanwhile || I can sing and play the guitar at
the same time. ངས་སྐད་དབྱངས་ལེན་པའི་མོད་ལ་བུ་མང་རྒྱུད་དུ་གསལ་བ་དགོལ་བྱུབ།

དར་བརྟེན། because of that, based on that || Because of that reason I won't
go with you. དར་བརྟེན་ང་ཁྱོད་དང་མཉམ་དུ་མི་འགྲོ།

དེས་ན། then, therefore || You say you didn't do it, then why do people say
you did it? ཁྱོད་གྱིས་བཤད་ན་ཁྱོད་གྱིས་དེ་མ་ལས། དེས་ན་མི་རྣམས་གྱིས་ཁྱོད་གྱིས་དེ་ལས་སོང་ཞེས་
བཤད་དོན་ཅི།

དོད་གོང། this evening, tonight || This evening the air is fresh.

དོད་གོང་ཁ་དབུགས་དཔངས།

དོད་ཅུ། administration, management, caring for || His administration was
characterized by efficiency. ཁོའི་དོད་ཅུ་ལ་ལས་ཚོད་ལྡན།

དོད་མ་པ། supervisor, administrator || He got a new job as an administrator.

ཁོས་དོད་མ་པའི་བྱ་བ་གསར་བ་ཞིག་རྟོན།

དོ་སྣང། concern || Thank you for your concern. ཁྱོད་གྱིས་དོ་སྣང་བྱས་པ་ལ་ལུགས་རྗེ་ཚེ།

དོ་ལྷན། equal, counterpart, rival, match || In playing basketball he is my equal. ལྷང་ཕྱེད་སློལ་ཕྱེ་སྐབས། ཁོ་ཞི་རའི་དོ་ལྷན་ཡིན།

དོག་མོ། narrow || The road over the narrow mountain pass is dangerous.

ཉལ་གཤོག་དོག་མོ་བརྒྱུད་པའི་ལམ་དེ་ཉེན་ལ་ཚེ།

དོག་སེ། to have scruples, to be suspicious || I'm suspicious of his motives.

ང་ཁོའི་ཀུན་སྤྲོད་ལ་དོག་སེ།

དོག་སེ་པ། doubt, suspicion, apprehension || Your suspicion is unjustified.

ཁྱོད་གྱི་དོག་སེ་གཞི་ལ་གནས་ལུགས་བྲལ།

དོག་སེ་ཚོན། caution, carefulness, precaution || Caution is needed when

climbing this steep path. ལམ་གཟུང་མོ་འདི་ལ་འགོ་དུས་དོག་སེ་ཚོན་བྱེད་དགོས།

དོང། hole, pit, cavity || Water is in the bottom of the hole. ཚུ་དོང་ཞབས་ན་ཡོད།

དོང་ལམ། tunnel || The tunnel went through the mountain. དོང་ལམ་གྱིས་རི་བོ་བརྟོལ།

དོད། substitution, makeshift || Your substitution of a pencil for the pen

you borrowed from me and then lost is not acceptable. ཁྱོད་གྱིས་ངའི་ལག་ནས་ལྷན་ལུགས་སྐྱུག་ཅིག་གཡར་ནས་བོར་རྗེས། ཞ་སྐྱུག་ཅིག་དོད་དུ་སྟར་བ་ཞི་དང་ལེན་བྱེད་དགའ།

དོད་པོ། substituted object || This substituted product is not of the same

quality as the original one. དོད་པོ་འདི་ལྷན་ལུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐོག་མ་འདྲ་ཞིག་མི་བཟང།

དོན་དངོས། real/genuine affair, reality, truth || The reality of the situation is

different from what you think. In reality, what he said is not true. དོན་དངོས་སུ་བཤད་ན་ཁོས་བཤད་པ་བདེན་པ་མ་རེད།

དོན་ཚེན། important affair || I've got to leave now because I have an

important affair to attend do. ང་དོན་ཚེན་ཞིག་ལ་ཞུགས་དགོས་པས་ང་ལྟ་ཉིད་དུ་འགྲོ་དགོས་ལུགས།

དོན་ཐོག་ཏུ་འཁྲུགས། to carry out, to put into practice, to implement || Let's carry

out our plan to increase production.

ང་ཚོའི་ཐོན་ཚད་འཕར་སྤོལ་གཏོང་བའི་འཆར་གཞི་དོན་ཐོག་ཏུ་འཁྲུགས་དགོས།

དོན་དག་ business, affair || I have some business to do this afternoon.

དེ་རིང་གྱི་དོར་ང་ལ་དོན་དག་འགའ་ལས་རྒྱ་ཡོད།

དོན་མེད། meaningless || His long answer to my question was meaningless.

ཁོས་ངའི་དྲི་བ་ལ་ལན་རིང་མོ་བཏབ་པ་དེ་དོན་མེད་རེད།

དོན་ཚན། paragraph || This paragraph is too long. དོན་ཚན་འདི་རིང་དྲགས།

དོན་གཞན། other work, other meaning || What other work are you doing

besides teaching? སློབ་ཁྲིད་མ་གཏོགས་ཁྲིད་གྱིས་དོན་གཞན་ཅི་ཞིག་ལས་གྱིན་ཡོད།

དོན་བབས། good/meaningful work || Your efforts to help people is

meaningful work. ཁྲིས་གྱིས་མི་གཞན་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་པར་འབད་པ་ནི་དོན་བབས་ཞིག་རེད།

དོན་ལ་གནས་པ། to keep a promise || Will you keep your promise?

ཁྲོད་ཁ་བཤད་དོན་ལ་གནས་རྒྱུ་ཡིན།

དོས་པོ། bundle, package || This bundle contains my clothing.

དོས་པོ་འདི་ནི་ནད་དུ་དེ་གོ་ན་པ་ཡོད།

དུ་ཕུག། orphan || The childless couple adopted an orphan.

བྱིས་པ་མེད་པའི་བཟའ་ཟླ་དེས་དུ་ཕུག་ཅིག་གཉོར།

དངས། clean || Qinghai Lake's water is clean. མཚོ་སྡོད་པའི་ཚུན་ཉ་ཅང་དངས།

དངས་མོ། clean, transparent || The pond's water was so transparent that I

could see fish at the bottom.

ཚུ་མིང་གི་ཚུ་དངས་མོ་ཡིན་པས་ངས་ཚུ་ཞབས་གྱི་ཉ་མོ་ཡང་མཐོང་བྱུག།

དབ། net, mesh || This mesh on my window keeps out the mosquitoes.

ངའི་སྐྱེ་ལུ་ཁུང་སྐྱེང་གི་དབ་དེས་འབྲུ་སྲིན་འགོག།

དམ། window || Please close the window. དམ་དེ་རྒྱུབ།

དག ¹to recover, to get well; ²safe, no danger || ¹After I recover from my

cold I'll play basketball with you. ཚམས་དག་རྗེས། ང་ཁྲོད་དང་མཉམ་དུ་སྒར་ཅེད་སློ་

ལོ་ཅུད་རྒྱ་ཡིན། ²The situation you are presently in is safe. ད་ལྟ་ཁྲིད་གྲུང་ཡོད་པའི་

གནས་བབ་ནི་དག།

དག་ཚས། arms, weapons || He sells arms to bandits. ཁོས་ཇག་པ་ལ་དག་ཚས་འཚོང་།

དག་པོ། ¹violent, ²fierce || ¹The violent riot resulted in the death of twenty

people. ཟིང་ཚད་དག་པོ་དེ་ལས་མི་ཉི་ལུ་བཏོངས། ²The tiger is a fierce animal. ལྷག་ནི་རི་

དགས་དག་པོ་ཞིག་ཡིན།

དག་རྩལ། martial skill || His martial skill was useful when he was attacked

by hooligans. བློ་བས་ཁོ་ལ་རྩལ་དུས་ཁོ་དི་དག་རྩལ་ནི་དགོས་པའི་ཆེ།

དགས། to be too || It is too difficult for me to do.

བྱུང་དེ་དཀའ་དགས་པས་ངས་ལས་མི་བྱུག།

དང། ¹straight; ²direct, honest || ¹The road isn't crooked, it's straight. ལམ་དེ་

འཁྲོག་པོ་མིན་པར་དང་མོ་ཡིན། ²He is very honest and never lies. ཁོ་ནི་མི་གཤིས་

ཉ་ཅང་དང་པས་རྒྱན་ནམ་ཡང་མི་བཤད།

དང་གཏམ། honest talk, truth, straight conversation, fair verdict || We had

an honest talk and now we understand each other better. ང་ཚོས་དང་གཏམ་

བཤད་ནས་ད་ལྟ་ཡན་ཚུན་ལ་ལྷག་ཏུ་རྒྱུ་ལོན་བྱུང་ཡོད། Are you telling the truth? རྩོད་གྱིས་
དང་གཏམ་བཤད་གྱིན་ཡོད་དམ།

དང་བདེན། righteousness, justice || He always fought for the cause of
righteousness. ཁོས་ནམ་ཡང་དང་བདེན་བརྩོན་ལེན་བྱེད།

དང་མོ། honest, straight || An honest character is attractive.
གཤམ་གཤམ་མོ་ནི་ཡིད་འགྲུག་པ་ཞིག་རེད།

དང་བཤད། straight/honest talk || Everyone likes him because of his honest
talk. ཁོས་དང་བཤད་རྒྱག་པས་མི་ཚང་མ་ཁོ་ལ་དགའ།

དག། (དག། དག། རྩོད།) to miss, to remember || Because I am far away, I often
miss my family. ས་ཐག་རིང་སར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ངས་རྒྱུན་པར་རང་གི་བྲིམ་མི་དག།

དན་སྐྱེལ། reminder || Thanks for the reminder. དན་སྐྱེལ་བྱས་པར་ཐུགས་རྗེ་ཚེ།
དན་རྟགས། keepsake, memento, souvenir || I bought this souvenir in Lhasa.

ངས་དན་རྟགས་འདི་ལྷ་ས་ནས་ཉོས།
དན་པ། memory, consciousness || I have no memory of what you said.

རྩོད་གྱིས་སྐད་ཆ་ཅི་བཤད་པའི་ཐོག་ནས་ང་ལ་དན་པ་མེད།
དན་པ་མེད། unconscious || After drinking too much he fell unconscious.

ཆར་བཏུངས་དགས་རྗེས། ཁོ་དན་པ་མེད་པར་གྱུར། After being unconscious for a week
he died. གཟམ་འཁོར་གཅིག་ལ་དན་མེད་དུ་བརྒྱལ་རྗེས་ཁོ་ཚོ་ལས་འདས།

དན་ཚོར། consciousness || He lost consciousness after the accident.
ཆག་སློའི་རྗེས་སུ་ཁོ་ལ་དན་ཚོར་ཉམས།

དན་ཚུལ། idea, thought || It is better for me not to tell anyone my thought.
ངས་རང་གི་དན་ཚུལ་གཞན་སུ་ལ་འང་མ་བཤད་ན་ལེགས།

དན་ཤེས། memory || Now that I'm old my memory is not so good.
ད་ལྟ་ང་ལོ་ལོན་པས། ངའི་དན་ཤེས་དེ་འདྲ་མི་བཟང།

དན་གསོ། recalling, remembering || As I and my friends were recalling our
days as students, we all felt nostalgic. ང་དང་གྲོགས་པོ་ཚོས་ང་ཚོ་སྤོང་མ་ཡིན་དུས་སྐོར་
ལ་དན་གསོ་བྱེད་དུས། ང་ཚོ་ཚང་མ་སྤར་སོང་ལ་སྤོང་པ་སྐྱེས།

དྲི། smell, scent || The smell of the earth was strong after the rain. ཆར་བབས་
རྗེས་ས་གནི་ལ་དྲི་ཚེ། Cooking mutton has a nice smell. དུག་ཤ་འབུམ་ཆེ་དྲི་ཞིམ་པོ་ཡོད།

དྲི་བ། question || I can't answer your question. ངས་རྩོད་གྱི་དྲི་བ་ལ་ལན་འདེབས་མི་བྱུབ།
དྲི་མ། smell, scent || I like the smell of cooking mutton. ང་ལུག་ཤ་འབུམ་མའི་དྲི་མ་
ལ་དགའ།

དྲི་ཞིམ། sweet smell, fragrant scent || The flowers gave off a sweet smell.
མེ་ཏོག་ལས་དྲི་ཞིམ་འབྲུལ།

དྲི་བསྐྱེད། aroma, scent, smell || I like the aroma of baking bread.

ངམོ་རོ་རྫོང་པའི་དྲི་ལ་དགའ།

དྲིན། favor, grace, kindness || Because of my father's favor I was able to

become a successful man. ཡ་ཕའི་དྲིན་གྱི་དབང་གིས། ང་རང་མི་དོན་འགྲུབ་ཞིག་དུ་གྱུར།

དྲིན་ཅན། helpful, grateful || My teacher is very helpful.

ངའི་དགོ་རྒྱུ་ཞེན་གྱི་ཅན་ཅན་ཡིན།

དྲིན་དྲན། to feel the kindness/to be aware of favor || I could feel the

kindness of my parents everyday. ཉིན་རེར་ངས་ཕ་མའི་དྲིན་དྲན་སྲིད།

དྲིན་ལན་འཇུག། to repay the kindness || I will never be able to repay my

teacher's kindness to me. ངས་དགོ་རྒྱུ་ལ་དྲིན་ལན་ནམ་ཡང་འཇུག་མི་བྱེད།

དྲིན་ཤེས་པ། to be aware of kindness || I am aware of the kindness of my

many friends. ངས་རང་གི་གྲོགས་པོ་མང་བོའི་བཀའ་དྲིན་ཤེས།

དྲི་ལ་བསྐྱབས། propaganda, announcement || Lately, there has been much

propaganda about not smoking.

ཉེ་སྔར། དུ་བམི་འབྲེན་པའི་སྐོར་གྱི་དྲི་ལ་བསྐྱབས་མང་བོ་བྱས།

དྲི་ལ་བྲ། bell || There was no electricity so the bell did not ring.

གྲོག་མེད་པའི་སྐབས་ཀྱིས་དྲི་ལ་བྲ་མ་གྲགས།

དྲིས་ལན། answer, reply || Please speak loudly, I can't hear your answer.

སྐད་གསེང་མཐོན་པོས་ཤོད་དང། ངས་ཁྱོད་ཀྱི་དྲིས་ལན་རྒྱ་བས་མི་ལོ།

དྲུག་six || There are six people in my family. རེད་ཚང་ལ་མི་དྲུག་ཡོད།

དྲུག་བརྒྱ། six hundred || That family has got about six hundred sheep.

ཁྱིམ་ཚང་དེ་ལ་ཕལ་ཆེར་ལྷག་དྲུག་བརྒྱ་ཡོད།

དྲུག་ཅུ། sixty || There were sixty people on the bus when it had an

accident. རྒྱ་ལམ་འཁོར་ལ་ཆག་སྒོ་བྱུང་དུས་དེའི་སྟེང་དུ་མི་དྲུག་ཅུ་ཡོད།

དྲུག་ཆ། a sixth || The six children each received a sixth of their parents'

property. བྱིས་པ་དྲུག་པོ་ལ་ཁོ་ཚོའི་ཕ་མའི་རྒྱ་ཚུ་ཚུ་གསུམ་འཕྲོད་པའི་མི་དྲུག་པ་ཡིན།

དྲུག་སྟོང་། six thousand || There are six thousand people in my village.

ངའི་སྡེ་བར་མི་དྲུག་སྟོང་ཡོད།

དྲུག་པ། sixth || I was the sixth person to pass the entrance examination

from my village. ང་ནི་སྡེ་བའི་ནང་ནས་སྟོན་བྲུ་ཆེན་མོ་ལ་རྒྱ་གསུམ་འཕྲོད་པའི་མི་དྲུག་པ་ཡིན།

དྲུག་པོ། all six (together) || I want to buy all six of those books.

ངས་དཔེ་ཆ་དེ་ཚོ་དྲུག་པོ་ཉེ་འདྲོད།

དྲུང་། near to, before, by || I was standing very near to the speaker. ང་གཏམ་

བཤད་མཁན་གྱི་དྲུང་དུ་ལ་ངས་ཡོད། I was so near to the speaker that I could see

him sweating. ར་གཏམ་བཤད་མཁན་གྱི་དྲུང་དུ་ཡོད་པས་ངས་ཁོ་ལ་རྩལ་ཚུ་བཟུང་བཞིན་པ་མཐོང་
ཐུབ།

དྲུང་ཡིག secretary || She is an important official's secretary.

ཁོ་མོ་ནི་འགོ་ཁྲིད་གལ་ཆེན་ཞིག་གི་དྲུང་ཡིག་ཡིན།

ནོ། ¹warm; ²happy || ¹The weather is warm today. དེ་རིང་གི་ནུས་ལྔ་དྲོ། ²My

mother is happy seeing so many of her grandchildren. ར་ཇི་མས་ཁོ་མོའི་
ཚོ་བོ་ཚོ་མོ་འདི་འདྲ་མང་བོ་མཐོང་ནས་ཡིད་སེམས་དྲོ།

དྲོ་སྦྱིད། happiness || I hope that your children give you much happiness.

ར་ཇི་རེ་བཞི་ཁྱོད་ཀྱི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་དྲོ་སྦྱིད་ཆེན་པོ་སྟེར་རྒྱུ་དེ་ཡིན།

དྲོ་གང། temperature || What's the temperature outside?

ཕྱི་རོལ་གྱི་དྲོ་གང་ག་ཚོད་རེད།

དྲོད། heat, warmth || The stove gave off little heat. བབ་ཀ་དེ་ལས་དྲོད་ཆེན་པོ་མི་ལོན།

དྲོན་པོ། warm || Today was very warm. དེ་རིང་ཉ་ཅང་དྲོན་པོ་ཡིན།

དྲོས། to warm up, to heat up || Let's build a fire and warm up the house.

མི་སྐོང་ནས་ཁང་བ་དྲོས་སུ་རྒྱུགས།

དྲོས་ཇ། lunch || Did you eat lunch today? དེ་རིང་ཁྱོད་ཀྱིས་དྲོས་ཇ་ཨེ་འབྲུང།

གངང། (གངང། གངངས། གདོངས།) to open (usually, movement of the eyes and
mouth) || Shut your eyes and don't open them until I tell you to.

ཁྱོད་ཀྱི་མིག་ཚིམ་དང་ངས་ཕྱེ་མ་ཟེར་བར་དུ་མིག་མ་གངངས།

གངངས། tone || Don't speak to me in an angry tone. ཁོང་ཁོའི་རྐྱང་གངངས་ཀྱིས་ང་ལ་མ་
བཤད།

གངན་དྲངས། to invite || I invited her to my wedding party.

ངས་རང་གི་གཉེན་སྦྲོན་ལ་ཁོ་མོ་གངན་དྲངས།

གངན་འདྲེན། invitation || He received the invitation in a red envelope.

ང་ལ་ཡིག་སྐོག་གས་དམར་བོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བཞག་པའི་གངན་འདྲེན་ཞུ་ཡིག་ཅིག་འབྱོར།

གངན་ཞུ། invitation || Did you get an invitation to the wedding?

ཁྱོད་ལ་གཉེན་སྦྲོན་གྱི་གངན་ཞུ་ཞིག་འབྱོར་རེ།

གངམ་ཀ option, choice || This is the only option I have.

འདི་ནི་ང་ལ་ཡོད་པའི་གངམ་ཀ་ཉམ་གཅིག་ཡིན།

གངམ་ངག ¹remedy; ²knack || ¹I have a remedy for your problem.

ཁྱོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐད་ང་ལ་གངམ་ངག་ཅིག་ཡོད། ²He has a knack for learning
languages. རྒྱ་ཆ་སྐོབ་པའི་ཐོག་ནས་ཁོ་ལ་གངམ་ངག་ཅིག་ཡོད།

གངམ་གསེས། selection, option || Student selection for higher education has
just been completed. ཚོད་མཐའི་སྐོབ་གསེས་སྐོབ་མ་གངམ་གསེས་བྱས་པ་ཚར་མ་བག་ཡིན།

གདལ། (བདལ། བདལ། གདོལ།) to scatter, to spread out || When I feed the chickens, I scatter grain on the ground for them to eat.

བྱོལ་གསོདུས། དས་འབྲུ་རྟོག་ཐང་ལ་གདལ་ནས་ཁོ་ཚོར་ཟ་རུ་འཇུག།

གཏུ། (གཏུ། གཏུས། གཏུས།) to boil || I want to boil some tea for you.

དས་ཁྱོད་ལ་ཇ་གཏུ་འདོད།

གདུག་པ་ཅན། violent, wicked, harmful, cruel || That man was famous for being a violent husband and father. སྐྱེས་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀ་དང་ཨ་མ་གཏུ་སྐྱོད་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་ཀུན་ལ་གྲགས་ཡོད།

གདུག་རྩུབ། violence, savagery, cruelty || Television programs have a lot of violence. བརྟན་འཕྲིན་ལེ་ཚན་ལ་གདུག་རྩུབ་གྱི་རང་བཞིན་ཆེ།

གདུག་སེམས། ill will, malice || I don't feel any ill will toward her, only pity.

དས་ཁོ་མོ་ལ་སྡིང་རྗེ་བཅས་པ་ལས་གདུག་སེམས་ཅི་ཡང་མི་བཟུང།

གདུགས། umbrella, parasol || The sun is bright so let's take an umbrella.

ཉི་མ་ཚོ་བས་ད་ཚོས་གདུགས་ཞིག་འབྲུར་བར་བྱ།

གདུང། (གདུང། གདུངས།) to suffer, to be tormented || I was tormented by the hot weather. ད་ལ་ཚད་པས་གདུངས།

གདུང་རྒྱ། lineage, descent || Can you trace your lineage to western Tibet?

ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་གདོང་རྒྱ་དབུས་གཙང་དུ་འདེད་ཐུབ་བཅ།

གདུང་རབས། ¹generation; ²autobiography || ¹He is the tenth generation of the first king of this area. ཁོ་ནི་ཡུལ་ཕྱོགས་འདིའི་རྒྱལ་བོའི་གདུང་རབས་བརྒྱབ་ཡིན། ²I found her autobiography very interesting. དས་ཁོ་མོའི་གདུང་རབས་ནི་ཡ་མཚན་ཆེ་བ་ཤིས།

གདེང་འཛེག། evaluation, assessment, appraisal || His evaluation of our work was favorable. ཁོས་ད་ཚོའི་བྱ་བ་ལ་གདེང་འཛེག་བྱས་པ་ནི་གཞེངས་བསྟན་ཡིན།

གདེང་ཚོད། confidence, assurance || He has much confidence in being able to learn English. དབྱིན་ཡིག་སྦྱང་ཐུབ་པར་ཁོ་ལ་གདེང་ཚོད་ཆེན་པོ་ཡོད།

གདོད་མ། primitive, ancient, primeval || That song has a primeval sound.

གླུ་དེ་ལ་གདོད་མའི་དབྱངས་ལྡན།

གདོད་མའི་སྤྱི་ཚོགས། primitive society || That group of people has a long history after they passed the stage of a primitive society.

མི་ཚོགས་དེ་ལ་གདོད་མའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དུས་རིམ་ཡོལ་བ་ནས་བཟུང་ལོ་རྒྱུས་རིང་མོ་ཡོད།

གདོན། evil, demon || People say that he was possessed by a demon for two years. མི་རྣམས་ཀྱིས་གདོན་གྱིས་ཁོ་ལོ་གཉིས་ལ་བཟུང་བར་བཤད།

གདོན་བགོགས། obstacle/obstruction/interference caused by evil || An

obstacle caused by evil prevented him from getting over his illness.
 གདོན་བལོགས་ཀྱིས་ཁོ་ནད་གཞི་ལས་ཐར་དུ་མ་བཅུག
 བདག I, me || I am Dpal Idan. བདག་ནི་དཔལ་ལྷན་ཡིན།
 བདག་སྐྱོང་། looking after, to feed, to take care of || We have to take care of
 the livestock everyday. རེ་ཚོས་ཉིན་རེར་ལྷོགས་ཚོགས་ལ་བདག་སྐྱོང་བྱེད་དགོས།
 བདག་གཉེར། management, taking charge || Management of the factory
 became his responsibility. བོལ་གྲུ་བདག་གཉེར་བྱེད་པ་དེ་ཁོའི་འགན་འཁུར་གྱུར།
 བདག་གཉེར་བ། manager, administrative personnel || He has been a manager
 for two years. ཁོ་ལོ་གཉིས་ལ་བདག་གཉེར་བ་བྱས།
 བདག་པོ། owner, master, proprietor || He is the owner of the shop.
 ཁོ་ནི་ཚོང་ཁང་དེའི་བདག་པོ་ཡིན།
 བདག་དབང། sovereignty || What country has sovereignty over the North
 Pole? ལྷོ་སྒྲུབ་གླིང་གི་བདག་དབང་རྒྱལ་ཁབ་གང་ལ་ཡོད།
 བདམ། (བདམ། བདམས། བདམས།) to choose, to make a choice || I have to choose a
 husband soon. རས་མི་འགྲུངས་པར་སྟོབ་ཞིག་བདམ་དགོས།
 བདམས་ཐོན་པ། election winner || He is the election winner. ཁོ་ནི་བདམས་ཐོན་པ་རེད།
 བདུད། demon, fiend || His picture of the demon was terrifying.
 ཁོས་བདུད་ཀྱི་འདུ་པར་བྲིས་པ་དེ་འཛིགས་སྤང་ཆེ།
 བདུན། seven, week || I'll visit you seven days later.
 ཉིན་བདུན་གྱི་རྗེས་སུ་ང་ཁྱོད་ལ་བཟུང་རུ་འོང།
 བདུན་གཅིག། one week || We have a one week holiday.
 རེ་ཚོ་ལ་བདུན་གཅིག་གི་གཞང་བ་ཡོད།
 བདུན་ཅུ། seventy || At our party we drank seventy bottles of beer.
 རེ་ཚོའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོགས་ཐོག་རེ་ཚོས་སྤྱ་ཆང་དམ་འི་བདུན་ཅུ་འཐུངས།
 བདུན་པ། seventh || The seventh person who was injured died last night.
 རྗེས་མ་བདུན་པ་དེ་མདང་དགོང་གྲོངས།
 བདུན་པོ། all seven of, all the seven || All seven of those students are from
 the same county. སློབ་མ་བདུན་པོ་རྫོང་ཁག་གཅིག་ནས་ཡོང་བ་ཡིན།
 བདེ། ¹comfortable; ²healthy || ¹His life now is very comfortable. ད་ལྟ་ཁོའི་འཚོ་
 བཟུང་ཅང་བདེ། ²You look thin and not healthy. བཟུང་ཚོད་ལ་ཁྱོད་ནི་ལུས་པོ་རིད་ཅིང་བདེ་
 གིན་མེད་འདྲ།
 བདེ་སྐྱིད། happiness || Happiness often comes with sadness. དགའ་སྐྱོ་མཉམ་དུ་
 འདྲེས།
 བདེ་འཇགས། peace, stability, security || I hope our country can have a long

period of stability. དམ་ངའོ་ཚོ་འི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཡུན་རིང་བདེ་འཇགས་འཕྲོད་པར་སློབ།
 བདེ་བར། ¹health; ²level || ¹He is not in good health. ཁོ་བདེ་བར་མིན། ²The fields
 here are all level. འདི་གའི་ས་ཁིང་ཚང་མ་བདེ་བར་ཡིན།
 བདེ་མོ། ¹easy; ²in good health || ¹They lead a comfortable and easy life.
 ཁོ་ཚོས་བདེ་བར་འཚོ་བ་རོལ་བཞིན་ཡོད། ²I have not been in good health for more
 than a year. ལོ་གཅིག་ལྷག་ལ་ངའི་ལུས་པོ་བདེ་མོ་མ་བྱུང།
 བདེ་བ་ཅན། paradise || The beautiful forest with its rivers was like a
 paradise. རྒྱུང་གིས་རྒྱན་པའི་ནགས་ཚེལ་ཡག་པོ་དེ་ནི་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཁིང་ཁམས་དང་འདྲ།
 བདེ་སྲག། ease, no problem || He finished his assigned work with ease.
 ཁོས་ལས་བྱ་བ་དེ་སྲག་དང་ཡོངས་འགྲུབ་བྱས།
 བདེ་མོ། goodbye || Goodbye and have a pleasant trip.
 བདེ་མོ། ལྷོངས་རྒྱུ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱོས།
 བདེ་ལ་འགོད། to bring happiness to || I want to bring happiness to all my
 friends. དམ་རང་གི་གྲོགས་པོ་ཚང་མ་བདེ་ལ་འགོད་འདོད།
 བདེ་ལེགས། fine, well, in good condition || Are you well? ལྷོད་བདེ་ལེགས་ཡིན་ནམ།
 བདེ་ན། true || Is what you said really true? ལྷོད་གྱིས་བཤད་པ་རོ་མས་བདེ་ན་ནམ།
 བདེ་ན་དཔང། proof, evidence || This is proof that you were wrong.
 འདི་ནི་ལྷོད་མི་འགྲིག་པའི་བདེ་ན་དཔང་ཡིན།
 མདང་དགོང། last night || I telephoned you last night but you didn't answer.
 མདང་དགོང་དམ་ལྷོད་ལ་ཁ་པར་བཏང་གུང་ལྷོད་གྱིས་ཨ་ལན་མ་བྱིན།
 མདངས། appearance, color and luster || The color and luster of the stone in
 your ring is beautiful. ལྷོད་གྱི་མཛུབ་དགྲིས་སྟེང་གི་ཕྱ་རྒྱན་གྱི་མདངས་ཏ་ཅང་མཛོས།
 མདལ། ¹arrow; ²lower part of a valley || ¹The arrow was made of wood.
 མདལ་དེ་ཉིང་གིས་བཟོས། ²There is a river in the lower part of the valley.
 ལུང་མདལ་ན་རྒྱ་བོ་ཞིག་ཡོད།
 མདལ་འཕེན། to shoot an arrow || I want to shoot an arrow at the target near
 the tree. དམ་སྤོང་འགྲམ་གྱི་འབེན་ལ་མདལ་འཕེན་འདོད།
 མདུང། spear || The only spear in our village is kept in the village temple.
 ང་ཚོའི་སྤེ་བའི་མདུང་ཉལ་གཅིག་པོ་དེ་ལྷ་ཁང་དུ་ཉར་ཡོད།
 མདུང། to tie || I'm teaching my daughter to tie her shoes. དམ་རང་གི་བུ་མོ་ལ་ཁོ་
 མོའི་ལྷམ་སྟོག་མདུང་རྒྱ་འཚད་གྱིན་ཡོད།
 མདུང་པ། knot || I can't untie this knot. དམ་མདུང་པ་འདི་འགོ་ལ་མི་བྲལ།
 མདུན། front || Please look at the front of the room. ཁང་བའི་མདུན་ལ་ལྟོས་དང།
 མདུན་སྐྱོད། marching/going forward, progressing || The group of students

went marching forward down the road. སློབ་མའི་ཚོགས་པ་དང་རྒྱ་ལམ་དེད་ནས་མདུན་
 གློད་བྱས།
 མདུན་ངོས། front cover, front side || The front cover of the book is made of
 plastic. དཔེ་ཚད་མདུན་ངོས་དེ་སློབ་འགྲིག་གིས་བཟོས།
 མདུན་ཚོགས། table || The table is made of wood. མདུན་ཚོགས་དེ་ཤིང་གིས་ལས།
 མདུན་དུ། in front of || Please stand in front of me. དེའི་མདུན་ནས་ལོངས།
 མདུན་ཕྱོགས། front side/direction || The front side of the car was crushed in
 the accident. ཚགས་སློབ་ལས་རྒྱུ་ཚེན་པོ་ཞིག་ཡོད།
 མདུན་ལམ། future respect, future || She has a bright future.
 ཁོ་མོ་ལ་མདུན་ལམ་རྒྱ་ཚེན་པོ་ཞིག་ཡོད།
 མདུན་ཤོག། front page || Did you see the picture on the front page of the
 newspaper? ཚོགས་པར་གྱི་མདུན་ཤོག་སྟེང་གི་འདྲ་བར་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཨེ་བརྟུས།
 མདུན་བསྟ། ¹greeting; ²to welcome || ¹A greeting with a smile does not
 necessarily mean a hospitable heart. འཇོམ་མདངས་ཀྱིས་མདུན་བསྟ་བྱེད་པ་ནི་མགོན་
 རྩིས་ཆེ་བའི་བསམ་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད། ²We welcome you to visit our home.
 ཁྱོད་ད་ཚོའི་ཡུལ་ལ་ཡེབས་པར་ད་ཚོས་མདུན་བསྟ་བྱེད།
 མདོད་ན། gist || I couldn't understand the gist of his lecture.
 དས་ཁོའི་འཆད་འཁྲིད་ཀྱི་མདོད་ན་ཉ་གོ་མ་བྱུང།
 མདོད་མེད། shiftless, good-for-nothing, shilly-shally || The wife divorced her
 shiftless husband. རྒྱུ་མེད་ཁོ་མོའི་ཁྱོད་མདོད་མེད་དང་བྲེལ།
 མདོད་ཅམ། in short, briefly || Briefly, I will tell you what happened.
 དས་ཅི་ཞིག་བྱུང་བའི་སྐོར་གྱི་གནས་ཚུལ་མདོད་ཅམ་ཁྱོད་ལ་གོད་རྒྱུ་ཡིན།
 མདོད་ག ¹color; ²appearance || ¹What is your favorite color? ཁྱོད་ཆེས་དགའ་བའི་
 མདོད་ག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན། ²I could tell by his appearance that he was ill. དས་ཁོའི་ངོ་
 མདོད་ག་ལས་ཁོ་ལ་ན་ཆེན་ཐེབས་ཡོད་པ་ཤེས།
 མདོད་ག་ཅན། colorful || This is a colorful skirt. འདི་ནི་སྒྲིད་གཡོགས་མདོད་ག་ཅན་ཞིག་རེད།
 མདོད་ག་མེད། colorless || He was so sick that his face was colorless. ཁོ་ན་ཚད་དུག་
 གོ་བྱུང་ནས་ངོ་མདོད་ག་སྒྲུ་བོར་གྱུར་འདུག།
 མདོད་ག་ཤོར། to fade || After many washings the trousers' color began to
 fade. ཐེངས་མང་བོར་བཀྲས་ཇེས་རྟེན་སྐྱུ་མ་གྱི་མདོད་ག་ཤོར་འགོ་བརྩམས།
 མདོད་བསྐྱུས། brief, abridgement || Please write a brief summary of what you
 have read. ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དཔེ་ཆ་ཅི་ཞིག་བརྒྱུགས་པ་ལ་ཕྱོགས་སྡོམ་མདོད་བསྐྱུས་ཤིག་ཕྲིས།
 འདག (འདག་དག) ¹to clean; ²to die || ¹The chalk dust on the blackboard was
 cleaned away by water leaking from the roof. ཁང་བོག་ལས་རྒྱ་འཇོགས་ནས་སློབ་

མམ་སྒྲིབ་གི་སྐྱུ་གཤམ་ །²Many sheep died from a strange disease. བླ་ཡ་མཚོན་
ཞིག་ལས་ལྷག་མང་བོའི་ཁ་དག

འདྲག་ཇུས། detergent, cleansing agent || How much detergent should I put
in the washing machine?

ངས་གོས་འཕྲུད་འཕྲུལ་ཆས་ཀྱི་ནང་དུ་འདྲག་ཇུས་གཙོ་ཚོད་འཕེན་དགོས།

འདང། to be enough, to be sufficient || The provisions for our journey are
enough for five people. ང་ཚོའི་ལམ་རྒྱུགས་ཀྱིས་མི་ལྔ་ལ་འདང།

འདབ་ཆགས། birds || Chickens and geese are birds.

བྱུ་བོ་དང་ངང་བ་གཉིས་ནི་འདབ་ཆགས་ཡིན།

འདབ་མ། leaf || The leaf slowly fell from the tree. རྗེས་བོའི་འདབ་མ་དལ་གྱིས་ཕྱུང།

འདབས། ¹near; ²lower part || ¹The school is near the hospital. སློབ་གྲྭ་ནི་སློན་ཁབ་གི་
ཉེ་འདབས་སུ་ཡོད། ²Some trees grow in the lower part of the valley.

ལུང་འདབས་སུ་རྗེས་བོ་འགའ་སྐྱེས་ཡོད།

འདམ། mire, swamp, bog || There is a swamp near the river.

རྒྱ་བོའི་ཉེ་སར་འདམ་ཞིག་ཡོད།

འདལ། (འདལ། འདས།) ¹to pass (on time); ²to go beyond || ¹The time for grief
has passed. སློབ་འདི་དུས་འདས་ཟེན། ²His actions were beyond what is
permitted. ཁོའི་སྤྱོད་པ་དེ་ཚང་ལས་འདས།

འདར། to tremble, to shake, to shiver || When I'm outside in winter I
tremble from the cold. དགུན་ཁར་ཕྱི་རོལ་དུ། ངའི་ལུས་གྲང་ནས་འདར།

འདར་ལྷུ་ལྷུ། shaking with fear || She was shaking with fear when she
heard the wolf howl. ཁོ་མོས་སྤྱུང་གི་འེ་དོད་འབྱིན་པ་ཐོས་དུས་སྐྱུག་ནས་ལུས་འདར་ལྷུ་ལྷུ་
བྱས།

འདས་སྐྱེན། loss of life, death || His death grieved us all. ཁོའི་འདས་སྐྱེན་
གྱིས་ང་ཚོ་ཚང་མ་ལ་སེམས་སྐྱུག་བསྐྱེད།

འདས་མཚོན། funeral rite || This funeral rite requires about an hour.
འདས་མཚོན་འདི་ལ་རྒྱ་ཚོད་གཅིག་ཙམ་དགོས།

འདི། this || This is my book. འདི་ནི་ངའི་དཔེ་ཆ་ཡིན།

འདི་གར། here, over here || I live over here. ང་འདི་གར་སྤྱོད་ཡོད།

འདི་ལྟ་བུ། like this, such as this || I want a knife just like this one. ང་ལ་གྲི་ཉག་
ཉག་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས།

འདི་དག། these || Are these your pens? འདི་དག་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷགས་སྐྱུག་ཡིན་ནམ།

འདི་ལྟ། like this, such || Can you paint a picture like this?

ཁྱོད་ཀྱིས་རི་མོ་འདི་འདྲ་ཞིག་འདྲི་བྲི་བ་བཅ།

འདི་བ། this person || This person is my relative. མི་འདི་ནི་འདི་ཉི་དུ་ཡིན།
འདི་ཚོ། these || These men are brothers. སླེས་པ་འདི་ཚོ་ནི་སླེན་ལྷན་ཡིན།
འདི་རུ། here || When did you arrive here? རྒྱུད་འདི་རུ་ནམ་ཚེ་དེ་འབྱོར།
འདི་དང་། (གཤིང་། བཏོངས། རོངས།) ¹to spread; ²to make (bed/plan); ³to unfold ||
¹Please spread a sheet on the bed. མལ་ཁྲིའི་སྤྱིང་ལ་རས་གཤམ་འབྲོངས། ²Please
make the bed. མལ་ས་འབྲོངས། ³I will unfold the bedding in a few minutes.

ངས་སྐར་མ་འགའི་རྗེས་སུ་ཉལ་ཆས་གཤིང་རྒྱ་ཡིན།
འདུ། (འདུ། འདུས།) to assemble, to congregate, to gather || A crowd
assembled in the park. རྒྱུང་ཀ་དེར་མི་ཚོགས་འདུས།
འདུ་འཇོ། tumult, noise and excitement, hubbub || The tumult was so great
that I couldn't sleep. འདུ་འཇོ་ཆེ་བས་ང་གཉིད་ཀྱང་མ་བྱུབ།

འདུ་ཤེས། concept, idea, ideology || Socialism and capitalism are different
ideologies. སློའོགས་རིང་ལུགས་དང་མ་ཚུ་རིང་ལུགས་གཉིས་ནི་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་ཡིན།
འདུག ¹to stay; ²in a condition of doing something; ³there is/are || ¹How
long will you stay with us? རྒྱུད་ཚེ་དང་མཉམ་དུ་དུས་ལུན་གཚོད་ལ་འདུག་རྒྱ་ཡིན། ²He
is working. ཁོས་བྱ་བ་ལས་གྱིན་འདུག ³There are three yaks near the river. ཚུ་
བོའི་ཉེ་སར་གཡལ་གཤམ་འདུག

འདུག་སྟེགས། ¹seat; ²chair || ¹Please have a seat over here. འདི་གའི་འདུག་སྟེགས་ལ་
སྟོད། ²I bought that wooden chair in Xining. ངས་ཤིང་གི་འདུག་སྟེགས་དེ་ཟླ་ལིང་ནས་
ཉོས།

འདུག་གནས། residence, lodging || I've lived at this residence for only two
months. ང་འདུག་གནས་འདི་རུ་ལྷན་གཉིས་མ་གཏོགས་མ་བསྐྱད།

འདུད། (བཏུད། བཏུད། བུད།) to come near, to be close || Come near the fire and
warm up. མེ་ཁར་བཏུད་ནས་ལུས་རྩོས་སུ་ཚུགས།

འདུན་པ། aspiration, wish, desire || What is your wish for your children?
རྒྱུད་གྱི་བྱིས་པའི་སྤྱོད་ནས་རྒྱུད་ལ་འདུན་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། My desire to learn English makes
me study hard. ངས་དབྱིན་ཡིག་སྦྱོང་འདོད་གྱི་འདུན་པས་ང་ལ་སྦྱང་བཅོམ་ཆེན་པོ་བྱེད་པར་སྐྱེ་མ་
བཏང་།

འདུམ། (འདུམ། འདུམས།) to mediate, to reconcile || I will attempt to reconcile
these two warring groups. ངས་འཇུག་རྩོད་བྱེད་པའི་ཚོགས་ཁག་གཉིས་འདུམ་རྒྱ་ཡིན།

འདུམ་འགྲིག། reconciliation, mediation || After a period of conflict there was
a period of reconciliation between the two groups over grazing
rights. འཇུག་རྩོད་གྱི་དུས་སྐབས་ཤིག་གི་རྗེས་སུ་ཕྱགས་འཚོ་རྒྱུའི་དབང་ཚད་སྤོང་ནས་ཚོགས་ཁག་
གཉིས་ལ་དུས་སྐབས་ཤིག་གི་འདུམ་འགྲིག་བྱུང།

འདུལ། (གཏུལ། བཏུལ། ཟུལ།) to subdue, to tame, to vanquish || How did you tame that wild horse? ཁྱོད་ཀྱིས་རྩ་ཚོད་དེ་ཇི་ལྟར་བཏུལ་བ་ཡིན།
 འདེགས། (གཏེག་ བཏེགས། ཟེགས།) to lift, to raise up || Please lift that end of the box. ལྷམ་དེའི་སྐྱེ་ཁ་དེ་འདེགས་རོགས།
 དྲངས།) to be clear (fog, cloud) || The fog cleared at about ten o'clock in the morning. རི་ཁོད་ཀྱི་ན་བུན་ཚུ་ཚོད་བཏུན་གྱི་སྟང་དྲངས།
 འདེད། (འདེད། དེད། ཟེད།) ¹to follow; ²to drive (animal) || ¹The lamb followed its mother wherever she went. མཚོ་གང་ལ་ཕྱིན་ན་ལུ་གུ་དེའི་རྗེས་ལ་དེད། ²Please drive the sheep to the river this afternoon. དེ་རིང་ཕྱི་དྲོད་ལུག་ཚུ་ཁར་ཟེད།
 འདེབས། (གཏད། བཏད། ཟོབས།) to sow, to plant || We will sow highland barley seed this morning. དེ་རིང་ལྗེ་དྲོ་དཀྱིལ་ལྷོ་ལོ་འདེབས་རྒྱུ་ཡིན།
 འདེམ། (གཏད། བཏད། འདེམས།) to choose, to select || When will you choose a time for your wedding? ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་གཉེན་སྲེག་གྱི་དུས་ཚོད་ནམ་ཚོད་གཏད་རྒྱུ་ཡིན།
 འདེམས་བསྐོ། election, voting || The election took place last week. འདེམས་བསྐོ་གཟུང་འཁོར་སྡོན་མའི་ནང་བྱས།
 འདེམས་སྐྱབས། nominee, candidate || He is one of three candidates for the position. ཁོ་ནི་གོ་གནས་དེའི་འདེམས་སྐྱབས་པ་གསུམ་གྲས་སུ་གཟིགས་ཡིན།
 འདེམས་དམངས། electorate || Twenty percent of the electorate did not vote. འདེམས་དམངས་ཀྱི་བརྒྱ་ཚའི་ཉི་ཤུ་ལ་འདེམས་ཤོག་མ་འཕམངས།
 འདེམས་ཤོག། vote || Every vote was counted before seven p.m. ཕྱི་དྲོད་ཚུ་ཚོད་བཏུན་གྱི་སྡོན་ལ་འདེམས་ཤོག་ཚང་མ་བརྩིས་ཚར།
 འདོགས། (གཏདགས། བཏདགས། ཟོགས།) to tie, to fasten, to attach || He tied the horse's reins to the tree. ཁོས་རྩ་ཡི་ཐུང་མད་འཕྲོད་བོ་ལ་བཏདགས།
 འདོད། to want, to wish, to desire || I want to go to Lhasa on pilgrimage. ང་ལྷ་ས་ལ་མཇལ་སྐོར་བྱེད་པར་འགྲོ་འདོད།
 འདོད་ཅན། lustful || His lustful nature was obvious to everyone. ཁོའི་འདོད་སྲིད་ཆེ་བ་རྒྱན་ལ་གསལ།
 འདོད་ཆགས། lust, pornographic desire || Try to control your lust when you are in public. མི་མང་སང་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་འདོད་ཆགས་ལ་ཚོད་འཛིན་བྱས།
 འདོད་པ། desire || He had great difficulty in controlling his desire. ཁོ་ལ་རང་གི་འདོད་སྲིད་ཚོད་རྒྱ་ལག་པོ་བྱུང།
 འདོད་པ་སྦྱོད། to have sex || He wants to have sex with her. ཁོས་ཁོ་མ་དང་འབྲིག་སྦྱོད་བྱེད་འདོད།
 འདོད་ཞེན། greed || His greed was without limit. ཁོའི་འདོད་ཞེན་ལ་ཚད་མེད།

འདོད་སེམས། greedy desire || His greedy desire for women, money, and power destroyed him. འདོད་སེམས་ཀྱིས་ ལྷན་པོ་དང་སྒོར་མོ་ དབང་ཆ་བཅས་ལ་བཅད་པའི་འདོད་སེམས་ཀྱིས་ ཁོར་བརྒྱགས།

འདོད་སྲེད། greed || His greed never lessened. ཁོའི་འདོད་སྲེད་ལ་ནམ་ཡང་ཉམས་པ་མེད། འདོད་ཤིང་། (གཏོག་ཤིང་། བཏོག་ཤིང་།) ¹to read; ²to dig out || ¹I read the newspaper every morning. ཉིན་རེའི་ཞོགས་པར་ངས་ཚགས་པར་ལ་བཟ། ²The miners are digging coal out of the mine. གཏེར་རྩོམ་ཁུགས་ཀྱིས་གཏེར་ལས་རྩོམ་ལ་འདོན་བཞིན་ཡོད།

འདོན་སྲོད། furnishing, supplying || The furnishing of adequate electricity to the city is a problem. མྱོང་ཁྱེད་ལ་སྲོག་འདུང་བའི་འདོན་སྲོད་བྱེད་རྒྱུ་ནི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན། འདོར། (དོར། དོང། དོར།) to cast away, to give up, to discard || I want to give up gambling. ངས་རྒྱན་པོ་འགྲུང་རྒྱུ་འདོར་འདོད།

འདྲ། like, seem, as, to be the same, to be alike || Those twins are just alike. མཚོ་མ་འདི་ཚོ་འདྲ།

འདྲ། (དྲ། དྲས། དྲོས།) to cut with scissors, to shear, to cut off || I cut the cloth with a pair of scissors. ངས་ཁེ་གྲིས་རས་དྲས།

འདྲ་ཆགས་པོ། resemble, similar || She really does resemble her mother. ཁོ་མོ་དང་མོའི་མ་མ་ནི་དོ་མས་འདྲ་ཆགས་པོ་རེད།

འདྲ་མཉམ། equality, equal || These two cups have an equal amount of beer. མོར་འདི་གཉིས་ཀའི་ནང་གི་ལྷ་ཆང་མང་ཉུང་འདྲ་མཉམ་རེད།

འདྲ་བརྟན། image, statue || The Buddha image is made of stone. མངས་རྒྱལ་གྱི་འདྲ་བརྟན་དེ་རྩོལ་ས་བཅོས།

འདྲ་འདྲ། similar, equal, alike || The weather yesterday and today is similar. ལ་སང་གི་ནམ་གྲུབ་དང་དེ་རིང་གི་ནམ་གྲུབ་འདྲ་འདྲ་རེད།

འདྲ་པར། picture, photograph || Would you like to see a picture of my children? ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་བྱིས་བཙུན་འདྲ་པར་ཞིག་ལ་བཟླ་འདོད་དམ།

འདྲ་བ། similar, like || This book and that book have similar themes. དཔེ་ཆ་འདི་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་འདྲ་བ་རེད།

འདྲ་མཚུངས། similar, same, equal || I had an illness similar to yours last year. ན་ཞིང་ང་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ནད་དང་འདྲ་མཚུངས་ནི་ག་ལྟར།

འདྲི། (དྲི། དྲིས། དྲིས།) to ask, to question || Please ask a question if you don't understand. གཤམ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉམ་མི་གོ་ཚེ་འདྲི་རོགས།

འདྲི་གཅོད། bringing to a trial, judicial inquiry || The judicial inquiry was held in the court building. བེམས་ཁང་ནས་འདྲི་གཅོད་བྱས།

འདྲི་རྟོག། examination, investigation || The examination revealed no wrong-

doing on your part. འདི་རྟོག་བྱས་པ་ལས་ཁྱོད་གྱི་ཕྱོགས་སུ་སློབ་མེད་པ་བསྟན།
འདི་ཚོགས་ question || Please repeat your question. ཁྱོད་གྱིས་འདི་ཚོགས་བསྐྱར་སློབ་བྱོས།
འདིས། to be familiar, to be intimate, to be acquainted || I would like to be
acquainted with you. ར་ཁྱོད་དང་འདིས་འདོད།

འདྲད། (འདྲད། འདྲད། འདྲད།) to drag, to pull || The horse pulled a log to the house.
རྟ་ལེང་དུ་མ་ཞིག་ལུ་ལ་འདྲད།

འདྲེ། devil, demon, ghost || People say a ghost comes here at night.

མི་རྣམས་གྱིས་མཚན་མོར་འདྲེ་ཞིག་འདི་རུ་འོང་བར་བཤད།

འདྲེ་ཞུགས། to be possessed by an evil spirit || Her wild cries suggested that
she was possessed by an evil spirit.

ཁོ་མོས་སྐད་ཅོར་སློག་པ་དེས་ཁོ་མོའི་ལུས་ལ་འདྲེ་ཞུགས་པ་མཚོན།

འདྲེ། (འདྲེ། འདྲེ། འདྲེ།) ¹to ship; ²to bring || ¹I shipped a box of books to
England. རས་དཔེ་ཆ་སྐུ་མ་ཞིག་དེ་བྱིན་ཅི་ལ་འདྲེ། ²He brought knowledge to
students. རས་སློབ་མ་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་འདྲེ།

འདྲེས་སྦྱར། combination, synthesizing || He speaks in a combination of
Tibetan and Chinese. ཁོས་བོད་སྐད་དང་རྒྱ་སྐད་འདྲེས་སྦྱར་ཞིག་བཤད།

འདྲེས་མ། mingling, compound || A college is a place where mingling of
people from many places occurs. སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ནི་ས་ཆ་མང་བོ་ནས་བོན་པའི་མི་འདྲེས་མ་
ཡོད་ས་ཞིག་ཡིན། The mingling of new ideas and old ideas produced
conflict. ལྟ་བུ་གསལ་རྟེན་འདྲེས་པ་ལས་འགལ་བ་བསྐྱེད།

འདྲོག་ (འདྲོག་ འདྲོགས།) ¹to run in fear; ²to be startled || When the car honked
its horn the horse was startled and ran off the road in fear.

རྐྱེས་འཁོར་ཚུང་བས་སྐྱ་དུང་བརྒྱབ་པ་ན་རྟ་འདྲོགས་ནས་ལམ་ཁ་ནས་བྲོས།

རྟ། (བརྟ། བརྟ། རྟ།) to file, to grind || When will you file these knives?

ཁྱོད་གྱིས་གླིང་དག་ནམ་ཚོད་བརྟ་རྒྱ་ཡིན།

རྟལ། (བརྟལ། བརྟལ། རྟལ།) to scatter || We want to scatter fertilizer on the fields
this afternoon. དེ་རིང་ཕྱི་ཕྱོད་རང་ཚོས་ས་ཞིང་སྤེང་ལ་ལུད་ཇུས་བརྟལ་ན་འདོད།

རྩོབ། (བརྩོབ། བརྩོབས། རྩོབས།) to fall down, to collapse || The house may collapse
unless it is repaired. ཁང་བ་འདི་ཉམས་གསོ་མ་བྱས་ཚེ་མར་བརྩོབ་སྲིད།

རྩུང། (བརྩུང། བརྩུངས། རྩུངས།) to beat, to hit || Don't beat your children. ཁྱོད་གྱིས་རང་
གྱི་བྱིས་པ་ལ་མ་བརྩུང། I don't want to beat my children. རས་རང་གི་བྱིས་པ་ལ་རྩུང་མི་
འདོད།

རྩུང་རྟེག་ beating, blow, striking || Beating students makes them angry.

སློབ་མ་ལ་རྩུང་རྟེག་བྱས་པ་དེས་ཁོ་ཚོར་ཁོང་ཁོ་བོ་བཟོ་སྲིད།

རྩལ། dust, small particle || There is some dust in my glass. ངའི་མིག་ཤེལ་སྒྲིང་ལ་
རྩལ་ཚགས་ཡོད། The books were covered with dust. དཔེ་ཚད་གཤམ་རྩལ་གྱིས་ཁེབས།
རྩལ་ལོང་ལོང། dusty, rolling dust || The air was dusty after the herd of horses
passed by. རྒྱུ་སོང་བུལ་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་རྩལ་ལོང་ལོང་འཕྱུར།

རྟེག (བརྟེག་བརྟེགས། རྟེགས།) to strike, to beat, to hit || I hit a ball with a stick.
ངས་སྒྲིང་ལི་ཞིག་ལ་དབྱུག་པས་བརྟེགས།

རྟོག (བརྟོག་བརྟོགས། རྟོགས།) to clap, to applaud || We will clap after your
performance. ཁྱེད་ཀྱིས་སྟེང་མོ་བསྟོན་རྗེས་ངའོས་ཐལ་མོ་བརྟོག་བེས།

རྩོ། stone, rock || The stone was carved with a Buddhist phrase.
རྩོ་བོག་ལ་གཞུངས་སྐྱུགས་བརྟོས་ཡོད།

རྩྭ་ཁབ་ལེན། magnet || This magnet attracts metal. རྩྭ་ཁབ་ལེན་གྱིས་ལུགས་རིགས་འདྲེན།
རྩྭ་སྟུག་ oil, petroleum || They are drilling for oil in the dessert.

ཁོ་ཚོས་བྱེ་བར་དུ་རྩྭ་སྟུག་རྩོ་བཞིན་ཡོད།
རྩོ་རིང། stone pillar, tablet || The tablet says this is an important historical
site. རྩོ་རིང་ལས་འདི་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་གལ་ཚེན་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད།

རྩོ་ཤེལ། crystal || The crystal gleamed in the light.
སྒྲོག་ལུན་གྱི་འོག་རྩོ་ཤེལ་འདྲ་དུ་འཚོར།

རྩོ་སོལ། coal || Coal is black and burns. རྩོ་སོལ་ནི་ནག་ཅིང་འབར་ཤེད་ཆེ།
རྩོག་པས་རྒྱག་ to kick || If the dog tries to bite me I will kick it.

གལ་ཏེ་ཁྱི་ཡིས་ངའ་ལ་སྐྱུག་ཅིས་བྱེད་ན་ངས་རྩོག་པས་རྒྱག་རྒྱ་ཡིན།

རྩོག་པོ། package, bundle || The package was very heavy. རྩོག་པོ་དེ་ཉུང་ཅིང་ལྗིད།
རྩོལ། (བརྩོལ། བརྩོལ།) ¹to break out, to burst, to come out; ²to originate/stem ||

¹The hot spring broke out through the ground surface. ཚེ་རྒྱུ་ལོ་ལོ་བརྩོལ།
ནས་བོན། ²The Yellow River originates in Qinghai. ལྷ་ཆུ་མཚོ་སྒྲོན་ནས་རྩོལ།

ལྷག (བལྷག་བལྷགས། ལྷོགས།) to lick || She licked the candy. ཁོ་མོས་ཀར་བལྷགས།
ལྷད། (བལྷད། བལྷད། ལྷོད།) to chew || Many Americans chew tobacco.

ཇམ་མེ་རི་ཁབ་མང་བོས་ཐམས་ལུགས།

ལྷག་ ¹double; ²times || ¹Eight is the double of four. བརྒྱད་ནི་བཞིའི་ལྷག་གཅིག་ཡིན།
²My brother has three times as many sheep as I do. ངའི་སྤྱོད་ལ་ངའི་ལྷག་གི་
གྲངས་ལས་ལྷག་གསུམ་ཡོད།

ལྷབ་གྲངས། multiple of a number || Four is a multiple of two.
བཞི་ནི་གཉིས་ཀྱི་ལྷབ་གྲངས་ཡིན།

ལྷོང། (ལྷོང། ལྷོང། ལྷོངས།) to leap || The horse leaped over the fence.
རྟ་བོ་རྩོད་ལས་ལྷོལ་ལྷོང།

རྩིར་རྒྱ། rumbling sound, thunder || The sound of thunder woke me up.

འབྲུག་སྐད་ཀྱི་རྩིར་རྒྱས་ངག་ཉིད་ལས་བསྐྱེདས།

འབྲུག (འབྲུག་ འབྲུགས། འབྲུགས།) ¹to pour; ²to store || ¹Please pour more tea in my

cup. ངའི་ཕོར་བའི་ནང་ཇ་མང་དུ་བྲུགས། ²We will store the vinegar in this jar. ང་

ཚོས་སྐྱུར་རོ་དང་རྒྱུ་འདི་ཉེ་དུ་བྲུག་རྒྱ་ཡིན།

འབྲུག (འབྲུག་ འབྲུག། འབྲུག།) ¹to water; ²to provide (a person/animal) with water || ¹I

watered the horses this morning. ཞོགས་པར་ངས་རྟ་རྒྱམས་ལ་ཚུ་བྲུག། ²I gave the

beggar a cup of water. ངས་སྤྲང་བོད་ལ་ཚུ་ཕོར་གང་བྲུག།

ཚལ་རིགས། vegetable, stalked plant || My favorite vegetables are greens.

ང་ཚེས་དགའ་བའི་ཚལ་རིགས་ནི་སྤྲོ་ཚོད་ཡིན།

ལྷུ་མ་ར། garden || I planted tomato seeds in my garden this morning. དེ་རིང་

སྤྲོད་ངས་རང་གི་ལྷུ་མ་རའི་ནང་རྩི་མ་རྩི་ལྷི་མ་བོན་ལ་བཏབ།

ལྷུ་མ་ར་བ། gardener || The gardener is fond of flowers.

ལྷུ་མ་ར་བ་དེ་མེ་རྟོག་ལ་དགའ་ཞེན་ཆེ།

ལྗེ་མིག་ key || Put the key in the lock, turn it, and open the door.

ཟེའི་ནང་ལ་ལྗེ་མིག་བཞག་ནས་སྐྱོར་དང་སྐྱོ་སྤྱེ་འགོ།

ལྗེ་བས་བྲིས། fresco, wall painting, mural || The temple fresco was destroyed

in a fire. དགོན་པའི་ལྗེ་བས་བྲིས་མེ་སྐྱོན་ཞིག་ལས་བརྒྱགས།

ལྗེ་མ་པོ། nimble, unstable || He had a way of using words in a nimble way

to get what he wanted.

ཁོ་ལ་ཚོག་ལྗེ་མ་པོར་བཀོལ་ནས་རང་གིས་ཅི་འདོད་ལེན་པའི་ཐབས་བཀོད་ཅིག་ཡོད།

ལྷོག (ལྷོག་ ལོག་ ལོག།) ¹to counteract, to be opposite/contrary to; ²to return ||

¹He is always trying to counteract what I order. ཁོས་ནམ་ཡང་རང་འོད་བཀོད་པ་ལྷོག་

ཕྱིས་བྱེད། ²I will return home in one hour. ང་ཚུ་ཚོད་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་ཡུ་ལལ་ལ་ལྷོག་རྒྱ་

ཡིན།

ལྷོག་ཏུ་མེད་པ། inevitable, unalterable || It is inevitable that we will all die.

ང་ཚོ་ཚང་མ་འཆི་བ་ལས་ལྷོག་ཏུ་མེད།

ལྷོག་ཕྱུགས། opposite side, reverse/negative side || On the opposite side, she

is kind. ལྷོག་ཕྱུགས་ནས་བཤའ་ན། ཁོ་མའི་སེམས་བཟང་།

ལྷོ་མ་པོ། tramp, vagrant || Few people gave the tramp money.

མི་ཉུང་ཤས་ཤིག་གིས་མ་གཏོགས་ལྷོ་མ་པོ་དེ་ལ་སྐོར་མོ་མ་བྱིན།

སྤང། to hate, to have hatred || Don't hate him, instead, feel pity for him.

ཁོ་ལ་མ་སྤང། དེ་ལས་ལྷོག་སྤྲོ་ཁོ་ལ་སྤྲིང་རྗེ་ཟུངས།

སྤང་སེམས། hostility, enmity || Why do you have such hostility for me?

ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་སྤང་སེམས་འདི་འདྲ་བཅངས་དོན་ཅི།
 སྤང་མ། coward || He is a coward and afraid of everything. ཁོ་ནི་མི་
 སྤང་མ་ཞིག་ཡིན་པས་མི་སྐྱེག་ས་ཅི་ཡང་མེད།
 སྤྲིག་(བསྤྲིག་བསྤྲིགས། སྤྲིགས།) to blame || Don't blame me for your own
 mistakes. ཁྱོད་ཀྱིས་ངར་གི་འོར་འཁྲུལ་གྱི་དོན་དུ་ང་ལ་མ་སྤྲིགས།
 སྤྲིག་པ། sin || What is the worst sin? སྤྲིག་པ་ཆེས་ངན་པ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།
 སྤྲུག་to be depressed, to suffer from || I was depressed after my sister
 died. རའི་སྲིང་མོ་འདས་རྗེས་རའི་སེམས་སྤྲུག་
 སྤྲུག་སྐད། complaint, grumbling || I'm tired of hearing his constant
 grumbling. ཁོའི་རྒྱུན་འཇགས་ཀྱི་སྤྲུག་སྐད་དེ་གོ་བར་ང་ལ་སྤྲུན་སྤང་སྐྱེ།
 སྤྲུག་གླུ། sad melody, elegy, threnody || The flute's sad melody moved
 everyone. སྤྲིང་བུའི་སྤྲུག་གླུ་ལས་མི་ཚང་མ་ལ་སེམས་འཁྲུལ་ཐེབས།
 སྤྲུག་བསྐྱལ། hardship, suffering, misery || Having little money is a hardship.
 རྫོང་མོ་དཀོན་པ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཞིག་ཡིན།
 སྤྲུག་ཐུག་to be at the end of one's wit, to have no alternative, to be at a loss
 || I have no alternative but to punish my son.
 ད་སྤྲུག་ཐུག་ནས་བུ་ལ་ཚད་པ་གཅོད་པ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད།
 སྤྲུག་པོ། miserable, poor, bad, worse || He lived in miserable conditions.
 ཁོ་གནས་བབ་སྤྲུག་པོ་ལ་གྱུར། His health is very bad. ཁོའི་ལུས་ཁམས་ཉ་ཅང་སྤྲུག་པོ་འདུག།
 སྤྲུག་སྐྱོང། suffering, maltreatment || Poverty is suffering.
 དབུལ་ཕོངས་ནི་སྤྲུག་སྐྱོང་ཡིན།
 སྤྲུག་རྩལ། cruelty, savage || His cruelty led to his wife divorcing him.
 ཁོའི་སྤྲུག་རྩལ་གྱིས་ཁོའི་ཚུང་མ་ཁོ་དང་ཐོང་དུ་བཅུག།
 སྤྲུག་རུས། diligence, industry, endurance || Her endurance under such harsh
 conditions was admirable.
 རྩལ་ལྡན་སྤྲུག་མོ་དེ་འདྲའི་འོག་ཁོ་མོས་སྤྲུག་རུས་བྱས་པ་ནི་ཡིད་སྤོམ་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་རེད།
 སྤྲུག་ལས། hard work || Hard work can help you earn money.
 སྤྲུག་ལས་ལས་ཁྱོད་ཀྱིས་རྫོང་མོ་བཅོལ་བྱུང།
 སྤྲུད། ¹to collect, to gather; ²to raise; ³to organize || Tonight we will
 gather the sheep here. དེ་དགོང་། ར་ཚོས་ལུག་འདི་རུ་སྤྲུད་རྒྱ་ཡིན། ²He raises sheep.
 ཁོས་ལུག་སྤྲུད། ³He wants to organize the workers. ཁོས་བཟོ་བཅོས་སྤྲུད་ན་འདོད།
 སྤྲུད་མ། broom, sweeper || My mother made that broom. རའི་མ་མས་སྤྲུད་མ་དེ་ལས།
 སྤྲུད་ལེན། collecting, raising || Collecting enough money to rebuild the
 temple took a long time.

ལྷ་ཁང་ཉམས་གསོ་བྱེད་སྐྱོད་ཀྱི་སྐོར་མི་འདད་ཚོར་སྐྱོད་ལེན་བྱེད་པ་ལ་དུས་ཡུན་རིང་བོ་དགོས་བྱུང།
 ལྷམ། (བསྐྱམ་ལྷམ་སྐྱམས།) to mediate, to reconcile || He has promised to
 mediate the quarrel. ཁོས་རྩོད་གཞི་དེ་བསྐྱམ་རྒྱུ་ཁས་ལེན་བྱས།
 ལྷར། (བསྐྱར། བསྐྱར། ལྷར།) to compare, to discuss, to contest || Let's compare
 these two coats and see which is best. ལུ་བ་འདི་གཉིས་བསྐྱར་ཏེ་གང་བཟང་ལ་བསྐྱ
 རྒྱ། unit, group, community, village, section || Our village has fewer
 people than it used to. ང་ཚོའི་སྡེ་བའི་མི་སྡེར་ལས་ཉུང།
 རྒྱ་ཁག་ work unit, section, group, division || What work unit employs
 you? ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་ཁག་གང་ན་བྱ་བ་སྦྱོར་བ་ཞིན་ཡོད།
 རྒྱ་དཔོན། village chief || The village chief is elected by the villagers. རྒྱ་དཔོན་
 དེ་སྡེ་མི་སེང་བདམས།
 རྒྱ་ཚོན། category, classification, unit, section || What category does this
 belong to? འདི་སྡེ་ཚོན་གང་ལ་གཏོགས།
 རྒྱ་བ། (བསྐྱེ་བ། བསྐྱེ་བས། རྒྱ་བས།) to mix, to blend, to group || Please mix the flour
 and water. རླུང་དང་བྲེ་གཉིས་སྐྱེ་བས་དང།
 རྒྱ་བསྐྱོར། combination || The combination of mutton with sugar was
 strange to me. ལུ་གཡ་དང་ཀ་རའི་སྐྱེ་བསྐྱོར་ནི་ང་ལ་མཚོན་ན་ཡ་མཚོན་ཞིག་རེད།
 རྒྱ་བ་འཚོར། wholesale || I bought these items at a wholesale price.
 ངས་དངོས་པོ་འདི་དག་སྐྱེ་བ་འཚོར་རིན་གོང་གིས་ཉོས།
 རྒྱར་མ། plate, saucer || Put the plate in the kitchen. རྒྱར་མ་དེ་གཡམས་ཁང་ནང་དུ་ཚོག་
 རྒྱོད། (བསྐྱོད། བསྐྱོདས། རྒྱོདས།) to accompany || I want to accompany you
 shopping. ང་ཁྱོད་དང་བསྐྱོདས་ནས་ཉོ་རྒྱུ་གཤམ་འགྲོ་འདོད།
 རྒྱོད་པོ། tree, trunk || The tree was so large that we could not reach around
 it. རྒྱོད་པོ་སྐྱོམ་པས་ང་ཚོས་ལག་གང་སྐྱེལ་ནས་མཐའ་བསྐྱོར་ཀྱང་མི་རྩེ་བས།
 རྒྱོད། (སྐྱོད། བསྐྱོད། རྒྱོད།) to stay, to live, to sit, to remain || Please sit on this
 cushion. འཕོལ་གང་ན་འདིའི་སྐྱོད་ནས་སྐྱོད།
 རྒྱོད་ཁང། residence, house, apartment || My apartment is on the seventh
 floor. ངའི་རྒྱོད་ཁང་བདུན་ཟོག་ན་ཡོད།
 རྒྱོད་མཁམ། dweller, resident || The resident of that house is ill.
 ཁང་བ་འདིའི་ནང་གི་རྒྱོད་མཁམ་ལ་ན་ཚོ་བྱུང་ཡོད།
 རྒྱོད་གནས། place of residence, dwelling place || My place of residence is
 the same as my father's. ངའི་རྒྱོད་གནས་ནི་ངའི་ཨ་པའི་རྒྱོད་གནས་དང་གཅིག་ཡིན།
 རྒྱོམ། (བསྐྱོམ། བསྐྱོམས། རྒྱོམས།) to total, to add, to sum up || When I add one to
 one I get two. ངས་གཅིག་དང་གཅིག་བསྐྱོམས་ཚོ་གཉིས་ཟོབ།

སྒྲིལ། (བསྐྱེལ། བསྐྱེལ་མཁུ། སྒྲིལ་མཁུ།) to tie, to bind, to bundle || Please bind this bundle. དོས་པོ་འདི་སྒྲིལ་མཁུ།

སྒྲིལ་ཁྲིམས། ¹vow, ²taboo || ¹The monk did not break his vow. བཅུན་པ་དེ་ཞོའི་སྒྲིལ་ཁྲིམས་ལས་མ་འགལ། ²A taboo is a ban resulting from social custom.

སྒྲིལ་ཁྲིམས་ནི་སྤྱི་ཚུགས་ཀྱི་གོམས་སྲོལ་ལས་བརྟམ་པའི་བཀག་གུ་ཞིག་ཡིན།
སྒྲིལ་བ། vow, religious discipline || The monk took a vow never to drink liquor. བཅུན་པ་དེས་ཨ་རག་གཏན་ནས་མི་འབྲུང་བའི་སྒྲིལ་བ་བཞེས།

སྒྲིལ་རྩིས། statistics || The statistics on education show that improvement has been made. སྤྱོད་གསེའི་ཐོག་གི་སྒྲིལ་རྩིས་ལས་གོང་འཕེལ་བྱུང་ཡོད་པ་མཚོན།

བརྟ། signal, sign || He made a sign that he was thirsty. ཞོས་རང་ཉིད་ཁ་སྒྲིལ་པའི་བརྟ་བརྟན།

བརྟ་ཁྲུག། notification, announcement || I got your wedding announcement yesterday. ཁ་སང་དལ་ཚྲོད་ཀྱི་གཉེན་སྣོན་གྱི་བརྟ་ཁྲུག་འབྲོང།

བརྟ་ཐོ། notice, notification || The notice was posted on the blackboard. སློམ་མ་སྟེང་ལ་བརྟ་ཐོ་སྤྱད།

བརྟ་སྟོད། grammar || I have never studied Tibetan grammar. དས་བོད་ཡིག་གི་བརྟ་སྟོད་སྦྱང་མ་ཚུང།

བརྟར་ཤ། decision, judgment || I don't agree with your decision. ད་ཚེད་ཀྱི་བརྟར་ཤ་ལ་མི་འབྲང།

བསྟུ་ལེན། collection || Would you like to see my stamp collection? ཚྲོད་ཀྱིས་རའི་སྟུག་རྟགས་བསྟུ་ལེན་བྱས་པ་ལ་བསྟུ་འདོད་དམ།

བསྟུ་གསེབ། storing up || The storing up of enough food for winter takes much time and effort. དལུན་ཁར་ཟས་འདད་པོ་བསྟུ་གསེབ་བྱེད་པ་ལ་དུས་ཡུན་རིང་པོར་འབད་པ་ཚེན་པོ་བྱེད་དགོས།

བསྒྲིམས་གྲངས། total number/quantity || What quantity of bricks do you want? ཚྲོད་ལ་སོམས་བསྒྲིམས་གྲངས་གཚོད་དགོས།

བསྒྲིམས་ན། in total, in sum || In total, the population of Qinghai was about six million in the year 2007. ཉིས་སྟོང་བདུན་ལོར་མཚོ་སྔོན་གྱི་མི་གྲངས་བསྒྲིམས་ན་ཉ་ལམ་ས་ཡ་དུག་ཡོད།

ན

ན¹if, ²age; ³to be sick ⁴as long as || ¹If you do it, I will to. རྒྱུད་གྱིས་དེ་ལས་ན།
 རས་ཀྱང་དེ་ལས་རྒྱུ་ཡིན། ²What is your age? རྒྱུད་ལོ་ན་དུ་ཡིན། ³I was sick all last
 week. གཤམ་འཁོར་སྤྱོད་མ་ཡོངས་ལ་ང་ན་བྱུང། ⁴As long as you agree with me we
 can remain friends. རྒྱུད་ར་དང་འབྲུག་པ་བྱུང་ན། ར་ཚོ་ད་གཟོད་མུ་མཐུང་དུ་གྲོགས་པོ་བྱེད་བྱེད།
 བརྒྱུད། young || The young man liked dancing.

སྐྱེས་པ་ན་རྒྱུད་དེ་ཞབས་སྲོ་རྒྱུག་པར་དགའ།
 བ་འདམ། marsh, swamp || The sheep was lost in the marsh. ལུག་ན་འདམ་ནས་ཤོར།
 བ་ཞིང། last year || I got married last year. བ་ཞིང་ར་གཉེན་སྦྲིག་བྱས།
 བ་བུན། mist, fog || Fog covered the mountain's top. བ་བུན་གྱིས་རི་ཚུ་ཁེབས།
 བ་ཚན། illness, disease, sickness || This was the first time for him to
 experience illness. འདི་ནི་ཁོ་ལ་བ་ཚན་གྱི་མར་བྱུང་བ་ཡིན། His illness made him
 weak. ཁོ་ལ་བ་ཚན་དེས་ཁོ་ལ་ལུས་རྩལ་ཉམས་སུ་བཅུག།

བ་ཚོད། age || At what age did you start school?
 རྒྱུད་བ་ཚོད་དུ་ཡི་སྤྱོད་སྤོབ་གྲུར་འགྲིམས་པ་ཡིན།
 བ་གཞོན། juvenile, youth || The youth had no parents. བ་གཞོན་དེ་ལ་ཕ་མ་མེད།
 བ་བྲུག་pain, ache || I have a pain in my leg. ར་ལི་རྐང་བ་ལ་བ་བྲུག་ལངས།
 བ་བླ། same-aged (persons) || The same-aged students are in the same
 classroom. བ་ཚོད་གཅིག་པའི་སློབ་མ་རྣམས་སློབ་ཁང་གཅིག་ཏུ་ཡོད།

བ་ཡང། even though || Even though she is not beautiful, I still love her.
 ཁོ་མ་ཡག་མ་མིན་ཡང། ར་ཁོ་ལ་དགའ།
 བ་ག་ཚན། black, evil || His heart is evil. ཁོ་ལ་བསམ་པ་ན་ག་ཚན་ཞིག་ཡོད།
 བ་ག་ཉེས། crime, offence || What crime did the prisoner commit?
 བཅོམ་མ་དེས་བ་ག་ཉེས་ཅི་ཞིག་བསགས།

བ་ག་ཉེས་ཚན། criminal || The criminal was in handcuffs.
 བ་ག་ཉེས་ཚན་དེ་ལ་ཕྱགས་སྦྲོག་བསྐོན་འདུག།
 བ་ག་པོ། black || Black is darker than brown. ལྷག་པོ་ལས་བ་ག་པོ་ནག།
 བ་ག་ཚོད། black market || Drugs are bought and sold on the black market.
 བ་ག་ཚོད་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་ནག་ཉེ་ཚོད་བྱེད།

བ་གས་ཚལ། forest || After all the forest's trees were cut down the soil

washed away. བླ་མ་ཚོ་མ་བཅད་ཚར་རྗེས་མ་བཅུད་ཤོད།
 བླ་མ་ལས། forestry || He did forestry work in southern Qinghai.
 ཁོས་མཚོ་མུན་གྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་བླ་མ་ལས་བསྐྱེད་སྤོང།
 བླ་མ་ལ། internal, inside || My supervisor told me it was an internal matter
 and not to be discussed outside our company. རེ་འགོ་བས་རལ་འདྲི་ནི་ནད་ལུལ་
 གྱི་དོན་དག་ཅིག་ཡིན་པས་ཀྱང་ཟེའི་ཕྱི་རོལ་ནས་མ་གྲུང་ཟེར།
 བླ་འཁོར། retinue, close maid || Wherever he goes his retinue goes too.
 ཁོ་གང་ལ་སོང་ཚེ། ཁོའི་ནད་འཁོར་ཡང་དེ་གར་འགྲོ།
 བླ་ཁྲོལ། internal organs || My internal organs were injured in an accident.
 ཚན་མེད་ཞིག་ལས་རེའི་ནད་ཁྲོལ་ལ་རྒྱས་སྐྱོན་པོ་ག
 བླ་རོས། inside || It was cool inside the building. ཐོག་ཁང་གི་ནང་ནི་བསིལ།
 བླ་གཏམ། private talk, secret conversation || I overheard their secret
 conversation. རས་ཁོ་ཚོའི་ནད་གཏམ་གོ་སོང།
 བླ་དོན། meaning || What is the meaning of that proverb?
 གཏམ་དཔེ་དེའི་ནད་དོན་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།
 བླ་འདྲེན། importation || The importation of some items is prohibited.
 དངོས་པོ་ལ་ལ་ནད་འདྲེན་བྱེད་པར་བཀག་འགོག་བྱེད།
 བླ་རུལ་བ། traitor || He was a traitor to his country.
 ཁོ་ནི་ཁོའི་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ནད་རུལ་བ་ཞིག་ཡིན།
 བླ་རོལ། inside || Please come inside my room. རེའི་ཁང་བའི་ནད་རོལ་ལ་ཞོག།
 བླ་ལས། housework || She had to do all the housework.
 ཁོ་མོས་ནད་ལས་ཚར་མ་ལས་དགོས་བྱུང།
 བླ་གསེས། sub-unit, an internal category || My office is a sub-unit of a
 larger work unit. རེའི་གཞུང་རྒྱུ་ཁང་ནི་ལས་ཁུངས་ཚེ་བ་ཞིག་གི་ནད་གསེས་ཡིན།
 བླ་ས་མུ་མོ། early morning || I got up in the early morning before the sun
 rose. བླ་ས་མུ་མོ་ཉི་མ་མ་ཤར་གོང་དམའ་ལས་ལངས།
 བླ་ས་མོ། morning || The sun rises in the morning. བླ་ས་མོར་ཉི་མ་འཆར།
 བླ། illness, sickness, disease || How long did your sickness last?
 ཁྱེད་གྱི་ནད་ལ་དུས་ཡུན་ཅི་ཙམ་འགོར།
 བླ་རྩིང། chronic illness || Hepatitis is a chronic illness.
 མཚིན་ནད་ནི་ནད་རྩིང་ཞིག་ཡིན།
 བླ་རྟགས། symptom || Yellow eyes are a symptom of liver disease.
 མིག་སེར་པོ་ཡིན་ན་མཚིན་ནད་གྱི་ནད་རྟགས་ཡིན། Being tired all the time is a symptom
 of a disease. དུས་རྒྱུན་པར་བར་ཆད་པ་ནི་ནད་རྟགས་ཤིག་ཡིན།

ནད་བརྟག་ diagnosis || This doctor's diagnosis is different from that

doctor's. ལྷན་པ་འདིས་ནད་བརྟག་བྱས་པ་ལྷན་པ་དེས་ནད་བརྟག་བྱས་པ་དང་མི་འདྲ།

ནད་པ། patient || The patient in that room is from your village.

ཁང་བ་དེའི་ནད་པ་ནི་ཁྱོད་ཚོའི་སྡེ་བའི་རེད།

ནད་འབྲ། bacteria, germs || I saw the bacteria with the microscope. དས་སྤྲ་མཐོང་

མེ་ཤེལ་ལས་ནད་འབྲ་མཐོང།

ནད་གཡོག་ nurse || My sister is a nurse. དའི་སྲིང་མོ་ནི་ནད་གཡོག་ཅིག་ཡིན།

ནད་རིགས། diseases || What diseases are common in your home area?

ཁྱོད་ཚོའི་ཡུལ་སྤྱོད་གསུ་རྒྱ་གསུ་ཆེ་བའི་ནད་རིགས་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།

ནད་རོ། chronic disease || He died last year from a chronic disease.

ན་ནིང་ཁོ་ནད་རོ་ཞིག་ལས་འདས།

ནན་གྱིས། emphatically, earnestly, seriously || He seriously emphasized the

dangers of smoking again and again. ཁོས་ག་མག་འཐེན་པའི་ཉེན་འཕེལ་སྐོར་ཡང་ཡང་

ནན་གྱིས་བཤད།

ནན་ཏན། earnest, serious || His manner was earnest, but I still did not

believe him. ཁོའི་བྱེད་སྐབས་ནི་ནན་ཏན་ཡིན་རུང་། ང་ད་རུང་ཁོ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས།

ནན་ནན། serious || Don't laugh, be serious! མ་དགོད་པར་ནན་ནན་གྱིས་ཉེག།

ནན་པོ། serious, earnest || She was serious when she asked me to marry

her. ཁོ་མོས་ང་དང་གཉེན་རྒྱུ་གཉེན་རྒྱུ་ལྟེན་སྦྲེལ་གྱི་སྐོར་གྲོང་སྐབས། ཁོ་མོའི་ལྟ་ཚུལ་ནི་ནན་པོ་ཡིན།

ནམ། ¹or (question particle put after the letter na); ²When? || ¹Should I

follow his wishes or deny them? དས་ཁོའི་འདོད་པ་དང་བསྐྱུན་ནམ་ཡང་ན་རྒྱུ་འགག་

བྱེད་པར་རིགས། ²When did you come to Xining the first time? ཁྱོད་ཟིལ་ངའ་

ཐེངས་དང་པོར་ནམ་ཡང་བའིན།

ནམ་མཁའ། sky || The kite fell from the sky. འོག་བྱ་ནམ་མཁའ་ནས་མར་བྱུང།

ནམ་གུང། midnight || At midnight our party ended. ནམ་གུང་ལ་ང་ཚོའི་སྤྲོ་ཚོགས་གྲོལ།

ནམ་རྒྱུན། usual, consistent, always || His usual clothes are a shirt and

trousers. ཁོའི་ནམ་རྒྱུན་གྱི་ལོན་པ་ནི་ཚོ་ལེན་ཞིག་དང་རྩེ་སྐྱེམ་ཞིག་ཡིན།

ནམ་ཞིག་ one day, at one time || One day I will be rich.

ནམ་ཞིག་ལ་ང་ལྷུག་པོར་འགྲུང་ངེས།

ནམ་ལྗ། climate, season || Tell me about the climate in your country.

ཁྱོད་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ནམ་ལྗའི་སྐོར་ང་ལ་འདོད་དང།

ནམ་ཡང། always || I will always love my parents.

དའི་ཕ་མ་ལ་ངས་ནམ་ཡང་དགའ་ཞེན་བྱེད།

ནམ་ཡིན་རུང། whenever || Whenever you come to visit is fine with me.

ང་ལ་མཚོན་ན་ཁྱོད་འཚོམས་འདྲི་ལ་ནམ་ཡིན་རུང་འོང་ཚོགས།
 ནར་ནར། long and narrow || The bridge over the stream is long and narrow.
 གཤམ་བོའི་ཟམ་པ་དེ་ནི་ནར་ནར་རེད།
 བས། ¹barley; ²so that; ³from || ¹This barley has rotted. བས་འདྲི་རུལ་འདྲུག་²I
 want to learn English so that I can learn science and technology. བས་
 དབྱིན་ཡིག་བསྐབས་ནས་ཚན་རིག་དང་ལག་རྒྱུལ་སློབ་འདོད། ³Where do you come from?
 ཁྱོད་གང་ནས་ཡོང་བ་ཡིན།
 ལྷ། (ལྷ། ལྷས། ལྷས།) to suck || The baby sucks its mother's nipple.
 སྤྱིས་པས་ཨ་མའི་རྩ་མ་རྣམས།
 ལྷོ། younger brother || When was your younger brother born?
 ཁྱོད་ཀྱི་རྩ་བོ་ནམ་ཚོད་སྤྱིས།
 ལྷལ། breasts || She washed her breasts with warm water.
 ཁོ་མོས་རྩ་བོ་ཚེས་ཁོ་མོའི་རྩ་མ་བུ།
 ལྷོ། younger sister || My younger sister is two years younger than me.
 ངའི་རྩ་མོ་དེ་ལས་ལོ་གཉིས་ཀྱིས་རྩ་བོ་ལྷོད།
 ལྷད། to move || The child moved towards his mother. སྤྱིས་པ་ཨ་མའི་སྤྱོད་ལ་རྒྱད།
 ལྷལ། to set (sun), west || The sun sets in the west. ཉི་མ་རྒྱབ་སྤྱོད་ལ་སྤྱུ་ལྷལ།
 ལྷལ་སྤྱོད་ལ། west, western direction || 'West' is the opposite of 'east.'
 'རྒྱབ་སྤྱོད་ལ'་ནི་'གར་སྤྱོད་ལ'་ཀྱི་ཕྱོག་སྤྱོད་ལ་ཡིན།
 ལྷལ་སྤྱོད་ལ། Westerner || I wonder if that Westerner is from Britain?
 ངས་རྒྱབ་སྤྱོད་ལ་པ་དེ་དབྱིན་ཇི་བ་ཡིན་མིན་ཞེས་འདོད།
 ལྷལ། can || I can speak English. ངས་དབྱིན་སྐད་བཤམ་རྒྱལ།
 ལྷལ་འགན། ability and responsibility || Ability and responsibility are keys to
 success. ལྷལ་འགན་ནི་རྒྱལ་ཁའི་འགག་རྩ་ཡིན།
 ལྷལ་ལྷན། effective, powerful || What is the most effective way to raise
 sheep? ལྷལ་འཚོ་བའི་བྱེད་ཐབས་ཚེས་རྒྱལ་ལྷན་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།
 ལྷལ་ལ། ability, competence, capability, effectiveness || He has a good
 ability to learn languages. ཁོ་ལ་སྐད་རྒྱུ་སློབ་པའི་རྒྱལ་པ་བཟང་བོ་ཞིག་ཡོད།
 ལྷལ་པ་ཅན། effective, capable || This medicine is very effective for a cold.
 ལྷན་འདི་ཚམས་པ་ལ་མཚོན་ན་ལྷལ་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན།
 ལྷལ་རྩལ། ability, talent || He has little ability to organize other people.
 ཁོ་ལ་མི་གཞན་ལ་འཇོག་སྤྱོད་རྩལ་ལྷོད་ལྷལ་རྩལ་འདྲིལ་ཅོམ་མ་གཏོགས་མེད།
 ལྷལ་ལྷལ། strength, power || There is power in his personality.
 ཁོའི་རང་གཤམ་ལ་ལྷལ་ལྷལ་ཡོད།

ནེལ་གསེང་། lawn || The lawn had little grass. ནེལ་གསེང་ན་རྩ་ཉུང་དུ་ལས་མེད།

ལོ་མ་པ། property, wealth || I lost all my wealth last year.

ན་ཞིང་ངས་ངའི་ལོ་མ་པ་ཚང་མ་བོང་།

ལོར། ¹to err, to make a mistake; ²livestock, wealth, possession, property ||

¹I made a mistake in this calculation. ཚུམ་གཞི་འདིའི་ནང་ནས་ང་ལོར་ཡོད། ²What

is the value of your family's property? ལྷོད་ཚང་གི་ལོར་ཐང་ཅི་འདྲ་ཆེ།

ལོར་སྐྱོན། shortcoming, drawback, mistake || His shortcoming is that he

drinks too much. ལོ་ལོ་ལོར་སྐྱོན་ནི་ལོ་མ་ཚང་བཏུང་དུ་གསེང་པ་དེ་ཡིན།

ལོར་སྐྱོན་བཟོ་བ། to make a mistake || I will make a mistake if I drink too

much. གཤམ་ཏེ་ངས་ཚང་འབྲུང་དུ་གསེང་ཆོ་ལོར་སྐྱོན་བཟོ་འགོ།

ལོར་འཁྲུལ། mistake, error || I'm sorry for my mistake.

ངས་རང་གི་ལོར་འཁྲུལ་ལ་འགྲོད་བཤགས་བྱེད།

ལོར་བཅོས། correction || I don't agree with your correction of my paper.

ལྷོད་ཀྱིས་ངའི་རྩོམ་ཡིག་ལ་ལོར་བཅོས་བྱས་པར་ང་མི་འཐད།

ལོར་ཇས། property, goods || What is the value of your property? ལྷོད་ཀྱི་ལོར་

ཇས་ཀྱི་རིན་ཐང་ཅི་འདྲ་ཡིན།

ལོར་སྲིད། finances || What is the condition of the local government's

finances? ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ལོར་སྲིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནི་ཅི་འདྲ་ཡིན།

གནག་ལྷུགས། yaks || The yaks provided us with meat, milk, skins, and hair.

གནག་ལྷུགས་ཀྱིས་ང་ཚོ་ལ་ཤ་དང་འོ་མ། ཀོ་བ། རྩེད་པ་བཅས་འདོན་སྲོད་བྱེད།

གནང། (གནང། གནང། གཞོངས།) to give (h) || The reincarnate Lama gave me this

gift. སྤུལ་སྐྱུས་ངའི་ལེགས་སྐྱེས་འདི་གནང།

གནངས་ཉིན། the day after tomorrow || The day after tomorrow I'll stop

smoking. གནངས་ཉིན་ངས་དུ་བ་གཅོད་རྒྱུ་ཡིན།

གནད། key/main point || Did you understand the main point of this

document? ལྷོད་ཀྱིས་ཡིག་ཆ་འདིའི་གནད་ལ་གོ་བ་ལོན་བྱུང་ངམ།

གནད་འགག། key, focus || The key to learning English is a desire to learn.

དབྱིན་ཡིག་སློབ་པའི་གནད་འགག་ནི་དེ་སློབ་འདོད་པའི་ཀུན་སློང་ཡིན།

གནད་ཆེས། important point, main aspect || The important point of learning

English is to practice everyday.

དབྱིན་ཡིག་སློབ་པའི་གནད་ཆེས་ནི་ཉིན་རེར་སློབ་བརྒྱུད་རྒྱུ་དེ་ཡིན།

གནད་དོན། question, main point, problem || I can't understand your main

point. ངས་ལྷོད་ཀྱི་གནད་གཅོད་ལ་གོ་བ་མི་ལོན།

གནད་བསྐྱུས། summary, abstract, key point || I will write a summary of the

discussion and give it to you tomorrow.

ངས་གྲོས་བསྟུང་གྱི་གནས་ཚུལ་གནད་བསྟུས་ཤིག་གིས་ནས་སང་ཉིན་ཁྱོད་ལ་སྟེར།

གནས sky || The sky is blue. གནས་ནི་སྐོན་པོ་ཡིན།

གནས་གྲུ། airplane || The old airplane was made in Russia.

གནས་གྲུ་རྙིང་བའི་ཡུ་རུ་སུ་ནས་བོན་སྐྱེད་བྱས།

གནས་གྲུ་བད། airport, airfield || The plane landed at the airport.

གནས་གྲུ་དེ་གནས་གྲུ་བད་ལ་བབས།

གནས་རྒྱན། ceiling || I painted my ceiling yesterday.

ཁ་སང་ངས་གནས་རྒྱན་ལ་ཚོན་བསྐྱས།

གནས་རིག astronomy || Astronomy is the study of the stars.

གནས་རིག་ནི་རྣམ་མའི་ཁིབ་འཇུག་ལ་གོ།

གནས་ལོ་གསར་བ། New Year || I'll stay with my family during New Year.

གནས་ལོ་གསར་བའི་རྒྱུ་བས་སྤྱི་བུ་དང་མཉམ་དུ་སྡོད་རྒྱུ་ཡིན།

གནས་གཤམ། weather, climate || What is the weather like in autumn?

སྐོན་ཀར་གནས་གཤམ་གཤམ་ཅི་འདྲ་ཡིན།

གནའ། antiquity, ancient times || In ancient times many Tibetans believed

in B n. གནའ་དུས་སྤྱི་བོད་མི་མང་བོས་བོན་ཚེས་ལ་དད་པ་བྱེད།

གནའ་གཏམ། ancient/archaic saying/story || He knows many ancient stories.

ཁོས་གནའ་གཏམ་མང་བོ་ཤིས།

གནའ་དུས། antiquity, ancient time || That song originated in an ancient

time. སྤྱི་དེ་གནའ་དུས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན།

གནའ་རྩམ། relics, antique || That old knife is an antique.

གྲི་རྙིང་བའི་ནི་གནའ་རྩམ་ཤིག་ཡིན།

གནའ་རབས། ancient, classical time || He is an expert in classical Tibetan

literature. གནའ་རབས་བོད་གྱི་ཚུ་མ་རིག་ཐོག་ནས་ཁོ་ཉི་ཚེད་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན།

གནས་རྒྱབས། temporary, provisional || This is only a temporary

arrangement. འདི་ནི་གནས་རྒྱབས་ཀྱི་བཞོད་སྒྲིག་ཁོ་ན་ཡིན།

གནས་སྐོར། pilgrimage || We went to Lhasa last year on pilgrimage.

ན་ཉིད་ར་ཚོ་ལྷ་ས་ལ་གནས་སྐོར་བྱེད་པར་སོང།

གནས་སྐོར་བ། people on pilgrimage || The people on pilgrimage walked

around the holy mountain. གནས་སྐོར་བས་གནས་རི་ལ་གནས་སྐོར་བྱས།

གནས་གོང། cost, value || What is the cost of that coat?

ལུ་བའི་གནས་གོང་ནི་ག་ཚོད་ཡིན།

གནས་མཚོག། holy place/land, place of pilgrimage || Mecca is a place of

pressure. དམྱོལ་མ་ཞིག་ཡིན་དུས། དཔལ་ལོན་ཤུགས་ཚེན་པོ་ལྷུངས།
 མནའ། pledge, vow, oath || I took a vow when I became a monk.
 དས་བཅུན་པ་བྱེད་དུས་མནའ་བསྐྱུལ།
 མནའ་གྲོགས། ally, allied friend || She has always been my ally against my
 enemies. ཁོ་མོ་ནི་ནམ་ཡང་དཔལ་དགྲ་པོར་རྒྱལ་བའི་མནའ་གྲོགས་ཡིན།
 མནའ་མཐུན། alliance, union || The alliance of several groups made them
 powerful. ཚོགས་ཁག་འགའི་མནའ་མཐུན་གྱིས་ཁོ་ཚོ་སྤོངས་ལྡན་དུ་བཏང།
 མནའ་འབྲེལ། alliance, federation || After their alliance they were much
 stronger. ཁོ་ཚོ་མནའ་འབྲེལ་བྱས་རྗེས། ཁོ་ཚོའི་སྤོངས་ཤུགས་ཐེ་ཆེར་སོང།
 མནའ་མ། bride || The bride was very shy. མནའ་མ་ངོ་གཉེས་ཅན་ཅང་ཚུང།
 མནར། to afflict, to oppress || Don't oppress the poor and powerless.
 རྒྱ་མེད་དབང་མེད་ལ་མ་མནར།
 མནར་གཅོད། affliction, oppression, torture || Your many questions are a
 form of torture. ཁྱོད་གྱིས་ངེད་ལ་མང་པོ་ནི་མནར་གཅོད་ཅིག་ཡིན།
 མནོག་ profit, rich || He is rich from doing business. ཁོས་ཚོང་རྒྱུ་བཞུགས་མནོག་
 རྒྱ། ear || I had my ear pierced yesterday. ལ་སང་དས་རང་གི་རྒྱ་ལ་ཁུང་བྲུག་ཏོད་དུ་བརྟུག་
 རྒྱ་བ། ear || An insect flew into my ear. འབྲུ་ཞིག་པའི་རྒྱ་བའི་ནང་དུ་འཇུག།
 རྒྱ་བ་གཏོད། to listen to || I like to listen to modern music.
 ད་དེང་རབས་སྐད་བྲུངས་ལ་ཉན་པར་དགའ།
 རྒྱ་ལ་སོང། to believe in || Did you believe that story?
 གཏམ་རྒྱུད་དེ་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་ལ་སོང་ངམ།
 རྒྱ་ཤེས། sense of hearing || The old man's sense of hearing is poor.
 མི་རྒྱན་དེའི་རྒྱ་ཤེས་ལོན།
 རྒྱག་ pus, to become pussy || The doctor drained the pus from the infected
 wound. ལྷན་པས་མ་ལ་རྒྱག་ཅན་ལས་རྒྱག་སྤངས།
 རྒྱམ་གྲངས། item, category || What food item is your favorite?
 ཁྱོད་ཆེས་དགའ་བའི་ཟམ་འི་རྒྱམ་གྲངས་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།
 རྒྱམ་འགྲུར། posture, appearance, attitude || I don't like your attitude about
 equality. འདྲ་མཉམ་གྱི་སྒྲོང་རྒྱས་ང་ཁྱོད་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་མི་དགའ།
 རྒྱམ་རྟོག་ imagination || Children have a vivid imagination.
 ཕྱིས་པ་ལ་རྒྱམ་རྟོག་གསོན་ཉམས་ལྡན་པ་ཡོད།
 རྒྱམ་རྟོག་ཅན། suspicious || Being consistently suspicious makes you
 unhappy. རྒྱ་ཏུ་རྒྱམ་རྟོག་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་སྤྱིད་པོ་མི་ཡོང།
 རྒྱམ་ཟར། biography, story of person's life || I have not read that biography.

ངས་རྣམ་ཐར་དེ་བཀྲགས་མ་ཕྱིར། No one will ever ask me to write my
 biography. ང་ལ་རང་རྣམ་ཕྱིས་ཞེས་སུ་སྐད་ཟེར་རྒྱུ་མ་རེད།
 རྣམ་དག་ pure, perfect, correct || He speaks perfect Tibetan.
 ཁོས་བོད་སྐད་རྣམ་དག་ཅིག་བཤད།
 རྣམ་པ། type, form, classification || What type of literature is this?
 འདི་ནི་ཞིང་མ་རིག་གི་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན།
 རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ། always, all the time, forever || He sings to himself all the time.
 ཁོས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ལེར་གྲུ་ལེན།
 རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས། various kinds, all sorts of || He can sing all sorts of songs.
 ཁོས་གྲུ་དབྱངས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལེན་ཤིང་།
 རྣམ་དཔྱད། wisdom, intelligence || To have wisdom takes time.
 རྣམ་དཔྱད་རྒྱུ་ལ་དུས་ཚོད་དགོས།
 རྣམ་དཔྱད་ཅན། ingenious || He offered an ingenious solution to the problem.
 ངས་གཞན་དོན་ཐག་གཅོད་པར་བྱེད་ཐབས་རྣམ་དཔྱད་ཅན་ཞིག་བཏོན།
 རྣམ་དབྱེ། difference, category || I don't understand the difference between
 these two theories. ངས་རིགས་གཞུང་འདི་གཉིས་བར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་རྟོགས་མི་བྱུང།
 རྣམ་གཤེད། idling away, inattentiveness, neglect || He was idling away his
 time. ཁོས་རྣམ་གཤེད་བྱས་ནས་བསྐྱོད།
 རྣམ་རིག་ consciousness || 'Buddhism in Tibetan Consciousness' was the
 title of his study. 'བོད་མིའི་རྣམ་རིག་ལས་འཕྲོས་པའི་ནང་བསྐྱོད' ཞེས་འབྲི་བའི་འཇུག་གི་ཁ་བྱང་
 ཡིན།
 རྣམ་ཤེས། soul, consciousness, sense || Does man have a soul?
 མི་ལ་རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཡོད།
 རྣམ་སྟེ། all || I want all of you to come to class on time.
 ངས་ཁྱོད་རྣམས་དུས་ཐོག་ཏུ་སློབ་ཁྱིམ་འོང་འདོད།
 རྣམ་མ། single-minded, concentrating || He is single-minded in solving
 problems. གཞན་དོན་ཐག་གཅོད་པའི་ཐོག་ནས་ཁོ་ཞི་སློ་སེམས་རྣམ་མ་ཡིན།
 རྫོ་¹ steel; ² sharp, perceptive, penetrating || ¹Steel beams made the
 building stronger. རྫོ་ཡི་གཏུང་མ་ཡིས་ཁང་བརྟེན་མཇེ་བརྟན་ལ་བཏང། ²His penetrating
 mind made it hard to deceive him. ཁོའི་རིག་པ་རྫོང་བས་ཁོ་ལ་སླུ་བྱིད་བྱེད་ཐབས་དཀའ། The
 knife is blunt, not sharp. གྲི་ཁ་རྒྱལ་བོ་ཡིན་པ་ལས་རྫོང་མ་རེད།
 རྫོ་རར། acute, sharp || Her sharp wit was a constant source of
 entertainment. ཁོ་མིའི་སློ་རྫོ་བོ་ནི་རྒྱན་འཇགས་གྱི་སློབ་འབྱུང་ས་ཡིན།
 རྫོ་ལྷགས། steel || This knife is made of steel. གྲི་འདི་རྫོ་ལྷགས་ལས་བཟོས་པ་ཡིན།

ཚོག (བཅོག་བཅོགས། ཚོགས།) to erase, to change, to confuse, to conceal || Please
erase the flower on the blackboard. སློ་སམ་སྤྱང་གི་མེ་ཏྲག་དེ་རྫོགས།

ཚོག (བརྟུག་བརྟུགས། ཚོགས།) to tolerate, to endure || I cannot tolerate pain.

ངས་ན་ཟུག་བརྟུག་མི་བྱལ།

སྒྲ། ¹kind, variety; ²nose || ¹What kind of food do you like? ཁྱུང་ཟས་རིགས་

སྒྲ་གང་ལ་དགའ། ²When I have a cold my nose runs. ང་ལ་ཚམས་ནད་བྱུང་ཚེ་ངའི་

(སྒྲ་ལས)སྒྲ་བས་བལྟར།

སྒྲ་ཁ། variety, kind || That shop has a wide variety of goods.

ཚོང་ཁང་དེ་ན་ཚོང་ཟོག་སྒྲ་ཁ་མང་བོ་ཡོད།

སྒྲ་ལུང། nostril || Blood streamed from his left nostril.

ཁོའི་སྒྲ་ལུང་གཡོན་མ་ནས་ལྷག་བལྟར།

སྒྲ་རྒྱ། various kinds/types || The shop had various kinds of goods.

ཚོང་ཁང་དེ་ལ་ཚོང་ཟོག་སྒྲ་རྒྱ་ཡོད།

སྒྲ་རྒྱ་ཚོང་ཁང། department store || The old department store has closed.

སྒྲ་རྒྱ་ཚོང་ཁང་རྙིང་བ་དེའི་སྒྲོ་བརྒྱལ།

སྒྲ་ཤུ། nose mucus, snot || The little boy's face was covered with snot.

ཞི་ལི་དེའི་གདོང་སྒྲ་ཚུས་ཁངས།

སྒྲ་གདོང། bridge of nose || The bridge of her nose was broken when she

fell on the ice. ཁོ་མོ་དང་ཟོག་ལ་འགྲུལ་དུས་ཁོ་མོའི་སྒྲ་གདོང་བཅགས།

སྒྲ་མང། various, diverse, complex || I like various sorts of music. ང་སྒྲ་དབྱུངས་

སྒྲ་མང་ལ་དགའ། There are various Tibetan dialects. བོད་སྐད་ལ་ཡུལ་སྐད་སྒྲ་མང་

ཡོད། Tibetan grammar is complex. བོད་ཡིག་གི་བརྗོད་ཚིག་སྒྲ་མང་རྣམས་འཛིང་ཚེ།

སྒྲ་ཚོགས། various kinds/types || Various types of people visit my home.

མི་སྒྲ་ཚོགས་ངའི་ཁྱིམ་ལ་འོངས།

སྒྲ་གཚི། ink || Please put some ink in my pen.

ངའི་ལྷགས་སྒྲུག་གི་ནང་དུ་སྒྲ་གཚི་བྲུགས་དང།

སྒྲ་ད། to appear, to seem || The weather appears rainy today.

དེ་རིང་གི་ནམ་གླེང་ལས་ཆར་བ་འབབ་རྒྱུ་ཡོད་པར་སྒྲ་ད།

སྒྲ་ངོས། idea, phenomenon || This recent social phenomenon is not

healthy. ད་སྐབས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་སྒྲ་ངོས་ནི་བདེ་ཐང་ཞིག་མ་རེད།

སྒྲ་རྒྱུང། ¹low esteem; ²neglect || ¹One group of people should not hold
another group of people in low esteem.

མི་ཚོགས་ཤེག་གིས་མི་ཚོགས་གཞན་ཞིག་ལ་སྒྲ་རྒྱུང་གིས་ལྟ་མི་རུང། ²His neglect of his
mother is unforgivable. ཁོས་ཙམ་མ་ལ་སྒྲ་རྒྱུང་བྱས་པ་དེ་བཟོད་སྒོམ་བྱེད་ཐབས་བྲལ།

སྒྲིབ་བརྗེན། image, figure, character || The writer's character was vividly portrayed. རྩོམ་པ་པོའི་སྒྲིབ་བརྗེན་གསལ་ལྡན་པའི་སྒྲིབ་ཞེས་ཞིབ་འབྲི་བྱས།

སྒྲིབ་མེད། careless, unconcerned, neglectful || She is careless in doing housework. ཁོ་མོ་ཁྱིམ་ལས་སྒྲིབ་བར་སྒྲིབ་མེད་ཅིག་ཡིན།

སྒྲིབ་རྒྱུ་ལ། ¹phenomenon; ²reaction in the heart || ¹Lightning storms are a natural phenomenon. ལྷོག་དམར་འཕྲུག་པའི་ཆར་རྒྱུ་ནི་རང་བྱུང་གི་སྒྲིབ་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན། ²My mother's death created quite a reaction in my heart.

བའི་ཨ་མ་འདི་འདས་རྒྱུ་དེས་ངའི་སེམས་སུ་སྒྲིབ་རྒྱུ་དྲག་པོ་ཞིག་བཟོས་བྱུང།
སྒྲིབ། (བསྒྲིབ། བསྒྲིབ། སྒྲིབ།) ¹to be nursed; ²to poke, to jab || ¹The mother was nursed by her baby. ཨ་མས་བྱིས་པ་ལ་རྒྱུ་བསྒྲིབ། ²Don't poke me with your pencil! ཁྱོད་ཀྱིས་ཞ་སྒྲིབ་གིས་ང་ལ་མ་སྒྲིབ།

སྒྲིབ། (བསྒྲིབ། བསྒྲིབ། སྒྲིབ།) to destroy, to overthrow || Rain destroyed everything in that area. ཆར་ཚུས་ཡུལ་གྱུ་འདི་འདྲི་ཚད་བསྒྲིབ།

སྒྲིབ། oil || Oil floats on water. སྒྲིབ་ཚུ་ཁར་གཡེང།

སྒྲིབ་གཏེར། oil field || A new oil field was found in northern Qinghai yesterday. ཁ་སང་མཚོ་ལྗོན་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སྒྲིབ་གཏེར་ཞིག་རྟོན།

སྒྲིབ་པོ། greasy, fatty, oily || This soup is so oily that I can hardly drink it. ཁུ་བ་འདི་སྒྲིབ་པོ་ཡིན་པས་ངས་འབྲུང་དགའ།

སྒྲིབ། (བསྒྲིབ། བསྒྲིབ། སྒྲིབ།) ¹to move, to shift; ²to grind; ³to change the time of, to delay || ¹I want to move my job to the city. ངས་རང་གི་བྱ་བ་གྲོང་ཁྱེར་ལ་བསྒྲིབ་འདོད། I want to move to another city. ང་གྲོང་ཁྱེར་གཞན་ཞིག་ལ་བསྒྲིབ་འདོད། ²Years before people used stones to grind canola seed. ལོ་དྲུ་མའི་སྤྱི་མི་རྒྱུ་མེས་ཀྱིས་དོ་བཀོལ་ནས་སྤོ་ཚེད་ས་བོན་བསྒྲིབ། ³Can we change the time of tomorrow's meeting to the afternoon? ང་ཚོས་སང་ཉིན་གྱི་ཚོགས་འདུའི་དུས་ཚོད་དེ་ཕྱི་དྲོ་རྒྱུར་ཚོགས་གསལ། I want to delay my marriage until next year. ངས་རང་གི་གཉེན་སྦྲེན་ཕྱི་ལོར་བསྒྲིབ་འདོད།

སྒྲིབ། end, tip, extremity || The nurse pricked the tip of my finger to get a blood sample. རྒྱུ་གཡོག་གིས་ངའི་མུ་བ་སྒྲིབ་ལ་གཙམ་མུ་ཁྲུག་གི་དོར་ས་དཔེ་གཏང།

སྒྲིབ་ཁྲིད་པ། leader || Who is the leader of that organization? རྩོ་འཇུགས་དེའི་སྒྲིབ་ཁྲིད་པ་ནི་སུ་ཡིན།

སྒྲིབ་སྤོང་བྱེད་པ། to guide || I will guide you around Qinghai. ངས་ཁྱོད་མཚོ་ལྗོན་གྱི་ས་ཆ་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་སྤོང་བྱ།

སྒྲིབ་འདེན་པ། leader, originator, advocator || How many prominent leaders of society do you personally know?

ལྷོད་ཀྱིས་རང་བཟང་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤྲེའ་དྲེན་པ་གྲགས་ཅན་ཅེ་ཅེ་ལེས།
 སྤྲེའ་བླ། reception || He gave me a cool reception when I visited him.
 དེ་ལོ་ལ་མཇལ་བར་སོང་བཞུགས་སྤྲེའ་བླ་ཡག་པོ་བྱས།
 སྤྲེའ་བླ་ཁང། guesthouse, hotel || The beds in that hotel are cheap.
 སྤྲེའ་བླ་ཁང་དེའི་མལ་ཁྲིའི་གོང་སྤྲ།
 སྤྲོ། (བསྤྲོ། བསྤྲོས། སྤྲོས།) to mix || Mix water with this flour. བྱེ་འདྲི་ཚུད་དེ་སྤྲོས།
 སྤྲོད། container, vessel, utensil || The container holds twenty liters of
 water. སྤྲོད་དེའི་ནང་ལ་ཚུ་ཀུང་མིན་ཉི་ལུ་ཞོད།
 སྤྲོད་ཚལ། container, pot || The clay pot shattered when it was dropped.
 ཇུ་སྤྲོད་བཟང་ལ་ལྷུང་བ་ན་ཚགས་ནས་བྱོར།
 སྤྲོ་བླ། (བསྤྲོ་བླ། བསྤྲོ་བླ། སྤྲོ་བླ།) to add, to plus || Let's add some salt to this dish.
 ཟེ་མ་འདྲིའི་ནང་དུ་ཚུ་ཁུ་འགའ་བསྤྲོ་བླ་བར་བྱ།
 སྤྲོ་མ། (བསྤྲོ་མ། བསྤྲོ་མས། སྤྲོ་མས།) to smell || I want to smell those flowers.
 དས་མེ་ཏྲི་ག་དེ་དག་གི་དྲི་ལ་བསྤྲོ་མ་འདོད།
 སྤྲོ་ར། (བསྤྲོ་ར། བསྤྲོ་ར། སྤྲོ་ར།) to suspend || I suspended a toy from a string for my
 child to play with. དས་སྤྲོད་པ་ཞིག་གིས་ཕྱིན་སྤྲོད་ཅིག་བསྤྲོར་ནས་དའི་བྱིས་པ་ཕྱི་དུ་བཅུག
 སྤྲོ་ལ། (བསྤྲོ་ལ། བསྤྲོ་ལ། སྤྲོ་ལ།) to join together, to intertwine || Let's try to join
 these two ideas together. ར་ཚོས་ལྟ་ཚུལ་འདི་གཉིས་སྤྲོ་བླ་གཉིས་ཀྱི་ལ་སྤྲོ་ལ་བར་བྱ།
 བརྟག་ (བརྟག་ བརྟགས། བརྟགས།) to be ingrained, to keep in the heart || The
 memory of his dead mother was ingrained in his heart.
 མ་དམ་པ་ལ་བཅུངས་པའི་དྲན་པ་དེ་ཁོའི་ཡིད་དུ་བརྟགས།

པ།

པ་སངས། ¹Venus; ²Friday || ¹Venus is a planet. པ་སངས་ནི་རྒྱ་སྐར་ཞིག་ཡིན།
²Saturday comes after Friday. གཟའ་པ་སངས་ཀྱི་ཕྱི་ཉིན་ནི་གཟའ་སྤེན་པ་ཡིན།
 པགས་པ། skin, leather || He scraped the skin before drying it.
 ཁོས་པགས་པ་མ་སྤྲོམ་གོང་བྲད།
 པང། lap || I put the small computer on my lap. དས་སྤོ་བླ་གྲང་ཚུང་བ་དེ་རང་གི་
 པང་དུ་བཞག།
 པང། to hold, to embrace || I want to embrace you and then kiss you.
 དས་ལྷོད་པང་ནས་འོ་བྱེད་འདོད།

དང་མ། lotus || The lotus lives in water. སྐྱོ་ཚུ་ལས་སྤྱོ།

པར་སྐྱོན། publishing || The book publishing business is being challenged by digital forms of information.

དབེ་ཆ་པར་སྐྱོན་གྱི་ལས་རིགས་ལ་ཆ་འཕྲིན་གྲངས་རྟགས་ཅན་གྱིས་འགྲན་རྩོད་ཐེབས།
པར་ཁང། publishing house, press || Tibetan language books in our province are often published by the Nationality Press.

ང་ཚོའི་ཞིང་ཆེན་གྱི་བོད་ཡིག་དབེ་ཆ་ཞི་རྒྱུན་པར་མི་རིགས་པར་སྐྱོན་ཁང་གིས་པར་དུ་བསྐྱོན་པ་ཡིན།
པར་འགྲེམ། ¹issue; ²publishing || ¹Issuing publications is his work. པར་འགྲེམ་
བྱེད་པ་ནི་ཁོའི་བྱ་བ་ཡིན། ²He has worked in publishing and editing for many years. ཁོས་པར་འགྲེམ་དང་རྩོམ་སྒྲིག་གི་བྱ་བ་ལོ་མང་བོ་ལ་གཉེར།

པར་སྒྲིག་ setting type || My sister works setting type at the publishing house. ངའི་སྲིང་ཚོས་དབེ་ཆ་སྐྱོན་ཁང་ན་པར་སྒྲིག་གི་བྱ་བ་གཉེར།

པར་ངོས། page || Please turn to page sixty-three. པར་ངོས་རེ་གསུམ་པ་ལ་རྩོགས།

པར་མ། printed matter || It is cheaper to mail printed matter than it is to mail letters. དཕྲིན་ཡིག་བསྐྱར་བ་ལས་དངོས་པོ་པར་མ་བསྐྱར་ཆེ་གོང་སྤྱ།

པར་ཤིང། wood-block (printing plate) || The monk spent several months carving one hundred wood-block printing plates. བཅོམ་པ་དེས་ལྷ་དུ་མ་བཀོལ་
མཐར་པར་ཤིང་བརྒྱ་ཐམས་པ་བཀོས།

ཕུས་མོ། knee || I injured my knee last year when I was playing soccer.

ན་ནིང་ངས་རྐང་ཕྱེད་སྤོའི་ཕྱིས་དུས་ཕུས་མོ་ཟླས།

པོ་ཏ་ལ། Potala Palace || The Potala Palace in Lhasa is an outstanding example of Tibetan architecture.

ལྷ་སའི་པོ་ཏ་ལ་ནི་བོད་ཀྱི་བཟོ་སྐྱོན་གྱི་དབེ་མཚོན་རྣམས་པོ་ཆེ་ཞིག་ཡིན།

པོ་ཏི། volume, book || This book of scriptures was written in the fifteenth century. ཚོས་གཞུང་པོ་ཏི་འདི་ནི་དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་བར་བཅུ་མས།

དཔག་བསམ། estimation || My estimation is that there are about one hundred people on this bus. ངས་དཔག་བསམ་བྱས་ཆེ་སྤྱི་སྤྱི་དུ་རྣམས་འཁོར་འདིའི་སྤེད་དུ་རྟ་ལ་མ་མི་བརྒྱ་
ཡིད།

དཔང་བོ། witness || She was the only witness to the crime.

ཁོ་མི་ནི་ཉེས་སྦྱོད་དེའི་དཔང་བོ་ཁོ་ན་ཡིན།

དཔལ། brave, bravery, courage || He was brave during the battle.

དམག་འཁུག་གི་ཁོད་དུ་ཁོ་ལ་དཔལ་ངར་ཆེ།

དཔལ་རྗེད། bold and powerful, courageous, hero || Gesar was a bold and powerful man. གེ་སར་ནི་དཔལ་རྗེད་ཅིག་ཡིན།

དཔལ་ངར་ཅན། brave, courageous || It is not always easy to be brave.

དཔལ་ངར་ཅན་ཞིག་གི་རྒྱུ་ནི་ནམ་ཡང་ལས་སྒྲུབ་མི་མེད།

དཔལ་ཉམས། heroic appearance || Gesar is often depicted as having a heroic

appearance. གོ་སར་ནི་རྒྱུན་པར་དཔལ་ཉམས་ལྡན་པའི་གཟུགས་སུ་འབྲི།

དཔལ་རྣམ། boldness, bravery || No one questioned his bravery.

ཁོའི་དཔལ་རྣམ་ལ་དོགས་པ་ཟེམ་ཁན་གཅིག་ཀྱང་མེད།

དཔལ་བོ། hero || After he saved the little boy from drowning he became a

hero. ཁོས་ཞི་ལི་རྒྱུང་རྒྱུང་དེ་རྒྱལ་ས་བསྐྱབས་ཇེས་དཔལ་བོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར།

དཔལ་མོ། heroine || Her bravery in the face of great danger made her a

national heroine.

ཉེན་ཁ་ཆེན་པོའི་མཉམ་དུ་དཔལ་ངར་བཟུང་མཐར་ཁོའི་མི་རིགས་ཀྱི་དཔལ་མོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར།

དཔལ་ལྡན། timid, cowardly, frightened || I want my son to stop being timid.

ངས་རང་གི་བུ་ལ་དཔལ་ལྡན་རྒྱུ་མེད་ན་འདོད།

དཔལ། glory, magnificence, civilization || The glory of old kingdoms can

only be studied from history books.

གནའ་བོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ནི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ཁོ་ན་ལས་སློབ་བྱེད།

དཔལ་འབྱོར། economy, wealth || The wealth of a nation depends on its natural resources and population.

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ནི་རྒྱལ་ཁབ་རང་གི་ཐོན་ལུངས་དང་མི་གུངས་ལ་རག་ལས་ཡོད།

དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཉེན་ཁ། economic crisis || The rapid decrease in the price of gold threw the country into an economic crisis.

གསེར་གྱི་རིན་པོ་དང་རྒྱུར་མོར་ཆགས་དེས་རྒྱལ་ཁབ་དེ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཉེན་ཁར་གཏུགས།

དཔལ་འབྱོར་མཉམ་ལས། economic co-operation || The economic co-operation between China and other countries is increasing.

གྲུང་པོ་དང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་བར་གྱི་དཔལ་འབྱོར་མཉམ་ལས་དེ་གོང་འཕེལ་ལ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།

དཔལ་འབྱོར་གནས་བབ། the condition of the economy || The condition of the economy depends on political stability.

དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་བབ་ནི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བརྟན་འཇགས་ལ་རག་ལས་ཡོད།

དཔལ་འབྱོར་འཇུགས་སྐྱོད། economic construction || The economic construction of our country is continuing.

ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་འཇུགས་སྐྱོད་དེ་མ་མཐུན་དུ་སླེལ་བཞིན་ཡོད།

དཔལ་འབྱོར་རིག་པ། economics || Economics is the study of money and how it is used. དཔལ་འབྱོར་རིག་པ་ནི་དངུལ་ལོར་སྐོར་དང་དངུལ་ལོར་ཇི་ལྟར་བཀོལ་བའི་སྐོར་གྱི་ཞིབ་འཇུག་ལ་བསྐྱན་པ་ཡིན།

དཔལ་ཡོན། civilization, glory || Tibetan civilization has a long history.

བོད་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ལ་ལྗུས་རིང་པོ་ལྡན།

དཔུང། ¹crowd, group, mass of (people/troop); ²shoulder || ¹The audience

was a huge crowd. ལྡང་མོ་བཞི་དཔུང་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། ²He dislocated his

shoulder in the accident. ཆག་སྐོ་ཞིག་ལས་ཁོའི་དཔུང་བརྗོགས།

དཔུང་སྐྱོད། military march, military mission || The thirty kilometer military
march exhausted all the soldiers.

སྤྱི་ལེ་སུམ་ཅུའི་དཔུང་སྐྱོད་དེས་དམག་མི་ཐམས་ཅད་རལ་བར་བརྟུག།

དཔུང་ཚྲོལ། military attack || The military attack against the enemy failed.

དགའ་དམག་ལ་ཚོལ་བའི་དཔུང་ཚྲོལ་ལ་ཕམ་ཉེས་ཐེབས།

དཔུང་བ། upper arm || He wears a red cloth around his right upper arm.

ཁོས་རང་གི་དཔུང་བའི་སྤང་ལ་གོས་དམར་བོ་ཞིག་བརྟགས།

དཔུང་དམག། army, forces || The army set up camp below the mountain.

དཔུང་དམག་གིས་རི་འདབས་སུ་སྐྱར་བརྟབས།

དཔུང་ཤེད། ¹military force; ²upper arm strength || ¹That country has a strong

military force. རྒྱལ་ཁབ་དེ་ལ་དཔུང་ཤེད་ཆེན་པོ་ཡོད། ²Weightlifting has given him

great upper arm strength. རྒྱུན་འདགས་ཀྱིས་ཁོ་ལ་དཔུང་ཤེད་ཆེན་པོ་བསྐྱལ།

དཔེ། ¹example, sample; ²possible || ¹Give me an example of the kind of

books you like. རྒྱུན་དགའ་བའི་དཔེ་ཆའི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཞིག་ང་ལ་བྲིན་དང། ²Is it possible

for you to visit me tomorrow? མང་ཉིན་རྒྱུན་ཀྱིས་ང་ལ་འཚོམས་འདྲི་བྱེད་པ་དཔེ་སྲིད་དམ།

དཔེ་སྐྲོན། publishing, printing || Publishing books is expensive.

དཔེ་ཆ་བར་སྐྲོན་བྱེད་པའི་གོང་དཀའ།

དཔེ་སྐྲོན་ཁང། publishing house || What publishing house will issue your

book? དཔེ་སྐྲོན་ཁང་གང་གིས་རྒྱུན་གྱི་དཔེ་ཆ་བར་སྐྲོན་བྱེད་རྒྱུ་རེད།

དཔེ་ཁང། bookstore || That bookstore sells only English books.

དཔེ་ཁང་དེས་དབྱིན་ཡིག་གི་དཔེ་ཆ་ཁོ་ན་འཚོར།

དཔེ་ཁིད། teaching, lecturing || Teaching pays less than some other

professions. ལས་རིགས་གཞན་པ་འགའ་ལས་དཔེ་ཁིད་ལ་གྲོ་ཉུང།

དཔེ་ཆ། book || This book is at least one hundred years old.

དཔེ་ཆ་འདི་མ་མཐར་ཡང་ལོ་ངོ་བརྒྱ་འགོར་ཡོད།

དཔེ་ཆ་བ། intellectual || He is considered the foremost intellectual from my

village. ཁོ་ནི་ང་ཚོའི་སྡེ་བ་ནས་ཐོན་པའི་དཔེ་ཆ་བ་ཆེས་ཐོག་མ་ཡིན་པར་འདོད།

དཔེ་སྟོན། ¹setting an example, playing an exemplary role; ²example ||

¹Setting an example for students is something teachers should try to

do. སློབ་མ་རྣམས་ལ་དཔེ་སྟོན་བྱེད་པ་ནི་དགེ་རྒྱུན་ཞིག་གིས་ལས་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། ²What is an example of problems you have had recently? རྒྱུད་ཉེ་མྱར་ཐུག་པའི་གནད་དོན་གྱི་དཔེ་སྟོན་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།

དཔེ་དེབ། book || Where did you buy that book? རྒྱུད་གྱིས་དཔེ་དེབ་དེ་གང་ནས་ཉེ་ས་པ་ཡིན། དཔེ་མེད། ¹great, matchless, outstanding, incomparable; ²impossible || ¹His ability in archery is matchless. ཁོའི་འཕྲོད་སྤྱོད་ལྟ་ལ་དེ་དཔེ་མེད་ཅིག་ཡིན། ²It's impossible for pigs to fly. ཕག་འཕུར་བ་ནི་དཔེ་མེད་ཅིག་ཡིན།

དཔེ་ཚོང་ཁང། bookstore || That bookstore sells a lot of Tibetan books. དཔེ་ཚོང་ཁང་དེས་བོད་ཡིག་གི་དཔེ་ཆ་མང་བོ་འཚོང་།

དཔེ་མཚོན། model, example, sample || I don't like this writing model. ང་འདི་རྩོམ་གྱི་དཔེ་མཚོན་འདི་ལ་མི་དགའ།

དཔེ་མཚོན་ཁང། library || The library's books were covered with dust. དཔེ་མཚོན་ཁང་གི་དཔེ་ཆ་ཚང་མ་རྩུལ་གྱིས་ཁེབས།

དཔེ་རིས། pattern, design || This is a colorful pattern. འདི་ནི་དཔེ་རིས་མདོག་ཅན་ཞིག་རེད།

དཔེར་བཞིན། example, specimen, sample || The teacher used many examples when he taught. དགེ་རྒྱུན་གྱིས་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་སྐབས་དཔེར་བཞིན་མང་བོ་བཀོལ།

དཔེར་ན། for example || There are many colors—for example, red is a color. ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། དམར་བོ་ལྟ་བུ་རེ།

དཔེར་མི་སྲིད། impossible || It is impossible for a camel to pass through the eye of a needle. ཟུང་ལྡན་ཀློན་དུ་འགྲིལ་རྒྱ་དཔེར་མི་སྲིད། (རྩ་མོང་ཁབ་མིག་ལ་འཇུག་པ་དཔེར་མི་སྲིད།)

དཔོན། (དཔག་དཔགས། དཔོནས།) to estimate, to assess || I estimate that the temperature is thirty-one degrees. ངས་དཔགས་ན་དོན་གང་ལ་ཏུ་ཏུ་སོག་ཅིག་ཡོད་རྒྱུ་རེད།

དཔོན་རྒྱ། bureaucrat || After I graduated from college I was given a job and, after ten years, I had become a bureaucrat. ང་སློབ་གྲྭ་ཚེག་མོ་ནས་མཐར་ཕྱིན་ཇེས་ང་ལ་བྱུང་བ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་ལོ་བཅུ་ལྷམ་སྟེ་ང་དཔོན་རྒྱ་ཞིག་ཏུ་གྱུར།

དཔོན་པོ། official, master, leader || The city official was often late for work. རྫོང་ཁྲུང་གི་དཔོན་པོ་རྒྱུ་རུང་པར་ལས་ཀའི་རྗེས་སུ་ལུས།

དཔོན་མོ། female official || The female official in the next room is responsible for this matter. འོགས་གྱི་ཁང་བ་དའི་ནང་གི་དཔོན་མོ་དས་དོན་འདི་ལ་འགན་ཁུར་བྱེད།

དཔུ་ཁྲལ། taxes || Taxes have increased this year to ten percent of my total income. ང་འོར་དཔུ་ཁྲལ་ངའི་ཡོང་སྒོའི་བརྒྱ་ཆའི་བརྒྱུ་ལ་འཕར།

དབྱངས། to droop, to hang down, to bend || The wet clothes hung down from the line. གོན་པ་རྒྱུན་པ་ཐག་རྒྱུ་ལས་མར་དབྱངས།

དབྱུང་ཆས། instrument || This medical instrument is used in difficult operations. ལྷན་བཅོས་དབྱུང་ཆས་འདི་གཤམས་བཅོས་དཀའ་མོ་ལ་བཀོལ་བ་ཡིན།

དབྱུང་གཏམ། commentary, remark || His concluding remark was too long and difficult to understand. ཁོང་གི་མཇུག་སྒྲུབ་ཀྱི་དབྱུང་གཏམ་རིང་དྲགས་ལ་གོ་ཡང་དཀའ།

དབྱི། hip || My hip is painful after many hours of riding the bus. རྒྱ་ཚོད་མར་བོར་རྒྱ་ཚས་འཁོར་ལ་བསྐྱད་རྗེས་ངའི་དབྱི་ལ་ན་ཟུག་སྐྱེས།

དབྱིད་ཀ། spring || Spring is my favorite season of the year. དབྱིད་ཀ་ནི་ལོ་གཅིག་གི་ནང་ང་ཚེས་དགའ་བའི་དུས་ཚོགས་ཡིན།

དབྱིད་དུས། spring, springtime || Spring saw the grassland slowly become green. དབྱིད་དུས་སུ་རྩ་མགོ་དལ་མོས་སྡོལ་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་།

དབྱིད་འདེབས། spring sowing/planting || This year, spring sowing was delayed because of the drought. ཟན་པའི་དབང་གིས་དེའི་དབྱིད་འདེབས་ལ་དུས་འགྲུངས་བྱས།

དབྱིད་ཟླ། months of spring || The months of spring are cool. དབྱིད་ཀའི་ནམ་ཟླ་བསིལ།

དབྱོང། (དབྱང། དབྱངས། དབྱོངས།) to dangle, to suspend, to hang || He dangled a picture of Chairman Mao from his rear-view mirror. ཁོས་རྒྱབ་མཐོང་མེའོང་སྐྱང་ལ་མའི་ཀྱུ་ཞིའི་སྐླ་པར་ཞིག་དབྱངས།

དབྱོད། (དབྱུད། དབྱད། དབྱོད།) to examine, to research, to investigate || This month we will investigate all the health clinics in the county. ཟླ་འདི་ལ་ང་ཚོས་རྫོང་འདིའི་འཕྲོད་བསྐྱེད་ཁང་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཞིབ་དཔྱད་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།

དབྱོད་པ་པོ། examiner, investigator, researcher || He is a crime investigator. ཁོ་ནི་ནག་ཉེས་དབྱོད་པ་པོ་ཞིག་ཡིན།

དབུལ་བ། forehead || Even though he is sixty his forehead has almost no wrinkles. ཁོ་ལོ་ཉི་དྲུག་ཅུར་སོན་རུང་། དབུལ་བ་ན་ཕལ་ཚར་གཉེར་མ་མེད།

སྤ་བཀོང། to intimidate, to daunt || He used his large body size and loud voice to intimidate his students. ཁོས་རང་གི་ལུས་གཏོས་ཚེ་བོ་དང་སྤ་མཐོ་བོ་བཀོལ་ནས་སྤ་བཀོང་དུ་བཅུག

སྤང་ལྗོངས། grassland, grassy plain || Rivers flowed through the grassland. རྩ་བོ་སྤང་ལྗོངས་ནས་བཞུད།

སྤང་བྱ། taboo, forbidden behavior || Playing truant is a forbidden behavior for students. སྤོང་གུར་མི་འགྲོ་བའི་སྤང་བྱ་ཡིན།

སྒང་རི། grassy mountain || Sheep grazed on the grassy mountain. སྒང་རི་སྒྲིང་
དུ་ལྷག་གིས་རྩོམ་

ལྗང་། hair || He has a lot of body hair. ཁོའི་ལུས་སྒྲིང་ལ་བ་སྤྲུམ་མང་བོ་ཡོད།

ལྗང་གྲི། ¹sharp razor; ²sharp knife || ¹He shaves every morning with a sharp
razor. ཉིན་རེའི་ཞོགས་པར་ཁོས་སྤྲུ་གྲི་ཞིག་གིས་ཁ་སྤྲུབ་ཞུས། ²He used a sharp knife to
cut the cooked mutton. ཁོས་སྤྲུ་གྲི་ཞིག་བཀོལ་ནས་ལྷག་ཤིང་མ་གཏུགས།

ལྗང་ཚོ། little || He is so busy he has little time.

ཁོ་བོའི་འཚུབ་ཆེ་བས་ཁོའི་སྤྲུ་ཚོ་ཡང་ཅིང།

ལྗང་སྤྲད་ཅིང། ¹bad-tempered; ²impatient || ¹He's bad-tempered when he gets
tired. བར་ཆད་ཡོད་དུས་ཁོའི་སྤྲུ་སྤྲད་ཅིང། ²He is impatient when he talks to
children. བྱིས་པ་རྒྱལ་ལ་སྐད་ཆ་བཤམ་སྤྲུབས་ཁོའི་སྤྲུ་སྤྲད་ཅིང།

ལྗང་། (སྤྲད། སྤྲུངས། སྤྲངས།) to pile up, to heap up || I will heap up straw this
evening. དེ་དགོང་དས་སོགས་སྤྲད་རྒྱུ་ཡིན།

ལྗང་མ་ཆེད། ¹brother; ²elder brother || ¹I have four brothers. ང་ལ་སྤྲན་མ་ཆེད་བཞི་ཡོད།
²My elder brother is three years older than me. ངའི་སྤྲན་མ་ཆེད་ནི་དང་ལས་ལོ་བཞི་
ཡིས་ཆེ།

ལྗང་ལྷོ། brother || Please tell my brother to visit me tomorrow.

སང་ཉིན་ངའི་སྤྲན་ལ་ང་ལ་བལྟ་བར་ཤོག་ཅེས་འདོད་དང།

ལྗང་སྤྲུ་གཞུག་། quality || Which is more important: quality or quantity?

སྤྲུ་སྤྲུ་གཞུག་གི་གཉིས་ལས་གང་ཞིག་ལྷག་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནམ།

ལྗང་སྤྲུ་ལེགས། high quality || That is very high quality cooking oil so you
should buy it. ཟས་སྤྲུ་མ་དེ་ནི་སྤྲུ་ལེགས་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉོ་བར་རིགས།

སྤྲན་པ། ¹Saturn; ²Saturday || ¹Saturn is a distant planet. སྤྲན་པ་ནི་ཐག་རིང་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་ར་
ཞིག་ཡིན། ²My birthday is on Saturday. ངའི་སྤྲུ་སྐར་ནི་གཟའ་སྤྲན་པའི་ཉིན་ཡིན།

སྤྲེལ། ¹to spread, to increase, to enlarge, to expand; ²to launch || ¹Next
year, we will expand the amount of apple orchard we have. སང་ལོར་ང་

ཚོས་ཀྱང་ལུ་སྤྲོང་བའི་གྲངས་ཀྱི་མང་དུ་སྤྲེལ་རྒྱུ་ཡིན། ²A movement to improve the

environment will be launched next year. སང་ལོར་ཁོར་ཡུག་ཇི་ལགས་སུ་གཏོང་བའི
བྱ་འགྲུལ་ཞིག་སྤྲེལ་རྒྱུ་རེད།

སྤྲེལ་རེས། mutual exchange, exchange || Relationships should be based on
mutual exchange and benefit. འབྲེལ་བའི་ཕན་ཚུན་སྤྲེལ་རེས་དང་ཁོ་ཕན་གཉིས་ལ་རག་
ལས།

སྤྲོ། (སྤྲོ། སྤྲོས། སྤྲོས།) ¹to step; ²to move; ³to emigrate || ¹If you step on this
stone you'll probably sprain your ankle. ཁྱོད་ཀྱིས་རྩོད་འདིར་སྤྲོང་གོམ་པ་སྤྲོས་

ཀློང་གི་སྐྱེལ་འོང་སྐྱོག་མ་ནི་ཞིག་མེད།² Please help me move this desk to the other side of the room. ངལ་ཚོག་ཚེ་འདྲི་ཁང་བའི་ཕར་ཕྱོགས་སུ་སྐྱོར་གསུམ་བྱོས་དང།³ Many people will soon emigrate from this area. ཅང་མི་འགོར་བར་མི་མང་བོ་གནས་འདི་ནས་གཞན་དུ་སྐྱོར་བྱ་རྒྱུ་རེད།

སྐྱོལ་ ball || The ball rolled down the stairs. སྐྱོལ་སྐྱུ་སྐྱོག་མ་ལས་མར་འདྲིལ། སྐྱོང། (སྐྱང། སྐྱངས། སྐྱོངས།) to give up, to quit, to stop || I will stop smoking tomorrow. མང་ཉིན་ངས་དུ་བ་འབྲེན་པ་སྐྱོང་རྒྱུ་ཡིན།

སྐྱོད་ལ། seasoning, condiment || Salt is a condiment. ཚྷི་ལུ་ནི་སྐྱོད་ལ་ཞིག་ཡིན། སྐྱོབས་པ། bravery, courage || She showed much bravery during the enemy attack. དག་དམག་གིས་ཚུར་ཚོལ་བྱེད་དུ་ས། ཁོ་མོས་སྐྱོབས་པ་ཚེན་པོ་བསྟན།

སྐྱོབས་པས་ཁེངས་པའི། brave, courageous || This story is about a courageous young woman. གཏམ་རྒྱུད་འདི་ནི་སྐྱོབས་པས་ཁེངས་པའི་ན་གཤོན་སྐྱེས་མ་ཞིག་གི་སྐོར་ཡིན། སྐྱོབས་སེམས། confidence, bravery || I'm impressed by this child's bravery. བྱིས་པ་དེའི་སྐྱོབས་སེམས་ཀྱིས་ངལ་བཟུང་ཆགས་ཟབ་མོ་བཞག།

སྐྱོར། (སྐྱར། སྐྱར། སྐྱོར།) to promote, to change, to raise, to increase || He was promoted to an important position. ཁོ་གོ་གནས་གལ་ཚེན་ཞིག་དུ་སྐྱར། སྐྱར་གི། wolf || A wolf killed and ate one of my sheep yesterday. ཁ་སང་སྐྱར་གི་ཞིག་གིས་ངའི་ལུག་གཅིག་བསད་ནས་ཟོས།

སྐྱིལ་གོ། overall, summation, general meaning || I didn't understand the general meaning of his talk. ངས་ཁོའི་ཁ་བརྒྱུ་སྐྱིལ་གོ་བོ་བམ་འོན།

སྐྱིལ་གྲོས། formula || The mathematics teacher wrote a long formula on the blackboard. ཚུས་རིག་དགེ་རྒྱུ་སྐྱིལ་གྲོས་མ་སྤེང་ལ་སྐྱིལ་གྲོས་རིང་མོ་ཞིག་བྲིས།

སྐྱི་རྒྱ། kilogram || I want to buy one kilogram of sugar. ངས་ཀྱང་བྲེ་མ་སྐྱི་རྒྱ་གཤམ་ཉོ་འདོད།

སྐྱི་གྲིང། park || Let's go to People's Park next Sunday. ཐེངས་རྗེས་མའི་གཟུང་ཉི་མ་ལ་ང་ཚོ་མི་དམངས་སྐྱི་གྲིང་དུ་འགྲོ།

སྐྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ། republic || China is also known as the People's Republic of China. ཀྲུང་གོ་ལ་ཀྲུང་ལྷ་མི་དམངས་སྐྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཅེས་པའི་མཚན་ཀྱང་འདོན།

སྐྱི་དོན། ¹main point, general meaning; ²public affairs/welfare || ¹The main point of the lecture was related to the need for greater improvement in local transportation. དཔེ་ཞིང་གི་སྐྱི་དོན་དེས་གནས་གི་སྐྱེལ་འདྲེན་ལ་ཡར་རྒྱས་ཚེན་པོ་ཡོང་པའི་དགོས་མཁོ་དང་འབྲེལ་ཡོད། ²He worked in public affairs for many years. ཁོས་སྐྱི་དོན་གཉེར་ནས་ལོ་མང་བོ་འགོར།

སྐྱི་བདེ། public security || Public security has improved since more

policemen were hired. སྤྱི་བདེ་མི་སྣ་མང་དུ་གྲུས་པས། སྤྱི་བདེ་ལ་ཡར་ཐོན་བྱུང།
 སྤྱི་བདེ་ལས་བྱེད་པ། policeman || The policeman patrolled the market area.
 སྤྱི་བདེ་ལས་བྱེད་པས་ཁོ་མར་ནས་སྤྱི་བདེ་ལ་ཞིབ་བྱས།
 སྤྱི་བསྟོམས། summary, summation || I will give a two-minute summary of
 his lecture. རས་ཁོའི་དཔེ་ཁྲིད་ལ་སྐར་མ་གཉིས་རིང་གི་སྤྱི་བསྟོམས་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།
 སྤྱི་དམངས། citizen || What country are you a citizen of?
 ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་གང་གི་སྤྱི་དམངས་ཡིན།
 སྤྱི་ཚོགས། society || How does society receive new ideas?
 སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ལྟ་བུ་གསར་བའི་ལྟར་ཉམས་ལེན་བྱེད།
 སྤྱི་ཚོགས་རིག་པ། sociology || Sociology is the study of groups of people.
 སྤྱི་ཚོགས་རིག་པ་ནི་མིའི་ཚོགས་པའི་ཞིབ་འཇུག་ལ་བསྟན་པ་ཡིན།
 སྤྱི་ཚོགས་ལམ་ལུགས། social system || Every country has a social system with
 its own characteristics.
 རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱེད་ཚོས་བྲན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ལམ་ལུགས་རེ་ཡོད།
 སྤྱི་ཚོགས་བཅོས་སྐྱར། social reform/transformation || China experienced great
 social reform after 1949.
 ༡༩༤༩ ལོའི་རྗེས་སུ་ཀྲའ་གོའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་བཅོས་སྐྱར་ཚེན་པོ་བྱུང།
 སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས། social development || Greater education leads to greater
 social development. སློབ་གསོ་ལྷག་དུ་ཡར་རྒྱས་བྱུང་ཆེ་སྤྱི་ཚོགས་ལ་དེ་བས་འཕེལ་རྒྱས་འབྱུང།
 སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ social science || Anthropology is a social science.
 མིའི་རིགས་ཀྱི་རིག་པ་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཅིག་ཡིན།
 སྤྱི་ཚོགས་ཡར་ཐོན། social progress || Development in education and health
 care is social progress.
 སློབ་གསོ་དང་འཕྲོད་བསྟེན་ཐོག་གི་འཕེལ་རྒྱས་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་ཐོན་ཡིན།
 སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས། socialism || Socialism is a political and economic
 philosophy. སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ནི་ཚབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར་གཉིས་ཀའི་ཐད་ཀྱི་བསམ་སྲོའི་མ་
 ལག་ཅིག་ཡིན།
 སྤྱི་མཚན། abstract || This book contains an abstract theory of plant
 evolution. དཔེ་ཚུ་འདིའི་ནང་ཚུ་ཉིང་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་སྤྱི་མཚན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཞིག་བཞག་ཡོད།
 སྤྱི་ཟླ། month (Gregorian calendar) || There are twelve months in a year.
 འོ་གཅིག་ལ་སྤྱི་ཟླ་བཅུ་གཉིས་ཡོད།
 སྤྱི་ལེ། kilometer || A kilometer is a unit of measure for distance.
 སྤྱི་ལེ་ནི་ལམ་ཐག་འཇུག་པའི་ཚད་གཞི་ཞིག་ཡིན།
 སྤྱི་ལོ། the Christian era, AD || This year is nineteen ninety-eight, AD.

དལེནི་སྤྱི་ལོ་གཅིག་སྔོང་དགུ་བརྒྱ་གོ་བརྒྱུད་པ་ཡིན།
 ལྷོ་ལོ་ལྗོན། BC || 206 BC - 24 AD was the time of the Western Han
 Dynasty. ལྷོ་ལོ་ལྗོན་གྱི་༣༠༦ནས་ལྷོ་ལོ་༣༤བར་ནི་ཉན་རྒྱལ་རབས་རྒྱལ་མའི་དུས་རྒྱུས་ཡིན།
 ལྷོ་ན། glue || I sealed the envelope with glue. དས་སྤྱིན་གྱིས་ཡིག་ཤུབས་སྤྲུང།
 ལྷོ་ར་བཏང་ཅན། general, common || It is common knowledge that water flows
 downhill. རྒྱ་ལུང་དུ་འབབ་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་གི་ཤེས་བྱ་ཞིག་ཡིན།
 ལྷུག་(སྤྱུག་སྤྱོས། སྤྱོས།) to drive out, to expel, to banish || The horse-thief was
 banished from the community. རྟ་རྒྱུན་དེ་ཡུལ་གྲུ་ལས་སྤྱོས།
 སྤྱོད། (སྤྱད། སྤྱད། སྤྱོད།) to use, to utilize, to consume || How many trees are
 consumed each year in the form of disposable chopsticks?
 ལྷར་མ་སྤྱད་ཐེངས་གཅིག་ཅན་ལ་ལོ་རེ་སྤྱད་པོ་ག་ཚོ་དེ་སྤྱད།
 སྤྱོད་སྤྱོ། usage, application || The usage of plastic bags should be reduced.
 དམྱིག་ཤེག་སྤྱོད་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོ་ཇི་ཉུང་དུ་གཏོང་བར་རིགས།
 སྤྱོད་རྒྱ། bad behavior, misbehavior || The teacher scolded the students for
 their bad behavior. དགོ་རྒྱུ་གྱིས་སྤོབ་མ་ཚོའི་སྤྱོད་རྒྱ་ལ་ག་ཤེག་ཤེག་བཏང།
 སྤྱོད་པ། behavior, deed || He regretted his violent behavior. ཁོས་རང་གི་སྤྱོད་པ་རྩེང་
 བོ་ལ་འཕྲོད་པ་བྱས། I can't understand your recent behavior. དས་ཁྱོད་གྱི་ཉེ་ལྔའི་སྤྱོད་
 པ་ལ་གོ་བ་ལེན་མི་ལུབ།
 སྤྱོད་ཚུལ། manner, behavior || My father resented my outspoken manner.
 ཇམ་པས་རའི་དྲང་བཤད་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་འཚོག་པ་བྲེས།
 སྤྱོད་བཟང། good behavior, ethical, virtuous || His good behavior received
 high marks from his teachers and fellow students.
 ཁོའི་སྤྱོད་བཟང་ལ་དགོ་རྒྱུ་དང་སྤོབ་སྤོབ་གྲོགས་ཚོས་རྒྱུ་མ་མཐོན་པོ་བྲིན།
 སྤྱོད་ལུལ། use (of something) || Computer use increased sharply when
 computers became cheap.
 སྤོབ་ཀྲང་གྱི་གོང་ཇི་སྤྱོད་ལ་མོང་བ་དང་བསྐྱུན་ནས་སྤོབ་ཀྲང་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་ཇི་ཚེར་སོང།
 སྤྱི་མི། ape man || An ape man's skull is in the museum.
 སྤྱི་མི་ཞིག་གི་ཐོང་རུས་དངོས་མང་བཤམས་སྤོབ་ཀྲང་དུ་ཡོད།
 སྤྱད། to beg || Don't beg for money in town. སྤོང་བཤལ་དུ་སྤྱོད་མོ་མ་སྤྱད།
 སྤྱད་པོ། beggar || The beggar stayed near the bus station.
 སྤྱད་པོ་དེ་རྒྱུངས་འཁོར་ས་ཚོགས་གྱི་ཉེ་འཁོར་ནས་བསྤྱད།
 སྤྱི། cream (the first milk after a mother gives birth) || The cream was rich
 and nourishing. སྤྱི་ནི་སྤྱུ་མ་པོ་ཡིན་ལ་བཟུང་གྱིས་སྤྱུག།
 སྤྱིད། (སྤྱིད། སྤྱིདས། སྤྱིདས།) to mail, to send (letter/information) || Please mail

this letter for me. དེ་ལོ་གི་འདི་སྒྲིང་མ་གཤིས་

ལྷན་ལྷན་ cloud || The cloud resembled a man riding a horse.

སྒྲིན་དེ་སྐྱུ་མི་ཞིག་དང་འདྲ།

ལྷན་ལྷན་ Living Buddha, Reincarnate Lama || The temple identified a new

Reincarnate Lama yesterday. ཁ་སང་དགོན་པས་སྐྱུ་ལྷན་གསར་བཞིག་རོས་འདྲིན་བྱས།

ལྷན་ལྷན་ magic || People say he practices magic.

མི་རྒྱམས་གྲིས་ཁོས་སྐྱུ་ལྷན་བསྐྱོད་བཞིན་པར་བཤད།

ལྷན་ལྷན་ rhesus monkey, macaque || The zoo recently acquired a rhesus

monkey. རི་དྲགས་ཁང་ཉེ་སྲུང་སྐྱུ་ལྷན་ཞིག་བོབ།

ལྷན་ལྷན་ happy, glad, cheerful || Don't be sad, be glad! བེམས་མ་སྐྱག་པར་སྐྱོ་སྐྱོ་བྱོས།

ལྷན་ལྷན་ happiness, blissfulness || I hope the happiness we feel now can

last forever. རས་རཚོས་ད་ལྟོ་ལོ་བའི་སྐྱོ་སྐྱིད་འདི་ཡུན་རིང་དུ་གནས་བྱེད་པའི་རེ་བ་བྱེད།

ལྷན་ལྷན་ villa || He built a villa near the forest.

རས་ནགས་ཚལ་དང་ཉེ་སར་སྐྱོ་ཁང་ཞིག་ལས།

ལྷན་ལྷན་ pleasure, happiness || Being with my family members gives me

great pleasure. རང་གི་ཁྱིམ་མི་དང་མཉམ་དུ་སྐྱོད་རྒྱ་བྱུང་བ་དེས་ངའ་ལ་སྐྱོ་སྐྱང་ཚེན་པོ་སྣང།

ལྷན་ལྷན་ comedy || I liked the comedy better than the tragedy.

ར་སྐྱོ་བའི་འྲོལ་གར་ལས་སྐྱོ་བའི་འྲོལ་གར་ལ་དགག།

ལྷན་ལྷན་ pleasant || Many flowers blooming on the grassland make a

pleasant scene. རྩ་ཐང་དུ་མི་ཉོག་སྐྱ་མང་བཞན་པ་ལས་ཡུལ་ལྗོངས་སྐྱོ་མོ་ཞིག་བསྐྱེད།

ལྷན་ལྷན་ picnic || We had a picnic on the grassland. རཚོས་རྩ་ཐང་དུ་སྐྱོ་གསེང་བྱས།

ལྷན་ལྷན་ (སྲོད་ སྲོད་ སྲོད་) to give, to hand || Please give me a bowl of yogurt. རལ་

ཞོད་ཀར་ཡོལ་གང་སྲོད་དང།

པ།

པ། father || My father is a teacher. རའི་ཕ་ཞི་དགོ་ཚན་ཞིག་ཡིན།

པ། over there, other side || We have to cross the river to reach the other

side. རཚོ་པ་གི་ལ་འགོ་བར་རྒྱ་བོ་བཅའ་དགོས།

པ། father || Where does your father work? ཁྱོད་གྱི་ཕ་ཚན་གྱིས་གང་དུ་བྱ་བ་སྐྱབ།

པ། paternal lineage || I can trace my paternal lineage from Amdo back

to Central Tibet. རས་རང་གི་ཕ་རྒྱུད་ཨ་མདོ་ནས་དབུས་གཙུག་ལོ་འདེད་བྱབ།

ཕ་མཐའ། the other end (of place), edge || He shouted to me from the other end of the field. ཁོས་ཁོང་ཁོས་ཕ་མཐའ་ནས་ང་ལོས།

ཕོན་པ། inheritance (from precursor/father) || With my inheritance I started a small business. ངས་ཕོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོང་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་རྒྱག་འགོ་བརྒྱུ་མས།

ཕ་མ། parents, father and mother || Last year my parents went to Beijing. བཞི་ལོ་འདི་ཕ་མ་མེ་ཅིན་ལ་ཕོང།

ཕ་མེས། ancestor, forefather || His ancestor was a famous herdsman. ཁོའི་ཕ་མེས་ནི་འབྲོག་པ་སྣེ་ན་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན།

ཕ་ཡར། stepfather || My stepfather married my mother when I was ten. ང་ལོ་བཅུ་ཡིན་དུས། ངའི་ཕ་ཡར་ངའི་མ་མ་དང་གཉེན་སྲིག་བྱས།

ཕ་ཡུལ། hometown, fatherland, one's native place || I'll go to my hometown this evening. དེ་དགོང་ང་ཕ་ཡུལ་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན།

ཕ་ཚོལ། the other side || The other side of the playground was covered with trash. རྒྱུད་ཚོལ་ཕ་ཚོལ་ལ་སྐྱིག་མས་ཁོངས་ཡོད།

ཕག་¹pig; ²behind || ¹The pig rolled in the mud. ཕག་འདམ་ནང་ནས་འཕག་²Ten people were behind me in the line. མི་བཅུ་བཅའ་པ་ངའི་ཕག་ན་གྲུལ་བསྐྱིག་མ་ཡོད།

ཕག་ཚོད། wild boar/pig || The wild boar ran under the bushes. ཕག་ཚོད་སྒོང་ཕྱོད་ནས་ཚལ་གསེབ་ཏུ་བརྒྱག་མས།

ཕག་ཉམ། eavesdropping, bugging || Eavesdropping on other people's conversations is not polite. གཞན་གྱི་ཁ་བརྒྱུ་ལ་ཕག་ཉམ་རྒྱུ་པ་ནི་བརྗེ་མཚོང་བྱེད་པ་ཞིག་མིན།

ཕག་ཏུ། secretly || He secretly took money out of my bag. ཁོས་ངའི་ཁྱུག་མ་ལས་ཕག་ཏུ་སྒྲོང་མོ་བྲལ་ས།

ཕག་ལྷ། peeping || Peeping through the crack in the wall at the girls undressing got him into a lot of trouble. ལོན་པ་མུད་བཞིན་པའི་བུད་མེད་ལ་གྲུང་སྐབས་ནས་ཕག་ལྷ་བྱས་པ་དེས་ཁོ་ལ་སྐྱུག་ཚེན་པོ་བསྐྱུལ།

ཕག་ཚང། pigsty || The pigsty smelled bad in summer. དབྱུང་ཁར་ཕག་ཁར་ལ་རྩི་ངན་གྲོ།

ཕག་ཤ། pork || I like mutton better than pork. ངས་ཕག་ཤ་ལས་ལུག་ཤ་ལ་དགའ། ཕངས། to regret, to be sorry || I regret the harsh things I said. ང་སྐད་ཆ་ག་ཟུན་པོ་བཞུགས་པར་ཡིད་ཕངས།

ཕན། to be useful, to be effective, to be good for || This medicine is effective for a cold. ལྷན་འདི་ཆམ་པ་ལ་ཕན།

ཕན་ཆད། henceforth, onward, since now, from now on || From now on she

will come to class on time. དཔན་ཚད་ནས་བཟུང་ཁོ་མི་དུས་ཐོག་དུ་སློབ་ཁྲིད་ལ་ཡོང་རྒྱུ་རེད།
ཕན་ཐོགས། to be beneficial, to be useful || I want my money to be useful for
my family. ངས་རང་གི་སློབ་མོས་ཁྱིམ་མི་ལ་ཕན་ཐོགས་ན་འདོད།

ཕན་ཐོག་པ། benefit || Your interviewing me benefits you, it doesn't benefit
me. རྒྱུད་ཀྱིས་ང་ལ་བཅར་འདྲི་བྱས་པ་དེས་རྒྱུད་རང་ཉིད་ལས་ང་ལ་ཕན་མི་ཐོག

ཕན་བདེ། welfare || The welfare of the poor should be a top concern.
དཔུལ་བོའི་ཕན་བདེ་ནི་གཞིགས་སྤོང་དང་བོ་ལ་འཛིག་པར་རིགས།

ཕན་འདོགས། to do a favor for someone || I will do you a favor if you will
help me. གཤམ་ཏེ་རྒྱུད་ཀྱིས་ང་ལ་རོགས་བྱས་ཚེ། ངས་རྒྱུད་ལ་བཟང་ལམ་འཇུག་པར་རིགས།

ཕན་ཚུན། each other, mutual, one another || We share mutual feelings about
this idea. ལྟུང་འདྲི་སྤང་ནས་ང་ཚོས་ཕན་ཚུན་ལ་འདོད་ཚུལ་གཅིག་མཚུངས་བཅངས།

ཕན་ཡོན། benefit, advantage || What benefit is your proposal to me?
རྒྱུད་ཀྱིས་འཆར་འགོད་དེས་ང་ལ་ཕན་ཡོན་ཅི་ཞིག་ཡོད།

ཕབ། ¹to discount; ²to dismiss from his position || ¹He discounted the
price of his goods because they didn't sell. ཁོའི་ཚོང་མི་བྲིན་པས་ཁོས་དོས་ཟོག་གི་
གོང་ཕབ། ²He was dismissed from his position because he was
irresponsible. ཁོས་འགན་འཁུར་དང་ལེན་མི་བྱུང་པས་ཁོའི་གོ་གནས་ཕབ།

ཕམ་ཁ། defeat, loss || The coach was angry with his team's defeat.
རུ་ཁག་ལ་ཕམ་ཁ་བྱེད་པས་སུ་ལ་ཁྲིད་པ་ལ་ཁོང་ཁོ་ལངས།

ཕར། other side, thither, over there || Your wife is standing over there.
རྒྱུད་ཀྱི་ཚུང་མ་ཕར་ན་ལངས་ནས་བསྐྱད་ཡོད།

ཕར་འགྲོ་ཚུར་འོང། ¹association; ²coming and going, pacing || ¹The two
countries' long-term association gave rise to improved economic
ties. རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་བར་ཡུན་རིང་ཕོར་ཕར་འགྲོ་ཚུར་འོང་བྱས་པ་དེས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འབྲེལ་བ་འཕེལ་
རྒྱས་སུ་བཏང། ²I don't understand his coming and going at night. ཁོ་དགོང་
མོར་ཕར་འགྲོ་ཚུར་འོང་བྱུང་པར་ངས་ཉ་མི་གོ།

ཕར་ཚོལ། attack, assault || The army launched an attack early this morning.
ཞོགས་པ་སྤུ་མོར་དམག་དཔུང་གིས་ཕར་ཚོལ་བྱས།

ཕལ་སྐད། ¹colloquial language; ²dialect || Colloquial and written Tibetan
are quite different. བོད་ཀྱི་ཕལ་སྐད་དང་ཡིག་སྐད་བར་དུ་ཁྱུད་པར་ཆེ། ²Amdo is an
important Tibetan dialect. ཨམ་སྐད་ནི་བོད་ཀྱི་ཕལ་སྐད་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན།

ཕལ་ཆེ་བ། most of, majority || The majority of Tibetans are farmers.
བོད་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་ཞིང་བ་ཡིན།

ཕལ་ཆེར། basically, approximately, almost || The problem is basically

solved. གནད་དོན་དེ་ཕལ་ཆེར་ཐག་གིས་བཅད། I have approximately one hundred yaks. ང་ལ་གཡག་ཕལ་ཆེར་བརྟེན་ཅུ་ཚམ་ཡོད། I have almost solved this math problem. ངས་རྩིས་རིག་གི་དཀའ་གནད་འདི་ཕལ་ཆེར་བརྟོགས།
ཕྱགས་བརྟོགས་ breakthrough, penetrating || His penetrating intelligence impressed everyone. ཁོའི་ཕྱགས་བརྟོགས་ཐུབ་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མི་ཚང་མ་ལ་བག་ཆགས་བཞག།
ཐུ་ཐག་ decision || I don't agree with your decision.

ཁྱོད་ཀྱིས་ཐུ་ཐག་བཅད་པ་ལ་ང་མི་འཐད།
ཐུ་ཐག་ཚོད། to settle a problem decisively || The Living Buddha decisively settled the problem over grazing land.

སྤྱུལ་སྐྱམས་རྩེ་མའི་རྩོད་གཞི་དེ་ཐུ་ཐག་ཚོད་པའི་ངང་ནས་ཐག་གཅོད་བྱས།
ཐུ་རྒྱ། brothers || How many brothers do you have? ཁྱོད་ལ་ཐུ་རྒྱ་ག་ཚོད་ཡོད།
ཐུ་བོ། elder brother || My elder brother is a teacher. ངའི་ཐུ་བོ་ནི་དགེ་རྒན་ཞིག་ཡིན།
ཐུག་ལམ། tunnel || The train went through a mountain tunnel.

མི་འཁོར་རི་བོའི་ཐུག་ལམ་བརྟུན་ནས་སོང།
ཐུགས་འཁྲོལ། to maintain || He maintained success in his study.

སློབ་སྦྱོང་གི་སྟེང་ནས་ཁོས་རྒྱལ་ཁའི་ཐུགས་འཁྲོལ།
ཐུགས་བརྟན། dependable, reliable || He has a dependable job.

ཁོ་ལ་བྱ་བ་ཐུགས་བརྟན་པ་ཞིག་ཡོད།
ཐུགས་འདུམ། idea, goal || What is the goal of your study?

ཁྱོད་ཀྱིས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་ཐུགས་འདུམ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།
ཐུགས་འབྲས། result, ending, outcome || What was the result of your many

years of meditation? ཁྱོད་ཀྱིས་ཉིང་འཛིན་ལོ་མང་བོར་བསྐྱོམས་པའི་ཐུགས་འབྲས་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།
ཐུང་དྲུག་ incitement || What was the incitement that led to the

riot? ཟིང་ཆ་བསྐྱངས་པའི་ཐུང་དྲུག་ནི་ཅི་ཞིག་རེད།
ཐུང་བོ། ¹pile; ²body || ¹There is a pile of grain in my courtyard. ངའི་ལྷ་སར་ན་

འབྲུ་སྐྱངས་ཤིག་ཡོད། ²His body had become fat. ཁོའི་ཐུང་བོ་ཚོན་པོར་ཉ་
ཐུན་ཚོགས། plentiful, abundant || They have a plentiful supply of clothes

and food. ཁོ་ཚོ་ལ་ཟས་ཤོས་ཀྱི་འདོན་སྟོད་ཐུན་སྐྱུ་ཚོགས་པོ་ཡོད།
ཐུར་བྲ། ¹Jupiter; ²Thursday; ³dagger || ¹Jupiter is farther from the earth

than the moon. སའི་གོ་ལ་ལ་ཐུར་བྲ་དང་ལྷ་བགཉིས་ལས་ཐུར་བྲ་ཐག་རིང་། ²I'll go shopping on Thursday. གཟའ་ཐུར་པའི་ཉིན་ང་ཚོར་རྒྱལ་པར་འགོ་རྒྱུ་ཡིན། ³This dagger

has a bone handle. ཐུར་བྲ་འདི་ལ་རུས་པའི་ཡུབ་ཐོགས།
ཐུལ་དུ་བྱིན་པ། ¹outstanding; ²accomplished || ¹His speech was outstanding.

ཁོའི་གཏམ་བཤད་ནི་ཐུལ་དུ་བྱིན་པ་ཞིག་རེད། ²She is an accomplished pianist. ཁོ་མོ་ནི་

ཕུལ་དུ་བྱིན་པའི་ཚོ་སྐྱོད་དགོལ་མཁམ་ཞིག་རེད།
 ཕ། cry, weeping || Weeping is what a bride does before she leaves her
 parents' home for the groom's home.
 ཕ་མ་དང་གྲུས་ནས་མག་པ་ཚོང་ལ་མ་སོང་གོང་ཕེ་འདེབས་པ་ནི་བག་མའི་སྐྱོད་པ་ཞིག་ཡིན།
 ཕེབས། to go, to come (h) || You will have to come to our tent again.
 ལྷོད་པ་ཚོའི་སྐྱོན་ལ་ཡང་བསྐྱར་ཕེབས་དགོས།
 ཕོ། male || 'Male' is the opposite of 'female.' ཕོ་ནི་མོ་ཡི་ཕྱོག་ལྔ་ཡིན།
 ཕོ་རྒྱུད། bachelor || He was a bachelor until the age of fifty.
 ཁོ་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལ་འབྲུད་རེག་བར་དུ་ཕོ་རྒྱུད་དུ་ལུས།
 ཕོ་རྒྱུད་ཕོ། brave man, hero || A brave man does not run from danger.
 ཕོ་རྒྱུད་ཕོ་ཉེན་ཁ་མི་བྱུལ།
 ཕོ་ཉེ། messenger || I don't know what the letter says, I'm only the
 messenger. ངས་ཡི་གེའི་ནང་ཅི་ཞིག་བྲིས་ཡོད་པ་མི་ཤེས། ང་ནི་ཕོ་ཉེ་ཁོ་ན་ཡིན།
 ཕོ་ནད། stomach disease/illness || He became progressively thinner and
 was at last diagnosed as having a stomach disease.
 ཁོ་རི་མ་བཞིན་ཅི་རིད་ལ་སོང་བ་དང་མཐའ་མར་ཕོ་ནད་ཡོད་པའི་ནད་རིས་བཟུང་།
 ཕོ་སྐྱུགས། male animal || The male animal is more aggressive than the
 female animal. མོ་སྐྱུགས་ལས་ཕོ་སྐྱུགས་ཚོད།
 ཕོ་བ། stomach || Is your stomach full? ལྷོད་ཀྱི་ཕོ་བ་ཡོ་འགྲམ་དམ།
 ཕོ་བྲང། palace || The palace was situated on a tall hill in full view of the
 valley. ཕོ་བྲང་དེ་ལུང་བ་ཡོངས་སུ་མཐོང་བའི་རི་མཐོན་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་ན་ཆགས་ཡོད།
 ཕོ་མོ། man and woman, male and female || Humankind consists of male
 and female. མིའི་རིགས་ནི་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན།
 ཕོ་ཚོད། courage, guts, fortitude, fearlessness || Though he was in great
 pain, his courage kept him from complaining.
 ཁོ་ལ་ན་ལྷག་ཆེན་པོ་སྐྱེས་རུང་། ཁོས་ཕོ་ཚོད་བཟུང་ནས་འཁར་རམ་བྱས།
 ཕོ་གཞོན། young man || When will the young man who lives next door
 come to visit us again?
 ང་ཚོའི་ཁྱིམ་མཚོས་ཀྱི་ཕོ་གཞོན་དེས་ང་ཚོ་ལ་འཚོམས་འདྲི་འོར་གྱིས་ནམ་ཚོ་དྲུང་རྒྱ་རེད།
 ཕོ་ཡན། widower || The widower's wife had taught school until she was
 killed in a bus accident.
 ཕོ་ཡན་དེའི་རྒྱུ་རྒྱུ་མས་ཁོ་མོ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལའོར་གྱི་ཆག་སློལ་ས་ཤི་རེག་བར་དུ་སྐོབ་གྲུ་ནས་སྐོབ་ཤིང་བྱས།
 ཕོ་གསར། young man || When he was a young man he went to Lhasa.
 ཁོ་ཕོ་གསར་ཞིག་ཡིན་དུས་ལྷ་ས་ལ་སོང་ཕྱིད།

ཕོག ¹to mention (the key point); ²to fall on; ³to incense; ⁴to unload || ¹I hope what I said mentioned the key point. ངས་རང་གིས་ཅི་བཤད་པ་དེས་གཞན་ལ་ཕོག་ཡོད་པའི་རེ་བ་བྱེད། ²A brick fell on my head. རའི་མགོ་ལ་སོ་ཕག་ཞིག་ཕོག། ³His words incensed me. ཁོའི་སྐད་ཆས་ང་ལ་ཕོག། ⁴Please help me unload the mules. ང་ལ་དྲེལ་ལས་དོས་པའི་ཕོག་རྒྱུ་གས་བྱུས།

ཕོག་ཐུག་irritation, incense, offending || His irritation was due to what I said. ངས་བཤད་པ་དེས་ཁོ་ལ་ཕོག་ཐུག་བཟང་།

ཕོག་སྒྲིག་wages, salary, payment || Every week I've been paid seven hundred yuan in wages. གཟའ་ལ་ཁོར་རེར་ང་ལ་ཕོག་སྒྲིག་སྒྲོར་མོ་བདུན་བརྒྱ་ལྷེར།

ཕོངས། to be destitute, to be impoverished || After the father died the family quickly became destitute. ཡ་ཕ་འདས་རྗེས། བྱིམ་ཚང་དེ་ལྷུང་བར་ཕོངས།

ཕོད། ¹to dare; ²to be able to stand, to sustain || ¹If you dare say that again, I'll beat you. ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་འོར་ཀྱིས་བཤད་ཕོད་ན། ངས་ཁྱོད་ལ་གཉེན་རྒྱུ་ཡིན། ²I could not stand the pain. ངས་ན་རླུག་དེ་བཟོད་མི་ཕོད།

ཕྱགས་མ། broom, sweeper || This broom is made of straw. ཕྱགས་མ་དེ་སོག་མས་ལས།

ཕྱི ¹external, outside; ²to wipe || ¹'Internal' is opposite of 'external.' 'ནང'་ནི་'ཕྱི'་ལྟེན་ལྡན་ཡིན། ²You have to wipe your wet shoes on the rug before you come into the home. ཁང་བའི་ནང་དུ་མ་འཇུག་གོང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷམ་སློབ་པ་གདན་རྒྱུ་ཕྱི་དཀོས།

ཕྱི་གྲོང་། foreign country || A foreign country's customs may surprise you. ཕྱི་གྲོང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་མཚན་དུ་འཇུག་གི་དཀ།

ཕྱི་གྲོང་བ། foreigner || He's a foreigner but I don't know what country he is from. ཁོ་ནི་ཕྱི་གྲོང་བ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་ངས་ཁོ་རྒྱལ་ཁབ་གང་ནས་ཡོད་པའི་ཤེས།

ཕྱི་མགོན། foreign guest || Our foreign guest sang several songs last night. མདང་དགོང་དེ་ཚེས་ཕྱི་མགོན་གྱིས་སྐད་བྲངས་འགའ་བྲངས།

ཕྱི་རྒྱལ། foreign country || Were you ever in a foreign country? ཁྱོད་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་འགོ་ཡེ་ལྟེང་།

ཕྱི་རྒྱལ་བ། foreigner || A foreigner visited our home last night. མདང་དགོང་ཕྱི་རྒྱལ་བ་ཞིག་དེ་ཚེས་ཕྱི་མ་དུ་བོན།

ཕྱི་ཉིན། next day || The next day after taking the medicine I felt much better. རླུང་བཏུངས་པའི་ཕྱི་ཉིན་རའི་ཚེར་བཛེ་བདེར་གྱུར།

ཕྱི་དོན། diplomatic/foreign affairs || I have no responsibility for foreign affairs. ང་ལ་ཕྱི་དོན་གྱི་ཕོག་ནས་འགན་འཁུ་མེད།

ཕྱི་དྲོ། afternoon || It rained yesterday afternoon. ཁ་སང་ཕྱི་དྲོར་ཆར་བ་བབས།
ཕྱི་སྐྱར། to defer, to delay, postponement || I want to defer my decision
until next week. དས་མུ་ཐག་གཅོད་རྒྱ་དེ་གཟའ་ལའོར་རྗེས་མའི་བར་རེ་གཏུ་ཕྱི་སྐྱར་བྱེད་འདོད།

ཕྱི་ཕྱོགས། outside, external || This change in society is due to outside
influences. ཕྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགྲུར་ལྡོག་འདི་ནི་ཕྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལུགས་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན།
ཕྱི་ཕྱོགས་ཉེ་ཚོར། external trade || Is your external trade or internal trade
larger? རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོགས་ཉེ་ཚོར་ཆེ་འཇམ་ནང་ཕྱོགས་ཉེ་ཚོར་ཆེ།

ཕྱི་མ། ¹next; ²outside; ³latter; || ¹She said that she hoped her next life
would be that of a man. ཁོ་མོས་ཁོ་མོའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་མོའི་སྐྱེ་བ་ལེན་རྒྱུའི་རེ་བ་བཅངས་ཡོད་

པར་བཤད། ²The outside of his coat had been faded by the sunshine. ཁོའི་
སྤོང་ལུའི་ཕྱི་མ་ཉེ་མས་གཏགས་ནས་མདོག་ལས། ³Of the two choices you presented, I
prefer the latter. རྒྱུད་ཀྱིས་བཏོན་པའི་གདམ་ཀ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། དས་ཕྱི་མ་འདོད། White

and red are vivid colors but I like the latter one best. དཀར་བོ་དང་དམར་བོ་
གཉིས་ནི་བརྒྱུག་མདངས་ཆེ་བའི་ཁ་དོག་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ངེས་དགའ་བའི་ཕྱི་མ་ཡིན།

ཕྱི་མི། outsider, stranger, alien || The outsider could not speak our
language. ཕྱི་མི་དེས་ངེས་ཚོའི་སྐད་ཆ་བཤད་མ་ཤེས།

ཕྱི་མིག་backward glance || When we leave the cemetery and go home,
don't make a backward glance.

ངེས་ཚུལ་སྤངས་པའི་ལྷན་ཁུངས་ཀྱི་འོག་སྐབས། ཕྱི་མིག་གིས་མ་བཟ།
ཕྱི་ཚུལ། outward appearance/form, the surface || From this animal's
outward appearance, I assume it is a cow.

དུད་འགྲོའི་འདིའི་ཕྱི་ཚུལ་ལ་བརྟུལ་ན། དས་བམོ་ཞིག་ལ་བགམ་ཚོད་བྱེད།
ཕྱི་ཡུལ་གྱི་ཚོས་ཉིད། objective law || Is there a universal objective law that
transcends culture? རིག་གནས་ལས་འཕགས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་ཡུལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཅིག་ཡོད་དམ།

ཕྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན། objectivity || Objectivity is qualified by personal interest.
ཕྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་མི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤོ་མོས་ཀྱིས་འཁྲུང་འགྲོ།

ཕྱི་རབས་པ། next generation || The next generation will know more than we
do. ཕྱི་རབས་པས་ངེས་ཚོའི་ལས་མང་དུ་ཤེས་རྒྱུ་རེད།

ཕྱི་རོལ། outside, external || The wind blew outside my home.
ངའི་ཁང་བའི་ཕྱི་རོལ་ན་རྒྱུད་གཡུགས།

ཕྱི་ལོ། next year, coming year || I will graduate next year.
ཕྱི་ལོར་ངའམང་ཕྱི་ན་འགྲོ།

ཕྱི་རག་དྲུག། felt pad || This felt pad goes under the sheet. ཕྱི་རག་དྲུག་འདི་རས་གདན་གྱི་
འོག་ལ་འདིང་དགོས། We put felt on the bed and then covered it with a sheet.

ངས་མཁལ་ཁྲི་སྤྲང་ལ་སྤྱིང་གདན་བཏིངས་རྗེས། དེའི་ཐོག་ལ་ངས་གདན་ཞིག་བཀའ།
 སྤྱིན། to be frost-bitten/chilled || My daughter's hands were frost-bitten
 during a winter night. དགལ་ལྷན་ཁའི་མཚན་མོ་ཞིག་ལ་ངའི་བུ་མོའི་ལག་པ་སྤྱིང་སོང།
 སྤྱིན་ཅི་ལོག་ to be opposite/perverted || His ideas are always opposite of
 what most people think. ཁོའི་ལྟ་བུ་དེ་མི་མང་གོས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ལས་ནམ་ཡང་སྤྱིན་ཅི་ལོག་
 སྤྱིན་ཆད། henceforth, from now onward, since now || From now onward I
 resolve to study English for one hour in the morning. སྤྱིན་ཆད་ངས་ཞོགས་
 བར་རྒྱ་ཚོད་གཅིག་ལ་དབྱིན་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུའི་ནད་སེམས་བཅངས།
 སྤྱིན། ¹back; ²for || ¹He went back home yesterday. ཁ་སང་ཁོ་སྤྱིང་ཡུལ་ལ་སོང། ²We
 study English for a better job.
 བྱ་བུ་དེ་ལས་བཟང་བོ་ཞིག་གི་རིག་ཆེད་དུ་ང་ཚོས་དབྱིན་ཡིག་སྦྱོང།
 སྤྱིང་ལྟ། looking back || Looking back on my life now I realize I did make
 many mistakes.
 ད་ངས་རང་གི་མི་ཚོལ་སྤྱིང་ལྟ་བུས་པ་ན། ང་རང་གིས་ནོར་འཚུག་མང་བོ་ལས་ཡོད་པ་རྟོགས།
 སྤྱིང་འཐེན། to retreat, to withdraw || The army was defeated and retreated
 into the mountains. དམག་དངུང་ལ་ཕམ་ཁ་ཐེབས་ནས་རི་ནང་ལ་སྤྱིང་འཐེན།
 སྤྱིང་དུ། for, in order to || In order to live here for a long time I will need an
 apartment that is not too expensive.
 འདི་ནས་ཡུན་རིང་བོར་འཚོ་སྤྱིང་དུ། ང་ལ་རིན་གོང་རན་པའི་ཁང་བ་ཞིག་དགོས།
 སྤྱིང་འདྲེན། export || We want to export our carpets to Nepal and India.
 ང་ཚོས་ཞེ་ལུ་ལ་དང་རྒྱ་གར་གཉིས་ལ་ང་ཚོའི་ས་གདན་སྤྱིང་འདྲེན་བྱེད་འདོད།
 སྤྱིང་འཚོང། to sell, to vend || Last year, we were selling many of our goods
 in southern China. ན་ནིང་ང་ཚོས་ཚོང་རྩལ་མང་བོ་ཀྱང་གོའི་ལྷོ་ཁུལ་ལ་སྤྱིང་འཚོང་བུས།
 སྤྱིང་བསྐྱོག་ to drive out, to expel || The purpose of the ritual was to expel
 evil from the village. ཚོག་དེའི་དམིགས་བྱའི་སྤྱིང་བཞུགས་གདོན་འདྲེ་སྤྱིང་བསྐྱོག་རྒྱུ་དེ་ཡིན།
 ལྷུག་ལོ། rich, wealthy || Those people look very rich. མི་འདི་ཚོ་བཟོས་ཚོད་ལ་ཉ་ཅང་ལྷུག་
 ལྷུག་ལོ། rich, wealthy || Rich people dress well. མི་ལྷུག་པོས་བཞོར་བྱེད།
 ལྷུགས། livestock || How many head of livestock do you have? ཁྱོད་ལ་ལྷུགས་ག་
 ཚོད་ཡོད།
 ལྷུགས་ཁྲུ། yak/cattle herd, flock || The yak herd was frightened by the
 lightning and ran into the forest. ལྷུགས་ཁྲུ་སློག་དམར་ལ་འདྲོགས་ནས་ནགས་ཚལ་དུ་
 བོས།
 ལྷུགས་རྒྱུད། breed of cattle || What breed of cattle is that big
 bull? ལྷང་ཚེན་པོ་དེའི་ལྷུགས་རྒྱུད་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།

ཕྱགས་བདག livestock owner || Everyone in this room is a livestock owner.

ཁང་བ་འདི་ནང་གི་མི་ཚང་མ་ཕྱགས་བདག་ཡིན།

ཕྱགས་ནད། livestock disease || After we began vaccinating our animals,

livestock disease has not been a problem.

ང་ཚོས་རང་གི་ཟོག་ལ་འགོག་སྒྲིབ་སྐབས་སུ་ཕྱགས་ནད་ནི་གཞན་དོན་ཞིག་མིན།

ཕྱགས་ནད་སྒྲིབ་པ། veterinarian || The township government sends a

veterinarian to nomadic areas on an annual basis.

ལོ་རེ་ལ་ཁང་(ག་ལོག་གཞི)སྲིད་གཞུང་གིས་འབྲོག་ཁུལ་དུ་ཕྱགས་ནད་སྒྲིབ་པ་ཞིག་མངགས་བཞེས་ཡོད།

ཕྱགས་འཚོ། to herd || Yesterday my father told me to herd the sheep on the

mountains. ཁ་སང་ངའི་ཨ་ཕས་ང་ལ་རི་འགོ་ནས་ལུག་འཚོ་རྒྱུ་འབྲེལ་གདམས་བྲལ།

ཕྱགས་ཇི། herdsman || A herdsman does not have an easy life.

ཕྱགས་ཇི་ཞིག་ལ་འཚོ་བ་བག་ཐེབས་པ་ཞིག་མེད།

ཕྱགས་ཟོག livestock || What sort of livestock do herders have in your home

area? རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་འབྲོག་པས་ཕྱགས་ཟོག་རིགས་ཅི་ཞིག་སྟོང་།

ཕྱགས་ར། corral || We put the sheep in the corral and then sheared them.

ང་ཚོས་ལུག་ཕྱགས་ར་ལ་བཀག་གཞན་བལ་བྲེགས།

ཕྱགས་ལས། pastoral industry, animal husbandry || If animal husbandry is to

be successful there must be plentiful grass and water.

ཕྱགས་ལས་ལ་འཕེལ་ཁ་རྒྱས་དགོས་ཚེ་རྩ་རྩ་འཛོམས་པོ་ཡོད་དགོས།

ཕྱར་བ། cheese || We don't make cheese anymore. ད་ལྟ་ང་ཚོས་སུར་ལྟར་ཕྱར་བ་མི་ལས།

ཕྱོ། flour, powder || I spilt flour all over my new trousers.

ངས་རང་གི་རྩེ་སྐྱམ་གསར་པའི་སྤེང་ལ་ཕྱོ་གོར།

ཕྱེ་མར་རྩེང་བ། to pound into a fine powder || The salt was pounded into a

fine powder. ཚུབ་རྩེངས་ནས་ཕྱེ་མར་བཏགས།

ཕྱེད་ཀ། half || Every month I give half of my salary to my wife.

ཟླ་རེར་ངས་ཟླ་ལོན་གསུམ་གྱི་ཕྱེད་ཀ་ངའི་རྩེད་མ་ལ་སྤེར།

ཕྱེད་གླིང། peninsula || The peninsula was not very large and barren of both

plant and animal life. ཕྱེད་གླིང་དེ་ཚེ་རྒྱ་མེད་ལ་རྩི་ཤིང་དང་སྐྱེ་བོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱང་དེམ།

ཕྱོགས། ¹direction; ²to tend, to be inclined; ³side || ¹In which direction is

your home? རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཕྱོགས་གང་ན་ཡོད། ²I tend to believe him, even

though other people don't. མི་རྣམས་ཁོ་ལ་ཡིད་མི་ཚེས་སུང། ང་ཁོ་ལ་ཡིད་ཚེས་པར་ཕྱོགས།

³What side of the river do you live on? རྒྱུད་རྩེ་བོའི་ཕྱོགས་གང་ན་འཚོ།

ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ། in all directions, everywhere || We threw firecrackers into the

air in all directions. ང་ཚོས་མཁའ་དབྱིངས་སུ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཤོག་སྐབས་གོར།

ཕྱོགས་ཁག་ group, wing, gang || The criminal gang specialized in robbery.

ནག་ཉེས་ཕྱོགས་ཁག་དེས་འཕྲོག་བཅོམ་ཆེད་གཉེར་བྱས།

ཕྱོགས་འགལ། counter, contradiction, conflict || The contradiction between the two neighbors eventually erupted into an angry quarrel.

ཁྱིམ་མཚོས་གཉིས་བར་གྱི་ཕྱོགས་འགལ་དེ་མཐའ་མར་ཁ་རྩོད་ཚོ་བོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར།

ཕྱོགས་བསྐྱིག་གས། collection, selection, anthology || Have you read the latest anthology of modern Tibetan short stories? ཁྲིད་ཀྱིས་ཆེས་ཉེ་ལམ་གྱི་བོད་ཀྱི་དང་

རབས་སྐུང་ཐུང་ཕྱོགས་བསྐྱིག་གས་དེ་བཤམ་གས་མྱོང་ངམ།

ཕྱོགས་གཅིག་ one side, on the one hand || On the one hand, I can understand his point of view but, on the other hand, I think he is wrong.

ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ངས་ཁོའི་ལྟ་ཚུལ་ལ་གོ་བ་ལོན་ཡོད་མོད་འོན་ཀྱང་། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་ངས་ཁོ་འཇུག་ཡོད་པར་བསམ།

ཕྱོགས་གཉིས། two sides, two sorts, bilateral || Every disagreement has two sides. བཞེད་པ་བྱེད་ཚར་མ་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་གྲུས་ཡོད།

ཕྱོགས་སྟོན་འཁོར་ལོ། compass || I'll use my compass to see in what direction we are walking.

ངས་ཕྱོགས་སྟོན་འཁོར་ལོ་བཀོལ་ནས་ང་ཚོ་ཕྱོགས་གང་ལ་བསྐྱོད་བཞིན་པར་བལྟ་རྒྱུ་ཡིན།

ཕྱོགས་འཕེན། prejudice, discrimination, one-sidedness, partiality || His prejudice was obvious to everyone. ཁོས་ཕྱོགས་འཕེན་བྱེད་པ་ལུགས་ལ་གསལ།

ཕྱོགས་བསྟུས། collection, summary || This is a brief summary of his important ideas. འདི་ནི་ཁོའི་ལྟ་བུ་གསལ་ཆེན་གྱི་ཕྱོགས་བསྟུས་ཞིག་ཡིན།

ཕྱོགས་བསྟོམས། summary, conclusion || I did not agree with his conclusion. ང་ཁོའི་ཕྱོགས་བསྟོམས་ལ་མ་འཇུག།

ཕྱོགས་མེད། impartial, unbiased || His decisions were always impartial. ཁོའི་ལྟ་བུ་ནི་རྒྱུན་པར་ཕྱོགས་མེད་ཅིག་ཡིན།

ཕྱོགས་མཚུངས། similar || I heard a similar folktale last year in Mongolia. བོད་པ་དང་དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་ཀྱི་དམངས་ཁྲིད་གཏམ་རྒྱུད་ཅིག་ནང་སོགས་ནས་བོས།

ཕྱོགས་རིས། discrimination, partiality || Her partiality for her youngest child angered her other children. ཁོ་ཚོས་བྱིས་པ་རྒྱུད་ཞོས་ལ་ཕྱོགས་རིས་བཟུང་བས། བྱིས་པ་གཞན་པ་རྒྱུས་ལ་ཁོང་ཁོ་ལ་ངས།

ཕྱོགས་ལྷུང། partiality, bias || She had a partiality for her native home place. མོའི་ས་ཡུལ་ལ་ཁོ་ཚོས་ཕྱོགས་ལྷུང་འཛིན།

ཕྲ་རྒྱ། jewel ornament || I bought this jewel ornament in Sichuan a few days ago. ཉིན་འགའི་སྔོན་ངས་ཟི་ཁོན་དུ་ཕྲ་རྒྱ་འདི་ཉོས།

ཕྱོག་ thin, slender, fine || Her slender figure drew everyone's attention.

ཁོ་མིའི་ལུས་གཞུགས་ཕྱོག་དེས་ཀློག་གྱི་ཡིད་དབང་བཀྲགས།

ཕྱག་ shoulder || I fell on my right shoulder while I was playing football.

ང་རྒྱ་ཚུད་སློལ་ཚུ་སྐབས་ངའི་ཕྱག་གཡས་པའི་སྤོང་ལ་འགྲེལ།

ཕྱག་དོག་ envy, jealousy || Envy for what others have made him always unhappy.

ཁོས་གཞན་ལ་ཅི་ཡོད་པར་ཕྱག་དོག་བྱེད་པ་དེས་རང་ཉིད་རྒྱུན་དུ་སྐྱུག་ལ་བསྐྱུལ།

ཕྱན་བྲུ། ¹small, little, slight; ²few || ¹I have only a little money. ང་ལ་སྐོར་མོ་ཕྱན་བྲུ་ལས་མེད། There is only a very little chance that you will win the lottery. རྒྱུད་ལ་རྒྱུན་ལས་རྒྱུལ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཕྱན་ཅམ་ལས་མི་གངལ། ²I have only a few pieces of luggage to take on our trip. ང་ཚོས་ཡུལ་འགྲུལ་བྱེད་དུས་ང་ལ་ལུར་ཅེ་ཕྱན་བྲུ་ཅམ་ལས་འབྱེད་རྒྱུ་མེད།

ཕྱན་ཚོགས། trivial, trifling, small || They often quarrel, even over trivial concerns.

ཁོ་ཚོས་ཐ་ན་ཉེས་དོགས་ཕྱན་ཚོགས་གྱི་སྤོང་ནས་ཀྱང་རྒྱུན་པར་ཁ་ཚུད་བྱེད།

ཕྱི་ (དབྱི་ འབྲིད། ཕྱིས།) to subtract from, to cut back || We need to cut back on the amount of money we spend each month.

ང་ཚོས་རྒྱ་རེའི་སྐོར་མོ་བཀོལ་ཚད་དེ་ཕྱི་དགོས།

ཕྱ་གྲུ། child || My child started school this year.

ངའི་ཕྱ་གྲུ་དེ་ལོར་སློབ་གྲུར་འགྲོ་འགོ་བརྩམས།

ཕྱ་གྲུ་འཁོར། to become pregnant || In order to become pregnant she consulted a doctor.

ཕྱ་གྲུ་འཁོར་བའི་ཚད་དུ་ཁོ་ཚོས་སྐྱེ་བ་ལ་བསྐྱོན།

ཕྱེད། line, row, series, string (of things) || He hung a string of dried chilies outside his window.

ཁོས་སི་བན་སྐྱམ་པོ་ཕྱེད་གཅིག་སྐྱེ་བུ་ལུང་གི་ཕྱི་ལ་བཀལ།

ཕྱེད་བརྒྱུད། series, sequence || 1-3-5-7-9. . . is a series of odd numbers. 1-3-5-7-9 བེ་ལ་གུངས་གྱི་ཕྱེད་བརྒྱུད་ཅིག་ཡིན།

ཕྱོད་རྒྱིག་ to queue, to stand in line || I don't want to stand in line for a long time to buy a ticket.

ངས་པ་སེ་ཉོ་བར་དུས་ཡུན་རིང་བོར་ཕྱོད་རྒྱིག་ན་མི་འདོད།

ཕྱེད་བ། line, string of beads || Her string of beads was so beautiful that everybody looked at it.

ཁོ་མིའི་ཕྱེད་བ་ཡག་པས་མི་ཚང་མས་དེར་བལྟས།

འཕགས་ (འཕགས་ འཕགས།) to rise || Production last month rose twenty percent.

རྒྱ་སྒོན་མར་ཐོན་ཚད་བརྒྱ་ཚད་ཉི་ལྷ་འཕགས།

འཕགས་ to move, to struggle, to make jerky motions || He had to struggle to get off the crowded bus.

ཁོ་འཚང་ཁ་ཚེ་བའི་རྒྱངས་འཕོར་ལས་འཕགས་འཚོགས་བརྒྱབ་ནས་

འབབ་དགོས་བྱུང།

འཕགས། to be superior || He feels superior to us. ཁོས་རང་ཉིད་ཕྱི་དེ་ཚོ་ཀློག་

ལས་འཕགས་བར་འདོད།

འཕགས་མཚོག་ sage || Although he lacked formal training, he was acknowledged as a sage.

ཁོ་ལ་དངོས་གཞི་གསེ་སྐྱོད་ཐོབ་མ་སྐྱོད་རུང་། ཁོ་ཞི་འཕགས་མཚོག་ཅིག་ཡིན་པ་ཁས་ལེན་བྱེད།
འཕམ། (འཕམ། ཕམ།) to be defeated, to lose || We will surely lose the competition if we don't practice. གལ་ཏེ་སྐྱོད་བཟང་མ་བྱས་ཚེ། རཚོ་ཕམ་ཁོ་ཐག་རེད།
འཕམ། to increase, to rise || The number of livestock in our township will have to increase if we are to become richer.

གལ་ཏེ་རཚོ་སྐྱུག་པོར་འགྱུར་དགོས་ཚེ། རཚོ་འི་ཞང་གི་སྐྱུགས་གྲངས་འཕར་དགོས།
འཕར་སྒྲིག། increment, addition || The addition of a new student to the class made the other students unhappy. འཛིན་གྲུར་སྐྱོབ་མ་གསར་བཞིག་འཕར་སྒྲིག་བྱུང་
བར་སྐྱོབ་མ་གཞན་དག་ལ་དག་འཕོ་མ་བྱུང།

འཕུང། (འཕུང། ཕུང།) to be on the wane, to cause one's decline or downfall || His gambling was the cause of his family's decline.

ཁོས་རྒྱུན་པོ་འགྲེད་པ་ནི་ཁོའི་ཁྱིམ་ཚང་ཕུང་བའི་རྒྱ་ཡིན།
འཕུར། (འཕུར། འཕུར། འཕུར།) to fly, to soar || The birds fly in the sky above the trees. སྒྲོང་མགོ་འི་མཁའ་དབྱིངས་སུ་འདབ་ཆགས་འཕུར།

འཕར་སྐྱོད། flight, flying || My mother is so afraid of flying that she refuses to get on a plane. རའི་ཨ་མ་འཕུར་སྐྱོད་བྱེད་པར་སྐྱུག་ནས་གཞམ་གྲུ་ཕྱི་ཕྱོད་ཁ་ཉུན།

འཕར་སྐྱོད་པ། pilot, astronaut || He was a pilot for six years in the air force. ཁོས་མཁའ་དབྱིངས་གི་ཁོོད་ལོ་དྲུག་ལ་འཕུར་སྐྱོད་པ་བྱས།

འཕར་མདའ། missile, guided missile || The missile did not hit its target. འཕུར་མདས་འབེན་ལ་མ་ཕོག།

འཕུལ་རྒྱག། to push || Pushing him out the window was not easy. ཁོ་སྐུལ་ཁུང་ནས་ཕྱི་ལ་འཕུལ་རྒྱག་བྱེད་རྒྱུ་ཉེས་མོ་མ་རེད།

འཕེན། (འཕང། འཕངས། ཕོངས།) to throw, to fling, to shoot || This bag of animal feed is too heavy to throw across the river. རོག་ཟན་གྱི་ཁུག་མ་འདི་ལྗིད་དྲགས་པ་ས་རྒྱའི་ཕོ་ལོ་ཏུ་འཕེན་དགའ།

འཕེལ། to increase, to flourish, to develop || In order for the students' marks to increase, they must have better qualified teachers. སྐོབ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐར་མ་འཕེལ་དགོས་ཚེ། ཁོ་ཚོ་ལ་དག་ཚན་དེ་བས་ཚད་ལྡན་ཡིན་པ་དེས་བར་དུ་ཡོད་དགོས།

འཕེལ་འགྲིབ། increase and decrease, rise and fall, wax and wane || The rise and fall of empires seems to be a constant theme in world history. རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཕེལ་འགྲིབ་དེ་འཛོམས་སྤྱིད་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུན་ཆགས་ཀྱི་བརྗོད་གཞི་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲ།

འཕེལ་རྒྱས། development, growth, progress || How much progress have you made in your English study in the past year?

འདས་པའི་ལོ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་དབྱིན་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་གི་ཐོག་ནས་གོང་འཕེལ་ཅི་འདྲ་བྱས།

འཕེལ་དོན། profit || The company did not make a profit this year.

ཀྱང་ཟིས་དེ་ལོར་འཕེལ་དོན་གཅི་ཡང་མ་ཡིན།

འཕེལ་སྟོབས། reproductive ability/capacity || The reproductive ability of this new breed of sheep far exceeds that of the old breeds.

ལུག་རྒྱུད་གསར་བ་འདིའི་འཕེལ་སྟོབས་ནི་ལུག་རྒྱུད་རྣམས་ལས་ཆེས་ཆེར་ལྷན།

འཕེལ་ཕྱོགས། trend, direction of development || There has been a recent trend for women to wear short skirts.

ཉེ་ལམ་གྱི་འཕེལ་ཕྱོགས་ཤིག་ལ་སུ་མོ་ཚོས་སྤང་གཡོགས་བྱུང་དུ་གྱུ་ན།

འཕེལ་ཚད། rate of development/growth || The rate of growth in the economy exceeded our projections.

དཔལ་འབྱོར་གྱི་འཕེལ་ཚད་དེ་ང་ཚོའི་ཕྱོད་རྩིས་ལས་བརྒྱལ།

འཕོ་འགྱུར། changes || The recent weather changes are unusual.

དོ་ཞག་གི་ནམ་ཟུང་གི་འཕོ་འགྱུར་ནི་རྒྱུན་ལྡན་ཞིག་མིན།

འཕོངས། (འཕོངས། ཕོངས།) ¹to be destitute, to be poor; ²hips (of a horse) || ¹The beggar was destitute. ²I put my brother on the horse's hips. བས་སྤྱན་ཟུང་རྩེ་བོའི་འཕོངས་ལ་བཞག།

འཕྱ། (འཕྱ། འཕྱས། འཕྱོས།) to deride, to ridicule || Don't ridicule me because I speak your language poorly. ངས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་རིགས་སྐྱུ་མི་ལེགས་པས་ང་ལ་མ་འཕྱ།

འཕྱ་སྟོད། blame, derision, mockery || I don't appreciate your mockery of what I believe in. ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་ཡིད་ཆེས་དད་པ་བྱེད་ས་ལ་འཕྱ་སྟོད་བྱེད་པར་ང་མི་དགའ།

འཕྱག། (ཕྱག་ ཕྱགས། ཕྱོགས།) to sweep || I must sweep the classroom every morning. ཉེན་རེའི་ཞོགས་པར་ངས་སློབ་ཁང་འཕྱག་དགོས།

འཕྱར། to hang down, to suspend || Colorful paper hung down from the ceiling. ཤོག་གུ་མདོག་ཅན་ཞིག་གཞམ་རྒྱུན་ལས་མར་འཕྱར།

འཕྱར། (ཕྱར། ཕྱར། ཕྱོར།) to raise, to lift || Help me raise the flag.

ང་ལ་དར་ཆ་དེ་འཕྱར་རོགས་བྱོས།

འཕྱ། (འཕྱ། འཕྱས།) to be late || Don't be late for work again or you will be fired. འོར་གྱིས་ལས་ཀ་ལ་མ་འཕྱ། དེ་མིན་གྱི་ཁོངས་ནས་བསྐོད་རྒྱ་ཡིན།

འཕྱུག། (འཕྱུག་ འཕྱུགས།) to mistake, to err, to blunder || To err is human.

འཕྱུག་རྒྱ་ཡོད་པ་ནི་མིའི་རང་བཞིན་ཡིན།

འཕྱུར། to surge, to swell, to rise || The flood water surged across the

fields. རྒྱུ་ལོག་རྒྱུ་ཞིང་སྤོང་ལ་འཕྱུར།
 འཕྱོད། (འཕྱོད་འཕྱོས།) ¹to float; ²to seethe || ¹Garbage floats on the surface of the lake. གཤ་སྟིགས་མཚོ་འོ་འོ་སུ་འཕྱོད། ²The water seemed to seethe with fish.
 རྒྱུ་མོ་དང་མཉམ་དུ་འཕྱོད་པ་འདྲ།
 འཕྲང་ལམ། narrow path || He walked carefully along the narrow path.
 ཁོས་འཕྲང་ལམ་དེ་དེ་ནས་སེམས་རྒྱུང་གིས་སོང།
 འཕྲད། (འཕྲད། ཕྲད།) to meet, to come in contact with || When will I meet you again? ར་ཁྱོད་ལ་ཡང་བསྐྱར་ནས་འཕྲད་རྒྱུ་ཡིན་ནམ།
 འཕྲལ་ཚོལ། surprise attack || The surprise attack was successful with many of the enemy killed. དགའ་དམག་མང་བོ་བསལ་དུ་ནས་འཕྲལ་ཚོལ་ལ་ལེགས་འགྲུབ་བྱུང།
 འཕྲལ་དུ། immediately, at once, quickly || I will do my homework immediately. རས་ལས་བྱ་འཕྲལ་དུ་འབྲི་རྒྱུ་ཡིན། Please come quickly! འཕྲལ་དུ་འོག།
 འཕྲི་འབྲེན། reduction, subtraction || The price reduction meant that he sold a lot more goods. རེན་གོང་འཕྲི་འབྲེན་བྱས་པ་དེས་ཁོས་དངོས་པོ་མང་བོ་བཙོངས་པ་མཚོན།
 འཕྲིན། message, letter || When did you receive this message? འཕྲིན་འདི་ཁྱོད་ལ་ནམ་ཚེ་དེ་འབྱོར།
 འཕྲིན་སྐྱེལ་ཁང། post office || I buy stamps at the post office.
 རས་འཕྲིན་སྐྱེལ་ཁང་དུ་སྐྱགས་རྟགས་ཉོ།
 འཕྲིན་གཏོང། ¹communication; ²sending message || ¹Communication between that remote area and the city is difficult. ཡུལ་འཁོབ་དེ་དང་གྲོང་ཁྱེར་དེའི་བར་འཕྲིན་གཏོང་བྱེད་པ་དགལ། ²The telegraph office was busy all day receiving and sending messages. ཏར་ཡིག་ཁང་ཉིན་གང་བོར་འཕྲིན་གཏོང་དང་འཕྲིན་བསྐྱེད་བྱེད་པར་བྲེལ།
 འཕྲིན་བརྒྱ། signal || The radio signal is very clear in the morning.
 འོགས་པར་སྐྱད་མེད་འཕྲིན་བརྒྱ་ཉེ་ཅང་གསལ།
 འཕྲིན་བཟང། good news || No news is good news. ལོ་རྒྱུ་མེད་ན་འཕྲིན་བཟང་ཡིན།
 འཕྲིན་ཡིག། correspondence, letters || We wrote letters to each other until she died. ཁོ་མོ་འདས་རེག་བར་དུ་རྩིས་པམན་ཚུན་ལ་འཕྲིན་ཡིག་བསྐྱུར།
 འཕྲིན་ལན། reply/answer to a letter || Did you receive the reply I mailed to you three weeks ago?
 གཟའ་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་དཔེ་ཁྱོད་ལ་བསྐྱར་བའི་འཕྲིན་ལན་མེ་འབྱོར།
 (གྲོ་སུར་)འཕྲོག་ལེན། to snatch || The child tried to snatch the money from my hand. བྱིས་པ་དེས་རའི་ལག་ནས་སྐོར་མོ་འཕྲོག་རྩིས་བྱས།
 འཕྲིན་ལས། mission, duty || His mission is to increase productivity.

ཁོའི་འཕྲིན་ལས་ནི་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ཚད་མཐོར་འདེགས་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཡིན།
 འཕྲུག་ (འཕྲུག་ འཕྲུགས། འཕྲུགས།) to scratch || I scratched my back with a
 backscratcher. རས་འཕྲུག་བྱེད་ཀྱིས་ངའི་སྐྱེད་པ་འཕྲུགས།
 འཕྲུལ། to have an illusion/wrong impression || You have the wrong
 impression if you think I am your friend.
 གཤམ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ཁྱོད་ཀྱི་གྲོགས་པོ་རེད་བསམས་ཚེ་ཁྱོད་འཕྲུལ་སོང།
 འཕྲུལ་འཁོར། machine || The machine needed to be repaired. འཕྲུལ་འཁོར་དེར་
 ཞིག་གསོ་བྱེད་དགོས།
 འཕྲུལ་སྐྱང། hallucination, wrong impression, illusion, deception || What I
 saw was so bizarre that I thought it must be a hallucination.
 རའི་མཐོང་བཞི་འདི་འདྲའི་ཡ་མཚན་ཚེ་བས། རས་དེ་ནི་འཕྲུལ་སྐྱང་ཞིག་ཡིན་པར་སེམས།
 འཕྲེད། horizontal, transverse || He drew a horizontal line across the
 blackboard. ཁོས་སྐོས་མ་གྱི་སྐྱེད་ལ་འཕྲེད་ཐིག་ཅིག་བྲིས།
 འཕྲེད་ཐིག་ line of latitude || This line of latitude connects your home and
 mine on the map. ས་ཁའི་སྤེང་གི་འཕྲེད་ཐིག་འདིས་ང་ཚོའི་ཡུལ་གཉིས་སྤྲེལ་ཡོད།
 འཕྲོ། (འཕྲོ། འཕྲོས།) to shine, to radiate, to emanate || Light shone from the
 Buddha's eyes. སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱན་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས།
 འཕྲོས། remains, survivals || We divided the remains of supper into five
 portions. ང་ཚོས་དགོང་ཟས་ཀྱི་འཕྲོས་སྐྱལ་ལྔ་རུ་བལོས།
 འཕྲོག་ (དབྲོག་ ཕྲོགས། ཕྲོགས།) to rob, to take away by force || Bandits may try to
 rob us when we go through this area.
 ང་ཚོས་འདི་བརྒྱུད་དུས་ཇག་པས་ང་ཚོའི་དངོས་པོ་འཕྲོག་ཕྱིས་བྱེད་ན་ཞིགས་ཞིགས་མེད།
 འཕྲོག་བཅོམ། robbing, looting, plundering || Robbing herdsman is a primary
 activity for those people.
 མི་འདི་ཚོ་ལ་མཚོན་ན་འཕྲོག་པ་ལ་འཕྲོག་བཅོམ་བྱེད་པ་ནི་བྱ་འགུལ་གཙོ་བོ་རེད།
 འཕྲོག་ལེན། robbery || The robbery occurred at night. ཉམ་གུང་ལ་འཕྲོག་ལེན་བྱས།
 འཕྲོད། to be suited for, to receive || He seems to be suited for the life of a
 student. ཁོ་སྤོབ་མའི་འཚོ་བའ་ལ་འཕྲོད་ཡོད་པ་འདྲ།
 འཕྲོད་བསྐྱེད། health care, hygiene, sanitation || Health care has greatly
 improved in rural areas. ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་འཕྲོད་བསྐྱེད་ལ་གོང་འཕེལ་ཚེན་པོ་ཐོབ། He
 is responsible for sanitation at our college. ཁོས་ང་ཚོའི་སྤོབ་གྲྭ་ཚེན་མོའི་གཙོ་དགོང་དག
 ལ་འགན་འཁུར་བྱེད།
 འཕྲོད་བསྐྱེད་ཁང། health center, health clinic || The nearest health clinic is ten
 kilometers away. འཕྲོད་བསྐྱེད་ཁང་ཐག་ཉེ་ཤོས་ནི་སྤྱི་ལེ་བཅུ་འདྲའི་ས་ན་ཡོད།

འཕྲོད་བསྟེན་རིག་པ། study of hygiene || In college the nurse had several classes
in the study of hygiene. སློབ་གླིང་དུ་ནད་གཏོག་པ་འཕྲོད་བསྟེན་རིག་པའི་སློབ་ཁྲིད་ལ་ཤམ་ལ་
ལྷན་པ།

བ།

བ། cow || The black cow walked across the road. བ་ནག་དེ་ལམ་ཁ་བརྒྱུད་ནས་སོང།
བསྐྱར། ox, cattle || The ox pulled the plow. བསྐྱར་གིས་ཕུགས་གཤོལ་དུད།
བདན། banner, sail || The banner flapped in the wind. བདན་རྒྱུང་གིས་བསྐྱོད།
བསྐྱ། body hair || He has a lot of body hair. ཁོའི་ལུས་ལ་བསྐྱ་མང་བོ་ཡོད།
བལང། cattle || I have ten head of cattle. ང་ལ་བལང་བཅུ་བཅའ་བོ་ཡོད།
བསོ། ivory || I have a pair of ivory chopsticks. ང་ལ་བསོའི་ཐུང་མ་ཚག་ཅིག་ཡོད།
བག་འཁྲུམས། to be scared, to be intimidated || Don't be scared of hard work.
ལས་ཀ་དཀའ་མོ་ལ་བག་འཁྲུམས་མ་བྱེད། I'm intimidated by my teacher's loud
voice. ངའི་དགོ་ཚུན་གྱི་སྐད་གསེང་མཐོན་པོ་དེས་ང་རང་བག་འཁྲུམས་པར་བྱས།
བག་ཚ། package || I cut the butter package into two parts.
ངས་མར་བག་ཚ་དེ་ཁག་གཉིས་ལ་བལོས།
བག་ཆགས། impression, effect || What impression did I make on the
audience? ངས་ལྟ་མོ་བར་བག་ཆགས་ཅི་འདྲ་ཞིག་བཞག་གས།
བག་ཤེབས། carefree, at ease || He led a carefree life until he married.
ཁོས་གཉེན་སྲིག་མ་བྱས་བར་དུ་བག་ཤེབས་པའི་འཚོ་བ་ཞིག་བསྐྱུལ།
བག་མ། bride || The bride wore a beautiful new robe.
བག་མས་ལུ་བ་ཤོམ་ཅན་གསར་བ་ཞིག་གྲོམ།
བག་མེད། unconventional, unrestrained, indiscreet || His unconventional
behavior drew everyone's attention.
ཁོའི་བག་མེད་གྱི་སྤྱོད་པ་དེས་ཀུན་ལ་མཉམ་འཇོག་བྱེད་དུ་བཅུག།
བག་ལེབ། bread || This bread is baked, not steamed.
བག་ལེབ་འདི་བཟོས་མ་ཡིན་པ་ལས་བཙོས་མ་མིན།
བད། (བད། བངས།) to be drenched, to be wetted || His clothes were drenched
in the sudden rainstorm while he was out herding. ཁོས་ཕྱི་ལ་དུ་ཕྱགས་འཚོ་
སྐབས་སློ་བུར་དུ་བུང་བའི་ཆར་རྒྱུད་ཁོད་དུ་ཁོའི་གོན་པ་ཡོངས་ཆར་རྒྱས་བངས་པར་བྱས།
བང་མཛོད། storehouse || We put the barley in the storehouse.

ངཚོས་ནས་བར་མཛོད་དུ་བརྟུག
 བར་རིམ། layer, gradation || Cream is a white layer on top of milk.
 འོ་སྤྱི་ནི་འོ་མའི་སྤྱང་གི་བར་རིམ་དཀར་པོ་ཞིག་ཡིན།
 བར་སོ། tomb || The soldier's tomb is here. དམག་མའི་བར་སོ་འདི་ན་ཡོད།
 བད། frost || The grass was covered with frost. ཚུ་བད་གྱིས་ཁེབས།
 བབ་ཚོལ། thoughtless, careless, reckless || His reckless speech got him into
 many fights. ཁོའི་བབ་ཚོལ་གྱི་གཏམ་དེས་ཁོ་འཇུག་ཚྱོད་མང་པོའི་ནང་དུ་བརྟུག
 བབ་བརྐྱིང་། tranquility, calmness || The calmness of his character impressed
 everyone. ཁོའི་བབ་བརྐྱིང་ལྟན་པའི་རང་གཤེས་གྱིས་མི་ཚང་མར་བག་ཆགས་ཟབ་མོ་བཞག
 བམ་པོ། volumes (of books) || His collected works are available in three
 volumes. ཁོའི་གསུང་རྩོམ་གཅེས་བསྟུས་བམ་པོ་གསུམ་བུས་ནས་བསྒྲིགས་ཡོད།
 བར། ¹between, among; ²until || ¹I live in a valley between two mountains.
 ང་རི་བོ་གཉིས་བར་གྱི་ལུང་བཞིག་ན་སྡོད། ²I'll wait until you are ready. ཁྱོད་གྱིས་གྲ་སྒྲིག་
 བྱེད་ཚར་རེག་བར་དུ་ངས་སྐྱེག
 བར་སྐབས་སུ། at the moment, at a period of time || At the moment I'm very
 busy. བར་སྐབས་སུ་ང་གྲེལ་འཚུབ་ཆེ།
 བར་ཁྱད། difference, discrimination || What difference is there between
 British people and American people?
 དབྱིན་ཇི་བ་དང་ཨ་མེ་རི་ཁ་བའི་བར་ཁྱད་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།
 བར་ཚད། interruption, obstacle, impediment || Being too busy is an
 obstacle in my learning more English.
 གྲེལ་འཚུབ་ཆེ་དགས་པ་ནི་ངས་དབྱིན་ཡིག་ལྷག་ཏུ་སྦྱོང་བའི་བར་ཚད་ཅིག་ཡིན།
 བར་ཐག། distance || What's the distance from here to town?
 འདི་ནས་གོང་བརྒྱུད་ལ་འབར་ཐག་ག་ཚོད་ཡོད།
 བར་དུ། in between, until || Until we had a teacher we did not learn much.
 ངཚོ་ལ་དགོ་ཆ་ན་ཡོད་རེག་བར་དུ། ངཚོས་སྦྱོང་བ་ཆེན་པོ་མ་བྱས།
 བར་འདུམ། mediation, conciliation || After fighting there was a period of
 conciliation and then a lasting peace. འཐབ་འཇུག་གི་རྗེས་སུ་ཡུང་ཚམ་ལ་བར་འདུམ་
 བྱུང་། དེ་ནས་ཡུན་རིང་གི་ཞི་བདེ་ཐོབ།
 བར་སྡོད། neutral || I have a neutral position concerning that conflict.
 ང་ལ་ཚྱོད་གཞི་དེའི་ཐོག་ནས་བར་སྡོད་གྱི་གནས་སུ་ཡོད།
 བར་སྡོད་པ། neutralist, middle-of-the-roader || Whenever there is
 controversy, he is always a middle-of-the-roader.
 ཚྱོད་གཞི་ནམ་བུར་རུང་། ཁོ་ནི་ནམ་ཡང་བར་སྡོད་པ་ཞིག་ཡིན།

བར་སྒྲང། space, air, sky || The sky was filled with dark clouds.

བར་སྒྲང་སྤྱིན་ནག་གིས་ཁེངས།

བར་བ། mediator || He was the mediator that solved the dispute.

ཁོ་ཞི་ཚུང་གཞི་དེ་མེལ་བའི་བར་བ་དེ་ཡིན།

བར་སྐྱབས། rift, crevice || My hat fell into the rock crevice.

ངའི་ལྷོ་མོ་ཇུ་དྲོད་འི་བར་སྐྱབས་ལ་ལྷུང།

བར་གསེང། ¹crevice; ²recess || ¹The rabbit hid in a crevice in the rocks. ²རི་བོང་

དྲོད་བར་གསེང་ལ་བསྐྱབས། ²The quite child did not go out to play during

recess. བར་གསེང་གི་སྐྱབས་སུ་བྱིས་པ་ཁ་ལྷིད་མོ་དེ་སློཾ་ཁར་ཚུད་དུ་མ་སོང། After this class

during your recess, I want you to go outside and get some exercise.

སློབ་ཁྲིད་འདི་འི་རྗེས་ཀྱི་བར་གསེང་སྐྱབས་སུ། ངས་ཁྱེད་ལ་སློཾ་སོང་ནས་ཚུལ་སྦྱོར་བྱེད་རྒྱུ་འདི་རེ་བ་འདོད།

བལ། wool || This wool was sheared this morning. དེ་རིང་སྐྱ་དྲོ་བལ་འདི་བྲེགས།

བལ་སྐྱད། wool yarn || This sweater is made from wool yarn.

བལ་ལྷ་འདི་བལ་སྐྱད་ལས་བཟོས།

བལ་གོས། woolen cloth || He made a shirt from woolen cloth.

ཁོས་བལ་གོས་ཞིག་བཟོས།

བྲ། son || I have one daughter and one son. ང་ལ་བུ་གཅིག་དང་བུ་མོ་གཅིག་ཡོད།

བྲག་ hole || There was a bird nest in the hole in the tree.

སྒོང་བོའི་བྲག་ན་བྲ་ཚང་ཞིག་ཡོད།

བྲ་རྒྱུད། offspring, descendent || He is a descendent of a famous writer.

ཁོ་ཞི་ཚུམ་པ་པོ་གྲགས་ཅན་ཞིག་གི་བྲ་རྒྱུད་ཅིག་ཡིན།

བྲ་བཅོལ་ཁང། nursery || My baby daughter stays in the nursery each

morning. ཉིན་རེའི་སྐྱ་དྲོ་བའི་བུ་མོ་རྒྱུད་བྲ་བཅོལ་ཁང་དུ་སྡོད།

བྲ་རྒྱུད། baby, young boy || The hungry baby cried. ལྷོགས་ཀྱིས་གཞིར་བའི་བྲ་རྒྱུད་དུས།

བྲ་སྒོད། womb || I have no memory of being in my mother's womb.

ཇ་མའི་བྲ་སྒོད་ལས་བསྐྱད་པར་ངལ་དྲན་པ་ཅི་ཡང་མེད།

བྲ་ལྷུག་ child || A child is herding sheep and hopping on the grassland.

རྩ་བར་དུ་བྲ་ལྷུག་ཅིག་གིས་ལུག་འཚོ་ཞིང་མཚོངས་རྩེན་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

བྲ་མོ། daughter, girl || My daughter does go to school.

ངའི་བུ་མོ་སློབ་གྲུར་འགོ་བཞིན་ཡོད།

བྲ་མོ་རྒྱུང་རྒྱུང། young girl || The young girl danced across the stage.

བྲ་མོ་རྒྱུང་རྒྱུང་དེས་གར་སྟེགས་སྟེང་བོ་འཁྲབ།

བྲ་ཇི། babysitter || We should ask the babysitter to take care of the

children tomorrow evening.

ངཚོས་བུ་ཇི་ལ་སང་ཉིན་དགོང་མོར་བྱིས་པ་གཉིར་དུ་འཇུག་དགོས།
 བུ་རམ། brown sugar || Apples are tasty when cooked with brown sugar.
 ཀུ་ལུ་དང་བུ་རམ་གཉིས་གཡོས་སྐྱུར་བྱས་ཚེ་ཞིམ་པོ་ཡིན།
 བུ་ལོན། debt || I paid all my debts before the New Year. ལོ་གསར་གྱི་
 སྔོན་ལ་ངས་རང་གི་བུ་ལོན་ཚང་མ་འཇུག།
 བུ་ལོན་མཁམ། debtor || I don't like being a debtor. ང་བུ་ལོན་མཁམ་ནི་གི་བྱེད་མི་འདོད།
 བུ་ལོན་བདག་པོ། creditor || My creditor is demanding that I repay my debt to
 him. ངའི་བུ་ལོན་བདག་པོས་ངས་བུ་ལོན་འཇུག་དགོས་པའི་རེ་བ་བཏོན།
 བུ་ལོན་འདེད། to collect a debt || At the bank my job is to collect debts.
 དངུལ་ཁང་དུ་ངའི་བྱ་བ་ནི་བུ་ལོན་འདེད་རྒྱུ་ཡིན།
 བུ་ལོན་ཟུག་གི་ལཱ། to get into debt || After the poor harvest I had to borrow money
 and so I went into debt.
 ལོ་རྒྱུ་ལ་ཉམས་ཉེས་བྱུང་ནས་ངས་སྐོར་མོ་བསྐྱེད་དགོས་བྱུང། དེའི་སྐྱེད་གྱིས་ང་ལ་བུ་ལོན་ཟུག
 བྱད་མེད། woman || My wife is a hard working woman.
 ངའི་རྒྱུང་མ་ནི་བྱད་མེད་ལས་ལ་བརྩོན་མཁམ་ནི་གི་ཡིན།
 བྱད་ཤིང། firewood || We collect firewood from the mountain.
 ངཚོས་དེ་མགོ་ནས་བྱད་ཤིང་འབྲུ།
 བྱད་བདག་ creditor || Who is your creditor? ལྷོད་ཀྱི་བྱད་བདག་སུ་ཡིན།
 བྱད་འཛིན། bond, receipt for a loan, IOU || I'll loan you some money for an
 IOU. ངས་ལྷོད་ལ་བྱད་འཛིན་བྱེད་ནས་སྐོར་མོ་འགའ་བསྐྱེ།
 བྱམ་པ། vase, bottle || Please put this red rose in that black vase.
 རྒྱ་མེ་མོ་རྒྱུ་པ་དམར་པོ་འདི་བྱམ་པ་ནག་པོ་དའི་ནང་དུ་ཚུགས།
 བེད། profit, use, benefit || Of what use to you is this old stick?
 ལག་རྟེན་རྙིང་བ་འདི་ལྷོད་ལ་བེད་ཅི་ཞིག་ཡོད།
 བེད་ཅན། helpful || The man I asked for directions was not helpful. ངས་ལ་མ་
 རྟོགས་འདྲི་བརྩུན་བྱས་པའི་མི་དེ་ནི་བེད་མེད་ཅིག་རེད།
 བེད་ཚོད། to be able to use, useful || Although he was old and ill, he still did
 much useful work around the house.
 ལོ་ལོ་ན་རྒྱས་ནས་ནད་གཞི་ཕོག་ཏུ་ང། ལོ་སང་དུང་ལྷིམ་གྱི་ཕྱི་ནང་ནས་བྱ་བ་བེད་ཚོད་ཅིག་ལས་ཐུབ།
 བེད་སྐྱོད། use, utilization, consumption || Utilization of computers has
 increased a lot in the past five years.
 སྐོག་ཀླད་བེད་སྐྱོད་བྱེད་པ་དེ་འདས་པའི་ལོ་ལྔ་འི་ནང་རྒྱུགས་ཇེ་ཚར་སོང།
 བེད་མེད། useless || This old horse is useless. རྟ་རྒྱན་འདི་ནི་བེད་མེད་ཅིག་རེད།
 བེམ་པོ། 1lifeless object; 2corpse || 1Have you heard the Tibetan story about

the enchanted corpse? རྒྱུད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་མི་རི་ཕྱི་སྐྱེས་ཞེས་པའི་གདམ་རྒྱུད་ཐོས་ཨེ་མྱོང་།

²This vase is a lifeless object made of clay. བུམ་པ་འདི་ནི་རྩ་ལས་བཟོས་པའི་སྲོག་མེད་བཅ་པོ་ཞིག་རེད།

བེབ་ཀྱི། calf || The calf ran to its mother. བེབ་ཀྱི་མའི་ཕྱོགས་ལ་བརྒྱུགས།

བོགས། interest, rent || How much rent do you pay for your apartment each month? ཟླ་རེར་རྒྱུད་ཀྱིས་ཁང་བ་ལ་བོགས་གཞོན་སྲོད་དགོས།

བོགས་གན། lease (paid for use of land) || He has a lease for ten years. རྩོད་ལ་ལོ་བཅུ་འི་བོགས་གན་ཡོད།

བོད་བྲ། donkey || They sell donkey meat in that shop but I never buy it.

ཁོ་ཚོས་ཚོང་ཁང་དེའི་ནང་དུ་བོད་བྲའི་གའ་ཚོར་མོད་ངས་ནམ་ཡང་མི་ཉེ།

བོད། Tibetan || The Tibetan man was learning French and English.

བོད་ཀྱི་སྐྱེས་པ་དེས་རྒྱ་ཡིག་དང་དབྱིན་ཡིག་གཉིས་སྲོད་བཞིན་ཡོད།

བོད་ཆས། Tibetan clothes/attire || I only wear Tibetan clothes during

festivals. ངས་དུས་ཚེག་ཁོ་ན་ལ་བོད་ཆས་གྱུ་ན།

བོད་ལྗོངས། Tibet || Tibet has beautiful art work.

བོད་ལྗོངས་སུ་སྐྱུ་རྩུ་ལ་གྱི་བརྩམས་ཚེས་ཡག་པོ་ཡོད།

བོད་པ། Tibetan (person) || I knew he was Tibetan when I saw his clothes.

ངས་ཁོའི་གོན་པ་མཐོང་ནས་ཁོ་ནི་བོད་པ་ཡིན་པ་ཞེས།

བོད་མི། Tibetan people || Tibetan people live in Qinghai Province.

མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་དུ་བོད་མི་འཚོ་སྤོང་བྱེད།

བོད་ཟས། Tibetan food || Steamed dumplings stuffed with beef are a

favorite Tibetan food. ལྷ་མས་གའི་མོག་མོག་ནི་བོད་ཟས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན།

བོད་ཡིག་ written Tibetan || I learned written Tibetan in primary school.

ངས་སློབ་རྒྱུ་དུ་བོད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བྱས།

བོད་ཡུལ། Tibetan area || What Tibetan area grows rice?

བོད་ཡུལ་གང་ནས་འབྲས་འདེབས།

བོད་རིགས། Tibetan people/nationality || What is the size of the Tibetan

nationality in China? ཀྲུང་གོའི་བོད་རིགས་ལ་མི་གྲངས་ག་ཚོད་ཡོད།

བོད་རང་སྲོད་ལྗོངས། Tibet Autonomous Region || The Tibet Autonomous

Region is south of Qinghai. བོད་རང་སྲོད་ལྗོངས་ནི་མཚོ་སྔོན་གྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད།

བོན། B n (the pre-Buddhist religion of Tibet) || He was an expert on the

history of B n. བོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཁོ་ནི་ཆེད་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན།

བོན་ཚོས། B n religion || His belief is in accordance with the B n

religion. ཁོའི་དད་པ་བོན་ཚོས་ལ་འཁྲུག།

བོན་པོ། followers of B n || People who live in the village are all
 followers of B n. སྤེལ་དེའི་ནང་དུ་འཚོ་བའི་མི་ཚང་མ་བོན་པོ་ཡིན།
 བོར་བརླག། loss || The loss of his livestock was a serious economic blow.
 ཁོའི་སྐྱལ་ཁུག་ཟོག་བོར་བརླག་གྱུར་བ་དེ་ནི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གྲོང་གུན་ཚབས་ཚེན་ཞིག་ཡིན།
 བྱ། bird || A bird is something I would never eat.
 བྱ་ནི་ངས་ནམ་ཡང་ཟ་མི་དཔེ་བ་ཞིག་ཡིན།
 བྱ་ཁང། chicken coop || There were ten chickens inside the chicken coop.
 བྱ་ཁང་དུ་བྱ་བཅུ་བམ་པ་ཡོད།
 བྱ་དགའ། reward, prize || I've never won any kind of prize.
 ང་ལ་བྱ་དགའ་འདི་གསལ་གང་ཡང་ཐོབ་མ་སློང།
 བྱ་དགའི་དངུལ། bonus || The bonus was one hundred *yuan*. བྱ་དགའི་དངུལ་ནི་སློར་མོ་
 བརྒྱ་ཡིན། Last year my bonus for working in the hospital as a doctor
 was one thousand RMB. བོད་པའི་སྐྱེ་ཁུངས་ལས་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བའི་བྱ་དགའི་དངུལ་ནི་སློར་
 སློང་གཅིག་ཡིན།
 བྱ་སྒོང། egg || I bought one boiled egg from the vendor.
 ངས་ཚོང་བའི་ལག་ནས་བྱ་སྒོང་བཅོས་མ་གཅིག་ཉེས།
 བྱ་སྒོ། feather || I attached a peacock feather to my hat.
 ངས་རང་གི་ལུ་མོའི་སྤེང་ལ་མ་བྱའི་བྱ་སྒོ་ཞིག་འཛོམ།
 བྱ་སྒྲོན། behavior, act, deed || We are each responsible for our own deeds.
 ང་ཚོས་རང་རང་གི་བྱ་སྒྲོན་ལ་འགན་འཁུར་དགོས།
 བྱང། ¹north; ²to be proficient in, to have a good command of || ¹The
 school is north of here. སློབ་གྲྭ་འདི་གའི་བྱང་ན་ཡོད། ²He has a good command
 of Tibetan, Chinese, and English. ཁོ་འོད་རླང་དང་རྒྱ་སྐད། དབྱིན་སྐད་གསུམ་ལ་བྱང་
 ཡོད།
 བྱང་གི་འབྲེང་ཐིག་ northern altitude || There is much snow at this northern
 altitude. བྱང་གི་འབྲེང་ཐིག་འདི་ལ་ཁ་བ་ཚེན་པོ་འབབ།
 བྱང་རྒྱུད། northern area || In the northern area of our country winters are
 cold. རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་རྒྱུད་དུ་དགུན་ཁ་ཉ་ཅང་འཁྲུག་གས།
 བྱང་ཆ། proficiency, skill || He has a lot of skill in sewing yak hair cloth.
 ཕྱིད་པའི་སྐྱེ་ཁུངས་བྱ་འཚོམ་པར་ཁོ་ལ་བྱང་ཆ་ཚེན་པོ་ཡོད།
 བྱང་རྒྱུག། to be skilled, to be entirely proficient in || He is entirely
 proficient in speaking and writing English. ཁོས་དབྱིན་ཡིག་འབྲི་འཆད་བྱང་རྒྱུག།
 བྱང་རྒྱུགས། northern direction || Walk in a northern direction for an hour
 and then you'll come to the spring.

ཁྲིད་བྱང་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་ཚོད་གཅིག་ལ་སོང་དང་རྒྱ་མིག་དེ་ལ་ཐུག་འགྲོ།
 བྱང་མ། ¹northern; ²experienced || ¹The northern side of the mountain is
 colder than the southern side. རི་བོའི་བྱང་ངོས་ནི་རི་བོའི་རྒྱ་ངོས་ལས་འཕྲགས། ²She's
 an experienced teacher. ཁོ་མོ་ནི་དགེ་རྒན་བྱང་མ་ཞིག་རེད།
 བྱང་སེམས། mercifulness of the Bodhisattva, compassion || Through the
 mercifulness of the Bodhisattva, I was cured of my illness.
 བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་བྱང་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ངའི་ནད་དྲག
 བྱ། face || He has a round face. ཁོ་ལ་བྱང་སྐོར་སྐོར་ཞིག་ཡོད།
 བྱང་གཟུགས། face and physique || His face and physique are very special.
 ཁོའི་བྱང་གཟུགས་ནི་ཉ་ཅང་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་རེད།
 བྱ། (བྱ། བྱབས། བྱོབས།) to rinse || Let's rinse the cups. ཅན་བྱོབས།
 བྱམས། to be merciful/kind || Please be merciful to others rather than
 cruel. གཞན་ལ་བྱམས་པ་ལས་སྐྱག་པོ་མ་བྱེད།
 བྱམས་སྐྱོད། care, protection || I can never repay my mother's care for me.
 ཡ་མས་བདག་ལ་བྱམས་སྐྱོད་བྱས་པར་ངས་བྲིན་ལན་ནམ་ཡང་འཇལ་མི་བྱུབ།
 བྱམས་ལྡན། merciful || Be merciful and don't punish me.
 བྱམས་ལྡན་གྱིས་དང་ང་ལ་ཚད་པ་མ་གཏོང་ཅིག།
 བྱམས་བརྟེ། love, affection || I never doubted my father's love for me.
 ཡ་མས་ང་ལ་བཅངས་པའི་བྱམས་བརྟེ་ལ་ངས་ནམ་ཡང་དོགས་པ་ཟེ་མ་སྐྱོད།
 བྱམས་སེམས། kindness, love || The Buddha's love is boundless.
 སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱམས་སེམས་ལ་འཇོག་མཐའ་མེད།
 བྱས་རྗེས། achievement || His achievement has impressed everyone.
 ཁོའི་བྱས་རྗེས་གྱིས་མི་རྣམས་ལ་བག་ཚགས་ཟབ་མོ་བཞག།
 བྱས་རྗེས་ཅན། meritorious, successful || His meritorious work in building a
 village school earned everyone's respect.
 སྤེ་བའི་སྐོབ་བྲུ་འཇོགས་པའི་ཟད་གྱི་ཁོའི་བྱ་བ་བྱས་རྗེས་ཅན་ལ་ཀུན་གྱིས་གོང་བཀུར་བྱེད།
 བྱ། to lose (one's hair) || My hair was lost after I became forty years old.
 ང་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལ་བྱང་རྗེས། ངའི་སྐྱ་བྱ།
 བྱ་བྲ། baby bird || The baby bird fell out of its nest and was eaten by a cat.
 བྱ་བྲ་དེ་བྱ་ཚོང་ནས་མར་རྒྱུང་ནས་བྱ་ལས་ཐོས།
 བྱས་ཉམས། childishness || I don't understand his childishness.
 ཁོའི་བྱས་ཉམས་ངས་རྟོགས་མི་བྱུབ།
 བྱས་པ། child || The child is tall for its age. བྱས་པ་དེ་ལོ་ཚོད་ལ་མཚོན་ན་གཟུགས་རིང།
 བྱས་པའི་དུས། childhood || My childhood was not happy.

ངའི་བྱིས་པའི་དྲུས་ནི་རྒྱིད་པོ་མིན།
 བྱིས་སྒོ། childish, naive || Don't answer in a childish way.
 བྱིས་སྒོ་ཅོམ་གྱིས་ལན་མ་འདེབས།
 བྷུ་རུ། coral || The coral in her necklace is very expensive.
 ཁོ་མའི་སྐྱེ་རྒྱུན་ཁོད་ཀྱི་བྷུ་རུ་དེ་ནི་གོང་ཉ་ཅང་ཆེ།
 བྱེ་བད། desert land || There is much desert land in northern China.
 གྲུང་གོའི་བྲུང་ཕྱོགས་སུ་བྱེ་བད་ཆེན་པོ་ཡོད།
 བྱེ་བ། ten million || He earned about ten million dollars in the movie
 business. སྒོག་བརྟན་ཚོང་ལས་ཀྱི་ཁོད་ནས་ཁོས་ཨ་སྒོར་བྱེ་བ་གཅིག་རེ་ག
 བྱེ་བྲག་ individual, specific, concrete || Can you give me a specific reason
 why you don't want to do it?
 ཁོད་ཀྱིས་དེ་ལས་མི་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་གི་རྒྱ་མཚན་ཞིག་འལ་བ་ཤད་ཚོག་གས།
 བྱེ་བྲག་པ། individual, specific || Tell me the specific person you visited
 yesterday. ཁ་སང་ཁོད་ཀྱིས་འཚོམས་འདྲི་བྱས་པའི་མི་བྱེ་བྲག་པ་དེ་འལ་ཤོད་དང།
 བྱེ་མ། sand || Sand mixed with cement and water makes mortar.
 རྒྱ་དང་ཨར་འདམ་དང་རྒྱ་བསྐྱོས་ནས་འདམ་བཟོས།
 བྱེད། (བྱ། བྱས། བྱས།) ¹to do; ²to engage in (an action) || ¹What do you want to
 do tomorrow? སང་ཉིན་ཁོད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་ལས་རྩིས་ཡོད། ²He spent his whole life
 engaged in agriculture. ཁོས་ཞིང་ལས་བྱས་ནས་མི་ཚོགས་པོ་བསྐྱུལ།
 བྱེད་སྤངས། the way someone behaves/works || The way a man behaves tells
 us how intelligent he is.
 སྐྱེས་པ་ཞིག་གི་བྱེད་སྤངས་ཀྱིས་ང་ཚོ་ལ་ཁོ་ནི་ཅི་འདྲའི་རྣམ་རིག་བཟང་བསྐྱོན།
 བྱེད་ཐབས། method, means || What is the best method to learn
 English? དབྱིན་ཡིག་སྦྱང་བའི་བྱེད་ཐབས་བཟང་ཤོས་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།
 བྱེད་ཕྱོགས། policy, course of action || This policy has not been successful.
 བྱེད་ཕྱོགས་འདི་ལ་ལེགས་འགྲུབ་མ་བྱུང།
 བྱེད་རྩིས། attempt || Your attempt to do work can be successful.
 ཁོད་ཀྱི་བྱེད་བྱེད་རྩིས་ཡོད་པ་ལ་ལེགས་འགྲུབ་འབྱུང་གིན།
 བྱེས་འགྲོའི་ཆབ་རོམ། glacial ice || Glacial ice melts in summer.
 དབྱར་ཁར་བྱེས་འགྲོའི་ཆབ་རོམ་བཞུ་འགྲོ།
 བྱོན། to arrive, to come || They arrived two days ago.
 ཉིན་གཉིས་ཀྱི་སྔོན་ལ་ཁོ་ཚོ་བྱོན།
 བྱོལ། to avoid, to evade || Don't try to evade my question.
 ངའི་དྲི་བ་ལ་བྱོལ་རྩིས་མ་བྱེད།

བྱོལ་མ། in exile, fugitive || He is a fugitive from the law.

ཁོ་ཞི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱོལ་མ་ཞིག་ཡིན།

བྲག་ rock || This rock must be quartz. བྲག་འདི་ནི་དྲུག་ཁུང་ཡིན་ཅེས།

བྲག་ཁུང། cave || There are many fairytales about the cave in the mountain.

དེ་ཁོང་གི་བྲག་ཁུང་དེའི་སྐོར་ལ་རྩ་སྐད་མང་བོ་ཡོད། There is a cave in that mountain.

དེ་སྐོར་དེ་ན་བྲག་ཁུང་ཞིག་ཡོད།

བྲག་ཅ། echo || The echo of the gunshot caused a boulder to roll down the

mountain. བོ་འཕྲུག་གི་བྲག་ཅས་དེ་སྐོར་ནས་དོ་གོར་མོ་ཞིག་བསྐྱེལ།

བྲག་རི། rocky mountain || Little grass grows on that rocky mountain.

བྲག་རི་ལ་སྤུ་མང་བོ་མི་སྤྱེ།

བྲང། chest || My heart is in my chest. རའི་སྤྱིང་བྲང་ཁོག་ན་ཡོད།

བྲན་འཁོར། servant, serf, vassal || He was a landlord's personal servant.

ཁོ་ཞི་ཕྱི་ཚུན་ཆད་ཞིང་བདག་ཅིག་གི་སྤྱོར་གྱི་བྲན་འཁོར་ཡིན།

བྲན་བདག། slaveowner || Many years ago he was a slaveowner.

ལོ་དྲུ་མའི་ཕྱི་ཚུན་ལ་ཁོ་ཞི་བྲན་བདག་ཅིག་ཡིན།

བྲན་གཡོག། slave || The former slave was unable to read and write.

བྲན་གཡོག་སྤྱོན་མས་འབྲི་རྒྱུ་བྱུང་མི་བྱུབ།

བྲིན། to sell, to be marketable || Are you sure these handicrafts are easy to

sell? ཁྱོད་ཀྱིས་ལག་རྩལ་བོན་རྒྱས་འདི་དག་བྲིན་བྱེད་པ་ཁོ་ཐག་ཚོད་དམ།

བྲིན་བདེ་བོ། saleable, easy to sell || These *thangkha* should be easy to sell.

ཐང་ཀ་འདི་དག་ནི་བྲིན་བདེ་བོ་ཡིན་ཅེས།

བྲིས་མ། hand-copied book || This hand-copied book must be very valuable.

དཔེ་ཆ་བྲིས་མ་འདི་དག་ནི་རྩ་ཆེན་ཡིན་ཁོ་ཐག་རེད།

བྲེལ། to be busy || I like to be busy. ང་བྲེལ་བར་དགའ།

བྲེལ་བ་ཚོ་བོ། very busy || Much work made me very busy.

བྱུབ་མང་བོས་ང་བྲེལ་བ་ཚོ་བོ་ལངས་སུ་བརྟུག།

བྲོ། ¹dance; ²to have/feel (a certain sensation) || ¹The dance was short but

energetic. རྫོང་ལྷུང་རུང་ངར་ལྷགས་ཆེ། ²That food has a strange smell. ཟ་མ་དེ་ལ་དྲི་

མ་ལ་མཚན་བྲོ།

བྲོ་འཁྲབ། to dance || I don't know how to dance. ངས་བྲོ་འཁྲབ་མི་ཤེས།

བྲོ་བརྟུན་ལྷན། ¹nutritious; ²meaningful || ¹*Tsampa* is a nutritious food. རྩམ་པ་ནི་

བྲོ་བརྟུན་ལྷན་པའི་ཟམ་ཞིག་ཡིན། ²His article is meaningful. ཁོའི་རྩོམ་ཡིག་ལ་བྲོ་བརྟུན་ལྷན།

བྲོས་བྱོལ། fleeing, escaping || Fleeing from the bandits was difficult for

him. ཁོ་ལ་མཚོན་ན་ཇག་པ་ལ་བྲོས་བྱོལ་བྱེད་རྒྱ་དཀའ།

བླ་ན་མ་མཚེས། supreme, incomparable || His knowledge of that area's
 history is supreme. ཡུལ་གྲུ་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐོར་ནས་ཁོའི་ཤེས་བྱ་ནི་བླ་ན་མ་མཚེས།
 བླ་སྤྲུལ། reincarnate lama || He was discovered to be a reincarnate lama at
 the age of seven. ཁོ་ལོ་བདུན་གྱི་སྐོར་བླ་སྤྲུལ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱས།
 བླ་མ། lama, guru || The lama had many students. བླ་མ་དང་སློབ་མ་མང་བོ་ཡོད།
 བླ་འཚོང་། ¹traitor; ²traitorous || ¹The traitor was discovered and executed.
 མི་བླ་འཚོང་དེ་རྙེད་ནས་སློབ་ཁྲིམས་ལ་སྦྱར། ²The traitorous official sold his
 country's secrets. དཔོན་མི་བླ་འཚོང་དེས་ཁོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གསང་བ་བཙོངས།
 བླ་སློབ། soul || They believed that a tree was the soul of a cow.
 ཁོ་ཚོས་སྤོང་བོ་ཞིག་ནི་བའི་དེའི་བླ་སློབ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་བྱེད།
 བློ། (བློ། བློས། བློས།) to ransom, to redeem || We must ransom our kidnapped
 daughter. ར་ཚོའི་བསྐྱེད་བྱས་པའི་བུ་མོ་ར་ཚོས་ངེས་པར་དུ་བློ་དགོས།
 བློན་གཏམ། stupid talk || After all this stupid talk I feel like drinking some
 liquor. བློན་གཏམ་འདི་རིགས་བཤའ་དུངས། ངས་ཨ་རག་འགའ་བཏུང་འདོད།
 བློན་པོ། stupid, a fool, idiot || What a fool he was to give her all his
 money. ཁོས་སྒོར་མོ་ཚང་མ་ཁོ་མོ་ལ་བྱིན་པས་ཅི་འདྲའི་བློན་པོ་ཞིག་རེད་ཨང་། Everyone knows
 he's an idiot. མི་ཚང་མས་ཁོ་ནི་བློན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤས།
 བློ་དཀར། sincere, loyal, faithful, devoted || She has been my sincere friend
 for a long time. ཁོ་མོ་ནི་ཡུན་རིང་བོར་ངའི་གྲོགས་པོ་བློ་དཀར་ཞིག་ཡིན། He has always
 been a loyal friend. ཁོ་ནི་ཞམ་ཡིན་ཅུང་གྲོགས་པོ་བློ་དཀར་ཞིག་ཡིན།
 བློ་བཀོད། idea, strategy, scheme || His strategy proved, ultimately,
 unsuccessful. ཁོའི་བློ་བཀོད་ལེགས་འགྲུབ་མིན་པ་མཐའ་མར་ར་སྤོང་བྱས།
 བློ་སྦྱེད། to utilize one's wisdom || Please utilize your wisdom to solve this
 problem. རྒྱུད་ཀྱིས་བློ་སྦྱེད་ནས་གཞན་དོན་འདི་བཀག་ཅོད་པར་གྱིས།
 བློ་ཁ་ཚུ་གཅིག་ཏུ། attentively || He listened attentively to the radio program.
 ཁོས་བློ་ཁ་ཚུ་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་སྦྱོག་རྒྱུད་འཕྲིན་ལོ་ཚན་ལ་ཉན།
 བློ་ཁོག་ཆེན་པོ། broad-minded || The broad-minded father sent his daughter to
 school. བློ་ཁོག་ཆེན་པོ་ལྷན་པའི་ཨ་ཕས་རང་གི་བུ་མོ་སློབ་གྲུང་བསྐྱུལ།
 བློ་འཁེལ། to trust, to rely on || I can rely on my best friend to do whatever I
 ask. ངའི་གྲོགས་པོ་ཆེས་བཟང་བོ་ལ་ཅི་ཞིག་ལས་སུ་འཇུག་པར་ངས་བློ་འཁེལ་ཚོག།
 བློ་གྲོས། wisdom, intellect || His answer shows his wisdom.
 ཁོའི་སློབ་ཚན་གྱིས་ཁོའི་བློ་གྲོས་མངོན།
 བློ་འགྲོད། regret, repentance || I have great regret for my past mistakes.
 ང་རང་གི་སློབ་ཚད་ཀྱི་ནར་སློབ་ལ་འགྲོད་པ་ཆེན་པོ་སྦྱི། He spent all his money to build a

stupa in an act of his repentance for his past misdeeds. ཁོས་རང་གི་རྫོན་
ཆད་ཀྱི་རྗེས་ཉེས་ཐམས་ཅད་ལ་སློབ་འགྲོད་སྐྱེས་ལུང་རང་ལ་ཡོད་པའི་དདུལ་ཚང་མ་བེད་སྲུང་ནས་མཚོན་
རྟེན་ཞིག་བཞེངས།

སློབ་འགྲོད། to enlighten || I study the scriptures to enlighten my mind. རས་
བསྟན་བཅོས་བསྐྱབས་ནས་རང་སློབ་འགྲོད།

སློབ་གཅིག་ཟེམས་གཅིག་ཏུ། wholeheartedly, with one mind || I will work
wholeheartedly to learn English.

རས་སློབ་གཅིག་ཟེམས་གཅིག་གིས་དབྱིན་ཡིག་ལ་སྦྱོང་བརྩོན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

སློབ་བྱེད། courage, guts || He has great courage to face difficulty.

ཁོ་ལ་དཀའ་ངལ་བསུ་བའི་སློབ་བྱེད་ཆེ།

སློབ་གནང་ཚོད། determined, resolute || He is determined to learn English.

དབྱིན་ཡིག་སློབ་པར་ཁོ་སློབ་གནང་ཚོད་ཡིན།

སློབ་བྱེད་reliable || That is not reliable information. འདི་ནི་གནས་འདུན་སློབ་ཞིག་མིན།

སློབ་མཐུན། comrade || He has been my work comrade for many years.

ཁོ་ནི་ལོ་མང་བོ་ལ་རའི་ལས་གྲོགས་སློབ་མཐུན་ཡིན།

སློབ་དེ་མོ། at ease, without worry || I'm at ease with my new job. རང་གི་

བྱ་བ་གསར་བ་ལ་ང་སློབ་དེ་མོ་ཡིན།

སློབ་དྲི་ས། adviser, consultant || The project consultant was paid a high

salary. བཟོ་སྐྱོན་འདི་དེ་སློབ་དྲི་ས་ལ་སྤྲ་ཆ་མཐོན་བོ་ཞིག་གི་ཡིན།

སློབ་ལྡན། intelligent || He is an intelligent monk. ཁོ་ནི་བརྩོན་བ་སློབ་ལྡན་ཞིག་ཡིན།

སློབ་ནས་སྦྱོར་བ། to recite || Everyday I recite some English out loud.

ཉིན་རེར་རས་སྐད་ཆེན་པོས་དབྱིན་ཡིག་སློབ་ནས་སྦྱོར།

སློབ་ནམ་དག་genuine, sincerity || He speaks with great sincerity. ཁོས་སློབ་ནམ་དག་

གིས་སྐད་ཆ་བཤད།

སློབ་སྦྱ་བ། narrow-minded || Don't be narrow-minded with your friends.

ཁྱེད་ཀྱི་གྲོགས་པོ་ལ་སློབ་སྦྱ་བ་མ་འཛིན།

སློབ་སྦྱོང། ideological cultivation, improvement of the mind || Reading is a
good form of ideological cultivation. སློབ་འདོན་ནི་སློབ་སྦྱོང་གི་ཐབས་བབ་པོ་ཞིག་ཡིན།

སློབ་མས། ¹interest; ²agreement, consent || ¹I don't share my father's interest
in watching television. བརྟན་འཕྲིན་ལ་བརྟུབ་རང་དང་རའི་ཨ་ཕ་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་མོས་གཅིག་

ཏུ་མི་སྦྱོགས། ²Did you obtain her parent's consent before marrying her?

ཁོ་ཙམ་གཉེན་སྲིག་མ་བྱས་པོར། ཁྱེད་ལ་ཁོ་མའི་ཕ་མའི་སློབ་མ་ཨ་མའི་ལུའལ།

སློབ་མམ། benighted, stupid || That man is so stupid he doesn't know the

difference between day and night.

སྐྱེས་པ་དེ་སློང་མན་པས་ཉིན་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་འང་མི་ཤེས།
སློང། will, willpower || He has strong willpower and he could stop
smoking if he wanted to.

ཁོ་ལ་སློཾ་ཚུ་བརྟན་པོ་ཞིག་ཡོད་པས། ཁོས་དུ་བ་གཅོད་འདོད་ཚེ་གཅོད་ཐུབ།
སློཾ་ཚུ་བརྟན་པོ། resolute, iron determination || He had iron determination in
getting what he wanted.

ཁོས་ཅི་འདོད་བརྟོན་ལེན་བྱེད་པའི་ཐོག་ནས་ཁོ་ལ་སློཾ་ཚུ་བརྟན་པོ་ཞིག་ཡོད།
སློཾ། idea, thought || My idea is that I will learn English and then
translate from English to Tibetan.

ངའི་སློཾ་ཚུ་ནི་ངས་དབྱིན་ཡིག་སྐྱོད་བ་དང་རྗེས་ནས་དབྱིན་ཡིག་ནས་བོད་ཡིག་དུ་བསྐྱར་རྒྱུ་དེ་ཡིན།
སློཾ་རིག་intelligence, intellect || Her impressive intelligence was obvious in
her writing. ཁོ་མོའི་འབྲི་རྩོམ་ལས་ཁོ་མོའི་སློཾ་རིག་ཟབ་མོ་མངོན། How much intelligence
is needed to understand this theory? རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ལ་གོ་བ་ལོན་པར་སློཾ་
རིག་ཚམ་ཅི་ཙམ་འཛོཾས་དགོས།

སློགས་ལ། clever, intelligent || He's not stupid, he's very clever.

ཁོ་ནི་སློན་པ་ཞིག་མིན། ཁོ་ནི་མི་ཉ་ཅང་སློགས་ལ་ཞིག་རེད།
སློན། minister || He was a minister during the Tibetan empire for many
years. བོད་བཙན་པོའི་སྐབས་སུ་ཁོ་ནི་ལོ་མང་བོར་སློན་བཅས།

སློན་ཆེན། prime minister || Who is the prime minister of Britain? དབྱིན་ཇིའི་དབྲ་
བཞུགས་སློན་ཆེན་ནི་སུ་ཡིན།

དབང་¹power, authority; ²to own || ¹I don't have the authority to make
that decision. ང་ལ་ཐག་གཅོད་དེ་བྱེད་རྒྱུའི་དབང་མེད། ²I don't own this apartment, I
rent it. ངས་ཁང་བ་འདི་ལ་བདག་པོ་མི་རྒྱལ། ངས་ཁང་བ་འདི་སྐྱེས་པ་ཡིན།

དབང་བསྐྱར། to give authority, to commission || I want to give authority to
you so that you can solve this problem.

ཁྱོད་ཀྱིས་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་ཐུབ་ཆེད། ངས་ཁྱོད་ལ་དབང་བསྐྱར་འདོད།
དབང་གིས། because, as a result of || As a result of the drought, crop yields
were low. ཐན་པའི་དབང་གིས་ལོ་རྒྱུག་གི་ཐོན་ཚད་དམའ།

དབང་གྲགས། authority || He is recognized as the leading authority in the
field of Tibetan linguistics.

བོད་ཀྱི་སྐྱེ་རིག་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་ནང་ཁོ་ལ་དབང་གྲགས་ཁྱེད་དུ་འཕགས་པ་ཡོད་པར་བསམས།

དབང་རྒྱུར། controlling, domination, rule, to bring under one's power || The
ruling class had near complete domination over this area.

དབང་རྒྱུར་གྲུལ་རིམ་གྱིས་ཡུལ་གྲུ་འདི་ལ་ཉ་ལམ་ཡོངས་སུ་དབང་རྒྱུར་བྱས།

དབང་སྐྱུར་གྲུལ་རིམ། ruling class || The ruling class was quite rich.

དབང་སྐྱུར་གྲུལ་རིམ་ནི་ཉ་ཅང་ཕྱུག།

དབང་སྐྱུར་བ། ruler || He was the village ruler for many years.

ལོ་དུ་མང་ལ་ཁོ་ཉི་སྡེ་དཔོན་ཡིན།

དབང་ཚ། power, right || A father has the right to tell his children what they should do. ཨ་ཕ་ལ་རང་གི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཅི་ལས་སུ་འཇུག་རྒྱུ་ལོ་དབང་ཚ་ཡོད།

དབང་བཅད། power, force || How much power does that official have?

དཔོན་མི་དེ་ལ་དབང་བཅད་ཅི་འདྲ་ཡོད།

དབང་དུ་སྐྱུར། to rule, to dominate || I don't want to be dominated by anyone.

ངས་རང་ལ་གཞན་གྱི་དབང་སྐྱུར་ཐེབས་སུ་འཇུག་མི་འདོད།

དབང་དུ་བཟང་ན། hypothetically, supposing || Hypothetically that is true, but reality is different. དེ་འགྲིག་པ་ལི་དབང་དུ་བཟང་ན་ཚོགས་མོད། འོན་ཀྱང་དོན་དངོས་ནི་མི་འདྲ།

དབང་བོ། the senses || I see, feel, taste, and hear through my senses.

ངས་དབང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ཐོས་དྲན་རེ་ག་བྱེད་ཐུབ།

དབང་བོ་སྦྱོན་ཅན། maimed person || He was seriously maimed in the factory accident. བཟོ་གྲུ་ལི་ཚག་སྦྱོད་ལས་ཁོ་དབང་བོ་སྦྱོན་ཅན་ཚབས་ཚེན་ཞིག་ཏུ་གྱུར།

དབང་སྐྱོད། transfer of power, to empower || He has a new position after the transfer of power yesterday.

ཁ་སང་ཁོས་དབང་སྐྱོད་བྱས་ཇི་སེམ་ཁོ་ལ་གོ་གནས་གསར་བ་ཞིག་ཐོབ།

དབང་ཕུ། nerves || The nerves in my foot were deadened after my foot froze. རའི་རྐང་བ་བྱིད་ཇི་སེམ་རྐང་བའི་དབང་ཕུ་ཉམས།

དབང་འཛིན་མཁུན། person in authority || Who is the person in authority for this county? ཇིང་འདི་ལི་དབང་འཛིན་མཁུན་སུ་ཡིན་ནས།

དབང་རིས། jurisdiction, sphere of influence || Two officials have jurisdiction for this area. ས་སྐོག་ས་འདི་ན་དཔོན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དབང་རིས་འཛིན།

དབང་ཤུགས། power || How much power does he really have? ཁོ་ལ་དོན་དོམས་དབང་ཤུགས་ཅི་འདྲ་ཡོད།

དབུ་བཞུགས་སློན་ཚེན། prime minister || Last year, the Prime Minister of Great Britain visited several countries.

ན་ཞིང་དབྱེན་ཇི་ལི་དབུ་བཞུགས་སློན་ཚེན་གྱིས་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ལ་འཚོམས་འདྲི་བྱས།

དབུགས། breathing, air || The air was stale in the closed room.

སྒོ་གཏན་པའི་ཁང་བའི་ནང་གི་དབུགས་ལ་འགྲུལ་བ་ཞེད།

དབུགས་དྲུབ། to inhale, to breathe in || At high altitude I inhale quickly.

ས་མགོ་མཐོ་ས་ནས་ངས་དབུགས་དྲུབ་མོར་དྲུབ།

དབྱུགས་ཚད། to stop breathing, to die || After a long illness she finally died.

ཡུན་རིང་ལ་ན་རྗེས། ཁོ་མོ་མཐའ་མར་དབྱུགས་ཚད།

དབྱུག་། poor || He is too poor to afford new clothing. ཁོ་དབྱུག་བས་གོན་པ་གསར་བ་ཉོ་

མི་ཐུབ། That poor family doesn't have enough to eat. བྱིས་ཚང་དབྱུག་བོ་དེ་ལ་
ཟས་འདད་བོ་མེད།

དབྱུག་རྒྱུད། destitute || After losing all his money in gambling he was

absolutely destitute. རྒྱུན་པོའི་ཁོད་ནས་སྒོར་མོ་ཤར་རྗེས། ཁོ་དབྱུག་བོ་དབྱུག་རྒྱུད་དུ་གྱུར།

དབྱུག་མོངས། poverty || Poverty in China is much less than in the past.

གུང་པོའི་དབྱུག་མོངས་སྡོན་དང་བསྐྱར་ཚེ་ཇི་ཉུང་དུ་ཚེན་པོ་སོང།

དབྱུག་མོངས་ཅན། poor || To be poor is often not to be very happy.

དབྱུག་ཚེ་རྒྱུན་པར་དགའ་བ་ཚེན་པོ་མི་འབྱུང།

དབྱུག་པོ། poor || Although now I am rich, I was once poor.

ང་ད་ལྟ་རྒྱུག་པོ་ཡིན་རུང་། རེ་ཞིག་ལ་ང་དབྱུག་བོ་ཡིན།

དབེན། quiet, devoid of || The grassland was devoid of the city's loud

sounds. རྩ་ཐང་དུ་གོང་ལྗེས་གྱི་ཟང་ཟིང་དབེན།

དབེན་གནས། quiet/peaceful place || This peaceful place is undisturbed by
the sounds of modern life.

དེང་རབས་འཚོ་བའི་ཅུ་ཅོ་ཡིས་དབེན་གནས་དེ་ལ་དགྲུག་རྒྱུན་མ་བཏང།

དབོས། to become swollen || After the accident my knee became swollen.

ཚག་སྒྲིའི་རྗེས་སུ། རའི་ལྷང་དབོས།

དབྱུངས། ¹vowel; ²tune || ¹Tibetan has four vowels. བོད་ཡིག་ལ་དབྱུངས་བཞི་ཡོད། ²I

like that song's tune. ད་གྲུ་དེའི་དབྱུངས་ལ་དགའ།

དབྱུངས་རྟ། melody || I can't sing that melody. ངས་དབྱུངས་རྟ་དེ་ངག་ལ་ལེན་མི་ཤེས།

དབྱུངས་རྩོམ་མཁའན། composer || He is the composer of several famous

musical scores. ཁོ་ཞི་རོ་ལ་མོའི་ཕུའུ་ཅོ་གྲགས་ཅན་འགའི་དབྱུངས་རྩོམ་མཁའན་ཡིན།

དབྱུངས་ཡིག། vowel || Which of the vowels is this? འདི་ནི་དབྱུངས་ཡིག་གང་ཡིན།

དབྱུངས་གསལ། vowel and consonant || Can you distinguish between this

vowel and this consonant? ཁྱོད་ཀྱིས་དབྱུངས་གསལ་འདི་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཐུབ་བཅ།

དབྱུར་ཁ། summer || Summer comes before autumn. དབྱུར་ཁ་སྟོན་ཁའི་སྟོན་ལ་འོང།

དབྱིངས། space, sky || The stars shone in the night sky.

མཚན་མོའི་དབྱིངས་སུ་སྐར་མ་འོད་དུ་འཚོར།

དབྱིན་སྐད། English language || You are studying the English language.

ཁྱོད་ཀྱིས་དབྱིན་སྐད་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

དབྱིན་ཇི། Britain || The capital of Britain is London. དབྱིན་ཇིའི་རྒྱལ་ས་ནི་ལོན་ཏོན་ཡིན།

དབྱིབས། shape, form || This room is shaped like a square.

ཁང་བ་འདྲ་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་དང་འབྲ་བ་ཞིག་ཏུ་བཤོད།

དབྱིབས་གྲུ་བཞི་མ། quadrilateral || The shape of the courtyard is a

quadrilateral. ལྷན་ནི་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་མ་ཞིག་ཡིན།

དབྱུག (དབྱུག་དབྱུགས། དབྱུགས།) to fling/throw, to brandish || I fling the rock

across the river. རས་རྩོ་རྩོ་ཐོག་ནས་ཕར་ལ་དབྱུགས།

དབྱེ། to distinguish, to classify, to differentiate || I want to classify these

plants. རས་རྩོ་ཞིང་འདྲ་དག་རིགས་དབྱེ་འདྲོད།

དབྱེ་བ། distinction, difference || What is the difference between English

and French? དབྱེན་ཡིག་དང་རྩོ་ཡིག་གཉིས་བར་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།

དབྱེ་འབྲེད། differentiation, discrimination, classification || The

classification of plants is called ‘plant taxonomy.’ རྩོ་ཞིང་གི་དབྱེ་འབྲེད་ལ་

‘རྩོ་ཞིང་རིགས་འབྲེད’ཟེར།

དབྱེ་མཚམས། demarcation, dividing line || A mountain range is the dividing

line between those two countries.

རི་རྒྱུད་ཅིག་ནི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་མཚམས་ཡིན།

དབྱེན། discord, dissension || His constant gossip sowed discord in the

community. ཁོས་རྒྱུན་པར་ལྷོ་མ་གཏོང་བ་དེས་ཚོ་བ་ལ་དབྱེན་དཀྲུག་བཏང།

དབྱེན་དཀྲུག་to sow dissension, to cause discord || Don’t cause discord

among your classmates. རྒྱུད་ཀྱི་སློབ་གྲོགས་བར་ལ་དབྱེན་མ་དཀྲུག།

འབག་mask || The dancers at the temple wore masks the villages made

last year. འདྲུ་ཁང་དེའི་ནང་གི་འཆམ་པ་ཚོས་ན་ནིང་སྡེ་མིས་ལས་པའི་འབག་དེ་ཚོ་རྒྱན་ཡོད།

འབག (འབག་འབགས།) to be rich || I want to be rich and buy whatever I want.

ང་ལ་རྒྱ་སྟོབས་ཀྱིས་འབགས་ནས་རང་གིས་གང་འདོད་ཉོ་བར་བསམ།

འབངས་འཁོར། retainer, footman, retinue || There were more than ten people

in his retinue. ཁོའི་འབངས་འཁོར་ལ་མི་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད།

འབད། (འབད། འབད། འབོད།) to endeavor, to strive for || The goal to strive for is

knowledge. འབད་པའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་ཤེས་བྱ་ཡིན།

འབད་བ། endeavor, effort || I will make every effort to see you before you

leave. རྒྱུད་མ་གྲུས་གོང་ངས་འབད་བ་གང་ཡོད་བྱས་ནས་རྒྱུད་ལ་ཐུག་རྒྱུ་ཡིན།

འབད་བརྩོན་རྩོད་མེད། constant effort/struggle || After constant effort he learned

English well. འབད་བརྩོན་རྩོད་མེད་བྱས་རྗེས་ཁོས་དབྱེན་ཡིག་བཟང་བོ་ཞིག་བསྐབས།

འབབ། (འབབ། འབབ།) ¹to fall (rain, snow), to land; ²deserve || ¹These dark

clouds suggest that rain will fall soon. རྩིན་ནག་འདི་དག་གིས་ཆར་བ་རྒྱུར་བར་འབབ་

རྒྱུ་ཡིན་པ་མཚོན། ²He deserves harsh punishment for his crimes. ཁོ་ཤི་ནག་ཉེས་
ལ་ཚད་པ་ལྗིད་མོ་འབབ།

འབབ་སྒོ། income || What is your monthly income? ཁྱོད་ཀྱི་ལྷན་རེ་ལོ་འབབ་སྒོ་གཚོད་ཡིན།

འབབ་ཐང། airport || I went to the airport by taxi.

ང་པོ་གསལ་གཏོང་རྒྱུ་དང་ལའོར་ལ་བསྐྱེད་ནས་གཞུགས་གྲུ། འབབ་ཐང་ལ་སོང།

འབབ་ཞིག ¹only; ²little || ¹Farmland is the only property I own. ས་ཞིང་ནི་ང་ལ་

ཡོད་པའི་རྒྱ་ཚོར་འབབ་ཞིག་ཡིན། ²I have only a little money. ང་ལ་སྒོར་མོ་འབབ་ཞིག་ལས་
མེད།

འབར། ¹to burn; ²to flourish, to enhance || ¹The fire burned fiercely. མེ་དགའ་ཏུ་

འབར། ²China's economy is flourishing. གྲུང་གོ་འདི་དཔལ་འབྱེད་ལ་སྐྱེ་སྐྱོབ་པ་འབར།

འབར་གསལ། explosion || I was awakened by the sound of the explosion.

འབར་གསལ་གྱི་སྐྱེད་པ་དང་གཉིད་ལས་བསྐྱངས།

འབར་རྩལ། ¹explosives; ²fuel || ¹Explosives will be needed to build this

road through the mountain. རི་བོ་བརྟོལ་ནས་ལམ་འདི་ལས་པར་འབར་རྩལ་དཔོན་སྐྱེ་རྒྱུ་རེད།

²How much fuel does your stove burn in one year? ལོ་རེར་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷགས་

ཐབ་ལ་འབར་རྩལ་གཚོད་དཔོན།

འབར་ལྷུ་གུ། match || He struck the match against the side of the matchbox.

ཁོས་འབར་ལྷུ་གུ་ཟུར་ལ་འབར་ལྷུ་གུ་བརྒྱབ།

འབལ། (འབལ། བལ། བོལ།) to pluck, to pull out || Every morning I look in the

mirror and pluck out a few whiskers.

ཉིན་རེའི་ཞོགས་པར་ངས་མེ་འོང་ལ་བལ་བལ་ནས་ཁ་སྤུ་འགའ་རེ་འབལ།

འབིགས། (དབྱག་འབིགས། སྤུགས་) to bore a hole, to drill || The dentist will drill a

hole in my tooth this afternoon.

དེ་རིང་ཕྱི་ལོར་མོ་ནད་སྐྱེན་པས་ངའི་མོ་ནད་ལ་ཁུང་བུ་ཞིག་དབྱག་སྤུ་རེད།

འབྲ། insect || An ant is an insect. སྒོ་གམ་ནི་འབྲ་ཞིག་ཡིན།

འབྲང། (འབྲང། འབྲངས། འབྲངས།) to endeavor, to strive for || Tomorrow I will

endeavor to find him. སང་ཉིན་ངས་ཁོ་འཚོ་ལ་བར་འབྲང་རྒྱུ་ཡིན།

འབྲད། (འབྲད། བྲད། བྲད།) ¹to exit; ²to appear || ¹After class is over we will exit

through that door. སློབ་ཁྲིད་གྲོ་ལ་རྗེས་རེ་ཚོ་སྐོམ་བརྒྱུད་ནས་ཕྱི་ལ་འབྲད་རྒྱུ་ཡིན། ²When

does green grass first appear after winter? དགུན་ཁའི་རྗེས་ནས་རྩ་ཁ་སྐྱེན་པོ་བྱེད་ངས་

དང་བོར་ནམ་ཚོད་འབྲད།

འབྲད། (འབྲད། བྲས། བྲས།) to blow || He felt tired after blowing the flute.

སྤྲིང་བྲ་བྲས་རྗེས་ཁོ་བར་ཚད།

འབྲད་ཤིང། firewood || I collect firewood from the mountain at least once a

week. གཤམ་འཁོར་རེར་ངས་མ་མཐར་ཡང་རི་མགོ་ནས་འབྲང་ཤིང་བེངས་གཅིག་ལ་འཇུག་
 འབྲུབས། (དབྱེག་ཕྱབ། ཕྱབས།) to construct (house), to pitch (a tent) || We will
 pitch our tent near the river. ང་ཚོས་ཚུ་འགྲམ་དུ་རས་གྲུར་འབྲུབས་རྒྱུ་ཡིན།
 འབྲུམ། hundred thousand || He earned a hundred thousand *yuan* last year.
 ན་ནིང་ཁོས་སྒོར་མོ་འབྲུམ་གཅིག་ཡོད།
 འབྲུར་བཞོས། relief sculpture || That stone relief sculpture was made by
 people in my village. རྫོང་འབྲུར་བཞོས་མ་དེ་ང་ཚོའི་སྤྱི་མིས་བཞོས་པ་རེད།
 འབྲུལ། (དབྱེག་ ཕྱུལ། ཕྱུལ།) to give, to offer || He offered me a job.
 ཁོས་ང་ལ་བྱ་བ་ཞིག་ཕྱུལ།
 འབྲུལ་བ། donation, offering || What was the amount of your donation to
 the temple? ཁྱོད་ཀྱིས་དགོན་པ་ལ་འབྲུལ་བ་ཅི་ཙམ་བྲིན།
 འབྲུལ་ཡིག་ petition, document submitted to a superior || We sent the
 petition to the office yesterday. ཁ་སང་ང་ཚོས་གཞུང་སྐྱབས་ཁང་ལ་འབྲུལ་ཡིག་ཕྱུལ།
 འབྲུས། to grow/sprout || The seed began to sprout. ས་བོན་འབྲུས་འགོ་བརྒྱུམས།
 འབེབས། (དབབ། ཕབ། ཕོབས།) to order, to bring down, to decide || We will decide
 this question in our meeting tomorrow.
 སང་ཉིན་ཚོ་གསེང་སྤྱིང་ང་ཚོས་གནད་དོན་འདི་གཏན་ལ་འབེབས་རྒྱུ་ཡིན།
 འབེལ་གཏན། admonition, informal speech || He always begins his talk with
 an admonition. ཁོས་རྒྱུན་པར་འབེལ་གཏན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་བཟང་བྱེད་འགོ་རྩོམ། Our very
 famous visitor gave a very informal speech, which made us all feel
 comfortable and at ease. ང་ཚོའི་སྣེན་གྲགས་ཆེ་བའི་མགོན་པོས་གཏན་ལྷན་པོར་(འབེལ་
 གཏན་)བརྗོད་པ་ལས་ང་ཚོ་ཚང་མ་སློབ་དེ་བག་ཕེབས་བྱུང་།
 འབོད། (འབོད། བོས། བོས།) to call out, to shout out || Don't shout in public.
 མི་མང་གི་ཁོང་ནས་མ་འབོད།
 འབོད་སྐྱུལ། a call for action || A call for action to solve this problem is
 needed. གནད་དོན་འདི་ཐག་གཅོད་པར་འབོད་སྐྱུལ་གཏོང་རྒྱུ་ནི་དགོས་མཁོ་ཆེ།
 འབོད་བརྗ། signal, shout/call || I heard his loud shout. ངས་ཁོའི་འབོད་བརྗ་ཆེན་པོ་ཐོས།
 འབོད་ཚིག་ slogan || He kept repeating the same slogan over and over again.
 ཁོས་ཡང་ཡང་དུ་འབོད་སྐྱུལ་གཅིག་མཚུངས་བསྒྲགས།
 འབོར་གྲངས། quantity, amount || What was the amount of your
 purchase? ཁྱོད་ཀྱིས་ཉེ་ཆ་བརྒྱབ་པའི་འབོར་གྲངས་ནི་ཅི་ཙམ་ཡིན།
 འབོལ་གདན། cushion, mattress || Please put this cushion on the bed.
 འབོལ་གདན་འདི་མལ་ཁྱིའི་སྤྱང་ལ་ཐོངས།
 འབྲུང། (འབྲུང། བྲུང།) ¹to digest; ²to enlighten/ease sin || ¹I'll need some time

to digest what I ate for lunch. ངས་གུང་ཟས་ལ་བཅོས་པའི་ཟ་མ་བྲང་བར་རྒྱ་ཚོད་འགའ་པེ་
དགོས། ²Prayer can ease feelings of guilt over sins committed.

གསོལ་འདེབས་ཀྱིས་ཉེས་པའི་གནོད་འགྲོད་བྱང་བྱུང།

འབྲམ། (འབྲམ། འབྲམས།) to spread || The disease spread quickly through the
village. བད་གཞི་སྡེ་བ་ལ་སྲུང་མོར་འབྲམས།

འབྲིང། (འབྲིང། བྲིང།) ¹to sink; ²to drown || ¹If I throw this stone in the lake it
will sink to the bottom. གཤམ་ཉེ་ངས་དོ་འདི་མཚོ་འུ་ནང་དུ་དབྱུགས་ཚོ་མཚོ་ཞབས་ལ་འབྲིང་རྒྱུ་
རེད། ²I don't want to drown when I'm swimming. ང་རྒྱལ་རྒྱལ་སྐབས་རྒྱལ་ནང་ལ་
འབྲིང་ན་མི་འདོད།

འབྲིད། (དབྲི བྲིས། བྲིས།) to wipe, to clean || Please clean the dirty dishes.
སྡེར་མ་འབག་བཅོས་འདི་དག་བྲིས།

འབྲིཞ། (དབྲུང། བྲུང། བྲུངས།) to drive out, to eradicate, to get rid of, to throw out
|| There is a campaign to eradicate criminal gangs. ཉེས་ཅན་ཚོ་གསལ་འབྲིཞ་
པར་འཐབ་རྩོད་བྱེད།

འབྲུག། (བྲུག བྲུགས། བྲུགས།) to smear, to apply || Please smear some of this
lotion on your face. རོ་ཕུང་འདི་ཁྱེད་གྱི་གདོང་ལ་བྲུགས།

འབྲུང། (འབྲུང། བྲུང།) to happen, to take place, to have || What time will the
flood happen? རྒྱལ་གནམ་ཚོད་འབྲུང་རྒྱུ་རེད།

འབྲུང་རྒྱུ། cause || The cause of the fire has not been determined.
མེ་ཡི་འབྲུང་རྒྱུ་དེ་ཐག་གིས་བཅད་མེད།

འབྲུང་ཁུངས། origin, source || Where is the source of the Yarklung River?
ཡར་ཀླང་གཙང་པོའི་འབྲུང་ཁུངས་གང་ན་ཡོད།

འབྲུང་འགྲུར། future, coming time || In the future I hope to speak English
fluently. འབྲུང་འགྲུར་ལ་ངས་དབྲིཞ་ཡིག་བྲང་ཆ་ཡོད་པ་ཞིག་སྐབར་རེ་བ་བྱེད།

འབྲེད། (དབྲེ བྲེ། བྲེ།) to open, to unlock || I will unlock the door when I hear
you knock. ཁྱེད་ཀྱིས་སྒྲི་རྩུང་བཤོ་ཚོངས་སྒྲི་འབྲེད།

འབྲོ། (འབྲོ། བྲོ། བྲོ།) to pour (water) || Pour water on the fire now!
ད་ལྟ་མེ་བོག་ལ་རྒྱ་བྲོ།

འབྲོཞ། (འབྲོཞ། བྲོཞ།) to come, to arrive || What time will you come?
ཁྱེད་ནམ་ཚོད་འབྲོཞ་རྒྱུ་ཡིན།

འབྲོར། to receive, to arrive || We will arrive at your home this evening.
དེ་དགོང་རའ་ཚོ་ཁྱེད་ཚང་དུ་འབྲོར་རྒྱུ་ཡིན།

འབྲོར་ལྷན། wealthy, rich || Only a wealthy family can own their own car.
ཁྱིམ་ཚང་འབྲོར་ལྷན་ལོ་ནས་རང་གི་རྒྱ་དངས་འཁོར་ཉེ་བྱུང།

འབྲོར་ལྷན་གྲུལ་རིམ། bourgeoisie || Karl Marx had a lot to say about the bourgeoisie. ཁ་མེར་མར་ཁོ་སི་ལ་འབྲོར་ལྷན་གྲུལ་རིམ་གྱི་ཐོག་ནས་ཤོད་རྒྱུ་མང་བོ་ཡོད།
འབྲོར་བ། property, wealth || Most of his property is livestock.

ཁོའི་འབྲོར་བ་མང་ཆེ་ཤོས་ནི་སྤྲུགས་ཟོག་ཡིན།
འབྲོར་མེད། poor || A beggar is a poor person. སྤྲང་བོ་ནི་མི་འབྲོར་མེད་ཡིན།
འབྲོར་མེད་གྲུལ་རིམ། the proletariat || Most of our country's population is the proletariat. ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་གྲངས་མང་ཆེ་ཤོས་ནི་འབྲོར་མེད་གྲུལ་རིམ་ཡིན།

འབྲོལ། (བྲོལ། བྲོལ། བྲོལ།) to avoid, to step aside, to escape from || Avoid him and avoid trouble. ཁོ་ལ་བྲོལ་ཆོ་སྤྲུག་བསྐྱུལ་ལ་བྲོལ་བ་ཡིན།

འབྲང། (འབྲང། འབྲངས། འབྲོངས།) to follow, to go after || We will follow you wherever you go. ཁྱོད་གང་ལ་འགོ་ནང་ཚོད་གར་རྗེས་འབྲང་རྒྱུ་ཡིན།

འབྲད། (དབྲད། སྐད། རྩོད།) to scrape, to grate, to scratch || Please scratch my back. ངའི་རྒྱབ་རྩོད་དང། It took a long time for me to scrape away the burned food from the pot bottom. ངས་སྤྲོ་ངའི་མཐིལ་ལས་ཟས་འཚོག་རོ་སྐད་པར་དུས་ལྟན་རིང་པོ་འགོར།

འབྲབ། (བྲབ། བྲབས། བྲོབས།) to lash, to whip || Don't whip your horse hard. ཁྱོད་ཀྱི་ཚོན་པ་ལ་ཤེད་ཀྱིས་མ་འབྲབ།

འབྲལ། (བྲལ། བྲལ། བྲལ།) to come to be apart, to be separated, to be without || I don't want to be separated from my husband. ང་རང་གི་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲལ་འབྲལ་མི་འདོད།

འབྲས། rice || I like rice cooked with butter. ང་མར་དང་བསྐྱེབས་པའི་འབྲས་བུ་ཅིས་མ་ལ་དགའ།

འབྲས་ལྗོངས། Sikkim || Sikkim is a mountainous place. འབྲས་ལྗོངས་ནི་རི་ཁུལ་ཞིག་ཡིན།

འབྲས་བུ། ¹fruit, result, outcome; ²fruit; ³testicles || ¹The result of evil deeds is unhappiness. སྦྱོད་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་སེམས་གཙོང་ཡིན། ²The tree bore fruit in autumn. སྦྱོན་ཀར་སྦྱོང་བོ་ལ་འབྲས་བུ་ཐོགས། ³A eunuch is a man who has had his testicles removed. ལྷ་ཀར་མེད་འབྲས་བུ་བཏོན་པའི་སྦྱིས་བུ་ཞིག་ཡིན།

འབྲས་བུ་ཚན། fruitful || It was a fruitful discussion. འདི་ནི་གྲོས་བསྟར་འབྲས་བུ་ཚན་ཞིག་རེད།

འབྲས་བུ་འབྲིན། to castrate || We will castrate the calves tomorrow. སང་ཉིན་ང་ཚོས་ཡ་རུའི་འབྲས་བུ་འབྲིན་རྒྱུ་ཡིན།

འབྲས་མེད། fruitless, without an outcome || All of our efforts were, finally, fruitless. ང་ཚོས་འབད་བརྩོན་བྱས་པ་ཚང་མ་མཇུག་མཐར་འབྲས་མེད་རེད།

འབྲི། female yak || Female yaks are smaller than male yaks.

འབྲི་ནི་གཡག་ལས་རྒྱང།

འབྲི། (འབྲི། འབྲི། འབྲི།) ¹to write; ²to paint || ¹I'll write the letter for you. ངས་ཚུད་ལ་

འཕྲིན་ཡིག་དེ་འབྲི་རེས། ²The famous artist is now too old to paint. ད་ལྟ་རི་མོ་བ་

གྲགས་ཅན་དེ་རྒྱས་དྲགས་ནས་རི་མོ་འབྲི་མི་བྱུབ།

འབྲི་སྐོག་ writing and reading || I want all my children to learn Tibetan

writing and reading. ངས་རང་གི་བྱིས་པ་ཚང་མར་བོད་ཡིག་འབྲི་སྐོག་སྦྱོར་དུ་འཇུག་འདོད།

འབྲི་མཁན། writer || The writer of the book bought a computer.

དཔེ་ཆ་དེ་འབྲི་མཁན་གྱིས་སྐོག་ཀླད་ཅིག་ཉེས།

འབྲི་རྒྱ། Yangtse River || The Yangtse River is a long river in China.

འབྲི་རྒྱ་ནི་ཀླད་གོའི་རྒྱ་བོ་རིང་མོ་ཞིག་ཡིན།

འབྲི་དེག་ notebook || He lost his notebook on the way to school.

སྐོབ་གྲུར་འགྲོ་བའི་ལམ་ཁར་ཁོས་འབྲི་དེབ་ཐོར།

འབྲི་མར། yak butter || Fresh yak butter is delicious. འབྲི་མར་གསར་བའི་ཞིམ་པོ་རེད།

འབྲི་མོ། yak cow || The yak cow's milk is very rich. འབྲི་མོའི་འོ་མ་ནི་ཉ་ཅང་སྤུམ།

འབྲིང་བ། middle || I am the middle child in my family.

ང་ནི་རེད་ཚང་གི་བྱིས་པ་འབྲིང་བ་ཡིན།

འབྲིང་རིམ། middle class || My family is middle class. རེད་ཚང་ནི་གྲུ་ལ་རིམ་འབྲིང་གསར་

ཤིག་ཡིན།

འབྲིང་རིམ་སྐྱོབ་གྲུ། middle school || My son graduated from middle school last

July. བཞིང་གི་བླ་བུ་ན་བར་རའི་བུ་འབྲིང་རིམ་སྐྱོབ་གྲུ་ནས་མཐར་ཕྱིན།

འབྲིད། (འབྲིད། བྲིད། བྲིད།) to lure, to entice || The promise of a high salary lured

him to work in that remote area.

སྤོ་ཤོགས་མཐོན་པོ་ཞིག་སྤེར་བ་ཁས་ལེན་བྱས་པ་དེས་ཁོ་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་དེར་བྱ་བ་ལས་སུ་འགྲོ་བར་བྲིད།

འབྲུ། (བྲུ། བྲུ། བྲུ།) to dig out || We will have to dig out the mud from

around the tires. ང་ཚོས་འཁོར་ལོའི་མཐའ་འཁོར་ནས་འདམ་འབྲུ་དགོས་རྒྱུ་རེད།

འབྲུ། grain || Grain is the main crop in many areas of Qinghai.

མཚོ་སྐོན་གྱིས་ཆ་མང་བོར་འབྲུ་ནི་ལོ་ཉོག་གཞི་བོ་ཡིན།

འབྲུ་ཁང། granary || There are a lot of mice in the granary.

འབྲུ་ཁང་དུ་ཅི་སྤྱུ་མང་བོ་ཡོད།

འབྲུ་རིགས། grains || What grains do people in Sichuan grow? ཟློན་དུ་མི་རྒྱལས་

གྱིས་འབྲུ་རིགས་ཅི་ཞིག་འདེབས། Rice, wheat, barley, millet, and beans are five

important grains. འབྲུས་དང་གྲོ། རྟ་མ་རྩོས་ལོ་ཉོག་སྐྱན་མ་བཅས་ནི་འབྲུ་རིགས་གལ་ཆེན་བཞི་

ཡིན།

འབྲུག dragon || The dragon has a long tail. འབྲུག་དེ་ལ་རྩ་མ་རིང་བོ་ཞིག་ཡིད།
 འབྲུག་རྒྱན། thunder || The thunder was so loud that the glass in the
 windows rattled. འབྲུག་རྒྱན་ཆེ་དྲགས་པས་སྒྲིའུ་ཁུང་གི་ཤེལ་སྒོ་ལ་འདར་རྒྱ་གྲགས།
 Thunder follows lightning. སྒྲིག་ཞགས་འཁྲུགས་མ་ཐག་ཏུ་འབྲུག་རྒྱ་གྲགས།
 འབྲེག (བྲེག་བྲེགས། བྲེགས།) to cut, to shave off, to shear || I'll have my hair cut
 tomorrow. སང་ཉིན་ངས་རང་གི་སྐྱ་འབྲེག་ཏུ་འཇུག་རྒྱུ་ཡིན། I got tired of having a long
 beard so I sheaved it off. ང་རང་གི་སྐྱ་ར་རིང་པོར་སྲུན་སྲུང་སྐྱེས་ནས་སྐྱ་ར་བྲེགས། we
 sheared the sheep yesterday. ཁ་སང་ང་ཚོས་ལུག་བལ་བྲེགས།
 འབྲེལ། to be connected, to be joined, to relate || I don't understand how
 these two ideas are related. ངས་ལྟ་རྒྱུ་འདི་གཉིས་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་ཡོད་པ་ལ་གོ་བམི་ལོན།
 འབྲེལ་ཚགས། coherent, continuous, to be connected || His explanations are
 not very coherent. ཁོའི་འབྲེལ་བཤད་ལ་དེ་འདྲའི་འབྲེལ་ཚགས་མེད།
 འབྲེལ་གཏུག ¹contact; ²to contact || ¹I no longer have a contact at the
 publishing house. ངས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ལ་ད་ལྟ་འབྲེལ་གཏུག་བྱེད་ཀྱི་ཚམས་ཅན། ²After you
 leave, how can I contact you? ཁྱོད་སོང་རྗེས། ངས་ཁྱོད་ལ་འབྲེལ་གཏུག་ཇི་ལྟར་བྱེད།
 འབྲེལ་འདྲིས། connection, familiarity || Don't let your children have a
 connection with that bad guy.
 ཁྱོད་ཀྱི་བྱིས་པ་རྣམས་ཞི་ལི་ངན་པ་དེ་དང་འབྲེལ་འདྲིས་བྱེད་དུ་མ་འཇུག།
 འབྲེལ་བ། relationship, connection, link || What is your relationship with
 that man? ཁྱོད་དང་སྐྱེས་པ་དེའི་འབྲེལ་བ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།
 འབྲེལ་མཚམས། place where two things meet, borderline || This is the
 borderline between desert and grassland.
 འདི་ནི་བྱེ་ཐང་དང་རྩ་ཐང་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་མཚམས་ཡིན།
 འབྲོག་ remote place, pastoral area || I lived in a remote place when I was a
 child. བྱིས་པའི་དུས་སུ། ང་འབྲོག་ཐང་དུ་བསྐྱེད།
 འབྲོག་སྤོང། wilderness || That is a wilderness where no people live.
 དེ་ནི་མི་མེད་ཀྱི་འབྲོག་སྤོང་ཞིག་ཡིན།
 འབྲོག་པ། herdsman, nomad || The herdsman rode his horse into town.
 འབྲོག་པ་དེ་གོང་སྤེལ་རུ་རྩལ་ཞོན་ནས་སོང།
 འབྲོག་མོ། female nomad || The female nomad spent her days herding
 sheep. འབྲོག་མོ་དེས་ལུག་འཚོས་ནས་ཉི་མ་བསྐྱེད།
 འབྲོག་ཡུལ། pastoral area || The pastoral area in this township is much more
 than the agricultural area. ཞང་(གཞོགས་ཀྱི་) འདིའི་འབྲོག་ཡུལ་ནི་རོང་ཁུལ་ལས་ཉ་ཅང་ཆེ།
 འབྲོག་ལས། herding/pastoral work || I do herding work all day.

དམ་ཉིན་གང་པོར་འབྲོག་ལས་བྱེད།
 འབྲོག་ལས་ཁང། dairy plant || That dairy plant produces cream, butter,
 cheese, and yogurt. འབྲོག་ལས་ཁང་དེས་འོ་སྤྱི་དང་ཚུར་བ། རྩོམ་པ་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད།
 འབྲོག་ས། nomad's area || The nomad's area is a vast grassland.
 འབྲོག་ས་ནི་རྩ་མུལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།
 འབྲོས། (འབྲོ། བྲོས། བྲོས།) to escape, to flee || Don't try to escape from
 your hometown. རྫོང་གྱི་ཕ་ཡུལ་ནས་འབྲོ་ཚུལ་མ་བྱེད།
 རྩ་རྒྱུབས། wave || The wave of ocean water crashed into the side of the
 ship. རྩ་མཚོའི་རྩ་རྒྱུབས་ཀྱིས་མཚོ་གྲུའི་འགྲམ་ལ་གཏགས།
 རྩད་དེ། absolutely, entirely || I absolutely agree with you.
 ད་རྫོང་དང་ཚད་དེ་མི་འབད།
 ལྷ་བ། bubble, foam || This glass of beer has a lot of
 foam. ལྷ་ཆང་ཤེལ་པོར་འདི་ལ་ལྷ་བ་མང་བོ་ཡོད།
 ལྷག (སྤག་སྤགས། ལྷོགས།) to stain, to pollute, to contaminate || Don't pollute
 this landscape with garbage. ཡུལ་ལྗོངས་འདི་གད་སྤོགས་ཀྱིས་མ་སྤག་ཅིག། He spilled
 a bottle of ink on his shirt, staining it black. རྩོས་སྤོགས་ཚོ་དམ་འི་གང་རང་གི་ཚོ་
 ལེན་སྤོང་དུ་འཕྲོས་མཐར་དེ་རང་ནག་ཐིག་གིས་སྤོགས།
 ལྷག་སྤོག་འཁོར་ལོ། motorcycle || It didn't take me long to learn how to ride a
 motorcycle. དམ་སྤོག་སྤོག་འཁོར་ལོ་ལ་ཞོན་རྒྱ་སྤོབ་པར་དུས་ཡུན་རིང་བོ་མ་འགོར།
 ལྷག་སྤོག་མེ་མདའ། machine gun || This machine gun was made during the
 nineteen forties. ལྷག་སྤོག་མེ་མདའ་འདི་༡༩༤༠ལོའི་ཡས་མས་སུ་ཐོན་སྐྱེད་བྱས།
 ལྷད། (སྤད། ལྷད། ལྷོད།) to light, to burn || Let's light a fire. མེ་ཞིག་སྤོག་བར་བྱ།
 ལྷལ་བ། frog || A frog lives near water. ལྷལ་བ་རྒྱ་དང་ཉེ་སར་འཚོ།
 ལྷས་ལྷགས། potential || What is the money-making potential of your
 business? རྫོང་གྱི་ཚོང་ལས་ལ་མཚོག་རེག་པའི་ལྷས་ལྷགས་ཅི་འདྲ་ཡོད།
 ལྷག་སྤོང། hollow || This plastic ball seems to be hollow inside.
 ལྷོས་འགྲིག་གི་ལྷང་ལི་འདི་ནི་ནང་ནི་སྤོག་སྤོང་ཡིན་པ་འདྲ།
 ལྷོབ། (སྤོབ། ལྷོབས། ལྷོབས།) to turn over/upside down || The child turned her toy
 upside down and stepped on it.
 ལྷོས་པ་དེས་ཁོ་མོའི་རྩེད་སྤྱད་མར་སྤོབས་ནས་སྤོང་ལ་བཞེས།
 ལྷོག་wrestling || Wrestling is something I did when I was much younger.
 ལྷོག་ནི་རང་རང་ལོ་ན་ཉ་ཅེང་མ་བའི་དུས་སུ་རྩེས་པ་ཞིག་ཡིན།
 ལྷོག་wrestle || Young men like wrestling with each other.
 གསར་བུ་ཚོ་ཕན་ཚུན་ལ་སྤོག་རྒྱག་པར་དགའ།

མེད། (སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་) to hide || He hid his cigarettes under the bed.

ཁོས་རང་གི་ཐ་མག་མལ་ཁྲིའི་འོག་ལ་སྒྲིག་།

སྒྲོ་ (སྒྲོ་སྒྲོ་) to swell up, to become inflated || The balloon became inflated

after he blew into it. ཁོས་དབུགས་ལྷང་དེ་ལ་ཕུ་བཏབ་པ་ན་དབུགས་ལྷང་སྒྲོས།

སྒོད། (སྒོད། སྒོད་སྒོད་སྒོད་) to soak, to wet || Let me wet this cloth and clean the

table. དས་རས་འདི་སྒོད་སྒོད་ཅིག་ཅོད་བྱི་བར་བྱ།

སྒོམ་པོ། ¹thick in circumference; ²low (voice) || ¹The tree had a thick

circumference. རྗོད་བོད་སྒོམ་པོ་ཡིན། ²His voice was so low that I couldn't

understand him. ཁོའི་སྐད་སྒོམ་པོ་ཡིན་པས་ཁོས་བཤད་པ་རས་རྟོགས་མ་ཐུབ།

སྐྱུང་བྱ། assignment, homework || Did you finish yesterday's homework?

ཁྱོད་ཀྱིས་ཁ་སང་གི་སྐྱུང་བྱ་ཡེ་ཚར།

སྐྱུང་བརྩོན། study, diligence in learning || Diligence in learning is important

in order to accumulate knowledge. ཤེས་བྱ་གསོག་པར་སྐྱུང་བརྩོན་བྱེད་རྒྱ་ནི་གལ་ཆེ།

སྐྱུང་གཞི། exercise || The grammar exercise was too difficult.

བརྟན་སྲོད་ཀྱི་སྐྱུང་གཞི་དེ་དག་འདྲགས།

སྐྱུང་ས་འབྲས། fruit of study || What has been the fruit of your study of

English? ཁྱོད་ཀྱི་དབྱིན་ཡིག་གི་སྐྱུང་ས་འབྲས་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།

སྐྱུང་ཚོགས། slogan || Have you heard the most recent slogan about water

conservation? རྒྱ་སྤང་སྐྱོད་བྱེད་པའི་ཉེ་ལམ་གྱི་སྐྱུང་ཚོགས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོས་མཁུ།

སྐྱིན། (སྐྱིན། བྱིན། བྱིན།) to give, to offer, to present || Although it's my birthday,

you needn't give me anything. དེ་རིང་ནི་རའི་སྐྱིན་སྐྱེད་ཡིན་མོད། ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་ཅི་ཡང་

སྐྱིན་མི་དགོས།

སྐྱིན་བདག། donor, patron || He was an important patron of temple

construction. ཁོ་ནི་དགོན་པ་འཇུགས་སྐྱོན་བྱེད་པའི་སྐྱིན་བདག་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན།

སྐྱིན་པ། charity, donation || What is the size of the donation you plan to

make? ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱིན་པ་ཅི་ཙམ་གཏོང་རྩིས་ཡོད།

སྐྱོད། (སྐྱུང། སྐྱུང་སྐྱོད།) ¹to study, to learn; ²to wash away, to repent || ¹I

want to study Tibetan, Chinese, and English. དས་བོད་ཡིག་དང་རྒྱ་ཡིག་དབྱིན་

ཡིག་གསུམ་སྐྱོད་འདོད། ²He prayed every day, hoping to wash away his sins.

ཁོས་སྲིག་སྐྱིབ་སྐྱོད་བསམ་ནས་ཉིན་རེར་གསོལ་བ་བཏབས།

སྐྱོད་བརྟན། training, practicing || How much training do you have in

medicine? ལྷན་གྱི་ཐོག་ནས་ཁྱོད་ལ་སྐྱོད་བརྟན་ཅི་ཙམ་ཐོབ།

སྐྱོར། (སྐྱུར། སྐྱོར། སྐྱོར།) to stick, to attach || He stuck a stamp to the envelope.

ཁོས་ཡིག་ཤུབས་ཀྱི་སྐྱོང་ལ་སྐྱབ་རྟགས་ཤིག་སྐྱུར།

ལྷོད་བ། combining, combination || Water is a combination of hydrogen and oxygen. རྒྱུ་ཚེན་དང་དབྱུང་གཉིས་ཀྱི་སྦྲེད་བཡིན།

ལྷ་ yak hair tent || The yak hair tent swayed in the strong wind.

ལྷ་དྲུང་ཚེན་གྱིས་བརྒྱོད།

ལྷ་གཤང། post office || I'm going to the post office to mail a letter.

ད་ལྷ་གཤང་དུ་ཡི་གེ་བསྐྱར་དུ་འགྲོ་རྩིས་ཡོད།

ལྷ་གཏུགས། postage stamp || I bought this postage stamp at the post office.

དས་ལྷ་གཤང་དུ་ལྷ་གཏུགས་འདི་ཉིས།

ལྷ་ཚར། drizzle, light rain || The light rain fell while the sun was shining.

ཉི་མ་འཚར་བའི་སྐབས་སུ་ལྷ་ཚར་བབས།

ལྷ་དབྱ། bee || The bee stung my hand. ལྷ་དབྱས་དའི་ལག་པ་ལ་སྤང་མདུང་གིས་བརྒྱབ།

ལྷ་ཚི། honey || Bees make honey. ལྷ་ཚིས་སྤང་རྩི་འདོན།

ལྷོད། to become numb || My feet are numb from the cold.

དའི་རྐང་བ་འཕྲུག་ནས་སྤོད།

ལྷོད་སྒྲིག། anesthetic || After being given the anesthetic he was operated on.

ལྷོད་སྒྲིག་བརྒྱབ་རྗེས། ཁོ་ལ་གཤམ་བཅོས་བྱས།

ལྷོད། (ལྷོ། ལྷས། ལྷས།) to make dough || I'll make the dough and you chop the meat. དས་ལྷོ་སྤྲད་ཁྱེད་ཀྱིས་གཤམ་བཅོས།

ལྷས། to be pregnant || She is three-months pregnant.

ཁོ་ཚང་མངལ་སྤྲམ་ནས་བྲལ་གསུམ་འགོར།

ལྷས། snake || Snakes are reptiles. ལྷས་ནི་རྩོལ་འགྲོའི་སྲོག་ཚགས་ཤིག་ཡིན།

ལྷལ། to link, to join together || He joined several short pieces of rope together to make a long rope.

ཁོས་ཐག་པ་དུ་མ་བུ་འགའ་སྤྲལ་ནས་ཐག་པ་རིང་པོ་ཞིག་བཅོས།

མ།

མ་རྐང། ¹stock; ²basis || ¹He made a lot of money buying and selling stocks. ཁོས་མ་རྐང་ཉོ་ཚོང་བྱས་ནས་སྐོར་མོ་མང་བོ་བྲལ། ²Buddhism is the basis of his philosophy. རྣམ་བཟུན་ནི་ཁོའི་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་མ་རྐང་ཡིན།

མ་རྐང་འཛོག་མཁུན། stockholder || Any stockholder may attend the stockholders meeting this afternoon. དེ་རིང་ཕྱི་དྲོར་མ་རྐང་འཛོག་མཁུན་སུ་ཞིག་ཡིན་

རུང་མ་རྐང་འཛོག་མཁམ་གྱི་གྲོས་ཚོགས་ལ་ལུགས་ཚོག་
 མ་གྱི། down there || Down there in the valley there are a lot of flowers.
 ལུང་བའི་མ་གྱི་ན་མོ་ཏྲག་མང་བོ་ཡོད།
 མ་མགལ། chin || He bruised his chin playing basketball. ཁོས་ལྷང་ཕྱིན་སློ་ལོ་ཕྱིས་
 རྒྱབས་མ་འགལ་ལྷོས།
 མ་རྒྱུད། maternal || I have a lot of maternal relatives. དེ་ལ་མ་རྒྱུད་གྱི་ཉེ་དུ་མང་བོ་ཡོད།
 མ་མཛོན་པ། ¹invisible; ²latent, potential || ¹The strange creature was
 invisible to everyone but him. སེམས་ཅན་ལ་མཚན་ཅན་དེ་ནི་ཁོ་ཁོ་གཅིག་གི་ལས་མི་གཞན་
 བ་ལ་མཚན་ན་མ་མཛོན་པ་ཞིག་རེད། ²He has great potential. ཁོ་ལ་རྒྱས་པ་མ་མཛོན་པ་ཚེ་ནོ་
 ཡོད།
 མ་ཉེས་ཁག་གཡོགས། to vilify || He tried every means to vilify me.
 ཁོས་བྱེད་ཐབས་ཅི་ཡོད་སྐྱེད་ནས་དེ་ལ་མ་ཉེས་ཁག་གཡོགས་བྱེད་ཕྱིས་བྱས།
 མ་གཏོགས། except for, unless, besides || My children are all boys except for
 one girl. སུ་མོ་གཅིག་མ་གཏོགས་དེའི་བྱིས་པ་གཞན་ཚང་མ་སུ་ཡིན། I won't be happy
 unless you visit me. རྒྱུད་རང་དེ་ལ་བཞུ་སུ་འོང་བ་མ་གཏོགས་ང་རང་དགའ་བོ་ཡོང་མོ་མི་ཤི།
 I have two hundred sheep besides one hundred yaks. དེ་ལ་གཡག་བརྒྱ་མ་
 གཏོགས་ད་རུང་ལུག་ཉིས་བརྒྱ་ཡོད།
 མ་ཐག་as soon as || As soon as you pay the money you can get the goods.
 རྒྱུད་གྱིས་སྒོར་མོ་སྤྲད་མ་ཐག་དངོས་པོ་ལོན་བྱ།
 མ་མཐར། at least || I want to buy at least twenty young yaks this summer.
 དོ་ཚོགས་དབྱར་ཁར་ངས་མ་མཐར་ཡང་ཚོག་ཁ་རྒྱུད་ཉི་ལུ་ཉེ་འདོད།
 མ་ཡོད། not dare, unable || I did not dare to tell him that his wife had just
 died. དས་ཁོ་ལ་ཁོའི་རྒྱུད་མ་འདས་མ་ཐག་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་བཤད་མ་ཡོད།
 མ་ཕྱི། ¹original (of document); ²maternal grandmother || ¹Do you have the
 original document? རྒྱུད་ལ་ཡིག་ཆའི་མ་ཕྱི་ཡོད། ²My maternal grandmother
 is older than my paternal grandmother. དའི་མ་ཕྱི་ནི་དའི་མ་རྒྱུད་གྱི་སློའོ་ལས་ལོན་
 རྒྱས།
 མ་བུ། mother and son || The mother and son were both killed in the
 accident. མ་བུ་གཉིས་ཀ་ཆག་སློའོ་ལས་བཤོད་ས།
 མ་མོ། ewe, female sheep || The ewe bleated to her lamb.
 མ་མོ་རང་གི་ལུ་གུ་ལ་འཚོང།
 མ་མོག་cotton || This shirt is made of one hundred percent cotton.
 ཚོ་ལོན་འདྲི་ནི་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་བལ་ལས་བཟོས།
 མ་རྩོས་ལོ་ཏྲག་maize || I like to eat boiled maize with butter.

ཁོ་མོ་ཚོས་ལོ་ཉི་ཤུ་གཅིག་མ་མར་དང་བསྐྱེད་མ་ནས་ཟ་བར་དགའ།
 མ་སྐད། mother and daughter || That mother and daughter are dressed
 exactly alike. མ་སྐད་གཉིས་ཀྱིས་གོ་ན་པ་གཅིག་མཚུངས་སུ་གྲོ་གྲོ།
 མ་རྩ། capital || He had enough capital to start the business.
 ཁོ་ལ་ཉེ་ཚོང་གི་འགོ་རྩུ་མ་པའི་མ་རྩ་འདད་བོ་ཡོད།
 མ་རྩ་འཛོགས། to invest capital || I will have to invest capital in this enterprise
 if it is going to be profitable.
 གལ་ཏེ་ཁོ་ལས་འདི་ཁོ་ཅོད་ཞིག་ཡིན་ཚེ། དས་ཁོ་ལས་འདི་དེ་ནང་དུ་མ་རྩ་འཛོགས་དགོས་ཀྱི་རེད།
 མ་རྩ་རིང་ལུགས། capitalist || He is a capitalist, not a socialist. ཁོ་ནི་མ་རྩ་རིང་ལུགས་པ་
 ཞིག་ཡིན་པ་ལས་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་པ་ཞིག་མིན། America is a capitalist country. ཨ་
 མེ་རི་ཁོ་ནི་མ་རྩ་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན།
 མ་ཚད། not only, more than || Not only did he rob, but he also committed
 murder. ཁོས་འཕྲོག་བཅོམ་བྱས་པ་མ་ཚད་མི་ཡང་བསད།
 མ་གཞི། main, chief || My main worry is getting enough money to pay my
 debts. མེས་ཁུར་གྱི་མ་གཞི་ནི་སྐོར་མོ་འདད་བོ་ཞིག་ལོན་ནས་དེ་དུ་ལོན་འཇུག་གྱི་དེ་ཡིན།
 མ་འོངས། future || He said that, sometime in the future, he would return my
 money. ཁོས་མ་འོངས་པའི་ནམ་ཞིག་ལ་དེ་སྐོར་མོ་སྤྱིར་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིན་པར་བཤད།
 མ་ཡིག་¹draft; ²original || ¹Please read my draft and make corrections. དེ་
 མ་ཡིག་བརྒྱུགས་ནས་དག་བཅོས་བྱོས། ²The original document is very valuable. མ་
 ཡིག་དེ་ནི་ཉུང་ཚུ་མེ།
 མ་རངས། to be displeased, to be undelighted || He was displeased with my
 examination score. དེ་དེ་རྒྱུགས་འབྲས་ལ་ཁོ་ཁོ་ཡིད་མ་རངས།
 མ་རབས། scurrilous, unprincipled, vulgar || He is an utterly scurrilous
 businessman. ཁོ་ནི་མ་གཞི་ནས་ཚོང་བ་མ་རབས་ཤིག་རེད།
 མ་རུངས་པ། malevolent, ill-intentioned || When he looks at me I know that
 he is ill-intentioned. ཁོས་དལ་ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་ཁོས་བསམ་སྤྱོད་མ་རུངས་པ་བཅུངས་ཡོད་པ་དཔེས།
 མ་ལག་ཁོ་ལྟོ་ལྟོ། the main branch || What are the main branches of Buddhism?
 རྣམ་བཤམ་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་མ་ལག་གཅིག་ཅི་ཅི་ཞིག་ཡིན།
 མ་ལག། innocent || I'm innocent of that crime. ཉེས་པ་དེ་དལ་མ་ལག།
 མ་ལེགས། ¹bad; ²unlucky, unfortunate || ¹That family received bad news
 yesterday—their son had died.
 ཁོ་སང་ཁྱིམ་ཚང་དེ་ལ་གནས་ཚུལ་མ་ལེགས་པ་ཞིག་འབྱོར། ཁོ་ཚོ་དེ་དུ་འདས་སོང། ²Unfortunately,
 he could not pass the examination. མ་ལེགས་པ་ལ། ཁོས་རྒྱུགས་མ་འཛོགས།
 མ་སྲིད། impossible || It was impossible for me to come see you last night.

མདང་དགོང་འཁྲུང་ལ་མཇལ་རྒྱུ་དཔེར་མ་སྲིད།
 མག་པ། bridegroom || The bridegroom is wearing new clothes.
 མག་པས་ལུ་གསར་བཞིག་གྲུབ་ཡོད།
 མང། many, much, a lot || He has a lot of money. ཁོ་ལ་སྒོར་མོ་མང།
 མང་ཆེ་བ། the majority, the greatest part || The majority of the students are
 Tibetan. སྲོ་བ་མ་མང་ཆེ་བ་ནི་བོད་རིགས་ཡིན།
 མང་ཕྱིང། amount || The amount of money I spent is about fifty *yuan*.
 དཔེ་གོ་ལ་བའི་སྒོར་མོ་མི་མང་ཕྱིང་ནི་ཕ་ལ་ཆེར་སྒོར་མོ་ལྔ་བརྒྱ་ཡིན།
 མང་ཤོས། the most, the majority || The majority of Chinese citizens are
 Han. གྲུང་གོ་འི་སྤྱི་དམངས་མང་ཤོས་ནི་རྒྱ་རིགས་ཡིན།
 མང་བོ། many, numerous || He has numerous books. ཁོ་ལ་དཔེ་ཆ་མང་བོ་ཡོད།
 མང་ཚོ། a little more || I'd like a little more salt in my tea. དཔེ་རང་གི་ཇ་ནང་
 ལ་ཚྭ་ལུ་མང་ཚོ་ཡོད་ན་འདོད།
 མང་ཚོ་གས། the masses || This newspaper is for the masses.
 ཚོ་གས་པར་ནི་མང་ཚོ་གས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན།
 མན། below, under || Many audience members stood below the stage
 watching the performance.
 ལྟང་མོ་བ་མང་བོ་སྟེགས་ཕྱི་མན་ནས་ལངས་ཏེ་འཇམ་བསྟོན་ལ་གཟུགས།
 མན་དག། secret recipe || I have a secret recipe given to me by my
 father. ད་ལ་ཨ་ཙམ་གས་གནང་བའི་མན་དག་ཅིག་ཡོད།
 མར། butter || I like butter in my tea. དཇ་ནང་དུ་མར་ཡོད་ན་དག།
 མར་འགྲིབ། to become degenerated, to decline || During last year, the
 economy declined. ན་ནིང་ལོར། དཔེ་ལ་འབྲུར་མར་འགྲིབ།
 མར་ཆག། to be decreased || The number of livestock needs to be decreased
 so that the grassland can recover.
 ལྷུགས་ཟོག་གི་གྲངས་ཀ་མར་ཆག་ཏུ་བརྟུག་ནས་རྩ་ས་སྐྱེད་གསོ་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས།
 མར་མེ། butter lamp || Butter lamps lit the temple. མར་མེས་ལྷ་ཁང་ནང་གསལ་ལ་བར་
 བྱས།
 མལ་ཁྲི། bed || This bed is too small for two people.
 མལ་ཁྲི་འདི་མི་གཉིས་ལ་མཚོན་ན་རྒྱུད་དུ་གས།
 མལ་གོས། bedding || I need to wash my bedding today.
 དེ་རིང་རས་རང་གི་མལ་གོས་བཀྲ་དགོས།
 མལ་ཤག། sleeping quarter, lodging || Our lodging was expensive.
 ད་ཚོ་མལ་ཤག་གི་གོང་ཉ་ཅང་དག།

མི། person, human; negative particle || You are a person and I am a person. རྒྱུད་ནི་མི་ཞིག་དང་ང་ནི་མི་ཞིག་ཡིན།

མི་རྒྱུད། bachelor, single || He remained a bachelor all his life. ཁོ་མི་ཚོ་གང་བོར་མི་རྒྱུད་དུ་ལུས།

མི་ཁལ། gossip || Ignore gossip and do what you want. མི་ཁར་མ་འཇོམ་པར་རང་འདོད་སྟོང།

མི་ཁོམ་པ། busy time || Now that she has been married for ten years, she has a busy time taking care of her children and her home. ད་ལྟ་ཁོ་མོ་གཉེན་སྲིད་གྲུས་ནས་ལོ་བརྩུ་འགོར་ཡོད་པས། ཁོ་མོས་རང་གི་བྱིས་པ་དང་ཁང་བའ་བདག་གྲུས་ནས་མི་ཁོམ་པ་བྱུང་ཡོད།

མི་ཁྱུ། crowd || The crowd marched down the street. མི་ཁྱུ་དེ་གཞུང་ལམ་དེད་ནས་བསྐྱོད།

མི་འཕུར། migrant, refugee || He is a migrant and finds work wherever he can. ཁོ་ནི་མི་འཕུར་ཞིག་ཡིན་པས་བྱ་བ་གང་ནས་རྙེད་ཐུབ་ཚེ་དེ་གར་འཚོ་ལ་བ་ཡིན།

མི་གྲངས། population || What is the population of Qinghai Province? མཚོ་ལྗོངས་ཞིང་ཆེན་ལ་མི་གྲངས་ག་ཚོད་ཡོད།

མི་དགའ། to dislike, antipathy || Why do you dislike her? རྒྱུད་ཅི་འི་བྱིར་ཁོ་མོར་མི་དགའ།

མི་དགོས་པ། misconduct, malevolent || Don't worry too much about your misconduct. རྒྱུད་ཀྱིས་མི་དགོས་པ་ལས་པར་དེ་འདྲའི་སེམས་ཁྲལ་མ་བྱེད།

མི་དགོས་པ། unnecessary || It is unnecessary for you to shout—I can hear you clearly. ངས་རྒྱུད་ཀྱི་སྐད་ཆ་གསལ་ལོར་གོ་ཐུབ། རྒྱུད་ཀྱིས་གི་འདེབས་པ་ནི་དགོས་མེད་ཞིག་རེད།

མི་འགྲུར་བ། steady, unchanging || His view on the matter is unchanging. དོན་དག་དེའི་ཐོག་ནས་ཁོའི་ལྟ་བུ་མི་འགྲུར།

མི་རྣམ། old man, senior, veteran/experienced person || He is an experienced and intelligent old man.

ཁོ་ནི་ཉམས་ལྗོངས་གྲུག་པའི་མི་རྣམ་རིག་པ་ཅན་ཞིག་རེད།

མི་རྒྱུད། lineage, descendent, generation || His lineage can be traced back to Lhasa. ཁོ་འི་མི་རྒྱུད་ལྷ་ས་ལ་འདྲེན་ཚོག། I am the descendant of a famous king. ང་ནི་མིང་གྲགས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ཡིན།

མི་སྒྲེར། individual || I am a single individual. ང་མི་སྒྲེར་ཁེར་རྒྱུད་ཞིག་ཡིན།

མི་རན། evil person || She is an evil person. ཁོ་མོ་ནི་མི་རན་ཞིག་ཡིན།

མི་གཅིག་པ། different || English and Tibetan are different languages. དབྱིན་སྐད་དང་བོད་སྐད་གཉིས་ནི་སྐད་རིགས་མི་གཅིག་པ་ཡིན།

མི་ལྷོགས། unable, incapable || I am sure that I am unable to complete this work by tomorrow. སང་ཉིན་སྐྱབས་རག་བར་དུ་རང་གིས་བྱ་བ་འདྲི་བའི་ལྷོགས་པ་ངས་ཐག་ཚུངས་ཐུབ།

མི་ཚེ་གོ་མོ། somebody || Somebody may know the answer to that question, but I don't. ཁ་ཅིག་གིས་དྲི་བ་དེའི་ལན་ཤེས་ན་ཐུགས་ཐུགས་མེད། འོན་ཀྱང་ངས་མི་ཤེས།

མི་ཚེན། important person || He is an important person. ཁོ་ནི་མི་ཚེན་ཞིག་ཡིན།

མི་ཚོས། moral law, principle of humanity || Kindness is a principle of humanity. བྱམས་བརྟེན་ནི་མི་ཚོས་ཤིག་ཡིན།

མི་ཚོས་རིང་ལུགས། humanism || His philosophy is essentially humanism. ཁོའི་མི་ཚོའི་ལྟ་ཚུལ་ནི་མ་གཞི་ནས་མི་ཚོས་རིང་ལུགས་ཡིན།

མི་ཉུང། not little, not small || The number of students in that school is not small. སློབ་གྲྲ་དེའི་ནང་གི་སློབ་མའི་གྲངས་ཀ་མི་ཉུང།

མི་མཉམ་པ། unequal || Treat your students equally, don't treat them in an unequal manner. རྒྱུད་ཀྱི་སློབ་མ་འདྲ་མཉམ་གྱིས་སློབ་བཤམ་ལྟ་ཚུལ་མི་མཉམ་པ་མ་འདོད།

མི་གཏུལ། hostage || He was a hostage for two days. ཁོ་ཉིན་གཉིས་ལ་མི་གཏུལ་དུ་གྱུར།

མི་རྟག་པ། impermanent, not everlasting || Life is impermanent. མི་ཚོན་མི་རྟག་པ་ཡིན།

མི་སླ། to neglect, to ignore || You ignore your health. རྒྱུད་ཀྱིས་རང་གི་བདེ་ཐང་ལ་མི་སླ།

མི་ཐོག་གསུམ། generation || The new generation has received more education than older generations. མི་ཐོག་གསུམ་རབ་ལ་མི་ཐོག་རྒྱུ་བཤམ་སློབ་གསོ་མང་དུ་ཐོབ།

མི་མཐུན་པ། in conflict, disagreement, difference || They have had a disagreement for one year now. ད་ལྟ་ཁོ་ཚོ་ལ་ཁ་ཅི་མཐུན་པ་བྱུང་ནས་ལོ་གཅིག་འགོར།

མི་དར་མ། adult, person in the prime of his life || After he married he was considered an adult. ཁོ་གཉེན་སྲིག་བྱས་རྗེས་མི་དར་མ་ཞིག་དུ་མཐོང།

མི་དྲག་འཕྲོད། aristocrat || They were aristocrats before Liberation. བཅོམས་འགོ་ལ་གྱི་སློབ་ལ་ཁོ་ཚོ་ནི་མི་དྲག་ཡིན།

མི་བདེ། uncomfortable, uneasy || I'm cold and uncomfortable. ངའི་ལུས་པོ་གྲང་ཞིང་མི་བདེ།

མི་འདོད། to be unwilling, to be reluctant || I'm unwilling to help you. ངས་རྒྱུད་ལ་རོགས་བྱེད་མི་འདོད།

མི་སྒྲ། member, person || What organizations are you a member of? རྒྱུད་ནི་ཚུ་འཇུགས་གང་གི་མི་སྒྲ་ཡིན།

མི་དཔང། witness || The witness testified in court.

མི་དཔང་གིས་ཁྲིམས་ཁང་དུ་བཞེན་དཔང་བྱས།
 མི་དམངས། the people, the mass || He wanted to speak directly to the
 people. ཁོས་མི་དམངས་ལ་ཟད་ཀར་དུ་གྲུང་འདོད།
 མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ། people's republic || I am a citizen of the People's
 Republic of China. ངཱི་ཀྱང་ཉེ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་དམངས་ཤིག་ཡིན།
 མི་དམངས་དམངས་གཙོ། people's democracy || That country is not a monarchy,
 it is a people's democracy.
 རྒྱལ་ཁབ་དེ་ནི་གོང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་མིན་པར་མི་དམངས་དམངས་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན།
 མི་དམངས་སྲིད་དབང། people's political power || The people's political power
 should be supreme. མི་དམངས་སྲིད་དབང་ནི་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་རིགས།
 མི་དམངས་སྲིད་གཞུང། people's government || The people's government is now
 holding meetings. མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གིས་ད་ལྟོ་ཚོགས་འདུ་འཚོག་བཞིན་ཡོད།
 མི་གཙང། unclean, dirty || Those clothes are unclean. གོན་པ་དེ་དག་མི་གཙང།
 མི་ཚང། not only, in addition to, model || Not only can he sing well, but he
 can also dance well too.
 ཁོ་སྤྱི་དབྱུངས་སྤངས་ན་བཟང་བའི་མི་ཚང། ཁོས་ཞབས་བྲོ་ཡང་བཟང་བོ་རྒྱག་ཤིང་།
 མི་ཚོ། life || His life was short but meaningful. ཁོའི་མི་ཚོ་ལྷུང་རུང་དོན་སྤེང་ལྷན།
 མི་ཚོགས། crowd || The crowd had waited for his arrival all day.
 ཉིན་གང་བོར་མི་ཚོགས་ཀྱིས་ཁོ་ཐོན་པར་བསྐྱུགས།
 མི་བཟང། not good, bad || The weather today is not good.
 དེ་རིང་གནམ་གཤིས་མི་བཟང།
 མི་རབས། generation || The new generation was not very interested in
 traditional culture. མི་རབས་གསར་བས་སོ་ལ་རྒྱུན་གྱི་རིག་གནས་ལ་དགའ་ཞེན་ཚེན་པོ་མི་བྱེད།
 མི་རིགས། nationality, ethnic group || What nationality are you?
 བྱེད་ནི་མི་རིགས་གང་ཡིན།
 མི་རིགས་གངས་ཉུང། minority nationality || China has fifty-five minority
 nationalities. ཀྱང་གོ་ལ་གངས་ཉུང་མི་རིགས་ང་ལྟོད།
 མི་རིགས་སློབ་གྲྭ། nationalities school || He attended a nationalities school in
 the city. ཁོ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ལ་འགྲིམས།
 མི་རིང་བར། soon, before long || I'll see you soon. ངས་མི་རིང་བར་ཁྱེད་དང་མཇུག་རྒྱུ་ཡིན།
 མི་རེ། everyone, each person || Everyone must come to my party! མི་ཚང་མ་
 རེས་པར་དུ་ངའི་གསོལ་སྟོན་ལ་ཐོན་དགོས།
 མི་ལེགས་པ། bad || That's a bad idea! དེ་ནི་ལྟོ་ལ་མི་ལེགས་པ་ཞིག་རེད།
 མི་ཤེས་དགུ་ཤེས། erudite with practical knowledge || He is erudite with

practical knowledge and can do many different things.
 ཁོ་མི་འདི་མི་ཤེས་དགུ་ཤེས། བྱ་བ་ཡང་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོ་གསལ་ལས་བྱེད།
 མི་ཤེས་པ། ignorant || He seems ignorant of modern technology.
 ཁོས་དང་རབས་གྱི་ལག་རྒྱུ་མི་ཤེས་པ་འདྲ།
 མི་ག་ཤིས། human nature, individual's character || Can human nature be
 changed? མི་ག་ཤིས་ནི་བསྐྱར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ།
 མི་སེམས། people's mind || I don't really understand people's mind.
 དཔལ་མི་སེམས་དོ་མས་མི་ཡོད།
 མི་སེར། citizen, populace, subject || I am a citizen of Great Britain. ར་ནི་དབྱིན
 ཇི་མི་སེར་ཡིན།
 མི་སེར་སྤྱི་ལ། to colonize || Africa was colonized by European countries for
 many years. ཨོ་རོ་བོ་རྒྱལ་ཁབ་གྱིས་ཨ་ཕྱེ་རི་ཁ་ལོ་མང་བོར་མི་སེར་སྤྱི་ལ་ཡུལ་དུ་བསྐྱར།
 མི་སེར་སྤྱི་ལ་ཡུལ། colony || The colony was granted its independence last
 year. མི་སེར་སྤྱི་ལ་ཡུལ་དེ་ན་ནིང་ལོར་རང་བཅོན་ཡིན་པ་ཁས་ལེན་བྱས།
 མི་སྲིད། impossible, impossibility || It is impossible for a bull yak to give
 birth. གཡམ་གཤིས་བེད་བཅོལ་མི་སྲིད།
 མི་སྲོལ། humanness, humanity || What did your parents teach you about
 humanity? མི་སྲོལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་མས་ཁྱོད་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ཅི་ཞིག་འཆད།
 མི་བསམ་ཤེས། understanding/enlightened person || When he talks, we know
 he is an enlightened person.
 ཁོས་ཁ་བརྟུན་བྱེད་སྐབས། དཔལ་ཁོ་ནི་མི་བསམ་ཤེས་ཤིག་ཡིན་པ་ཤེས།
 མི་རྩེད་སྲོལ། obstinate person || He is such an obstinate person that he never
 changes his mind. ཁོ་ནི་མི་རྩེད་སྲོལ་ཞིག་ཡིན་པས་ཁོ་ཉི་ལྟ་བུ་ནམ་ཡང་མི་བརྟེ།
 མི་ག་རྒྱུད། outlook, vision || His vision for the future of his work unit is
 admirable. ཁོ་ཉི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་ཐོག་ནས་ཁོ་ཉི་མི་ག་རྒྱུད་ནི་ཡིད་སློབ་ལྡན་པའི་ཞིག་རེད།
 མི་ག་རྒྱུད་བྱུང། short-sighted || He is short-sighted in terms of his future.
 ཁོ་ཉི་མདུན་ལམ་གྱི་སྤྱིང་ནས་ཁོ་མི་ག་རྒྱུད་བྱུང།
 མི་ག་རྒྱུད་རིང། far-sighted || My father is far-sighted because he sent his
 children to school. ར་ཉི་ཨ་ཕ་མི་ག་རྒྱུད་རིང་བས་བྱིས་པ་ཚོ་སློབ་གྲྭར་བསྐྱུལ།
 མི་ག་སྲུང། recently, presently || Recently the weather has been fine.
 མི་ག་སྲུང་ནམ་ཟླ་བཟང།
 མི་ག་ལྗང། look || He gave me a nasty look. ཁོས་ང་ལ་མི་ག་ལྗང་ན་ཞིག་བྱས།
 མི་ག་མདའ། meaningful glance, amorous glance || With a meaningful glance
 he signaled his intention. ཁོས་མི་ག་མདའ་འཕངས་ནས་རང་གི་བསམ་ཚུལ་བསྐྱུལ།

མིག་བརྟན། eye signal || He indicated his desire to make friends with her with an eye signal. ཁོས་མིག་བརྟན་བསྟན་ནས་ཁོ་མོ་དང་གྲོགས་བྱེད་འདོད་པའི་འདོད་ཚུལ་བསྟན།

མིག་ནད། eye disease || She became blind from an eye disease.

ཁོ་མོ་མིག་ནད་ཅིག་ལས་འོང་བར་གྱུར།

མིག་དཔེ། model, example || That student is a good model for others to follow. སློབ་མང་དེ་ནི་སློབ་མ་གཞན་དག་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་པའི་མིག་དཔེ་བཟང་བོ་ཞིག་ཡིན།

མིག་ཕྱེ། to open the eyes || Please open your eyes and tell me what you see. ཁྱོད་ཀྱི་མིག་ཕྱེ་ནས་ཅི་ཞིག་མཐོང་བར་ལེ་ཞོད།

མིག་དམར། Tuesday || Tuesday comes after Monday.

གཟའ་ཟླ་བའི་ཕྱི་ཉིན་ནི་གཟའ་མིག་དམར་ཡིན།

མིག་ལམ། line of vision, before the eye || The man was outside his line of vision. སྐྱེས་པ་དེ་ཁོའི་མིག་ལམ་ན་མེད།

མིག་ལོག། fierce stare || He gave the naughty student a fierce stare.

ཁོས་སློབ་མ་བསྟན་བཤེག་ཅན་དེ་ལ་མིག་ལོག་གིས་བརྟུས།

མིག་ལོང། blind || The blind beggar sang some songs.

སྤང་བོ་མིག་ལོང་དེས་གླུ་དབྱངས་འགའ་བྲངས།

མིག་ཤེལ། eyeglasses || Where did you buy your eyeglasses?

ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་མིག་ཤེལ་གང་ནས་ཉོས།

མིང། ¹name; ²reputation || ¹What is your name? ཁྱོད་ཀྱི་མིང་ལ་ཅི་ཟེང། ²As a Tibetan poet, he has a high reputation.

བོད་ཀྱི་སྣུན་དགའ་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཚ་ནས། ཁོ་ལ་མིང་ཚེན་པོ་ཡོད།

མིང་ཁུར་ནས། in the name of || This gift will be presented in the name of our whole class. ར་ཚོའི་འཛིན་གྲུ་ཡོངས་ཀྱི་མིང་ཁུར་ནས་ལེགས་སྐྱེས་འདི་འབྲུལ་རྒྱ་ཡིན།

མིང་རྟགས། signature || Put your signature here. ཁྱོད་ཀྱི་མིང་རྟགས་འདི་རུ་འཁོད།

མིང་ཐོ། list of names || I put the list of the students' names here. ངས་སློབ་མའི་མིང་ཐོ་འདི་རུ་བཞག།

མིང་འདོགས། to name || My father will name my son.

ངའི་ཨ་ཕས་ངའི་བུ་ལ་མིང་འདོགས་རྒྱུ་རེད།

མིང་མེད། anonymous, nameless || The anonymous letter threatened his life. འཕྲིན་ཡིག་མིང་མེད་དེས་ཁོའི་ཚོ་སྲོག་ལ་འཇིགས་སྐྱར་བསྐྱུལ།

མིང་ཚོག། word || How many words are in your vocabulary? ཁྱོད་ཀྱི་ཚོག་མཛོད་ནང་མིང་ཚོག་ག་ཚོད་ཡོད།

མིང་མཛོད། dictionary || This is a dictionary. འདི་ནི་མིང་མཛོད་ཅིག་རེད།

མིང་སྲིང། brother and sister || The brother and sister look a lot like each

other. མིང་སྲིང་གཉིས་ཀ་པན་ཚུན་ལ་ཉ་ཅང་འདྲ།
 མིད། to swallow || My throat was dry and it was hard to swallow.
 ངའི་མིད་ཐག་སྐྱམ་མ་ནས་མིད་དཀའ།
 མིད་པ། throat || My throat is sore. ངའི་མིད་པ་ན། I have a cold and my throat is
 sore. ང་ལ་ཚམས་པ་བྱུང་ནས་མིད་པ་ན།
 མིག་¹negative linking verb; ²not || ¹He's neither tall nor handsome.
 ཁོའི་གཟུགས་གཞི་རིང་རྒྱ་མེད་ལ་ཕོ་སྐོ་ཀྱང་མཚར་པོ་མེད། ²I'm not the killer, I'm
 innocent. ང་ལག་དམར་མིག་ ང་ལ་ཉེས་པ་མེད།
 མིན་ད། beside, except for, apart from || All the eggs are white except for
 two brown ones. སྦོང་ང་སྐྱུག་པོ་གཉིས་མིན་ད་སྦོང་ང་ཚར་མ་དཀར་པོ་རེད།
 མིའི་མཚན་ཉིད། human character || Human character is
 complicated. མིའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཉ་ཅང་རྙོག་འདྲ་བའོ།
 མིའི་རིགས། mankind || The history of mankind is several thousand years
 old. མིའི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྲག་འགའ་འགོར་ཡོད།
 མིའི་རིགས་ཀྱི་རིག་པ། anthropology || He will do a graduate degree in
 anthropology. ཁོས་མིའི་རིགས་ཀྱི་རིག་པ་འི་ཤེས་རམས་པ་འི་ཐོབ་ཐང་ལེན་རྒྱ་རེད།
 མིའི་གཤམ་ལུགས། human nature || Human nature is both good and evil.
 མིའི་གཤམ་ལུགས་ནི་བཟང་ངན་གཉིས་ཀྱིས་གྲུབ།
 མིས་བཟོས། man-made, artificial || Plastic is man-made. རྗེས་འགྲིག་ནི་མིས་བཟོས་ཡིན།
 མིས་བཟོས་འཁོར་སྐར། satellite || The satellite went into orbit this morning.
 དེ་རིང་སྐར་འཁོར་མིས་བཟོས་སུ་དཀར་འཁོར་ལ་མ་དུ་ལྷུགས།
 ལུ་གོ། famine || Many people starved to death during the famine.
 མི་མང་བོར་ལུ་གོའི་ཁྲིད་ནས་རྙོག་གས་ཤི་བཅས།
 ལུ་ཉིག་ pearl || This is a pearl necklace. འདི་ནི་ལུ་ཉིག་གི་སྐྱེ་རྒྱན་ཞིག་ཡིན།
 ལུ་སྤྲེགས་པ། pagan, heretic || That pagan does not believe in Buddhism. ལུ་
 སྤྲེགས་པ་དེས་ནང་བསྟན་ལ་དད་པ་མི་བྱེད།
 ལུ་མཐའ་བྲལ། endless, boundless || The ocean is boundless. རྒྱ་མཚོར་ལུ་མཐའ་བྲལ།
 ལུ་འབྲེལ། in sequence || Please do these actions in sequence.
 ལས་འགུལ་འདི་དག་ལུ་འབྲེལ་གྱིས་སྐྱབས།
 ལུག་སྐྱོབ། poverty alleviation || The government has spent a lot of money
 on poverty alleviation. སྲིད་གཞུང་གིས་ལུག་སྐྱོབ་བྱེད་པར་གྲོན་དུལ་མང་བོ་བཏང།
 ལུག་ཤི། death caused by famine || Death caused by famine is rare in China
 today. ད་སྐབས་ཀྱང་གོར་ལུག་ཤི་འབྱུང་བ་ཉ་ཅང་དཀོན།
 ལུན་ནག་ darkness, dimness || After the sun set darkness came to the earth.

ཉི་མ་རྒྱབ་རྗེས། ས་གཞི་ལ་ལྷན་ནག་འབྲིབ་ས།
 ལུང་། ¹to chew on; ²at the same time || ¹I want to chew on a piece of dry
 beef. ངས་སྐྱམས་ཤུགས་པོ་ལེབ་མོ་ཞིག་ལྷན་ན་འདོད། ²She sang and watched the
 animals at the same time. ཁོ་མོས་ལྷུགས་འཚོ་བའི་ལུང་ལ་སྒྲུ་བྲངས།
 མེ། fire || I made a fire with coal. ངས་རྫོས་མེ་ལ་བྲས།
 མེ་འཁོར། train || I must catch the train at ten o'clock this morning. དེ་རིང་
 ལྷ་རྩེའི་རྒྱ་ཚོང་ཁ་འཁོར་གྱི་རྗེས་ལ་འཕེས་པར་རྒྱ་ཚོང་དགོས།
 མེ་འཁོར་འབབ་ཚོགས། train station || The train station is near the bus station.
 མེ་འཁོར་འབབ་ཚོགས་དེ་རྒྱ་ལྷོ་འཁོར་ས་ཚོགས་དང་ཉེ།
 མེ་གོ། U.S.A. / America || English is spoken in America.
 ཨ་མེ་རི་ཁ་རུ་དབྱིན་སྐད་སྐོ།
 མེ་སྒྲུགས། artillery, cannon || After the battle the cannon were quiet.
 འབབ་འཕྲུག་གི་རྗེས་ནས། མེ་སྒྲུགས་ལ་གྲགས་རྒྱ་མེད།
 མེ་བྱེ། flame || The flame shot into the night sky. མེ་བྱེ་མཚན་མོའི་དགྲུང་ལ་འཕྱར།
 མེ་ཉླ། flower || That flower smells nice. མེ་ཉླ་དེའི་རྩི་མ་ཞིག།
 མེ་ཉླ་ཐོང་བ། wreath || We put a wreath of flowers in the temple this
 morning. དེ་རིང་ལྷ་རྩེ་ལས་མེ་ཉླ་གི་ཐོང་བ་ཞིག་དགོན་པའི་ནང་དུ་བཞག།
 མེ་སྟག་spark || The spark ignited the gasoline. མེ་སྟག་གིས་རྒྱ་ལ་སྐྱུ་མེ་མེ་བསྐོན།
 མེ་མདའ། gun || These bullets are for this gun. མདའ་འདི་དག་ནི་མེ་མདའ་འདིའི་ཡི་ན།
 མེ་དཔུང། flame, fire || I threw water on the fire to put it out.
 ངས་མེ་དཔུང་གསོད་ཚེད་དུ་ཚུ་བྲུགས།
 མེ་འོད། flame, blaze || The flame died out. མེ་འོད་ཉུང་མས་བཟ།
 མེ་རི། volcano || Hawaii has many volcanoes. ལྷ་བླེ་དབྱིས་ན་མེ་རི་མང་བོ་ཡོད།
 མེ་རོ། cinder, ash || Cinders covered the ground near the furnace. བབ་
 ཀའི་མཐའ་ལ་མེ་རོ་ཡིས་ཁེངས།
 མེ་ལ་ཤོར། to catch fire, to be burned || The house caught on fire and
 burned down. ཁང་བ་མེ་ལ་ཤོར་ནས་རྩ་བ་ནས་འཚོགས།
 མེ་འོང། mirror || A mirror shows reflections. མེ་འོང་ལས་སྣང་བརྟན་འཚར།
 མེ་ཤིང། firewood || The firewood burned quickly. མེ་ཤིང་མགྲོགས་མོས་འབབ།
 མེ་ཤུགས། heat || Coal gives off much heat when burned.
 རྫོས་ལ་འབབ་ཚེ་མེ་ཤུགས་ཚེན་བོ་སྟེར།
 མེ་ཤུགས་འཕུར་མདའ། rocket, missile || The rocket struck its target. མེ་ཤུགས་འཕུར་
 མདའ་དམིགས་འབེན་ལ་ཕོག།
 མེ་ཤུགས་འཕུར་མདའ། missile || The plane fired a missile. གན་མ་གྲུས་མེ་ཤུགས་འཕུར་

མདེལ་ཞིག་འཕངས།

མེད། negative existential verb, there is not, there was not || There is not one person in our classroom who can speak

French. ར་ཚོའི་སློབ་ཁང་དུ་གྲོ་སྐྱོད་བཤད་བྱེད་མཁུག་གི་མི་གཅིག་ཀྱང་མེད།

མེད་པར་བཟོ། ¹to destroy; ²to alleviate/eradicate || ¹To build is better than to destroy. མེད་པར་བཟོ་བ་ལས་འཇུགས་སྐྱོད་བྱས་ན་དགའ། ²He wishes to alleviate poverty. ཁོས་དབུལ་ཕོངས་མེད་པར་བཟོ་འདོད།

མེར། to be full of || The glass is full of water. དཀར་ཡོལ་ནང་དུ་ཚུ་མེར།

མེས་རྒྱལ། motherland || We love our motherland. ར་ཚོར་རེད་མེས་རྒྱལ་ལ་དགའ།

མེས་པོ། grandfather, ancestor || My grandfather celebrated his eightieth birthday yesterday. ཁ་སང་རའི་མེས་པོས་ཤུ་སྟོད་བྱས།

མོ། female || Female and male should be equal. ཕོ་མོ་གཉིས་འདྲ་མཉམ་ཡིན་པར་འོས།

མོ་རྒྱུད། single woman || She was a single woman until she was forty.

ཁོ་མོ་ལོ་བཞི་བཅུ་ལ་འབུད་རེག་བར་དུ་མོ་རྒྱུད་ཡིན།

མོ་ནད། gynecological disease || She suffers from a gynecological disease.

ཁོ་མོ་ལ་མོ་ནད་ཅིག་གིས་མནར།

མོ་ལོ། woman's age || What is that woman's age? སླེས་མ་དེ་མོ་ལོ་ག་ཚོད་ཡིན།

མོ་གསར། young girl || That young girl has not yet been to school. མོ་གསར་དེ་ད་རུང་སློབ་གྲྭ་ལ་སོང་མེད།

མོ་བླ། goddess || I don't know the name of that goddess.

ངས་མོ་བླ་དེའི་མིང་མི་ཤེས།

མོག་dim || It's dim, turn on the light. བཅས་ལྡོག་མོག་པས་སློབ་ཁྲིམ་ཁྲིམ་ཅིག

མོག་མོག་¹stuffed dumplings; ²dim, misty || ¹He cooked stuffed dumplings for supper. ཁོས་དགུང་ཟས་ལ་མོག་མོག་གཡོ་སྐྱོལ་བྱས། ²It was very misty early this morning. དེ་རིང་སྔ་མོར་ནམ་ལྗང་ཅང་མོག་མོག་རེད།

མོད་པོ། abundant, plentiful || Grass and water are abundant here.

འདི་རུ་རྩ་ཚུ་མོད་པོ་ཡོད།

མོད་ལ། at the same time, meanwhile || I'm going to college, meanwhile, I am learning English in my spare time.

ང་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོར་འགྲིམ་པའི་མོད་ལ། ཁོམ་པའི་དུས་སུ་དབྱིན་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད།

མོས། to like, to be interested in, to admire || I'm interested in improving my English. ར་རང་གི་དབྱིན་ཡིག་ཇི་དགའ་གཏོང་བར་མོས།

མོས་གུས། respect || I have no respect for dishonest people.

མི་གྲུ་ཅན་ལ་ངས་མོས་གུས་མི་བྱེད།

ལྟངས། mourning, grief || They are observing a period of mourning.

ཁོ་ཚོས་དུས་རྒྱབ་ས་ཤིག་ལ་ལྟངས་བྱས།

ལྟངས། peep || Don't peep through the window. རྐྱེན་ལུང་ལས་ལྟངས་ལྟ་མ་བྱེད།

ལྟ་གྲུ། seedling, sprout || The young seedling needed water.

ལྟ་གྲུ་གསར་བ་ལ་རྒྱ་དགོས་བྱུང།

ལྟ་གྲུ་འབྲས། to sprout, to germinate || The wheat we planted some days ago has sprouted. ཉིན་འགའི་སྡོན་ངོ་ཚོས་བཏབས་པའི་གོ་ལ་ལྟ་གྲུ་འབྲས།

ལྟ་གྲུ། ¹to saunter, to ramble; ²to shake || ¹Let's go ramble outside for a few hours. ར་ཚོ་སྐོར་རུ་རྒྱ་ཚོད་འགའ་ལ་ལྟ་གྲུ་གསར་འགྲོ། ²He will shake his shoulders when

he doesn't know the answer. ཁོས་ཙམ་ལན་སྟེར་མི་ཤེས་པའི་རྒྱབ་ས་ལ་དཔུང་བ་ལྟ་གྲུ་གྲིད།

ལྟ་རྒྱ། fast, rapid, swift || That horse runs fast. རྟ་དེ་རྒྱ་གསལ་བ་ལྟ་རྒྱ།

ལྟ་རྒྱ་སྐྱོད། fast march, going quickly || The army unit did a fast march for an hour. དམག་དཔུང་གིས་རྒྱ་ཚོད་གཅིག་ལ་ལྟ་རྒྱ་སྐྱོད་བྱས།

ལྟ་རྒྱེ་བ། emergency aid, first-aid || The doctor gave the accident victim first-aid. ལྷན་པས་ཚག་སྐོ་བེབས་མཁན་ལྟ་རྒྱེ་བ་བྱས།

ལྟ་རྒྱ་མགྲོགས་གཞུང་ལམ། highway || Where does this highway lead?

ལྟ་རྒྱ་མགྲོགས་གཞུང་ལམ་འདི་གང་ལ་འབྲེན་ཡོད།

ལྟ་རྒྱ། quickly || Let's walk quickly or we will be late.

ར་ཚོ་ལྟ་རྒྱ་དུ་འགྲོ་དང་དེ་མིན་ངོ་ཚོ་འབྲི་རྒྱ་རེད།

ལྟ་རྒྱ་ལོར། rapidly, quickly || I walked quickly to class.

ང་སྐོབ་ཁྲིད་ལ་ལྟ་རྒྱ་ལོར་མོང།

ལྟ་རྒྱ་ཚད། speed || What is the speed of an airplane?

གནམ་གྲུ་ཁིག་གི་ལྟ་རྒྱ་ཚད་ག་ཚོད་ཡིན།

ལྟ་ལུ། ¹to spy; ²to roam, to saunter || ¹Don't spy on my activities! རའི་བྱ་སྤྱོད་

ལ་མ་ལྟ་ལུ། ²Before he was fifteen he roamed about the countryside. ལོ་བཅོ་

ལྷ་ལ་མ་འོན་ཤོང་། ཁོ་གོང་གསེབ་ལ་ལྟ་ལུ།

ལྟ་ལ་མ། spy || The spy was executed. ལྟ་ལ་མ་སྲོག་ཁྲིམས་ལ་ལྟ་ལུ།

ལྟ་ལ་ཁིབ། reconnaissance, investigation || The army spy made a reconnaissance of the area. དམག་དཔུང་གི་ལྟ་ལ་མས་ལུ་ལུ་གྲུ་དེ་ལ་ལྟ་ལ་ཁིབ་བྱས།

ལྟ་ལ་ཁིབ་བྱེད་པ། to reconnoiter || We will reconnoiter the enemy's position tomorrow evening. སང་ཉིན་དགོང་མོར་ང་ཚོས་དགུ་དམག་གི་གནས་གཞི་ལ་ལྟ་ལ་ཁིབ་བྱེད་རྒྱ་

ཡིན།

ལྟོང། (ལྟང། ལྟངས། ལྟོངས།) to experience, to undergo, to taste || Have you experienced living in another culture?

ཁྱོད་ཀྱིས་རིག་གནས་གཞན་ཞིག་གི་ཁྲོད་ནས་འཚོ་བ་རོལ་ཞེས་ཁྱོད་།
ཁྱོད་ཚོར། experience, feel || What did you feel when you went home after a
long absence?

ཁྱོད་ཡུལ་དང་ཡུན་རིང་བོར་ཁ་བལ་ནས་ཕྱིར་ལོག་སྐབས། ཁྱོད་ལ་ཁྱོད་ཚོར་ཅི་ཞིག་སྤྲིས།
ཁྱོས། to be drunk/intoxicated, to be delighted || I am delighted now that
Spring has come. དབྱིད་ཀ་སྤོངས་པས་ང་ཡི་ཡིད་སེམས་ཁྱོས།
དམག་ army, soldier || The army marched for two days.

དམག་གིས་ཉིན་གཉིས་ལ་དམག་སྐྱོད་བྱས།
དམག་ཁྲིམས། martial/military law || Because of instability martial law was
declared. བརྟན་འཇགས་མིན་པར་བསམས་ནས་དམག་ཁྲིམས་བསྐྱབས།
དམག་འཁྲུག་ war, warfare || He fought in the last war. ཁོ་ཐེངས་སྔོན་མའི་དམག་འཁྲུག་ཏུ
ཞུགས།

དམག་གྲུ། war ship, naval vessel || The war ship sailed into the harbor.
དམག་གྲུ་མཚོ་ཁུག་ལ་འཇུག་སྐྱོད་བྱས།

དམག་འགྲེད། to start war || I don't want to start war, I want to encourage
peace. ང་དམག་འགྲེད་པར་མི་དགལ། ངས་ཞི་བདེ་ལ་སྐྱེལ་འདེད་བྱེད་འདོད།

དམག་ཆས། military equipment || Tanks and rockets are military
equipment. ཐན་ཁེ་དང་མེ་ཤུགས་འཕུར་མདའ་གཉིས་ནི་དམག་ཆས་ཡིན།

དམག་སྒྲོབས། armed force, military strength || The army's military strength
was increased with some new tanks.

དམག་དཔུང་གི་དམག་སྒྲོབས་ཐན་ཁེ་གསར་བ་འགའ་ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་དྲག་ཏུ་སོང།
དམག་འཐབ། warfare || Warfare raged for two years. དམག་འཐབ་ལོ་གཉིས་ལ་བསྐྱེད།

དམག་དོན་པ། military strategist || He works as a military strategist for the
army. ཁོས་དམག་དཔུང་གི་དམག་དོན་པ་བྱས་ནས་བྱ་བ་སྐྱོད།

དམག་དཔུང། military force || The newly trained army was a powerful
military force. སྐྱོད་བརྒྱུ་གསར་བ་ཐོབ་པའི་དམག་དཔུང་དེ་དམག་དཔུང་དྲག་པོ་ཞིག་ཡིན།

དམག་དཔོན། military officer || He was a military officer before he
retired. ཁོ་ལས་འཇུར་མ་བྱས་གོང་དམག་དཔོན་ཞིག་ཡིན།

དམག་དཔོན་ཆེན་མོ། general || When did the general obtain his
position? དམག་དཔོན་ཆེན་མོ་དེ་ལ་ཁོ་འི་གོ་གནས་ནམ་ཚེ་དེ་བོག།

དམག་སྤྱི། commander-in-chief, generalissimo || He was the commander-in-
chief of our forces. ཁོ་ནི་སྔོན་ཚད་ཚོའི་དམག་དཔུང་གི་དམག་སྤྱི་ཡིན།

དམག་སྤྱི་ཁང། military headquarters || I found the general in the military
headquarters. ངས་དམག་སྤྱི་ཁང་དུ་དམག་སྤྱི་ལྟོད།

དམག་སྦྱོང་། military training/drill || The military training lasted for four months. དམག་སྦྱོང་རྒྱ་བཞི་འི་རིང་ལ་བྱས།
 དམག་རྩལ། military drill || After the military drill the soldiers were given a ten day holiday. དམག་རྩལ་སྦྱོང་བཟང་གི་རྗེས་སུ་དམག་མི་ལ་ཉིན་བཅུ་འི་གནང་བ་བྱིན།
 དམག་འདད་ཅན། warlord || He was a warlord in Northwest China before Liberation. བཅོངས་འགྲོལ་སྡོན་ལ་ཁོ་ཉི་གུང་གི་འི་རྒྱབ་བྱང་གི་དམག་འདད་ཅན་གྱི་སྤྱི་དཔོན་ཞིག་ཡིན།
 དམངས་ཀྱི་སློང་ཕྱོགས། public opinion || Newspapers seek to inform public opinion. ཚོགས་པར་གྱིས་དམངས་ཀྱི་སློང་ཕྱོགས་སློབ་ཀྱི་འཚོལ།
 དམངས་ཁོང། folk || He collected folk songs from among the folk for ten years. ཁོས་ལོ་བཅུ་འི་རིང་ལ་དམངས་ཁོང་དུ་དམངས་སྐྱ་བསྐྱེ་ལེན་བྱས།
 དམངས་ཁོང་རིག་རྩལ། folk art || He collects folk art. ཁོས་དམངས་ཁོང་རིག་རྩལ་འཚོལ་སྐྱེད་བྱེད།
 དམངས་ཁོང་རིག་རྩལ་བ། folk artist || He is a famous folk artist because of his paintings. ཁོའི་སྐྱེམ་ཚོན་རི་མོའི་སྐབས་ཀྱིས་ཁོ་ཉི་དམངས་ཁོང་རིག་རྩལ་བ་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན།
 དམངས་སྒྲུ། folk song, ballad || I can sing only one folk song. ངས་དམངས་ཁོང་སྒྲུ་དབྱེད་སྒྲུ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་ལེན་མི་ཤེས།
 དམངས་དོན། public/civil affair || The public affair was attended by hundreds of people. དམངས་དོན་གྱི་ཁོང་དུ་མི་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་ཞུགས།
 དམངས་སློང། civil, public || The park is a public place. སྤྱིང་ཀའི་དམངས་སློང་ས་ཆ་ཞིག་ཡིན།
 དམངས་གཙོ། democracy, democratic || Democracy is one form of government. དམངས་གཙོ་ནི་དབང་སྐྱུར་གྱི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡིན།
 དམངས་གཙོའི་སྤྱི་མཐུན། democratic republic || Have you been to the People's Democratic Republic of Korea? ཁྱོད་ཅན་གོ་དམངས་གཙོའི་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་འགྲོ་བྱུང་ངམ།
 དམངས་གཙོའི་མི་སྣ། democrats, democratic element || The democrats had much political power. དམངས་གཙོའི་མི་སྣ་ལ་སྲིད་སྲུགས་ཆེན་པོ་ཡོད།
 དམངས་སྲིད། civil administration || The Civil Administration is responsible for helping people during earthquakes. ས་འགྲུལ་ཁོང་མི་དམངས་ལ་རོགས་སྐྱོར་བྱེད་པར་དམངས་སྲིད་གྱིས་འགན་ལེན།
 དམན། inferior || That product is of inferior quality. ཐོན་རྗེས་དེའི་སྤྱི་ལོ་ལ་དམན།
 དམན། to be inferior || I'm not inferior to you. ང་ཁྱོད་ལས་མི་དམན།
 དམལ། low, inferior || He treats his staff as though they were very inferior to him. ཁོའི་ལག་གཞི་གཞི་ཚོ་ཁོ་ལས་ཅ་ཅང་དམལ་རུང་ཁོས་ཁོ་ཚོ་ལ་སྐྱེ་ལེན་བྱས།

དམའ་འབེབས། degradation, humiliation, insult || He endured the degradation without a word of complaint. ཁོས་འཕང་ར་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱས་པར་དམའ་འབེབས་ལ་བཟོད་བསྟན་བྱས། Ignore insults and feel better. དམའ་འབེབས་ཀྱི་ཚོག་ལ་སྣང་མེད་བྱས་ཚེ་ཚོར་བ་ཇི་བཟང་ཡིན།

དམའ་རིམ། low level, primary || My knowledge of English is still at a low level. རའི་དབྱིན་ཡིག་གི་རྒྱ་ཚད་ད་དུང་དམའ་རིམ་ཞིག་ཏེ་ཡོད།

དམའ་རིམ་སློབ་གྲྭ། primary school || My daughter is in primary school. རའི་བུ་མོ་དམའ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ན་ཡོད།

དམའ་ས། low position, low-lying area || The river is in a low-lying area. རྒྱ་བོ་དེ་དམའ་ས་ན་ཡོད།

དམར། red || The sky was red at dusk. ས་སྐྱུག་གི་ནང་དུ་ནམ་མཁའ་འདྲི་དམར།

དམར་ཁྲིད། teaching by practice, demonstration || His most powerful teaching was teaching by practice. ཁོའི་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་ལྷན་སུ་ཆེ་ཤོས་ནི་དམར་ཁྲིད་ཡིན།

དམར་རོ། bad omen || I said a prayer to counteract the bad omen. རས་གསོལ་བ་བཏབས་ནས་དམར་རོ་བསྐྱོག།

དམར་མཚོད། sacrifice of killing an animal || The sacrifice of killing an animal is done once a year for the mountain god. གཤི་བདག་ལ་ལོ་རེར་དམར་མཚོད་བཅུ་གཅིག་པེ་བྱེད།

དམར་ཇེན། raw, naked, exposing || He ran naked out of the building into the cold night air. ཁོ་ལུས་དམར་ཇེན་དུ་ཁང་བརྟེན་ནས་ཕྱིར་བུད་དེ་མཚན་མོའི་ནམ་ཟུག་འཕྲུག་པོའི་ནང་དུ་བརྒྱུགས།

དམར་དྲི། smell of blood || The smell of blood was everywhere in the slaughterhouse. བཟུང་རའི་ནང་དུ་དམར་དྲི་གང་སར་འབྱུལ།

དམར་འཛིང། hand to hand combat || After they ran out of bullets they fought hand to hand combat. ཁོ་ཚོ་ལ་བོ་འཕྲུ་མདེལ་ཚར་ཇེས། ཁོ་ཚོས་དམར་འཛིང་བྱས།

དམར་གསོད། slaughter, murder, massacre || The sudden attack resulted in a massacre of the civilian population. འཕྲུལ་ཚོལ་གྱིས་མི་མེར་ལ་དམར་གསོད་ཚེན་པོ་བཏང།

དམིགས། to be aimed at, to consider || Your question seems to be aimed at me. ཁྱོད་ཀྱི་དྲི་བ་དེས་ང་ལ་དམིགས་ཡོད་པ་འདྲ།

དམིགས་དོན། aim, purpose || What is the purpose of your question? ཁྱོད་ཀྱི་འདྲི་ཚོག་གི་དམིགས་དོན་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།

དམིགས་འབེན། target, goal || Our company's goal is to increase profits. ང་ཚོའི་ཀྱང་ཟེའི་དམིགས་འབེན་ནི་ཁོ་སློབ་འདེགས་རྒྱ་དེ་ཡིན།

དམིགས་ཚད། target, goal || Our target this year is to increase production by ten percent. དེ་ལོར་ངའི་དམིགས་ཚད་ནི་ཐོན་ཚད་བརྒྱ་ཚད་བཅུ་ཡིས་ངེ་མཐོང་གཏོང་རྒྱུ་དེ་ཡིན།

དམིགས་ལུལ། goal, aim || What is the goal of life? མི་ཚོའི་དམིགས་ལུལ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།

དམིགས་སུ། destination || It will take me two days to reach my destination.

ང་དམིགས་སར་འབྱོར་བར་ཉིན་གཉིས་དགོས།

དམིགས་བསལ། exception, specialty || There is an exception to nearly every rule. སྤྲིག་སྒོལ་རེ་རེ་ལ་ཉ་ལམ་དམིགས་བསལ་ཞིག་ཡོད།

དམུ་ཚོད། barbaric, savage || His attack on the much weaker man was completely barbaric. ཁོས་མི་དེ་བས་གཉེན་རྒྱུ་ལ་ཚོལ་བ་ནི་དམུ་ཚོད་ཤར་སྟག་རེད།

དམུ་ནོ། foolish, stodgy, dull || The stodgy man does not have a good time at parties. མི་དམུ་ནོ་པོ་དེ་ལ་སྤྲོ་ཚོགས་ལས་སྤྲིད་པོ་མ་བྱུང།

དམུར། to chew, to gnaw || The dog gnawed on the bone. བྱི་དེས་རུས་བཤེད་དམུར།

དམེ། ¹polluted, filthy; ²internal strife/murder || ¹He didn't want to swim in the polluted river. ཁོ་ཚུ་བོ་དམེ་བཙོག་དེའི་ནང་དུ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་བྱེད་མ་འདོད། ²Internal strife occurred in the tribe. ཚོ་བ་ལ་ནང་དམེ་བྱུང།

དམོད། to blame, to scold || The teacher will scold us if we come to class late. ང་ཚོ་སྤོང་བའི་དུ་རྒྱུ་ལ་སུ་ལུས་ཚེ་དགོ་རྒྱུ་སྤོང་ཚོལ་དམོད་རྒྱུ་རེད།

དམོད་པ། curse, blame, abuse || I don't care about your abuse, just please speak quietly. རྐང་ཆེ་ལུ་བ་དུ་ཤོད། ངས་ཁྱེད་ཀྱི་དམོད་པ་ལ་སྐར་བ་མི་འཛིན།

དམོད་ཚོག་incantation || The monk chanted an incantation.

བཙུན་པས་དམོད་ཚོག་བོར།

དམུལ་ཁམས། hell || Where is Hell and where is Heaven?

དམུལ་ཁམས་དང་བདེ་བ་ཅན་ནི་གང་ན་ཡོད།

མ། wound || I washed the wound with hot water. ངས་རྒྱ་ཚོན་དེས་མ་ཁ་ཁ་བུ་སྟུག་

མ་དགོས། bandage || I need a bandage for my wound.

ངའི་མ་ཁ་ལ་མ་དགོས་ཤིག་དགོས།

མ་ཚུ། Yellow River || The Yellow River flows into the ocean in Shandong Province. མ་ཚུ་ཅན་ཏུ་ཁོང་ཚོ་ནས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་འབབ།

མ་བྲ། peacock || I was surprised to find a peacock in my flower garden.

ངའི་མེ་ཏོག་ལྷུ་མ་རའི་ནང་མ་བྲ་བྱ་ཞིག་ཡོད་པ་མཐོང་ནས་ང་ལ་ཡ་མཚན་སྤྲེལ།

མ་རོ། scar || The knife wound healed but left a red scar.

གྲིའི་མ་ཁ་ལོས་ཀྱང་མ་རོ་དམར་བོ་ཞིག་ལུས།

མ་གསོ། to cure a wound || The doctor said he could cure his wound. སྤོན་པས་བཤད་ན་ཁོས་ཁོའི་མ་གསོ་བྱུང་བཟེད།

མང། foundation, base || What is the foundation of your theory?

ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་གཞུང་གི་མང་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།

མང་རྩོ། foundation stone || Last week we laid the foundation stone of the

house we are building. གཞུང་འཁོར་སློན་མར་ངཚོས་ལས་བཞིན་པའི་ཁང་བའ་མང་རྩོ་བཏིངས།

མང་གཞི་འདིང་མཁམ། founder, originator || Who is the founder of Buddhism?

ནང་བསྟན་ཚེས་ལུགས་ཀྱི་མང་གཞི་འདིང་མཁམ་ནི་སུ་ཡིན།

མང། marvelous, wonderful || What you said is very wonderful. ཁྱོད་ཀྱིས་སྐད་

ཆ་བཤད་པ་དེ་ཉུང་མང།

མང་དུ་བྱུང། outstanding, marvelous, wonderful || What a marvelous speech

he gave! ཁོས་གནང་བའི་གཏམ་བཤད་ནི་ཅི་འདྲའི་མང་དུ་བྱུང་བའལ་ཨང།

མས། to be injured, to be wounded || He was wounded in the

battle. འབབ་འཇུག་ཁྲོད་ཁོ་ལ་མས་ཕོག།

མས་སློན། injury || Please let me treat your injury. ངས་ཁྱོད་ཀྱི་མས་སློན་ལ་སྐྱན་གསོ་བྱ།

མས་མ། wounded/injured person || Please take this wounded person to the

hospital now. མས་མ་འདི་ད་ལྷ་སྐྱོན་ཁང་དུ་འཁྲིད་རོགས།

མི། (མི། མིས།) to dream || I dreamed I saw my parents last night.

མདང་དགོང་ངས་མི་ལམ་དུ་ཕམ་མཐོང་བ་མིས།

མི་ལམ། dream || I can't tell you about my dream because I can't

remember it. ངས་རང་གི་མི་ལམ་མི་དྲན་པས་ཁྱོད་ལ་བཤད་མི་བྱུབ། What do dreams

really mean? མི་ལམ་གྱིས་ངོ་མས་དོན་ཅི་ཞིག་མཚོན་པ་ཡིན།

མི་ལམ་འཇུགས། to have a nightmare || I had a nightmare and awoke

screaming. ང་ལ་མི་ལམ་འཇུགས་པ་དང་དངངས་སྐད་ཅིག་ལས་སང།

མིག་པ། hoof || The horse's front right hoof was caught in the wire fence.

རྟ་དེའི་ལག་པ་གཡས་མའི་མིག་པ་ལུགས་ཤིའི་ནང་དུ་ཚུད།

མིག་མེད་དུ་གཏོང། to wipe out, to destroy completely || We will try to wipe

out all polio in the next two years.

ངཚོས་རྗེས་མའི་ལོ་གཉིས་ནང་བྱིས་པའི་སྤྱིད་ནད་མིག་མེད་དུ་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན།

མོ་འདྲེབས། plow and sow || Tomorrow we will plow and sow our

fields. སང་ཉིན་ངཚོས་སཞིང་ལ་མོ་འདྲེབས་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།

མོ་ལྷུགས། plowing animal || The yak is used as a plowing animal. གཡམ་གྱི་

ལྷུགས་ལ་བཤོལ།

མོ་མ། grandmother || She became a grandmother last year with the birth

of her first grandchild. ན་ནིང་ཁོ་མའི་ཚབ་བོག་མ་སྐྱེས་ནས་ཁོ་མོ་མ་ལ་གྱུར།

མོ་ཞིང། arable field, farmland || Most of the land here is not pasture, it's

farmland. འདི་གའི་ས་ཁྲོན་མང་ཆེ་ཤོས་ནི་རྩ་མེན་པར་རྫོ་ཁིང་ཡིན།
 རྫོ་ལས། tillage || Tillage in this area has already started.
 དུལ་གྱུ་འདིའི་རྫོ་ལས་འགོ་བརྒྱུ་མས་ཟེན།
 རྫོ་ག་helmet || The motorcycle rider wore a red helmet. སྤྲུག་སྤྲུག་འཁོར་ལོ་ལ་
 བསྐྱོན་མཁན་དེས་རྫོ་ག་དམར་བོ་ཞིག་གྲོན།
 རྫོ་ངས། to be ignorant || I'm ignorant about modern economic theory.
 ད་དེང་སྐབས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་རིག་གཞུང་ལ་རྫོ་ངས།
 རྫོ་ངས་རྒྱ། foolish, idiot || I was angry when he called me an idiot.
 ཁོས་ང་ལ་རྫོ་ངས་རྒྱ་ཞེས་བོས་པ་ནང་འཚོག་པ་རྩོས་བྱུང།
 རྫོ་ངས་དད། ¹mystery; ²blind faith || ¹Religion is a mystery to most people.
 མི་མང་ཆེ་ཤོས་ལ་མཚོན་ན་རྫོ་ངས་དད་ཡིན། ²He has blind faith in the
 Buddha. ཁོས་སངས་རྒྱུ་ལ་རྫོ་ངས་དད་བྱེད།
 རྫོ་ངས་པ། stupid, ignorance || Some people suffer from ignorance about
 what is important. ཅི་ཞིག་གལ་ཆེ་བ་ལ་རྫོ་ངས་ནས་མི་ལ་གས་ཀྱིས་སྤྲུག་རྒྱུང།
 རྫོ་ངས་ཚོད། blind guess || Although his prophesy was a blind guess, it was
 correct. ཁོའི་ལུང་བསྟན་ནི་རྫོ་ངས་ཚོད་ཅིག་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ལུང་བསྟན་དེ་འགྲིག་མོད།
 ཚོད། (རྫོ། རྫོ་ས། རྫོ་ས།) to plow || I plowed the field this morning. དེ་རིང་སྤྲོད་
 ངས་ས་ཁིང་རྫོ་ས།
 རྒྱུང། to stretch || After I awoke I stretched in bed, and then stood up. གཞིང་
 ལས་སང་རྗེས། ངས་མལ་ཁྲིའི་སྤོང་རྒྱང་ལག་རྒྱུང་ཁིང་དེ་རྗེས་མལ་ལས་ལངས།
 རྒྱར། beard || He has a heavy beard. ཁོ་ལ་སྤྲུར་སྤྲུག་བོ་ཞིག་ཡོད།
 རྒྱག་darkness || He could see nothing in the darkness of the night.
 མཚན་རྒྱག་གི་ནང་དུ་ཁོས་ཅི་ཡང་མཚོང་མ་བྱུབ།
 རྒྱག་རུམ། thick darkness || The light cut through the thick darkness of the
 room. འོད་ཟེར་གྱིས་ཁང་བའི་ནང་གི་རྒྱག་རུམ་བཅོལ།
 རྒྱད། the lower part || The lower part of the tree had been chewed on by
 goats. རྒྱད་བོའི་རྒྱད་ལ་ར་མས་དལུང།
 རྒྱད་ཤོས། skirt, clothing for lower part of body || Her skirt was made of
 cotton. ཁོ་མོའི་རྒྱད་ཤོས་ནི་མིང་བལ་གྱིས་བཟོས།
 རྒྱད་རྒྱུད། lower part || The lower part of the house was made of bricks.
 ཁང་བའི་རྒྱད་རྒྱུད་ནི་སོ་ཕག་གིས་བཟོས།
 རྒྱད་ཆ། the second of two parts, lower part || Have you read the second of
 the two parts of his history of Europe?
 ཁོའི་ཡོ་རོབ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱད་ཆ་ཁྱོད་གྱིས་ཨེ་བལྟགས།

སྤྲོད་འཚོང་མ། whore, prostitute || The prostitute became infected with a sexual disease. སྤྲོད་འཚོང་མ་ལ་རེག་ནད་འགོས།

སྤྲོད་ར། calumny, slander || Slander is made by people who themselves are despised. སྤྲོད་ར་ནི་རང་ལ་སྤྲོད་ཚུང་བེབས་པའི་མིའི་སྤྲོད་བཞིག་ཡིན།

སྤྲོན། ¹medicine; ²to be useful || ¹That medicine is expired. སྤྲོན་དེ་དུས་ལས་བཟང་ལ།
²His advice is useful for you to achieve your goals. ཁོའི་ཁ་ཏཱ་ནི་ཚིལ་གྱི་དམིགས་ལུ་ལ་འགྲུབ་པར་སྤྲོན།

སྤྲོན་ཁང། hospital || He died without ever going to a hospital.
ཁོ་སྤྲོན་ཁང་དུ་འགྲོ་མ་ཚུངས་པར་ཚོ་ལས་འདས།

སྤྲོན་ཁབ། injection || The injection infected his arm.
སྤྲོན་ཁབ་བརྒྱབ་པ་ལས་ཁོའི་དཔུང་བ་བརྒྱགས།

སྤྲོན་གྱི་མཐུ། efficiency of medicine || The efficiency of the medicine is very high. སྤྲོན་གྱི་མཐུ་ཉ་ཅང་ཆེ།

སྤྲོན་བཅོས། medical care, medical treatment || Have you received medical treatment for your illness? ཚིལ་གྱིས་ཚིལ་གྱི་ནཚ་ལ་སྤྲོན་བཅོས་བྱེད་དུ་མི་བཟུག།

སྤྲོན་བཅོས་ཁང། clinic || The clinic was near the road. སྤྲོན་བཅོས་ཁང་རྒྱ་ལམ་དང་ཉེ།

སྤྲོན་བཅོས་མི་སྣ། medical personnel || That hospital has twenty-four medical personnel. སྤྲོན་ཁང་དེ་ན་སྤྲོན་བཅོས་མི་སྣ་ཉེར་བཞི་ཡོད།

སྤྲོན་ཚས། medical equipment || The new medical equipment improved medical care in the local area.
སྤྲོན་ཚས་གསར་བའི་ས་གནས་སྤྲོན་བཅོས་ཇི་ལེགས་སུ་བཏང།

སྤྲོན་ཚ། liquid medicine || Take two drops of this liquid medicine just before you go to bed. ཚིལ་མ་ཉལ་གོང་སྤྲོན་ཚ་བེབས་ཚུ་གཉིས་སྤྲོད།

སྤྲོན་ཐུག། dosage, dose || What dosage of this medicine should I take everyday? ཉིན་རེར་སྤྲོན་འདི་ངས་སྤྲོན་ཐུག་ག་ཚོད་བཏུང་དགོས།

སྤྲོན་པ། doctor, physician || My village does not have one doctor. ང་ཚོའི་སྤྲོད་ལ་སྤྲོན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད།

སྤྲོན་དཔུད་མཁས་པ། diagnostic specialist || That doctor is a diagnostic specialist. སྤྲོན་པ་དེ་ནི་སྤྲོན་དཔུད་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན།

སྤྲོན་སྦྲོར། compound of medicine || This substance is a compound of medicine that can treat several illnesses.

རྩ་ས་འདི་ནི་ནཚ་མང་པོ་གསོ་བྱུང་པའི་སྤྲོན་སྦྲོར་ཞིག་ཡིན།

སྤྲོན་སྦྲོར་ཁང། pharmacy || The Tibetan Medicine pharmacy smells nice.
བོད་སྤྲོན་སྦྲོར་ཁང་ལ་དྲི་ཞིམ་འཕྲིབས།

ལྷན་སྐྱོར་བ། pharmacist || She learned to be a pharmacist in night school.
 ཁོ་ཚོས་མཚན་མོའི་སྐྱོབ་གྲ་རུ་སྐྱེན་སྐྱོར་བ་ཞིག་བྱེད་པར་སྐྱོབ་སྐྱོར་བྱས།
 ལྷན་ཚོང་ཁང། drugstore || The drugstore does not have the medicine you
 wanted. ལྷན་ཚོང་ཁང་དུ་ཁྱོད་ལ་དགོས་པའི་ལྷན་དེ་མེད།
 ལྷན་ཇུས། medicine || How much did this medicine cost? ལྷན་ཇུས་འདིའི་རིན་ལ་
 སྐོར་མོ་ག་ཚོད་དགོས་སོང།
 ལྷན་གཞུང། medical book || He kept a medical book near his bed so that he
 could read it at night.
 ཁོས་མཚན་མོར་ལྷན་གཞུང་གྲོག་ཚེད་མལ་ཁྱིའི་ལོགས་སུ་ལྷན་གཞུང་ཞིག་བཞག།
 ལྷན་ཡོན། medical treatment fees || This clinic doesn't charge local
 residents medical treatment fees.
 ལྷན་བཅོས་ཁང་འདིས་ཡུལ་མིའི་ལག་ནས་ལྷན་ཡོན་མི་ལེན།
 ལྷན་གཡོག། nurse || She is studying to be a nurse.
 ཁོ་ཚོས་ནད་གཡོག་ཅིག་བྱེད་པར་སྐྱོབ་སྐྱོར་བྱེད་བཞིན་ཡོད།
 ལྷིན། to mature, to ripen || The apples will ripen before late autumn.
 ལྷུ་ལུ་སྐྱོན་མཇུག་གི་སྐྱོན་དུ་སྐྱིན།
 ལྷིན་པོ། ripe || That apple is ripe and sweet. ལྷུ་ལུ་དེ་ནི་སྐྱིན་ཞིང་མངར་མོ་ཡིན།
 ལྷིན་མ། eyebrow || He cocked one eyebrow. ཁོས་སྐྱིན་མ་ལ་གཅིག་གཟེངས།
 ལྷུག་པ། fog, mist || The mountain top was covered with fog.
 རི་མགོར་སྐྱུག་པ་འབྱིབས།
 ལྷོ། mole || He has a small mole near his mouth. ཁོའི་ཁ་འགྲམ་ན་སྐྱེ་རྒྱུང་ཞིག་ཡོད།
 ལྷོད། (སྐོད། ལྷོད། ལྷོད།) to abuse, to insult || He insulted his friend after he
 became drunk. བཟི་རྗེས་ཁོས་ཕྱོགས་པོ་ལ་སྐྱོད།
 ལྷོད་ཚིག། curse word || I punished my son for saying a curse word.
 དའི་བུས་དམོད་ཚིག་བོར་བར་ངས་ཆད་པ་བཅད།
 ལྷོན། to wish, to desire || I wish that you will be a good and diligent
 student. ངས་ཁྱོད་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་བའི་སྐྱོབ་མ་བཟང་བོ་ཞིག་ཡིན་པར་ལྷོན།
 ལྷོན་འདུན། wish, desire || My wish is that you can be healthy and happy.
 དའི་སྐོན་འདུན་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ཕུང་བདེ་ཞིང་སྤྱིད་པོར་ཡོང་རྒྱུ་དེ་ཡིན།
 ལྷོན་ཚིག། good wish, congratulatory wish || He gave me a good wish and
 then said goodbye. ཁོས་ང་ལ་ལྷོན་ཚིག་བཟང་བོ་ཞིག་ཕུལ་རྗེས་བདེ་མོ་བྱུང་བེད།
 ལྷོས། to say, to speak || I said that I believe in and trust you. ངས་བཤད་རྒྱུར་ང་
 ཁྱོད་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་བྲོ་བཞེས་ཡོད།
 ལྷོས་ཅི་དགོས། needless to say || Needless to say a mother loves her children.

ཨ་མ་བྲིས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱོ་ཕོ་ལོ་གོ་སྐོམ་ཅི་དགོས།

སྐྱོན་པ། matchmaker || The matchmaker escorted the bride to the groom's home. སྐྱོན་པས་བག་མེད་ལ་འཁོར་ལྷོ་ལ་མ་བྲས།

སྐྱོན་བྱེད། media || The media includes magazines, newspapers, radio, and television. སྐྱོན་བྱེད་ཀྱི་ནང་དུ་དུས་དེབ། ཚོགས་པར། རྒྱང་བསྐྱེད་ལུང་ལྷན་འཛིན་བཅས་འདུས།

སྐྱུ་གུ། pen || This pen was not expensive. སྐྱུ་གུ་འདི་འོ་མོ་མི་དཀའ།

སྐྱུ་གུ་ལ། bamboo || Pandas like to eat bamboo. དོ་མ་ཁྲ་སྐྱུ་གུ་མ་ཟ་བར་དགའ།

སྐྱོ་(སྐྱོ། སྐྱོས།) to be mad/crazy/deranged || Her never-ending questions made me crazy. ཁོ་འོ་སྐྱོ་གསལ་མཐའ་མེད་པའི་འདྲི་ཚོག་གིས་ང་སྐྱོ་རུ་བཅུག།

སྐྱོ་ནད། mental illness, psychosis || The doctor said he has a mental illness. སྐྱོན་པས་ཁོ་ལ་སྐྱོ་ནད་བྱུང་ཡོད་པར་བཤད།

སྐྱོ་བཤུ། to pretend to be mad/crazy || I will pretend to be mad to play a joke on my friends. བྲོ་གསལ་པོ་ཚོ་ལ་དགོད་གཏམ་སྐྱོང་བར་ངས་སྐྱོ་བཤུ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།

སྐྱོ་ལལ། crazy talk/speech || I can't understand your crazy talk. ངས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱོ་ལལ་ལ་གོ་བམི་ལོན།

སྐྱོན་པ། crazy man, madman, crazy || He's a crazy man. ཁོ་ཞི་སྐྱོན་པ་ཞིག་རེད།

སྐྱོན་མ། crazy/deranged woman || The crazy woman talked constantly to herself. སྐྱོན་མ་དེས་མཚོམས་མི་ཚད་པར་ཁེར་ལབ་བྱས།

སྐྱོ། (སྐྱོ། སྐྱོས། སྐྱོས།) to say, to tell, to speak || I must tell you a secret. ངས་ཁྱོད་ལ་གསལ་བཤད་མཁོ་བའི་གསལ་པར་དུ་སྐྱོ་དགོས།

སྐྱོ་ལྷེ། 1 tongue; 2 enunciation || 1 I bit my tongue. ངས་རང་གི་སྐྱོ་ལྷེ་ལ་སོ་བཤད། 2 His enunciation is very clear. ཁོ་འོ་སྐྱོ་ལྷེ་དག།

སྐྱོ་སྐྱུགས། wailing, lamentation || The daughter's lamentation for her dead mother was moving. ལུ་མོས་མ་དམ་པར་སྐྱོ་སྐྱུགས་འདོན་པ་ནི་སེམས་འགྲུལ་བེབས་པ་ཞིག་རེད།

སྐྱོ་ད། to be sad, to be downcast || He was sad about his friend's death. ཁོ་འོ་གསལ་པོ་འདས་ནས་ཁོ་འོ་སེམས་སྐྱོ་ད།

སྐྱོ་ད་གྲ། sad melody, elegy, dirge || The sad flute melody made us all weep. སྐྱོ་ད་གྲའི་སྐྱོ་ད་གྲ། ཡིས་ང་ཚོ་ཚང་མ་འི་མིག་ཚུ་དྲངས།

ཅ།

ཅོག་ཅོག་གོ། trivial || It's a trivial matter so don't worry. དོན་དེ་ཅོག་ཅོག་གོ་ཞིག་ཡིན་
པས་སེམས་ཁུར་མ་བྱེད།

ཅོག། when, at the time, since || When you visited me I was sick.

ཁྱེད་ཀྱིས་ང་ལ་འཚོམས་འདྲི་བྱེད་ཅོན་ངན་གིན་ཡོད།

ཅོར་ར། dropping, trickling || The sound of trickling water made it hard for
me to sleep. ཚུ་སྐྱེ་ཅོར་ར་དེས་ང་ལ་གཉིད་ཁུག་ཏུ་མ་བཅུག།

ཅོམ། ¹a little; ²this much; ³about || ¹I want a little more sugar in my
coffee. དཔེ་ཁ་སྒྲེའི་ནང་དུ་ཀར་ལྷུ་མ་ཅུང་མང་ཅོམ་དགོས། ²I want this much sugar in
my coffee. དཔེ་ཁ་སྒྲེའི་ནང་དུ་ང་ལ་ཀར་འདི་ཅོམ་དགོས། ³I'll come to your home at
about three p.m. ང་ལྗེ་དྲོ་མེ་ཚུ་ཚོ་དག་སུ་མ་ཅོམ་དུ་ཁྱེད་ཚང་ལ་འོང།

ཅོམ་དུ། at about, in about || I'll be at your home at about noon. ཉིན་གུང་ཅོམ་དུ་ང་
ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་ཐོན་ཡོང། I'll visit your family in about two days. ཉིན་གཉིས་ཅོམ་
གྱི་རྗེས་སུ་ང་ཁྱེད་ཚང་ལ་འོང་ངེས།

ཅོམ་ཞིག། about || Please tell me about your family.

ཁྱེད་ཚང་གི་གནས་ཚུལ་ཅོམ་ཞིག་ང་ལ་བཤད་རོགས།

ཅོ་བླ། rat, mouse || The rat ate some poison and died. ཅོ་བླ་སུ་ག་འག་ཐོས་ནས་གཤིག་གི་

ཅུང་ལི། premier, prime minister || The premier will give a speech
tomorrow morning. སང་ཉིན་སྐྱོད་ཅུང་ལིས་གསུང་བཤད་ཅིག་གཞན་རྒྱ་རེད།

ཅོང། onion || Let's put some onion in this beef dish.

སྐམས་ཤེད་མ་འདི་ནང་དུ་ཅོང་འག་འཕོངས།

གཅེན། (གཅེན་གས། གཅེན་གས། གཅེན་གས།) to stab, to pierce || He stabbed him with a
knife. ཁོས་ཁོ་ལ་གྲིས་གཅེན་གས།

གཅོང། ¹clean, hygienic; ²Gtshang (southwest part of Central Tibet) ||

¹This restaurant is very clean. ཟུ་ཁང་འདི་ཉ་ཅང་གཅོང། ²He's from
Gtshang. ཁོ་ཉི་གཅོང་ནས་ཡོང།

གཅོང་དག། cleaning || Cleaning dirty dishes is something I don't like to do.

སྒྲེང་མ་སྐྱག་བཅོག་གཅོང་འཕྲི་བྱེད་རྒྱ་ཉི་ངས་ལས་འདོད་པ་ཞིག་མིན།

གཅོང་ལོ། river || The river dried up last summer. བཞིང་དབྱར་ཁར་གཅོང་ལོ་སྐྱོ།

གཅོང་མ། clean, hygienic || The new clinic is very clean. རྫོ་བསྐྱེན་སྐྱེན་ཁང་གསར་བ་

དེ་ཉ་ཅང་གཙང་མ་ཡིན།

གཙང་སེལ། eradication, extermination || The extermination of evil should be our common aim. གདོན་འདྲེ་གཙང་སེལ་བྱེད་རྒྱ་ནི་རྩོམ་མེད་གི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན།

གཙབས། (གཙབས། གཙབས། གཙོབས།) to chop, to cut up || Please chop this beef.

སྐྱམས་ཤེད་གཙོབས།

གཙོགས། to bare (one's teeth) || The dog will bare its teeth when strangers visit. མི་ཚལ་མེད་ཐོན་པ་ན་ཁྱིས་སོ་གཙོགས།

གཙུག་ཏོར། ¹most valued property; ²head ornament || ¹My most valued property is my gold ring. ངའི་གཙུག་ཏོར་ནི་ངའི་གསེར་གྱི་མཇུབ་དངོས་ཡིན། ²My mother gave me this head ornament.

ངའི་མ་མས་ངའ་ལ་གཙུག་ཏོར་འདི་བྱིན།

གཙུག་ལག་classics, scriptures || How many classics have you read?

ཁྱོད་ཀྱིས་གཙུག་ལག་གཞི་དབུགས་ཟིན།

གཙུག་ལག་ཁང། temple || The old temple has been repaired.

གཙུག་ལག་ཁང་རྙིང་བ་དེ་ཉ་མས་གསོ་བྱས།

གཙུབ། (གཙུབ། གཙུབས། གཙུབས།) to rub, to brush || He rubbed the knife against the sharpening stone. ཁོས་གྲི་བརྒྱར་ལ་གཙུབས།

གཙོ། (གཙོ། གཙོས། གཙོས།) to hurt, to damage || I don't want to hurt your feelings. ངས་ཁྱོད་ཀྱི་བརྗེ་དུང་ལ་གཙོ་མི་འདོད།

གཙོ་འགན། the main responsibility || My father has the main responsibility for earning money in my family.

ངེད་ཚང་དུ་སྐོར་མོ་འཚོ་ལ་བར་མ་མས་གཙོ་འགན་འཁུར།

གཙོ་ཚེ་བ། main, important, major || This is an important novel.

འདི་ནི་སྤྱི་གཏམ་གཙོ་ཚེ་བ་ཞིག་ཡིན།

གཙོ་བདག། leader, chief || He is the village leader. ཁོ་ནི་རྫོང་ལཱ་བའི་གཙོ་བདག་ཡིན།

གཙོ་ཕལ། principle and secondary, important and unimportant || He explained to me what was important and unimportant about my work. ཁོས་ངའ་ལ་ངའི་བྱ་བའི་ཐོག་གི་གཙོ་ཕལ་གང་ཡིན་པ་གསལ་བ.ཤད་བྱས།

གཙོ་བོ། main, major, principle || The main thing that I should do is to finish my work on time.

ངས་ལས་འོས་པའི་བྱ་བ་གཙོ་བོ་ནི་རང་གི་བྱ་བ་དུས་ཐོག་ཏུ་འགྲུབ་རྒྱུ་དེ་ཡིན།

གཙོ་བོར། mainly, foremostly || We mainly grow wheat here.

ང་ཚོས་འདིར་གཙོ་བོར་གྲོ་འདེབས།

གཙོ་འཛིན། leader || Who is the leader of your country?

ཁྱོད་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་ནི་སུ་ཡིན།

བཅགས། to sift || The flour needs to be sifted before you mix it with water.

ཕྱི་འདི་རྒྱ་དང་མ་སྐྱེས་གོང་བཅགས་དགོས།

བཅོད་སྐྱེལ། force, compelling || He spoke with great force.

ཁོས་བཅོད་སྐྱེལ་གྱིས་བཤད།

བཅོད་ཁྲིད། hijacking, holding under duress, kidnap || The airplane hijacking

took place at ten o'clock this morning. གནམ་གྲུ་བཅོད་ཁྲིད་བྱས་པ་དེ་དེ་རིང་སྐྱེད་འི་

རྒྱ་ཚོང་བཅུ་འཛིན་ལྷོད།

བཅོད་འགོལ། imposition || I know visiting you unannounced is an

imposition. ཁྱོད་ལ་མ་བཤད་པར་ངོ་གཏུགས་པ་ནི་བཅོད་འགོལ་ཞིག་ཡིན་པ་ངས་ཤེས།

བཅོད་འགོག། forcible prohibition || There is a forcible prohibition against

gambling in that country. རྒྱལ་ཁབ་དེ་ནས་རྒྱུན་པོ་བཅོད་འགོག་བྱེད།

བཅོད་ཚོལ། aggression, attack || The attack happened at dawn.

སྐྱེད་འོད་སྐྱབས་སུ་བཅོད་ཚོལ་བྱས།

བཅོད་རྒྱལ་རིང་ལུགས། imperialism || There was much imperialism in Africa.

ཨ་ཕྱོེ་རི་ཁ་ན་བཅོད་རྒྱལ་རིང་ལུགས་རྒྱགས་ཆེ།

བཅོད་གཏུགས། strongly worded speech || His strongly worded speech was

heard by thousands of people. མི་སྡོད་ཕྱག་དུ་མས་ཁོའི་བཅོད་གཏུགས་ཤོས།

བཅོད་གཞོན། oppression, suppression || Oppression of the masses cannot last

forever. མང་ཚོགས་ལ་བཅོད་གཞོན་བྱེད་པ་ནི་རྟག་མི་སྲིད།

བཅོད་པོ། ¹strong, violent; ²emperor || ¹Peace is the opposite of violent

activity. ཞི་བ་དེ་ནི་བྱ་སྤྱོད་བཅོད་པོ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག། ²The emperor lived in a huge

palace and had many wives. བཅོད་པོ་དེ་ལོ་བྱང་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བཞུགས་ནས་བཅོད་མོ་

མང་པོ་ཡང་ཁབ་ཏུ་བཞེས།

བཅོད་འཕྲོག། forcible annexation/capture || Iraq's forcible annexation of

Kuwait was short-lived. དབྱི་རག་གིས་ཁུ་བླེ་ཕེ་བཅོད་འཕྲོག་བྱས་པ་དེ་ཕྱགས་མ་བརྟན།

བཅོད་འཇུག། aggression, invasion || The large country's policy of

aggression toward the small country was criticized by everyone. རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་ཁབ་ཆུང་པོ་ལ་བཅོད་འཇུག་གི་སྲིད་ཇུས་འཛིན་པ་ལ་ཀུན་གྱིས་ཁ་རྩུང་བྱེད།

བཅོད་འཇུག་མཁན། invader, aggressor || The invader forces were stopped and

made to retreat. བཅོད་འཇུག་མཁན་གྱི་དམག་དབུང་བཀག་ནས་ཕྱིར་བསྐྱོད་གས།

བཅོད་རྫོང། fortress || The old fortress was situated on a mountain top.

བཅོད་རྫོང་རྣམས་བེད་འོ་བོའི་རྩེ་ན་ཡོད།

བཅོད་བཟུང། forcible occupation, forcible seizure || Forcible occupation of

the area by the enemy was sad for all of us.

དགྲ་བོས་ཡུལ་དེ་བཅོན་བཟང་བྱས་པར་ང་ཚོ་ཚང་མ་སྐྱོ།
 བཅོན་གཤམ། rape || He was convicted for rape and put in prison.
 ཁོས་བཅོན་གཤམ་བྱས་པལ་ར་སྐྱོད་བྱས་མཐར་ཁོ་ལ་བཅོན་འཇུག་ཐེབས།
 བཅོན་ལྷགས། violence, might, force, power || That country uses force to
 control other countries. རྒྱལ་ཁབ་དེས་བཅོན་ལྷགས་བཀོལ་ནས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་ཚོར་
 འཛིན་བྱེད།
 བཅོན་ཤེད། force || He used force to make everyone agree with him.
 ཁོས་མི་གཞན་རང་དང་མཐུན་པ་ཡོང་ཚེད་བཅོན་ཤེད་བཀོལ།
 བཅོལ། (བཅོལ། བཅོས།) to give birth to || My wife gave birth to our son last
 night. མདང་དགོང་ངའི་རྒྱུ་མམ་ང་ཚོའི་བུ་བཅོས།
 བཅོལ། ¹rust, tarnish; ²to look after || ¹Rust formed on the unpainted metal.
 ཚུ་མ་བྱུགས་པའི་ལྷགས་སྤེང་ལ་བཅོལ་ཆགས། ²I look after my young students. དས་སྐྱོབ་
 མ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་མམ་བཅོལ།
 བཅོར་གཞོན། pressing, squeezing, crushing || Pressing oil from the seeds of
 oil-seed plants harvested by our family took more than one hour. དེད་
 ཚང་གིས་བཟས་པའི་སྐྱམ་ཏོག་གིས་བོན་ལས་གཤིས་བཅོར་གཞོན་བྱེད་པར་རྒྱ་ཚོད་གཅིག་ལྷག་དགོས་བྱུང།
 བཅོན། righteous, correct (in behavior) || His behavior has always been
 righteous. ཁོའི་སྤྱོད་པ་རྒྱུན་པར་བཅོན།
 བཅོན་པ། monk || That monk is bald. བཅོན་པ་དེ་མགོ་ཡུ་ཤི་རེད།
 བཅོན་མོ། queen || A queen is a king's wife. བཅོན་མོ་ནི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུ་མམ་ཡིན།
 བཅོ་སྐྱང། smelting, refining || Iron ore refining requires a lot of coal.
 ལྷགས་བཅོ་སྐྱང་བྱེད་པར་རྫོ་སེལ་མང་བོ་དགོས།
 བཅོག། dirty, contaminated, filthy || His clothes were so dirty that I burned
 them. ཁོའི་གོན་པ་ཉ་ཅང་བཅོག་པས་ངས་དེ་དག་མེར་བསྐྱེགས།
 བཅོན་ཁང། jail, prison || The jail was full of prisoners. བཅོན་ཁང་དུ་བཅོན་མས་ཁངས།
 བཅོན་པ། prisoner || The prisoner wore a gray uniform.
 བཅོན་པས་ལས་གོས་ཐལ་མདོག་ཅིག་གྲོན།
 བཅོན་ལ་འཇུག། to imprison || The inmate will be imprisoned the day after
 tomorrow. གཞིས་ཉིན་སྐྱོད་ཐོག་མ་བཅོན་ལ་འཇུག་རྒྱུ་རེད།
 བཅོས་མ། cooked || Is this meat cooked? .ཤ་འདི་བཅོས་མ་ཡིན་ནམ།
 ཟ། ¹veins; ²bottom || ¹He was so thin that you could see all the veins in
 his body. ཁོའི་ལུས་པོ་རེད་དྲགས་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོའི་ལུས་སྤེང་གི་རྩ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐོང་བྱེད། ²
 The army camp is located at the bottom of the mountain. དམག་རྒྱུ་རི་རྩ་
 བཞུགས་ཆགས་ཡོད།

ཚུ་ཁྲིམས། constitution || Have you studied the American constitution?
 ཁྲིམ་གྱིས་ཨ་མེ་རི་ཁའི་ཚུ་ཁྲིམས་སྤྱད་ས་སམ།
 ཚུ་དོན། gist, main idea, principle || What is the gist of what he is saying?
 ཁྲིམ་བཤད་པའི་ཚུ་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན། The principle of human equality is something
 he believes in. མིའི་རིགས་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཚུ་དོན་ནི་ཁྲིམ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ས་ཞིག་ཡིན།
 ཚུ་གནད། main point, main question, main thesis || I don't think I presented
 the main point of my argument clearly.
 རས་རང་གི་གྲུང་གཞིའི་ཚུ་གནད་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད་པར་མི་འདོད།
 ཚུ་བ། root, basis, origin, source || What is the root of this problem?
 གནད་དོན་འདིའི་ཚུ་བ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།
 ཚུ་མེད། annihilation || The annihilation of mice is difficult to achieve.
 ཅོ་གྲུ་ཚུ་མེད་དུ་གཏོང་དགའ།
 ཚུ་འཇོགས། organization || The new organization had its first meeting last
 night. མདང་དགོང་ཚུ་འཇོགས་གསར་བའི་སྐོར་འདྲེན་འཇོགས་འཇོགས།
 ཚུ་ག་ཚུ་ག་ trivial, trifling || That is a trivial matter. དེ་ནི་དོན་དག་ཚུ་ག་ཚུ་ག་ཅིག་རེད།
 ཚུ་ད་གཅོད། investigation, inquiry, exploration || Was your investigation
 successful? ཁྲིམ་གྱི་ཚུ་ད་གཅོད་ལེགས་འགྲུབ་བྱུང་ངམ།
 ཚུ་ད་ཞིབ། investigation, inquiry, survey || The crime investigation resulted
 in several arrests. ཉེས་པ་ཚུ་ད་ཞིབ་བྱས་མཐར་མི་འགའ་འཛོལ་བཟུང་བྱས།
 ཚུ་ལ། skill, dexterity || My skill in playing ping-pong could be improved.
 རའི་ཕིན་པར་རྒྱ་ལོ་ཚུ་བའི་ཚུ་ལ་ཇི་བཟང་ལ་གཏོང་བྱེད།
 ཚུ་ལ་སྦྱོང། exercise, drill || The morning exercise period lasts about twenty
 minutes. ཞོགས་པའི་ཚུ་ལ་སྦྱོང་ལ་སྐར་མ་ཉི་ལུ་ཅཱ་འགོར།
 ཚི། (བཟི། བཟིས། ཚིས།) ¹to count; ²to obey; ³to consider as || ¹Did you count
 the sheep? ཁྲིམ་གྱིས་ལུག་བཟིས་སམ། ²I obey my mother and father. རས་པ་མ་
 གཉིས་ལ་བཟི། ³I consider you as my own son. རས་ཁྲིམ་རང་གི་བྱ་ལ་བཟི།
 ཚི་ཤིང། plant, vegetation || This plant is edible. ཚི་ཤིང་འདི་བཟུང་ཚོག་
 ཚིག་ (བཟིག་ བཟིགས། ཚིགས།) ¹to pile up; ²to build || ¹Please pile up all the
 stones in the field here. ཞིང་ཁའི་དོ་ཚང་མ་འདི་གར་ཚིགས། ²We will build a new
 home next year. སང་ལོར་དེ་ཚོས་ཁང་བའགསར་བཞིག་བཟིག་རྒྱ་ཡིན།
 ཚིང་སྦྱོང། violent/crude behavior || I can't stand their crude behavior.
 རས་ཁོ་ཚོའི་ཚིང་སྦྱོང་ལ་བཟོད་བསྟན་བྱེད་མི་བྱེད།
 ཚིང་བོ། crude, rough || Don't use crude speech when you talk to me.
 ཁྲིམ་གྱིས་ང་ལ་ཁ་བརྒྱུད་བྱེད་དུ་སྐད་ཆ་ཚིང་བོ་མ་བཤད།

ཚིང་པ། yak hair || The tent is made of yak hair. སྤྲུམ་ཚིང་པས་བཟོས།
 ཚིས། ¹mathematics; ²calculation, computation || ¹I was always very good
 at mathematics. རད་ཏུ་སྒྲིན་དུ་ཚིས་ལ་ཉ་ཅང་བཟང་། ²This calculation requires
 addition, subtraction, and division. ཚིས་འདི་ལ་འཕྲི་སྒྲིན་བཀོ་གསུམ་བྱེད་དགོས།
 ཚིས་འཁོར། calculator || The calculator needs two batteries to operate.
 ཚིས་འཁོར་དེ་འཁོར་བར་གྲོག་གཡིས་གཉིས་དགོས།
 ཚིས་ཐོ། records, account ledger || He keeps his records locked in a safe.
 ཁོས་རང་གི་ཚིས་ཐོ་ཉིན་འགོག་ལྷགས་སྐྱམ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཉར་ཚགས་བྱེད།
 ཚིས་སྒྲོད། handing over, transfer || The transfer of money will occur
 tomorrow at the bank. སང་ཉིན་དངུལ་ཁང་དུ་སྒྲོར་མོ་ཚིས་སྒྲོད་བྱེད་རྒྱུ་རེད།
 ཚིས་རིག་ mathematics || My daughter studies mathematics in primary
 school. རབི་བུ་མོས་སྒོལ་རྒྱུད་དུ་ཚིས་རིག་སྒོལ་སྒྲིབ་བྱེད།
 ཚིས་རིག་མཁས་པ། mathematician || My father is a mathematician.
 རབི་ཨ་ཕ་ནི་ཚིས་རིག་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན།
 ཚིས་བཤེར། examination, audit, making an inventory || The audit of the
 company was done once annually. ལོ་རེར་ཀུང་ཟིའི་ཚིས་བཤེར་བཅངས་གཅིག་བྱེད།
 ལྷུ་བལོ། rough, coarse, violent, harsh || The women left when the men
 began using rough language.
 ལྷུ་བལོ་པ་དེས་སྐད་ཆ་ལྷུ་བལོ་བཤེར་འགོ་བརྒྱུམས་པ་ན་སྐྱེས་མ་དེ་བུད་མོང་།
 ལྷུ་བལོ་བྱེད། rough/violent/outrageous behavior || After they get drunk rough
 behavior ensues. ཁོ་ཚོ་བཟི་རྗེས། ལྷུ་བལོ་བྱེད་ཀྱང་བྱུང།
 ཚོ། top, summit, peak || The mountain top vanished in clouds.
 རི་ཚུ་སྒྲིན་རུམ་ལ་ཡལ།
 ཚོ། (ཚོ། ཚིས། ཚིས།) to play, to dance, to entertain, to recreate || We will go to
 the park to play this afternoon. དེ་རིང་ཕྱི་དྲོད་རེ་ཚོ་སྒྲིབ་ཀྱི་ལ་ཚུ་བར་འགོ་རྒྱུ་ཡིན།
 ཚུ་གས། first class, the best || This is a first class hotel.
 འདི་ནི་མགོ་འཁར་ཚུ་གས་ཤིག་ཡིན།
 ཚུ་གཅིག་ཏུ། attentively || We listened attentively as he talked.
 ཁོས་སྐད་ཆ་བཤེར་སྐབས་རེ་ཚོས་སེམས་ཚུ་གཅིག་ཏུ་ཉན།
 ཚུ་ཕོ་བྲང། Potala Palace || The Potala Palace is in Lhasa. ཚུ་ཕོ་བྲང་ནི་ལྷ་ས་ན་ཡོད།
 ཚུ་མོ། summit, top, peak || I don't think I can climb all the way to the
 summit. རས་རང་ཉིད་ལམ་རྩེ་ལ་པོར་འགོས་ནས་རིའི་ཚུ་མོ་ལ་སྒྲིབ་ས་ཐུབ་པར་མི་འདོད།
 ཚུག (བརྟེན་བརྟེན། ཚུགས།) ¹to pile up, to stack up; ²to bargain; ³to brocade ||
¹Let's pile up the rocks here. ར་ཚོས་རྩེ་ཚོར་མ་འདི་དུ་བརྟེན་པར་བྱ། ²Let's bargain

for a cheaper price. ང་ཚོས་གོང་དམའ་མོལ་བརྟེན་པར་བྲ། ³I'm going to brocade this afternoon. དེ་རིང་གྱི་དྲོད་ངས་རིམ་བརྟེན་གྱི་ཡིན།
 རྩེད། (བརྩེད། བརྩེངས། རྩེངས།) to erect, to raise up || We will erect the monument here. ང་ཚོས་རྩེས་དྲན་རྩོད་པའི་ལཱ་བརྩེད་གྱི་ཡིན།
 རྩེད་འཛོ། entertainment, recreation || What should we do for some entertainment? ང་ཚོས་རྩེད་འཛོ་ཅི་ཞིག་རོལ་བར་བྱ་དགོས།
 རྩེད་མོ། game, play, recreation, entertainment || What game do you like best? རྩེད་ཆོས་དགའ་བའི་རྩེད་མོ་ཅི་ཡིན།
 རྩོད། (བརྩོད། བརྩོད། རྩོད།) to argue, to debate, to quarrel || I don't want to argue with you. ངས་རྩོད་དང་བརྩོད་མི་འདོད།
 རྩོད་གླེང། argument, dispute, quarrel || After our argument we did not speak. རྩོད་གླེང་གི་རྗེས་ནས་ང་ཚོས་ཁ་ལམ་གྲགས།
 རྩོད་སྒྲུབ་རིག་པ། dialectics || I studied dialectics in college. ངས་སྒྲུབ་གླིང་དུ་རྩོད་སྒྲུབ་རིག་པ་སྦྱངས།
 རྩོད་པ། argument, dispute || The argument was over control of grassland. རྩོད་པ་ཞི་རྩེས་འདི་བདག་འཛིན་ཐོག་གི་རེད།
 རྩོད་འཛིང། fight, dispute || What was the fight about? རྩོད་འཛིང་དེ་ཞི་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ཡིན།
 རྩོད་གཞི། subject of debate, basis of controversy/dispute || The subject of our debate is 'Will Mankind Destroy Itself?' ང་ཚོའི་རྩོད་གཞི་ནི་'མིའི་རིགས་ཀྱིས་རང་ཉིད་བདུག་གམ་'ཟེར་བ་དེ་ཡིན།
 རྩོམ། composition, article || He published his article on Tibetan history last year. ན་ཞིང་ཁོས་རང་གི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་གྱི་རྩོམ་སྒྲིལ།
 རྩོམ། (བརྩོམ། བརྩོམས། རྩོམས།) to compose, to write || What will you write your article about? རྩོད་གྱིས་ལྷགས་རྩོམ་ཅི་ཞིག་རྩོམ་གྱི་ཡིན།
 རྩོམ་མཁན། author, writer || Who is the author of that book? དཔེ་ཆ་འདི་རྩོམ་མཁན་སུ་ཡིན།
 རྩོམ་སྒྲུང། translation || My translation will be published next month. དཔེ་རྩོམ་སྒྲུང་དེ་ལྷོ་རྗེས་མར་དཔར་འགྲེམ་བྱེད་རྒྱ་རེད།
 རྩོམ་སྒྲིག། editing || Editing translations takes a lot of time. ཡིག་སྒྲུང་རྩོམ་སྒྲིག་བྱེད་པ་ལ་དུས་ཚོད་མང་བོ་དགོས།
 རྩོམ་སྒྲིག་པ། editor, compiler || He works as an editor at the publishing house. ཁོས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་པའི་བྱ་བ་གཉེར། I was the editor of that book. ད་ནི་དཔེ་ཆ་དཔེ་རྩོམ་སྒྲིག་པ་ཡིན།
 རྩོམ་བདུས། selected works, anthology, collection of essays || A collection

of essays he wrote twenty years ago has just been published.
ཁོས་ལོ་ཉི་ལཱ་ལྷོ་ན་བྲིས་པའི་ལྷགས་རྩོམ་གྱི་རྩོམ་བཏུས་དཔར་དུ་བསྐྱབས་མ་ཐག་ཡིན།
རྩོམ་པ་པོ། author, writer || How much can an author earn?
རྩོམ་པ་པོ་ཞིག་གིས་སྒྲོང་མོག་ཚོད་རིག་བྲུབ།
རྩོམ་ཡིག། essay, article, literary composition || My essay was rejected for
publication. རའི་རྩོམ་ཡིག་པར་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱ་དེ་དགག་བྱུང་གཏང།
རྩོམ་རིག། literature || Have you studied British literature?
ཁྱོད་གྱིས་དབྱིན་ཇིའི་རྩོམ་རིག་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཚུངས།
རྩོམ་རིག་སྐྱུ་རྩུལ། literature and art || He doesn't like literature and art—he's
only interested in girls and watching television.
ཁོ་རྩོམ་རིག་སྐྱུ་རྩུལ་ལ་མི་དགའ་པར་བྱད་མེད་དང་བརྟན་འཕྲིན་བཟང་ཆུང་ཁོ་ན་ལ་དགའ།
རྩོམ་རིག་པ། man of letters || He is a knowledgeable man of letters.
ཁོ་ཞེ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྩོམ་རིག་པ་ཞིག་ཡིན།
རྩོམ་ལུགས། literary style || I admire his literary style.
ངས་ཁོའི་རྩོམ་ལུགས་ལ་ཡིད་སྤོན་བྱེད།
རྩོད། (བརྩུལ། བརྩུལ། རྩོད།) to strive, to endeavor, to work hard || I strive to do
my farmwork well. ངས་ཞིང་ལས་བཟང་བོར་སྐྱབ་པར་རྩོད།
རྩོལ་བ། work, labor, endeavor, diligence || His life's work was the
compilation of a Tibetan-Tibetan dictionary.
ཁོའི་རྒྱང་མའི་རྩོལ་བ་ནི་བོད་ཡིག་ཚོག་མཛོད་ཀྱི་རྩོམ་སྒྲིག་ཡིན།
རྩོལ་ལུགས། drive, vigor, energy || Even though he's more than eighty, he's
got a lot of vigor. ཁོ་ལོན་བརྒྱད་ཅུ་ལས་འདས་ཀྱང་། ཁོ་ལ་རྩོལ་ལུགས་ཆེན་པོ་ཡོད།
རྩྏ། grass || Grass is green. རྩྏ་ནི་ལྗང་ལུ་ཡིན།
རྩྏ་ངན། rank grass || Rank grass grew around the deserted home.
ཁྱིམ་སྤོང་གི་ཁོང་ཡུག་ན་རྩྏ་ངན་སྐྱེས།
རྩྏ་ཆུ། vegetation and water || This is a good place for livestock because
there is a lot of vegetation and water.
འདི་ན་རྩྏ་ཆུ་འཛོམས་པོ་ཡོད་པས་ཕྱུགས་ཚོགས་ལ་མཚོན་ན་མཚོང་ས་བཟང་བོ་ཞིག་རེད།
རྩ་ཆེ། precious, valuable || The old painting was valuable.
སྐྱུ་མཚོན་རི་མོ་རྙིང་བ་དེ་ནི་རྩ་ཆེ།
རྩྏ་བང་། pastureland, grassland || The pastureland was covered with
livestock. རྩྏ་བང་ལ་ཕྱུགས་གྱིས་ཁོངས།
རྩྏ་འདམ། grassy swamp || Two of your sheep are stuck in the grassy
swamp near the river. རྩྏ་འདམ་མཁྱི་རྩྏ་འདམ་དུ་ཁྱོད་གྱི་ཡུག་གཉིས་འབས།

སྒྲིབ་པ། (བསྐྱེད་པ། བསྐྱེད་པ། སྒྲིབ་པ།) to offer, to present, to give, to impart (h) || I will give my teacher a small gift.

ངས་རང་གི་དགོ་ཚུན་ལ་ལེགས་སྐྱེས་ཚུང་ཚུང་ཞིག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡིན།

བརྗེ་དཔྱད། respect || I have no respect for dishonest people. ངས་མི་རྒྱུ་བཟོ་ཚན་ལ་
བརྗེ་དཔྱད་མི་བྱེད།

བརྗེ་འཇོག། respect || I have great respect for my parents.

ངས་པ་མ་ལ་བརྗེ་འཇོག་ཆེན་པོ་བྱེད།

བརྗེ་མཐོང་། respect, regard || I hold my teacher in high regard.

ངས་དགོ་ཚུན་ལ་བརྗེ་མཐོང་ཆེན་པོ་བྱེད།

བརྗེ་སྦྱང། abide by, comply with, follow, observe || I will abide by your order. ངས་ཁྱེད་ཀྱི་བཀའ་བརྗེ་སྦྱང་བྱེད་དེས།

བརྗེ། ¹to love, to have compassion; ²to tingle || ¹I love my children. ང་རང་གི་
བྱིས་པ་ལ་བརྗེ། ²My teeth tingle after I eat that fruit. ངས་སིལ་ཏྲོག་ཟེས་ནས་སིལ་བརྗེ་
བྱེད།

བརྗེ་དུང། love, affection || I have much love for my children.

ང་རང་གི་བྱིས་པ་ལ་བརྗེ་དུང་ཆེན་པོ་ཡོད།

བརྗེ་མེམས། love, affection || ‘Love’ is the opposite of ‘hate.’

‘བརྗེ་མེམས’ནི་‘ཞེ་སྤང’གི་ཕྲོག་ལྷན་ཡིན།

བརྗེ་ན། to strive for, to endeavor || I shall endeavor to read your paper tonight. དེ་དགོང་ངས་ཁྱེད་ཀྱི་དཔུང་རྩོམ་གྲོག་པར་བརྗེ་ན་དགོས།

བརྗེ་ན་འགྲུས། diligence, industry || I admire his diligence in study.

ངས་ཁོའི་སྒྲིབ་སྦྱོང་གི་ཐོག་གི་བརྗེ་ན་འགྲུས་ལ་ཡིད་སྦྱོན་བྱེད།

བརྗེ་ན་པ། diligence || His success is due to his diligence.

ཁོའི་རྒྱལ་ཁོའི་ཁོའི་བརྗེ་ན་འགྲུས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན།

བརྗེ་ན་ལེན། striving, endeavoring, exerting oneself, struggle || We are striving to work as well as we can. ང་ཚོས་རང་རྣམས་ཅི་ལྟོགས་ཀྱིས་བརྗེ་ན་ལེན་བྱེད།

The struggle for success is not easy. རྒྱལ་ཁོའི་བརྗེ་ན་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ནི་ལས་སྒྲུ་མོ་མིན།

ཚོ།

ཚོ། fever, hot || He's sweating from a fever. ཁོ་ལ་ཚོ་བརྒྱབ་ནས་རྩལ་ཚུ་བཀུད།

ཚོ་ལུ། tropical area, the tropics || There is no cold winter in the tropics.

ཚོ་ལུ་དུ་གང་ངར་ཚེ་བའི་དགུ་ཀ་ལ་མེད།

ཚོ་གང། temperature || What is the temperature right now? ད་ལྟ་ཚོ་གང་ག་ཚོར་རེད།

ཚོ་རྒྱས། to get a fever || I don't want to get a fever and be sick for several days. བས་རང་ལ་ཚོ་རྒྱས་ནས་ཉིན་འགའ་ལ་ན་ཚོ་བྱུང་ན་མི་འདོད།

ཚོ་རྒྱ། hot spring || I bathed in the hot spring and felt much better. བས་ཚོ་རྒྱའི་ནང་ལུས་བྱས་པས་ལུས་པོ་ངེ་བའི་ཚེ་བའི་སྤོང་།

ཚོ་དེ་མ། thermos || A thermos keeps water hot. ཚོ་དེ་མ་ལས་ཚུ་མི་འཇུག།

ཚོ་བྲོད། heat || The stove gave out a lot of heat. ལྷགས་ཐབ་ལས་ཚོ་བྲོད་ཚེ་བའི་བྱུང།

ཚོ་ནད། sunstroke || He didn't wear a hat and got sunstroke.

ཁོས་ལུ་མོ་མ་གོན་པར་ཚོ་ནད་བྱུང།

ཚོ་བོ། ¹hot; ²extremely, very || ¹This summer is very hot. དབྱུང་གཞི་ཉེ་ཅང་ཚོ་བོ་རེད། ²She is extremely beautiful. ཁོ་མོ་ནི་མཚོ་སེམས་མ་ཚོ་བོ་རེད།

ཚོ་བོ། ¹nephew; ²grandson || ¹My sister's son is my nephew. བའི་སྲིང་མོའི་བུ་ནི་བའི་ཚོ་བོ་ཡིན། ²My son's son is my grandson. བའི་བུའི་བུ་ནི་བའི་ཚོ་བོ་ཡིན།

ཚོ་མོ། ¹niece; ²granddaughter || ¹My sister's daughter is my niece. བའི་སྲིང་མོའི་བུ་མོ་ནི་བའི་ཚོ་མོ་ཡིན། ²My son's daughter is my granddaughter. བའི་བུའི་བུ་མོ་ནི་བའི་ཚོ་མོ་ཡིན།

ཚོ་བྲུག། pain, agony || The pain from my broken leg keeps me from sleeping. བའི་རྐང་བ་ཚག་པོའི་ཚོ་བྲུག་གིས་བའི་ལག་ཉིད་ལུག་ཏུ་མི་འཇུག།

ཚོ་རྩ། lambskin, fleece || His robe is lined with lambskin.

ཁོའི་གོན་པའི་ནང་མ་ལ་ཚོ་རྩ་བརྒྱབ།

ཚོ་ལ། solder, weld || The weld holding the two pieces of metal together broke. ལྷགས་ལེབ་གཉིས་མཉམ་དུ་ཚོ་ལ་བྱས་ཡོད་པ་དེ་ཐོར།

ཚོ་ལུ་མ། orange || The oranges were produced in south China.

ཀྲུང་གོའི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཚོ་ལུ་མ་བོན་རྒྱུད་བྱས།

ཚོ་གས་དམ་པོ། compact, tightly packed || I bought a new compact disk that has my favorite songs on it. བས་སྟེང་དུ་རང་ཉིད་ཚེས་དགའ་བའི་སྐད་དབྱངས་དག་ཡོད་པའི་

འོད་སྟེར་ཚོགས་དམ་པོ་གསར་བཞིག་ཉེས། All of our clothing was tightly packed in several cardboard boxes. ང་ཚོའི་ལུ་བ་ཚང་མ་གྲོག་སྐྱམ་འགའི་ནང་དུ་ཚོགས་དམ་པོར་བཟུག་ཡོད།

ཚོགས་པར། newspaper || I read the Tibetan newspaper every week.

ངས་གཟུང་འཁོར་རེར་བོད་ཡིག་གི་ཚོགས་པར་ཁྲོག།

ཚོགས་ཚུད་པོ། well organized || That is a well organized construction team.

དེ་ནི་འཇུགས་སྐྱོན་རུ་ཁག་ཚོགས་ཚུད་པོ་ཞིག་ཡིན།

ཚོགས་ཡིག་record, document || That document is at least fifty years old.

ཚོགས་ཡིག་དེ་ཉུང་མཐར་ཡང་ལོ་ལྔ་བཅུ་འགོར།

ཚོགས་སུ་ཚུད། to be prepared, to be well organized || I am prepared for anything. ངའི་བྱ་བ་མཁས་ཅད་ཚོགས་སུ་ཚུད།

ཚང། ¹nest; ²household, family || ¹The little bird fell out of its nest.

བྱུ་ཚང་ནས་ལྷུང། ²There are six people in my family. རེད་ཚང་ལ་མི་དྲུག་ཡོད།

ཚང། to be complete || I'm writing a song but it's not yet complete.

ངས་སྒྲུ་དབྱངས་ཤིག་འབྲི་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་ད་རུང་ཁ་ཚང་མེད།

ཚང་མ། all, every || Do all of you agree? ཁྱོད་ཚོ་ཚང་མ་མེ་འབྲད།

ཚང་ཚིང། very dense/thick || The trees in the forest are so thick that you can't ride a horse through it.

ནགས་ཚལ་ཚང་ཚིང་ཚེ་བས་ཁྱོད་ནགས་གསེབ་ཏུ་རྟ་ཞོན་ནས་འགྲོ་མི་བྱེ།

ཚངས་སྦྱོང། good deed/behavior || You will be rewarded for every good deed that you do.

ཁྱོད་ཀྱིས་ཚངས་སྦྱོང་འཛོན་བཅངས་རེར་ཁྱོད་ལ་བྱ་དགའ་སྟེར་རྒྱ་རྒྱུ་རེད།

ཚད། ¹measurement; ²degree, level || ¹I don't agree with your measurement of who is a good student and who is a bad student.

ཁྱོད་ཀྱིས་སློབ་མ་བཟང་དན་སུ་ཡིན་པ་བཟག་གཅོད་པའི་ཚད་ལ་ང་མི་འབྲད། ²He has a high level of knowledge of Buddhism. བང་བསྟན་ཚེས་ལུགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཁོའི་ཡིན་ཏན་གྱི་ཚད་མཐོ།

ཚད། (ཚད། ཚད། ཚོད།) to measure, to weigh || Let's weigh ourselves. ང་ཚོའི་ལུས་པོའི་ལྗིད་ཚད་ཚོད།

ཚད་ངེས་ཅན། some extent, definite limit || To some extent I believe what he says. ཁོས་ཅི་བཤད་པ་ལ་ཚད་ངེས་ཅན་ཞིག་ནས་ང་ཡིད་ཚེས།

ཚད་འཇལ། to measure || Let's measure you and see how tall you are.

ང་ཚོས་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུགས་ཚད་འཇལ་ནས་ཁྱོད་ཅི་འདྲ་མཐོ་བ་ལ་བལྟ་དང།

ཚད་ལྡན། ¹standard; ²qualified || ¹He speaks standard Chinese. ཁོས་རྒྱ་སྐད་ཚད་

ལྡན་ཞིག་སྒྲུ། ²Do you think he is qualified to teach written Tibetan? ཁྱོད་

ཀྱིས་ཁོ་ནི་བོད་ཡིག་འཁྲིད་པར་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཡིན་མེ་འདོད།

ཚད་མ། criterion, standard, truth || What criterion do you use to judge people? ལྷོད་ཀྱིས་མི་ལ་གདེང་འཇོག་བྱེད་པར་ཚད་མ་ཅི་ཞིག་འཇོག།

ཚད་མེད། limitless, boundless, infinite || Space is limitless.

མཁའ་དབྱིངས་ནི་ཚད་མེད།

ཚད་གཞི། standard, specification || This machine part needs to be made exactly to standard. འཇུག་ཚུལ་ལྟར་ལག་འདི་རི་མ་རི་བཞིན་དུ་ཚད་གཞིར་གཞིགས་ནས་ལས་དགོས།

ཚད་ལེན། measurement || Measurement of the students' heights required an hour. སྤྱོད་མཚོའི་གཟུགས་ལ་ཚད་ལེན་བྱེད་པར་རྒྱ་ཚོད་གཅིག་དགོས་བྱུང།

ཚད་ལོངས། to be able to reach the standard/qualification || The quality of this product reached my standard. ཐོན་རྫས་འདི་རྒྱ་སྤྱོད་ཚད་ལ་ལོངས།

ཚན་ཁག། department, section, division || Which department do you teach in? ལྷོད་ཀྱིས་ཚན་ཁག་གང་ནས་སྤྱོད་མེད་བྱེད།

ཚན་རྒྱུ། small section/group/division || I work in a small section. དེ་ཚན་རྒྱུ་ཞིག་ན་བྱུ་བ་གཉེད།

ཚན་པ། paragraph, section || This paragraph should be deleted from your article. ཚན་པ་འདི་ལྷོད་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་ལས་བསུབ་པར་རིགས།

ཚན་རིག། science || Chemistry is a science. རྫས་འགྱུར་ནི་ཚན་རིག་ཅིག་ཡིན།

ཚན་རིག་ཁང། Academy of Sciences || He is a member of the Chinese Academy of Sciences. ཁོ་ནི་ཀྲུང་གོའི་ཚན་རིག་ཁང་གི་མི་སྣ་ཞིག་ཡིན།

ཚན་རིག་པ། scientist || He is a nuclear scientist. ཁོ་ནི་ཉིང་རླུ་ཚན་རིག་པ་ཞིག་ཡིན།

ཚན་རིག་ལག་རྩལ། scientific technique || Scientific technique questions all assumptions. ཚན་རིག་ལག་རྩལ་གྱིས་སྡོན་དཔག་ཚང་མ་ལ་དོགས་གཞི་འཕེན།

ཚབ་ཏུ། on behalf of || On behalf of all of us here, I want to give you this gift. དེ་ལ་འདི་གའི་དོ་ཚོ་ཚང་མའི་ཚབ་ཏུ་རྩམ་ནས་ལེགས་སྐྱེས་འདི་ལྷོད་ལ་འབྲུལ།

ཚབ་སྲོད། compensation, reparation || Your error made me lose money and I want compensation. ལྷོད་ཀྱི་ནོར་འཇུག་གི་རྐྱེན་གྱིས་ང་ལ་སློང་མོའི་གྲོང་གུང་བེབས་པས། ལྷོད་ཀྱིས་ང་ལ་སྐྱེན་ཚབ་སྲོད་དགོས།

ཚབ་བི་རྒྱབ་བི། flurried, flustered || His flustered face told me he was worried and too busy. ཁོའི་དོ་མདོག་ཚབ་བི་རྒྱབ་བི་དེ་ལས་ངས་ཁོ་ལས་འཁྲུང་དང་བྲེལ་འཇུབ་ཆེ་བ་ཞེས།

ཚབ་མ། substitute, replacement, on behalf of || This substitute cloth is poor quality. དེ་ཚབ་མ་འདི་རྒྱ་སྤྱོད་ཞན།

ཚབས་ཆེ། serious, severe || He has a serious illness. ཁོ་ལ་ནད་ཚབས་ཆེ་ཞིག་ཡོད།

ཚམ་མེ་ཚོམ་མེ། hesitation, shilly-shally || His hesitation in business has

meant that he has lost many opportunities.

ཁོ་ཞི་ཚོར་རྒྱལ་པར་ཚོམ་མེ་ཚོམ་མེ་ཞིག་ཡིན་པ་དེས་ཁོས་གོ་སྐབས་མང་པོ་འཚོར་བ་མཚོན།

ཚར། ¹to be finished, to be completed; ²time || ¹What time will class be

finished? སློབ་ཁྲིད་ནམ་ཚོར་ཚར་རྒྱུ་རེད། ²How many times did you read this

book? ཁྲིད་ཀྱིས་དཔེ་ཆ་འདི་ཚོར་ག་ཚོར་བཀྲལ་གས།

ཚར་གཅོད། eradication, annihilation || The eradication of the grassland pest

was not successful. ལྷ་ཐང་གི་གཞོན་འབྲུ་རྩམས་ཚར་གཅོད་བྱེད་པར་ལེགས་འགྲུབ་མ་བྱུང།

ཚལ་ལྷུ་མ། vegetable || I thought the vegetable that we had for supper was

overcooked. དས་ང་ཚོས་དགོང་ཟས་ལ་ཟེས་པའི་ཚལ་ལྷུ་མ་ཚོས་དྲགས་ཡོད་འདོད།

ཚལ་བ། a half || I have half of a piece of bread. དལ་གོ་རེ་ཚལ་བ་ཞིག་ཡོད།

ཚི། dirt, filth || Your clothes are covered with dirt. ཁྲིད་ཀྱི་གོན་པ་ལ་ཚི་ལས་ཁེབས།

ཚིག། word || I don't understand what this word means. དས་ཚིག་འདི་འི་ནང་དོན་མི་གོ།

ཚིག་རྟེན། sentence || This sentence is too long. ཚིག་རྟེན་འདི་རིང་དྲགས།

ཚིག་འགྲེལ། explanatory note || After I read her explanatory note I

understood her better. དས་ཁོ་མོའི་ཚིག་འགྲེལ་བཀྲལ་གས་རྗེས། དས་ཁོ་མོ་ལ་ལྷག་ཏུ་རྒྱུས་ལོན།

ཚིག་ཐག། decision || I don't agree with your decision.

ང་ཁྲིད་ཀྱིས་ཚིག་ཐག་བཅད་པ་ལ་མི་འཐད།

ཚིག་ཐོག། verbal, oral || It was an oral promise. འདི་ནི་ཚིག་ཐོག་གི་ཁས་ལེན་ཞིག་ཡིན།

ཚིག་སྒྲུབ། rhetoric, phrasing || His rhetoric was emotional.

ཁོའི་ཚིག་སྒྲུབ་ལ་དྲུང་སེམས་འཕེར།

ཚིག་རྒྱུབ། harsh/rough word || The rough word the teacher used surprised

all the students. དགོ་རྒྱུ་གྱིས་བཤད་བའི་ཚིག་རྒྱུབ་དེས་སློབ་མ་རྩམས་ཅ་ལས་སུ་བཅུག།

ཚིག་མཛོད། dictionary, glossary || This Tibetan-English dictionary is very

useful. བོད་དབྱེན་ཚིག་མཛོད་འདི་ནི་དགོ་སྐྱེན་ཅ་ཅང་ཆེ།

ཚིག་ཇུག། lie || Don't tell a lie, tell the truth. ཚིག་ཇུག་མ་བཤད་པར་བདེན་གཏམ་འོད།

ཚིག་ལོག། retort, contradiction || His retort angered the man he was talking

to. ཁོའི་ཚིག་ལོག་དེས་ཁོས་ཁ་བརྗེད་བྱེད་ཡུལ་གྱི་སྐྱེས་པ་དེ་ཁོང་ཁོ་ལངས་སུ་བཅུག།

ཚིག་ས། ¹joint; ²station || ¹The old dancer's joints are no longer flexible.

གར་མཁན་རྣམས་དེའི་ཚིག་ས་ལ་ད་ལྟ་མཉེན་ཆ་མེད། ²The gas station ran out of gas.

སྐྱུ་མ་སྐྱོན་ས་ཚིག་ས་ཀྱི་སྐྱུ་མ་ཚར།

ཚོམ། (ཚོམ། ཚོམས།) to be satisfied/content || We will be content when you

pay the price we are asking. ཁྲིད་ཀྱིས་ང་ཚོས་བཏོན་པའི་གོང་བྱིན་ཚང་ཚོ་ཡིད་ཚོམ་རྒྱུ་རེད།

ཚོམ་པར་བྱེད། to satisfy, to cater to || I want to satisfy your every wish.

ངས་ཁྲིད་ཀྱི་རེ་བ་ཚང་མ་ཚོམ་པར་བྱེད་འདོད། Catering to the leaders is something that

he always does. མགོ་ཁོང་རྣམས་ཚོས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཁོས་ནམ་ཡང་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན།
ཚུགས། to be started, to be founded, to set up || The project was started last
month. བཅོས་སྐྱོན་དེ་ལྟར་སྤོང་མར་འགོ་ཚུགས།

ཚུགས་ཀ། posture, pose || Her pose in the photograph looks unnatural.
འདྲ་པར་སྤང་བའི་ཁོ་མོའི་ཚུགས་ཀ་དེ་ལུས་ཤེད་དོ་ཞིག་ཡིན།

ཚོད། to get included in, to fit into || Will my short story be included in the
anthology you are editing? ཁྱེད་ཀྱིས་ཚོམ་སྒྲིག་བྱེད་བཞིན་པའི་ཚོམ་བདུས་ཀྱི་ནང་དུ་ངའི་
སྒྲིང་ཐུང་ཚོད་རྒྱ་ཡིན་ནམ། He was included in the group of best students. ཁོ་ནི་
སྒྲོ་བམ་ཚེས་བཟང་བོའི་གྲས་སུ་ཚོད།

ཚོན། since, from, until || I've known him since he was a little boy. ཁོ་ནི་
བྱིས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཚོན་ནས་བཟུང་ངས་ཁོ་ལེས།

ཚོན་ཚད། since, from, until || Since I was a child I have liked to listen to
music. བྱིས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཚོན་ཚད་ནས་བཟུང་ངས་དབྱེད་བྱངས་ལ་ཉན་པར་སློ།

ཚུར། hither, toward this side || Please walk toward this side. ཚུར་ལ་ཤོག།
ཚུར་ཚོལ། attack || What time was the attack? ཚུར་ཚོལ་ནམ་ཚོད་བྱས་སོང།

ཚུར་སྒྲུང། reflection || I can see the reflection of trees in the lake. རྫོང་བོའི་
གཟུགས་བརྟན་མཚོན་ནས་ཚུར་སྒྲུང་བྱེད་པ་ངས་མཐོང་ཐུབ།

ཚུར་ཕྱོགས། this side || Boys are sitting on this side of the room.
ཞི་ལི་ཚོ་ཁང་བ་འདིའི་ཚུར་ཕྱོགས་སུ་སྤོད།

ཚུལ། manner, way, method, how || He has a courteous manner.
ཁོས་ཁེངས་སྐྱུང་གི་ཚུལ་འཛིན།

ཚུལ་ཁྲིམས། moral law, commandment || That monk abided by moral law
well. བུའུ་ན་པ་དེས་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟུང་བ་བཟང།

ཚུལ་དུ། in manner/way of, as if || He talked in a frightened manner.
ཁོས་སྐྱོག་སྒྲུང་ཆེ་བའི་ཚུལ་དུ་གྲོང་ཚོལ་བྱས།

ཚུལ་མིན། immoral, improper || My behavior last night was improper and I
apologise. མདང་དགོང་དའི་སྤྱོད་པ་ཚུལ་མིན་ཞིག་ཡིན་པར་ངས་དགོངས་དག།

ཚུལ་ལྡགས། manner, virtue, custom || He did not know local custom and
soon had no friends. ཁོས་ས་གནས་ཀྱི་ཚུལ་ལྡགས་མ་ཤེས་པས་མི་འགྲུངས་པར་གྲོགས་མེད་ཁེར་
རྒྱུ་དུ་གྱུར།

ཚོགས་དུ། lifetime, whole life || He has spent most of his life working as a
farmer. ཁོས་ཚོགས་དུའི་མང་ཆེ་ཤོས་ཞིང་བཞིག་གི་ཚུལ་དུ་ལས་ཀ་ལས་ནས་བསྐྱུལ།

ཚོ་སློགས། ¹spouse; ²friend for lifetime || ¹He is my spouse. ཁོ་ནི་ངའི་ཚོ་སློགས་ཡིན།
²She has been my friend for all my lifetime. ཁོ་མོ་ནི་ངའི་ཚོ་གང་བོའི་ཚོ་སློགས།

ཡིན།

ཚོ་སྔ་མ། previous life || I wonder who I was in my previous life? རས་རང་གི་
ཚོ་སྔ་མ་སུ་ཡིན་པ་ཞེས་འདོད།

ཚོ་གཅིག་ one lifetime || A person can accomplish a lot in one lifetime.
མི་ཞིག་གིས་ཚོ་གཅིག་ལ་བྱ་བ་མང་པོ་འགྲུབ་ཐུབ།

ཚོ་མཇུག་ the later part of life || He became a scholar in the later part of his
life. ཚོ་མཇུག་ལ་ང་ཞིབ་འཇུག་པ་ཞིག་ཡིན།

ཚོ་རྗེས་མ། next life, reincarnation || In my next life I want to be a rich
woman. ཚོ་རྗེས་མ་ལུ་ང་བུད་མེད་ལྷན་པོ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་འདོད།

ཚོ་སྔོན། the first part of life || In the first part of my life I was a student.
ཚོ་སྔོན་ལ་ང་ཉི་སློབ་མ་ཞིག་ཡིན།

ཚོ་ཐག་ lifespan || The average lifespan is now more than seventy years.
ད་ལྟ་ཚ་སྐྱེ་མས་ཀྱི་ཚོ་ཐག་ནི་ལོ་བདུན་ཅུ་ལྷག་ཡིན།

ཚོ་ཐར། saving life, sparing life || I'm interested in sparing life not taking
life. ང་ཚོ་ཐར་ལ་ཡིད་སྤྲོགས་པ་ལས་སྔོག་གཅོད་པར་མི་དགའ།

ཚོ་ལྷན། living, alive || Living creatures deserve humans' protection.
ཚོ་ལྷན་གྱི་སྔོག་ཆགས་ལ་མིའི་རིགས་ཀྱིས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་འོས།

ཚོ་བཅོན། life imprisonment || He was found guilty of murder and
sentenced to life imprisonment.

ཁོ་ལ་དམར་གསེད་གྱི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་ཞེས་ནས་ཚོ་བཅོན་བཅད།

ཚོ་རིང། long life, to be long-lived || He had a long life and died at the age
of ninety-four. ཁོ་ནི་ཚོ་རིང་ནས་ལོ་དགུ་བཅུ་ལྔ་ལོ་ཐོག་ཚོ་ལས་འདས།

ཚོ་སྔོན། life || All sorts of life should be protected.
ཚོ་སྔོན་ཚང་མ་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པར་རིགས།

ཚོ་སྔོན་ཆད། to die || I'm afraid to die. ང་ཚོ་སྔོན་ཆད་པར་སྐྱེ།

ཚོ་བཟོན། happy lot, good fortune || He has a happy lot in life—enough
food, enough clothes, and a nice family. ཁོ་ལི་མི་ཚོའི་ཁྲིད་དུ་ཚོ་བཟོན་ཅིག་ཡོད།

དེ་ནི་ཟས་གོས་འདད་བོད་དང་ཁྲིམ་ཚང་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

ཚོག་ dot (used between syllables in Tibetan) || You forgot to put a dot
between these syllables. ཁྲོད་གྱིས་ཚོག་ཁྲིམ་འདི་དག་གི་བར་དུ་ཚོག་འཛོག་རྒྱ་བཟེད་སོང།

ཚོགས། ¹to suffer; ²to work hard; ³difficulty || ¹I suffered from too much
work. ང་ལས་ཀ་མང་དུ་གསན་ནས་ཚོགས། ²I work hard until I'm exhausted during
harvest season. སྔོན་བསྐྱེའི་སྐབས་སུ་བར་ཆད་རིག་བར་དུ་ང་ལས་ཀར་ཚོགས། ³Did you have
any difficulty in finding my apartment? ཁྲོད་གྱིས་ཁང་བའ་འཚོལ་བར་ཚོགས་མང་བོ་

ལྷན་སྐབས་མཉམ་

ཚོགས་ཆེ། very difficult || Learning a foreign language is very difficult.

ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྐད་ཆ་སྦྱོང་བཞིན་ཅང་ཚོགས་ཆེ།

ཚོམ། (བཅོམ། བཅོམས། ཚོམས།) to sew || She will sew the buttons on the shirt

soon. ཁོ་མོས་སྐར་མིང་ཚོ་ཡིན་གྱི་ཐོག་ལ་སྒྲིག་གུ་བཅོམ་རྒྱ་རེད།

ཚོམ་དུལ། needlework, embroidery || She is famous for her skilful

needlework. ཁོ་མོ་ཚོམ་དུལ་ལ་བྱང་བས་མིང་གྲགས་ཆེ།

ཚོམ་བྲལ། tailor || That tailor is from South China.

ཚོམ་བྲལ་བ་དེ་ནི་ཀྲུང་གོའི་ལྷོ་ཕྱོགས་ནས་ཡོང།

ཚོས། ¹date; ²day of the month; ³to begin || ¹What is today's date? དེ་རིང་ནི་

ཚོས་གཞིན་རེད། ²Today is the fourth day of the month. དེ་རིང་ནི་ལྷོ་འདིའི་ཚོས་བཞི་

ཡིན། ³Next month will begin tomorrow. ལྷོ་ཟླ་མ་མཚའ་ཉིན་ཚོས་རྒྱ་རེད།

ཚོས་ལ། date || What is the date of your wedding? ཁྱོད་ཀྱི་གཉེན་སྦྲེན་ནི་ཚོས་ལ་ནམ་

ཚོད་ཡིན།

ཚོ་ཁག། tribe, group, unit || What tribe do you belong to?

ཁྱོད་ནི་ཚོ་ཁག་གང་ལ་གཉོགས།

ཚོ་དཔོན། tribal chief || He's our tribal chief. ཁོ་ནིང་ཚོའི་ཚོ་དཔོན་ཡིན།

ཚོ་བ། tribe || The tribe has become very large. ཚོ་བ་དེ་ཅུང་ཚེན་པོར་སྐྱུར།

ཚོགས་ཁག། group, unit || Which group is responsible for this project?

བཅོས་སྐྱོན་འདི་ལ་ཚོགས་ཁག་གང་གིས་འགན་ལེན།

ཚོགས་ཁང། assembly hall, auditorium || The auditorium was full of people.

ཚོགས་ཁང་དུ་མི་ཡིས་བཀང།

ཚོགས་ཆེན། meeting, conference || Will the meeting be in the auditorium?

ཚོགས་ཁང་དུ་ཚོགས་ཆེན་འཚོག་རྒྱུ་ཡིན་ནམ།

ཚོགས་འདུ། assembly, meeting || The assembly included students and

teachers. ཚོགས་འདུའི་ཁྱོད་དུ་སློབ་མ་དང་དགོ་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་འདུས།

ཚོགས་ལ། organization, group, association || How old is that organization?

ཚོགས་ལ་དེ་བཅུ་གསུམ་ནས་ལོ་ག་ཚོད་འགོར།

ཚོགས་དཔོན། leader of organization/group || She is the leader of the

women's group. ཁོ་མོ་ནི་སྐྱེས་མའི་ཚོགས་པའི་ཚོགས་དཔོན་ཡིན།

ཚོགས་མི། member of organization/association || Are you a member of the

Youth League? ཁྱོད་ནི་ན་གཞོན་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་ཡིན་ནམ།

ཚོགས་བསགས། fortune, luck || Luck was not with him. ཁོ་ལ་ཚོགས་བསགས་བྲལ།

ཚོར། trading, business || His business is mainly buying and selling

incense. ཁོ་མོ་ཚོ་ནི་གཙོ་བོར་སྤྲོས་ཏེ་ཚོང་བྱེད་པ་དེ་ཡིན།
 ཚོང་ཁང། shop, store || Where did you say the shop was?
 ཁྱེད་ཀྱིས་ཚོང་ཁང་དེ་གང་ན་ཡོད་ཟེར་རེ།
 ཚོང་གྲོགས། business partner || Would you like to be my business partner?
 ཁྱེད་དཔེ་ཚོང་གྲོགས་བྱེད་འདོད་དམ།
 ཚོང་འགྲུལ། commercial intercourse, trade relation || Commercial
 intercourse between Russia and China is very brisk.
 ཡུ་རུ་སུ་དང་རྒྱ་དང་འཕྲི་བར་གྱི་ཚོང་འགྲུལ་ནི་ཉུང་ལྡན་པོ་ཡིན།
 ཚོང་རྒྱུ་གཤོ། marketable, saleable || These goods are of such poor quality
 that they aren't marketable.
 ཚོང་ཟོག་འདི་དག་གི་སྤྲུམ་ཚད་ཉུང་ལྡན་པས་ཚོང་རྒྱུ་གཤོ་ཡོད་གི་མི་འདུག།
 ཚོང་རྟགས། trademark || The 'Panda' trademark is common. ཚོང་རྟགས་'དོམ་འྲེལ'
 བོ་རྒྱུན་འབྲུམ་སེལ་ཡིན།
 ཚོང་བདག། shopkeeper, merchant || The merchant lost money and closed his
 shop. ཚོང་བདག་གིས་མ་རྩ་ཆག་ནས་ཚོང་ཁང་གི་སྒྲོ་བ་རྒྱུག།
 ཚོང་བ། trader, merchant || The trader opened a shop yesterday.
 ཁ་སང་ཚོང་བ་དེས་ཚོང་ཁང་ཞིག་བྲུས།
 ཚོང་བྲིན། to be marketable || I want my goods to be marketable all across
 China. དེས་རྒྱ་དང་གོ་ཡོངས་སུ་རང་གི་ཚོང་བྲིན་ན་འདོད།
 ཚོང་བྱང། label || The beer bottle label was so attractive that sales
 boomed. ལུ་ཆང་དམ་བེད་ཚོང་བྱང་ཡིད་དབང་འགྲུགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཉུང་བྲིན་པོ་བྱུང་།
 ཚོང་ཟོག་ commodity, goods, merchandise || Where can I buy good quality
 merchandise? དེས་ཚོང་ཟོག་སྤྲུམ་ལེགས་ཅན་གང་དུ་ཉེ་བྲུབ།
 ཚོང་ཟོག་དཔལ་འབྱོར། commodity economy || The buying and selling of goods
 is a commodity economy. ཚོང་ཟོག་ཉེ་ཚོང་བྱེད་པ་ནི་ཚོང་ཟོག་དཔལ་འབྱོར་ཡིན།
 ཚོང་ཡ། business partner || My business partner and I leave for Lhasa
 tomorrow. དཔེ་ཚོང་ཡ་དང་རེད་གཉིས་སང་ཉིན་ལྷ་སའལ་འགོ་རྒྱུ་ཡིན།
 ཚོང་ར། market || You can buy food and many other things at the market.
 ཁྱེད་ཀྱིས་ཚོང་ར་ནས་ཟ་མ་དང་དངོས་པོ་གཞན་པ་མང་བོ་ཉེ་བྲུབ།
 ཚོང་ལས། commerce, trade || Commerce between China and other countries
 has increased. རྒྱ་དང་གོ་དང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་བར་གྱི་ཚོང་ལས་ལ་གོང་འཕེལ་བྱུང་།
 ཚོད། ¹amount; ²limit || ¹What amount of barley did you buy? ཁྱེད་ཀྱིས་ནས་ག
 ཚོད་ཉེ་ས། ²Is there a limit on the amount of money you want to spend?
 ཁྱེད་ཀྱིས་སྤོར་མོ་ག་ཚོད་བཀོལ་རྒྱུ་དེ་སྤོང་ཚོད་ཞིག་ཡོད་དམ།

ཚོད་བགམ། ¹to test, to try out; ²to elicit || ¹Would you like to test this car before you buy it? ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་དམ་འཁོར་མ་ཉེས་གོང་རྒྱ་དམ་འཁོར་ལ་ཚོད་བགམ་བྱེད་ཨོ་འདོད།

²We tried to elicit an answer but were unsuccessful. ར་ཚོས་དྲིས་ལན་ཕྱིར་
དབྱུང་བར་ཚོད་བགམ་བྱས་ཀྱང་ལེགས་འགྲུབ་མ་བྱུང།

ཚོད་ལྗ། experiment, trial, test || I'll try to sell this product as an experiment. ཚོད་ལྗའི་ཚེད་དུ་དམ་ཐོན་ཇུས་འདི་བཙོང་བབས་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།

ཚོད་ལྗའི་ཁང། laboratory || A scientist does experiments in a laboratory. ཚོན་རིག་པས་ཚོད་ལྗའི་ཁང་དུ་ཚོད་ལྗ་བྱེད།

ཚོད་དཔག། estimation, guess || My guess is that this yak weighs four hundred kilograms. དས་ཚོད་དཔག་བྱས་ན་གཡལ་འདི་ལ་སྤྱི་རྒྱ་བཞི་བརྒྱ་ཡོད།

ཚོད་མ། vegetable || Spinach is a vegetable. པོ་ཚལ་ནི་ཚོད་མ་ཞིག་ཡིན།

ཚོད་མེད། no limitation, no control || There is no limitation on how much you can buy. ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་ཙམ་ཉེ་ཚོགས་པར་ཚོད་མེད།

ཚོད་འཛིན། control, restriction, limitation || How much control do you have over your children? ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཚོད་འཛིན་ཅི་ཙམ་བྱེད།

ཚོན། dye, color || I want to buy some black dye. དས་ཚོན་ནག་པོ་འགའ་ཉེ་འདོད།

ཚོན་མདངས། color, luster, hue || That red color is very bright. ཚོན་མདངས་དེ་ཉུང་ཙམ་ལགས།

ཚོན་མདོག། color || Red is my favorite color. དམར་བོན་ང་ཚེས་དགའ་འབའི་ཚོན་མདོག་ཡིན།

ཚོན་པོ། fat || I like to eat fat beef. ར་སྐམས་འཕཚོན་པོ་ཟ་བར་དགའ།

ཚོན་བྲིས། painting || The painting was done by a famous Western artist. ཚོན་བྲིས་དེ་རྒྱལ་སྤྱོད་ལུ་རྒྱ་གསུ་ཙམ་ཞིག་གིས་བྲིས།

ཚོན་ཕྱི། ¹enamel; ²varnish || ¹The enamel on the cup was chipped. དཀར་ཡོལ་
ངས་ཀྱི་ཚོན་ཕྱི་ཁོགས། ²He put varnish on the chairs. ཁོས་ཚོན་ཕྱི་རྒྱུབ་སྟེགས་ཀྱི་སྟེང་ལ་
བཞག།

ཚོས། to hesitate, to vacillate, to have doubt || When faced with a problem, he will hesitate. དཀའ་ངལ་ལ་འཕྲད་ཚོ་ཁོའི་ཡིད་ཚོས།

ཚོམས་ཁང། hall || In winter the hall is very cold. དགུན་ཁར་ཚོམས་ཁང་དེ་ཉུང་ཙམ་ལགས།

ཚོར། to sense, to know, to feel || I sense that you are unhappy. དས་ཁྱོད་སེམས་
མི་སྦྱིད་པ་ཚོར།

ཚོར་བ་ཉམས། to lose the sense of feeling || I've lost the sense of feeling in my right hand. རའི་ལག་པ་གཡལས་པའི་ཚོར་བ་ཉམས།

ཚོས། ¹dye; ²to be cooked || ¹Where can I buy red dye? དས་ཚོས་དམར་བོག་དུ་

ཉེ་བྱལ། ²This food needs to be cooked before six p.m. ཕྱི་དྲོ་ལྷུ་ཚོ་དྲུག་གི་ཕྱིན་
ལ་བཟའ་འདི་ཚོས་དགོས།

མོ། salt || I like salt in tea. དཇའི་ནང་ལ་ཚུ་ཡིད་ན་དགའ།

ཚོ་མཚོ་ལུ། salt lake || The salt lake has little water. ཚོ་མཚོ་ལུ་ཤིང་ཚུ་ཉུང་ཏུ་ལས་མེད།
མཚོང་། fault, crime, delinquency || Constant quarrelling in that household
is the fault of the entire family.

དེ་པ་ཚོང་ནས་རྒྱུན་པར་ཁ་རྩོད་བྱེད་པ་ནི་བཟའ་མི་ཚང་མའི་མཚོང་རེད།
མཚོང་བརྟོད། exposing/showing fault/crime || Exposing crime is the duty of
the police. མཚོང་བརྟོད་ལ་བཞི་ཉེན་རྟོག་པའི་ལས་འགན་ཡིན།

མཚོན། ¹name (h); ²night-time || ¹What is your name? ཁྱོད་ཀྱི་མཚོན་ལ་ཅི་ཞིག་ཟེར།
²I watch television at night-time. མཚོན་མོར་ངས་བརྟན་འཕྲིན་ལ་བཟླ།

མཚོན་རྒྱུ། burglar || A burglar stole my television set.

མཚོན་རྒྱུ་གྱིས་ངའི་བརྟན་འཕྲིན་བརྒྱུ།
མཚོན་གང་། all night || We sang and danced all night.

ང་ཚོས་མཚོན་གང་བོར་གྲུ་ལེན་གར་རྩེད་བྱས།
མཚོན་ཉིད་རིག་པ། philosophy || He studied Buddhist philosophy for five years
at the monastery.

ཁོས་དགོན་པ་ནས་ལོ་ལྔའི་རིང་ལ་ནང་བསྟན་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་མཚོན་ཉིད་རིག་པ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས།
མཚོན་ཉིད་རིག་པ་བ། philosopher || Karl Marx was a philosopher.

ཁོ་མེད་མང་ཁེ་སི་ནི་མཚོན་ཉིད་རིག་པ་བ་ཞིག་ཡིན།
མཚོན་སྟོན། reputation, fame || His fame has spread far and wide.

ཁོའི་མཚོན་སྟོན་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་ལྷུབ།
མཚོན་རྟགས། omen, sign, symbolization || Those dark clouds are an ill
omen. སྤྱིན་ནག་དེ་ཚོ་ནི་མཚོན་རྟགས་ངན་པ་ཞིག་རེད།

མཚོན་ལྟས། sign, omen, symbolization || A dream of death is a bad omen.
འདས་རྒྱུན་གྱི་མི་ལམ་ནི་མཚོན་ལྟས་ངན་པ་ཞིག་ཡིན།

མཚོན་དུས། night-time || They went for a night-time walk.
ཁོ་ཚོ་མཚོན་དུས་ཀྱི་འཆམ་འཆམ་ལ་སོང།

མཚོན་མ། ¹mark, sign, symbol; ²genitals || ¹The tiger is the symbol of our
football team. སྐྱག་ནི་ང་ཚོའི་རྟ་རྩེད་སྤོ་ལོ་རུ་ཁག་གི་མཚོན་མ་ཡིན། ²A gynecologist
treats diseases of the female genitals. བྱང་མེད་ཚོན་ཁག་གི་སྐྱབ་པས་སྐྱེས་མའི་མཚོན་
མའི་ནད་ལ་སྐྱབ་བཅོས་བྱེད།

མཚོན་མོ། night, evening || We looked for the missing yaks at night.
ང་ཚོས་མཚོན་མོར་གཡག་བོར་སོང་བ་དེ་བཅོས་བྱེད།

མཚན་ལས། night shift, night work || Night work pays more than daytime
 work. ཉིན་ལས་ལས་མཚན་ལས་ལ་གྲོ་དངུལ་མང་བོ་སྟེ།
 མཚན་མས། place where two or more things meet, demarcation, joint,
 boundary || This mountain is where the boundaries of two countries
 meet. རི་བོ་འདི་ནི་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་མས་སུ་གནས་ཡོད།
 མཚན་མས་ཁང། hermit's cottage || The hermit's cottage is small but
 comfortable. མཚན་མས་ཁང་དེ་རྒྱུང་ཡང་བདེ་མོ་ཡིན།
 མཚན་མས་གཅོད། to stop, to discontinue || I want to stop smoking and
 drinking. དམ་དུ་ཚང་མཚན་མས་གཅོད་འདོད།
 མཚན་མས་པ། hermit || The hermit lived alone on the mountain.
 མཚན་མས་པ་དེ་རི་མགོ་ནས་གཅིག་ཕུར་བསྐྱོད།
 མཚན་མས་སྒྲིལ། rosy cloud || As the sun set a single rosy cloud slowly moved
 out of sight. ཉི་མ་རྒྱབ་སྐྱབས། མཚན་མས་སྒྲིལ་ཕུར་བོ་ཞིག་དལ་མེར་མེག་ལམ་ནས་ཡལ།
 མཚན་མས་སྦྱོར། recommendation || I need your recommendation in order to
 get a job. ད་ལ་བྱ་བ་དེ་འཕོ་བ་བར་ཁྱེད་ཀྱི་མཚན་མས་སྦྱོར་དགོས།
 མཚན་མས་མཚན་མས། sometimes || Sometimes I like to listen to the radio.
 མཚན་མས་མཚན་མས་སུ་སྒྲི་སྟེད་འཁོར་ལོ་ལ་ཉན་པར་དགའ།
 མཚན་གཏམ། jest, farce || That was such a good jest that we all laughed.
 དེ་ནི་མཚན་གཏམ་དེ་འདྲ་བཟང་བོ་ཞིག་ཡིན་པས་ང་ཚོ་ཚིང་མ་བགད།
 མཚན་སྟུག་beauty || Her beauty made us all notice her.
 ཁོ་མོའི་མཚན་སྟུག་གིས་ང་ཚོའི་ཡིད་དབང་ཁོ་མོའི་ཕྱོགས་སུ་དངས།
 མཚན་བོ། ¹miraculous, fantastic, wonderful, ²strange || ¹It was a wonderful
 song. འདི་ནི་གྲུ་དབྱངས་མཚན་བོ་ཞིག་རེད། ²His ideas are very strange. ཁོའི་ལཱ་བདེ་དག་
 ཉ་ཅང་མཚན་བོ་རེད།
 མཚན་ཅས། like, similar, equal, same || That little boy is like his father. ཞི་ལི་
 རྒྱུང་རྒྱུང་དེ་ཁོའི་ཨ་པ་དང་མཚན་ཅས།
 མཚན་མ། twins || The twins looked exactly alike.
 མཚན་མ་དེ་གཉིས་བཞུས་ཚོད་ལ་གཅིག་མཚན་ཅས་རེད།
 མཚན་སྣང། shyness, bashfulness || He lost his shyness when he went to
 school. ཁོ་སློབ་གྲྲུ་ལ་ཕྱིན་པ་ན་ཁོའི་མཚན་སྣང་ཡང་མེད་པར་གྱུར།
 མཚན་ས། pasture || Herdsmen have a summer pasture and a winter pasture.
 འབྲོག་པ་རྣམས་ལ་དབྱར་དགུན་གྱི་མཚན་ས་ཡོད།
 མཚོ། lake || The lake water is very cold. མཚོ་རྒྱ་དེ་ཉ་ཅང་འཇུགས།
 མཚོ་ཁ། coast, shore || The coast is covered with sand. མཚོ་ཁ་བྱེ་མས་ཁེབས།

མཚོ་ལྷག bay || The ship sailed into the bay. མཚོ་གྲུ་དེ་མཚོ་ལྷག་ལ་འཇུག་བསྐྱོད་བྱས།
མཚོ་གྲུ། ship || The ship moved slowly across the ocean. མཚོ་གྲུ་དེ་རྒྱ་མཚོ་
བརྒྱུད་ནས་དལ་བུར་བསྐྱོད།

མཚོ་འགག་ strait || The boat moved into the narrow strait.
གྲུ་རྒྱུང་མཚོ་འགག་དོག་མ་ཞིག་ཏུ་བཞུགས།

མཚོ་འགྲུལ། sea travel || Sea travel is slower than air travel.
མཚོ་འགྲུལ་ནི་མཁའ་འགྲུལ་ལས་དལ།

མཚོ་རྒྱུད། along the coast, off-shore || The fishing boats moved along the
coast. ཕྱ་འཛོལ་མཚོ་གྲུ་མཚོ་རྒྱུད་དེ་དུ་ནས་བསྐྱོད།

མཚོ་ངོགས། shore, beach || How far from the shore is that boat? གྲུ་རྒྱུང་དེ་མཚོ་
ངོགས་ལས་ཐག་ཅི་འདྲ་རིང།

མཚོ་ངོས། sea level || Shanghai is only a few meters above sea level. ཅངས་ཅི་
མཚོ་ངོས་ལས་སྐྱིམ་འགའ་ཚོ་མ་ལས་མེད།

མཚོ་ཇག་ pirate || The pirate was caught by the police and imprisoned.
ཉེན་རྟོག་པས་མཚོ་ཇག་བཟུང་ནས་བཙོན་ཁང་དུ་བཟུགས།

མཚོ་ཐོག་ maritime || That office is in charge of maritime affairs.
གཞུང་རྒྱུ་ཁང་དེས་མཚོ་ཐོག་བྱ་བ་ལ་འགན་ཁུར་བྱེད།

མཚོ་དམག་ navy || The navy recently obtained some new battleships. མཚོ་
དམག་ལ་ཉེ་ལམ་འཐབ་འཛིང་དམག་གྲུ་གསར་བ་འགའ་ཐོབ། The navy warships were
huge. མཚོ་དམག་གི་དམག་གྲུ་ནི་ཉ་ཅང་ཆེ།

མཚོ་རྒྱབས། wave, tide || The wave of water pushed the swimmers
ashore. མཚོ་རྒྱབས་གྱིས་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་མཐན་དག་མཚོ་ངོགས་ལ་དེད།

མཚོ་ལམ། marine route, shipping route || This marine route is short but
dangerous. མཚོ་ལམ་འདི་ནི་ཐག་ཉེ་ཡང་ཉེན་ཁ་ཆེ།

མཚོ་སྲུང་། sea defense || The new battleships have strengthened our sea
defense. འཐབ་འཛིང་དམག་གྲུ་གསར་བས་ངའི་མཚོ་སྲུང་ཇི་དྲག་ཏུ་བཟང།

མཚོན། to symbolize, to show, to represent, such as || What does this
drawing symbolize? རི་མོ་འདིས་ཅི་ཞིག་མཚོན།

མཚོན་ཆ། weapon || A gun is a powerful weapon.
མེ་མདའ་ནི་མཚོན་ཆ་རྩོད་སེལ་ལུགས་ཅན་ཞིག་ཡིན།

མཚོན་ཆ་ཅན། armed || The armed bandit is dangerous.
ངག་པ་མཚོན་ཆ་ཅན་དེ་ནི་ཉེན་ཁ་ཆེ།

མཚོན་རྟགས། symbol, sign, embodiment || That symbol means ‘fertility.’
མཚོན་རྟགས་དེས་‘ས་གཤེན་པོ’མཚོན།

མཚན་དོན། meaning, significance || What is the meaning of that symbol?

མཚན་རྟགས་དེའི་མཚན་དོན་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།

མཚན་ན། ¹for example; ²in terms of || ¹China has many different

nationalities, for example, Tibetan, Han, Mongolian, etc. གུང་གོ་ལ་མི་

རིགས་མང་བོ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་མཚན་ན། བོད་དང་རྒྱ་ སོག་པོ་སོགས་སོ། ²In terms of your

academic work, you need to improve yourself. ཁྱོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་བྱ་བ་ལ་མཚན་

ན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རང་གོང་སྤེལ་དུ་གཏོང་དགོས།

མཚན་བྱེད། indicator, symbol || Increased income is an indicator of social

development. ཡོང་འབབ་འཕར་བ་ནི་སྤྱི་ཚོགས་གོང་འཕེལ་གྱི་མཚན་བྱེད་ཅིག་ཡིན།

འཚོག་(བཅད་བཅུག་ས། ཚོགས།) to strain, to sift || After we finish frying the bread

we will strain the oil. རེ་ཚོས་གོ་རེ་བཅོས་ཚར་རྗེས་གཡིས་བཅུག་རྒྱུ་ཡིན།

འཚང། (འཚང། འཚངས།) to force one's way, to jostle, to push oneself in || We

had to force our way to the front of the line.

མདུན་གྲུ་ལ་དུ་འབུད་བར་རུ་འཚར་དགོས་བྱུང།

འཚང། (བཅད་བཅུག་ས། ཚོངས།) to fill, to stuff in || Let's fill this wooden box

with grain. ཤིང་སྐྱམ་འདིའི་ནང་དུ་འབྲུ་རིགས་ཚོངས།

འཚང། (འཚང། ཚང།) to be clogged, to be blocked || The drain was blocked.

ཚུ་སྐྱག་ཚང།

འཚང་ཁ། crowd || There was a crowd at the cinema last night.

མདང་དགོང་གྲོག་བརྒྱན་ཁང་དུ་འཚང་ཁ་ཡོད།

འཚང་ཁ་ཤིག་ཤིག་crowded together, shoulder to shoulder || The passengers

were crowded together inside the bus.

སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འགྲུ་ལ་བ་འཚང་ཁ་ཤིག་ཤིག་བྱེད།

འཚོབ། (འཚོབ། འཚོབས།) to be nervous, to be anxious || I'm nervous about the

talk I must give tomorrow. སང་ཉིན་ངས་གཏམ་བཤད་བྱེད་དགོས་པ་ལ་འཚོབས།

འཚོབ་འཚོབ། hurry, haste || Don't be in a hurry. འཚོབ་འཚོབ་མ་བྱེད།

འཚོམ། (འཚོམ། འཚོམས།) to be proper, to be suitable || What do you think is a

proper name for my child? ཁྱོད་ཀྱིས་བལྟས་ན་ངའི་བྱིས་པ་ལ་མིང་ཅི་ཞིག་འཚོམས།

འཚོམས་འདྲི། ¹visit; ²sending one's regards/respect || ¹Our visit was a short

one. རེ་ཚོའི་འཚོམས་འདྲི་ནི་དུས་ལུང་དུ་ཞིག་ཡིན། ²While we were sending our

regards to old people in the village, it began to snow. རེ་ཚོས་སྤྱི་བཤེད་མི་རྒྱལ་

ལ་འཚོམས་འདྲི་བྱེད་སྐབས་ཁ་བ་འབབ་འགོ་བརྒྱུ་མས།

འཚོམས་པོ། proper, suitable, appropriate || What would be a proper gift for

the old people in our village?

ངཚོའི་སྤྲེའི་མི་རྒྱུ་ལེགས་སྐྱེས་ཅི་ཞིག་ནི་འཚོ་མས་པོ་ཡིན།
 འཚོར། (འཚོར། ཚོར།) to finish, to end || We will finish the harvesting work in
 ten days. ངཚོས་སྟོན་བསྐྱེད་ལས་ཀ་ཉི་ཤེས་བཅུ་ལྔ་ལས་ཚར་རྒྱུ་རེད།
 འཚར་ལོངས། growth || The growth in the economy has surprised everyone.
 དཔལ་འབྱོར་གྱི་འཚར་ལོངས་ལ་མི་ཚང་མ་ཡམ་ཚར།
 འཚོག། (འཚོག་ཚོག།) to get burned || My hand got burned when I accidentally
 put it in the fire. དམ་སྐྱབས་མ་ལེགས་པར་ལག་པ་མེ་ཐོག་ལ་བཞག་པ་ན། ངའི་ལག་པ་འཚོག།
 འཚོག། to be anxious || I'm anxious about the weather.
 དམ་ནམ་ལྷལ་དོན་དུ་མེམས་འཚོག།
 འཚོག་པ། anger || Anger should be rarely expressed.
 འཚོག་པ་ཟབ་རྒྱུ་ན་དུ་ཕྱིར་ལ་མངོན་མི་དུང།
 འཚོར། (བཙོར། བཙོར། ཚོར།) to wring, to squeeze || Please wring the water out of
 these wet clothes. གོན་རྒྱུ་རྒྱུ་ན་པ་འདི་དག་ལས་སྐྱེ་ཚོར།
 འཚོར། (འཚོར། ཚོར།) to get included in, to get put into || My short story was
 included in this published collection.
 ཚོམ་བཏུས་པར་མ་འདི་འདི་ནང་དུ་ངའི་སྐྱེང་གཏམ་བྲུང་དུ་ཚོར།
 འཚོབ། (འཚོབ། འཚོབས།) ¹to be turbulent; ²to be full of || ¹The weather will
 surely be turbulent tomorrow. མང་ཉིན་ནམ་ལྷལ་འཚོབ་ཁོ་ཐག་རེད། ²The sports
 field is full of students. ལུས་རྩལ་ར་བ་ན་སློབ་མ་འཚོབ།
 འཚོབ་མ། ¹whirlwind; ²storm || ¹The whirlwind picked up a small bush and
 moved it a few meters. རླུང་འཚོབ་མས་སྤོང་ཕྲན་ཞིག་གཞམ་ལ་བཏེགས་ནས་འདོད་མ་པ་འགལ་པ་
 འཁྲུང། ²The rain storm brought heavy rain. ཚར་རླུང་འཚོབ་མ་ལས་ཚར་བ་ཆེན་པོ་
 བབས།
 འཚོམ། (བཙོམ། བཙོམས། ཚོམས།) to close || Please close your eyes and go to sleep.
 ལྷོད་གྱིས་མེག་བཙོམས་ནས་ཉོལ།
 འཚོ། to hurt, to harm || Please don't hurt me! ང་ལ་མ་འཚོ།
 འཚོམ་དུབ། embroidery, needlework || She uses silk thread in her
 needlework. ཁོ་མོས་འཚོམ་དུབ་བྱེད་པར་གོས་སྐྱད་བཀོལ།
 འཚོར། ¹to shine; ²to feel bashful; ³to neigh || ¹The stars shine in the night
 sky. མཚན་མོའི་མཁའ་དབྱིངས་སུ་སྐར་མ་འཚོར། ²I felt bashful when many girls
 looked at me. བྱང་མེད་མང་པོས་ང་ལ་ལྟ་སྐབས། ངའི་སྐང་བ་འཚོར། ³The horse neighed
 to another horse. རྟོ་པོ་རྟོ་གཞན་ཞིག་ལ་འཚོར།
 འཚོར་སྐང། bashful feeling, embarrassment || I felt such embarrassment that
 my cheeks turned red and I couldn't talk.

དལ་འཚོར་སྤང་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ནས་མཉམ་མཉམ་འཚོས་དམར་བོ་གྲུར་ལ་སྐྱད་ཆའང་ཤོད་མི་བྱེད་པར་གྱུར།
 འཚོ། to live || How long do you want to live? ཁྱོད་རང་དུས་ཡུན་གཞོན་ལ་འཚོ་འདོད།
 འཚོ། (འཚོ། འཚོས། འཚོས།) to herd || My son is ill, so I'll have to herd the sheep
 tomorrow. དའི་བྲལ་ན་ཚོ་བྱུང་བས། སང་ཉིན་ངས་ལུག་འཚོ་དགོས།
 འཚོ་སྐྱོང། rearing, looking after || I'm busy rearing my children. ང་རང་གི་
 བྱིས་པ་རྒྱལ་མཉམ་འཚོ་སྐྱོང་བྱེད་པར་བྲལ།
 འཚོ་བཅུད། nutrition || Water has little nutrition. ཚུལ་འཚོ་བཅུད་ཉེད།
 འཚོ་རྟོག། ¹foodstuffs; ²livelihood || ¹The bag was full of foodstuffs. ལུག་མ་དེའི་
 བྱང་ན་འཚོ་རྟོག་གྱིས་བཀའ་ཡོད། ²Farming is my livelihood. སོ་ནམ་ནི་ངའི་འཚོ་རྟོག་ཡིན།
 འཚོ་ཐབས། livelihood, means of livelihood || Business is her livelihood.
 ཚོང་ལས་ནི་ཁོ་མོའི་འཚོ་ཐབས་རེད།
 འཚོ་བ། life || Life has both sadness and happiness.
 འཚོ་བ་ནི་སྤྱིད་སྤྱུག་གཉིས་འཛོམས་ཡིན།
 འཚོ་གས། (འཚོ་གས། ཚོགས། ཚོགས།) to convene, to assemble, to hold a meeting ||
 We will convene in the large meeting hall.
 ང་ཚོ་ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་འཚོ་གས་རྒྱ་ཡིན།
 འཚོང། (བཙོང། བཙོངས། ཚོངས།) to sell || I will try to sell some of my wheat in
 order to earn more money.
 དས་སྐྱོར་མོ་འགའ་ལོན་ཆེད་དུ་རང་གི་འབྲུ་རིགས་འགའ་བཙོང་རྒྱ་ཡིན།
 འཚོད། (བཙོ། བཙོས། ཚོས།) to cook || Please cook some mutton for our supper.
 ང་ཚོའི་དགོང་ཟས་ལ་ལུག་ཤ་འགའ་ཚོས།
 འཚོབ། to fuse together || The ice of the two sides of the river fused
 together in the second week of winter.
 དགུན་ཁའི་གཟུང་འཁོར་གཉིས་པའི་ནང་ཚུ་བོ་འགྲམ་གཉིས་ཀྱི་དང་ཁ་འཚོབ།
 འཚོལ། (བཙོལ། བཙོལ། ཚོལ།) to look for, to seek || Tomorrow we will look for
 the missing yaks. སང་ཉིན་ང་ཚོས་གཡག་བོར་མ་དེ་འཚོལ་རྒྱ་ཡིན།
 འཚོལ་འདྲི། inquiries || He did not answer any of my inquiries.
 དས་འཚོལ་འདྲི་བྱས་པ་ལ་ཁོས་ལན་ཅི་ཡང་མ་བཏབས།
 འཚོལ་སྐྱུད། collection, compilation || Have you seen his collection of
 Buddhist writings? ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོས་བསྐྱུད་བཙོས་འཚོལ་སྐྱུད་བྱས་ཡོད་པ་ལ་བསྐྱས་མཁ།
 འཚོལ་ཞིབ། search, investigation || The search lasted several days but they
 did not find the missing livestock.
 ཉིན་འགའ་ལ་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་རུང་། ཁོ་ཚོས་བྱུགས་བོར་མ་རྒྱལ་མ་རྟེད།

ཅོན་པ་

ཇོན་པ་ urgency, seriousness || I understand the urgency of the situation.

རས་གནས་བབ་ཀྱི་ཇོན་པ་རང་བཞིན་རྟོགས།

ཇོན་པ་ཅན་ urgent, serious, violent || She has a serious illness. ཁོ་མོ་ལ་ན་ཚོ

ཇོན་པ་ཅན་ཞིག་གྱུར་ཡོད།

མཇུག་སྟོན། upright manner || He always behaves in an upright manner.

ཁོས་ནམ་ཡིན་ཡང་མཇུག་སྟོན་འཛོམས།

མཇུག་སྟོན་ intelligent/learned woman || That intelligent woman is a

university graduate. མཇུག་སྟོན་མ་དེ་ཉི་ལྔ་ལྷན་སྐྱོད་མེད་མཁུ་གྱི་མཇུག་སྟོན་མ་ཞིག་ཡིན།

མཇུག་པོ། to do (h) || What do you want to do tomorrow?

སང་ཉིན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་མཇུག་པོ་དོད།

མཇུག་སྟོན། ritual, ceremony || The religious ritual will be done tomorrow

morning. སང་ཉིན་ཞོགས་པར་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་མཇུག་སྟོན་སྤེལ་རྒྱུ་རེད།

མཇུག་པོ། deed, act || Did you do a good deed today?

དེ་རིང་ཁྱོད་ཀྱིས་མཇུག་པོ་བཟང་བོ་ཞིག་ལས་སམ།

མཇུག་པོ། ¹maker; ²author || ¹He is the maker of the religious images. ཁོ་ཉི་མཱུ་

དེའི་མཇུག་པོ་ཡིན། ²He is the author of more than ten books. ཁོ་ཉི་དཔེ་ཚབ་ཅུ་ལྷན་གྱི་

གི་མཇུག་པོ་ཡིན།

མཇུག་པོ། friendly, harmonious || That is a harmonious family. དེ་ཉི་མཇུག་པོ་མཇུག་ཀྱི་

ཁྱིམ་ཚང་ཞིག་ཡིན།

མཇུག་པོ། bosom friend || He has been my bosom friend since

childhood. བྱིས་པའི་དུས་ནས་བཟུང་ཁོ་ཉི་མཇུག་པོ་མཇུག་པོ་ཡིན།

མཇུག་པོ། harmonious, intimate, friendly || My dormitory roommates

and I live a harmonious life.

ང་དང་ངའི་ཉལ་ཁང་གི་འདུག་པོ་མཇུག་པོ་མཇུག་པོ་མཇུག་པོ་འཇུག་པོ་འཇུག་པོ།

མཇུག་པོ། friendly country || That's not an enemy country, that's a

friendly country. དེ་ཉི་དམ་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་མ་ཡིན་པར་མཇུག་པོ་མཇུག་པོ་མཇུག་པོ་ཡིན།

མཇུག་པོ། ¹intimate friend; ²boyfriend || ¹I went to see a movie with my

intimate friend. ང་རང་གི་མཇུག་པོ་དང་མཇུག་པོ་མཇུག་པོ་མཇུག་པོ་མཇུག་པོ། ²I married my

boyfriend last week. གཟུང་པོར་མཇུག་པོ་དང་ང་རང་གི་མཇུག་པོ་དང་གཉེན་སྲིག་གྲུས།

མཛེའོ། girlfriend, intimate female friend || I walked with my girlfriend
to her home. ར་རང་གི་མཛེའོ་དང་འགྲོགས་ནས་རྒྱ་རང་དུ་ཁོ་མིའི་ཁྱིམ་ལ་སོང།

མཛེའབརྟེ། friendship || Real friendship is hard to find.

མཛེའབརྟེ་ལོ་མ་ཉི་ལྟེན་པར་དཀའ།

མཛེའ་སེམས། friendship, love, good will || He offers friendship to
everyone. ཁོས་མི་ཚང་མར་མཛེའ་སེམས་གཏོང།

མཛེབ། finger || He wore a large gold ring on his finger.

ཁོས་མཛེབ་སྒྲེང་ལ་གསེར་གྱི་མཛེབ་དགེམ་ཚེན་པོ་ཞིག་གོ།

མཛེབ་དགེམ། finger ring || My husband gave me this finger ring. རའི་ཁྱོད་གསེར་ལ་

མཛེབ་དགེམ་འདི་བྲིན།

མཛེབ་ཁྲིད། instruction, guidance || My teacher provided me with good
guidance. རའི་དགོ་ཚུན་གྱིས་ང་ལ་མཛེབ་ཁྲིད་བཟང་པོ་གནང།

མཛེབ་གྲུ། finger || I burned my finger on the stove. རས་ལུགས་ཟབ་གྱི་སྒྲེང་རང་གི་

མཛེབ་གྲུ་བསྐྱབས།

མཛེབ་ཚུང། little finger/toe || I broke my little finger.

རས་རང་ཉིད་གྱི་མཛེབ་ཚུང་བཅགས།

མཛེབ་སྟོན། direction, instruction || His direction to his students was in the
form of interesting short stories.

ཁོས་སློབ་མ་རྣམས་ལ་མཛེབ་སྟོན་བྱེད་པར་སྐྱུང་བུང་མཚར་བོ་ཤོད་པའི་རྣམས་ལ་སྟོན།

མཛེས། beautiful, showy || She's beautiful wearing those expensive
clothes. ཁོ་མོས་གོན་པ་གོང་ཚེན་དེ་དག་གྲུབ་ན་མཛེས།

མཛེས་རྒྱུ། decoration, ornament || That gold decoration costs more than
ten thousand *yuan*. གསེར་གྱི་མཛེས་རྒྱུ་དེ་ལ་སྟོར་མི་ཁྲི་གཅིག་ལྷག་དགོས།

མཛེས་འཚོས། decoration || Where did you buy this decoration?

ཁྱོད་གྱིས་མཛེས་འཚོས་དེ་གང་ནས་ཉོས་པ་ཡིན།

མཛེས་ལྗོངས། beautiful scene || I painted this beautiful scene last year.

ན་ཉིང་རས་མཛེས་ལྗོངས་འདི་བྲིས།

མཛེས་ཉམས། beauty, charm || She had such charm that everyone wanted to
talk to her. ཁོ་མོ་ལ་དེ་འདྲའི་མཛེས་ཉམས་ལྡན་པས་ཀུན་གྱིས་ཁོ་མོ་དང་ཁ་བརྟེན་བྱེད་པར་འདོད།

མཛེས་སྐྱུག། beauty || The landscape's beauty attracted many

tourists. ཡུལ་ལྗོངས་ཀྱི་མཛེས་སྐྱུག་གིས་ཡུལ་སྐོར་བ་མང་བོ་དྲངས།

མཛེས་མ། beautiful girl || The beautiful girl had many boyfriends. མཛེས་མ་དེ་ལ་
དགའ་པོ་གསལ་མང་བོ་ཡོད།

མཛེས་རྒྱལ་རིག་པ། aesthetic || Aesthetics is the study of beauty.

མཛོལ་རྩལ་རིག་པ་ནི་མཛོལ་སྤྱལ་གྱི་ཞིབ་འཇུག་ལ་བསྟན།
 མཛོལ་ cross between a yak and a cow || It's not a cow, it's a cross between
 a yak and a cow. འདི་ནི་བཅོ་ཞིག་མིན། འདི་ནི་མཛོལ་ཞིག་ཡིན།
 མཛོལ་ storehouse, treasury || He keeps his valuable possessions in the
 storehouse. ཁོས་མཛོལ་ཁང་དུ་རང་གི་དངོས་པོ་རྩ་ཚུན་ཉར།
 མཛོལ་ཁང། storehouse, warehouse || The grain was put in the storehouse.
 འབྲུ་རིགས་མཛོལ་ཁང་དུ་བཅུག།
 འཇོག་ (འཇོག་ ཟགས།) to leak || Water is leaking from that bucket.
 རྩོད་པོ་ལས་རྩ་འཇོག་གིན་ཡོད།
 འཇོག་ (འཇོག་ ཟད།) to run out, to be exhausted || We have run out of flour.
 ར་ཚོའི་ཕྱི་ཟད།
 འཇོག་གོ་ན། expenditure || The expenditure for food during our travel was
 less than we expected. ར་ཚོའི་ལམ་རྒྱལ་གྱི་འཇོག་གོ་ན་དེ་ར་ཚོའི་བསམ་ཚོད་ལས་ཉུང།
 འཇོག་སྤྱོད། consumption, utilization || Consumption of sugar has increased
 in the last ten years. ཀར་ཕྱེ་མའི་འཇོག་སྤྱོད་དེ་ཉེ་བའི་ལོ་བཅུ་འི་རིང་ལ་ཇི་མཐོར་ཕྱིན།
 Consumption of coal is increasing. རྫོས་ལ་གྱི་འཇོག་སྤྱོད་ཚད་ཇི་མཐོར་འགྲོ།
 འཇོག་གླིང། the world, the earth || The world consists of many countries.
 འཇོག་གླིང་ནི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོས་གྲུབ།
 འཇོག་ཐང། currency value, exchange rate || What is the present exchange
 rate for *renminbi*? མི་དམངས་ཤོག་སྒོར་གྱི་འཇོག་ཐང་ནི་གཚོད་ཡིན།
 འཇོག་ (གཟམ། བཟམ།) to hang down || A red tassel hung down from the top of
 his hat. ཤམ་བུ་དམར་པོ་ཞིག་ལྷ་མགོ་ནས་བྱར་ལ་འཇོག།
 འཇོག་ (འཇོག་ འཇོག་ས། འཇོག་ས།) to fight, to battle || The two armies will fight
 tomorrow. སང་ཉིན་དམག་དབུང་གཉིས་འཇོག་རྒྱ་རེད།
 འཇོག་ (གཟུང། བཟུང། ཟུངས།) ¹to hold, to grasp, to seize, to keep; ²to recognize,
 to remember || ¹He held my hand and would not let go. ཁོས་རང་ལག་པ་
 བཟུང་ནས་འགྲོ་རུ་མི་འཇུག་ ²Because I had not seen her for ten years I did not
 recognize her. ངས་ཁོ་མི་ལོ་བཅུ་ལ་མ་མཐོང་བས་ཁོ་མི་ངོས་བཟུང་མ་ཟུབ།
 འཇོག་གྲྭ། class (in school) || My class had a picnic
 today. དེ་རིང་རང་ལོ་ཇོག་གྲྭ་ཕྱི་རུ་སློག་གསང་ལ་སོང།
 འཇོག་ཡིག་ ¹diploma; ²receipt || ¹His diploma is from a famous university.
 ཁོའི་མཐར་ཕྱིན་འཇོག་ཡིག་ནི་སྤོབ་གྲྭ་ཚུན་མིང་གྲགས་ཤིག་ནས་འོག། ²Did you get a receipt
 for that purchase? ཉོ་ཚང་བརྒྱབ་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇོག་ཡིག་སྤྲངས་སམ།
 འཇོག་ས། (གཟུག་ བཟུག་ས། ཚུག་ས།) to establish, to set up, to plant, to found || We

will establish three more companies next year.

སངལེར་ངཚོས་ཀྱང་བྱེད་ཐུག་པུ་མང་དུ་འཛུགས་རྒྱུ་ཡིན།

འཛུགས་རྒྱུ། construction || Building construction requires water, concrete, and bricks. ཁང་བརྟེན་གསུམ་འཛུགས་རྒྱུ་བྱེད་པ་ལ་རྩ་དང་ཡར་འདམ། སོ་ཕག་བཅས་དགོས།

འཛུགས། to smile, smile || You'll smile when I tell you this story. ངས་གཏམ་རྒྱུད་འདི་བཤད་པ་ན། རྒྱུད་འཛུགས་རྒྱུ་རེད།

འཛུགས་མདངས། smiling appearance || Everyone thought her smiling appearance was charming.

མི་ཚང་མས་ཁོ་མོའི་འཛུགས་མདངས་ནི་ཡིད་དབང་འགྲུགས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད།

འཛུར། (གཟུར། བཟུར། ཟུར།) to avoid, to elude, to give way || I try to avoid trouble in my life. ངས་མི་ཚོའི་ཁྲོད་ནས་དཀའ་སྤྲུག་ལ་གཟུར།

འཛུལ། to enter, to come in || Please come in and sit down.

ནང་ལ་འཛུལ་ནས་བྱང་ལ་སྡོད།

འཛོལ། (འཛོག་འཛོགས། འཛོགས།) to climb up, to ascend || Let's climb up that mountain. ངཚོ་རི་དེ་ལ་འཛོག་པར་བྱ།

འཛོད། (བཟེད། བཟེད། ཟེད།) ¹to hold a bag open; ²hold out || ¹Please hold the bag open while I put in these potatoes. ངས་ཞོག་ཞོག་འདི་དག་རྩུག་དུས་སྤྱིད་ཁ་བཟེད།

²Hold out your hand and I'll give you a piece of candy. རྒྱུད་ཀྱི་ལག་པ་བཟེད་དང་ངས་རྒྱུད་ལ་ཀར་ཞིག་སྤྲུང།

འཛོམ། (གཟེམ། འཛོམས། འཛོམས།) to refrain from, to shun, to shy away from || Please refrain from drinking too much during the lunar New Year holidays. ལུགས་རྙིང་ལོ་གསེར་གྱི་དུས་ཚེན་སྐབས་སུ་ཚང་བཏུང་དྲགས་པ་ལ་འཛོམ་རོགས། He refrained from eating too much salt because he had high blood pressure. ཁོ་ལ་ཁྲག་གཞོན་མཐོན་པོ་ཡོད་པས་རྒྱ་མོད་པོ་བྱ་རྒྱུར་འཛོམས།

འཛོམ་པ། shyness, restraint || Shyness is not appropriate in business. ཁོ་ཚོར་རྒྱག་པར་འཛོམ་མི་འོས།

འཛོམ་བག་scruple || That businessman has not a single scruple.

ཚོར་བ་དེ་ལ་འཛོམ་བག་ཉི་ལ་ཅུ་ཡང་མེད།

འཛོམ་བག་ཅན། modest, discreet || Be modest, don't boast. འཛོམ་བག་ཅན་ཞིག་བྱེད་པ་ལས་འཕྲད་ཤོད་མ་བྱེད།

འཛོམ་བོན། carefulness, heed || Please pay heed to what the enemy plan to do. དགྲ་དམག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ་རྒྱུས་ཡོད་པ་ལ་འཛོམ་བོན་གྱིས།

འཛོར། to be jarring/grating on the ear || His loud voice was grating on the ear. ཁོའི་རྒྱུད་མཐོན་པོ་དེ་རྒྱ་ལ་འཛོར།

འཛོར། ¹to stab; ²to nail || ¹The butcher stabbed the sheep in the throat.

བཤམ་པས་ལུག་གི་མིང་བླག་ལ་གྲི་འཛོར། ²Please nail these boards together.

ཤིང་ལེབ་འདི་དག་མཉམ་གཟིགས་ཏུ་འཛོར།

འཛོར་འཛོར། conical-shaped || The barley flour and butter mixture was made into a conical-shaped ritual object.

རྩུ་མ་པས་གཏོར་མ་དབྱིབས་འཛོར་འཛོར་ཞིག་བཟོས།

འཛོམ། (འཛོམ། འཛོམས།) ¹to be abundant/plentiful; ²to gather || ¹That family has an abundant supply of food. བྱིམ་ཚང་དེ་ལ་ཟས་འཛོམས་པོ་ཡོད། ²Villagers gathered in the temple last night. མདང་དགོང་སྡེ་མི་ཚང་མ་དགོན་པ་ལ་འཛོམས།

འཛོམས་པོ། abundant, plentiful || This grassland has an abundant supply of water. རྩུ་མ་འདི་ལ་རྩུ་འཛོམས་པོ་ཡོད།

རྩུ་མ་འདི་ལ་རྩུ་འཛོམས་པོ་ཡོད།

འཛོལ། to be mistaken, to make mistake, to lose the way || I now

understand that my earlier ideas were mistaken. དས་ད་ལྟར་གི་སྡོན་ཚད་གྱི་

ལྟ་བུ་འཛོལ་ཡོད་པ་ཞེས།

རྩ། ¹rock; ²clay || ¹This old house is made of rock. ཁང་བརྟེན་བའདི་ནི་རྩ་ལས་བཟོས།

²Clay is sticky when it's wet. རྩ་སྟོན་པར་གྲུར་ན་འདག་འདག་ཏུ་འགྲུར་འགྲོ།

རྩ་ཁོག་pot || The peony was growing in a flower pot.

ཤིང་བདུ་དེ་རྩ་ཁོག་ནང་དུ་སྐྱེ་བཞིན་ཡོད།

རྩ་ཚས། pottery || His pottery is expensive but good quality.

ཁོའི་རྩ་ཚས་ཀྱི་གོང་དཀའ་དུང་རྒྱ་སྤྲོས་དག།

རྩ་དུག་altitude sickness || The symptoms of altitude sickness are nausea and headache. རྩ་དུག་གི་ནད་རྟགས་ནི་མགོ་ཡོམ་འཁོར་ཞིང་མགོ་བོན།

རྩ་སྟོན། clay vessel || When he dropped the clay vessel it shattered on the floor. ཁོས་རྩ་སྟོན་བཅའ་ལ་འཕངས་པ་ན། རྩ་སྟོན་ཆག་ནས་བཅའ་ལ་འཕོར།

རྩ་བེ་རྩ་བེ། hypocritical, sham || No one believed his hypocritical speech.

ཁོའི་གཏམ་བཤད་རྩ་བེ་རྩ་བེ་ལ་སྲ་ཞིག་ཀྱང་ཡིད་མི་ཚེས།

རྩ་མ། vat, clay vessel || The vat is full of water. རྩ་མའི་ནང་དུ་རྒྱ་ཚུ་ཡིས་བཀད།

རྩ་རི། slate mountain || There's no road up the slate mountain north of here. འདི་གའི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་རི་དེ་ལ་ལམ་མེད།

རྩ་ལེབ། tile || Tiles are made in a kiln. རྩ་ལེབ་ནི་སྔོན་ནང་ལས་བཟོ་ཡིན། This roof is made of tiles. རྩ་ལེབས་འདི་ནི་རྩ་ལེབ་ལས་བྱུ་བ།

རྩས། material thing, chemical, element || Hydrogen is an element.

དབྱུང་དབྱུགས་ནི་རྩས་ཞིག་ཡིན།

རྩས་འགྲུར། chemistry || Chemistry is the study of elements.

རྩམ་འགྲུར་ནི་རྩམ་རིགས་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་ལ་བསྟན།
 རྩམ་འགྲུར་རིག་པ། chemistry || Chemistry and physics are related subjects.
 རྩམ་འགྲུར་རིག་པ་དང་དངོས་ལུགས་རིག་པ་གཉིས་ནི་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཚན་ཁག་ཡིན།
 རྩམ་འགྲུར་རིག་པ་བ། chemist || My father is a chemist and my mother is a
 physicist. རའི་ཨ་ཕ་ནི་རྩམ་འགྲུར་རིག་པ་བ་ཞིག་དང་རའི་ཨ་མ་ནི་དངོས་ལུགས་རིག་པ་བ་ཞིག་ཡིན།
 རྩམ་རྒྱ། substance || I'm not able to identify this substance.
 རས་རྩམ་རྒྱ་འདི་དེ་ངོ་ཟློན་མི་ལྟེན།
 རྩི (བ་རྩི་བ་རྩིས། རྩིས།) ¹to knead; ²to mix; ³to trample on || ¹You knead the
 dough for the steamed dumplings. རྩོད་ཀྱིས་མོག་མོག་ལས་པར་བྱེ་རྩིས། ²Please
 mix some water with the cement. རྩུ་དང་ཨར་འདམ་གཉིས་རྩིས་དང་། ³The horse
 trampled on the straw. རྩད་པོ་སོག་མ་བ་རྩིས། The livestock trampled the
 crops when they crossed the field. རྩོ་ཚོག་ཞིང་ཁ་བརྒྱད་དུ་ས་ལོ་ཏྱུག་བ་རྩིས།
 རྩི་པོ། herdsman, protector || The herdsman slowly drove the sheep back to
 the tent. རྩོ་བོས་ལུག་དཔལ་ཚོས་ཕྱིར་སྐྱབ་ཕྱོགས་ལ་དེད།
 རྩི་མ། eyelash || He accidentally burned his right eyelash ཚང་གི་
 lighter. རྩོས་སྐབས་མ་ལེགས་པར་མེ་ཆ་ཡིས་འཁོར་རྩི་མ་བསྐྱེགས།
 རྩི་གཉམས། awe-inspiring, elegance || His voice is awe-inspiring. རྩོའི་རྒྱུད་ལ་
 རྩི་གཉམས་ཆེ། It was an awe-inspiring speech. དེ་ནི་རྩི་གཉམས་ཆེ་བའི་གཏམ་བཤད་
 ཅིག་རེད།
 རྩི་གཤམ་ intimidating/frightening word || He said “listen” so loudly it
 became an intimidating word.
 རྩོས་“ཉོན་”ཞེས་རྒྱུད་གསལ་མཐོན་བོས་བཤད་པ་དེ་རྩི་གཤམ་ཞིག་ཏུ་གྱུར།
 རྩི་གཤོ། majestic, mighty in appearance || The lion is a majestic animal.
 སེང་གེ་ནི་རི་དྲགས་རྩི་གཤོ་ཞིག་ཡིན།
 རྩི་གཤིག་ intimidation || The teacher’s intimidation angered the students.
 དགོ་རྩོད་ཀྱིས་རྩི་གཤིག་བྱས་ནས་སློབ་མ་རྩམས་ལ་འོང་འོང་སྲུ་བཅུག།
 རྩུ། (བ་རྩུ། བ་རྩུས། རྩུས།) to disguise || He disguised himself as a businessman.
 རྩོས་རང་ཉིད་ཚོང་བ་ཞིག་ཏུ་བ་རྩུས།
 རྩུ་འཕྲུལ། magic, enchantment || The practice of magic has a long history.
 རྩུ་འཕྲུལ་ཉམས་ལེན་ལ་ལོ་རྒྱུས་རིང་བོ་ལྟན།
 རྩུ་བག་ hypocrisy, pretence || His hypocrisy was immediately obvious to
 everyone. རྩོས་རྩུ་བག་འཛིན་པ་དེ་མི་ཚང་མས་འཕྲུལ་དུ་ཞེས།
 རྩུ་བག་ཅན། hypocritical, insincere || Everyone knows he’s hypocritical so
 they don’t believe him.

མི་ཚང་མས་ཁོ་ཞི་རྒྱ་བཀའ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་ནས་ཁོ་ལ་ཡིད་ཆེས་མི་བྱེད།
 ལྷན་ལེ || No one will believe your lie. ལྷོད་ཀྱི་རྒྱན་ལ་མི་གཅིག་ཀྱང་ཡིད་མི་ཆེས།
 ལྷན་རྒྱལ་ liar, falsifier, crook || He's not honest, he's a liar.
 ཁོ་ཞི་མི་དང་བོ་ཞིག་མི་ཞི། ཁོ་ཞི་རྒྱན་རྒྱལ་ཞིག་ཡིན།
 ལྷན་སྒྲིག་ fabrication, to concoct a lie || His story is a complete fabrication.
 ཁོ་ཞི་སྤྱད་ནི་རྒྱན་སྒྲིག་རང་རེད།
 ལྷན་གཏམ་ lie, deception || I don't believe your lie. ད་ལྷོད་ཀྱི་རྒྱན་གཏམ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས།
 ལྷན་མ་ fake, phony, false, counterfeit || This looks like fake money to
 me. དས་བཏམ་ན་འདི་ནི་སྒྲོར་མོ་རྒྱན་མ་ཡིན་པ་འདྲ།
 ལྷན་བཟོས། false, forged (not real) || This is a false passport. འདི་ནི་རྒྱན་བཟོས་ཀྱི་
 ལལ་ལྷུང་ཞིག་ཡིན།
 ལྷས་བཟོ། to forge, to counterfeit || He was imprisoned because he planned
 to counterfeit money. ཁོས་སྒྲོར་མོ་རྒྱས་བཟོ་བྱེད་ཅིས་བྱས་པས་བཟོན་ཁང་ལ་བཅུག
 རྗེ། (བརྗེ། བརྗེས། རྗེས།) to fold up, to roll up || It's hot so I'm going to roll up
 my sleeves. རྗེས་ལྷོ་ཚད་པ་ཆེ་བས་དཔུ་རུང་བརྗེ་རྒྱ་ཡིན།
 རྗོགས། to be finished, to be fulfilled, to come to the end || Our lives will
 be finished in some years. ལོ་འགའ་ལྷེས་སུ་ང་ཚོའི་ཚོ་སྦྲིག་རྗོགས་རྒྱུ་རེད།
 རྗོང་། fort, fortress || The fort was built near an important road.
 རྗོང་དེ་ལམ་གལ་ཆེན་ཞིག་དང་ཉེ་སར་ལས།
 རྗོང་། county || I'm from an autonomous Tibetan county.
 ད་ནི་བོད་རང་སྤྱོད་རྗོང་ཞིག་ནས་ཡོང་བ་ཡིན།
 རྗོང་། (བརྗོང་། བརྗོངས། རྗོངས།) ¹to send, to forward; ²to stuff in || ¹The bride's
 father sent her dowry to the groom's home. མན་མའི་ཡམས་མའི་རྗོངས་སྐྱལ་
 མགལ་ཚང་ལ་བརྗོངས། ²Don't stuff your dirty clothes under your bed. ལྷོད་ཀྱི་
 བོ་ན་པོ་བཟོས་པོ་མལ་ལྷིའི་འོག་ཏུ་མ་བརྗོང།
 རྗོངས་ལ། dowry || What is the bride's dowry? བག་མའི་རྗོངས་ལ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།
 རྗོང་མཁམ། fortress || The fortress was built on top of a mountain. རྗོང་མཁམ་དེ་
 རི་མགོ་ཞིག་ནས་ལས།
 རྗོང་དཔོན། county head, county magistrate || The county head has just been
 replaced. རྗོང་དཔོན་དེ་བརྗོངས་མ་ཐག་ཡིན།
 རྗོང་བ། dowry || The bride's dowry included three yaks.
 བག་མའི་རྗོང་བའི་ནང་དུ་གཡག་གསུམ་ཡོད།
 རྗོང་། (བརྗོང་། བརྗོངས། རྗོངས།) ¹to blemish, to disgrace; ²to contaminate || ¹The son's
 crime disgraced his parents. བྱའི་ནག་ཉེས་ཀྱིས་པ་མ་བརྗོང། ²Don't contaminate

this clean water with that dirty water. ཚུམི་གཙོང་བདེས་ཚུ་གཙོང་མ་འདི་མཛོད།
ཚོད། dirty, unclean || Those clothes are very dirty. བོན་པ་དེ་དག་ཉ་ཙང་ཚོད།

ཕ།

ཕ། fox || The hunter killed a fox yesterday. ཁ་སང་ཚོན་པས་ཕ་ཞིག་བསད།

ཕ་མོ། female fox, vixen || The female fox had beautiful fur.

ཕ་མོ་དེ་ལ་སྤྲུལ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད།

ཕ་ཞ། fox-fur hat || The fox-fur hat was red and brown. ཕ་ཞ་དེ་ནི་དམར་སྤྲུག་ཡིན།

ཕ་ཡོ། hey || “Hey!” he shouted to me from across the road. “ཕ་ཡོ”

ཞེས་ཁོས་ལམ་གྱི་ཕ་གི་ནས་ང་བོས།

ཞ།

ཞ། to become paralyzed, to be disabled || He had a stroke and became
paralyzed. ཁོ་ལ་རྒྱང་ཕོག་ནས་ཞ་སོང།

ཞ། to have responsibility || I have the responsibility to finish this report
before tomorrow morning.

སང་ཉིན་སྔ་དྲི་ཕྱིན་ལ་སྤྲོད་ཞུ་འདི་ཚར་དགོས་པའི་ལས་འགན་ངའི་མགོ་ལ་ཞ།

ཞ་ཉེ། lead || Lead is a metal. ཞ་ཉེ་ནི་ལྷུག་ས་རིགས་ཤིག་ཡིན།

ཞ་བོ། lame, handicapped || Handicapped people come here for medical
service. མི་ཞ་བོ་དག་སྤྲོད་བཅོས་བྱེད་པར་འདི་གར་འོང། His limp became worse after
the operation. ག་ཤགས་བཅོས་བྱས་རྗེས་ཁོའི་ཞ་བོའི་གནས་བབ་ཇི་སྲིད་ལ་སོང།

ཞག་གྲངས། number of days || I can't remember the number of days I've
been ill. ངས་རང་ལ་ན་ཚ་བྱུང་ནས་ཞག་གྲངས་ཅི་ཙམ་འགོར་བ་ཡིད་ལ་དྲན་མི་བྱུབ།

ཞག་འགའ། some nights || There has been no moon in the sky for some
nights. ཞག་འགའ་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲོད་པ་མ་འཚར།

ཞག་ཙན། greasy || I couldn't eat greasy food. ངས་ཟ་མ་ཞག་ཙན་ཟ་མི་བྱུབ།

ཞག་སྟོན། staying overnight || Staying overnight at your home will only

give you trouble so we will go home now.

ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་ཞག་སྒྲིབ་བྱས་ཚེ་ཁྱོད་ལ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་སྲིད་པས། རེ་ཚོད་ལྷ་ཡུལ་དུ་བུད་འགྲོ།
ཞགས་པ། lasso, lariat || The lasso got wet in the rain. ཞགས་པ་ཚར་རྩུས་བངས།
ཞང་པོ། maternal uncle || The maternal uncle was the most important
wedding guest. ཞང་པོ་ནི་གཉེན་སྣོན་གྱི་མགྲོན་པོ་ཚེས་གལ་ཚེད་པོ་ཡིན།

ཞད། flaw, blemish || The clay image was without a single flaw. འབག་སྐྱ་
དེ་ལ་ཞད་ཉིལ་ཅོམ་ཡང་མི་འདྲིས།

ཞན། weak, bad, inferior || These products are of inferior quality.

ཐོན་རྫས་འདི་དག་གི་རྒྱ་སྐྱུ་ཞན།

ཞན་ཚ། shortcoming, drawback || His one shortcoming is his hot temper.

ཁོའི་ཞན་ཚ་གཅིག་ནི་སྐྱ་སུད་མེད་པ་དེ་ཡིན།

ཞབས། ¹bottom; ²feet (h) || ¹The bottom of the well had no water. ཁྲོམ་པ་འི་
ཞབས་ན་རྒྱ་མེད། ²I washed Father's feet. ངས་ཨ་པ་འི་ཞབས་བུལ།

ཞབས་ཉིག། service (h) || How much do I owe you for your service?

ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཉིག་ལ་ངས་གྲུ་ཡོན་ག་ཚོད་སྒྲིབ་དགོས།

ཞབས་ཉིག་པ། male servant || The male servant quietly brought and lit a
cigarette for the customer. ཞབས་ཉིག་པས་མགྲོན་པོ་ལ་བམག་འཁྱེར་ཡོང་ནས་མེ་བསྐོན།

ཞབས་འདྲེན། disgrace, shame || Your behavior was a disgrace to us all.

ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ང་ཚོ་ཚར་མར་མཚོན་ན་ཞབས་འདྲེན་གྱི་རྒྱ་ཞིག་རེད།

ཞབས་འདྲེན་པ། scum || His criminal misdeeds are typical of the scum of
society. ཁོའི་ཉེས་སྤྱོད་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་འདྲེན་པ་འི་དཔེ་མཚོན་ཞིག་ཡིན།

ཞབས་རྫོལ། to get a hole in the bottom || My water bucket has got a hole in
the bottom. ངའི་རྒྱ་ཟེའི་ཞབས་བརྫོལ།

ཞབས་ཕྱི། service || The service at that hotel is very good.

མགྲོན་ཁང་དེའི་ཞབས་ཕྱི་ཉ་ཅང་བཟང།

ཞབས་བྲོ། dance || Can you perform that dance? ཁྱོད་ཀྱིས་ཞབས་བྲོ་དེ་འཁྲབ་ཤེས་སམ།

ཞབས་ལྷ། service || The service in that shop is slow. ཚོང་ཁང་དེའི་ནང་གི་ཞབས་ལྷ་
ཅང་དལ། What service do you provide? ཁྱོད་ཀྱིས་ཞབས་ལྷ་ཅི་ཞིག་སྐྱུབ་ཀྱིན་ཡོད།

ཞབས་ལྷ་བ། servant, waiter || The wages for a waiter are very low. ཞབས་ལྷ་
བའི་གྲུ་ཕོགས་ཉ་ཅང་དམལ།

ཞར། to be blind || I don't want to be blind when I'm old. ངས་རང་ཉིད་ལོ་རྒྱས་
ནས་མིག་ཞར་ན་མི་འདོད།

ཞར་བ། blind || The blind man sat quietly in a corner all day.

མི་ཞར་བ་དེ་སྐྱོགས་མཚོམས་དེ་ནས་ཉིན་གང་པོར་ཁ་རོག་གེར་བསྐྱད།

འཇར་བྱུང། additional, appended || I did not add additional material to the textbook. རས་སྐོབ་དེའི་འཇར་བྱུང་གི་ཁྲིད་གཞི་མ་བསྐྱར།

འཇར་མ། blind woman || The blind woman sang sadly.

འཇར་མ་དེས་ཡིད་སྐྱོ་བའི་ངང་ནས་གླུ་བྱངས།

འཇར་ཞོར། ¹in passing, incidentally; ²at the same time || ¹He told me in passing that his father had died. ཁོས་ཞོར་དུང་ལ་ཁོའི་ཨ་མ་འདས་པའི་སྐོར་བཤད། ²He smoked and talked at the same time. ཁོས་དུབ་འབེན་ཞོར་དུ་ཁ་བརྗེས།

འཇལ་འདེབས། donation, contribution || I will give a donation tomorrow to the monastery. སང་ཉིན་ངས་དགོན་པའི་འཇལ་འདེབས་རྒྱལ་རྒྱ་ཡིན།

འཇི། to calm down, to be tranquil, to be pacified, docile || The quarrel between the two clans has now calmed down.

ཚོ་ཁག་དེ་གཉིས་བར་གྱི་རྩྭ་དྲག་འཇིད་ལྟ་ཞི་སོང།

འཇི་འཇགས། calm, peace || He has a calm personality.

ཁོ་ལ་འཇི་འཇགས་གྱི་གཤམ་ཀ་ཞིག་ལྡན།

འཇི་འཇམ། peaceful, gentle || She has a gentle personality.

ཁོ་མོ་ལ་འཇི་འཇམ་གྱི་རང་གཤམ་གཤམ་ཡོད།

འཇི་ཐབས། peaceful means || I hope the quarrel can be settled by peaceful means. རས་རྩྭ་དྲག་འཇི་དེ་འཇི་ཐབས་གྱིས་ཐག་གཅོད་པར་རེ་བ་བཅངས་ཡོང།

འཇི་དུལ། gentleness, gentle, docile || The gentle yak calf followed me wherever I went. ར་གང་ལ་སོང་དུང་འཇི་དུལ་གྱི་བེའུ་དེ་རའི་རྗེས་ལ་འབྲངས།

འཇི་དུལ་ཅན། meek, docile || His meek manner encouraged other people to take advantage of him.

ཁོའི་བྱ་རྒྱུད་འཇི་དུལ་ཅན་གྱི་དབང་གིས་གཞན་པས་ཁོ་བོད་རྒྱུད་བྱེད་འདོད།

འཇི་བདེ། peace || Our country has been at peace for many years. ར་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ལོ་མང་པོར་འཇི་བདེར་གནས། Peace is better than war. འཇི་བདེ་ནི་དམག་འགྲུག་ལས་མཚོན།

འཇི་བདེའི་རིང་ལུགས། pacifism || Pacifism promotes the idea that violent struggle is wrong.

འཇི་བདེའི་རིང་ལུགས་གྱིས་རྩྭ་དྲག་པོ་ཚུལ་མི་ནད་འདོད་པའི་ལྟ་བུའི་སྐུ་ལ་བྱེད།

འཇི་ལི། boy || That boy plays the flute well. འཇི་ལི་དེ་གླིང་བྱ་འབྲུད་པར་མཁས།

འཇི་ག་ a, an, one || A boy ate an apple. བྱིས་པ་ཞིག་གིས་ཀུ་ལུ་འཇི་ག་བོས།

འཇི་ག་གསོ། restoration, repair || The temple repair will be finished soon. དགོན་པ་ཞིག་གསོ་བྱེད་པ་དེ་སྐྱུར་མོར་འགྲུབ་རྒྱུ་རེད།

འཇིང། agriculture field, area, crops || The agriculture field was planted to barley. འཇིང་ལ་ནས་བཏབས།

ཞིང་ཁམས། area || Our area has irrigated fields. ར་ཚོའི་ཞིང་ཁམས་ན་ཞིང་རྒྱ་མ་ཡོད།

ཞིང་ཁལ། agriculture tax || We pay the agriculture tax with grain.

ར་ཚོས་འབྲུ་རིགས་ཀྱིས་ཞིང་ཁལ་འཇལ།

ཞིང་གྲོང་། agricultural town || I live in a small agricultural town.

ར་ཞིང་གྲོང་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་ན་སྤོད།

ཞིང་ཆས། agricultural implement || A plow is an agricultural implement.

ཐང་ག་ཤལ་ནི་ཞིང་ཆས་ཤིག་ཡིན།

ཞིང་ཆེན། province || The capital of Qinghai Province is Xining.

མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ལྗོངས་ཐོན་ཁུངས་ནི་ཟི་ལིང་ཡིན།

ཞིང་བདག landowner || He was a big landowner before Liberation.

བཅོམ་འགོ་ལ་གྱི་སྔོན་ལ་ཁོ་ནི་ཞིང་བདག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།

ཞིང་སྒྲི། village || The village has sixteen households.

ཞིང་སྒྲེ་དེ་ལ་དུད་ཚང་བཅུ་དྲུག་ཡོད།

ཞིང་པ། farmer, peasant || My father is a farmer. རའི་ཨ་ཕ་ནི་ཞིང་པ་ཞིག་ཡིན།

ཞིང་བྲན། serf || She was a serf before Liberation.

བཅོམ་འགོ་ལ་སྔོན་ལ་ཁོ་མོ་ནི་ཞིང་བྲན་ཞིག་ཡིན།

ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས། serfdom, serf system || The serf system was abolished after Liberation. བཅོམ་འགོ་ལ་རྗེས་སུ་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་མེད་པར་བཏང།

ཞིང་ལས། agriculture, farming || Agriculture is only twenty years old in that township. ག་ཤོག་ཀ་དེ་ནས་ཞིང་ལས་ལ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཏག་ཏག་གསོ་བཟོ་མེད།

ཞིང་ལས་དཔལ་འབྱོར། agricultural economy || Most countries with many farmers have an agricultural economy.

ཞིང་པ་མང་བའི་རྒྱལ་ཁབ་མང་ཆེ་ཤོས་སུ་ཞིང་ལས་དཔལ་འབྱོར་ཡོད།

ཞིང་ལས་ཚན་རིག agronomy, the science of agriculture || He studied agronomy at the agricultural university.

ཁོས་ཞིང་ལས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་རུ་ཞིང་ལས་ཚན་རིག་སློབ་སྦྱོངས།

ཞིང་ས། ¹arable land ²land || ¹The arable land at the foot of the mountain produces wheat and barley. རི་འདབས་ཀྱི་ཞིང་ས་ལས་གྲོ་ནས་བོན་སྐྱེད་བྱེད། ²That

land is too rocky to be cultivated. ལྷམ་ས་དེ་དོས་ཡིན་པས་པས་ཚོ་ཞིང་དུ་སྐྱོག་མི་བྱེད།

ཞིག་ detailed, careful, thorough, fine || His detailed description helped us all understand the situation better.

ཁོའི་ཞིབ་འདྲི་དེས་ར་ཚོ་གནས་ཚུལ་ལ་དེ་བས་ཚ་རྒྱས་ཡོད་དུ་བཅུག།

ཞིབ་འདོད། detailed statement || Please write a detailed statement explaining exactly what you did last year.

འིབ་འགོད་བྱས་ནས་ན་ཞིང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བསྐྱབས་པ་ལ་འགྲེལ་བཤད་གཙང་མ་བྱོས།
 འིབ་རྒྱས། ¹detailed, ²elaborate || His novel is a detailed account of Tibetan
 life in the late twentieth century. ཁོའི་བརྩམས་སྐྱེད་ནི་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་བའི་མཇུག་གི་འོད་
 མིའི་འཚོ་བ་མཚོན་བྱེད་འིབ་རྒྱས་ཤིག་ཡིན། ²He had an elaborate plan but I didn't
 agree. ཁོ་ལ་འཆར་བ་ཞིབ་རྒྱས་ཤིག་ཡོད་ཀྱང་ངའི་ལམ་འཐད།
 འིབ་འཇུག་ research, examination || He has done a lot of research on
 Tibetan wedding songs. ཁོས་འོད་ཀྱི་གཉེན་བཤད་ཐད་འིབ་འཇུག་མང་བོ་བྱས།
 འིབ་དུ། in detail, thoroughly || He cleaned the house thoroughly.
 ཁོས་ཁང་བལ་འིབ་དུ་གཙང་དག་བྱས།
 འིབ་ལྟ། looking into, careful examination/investigation || His careful
 investigation of the problem led him to offer several solutions.
 ཁོས་གཞན་དོན་ལ་འིབ་ལྟ་བུས་གཞན་དོན་ཐག་གཅོད་ཐབས་འགའ་རྙེད།
 འིབ་བསྐྱར། ¹detailed discussion; ²detailed comparison || ¹We had a detailed
 discussion about our factory's future. ང་ཚོའི་བཅོ་ལྷན་འཇུག་ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་
 འིབ་བསྐྱར་བྱས། ²The teacher made a detailed comparison between the
 British and American systems of government. དགོ་རྒྱལ་གྱིས་ཨ་མེ་རི་ཁ་དང་
 དབྱིན་ཇིའི་སྲིད་གཞུང་གི་ལམ་ལུགས་བར་འིབ་བསྐྱར་བྱས།
 འིབ་ཟ། detailed, thorough || He wrote a detailed description of Tibetan
 funerals. ཁོས་འོད་ཀྱི་འདས་མཚོན་གྱི་སྐོར་ནས་འབྲི་རྩོམ་འིབ་ཟ་ཞིག་བྱས།
 འིབ་མོ། detail, careful || Please pay attention to detail when you write your
 article. ཁྱོད་ཀྱིས་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་སྐབས་འིབ་མོ་ཡོང་བ་ལ་མཉམ་འཇོག་གིས།
 འིབ་བཤེར། check-up, inspection, investigation || The police investigation
 of criminal activity required three months.
 ཉེན་རྒྱུ་ལས་ནག་ཉེས་བྱ་སྦྱོད་ལ་འིབ་བཤེར་བྱེད་པར་རྩེབ་གསུམ་འགོར།
 འིམ། tasty, delicious || This mutton is tasty. ལུག་ཤ་འདི་འིམ།
 ལྟ། (ལྟ། ལུས། ལུས།) ¹to tell, report; ²to copy; ³to ask || ¹I'll tell you what
 happened tomorrow. སང་ཉིན་ངས་ཁྱོད་ལ་དོན་ཅི་ཞིག་བྱུང་བའི་སྐོར་ལྟ་རྒྱུ་ཡིན། ²Please
 copy this letter. ཡི་གེ་འདི་ལྟ་རོགས། ³The monk asked the Living Buddha to
 visit his home. བཅོན་པ་དེས་སྤུལ་སྐྱུ་ཁོ་ཚོང་དུ་ཕེབས་རྒྱུ་ལུས།
 ལུ་གཏུག་prosecute, sue || To prosecute the criminal in court will require
 much time. བློ་མས་ཁང་ལ་ཉེས་ཅན་ལུ་གཏུག་བྱེད་པར་དུས་ཚོད་མང་བོ་དགོས་རྒྱུ་རེད།
 ལུ་གཏུག་མཁམ། plaintiff, accuser || His accuser refused to appear in court.
 ཁོའི་ལུ་གཏུག་མཁམ་ནི་བློ་མས་ཁང་ལ་ཡོང་ཁམ་ཉན།
 ལུ་རྟེན། present for asking a favor || His present for asking a favor was two

bottles of liquor. ཁོས་རོགས་རམ་ལུ་བའི་ལུ་རྩོན་ནི་ཚང་ཤེལ་དམ་གཉིས་རེད།
 ལུ་དག་proof-reading, correction || Proof-reading the newspaper articles is
 his job. ཚོགས་པར་གྱི་རྩོམ་ཡིག་ལ་ལུ་དག་བྱེད་པ་ནི་ཁོའི་བྱ་བ་ཡིན།
 ལུ་བ། petition, request || Last year, the village residents all signed a
 petition. ན་ནིང་སྡེ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ལུ་བ་ཞིག་ལ་མིང་རྟགས་བཀོད།
 ལུ་འབྲུལ། petition, request || The official received a petition from the local
 people. དཔོན་མི་དེ་ལ་ཡུལ་མིའི་ལུ་འབྲུལ་ཞིག་འབྱོར།
 ལུ་ཡིག་written petition || We submitted a written petition two weeks ago
 to the authorities. ར་ཚོས་གཟུང་འཁོར་གཉིས་ཀྱི་སྡོན་ལ་གཞུང་ཚུགས་ལ་ལུ་ཡིག་ཅིག་ཟུལ།
 ལུ་གས། ¹to participate in, to attend; ²to be blemished || ¹Will you
 participate in the meeting? ལྗོང་ཚོགས་འདུ་ལ་ལུ་གས་རྒྱ་ཨེ་ཡིན། ²His character
 was blemished after he was arrested. ཁོ་འཛོན་བཟུང་བྱས་ཚེས་ཁོའི་གཤམ་ཀ་བཟང་
 མོང།
 ལུ་ད། to be thin || I'll be thin after not eating for ten days.
 ཉིན་བཅུ་ལ་ཟ་མ་མ་ཟོས་པའི་ཚེས་ནས་རའི་ལུས་ཤུག་རྒྱུ་རེད།
 ལུ་ཞ། ¹molten liquid; ²a Tibetan food (solidified mix of cheese, barley
 flour, sugar, and butter) || ¹He heated the gold until it became molten
 liquid. ཁོས་གསེར་ལུ་རྟུ་དུ་འགྱུར་རེག་བར་དུ་མེ་ལ་བསྐྱེགས། ²Eating sweet Tibetan food
 will make you energetic. ལུ་མངར་མོ་ཟོས་ཚེ་ལུས་སྤོབས་རྒྱས།
 ལུ་མ། ¹to be intimidated, to be afraid; ²to be discouraged || ¹The students
 were intimidated by their teachers. དགོ་རྒན་གྱིས་སྤོབ་མ་རྣམས་ཀྱི་དཔལ་ལུ་མ་དུ་བཅུག།
²He was discouraged after making a low examination score. ཁོས་རྒྱགས་
 འབྲས་དམ་པོ་ཞིག་བྲངས་ཚེས་སྤོབས་པ་ལུ་མ།
 ལུ་མ་པ་མེད། dauntless, fearless || He is dauntless in the face of danger.
 ཉིན་ཁའི་མདུན་དུ་ཁོ་ལ་ལུ་མ་པ་མེད།
 ལུ་ལ། ¹to digest; ²to melt || ¹Pandas can digest bamboo. དོ་མ་ཁའི་ཁོ་ག་ནས་སྐྱུ་གམ་
 ལུ་ལ་བྲུབ། ²The ice melted in the sun. ཉི་འོད་འོག་དུ་ཚབ་རོམ་ལུ་ལ།
 ལེ། heart, love || I loved my girlfriend with all my heart.
 ར་རང་གི་སྐྱོགས་མོ་ལ་ལེ་གཏིང་ནས་དགའ།
 ལེ་འཁོན། hatred || Over time her love for him slowly turned to hatred
 because of his cruel character. ཁོའི་གཤམ་ཀ་བརྒྱང་བོདའི་སྐབས་ཀྱིས། ཁོ་མོས་ཁོ་ལ་
 བཅངས་པའི་དྲུངས་སེམས་དེ་དུས་ཚོད་འགོར་བ་དང་བསྐྱེད་ནས་དལ་མོས་ལེ་སྤང་ལ་གྱུར།
 ལེ་འགྲུས། animosity, hate || The hate between them was mutual.
 ཁོ་ཚོ་ཕན་ཚུན་ལེ་འགྲུས་སུ་སོང།

ཞེ་ཚོད། naughty || My young son is very naughty. རེ་བྱ་ཞེ་ཚོད།
ཞེ་རན། malevolent intention, bad mind || No one trusted him because of
his malevolent intention.

ཁོ་འི་ཞེ་རན་གྱི་སྤྲུལ་གྱིས་ཁོ་ལ་ཡིད་ཚེས་བྱེད་མཁན་གཅིག་ཀྱང་མེད།
ཞེ་གཅིག་ forty-one || He lives in apartment number forty-one.

ཁོ་ཤག་ཚང་ཞེ་གཅིག་པ་ན་སྡོད།
ཞེ་གཉིས། forty-two || In nineteen forty-two I was a primary school
student. སྤྱི་ལོ་གཅིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ཞེ་གཉིས་ལོར། ར་ནི་སྤོང་རྒྱུ་རྒྱུ་བཅའ་ཞིག་ཡིན།
ཞེ་ཐག་པས། sincerely, truly || I sincerely hope that you will be successful.
ངས་ཞེ་ཐག་པས་ཁྱོད་ལ་རྒྱལ་ཁ་འཕྲོད་པའི་རེ་བ་འདོན།

ཞེ་མཐུན། compatible, harmonious || They are a compatible husband and
wife. ཁོ་ཚོ་ནི་ཁྱེ་ལྷག་ཞེ་མཐུན་ཞིག་ཡིན།

ཞེ་དྲུག་ forty-six || It's now seven forty-six a.m.
ད་ལྟ་སྟོང་འི་ཚུ་ཚོད་བདུན་དང་སྟར་མ་ཞེ་དྲུག་རེད།

ཞེ་བདུན། forty-seven || My class has forty-seven students.
ངའི་འཛིན་གྲྭའི་ནང་སྤོང་མ་ཞེ་བདུན་ཡོད།

ཞེ་སྤང། hatred, animosity || His hatred for new ideas is something I do not
understand. ཁོས་ལྷ་བགས་ར་བ་ལ་ཞེ་སྤང་འཛིན་པ་ནི་ངས་རྟོགས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་རེད།

ཞེ་གནག་པོ། sinister || The man had a sinister look on his face.
སྐྱེས་པ་དེའི་བཞིན་ལ་ཞེ་གནག་པོའི་ཉམས་ཤིག་གར་འདུག།

ཞེ་ཚོག་ honorific word || Do you know the meaning of this honorific
word? ཁྱོད་གྱིས་ཞེ་ཚོག་འདིའི་གོ་དོན་ཤེས་སམ།

ཞེ་བཞི། forty-four || This building is approximately forty-four meters tall.
ཁང་བརྟེན་གསལ་འདིའི་མཐོ་ཚད་ལ་ཉལ་མ་སྤྱི་མེད་ཞེ་བཞི་ཡོད།

ཞེ་གསུམ། forty-three || This year, I am forty-three years old.
ད་ལོ་ང་ལོ་ཞེ་གསུམ་ཡིན།

ཞེང། width || What is the width of this building?
ཁང་བརྟེན་གསལ་འདིའི་ཞེང་ལ་ག་ཚོད་ཡོད།

ཞེང་རྒྱུང། narrow || A narrow road went up the mountain.
ལམ་ཕྲན་ཞིག་རི་སྟེང་ལ་འབྲེན།

ཞེན། to love || “I love you,” he whispered to his girlfriend.
ཁོས་རང་གི་མཛའ་ཚོ་ལ་“ང་ཁྱོད་ལ་ཞེན”ཞེས་ལུང་ལུང་བྱས།

ཞེན་ལ། ¹love, fondness; ²hobby || ¹He felt such love for his children that
he spoiled them. ཁོས་རང་གི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཞེན་ཁ་ཚེན་པོ་བསུང་ནས་བྱིས་པ་ཚོ་རྣམས་ལ་

བདང། ²My hobby is stamp collecting. དེ་ལོ་ཞེན་ལ་ཉི་མུག་ལ་རྟུག་ལ་ལོ་ལྟོ་ལ་སྤྱད་བྱེད་རྒྱུ་
ཡིན།

ཞེན་ཚགས། to be reluctant to part with, greediness || He is reluctant to part
with his daughter for two months.

ཟླ་བ་གཉིས་ལ་ཁོའི་བུ་མོ་དང་འབྲལ་བར་ཁོ་ཞེན་ཚགས།

ཞེན་པ་ལོག། to dislike || I dislike drinking and smoking. དངུ་ཚང་ལ་ཞེན་པ་ལོག།
ཞེས་པ། so-called || That so-called teacher can't even read. དགོ་ཚུན་ཞེས་པ་དེས་
ཐ་ན་ཡི་གེ་རྒྱུ་ལ་འདོན་ཀྱང་བྱེད་མི་བྱེད།

ལོ། yogurt || Yak yogurt is richer than cow yogurt.

འབྲི་ལོ་ནི་བ་མེད་ལོ་ལས་སྤྲུམ།

ལོག་ཁོག་ potato || I like to put butter on my potatoes.

ར་ལོག་ཁོག་གི་སྤྱེད་དུ་མར་བསྐྱབ་བར་དགའ།

ད་ནངས། this morning || I saw you exercising this morning on the sports
field. ལོགས་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་ལུས་རྩལ་ར་བ་རུ་ལུས་རྩལ་སྤྱོད་བཟུང་བྱེད་བཞིན་པ་དེས་མཐོང་བྱུང་།

ལོགས་པ་མྱ་མོ། early morning || Though it was early morning I couldn't sleep
so I got up. ལོགས་པ་མྱ་མོ་ཡིན་རུང་། ད་ལ་གཉིད་མ་ལུགས་པས་མཉམ་ལས་ལངས།

ལོན། (བལོན། བལོན། ལོན།) to ride || Do you know how to ride a horse?

ཁྱོད་རྟ་ལ་ལོན་ཤེས་མཉ།

ལོར། ¹incidentally, in passing; ²meanwhile || ¹Incidentally, he mentioned
that he had received an important promotion. ལོར་དུ་ལོས་རང་ཉིད་གོ་གནས་གཤམ་
ཚེན་ཞིག་ཏུ་སྤར་བའི་སྐོར་གྱི་དང་། ²He was a teacher, meanwhile, he did research
on Tibetan culture. ཁོ་ཉིད་གོ་ཚུན་ཞིག་ཡིན། ལོར་ལ་ལོས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས།
ལོར་ལས། side-job, sideline || A major sideline production in the village is
making Tibetan handicrafts.

སྤྱོད་བའི་ལོར་ལས་ཐོན་སྐྱེད་གཙོ་བོ་ཞིག་ཉི་བོད་ཀྱི་ལག་རྩལ་ཐོན་རྩལ་ལས་པ་དེ་ཡིན།

ལོལ། lower part, below, bottom || There is a big tree at the bottom of the
mountain. རི་དེའི་ལོལ་ན་སྤོང་བོ་ཚེན་པོ་ཞིག་ཡོད།

ལ། hat || Where did you buy this fox-skin hat? ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ལུ་འདི་གང་དུ་ཉོས།

གཞན་དག། others || Did you tell others what I told you last night?

མང་དགོང་དས་ཁྱོད་ལ་བཤད་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དག་ལ་ཡིབ་ཤད།

གཞན་པ། others, other people || We are farmers and the other people here
are herdsmen. ར་ཚོ་ནི་ཞིང་བ་ཡིན་ལ་འདི་གའི་གཞན་པ་དག་ནི་འབྲོག་པ་ཡིན།

གཞབ། (གཞབ། བཞབས། གཞོབས།) to skim off || Did you skim the cream off the
milk? ཁྱོད་ཀྱིས་འོ་མ་ལས་འོ་སྤྱི་བཞབས་མཉ།

གཞན་ལ། to hide || The child hid behind a wall. བྱིས་པ་དེ་གྲུང་རྒྱུ་བུ་ཏུ་ཡིབས།
གཞན་ལ། (གཞན་ལ། བཞན་ལ། གཞིན་ལ།) to shave, to cut off || He cut off his long hair.

ཁོས་རང་གི་སྐྱེ་རིང་བོ་བཞན་ལ།

གཞི་ཚུན། scale, size || What is the size of your new house?

ཁྱོད་གྱི་ཁང་བ་གསར་བའི་གཞི་ཚུན་ནི་གཚོད་ཡིན།

གཞི་རྩ། basis, foundation || Learning English is a good foundation for learning other European languages.

དབྱིན་ཡིག་སློབ་པ་ནི་ཡོ་རོབ་ཀྱི་སྐད་རིགས་གཞན་པ་རྒྱུད་བའི་གཞི་རྩ་བཟང་བོ་ཞིག་ཡིན།

གཞི་རིམ། primary level, basic level || The basic level of production is the rural area. རྩོན་སྐྱོད་གྱི་གཞི་རིམ་ནི་ཡུལ་ཐག་རིང་ཞིག་ཡིན།

གཞིག་ལ། (གཞིག་གཞིག་གསལ། གཞིག་ལ།) to examine, to think about || We need to carefully think about how we can increase agricultural production.

ཞིང་ལས་ཐོན་སྐྱེད་ཇི་ལྟར་ཇི་ཚུས་སུ་གཏོང་བྱ་བ་པའི་སྐོར་ལ་ང་ཚོས་ཞིབ་ཏུ་བམམ་གཞིགས་གཏོང་དགོས།

གཞིས་ཀ། estate (agriculture) || His grandfather owned a large estate.

ཁོའི་སྤོ་བོ་ལ་གཞིས་ཀ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་ཅུང་།

གཞུ། (གཞུ། གཞུས། གཞུས།) to beat, to strike, to hit, to slap || I was so angry that I slapped him. ར་ལ་ཁོང་ཁོ་ཆོན་པོ་ལངས་ནས་ཁོ་ལ་འགྲམ་ལྷུག་ཅིག་གཞུས།

གཞུག་ལ། behind, following || Four people are waiting to get on the bus behind me. མི་བཞི་ངའི་གཞུག་ན་སྤྱི་སྐྱོད་རྒྱུད་ལ་འཁོར་ལ་སྐྱུག་བཞིན་ཡོད།

གཞུག་ནས། in future, afterward || In future please study harder for examinations. གཞུག་ནས་རྒྱ་གསུ་གྱི་ཆེད་དུ་སློབ་སྦྱོང་ལ་ལྷག་ཏུ་བརྩོན།

གཞུག་མ། next one || I want to sell this ticket to the next one in line.

རང་པ་མེ་འདི་གྲུ་ལ་སྤོང་གི་མི་གཞུག་མ་དེ་ལ་འཚོང་རྒྱ་ཡིན།

གཞུང་། ¹center, middle; ²official; ³theory || ¹The arrow hit the center of the target. མདུའ་ཡིས་འབོན་གྱི་གཞུང་ལ་ཕོག། ²He works as a government official.

ཁོས་གཞུང་མིའི་བྱ་བ་སྐྱབ། ³Not everyone believes in the theory of evolution.

མི་ཚང་མ་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་གཞུང་ལ་ཡིད་མི་ཆེས།

གཞུང་སྐྱབ་ཁང་། office || My office is downtown. ངའི་གཞུང་སྐྱབ་ཁང་གོང་ཁྲོད་ཁྲོད་དུ་ཡིན།

གཞུང་དོན་མི་སྣ། civil servant, cadre || He got a job as a civil servant.

ཁོ་ལ་གཞུང་དོན་མི་སྣའི་བྱ་བ་ཐོབ།

གཞུང་ཕྱོགས། official side, official || The official agricultural policy was well received by local farmers.

གཞུང་ཕྱོགས་གྱི་ཞིང་ལས་སྲིད་ཇུས་ལ་ས་གནས་མི་དམངས་ཀྱི་དང་ལོན་བཟང་བོ་ཐོབ།

གཞུང་ཚོལ་ཁང། embassy, consulate || The embassy is located near a large department store. གཞུང་ཚོལ་ཁང་དེ་སྤྲོ་མང་ཚོང་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ལོག་ཁག་སུ་ཡོད།
 གཞུང་ཚོལ་ཆེན་མོ། ambassador || He was an ambassador to three foreign countries. ཁོ་ཞི་ཕྱི་འཇུག་ཁབ་གསུམ་དུ་བསྐྱོད་པའི་གཞུང་ཚོལ་ཆེན་མོ་ཞིག་ཡིན།
 གཞུང་ལས། government work || When I asked him what his job was he said that it was government work.
 ངས་ཁོ་ལ་ཁོའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་དྲིས་པ་ན། ཁོས་ཁོའི་བྱ་བ་ཞི་གཞུང་ལས་ཡིན་ཟེར།
 གཞུང་ལས་ཁང། government office || The government office is near the hospital. གཞུང་ལས་ཁང་དེ་སྤྲོན་ཁང་གི་ཉེ་སར་ཡོད།
 གཞུང་ལུགས། theory, doctrine || His latest book discusses his theory. ཁོའི་ཉེ་ལམ་གྱི་དཔེ་ཆ་འི་ནང་དུ་ཁོའི་གཞུང་ལུགས་སྐོར་གླེང་ཡོད།
 གཞུང་ལུགས་པ། theoretician || He's a theoretician with no interest in practical matters. ཁོ་ཞི་ཉམས་ལེན་ལ་མི་དགའ་པའི་གཞུང་ལུགས་པ་ཞིག་ཡིན།
 གཞུང་སྲོང། ¹to confess; ²to narrate || ¹I don't want to confess anything that I didn't do. ངས་རང་གིས་མ་བསྐྱབས་པའི་དོན་དག་གཅིག་གྱུར་གཞུང་སྲོང་ན་མི་འདོད། ²I narrated my misdeeds to my supervisor. ངས་འགོ་བཀའ་རང་གི་ཉམས་སྦྱོང་གཞུང་སྲོང་གུས།
 གཞུང་། (བཞུང་། བཞུང་། གཞུང་།) to skim off || He liked to skim the cream off the milk and eat it secretly. ཁོ་འོ་མ་ལས་འོ་སྤྱི་ལྷོག་དུ་བཞུང་ནས་(འོ་སྤྱི་)ཟ་བར་དགའ།
 གཞེས་ཉིན། three days after today || I'll come visit you three days after today. གཞེས་ཉིན་ལ་ཁྱེད་ལ་བཟུང་འོང།
 གཞེས་ཉིང། the year before last year || I got married the year before last year. ང་གཞེས་ཉིང་གཉེན་སྦྱིག་བྱས། The year before last year we visited the Great Wall and then traveled to Shanghai. གཞེས་ཉིང་ལོར་ང་ཚོ་ལྷུག་མ་རི་རིང་པོ་ལ་ལྷ་སྐོར་བྱས་ཤེས་རྒྱུ་ཉེ་ལ་ཡུལ་སྐོར་བྱས།
 གཞོག་། (གཞོག་། གཞོག་། གཞོག་།) to whittle || I want to whittle a new walking stick. ངས་ལས་ཀྟེན་གསར་བ་ཞིག་གཞོག་འདོད།
 གཞོག་། the side, by, near || Please come here and sit by me. འདིར་ཞོག་ནས་ངའི་གཞོག་ཁག་སུ་སྡོད།
 གཞོན། young || He's not young, he's old. ཁོ་ན་ཚོད་མི་གཞོན། ཁོ་ཞི་ལོ་ན་ཆེ།
 གཞོན་ན། youth || The youth of the village like dancing. རྗེ་བའི་གཞོན་ན་ཚོ་ཞབས་བྲོ་རྒྱག་པར་དགའ། A youth is a young person. གཞོན་ན་ལོ་ན་གཞོན་པའི་མི་ལ་ཟེར།
 གཞོན་པ། vice-, deputy, assistant || I'll ask my assistant to solve your problem. ངས་རང་གི་ལས་འོག་གཞོན་པ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་དུ་འཇུག།

གཞོན་རབས། the young generation || The young generation dresses
 differently than the old generation. གཞོན་རབས་པས་རྒྱན་རབས་པ་རྒྱམས་ལྟར་དུ་ལྷ་བ་
 མི་སྲོུ།
 གཞོན་ཤིང་། youthful, young looking || Though she's fifty years old she's
 young looking. ཁོ་མོ་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་བུད་ཀྱང་། ཁོ་མོ་ནི་གཞོན་ཤིང་ཞིག་ཡིན།
 གཞོན་པ་ལྷོ། bad smell of something burnt || His home was filled with the bad
 smell of something burnt. ཁོ་མི་ཁང་གི་ནང་དུ་གཞོན་པ་ལྷོ་ལྷོ་ལོ།
 བཀྲ་གད། laughter (h) || His laughter filled the room.
 ཁོ་མི་དགོང་སྐྱ་ཁང་གི་ནང་ལ་ཁེངས།
 བཞི་ four || I have four brothers. ང་ལ་སྲུ་བཞི་བཞི་ཡོད།
 བཞི་བརྒྱ། four hundred || I sold that big sheep for four hundred *yuan*. ངས་ལུག་
 རྒྱུ་ལོ་དེ་སྦྲོར་མོ་བཞི་བརྒྱ་ལ་བཅོཅས།
 བཞི་བརྒྱ། forty || I was forty years old yesterday. ཁ་སང་ང་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལ་བུད།
 བཞི་མ། fourth || A fourth of the students are Mongolian.
 སྤྱོད་མའི་བཞི་ཚེ་གཅིག་ནི་སོག་པོ་ཡིན།
 བཞི་སྟོང་། four thousand || Four thousand sheep were sold here yesterday.
 ཁ་སང་འདི་ནས་ལུག་བཞི་སྟོང་བཅོཅས། The small apartment costs four thousand
yuan. སྟོང་ཤག་ཚུང་ཚུང་དེ་ལ་སྟོང་མོ་བཞི་སྟོང་དགོས།
 བཞི་མདོ། crossroad || A tree grows at the crossroad. བཞི་མདོ་དེ་རུ་སྟོང་བོ་ཞིག་སྐྱེ།
 བཞི་བ། the fourth || I'm the fourth child in my family.
 དེ་དཀར་ནས་ང་ནི་བྱིས་པ་བཞི་བ་ཡིན།
 བཞི་པོ། the four of || The four of us ate lunch together.
 དེ་ད་བཞི་བོས་མཉམ་དུ་གུང་ཟས་ཟེས།
 བཞི་ན། ¹just like; ²face || ¹He looks just like his mother. བཞུས་ཚོང་ལ་ཁོ་ནི་ཁོ་མི་ཙམ་
 མ་ཇི་བཞིན་ཅིང་། ²She has a pretty face. ཁོ་མོ་ལ་བཞིན་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད།
 བཞིན་བཟང་མ། pretty woman || She's a young pretty woman.
 ཁོ་མོ་ནི་ལོ་ན་ཚུང་བའི་བཞིན་བཟང་མ་ཞིག་ཅིང་།
 བཞུགས། ¹to have a seat (h); ²to reside (h), to live (h) || ¹Please ask Father
 to have a seat here. ཡ་པ་འདི་ནས་བཞུགས་སུ་ཚུགས། ²Where do you reside? ཁྱོད་
 གང་དུ་བཞུགས་ཡོད།
 བཞུགས་ཁྱི། throne (h) || The Living Buddha sat on a throne.
 སྤྱུ་ལ་སྐྱོ་བཞུགས་ཁྱི་ལ་བཞུགས།
 བཞུགས་མོ་ལ། discussion || What time shall we have our discussion?
 ང་ཚོས་བཞུགས་མོ་ལ་ནམ་ཚོང་འཚོག་རྒྱ་ཡིན།

བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ། round-table discussion || They held a round-table discussion in the meeting room.

ང་ཚོས་ཚོགས་འདུ་ཁང་དུ་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་བསྟུགས།

བཞུགས་ས། ¹seat; ²residence (h) || ¹Which seat shall the Living Buddha sit in? ལྷུལ་སྐྱབས་བཞུགས་ས་གང་ལ་བཞུགས་རྒྱུ་ཡིན། ²His residence is on a mountain. ཁོའི་བཞུགས་ས་ནི་རི་ཁོང་དུ་ཡོད།

བཞུད། ¹to set (for sun and moon); ²to pass (time); ³to leave || ¹What time will the sun set this evening? ཕྱི་དྲོར་ཉི་མ་ནམ་ཚོད་བཞུད་འགྲོ། ²The time passed quickly. དུས་ཚོད་ལྷུང་མོར་བཞུད། ³What time will you leave? སྤོད་ནམ་ཚོད་བཞུད་རྒྱུ་ཡིན།

བཞུན་མོ། skilful, delicate || The tape recorder is a delicate product.

སྐྱེ་ཕབ་འཁོར་ལོ་དེ་ནི་ཐོན་རྫས་བཞུན་མོ་ཞིག་རེད།

བཞུར། to flow || The rainwater flows down the mountain into the river.

ཆར་རྒྱུ་རི་མགོ་ནས་རྒྱ་བོའི་ནང་དུ་བཞུར།

བཞེད། (བཞེད། བཞེངས། བཞེངས།) ¹to get up, to stand up; ²to build || ¹What time do you get up in the morning? སྤོད་ཞོགས་པར་ནམ་ཚོད་བཞེད་བ་ཡིན། ²When will you build your new house? སྤོད་ཀྱིས་རང་གི་ཁང་བགས་ར་བ་ནམ་ཚོད་བཞེད་རྒྱུ་ཡིན།

བཞེད་ཚུལ། intention, thought || I knew that her intention was not good.

ངས་ཁོ་མོའི་བཞེད་ཚུལ་མི་བཟང་བ་ལེས།

བཞེས། ¹to eat, to have some food; ²to promise (h) || ¹Please eat some bread. གོ་རེ་འགའ་བཞེས་རོགས། ²The leader promised to help the local people. འགོ་ཁྲིད་དེས་ས་གནས་མི་དམངས་ལ་རོགས་སྐྱོར་བྱེད་རྒྱུ་འཁམས་ལེན་བཞེས།

ཟ།

ཟ (བཟལ། ཟོས། ཟོ།) to eat || Don't eat too much and be sick.

ཟ་མ་ཟོས་པ་མང་དགས་ནས་ན་རུ་མ་འཇུག།

ཟ (ཟ། ཟོས།) to get (angry) || Don't get angry. འཚོགས་མ་ཟ།

ཟ་ཁང། restaurant || That is a Tibetan restaurant. དེ་ནི་བོད་ཀྱི་ཟ་ཁང་ཞིག་རེད།

ཟ་དེ་ཟེང་དེ། confusing, unrest, unsettled || This is a very confusing situation.

འདི་ནི་ཟ་དེ་ཟེང་དེ་ཉེ་ཅང་ཆེ་བའི་གནས་བབ་ཞིག་རེད།

ཟ་འཕྲུག། itch || I have had an itch on my back for a long time.

དུས་ཡུན་རིང་བོར་བའི་རྒྱབ་ཏུ་བྱ་བ་འཕྲུག་ལངས།
 ཟའམ། leftover || This leftover food is spoiled. ཟའམ་འདི་དུ་ལོད།
 ཟའ་ཟོ་བ། haphazard, reckless || He does his homework in a haphazard
 way. ཁོས་ཁྱིམ་གྱི་ལས་བྱ་བ་ཟའ་ཟོ་བ་དང་དུ་བྱིས།
 ཟམ། food || What is your favorite food? ཁྱོད་ཆེས་དགའ་བའི་ཟམ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།
 ཟཚོད། appetite || If you don't control your appetite you'll get fat.
 གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་ཟཚོད་མ་བཟུང་ཚོ། ཁྱོད་ལ་ཤ་རྒྱགས་པོ་ཆགས་རྒྱུ་རེད།
 ཟཟི། vague, indistinct || The mountain top was indistinct in the fog of the
 early morning. ཞོགས་པའི་ན་བུན་གྱི་ཁོད་ན་རི་ཚུ་ནི་ཟཟི་ཚུ་འདྲ་སྟངས།
 ཟང་ཟིང། noise || Please stop that noise, I'm trying to sleep.
 ཟང་ཟིང་མ་བྱེད། དག་ཉིད་རྩིས་བྱེད་བཞིན་ཡོད།
 ཟངས། copper || His ring isn't made of gold, it's a copper ring.
 ཁོའི་མཚན་པ་དཀིས་ནི་གསེར་གྱིས་ལས་པ་མ་རེད། དེ་ནི་ཟངས་ཀྱི་མཚན་པ་དཀིས་ཤིག་རེད།
 ཟངས་རྒྱུད། copper wire || Cooper wire is often used in electrical cords.
 ཟངས་རྒྱུད་རྒྱུན་པར་སློག་རྒྱུད་ལ་བཀོལ།
 ཟངས་ཆས། copperware || All my cooking pots are copperware. བའི་གཡོ་སྐོལ་གྱི་
 སྒོད་ཚང་མ་ནི་ཟངས་ཆས་ཡིན།
 ཟད། to run out of, to be exhausted || We exhausted our supply of tea and
 then bought more. ང་ཚོའི་ང་ཟད་ནས་ང་མང་བོ་ཉོས།
 ཟད་མེད། inexhaustible || The river has an inexhaustible supply of water.
 གཙང་བོ་དེས་ཟད་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཚུའི་ཐོན་ཁུངས་འདོན་སྤོང་བྱེད་བྱུག།
 ཟབ། deep, abstract || I think that the theory is very abstract. བས་རིགས་གཞུང་
 དེ་ནི་ཉ་ཅང་ཟབ་པར་འདོད།
 ཟབ་སྐྱོད། advanced study || He undertook advanced study at the university.
 ཁོས་སྐོབ་བླ་ཆེན་མོ་ནས་ཟབ་སྐྱོད་བྱས།
 ཟབ་མོ། deep, abstract || He often expresses abstract thoughts.
 ཁོས་རྒྱུན་པར་བསམ་སྤོ་ཟབ་མོ་འཆད།
 ཟབ་ཡངས། deep and wide || The river here on the plain is deep and wide.
 འདི་གའི་ཐང་ཆེན་དུ་འབབ་པའི་རྒྱ་བོ་ནི་ཟབ་ཅིང་ཡངས།
 ཟབ་བརྐྱིང། composure, calm || He was not calm during the crisis.
 ཉེན་ཁའི་སྐབས་སུ་ཁོ་ནི་ཟབ་བརྐྱིང་མིན།
 ཟབས། depth || What is the depth of this lake? མཚོ་འདིའི་ཟབས་ཚད་ནི་ཅི་འདྲ་ཡིན།
 ཟམ་པ། bridge || The bridge was made of stone. ཟམ་པ་དེ་དོ་ལས་བཟོས།
 ཟམ་མི་ཆད་པ། continuous || The rain was continuous for three days.

ཚར་བ་ཉིན་གསུམ་ལ་ཟམ་མི་ཚད་པར་བབས།
 ཟམ་མི་ཟོམ་མེ། perfunctory || He gave a perfunctory greeting and then sat
 down. ཁོས་འཚམས་འདྲི་ཟམ་མི་ཟོམ་མེ་ཞིག་བྱས་ནས་མར་བཟད།
 ཟས། food || Meat is a food. ་ཤ་ནི་ཟས་རིགས་ཤིག་ཡིན།
 ཟས་གོས། food and clothes || I spend money every year for my children's
 food and clothes. དས་རང་གི་བྱིས་པའི་ཟས་གོས་ཀྱི་ཚད་དུ་ལའི་རར་སློང་མོ་བཏོག།
 ཟས་བཅུད། nourishment || There is much nourishment in a kilogram of
 mutton. ལུག་ཤ་སྤྱི་རྒྱ་གཙང་གི་ནད་དུ་ཟས་བཅུད་མང་བོ་ཡོད།
 ཟས་འཇུ། to digest || Fat meat takes some time to digest.
 ་ཤ་ཚོན་པོ་འཇུ་པར་དུས་ཚོད་དགོས།
 ཟས་རིགས། edibles || Meat and vegetables are edibles.
 ་ཤ་དང་སྲོ་ཚོད་ནི་ཟས་རིགས་ཡིན།
 ཟས་ལྷག་ leftovers || Let's heat the leftovers from yesterday for our
 breakfast. ད་ཚོའི་ཞོགས་ཟས་སྤྲུལ་པ་སང་གི་ཟས་ལྷག་སྲོ་བར་གྱིས།
 ཟི་རི་རི། buzzing noise || The bee made a buzzing noise. སྤྲང་བུ་ཟི་རི་རི་གྲགས།
 ཟིང་འཁྲུག་ disturbance, unrest, turmoil || What caused the disturbance?
 རྒྱུ་ནི་ཅི་ཞིག་གིས་ཟིང་འཁྲུག་དེ་བསྐྱེད་སྤྲོས།
 ཟིང་ཚ། turmoil, confusion || The turmoil lasted a few weeks.
 ཟིང་ཚ་དེ་གཟམ་འཁོར་གཉིས་འཁོར།
 ཟིང་ཟིང། unkempt || Just after he got up his hair was unkempt.
 མལ་ལས་ལངས་དུས་ཁོའི་སྤྲི་ཟིང་ཟིང་རེད།
 ཟིན། ¹already; ²to catch, to get hold of || ¹I've already washed the dishes.
 དས་སྤྲེར་མ་བཀུས་ཟིན། ²He ran after me but he couldn't catch me. ཁོ་ངའི་གཞུག་
 ལ་རྒྱགས་ཀྱང་ང་མ་ཟིན།
 ཟིན་ཐོ། note, record || I can't read this note. དས་ཟིན་ཐོ་འདི་རྒྱུག་མི་ཐུབ།
 ཟིན་བྲིས། draft, note || I know this is just a draft, but it needs a lot more
 work. དས་འདི་ནི་ཟིན་བྲིས་ཤིག་ཡིན་པ་ཤེས། འོན་ཀྱང་འདི་སྤྲེད་ལ་བྱ་བ་མང་བོ་ལས་དགོས།
 ཟིམ་ཟིམ། drizzle || The drizzle lasted three hours.
 རྒྱ་ཚོད་གཉིས་རིང་ཚར་བ་ཟིམ་ཟིམ་དུ་བབས།
 ཟིལ། might, power || That country has a lot of military power.
 རྒྱལ་ཁབ་དེ་ལ་དམག་འཁུགས་ཀྱི་ཟིལ་ཚེ།
 ཟིལ་མངར། nectar || This liquor is as sweet as nectar. ཚར་འདི་ནི་བདུད་རྩི་རི་བཞིན་
 མངར་མོ་ཡིན།
 ཟིལ་གཞོན། suppression, subduing || He resented his parents' suppression

of his activities. ཕམས་ཁོའི་བྱ་སྤྱོད་ལ་གཟུགས་བྱུང་པར་ཁོ་རང་འཚོགས་པ་བཅོས་བྱུང་།
 ཟེལ་བ། dew || My shoes are wet with dew. རའི་ལྷམ་ཟེལ་བས་རྫོན་པར་བཏང་།
 ཟེལ་ལྷགས། impact, might, power || What was the impact of this latest
 regulation? ཉེ་ལམ་གྱི་སྒྲིག་སྲོལ་དེའི་ཤུགས་རྒྱུན་ཅི་འདྲ་རེད། His voice has a lot of
 power. ཁོའི་སྐད་ལ་ཟེལ་ལྷགས་ཆེན་པོ་ལྡན།
 ཟུག་¹pain; ²to be pierced || ¹How bad is the pain in your leg?
 ཁྱོད་ཀྱི་རྩེད་པའི་ན་ཟུག་ཅི་འདྲ་རེད། ²Lightning pierced the sky. ལྷོག་འོད་ནམ་མཁའ་ལ་ཟུག
 ཟུག་རྒྱ། pain || Over time your pain will lessen. དུས་ཚོད་འགོར་ལ་དང་བསྐྱུན་ནས། ཁྱོད་
 ཀྱི་ཟུག་རྒྱ་ཇི་ཚུད་ལ་འགྲོ་ངེས།
 ཟུང་། pair, two || Those birds fly in pairs. འདབ་ཆགས་དེ་དག་ཟུང་རེ་བྱས་ནས་འཕུར།
 ཟུང་འབྲེལ། in conjunction with, combined || A banquet is usually food in
 conjunction with liquor. གསོལ་སྟོན་གྱི་ཐོག་ཏུ་རྒྱུན་པར་ཟས་ཆར་གཉེས་འཛོམས་ཡིན།
 ཟུངས། energy, strength || Do you have enough energy to climb the
 mountain? ཁྱོད་ལ་རེ་དེར་འགོ་རྒྱའི་ལུས་ཟུངས་ཡོད་དམ།
 ཟུམ། to get closed, to close || The door was closed so I didn't knock.
 མོ་ཟུམ་ཡོད་པས་ངས་མོ་མ་བརྒྱུངས།
 ཟུར། corner, side, angle || How many corners does a square have? ལྷ་བཞིའི་
 དབྱིབས་ལ་ཟུར་གཞིད་ཡོད།
 ཟུར་གཏོགས། adjunct to, subsidiary || This temple is subsidiary to the big
 one in the valley. དགོན་པ་འདི་ནི་ལུང་བ་དེའི་ནང་གི་དགོན་པ་ཆེ་བ་དེའི་ཟུར་གཏོགས་ཡིན།
 ཟུར་ལྗོ། sidelong glance || She gave him a sidelong glance indicating her
 interest. ཁོ་མོས་ཁོ་ལ་ཟུར་མིག་གིས་བལྟས་ནས་ཁོ་མོའི་ཡིད་སེམས་ཁོའི་ཕྱགས་སུ་འཁོར་ཡོད་པ་
 བསྟན།
 ཟུར་དུ། side, by || A soldier stands at the side of the building.
 ཁང་བརྟེན་གསུ་ཟུར་དུ་དམག་ཅིག་འགྲུང།
 ཟུར་བརྗེ། hint, clue || I'll give you a hint and then see if you can guess
 what it is. ངས་ཁྱོད་ལ་ཟུར་བརྗེ་ཞིག་བསྟན་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ཅི་ཡིན་དཔོག་ཐུབ་མིན་ལ་བཤུ།
 ཟུར་སྟོན། supplement || Take some vitamin C everyday as a dietary
 supplement. ཉིན་རེར་ཟ་མའི་ཟུར་སྟོན་ལ་འཚོ་བཅུད་C འགའ་རེ་བུངས།
 ཟུར་བ། former, previous || I wonder who was the former leader of that
 country? ངས་རྒྱལ་ཁབ་དེའི་འགོ་འཛིན་ཟུར་བ་སུ་ཡིན་པ་ཞུས་འདོད།
 ཟུར་ཕྱོགས། side || Come sit on this side of the room. ཁང་བ་ཟུར་འདིར་ནས་སྡོད།
 ཟུར་ཅོམ། ¹a little, a bit; ²a hint || ¹He mentioned a little about his secret
 business. ཁོས་རང་གི་གསང་བའི་ཁོ་ཚོར་གི་སྐོར་ནས་ཟུར་ཅོམ་ལས་མ་བཤད། ²We understood

his hint about what he had done in the past. ཁོས་རང་གི་སྡོན་ཚད་ཅི་ཞིག་ལས་པ་
བྱུང་ཅོམ་གྲོང་བདེ་དེ་རྒྱུ་རྟོགས།

བྱུང་ཟ། satire, sarcasm || His voice was full of sarcasm as he criticized his
son's behavior. ཁོས་བུ་ལོ་སྡོད་པ་ལ་ག་ཞེ་ག་ཞེ་ག་ཏོང་སྐབས་ཁོའི་སྐད་སྒྲུའི་ནད་ལ་བྱུང་བས་ཁོངས།
བྱུང་བའི་རྩོམ་རིག་ satire, mockery || His novel is a satire of intellectuals.

ཁོའི་སྐད་གཏམ་ནི་ཞེས་ཡོན་པར་བྱུང་བ་བྱེད་པའི་བརྒྱུ་མས་ཚོས་ཤིག་ཡིན།
བྱུང་གསུམ། triangle || A triangle has three sides. རྩེ་གསུམ་མ་ཞིག་ལ་བྱུང་གསུམ་ཡོད།
བྲེགས་མ། drops || Many drops of water splattered off the roof.

ཁང་བོག་ནས་རྒྱུ་ལོ་བྲེགས་མ་མང་བོ་གང་སར་འཕྱོས།
བྲེག་འབྲུ། flower anther || The bee flew near the flower anther.

མེ་ཏོག་གི་བྲེག་འབྲུའི་མཐའ་ན་སྐྱེད་མ་འཁོར།
བྲེ། to call, to address (names) || What do you call 'computer' in
Tibetan? བོད་སྐད་ཀྱིས་'སློབ་ཁྲིའུ་'ལ་ཅི་ཞིག་བྲེ།

བྲེ་སྲོལ། a customary saying || I've heard that customary saying many
times before. དས་བྲེ་སྲོལ་དེ་བྲེས་མང་བོར་བོས་སྲོང་།

བྲོ་བ། bucket, pail || Put the garbage in this bucket. གང་སྐྱེགས་བཟོ་བའི་དེའི་ནད་དུ་ཤོངས།
བྲོ་བ། ¹goods, merchandise; ²animal || ¹How much did you spend for these
goods? དོས་བྲོ་བ་འདི་དག་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་སྐོར་མོ་ག་ཚོད་བྲི། ²A cross between a yak
and a cow is a very important pack animal. མའོ་ཞི་ཁལ་མ་ཉ་ཅང་གལ་ཚེན་ཞིག་
ཡིན།

བྲོ་བ་ཤོང། price || What is the price for this hat? ལུ་མོ་དེའི་བྲོ་བ་ཤོང་ནི་ག་ཚོད་ཡིན།

བྲོ་མ། ¹bucket; ²summit, top || ¹I got water out of the well with a bucket.
དས་རྒྱ་བྲོ་མ་གྱིས་ཁོའི་པ་ལས་རྒྱ་སྐངས། ²The summit of the mountain was covered
with snow. རི་བྲོ་མ་ཁ་བས་ཁེབས།

བྲོར་བ། sickle || This sickle is used to cut grass. བྲོར་བ་འདི་རྩེ་འབྲེག་པར་བཏོག་ལ།

བྲོལ། hypocrisy || I'm tired of his hypocrisy. ད་ཁོའི་གཡོ་བྲོལ་ལ་ཡིད་ཚད།

བྲོལ་སྐྱེད། hypocrisy, pretence || His bragging is all a pretence.

ཁོས་འུད་ཤོད་བྱེད་པ་ནི་བྲོལ་སྐྱེད་རང་རེད།
བྲོལ་མེད། candid, frank || I like his frank talk. ད་ཁོའི་བྲོལ་མེད་ཀྱི་ཁ་བརྒྱལ་དགའ།

བྲ། lock || I put a new lock on my door yesterday.

ཁ་སང་དས་རྒྱལ་བྲ། ཁ་སང་དས་བཞིག་སྤྲད།

བྲ། གམ། semi-circular || He made a semi-circular drawing in the dust with
a small stick. ཁོས་ཤིང་ཕྲན་ཞིག་གི་སྤེང་ལ་བྲ། གམ་དབྱིབས་ཅན་གྱི་རི་མོ་ཞིག་བྲིས།
བྲ། ལྷོགས། friend || He is my best friend. ཁོ་ཞིང་འོ་བྲ། ལྷོགས་ཚེས་བཟང་བོ་ཡིན།

ལྔ་འགོ། the beginning part of a month || The ritual is always held in the beginning part of a month. ཚོག་དེ་རྒྱུན་པར་སྐྱེ་འགོར་སྟེ།

ལྔ་སྐྱིལ། merger || The merger of the two companies benefited both. ཀུང་བོ་གཉིས་སྐྱིལ་བྱས་པ་དེ་གཉིས་ཀར་ཕན།

ལྔ་མཇུག། the end portion of a month || The moon is big in the end portion of a month. ལྔ་མཇུག་ལ་ལྔ་བཞེ།

ལྔ་སྟོད། the beginning part of a month || What is the moon's size at the beginning part of a month? ལྔ་སྟོད་ལ་ལྔ་བའི་ཚུང་ག་ཚོད་ཡིག།

ལྔ་ལོ། calendar || I bought this calendar yesterday. དས་སྐྱོ་ཐོ་འདི་ཁ་སང་ཉེས།

ལྔ་པོ་གཟུགས། monthly salary || How much is your monthly salary? ལྟོད་ཀྱི་ལྔ་པོ་གཟུགས་ནི་ག་ཚོད་ཡིག།

ལྔ་ཕྱེད། half a month, half moon || I was sick for half a month. ད་ལྔ་ཕྱེད་ཚེས་ལ་ན།

ལྔ་བ། moon || What time does the moon rise? ལྔ་བ་ནམ་ཚོད་ཤར།

ལྔ་པོ། companion, friend || I went to a movie with my companion. དར་རང་གི་ ལྔ་པོ་དང་མཉམ་དུ་སྟོག་བརྟན་ལ་བཟུང་བར་སོང།

ལྔ་མོ། girlfriend || I don't have a girlfriend. ད་ལ་ལྔ་མོ་མེད།

ལྔ་མེད། matchless || Her beauty was matchless. ཁོ་མོའི་མཛེས་སྤྲུག་ལ་འགྲན་ལྔ་མེད།

ལྔ་ཚེས། month and day || I count every month and day, wanting so much to see you again. དས་ལྟོད་འོར་གྱིས་མཐོང་འདོད་ཚེ་དས་སྐྱོ་ཚེས་བརྩིས་ནས་བསྐྱེད།

ལྔ་མཚན། menstruation || She was ill and her menstruation stopped. ཁོ་མོ་ལ་ན་ཚོད་བྱུང་ནས་ལྔ་མཚན་ཚད།

ལྔ་འཛིན། lunar eclipse || The lunar eclipse lasted three minutes. ལྔ་འཛིན་སྐར་མ་གསུམ་འགོར།

ལྔ་འོད། moonlight || Bright moonlight shone through the curtains. ལྔ་འོད་གསལ་བོ་དེ་དྲ་ཡོལ་ལས་འཕྲོས།

ལྔ་མ་པོ། globular, round || He made a round ball of *tsampa*. ཁོས་རྩམ་རྩོག་ལྔ་མ་པོ་ཞིག་བརྩིས།

ལྔོག་(བཏོག་བཏོག་གས། ལྔོག་གས།) ¹to force back, to repel; ²to reject || ¹We forced the enemy back across the river. ད་ཚོས་དག་པོ་རྩེ་ཡི་ཕ་རོལ་ཏུ་བཏོག་གས། ²I rejected his invitation to attend his wedding. དས་ཁོའི་གཉེན་སྦྲོན་གྱི་གང་ན་ལུ་བཏོག་གས།

ལྔོས་གར། drama, play || I thought the play was well-performed. ལྔོས་གར་དེ་འཁྲབ་པ་དས་བཟང་གི་འདོད།

ལྔོས་གར་ཁང། theatre || The theatre regularly features Tibetan plays.

ལྷོས་གར་ཁང་གིས་བོད་ཀྱི་རྒྱུས་གར་ཁྱེད་ཚོས་སུ་འཛིན།
 ལྷོས་གར་མཁན། actor || The young actor spoke loudly.
 བ་རྒྱུད་རྒྱུས་གར་མཁན་དེས་རྒྱུད་གསེང་མཐོན་པོས་བཤད།
 ལྷོས་གཏམ། repeated speech || I'm tired of his repeated speech on the same
 topic. ཁོས་བརྗོད་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་རྒྱུས་གཏམ་འདྲ་པར་ད་སུན་རྒྱུད་སྟེ།
 ག་ཟེ། feed, food || What feed are you giving your animals?
 ལྷོད་ཀྱིས་ལྷུགས་ལ་ག་ཟེ་ཅི་ཞིག་སྟེར་གིན་ཡོད།
 ག་ཟེ་ནོ། harmful || This chemical is very harmful if you get it on your
 skin. རྩ་འདི་ལྷོད་ཀྱི་སྐྱི་བགས་ཐོག་ལ་འགོས་ན་ཉ་ཅང་ག་ཟེ་ནོ་ཡིན།
 ག་ཟེ་རྩ། fodder, grass || He had only a little fodder prepared for his
 livestock when the winter's first snow fell. དགུན་ཁའི་ཁབ་ཐེངས་དང་བོར་
 འབབ་དུས། ཁོས་རང་གི་ལྷུགས་ཐོག་ལ་ག་ཟེ་རྩ་ཉུང་དུ་ཅོམ་ལས་གྲ་སྐྱིག་བྱས་ཞེས།
 ག་ཟེ་བ། (བཟབ། བཟབས། ག་ཟེ་བས།) to be earnest/serious, to be cautious || He is
 cautious when he talks to his students.
 ཁོས་རང་གི་སློབ་མ་ཚོ་ལ་ཁ་བརྟེན་བྱེད་སྐབས་ག་ཟེ་བ།
 ག་ཟེ་བ་རྒྱུས། grand || What a grand festival it is!
 ཅི་འདྲའི་ག་ཟེ་བ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་ཚོད་ཞིག་རེད་ཨང་།
 ག་ཟེ་བ་མཚོར། attire || He was wearing unusual attire.
 ཁོས་རྒྱུན་ལྡན་མིན་པའི་ག་ཟེ་བ་མཚོར་ཞིག་སྟེ་ཡོད།
 ག་ཟེ་བ་ནན། serious || He is very serious about saving money.
 རྫོང་མོ་ཉུང་གསོག་བྱེད་པར་ཁོ་ཉ་ཅང་ག་ཟེ་བ་ནན་ཡིན།
 ག་ཟེ་བ་ག་ཟེ་བ། careful, watchful || He did everything in a careful manner.
 ཁོས་བྱ་བ་ཚང་མ་ག་ཟེ་བ་ག་ཟེ་བ་ཀྱིས་བསྐྱབས།
 ག་ཟེ་བ་འཁོར། week || My special class lasts only a week.
 དའི་ཚེད་སྟོང་འཛིན་གྲུ་དེ་ག་ཟེ་བ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་ག་ཟེ་བ་འཁོར།
 ག་ཟེ་བ་མཇུག། weekend || This weekend I'm going to visit a friend.
 ག་ཟེ་བ་མཇུག་འདི་ལ་ད་གོ་གསའི་ཞིག་ལ་འཚོམས་འདྲིར་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད།
 ག་ཟེ་བ་ཉི་མ། Sunday || I have no classes on Sunday. ག་ཟེ་བ་ཉི་མར་དལ་སྟོབས་མེད་ཞེས།
 ག་ཟེ་བ་ནད། epilepsy || He had suffered from epilepsy since childhood.
 ཁོ་ལ་རྒྱུད་དུས་ནས་ག་ཟེ་བ་ནད་ཀྱིས་མནར།
 ག་ཟེ་བ་པ་སངས། ¹Venus; ²Friday || ¹I could see Venus through his powerful
 telescope. དས་ཁོའི་རྒྱུད་མཐོང་སྟོབས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ག་ཟེ་བ་པ་སངས་མཐོང། ²This Friday
 afternoon let's get together and drink beer. ཐེངས་འདིའི་ག་ཟེ་བ་པ་སངས་ཉིན་གྱི་
 ལྷོད་དེ་ཚོ་མཉམ་དུ་སྟེ་ཚང་འབྲུང་བར་འགྲོ།

གཟའ་སྤེན་པ། ¹Saturday; ²Saturn || ¹On Saturday let's go see a movie. གཟའ་
སྤེན་པའི་ཉིན་ང་ཚོ་སློག་བརྟན་ལ་བཟུང་འགྲོ། ²Saturn is far from earth. གཟའ་སྤེན་པ་སའི་གོ་
ལ་ལས་བར་ཐག་ཉ་ཅང་རིང།

གཟའ་མཇུག་གྲུ། ¹Thursday; ²Jupiter || ¹We will have an examination on
Thursday. གཟའ་མཇུག་གྲུའི་ཉིན་ང་ཚོ་ལ་རྒྱལ་ས་ལོན་རྒྱ་རིང། ²Jupiter is a distant planet.
གཟའ་མཇུག་གྲུ་ནི་རྒྱ་རིང་གི་རྒྱ་སྐྱར་ཞིག་ཡིན།

གཟའ་མིག་དམར། ¹Tuesday; ²Mars || ¹I'll come see you on Tuesday. གཟའ་མིག་
དམར་ཉིན་ཚུན་ལ་བཟུང་འོང། ²Mars is also called the 'Red Planet.' གཟའ་མིག་
དམར་ལ་རྒྱ་སྐྱར་དམར་པོ་ཡང་ཟེམ།

གཟའ་ལྷོ་བ། ¹Monday; ²moon || ¹Monday is the day after Sunday. གཟའ་ཉི་མའི་ཕྱི་
ཉིན་ནི་གཟའ་ལྷོ་བ་ཡིན། ²'Monday' has the same meaning as 'moon' in
Tibetan. བོད་ཡིག་གི་ནང་དུ་གཟའ་ལྷོ་བ་ལ་ལྷོ་བའི་གོ་དོན་ཡང་ཡོད།

གཟའ་ལྷག་པ། ¹Wednesday; ²Mercury || ¹Where did you go last Wednesday?
ཐངས་སྤོན་མའི་གཟའ་ལྷག་པ་ཉིན་ཚུན་གང་ལ་སོང། ²How far is Mercury from the
moon? ལྷོ་བ་ནས་གཟའ་ལྷག་པ་ལ་བར་ཐག་ཅི་འདྲ་ཡོད།

གཟར་བོ། steep || I panted as I walked up the steep mountain.
ང་རི་གཟར་བོ་ལ་འགོས་པ་ན་དཔྱགས་འཚོངས།

གཟི་རྒྱལ། majesty, dignity || He spoke with great dignity.
ཁོས་གཟི་རྒྱལ་ཚེན་པོས་བཤད།

གཟི་བཟང་། majesty, grandeur, magnificence || The magnificence of the
Potala Palace impresses everyone.

ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་གཟི་བཟང་གིས་མི་ཚང་མ་ལ་བག་ཚགས་ཟབ་མོ་བཞག།

གཟི་བཟང་ཅན། majestic, magnificent || The view of the valley from the
mountain top is magnificent.

ངི་མགོ་ནས་བརྟམ་ན་བྲག་རོང་དེའི་བཀོད་པ་ནི་གཟི་བཟང་ཅན་ཞིག་རེད།

གཟི་མདངས། radiance, good complexion || She had a beautiful clear
complexion. ཁོ་མོ་ལ་གཟི་མདངས་བྱེད་ཚགས་པ་ཞིག་ཡོད།

གཟི་བྱིན། magnificence || I can not describe the magnificence of the
mountain scene. རི་བོའི་ཡུལ་ལྗོངས་ཀྱི་གཟི་བྱིན་ནི་ང་ལ་བཟོད་ཐབས་བྲལ།

གཟི་འོད། brilliance || The brilliance of the sun was such that I put on
sunglasses. ཉི་མའི་གཟི་འོད་ཆེ་བས་ངས་མིག་ཤེལ་ནག་པོ་གོན་དགོས་བྱུང།

གཟིག་ལྷགས། leopard skin || The leopard skin sold for a thousand
dollars. གཟིག་ལྷགས་དེ་ཨ་སློར་སྟོང་ཚོ་གཅིག་ལ་བཙོངས།

གཟིགས། to look, to see (h) || Please look at those dances.

ཞབས་བྲི་དག་ལ་གཟིགས་རོགས།
གཟིགས་སྐྱོད། looking after || The government's policy provides for looking
after poor people. སྲིད་གཞུང་གི་སྲིད་ཇུས་ནི་མི་དགུ་ལ་བོར་གཟིགས་སྐྱོད་བྱེད་པར་བཏོན་པ་ཡིན།
གཟིགས་ཞིབ། inspection || When will the inspection of our dormitory rooms
begin? ར་ཚོའི་མ་ལ་ཁང་ལ་གཟིགས་ཞིབ་ནམ་ཚེ་དྲིད་རྒྱུ་རེད།

གཟིམ། (གཟིམ། གཟིམས། གཟིམས།) to sleep, to go to bed (h) || He will sleep at
midnight. ཁོ་ནམ་གུང་ལ་གཟིམ་རྒྱུ་རེད།
གཟིམ་ཁང། bedroom (h) || The Living Buddha's bedroom had only a bed,
table, and chair.

སྤྲུལ་སྤྲུ་དེའི་གཟིམ་ཁང་ནང་དུ་མ་ལ་ཁྲི་གཅིག་དང་ཅོག་ཅོག་ཅེས་ཕྱེས་པའི་གཟིགས་ལས་མེད།
གཟིར། to be afflicted, to suffer || I suffer from hepatitis. ར་མཚོན་ནད་ཀྱིས་གཟིར།
གཟུབ། mediator || He was the mediator that settled the quarrel.

ཁོ་ནི་རྩོད་གཞི་ལ་འདུམ་བྱེད་མཁན་གཟུབ་དེ་རེད།
གཟུབ། ¹upright, honest; ²impartial || ¹He is an honest man.
ཁོ་ནི་མི་གཟུབ་འདི་ཞིག་ཡིན། ²He treats all his students equally, so his students
think he is an impartial teacher.

ཁོས་རང་གི་སྤྲོ་བ་མཚོ་རིས་མེད་དུ་སྐྱོད་བས། སྤྲོ་བ་མཚོས་ཁོ་ནི་དགེ་རྒན་གཟུབ་འདི་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད།
གཟུགས། form, body, physique || I like his strong physique.

ར་ཁོའི་གཟུགས་སྤོབས་ཅན་ལ་དགའ།
གཟུགས་ཅན། ¹tall; ²visible thing || ¹How tall you are! ཁྱོད་ནི་ཅི་འདྲའི་གཟུགས་ཅན་ཞིག་
རེད་ཨང། ²Air is not a visible thing. མཉམ་འདྲུགས་ནི་དངོས་པོ་གཟུགས་ཅན་ཞིག་མིན།
གཟུགས་ཕྱང་རྒྱུང་བ། the lower one || The lower one is my yak.

གཟུགས་ཕྱང་རྒྱུང་བ་དེ་ནི་རའི་གཡག་ཡིན།
གཟུགས་བརྟན། figure, reflection || When I saw my reflection in the mirror I
was surprised at how thin I had become. རས་མེ་ལོང་ལས་རང་ཉིད་ཅི་འདྲའི་རིད་པར་
གྱུར་ཡོད་པ་མཐོང་དུས་ར་ལ་ཡ་མཚན་སྐྱེས།

གཟུགས་པོ། body || My body does not move as quickly as it used to.
རའི་གཟུགས་པོ་དེ་སྤོན་ཆད་ནང་བཞིན་མགྲོགས་པོར་འགྲུལ་མི་བྱེ།
གཟུགས་བྱད། physique || We were all attracted by her healthy physique.
ཁོ་མོའི་བདེ་བར་གི་གཟུགས་བྱད་ཀྱིས་ར་ཚོའི་ཡིད་དབང་འཕྲོགས།

གཟུགས་དབྱིབས། shape, form || What is the shape of a rectangle?
གྲུ་བཞི་ནང་མའི་དབྱིབས་ནི་ཅི་འདྲ་ཡིན།
གཟུགས་མེད། invisible, immaterial || Time is invisible. དུས་ཚོད་ནི་གཟུགས་མེད་ཡིན།
གཟིགས་མ། drop || Drops of water fell from the ceiling. གནམ་རྒྱུན་ལས་རྒྱ་བྲིགས་

ཟགས།

གཞེང། (གཞེང། གཞེངས།) to be tangled, to be unkempt || His hair is tangled.

ཁོའི་རྒྱ་གཞེངས།

གཞེངས་རྟགས། medal || He was given a medal for his bravery. ཁོའི་དཔལ་རང་ཚེ་

བ་གཞེངས་རྟགས་ཤིག་བྱིན།

གཞེངས་བསྟོད། praise, compliment || Thank you for your compliment. ཁྱོད་ཀྱིས་

གཞེངས་བསྟོད་བྱས་པ་ལ་བུགས་རྗེ་ཚེ།

གཞེང། to pain, to suffer || I suffer from constant back pain.

ངའི་རྒྱབ་རྒྱུན་པར་གཞེང།

གཞོ། (གཞོ། གཞོས། གཞོས།) to return kindness, to remember kindness || The filial

son returned kindness to his parents. བུ་ཡ་རབས་དེས་རང་གི་ཕ་མ་ལ་དྲིན་གཞོས།

བཟང། good || A good son respects his parents. བུ་བཟང་བོས་ཕ་མར་བསྟེན་བཀྲར་བྱེད།

བཟང་དག། good and bad || Human nature is both good and bad.

མིའི་གཤམ་གཞི་བཟང་དན་གཉིས་ཀྱིས་གྲུབ།

བཟང་ལོ། good, fine || Today is a fine day. དེ་རིང་ནི་ཉིན་མ་བཟང་བོ་ཞིག་རེད།

བཟང་མོ། kind woman || She is a kind woman who often helps old ladies in

our village. ཁོ་མ་ནི་ང་ཚོའི་སྡེ་བའི་རྒན་མོ་རྣམས་ལ་རྒྱུན་དུ་རོགས་རམ་བྱེད་པའི་བཟང་མོ་ཞིག་ཡིན།

བཟའ་ཆས། foodstuffs || His cloth bag was full of foodstuffs.

ཁོའི་རས་ཁུག་གི་ནང་དུ་བཟའ་ཆས་ཀྱིས་བཀང་ཡོད།

བཟའ་བཏུང། food and drink || What food and drink do you want?

ཁྱོད་ལ་བཟའ་བཏུང་ཅི་ཞིག་དགོས།

བཟའ་མི། ¹husband and wife; ²family member || ¹The husband and wife

divorced, although they had been married only a few months. བཟའ་ཚང་

བསྐྱིགས་ནས་ལྷ་འགའ་ལས་འགོར་མེད་ཀྱང། མཐར་བཟའ་མི་དེ་གཉིས་ཁ་ཐོར། ²I have only one

living family member. ང་ལ་བཟའ་མི་གཅིག་རྒྱུད་རྒྱུད་ལས་མེད།

བཟའ་ཚང། family || Where does your family live now?

ཁྱོད་ཀྱི་བཟའ་ཚང་ད་ལྟ་གང་དུ་ཡོད།

བཟའ་ཟླ། couple, husband and wife || Just after they were married, the

couple traveled to Shanghai.

བཟའ་ཟླ་དེ་གཉིས་གཉེན་སྲིད་བྱས་མ་ཐག་ཅང་ཉེ་ལ་ཡུ་ལ་སྐོར་དུ་བྱིན།

བཞི། to get drunk, to be intoxicated || He got drunk last night and talked a

lot of nonsense. མདང་དགོང་ཁོ་བཞི་ནས་སྣང་གཏམ་མང་བོ་ལ་བྱུང།

བཟོ། (བཟོ། བཟོས། བཟོས།) to make, to manufacture || Our company can make all

kinds of shoes. ང་ཚོའི་ཀྲུང་གིས་ལྷ་མ་སྣ་ཅི་རིགས་བཟོ་བྲུབ།

བོ་བོ་དོ་ design || I don't like this design. ང་ཚོ་བོ་དོ་འདི་ལ་མི་དགའ།
 བོ་བོ་འདོ་ designing || Designing buildings is what an architect does.
 ལང་བ་བོ་འདོ་བྱེད་རྒྱུ་ནི་བོ་རྩལ་ལས་ལས་ཀྱི་ཡིན།
 བོ་རྒྱུ་ construction || The building construction will begin as soon as
 spring comes. དབྱིད་ཀ་སློབས་མ་ཐག་ལང་བ་རྩལ་བོ་རྒྱུ་གྱི་ལས་འགོ་རྩོམ་རྒྱུ་རེད།
 བོ་གླུ་ factory, plant || That factory pollutes the river.
 བོ་གླུ་དེས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་བ་བཏང།
 བོ་བཅོས། alteration, revision || This paper you wrote needs revision.
 ལྷོད་ཀྱིས་བྲིས་པའི་རྩོམ་ཡིག་ལ་བོ་བཅོས་བྱེད་དགོས།
 བོ་ལྗང། appearance, look || I don't like his appearance. ང་ལོ་འི་བོ་ལྗང་ལ་མི་དགའ།
 བོ་བ། worker || My father is a worker. ངའི་ཨ་ཕ་ནི་བོ་བ་ཞིག་ཡིན།
 བོ་དབྱིབས། shape, form || The shape of the object was circular.
 དོང་ས་པོ་དེའི་བོ་དབྱིབས་ནི་སྐོར་སྐོར་རེད།
 བོ་རྩལ། technology || Technology has made work easier.
 བོ་རྩལ་གྱིས་ལས་ཀའི་ཡང་ལ་བཏང།
 བོ་ཚོགས། labor union || The labor union represents the interests of the
 workers. བོ་ཚོགས་ཀྱིས་བོ་བའི་ཁེ་ཕན་གྱི་ཚབ་བྱེད།
 བོ་ཚོང་ industry and commerce || Industry and commerce are important
 in the economy. དཔལ་འབྱོར་གྱི་བྱེད་འོངས་ཁོངས་ཁོངས་དུ་བོ་ཚོང་ནི་གལ་ཆེ།
 བོ་ཞིང་¹ industry and agriculture; ² workers and farmers || ¹ Industry and
 agriculture are that country's main economic activities. བོ་ཞིང་ནི་རྒྱལ་
 ལའདེའི་དཔལ་འབྱོར་ལས་རིགས་གཙོ་བོ་ཡིན། ²The numbers of workers and farmers
 in that country are about the same. རྒྱལ་ལའདེའི་བོ་ཞིང་མི་གྲངས་ཉལ་མ་འདྲ་མཉམ་
 ཡིན།
 བོ་ལས། industry || The textile industry is important to our economy.
 ང་ཚོའི་དཔལ་འབྱོར་ལ་མཚོན་ན་འཁོལ་འཐག་བོ་ལས་ནི་གལ་ཆེ།
 བོ་ལས་རྒྱལ་ལའ། industrial country || Britain is an industrial country.
 དབྱིན་ཇི་ནི་བོ་ལས་རྒྱལ་ལའ་ཅིག་ཡིན།
 བོ་ལས་ཐོན་ཐོན་ industrial product || Nylon is an industrial product.
 ཞེ་ལུན་ནི་བོ་ལས་ཐོན་ཐོན་ཞིག་ཡིན།
 བོ་ལས་པ། engineer || My father is an engineer. ངའི་ཨ་ཕ་ནི་བོ་ལས་པ་ཞིག་ཡིན།
 བོ་ལས་དཔལ་འབྱོར། industrial economy || Germany has an industrial
 economy. འཇར་མན་ལ་བོ་ལས་དཔལ་འབྱོར་ལྡན།
 བོ་དོ། to be able to bear, to be able to tolerate/withstand || I can tolerate

extreme heat and cold. ངས་ཚིག་ཆེན་པོ་བཟོད་ལུག།
 བཟོད་སྒོམ། tolerance, forbearance || He has a high tolerance for other
 people's rudeness. ཁོས་མི་གཞན་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་ལ་བཟོད་སྒོམ་ཆེན་པོ་བྱེད་ལུག།
 བཟོད་པ། tolerance || How much tolerance do you have? ཁྱེད་ལ་བཟོད་པ་ཇི་ཅུ་ཡོད།
 བཟོད་བསམ། tolerance, forbearance || I don't always have as much tolerance
 as I should. རང་གིས་དུས་རྒྱུན་དུ་བཟོད་བསམ་བྱེད་འོས་རུང་ངས་དེ་རང་བྱ་ཐབས་ལུག།

པ།

འཕྲར། noise, clamor || Where is that noise coming from?
 འཕྲར་དེ་གང་ནས་གྲགས་བྱུང།
 འུ་ཅག། we, us || We are Tibetan. འུ་ཅག་ནི་བོད་པ་ཡིན།
 འུ་ཟུག་to be at the end of one's wits, to be desperate || I'm at the end of
 my wits as to how and solve this problem. གནད་དོན་འདི་ལྟར་ཐག་གཅོད་བྱེད་
 པའི་ཐད་ནས་ང་འུ་ཟུག། After his wife died he was at the end of his wits
 because he didn't know how to cook or take care of his children.
 རྒྱུང་མ་འདས་རྗེས། ཁོས་གཡོ་སྐྱེའ་དང་བྱིས་པ་ཇི་ལྟར་གཉོར་དགོས་པ་མ་ཞེས་པས་འུ་ཟུག།
 འུ་ལག་corvée labor || Each year every person in our village must do
 corvée labor. ལོ་རེར། ང་ཚོའི་སྡེ་བའི་མི་རེ་རེས་འུ་ལག་འཇལ་དགོས།
 འུ་གཤམ། owl || The owl has large eyes. འུ་གཤམ་ལ་མིག་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད།
 འུ་ད་བསྟོད། exaggerated praise || I'm tired of hearing my employees'
 exaggerated praise. ང་རང་གི་ལག་གཡོག་གིས་འུ་ད་བསྟོད་བྱེད་པ་ལ་སྲུན་སོང།
 འུ་ད་འོད། boasting, exaggeration || Your boasting is hard to believe.
 ཁྱེད་གྱི་འུ་ད་འོད་ལ་ཡིད་ཆེས་དགའ།
 འུ་ར་སྒྲ། noise, bluster || The noise of the trucks on the road kept me
 awake. ལམ་ཁའི་འགྲིམ་འགྲུ་ལ་གྱི་འུ་ར་སྒྲ་ས་ང་གཉིད་དུ་མ་བཅུག།
 འོ། kiss || A kiss should be done in private, not in public.
 འོ་ནི་རྒྱུ་ལྷོ་བྱེད་པ་ལས་སྤྱི་བསྐྱགས་སུ་བྱེད་མི་ཉན།
 འོ་སྒྲོལ། we, us || We are learning English.
 འོ་སྒྲོལ་གྱིས་དབྱིན་ཡིག་ལ་སྒྲོབ་སྦྱོང་བྱེད་བཞིན་ཡོད།
 འོ་བརྒྱལ། ¹fatigue, weariness, tiredness; ²disturbance || ¹If you avoid
 working hard, you avoid fatigue. གལ་ཏེ་ཁྱེད་གྱིས་ལས་དགའ་པོ་ལ་བྱོལ་ཚེ། ཁྱེད་འོ་

བརྒྱུལ་ལ་བྱོལ་བ་ཡིན། ²My request for your help is a disturbance. དཔལ་ལྷོད་གྱི
 རོགས་སྐྱོར་ལ་ལྷུ་བ་བྱེད་པ་ནི་འོ་བརྒྱུལ་ཞིག་ཡིན།
 འོ་དོད། lamentation || She sang one lamentation so sadly that everyone
 present wept. ཁོ་མོས་ཉ་ཅང་སྐྱོ་བའི་ངང་འོ་དོད་ལྷུང་མཐར་དེར་ཡོད་ཀྱི་མི་ཚང་མ་དུས།
 འོ་ན། well then, in that case || In that case, I don't want to go with you.
 འོ་ན། ར་ལྷོད་དང་མཉམ་དུ་འགོ་མི་འདོད།
 འོ་སྤྲི། cream || I like cream in my coffee. ར་ཁ་སྤྲི་འོ་དོད་ལྷུག་པར་དགག།
 འོ་སྤྲུ། milk powder || I'll make milk tea with milk powder.
 དཔལ་འོ་བྱུས་འོ་ཇ་བསྐོལ་རྒྱུ་ཡིན།
 འོ་མ། milk || Yak milk is rich. འབྲིའི་འོ་མ་ནི་ཉ་ཅང་སྐྱུ་མ།
 འོ་ག། below, under, beneath || I put my shoes under my bed.
 དཔལ་ལྷུ་མ་མལ་ཁྲིའི་འོ་ག་ལ་བཞག།
 འོ་ག་རི་མ། lower rank || That soldier has a lower rank than the other one.
 དམག་མི་དེ་དམག་མི་གཞན་དེ་དང་བསྟུར་ཚེ་འོ་ག་རི་མ་ན་ཡོད།
 འོ་ད། (འོ་ད། འོ་དས།) to come, to arrive || What time will you come?
 ལྷོད་ནམ་ཚོད་འོ་ད་རྒྱུ་ཡིན།
 འོ་ད། light || The light was very dim. སྤྲོ་ག་འོ་ད་དེ་ནི་ཉ་ཅང་མག་མོག་རེད།
 འོ་ད་སྣོད། brilliance, splendor || The brilliance of the sun filled the land.
 ཉི་མའི་འོ་ད་སྣོད་ས་གཞི་ཡོངས་སུ་ལྷུབ།
 འོ་ད་འཕྲོ། to shine, to emit light || The sun emits light. ཉི་མའི་འོ་ད་འཕྲོ།
 འོ་ད་ཟེར། light ray || The light ray shone through the window.
 སྤོལ་ལུང་ལས་འོ་ད་ཟེར་འཕྲོས།
 འོ་ན། to be deaf || He's deaf. ཁོ་འི་རྩ་བ་འོ་ན།
 འོ་ན་ཀྱང། but, however || I like warm weather, however, I don't like hot
 weather. ང་ནམ་རྩེ་དྲོ་བོ་ལ་དགའ་བ་ལས་ནམ་རྩེ་ཚོ་བོ་ལ་མི་དགའ།
 འོ་ན་པ། deaf || Are you deaf? ལྷོད་ནི་འོ་ན་པ་ཡིན་ནམ།
 འོ་ད། again || He visited me again last night. མདང་དགོང་ཁོང་ལ་འོ་ད་གྱིས་བཞུ་རུ་ཡོང།
 འོ་ལ་ཚོད། assumption, estimation || My assumption is that we will not have
 class on Saturday. ངའི་འོ་ལ་ཚོད་ལ་གཟའ་སྤེལ་ལ་ཉིན་ང་ཚོར་སློབ་ཁྲིད་ཡོད་རྒྱུ་མ་རེད།
 འོ་ས། ¹to be worthwhile; ²to be suitable, to be proper || ¹It is worthwhile to
 help people. མི་གཞན་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་འོ་ས། ²Your clothes seem proper to me.
 ལྷོད་གྱི་ལོན་པ་ནི་ང་ལ་འོ་ས་པ་འདྲ།
 འོ་ས་མཁམ་ན། qualified person || He is a qualified person for this job.
 ཁོ་ནི་བྱ་བ་འདི་རྒྱུ་བ་པར་འོ་ས་པ་འི་མི་ཞིག་ཡིན།

འོས་འགན། obligation || What obligation do you have for your parents?

ཕ་མའི་སྤྲང་ནས་ཁྱེད་ལ་འོས་འགན་ཅི་ཞིག་ཡོད།

འོས་པོ། fitting, proper || Is it fitting that I visit my parents now? ངས་རང་གི་

ཕ་མ་ལ་ད་ལྟ་འཚོམས་འདྲི་བྱས་ན་འོས་པོ་ཞིག་ཡིན་ནམ།

འོས་མི། ¹right person; ²candidate || ¹He is the right person for the job.

བྱུང་འདྲི་སྐབ་མ་འག་ལ་ཁོ་ཞི་འོས་མི་ཞིག་ཡིན། ²He is a candidate to be the new

chairman. ཁོ་ཞི་གྲུ་ཞི་གསར་བའི་གོ་གནས་ལ་འོས་མི་ཞིག་ཡིན།

འོས་མེད། improper, unfitting || It is improper for me to call my parents by

their names. ངས་རང་གི་ཕ་མ་ལ་མིང་གིས་བོས་ན་འོས་མེད་ཅིག་རེད།

འོས་འཚོམས། proper, fitting || Your clothes are not proper for the party

tonight. ཁྱེད་གྱི་གོན་པ་དེ་དེ་དགོང་གི་དགོང་ཚོགས་ལ་འོས་མཚོམས་ཤིག་མ་རེད།

འོས་ལངས། uprising, revolt || An uprising suggests that people are not

happy. འོས་ལངས་ལས་མི་དམངས་ལ་བདེ་སྲིད་བྱལ་བ་མཚོན།

ཡ།

ཡ་རྩ། upper palate || I have a sore on my upper palate.

ངའི་ཡ་རྩ་ནག་གཟེར་མིག་ཅིག་ཡོད།

ཡ་གི། up there || There are some sheep up there. ཡ་གི་ན་ལུག་འགའ་ཡོད།

ཡ་གུངས། odd number || Three is an odd number. གསུམ་ནི་ཡ་གུངས་ཤིག་ཡིན།

ཡ་གླིང། Asia || China is in Asia. གྲུང་གོ་ནི་ཡ་གླིང་དུ་ཡོད།

ཡ་མགལ། upper jaw || He broke his upper jaw playing basketball. ཁོས་སྒར་

ཕྱིད་སྲོའི་ཕྱིས་ནས་ཡ་མགལ་བཅགས།

ཡ་ངབ། frightful, horrible || It is a horrible story. དེ་ནི་གཏམ་རྒྱུད་ཡང་བཞིག་རེད།

ཡ་གཅིག། one of a pair || He is one of a pair of twins. ཁོ་ནི་མཚོ་མའི་ཡ་གཅིག་ཡིན།

ཡ་ཐོག། primitive, old time || That story dates back to a primitive time.

གཏམ་རྒྱུད་དེ་ནི་ཡ་ཐོག་གི་དུས་སུ་བརྒྱུད།

ཡ་མེད། matchless || His singing ability is matchless.

ཁོས་སྐྱུ་ལེན་རྣམས་རྩལ་ནི་ཡ་མེད་ཅིག་ཡིན།

ཡ་མཚན། surprise, wonder || His sudden visit was a surprise.

ཁོས་སྐོ་བྱུང་ལ་འཚོམས་འདྲི་བྱས་པ་དེ་ཡ་མཚན་ཞིག་རེད།

ཡ་མཚན་པོ། wondrous, surprising || The temple on the high mountain was a wondrous sight. རི་མཚན་པོ་དེའི་སྒྲིབ་གི་དགོན་པ་དེའི་མཚན་རྒྱུ་ཡ་མཚན་པོ་ཞིག་རེད།

ཡ་ཡོ། shifting from side to side || The pack on the yak is shifting from side to side. ཁལ་མའི་སྒྲིབ་གི་དོས་པོ་དེ་ཡ་ཡོ་བྱེད།

ཡ་རབས། righteous, upright, decent || He taught his children to be upright citizens. ཁོས་རང་གི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱི་དམངས་ཡ་རབས་ཤིག་བྱེད་རྒྱུ་གདམས།

ཡ་ལན། response, answer || I can't understand your answer.

ངས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡ་ལན་རྟོགས་མི་ཐུབ།

ཡག ¹good; ²pretty || ¹This story is very good. གཤམ་རྒྱུད་འདི་ཉ་ཅང་ཡག ²She is very pretty. ཁོ་མོ་ནི་ཉ་ཅང་ཡག

ཡག་པོ། good || His written English is very good. ཁོའི་དབྱིན་ཡིག་ནི་ཉ་ཅང་བཟང་གི།

ཡང་བསྐྱར། again, once more || Please read that sentence again.

ཚིག་དེ་ཡང་བསྐྱར་དུ་ལྷོག་པ།

ཡང་ལྷུ། weight || The weight of this stone is the same as that one.

དོ་འདིའི་ཡང་ལྷུ་དོ་དེ་དང་འདྲ་མཚུངས་རེད།

ཡང་དག། accurate, correct || Your answer is correct. ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ནི་ཡང་དག་ཡིན།

ཡང་ན། or, either or || You may go with us or stay at home.

ཁྱོད་ང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་འགོ་ཚོགས། དེ་མིན་ཡུལ་དུ་སྡོད་དགོས།

ཡང་མི་དག། incorrect || Your answer is incorrect. ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ནི་ཡང་མི་དག

ཡང་མོ། light || This box is light so I'll let my young son carry it.

སྒྲམ་འདི་ཡང་མོ་ཡིན་པས་ངས་རང་གི་བུ་ཚུང་ལ་འཁུར་དུ་འཇུག་རྒྱུ་ཡིན།

ཡང་རྩེ། summit, peak, top || It was windy on the mountain top.

རིའི་ཡང་རྩེར་རྐྱང་ཆེ།

ཡང་ཚོ། great-grandson || My great-grandson has just started school.

ངའི་ཡང་ཚོ་ནི་སློབ་གྲྲུར་འགྲིམས་མ་ཐག་ཡིན།

ཡང་ཡང་དུ། again and again || I read the text again and again.

ངས་སློབ་ཚན་དེ་ཡང་ཡང་དུ་བཀྲགས།

ཡང་སྲིད། reincarnation || He doesn't know what his next reincarnation will be. ཁོས་རང་གི་ཡང་སྲིད་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་མི་ཤེས།

ཡངས་པོ། spacious, wide, roomy || He has a spacious home. ཁོ་ལ་ཁང་བ་ཡངས་པོ་

ཞིག་ཡོད། I like to be on the spacious grassland. ང་ཡང་ངས་པའི་རྩ་ཐང་དུ་བསྐྱོད་རྒྱུར་

དགའ།

ཡན། above || There are several shelves above his head.

ཁོའི་མགོ་བོའི་ཡན་ན་སྒྲིམ་སྒྲིགས་འགའ་ཡོད།

ཡན་ལག limb || An arm is a limb. དཔལ་བཞི་ཡན་ལག་ཅིག་ཡིན། A large limb was torn off the old tree by the storm last night. མདང་དགོང་རྒྱུ་འཕྲུབ་ཀྱིས་སྤོང་རྒྱན་དེ་ལས་ཡལ་ག་ཆེན་པོ་ཞིག་བཅགས།

ཡབ་ father (h) || Father asked me to turn off the television.
ཡབ་ཀྱིས་ངའ་བརྟན་འཕྲིན་གཟིམས་སུ་བཅུག།

ཡར། up, upward || Let's go up the hill and have lunch.
ང་ཚོ་དེ་ལྷོ་འབྲུང་གྱི་སྒོང་ཡར་ལ་སོང་ནས་གྲུང་ཟས་ཟ།

ཡར་སྐྱེལ། ¹inspiration; ²promotion of development || ¹The leader's honest behavior was an inspiration to his staff. འགོ་ཁྲིད་གྱི་སྦྱོང་པ་དང་མེད་ཁོའི་ལས་རོགས་རྣམས་ལ་མཚོན་ན་ཡར་སྐྱེལ་ཞིག་རེད། ²This office works for promotion of development projects in remote, impoverished areas. གཞུང་སྐབས་ཁང་གི་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཡར་སྐྱེལ་བྱེད་པར་བྱ་བ་སྐྱོབ།

ཡར་རྒྱས། development, improvement, progress || China has made much progress since 1949. ༡༩༤༩ལོ་ནས་བཟུང་གྲུང་གོ་ལ་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང།

ཡར་རྟེན། admiration, look with respect || I have much admiration for your success. ངས་ཁྱོད་གྱི་རྒྱལ་ཁ་ལ་ཡར་རྟེན་ཆེན་པོ་བྱེད།

ཡར་ཐོན། progress || Have you made any progress in your study of English? དབྱིན་ཡིག་སྦྱོང་བའི་ཐོག་ནས་ཁྱོད་ལ་ཡར་ཐོན་བྱུང་ཡོད་དམ།

ཡར་ཐོན་ཅན། advanced, progressive || That is an advanced work unit.
འདི་ནི་ལས་ཁུངས་ཡར་ཐོན་ཅན་ཞིག་རེད།

ཡར་མར། up and down || The child jumped up and down in excitement.
བྱིས་པ་དེ་ཡིད་ལྡོས་ནས་ཡར་མར་ལ་མཚོངས་ལྗིད་བྱས།

ཡར་ཞུ། making a request, report || We will make a report to the officials about this incident. ང་ཚོས་དོན་རྐྱེན་འདི་ལས་དཔོན་རྣམས་ལ་ཡར་ཞུ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།

ཡར་སེམས། good will || I trust in your good will to do what is right.
ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་བཟང་སྐྱབ་པའི་ཡར་སེམས་ལ་ངས་ཡིད་ཆེས་བྱེད།

ཡལ། to disappear, to fade away || Slowly, the evening light faded away.
མཚོན་མོའི་སྒོག་འོད་དལ་མོས་ཡལ།

ཡལ་ག་ branch (of tree) || He used a tree branch as a broom.
ཁོས་སྤོང་བོའི་ཡལ་ག་ཞིག་སྤྱགས་མའི་ཚུལ་དུ་བཤོལ།

ཡས་མས། about, around, approximately || I have approximately two hundred sheep. ངལ་ལུག་ཉིས་བརྒྱ་ཡས་མས་ཡོད།

ཡིག་ appetite || When I drink liquor I have a better appetite.
ཆང་བཏུང་དུས་ངལ་ཡི་ག་དེ་བས་ཆེན་པོ་ཡོད།

ཡི་གེ¹ letter; ²writing || ¹I'll write a letter to you soon. ངས་མི་འགྲུངས་པར་ཁྱོད་ལ་ཡི་གེ་ཞིག་འབྲི། ²I can't read his writing. ངས་ཁོའི་ཡི་གེ་ལྟོག་མི་བྱུབ།
 ཡི་གེ་མཁུན། writer, intellectual, scribe || She is a famous poet and writer.
 ཁོ་མོ་ནི་སྣུན་ངག་མཁན་དང་ཡི་གེ་མཁུན་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན།
 ཡི་གེ་བ། calligrapher || Today, fewer and fewer people can make money as a calligrapher. ད་ལྟ་ཡི་གེ་བ་ཞིག་བྱས་ནས་སྐོར་མོ་བཙུག་ཐབས་མཁན་ཇི་ཅུང་ཇི་ཅུང་ཡིན།
 ཡི་ཆད། to be disappointed || I was disappointed when my football team lost. ངའི་རྒྱ་རྒྱུད་སྤོ་ལོའི་དུ་ལག་ཕམ་པ་ནང་ཡི་ཆད།
 ཡི་རང། admiration || I am full of admiration for your success. ངས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུལ་ཁ་ལ་ཡི་རང་ཆེན་པོ་བྱེད།
 ཡིག་སྐད། written language || The English written language is very close to oral English. དབྱིན་ཡིག་ནི་དབྱིན་སྐད་དང་ཉུང་ཉུང་ཉེ།
 ཡིག་སྐྱེལ། postal service || Computers are increasingly used by the postal service. ཡིག་སྐྱེལ་ཞབས་ཞུའི་ཁྱོད་དུ་སྐྱོག་ཀླད་སྤྱོད་པ་ནི་ཇི་ཇི་རྒྱས་ཇི་རྒྱས་རེད།
 ཡིག་སྐྱེལ་བ། mailman || The mailman comes to our village once every other day. ཡིག་སྐྱེལ་བ་དེ་ང་ཚོའི་སྡེ་བར་ཉིན་གཉིས་རེ་ལ་བེངས་གཅིག་རེར་འོང།
 ཡིག་མཁུན། secretary, scribe || The secretary retired and was replaced by a young woman. ཡིག་མཁུན་གྱིས་ལས་འཇུག་བྱས་པ་དང་བྱུང་མེད་དང་མ་ཞིག་གིས་ཚབ་བྱས།
 ཡིག་སྒྱུར། translation || This Tibetan-English translation was done carefully. བོད་དབྱིན་ཡིག་སྒྱུར་འདི་སེམས་རྣལ་འོས་བསྒྱུར་ཡོད།
 ཡིག་ཆ། document, record || She filed the document. ཁོ་མོས་ཡིག་ཆ་དེ་ཉར།
 ཡིག་ཐོག་ in written form || Will you please put what you just said in written form? ཁྱོད་ཀྱིས་ང་གིས་ཅེ་ལབ་པ་དེ་ཡིག་ཐོག་ལ་བཀོ་ལ་ཚོག་གམ།
 ཡིག་ཚོར། incorrect character || Other than this incorrect character, your paper is perfect. ཡིག་ཚོར་འདི་མ་གཏོགས། ཁྱོད་ཀྱི་དཔུང་ཚུ་མ་ནི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་རེད།
 ཡིག་འབྲ། a single letter || He can't read a single letter. ཁོས་ཡིག་འབྲ་གཅིག་ཀྱང་འདོན་མི་བྱུབ།
 ཡིག་རྫོངས། illiterate || He is literate in Chinese but illiterate in Tibetan. ཁོས་རྒྱ་ཡིག་ཞེས་ཀྱང་བོད་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་ཡིག་རྫོངས་ཡིན། Within the rural population too many people are still illiterate. ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་མི་གྲངས་ཁྱོད་ན་མི་མང་བོ་ནི་ཡིག་རྫོངས་ཡིན།
 ཡིག་གཞུགས། penmanship, handwriting || I practice my handwriting for a half hour each day. ཉིན་རེར་ངས་ཚུ་ཚོད་ཕྱེད་ཀ་ལ་ཡིག་གཞུགས་སྦྱོང་གི་ཡོད།
 ཡིག་འབྲ། answer (by letter) || I hope to have your answer soon.

ཁྱོད་ཀྱི་ཡིག་ལ་ན་མི་འགྲུངས་པར་འཕྱོར་བར་ངས་རེ་བ་བྱེད།
 ཡིག་ལུངས། envelope || The post office refused to accept the oversized
 envelope. སྐྱུག་སྲིད་ཁང་གིས་ཡིག་ལུངས་ཆེ་དྲགས་པ་དེ་མ་གྲངས།
 ཡིད། mind, thought || What did you have in mind? ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་ལ་ཅི་ཞིག་དྲན་ཡོད།
 ཡིད་སློ། to be sad || I'm sad because I miss my family.
 ངས་རང་གི་ཁྱིམ་མི་དྲན་ནས་ཡིད་སློ།
 ཡིད་ཆགས། to become attached || She became attached to her students and
 was sorry to see them graduate.
 ཁོ་མི་ཁོ་མི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆགས་ནས་སློབ་མ་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་པ་མཐོང་བ་ལ་ཡིད་སློ།
 ཡིད་ཆེས། belief, faith || My faith in him has been destroyed.
 ངས་ཁོ་ལ་བཅངས་པའི་ཡིད་ཆེས་ལ་གཏོར་བ་དྲག་བཟང།
 ཡིད་འཇོག་ attention || I tried to get my students' attention by telling them
 humorous stories.
 ངས་གཏམ་དགོང་བོ་བ་བཟང་ཉན་ནས་ངའི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་ཡིད་འཇོག་བྱེད་དུ་འཇུག་ཅིས་བྱས།
 ཡིད་རྟོན། confidence, reliance || Confidence in yourself is important for
 success. ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ལ་ཡིད་རྟོན་བྱེད་རྒྱུ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ལེན་པར་མཚོན་ན་གལ་ཆེ།
 ཡིད་མཐུན། agreement || The two sides reached an agreement yesterday.
 ཁ་སང་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་ཡིད་མཐུན་བྱུང།
 ཡིད་དུ་འོང། beautiful, pleasant || The view from the mountain top was
 beautiful. རི་མགོ་ནས་བརྟུས་ན་ཡུལ་ལྗོངས་ནི་ཡིད་དུ་འོང།
 ཡིད་སློ། pleased, happy || I am pleased that you agree. ཁྱོད་འཐད་པར་ངའི་ཡིད་སློ།
 ཡིད་ཕམ། to be downcast, to be unhappy, to be disappointed || She is
 unhappy because she doesn't have any new clothing.
 ཁོ་མོ་ལ་གོ་ན་པ་གསར་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་ཁོ་མོའི་ཡིད་ཕམ།
 ཡིད་འཕྲོག་ to fascinate, to captivate || This novel will captivate you.
 བརྟུམས་སྐུང་འདིས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་རྒྱུ་རེད།
 ཡིད་མོས། to admire || I admire people who can read, write, and speak
 several languages.
 རྒྱ་དེ་གསལ་འགའ་འབྲི་ཀྲོག་འཆད་གསུམ་བྱེད་བྱེད་པའི་མི་ལ་ངས་ཡིད་མོས་ཆེན་པོ་བྱེད།
 ཡིད་སློན། admiration || My admiration for people who know several
 languages is great. ངས་རྒྱ་དེ་གསལ་འགའ་ཤེས་པའི་མི་ལ་བཅངས་པའི་ཡིད་སློན་ནི་ཉ་ཅང་ཆེ།
 ཡིད་ཚོས། 1satisfaction; 2to be satisfied || 1I take great satisfaction in my
 students' success. རང་གི་སློབ་མའི་གྲུབ་འབྲས་བུ་དྲན་པར་ལ་ཡིད་ཚོས་ཆེན་པོ་སློ། 2My
 teacher is satisfied with my performance in class. སློབ་ཁྲིད་སྐབས་ཀྱི་ངའི་

ལྷོད་ལམ་ལ་དགོ་ཤོད་རྒྱུ་ཡིད་ཚམ་པོ་བྱུང་།
 ཡིད་ལ་འཚང་བ། I remember many of my mother's stories.
 ངས་ཨ་མའི་གཏམ་རྒྱུད་མང་པོ་ཡིད་ལ་བྲན།
 ཡིད་ལ་བྲན་པ། to remember || I remember what the teacher said.
 དགོ་ཤོད་གྱིས་ཅི་བཤད་པ་དེ་ཡིད་ལ་བྲན།
 ཡིན། is, am, are, to be || What is his name? ཁོའི་མིང་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།
 ཡིན་ཀྱང། even though, nevertheless, but || I love my children,
 nevertheless, sometimes I must punish them.
 ང་རང་གི་བྱིས་པ་རྒྱུ་མས་ལ་བརྟེ། ཡིན་ཀྱང་མཚམས་མཚམས་སུ་ངས་ཁོ་ཚོ་ལ་ཚད་པ་གཏོད་དགོས།
 ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་ must, have/has to || I must go see my ill sister.
 དེ་ནི་ནད་ཕོག་པའི་སྲིད་མོ་ལ་ང་ཡིན་གཅིག་མིན་གཉིས་བལྟ་རུ་འགྲོ་དགོས།
 ཡིན་ན། if it is || I'd like to visit you if it is convenient.
 ལྷན་པ་བཤེད་ཡིན་ཚེ། ངས་ཁྱེད་ལ་འཚོམས་འདྲི་བྱེད་འདོད།
 ཡིན་ནའང། nevertheless, but, even though || Even though I have a lot of
 money, I don't want to waste any of it. ང་ལ་སྒོར་མོ་མང་པོ་ཡོད། ཡིན་ནའང་ངས་རང་
 གི་སྒོར་མོ་དྲིལ་གཅིག་ཀྱང་ཚུད་ཟེས་སུ་གཏོང་མི་འདོད།
 ཡིན་པ་འདྲ། it seems to be || This movie seems to be based on a novel I read
 some years ago. ལྷོག་བརྟན་འདི་ལོ་འགའི་སྔོན་ངས་བཀྲུགས་པའི་བརྒྱུད་ཞིག་ལ་གཞིར་
 བཟུང་ནས་བསྐྲུན་པ་འདྲ།
 ཡིན་མིན། ¹whether it is or not; ²right and wrong || ¹Whether you did it or
 not is not important. དོན་དེ་ཁྱེད་ཀྱིས་ལས་པ་ཡིན་མིན་གལ་མེད། ²You are now old
 enough to know the difference between right and wrong. ད་ལྟ་ཁྱེད་ནང་
 མོན་ནས་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཤེས་པའི་དུས་ལ་ཐོན།
 ཡིན་མོད། although, but, however || It's cold but I still want to play
 outside. མི་ལྔ་ལ་ལྷགས་མོད། འོན་ཀྱང་ང་ད་དུང་སློལ་བྱི་རུ་ཕྱོད་འདོད།
 ཡིབ། (ཡིབ། ཡིབས། ཡིབས།) to hide || You hide and I'll try to find you.
 ཁྱེད་ཡིབས་དང་ངས་ཁྱེད་འཚོལ།
 ཡུ་བ། handle || The bucket handle was broken. ཟོའི་ཡུ་བ་ཚག་མོད།
 ཡུ་བོ། bald || I've been bald since I was thirty.
 ང་ལོ་སུམ་ཅུ་ལ་བུད་པ་ནས་བཟུང་མགོ་ཡུ་བོ་བྱུང།
 ཡུ་གཤོ། oats || This field was planted to oats last year.
 བློ་མེད་ཞིང་འདི་ལ་ཡུ་གཤོ་བཏབས།
 ཡུ་གས་ཤོ། widower || The widower will remarry tomorrow.
 མང་ཉེན་ཡུ་གས་ཤོ་དེ་འོར་གྱིས་གཉེན་སྲིག་བྱེད་རྒྱུ་རེད།

ཡུགས་མོ། widow || The widow had a lot of money and adopted several children. ཡུགས་མོ་དེ་ལ་སྐོར་མོ་མང་བོ་ཡོད་པས་བཟང་སྤྲུག་འགའ་སྟོར།

ཡུད་ཚམ། short time, instant || For an instant I thought the bus would roll down the cliff. ཡུད་ཚམ་ཞིག་ལ་ངས་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱ་མཚོ་འཁོར་དེ་གཡལ་གཟར་དུ་ལྷུང་རྒྱུ་རེད་འདོད།

ཡུན། period, time, duration || How much time will it take to go to Beijing? བེ་ཅིན་དུ་སླེབས་པར་དུས་ཡུན་ག་ཚོད་དགོས།

ཡུན་བྱང། short time || I watched the TV program for only a short time. ངས་བརྟན་འཕྲིན་ལེ་ཚན་ལ་ཡུན་བྱང་དུ་ཚུམ་ལ་བཟླས།

ཡུན་དུ། ¹for a long time; ²eternally, forever, permanently || ¹I have lived here for a long time. ང་འདི་ནས་ཡུན་དུ་བསྐྱེད། ²A family permanently moved from our village to the big city. ང་ཚོའི་སྤེལ་འདི་དུང་ཚང་ཞིག་གོང་ཁྱེར་ཆེ་བ་དེ་ལ་ཡུན་དུ་སྐྱེད།

ཡུན་རིང། long time, prolonged || He suffered from a prolonged illness. ཁོ་ལ་ཡུན་རིང་ནད་གྱིས་གདུངས།

ཡུན་རིང་བོ། long time, prolonged || We've had bad weather for a long time. ང་ཚོའི་ཡུན་རིང་བོར་ནམ་ཟླ་སྤྲུག་པོ་བྱུང།

ཡུར། ¹to weed; ²to go to sleep || ¹I'll go weed the field this morning. ཞོགས་པར་ང་ཞིང་ལ་ཡུར་མ་ཡུར་དུ་འགོ་རྒྱུ་ཡིན། ²I go to sleep as soon as I go to bed. ང་ཉལ་མ་བཟག་གཉིད་ལ་ཡུར།

ཡུར་མ། weed || She pulled the weed out of the field. ཁོ་ཚོས་ཞིང་ལ་ཡུར་མ་ཡུར།

ཡུལ། ¹home; ²location || ¹Where is your home? རྒྱུད་གྱི་ཡུལ་གང་ན་ཡོད། ²Your home is in a good location. རྒྱུད་གྱི་ཕ་ཡུལ་ནི་ཡུལ་བཟང་བོ་ཞིག་ན་ཡོད།

ཡུལ་སྐད། dialect || Can you understand my local Tibetan dialect? རྒྱུད་གྱིས་ངའི་བོད་སྐད་གྱི་ཡུལ་སྐད་འདི་ཉལ་ཡོད།

ཡུལ་སྐོར། tour || I went on a tour this summer. ད་ལོའི་དབྱར་ཁར་ང་ཡུལ་སྐོར་ལ་སོང།

ཡུལ་ཁམས། region || I'm from the southwest region of China. ང་ནི་ཀྲང་པོའི་རྒྱབ་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་ནས་ཡོང།

ཡུལ་འཁྲུང། exile, wandering around || While in exile, he missed his family. ཡུལ་འཁྲུང་གི་སྐབས་སུ་ཁོས་རང་གི་བྱིམ་མི་དྲན།

ཡུལ་གྱི་གཤེད་མ། local tyrant || The local tyrant heavily taxed the people. ཡུལ་གྱི་གཤེད་མ་དེས་མི་དམངས་ལ་ཁྲལ་བྱིད་མོ་བཀལ།

ཡུལ་གྲ། country, region || What region are you from? རྒྱུད་ནི་ཡུལ་གྲ། གང་ནས་ཡོང་བ་ཡིན།

ཡུལ་ལྗོངས། landscape, scenery || The mountain landscape is beautiful.

རི་པོ་འི་ཡུལ་ལྗོངས་དེ་ཉ་ཅང་མཛོལ།
 ཡུལ་བོན། locally produced || This bread comes from locally produced
 wheat. གོ་རེ་འདི་ནི་ཡུལ་བོན་འབྲུ་རིགས་ཀྱིས་ལས།
 ཡུལ་ཕྱོགས། district, region || Many Tibetans live in that district.
 ཡུལ་ཕྱོགས་དེ་ན་བོད་མི་མང་བོ་འཚོ་སྡོད་བྱུང།
 ཡུལ་བྱུལ། going into exile || Going into exile in Siberia was something the
 Russian writer was forced to do.
 སེ་ཡེར་བའི་ཡལ་ཡུལ་བྱུལ་བྱས་པ་ནི་ཡུ་རུ་སུའི་རྩོམ་པ་པོ་དེས་མི་བྱེད་ཀ་མེད་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།
 ཡུལ་མི། native, local inhabitant || I am a native of this area.
 ང་ནི་ཡུལ་གྲུ་འདིའི་ཡུལ་མི་ཞིག་ཡིན།
 ཡུལ་རྩལ། local product || Traditional Tibetan boots are a local product of
 this village. སོལ་རྒྱན་གྱི་བོད་ལྷན་ཞི་སྤེལ་འདིའི་ས་གནས་བོན་རྩལ་ཞིག་ཡིན།
 ཡུལ་སྲོལ། local custom, mores || Tell me about the local custom in your
 home area. ཁྱོད་ཀྱི་ས་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་སྲོལ་སྐོར་ངལ་ཤོད་དང།
 ཡུལ་ལྟ། guardian deity of a place || What is the guardian deity of your
 home place? ཁྱོད་ཀྱི་ས་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་ལྟ་གང་ཡིན།
 ཡེ་རེ་རེ། shaky || That old jeep will give you a shaky ride.
 ཁྱོད་ཅི་ཐེ་རྒྱུ་འཁོར་རྒྱུ་རྒྱུ་བ་དེ་ལ་བསྐྱད་ཚེ་ཡེ་རེ་རེ་བྱུང་རེས།
 ཡེ་ཤུའི་ཚོས་ལུགས། Christianity || Many Western people believe in
 Christianity. རྒྱ་བ་ཕྱོགས་པ་མང་བོས་ཡེ་ཤུའི་ཚོས་ལུགས་ལ་དད་པ་བྱུང།
 ཡོ། to incline, to be out of perpendicular, lean || The telephone pole
 leaned to one side. ལ་པར་གྱི་སྒྲིག་སྡོད་དེ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོ།
 ཡོ་བྱུང། equipment, tool, implement || What tool do we need to buy?
 ང་ཚོས་ཡོ་བྱུང་ཅི་ཞིག་ཉོ་དགོས།
 ཡོ་རེབ། Europe || Spain is in Europe. སི་ཐེན་ནི་ཡོ་རེབ་ན་ཡོད།
 ཡོ་ལང། entertainment || What shall we do this evening for entertainment?
 དེ་དགོང་ང་ཚོས་ཕྱེད་འཛོམ་ཡོ་ལང་ཅི་ཞིག་རོལ་རྒྱུ་ཡིན།
 ཡོ་བསྐང། rectification || Rectification of the problem will require several
 years. གནད་དོན་ཡོ་བསྐང་བྱེད་པར་ལོ་འགའ་དགོས་རྒྱུ་རེད།
 ཡོང། to come, to gain || Money will come to you if you work hard.
 གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱ་བ་ལ་རྒྱར་བརྩོན་བྱས་ཚེ་སྐོར་མོ་རེག་ཐུབ།
 ཡོང་ཁུངས། source, origin || What is the origin of the Tibetan language?
 བོད་སྐད་ཀྱི་ཡོང་ཁུངས་ནི་གང་ཡིན།
 ཡོང་སྒོ། income || How do you spend your income?

རྒྱུད་ཀྱིས་ཡོང་སྐོར་ལྟར་བཀོལ་བཞིན་ཡོད།
 ཡོང་འབབ། income || What is your yearly income?
 རྒྱུད་ཀྱི་ལོ་རེའི་ཡོང་འབབ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན།
 ཡོངས། all, the whole || All the students in my class are Tibetan.
 རེ་འཛོལ་གྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་འཕྲོད་པ་ཡོངས་ནི་བོད་རིགས་ཡིན།
 ཡོངས་ཁྱབ། widespread, large scale || Prosperity is widespread.
 འཚོར་ཡོངས་ཡོངས་ཁྱབ་ཏུ་འབྱུང།
 ཡོངས་གྲགས། well known, famous || She is a famous singer.
 ཁོ་མོ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་སྐུ་མ་ཞིག་ཡིན།
 ཡོངས་བསྐྱབ་པ། proclamation, declaration || The government proclamation
 was posted everywhere. སྲིད་གཞུང་གི་ཡོངས་བསྐྱབ་པ་དེ་གང་སར་བཀའ་མཁུ་
 ཡོངས་འཛོལ། tutor, teacher (h) || He is my teacher. ཁོ་ནི་པོ་ཡོངས་འཛོལ་ཡིན།
 ཡོངས་ཚོགས། all, entire, whole || I read all the book. རས་དཔེ་ཆ་ཡོངས་ཚོགས་ཀྲོལ།
 ཡོངས་སུ། thoroughly, completely || Thoroughly learning English requires
 many years of study. དབྱིན་ཡིག་ལ་ཡོངས་སུ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པར་ལོ་མང་བོ་དགོས།
 ཡོད། ¹have/has; ²there is; ³there are || ¹I have two English books. ར་ལ་དབྱིན་
 ཡིག་གི་དཔེ་ཆ་གཉིས་ཡོད། ²There is an English book on my desk. རེ་ཚོགས་ཚེ་སྤོང་
 ཏུ་དབྱིན་ཡིག་གི་དཔེ་ཆ་ཞིག་ཡོད། ³There are two English books on my desk. རེ་
 ཚོགས་ཚེ་སྤོང་ཏུ་དབྱིན་ཡིག་གི་དཔེ་ཆ་གཉིས་ཡོད།
 ཡོད་དགུ། everything, all || I ate everything in my bowl.
 རས་རང་གི་དཀར་ཡོལ་ནང་གི་ཟས་ཡོད་ཚད་བོས་ཚར།
 ཡོད་ཚད། everything || I like everything about you. ར་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོད་ཚད་ལ་དགའ།
 ཡོན། fare, fee || How much is the bus fare? སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་ལོན་པའི་གྲི་སྒྲི་ཡོན་པའི་གྲི་སྒྲི་
 ཡོན་ཏན་ཅན། knowledgeable, educated person || He is very knowledgeable
 about modern philosophy.
 དེར་རབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་སྤོང་ནས་ཁོ་ནི་ཅ་ཅང་ཡོན་ཏན་ཅན་ཞིག་ཡིན།
 ཡོན་བདག། patron, donor || He is a big temple donor.
 ཁོ་ལ་དགོན་པའི་ཡོན་བདག་ཚེ་བོ་ཞིག་ཡོད།
 ཡོམ། to totter, to sway || The wall swayed back and forth when a car
 crashed into it. རྒྱུ་ལོམ་པའི་རྒྱུ་ལོམ་པའི་ཞིག་གིས་གུང་ལ་བརྐྱེད་པས་པ་ན་གུང་ཡོམ།
 ཡོམ་ཡོམ། rocking, tottering || Tottering on his feet, the old man slowly
 walked forward. མི་རྒྱན་པ་དེ་ཡོམ་ཡོམ་བྱེད་བཞིན་མདུན་དུ་དལ་ལོམ་བཞུགས།
 ཡོལ། to pass, to elapse || Ten days must pass before I can leave the
 hospital. ར་སྐྱེན་ཁང་ནས་འབྲུད་རིག་བར་ཉིན་བཅུ་བཅའ་ཅིས་གུང་ཡོལ་དགོས།

ཡོལ་བ། curtain || My mother pulls the curtain back every morning. ཉིན་རེའི་
ཞེགས་པར་ངའི་ཨ་མས་ཡོལ་བ་འབྱེད།

གཡག yak || Yaks provide special transport on the Qinghai-Tibet Plateau.
གཡག་ནི་མཚོ་བོད་མཐོ་སྒང་གི་སྐྱེལ་འདྲེན་ཡོ་བྱེད་ཁྱད་པར་བཞིག་ཡིན།

གཡག་ཤ yak meat || I like mutton better than yak meat.
ང་གཡག་ཤ་ལས་ལུག་ཤ་ལ་དགའ།

གཡང་། ¹prosperity, luck; ²ravine || ¹I hope your family has prosperity.
ངས་ཁྱོད་གྱི་སྤྱི་ཚང་ལ་གཡང་འབོད། ²The horse fell down the muddy slope and
into the ravine. རྟ་ལྗེན་ལྗེན་གྱི་ལ་ངོས་སྟེང་འགྲེལ་ནས་གཡང་ལ་བྱུང།

གཡང་ཅན། lucky thing || A lucky thing happened to me this morning. དེ་རིང་
སྲ་དྲོང་ལ་བྱ་བ་གཡང་ཅན་ཞིག་བྱུང།

གཡང་རོང་། abyss, precipice || The rock rolled down the abyss.
ཇཱ་རོ་གཡང་དུ་འགྲིལ།

གཡམ། rust, tarnish || I could not rub away the tarnish on the silver bowl.
དངུལ་དཀར་སྟེང་གི་གཡམ་འདེངས་གཙང་མར་རྩོག་མི་ཐུབ།

གཡམ། to be rusty || This old spoon is rusty. ཁེམ་བྲུ་རྩིང་བ་འདིར་གཡམ་ཆགས་ཡོད།

གཡས། right || I hurt my right arm yesterday. ཁ་སང་ངས་ངའི་དཔུང་བ་གཡས་མ་རྩ་ས།
གཡས་སྐྱོར། going around clockwise || Let's go clockwise around the
temple. ང་ཚོས་དགོན་པ་ལ་གཡས་སྐྱོར་བྱེད་པར་འགྲོ།

གཡས་ཕྱོགས། right side || You sit on the right side and I'll sit on the left
side. ཁྱོད་གཡས་ཕྱོགས་ནས་སྡོད་དང་ང་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་འདུག།

གཡས་ཕྱོགས་བ། rightist || The rightist liked to argue about politics.
གཡས་ཕྱོགས་པ་ཚབ་སྲིད་སྐོར་རྩོད་གྲོང་བྱེད་པར་དགའ།

གཡས་གཡོན། both sides, right and left || The tree was blown right and left
in the strong wind. རླུང་ཚེན་གྱི་ཁོད་དུ་སྡོང་བོད་གཡས་གཡོན་དུ་བསྐྱོད།

གཡུ་མདོག་ turquoise color || This plastic is a turquoise color.
སྐྱོས་འགྲིག་འདི་ལ་གཡུ་མདོག་ལྗང།

གཡུག་ (གཡུག་གཡུགས་) ¹to throw, to swing, to brandish; ²to blow, || ¹Please
throw me the ball. ང་ལ་རྒྱང་ལི་དེ་གཡུག་རོགས། ²Dust flies when the wind
blows. རླུང་གཡུགས་པ་ནས་རྩུལ་འཕྱུར།

གཡུང་། mild, gentle || This horse is gentle. རྟ་འདི་ནི་གཡུང་མོ་ཡིན།
གཡུང་དུང་། swastika || The Buddhist swastika was carved on the rock.
རྩོ་ཐོག་ལ་ནང་བསྐྱེད་ཚོས་ལུགས་གྱི་གཡུང་དུང་བཞོས་ཡོད།

གཡུང་བཟ། fruitful, abundant || We had an abundant harvest this year.

དེའི་རང་ཚོ་ལ་ལོ་རྒྱུ་གི་འབྲས་བུ་གཡུར་དུ་བྱ་བ་བློ་བཟོ་བ།
 གཡུ་ལ། battle, war, fighting || The battle lasted two days.
 གཡུ་ལ་ཉིན་གཉིས་ལ་བསྐྱེད།
 གཡུ་ལ་ཁ། threshing floor || The threshing floor is packed earth.
 གཡུ་ལ་ཁ་ལ་ས་བཅགས་བྱས།
 གཡུ་ལ་འགྲེང། campaign, battle || A famous battle was fought here one
 hundred years ago. ལོ་བརྒྱའི་སྡོན་ལ་འདིར་གཡུ་ལ་འགྲེང་གཤགས་ཅན་ཞིག་བྱུང།
 གཡུ་ལ་ངོ། battlefield || The battlefield was covered with dead bodies.
 གཡུ་ལ་ངོར་མི་ངོས་ཁེངས།
 གཡེང། (གཡེང། གཡེངས། གཡེངས།) to be inattentive, to wander (of the mind) || I
 was inattentive during the long speech. གཏམ་བཤད་རིང་བའི་སྐབས་སུ་ངའི་སེམས་
 གཡེངས། My mind wandered because the lecture was boring. ཚེད་དོན་འཆད་
 གྲིང་ལ་སྐྱོང་བོ་མེད་པས་ངའི་སེམས་གཡེངས།
 གཡེམ། fornication, sexual intercourse || A monk makes a vow not to have
 sexual intercourse. བཙུན་བས་ལོག་གཡེམ་མི་བྱེད་པའི་དམ་ཚིག་བཤགས།
 གཡེར་པོ། wise, intelligent || He is a wise man. ཁོ་ནི་མི་གཡེར་པོ་ཞིག་ཡིན།
 གཡེལ། to open (clothes) || Open your shirt and let me see your chest.
 རྩོད་གྱིས་ཚོ་ལེན་གཡེལ་དང་ངས་རྩོད་གྱི་བྱང་ཁར་བསྐྱ།
 གཡོ། (གཡོ། གཡོས། གཡོས།) ¹to agitate; ²to move; ³deception || ¹I was agitated
 by the emotional speech. རར་བྱུང་པའི་གཏམ་བཤད་གྱིས་ཁོའི་སེམས་པ་གཡོས། ²The
 strong wind moved the grass from side to side. རྒྱུང་ཚེན་གྱིས་རྩ་མགོ་གཡོས།
³Deception is rarely successful. གཡོ་ལ་རྒྱལ་ཁ་འབྲོབ་པར་དཀའ།
 གཡོ་ཁྲམ། deception, guile || I understood his deception when he first
 contacted me. ཁོས་ང་ལ་བོག་མར་འབྲེལ་གཏུག་བྱེད་དུས། ཁོའི་གཡོ་ཁྲམ་ངས་ཞེས་སོང།
 གཡོ་འགྲུལ། movement, vacillation, unsteadiness || Her vacillation on this
 issue makes her appear indecisive.
 ཁོ་མོ་དོན་འདིའི་བོག་ནས་གཡོ་འགྲུལ་བྱེད་པ་དེས་ཁོ་མོ་ནི་སློ་རྩེ་གཉིས་ཡིན་པ་བསྐྱེད།
 གཡོ་སྐྱུ། guile, deception || He will use guile if it will help him get what he
 wants. གཡོ་སྐྱུས་ཁོ་ལ་ཅི་འདོད་འགྲུབ་པར་གོ་ཚད་ཚོ། ཁོས་གཡོ་སྐྱུ་བྱེད་སྲིད།
 གཡོ་སྐྱུ་ཅན། deceitful, cunning || His cunning words did not persuade me.
 ཁོའི་གཏམ་གཡོ་སྐྱུ་ཅན་དེས་ངའི་སེམས་མ་ཁུག།
 གཡོ་ཅན་བྱང་མེད། female demon, cunning woman || She is the most cunning
 woman you can imagine. ཁོ་མོ་ནི་རྩོད་གྱི་ཡིད་ལ་འཆར་དཀའ་པའི་བྱང་མེད་ཚེས་གཡོ་ཅན་
 ཞིག་ཡིན།

གཡོ་ཇུས། intrigue || I refuse to become involved with the intrigue. རང་ཉིད་

གཡོ་ཇུས་དེའི་ནང་དུ་རྒྱུད་རྒྱུ་དམངས་དང་ལེན་མ་བྱས།

གཡོ་ཐབས། trick, deceitful maneuver || Your trick was cruel and

unnecessary. རྒྱུད་ཀྱི་གཡོ་ཐབས་ནི་སློང་རྗེ་མེད་པ་དང་དགོས་མཁོ་མེད་པ་ཞིག་རེད།

གཡོ་འཕྲོག། usurping by guile || He is trying to usurp his leader by guile.

ཁོས་རང་གི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་གོ་གནས་གཡོ་འཕྲོག་བྱེད་ཚུས་བྱེད།

གཡོ་ཟ། embezzling || He was convicted of embezzling his company's

money. ཁོས་ཀྱང་ཟིའི་སྐོར་མོ་གཡོ་ཟ་བྱས་པར་ཉེས་ཆད་བཅད།

གཡོ་ཟོལ། deception, dishonesty || Criticize dishonesty and praise

truthfulness. གཡོ་ཟོལ་ལ་སྲུན་འབྲིན་དང་བདེན་དོན་ལ་བསྟོན་བསྐྱོད་བསྐྱོད་གསུམ།

གཡོ་ལེན། taking guile/fraud || By taking guile some people are able to

become successful officials.

མི་ལ་ལ་གཡོ་སྐྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲིན་ལས་དར་བའི་དཔོན་མི་ལ་འགྱུར་བྱབ།

གཡོ་བཤད། verbal deceit/fraud || I understand your verbal deceit and I

don't trust you. དས་རྒྱུད་ཀྱི་གཡོ་བཤད་རྟོགས་པས་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཆེས་མི་བྱེད།

གཡོ་བ། (གཡོ་བ། གཡོ་བཤས། གཡོ་བཤས།) to cover, to dress || I dressed my children in

new clothes. དས་རང་གི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་གོ་ན་པ་གསར་བ་གཡོ་བཤས།

གཡོ་བ། འཁོར། servant || The servant gave his master a cup of water.

གཡོ་བ། འཁོར་དེས་ཁོའི་བདག་པོ་ལ་རྒྱ་ཤོར་གང་བྱིན།

གཡོ་བཤོ། waiter, servant || The waiter brought food to the table.

གཡོ་བཤོ་པོས་ཅོག་ཅོའི་སྟངས་དུ་ཟ་མ་བསྐྱུལ།

གཡོ་བཤོ། maid-servant || She worked as a maid-servant for a year before

getting a better job.

ཁོ་མོ་ལ་བྱ་བ་དེ་ལས་བཟང་བོ་ཞིག་མ་ཐོབ་གོང་། ཁོ་མོས་ལོ་གཅིག་ལ་གཡོ་བཤོ་མོ་བྱས་ནས་བྱ་བ་ལས།

གཡོ་ན། left || The boy on the left is my nephew. གཡོ་ན་གྱི་ཞི་ལི་དེ་ནི་དའི་ཚོ་བོ་ཡི་ན།

གཡོ་ན་སྐོར། going around counterclockwise || The Buddhist devotees were

going around the temple counterclockwise.

བོ་ན་བོ་དེས་དགོན་པ་ལ་གཡོ་ན་སྐོར་རྒྱག་བཞིན་ཡོད།

གཡོ་ན་དོས། left side || After the stroke his left side was paralyzed.

ཁོ་ལ་རྒྱུད་རྗེས་ཐོག་ཐོག་རྗེས། ཁོའི་ལུས་གཡོ་ན་ཞེས་པ།

གཡོ་ན་པ། left one || My book is not the right one, it's the left one.

དའི་དབེ་ཆ་ནི་གཡམས་ཕྱོགས་མིན་པར་གཡོ་ན་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ཡི་ན།

གཡོ་ན་ཕྱོགས། left side || The chair is on the left side of the room.

ཨོང་སྐྱོགས་ཁང་བའི་གཡོ་ན་ཕྱོགས་སུ་ཡོད།

གཡོན་ཕྱོགས་པ། leftist || He's not a rightist, he's a leftist.

ཁོ་ཚོ་གཡུག་ཕྱོགས་པ་མི་ཚུ་པར་གཡོན་ཕྱོགས་པ་ཡིན།

གཡོན་ལག left hand || His left hand is stronger than his right one.

ཁོ་འི་གཡུག་ལག་ལས་གཡོན་ལག་གི་དང་ཆེ།

གཡོད་བ། (གཡལ། གཡལ་བས། གཡོད་བས།) ¹to sway, wave; ²to have sex || ¹The servant slowly waved the fan back and forth for her master. གཡོད་གཤོས་བདག་པོ་ལ་

རླུང་གཡལ་དཔེ་མེས་གཡལ་བས། ²When you have sex, use a condom. རྒྱུ་དྲིལ་གཡོད་བ་དུས་མཛེ་ཤུབས་བཀོལ་རྒྱུ་དྲིལ།

གཡོད་། (གཡལ། གཡལ། གཡོད།) to borrow, to lend || Please lend me some money. ད་ལ་སྒོར་མོ་འགའ་གཡོད་དང།

གཡོལ། to avoid, to shun || I try to avoid unpleasant things.

ངས་བྱ་བ་སྤྲུག་པོ་ལ་གཡོལ་རྩིས་བྱེད།

ཕ།

ཕ། ¹corral, enclosure; ²goat || ¹We put the sheep in the enclosure. དས་ལུག་ར་ནང་ལ་བསྐྱེལ། ²The goat climbed up the mountain. ར་རི་སྐྱེང་ལ་འགོས།

ར་མདའ། trace, tracking || Tracking the enemy through the mountains tired us all. རི་ལུང་བརྒྱུད་ནས་དགའ་བོ་ལ་ར་མདའ་བྱས་མཐར་དམོ་ཚོང་མ་བཅད།

ར་བ། enclosure, corral, yard || We built a simple enclosure with adobe bricks. དམོ་མོ་མོ་ཕག་གིས་ར་བ་བཟབས་རྒྱགས་ཤིག་ལས།

ར་མ། female goat || That female goat gives a lot of milk. ར་མ་དེ་ལ་འོ་མ་མང་བོ་ཡོད།

ར་ལུག ¹goats and sheep; ²the cross of a goat and sheep || ¹Our livestock includes horses, yaks, goats, and sheep. དམོ་འི་ཕུགས་ལུང་གི་གས་སུ་རྟ་དང་

གཡལ། ར་ལུག་བཅས་ཡོད། ²Have you ever seen the cross of a goat and a sheep? རྒྱུ་དྲིལ་ར་ལུག་མཐོང་སྲོང་ངམ།

ར་ཤ། goat meat || I like mutton better than goat meat. ད་ར་ཤ་ལས་ལུག་ཤ་ལ་དགའ།

རག་ལས། depending on || Depending on how hard I study I may pass the examination.

ངས་སྲོལ་སྲོལ་སྤྲུག་རུས་ཅི་འདྲ་སྤྲུད་པ་ལ་རག་ལས་བས། དས་རྒྱུགས་འཕྲོད་ན་ཁྲིགས་ཁྲིགས་མེད།

རག་མེར་པོ། brass || The icon is made of brass. འདྲ་སྤྲུད་དེ་རག་མེར་པོ་ལས་བཟོས།

རགས། dam, dike, embankment || The dam restrained the lake's water.

རགས་དེས་མཚོ་རྒྱུ་བཀག་སྲིད་བྱས།

རགས་བསྟུན། summary, brief || I want you to bring a summary of that book to me by tomorrow afternoon.

ཁྱོད་ཀྱིས་དཔེ་ཆ་དེའི་ནང་དོན་རགས་བསྟུན་ཞིག་མཚན་ཉིན་ཕྱི་དྲོད་རེ་ལ་འཁྲུང་ཡོང་དགོས།

རགས་པོ། coarse, rough || This is a very rough estimate of the situation.

འདི་ནི་གནས་བབ་ཀྱི་སྲོལ་རྩིས་ཅུ་ཅུ་ཅུ་རེ་རགས་པོ་ཞིག་ཡིན།

རགས་ཅོམ། ¹a little; ²in general || ¹He only talked a little about his

background. རང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་སྐོར་ནས་ཁོས་རགས་ཅོམ་ལས་མ་བཤད། ²He

described the situation in general. ཁོས་གནས་བབ་རགས་ཅོམ་བཤད།

རགས་རྩིས། rough estimate || This rough estimate gives us an idea of the

situation. རགས་རྩིས་འདིས་ང་ཚོའི་གནས་བབ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རགས་ཅོམ་རྒྱུས་ལོན་དུ་བཅུག

རགས་རིམ། rough, simple || My uncle gave me a rough account of the

accident. རེད་ཨ་ཁུས་ང་ལ་ཆག་སློང་རགས་རིམ་ཞིག་བཤད།

རང། one, oneself || One should learn as much as one can.

མི་ཞིག་གིས་སློབ་ཅི་བྱ་བ་ཅིག་སློབ་དགོས།

རང་རྒྱ་འཕེར་བ། independent || One should be independent at the age of

eighteen. མི་ཞིག་ལོ་བཅོད་བརྒྱུད་ལ་བྱད་དུས་རང་རྒྱ་འཕེར་དགོས། Unlike her brother, she

is an independent person. ཁོ་མེད་ལྷན་དང་མི་འདྲ་བར། ཁོ་མེད་རང་རྒྱ་འཕེར་བའི་མི་ཞིག་

ཡིན།

རང་སློང། autonomy || Haixi Mongolian and Tibetan Autonomous

Prefecture in Qinghai has autonomy.

མཚོ་སྐོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་མཚོ་རྒྱུ་བོད་སོག་རང་སློང་ཁུལ་ནི་རང་སློང་ཡིན།

རང་སློང་ཁུལ། autonomous prefecture || Mtshonub Tibetan Autonomous

Prefecture is in Qinghai. མཚོ་རྒྱུ་བོད་རིགས་རང་སློང་ཁུལ་ནི་མཚོ་སྐོན་ན་ཡོད།

རང་སློང་ལྗོངས། autonomous region || Inner Mongolia, Tibet, and Xinjiang

are three autonomous regions in China.

ནང་སོག་དང་བོད་ལྗོངས། ཞིན་ཅང་ནི་ཀྲུང་གོའི་རང་སློང་ལྗོངས་གསུམ་ཡིན།

རང་སློན། one's own mistake || It is important to admit one's own mistake.

རང་སློན་ཁས་ལེན་རྒྱ་ནི་གལ་ཆེ།

རང་ཁ། self-sufficiency || Students should be taught self-sufficiency.

སློབ་མ་ལ་རང་ཁ་རང་གསོའི་སྐོར་འཆད་དགོས།

རང་ཁ་རང་གསོ། self-sufficiency, self-reliance || Through years of poverty

and hard work he had learned self-reliance.

ལོ་དུ་མའི་དབུལ་མེད་ས་དང་དཀའ་ལས་བརྒྱུད་མཐའ། ཁོས་རང་ཁ་རང་གསོ་བྱེད་ཐབས་བསྐྲུབས།
རང་དགའ། presumptuousness || His presumptuousness upset many of his
friends. ཁོའི་རང་དགའ་གྱིས་ཁོའི་གྲོགས་པོ་མང་བོ་མི་དགའ་བར་བཞེས། Her
presumptuousness in visiting us unannounced is unbearable.
ཁོ་མིས་ང་ཚོར་བརྟེན་བཏང་བར་བལྟ་རུ་འོང་རྒྱ་རང་དགའ་གཟིག་གཟོད་བྱས་པ་ནི་བཟོད་ཐབས་བྲལ་བ་
ཞིག་རེད།

རང་མགོ་བོན། to be self-sufficient, to stand on one's own feet || After
graduating from school one must stand on one's own feet.

མི་ཞིག་སློབ་གྲྭ་ནས་མཐར་ཕྱིན་རྗེས་རང་མགོ་བོན་དགོས།

རང་འགྲུལ་ཅན། automatic || That washing machine is automatic.

གོས་འཁྲུང་འཕུལ་ཆས་དེ་ནི་རང་འགྲུལ་ཅན་ཡིན།

རང་རྒྱལ། our country || Our country has a long history.

རང་རྒྱལ་ལ་ལོ་རྒྱུས་རིང་བོ་ཞིག་ལྡན།

རང་ཚོས། subjective || That is a subjective opinion. དེ་ནི་རང་ཚོས་ཀྱི་ལྟ་བཞིན་རེད།

རང་ཅག་ we, us || We will go to the picnic together. རང་ཅག་སློབ་གསེང་ལ་མཉམ་དུ་འགྲོ།

རང་ཉིད། oneself, one's own || Taking care of oneself is important.

རང་ཉིད་ལ་ལྟོ་རྟོག་བྱེད་རྒྱུ་ནི་གལ་ཆེ།

རང་ཉེས། one's own crimes || One should look at one's own crimes

honestly. རང་ཉེས་ལ་ངོས་ཟིན་དང་མི་བྱེད་དགོས།

རང་བསྟོན། self-praise, self-glorification || Wealth can lead to self-

glorification. སྒོ་བས་འབྱུང་གྱིས་རང་བསྟོན་སྒྲོང་སྲིད།

རང་དོན། individual benefit, individual issues || This idea won't help us,
instead, it's for his individual benefit.

ལྟ་བུ་འདི་ནི་ཁོའི་རང་དོན་ལས་ང་ཚོ་ལ་ཕན་མི་ཐོགས།

རང་འདོད། one's desire || One should acknowledge what one's desire is and
then carefully decide if it should be pursued. རང་འདོད་ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་ངོས་ཟིན་

བྱས་རྗེས་དེ་རང་འཚོལ་སྟེན་བྱེད་རུ་མིན་ལ་གཟབ་ནན་གྱིས་ཐག་གཟོད་བྱེད་འོས།

རང་རྒྱས། own ability/capacity || He became successful entirely through his

own ability. ཁོས་རང་རྒྱས་ཁོ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་གྲུབ་འབྲས་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྱུར།

རང་གནས། own address || This is my own address. འདི་ནི་ངའི་རང་གནས་ཡིན།

རང་སྒྲུང། subjective view, one's own perception, subjectivity || Subjective

views may not be realistic. རང་སྒྲུང་ནི་དངོས་ཡོད་མིན་འོས་ཆེ།

རང་ཕྱོགས། our group/side, one's own side || If you are too intimate with
our group, you may be criticized by others.

གལ་ཏེ་ཁྱོད་རང་ཕྱོགས་ལ་ཐེན་དཀའ་ཚོ་གཞན་གྱིས་སྐྱོན་བཟོ་བྱེད་མི་དེ།
 རང་བྱུང། natural, nature || Love and hate are both natural impulses.
 བརྟེ་སེམས་དང་ཞེ་སྐྱང་གཉིས་ནི་རང་བྱུང་གི་རང་ལྷགས་ཤིག་ཡིན།
 རང་བྱུང་ཁམས། nature || Nature should be protected, not polluted.
 རང་བྱུང་ཁམས་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པ་ལས་འབག་བཅོས་བཟོ་མི་རུང།
 རང་དབང། freedom, liberty || Everyone loves freedom. མི་ཚང་མ་རང་དབང་ལ་ཞེན།
 རང་འབབ་ཚུ། running water || The sound of the running water kept me from
 sleeping last night. རང་འབབ་ཚུའི་སྒྲ་དེས་མདང་དགོང་ར་གཉིད་དུ་མ་བཅུག།
 རང་སྐྱོང། independent study || Through independent study he has learned a
 lot about Tibetan folklore.
 རང་སྐྱོང་བྱས་པ་བརྒྱུད་མཐའ། ཁོས་བོད་ཀྱི་དམངས་ཁོང་ཚོའི་རིག་སྐོར་གྱི་ཤེས་བྱ་མང་པོ་སྦྱངས།
 རང་མི། own people || He wanted to help other people more than his own
 people. ཁོས་རང་མི་ལ་གོ་ཚོད་པ་ལས་གཞན་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་པར་མོས།
 རང་མོས། free || You are free to do whatever you like.
 ཁྱོད་གྱིས་རང་མོས་སྐྱོས་ཅི་འདོད་བསྐྱབ་ཚོག།
 རང་མོས་རིང་ལུགས། liberalism || ‘Liberalism’ is the opposite of
 ‘conservatism.’ ‘རང་མོས་རིང་ལུགས་’ནི་‘རྟོང་ཞེན་རིང་ལུགས་’ཀྱི་ལྡོག་ཁྱེད་ཡིན།
 རང་བཅོན། independence || When did Kazakhstan get its independence?
 ཉ་སུག་སི་ཐན་ལ་རང་བཅོན་ནམ་ཐོབ་པ་ཡིན།
 རང་བཅོན་རྒྱལ་ཁབ། independent country || Great Britain is an independent
 country. དབྱིན་ཇི་ནི་རང་བཅོན་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན།
 རང་ཚྭ་གསུམ་བུ་པ། self-controlled || Although he has a bad temper, he is
 usually self-controlled. ཁོ་སྤུ་སྤུ་དབྱུང་རུང། ཁོས་རང་ཚྭ་གསུམ་བུ་བ། When they grow
 older, children want to be free of their parents. བྱིས་པ་ཚོ་ནར་སོན་པ་དང་བསྐྱེད་
 བྱས་པ་མ་ལ་མི་བརྟེན་པར་རང་ཚྭ་གསུམ་བུ་པར་བྱེད་འདོད།
 རང་གཞན། oneself and others || You should consider the feelings of
 yourself and others. ཁྱོད་གྱིས་རང་གཞན་གྱི་བསམ་ཚུལ་ལ་འདད་རྒྱུག་ལོས།
 རང་བཞིན། nature, character || How would you describe your own nature?
 ཁྱོད་གྱིས་རང་གི་རང་བཞིན་ལ་ཞིབ་འདི་ཇི་ལྟར་བྱེད།
 རང་བཞིན་གྱིས། naturally, spontaneously || This precious stone formed
 naturally. ཇོ་ནོན་པོ་ཚེ་འདི་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ།
 རང་ཡུལ། own home place || My own home place is Ngawa.
 ངའི་རང་ཡུལ་ནི་ངྭ་བ་ཡིན།
 རང་རིགས། our race, our nationality || Let’s work together to better the

education of our nationality.

ངཚོས་མཉམ་དུ་དྲུང་བརྗོན་བྱས་ནས་རང་རིགས་ཀྱི་སློབ་གསོ་ཇི་ལོགས་སུ་གཏོང་བར་བྱ།
རང་ལུགས་གྱིས། naturally || The sun, naturally, rises in the morning and sets
in the evening. ཉི་མ་རང་ལུགས་གྱིས་ཞོགས་པར་ཤར་ཞིང་སྲོད་དུ་སུ་རྒྱབ།
རང་ཤེད་ཚོ་བོ། stubborn, obstinate || He's stubborn and won't change his
mind. ཁོ་ཞི་རང་ཤེད་ཚོ་བོ་ཡིན་པས་ཁོའི་ལྟ་བ་བརྗེ་མི་སྲིད།

རང་གཤམ། personality, character || The personality of that man is very
different from that of his wife.
མི་དེའི་རང་གཤམ་ནི་ཁོའི་རྒྱུང་མའི་རང་གཤམ་དང་ཉ་ཅང་མི་འདྲ།

རང་སྲུང། self-protection || He carries a knife for self-protection and as an
ornament. རང་སྲུང་བྱེད་ཆེད་དང་རྒྱན་ཆ་ཞིག་ཏུ་ཁོས་གྲི་ཞིག་འདོགས།

རང་སྲོག། one's own life || One's own life should mean something.
རང་སྲོག་ལ་དོན་སྤོང་ཡོད་པར་འོས།

རན། to be fitting, to be appropriate, to come to the time || We have now
come to the time when the children must go to bed.

ད་ལྟ་བུའི་སྤྱི་པ་ཚོ་མཉམ་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་དུས་ལ་རན།
རན་པོ། fitting || A suit of clothes is a fitting wedding gift.
ལུ་བ་ཚ་ཚ་ཞིག་ནི་གཉེན་སྣོན་གྱི་ལོགས་སྐྱེས་རན་པོ་ཞིག་ཡིན།

རབ། the best || It is the best to have children form independent ideas.
བྱིས་པ་རྣམས་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལྟ་བ་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་རྒྱ་ནི་རབ་ཡིན།

རབ་ཏུ། very, thoroughly || He was very pleased by the compliment.
གཟེངས་བསྟོད་ཀྱིས་ཁོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དུ་བཅུག།

རབ་དང་རིམ་པ། a series of, many || I have many stories to tell you about my
time in France.

རྩ་བུ་རྒྱ་སི་རུ་བསྐྱེད་པའི་སྐོར་ནས། ཁྱེད་ལ་གཏམ་རྒྱུད་རབ་དང་རིམ་པ་བརྗོད་རྒྱུ་དེ་ལ་ཡོད།
རབ་གནས། consecration || The consecration of the new temple took place in
the afternoon. ལྷ་ཁང་གསར་བལ་བྱིན་རབ་གནས་བྱས།

རབ་བེ་རིབ་བེ། dim, vague || My memory is dim about what happened so
many years ago.

ལོ་འགའ་སྡོད་ཅི་ཞིག་བྱུང་བའི་ཐོག་ནས་ང་ལ་དུན་པ་རབ་བེ་རིབ་བེ་ཙམ་ལས་མེད།
རམ་འདེགས། help, supplementary || Do you need any help during your
son's wedding? ཁྱེད་ཀྱི་བུའི་གཉེན་སྣོན་གྱི་སྐབས་སུ། ཁྱེད་ལ་རམ་འདེགས་བྱེད་དགོས་མཁེ།

རམ་འདེགས་པ། helper, assistant || I am his helper when he cooks.
ཁོས་གཡོ་སྐྱེའི་བྱེད་དུས། ང་ནི་ཁོའི་རམ་འདེགས་པ་ཡིན།

རལ། to get torn || My jacket was torn when I rode through the forest.

ངར་ལ་ཚོན་ནས་ནགས་གསེབ་བརྒྱུད་དུས་སྤོད་ལུ་རལ་བར་བཅོས།

རལ་གྲི། sword || He wears a sword in his belt.

ཁོས་ཀོབའི་སྐྱོ་རགས་གྲི་ནང་དུ་རལ་གྲི་ཞིག་བརྟགས།

རལ་བ། long braid || His long braid hung down his back.

ཁོའི་རལ་བ་རིང་མོ་དེ་ཁོའི་རྒྱབ་ལ་དབུངས།

རས། cloth || That cloth is silk. རས་དེ་ནི་གོས་ཡིན།

རས་སྐྱད། thread || Please put this thread through the eye of this needle.

རས་སྐྱད་དེ་ཁབ་མིག་ལ་འབྲེན་པར་གྱིས།

རས་འབྲུག་བཟོ་གྲུ། textile mill || That textile mill exports most of its products.

རས་འབྲུག་བཟོ་གྲུ་དེས་ཐོན་ཇུས་མང་ཤོས་ཕྱིར་འབྲེན་བྱེད།

རས་ལྗངས། canvas shoes || These canvas shoes are perfect for summer.

དབུས་ཁར་རས་ལྗངས་འདི་དག་ཉ་ཅང་རན་པོ་ཡིན།

རི། mountain || The mountain was covered with trees. རི་པོ་ནགས་ཚེལ་གྱིས་ཁེབས།

རི་རྒྱུད། rivers and mountains || We crossed rivers and mountains to reach

your home. ང་ཚོ་རི་རྒྱུད་བརྒྱུད་མཐར་ཁྱོད་གྱི་ཡུལ་ལ་ཐོན།

རི་སྐྱེས། wild || Wild animals should not be hunted. རི་སྐྱེས་སྲོག་ཚགས་ཚོན་མི་རུང།

རི་ཁུག། gorge, valley || A river was at the bottom of the gorge.

རི་ཁུག་གི་ཚོལ་ན་རྒྱ་བོ་ཞིག་ཡོད།

རི་ཁུལ། mountainous area || Qinghai is a mountainous area.

མཚོ་སྔོན་ནི་རི་ཁུལ་ཞིག་ཡིན།

རི་ཁྲོད་པ། hermit || When he grew old he became a hermit.

ཁོ་ལོ་ན་རྒྱས་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་རི་ཁྲོད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར།

རི་མགོ། mountain top || A single tree grew on the mountain top.

རི་མགོ་ན་སྤོང་བོ་ཉ་ག་གཅིག་སྐྱེས།

རི་ཚོད། bare mountain || Sand covered the bare mountain. བྱེམས་རི་ཚོད་ཁེབས།

རི་རྒྱུད། mountain range || The mountain range seemed endless.

རི་རྒྱུད་དེ་ལ་ལྷ་མཐའ་མེད་པ་འདྲ།

རི་སྐང། peak, summit || An eagle flew above the mountain peak.

གྲུག་ཅིག་རི་སྐང་བརྒྱུད་ནས་འཕུར།

རི་རྒྱུ། mountains and rivers || Mountains and rivers separated us from our

destination. རི་རྒྱུས་ང་ཚོ་དམིགས་སུ་ལ་འབྱོར་དུ་མ་བཅུག།

རི་དྲགས། animal || What animal is that on the mountain?

རི་སྤོང་གི་གཞན་ནི་རི་དྲགས་ཅི་ཞིག་ཡིན།

རི་འདབས། mountain foot || A small house was built at the mountain foot.

རི་འདབས་སུ་ཁང་བཞག་བརྟམས་ཡོད།

རི་ལོ། mountain || What is the name of that mountain? རི་བོ་དེ་མིང་ལ་ཅི་ཟེར།

རི་བོར། rabbit || A rabbit hopped across the grassland.

རི་བོར་ཞིག་རྩོད་ཐང་དུ་མཚོངས་ལྗིད་བྱེད་བཞིན་སོང།

རི་མ། non-irrigated land || The fields on the mountain side were all non-irrigated land. རི་རོས་ཀྱི་རྩོམ་ཞིང་ནི་རི་མ་ཡིན།

རི་མོ། painting || I like that painting on your wall.

ཁྱོད་ཀྱི་གྱུར་རོས་ཀྱི་རི་མོ་དེ་ལ་དགའ།

རི་མོ་བ། painter, artist || He's a famous painter, although he never studied painting in school. ཁོས་སློབ་གྲྭ་རུ་རི་མོ་ལ་སློབ་བཅའ་བྱས་ཀྱང་ཁོ་མོ་བ་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན།

རི་རྩ། base of a mountain || The base of the mountain was covered with flowers. རི་རྩ་མེ་ཏོག་གིས་ཁོབས།

རི་རྩེ། mountain top || The mountain top was too high for anyone to climb.

རི་རྩེ་དེ་མཐོ་དཀའ་ནས་ནས་སུ་ཡང་འགོ་མི་བྱུབ།

རི་གཟར། towering mountain || The towering mountain was, the local people believed, a powerful deity.

ཡུལ་མིས་རི་གཟར་དེ་ནི་གཞི་བདག་སྟོབས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་བསམས།

རི་ག་to catch sight of || At night from the mountain top, we can catch sight of the city's many lights.

མཚན་མོར་རི་མགོ་ནས་ང་ཚོས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྐོག་ལྗོན་མང་བོ་མཐོང་བྱུབ།

རི་ག་ཅན། intelligent || He's not intelligent, he's stupid.

ཁོ་ནི་མི་སྲོ་རི་ག་ཅན་ཞིག་མ་རེད། ཁོ་ནི་སྡུག་པོ་ཞིག་རེད།

རི་ག་སྟོབས། intellectual power || I was impressed by the professor's intellectual power. དགོ་བ་ཤེས་ཚན་མོའི་རི་ག་སྟོབས་ཀྱིས་ང་ལ་བག་ཚགས་ཟབ་མོ་བཞག།

རི་ག་གནས་པ། scholar, intellect || He is acknowledged as a great Buddhist scholar. ཁོ་ནི་ནང་བསྟན་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་མཁས་ཚན་ཞིག་ལ་བརྟེན།

རི་ག་པ་ཅན། intelligent || How intelligent are you? ཁྱོད་ནི་རི་ག་པ་ཅན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན།

རི་ག་རྩ། art, literature and art || Did you study art in college?

ཁྱོད་ཀྱིས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་རུ་རི་ག་རྩ་ལ་ཨེ་སླུངས།

རི་ག་རྩ་ལ་བ། artist || Is he an artist or an actor?

ཁོ་ནི་རི་ག་རྩ་ལ་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་འཕྲབ་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན།

རི་ག་གཞུང། academic study || What academic study was your major in university? སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་རུ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆེད་སྦྱོང་རི་ག་གཞུང་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།

རིགས། ¹race, breed; ²category || ¹What breed is that cow? བཅོའི་རིགས་ནི་ཅི་
ཞིག་ཡིན། ²Yaks and cows belong to the same animal category. གཤམ་གདང་
བཅོག་ཉེས་ནི་སྲོག་ཆགས་རིགས་གཅིག་ཡིན།

རིགས་རྒྱུད། lineage, race || Tell me about your lineage. དེ་ལ་ཚུལ་གྱི་རིགས་རྒྱུད་སྐོར་
ཤོད་དང།

རིགས་རྒྱུད་འབྲེས་མ། mixed ancestry || His lineage is one of mixed ancestry.
ཁོའི་རིགས་རྒྱུད་ནི་འབྲེས་མ་ཡིན།

རིགས་ངན། low birth || Although he was of low birth he became a wealthy
businessman. ཁོ་ནི་རིགས་ངན་ཞིག་ཡིན་ཅུང་། འོན་ཀྱང་ཁོ་ཚོང་བ་ལྷུག་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར།

རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས། theory || What theory explains why the sky is blue?
རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་གང་ཞིག་གིས་ནམ་མཁའ་འདི་སྐོན་པོ་ཡིན་པར་འགྲེལ་བ་ཤིང་གྲུས།

རིགས་འབྲེད། to classify || What system is used to classify plants?
ཅི་ཞིང་རིགས་འབྲེད་བྱེད་པར་མ་ལག་ཅི་ཞིག་བཀོལ།

རིང། ¹long; ²during the time of || ¹Because I could not sleep, the night
seemed very long. དེ་ལ་གཉིད་མ་བཟུངས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མཚན་མོ་ནི་ཉ་ཅང་རིང་བ་འདྲ། ²During
the time of my grandfather there were no cars. དའི་སྤེལ་བའི་རིང་ལ་རླངས་འཁོར་
མེད།

རིང་བྱང། length, distance || What is the distance from here to Lhasa?
འདི་ནས་ལྷ་ས་ལ་ལམ་གྲག་ཅི་ཙམ་ཡིན།

རིང་བོ། ¹long; ²tall || ¹I haven't seen you in a long time. དས་ཚུད་ཡུན་རིང་བོ་ཞིག་ལ་
མ་མཐོང། ²My brother is tall but I am short. དའི་སྤུན་ལག་ལྷན་གྱིས་རིང་བོ་ཞིག་ཡོད་མོང་
འོན་ཀྱང་དའི་གཟུགས་བྱང།

རིང་ཚད། length, distance || The length of this rope is three meters.
བྲག་པ་འདིའི་རིང་ཚད་ལ་སྤྲིམ་གསུམ་ཡོད།

རིང་ལུགས། doctrine, -ism || We are studying various doctrines in our
philosophy class.
དམིགས་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་སྲོབ་ཁྲིད་སྐད་བས་སུ་དམིགས་རིང་ལུགས་འདྲ་མིན་སྒྲམ་ཚོགས་ལ་སྲོབ་སྦྱོང་བྱེད།

རིང་པ། thin, emaciated || After his illness he was emaciated.
ཁོ་ལ་ནུམ་བུ་དེས་ལུས་རིང་བར་གྱུར།

རིན། price, fee || What fee must we pay in order to enter the museum?
དངོས་མང་བཤམས་སྟོན་ཁང་དུ་འཇུག་པར་དམིགས་སྐོར་མོ་གཚོད་སྟེར་དགོས།

རིན་ཤོང། price || What is the price of that coat? སྟོད་ཤོས་དའི་རིན་ཤོང་གཚོད་ཡིན།

རིན་བཟང། value, worth || What is the value of this earring?
རྩ་རྒྱུན་འདིའི་རིན་བཟང་གཚོད་ཡིན།

རིན་ཐང་ཅན། precious, valuable || He put the precious Buddhist icon into a black bag. ཁོས་ནང་བའི་འདྲ་སྐྱ་རིན་ཐང་ཅན་དེ་ལུག་མ་ནག་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བཞག།

རིན་ཐང་མེད་པ། priceless || This is a priceless work of art.

འདི་ནི་རིག་ཚུལ་ཐོན་ཇུས་རིན་ཐང་མེད་པ་ཞིག་ཡིན།

རིན་པོ་ཆེ། ¹precious; ²jewel || ¹The most precious thing I have is my daughter. ང་ལ་ཡོད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཙུ་ཆེ་ཞེས་ནི་ངའི་བུ་མོ་ཡིན། ²This jewel is a diamond.

རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནི་དོ་རྗེ་པ་ལམ་ཡིན།

རིམ་གྱིས། gradually || He gradually became accustomed to getting up very early. ཁོ་ཞོགས་པ་ལྟ་མོར་མལ་ལམ་ལྟར་བར་རིམ་གྱིས་འོངས།

རིམ་གྲས། class, stratum || What class of society do you belong to?

ཁྱོད་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རིམ་གྲས་གང་ལ་གཏོགས།

རིམ་པ། rank, level || His rank was that of general.

ཁོའི་གོ་གནས་ནི་དམག་སྤྱིའི་རིམ་པ་ཡིན།

རིམ་བྱུང། successive occurrence || A successive occurrence of disasters struck the family. གཞོན་འཚོ་རིམ་བྱུང་གིས་སྤྱི་ཚང་དེ་ལ་གཏེས།

རིམ་བྱོན། coming in succession || The Tibetan kings coming in succession for centuries is the content of many history books.

དུས་རབས་མང་བོའི་རིང་གི་བོད་ཀྱི་བཅའ་པོ་རིམ་བྱོན་ནི་ལོ་རྒྱུས་དཔེ་ཆ་མང་བོའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན།

རིམ་བཞིན། gradually || I gradually was able to speak more and more English. ངས་རིམ་བཞིན་དབྱིན་ཡིག་དེ་ལས་མང་བོ་ཞོད་ཐུབ་པར་གྱུར།

རིམས་འགོག། epidemic prevention || That clinic is responsible for epidemic prevention. སྤོན་བཅོས་ཁང་དེས་རིམས་འགོག་ལ་འགན་ལེན་བྱེད།

རིམས་ནད། epidemic || There was an epidemic of several diseases after the flood. རླུང་ལོག་བྱུང་རྗེས་རིམས་ནད་འགའ་བྱུང།

རིལ་བྲ། ¹pill; ²round || ¹This is a medicine pill. འདི་ནི་སྤོན་རིལ་བྲ་ཞིག་ཡིན། ²A ball is round. རྩེ་ལོ་ནི་རིལ་བྲ་ཡིན།

རིལ་རིལ། round || The earth is round. སའི་གོ་ལ་ནི་རིལ་རིལ་ཡིན།

རིས། form, shape || The statue's shape is graceful. དབག་རིས་དེ་མིག་ལ་ཡག།

རིས་མེད། impartial, unprejudiced || Teachers should treat their students in an impartial manner. དགོ་ཚུན་གྱིས་སློབ་མ་རྣམས་ལ་རིས་མེད་ཀྱི་ལྟ་སྟངས་འཛིན་དགོས།

རུ་སྐོར། group of herding families || That group of herding families camps here every summer. རུ་སྐོར་དེས་ལོ་རེའི་དབྱར་ཁར་འདིར་མཚོར་ས་འཛིན།

རུ་ཁག། team, unit || The basketball team got on a bus.

ལྷང་ཅུང་སློབ་ལོ་རུ་ཁག་དེ་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལའོར་ཞིག་ལ་བསྐྱད།

རུ་བསྐྱིག་ལ། to line up in a row || The students were lined up in a row and then given a vaccination. སློབ་མ་རྣམས་རུ་བསྐྱིག་ལ་རྩིས་ཁོ་ཚོ་ལ་འགོག་སྒྲན་བརྒྱབ།
རུ་དར། team flag || Our team flag was colored red and gold.

ང་ཚོའི་རུ་དར་ནི་དམར་མེར་འདྲེས་མ་ཡིན།
རུ་དཔོན། head of a team || He is the head of a team of construction workers. ཁོ་ནི་འཇུག་ས་སྐྱུན་བཟོ་བའི་རུ་དཔོན་ཡིན།

རུ་ཚོགས། team, group || The group of women played football well. རྒྱུས་མའི་རུ་ཚོགས་དེས་རྒྱ་རྩེད་སྲོའི་ཕྱིས་པ་བཟང།

རུང། even though, although || Even though you are very clever, you need to learn a sense of modesty.

ཁྱོད་ནི་རིག་ཡག་མཚར་བོ་ཞིག་ཡིན་རུང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོངས་སྐྱུངས་ཀྱི་བསམ་པ་བསྐྱེད་དགོས།
རུབ། to gather, to get || The clouds gathered in the western part of the sky. བཀའ་ལའི་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་སྐྱེན་རུབ།

རུམ། ¹arm; ²to cover; ³to hatch || ¹I held my child in my arms. ངས་རང་གི་
བྱིས་པ་རུམ། ²Cover the child with a blanket. བྱིས་པ་ཉལ་བྱུལ་བྱིས་རུམ་ཞིག། ³The
hen hatched several eggs last month. ལྷ་སྒྲོན་མར་བྱའོས་སྒོང་ངའགའ་རུམ།

རུལ། to rot, to spoil || Let's cook the meat before it rots. །ཤ་དེ་མ་རུལ་གོང་ཚོད།
རུལ་དྲི། rotten smelling || We should throw away this food because it is
rotten smelling. ཟ་མ་དེ་ལ་རིལ་དྲི་བྲོ་བས་ང་ཚོས་འཕང་ན་འོས།

རུལ་བ། rotten, decayed || The old decayed wood would not burn. །ཤང་ཚནྲིང་
རུལ་འབར་མི་ཤིང།

རུལ་སྐྱངས། corrupted, rotten smelling || The mutton was rotten smelling so
we fed it to the dogs. ལུག་ཤ་ལ་རུལ་དྲི་བྲོ་བས་ང་ཚོས་ཁྱི་ལ་བྲིན།

རུས། ¹lineage; ²bone || ¹What lineage are you descended from? ཁྱོད་ནི་རུས་གང་
ནས་མཚེད་པ་ཡིན། ²There was no meat on the bone. རུས་སྤེང་ན་ཤ་མེད།

རུས་རྒྱུད། lineage, descent group || His descent group and mine are the
same. ང་དང་ཁོའི་རུས་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན།

རུས་གཅིག་པ། kinsmen || Those people are my kinsmen.
མི་དེ་ཚོ་ནི་ང་དང་རུས་གཅིག་པ་ཡིན།

རུས་བ། bone || What is the biggest bone in your body?
ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་སྤེང་ནས་རུས་པ་ཚེས་ཚེན་པོ་ནི་གང་ཡིན།

རུས་སྐྱལ། turtle || The turtle fed on fish. རུས་སྐྱལ་གྱིས་ཉལ་འཚོ་རྟོན་བྱེད།

རུས་མིང། family name || My family name is Sngo tshang ba.
ངའི་རུས་མིང་ལ་སྔོ་ཚང་བ་ཟེང།

རུས་ཚོགས། joint || She injured her elbow joint when she fell off the horse.

ཁོམ་རྟོམ་གྱི་ཚུལ་ལྟར་ནས་ཁོམ་གྱི་མེད་རུས་ཚོགས་སྐྱེས།

རེ། ¹to depend; ²to yearn, to desire, to hope || ¹I depend on my mother for my food and clothes. དཔེ་ཁ་རྒྱུ་ཚང་མ་དཔེ་ཨ་མ་ལ་རེ། ²I yearn to go to school and get a good job. དེ་སློབ་གྲྲ་ལ་སོང་ནས་བྱུང་བཟང་བོ་ཞིག་འཐོབ་པར་རེ།

རེ་འགའ། some, a few || I have only a few friends. ད་ལ་གྲོགས་པོ་འགའ་རེ་ལས་མེད།

རེ་བཅོལ། entrusting, commissioning || Your entrusting me with the care of your children and livestock is not something I can agree to. ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་སྲིད་ལས་ལ་འཇུག་པའི་འདྲི་བ་དང་ལོན་བྱེད་བྱུང་བ་ཞིག་མིན།

རེ་ལྟོ་སྐྱོ། expectation || I did not fulfill my father's expectation. དམ་རང་གི་ཨ་མའི་རེ་ལྟོ་སྐྱོ་མ་འགྲུབ།

རེ་སྣང། delusion, fantasy || Your belief that you can have instant happiness is delusion.

ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ལ་འཕྲུལ་དུ་བདེ་སྣང་འཐོབ་བྱུང་བར་བསམས་པ་དེ་ནི་རེ་སྣང་ཡིན།

རེ་འདུན། hope, desire, wish || My desire is that all my children will be responsible adults.

དཔེ་རེ་འདུན་ནི་རང་གི་བྱིས་པ་ཚང་མ་རང་འགན་ལེན་པའི་མི་དང་མ་ཞིག་ཏུ་འགྲུར་འདོད་པ་དེ་ཡིན།

རེ་འདོད། hope, wish || What is your wish? ཁྱོད་ཀྱི་རེ་འདོད་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།

རེ་བ། ¹hope, wish; ²requirement || ¹My hope was to marry a good man and live happily. དཔེ་རེ་བ་ནི་སྐྱེས་པ་བཟང་བོ་ཞིག་དང་གཉེན་སྲིད་གྲུས་ནས་འཚོ་བ་སྦྱིད་པོ་རེ་བ་རྒྱུ་དེ་ཡིན།
Your wish is my command. ཁྱོད་ཀྱི་རེ་བ་དམ་སྤྱི་ལོར་འཛིན། It is my wish that you can be rich and famous. ཁྱོད་ལ་སྣོན་པོ་འབྱོར་དང་མཚན་སྟོན་རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་འདི་རེ་བ་ཡིན།
²He mentioned a new requirement after we had finished our work.

ད་ཚོས་རང་རང་གི་ལས་ཀ་འགྲུབ་རྗེས། ཁོས་ད་ཚོ་ལ་རེ་བ་གཞན་ཞིག་བཏོན།

རེ་མེད། hopeless || After failing the examination I felt hopeless.

རྒྱུགས་མ་འཕྲོད་པའི་རྗེས་སུ་དེ་རེ་ཐག་ཚད།

རེ་མོས། desire, wish || My desire is to be rich and famous.

དཔེ་རེ་མོས་ནི་རྒྱ་སྣོན་པོ་དང་མཚན་སྟོན་རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་ཡིན།

རེ་ཞིག་moment, short time || He thought for a moment about what he should do. ཁོས་རང་གིས་ཅི་ཞིག་ལས་དགོས་པའི་ཐད་ལ་འདད་རེ་ཞིག་བརྒྱབ།

རེ་རེ། each, every, everyone || He gave each of us the same amount of money, which satisfied everyone. ཁོས་ད་ཚོ་མི་རེ་རེ་ལ་སྒྲོང་མོ་མང་ཉུང་མེད་པ་བྱིན་ནས་ཚོས་པར་བྱས། Each of us wants you to get well quickly. ད་ཚོ་མི་རེ་རེས་ཁྱོད་ལ་མོང་ཉུང་མོང་དྲག་ན་འདོད། Each and every one of us wants you to be a good student

and have an opportunity for a very successful life. ང་ཚོ་མི་རེ་རེ་སྤྲོད་རང་
སློབ་མ་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས་གྲུབ་འབྲས་ལྡན་པའི་མི་ཚོ་ཞིག་རེ་ལ་བའི་སྐལ་བ་ལྡན་པར་བྱུང་ན་
འདོད།

རེ་རེ་བཞིན། one by one || He called the students' names one by one.

ཁོས་སློབ་མའི་མིང་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བོས།

རེ་ས། patron || His patron died and left him a lot of money.

ཁོའི་རེ་ས་འདས་ནས་ཁོ་ལ་སྒོར་མོ་མང་བོ་བཞག།

རེ་བྲ། baby goat || The baby goat had long white hair.

རེ་བྲ་དེ་ལ་ཕྱིད་པ་དཀར་བོ་རིང་བོ་ཡོད།

རེ་བུ་མིག་ chart, diagram || The chart showed population in the province.

རེ་བུ་མིག་དེའི་ནང་ཞིང་ཆེན་དེའི་མི་གྲངས་བཤོད།

རེ་ག ¹to touch; ²to gain || ¹Don't touch this because it's very hot. འདི་ཅ་ཅང་

ཚོ་མོ་ཡི་ན་པས་ལག་པས་མ་རེ་ག ²How much money did you gain in that
transaction? ཉེ་ཚོར་དེའི་ཁྲོད་ནས་ཁྲོད་ཀྱིས་སྒོར་མོ་ག་ཚོད་རེ་ག

རེ་ག་བྲ། sense of touch || That blind man has a very keen sense of touch.

མི་ཞར་བ་དེ་ལ་རེ་ག་བྲའི་ཚོར་བ་རྒྱུན་པོ་ཞིག་ཡོད།

རེ་ངས་པོ། rigid, obstinate || He has rigid views about the subject.

རིགས་གཞུང་དེའི་སྤྲོད་ནས་ཁོ་ལ་ལྟ་བུ་རེ་ངས་པོ་ཡོད།

རེད། verb 'be' || He is a student. ཁོ་ནི་སློབ་མ་ཞིག་རེད།

རེ་མ། to hurry, to be quick || Please hurry, or you will be late.

རེ་མ་དང་དེ་མིན་ཁྲོད་འཕྱི་རྒྱ་རེད།

རེ་ས། turn, by each || Let's do the cooking in turn.

ང་ཚོས་རེ་ས་མོས་བྲུས་ནས་གཡོ་སྐྱོལ་བྱེད།

རེ་ས་སྐྱོར། turn, shift || It's your turn to clean the classroom.

སློབ་ཁང་ལ་གཙང་དག་བྱེད་པའི་རེ་ས་སྐྱོར་ཁྲོད་ལ་ཕྱེབས།

རོ། ¹taste; ²corpse || ¹This soup has a salty taste. ལུ་བ་འདིའི་རོ་བསྐ། ²The corpse

was put in a wooden coffin. རོ་དེ་ཞིང་གི་རོ་སྐམ་ནང་དུ་བཞག།

རོ་སྐམ། coffin || The coffin was made of wood. རོ་སྐམ་དེ་ཞིང་ལས་བཟོས།

རོ་བཅུད། nutriment || What nutriment prevents colds?

རོ་བཅུད་ཅི་ཞིག་གིས་ཆམ་པ་འཁོག་གི་བྲུག།

རོ་མ། remnant, sediment || There is some sediment in the bottom of the

kettle. དེ་མ་གྱི་ཞབས་སུ་རོ་མ་ལུས་ཡོད།

རོ་མེད། tasteless || This food is tasteless. འདི་ནི་ཟེ་མ་རོ་མེད་ཅིག་རེད།

རོ་ཚི། carnal desire || He learned as he got older to control his carnal

desire. ཁོ་ན་ཚོ་དྲུག་མཉམ་པ་དང་བསྐྱེད་ནས་ཁོའི་རོ་ཙེ་ལ་ཚོ་དྲུག་འཛིན་བྱས།
 རྒྱ་མཚོ་ལ་ black || I had only one black yak. ང་ལ་གཡལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་གཅིག་མ་གཏོགས་མེད།
 རྒྱ་མཚོ་ 1companion; 2help || 1My dearest companion is my husband. རའི་སྣང་
 གི་ཚུ་རྒྱ་མཚོ་ཉི་འཛིན་ཞུ་གི་ཡིན། 2I can never repay the help that my teacher gave
 me. དགོ་རྒྱུ་གྱིས་ང་ལ་རྒྱ་མཚོ་བྱས་པ་ལ་ངས་དྲིན་ལན་ནམ་ཡང་འཇལ་དགའ།
 རྒྱ་མཚོ་ 1rescuing; 2assistance || 1He drowned while rescuing the child
 that had fallen into the water. ཚུ་ནང་དུ་ལྷུང་བའི་བྱིས་པ་སློབ་དུས། ཁོ་ཚུ་ནང་ལ་འཕེལ་སྤེལ།
 2The physical needs of the local people were met by international
 assistance. ས་གནས་མི་དམངས་ལ་དངོས་ཇུས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་མ་ཁོ་བ་རྒྱ་ལྗོངས་རྒྱ་མཚོ་གྱིས་ཚོས་
 བར་བྱས།
 རྒྱ་མཚོ་ help, aid, assistance || How much assistance did your county
 receive last year from the government?
 བྱིན་ཞུ་ཚོ་ཚོ་རྒྱ་མཚོ་གཞུང་གི་རྒྱ་མཚོ་འཛིན་ཚོ་མ་ཐོབ།
 རྒྱ་མཚོ་ relief money, subsidy || The relief money was to buy food for
 the herdsmen. རྒྱ་མཚོ་ལ་ཉི་འཛིན་པ་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཟ་རྒྱ་ཉོ་ཚེད་དུ་ཡིན།
 རྒྱ་མཚོ་ helper, assistant || My helper took notes as I talked. ངས་སྐད་ཆ་
 བཤད་སྐབས་རྒྱ་མཚོ་བཞུགས་ཐོ་བཀོད།
 རྒྱ་མཚོ་ assistance, help || That poor family needs any sort of help that
 you can give. བྱིས་ཚང་དུ་ལུ་ཐོ་དེ་ལ་ཞུ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་མ་ཅི་རྒྱ་མཚོ་འདོད།
 རྒྱ་མཚོ་ co-operation || Co-operation between various people made the
 book a good one. མི་སྣ་ཚོ་གྱིས་རྒྱ་མཚོ་ལས་བྱས་ནས་དེ་ཆ་དེ་ལེགས་པོ་ཞིག་ཏུ་བཟང།
 རྒྱ་མཚོ་ ravine, deep valley || There is no farming in that deep valley.
 ལྷོ་གྲོང་མཚོ་མེད་ཅི་ཞེས་ལས་མེད།
 རྒྱ་མཚོ་ agriculturist, farmer || My father is a farmer. རའི་ཨ་མ་ནི་རོང་བ་ཞིག་ཡིན།
 རྒྱ་མཚོ་ agro-pastoral || This is an agro-pastoral area.
 འདི་ནི་རོང་མ་འཛིན་གྱི་ས་ཆ་ཞིག་ཡིན།
 རྒྱ་མཚོ་ brief, roughly || Let me tell you roughly what happened.
 ངས་ཞུ་བའི་དོན་ཅི་ཞིག་གྲུབ་པའི་སྐོར་རོང་བཤད་པ།
 རྒྱ་མཚོ་ thick, deep (sound) || He sings in a deep voice.
 ཁོས་སྐད་རོམ་པོ་སྐད་དུ་བཤད།
 རྒྱ་མཚོ་ to enjoy || I enjoy recreation. ང་ཚུ་དྲོ་ལོ་རྒྱུ་ལོ།
 རྒྱ་མཚོ་ musical instrument || Do you play a musical instrument?
 ཞུ་བའི་གྱིས་རོམ་ཆ་དེ་ལོ་ཞུ་ས་མ།
 རྒྱ་མཚོ་ music || My favorite kind of music is Tibetan music.

ངཚམས་དགའ་བའི་རོལ་དབྱངས་ཀྱི་རིགས་ནི་བོད་ཀྱི་རོལ་དབྱངས་ཡིན།
 རོལ་མོ། music || What kind of music do you like? རྒྱུད་རོལ་མོ་རིགས་གང་ལ་དགའ།
 རོལ་མོ་བ། musician || He is a nationally-recognized musician.
 ཁོ་ནི་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱུག་གསལ་པའི་རོལ་མོ་བ་ཞིག་ཡིན།
 རོལ་ཕྱེད། amusement, entertainment || What do you do for entertainment?
 རྒྱུད་ཀྱིས་རོལ་ཕྱེད་ཅི་ཞིག་རོལ་བ་ཡིན།
 རོལ་ཕྱེད་ཁང། recreation club || We had a recreation club but it closed last
 year. ངཚོ་ལ་རོལ་ཕྱེད་ཁང་ཞིག་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ན་ནིང་ལོར་སྒོ་བརྒྱབ།
 རླག (བརླག་བརླགས། རློགས།) to destroy, to ruin || The heavy rain has ruined my
 crops. ཚར་ཞོད་ཀྱིས་ངའི་ལོ་རྒྱུག་བརླགས།
 རླངས་འཁོར། vehicle, automobile || The vehicle raced down the road.
 རླངས་འཁོར་དེ་ལམ་དེད་ནས་བརྒྱགས།
 རླངས་ཚུ། distilled water || I only drink distilled water. ངས་རླངས་ཚུ་ཁོ་ན་འབྲུང།
 རླངས་པ། steam, vapor || Steam came from the boiling water.
 རློ་ཁོལ་མ་ལས་རླངས་པ་འཕྱུར།
 རླེ། moisture, humidity || The humidity was sixty percent.
 རླེ་གྱི་ཚད་ནི་བརྒྱ་ཚད་དུ་གྱུ་ཡིན།
 རླེ་མེད། dry || A desert is dry. བྱེ་ཐང་ལ་རླེ་མེད།
 རླེ་གཤེད། humidity, dampness || The humidity in southern China is high.
 ཀྱང་གོའི་རྣམ་ཕྱོགས་སུ་རླེ་གཤེད་ཅ་ཅང་ཆེ།
 རླབས། wave, surge || He felt a surge of sadness when he recalled his dead
 mother. ཁོས་ཨ་མ་དམ་པ་རླབས་ན་ཁོ་ལ་སྐྱོ་གདུང་གི་རླབས་འཕྱུར།
 རླབས་ཆེན། great, outstanding || Who is the most outstanding writer you
 know? རྒྱུད་ཀྱིས་ཞེས་པའི་རྩོམ་པ་པོའི་གསལ་སྤྱོད་རླབས་ཆེན་ནི་སུ་ཡིན།
 རླབས་ཐོང། wave || The wave of water lifted the boat and moved it closer to
 the shore. རླབས་ཐོང་གིས་སྤྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་བཏོགས་ནས་མཚོ་འགྲམ་དུ་དོད།
 རླིག་པ། testis, testicle || The little boy had an operation because one of his
 testicles had not descended.
 བྱ་རྒྱུང་དེའི་རླིག་པ་གཅིག་ཐུར་དུ་མ་དབྱངས་པས་ཁོའི་རླིག་པ་ལ་གཤམ་བཅོས་བྱས།
 རླུང། wind || The wind is cold. རླུང་འཇུག་མོ་རེད།
 རླུང་ཁམས་ཆེན་པོ། the atmosphere || The atmosphere surrounds the earth.
 རླུང་ཁམས་ཆེན་པོས་ངའི་གོ་ལ་བསྐོར།
 རླུང་རྒྱུན། air current || I feel an air current—please close the window.
 ངའི་སྤང་བར་རླུང་རྒྱུན་ཞིག་ཡོད་པས་སྐྱེ་བུ་ཁུང་དེ་རྒྱུ་བ།

རླུང་ནག་ dust storm || I am able to see nothing in the dust storm.

རླུང་ནག་དེ་འི་ནང་དུ་ངས་ཅི་ཡང་རིག་མི་ཐུབ།

རླུང་འཕྲིན་ radio || The radio station has Tibetan programs.

རླུང་འཕྲིན་མཚོ་གསལ་ལ་བོད་སྐད་ཀྱི་ལེ་ཚོན་ཡོད།

རླུང་དམར། storm || The storm had a lot of thunder and lightning.

རླུང་དམར་ཐོང་འབྲུག་སྐྱེ་ལྗོངས་ཀྱི་རྒྱ་གཞུང་གསལ་འཕྲིན་ཚོན་པོ་འཕྲུག།

རླུང་འཚུབ། storm, hurricane || The storm will hit our area tomorrow.

སང་ཉིན་ང་ཚོའི་ཡུལ་རྩྭ་གསལ་སུ་རླུང་འཚུབ་གཞུག་རྒྱུ་རེད།

རླུང་གཡལ་ fan || I use a fan when it's hot. བཅའ་རྒྱུ་རླུང་གཡལ་ལ་བཀོལ།

རླུང་ཡོར། sail (of a ship) || The ship's sail was made of strong

cloth. མཚོ་གྲུའི་རླུང་ཡོར་དེ་ནི་རས་སྒེམ་བཟོས།

སློན་ (བརླན། བརླན། སློན།) to wet, to drench || The rain drenched me. ཚར་རླུང་ལ་

ལུས་ཡོངས་སློན་པར་བཏང།

སློན་པ། wet, damp, moist || After the rain the air was moist.

ཚར་བབས་རྗེས། མཁའ་འདུག་གསལ་བརླན་གཤེར་ཆེ།

སློམ། ¹to trust; ²to be conceited || ¹I trust you to do the right thing. རྒྱུང་གྱིས་བྱ་

བ་འགྲིག་པོ་ལས་ཡོད་པར་ང་སློམ། ²Don't be so conceited that you won't listen to

what others have to say. རྒྱུང་ལ་རང་སློམ་ཆེ་དྲགས་ནས་གཞན་གྱིས་ཤོད་དགོས་པའི་སྐད་ཆ་ལ་

ན་བམི་གཏོང་བ་མ་བྱེད།

སློམ་སེམས། presumption, conceit || He has so much conceit that he won't

listen to criticism. ཁོ་སློམ་སེམས་ཆེ་བས་གཞན་གྱི་སློན་བརྗོད་ལ་ཉན་མི་དཔེ།

བརླ། thigh || He broke the bone in his left thigh.

ཁོས་རང་གི་བརླ་གཡོན་པའི་རུས་པ་བཅགས།

བརླ་ཤ། flesh of the thigh || The bullet passed through the flesh of his

thigh. བོ་ཕུ་མདེལ་ཁོའི་བརླ་ཤ་བརྒྱུད་ནས་ཕྱིར་བྱུང།

བརླང་བོ། violent, cruel || He was a violent man who often fought with

others. ཁོ་ནི་མི་གཞན་དང་རྗེར་རེས་བྱེད་པའི་མི་བརླང་བོ་ཞིག་རེད།

བརླན་གཤེར། dampness, wetness || The dampness of the weather made me

uncomfortable. བཅའ་རྒྱུའི་བརླན་གཤེར་གྱིས་ང་བདེ་རུ་མི་འཇུག།

བརླིང་བོ། unmoved, impassive || His impassive expression suggested that

he had no sympathy for the grieving family.

ཁོའི་ངོ་མདངས་བརླིང་བོ་དེས་ཁོས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བའི་བྱིམ་ཚང་དེ་ལ་སླིང་རྗེ་བཅངས་མེད་པ་མཚོན།

ལ།

ལ། mountain || Did you recently climb a mountain?

ཉེ་ལམ་ཁྱོད་ལ་ཞིག་ལ་འགོ་སེམས།

ལ་ཁ། mountain top || The mountain top is not easy to reach.

ལ་ཁར་སླེབས་དཀའ།

ལ་ཚ། sealing wax || I put sealing wax on the envelope.

ངས་ཡིག་ཤུབས་ཀྱི་སྒྲིང་ལ་ལ་ཚ་བསྐྱུས།

ལ་ཉེ། ability, capacity || He lacks ability and could not outwit his opponent.

ཁོ་ལ་ལ་ཉེ་མེད་པས་རང་གི་འགྲན་ཡ་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་མི་ཐུབ།

ལ་མུག། radish || This radish is red.

ལ་མུག་འདི་དམར་བོ་རེད།

ལ་ལ། some || Some students went to school and some played truant.

སློབ་མ་ལ་ལ་སློབ་གྲྭ་ལ་སོང་བ་དང་ལ་ལས་སློབ་བྱེད་ཀྱི་ལ་བྱས།

ལ་མོག་ལ། etc., and so forth || I've visited Lhasa, Xining, Chengdu, etc.

ང་ལྷ་ས་དང་ཟི་ལིང་། ཁྲིན་ཏུ་ཕུ་མོག་ས་སུ་སོང།

ལ་ག་ལུག། handbag || My handbag is made of leather.

ངའི་ལ་ག་ལུག་ནི་རྟོ་བ་ལས་བཟོས།

ལ་ག་མཁས། skilled, adept || He is skilled at writing Tibetan.

ཁོ་བོད་ཡིག་འབྲི་བར་ལ་ག་མཁས།

ལ་ག་འཁྲུང། certificate || This is a wedding certificate.

འདི་ནི་གཉེན་སྲིག་གི་ལ་ག་འཁྲུང་ཡིན།

ལ་ག་དངུལ། cash, money on hand || How much cash do you have in your pocket?

ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱུག་མའི་ནང་དུ་ད་ལྟ་ལ་ག་དངུལ་ག་ཚོད་ཡོད་དམ།

ལ་ག་ཚ། implement, weapon || This thing can be used as a weapon.

དངོས་པོ་འདི་མཚོན་ཆ་ཞིག་ཏུ་བཀོལ་ཚོག་

ལ་ག་འཇུ། ¹handle; ²hand in hand || ¹My bag doesn't have a handle.

ངའི་ལ་ག་འཇུ་མེད། ²The two lovers walked hand in hand across the

grassland. དག་འགྲོགས་གཉིས་ཀྱིས་ལ་ག་འཇུ་བྱས་ནས་རྩ་བར་སླེང་བཟོད།

ལ་ག་རྩེ། handprint || The pane of glass had a handprint.

ཤེས་སློབ་འདི་དུ་མའི་སླེང་དུ་ལ་ག་རྩེས་ཤིག་ཡོད།

ལ་ག་ཏུ་འབྱོར། to get, to obtain || How did you get the letter?

འཕྲིན་ཡིག་དེ་ཁྱོད་གྱི་ལག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འབྱོར།
 ལག་རྟགས། gift || What gift will you give him on his birthday?
 ཁོའི་སྐྱེས་སྐར་གྱི་ཉིན་ཁྱོད་གྱིས་ཁོ་ལ་ལག་རྟགས་ཅི་ཞིག་སྟེར་རྒྱུ་ཡིན།
 ལག་སྟོང་། empty-handed || I was so poor, I had to visit him empty-handed
 when I asked for a favor.
 ང་མེད་པོ་ཡིན་པས་ངས་ཁོ་ལ་རོགས་རམ་ལུ་བར་འགྲོ་སྐབས་ལག་སྟོང་དུ་འགྲོ་དགོས་བྱུང།
 ལག་ཐོག་on hand || What goods do you have on hand?
 ཁྱོད་གྱི་ལག་ཐོག་ན་དངོས་ཐོག་ཅི་ཞིག་ཡོད།
 ལག་དམ་པོ། stingy, tight || He is so tight, he won't spend anything unless he
 has to. ཁོ་ལག་དམ་པོ་ཡིན་པས་ཁོས་བཀོལ་དགོས་ན་མ་གཏོགས་སྐོར་མོ་གཅིག་གུང་མི་བཀོལ།
 ལག་དེབ། pocketbook || My mother made my pocketbook.
 ངའི་ཨ་མས་ངའི་ལག་དེབ་ལས།
 ལག་གཏུབ། bracelet || Where did you buy your silver bracelet?
 ཁྱོད་གྱིས་ཁྱོད་གྱི་དངུལ་གྱི་ལག་གཏུབ་དེ་གང་ནས་ཉུས་པ་ཡིན།
 ལག་རྩུམ། armless || The armless man begged for money.
 མི་ལག་རྩུམ་དེས་སྐོར་མོ་སྐྱོང།
 ལག་བརྒ། hand gesture || I didn't understand your hand gesture.
 ཁྱོད་གྱི་ལག་བརྒ་ངས་ཉམ་གོ།
 ལག་པ། hand || One hand has five fingers. ལག་པ་གཅིག་ལ་མཇུག་གྲུ་ལྔ་ཡོད།
 ལག་ཕྱིས། handkerchief || I put my handkerchief in my pocket. ངས་རང་གི་
 ལག་ཕྱིས་ལུ་བའི་ཁུག་མའི་ནང་དུ་བཞག།
 ལག་བྲིས། hand-written || The old manuscript was hand-written.
 མ་ཕྱི་རྟིང་བ་དེ་ནི་ལག་བྲིས་ཡིན།
 ལག་འཁོམ། hand grenade || The hand grenade exploded near the soldiers.
 ལག་འཁོམ་དེ་དམག་མིའི་འོག་ནས་བཀའ།
 ལག་སྐྱེལ། hand in hand || They walked hand in hand down the street.
 ཁོ་ཚོ་ལག་སྐྱེལ་བྱས་ནས་སྐྱང་ལ་སོང།
 ལག་དམར། murderer || The murderer was arrested. ལག་དམར་འཛིན་བཟུང་བྱས།
 ལག་རྩུལ་¹craft, skill, ²technology || What craft does he know? ཁོས་ལག་རྩུལ་ཅི་
 ཞིག་ཞེས། ²Technology is an important part of a modern society. བཟོ་རིག་པ་
 བློ་རིག་པ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན།
 ལག་རྩུལ་མཁན། technician || He is an electrical technician.
 ཁོ་ནི་འགྲོག་ལས་ལག་རྩུལ་མཁན་ཞིག་ཡིན།
 ལག་རྩུལ་བ། technician, craftsman || He is a highly paid technician.

ཁོ་ཞི་སྒྲུ་ཡོན་མཐོ་བའི་ལག་རྩལ་བཞིག་ཡིན།
ལག་འཛིང། hand to hand combat || When the two groups of soldiers met,
hand to hand combat ensued. དམག་དཔུང་གཉིས་གདོང་འཕྲད་པ་ན་ལག་འཛིང་བྱས།
ལག་འཛིན། receipt || Do you have a receipt for this expense?

འགྲོ་སྒྲིན་འདིའི་ལག་འཛིན་ཁྱོད་ལ་ཨེ་ཡོད།
ལག་བཟོས། handmade || These shoes are handmade. ལྷ་མ་འདི་དག་ཞི་ལག་བཟོས་ཡིན།
ལག་གཡོག་ assistant, helper || My assistant does all my typing.

ངའི་ལག་གཡོག་གིས་ངའི་ཡི་གེ་ཚང་མ་རྒྱག།
ལག་རོགས། helper, assistant || My helper takes care of my children in the
afternoon. ཕྱི་དྲོད་ངའི་ལག་རོགས་ཀྱིས་ངའི་བྱིས་པ་གཉེར་སྦྱོང་བྱེད།

ལག་ལས། manual labor || Did you ever do manual labor?
ཁྱོད་ཀྱིས་ལག་ལས་བྱེད་ཨེ་ཁྱོད།

ལག་ལེན། practice || Practice makes perfect. ལག་ལེན་ལས་རྒྱམ་དག་འབྱུང།
ལག་ལུབས། glove || This is a fur glove. འདི་ཞི་སྒྲིག་པའི་ལག་ལུབས་ཤིག་ཡིན།
ལག་ཤེས། handicraft || The only handicraft done in our village is boot-
making. ང་ཚོའི་སྡེ་བའི་ནང་ལག་ཤེས་ཤིག་སྦྱོང་པ་ནི་ལྷ་མ་བཟོ་ཡིན།

ལག་གསར། rookie || The rookie worker made some mistakes.
བཟོ་བ་ལག་གསར་དེས་ཚོར་འཚུགས་འགའ་བཟོས།

ལང། (ལང། ལངས། ལོངས།) ¹to get up, to stand up, to rise; ²to cause || ¹It's nine
o'clock and time for you to get up. རྒྱ་ཚོད་དགུ་རེད། ད་ཁྱོད་མ་ལ་ལས་ལངས་རན་རེད།
²What will cause you to become angry? རྒྱ་ཚུ་ཅི་ཞིག་གིས་ཁྱོད་ལ་ཁོང་ཁོ་བཟོས་པ་
ཡིན།

ལང་ཚོ་ཅན། youthful, young || She is so youthful even though she's in her
sixties. ཁོ་མོ་ལོ་དྲུག་ཅུ་ལ་བྱང་གུང་དུང་མི་ལང་ཚོ་ཅན་ཞིག་རེད།

ལང་ལོང། hubbub || The hubbub of the huge crowd made him nervous.
མི་ཚོགས་ལང་ལོང་གིས་ཁོ་ང་ར་སེམས་འཚུབ་ཏུ་བཅུག།

ལང་ཤོར། spoiled, pampered || He is an only child and very spoiled.
ཁོ་ཞི་བྱིས་པ་གཅིག་ལུ་ཡིན་པས་ངན་པ་ལང་ཤོར་དུ་བཏང།

ལངས་ཕྱོགས། standpoint, view || I don't agree with your view of this
problem. གནད་དོན་འདིའི་སྡེང་ང་ཁྱོད་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་ལ་མི་འབྲད།

ལང་མོ། imitating || My children like imitating me.
ངའི་བྱིས་པ་རྣམས་ང་ལ་ལང་མོ་བྱེད་པར་དག་ལ།

ལང་སྒྲོས། imitating || He is very funny when he is imitating our teacher.
ཁོས་ང་ཚོའི་དགོ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་ལང་སྒྲོས་བྱས་ན། ཁོ་ཞི་ཅ་ཅང་དགོང་ཕྱོ་བཞིག་རེད།

ལན། answer || Your answer is wrong. ལྷོད་ཀྱི་ལན་ནི་མི་འགྲིག།
 ལན་ཆགས། retribution || My present suffering is retribution for my past
 misdeeds. དཔེན་ལྷའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་ནི་སྤོན་ཆད་ཀྱི་མི་དགེ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་རེད།
 ལན་སློབ། to act in response to || We will have to act in response to his
 aggressive language. ཁོའི་གཏམ་བཟློན་རྒྱུ་ལོ་ཤིང་ལ་ང་ཚོས་ལན་གྲུབ་དགོས་སྐྱེ་རྒྱུ་རེད།
 ལབ། to say, to tell, to speak || She will say anything to please her
 teachers. ཁོ་ཚོས་དགེ་རྒྱན་དག་ལ་རྩ་འཇུག་ཆེད་སྐད་ཆ་ཅི་རིགས་གོད་ངེས། He speaks a lot
 when he is drunk. ཁོ་བཟི་ཡོད་དུས་ཁོས་སྐད་ཆ་མང་བོ་ལབ།
 ལབ་སྐྱེད། talk, discussion || The discussion went on all night.
 མཚན་གང་བོར་ལབ་སྐྱེད་བྱས།
 ལམ། road, path, way || Where does this road lead? ལམ་འདི་གང་ལ་འབྱེད་ཡོད།
 ལམ་རྒྱུག། curving road || The curving road up the mountain is dangerous
 when it is raining. ཆར་བ་འབབ་པའི་དུས་སུ་རི་རྒྱེད་དུ་འབྱེད་པའི་ལམ་རྒྱུག་དེ་ཉེན་ཁ་ཆེ།
 ལམ་ཁ། ¹on the way; ²road || ¹We are now on the way to my friend's
 home. ང་ཚོ་ད་ལྟོ་འདི་གོ་གསལ་བོའི་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཁ་ན་ཡོད། ²That road was covered
 with tar last year. ན་ཞིང་ལམ་སྤོང་ལ་སོ་ཕག་དཀར་རྩི་མ་བཏིངས།
 ལམ་གྲོགས། traveling companion || I and my traveling companion visited
 Shanghai last month. ལྷོ་ཕྱོད་མར་དང་དཔེ་ལམ་གྲོགས་རྒྱུ་ཉེ་ལ་སོང།
 ལམ་གྲོན། travel expenses || My travel expenses were less than I expected.
 དཔེ་ལམ་གྲོན་ལ་དཔེ་བསམ་ཚོད་འདུ་ཞིག་མ་གོང།
 ལམ་འགྲུལ་བ། traveler || The traveler carried a large bag.
 ལམ་འགྲུལ་བ་དེས་ལྷག་མ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལྷུང།
 ལམ་རྒྱུགས། provision for a journey || Provision for our journey consisted of
 meat, butter, and cheese. ང་ཚོའི་ལམ་རྒྱུགས་ལ་ཉ་དང་མར། ལུ་ར་བ་བཅས་ཡོད།
 ལམ་ངོས། surface of a road || The surface of that road is concrete.
 ལམ་ངོས་ནི་ཨར་འདམ་ཡིན།
 ལམ་ཆས། preparation for traveling || Our preparation for traveling required
 two days. ང་ཚོས་ལམ་ཆས་རྒྱག་པར་ཉིན་གཉིས་དགོས་བྱུང།
 ལམ་རྟགས། road sign || The road sign had faded and we couldn't read what
 it said. ལམ་རྟགས་ཀྱི་མདོག་ལ་ལ་ནས་ང་ཚོས་དཔེ་སྤོང་ཅི་ཞིག་བཀོད་ཡོད་པ་མི་མཐོང།
 ལམ་སྤོན་པ། guide || Our travel guide explained the temple paintings to us.
 ང་ཚོའི་ལམ་སྤོན་པས་ང་ཚོ་ལ་དགོན་པའི་ཐང་གའི་སྐོར་མཚན་སྦྱོར་བྱས།
 ལམ་པ། guide || I'm learning English so that I can be a tourist guide.
 ད་ལམ་པ་ཞིག་བྱེད་བྱུང་བར་དས་དབྱིན་ཡིག་སྦྱོང་བ་ཞིན་ཡོད།

ལམ་ཕྱེད། halfway, midway || Halfway to our destination, our bus broke
 down. ང་ཚོའི་དམིགས་སའི་ལམ་ཕྱེད་ལ་འབྱོར་བ་ན་ང་ཚོའི་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱ་དཔལ་འཁོར་ལ་ཚག་སློན་བྱུང་།
 ལམ་ཕྱོགས། ¹principle; ²road; ³policy || ¹What is the school's study
 principle? སློབ་གྲྭའི་སློབ་སྦྱོང་གི་ལམ་ཕྱོགས་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན། ²Where does this road go?
 ལམ་ཕྱོགས་དེ་གང་ལ་འབྲེན་ཡོད། ³A policy to improve people's lives is
 something every country shares. མི་རྣམས་ཀྱི་འཚོ་བ་ལེགས་བཅོས་བྱེད་པའི་ལམ་ཕྱོགས་
 བློ་རྒྱུ་ལ་འབྲེན་མཁུ་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡིན།
 ལམ་ཞོར། on the way || On the way to your home we saw a wolf.
 རྒྱུད་ཚར་ལ་ཡོང་བའི་ལམ་ཞོར་ང་ཚོས་སྐུང་གི་ཞིག་རིག།
 ལམ་ཡིག་ travel document || I forgot my travel document at home.
 ངས་ལམ་ཡིག་ཁྱིམ་ནས་བརྗོད་ཅིང་།
 ལམ་ལུགས། way, system || Planning a market system requires much time.
 ཚོར་རའི་ལམ་ལུགས་ཇུས་འགོད་བྱེད་པ་ལ་དུས་ཚོད་རིང་བོ་དགོས།
 ལམ་ལོག་ wrong way, aberrant behavior || I punish my children when they
 behave in the wrong way. ངའི་བྱིས་པ་ཚོ་ལམ་ལོག་ལ་ཤོར་ཚེ་ངས་ཚད་པ་གཏུང་།
 ལམ་སང། at once, right away || Come to my home at once!
 ངའི་ཁྱིམ་ལ་ལམ་སང་ཤོག།
 ལམ་སྲོལ། custom || Everybody must abide by this custom.
 མི་ཚང་མས་ལམ་སྲོལ་འདི་དེས་པར་དུ་བརྟེན་སྦྱང་བྱེད་དགོས།
 ལས། ¹to do; ²to work; ³to build; ⁴luck, karma || ¹What do you want to do
 tomorrow? སང་ཉིན་རྒྱུད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་ལས་འདོད། ²After I work all day I'm tired.
 ངས་ཉིན་གང་བོར་ལས་ནས་བར་ཚད། ³We will build a new school here. ང་ཚོས་འདི་ནས་
 སློབ་གྲྭ་ཞིག་ལས་རྒྱ་ཡིན། ⁴His luck seemed suddenly to turn bad. ཁོའི་ལས་དེ་སློབ་
 དུ་ཇི་སྲུག་ལ་སོང་། He must have good karma because everything he does is
 successful. ཁོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་འགྲོ་བས་ཁོ་ལ་ལས་བསོད་ཡག་པོ་ཞིག་འདུག་པ་ཐག་
 ཚོད་རེད།
 ལས། from || This bread is made from wheat flour. ལོ་རེ་འདི་སྒོ་ཕྱེ་ལས་བཅོས།
 ལས་ཀ། work, job, business || My father's job is a teacher. ངའི་ཨ་པའི་ལས་ཀ་ནི་
 དགོ་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན། What sort of business do you do? རྒྱུད་ཀྱིས་ལས་ཀ་ཅི་ཞིག་གཉེར་
 བ་ཡིན།
 ལས་ཀྱང། than even || I'm older than even the oldest person in your
 village. ང་རྒྱུད་ཚོའི་སྡེ་བའི་མི་ཚེས་ལོ་ལོན་ལས་ཀྱང་ལོ་ན་མཐོ།
 ལས་ཀར། work position || He got a work position at the new factory.
 ཁོ་ལ་བཟོ་གྲྭ་གསར་བའི་ནས་ལས་ཀར་ཞིག་ཐོབ།

ལས་སྐུལ། ¹destiny; ²one's share of work || ¹It must be my destiny to be optimistic. གློ་སྦྱང་སྦྱོང་བ་ནི་ངའི་ལས་སྐུལ་ཡིན་པའོ་ཟེན། ²I'll do my share of work if you do your share. ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་ལས་སྐུལ་ལས་ཚོང་སའ་རང་གི་ལས་སྐུལ་བསྐྱབ།

ལས་ཁང། workshop || The workshop was busy twenty-four hours every day. ཉིན་རེར་ལས་ཁང་དེ་རྒྱ་ཚོད་ཉེར་བཞི་ལ་བྲེལ་བ་ཆེ།

ལས་ཁུར། duty, job || My job is to guard the building. ངའི་ལས་ཁུར་ནི་ཐོག་ཁང་སྲུང་

རྒྱ་དེ་ཡིན།

ལས་གྲྭ། workshop || Which workshop do you work in?

ཁྱོད་ཀྱིས་ལས་གྲྭ་གང་ན་བྱ་བ་བྱེད།

ལས་ཤོགས། assistant, helper || My assistant is sick today.

དེ་རིང་ངའི་ལས་ཤོགས་ལ་ནཚ་བུ་བྱུང།

ལས་བགོས། division of labor || The division of labor between men and women should be equal.

སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེས་མའི་བར་གྱི་ལས་བགོས་ནི་འདྲ་མཉམ་ཡིན་པར་རིགས།

ལས་འགན། task, duty, mission || What task do you want me to do?

ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་ལས་འགན་ཅི་ཞིག་བཅོལ་རྒྱུ་ཡིན།

ལས་འགྲུལ། movement, campaign || The anti-smoking campaign has had some success. ཐ་མག་བཀག་འགོག་གི་ལས་འགྲུལ་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཅུང་ཟད་ཐོབ།

ལས་སྒོ། work, job || What work do you do? ཁྱོད་ཀྱིས་ལས་སྒོ་ཅི་ཞིག་གཉེར།

ལས་ངན། bad luck, misfortune, unfortunate || It's bad luck that you lost your job. ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་བྱ་བ་ཐོར་བ་ནི་ལས་ངན་པས་རེད། It is a great misfortune I did not learn English when I was young. ངས་ཚུང་དུས་སུ་དབྱིན་ཡིག་ལ་སྦྱོང་བ་མ་བྱས་པ་ནི་རང་གི་ལས་ངན་པས་རེད།

ལས་ཅན། lucky, fortunate || You are lucky to get such a good job!

ཁྱོད་ལ་བྱ་བ་འདི་འདྲ་བཟང་བོ་ཞིག་ཐོབ་པ་ནི་ལས་ཅན་ཡིན་པས་རེད།

ལས་ཚོད། work efficiency, work output || The new machinery has increased our work efficiency. འཕུལ་ཆས་གསར་བ་དེས་ང་ཚོའི་ལས་ཚོད་ཇེ་མཐོར་བཏང།

ལས་གཉེར། ¹management; ²to manage || ¹When management improved the factory made a profit. ལས་གཉེར་ཇེ་ལེགས་སུ་བཏང་ཆེ། བཟོ་གྲུས་མཚོན་གཟུབ། ²He manages a factory as the general director. ཁོས་བཟོ་གྲུ་ཞིག་གི་སྤྱི་ཁྱབ་བཀོད་འདོམས་པའི་ལས་གཉེར་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

ལས་གཉེར་བ། manager || He is the manager of that shop.

ཁོ་ཞི་ཚོང་ཁང་དེའི་ལས་གཉེར་བ་ཡིན།

ལས་ཐོག་ present || The present prime minister of the UK will soon visit

China. དབྱིན་ཇིའི་ལས་ཐོག་དབུ་བཞུགས་སློན་ཆེན་གྱིས་མི་འགྲུངས་པར་ཀྱང་གོར་འཚོམས་འདྲི་བྱེད་རྒྱ་
རེད།

ལས་དོན། ¹cause; ²undertaking || ¹I'm sorry that I can't contribute any
money to your cause. རྒྱགས་བརྒྱལ་མ་བཞེངས། ངས་ཁྱོད་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་སྐོར་མའི་ཞལ་འདེབས་
ཅི་ཡང་རྒྱག་མི་ཐུབ། ²Your undertaking is admirable. ཁྱོད་ཀྱི་ལས་དོན་ནི་ཡིད་སློན་ཅུང་
ཕ་ཞིག་རེད།

ལས་གནས། position, rank || He worked hard to get a better position.

ཁོས་ལས་གནས་དེ་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་འཐོབ་པར་བརྗོན་ལེན་བྱས།

ལས་སྐྲུན། processing || Iron ore processing requires a lot of fuel.

རྒྱགས་གཏོར་ལས་སྐྲུན་བྱེད་པར་འབར་རྒྱས་མང་བོ་དགོས།

ལས་དོན། supervisor of laborers || He had been a supervisor of
construction laborers for twenty years before he retired.

ཁོ་ལས་འཁྲུར་མ་བྱས་གོང་། ཁོས་ལེ་ཉི་ལུ་འི་རིང་ལ་འཇུགས་སྐྱེན་ངལ་རྩོད་པའི་ལས་དོན་བྱས།

ལས་འཕྲོ། unfinished work || When can you complete the unfinished work?

ཁྱོད་ཀྱིས་ལས་འཕྲོ་འདི་ནམ་ཚེ་དུས་ཚར་བྱུང།

ལས་དབང། fate, destiny || It must be my fate to have a long life.

ཆོ་བཀའ་རིང་བོ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་ངའི་ལས་དབང་ཡིན་དགོས་རྒྱུ་རེད།

ལས་རྩེ་ལ། labor, work || Farm work is tiring. སོ་ནམ་གྱི་ལས་རྩེ་ལ་ནི་དཀའ་ཚོགས་ཆེ།

ལས་རྩེ་ལ་བ། laborer || How long have you worked as a laborer?

ཁྱོད་ཀྱིས་ལས་རྩེ་ལ་བ་བྱས་ནས་ལས་ཀ་དུས་ཡུན་གཙོད་ལ་ལས།

ལས་ཚད། amount of work || What amount of work is required everyday in
your job? ཉིན་རེར་ཁྱོད་ཀྱི་བྱ་བའི་ལས་ཚད་ནི་ཅི་འདྲ་ཡིན།

ལས་འཛིན་པ། manager || Please tell the manager I'm ill and can't work

today. ང་ལ་ན་ཚ་བྱུང་ནས་དེ་རིང་ལས་ཀ་ལས་མི་ཐུབ་ཅེས་ལས་འཛིན་པ་ལ་བཤད་རོགས།

ལས་འཛོལ། mistake (in work) || This mistake will cost the company a lot of

money. ལས་འཛོལ་འདིས་ཀྱང་ཟི་ལ་སྐོར་མའི་གྲོང་གུན་ཆེན་པོ་བཟོ་རྒྱུ་རེད།

ལས་ཞོར། ¹spare time; ²amateur || ¹In my spare time I read scripture. ངས་ལས་

ཞོར་ལ་ཚོས་འདོན། ²He is an amateur dancer. ཁོ་ནི་ལས་ཞོར་གྱི་གར་མཁན་ཞིག་རེད།

ལས་ཡུལ། working area || The working area is not very safe.

ལས་ཡུལ་དེ་ནི་དེ་འདྲའི་བདེ་འཇགས་མ་རེད།

ལས་རིགས། kind of occupation || What kind of occupation would you like

to have? ཁྱོད་ཀྱིས་ལས་རིགས་ཅི་ཞིག་གཏོར་འདོད།

ལས་རེས། work shift || The work shift lasts eight hours.

ལས་རེས་ལ་རྒྱུ་ཚོད་བརྒྱད་འགོར།

ལས་རོགས། help, assistance || Your help was very important to my success.

ཁྱོད་ཀྱིས་ལས་རོགས་བྱས་པ་དེ་དམིགས་མཛད་ནི་ལྟུང་བ་ལ་ཉ་ཅང་གལ་ལྟོང་།

ལས་རོགས་པ། assistant, helper || The assistant did not speak English.

ལས་རོགས་པས་དབྱིན་སྐད་མ་བཤད།

ལས་འག¹work hostel; ²house || ¹The rooms in the work hostel had dirt

floors. ལས་འགན་དང་གི་ཁང་མིག་གི་བང་ནི་ས་ཡིན། ²The house was made of wood.

ལས་འག་དེ་ཤིང་ལས་བཟོས།

ལས་སྐྱོབ་ལོ། easily, without problem || I can run that distance easily.

ང་ལམ་བཟང་དེ་ཙམ་ལ་ལས་སྐྱོབ་ལོ་རྒྱུ་ལུག་ལ།

ལི་ཐོ། calendar || The Tibetan calendar is different from the Gregorian

calendar. བོད་ཀྱི་ལི་ཐོ་ནི་ལྷགས་གསར་གྱི་ལི་ཐོ་དང་མི་འདྲ།

ལྷ། (ལྷ། ལྷས། ལྷས།) to cough || I coughed all night. ང་མཚན་གང་བོར་ལྷས།

ལྷ་གུ་lamb || The lamb followed its mother all day. ཉིན་གང་བོར་ལྷ་གུ་རང་གི་

ཨ་མའི་རྗེས་ལ་དེད།

ལྷག་sheep || How many sheep do you have? ཁྱོད་ལ་ལྷག་ཅི་ཙམ་ཡོད།

ལྷག་(ལྷག་རྒྱུགས།) to flow || Mucus flowed from the child's nose.

བྱིས་པ་དེའི་སྐྱུ་ཁུང་ལས་སྐྱབས་ལྷག་ལ།

ལྷག་ལྷ། flock of sheep || A flock of sheep grazed on the mountainside.

ལྷག་ལྷ་ཞིག་གིས་རི་རོང་ནས་རྩ་ཚོས།

ལྷག་པགས། sheepskin || He sold the sheepskin to a trader.

ཁོས་ཚོང་བཞིག་ལ་ལྷག་པགས་དེ་བཙོངས།

ལྷག་བལ། sheep wool || This sweater is made from sheep wool.

བལ་ལྷ་འདི་ནི་ལྷག་བལ་གྱིས་བཟོས།

ལྷག་ཇི། shepherd || The shepherd took the sheep out to graze every day.

ཉིན་རེར་ལྷག་ཇིས་ཕྱི་རུ་ལྷག་འཚོ་བར་འདེད།

ལྷག་འ། mutton || I don't like mutton overcooked. ང་ལྷག་འ་ཚོས་དྲགས་པར་མི་དགའ།

ལྷགས། to coin, to mould || The Qing Dynasty coined a lot of money.

ཚིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་དདུལ་སྐོར་མང་བོ་ལྷགས།

ལྷགས། custom || Being hospitable to visitors is a Tibetan custom.

མགོན་བརྩི་ཚེ་བཞི་བོད་ཀྱི་ལྷགས་ཤིག་ཡིན།

ལྷགས་རྙིང་། old custom || Dancing during the lunar New Year is an old

custom. ལྷགས་རྙིང་གི་ལོ་གསར་ལ་བློ་འབྲེལ་བ་པའི་ལྷགས་རྙིང་ཞིག་ཡིན།

ལྷགས་མཐུན། proper, lawful || Obtaining a marriage certificate is a proper

thing. གཉེན་རྒྱིག་གི་ལག་ཁྲེང་ལེན་པའི་ལྷགས་མཐུན་གྱི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན།

ལྷགས་སྲོལ། custom || What is an important custom in your home area?

ཁྱོད་ཀྱི་ལྷ་ལྟོགས་སུ་ལྷགས་སྲོལ་གལ་ཆེན་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།

ལུང། order, document || The Living Buddha gave me a religious

document. སྤྱི་ལོ་སྤྲུལ་པ་ལ་ལུང་ཞིག་གཞན།

ལུང་བསྟན། prophecy, prediction || What is your prediction about rainfall

this summer? དེ་ལོའི་དབྱར་ཁར་ཆར་ཆུ་འབབ་པའི་སྐོར་ནས་ཁྱོད་ལ་ལུང་བསྟན་ཅི་ཞིག་ཡོད།

ལུང་འདྲེན། to quote, to cite || He likes to quote famous sayings when he

speaks. ཁོས་གཏམ་བཤམ་སྐབས་གཏམ་དཔེ་གྲགས་ཅན་གྱི་ལུང་འདྲེན་པར་དགའ།

ལུང་བ། valley || The valley was covered with trees and grass.

ལུང་བ་དེ་སྤོང་བོ་དང་རྩ་ཡིས་ཁེབས།

ལུང། fertilizer, muck || Without fertilizer, crop yields are lower. ལུང་མེད་ཚེ་

འབྲུ་རིགས་ཀྱི་ཐོན་ཚད་དམའ། We collected the muck from the pigsty, dried it,

and then used it to fertilize our fields. ང་ཚོས་པག་ཁང་ལས་ལུང་སྐངས་ནས་ཉི་མར་སྐླུ་མས་རྗེས་རང་གི་ཞིང་སར་བཀོལ་བ་ཡིན།

ལུང་བ། phlegm || His phlegm contained small dots of blood.

ཁོའི་ལུང་པའི་ནང་ན་ཐག་ཟིག་ཆུང་ཆུང་ཡོད།

ལུང་རྗེས། chemical fertilizer || Chemical fertilizer is sold in bags.

ལུང་རྗེས་ཁུག་མར་སྒྲགས་ནས་འཚོང།

ལུས། to be left behind, to be left with || I want to study hard and not be

left behind the other students.

ངས་སྲོལ་སྦྱོང་ལ་རྩར་བརྩོན་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་སྲོལ་མ་གཞན་པའི་རྗེས་ལ་ལུས་སུ་མི་འཇུག

ལུས། body || You have a strong body. ཁྱོད་ལ་ལུས་བཀའ་ཆོལ་ཞིག་ཡོད།

ལུས་ཁམས། the body || The body has countless cells.

ལུས་ཁམས་ན་ཕྲ་ཕུང་བསྐང་ལས་འདས་པ་ཡོད།

ལུས་ཐག། blood || Blood flowed from his wound. ཁོའི་རྩ་ཁ་ལས་ཐག་བཞུར།

ལུས་རྟེན། body, physique || Daily exercise has given him a healthy body.

ཉིན་རེའི་སྦྱོང་བརྗེས་ཁོ་ལ་ལུས་རྟེན་བདེ་ཐང་ཞིག་བསྐྱུལ།

ལུས་སྟོབས། vitality, physical strength || Good food and lots of exercise will

give you vitality. ཟམ་བཟང་བོ་དང་རྩུ་ལ་སྦྱོང་མང་བོ་བྱས་ཚེ་ཁྱོད་ལ་ལུས་སྟོབས་རྒྱས་སྲིད།

ལུས་པོ། body || Where does your body hurt? ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་པོ་གང་ནས་ན།

ལུས་ཕུང། body || Without exercise his body became fat.

སྦྱོང་བརྗེས་མ་བྱས་པས་ཁོའི་ལུས་ཕུང་ཚོན་པོར་གྱུར།

ལུས་རྩལ། sport, physical exercise || Volleyball is my favorite sport.

ཕའེ་ཚིག་རྒྱང་ལི(ཚུང་བ)ནིང་ཆེས་དགའ་བའི་ལུས་རྩལ་ཡིན།

ལུས་རྩལ་ཁང། gymnasium || The basketball game was held in the
 gymnasium. ལུས་རྩལ་ཁང་དུ་ལྷན་ཅིང་སློལ་འི་འགྲན་བསྟར་སྤྱོད།
 ལུས་རྩལ་ཁང། sport field || The long distance race was held at the sport
 field. ལུས་རྩལ་ཁང་དུ་རྒྱུག་འགྲན་བསྟར་བྱས།
 ལུས་རྩལ་བ། athlete || He was an athlete when he was young.
 རྒྱུད་དུ་སྐུ་ཁོ་ནི་ལུས་རྩལ་བ་ཞིག་ཡིན།
 ལུས་བྱེད་སྤྱོད། vitality || I would like to have more vitality because I often feel
 tired. རྒྱུན་དུ་བར་ཆད་པས་ལུས་བྱེད་སྤྱོད་དེ་བས་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་འདོད།
 ལུས་ཉེད། physical strength || Lifting weights can increase your physical
 strength. རྒྱུད་འདེགས་སྦྱོང་བ་དང་རྩལ་ཆེ་ལྷོད་ཀྱི་ལུས་སྤོབས་རྒྱས་ཟུག།
 ལུས་སེམས། body and mind, physical and mental || Good physical and
 mental health are important to a feeling of well-being.
 ཚོར་བ་སྦྱིད་པོ་ཡོང་བར་མཚོན་ན་ལུས་སེམས་ཀྱི་བདེ་བར་ནི་གལ་ཆེ།
 ལུས་སློག་ life || Someone should save that drowning man's life.
 མི་ཞིག་གིས་རྒྱལ་འཕེམ་པའི་སྐྱེས་པ་དེའི་ལུས་སློག་སྦྱོབ་འོས།
 ལེ་བར། kilometer || It is about a kilometer from here to the train station.
 འདི་ནས་མེ་འཁོར་ས་ཚོགས་དབར་ཕལ་ཆེར་ལེ་བར་གཅིག་ཡོད།
 ལེ་ཚན། section, chapter || I wrote one chapter of that book.
 ངས་དཔེ་ཆ་དེའི་ལེ་ཚན་གཅིག་བྲིས།
 ལེ་ལོ། laziness || Laziness will not lead to success. ལེ་ལོ་ལས་རྒྱལ་ཁའི་འབྲུང།
 ལེ་ལོ་ཙན། lazy || Lazy people rarely get rich. མི་ལེ་ལོ་ཙན་ལྷན་པོར་འཇུག་བརྟུང།
 ལེ་ལུ། chapter || I didn't understand this chapter. ངས་ལེ་ལུ་འདི་ལ་གོ་བམི་ལོན།
 ལེ་གས། good || This situation is very good for me.
 གནས་བབ་འདི་ང་ལ་མཚོན་ན་ཉ་ཅང་ལེ་གས།
 ལེ་གས་སྐྱིས། gift, award || The gift was small but she appreciated it.
 ལེ་གས་སྐྱིས་རྒྱུད་རུང་ཁོ་ཚོས་དེ་ལ་དག་འཚོས་བྱས།
 ལེ་གས་འགྲུབ། accomplishment, fulfillment || The accomplishment of what
 he had set out to do made him famous.
 ཁོའི་དམིགས་དོན་ལ་ལེ་གས་འགྲུབ་བྱུང་ནས་ཁོ་ལ་མིང་གྲགས་རྒྱས།
 ལེ་གས་སྐྱིག་ co-ordination || Co-ordination between different offices is
 important for the work unit to be efficient. ལས་ཁུངས་འཛོལ་བར་ལྷན་པར་གཏོར་
 བར་གཞུང་སྐྱབས་ཁའི་འདྲ་བའི་བར་ནས་ལེ་གས་སྐྱིག་བྱེད་རྒྱུ་ནི་གལ་ཆེ།
 ལེ་གས་བཅོས། improvement || Improvement is needed to make the factory
 more efficient. བཅོས་གྲུའི་ལས་ཚོད་ཇི་རྒྱས་སུ་གཏོར་བར་ལེ་གས་བཅོས་ཤིག་བྱེད་དགོས།

ལོ་མ། leaf || He drew a picture of a leaf. ཁོས་ལོ་མའི་རི་མོ་ཞིག་བྲིས།

ལོ་ཚུ། translation || The translation of this book is not as good as I expected. དཔེ་ཆ་འདིའི་ལོ་ཚུ་ནི་ངའི་བསམ་ཚོད་ལས་སྐྱུག་པོ་འདུག།

ལོ་ཚུ་བ། translator || He works as a Tibetan-Chinese-English translator. ཁོས་བོད་རྒྱ་དབྱིན་གྱི་ལོ་ཚུ་བའི་ལས་ཀ་བྱུང།

ལོ་ལྷན། ¹time; ²year and month || ¹Now that the hard time has passed, our lives are better. ད་ལྟ་དཀའ་ཚོགས་ཆེ་བའི་ལོ་ལྷན་བཞུད་སོང་བས། ང་ཚོའི་འཚོ་བ་ངེ་ལེགས་སུ་སོང།

²Please tell me the year and month in which you were born. ང་ལ་ཁྱོད་སྐྱེས་པའི་ལོ་ལྷན་ཤོད།

ལོ་ཡུན། period || The period after Liberation has seen many Tibetans educated. བཅོམ་འགོ་ལ་རྗེས་ཀྱི་ལོ་ཡུན་ནང་བོད་མི་མང་པོ་ལ་སློབ་གསོ་བྱས།

ལོ་རིམ། grade || I'm in Grade Three. ང་ནི་ལོ་རིམ་གསུམ་པ་ཡིན།

ལོ་ལེགས། bumper harvest || Good weather meant a bumper harvest. གམ་ལྷན་བཟང་བོས་ལོ་ལེགས་ལོན་པ་མཚོན།

ལོ་ལོན། ¹to age; ²aged, senior || ¹Every human being ages. མི་ཚང་མ་ལོ་ལོན་འགྲོ།

²The senior members of our village met for a party yesterday. ང་ཚོའི་སྡེ་བའི་ལོ་ལོན་ཚང་མ་ཁ་སང་སྡོམ་ཚོགས་ལ་འཚོགས།

ལོ་གསར། new year || I will stay at home during the Lunar New Year holiday period. ལུགས་རྗེས་ལོ་གསར་གྱི་གནང་བའི་སྐབས་སུ་ང་རང་ཁྱིམ་དུ་སྡོད་རྒྱུ་ཡིན།

ལོ་རྒྱུ་བོ། whole year || I went to school for only nine months, not the whole year. ང་སློབ་གླེང་རྒྱ་དགུ་ལ་སོང་བ་ཙམ་ལས་ལོ་རྒྱུ་བོར་མ་སོང།

ལོ་ག། ¹to return, to come/go back; ²to fall down || ¹Please come back and visit us again. ཕྱིར་ལོ་ག་ནས་ང་ཚོ་ལ་ཡང་བསྐྱར་མཇལ་བར་གྱིས། ²That old house will fall down soon. ཁང་བ་རྗེས་བའི་མི་འགྲུངས་པར་ལོ་ག་རྒྱུ་རེད།

ལོ་ག་ལྟ། heretical view || I don't agree with your heretical view. ང་ཁྱོད་ཀྱི་ལོ་ག་ལྟ་ལ་མི་འཇུག།

ལོ་ག་སློང། reactionary, perverted action || Your views are reactionary and few people will accept them. ཁྱོད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ནི་ལོ་ག་སློང་ཡིན་པས་དང་ལེན་བྱེད་མཁམ་དགོན།

ལོ་ག་སློང་པ། reactionary || He called anyone who didn't agree with him a reactionary. ཁོས་ཁོ་དང་མི་འཇུག་པ་ཚང་མ་ལོ་ག་སློང་པར་བརྗེས།

ལོ་ག་ཚོང། black market || He sold gold on the black market. ཁོས་གསེར་གྱི་ལོ་ག་ཚོང་བརྒྱུ་བ།

ལོ་ག་གཡེམ། sexual perversion, adultery || She divorced her husband on the grounds of adultery. ཁྱོ་གསལ་ལོ་ག་གཡེམ་སླུང་པ་ལ་རྒྱུན་བྱས་ནས་ཁོ་མི་ཁྱོ་ག་དང་ཐོང།

འོགས། near, on the side of || My family lives near here, on the side of a
 river. རེད་ཚར་འདི་གའི་རྒྱ་ཐོའི་འགྲམ་དུ་ཡོད།
 འོང། (འོང། འོངས།) ¹to be enough; ²to reach (certain number) || ¹This product
 quality is high enough to satisfy the standard. ཐོན་ཇུས་འདི་དེ་སྤྱི་མཉམ་ཀ་ཚད་གཞི་ལ་
 འོང་བུལ། ²Our production has reached one thousand units a month. ར་ཚོའི་
 ཐོན་ཇུས་ཀྱི་ཚུ་རེའི་ཐོན་སྐྱེད་ཚད་གྲངས་འབོར་སྟོང་གཅིག་འོངས།
 འོང་བ། ¹blind; ²blind person || ¹If you are blind you can't see. གཤམ་ཏེ་ཚྱོད་འོང་བ་
 ཞིག་ཡིན་ཚེ་ཚྱོད་ཀྱིས་མཐོང་མི་བྱལ། ²The blind person walked with a stick. འོང་བ་དེ་
 ལག་རྟེན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོང།
 འོང་བ། bail || The bucket's rope bail broke. རྩོ་བའི་འོང་བ་བྲལ།
 འོང་འོང། seething, churning || The seething river water was as cold as ice.
 འོང་འོང་འཕྱར་བའི་གཙང་བོ་འཇུགས་པོ་དར་དང་འབྲབ་བཞིག་རེད།
 འོངས་སུ་སྤྱུད། to consume || Last year my family consumed a lot of flour and
 oil. བློན་པོ་དེད་ཚར་གིས་སྤྱེད་སྤྱོད་སྣུ་མ་མང་པོ་འོངས་སུ་སྤྱུད།
 འོན། to get, to reach, to acquire, to obtain || How much money can you
 get by working for that company?
 ཚྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཟི་དེ་ལ་བྱ་བ་ལས་ནས་སྒོར་མོ་ག་ཚོད་འོན་བུལ།
 འོབ། (འོབ། འོབས།) to get used to, to get accustomed to || I can't get used to
 the sound of the cars on the road. ར་རྒྱ་ལམ་སྟེང་གི་རླངས་འཁོར་གྱི་སྒྲིལ་འོབ་མི་བུལ།

༡

་༡ meat, flesh || I like meat better than vegetables. ར་སྟོ་ཚོད་ལས་༡་ལ་དགའ།
 ་༡སྐྱུ་མ། dried meat || Dried meat is my favorite food.
 ་༡སྐྱུ་མ་ནི་ད་ཆེས་དགའ་བའི་ཟ་མ་ཡིན།
 ་༡ཁང། meat shop || The meat shop had no beef today.
 དེ་རིང་༡་ཁང་ན་སྐྱུ་མས་༡་མེད།
 ་༡ཁྲག་ flesh and blood || My daughter is my flesh and blood.
 རའི་བུ་མོ་ནི་རའི་༡་ཁྲག་ཡིན།
 ་༡ཉེ། kinsman, blood relative || I accidentally met my kinsman in Xining
 on the street. ཟི་ལིང་གི་རྒྱ་སྐང་ནས་སྟེས་དབང་གིས་ར་རའི་༡་ཉེ་ལ་འཕྲད།
 ་༡སྟག་ ¹complete; ²certain || ¹He is a completely good man.

ཁོ་ཞི་སྐྱེས་པ་བཟང་པོ་འཕྲུག་ཅིག་ཡིན། ²I certainly need that. ང་ལ་དེ་མཁོ་བོ་འཕྲུག་ཡིན།
 ་འཕྲོག་ skin color || The sun darkens my skin. ཉི་མས་ངའི་འཕྲོག་ཇི་ནག་ཏུ་གྲོང་།
 ་འཕྲུག་ meat without fat, lean meat || I like meat without fat better than fat
 meat. ང་འཚོན་པོ་ལས་འཕྲུག་ལ་ལྷག་ཏུ་དག་ལ།
 ་འཚོ། mushroom || He cooked the big mushroom in butter and garlic.
 ཁོས་འཚོ་ཚེན་པོ་ཞིག་མར་དང་སྐྱོག་པ་གཉིས་དང་མཉམ་དུ་གཡོས།
 ་འཚོ། love, concern, affinity || Love is a strong emotion.
 ་འཚོ་བཞི་ཚོར་བ་དྲག་པོ་ཞིག་ཡིན།
 ་འཚོ། love, fondness || Parents have much love for their children.
 ཕ་མ་རང་གི་བུ་ཕྱག་ལ་འཚོ་བཞི་ཚོ།
 ་འག་ཟུག། carnivorous || A lion is a carnivorous animal. སེང་གེ་ཞི་འག་ཟུག་ཞིག་ཡིན།
 ་འཁྲོན་པ། fresh meat || Fresh meat tastes better than old meat.
 ་འཁྲོན་པ་འཁྲིང་བ་ལས་ཞིས།
 ་འལ། revenge || A common proverb says ‘Revenge is sweet.’
 གཏམ་དེ་རྒྱགས་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་‘འལ་ན་ནི་མངར་མོ་ཡིན་’ཟེར།
 ་འལ། fatness of livestock || With a single glance the buyer could guess
 the fatness of the livestock. ཉི་མ་འཇོག་དེས་བཟླས་མ་ཐག་ཏུ་ཕྱགས་ཟོག་གི་འལ་འཁྲོན་པ་ཐུབ།
 ་འལ། deer || A deer ran across the road. ་འལ་ཞིག་ལས་སྐྱོང་ནས་འཕྲེད་དུ་བརྒྱགས།
 ་འག་པོ། intimate friend || My intimate friend and I went to a movie
 together. ངའི་འག་པོ་དང་ངེད་གཉིས་མཉམ་དུ་སྐྱོག་བརྒྱན་ལ་བཟུང་བར་སོང་།
 ་འག་ཚང། dwelling || Their dwelling is a tent. ཁོ་ཚོའི་འག་ཚང་ནི་སྐྱུ་གུར་ཞིག་ཡིན།
 ་འགས། wordplay || He likes to tease people through wordplay.
 ཁོས་འགས་བཤད་ནས་མི་རྣམས་ལ་ཀུ་རེ་རྩེ་བར་དག་ལ།
 ་འད། ¹comb; ²to comb || ¹Where did I put my comb? ངས་རང་
 གི་སྐྱོ་འད་གང་ལ་བཞག་ཐུག། ²I comb my hair every morning. ཉིན་རེའི་ཞོགས་པར་
 ངས་རང་གི་སྐྱོ་འད།
 ་འད། ¹patch; ²difference; ³influence || ¹The blacksmith made a metal
 patch for the saddle. མགར་བས་སྐྱ་ལ་ལྷུགས་འད་ཞིག་བརྒྱབ། ²Can you tell the
 difference between good and bad? རྒྱུད་ཀྱིས་བཟང་དན་གྱི་འད་འབྲེད་ཐུབ་བཅ། ³Oral
 Tibetan has a strong influence on spoken Chinese in Qinghai. རོད་སྐད་
 ཀྱིས་མཚོ་ལྗོན་གྱི་རྒྱ་སྐད་ལ་འད་ཚེན་པོ་ཞིག་བཏང་ཡོད།
 ་འད་འབྲེད། to distinguish, to differentiate || I can’t distinguish one brother
 from the other. ངས་སྐྱོན་ལ་གཉིས་ཀ་འད་འབྲེད་མི་ཐུབ།
 ་འད་སྐྱུར། comparison || A comparison of English and Tibetan shows that

འཛིན་སྐྱེ། wooden statue || He put the wooden Buddha statue near the window. ཁོས་སངས་རྒྱལ་གྱི་འཛིན་སྐྱེ་དེ་དྲ་མའི་འོག་གསུ་བཞག།
 འཛིན་ཁང། wooden house || The wooden house caught fire and burned. འཛིན་ཁང་དེ་མེ་ལ་འོང།
 འཛིན་ཆ། timber, lumber || The new temple required a lot of timber. དགོན་པ་གསར་བའི་ལ་འཛིན་ཆ་མང་བོ་དགོས།
 འཛིན་ཏོག། fruit || Is this fruit a strawberry? འཛིན་ཏོག་འདི་ནི་འབྲི་ཏ་ས་འཛིན་ཡིན་ནམ།
 འཛིན་རྟ། cart || The cart was made of wood. འཛིན་རྟ་དེ་འཛིན་ལས་གྲུ་བ།
 འཛིན་རྗེས། tree || The tree blew over in the high wind. འཛིན་རྗེས་དེ་དྲག་པོ་རླུང་ལ་བསྐྱོད།
 འཛིན་འབྲས། fruit || An apple is a fruit. ཀུ་ཤུ་ནི་འཛིན་འབྲས་འི་གཞི་ཡིན།
 འཛིན་བཟོ། carpentry || After he learned carpentry he got a lot of small jobs making things for various families. ཁོས་འཛིན་བཟོ་བསྐྲུན་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཚང་མང་བོ་ལ་དངོས་པོ་སྣ་ཚོ་གསལ་ལས་རྒྱུ་འི་བྱ་བ་ཚུགས་ཅི་གཞི་ལ་བྱོབ།
 འཛིན་བཟོ་བ། carpenter || The carpenter made a new wooden chest for our family. འཛིན་བཟོ་བ་དེས་དེ་དེ་ཚང་ལ་འཛིན་སྣོད་གསར་བཞག་ལས།
 འཛིན་ལེབ། board, plank || This plank is made of pine. འཛིན་ལེབ་འདི་ནི་གསོམ་འཛིན་ལས་བཟོས།
 འཛིན་སོབ་སོབ། spongy wood || This spongy wood is not good quality. འཛིན་སོབ་སོབ་འདི་འི་རྒྱ་སྐྱེས་མི་བཟང།
 འཛིན་ཏུ། very || He is very tall. ཁོའི་གཟུགས་འཛིན་ཏུ་མཐོ།
 འཛིན། to be lucky, to be auspicious || I want to be lucky all my life. དེའི་ཚོ་ཐོག་ལ་ངས་ང་རང་བཟུང་འཛིན་པར་འདོད།
 འཛིན་བཞེད། congratulation word || Congratulations on the birth of your son! ཁྱོད་ཀྱི་བུ་ལྷན་སྐྱེས་པར་འཛིན་བཞེད་འབུལ།
 འཛིན་ཚིག། word of congratulation || Congratulations on your marriage! ཁྱོད་ཀྱི་གཉེན་སྲིག་ལ་འཛིན་ཚིག་འབུལ།
 འཕྲག་བ། juniper || Juniper trees grow on mountains. རི་མགོ་ནས་འཕྲག་པའི་རྫོང་བོ་སྐྱེ།
 འཕྲག་སྤུང་། strength, power || His voice has a lot of strength. ཁོའི་སྐད་ལ་འཕྲག་སྤུང་བོ་ལྡན།
 ལྷན་ལྷན། The wind blew with great power. རླུང་འཕྲག་སྤུང་བོ་སྤུང་གི་ལྷན་ལྷན། His poetry has power. ཁོའི་སྐད་རྒྱ་ལ་འཕྲག་སྤུང་བོ་ལྡན།
 འཕྲག་སྤུང་བོ། strong, powerful || The powerful wind blew away our tent. རླུང་དྲག་པོ་སང་ཚོའི་སྐྱ་གུར་སྐྱར། That monk has a powerful voice. བཅོན་པ་དེ་ལ་སྐད་གདངས་འཕྲག་སྤུང་བོ་ལྡན།
 འཕྲག་སྤུང་། influence, effect || Buddhism has much influence on Tibetans.

བད་བསྟན་ཚེས་ལྷགས་ཀྱིས་བོད་མི་ལ་ལྷགས་རྒྱུན་ཚུན་པོ་བཟོས།
 ལྷགས་བསྟན། implication || Have you thought about the implication of your
 actions? ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷགས་བསྟན་ལ་འདད་བརྒྱབ་བཅ།
 ལྷགས་སྦྱོན། strengthening, reinforcing || Teachers are strengthening their
 students' knowledge. དགོ་རྒྱུན་ཀྱིས་སྒྲོབ་མའི་ཤེས་བྲལ་ལྷགས་སྦྱོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད།
 ལྷད། to slip || I slipped on the ice and broke my hip. ང་དང་ཐོག་ནས་ལྷད་དེ་རང་གི་
 དེ་ཕྱི་མགོ་བཅགས།
 ལྷན་པགས། peel, skin || I never eat apple peel. ངས་ཀྱང་ལྷའི་ལྷན་པགས་ནམ་ཡང་མི་ཟ།
 ལྷབ། (བ་ལྷབ། བ་ལྷབས། ལྷབས།) to whisper || Don't whisper, speak loudly.
 རྒྱུད་ཚུལ་ལྷབ་ལྷབ་ཏུ་མིན་པར་མཐོན་པོར་ཤོད།
 ལྷབ་ལྷབ། whispering || I can't hear what you are whispering.
 ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷབ་ལྷབ་ཏུ་ཤོད་བཞིན་པ་དེ་ངས་གོ་མི་བྱུབ།
 ལྷབས། sheath, case || I put my knife into a leather sheath.
 ངས་རང་གི་གླིང་ལྷབས་ལ་བཅུག།
 ལྷད། ravine || Junipers grow in that ravine. ལྷག་སྒོང་ལུང་ལྷད་དེ་ནས་སྐྱེ།
 ལྷར་མ། ¹striped; ²corduroy || ¹I bought a pair of striped trousers. ངས་རྟེན་སྐྱེས་
 ལྷར་མ་ཚུ་གཅིག་ཉེས། ²I wear corduroy trousers in winter. ངས་དགུ་ཁྲ་ཁར་རྟེན་སྐྱེས་
 ལྷར་མ་སྐྱེན།
 ལྷལ། remain, track, trace, anything left behind || What will remain after
 we die? ང་ཚོ་ཤི་རྗེས་རྗེས་ལྷལ་ཅི་ཞིག་ཡོད།
 ལྷལ་རྒྱུན། heritage, inheritance, legacy || Every culture has a heritage that
 needs to be preserved. རིག་གནས་སེམས་ལ་སྤང་འཛིན་བྱེད་དགོས་པའི་ལྷལ་རྒྱུན་རེ་ཡོད།
 ལྷལ་འཛིན། inheritance || After your parents die, what will be your
 inheritance? ཁྱོད་ཀྱི་ཡབ་ཡུམ་འདས་རྗེས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་ལྷལ་འཛིན་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།
 ལྷལ་འཛིན་མཁུན། successor, heir || The king's son will be his successor.
 རྒྱལ་སྐུ་སྐུ་ལ་བོདི་ལྷལ་འཛིན་མཁུན་ཡིན།
 ལྷད། fat || The sheep gained a lot of fat after the grass grew well.
 རྩ་མགོ་རྒྱས་པ་བཟང་ཚོ་ལྷག་ལ་ཤ་ལྷད་ཚེན་པོ་རྒྱས།
 ལྷད་ལྷགས། strength, power, force || The wrestler's strength is sufficient to
 overpower all his opponents.
 སྐྱེ་ག་མཁུན་དེ་ལ་ཁོང་གི་འབྲེལ་ཡ་ཚང་མ་ལས་རྒྱལ་བའི་ལྷད་ལྷགས་ཡོད།
 ལྷལ། crystal, glass || The glass in the windows was broken by boys
 throwing rocks. བྱིས་པ་ཚོས་རྩོལ་པ་ངས་རྒྱུ་ཁུང་གི་ལྷལ་རྩ་མཁུན་བཅགས།
 ལྷལ་སྐོ། glass || I bought a new piece of glass for the broken window.

- ངས་སྐེའུ་ཁུང་ཆག་པོ་ལ་ཤེལ་སྐོལ་བའོ་གསལ་བ་ཞིག་ཉོ་སྤྱོད་སྟེ།
 ཤེལ་དམ་ལ་bottle || Do you want a bottle of beer?
 ཁྱོད་ལ་བླ་ཆར་ཤེལ་དམ་གང་དགོས་མཁུ་སྟེ།
 ཤེལ་མིག་ལྗོངས་ལ་Wearing eyeglasses is troublesome.
 ཤེལ་མིག་ལྗོངས་ལ་ཉི་དཀའ་ལས་ཤེལ་རེད།
 ཤེལ་ལ་to know, to understand || I understand what you are saying.
 ཁྱོད་ཀྱིས་སྐད་ཆ་ཅི་བཤད་བཞིན་པ་ངས་ཤེས་ཡོད།
 ཤེས་རྒྱ། knowledge || The lama has a profound knowledge of
 Buddhism. ལྷ་མ་དེ་ལ་ནང་བསྟན་གྱི་ཤེས་རྒྱ་ཟབ་མོ་ཡོད། He has much knowledge of
 Tibetan traditions. བོད་ཀྱི་སྐོལ་རྒྱུན་གྱི་སྐོར་ནས་ཁོ་ལ་ཤེས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད། What
 knowledge do you have about this local area? ཡུལ་རྩྭ་གསལ་འདི་ལྟོར་ནས་ཁྱོད་ལ་
 རྒྱུ་སྐོར་ལོན་ཅི་ཚམས་ཡོད།
 ཤེས་རྟོགས། understanding, comprehension || What is your students' English
 comprehension level? ཁྱོད་ཀྱི་སྐོར་མའི་དབྱིན་ཡིག་གི་རྟོགས་རྒྱ་ཆུ་ཚོད་ཅི་འདྲ་ཡིན། I am
 beginning to have a greater understanding of life. ངས་འཚོ་བའི་དོན་སྣེར་
 རྟོགས་འགོ་བརྒྱུ་མས་སོང།
 ཤེས་ལྡན། learned, intelligent || The learned teacher had many famous
 students. དགོ་ཆེན་ཤེས་ལྡན་དེ་ལ་སྤོབ་མ་གྲགས་ཅན་མང་བོ་ཡོད།
 ཤེས་པ། consciousness, knowledge || How long does it take to obtain much
 knowledge? ཤེས་པ་ཆེན་པོ་འཕྲོག་པར་དུས་ཡུན་ག་ཚོད་དགོས།
 ཤེས་བྱ། knowledge || How much knowledge do you have of American
 history? ཡ་མའི་ཁའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐོར་ནས་ཁྱོད་ལ་ཤེས་བྱ་ཅི་འདྲ་ཡོད། What is your
 knowledge of English? ཁྱོད་ཀྱི་དབྱིན་ཡིག་གི་ཤེས་བྱ་འི་ཚད་ཅི་འདྲ་ཡིན།
 ཤེས་དམན། ignorant, lowbrow || That book only appeals to lowbrow
 tastes. དེའི་ཆ་དེ་ཤེས་དམན་དགའ་གི་ཁམས་ཁོ་ན་ལ་མཐུན།
 ཤེས་ཡོན་ཅན། intellectual || He is an intellectual, although he has received
 little formal schooling.
 ཁོ་ལ་དངོས་གཞི་སྤོབ་གསོ་བྱུང་ཅི་མ་ལས་མ་ཐོབ་ཟུང་ཁོ་ཞི་ཞེ་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཞིག་རེད།
 ཤེས་རབ། wisdom || I question your wisdom in making this decision. བཟུང་ལ་
 འདི་གཅོད་པའི་ཐོག་ནས་ང་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མཁོ། ‘Wisdom’ is the opposite of
 ‘ignorance.’ ‘ཤེས་རབ་’ཞེ་སྐོར་མཁོ་པའི་ལྟོགས་ལོན།
 ཤེས་རབ་ཅན། genius || The genius math professor was often impatient with
 his students. ཕྱིས་རིག་མཁས་ཅན་གོ་ཆེན་ཆེན་མོ་དེ་ཁོ་ལྟོགས་མ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ངང་བྱུང་ཞིག་ཡིན།
 ཤོ། gambling || I quit gambling when I was seventeen years old. ལོ་བཅུ་

བདུན་དུས་སྐབས་ཤོ་བཅད།
 ཤོ་ལོ་ག། four lines of poetry (as a style) || Writing poetry in the style of
 four lines was more popular in the past than today.
 སྐྱེན་དག་ཤོ་ལོ་ག། འབྲི་བ་དེ་དར་སྐབས་ལས་སྡོན་ཚད་རྒྱུགས་ཆེ།
 ཤོ་རྩེད། gambling, the game of dice || Do you like gambling?
 ཁྱོད་ཤོ་རྩེད་བྱེད་པར་ཨེ་དགའ།
 ཤོ་ག། come! || Come here and hear what I have to say! འདིར་ཤོ་ག་ནས་ངས་སྐད་ཆ་
 ཅི་ཞིག་ཤོད་པར་ཉོན།
 ཤོ་ག་གྲ། paper || I put a piece of paper over the broken window.
 ངས་དྲ་མ་ཆག་པོའི་སྤོང་དུ་ཤོ་ག་གྲ་ཞིག་སྤྲ།
 ཤོ་ག་གྲ་ངས། number of pages || What is the number of pages in this book?
 དཔེ་ཆ་འདི་ལ་ཤོ་ག་གྲ་ངས་ག་ཚོད་ཡོད།
 ཤོ་ག་སྐྱམ། cardboard box || I put everything valuable that I owned in one
 cardboard box. ངས་རང་གི་རྩ་ཆེན་དངོས་པོ་ཚང་མ་ཤོ་ག་སྐྱམ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བཞག།
 ཤོ་ག་ངོས། page || Turn to page twenty. ཤོ་ག་ངོས་ཉི་ལུ་བ་ལ་ལྟོ།
 ཤོ་ག་བྲ། paper || What is paper made of? ཤོ་ག་བྲ་ནི་ཅི་ཞིག་གིས་བཟོས་པ་ཡིན།
 ཤོ་ག་བྲ། kite || The kite sailed in the sky. ཤོ་ག་བྲ་མཁའ་འདབྱེད་ལྷ་འཕུར།
 ཤོ་ག་སྐྱག། firecracker || The firecracker popped loudly.
 ཤོ་ག་སྐྱག་གི་སྐྱ་མཐོན་པོར་གྲགས།
 ཤོ་ག་ལྗེ། sheet of paper || I wrote a letter on a sheet of paper.
 ངས་ཤོ་ག་ལྗེ་ཞིག་གི་སྤོང་དུ་ཡི་གེ་ཞིག་བྲིས།
 ཤོང། to fit, to have room || Is there room for me to ride in your car?
 ཁྱོད་ཀྱི་དྲུང་ས་འཁོར་རྒྱུར་རྒྱུར་གི་ནང་དུ་ང་ཤོང་བྱེད་པར།
 ཤོང་ཚད། capacity || What is the capacity of this vat?
 རྩ་མ་འདིའི་ཤོང་ཚད་ནི་ཅི་འདྲ་ཡིན།
 ཤོ་མ། splendid attire, rich dress || He wears splendid attire during
 festivals. དུས་ཆེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཁོས་ཤོ་མ་བྲས།
 ཤོ་མ། (བཞག་མ། བཞག་མ། ཤོ་མས།) to exhibit, to display || The paintings will be
 exhibited next week. སྐྱེ་ཆོན་རི་མོ་དེ་གཟའ་འཁོར་རྗེས་མར་བཞག་རྒྱ་རེད།
 ག་གག། (ག་གག་ག་གགས། ག་ཤོག) to cut through, to cleave || The sharp knife
 quickly cut through the cloth. གི་རྩོན་པོ་དེས་ངས་དེ་རྒྱུར་མོར་ག་གགས།
 ག་གགས་བཅོས། operation || When will your father's heart operation take
 place? ཁྱོད་ཀྱི་ཨ་པའི་སྤོང་ལ་ག་གགས་བཅོས་ནམ་ཚོད་བྱེད་རྒྱུ་རེད།
 ག་གམ་དུ། below || You must remember the three points mentioned below.

ག.ཤམ་དུ་གྲིང་བའི་གནད་དོན་གསུམ་ཚྲོད་ཀྱིས་ངེས་པར་དུ་ཡིད་ལ་འཛིན་དགོས།
 ག.ཤམ་གསལ། listed below, cited below || The references for my article are
 cited below. དའི་རྩོམ་ཡིག་གི་ཟུར་ལྟའི་དབུད་གཞི་དེ་ག.ཤམ་གསལ་དུ་བཀོད་ཡོད།
 ག.ཤར་སྐྱུང། exercise || Did you do this English exercise?
 དབྱེན་ཡིག་གི་ག.ཤར་སྐྱུང་འདི་ཚྲོད་ཀྱིས་བྲིས་སམ།
 ག.ཤལ། (ག.ཤལ། བ.ཤལ། ག.ཤོལ།) to rinse || After I rinsed my mouth I went to
 bed. དས་རང་གི་ཁ་བ.ཤལ་ཇེས་ཉལ་དུ་སོང།
 ག.ཤིན་ཇེ། Lord of the Dead || This book has several stories about the Lord
 of the Dead. དཔེ་ཆ་འདིའི་ནང་དུ་ག.ཤིན་ཇེའི་གཏམ་རྒྱུད་འགའ་ཡོད།
 ག.ཤིན་པོ། ¹fertile; ²dead, deceased || ¹This is a fertile field. འདི་ནི་ས་ཞིང་ག.ཤིན་པོ་
 ཞིག་རེད། ²The dead man was buried yesterday. ག.ཤིན་པོ་དེ་ཁ་སང་དུར་ལ་སྐྱས།
 ག.ཤེབ། (བ.ཤེབ། བ.ཤེབས། ག.ཤེབས།) to parallel, to be in close contact || I would like
 to be in close contact with you for the next few months.
 བེངས་ཇེས་མའི་ཚུ་འགའི་ནང་དུ་ཚྲོད་དང་ག.ཤེབ་ནས་བསྐྱེད་འདོད།
 ག.ཤེས། nature, character || The nature of man is evil and good.
 མི་ག.ཤེས་ལ་བཟང་དན་གཉིས་ཀ་ལྡན།
 ག.ཤེས་ཀ། character, personality || Please tell me about your personality.
 ཚྲོད་ཀྱི་ག.ཤེས་ཀའི་སྐོར་དལ་འོད་དང།
 ག.ཤེས་རྒྱུད། personality || Personality is formed in childhood.
 ག.ཤེས་རྒྱུད་ནི་བྱིས་པའི་དུས་ནས་ཆགས།
 ག.ཤེས་ངན། bad character || As soon as people learned of his bad character,
 they did not want to be friends with him.
 མི་རྣམས་ཀྱིས་ཁོའི་ག.ཤེས་ངན་ཤེས་མ་ཐག་ཁོ་དང་གྲོགས་པོ་བྱེད་མ་འདོད།
 ག.ཤེས་དང། upright, honest || He's not honest, he's dishonest.
 ཁོ་ནི་མི་ག.ཤེས་དང་ཞིག་མ་ཡིན་པར་གཡོ་སྐྱུ་ཅན་ཞིག་རེད།
 ག.ཤེས་སྐྱོད། behavior || I don't approve of your rude behavior.
 དས་ཚྲོད་ལ་ག.ཤེས་སྐྱོད་རྩུབ་མོ་འཛིན་དུ་མི་འཇུག།
 ག.ཤེས་བཟང། good character || My friend has a good character.
 དའི་གྲོགས་པོ་ལ་ག.ཤེས་བཟང་ཞིག་ལྡན།
 ག.ཤེས་ལུགས། character || I don't like his character. དེ་ཁོའི་ག.ཤེས་ལུགས་ལ་མི་དགལ།
 ག.ཤུ། (བ.ཤུ། བ.ཤུས། ཤུས།) to peel, to pare || Help me peel these apples.
 དལ་ཀུ་ཤུ་འདོད་དག་གི་ཤུན་པགས་ག.ཤུ་རོགས་ཀྱིས།
 ག.ཤུར། (བ.ཤུར། བ.ཤུར། ག.ཤུར།) to whittle || When I have nothing to do, I like to
 whittle little wooden figures.

ང་ལ་ལས་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་དུས། ངས་ཤིང་སྐྱེ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་ལྷན་འདོད།
 ག་ཞེ་ག་ཞེ་ scolding || Her scolding started the minute he came home from
 work. ཁོ་མོ་ལས་རྒྱ་ལ་ལས་ལྱིར་ཁྱིམ་དུ་ལོག་མ་ཐག་དུ་ཁོ་ལ་ག་ཞེ་ག་ཞེ་ག་ཏོར་འགོ་བརྒྱུ་མས།
 ག་ཞེ་གས། ¹to go; ²to die || ¹The leader went home. འགོ་ཁྲིད་དེ་ཡུལ་ལ་ག་ཞེ་གས། ²She
 died earlier this year. ཁོ་མོ་ད་ལོ་ལོ་སྔོན་ལ་ག་ཞེ་གས།
 ག་ཞེར་ལྷ། liquid || Water is a liquid. རྒྱ་ཞི་ག་ཞེར་ལྷ་ཡིན།
 ག་ཞེར་གཟུགས། liquid, fluid || Milk is a liquid. འོ་མ་ཞི་ག་ཞེར་གཟུགས་ཡིན།
 ག་ཞོ (ག་ཞོ་ག་ཞོས།) to form an erosion ditch || The heavy rain is forming an
 erosion ditch down the hill. ཚར་རྒྱུ་དགའོས་ས་ག་ཞོས་ནས་རི་ལ་གྲོག་མོ་རྩུ།
 ག་ཞོག་ག། township || What township are you from? ཁྱོད་ཞི་ག་ཞོག་ག་གང་ནས་ཡོང།
 ག་ཞོག་པ། wing || One of the bird's wings hit the electrical line.
 བྱུ་དེའི་ག་ཞོག་པ་ཡ་གཅིག་གྲོག་སྐྱེད་ལ་བོག།
 ག་ཞོང། (བ་ཤང། བ་ཤངས། ག་ཞོངས།) to take out || I took the knife out of its sheath.
 ངས་གྱི་ལུངས་ལས་གྱི་བ་ཤངས།
 ག་ཞོངས། low-lying place || That low-lying place is very wet.
 ག་ཞོང་ས་དེ་བརྒྱན་ཅ་ཅང་ཆེ།
 བ་ཤག་པ། remorse || He felt much remorse for his mistake.
 ཁོས་ཁོའི་ནོར་འཚུག་ལ་བ་ཤག་པ་ཆེན་པོ་བྱས།
 བ་ཤང་གཅིན། urine || His urine had turned very yellow because of his illness.
 ཁོ་ལ་ན་ཚོ་བྱུང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཁོའི་བ་ཤང་གཅིན་ཅ་ཅང་སེར་པོར་གྱུར།
 བ་ཤང། to say, to tell || I will tell you again. ངས་ཁྱོད་ལ་འོར་གྱིས་ཤོད་རྒྱ་ཡིན།
 བ་ཤང་རྒྱུན། legend, tale || There is a legend about that mountain.
 རི་པོ་དེའི་རྒྱུར་ལ་བ་ཤང་རྒྱུན་ཞིག་ཡོད།
 བ་ཤང་ལུགས། the way of talking || I don't like his way of talking.
 ང་ཁོའི་བ་ཤང་ལུགས་ལ་མི་དགའ།
 བ་ཤང་རྒྱུ་ལ། ¹hearsay; ²the way of saying || ¹I don't know if it is true or not,
 it's only hearsay. དེ་ནི་བ་ཤང་རྒྱུ་ལ་ཅོམ་ཡིན་པ་ལས་ངས་དེ་བདེན་མིན་མི་ཤེས། ²Her way of
 saying things is very convincing. ཁོ་མོའི་བ་ཤང་རྒྱུ་ལ་དེ་ནི་ཡིད་ཆེས་འོས་པ་ཞིག་རེད།
 བ་ཤམས་སྟོན། exhibit, display || The museum's latest exhibit is of Tibetan
 paintings. བ་ཤམས་སྟོན་ཁང་གི་ཆེས་མཇུག་མཐའའི་བ་ཤམས་སྟོན་ནི་བོད་ཀྱི་བྱང་གའི་རྒྱུར་ཡིན།
 བ་ཤམས་སྟོན་ཁང། museum || The museum is now closed.
 བ་ཤམས་སྟོན་ཁང་དེ་ད་ལྟ་སྐོབ་བརྒྱུ་བ་ལྷོག།
 བ་ཤམ། (བ་ཤམ། བ་ཤམ། ཤོས།) to kill, to slaughter || I will kill this sheep
 tomorrow. ངས་སང་ཉིན་ལུག་འདི་བ་ཤམ་རྒྱུ་ཡིན། We will kill a yak tomorrow.

སང་ཉིན་ང་ཚོས་སྐྱམས་གཅིག་བཤའ་རྒྱུ་ཡིན།
 བཤའ་ནད། diarrhea || I've had diarrhea for two days and I feel very weak.
 ང་ལ་བཤའ་ནད་བྱུང་ནས་ཉིན་གཉིས་འགོར་བས་ངའི་སྟོབས་ལྷགས་ཟད།
 བཤའ་ར། slaughter house || This slaughter house is operated by people
 from the city. བཤའ་ར་ལ་གྲོང་ཁྱེར་ནས་ཡོང་བའི་མིས་དོ་དམ་བྱེད།
 བཤེག་གཏོར། destruction, demolition || The destruction of the old buildings
 required six weeks. ཁང་བརྗེས་སྐྱོད་བཤེག་གཏོར་བྱེད་པ་ལ་གནའ་འཁོར་དྲུག་དགོས་བྱུང།
 བཤུ་གཞིག་exploitation || The exploitation of the workers was criticized.
 བཟོ་བའལ་བཤུ་གཞིག་བྱས་པར་སློན་བཟོད་ཐེབས།
 བཤོར། decking, dressing up || Dressing up for the party required a lot of
 time. སློཚོགས་ལ་བཤོར་བྱེད་པར་དུས་ཚོད་མང་བོ་དགོས་བྱུང།
 བཤོལ། (བཤོལ། བཞོལ། བཞོལ།) ¹to postpone, to delay; ²to retreat || ¹I will have to
 postpone tomorrow's meeting. ངས་སང་ཉིན་གྱི་གོ་སྐབས་མཉམ་མཉམ་ཕྱིར་བཤོལ་དགོས། ²We
 are defeated and must retreat. ང་ཚོ་ཕམ་པས་ངེས་པར་དུ་ཕྱིར་བཤོལ་དགོས།

ས།

ས། soil, land, earth || This soil is infertile. ས་འདི་ནི་གཤམ་ཉེ་བོ་མིན།
 ས་ཁམས། geography || The geography of Qinghai is characterized by high
 mountains. མཚོ་ལྗོན་གྱི་ས་ཁམས་ལ་རི་མཐོན་པོའི་རྟགས་མཚན་ཆེ།
 ས་ཁམས་རིག་པ། geography (science of) || I studied geography last semester.
 སློབ་སྐབས་ལྔ་པ་མར་ངས་ས་ཁམས་རིག་པ་སླུངས།
 ས་ཁུལ། region, zone || Hawaii is in a sub-tropical zone. ཞབེ་དབྱིན་ཚེ་ཁུལ་བར་
 མར་གནས་པའི་ས་ཁུལ་ཡིན།
 ས་ཁོངས། territory || The territory of Qinghai is very large.
 མཚོ་ལྗོན་གྱི་ས་ཁོངས་ནི་རྒྱ་ཏུ་ཅང་ཆེ།
 ས་ཁྲིམ། land area || The land area of Yulshul is 267,000 square kilometers.
 ཡུལ་ལུ་གྱི་ས་ཁྲིམ་ནི་སྟོལ་གྲུ་བཞི་མ་འབྲམ་གཉིས་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་བདུན་ཡིན།
 ས་ཁ། map || We have a map of China on our classroom wall.
 ང་ཚོའི་འཛིན་གྲུའི་གྲང་ངོས་སུ་ཀུང་ལོའི་ས་ཁ་ཞིག་ཡོད།
 ས་འགྲུལ། earthquake || The earthquake killed eighteen people.
 ས་འགྲུལ་གྱི་ཁོད་ནས་མི་བཅོ་བརྒྱུད་འདས།

ས་ཚོད། uncultivated land || South of the village there is much uncultivated land. ལྷོ་བའི་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་ས་ཚོད་ཚེན་པོ་ཞིག་ཡོད།

ས་རྒྱ། land area || Inner Mongolia Autonomous Region in China has a very large land area. གུང་གོའི་ནང་སོག་རང་སྐྱོད་ལྗོངས་ལ་ས་རྒྱ་ཚེན་པོ་ཞིག་ཡོད།

ས་བཅད། chapter, section || Have you finished reading Chapter Six? རྒྱུད་ཀྱིས་ས་བཅད་དུག་པ་བཟླས་ཨེ་ཚར།

ས་བཟུང། fertility of the soil || The fertility of the soil here is very low. འདི་གའི་ས་བཟུང་ནི་ཉ་ཅང་ཞུན།

ས་ཆ། place, land || What place are you from? རྒྱུད་ནི་ས་ཆ་གང་ནས་ཡོད།

ས་མུ། water and earth, the natural environment || Mankind should respect the natural environment. མིའི་རིགས་ཀྱིས་ས་མུ་ལ་བརྩེ་མཐོང་བྱེད་འོས།

ས་གཏེར། mineral || Gold is a valuable mineral. གསེར་ནི་གཏེར་ཁ་རྩ་ཚེན་ཞིག་ཡིན།

ས་རྟགས། landmark || There was no landmark to tell us where we were. ང་ཚོ་གནས་གང་ན་ཡོད་པ་སྟོན་བྱེད་ས་རྟགས་མེད།

ས་སྟོང། uninhabited area || We saw no people or animals in the vast uninhabited area. ང་ཚོས་ས་སྟོང་དེ་རུ་མི་དང་རི་དྭགས་གཅིག་ཀྱང་མ་རིག

ས་མཐའ། remote area || He comes from a remote area. ཁོ་ནི་ས་མཐའ་ཞིག་ནས་ཡོད།

ས་གདམ། floor carpet || I bought a red floor carpet yesterday. ཁ་སང་ངས་ས་གདམ་དམར་པོ་ཞིག་ཉོས།

ས་བདག། landowner || He rents land, he's not a landowner. ཁོས་ས་ཞིང་གྲུ་བ་ལས། ཁོ་ནི་ས་བདག་ཅིག་མིན།

ས་རྒྱུ། dust || Dust covered the books. དཔེ་ཆ་ས་རྒྱུ་ལ་བུམས།

ས་རྩ། earth and rock || Earth and rock tumbled down the mountain. རི་སྟེང་ནས་ས་རྩ་འགྲིལ།

ས་གནས། locality, region || That locality is famous for its fruit. ས་གནས་དེ་ཉིང་ཏིག་ལ་བརྟེན་ནས་མི་དུ་གྲགས།

ས་སྐྱུ། petroleum, oil || Oil was found on his land and he became rich. ཁོའི་ས་ཐོག་ནས་ས་སྐྱུ་སྟེང་ནས་ཁོ་ལྷག་པོར་གྱུར།

ས་ཕྱོགས། ¹direction; ²local affinity || ¹In what direction should I go? ངས་ཕྱོགས་གང་ལ་འགྲོ་དགོས། ²He has a strong sense of local affinity. ཁོ་ལ་ས་ཕྱོགས་ཚེན་པོ་ཡོད།

ས་བབ། topography || It was difficult to map the topography of this area. དུལ་ཕྱོགས་འདིའི་ས་བབ་ཁྲམ་འགོད་རྒྱ་ཉ་ཅང་དཀའ།

ས་བེས་བེ། vague || I have a vague sense of unhappiness.

དལ་སེམས་མི་སྲིད་པའི་སྣང་བ་སའི་སེབ་བའི་ཞིག་ཡོད།
 ས་བོན། seed || Did you buy wheat seed today? དེ་རིང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒོ་ཡི་ས་བོན་ཉོས་སམ།
 ས་དབྱིབས། topography || Tell me about the topography of northern China.
 དལ་ཀྱང་གོ་འདི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་དབྱིབས་ཤོད་དང།
 ས་ཚོགས། station || We stopped at the police station to report the theft of
 our money. ར་ཚོ་ཉེན་རྒྱུ་ས་ཚོགས་ནས་བསྐྱོད་དེ་སློར་མོ་བརྒྱུ་པའི་གནས་ཚུལ་ཡར་ལུ་བྱས།
 ས་མཚོམས། boundary line, border || The border between the two counties
 passes right here. རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་ས་མཚོམས་ཏག་ཏག་གནས་འདི་རུ་བརྒྱུད་ཡོད།
 ས་ཞིང། ¹farm; ²field || 'How long have you owned this farm?' ཁྱོད་ཀྱིས་ས་ཞིང་
 འདི་དུས་ལུན་ཅི་ཙམ་ལ་བདག་བྱས། ²I've always planted barley in this field. ཞིང་ཁ་
 འདི་ལ་ངས་རྒྱུན་དུ་ནས་འདེབས།
 ས་གཞི། earth || Fertile earth grows good crops. ས་གཞི་གཤེན་པོ་ལ་ལོ་ལེགས་སྟེ།
 ས་ལོག་ underground || An underground river runs through this cave.
 ས་འོག་གི་རྒྱུ་ལོ་བྲག་ཕྱུག་འདི་བརྒྱུད་ནས་བལྟར།
 ས་ཡལ། million || He earned a million *yuan* in one year.
 ཁོས་ལོ་གཅིག་ལ་སློར་ས་ཡ་གཅིག་རེག།
 ས་རུབ། to become night, to become dark || It has become night now.
 ད་ས་རུབ་ཐལ།
 ས་ལུན། earth's crust || The drill penetrated the earth's crust.
 གཟེར་གྱིས་ས་ལུན་ཕྱུག།
 ས་གཤེས། geology || The geology of this area is complicated.
 ཡུལ་གྲུ་འདི་འདི་ས་གཤེས་རྙོག་བྱ་ཆེ།
 ས་གཤེས་རིག་པ། geology (science of) || When I was in university I studied
 geology. ར་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ན་ཡོད་དུས་ངས་ས་གཤེས་རིག་པ་སླུངས།
 ས་སྲུང། border defense || He has been engaged in border defense for many
 years. ཁོས་ལོ་དུ་མང་ལ་ས་སྲུང་གི་བྱ་བ་གཉེར།
 ས་སྲུང་བ། border policeman || He works as a border policeman between
 China and Mongolia. ཁོས་ཀྱང་གོ་དང་ཕྱི་སོག་གཉིས་ཀྱི་བར་ནས་སྲུང་བ་བྱེད།
 ས་སྒོས། dusk, nightfall || He was tired and went to sleep at dusk.
 ཁོ་ཐང་ཆད་ནས་ས་སྒོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉལ།
 སང་ཉིན། tomorrow || I will see you tomorrow. སང་ཉིན་ད་ཁྱོད་ལ་བཟུ་རུ་འོང།
 སང་སྒྲ། clear sound || The bell's clear sound was heard by all.
 གཤེར་དྲིལ་གྱི་སང་སྒྲ་མི་ཚང་མས་ཐོས།
 སང་ལོ། next year || I hope you have a good harvest next year.

མངའ་ལོར་ཁྱོད་ལ་ལོ་ལྷགས་འཛོལ་པར་ངས་རེ་བ་བྱེད།
 མངས། to be clear, to be enlightened || After he woke up his mind was
 clear. ཁོ་གཉིད་ལས་མད་རྗེས། ཁོ་འི་རྒྱུད་པ་མངས།
 མངས་རྒྱུས། Buddha || The Buddha achieved nirvana.
 མངས་རྒྱུས་ལ་བྲམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་བོ་བ།
 མད། ¹frost; ²to awaken, to wake up || ¹Frost had turned the grass white.
 མད་ཀྱིས་རྩ་མགོ་དཀར་བོར་བཏང། ²I wake up in the morning at six o'clock. ང་
 ཞོགས་པའི་རྩ་མགོ་དཀར་གྱི་སྤོང་མད།
 མབ་སིབ། vague, obscure || I could only see a vague outline of the building
 in the distance. རྒྱུད་རིང་དུ་ངས་ཁང་བརྗེགས་ཀྱི་དབྱིབས་སའབ་སིབ་ཅིག་མཐོང།
 མའི་གོ་ལ། earth, globe || The earth is round. མའི་གོ་ལ་ནི་རྫོང་རྫོང་ཡི་ན།
 མིག་སིག་trembling, shaking || I was trembling from the cold.
 ངའི་ལུས་གང་ནས་འདར་སིག་སིག་བྱེད།
 མིལ། fruit || Do you want some fruit for lunch?
 ཁྱོད་ཀྱིས་གུང་བས་ལ་སིལ་བཟའ་ཨེ་འདོད།
 མིལ་བྲ། fragment, piece || The rock was broken into many
 pieces. རྗེ་རྗེ་སིལ་བྲ་མང་བོར་འཐོར།
 མིལ་འཚོང། retail sale || These products are only for retail sale.
 ཐོན་རྗེས་འདི་དག་སིལ་འཚོང་ཁོ་ན་བྱེད།
 སྤ། Who? || Who are you? ཁྱོད་ནི་སྤ་ཡི་ན།
 སྤག་ཏི། limb (animal) || The sheep broke all its limbs when it fell down
 the mountain. ལུག་རི་མགོ་ནས་བྱུང་སྟེ་སྤག་ཏི་ཚང་མ་བཅགས།
 སུན། to get tired of, to get sick of || I am becoming so tired of his endless
 talk. ང་ཁོ་འི་ཚར་རྒྱ་མེད་པའི་ཁ་བརྗེ་ལ་སུན་འགོ་བརྗེ་མས།
 སུན་འབྲིན། exposure || Exposure of what you did will result in your losing
 your job. ཁྱོད་ཀྱིས་ཅེ་ལས་པ་སུན་འབྲིན་བྱས་པ་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་བྱ་བ་འོར་དུ་འཇུག་སྲིད།
 སུན་གཙོར། harm, disturbance || The disturbance from many visitors meant
 he couldn't get any work done.
 འགྲུལ་བ་མང་བའི་སུན་གཙོར་བཞོས་པ་དེས་ཁོས་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་ལས་མ་བྱས་པ་མཚོན།
 སུན་གཙོར་བཞོ་བ། to harm, to disturb || Don't disturb other people when they
 are reading. མི་གཞན་གྱིས་དཔེ་ཆ་ཀློག་སྐབས་སུན་གཙོར་མ་བཞོ
 སུབ། (གསུབ། བསུབས། སུབས།) to erase, to rub out || I accidentally erased what
 you had recorded on this cassette tape.
 ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་མཐོན་བྱས་འདི་འི་སྤོང་མའི་ཡོད་པ་ངས་སྤོབས་མ་ལྷགས་པར་བསུབས།

སྐྱུ་ (བསྐྱུ་ བསྐྱུ་སྐྱུ་) to close || Close your books. དཔེ་ཆ་རྒྱ་ཁྱུ་སྐྱུ་

སྐྱུ་བརྒྱ། three hundred || My family has three hundred sheep.

རེད་ཚང་ལ་ལྷག་སྐྱུ་བརྒྱ་ཡོད།

སྐྱུ་བཅུ། thirty || There are thirty students in my class.

ངའི་ལོ་འཛིན་གྱི་འི་ནང་སྐྱུ་བ་མ་སྐྱུ་བ་ཅུ་ཡོད།

སྐྱུ་སྟོང། three thousand || I earned three thousand *yuan* in the last three months. ལྷན་ལྷན་མ་གསུམ་གྱི་ནང་ངས་སྟོང་མོ་སྐྱུ་སྟོང་ལྷན་སྟངས།

སྐྱུ་མཚོ། T-intersection || The accident occurred at the T-intersection.

སྐྱུ་མཚོ་དེ་ཅུ་ཚག་སྟོང་བྱུང།

སྐྱུ་བརྟེན་གསུམ། three stories/layers || The building is three stories high.

ཁང་བརྟེན་གསུམ་དེའི་མཐོ་ལ་སྐྱུ་བརྟེན་གསུམ་ཡོད།

སེག་ལ། to tingle || The sound of chalk on the blackboard made my teeth

tingle. ས་སྐྱུ་གཤིས་སྟོང་སྐྱུ་སྟོང་གིས་པའི་སྐྱུ་དེས་ངའི་སེ་སེག་

སེ། ¹to become bald; ²to shrink and have spaces (wooden bucket) || ¹As

I get older, I become more and more bald. ང་ལོ་ནས་པ་དང་བསྐྱུ་ནས་མགོ་སྐྱུ་ཇི་

སེང་ནས་ཇི་སེང་རེད། ²As the wooden bucket dried, it shrank and had spaces

between the pieces of wood. རྩོ་བ་སྐྱུ་ནས་སེང།

སེང་གེ། lion || The lion roared. སེང་གེས་ང་རོ་བསྐྱུ་གསུམ།

སེང་རས། gauze || I put gauze around my wound. ངས་ངའི་རྩ་ཁ་ལ་སེང་རས་དཀྲིས།

སེམས། ¹the mind, heart; ²to think || ¹He always thought about it in his

mind. ཁོས་ནམ་རྒྱུན་སེམས་སུ་དོན་དེའི་སྟོང་ལ་བསམ་གཞིགས་བྱས། ²I think you will soon

be well. ངས་ཁྱོད་མི་རིང་བར་བདེ་བ་ཡོང་བར་སེམས།

སེམས། (བསམ། བསམས། སོམས།) to think, to consider || I hope you think carefully

about it before you make a decision.

ཁྱོད་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་མ་བྱས་གོང་ཞིབ་ཏུ་བསམ་རྒྱུ་ནི་ངའི་རེ་བ་ཡིན།

སེམས་སྐྱུ་ལ། encouragement || What words of encouragement can you give

her? ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་ལ་སེམས་སྐྱུ་ལ་ཅི་ཞིག་གཏོང་བྱུང།

སེམས་སྐྱོ། sadness, to feel sad || Please be happy, don't feel sad!

སྐྱིད་པོ་བྱེད་པ་ལས་སེམས་སྐྱོ་མ་བྱེད།

སེམས་ཁ། mood, morale || I was in a bad mood yesterday.

ཁ་སང་ངའི་སེམས་ཁ་མི་དུངས།

སེམས་ཁམས། mood || I am in a happy mood today. དེ་རིང་ངའི་སེམས་ཁམས་དུངས་ཡོད།

སེམས་ཁམས་རིག་པ། psychology || I studied psychology for one year.

ངས་ལོ་གཅིག་ལ་སེམས་ཁམས་རིག་པ་སྐོབ་སྦྱོང་བྱས།

སེམས་ཁྲུལ། concern, worry, anxiety || What is your biggest worry?
 ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ཁྲུལ་ཆེ་ཤོས་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།

སེམས་ཁྲུར། concern, worry || I can feel my parents' concern for me.
 ཕ་མས་དང་ལ་སེམས་ཁྲུར་བྱེད་པ་དཔལ་ཤེས་བྱུང།

སེམས་འཕྲུགས། ¹to be upset, ²to be agitated || ¹I'm upset about what you said. ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་པ་ལ་དཔེ་སེམས་འཕྲུགས། ²I was agitated all last night. མདང་དགོང་ཡིངས་སུ་དཔེ་སེམས་འཕྲུགས་བྱུང།

སེམས་ཤྱོད་བོ། tough, hard-hearted || That teacher is hard-hearted.
 དགོ་ཚུན་དེ་ནི་སེམས་ཤྱོད་བོ་ཞིག་རེད།

སེམས་འགྲུག་to attract, to charm || She will charm you with her beauty. ཁོ་མོའི་མཛེས་སྤྱུག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་འགྲུག་རྒྱ་རེད།

སེམས་དན། malicious thought || She is so sweet that I don't think she ever had a malicious thought in her life.
 ཁོ་མོ་ནི་བཟང་མོ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པས། མོའི་ཚོགས་པོར་མོ་ལ་སེམས་དན་ཞིག་སྐྱེས་ཡོད་པར་དཔེ་མི་འདོད།

སེམས་ཅན། sentient being, living being || A human being is a sentient being.
 མིའི་རིགས་ནི་སེམས་ཅན་ཡིན།

སེམས་རྒྱུར། carefulness || Carefulness and erudite knowledge are required for writing a book. དཔེ་ཆ་ཞིག་འབྲི་བ་ལ་སེམས་རྒྱུར་དང་ཤེས་རྒྱ་གཉིས་ཀ་འཛོམས་དགོས།

སེམས་གཏོད། to trust || Do you trust me? ཁྱོད་ཀྱིས་དཔེ་སེམས་གཏོད་དམ།

སེམས་ཐག་decision, resolution || I have made a decision that I will not change. དས་དར་མེ་འགྲུར་བའི་སེམས་ཐག་བཅད་ཟིན། Each New Year I make a resolution to correct one of my bad habits. འོ་རེའི་འོག་གསར་ལ་དས་རང་གི་གོམས་གཤེན་དཔེ་ཤེས་ཡོ་བསྐྱེད་བྱེད་རྒྱ་སེམས་ཐག་གཅོད་པ་ཡིན།

སེམས་དྲུང་བོ། honest, upright || He is an honest official.
 ཁོ་ནི་དཔོན་མི་གཞུང་དྲུང་ཞིག་རེད།

སེམས་སྡུག་sadness, depression || His feeling of sadness lasted several weeks. ཁོས་གཟུང་འཁོར་འགའ་ལ་སེམས་སྡུག་བྱས།

སེམས་ནག་meanness, malice, ill will || I feel such malice toward her when she talks to me. ཁོ་མོས་དཔེ་ཤེས་བཤད་བྱེད་དུས་དེ་ཁོ་མོའི་སྡེད་ལ་སེམས་ནག་ཆེན་པོ་སྐྱེས།

སེམས་ནད། heart disease || His heart disease worsened. ཁོའི་སེམས་ནད་ཇི་སྡུག་ལ་སོང།

སེམས་ཕམ། to be dejected || I was dejected after I failed the examination.
 དས་རྒྱུགས་མ་འཕྲོད་ཕམ་སེམས་ཕམ།

སེམས་གཏོ། idealistic || Don't be idealistic, be realistic.
 སེམས་གཏོ་མི་འཛིན་པར་དངོས་གཏོ་བྱེད།

སེམས་འཚོན། worried || I'm worried about my examination score.

ང་རང་གི་རྒྱལ་ཁུངས་ལ་སེམས་འཚོན།

སེམས་གཤེད། to be inattentive, to be absentminded || I absentmindedly left my glasses at home. ངས་སེམས་གཤེད་ནས་མིག་ཤེལ་ཁྱིམ་དུ་བསྐྱུར།

སེམས་ཤོར། to be fond of, to fall in love || I am fond of my students.

ང་རང་གི་སློབ་མའི་ཕྱོགས་སུ་སེམས་ཤོར།

སེམས་གསོ། consolation, comfort || If it is any consolation, you almost passed the examination.

འདི་སེམས་གསོ་ཞིག་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁུངས་ལ་ཕལ་ཚེར་འོངས་སོང།

སེར་ག་ crack, fissure || A long crack ran through the large rock.

རྩོུ་ཚེན་པོ་དེ་ལྟར་དུ་སེར་ག་རིང་པོ་ཞིག་ཡོད།

སེར་མདོག་ yellow || An egg yolk is yellow. སྒོང་རའི་ནང་སྟེང་ནི་སེར་པོ་ཡིན།

སེར་སྒྲ། stinginess || I can't stand his stinginess.

ངས་ཁོའི་སེར་སྒྲ་ལ་བཟོན་བསྐྱེད་མི་ཐུབ།

སེར་སྒྲ་ཅན། stingy || He is stingy with his money and with everything that he owns. རང་གི་སྒོར་མོ་དང་རྒྱ་ཞོར་གཞན་དག་ཚང་མའི་ཐོག་ནས་ཁོ་ནི་སེར་སྒྲ་ཅེ།

སེར་པོ། yellow || The monk wore a yellow hat. བུུ་ཚུ་པ་དེས་ཞུ་སེར་ཞིག་ཅན་བས།

སེར་བ། hail || The hail beat against the window. སེར་བས་དུ་མའི་སྟེང་ལ་གཏཏགས།

སེལ། (བསལ། བསལ། སོལ།) to clear, to sift, to solve || Please help me solve this mathematical problem. ང་ལ་རྩེ་རིག་གི་གནད་དོན་འདི་སེལ་རོགས་ཀྱིས་དང།

སོ། teeth || I brush my teeth twice a day. ངས་ཉི་ཤ་གཅིག་ལ་སོ་བེངས་གཉིས་བཟ།

སོ་བཏཏ། to bite || The dog bit my calf. ཁྱི་དེས་ངའི་ཕྱ་ལ་སོ་བཏཏ།

སོ་ནད། dental disease || A dentist treats dental disease.

སོ་ནད་སྐྱེན་པས་སོ་ནད་ལ་སྐྱེན་བཅོས་བྱེད།

སོ་ནད་སྐྱེན་པ། dentist || A dentist pulls teeth. སོ་ནད་སྐྱེན་པས་སོ་འབལ།

སོ་ནམ། farming || My parents are engaged in farming. ངའི་ཕ་མས་སོ་ནམ་གྱི་ལས་ཀ་བྱེད།

སོ་ནམ་པ། farmer, peasant || My brother is a farmer. ངའི་སྲུང་ལ་ནི་སོ་ནམ་པ་ཞིག་ཡིན།

སོ་ནམ་རིག་པ། agronomy || Agronomy is the study of crops.

སོ་ནམ་རིག་པ་ནི་ལོ་ཉེ་གི་ཞིབ་འཇུག་ལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན།

སོ་བ། sentry, sentinel || The sentry stood at attention.

སོ་བ་དེ་གྲོང་རེར་ལ་ངས་ནས་བསྐྱེད།

སོ་ཕག་ brick || This is a red brick. འདི་ནི་སོ་ཕག་དམར་པོ་རེད། You will need to buy bricks in Lanzhou to build this school. སློབ་གྲྭ་འདི་ལས་ཚེད་ཁྱོད་ཀྱིས་ལན་གྱིག་ཏུ་སོ་

ཕག་ཉི་དགོས།

མོ་མང། comb || The comb was made of plastic. མོ་མང་འདི་རྗེས་འགྲིག་གིས་ལས།
མོ་སྒྲུན། toothpaste || I put some toothpaste on the toothbrush. དས་མོ་འབྲད་གྱི་
ཐོག་ལ་མོ་སྒྲུན་བྱས།

མོ་རས། linen || We washed all the linen this morning.

ཞོགས་པར་དས་མོ་རས་ཚང་མ་བཀྲས།

མོ་མོ། every, each one, separate || Every person needs food and clothing.

མི་མོ་ལ་ཟས་གོས་མཁོ།

མོ་མོར། separately || I talked to each of my students separately. དས་རང་གི་

སློབ་མ་རེ་རེ་ལ་མོ་མོར་ཁ་བརྟེན་བྱས།

མོ་སྐབས། gap between the teeth || A piece of meat got caught in the gap

between my teeth. །ག་ལེབ་མོ་ཞིག་རའི་མོ་སྐབས་ལ་འཚངས།

མོག་སྐད། Mongolian language || He speaks Mongolian and Tibetan.

ཁོས་མོག་སྐད་དང་བོད་སྐད་གཉིས་ཀ་སྒྲུ།

མོག་པ། shoulder blade || We had a boiled sheep's shoulder blade for

supper. ད་ཚོས་དགོང་ཚོགས་སུ་ལྷག་གི་མོག་པ་བཅོས་མ་ཞིག་ཟོས།

མོག་པོ། Mongols, Mongolians || About fifteen percent of Inner Mongolia's
population is Mongolian. ནང་མོག་གི་མི་གྲངས་ཀྱི་བརྒྱ་ཚད་བཅོ་ལྔ་ཞིག་པོ་ཡིན།

མོག་མ། straw, hay || The sheep are eating hay. ལྷག་གིས་མོག་མ་ཟ་བཞིན་ཡོད།

མོག་ཡེ། saw || A saw cuts wood. མོག་ཡེས་སྔོང་བོ་བཅད།

མོགས། etcetera, such as || I like many colors such as red, blue, and green.

དཀ་ཁ་དོག་མང་པོ་ལ་དགའ། དཔེར་ན་དམར་པོ་དང་སྔོན་པོ། ལྗང་ལུ་མོགས་མོ།

མོན། ¹to reach; ²seed || ¹When he reached the age of seventy he quit

working in the fields. ཁོ་ལོ་བདུན་ཅུར་སྐྱེབས་པ་ན། ཁོས་ཞིང་ལས་བྱེད་རྒྱ་བསྐྱར། ²How

much barley seed did you buy? ལྗོང་གིས་ནས་མོན་ག་ཚོང་ཉི་མུ་

མོན་བཟང། good seed || I only want to buy good seed.

དས་མོན་བཟང་འབའ་ཞིག་ཉི་འདོད།

མོབ་པོ། spongy, soft || After the rain the earth was spongy.

ཆར་བ་བབས་རྗེས་ས་གཞི་མོབ་པོར་གྱུར།

མོམ་ཉི། doubt, suspicion || I doubt what he said was true. ཁོས་སྐད་ཆ་

བཤད་པ་བདེན་པ་ཡིན་མིན་ལ་དས་མོམ་ཉི་འདོད།

མོར་མོ། the width of one finger || The book was about as thick as the width

of one finger. དཔེ་ཆ་དེའི་མཐུག་ཚད་ལ་མོར་མོ་གང་ཡོད།

མོར་གདུབ། finger ring || Her finger ring is made of gold.

ཁོ་མོ་མེད་གཏུབ་ནི་གསེར་གྱིས་ལས།
 སོལ་གཏར། coal mine || The coal mine was closed last year.
 སོལ་གཏར་འདི་ན་ཞིང་ལོར་བཀག་སྡོམ་བྱས་ཡོད།
 སོལ་བ། charcoal || We roasted mutton over charcoal.
 ད་ཚེས་སོལ་བའི་སྤོང་ལ་ལྷག་ཤ་བསྲེགས།
 སོལ་རླངས། gas || I cook with gas. དས་སོལ་རླངས་གྱིས་གཡོ་སྐོལ་བྱས།
 སོས། to recover, to survive || How long will it be before she can recover
 from her illness? ཁོ་མོ་ནད་ལས་སོས་པར་དུས་ཡུན་གཚོད་དགོས།
 སོས་ཀ། spring || In spring plants begin to grow. སོས་ཀའི་དུས་སུ་རྩ་ཤིང་སྐྱེ་འགོ་རྩོམ།
 སོས་དལ། leisure || What do you do in your leisure time?
 ཁྱོད་གྱིས་སོས་དལ་བའི་སྐབས་སུ་ཅི་ཞིག་བྱེད།
 ས། solid, hard || Ice is solid. དར་ནི་ས།
 ས་བརྟན། stability, firmness || Social stability is important for economic
 prosperity. སྤྱི་ཚོགས་ས་བརྟན་ཡོང་བ་དེ་དཔལ་འབྱུར་གོང་འཕེལ་ལ་མཚོན་ན་གལ་ཆེ།
 ས་མོ། strong, tough || The plastic bag was not very strong.
 སྒྲིམ་འགྲིག་གི་ལུག་མ་དེ་ཉ་ཅང་ས་མོ་ཞིག་མ་རེད།
 ས་ཚད། hardness || The hardness of the wood made carving difficult.
 ཤིང་གི་ས་ཚད་གྱིས་ཤིང་རྒྱ་རྒྱར་དཀར་མོར་བཅད།
 སང་ལམ། side-street || The taxi went down the side-street.
 བོགས་གཏོང་རླངས་འཁོར་སང་ལམ་དེད་ནས་སོང།
 སྒྲུ་མ། bean || He put one bean in a tea cup. ཁོས་ཇ་མོར་གྱི་ནང་དུ་སྒྲུ་མ་གཅིག་འཕངས།
 སྒལ། ¹bridle; ²shallow, thin || ¹Please put the bridle on the horse. རྟ་སྒལ་སྐློན་
 པར་གྱིས། ²This ice is too thin to walk on. དར་སྒལ་པས་དེའི་ཐོག་ཏུ་འགྲོ་མི་ཐུབ།
 སྒལ་མཐུག། thickness || The thickness of the snow is about half a meter on
 the plain. བདེ་ཐང་ཐོག་གི་ཁ་བའི་སྒལ་མཐུག་ལ་ཉ་ལམ་སྤྲིམ་གཅིག་ཡོད།
 སྒལ་མདའ། rein || Pull the horse's right rein if you want the horse to go
 right. ཁྱོད་གྱིས་རྟ་ཁ་གཡས་སྤྱོགས་སུ་གཟུ་ན་སྒལ་མདའ་གཡས་མ་འཐེན།
 སྒལ་མོ། thin, shallow || There was a thin layer of snow over everything
 this morning. ཞོགས་པར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤོང་དུ་ཁ་བ་སྒལ་མོ་ཞིག་ཆགས།
 སྒྲི། (བསྒྲི། བསྒྲིས། སྒྲིས།) to scrimp, to save || He saved enough money to buy a
 car. ཁོས་རླངས་འཁོར་རྒྱུ་རྒྱུང་ཞིག་ཉོ་བར་སྐོར་མོ་འདད་བོ་བསྒྲིས།
 སྒྲིང། (བསྒྲིང། བསྒྲིངས། སྒྲིངས།) ¹to send; ²to mail; ³to stretch; ⁴to prolong ||
¹Please send this box of food to my mother. ཟ་མ་སྐྱམ་འདི་རའི་ཨ་མ་ལ་སྒྲིངས།
²When will you mail your letters? ཁྱོད་གྱིས་ཡི་གེ་ནམ་ཚོད་བསྒྲིང་རྒྱུ་ཡིན། ³He

stretched out his arms to embrace his daughter. ཁོས་ལག་པ་པར་བསྐྱོངས་ནས་
རང་གི་བུ་མོ་བང། I want to stretch out my hand and take that delicious-
looking red apple. རས་ལག་པ་བསྐྱོངས་ནས་ཞིམ་མདོག་ཆེ་བའི་ཀུ་ཤུ་དམར་བོ་དེ་ལེན་འདོད།

⁴How can I prolong my life? རས་རང་གི་ཚོ་སྲིད་ཀྱི་ལྷར་བསྐྱོང་བྱལ།

མིང་བལ། cotton || This shirt is made of cotton. ཚོ་ལེན་འདི་མིང་བལ་གྱིས་བཟོས།

མིང་མོ། sister || I have one sister. ར་ལ་མིང་མོ་གཅིག་ཡོད།

མིང། ¹the universe, the world; ²politics; ³length; ⁴possible || ¹The universe

has many planets. མིང་འདི་ན་རྒྱ་སྐར་མང་བོ་ཡོད། ²He grew tired of politics and

retired. ཁོ་མིང་ལ་སུན་སྐར་རྒྱུས་ནས་ལས་འཁུར་བྱས། ³What is the length of this

wall? གྲུང་འདི་མིང་ལ་ཇི་ཅི་མ་ཡོད། ⁴Is it possible for you to help me move to

my new apartment tomorrow? མང་ཉིན་ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ཁང་བའ་གསར་བའི་ནང་དུ་རུ་སློབ་བར་

རོགས་བྱེད་མིང་དམ།

མིང་སྐྱོང། to govern, to rule || He will rule the country beginning next

month. ལྷ་རྗེས་མར་ཁོས་རྒྱལ་ཁབ་དེའི་མིང་སྐྱོང་རྒྱ་རེད།

མིང་གྲོས་ཁང། parliament, congress || Congress is now in session.

མིང་གྲོས་ཁང་གིས་ད་ལྟ་ཚོགས་འདུ་འཚོག་གི་ན་ཡོད།

མིང་ཇུས། policy, strategy || What is the best policy to solve this problem?

གནད་དོན་འདི་ཐག་གཅོད་པར་མིང་ཇུས་ཆེས་བཟང་བོ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།

མིང་དོན། politics || He was involved in politics for all his adult life.

ཁོས་ཁོའི་ལང་ཚོ་དར་མ་མིང་དོན་ཐོག་ཏུ་བཞག་ལ།

མིང་དོན་པ། politician || He has been a politician for twenty years.

ལོ་ངོ་ཉེ་ཤུ་འི་རིང་ལ་ཁོ་མིང་དོན་པ་བྱས།

མིང་པ། the universe, possibility || The universe has no limits.

མིང་པ་ལ་ཚོགས་མཐའ་མེད།

མིང་དབང། political power, political authority || Political power in that

country is shared by several groups.

རྒྱལ་ཁབ་དེའི་མིང་དབང་ནི་ཚོགས་པ་འགས་སྐར་སྐྱོད་བྱེད།

མིང་ཚབ། regent || After the death of the king he was named regent.

རྒྱལ་བོ་མུ་རན་ལས་འདས་རྗེས། ཁོ་མིང་ཚབ་ཏུ་བསྐྱོས།

མིང་འཛིན། administration || Who is in charge of your company's

administration? ཁྱོད་ཚོའི་ཀུང་ཟིའི་མིང་འཛིན་ལ་སུས་འགན་ཁུར་བྱེད།

མིང་འཛིན་མི་སྣ། administrative personnel || Several administrative personnel

retired from my company last year.

མིང་འཛིན་མི་སྣ་འགས་ན་ཉིང་ང་ཚོའི་ཀུང་ཟི་ནས་ལས་འཁུར་བྱས།

མིང་འཛིན་ས་ཁུལ། administrative district || A 'county' is an administrative district. རྫོང་ནི་མིང་འཛིན་ས་ཁུལ་ཞིག་ཡིན།

མིང་གཞུང། government || The government issues new regulations.

མིང་གཞུང་གིས་སྒྲིག་སྲོལ་གསར་བཞིག་བསྐྲུགས་སྲིལ་བྱེད།

མིང་ལུགས། system of government || What system of government does your country have? ཁྱོད་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་མིང་ལུགས་ཅི་ཞིག་འཛིན།

མིན་སྐད། silk yarn || The silk yarn felt soft. མིན་སྐད་གྱི་རེག་བྱ་འཇམ།

མིན་པོ། monster || The folktale had a monster with nine heads.

དམངས་ཁྲོད་གཏམ་རྒྱུད་ཁྲོད་དུ་མིན་པོ་མགོ་དགུ་ཡོད།

མིན་འབྲ། silkworm || The silkworm eats mulberry leaves.

མིན་འབྲས་དར་ཤིང་གི་ལོ་མཐ།

མིག་shady side || The shady side is cooler than the sunny side.

མིབ་ནི་ཉིན་ལས་འཇུགས།

སྤུ་མོ། sister-in-law || My sister-in-law is from Sichuan.

ངའི་སྤུ་མོ་ནི་ཟི་ཁོན་ནས་ཡོང་བ་ཡིན།

སྤུང། (བསྤུང། བསྤུངས། སྤུངས།) to protect, to keep, to defend, to safeguard || I protect my family from harm. ངས་རང་གི་ཁྱིམ་ཚང་གཞོན་པ་ཚོ་ལས་སྤུང།

སྤུང་རྐྱར། satellite || The satellite is now orbiting the earth.

ད་ལྟ་སྤུང་རྐྱར་དེ་སའི་གོ་ལ་བསྐྱར་ནས་འཁོར་བཞིན་ཡོད།

སྤུང་སྐྱོབ། protection || The Buddha's protection has kept me in good health. སངས་རྒྱལ་གྱིས་སྤུང་སྐྱོབ་བྱས་མཐར་ངའི་ལུས་པོ་བདེ་བར་གནས། Protecting a

country is an army's duty. རྒྱལ་ཁབ་སྤུང་སྐྱོབ་བྱེད་རྒྱ་ནི་དམག་མིའི་ལས་འགན་ཡིན།

སྤུང་སྐྱོབ་མཁལ། protector || My father is my protector.

ངའི་ཨ་ཕ་ནི་ངའི་སྤུང་སྐྱོབ་མཁལ་ཡིན།

སྤུང་མ། guardian deity || What is your family's guardian deity?

ཁྱོད་ཚང་གི་སྤུང་མ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།

སྤུང་དམག། guard, defending troop || The palace guard drove off the attack.

ཕོ་བྲང་སྤུང་དམག་གིས་རྫོང་ཚོའི་བསྐོ་གས།

སྤུང་འཛིན། preservation || The preservation of traditional culture is important. སྲོལ་རྒྱན་གྱི་རིག་གནས་སྤུང་འཛིན་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེ།

སྤོན་མོ། mild, gentle || A gentle horse ran across the grassland.

རྩ་སྤོན་མོ་ཞིག་རྩ་བར་བརྒྱུད་ནས་བརྒྱགས།

སྤུབས། fissure, crack || A long crack ran across the ice.

དར་ལ་སྤུབས་ཁ་རིང་མོ་ཞིག་བྱུང།

མྱེ (བམྱེ བམྱེས། མྱེས།) to blend together, to combine, mix together || Please blend this butter with the milk tea. མར་འདྲི་འོ་ཇའི་ནང་མྱེས། Water combined with dirt makes mud. ཚུ་དང་ས་གཉིས་བམྱེས་ཆོ་འདམ་ཡིན།

མྱེག (བམྱེག བམྱེགས། མྱེགས།) ¹to burn; ²roast || ¹I burned the last of our coal yesterday. ཁ་སང་ངས་ངའོ་རྩོ་ལ་འཕྲོ་མ་ཡོངས་སུ་བམྱེགས། ²I will roast some mutton for supper. ངས་དགོང་ཚོགས་ལ་ལུག་གཟེ་བམྱེག་རྒྱ་ཡིན།

མྱེད། ¹to love; ²to have desire for || ¹I loved my expensive ring and I'm sad that I had to sell it. ང་རང་གི་མཚན་བདག་སྤྱི་ཚུ་ཆེན་ལ་ཉ་ཅང་མྱེད་པས། དེ་བཙོང་དགོས་བྱུང་བས་ངའི་ཡིད་ལེན་སྐྱོ། ²I desired her, but she did not desire me. ངའོ་མོ་ལ་མྱེད་ཀྱང་ཁོ་མོང་ལ་མ་མྱེད།

མྱེད་པ། desire, love || The love that I have for my children could not be greater. ངས་རང་གི་བྱིས་པ་ལ་བཅངས་པའི་མྱེད་པ་དེ་ལས་ཆེ་སྲོལ་མེད།

མྱེལ། (བམྱེལ། བམྱེལ། མྱེལ།) to save, to keep || I am going to save my money in the bank. ངས་རང་གི་སྒོར་མོ་དངུལ་ཁང་དུ་བམྱེལ་རྩིས་ཡོད།

མྱོ། (བམྱོ། བམྱོས། མྱོས།) to warm up || Let's warm up the mutton for supper. དགོང་ཟས་སུ་ལུག་གཟེ་མྱོས།

མྱོཁང། house with a heatable sleeping platform || That house with a heatable sleeping platform belongs to my father. མྱོཁང་དེ་ངའི་ཨ་མ་ལ་དབང་།

མྱོག་སྐྱོབ། saving life || Saving the little girl's life made him a hero. བྱམ་དེའི་མྱོག་བསྐྱབས་པས་ཁོ་དཔའ་བོ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱད།

མྱོག་ཁྲིམས། death sentence, capital punishment || What crimes deserve capital punishment? ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་ལ་མྱོག་ཁྲིམས་གཙོང་འོས།

མྱོག་གཙོང། killing || Killing creatures should be avoided. སྐྱེ་འགྲོའི་མྱོག་གཙོང་རྒྱ་སྤང་འོས།

མྱོག་ཆགས། animal, creature || That animal also has a life. མྱོག་ཆགས་དེ་ལ་འད་ཆོ་མྱོག་ཅིག་ཡོད།

མྱོག་ཆད། capital punishment, death sentence || The judge gave him the death sentence for his crimes. ཞལ་བྱེ་བས་ཁོའི་ཉེས་པ་ལ་མྱོག་ཆད་བཅད།

མྱོག་ཉེན། danger to life || This old bridge is a danger to life. ཟམ་པ་རྙིང་བའདེན་ནི་མྱོག་ཉེན་ཆེ།

མྱོག་གཏོང། to sacrifice life || The soldier sacrificed his life for his country. དམག་མི་དེས་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་དུ་མྱོག་བཏང་།

མྱོག་མེད། inanimate, not living, lifeless || A rock is inanimate. རྩོ་ནི་མྱོག་མེད་ཡིན།

སྲིག་ཤོར། to die, to lose one's life || He died in battle.

དམག་འཇུག་གི་ཁྲིད་ཁོའི་སྲིག་ཤོར།

སྲོང། (བསྐང། བསྐངས། སྲོངས།) ¹to straighten out; ²to explain || ¹Straighten out this crooked wire. ལྷགས་སྐྱད་འཇུག་པོ་དེ་སྲོངས། ²He explained the gist of the document. ཁོས་ཡིག་ཆ་དེའི་གཞུང་བསྐངས།

སྲོག། (བསྐག། བསྐག། སྲོག།) to tolerate, to stand, to bear || I can't tolerate this pain. དམ་ན་ཟུག་འདྲི་བསྐག་མི་བྱུབ།

སྲོལ་རྒྱུན། tradition, custom || That particular custom is very important.

སྲོལ་རྒྱུན་ཁྱུང་པར་ཅན་དེ་ཅ་ཅང་གལ་ཆེ།

སྲོལ་རྫིང། old custom || The old custom of visiting everyone during the Lunar New Year is gradually dying. ལྷགས་རྫིང་ལོ་གསར་གྱི་སྐབས་སུ་མི་རེ་ལ་འཚམས་འདྲི་བྱེད་པའི་སྲོལ་རྫིང་དེ་རིམ་བཞིན་ཉམས་བཞིན་ཡོད།

སྲོལ་གཏོང་མཁུག། originator, creator, founder || Sakyamuni is the founder of Buddhism. །ཤུ་ལུ་མེ་མོ་མོ་ནང་བསྐྱེད་ཚེས་ལྷགས་ཀྱི་སྲོལ་གཏོང་མཁུག་ཡིན།

སྲོལ་འབྲེད། founding of custom/tradition || The founding of custom is related to social reality. ལྷགས་སྲོལ་འབྲེད་པ་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དངོས་དང་འབྲེལ།

སྲོལ་འཛིན། preservation of custom, to maintain tradition || The old people try to maintain tradition in our village. མི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་སྡེ་བའི་སྲོལ་རྫིང་འཛིན་ཐབས་བྱེད།

སྲོལ་ཡིག་regulation note || I misplaced the regulation note.

ངས་སྲོལ་ཡིག་དེ་གང་ལ་བཞག་པ་བཞེད།

སྲོལ་ལྷགས། custom, folkway || The annual horserace is a folkway.

ལོ་རའི་རྩ་རྒྱུག་ནི་སྲོལ་ལྷགས་ཤིག་རེད།

སྲ། easy || Learning English is not easy. དབྱིན་ཡིག་སྲོབ་པ་ནི་སྲ་མོ་མིན།

སྲ་མོ། easy || It's easy to lie down but it is not always easy to get up.

ཉལ་རྒྱུ་ནི་སྲ་མོ་ཡིན་ཀྱང་མལ་ལས་ལངས་རྒྱུ་ནི་སྲ་མོ་མིན།

སྲད་དུ། for the purpose of, for, in order to || Put some salt in your food in order to make it taste better.

ཟ་མ་ཇེ་ཞིམ་དུ་གཏོང་བའི་སྲད་དུ་ཟ་མ་འདི་ནང་དུ་ཁྱིད་ཀྱིས་ཚུ་ཁུ་འགའ་ཚོར།

སྲད་ཕྱིན། later, afterward, since now, in the future || Afterward I'll never smoke again. སྲད་ཕྱིན། ངས་ཟ་མག་ཡང་བསྐྱར་གཏན་ནས་མི་འཇོག།

སྲར། again, once more || Don't do that again. བྱ་བ་དེ་སྲར་དུ་མ་ལས་ཤིག།

སྲས་མ། anything knitted || This sweater was knitted. བལ་ལུ་འདི་ནི་སྲས་མ་ཡིན།

བསྲབ་བྱ། lesson || He learned no lesson from his failure.

ཕ་མ་ཁ་ལས་ཁོ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ཅི་ཡང་མ་བོད།

ལྷོ། (བསྐྱོ། བསྐྱོས། ལྷོས།) ¹to deceive; ²to entice, to lure || ¹He tried to deceive me. ཁོས་ད་བསྐྱོ་བྱས་པུས། ²I enticed the dog to come to me with a piece of raw meat. བས་ཤུལ་ལྷོ་བྱས་ཀྱི་དེ་གཞོགས་ལ་ཡོང་བར་བསྐྱོས།

སྒྲི། (བསྒྲི། བསྒྲིས། སྒྲིས།) ¹to weave, to knit; ²to braid, to plait || ¹My mother will knit a sweater for me. དེ་ལ་མ་མས་ད་ལ་བལ་ལུ་ཞིག་བསྒྲི་རྒྱ་རེད། ²My sister will braid her hair tonight. དེ་དགོང་དེ་སྲིང་མོས་རང་གི་སྒྲི་བསྒྲི་རྒྱ་རེད།

སྒྲི་བོ། plaited basket with a strap || This plaited basket with a strap was made by my grandmother. སྒྲི་བོ་དེ་དེ་སྒྲི་མོས་བསྒྲིས་པ་ཡིན།

སྒྲེ་བ། (བསྒྲེ་བ། བསྒྲེ་བས། སྒྲེ་བས།) to come, to arrive || What time will you come to the meeting? ཁྱོད་ཚོགས་འདུ་ལ་ནམ་ཚེ་ད་བསྒྲེ་བ་རྒྱ་ཡིན།

སྒྲོག། (བསྒྲོག། བསྒྲོགས། སྒྲོགས།) ¹to dig; ²to turn over; ³to return || ¹Let's dig the potatoes tomorrow. མང་ཉིན་ཞོག་ཁོག་སྒྲོགས་རོགས། ²He turned over everything on the floor to find the book. ཁོས་བར་གི་དངོས་པོ་བཅས་ཅད་བསྒྲོགས་ནས་དཔེ་ཆ་དེ་བཅུ་ལ། ³Please return the things you borrowed from me. ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལག་ནས་གཡམ་བའི་དངོས་པོ་ཕྱིར་སྒྲོགས་རོགས་ལྟ།

སྒྲོང། (བསྒྲོང། བསྒྲོངས། སྒྲོངས།) to beg, to appeal, to solicit || The old woman begged money from everyone. མཁོ་མོ་དེས་མི་ཚང་མའི་ལག་ནས་སྒྲོང་མོ་བསྒྲོངས།

སྒྲོང་མོ། solicitation, begging || Begging is not allowed here. འདི་ནས་སྒྲོང་མོ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག།

སྒྲོང་མོ་བ། beggar || The beggar wore tattered clothing. སྒྲོང་མོ་བ་དེས་གོན་པ་རྩ་ལ་བོ་ཞིག་གྲོག།

སྒྲོད། (བསྒྲོད། བསྒྲོད། སྒྲོད།) to be adulterated || The gold has been adulterated with copper. གསེར་དེ་ཟངས་ཀྱིས་བསྒྲོད།

སྒྲོན། (བསྒྲོན། བསྒྲོན། སྒྲོན།) ¹to revenge; ²to patch || ¹I will take revenge for the wrong that you did to me. ཁྱོད་ཀྱིས་ད་ལ་ཞེ་གནས་བྱས་པ་དེར་དས་ལན་པ་བསྒྲོན་རྒྱ་ཡིན། ²I asked a tailor to patch the hole in my trousers. དས་ཚེས་བྱ་བ་ལ་དེ་ཀླད་སྐྱེ་སྟེང་གི་ཁུང་བ་བསྒྲོན་དུ་བཅུག།

སྒྲོབ། (བསྒྲོབ། བསྒྲོབས། སྒྲོབས།) to learn, to study || I want to learn Tibetan, Chinese, and English. དས་བོད་ཡིག་དང་རྒྱ་ཡིག་དབྱིན་ཡིག་གསུམ་སྒྲོབ་འདོད།

སྒྲོབ་ཁང། classroom || This classroom has twenty desks. སྒྲོབ་ཁང་འདི་དེ་ནང་ཅོག་ཅོ་ཉི་ལུ་ཡོད།

སྒྲོབ་ཁྱིད། teaching, lecturing || Teaching all day makes me tired. ཉིན་གང་བོར་སྒྲོབ་ཁྱིད་བྱེད་པ་དེས་དག་ཚད་ཆད་དུ་འཇུག།

སློབ་གྲླ school || Our village has a new school. ང་ཚོའི་སློབ་འཁྲོལ་གྲླ་གསར་བ་ཞིག་ཡོད།

སློབ་གྲླ་ཆེན་མོ། university, college || Central Nationalities University is in Beijing. ཀྲང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲླ་ཆེན་མོ་དེ་ལེ་ཅིན་དུ་ཡོད།

སློབ་གྲླ་བ། student || Are you a student or teacher?

ཁྱོད་ནི་སློབ་གྲླ་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ་དགེ་ཆེན་ཞིག་ཡིན།

སློབ་གྲོགས། classmate || After graduation I married my classmate.

སློབ་མཐར་ཕྱིན་རྗེས། ང་རང་གི་སློབ་གྲོགས་ཤིག་དང་གཉེན་སྲིད་གྲུས།

སློབ་རྒྱུ། primary school || Which primary school do your children attend?

ཁྱོད་ཀྱི་བྱིས་པ་རྣམས་སློབ་རྒྱུ་དང་གང་འགྲིམ་བཞིན་ཡོད།

སློབ་གཉེར། study, practice of learning || Why do your children have the study of English in middle school?

ཁྱོད་ཀྱི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ལྟར་སློབ་འབྲིང་ནས་དབྱིན་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད།

སློབ་དེབ། textbook || Please put the textbook on my desk.

སློབ་དེབ་རའི་ཅོག་ཅེས་སྟེང་དུ་ཞོག།

སློབ་ཀྱི་ school age || How many school age children are there in your village? ཁྱོད་ཀྱི་སློབ་ཀྱི་སློབ་ཀྱི་ལོ་བྱིས་པ་ག་ཚོ་ཡོད།

སློབ་དཔོན། teacher || Although my teacher had never been to a public school, he knew written Tibetan very well. རའི་སློབ་དཔོན་དམངས་བཅུ་གས་སློབ་གྲླ་ཞིག་ལ་གཏན་ནས་འགྲོ་མ་མྱོང་རུང་། ཁོས་བོད་ཡིག་བཟང་བོ་ཞིག་ཤེས།

སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ། professor || He became a professor of Tibetan language and literature about ten years ago. ལོ་བཅུ་ལྔ་ལོ་ཁོ་བོད་ཀྱི་སློབ་ཡིག་

དང་ཚུ་མ་རིག་གི་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། He is a professor of Tibetan history at Tibet University in Lhasa. ཁོ་ནི་ལྷ་ས་རུ་གཞི་ཆལ་པའི་བོད་ཡིག་སློབ་གྲླ་ཆེན་མོའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཞིག་ཡིན།

སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་དངོས། full professor || He became a full professor last year. བཞིན་ཁོ་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་དངོས་ཤིག་ཏུ་གྱུར།

སློབ་ཕྲག། student, pupil || Where does that student live? སློབ་ཕྲག་དེ་གང་དུ་སྡོད།

སློབ་འབྲིང། middle school || She graduated from primary school but did not go to middle school. ཁོ་མ་སློབ་རྒྱུ་དང་ནས་མཐར་ཕྱིན་ཀྱང་སློབ་འབྲིང་ལ་མ་མོང།

སློབ་སྦྱོང། study, learning || I want my children to study hard and learn a lot. ངས་རའི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་སྦྱོང་ལ་ཉེར་བརྩོན་བྱས་ཏེ་ཤེས་བྲུ་མང་བོ་སྦྱང་འདོད།

སློབ་མ། student || I had to punish a naughty student this morning. དེ་རིང་སྡོད་པའི་སློབ་མ་ལྔ་ཚེད་ལ་ཆད་པ་གཅོད་དགོས་བྱུང།

སློབ་ཚན། lesson || Did you prepare your lesson before class?

སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་ཕྱོད་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སློབ་ཚན་གྱི་སྒྲིག་བྱས་སམ།
 སློབ་གཞི། teaching material || What kind of teaching material are you using
 to teach English? ཁྱོད་ཀྱིས་དབྱིན་ཡིག་ཁྲིད་པར་སློབ་གཞི་རིགས་གང་ཞིག་བཏོལ་བཞིན་ཡོད།
 སློབ་ཡོན། tuition, school fee || How much is primary school tuition this
 year? ད་ལོར་སློབ་རྒྱུ་གི་སློབ་ཡོན་ག་ཚོད་རེད།
 སློབ་ལོ། school age || Several school age children in my village don't go to
 school. ར་ཚོའི་སྡེ་བའི་སློབ་ལོ་རན་པའི་བྱིས་པ་འགའ་སློབ་གླུ་ལ་འགོ་ཀྱིན་མེད།
 སློབ་གསོ། education || I want all my children to have an education. ངས་རང་གི་
 བྱིས་པ་ཚང་མ་ལ་སློབ་གསོ་འཕོ་བ་རྒྱ་བྱུང་ན་འདོད།
 སློབ་གསོ་རིག་པ། pedagogy, education || Pedagogy is concerned with teaching
 methodology. སློབ་གསོ་རིག་པ་ནི་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་ཚུགས་ལ་འབྲེལ།
 གསང་གྲོས། secret talk || I overheard their secret talk.
 ཁོ་ཚོའི་གསང་གྲོས་པའི་རྒྱ་བར་ཐོན།
 གསང་གཏམ། confidential talk, secret || I need to have a confidential talk
 with you. ངས་ཁྱོད་ལ་གསང་གཏམ་ཞིག་བཤད་དགོས།
 གསང་དོན། secret matter || It's a secret matter that I can't discuss.
 འདི་ནི་ངས་བཤད་མི་ཉན་པའི་གསང་དོན་ཞིག་ཡིན།
 གསང་བརྟ། secret signal || What secret signal did you give?
 ཁྱོད་ཀྱིས་གསང་བརྟ་ཅི་ཞིག་བཏང།
 གསང་རྒྱུད། adulterous sexual relationship || Did you ever have an
 adulterous sexual relationship? ཁྱོད་ཀྱིས་གསང་རྒྱུད་བྱས་ཐུང་ངམ།
 གསང་རྒྱུད་ཁང། toilet || Where is the toilet? གསང་རྒྱུད་ཁང་གང་ན་ཡོད།
 གསང་འཕྲིན། secret message || I received your secret message.
 ང་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་གསང་འཕྲིན་འབྲོར།
 གསང་བ། secret, clandestine || Please tell me just one secret that you have.
 ཁྱོད་ལ་ཡོད་པའི་གསང་བ་གཅིག་ལ་ཤོད་དང། They held a clandestine meeting last
 night. མདང་དགོང་ཁོ་ཚོས་གསང་བའི་གྲོས་ཚོགས་ཤིག་བསྐྱས།
 གསང་མིང། pseudonym, pen name || I wrote this novel using a pen name.
 ངས་གསང་མིང་རྒྱུད་ནས་རྒྱུད་གཏམ་འདི་བརྒྱུ་མས།
 གསང་མོལ། secret discussion || The secret discussion was held at night.
 དགོང་མོར་གསང་མོལ་བྱས།
 གསང་རྒྱུལ། ¹spy; ²detective || ¹The spy was caught and executed. གསང་རྒྱུལ་
 བཟུང་ནས་སློབ་གྲངས། ²The detective worked in secret on a criminal case.
 གསང་རྒྱུལ་གྱིས་གསང་བའི་རྣོ་ནས་ནག་ཉེས་ཤིག་ལ་དབྱུད།

གསང་ལམ། secret road || There is a secret road that leads over the mountain. གསང་ལམ་ཞིག་རི་དེལ་འབྲེན་ཡོད།

གསལ། (བསལ། བསལ་བཟ། སོ་བཟ།) to add, to insert, to supplement || Can you insert this sentence in your essay? རྒྱུ་ཀྱིས་ཚིག་རྒྱུ་རྒྱུ་ཀྱི་བརྒྱུ་མཚེས་ཀྱི་ནང་དུ་གསལ་བྲུབ་བཟ།

གསལ་ཁྲིད། make-up class || The make-up class was held in the evening. དགོང་མོར་གསལ་ཁྲིད་བྱས།

གསལ་དངུལ། indemnity || She was paid a large indemnity. ཁོ་མོར་གསལ་དངུལ་ཆེན་པོ་འཇུག།

གསལ་སྒྲིག་། ¹addendum, supplement; ²subsidy || ¹I'll add the additional information as an addendum. རས་ཁར་བྱུང་གི་བརྒྱུ་འཕྲིན་གསལ་སྒྲིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན། ²He gets a salary subsidy because he lives in a high altitude area. ཁོས་ས་ན་བྱུང་ལས་བཞིན་ཡོད་པས་ཁོ་ལ་རྒྱ་ཕོགས་ཀྱི་གསལ་སྒྲིག་ཐོབ།

གསལ་སྦྱོར། supplemental study || I suggest that you read this book as supplemental study. རས་རྒྱུད་ལ་དཔེ་ཆ་འདི་གསལ་སྦྱོར་གི་ཚུལ་དུ་སྒྲིག་པར་མཚམས་སྦྱོར་བྱེད།

གསར། new || I bought a new house. རས་ཁར་གསར་ཞིག་ཉོས།

གསར་སྐྱེས། new-born || The new-born baby cried loudly. གསར་སྐྱེས་ཀྱི་ཕུ་སྲུ་དེ་རྒྱུད་མཐོན་པོས་དུས།

གསར་སྐྱེ། building, establishing || The building of the new village school took six months. སྤེ་བའི་སྐོབ་གྲྭ་གསར་བ་གསར་སྐྱེན་བྱེད་པར་ལྔ་ལྗེས་འགོར།

གསར་འགོད་པ། reporter || He is a newspaper reporter. ཁོ་ཞི་ཚགས་པར་གསར་འགོད་པ་ཞིག་ཡིན།

གསར་འགྲུར། news || Did you watch the television news last night? མདང་དགོང་རྒྱུད་ཀྱིས་བརྟན་འཕྲིན་གསར་འགྲུར་ལ་བརྟམ་སམ།

གསར་འགྲུར་ཁང། news agency, press service || The newspaper publishes reports from only one news agency. ཚོགས་པར་དེས་གསར་འགྲུར་ཁང་གཅིག་ཁོ་ཞི་སྟན་ལུ་འགོད།

གསར་འགྲུར་འགོད་མཁན། reporter, newsman || She is a newspaper translator and reporter. ཁོ་མོ་ཞི་གསར་འགྲུར་ལོ་ཏུ་བདང་གསར་འགྲུར་འགོད་མཁན་ཞིག་ཡིན།

གསར་བཅོས། innovation, transformation || The automobile is an important innovation in transportation. རྐང་འཁོར་ནི་འགྲིམ་འགྲུལ་ཡི་བྱུང་ཐོག་གི་གསར་བཅོས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན།

གསར་བཟེ། revolution || The revolution began in 1832. གཅིག་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་སྟུ་མ་ཅུ་མོ་གཉིས་ལོ་ལ་གསར་བཟེའི་འགོ་བརྒྱུ་མས།

གསར་བཟུང་། revolutionary || He became a revolutionary when he was a
 teenager. ཁོ་ན་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་དུས་ནས་གསར་བཟུང་བཞིན་ཏུ་གྱུར།
 གསར་གཏོད། creation, founding || The creation of the television has brought
 enjoyment to many people. བརྒྱན་འཕྲིན་གསར་གཏོད་བྱས་པ་དེས་མི་མང་བོ་ལ་སློབ་བསྐྱེལ།
 གསར་དུ། newly, anew || This chair is newly painted.
 རྒྱབ་བསྐྱེས་རྒྱབ་སྐྱེགས་འདི་ལ་གསར་དུ་ཚོན་ཚུ་བསྐྱས།
 གསར་བ། ¹new; ²fresh || ¹Be careful, the blackboard has wet new paint on
 it. སེམས་རྒྱུ་གྱིས། སློ་སམ་སྤེད་དུ་ཚོན་གསར་བ་བསྐྱས་ཡོད། ²I only like fresh butter in
 my tea. ང་ཇའི་ནང་དུ་མར་གསར་བ་ཁོ་ན་འཕེན་པར་དགའ།
 གསར་བྲ། adult young man || The adult young man doesn't have much of a
 beard. གསར་བུ་དེ་ལ་སྐྱར་མང་བོ་མེད།
 གསར་སྐྱོལ། plowing up new land || Plowing up new land is difficult but
 important. མོ་ཞིང་གསར་སྐྱོལ་བྱེད་རྒྱུ་ནི་དཀའ་ཚོགས་ཆེ་རུང་དགོས་གཤམ་ཆེ།
 གསར་འཇུགས། newly established || That magazine is newly established.
 དུས་དེབ་དེ་ནི་གསར་འཇུགས་བྱས་པ་རེད།
 གསར་བཟོ། creating, inventing || Inventing takes a creative mind.
 གསར་བཟོ་བྱེད་པ་ལ་གསར་གཏོད་ཀྱི་སློབ་གྲོས་ལྡན་དགོས།
 གསལ། clear, bright || The moon is very bright tonight. དེ་དགོང་ལྷན་བཟུ་ཅན་ཅང་གསལ།
 གསལ་བསྐྱབས། statement, proclamation || I thought his statement didn't
 make much sense. ངས་བརྗེས་ན་ཁོའི་གསལ་བསྐྱབས་དེ་ལ་གནས་ལུགས་ཅི་ཡང་མེད།
 གསལ་ཆ། familiarity || I'm impressed with his familiarity with Tibetan folk
 customs. ཁོ་བོད་ཀྱི་དམངས་སློལ་ཐད་གསལ་ཆ་ཡོད་པ་དེས་ང་ལ་བག་ཆགས་ཟབ་མོ་བཞག།
 གསལ་ཆ་ཅན། familiar || He is familiar with that situation so ask him, not
 me. གནས་བབ་དེའི་སྤང་ནས་ཁོ་ནི་གསལ་ཆ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས། ཁོ་ལ་དྲིས་དང་། ང་ལ་མ་དྲི།
 གསལ་འདེབས། reminding || Thank you for reminding me to lock the
 door. ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་སློབ་གསུང་རྒྱུ་གསལ་འདེབས་བྱས་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ།
 གསལ་བོ། clear || The sky was clear and the air was fresh.
 གནམ་ངོན་གསལ་བོ་ཡིན་ཞིང་མཁའ་དབུགས་ནི་དུངས་མོ་ཡིན།
 གསལ་བྱེད། consonant || How many consonants does English have?
 དབྱིན་ཡིག་ལ་གསལ་བྱེད་དུ་ཡོད།
 གསལ་འབྲེད། classification || How much do you know about the
 classification of literature into various genres? ཚུ་མ་རིག་རྒྱུ་གསལ་བྲེད་འདི་
 སློར་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་ཅུ་ཤས།
 གསལ་བཤད། explanation, clarification || His explanation of the problem

was helpful. ཁོས་གནད་དོན་ལ་གསལ་བཤད་བྱས་པ་དེ་ཉི་ཅང་ཡན།
 གསེག་ (བསེག་ བསེགས། སིགས།) to shake || I want to shake your hand.
 དས་ཁྱོད་ཀྱི་ལག་པ་གསེག་ན་འདོད།
 གསེང་། meadow, lawn || The yaks grazed in the meadow.
 ལྷུགས་ཀྱིས་ནེ་འུ་གསེང་ནས་རྩུ་ཟོས།
 གསེལ། (བསེལ། བསེལ། གསེལ།) to split, to divide || I can't divide this mutton
 equally. དས་ལུག་ཤ་འདྲ་མཉམ་དུ་གསེལ་མི་སྲུབ།
 གསུག་དངུལ། money bribe || The leader was punished for taking money
 bribes. འགོ་ཁྱིད་དེས་གསུག་དངུལ་སྤངས་པར་ཆད་པ་བཅད།
 གསུང་། (གསུང་། གསུངས། གསུངས།) to speak, to talk, to tell, to say || What did she
 tell you? ཁོ་མོས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་གསུངས།
 གསུང་ཚོས། religious sermon || The religious sermon lasted for one hour.
 ལུ་ཚོད་གཅིག་ལ་གསུང་ཚོས་གནང།
 གསུང་བཏུས། ¹quotation; ²excerpt; ³anthology || ¹I'm now memorizing one
 famous quotation every day. དས་ད་ལྟ་ཉིན་གངས་ལ་གསུང་བཏུས་གྲགས་ཅན་ཞིག་སྒོ་ལ་
 ལྟོར་གྱིན་ཡོད། ²In our literature class we are reading one excerpt from
 famous Western writers each day. ད་ཚེ་འི་རྩོམ་རིག་སྒྲིབ་ཁྱིད་ཀྱི་རྣམས་སྲ། ད་ཚོས་ཉིན་རེར་རྒྱབ་
 ལྷུགས་རྩོམ་པ་པོ་གྲགས་ཅན་གྱི་གསུང་བཏུས་གཅིག་སྒོག་བཞིན་ཡོད། ³Yesterday I bought an
 anthology of Tibetan scholars' articles. ཁ་སང་། དས་བོད་མཁས་པའི་རྩོམ་རིག་གསུང་
 བཏུས་ཤིག་ཉོས།
 གསུང་འཕྲིན། letter, message || Did you send her a message?
 ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་མོ་ལ་གསུང་འཕྲིན་བཏང་ངམ།
 གསུང་འབྲམ། complete literary work || These three volumes make a
 complete literary work of his writings.
 བཅའ་པོ་གསུམ་པོ་འདིས་ཁོ་འི་གསུང་འབྲམ་ཁ་ཚང་ཞིག་གྲུབ།
 གསུང་རྩོམ། writing, work || We won't publish your work because it isn't
 written very well. ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་རྩོམ་གྲིས་པ་དེ་འདྲ་མི་བཟང་བས་དེ་ཚོས་དཔེ་སྐྱུན་མི་བྱེད།
 གསུང་རབ། religious text, religious classic, scripture || The young monks
 first studied a religious text. བཙུན་པ་ལོ་གཞིན་དེས་ཐོག་མར་གསུང་རབ་ལ་སྒོལ་སྦྱོང་བྱས།
 གསུང་བཤད། talk, speech || The audience warmly applauded his speech.
 ཉན་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཁོ་འི་གསུང་བཤད་ལ་སྒྲི་སེམས་འཁོལ་བའི་ངང་ཐལ་མོ་བརྟེན།
 གསུམ། three || I have three brothers. དལ་སྐྱེན་གསུམ་ཡོད།
 གསུམ་ཚ། a third || I want about a third of that large piece of bread.
 དལ་ཉ་ལམ་གོ་རེ་དེ་འི་སུམ་ཚའི་གཅིག་དགོས།

གསུམ་པ། third || The third paragraph from the bottom has an error.

འདི་གསུམ་བརྗེས་ན་དོན་ཚན་གསུམ་པར་ནོར་འཚུག་ཅིག་ཡོད།

གསུམ་པོ། all three || All three of my yaks died yesterday.

ཁ་སང་དེ་གཡམ་གསུམ་པོ་ཉེ་སོང།

གསུར་དྲི། smell of something burning || The smell of something burning

filled the kitchen. ར་ཁང་ནང་དུ་གསུར་དྲིས་ཁྱབ།

གསུམ་པ། stomach, belly || My stomach aches. དེ་གསུམ་པ་ན།

གསེ། (གསེ། གསེས། གསེས།) to split, to divide || He splits the firewood with an

axe. ཁོས་སྒྲ་རེ་ཞིག་གིས་ཁྱ་མ་གསེས།

གསེག་ (གསེག་ བསེགས། གསེགས།) to be tilted, to slant, to incline || The old

building slowly began to slant and finally fell over.

ཐོག་ཁང་རྗེས་བཟེད་ལ་མོས་བསེགས་ནས་མཇུག་མཐར་བཟློགས།

གསེང། break, intermission || We took a five minute break after meeting

for two hours. དེ་རྗེས་རྗེས་ཚེད་གཉིས་ལ་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་རྗེས་སྐར་མ་ལྔ་ལ་བར་གསེང་བྱས།

གསེད། (གསེད། བསེད། བསེད།) to card (wool, cotton, etc.) || I'll card wool for an

hour tomorrow morning. སང་ཉིན་ཞོགས་པར་དས་རྗེས་ཚེད་གཅིག་ལ་བལ་གསེད་རྒྱ་ཡིན།

གསེད་འགྲོ་ལ། explanation, interpretation || His explanation was clear and I

agree with him. ཁོས་གསེད་འགྲོ་ལ་བྱས་པ་གསལ་ཞིང་དེ་ལ་འབད།

གསེབ། stallion || When the stallion neighed the other horses stopped

grazing and looked up.

རྟ་གསེབ་འཚོར་བ་ན། རྟ་གཞན་པས་རྟ་བ་མཚམས་བཞག་ནས་མགོ་དགྲེས།

གསེར། gold || Gold is expensive. གསེར་ནི་གོང་ཚེ།

གསེར་ཁྲི། golden throne || The Living Buddha sat on a golden throne.

སྤྲུལ་སྤྲུ་གསེར་ཁྲི་ལ་བཞུགས།

གསེར་མགར། goldsmith || The goldsmith makes gold rings.

གསེར་མགར་གྱིས་གསེར་གྱི་མཇུབ་དཀྲིས་རྩད།

གསེར་དངུལ། gold and silver || Her jewelry is made of gold and silver.

ཁོ་མོའི་རྒྱན་ཚུ་ནི་གསེར་དངུལ་གྱིས་བཟུངས།

གསེར་ཉ། goldfish || The goldfish swam in the clean water.

གསེར་ཉ་རྒྱ་གཙང་མ་དེའི་ནང་ན་རྒྱལ།

གསེར་དྲིས། writing in gold || These Tibetan characters are written in gold.

བོད་ཡིག་འདི་དག་ནི་གསེར་དྲིས་ཡིན།

གསེར་འོག། gold leaf || The Buddha image was covered with gold leaf.

སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྲུལ་གསེར་འོག་གིས་ཤམ།

གསོ། (གསོ། གསོ། གསོ།) ¹to heal; ²to feed, to nourish, to raise || ¹I hope the doctor can heal me. ལྷན་པས་དེ་ནད་གསོ་བྱ་བ་པར་ངས་རེ་བ་བྱེད། ²I want to raise my child so she will be strong and healthy. ངས་རང་གི་བྱིས་པ་གསོ་འདོད། དེ་ལྟར་བྱས་ན། ཁོ་མོ་ལུས་སྤོབས་རྒྱས་ཤིང་བདེ་བ་ཡོང་རྒྱུ་རེད།

གསོ་སྐྱོང་། rearing, bringing up || Rearing their grandchildren is something my parents enjoy. ཚོ་བོ་ཚོ་མོ་གསོ་སྐྱོང་བྱེད་རྒྱུ་ནི་དེ་ལོ་ལོ་མས་བྱེད་འདོད་པ་ཞིག་ཡིན།

གསོ་བབས། ¹remedy; ²method of rearing || ¹Traditional Tibetan Medicine has a good remedy for liver disease. སོ་ལ་རྒྱན་གྱི་བོད་རྒྱན་ལ་མཚོན་ནད་གསོ་བབས་བཟང་བོ་ཞིག་ཡོད། ²Methods of rearing children differ from one culture to another. རིག་གནས་མི་འདྲ་བ་ལ་བྱིས་པ་གསོ་བབས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་ཡོད།

གསོ་སྐྱེ། breeding, raising || Sheep raising is what he does for a living. ལུག་གསོ་སྐྱེ་བྱེད་པ་ནི་ཁོས་འཚོ་སྲིད་བྱེད་ལུགས་ཡིན།

གསོ་བ་རིག་པ། science of medicine || He studied the science of medicine in college and then he became a doctor. ཁོས་སློབ་གླིང་དུ་གསོ་བ་རིག་པ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་མཐར་སྤྲོད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར།

གསོ་རིག་པ། physician || I am a physician and I work in a hospital. ང་ནི་གསོ་རིག་པ་ཞིག་ཡིན་ལ་སྤྲོན་ཁང་དུ་བྱ་བ་གཉེར།

གསོ་ག (བསོག་ བསོགས། གསོགས།) to save up, to accumulate || How long did it take you to save up one thousand *yuan*? ཁྱོད་ཀྱིས་སྒོར་མོ་སྟོང་གཅིག་གསོགས་པར་དུས་ཡུན་ག་ཚོད་འགོར།

གསོག་འཛོག་ saving, accumulating, stockpiling || Saving money has always been hard for him. ཁོ་ལ་མཚོན་ན་སྒོར་མོ་ཉུང་གསོག་བྱེད་རྒྱུ་རྒྱུན་པར་དཀའ་འཁོར་བ།

གསོང། (གསང། གསང། གསོངས།) to keep secret, to conceal || Don't try to keep secret what you feel about me. ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་བསམ་ཚུལ་ཅི་ཞིག་བཅངས་ཡོད་པ་དེ་མ་གསང།

གསོན། (གསན། གསན། གསོན།) to listen || I want to listen to your song. ངས་ཁྱོད་ཀྱི་གླུ་དབྱེད་པས་ལ་གསན་འདོད།

གསོན། to be alive, to live, to survive || I'm happy to be alive. ང་རང་གསོན་ཐུབ་པར་དགའ་སློབ་སྤྲོ།

གསོན་ཉམས་ལྡན་པ། vivid, lively || He tells vivid stories. ཁོས་གསོན་ཉམས་ལྡན་པའི་གཏམ་རྒྱུད་འཆད།

གསོན་པོ། alive || I'm so sick that I'm barely alive. ང་ལ་ནཚ་བྱི་མོ་ཞིག་བྱུང་ནས་ད་ལྟ་གསོན་པོར་ལུས་པ་ཅོམ་ཡིན།

གསོན་ཚད། survival rate || What was the survival rate of livestock after the

snow disaster? ཁངས་སྐྱོན་བྱུང་རྗེས། ལུགས་ཟོག་གི་གསོན་ཚད་ནི་ཅི་ཙམ་ཡིན།
 གསོན་ལུགས། vigor, vitality || He walks with great vigor.
 ཁོ་གསོན་ལུགས་ཚེན་པོ་ཞིག་གིས་བསྐྱོད།
 གསེམ་ཤིང། pine tree || That pine tree is short but very old. གསེམ་ཤིང་དེ་ནི་དམའ་
 རུང་ལོ་མང་པོ་འགོང།
 གསེར། drill, awl || The drill bit into the wood. གསེར་གྱིས་ཤིང་ཕིགས།
 གསེར་འབྲིགས་པ། || He chiseled a hole in a boulder to hide his treasures in.
 ཁོས་ལ་བོང་ཞིག་གི་སྤྲིང་དུ་རང་ཉིད་གྱི་ནོར་སྐས་སའི་བྲ་ག་ཞིག་ཕིགས་བྱུང།
 གསོལ། ¹to have; ²to tell; ³to eat; ⁴to drink || ¹He wants to have some tea.
 ཁོས་ང་གསོལ་འདོད། ²I will tell you about it tomorrow. སང་ཉིན་ངས་ཁྱོད་ལ་དེ་འོ་སྐོར་
 ལྷན་དུ་གསོལ། ³Please eat some bread. གོ་རེ་འགའ་གསོལ། ⁴Please drink some
 tea. ང་གསོལ།
 གསོལ་སྟོན། banquet, feast (h) || I'll be happy to attend the banquet at your
 home tomorrow night. སང་ཉིན་དགོང་མོར་ང་ཁྱེད་ཚང་གི་གསོལ་སྟོན་ལ་ལུགས་པར་སྟོ།
 གསོལ་འདེབས། prayer || He said a very long prayer.
 ཁོས་གསོལ་འདེབས་རིང་མོ་ཞིག་བཏབས།
 གསོལ་བ། prayer, plea || His plea was that he would be allowed to live.
 ཁོའི་གསོལ་བ་ནི་ཁོས་འཚོ་བཞེས་བྱེད་བྱུང་བ་རྒྱུ་དེ་ཡིན།
 གསོལ་ཚོགས། meal (h) || Did you have a meal this morning?
 ཞོགས་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་གསོལ་ཚོགས་བཞེས་སམ།
 བསང་མཚོན། religious ceremony of burning incense || Tomorrow evening
 there will be a big religious ceremony of burning incense at the
 monastery. སང་ཉིན་དགོང་མོར་དགོན་པ་རུ་བསང་མཚོན་ཚེན་པོ་བྱེད་རྒྱུ་རེད།
 བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ། unthinkable, incomprehensible || His knowledge is
 incomprehensible. ཁོའི་ཤེས་བྱ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ།
 བསམ་ངན། evil thought || I don't think she ever had an evil thought in her
 life. དས་ཁོ་མོ་ལ་ཚོགས་བོར་སྒོ་ངན་ཞིག་སྐྱེས་ཡོད་པར་མི་འདོད།
 བསམ་འཆར། opinion, idea || In your opinion what do you think I should do?
 ཁྱོད་ཀྱི་བསམ་འཆར་ལྟར་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ངས་ཅི་ཞིག་ལས་ན་འོས་བསམ།
 བསམ་གཏན། meditation || His meditation in a cave lasted two years.
 ཁོ་བྲག་ཕུག་ནས་བསམ་གཏན་ལ་ལོ་གཉིས་བཞུགས།
 བསམ་དོན། desire, goal, wish || What is your strongest desire?
 ཁྱོད་ཀྱི་བསམ་དོན་ཚེས་ཚེན་པོ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།
 བསམ་འདུན། hope, expectation || It is my hope that you will study well.

ཁྱོད་ཀྱིས་སློབ་སྦྱོང་བཟང་བོ་བྱེད་རྒྱུ་ནི་དཔེ་ལྟོས་ཡིན།
(སློབ་སྤྱོད་ཀྱི་འདུག་འབྲས་ཐོན་པ་ལྟར་མཐོ་ཞིབ་ཏུ་གཏོང་བ། to think over || Please think
over your decision before you do anything more.

ཁྱོད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཡང་མ་ལས་གོང་རང་གི་ཐག་གཅོད་ཐད་ལ་བསམ་མཚོན་ཞིབ་ཏུ་གཏོང་དགོས།
བསམ་པ། ¹thought, idea; ²mind || ¹My thought was that it would be nice to
go for a picnic today. དཔེ་བསམ་པ་ལ་དེ་རིང་སློབ་གསལ་ལ་སོང་ན་ཉུང་བཟང་བར་སྐྱེ། ²That
mathematician has a fine analytical mind. ཚུལ་རིག་མཁུལ་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་
བསམ་གཞིགས་ལྟུང་པ་བཟང་བོ་ཞིག་ཡིན།

བསམ་པའི་དལ་རྩེ་ལ། mental labor || After an hour of mental labor he took a
short nap. རྒྱ་ཚོད་གཅིག་ལ་བསམ་པའི་དལ་རྩེ་ལ་བྱས་ཤེས་ཁོ་མཉམ་ལ་ཉུལ།

བསམ་པའི་འདུ་ཤེས། ideology || Different societies have different ideologies.
སྤྱི་ཚོགས་མི་འདུག་ལ་བསམ་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་ཡོད།

བསམ་ཕྱོགས། inclination, attitude || My inclination is to agree with you.
དཔེ་བསམ་ཕྱོགས་ནི་ཁྱོད་དང་མཐུན་པ་ཡིན།

བསམ་སློ། thought, idea || Years ago I had the thought that we might
eventually marry. ལོ་འགའ་ཕྱིན་པ་ལ་ང་ཚོ་མཉམ་མར་གཉེན་སྲིད་བྱེད་སྲིད་པའི་བསམ་སློ་སྐྱེས།

བསམ་སློབ་པ། thinker || He is a deep thinker. ཁོ་ནི་བསམ་སློབ་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཡིན།

བསམ་སློབ་ལྡན་པ། thoughtful, oversensitive || He is a thoughtful writer. ཁོ་ནི་
བསམ་སློབ་ལྡན་པའི་རྩོམ་པ་པོ་ཞིག་ཡིན།

བསམ་སྦྱོར། scheme, intention || Your intention is evil. ཁྱོད་ཀྱི་བསམ་སྦྱོར་ནི་དུག་པ་ཡིན།

བསམ་ཚུལ། opinion, impression, feelings || I have a good opinion about her.
ཁོ་མོའི་ཐོག་ལ་ང་ལ་བསམ་ཚུལ་བཟང་བོ་ཞིག་ཡོད། I have several different feelings
about this book. དཔེ་ཆ་འདིའི་ཐོག་ནས་ང་ལ་འཆར་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཡོད། What is your
feeling about what she said? ཁོ་མོས་སྐད་ཆ་བཤད་པའི་ཐད་ཁྱོད་ལ་བསམ་ཚུལ་ཅི་ཞིག་
ཡོད།

བསམ་ཚོད། estimation, speculation || My estimation is that it will take one
day to finish this job. དཔེ་བསམ་ཚོད་ལ་བྱུང་བའི་འགྲུབ་བར་ཉིན་གཅིག་འགོར་རྒྱུ་རེད།

བསམ་གཞིགས། thinking, consideration || Consideration of this problem for
two weeks has not brought a solution.

གཟུང་འཁོར་གཉེས་རིང་གཞན་དོན་འདི་ལ་བསམ་གཞིགས་བྱས་པ་ལས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཐབས་ཤིག་མ་ཡོན།

བསམ་བཞིན་དུ། on purpose, deliberately || He deliberately pushed my book
off my desk. ཁོས་བསམ་བཞིན་དུ་དཔེ་ཆ་ཅོག་ཅོའི་སྒྲིང་ནས་ཐར་ལ་དེད། He very
deliberately caused her much trouble. ཁོས་ཁོ་མོ་ལ་བསམ་བཞིན་དུ་སྐྱུག་བསྐྱུག་ཆེན་
པོ་བསྐྱུལ།

བསམ་ཤེས། understanding, conscious || She is an understanding person.

ཁོ་མི་ཞི་བསམ་ཤེས་ཤིག་ཡིན།

བསིལ། cool || The weather today is cool. དེ་རིང་གི་ནམ་ཟུག་ནི་བསིལ།

བསིལ་གཏུགས། parasol, umbrella || The sun was so hot that she used a parasol while herding. ཉི་མ་ཉ་ཅང་ཚ་བས། ཁོ་མིས་ཕྱུགས་འཚོ་སྐབས་བསིལ་གཏུགས་སྤྱད།

བསིལ་མོ། cool || The cool breeze made me feel better.

རླུང་བསིལ་མོ་དེས་ངའི་ཚོར་བ་ཇི་ལྟར་སྲུབ་པར་བྱས།

བསིལ་གཡལ། fan || I had to use a fan to make myself feel comfortable.

ངས་བསིལ་གཡལ་བཀོལ་ཏེ་རང་ལུས་ཇི་བཞེར་གཏོང་དགོས་བྱུང།

བསིལ་རླུང། cool air, breeze || A breeze blew through my bedroom window.

བསིལ་རླུང་ཞིག་ངའི་མ་ལ་ཁང་གི་སྒྲིབ་ཁུང་བརྒྱུད་ནས་གཡལ་གས།

བསྟུ། (བསྟུ། བསྟུས། སྟུས།) to receive, to welcome || I'd be happy to receive you and your friend tomorrow afternoon.

ངས་ད་ཉིན་ཕྱི་དྲོད་ཁྱོད་དང་ཁྱོད་གྱི་གྲོགས་པོ་བསྟུ་བར་སྟོ།

བསྟུ་བ། welcome, receiving || His warm welcome made us all feel comfortable. ཁོའི་སྟོ་སྒྲིབ་མཚན་འཁོལ་བའི་བསྟུ་བ་དེས་ང་ཚོའི་སྣང་བ་བདེ་མོར་བཏང།

བསེར་བ། breeze || It's so hot, I wish there was a breeze now.

ཚད་པ་ཆེ་བས། ངས་ད་ལྟ་བསེར་བ་ཞིག་གཡུག་རྒྱ་བྱུང་ན་འདོད།

བསོད་ཅན། lucky || You are a lucky man to have a warm, loving family.

ཁྱོད་ལ་དོད་སྦྱིད་འཛོམས་པའི་ཁྱིམ་ཚང་ཞིག་ཡོད་པས་མི་བསོད་ཅན་ཞིག་རེད།

བསོད་ནམས། good fortune || I hope you always have good fortune.

ངས་ཁྱོད་ལ་རྟུག་ཏུ་བསོད་ནམས་དར་བའི་སྒྲོན་འདུན་ལྟ།

བསྲི་ཚགས། thrift || She knows how to practice thrift and that's why her family has a lot of money today.

ཁོ་མིས་བསྲི་ཚགས་ཇི་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་ཤེས། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ཁོ་ཚང་ལ་ད་ལྟ་སྒོར་མོ་མང་བོ་ཡོད།

སྟོ། (བསྟོ། བསྟོས།) to get mixed || The feed was mixed with salt. གཟན་དེའི་ནང་ཚུ་ཁུང་སྟོ་བསྟོས་ཡོད།

བསྐྱེད་སྐྱོན། contamination, impurity || Contamination of drinking water is a serious problem. བཏུང་ཚུའི་བསྐྱེད་སྐྱོན་ནི་གནད་དོན་ཚབས་ཆེན་ཞིག་ཡིན།

བསྐབ་བྱ། ¹instruction; ²experience || ¹Two hours of instruction tired us all.

རྒྱས་ཚོད་གཉིས་རིང་གི་བསྐབ་བྱ་དེས་ང་ཚོ་ཚང་མ་ཐང་ཆད་དུ་བཅུག། ²What was your

experience living abroad for a year? ཁྱོད་ཕྱི་རྒྱལ་ནས་ལོ་གཅིག་ལ་བསྐྱེད་ནས་བསྐབ་བྱ་ ཅི་ཞིག་ཐོབ།

ཉ།

ཉགོ་ to know, to understand || I understand what you mean.

ངས་ཚིང་གི་ནང་དོན་ཉགོ་

ཉ་ཅང། very || She speaks English very well. ཁོ་མོས་དབྱིན་སྐད་ཉ་ཅང་བཟང་བོ་ཞིག་སྒྲི་
བྲལ།

ཉ་ཞེ་ཉོན་ཞེ། muddleheaded || After an hour of class I feel tired and

muddleheaded. རྒྱ་ཚོད་གཅིག་རིང་གི་སྒྲོ་བ་ཁྲིད་གྱི་རྗེས་སུ། ང་ཟང་ཚད་ནས་ཉ་ཞེ་ཉོན་ཞེ་ཞིག་ཏུ་གྲུང།

ཉ་ར་ཉོ་རེ། careless, sloppy || It was careless of me to have left my keys in

the lock of my apartment door. ང་ཞེ་མི་ཉ་ར་ཉོ་རེ་ཞིག་ཡིན་པས་རང་བྱིམ་གྱི་སྒྲོ་ལྗེ་ལྷེ་

ནང་དུ་ལྷེ་མིག་བསྐྱར་བྱུང། The manager's criticism of her sloppy work is

justified. བདག་གཉེར་བས་ཁོ་མོའི་ཉ་ར་ཉོ་རེའི་ལས་ཀ་ལ་སྒྲིབ་བརྗོད་བྱས་པར་གནས་ལུགས་ལྡན།

ཉ་ལམ། more or less, roughly, approximately || I have approximately one

hundred yaks. ང་ལ་ཉ་ལམ་གཡལ་གློང་གཅིག་ཡོད།

ཉ་ལས། to be amazed, to be surprised || He was surprised when we said

that we did not agree with him. ང་ཚོས་ང་ཚོ་ཁོ་མོའི་འཐད་པ་ལབ་པ་ན། ཁོ་ཉ་ལས།

ཉ་ལས་པོ། surprising, amazing || She has an amazing singing voice.

ཁོ་མོ་ལ་སྐད་ཉ་ལས་པོ་ཞིག་ཡོད།

ཉད། to be astonished, to be dazed || I was dazed by the frightening

sound. རྒྱ་འཛིན་པས་པོ་དེས་ང་ཉད་དུ་བཅུག།

ཉད་གྱིས། quickly || Come here quickly! འདི་རུ་ཉད་གྱིས་འོག།

ཉབ་ཆ། laughter || Her laughter sounded like small bells ringing.

ཁོ་མོའི་ཉབ་ཆ་དེ་གཡེང་དྲི་ལ་གྲགས་པ་དང་འདྲ།

ཉམ་འཁྲེང། rapacity, taking away by avarice || His rapacity was such that

he robbed even old men and women.

ཁོ་འི་ཉམ་འཁྲེང་གྱི་བསམ་པ་ཆེན་པོས་ཁོས་ཐ་ན་རྒྱ་མོན་ཚོན་ལའང་འཕྲོག་བཅོམ་བྱེད།

ཉམ་པ། ambition, greed, avarice || His ambition was to become rich and

famous. ཁོ་འི་ཉམ་པ་ཞི་སྟོན་བས་འཕྱོར་མིང་གྲགས་ཆུས་རྒྱ་དེ་ཡིན།

ཉམ་འཇུག། invasion || The enemy's invasion was unsuccessful.

དགྲ་བོས་ཉམ་འཇུག་བྱས་པར་བསམ་དོན་མ་འགྲུབ།

ཉམ་ཟེམ། embezzlement, misappropriation || He was found guilty of embezzlement and sent to prison.

ཁོ་ལ་ཉམ་ཟེམ་གྱི་ཁྲིམ་པའི་ཉམ་ཉེས་ཡོད་པ་ཞེས་ནས་བཅོལ་བཅུག

ཉམ་སེམས། ¹ambition; ²scheming || ¹He has more ambition than ability.

ཁོ་ལ་རང་གི་རྣམ་ཤུགས་ལས་བརྒྱལ་བའི་ཉམ་སེམས་ཞིག་ཡོད། ²His scheming did not bring him success. ཁོའི་ཉམ་སེམས་དེས་ཁོ་ལ་རྒྱལ་ཁ་ལོན་དུ་མ་བཅུག

ཉར། to widen, to flare || The yak flared its nostrils and bellowed.

གཡག་གིས་རྩུར་ནས་འུར་རྒྱུད་འབྲེག།

ཉར་ཐག། diligence || Diligence brings reward. ཉར་ཐག་ལ་འབྲས་བུ་སློན།

ཉར་ཐག་གིས། diligently || You must study English diligently in order to make progress. དབྱེན་ཡིག་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བར། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉར་ཐག་གིས་སྦྱོར་དགོས།

ཉར་པོ། energetic, diligent || She is an energetic child.

ཁོ་མོ་ནི་བྱིས་པ་ཉར་པོ་ཞིག་ཡིན།

ཉར་བརྗོན། diligence || ‘Diligence’ is the opposite of ‘laziness.’

‘ཉར་བརྗོན’ བེ་‘ལེ་ལོའི་’ལྡོག་ཕྱོགས་ཡིན།

ཉེ་བག། difference || The difference between 9.9 and 10.0 is very small. 9.9

དང་10.0 བར་གྱི་ཉེ་བག་ནི་ཉེ་ཅང་ཚུད།

ཉོར་ལྷ། lunar month || How many days does a lunar month have?

ཉོར་ལྷ་གཅིག་ལ་ཉི་ཤེས་ཚེད་ཡོད།

ཉག་སྐྱེག། selecting the best || Selecting the best soldiers to fight in the front

lines is important to winning the battle. དམག་འཁྲུག་ལས་རྒྱལ་ཁ་འཐོབ་པར་མཚོན་ན། གཡུལ་འདོམ་འཐབ་འཛིང་བྱེད་མཁན་དམག་མི་ཉག་སྐྱེག་བྱེད་རྒྱུ་ནི་གལ་ཆེ།

ཉགས་པོ། rough || He uses rough language when he speaks.

ཁོས་ལབ་དུས་རྒྱུད་ཆ་ཉགས་པོ་བཞགོལ།

ཉལ་རྒྱལ། tattered || I wear tattered clothes when I do field work.

ངས་སོ་ནམ་གྱི་བྱ་བ་ལས་རྒྱབས་ལུ་བ་ཉལ་རྒྱལ་གྱིན།

ཉིལ་བོ། whole, entire || Did you eat that whole piece of mutton? ཁྱོད་ཀྱིས་ལུག་

ཤ་ཉིལ་བོ་དེ་ཟེམ་སམ། I can't eat a whole sheep. ངས་ལུག་གཞོན་ཉིལ་བོ་ཞིག་ཟེམ་ཟུབ།

ཉལ་པོ། tattered || He owned only one tattered shirt.

ཁོ་ལ་ཚོ་ལེན་ཉལ་པོ་ཞིག་ལས་མེད།

ཉེང་པོ། rigid || He has rigid ideas. ཁོ་ལ་ལྷ་བ་ཉེང་པོ་ཡོད།

ཉོ་ཉིའི་ཐོབ་ཐང་ཅན། person with a master's degree || He has a master's degree

from Beijing University. ཁོ་ནི་པེ་ཅིན་སློབ་གྲྭ་ཚན་མོའི་ཉོ་ཉིའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད།

ལྷ། god || What is the name of that god? ལྷ་དེའི་མཚན་ལ་ཅི་ཞིག་ཟེད།

ལྷ་ཁང། temple || It's a small but beautiful temple.

ལྷ་ཁང་དེ་ནི་རྒྱུད་རུང་མངོན་སྲུག་ལྷན་པ་ཞིག་རེད།

ལྷ་སྐད། fable, myth || Do you know the myth of the earth's creation?

ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ལུགས་སྐོར་གྱི་ལྷ་སྐད་དེ་ཤེས་སམ།

ལྷ་ཇི། doctor || That doctor practices Traditional Tibetan Medicine.

ལྷ་ཇི་དེས་སོལ་རྒྱན་བོད་སྐྱེན་ལ་ལག་ལེན་བྱེད།

ལྷ་མེད་སྐྱབ། atheism || His creed is atheism. ཁོའི་དད་པ་ནི་ལྷ་མེད་སྐྱབ་པ་ཡིན།

ལྷ་མོ། goddess || The painting was of a beautiful goddess.

སྐུ་མཚན་རི་མེད་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ལྷ་མོ་ཞིག་ཡིན།

ལྷ་ཡུལ། Heaven || When I die I want to go to Heaven. ང་ཤི་རྗེ་ལྷ་ཡུལ་ལ་འགོ་འདོད།

ལྷ་བཟོ། maker of statues || He is a maker of statues. ཁོ་ནི་ལྷ་བཟོ་ཞིག་ཡིན།

ལྷ་ས། Lhasa || Lhasa is in Central Tibet. ལྷ་ས་ནི་བོད་རྒྱུང་ས་སུ་ཡོད།

ལྷ་ག་ more than, surpassing || I have more than twenty *yuan*.

ངའ་ལ་སྐོར་མོ་ཉི་ལུ་ལྷ་ག་ཡོད།

ལྷ་ག་གྲངས། remainder (in division) || Twenty divided by six has a

remainder of two. ཉི་ལུ་དྲུག་གིས་བགོས་ཚེ་ལྷ་ག་གྲངས་གཉིས་ཡིན།

ལྷ་ག་ཏུ། furthermore, in particular, especially || I like him and, in

particular, I like you. ང་ཁོ་ལ་དགའ། ང་ཁྱོད་ལ་ལྷ་ག་ཏུ་དགའ།

ལྷ་ག་འཕྲོ། remnant, remainder || There is not even a remnant of the temple

that was once here. རྩོན་ཆད་འདི་རུ་ཡོད་པའི་དགོན་པ་དེའི་ལྷ་ག་འཕྲོ་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་ལུས་མེད།

ལྷ་ག་མ། leftover, remainder || How much money do you have leftover?

ཁྱོད་ལ་སྐོར་མོ་ལྷ་ག་མ་ཅི་ཙམ་ཡོད།

ལྷ་ག་ཙམ། a little over, a little more || I have a little more than one hundred

yuan in my pocket. ངའི་ཁྱུག་མའི་ནང་དུ་སྐོར་མོ་བརྒྱ་ལྷ་ག་ཙམ་ཞིག་ཡོད།

ལྷ་ག་རོ། remainder || The remainder of the food is for you.

ཟས་ལྷ་ག་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་ཡིན།

ལྷ་གས་པ། wind || A strong wind blew last night. མདང་དགོང་རྒྱུད་དུག་པོ་ཞིག་གཡུག་པ།

ལྷ་དེ་བ། distinct, obvious || The answer is obvious. དྲིས་ལན་ནི་མངོན་གསལ་དོད་པོ་

ཞིག་རེད།

ལྷ་ད། adulterant || This gold contains an adulterant. གསེར་འདི་ལ་ལྷ་ད་ཅིག་འདྲེས།

ལྷ་ད་ཅན། diluted, adulterated || This is diluted milk. འདི་ནི་འོམ་ལྷ་ད་ཅན་ཡིན།

ལྷ་ད་མེད། pure || This is pure milk with no water added.

འདི་ནི་རྒྱ་བསྐྱེད་མེད་པའི་འོམ་ལྷ་ད་མེད་ཅིག་རེད།

ལྷ་ན་རྐྱེས། innate || Fear is an innate human feeling.

སྐྱུག་སྒྲུབ་ཞི་མིའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཞིག་ཡིན།
 ལྷན་དྲུག་together, with || May I go with you to the shop?
 ར་ཁྱེད་དང་ལྷན་དྲུག་ཚོར་ཁང་དྲུག་འགྲོ་ཚོགས་གསལ།
 ལྷན་པ། patch || My mother put this patch on my trousers.
 རའི་ཨ་མས་རའི་རྒྱ་མ་སྤྲེང་ལ་ལྷན་པ་འདི་བརྒྱབ།
 ལྷན་ཚོགས་། council, association || Our village council has only male
 members. ར་ཚོའི་སྤྲེ་བའི་ལས་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་མི་སྤྲེ་སྐྱེས་པ་ཤ་སྐྱུག་ཡིན།
 ལྷན་འཛོམས་། gathering; joint || ¹Our annual village gathering will be this
 afternoon. ར་ཚོའི་སྤྲེ་བའི་ལོ་རའི་ལྷན་འཛོམས་དེ་དེ་རིང་སྤྱི་དྲོར་བསྐྱུ་རྒྱ་རེད། ²We were
 successful after a joint effort. ལྷན་འཛོམས་ཀྱི་འབད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ར་ཚོར་རྒྱལ་ཁ་བོལ།
 ལྷས་། boot, shoe || This boot is made of leather. ལྷས་འདི་ནི་ཀོ་བས་བཟོས།
 ལྷས་སྒྲོག་། shoelace, bootstrap || My shoelace broke. རའི་ལྷས་སྒྲོག་ཆད་སོང།
 ལྷས་མཐིལ། shoe sole || My shoe sole has a hole in it.
 རའི་ལྷས་མཐིལ་ན་ཁུང་བུ་ཞིག་ཡོད།
 ལྷས་། yard, enclosure || We have some flowers planted in our yard.
 ར་ཚོའི་ལྷས་ན་མེ་ཏོག་འགའ་བཏང་བ་ཡོད།
 ལྷས་ར། courtyard || Please close the door to the courtyard when you
 leave. ཁྱེད་རང་འགྲོ་སྐབས་ལྷས་ར་འཛོམ་རྒྱུ་བ།
 ལྷུ་། joint || It is difficult to disconnect sheep's joints. ལྷུ་གཟིགས་ལྷུ་འགྲོལ་དཀའ།
 ལྷུ་ཚོགས་། joint || My knee joint aches. རའི་ལྷུ་ཚོགས་ན།
 ལྷུ་ལག་། part, piece || This part of the machine is broken.
 འཕྲུལ་ཚས་ཀྱི་ལྷུ་ལག་འདི་ཆག།
 ལྷུ་གཟིགས་། ¹abundant; ²loose || ¹We had an abundant harvest. ར་ཚོར་ལོ་ཏོག་ལྷུ་གཟིགས་
 ལྷུང། ²The pack was so loose it fell off the yak. རོས་པོ་དེ་ལྷུ་གཟིགས་ལོན་པས་གཡལ་ག
 རྒྱབ་ནས་ལྷུང།
 ལྷུ་གཟིགས་། prose || His prose all has a Tibetan setting.
 རོས་པོ་ལྷུ་གཟིགས་ཚང་མར་བོད་ཀྱི་འཚོ་བའི་ཁོར་ཡུག་ལྷན།
 ལྷུ་གཟིགས་། loose || I've lost weight so these trousers feel loose around my
 waist. རའི་ལྷུ་གཟིགས་ཤ་སྐྱུག་ལྷན་ལྷན་འདི་དག་རའི་དཔྱི་མཐོ་ནས་ལྷུ་གཟིགས་ལྷུ་གཟིགས་བྱེད།
 ལྷུང། to fall || If I fall will you catch me? གཡལ་ཏེ་ར་ལྷུང་ཚོ་ཁྱེད་ཀྱིས་ར་འཛོམ་རྒྱ་ཡིན་ནམ།
 Don't fall down when you go down the stairs. ཁྱེད་རྒྱུ་སྐྱེས་སྐྱེས་ལས་འབབ་སྐབས་
 མར་ལྷུང་དྲུམ་འཕུག།
 ལྷན་གྲུབ་། naturally formed || The hole in that rock is believed to be
 naturally formed. བྲང་ཚོས་དེའི་ཁུང་བུ་དེ་ནི་ལྷན་གྲུབ་ཅིག་ཡིན་པར་རྣམས་ལྟོ་མ།

ལྷོནོ། ¹mountain; ²steady || ¹There was a forest fire on the mountain. ལྷོན་
པོ་དེའི་སྤོང་ནགས་ཚལ་མེ་ལ་ཤོང་། ²He drove at a steady speed of fifty kilometers
per hour down the dirt road. ཁོས་ས་ལམ་སྤོང་རྒྱུ་ཚོད་དེར་སྤྱི་ལེ་ལྔ་བཅུའི་མགྲོགས་ཚད་
བརྟན་འཇགས་ཞིག་གིས་རྒྱ་དམར་འཁོར་བསྐོར་ནས་སོང་།

ལྷོན་ཚགས། stable, steady || He has a stable character.
ཁོ་ལ་ལྷོན་ཚགས་ཀྱི་གཤམ་ཀ་ཞིག་ཡོད།

ལྷོར་ལེན། diligence || I admire her diligence in study.
ཁོ་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་ལ་ལྷོར་ལེན་བྱེད་པར་ངས་ཡིད་སློན་བྱེད།

ལྷོ། south || It's warmer in the south than in the north.
ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་ཚུན་བྱང་ཕྱོགས་ལས་དྲོ།

ལྷོ་རྒྱུད། southern direction, south || The temple is south of here.
དགོན་པ་དེ་འདི་གའི་ལྷོ་རྒྱུད་དུ་ཡོད།

ལྷོ་རྒྱུད། southwest || Yunnan is in Southwest China. ཡུན་ནན་ནི་རྒྱ་དང་པོའི་ལྷོ་རྒྱུད་ན་ཡོད།
ལྷོ་སྤྱི་བོད། Antarctica || It is very cold in Antarctica.

ལྷོ་སྤྱི་བོད་དུ་ནམ་ཚུན་ཉ་ཅང་འཇགས།

ལྷོ་བྱང། north-south || The fence ran in a north-south direction.
ལྷགས་དུ་དེ་ལྷོ་བྱང་གི་ཕྱོགས་སུ་འབེན།

ལྷོ་མ། south, southern || The south village has Monguor residents.
སྤེ་བ་ལྷོ་མ་དེ་ན་ཉེར་རིགས་སྤེ་མི་ཡོད།

ལྷོ་ཤར། southeast || The lake is southeast of here. མཚོ་དེ་འདི་གའི་ཤར་ལྷོ་ཤར་ས་ན་ཡོད།
ལྷོ་གཤེགས། seething, boiling || The pot of water was boiling.

ལྷོ་དོ། to relax, to release || When I feel tense, I try to relax.
ངའི་ཡིད་སེམས་འཇགས་དུས། ངས་ཡིད་སེམས་ལྷོད་བབས་བྱེད།

ལྷོད་འཇགས། calmness || The calmness of the ocean in the evening helps me
feel calm. མཚན་མའི་རྒྱ་མཚོའི་ལྷོད་འཇགས་ཀྱིས་ངའི་ལྷོད་འཇགས་ཀྱི་ཚོར་བ་སྤྱིན།

ལྷོད་འཇགས། peaceful, placid || She looked at him with placid eyes.
ཁོ་མའི་ལྷོད་འཇགས་ཀྱི་མིག་རྒྱུང་གིས་ཁོ་ལ་བརྟུས།

ལྷོད་པོ། loose, at ease || He felt at ease while giving his speech.
ཁོས་གཏམ་བཤམ་བྱེད་དུས་སེམས་ལྷོད་པོར་བསྐྱེད།

ལྷོ་འབྲེད་ཐིག་ southern latitude || Hainan Province lies in a southern
latitude. ཉ་ལེ་ནན་ཞིང་ཆེན་ནི་ལྷོ་འབྲེད་ཐིག་སྤོང་ན་ཡོད།

ཨ།

ཨ་ལུ། paternal uncle || My paternal uncle is a businessman.

ངའི་ཨ་ལུ་ནི་ཚོང་བཞིག་ཡིན།

ཨ་སྒོར། U.S. dollar || I've never seen a U.S. dollar.

ངས་ཨ་སྒོར་གཅིག་ཀྱང་རིག་མ་ཆོང།

ཨ་ཅེ། elder sister || My elder sister just graduated from university.

ངའི་ཨ་ཅེ་སློབ་གྲྭ་ཚུན་མོ་ནས་མཐར་ཕྱིན་མ་བག་ཡིན།

ཨ་ཇོ། elder brother || My elder brother lives over there. ངའི་ཨ་ཇོ་ཡག་ན་སྡོད།

ཨ་ན་མ་ན། exactly the same, completely alike || Those two brothers are

exactly the same. སྤྱོད་ལྡན་གཉིས་ཀ་བལྟས་ཚོད་ལ་ཨ་ན་མ་ན་རེད།

ཨ་ཞེ། aunt || My aunt is a doctor. ངའི་ཨ་ཞེ་ནི་སྤྲོད་བཞིག་ཡིན།

ཨ་ཕ། father || Where is your father now? ལྷོད་གྱི་ཨ་ཕ་ད་ལྟ་གང་དུ་ཡོད།

ཨ་ཕྱུ། grandmother || My grandmother lives in Gansu.

ངའི་ཨ་ཕྱུ་ད་ལྟ་ཀན་སུ་ཏུ་ན་ཡོད།

ཨ་བོ། ¹adult man; ²brother || ¹He's not a child, he's an adult man. ཁོ་ནི་བྱིས་པ་

ཞིག་མ་རེད། ཁོ་ནི་ཨ་བོ་ཞིག་རེད། ²My brother is a farmer. ངའི་ཨ་བོ་ནི་ཁིང་བཞིག་ཡིན།

ཨ་མ། mother || My mother's birthday was yesterday.

ངའི་ཨ་མ་འི་སྤྱི་ལོ་སྐར་ལྷན་ཉི་ཁ་སང་ཡིན།

ཨ་མེ་རི་ཁ། America || America has fifty states. ཨ་མེ་རི་ཁ་ལ་ལུ་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད།

ཨ་ཞང། maternal uncle || My maternal uncle was the most honored guest

at my wedding. ངའི་གཉེན་སྣོན་ཐོག་ཨ་ཞང་ནི་བསྐྱེ་བཀུར་ཆེ་ཞེས་ཐོབ་པའི་མགྲོན་པོ་ཡིན།

ཨ་རག། liquor || This liquor tastes sweet. ཨ་རག་འདི་འི་བྲོ་བ་མངར།

ཨ་ལན། response, answer || When can we expect your response?

ལྷོད་གྱིས་ང་ཚོ་ལ་ཨ་ལན་དུས་ན་མ་ཚོད་སྟེར་བྱེད།

ཨ་ལགས། Living Buddha || The Living Buddha studied in Lhasa.

ཨ་ལགས་དེས་ལྷ་ས་ནས་སློབ་གཉེན་བྱས།

ཨ་སུ། sister-in-law || My sister-in-law is a good cook.

ངའི་ཨ་སུ་ནི་ངམ་བཟང་བོ་ཞིག་ཡིན།

ཨ་གསར་ཅན། changeable || His changeable character is difficult for his

friends and family to tolerate.

གྲོགས་པོ་དང་ཁྱིམ་མི་རྣམས་ལ་མཚོན་ན། ཁོ་ཉི་ཤེས་ཤིས་ཀྱི་མ་གཟེང་ཅན་དེ་བཟོད་དཀའ།
མག་ཚོན། beard || Even though I'm forty years old I don't have a beard.

དེ་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྟེན་ཀྱང་དེ་ལོ་མག་ཚོན་མེད།
མང་གི་ number, numeral || Six is a number. སྟུག་ནི་མང་གི་ཞིག་ཡིན།

མང་གྲངས། number || What bus number must we take now?

ད་ལྟ་ང་ཚོ་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་དང་ལོ་མང་མང་གྲངས་དུ་བལ་འདུག་དགོས།
མང་གཉིས་པ། number two, second || I'm the second oldest child in my

family. དེ་ནི་དེ་ཚང་གི་བྱིས་པ་མང་གཉིས་པ་ཡིན།

མང་རྟགས། number || Thirteen is an unlucky number for many Westerners.

རྒྱ་བ་ཕྱོགས་པ་མང་བོ་ལ་མཚོན་ན་བཅུ་གསུམ་ནི་མང་རྟགས་ཁོ་སྤོ་བ་ཞིག་ཡིན།
མང་དང་པོ། champion, first || He is a champion runner.

ཁོ་ནི་བང་རྒྱུ་མཁུན་མང་དང་བོ་ཡིན།
མཁ་ཕྲག་ pocket || What have you got in your pocket?

ཁྱོད་ཀྱི་མཁ་ཕྲག་གི་ནང་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད།
མང་འདམ། cement, concrete || I walked along the concrete sidewalk.

དེ་མང་འདམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱ་རྒྱ་ལོ་དེ་དུ་ནས་སོང།
མང་ལས། construction; building || The construction of the new building

will require one year. ཟོག་ཁང་གསར་བའི་མང་ལས་ལ་ལོ་གཅིག་དགོས་རྒྱུ་རེད།
མུ་ཚུགས། insistence, persistence || At his insistence, I agreed to come.

ཁོས་མུ་ཚུགས་བྱས་པས་ངས་ཡོང་རྒྱུ་ཁས་བླངས།
མུ་ཡོན། committee member || When did you become a personnel

committee member? ཁྱོད་མི་དོན་མུ་ཡོན་ལ་ནམ་ཚེ་དགྲུང།
མོང་སྟེགས། chair, seat || This chair is made of wood. མོང་སྟེགས་འདི་ཤིང་ལས་བཟོས།

English-Tibetan

དབྱིན་པོ་དང་གྲི་སྐྱོར།

A a | ཞིག་ཅིག་ཤིག་། A boy fell down and cried this morning. ཞོགས་པར་བྱིས་པ་ཞིག་ཐང་ལ་འགྲེལ་ནས་དུས།
 a bottle of | དམ་བེ་གང་། I want a bottle of beer.
 ང་ལ་བླ་ཚང་དམ་བེ་གང་དགོས།

a cup of | མོར་གང་། I want a cup of tea. ངས་ཇ་མོར་གང་འབྲུང་འདོད།

a few | འག་འ། Only a few students study hard. སློབ་མ་འག་འཁོ་ནས་སྤྱད་བརྩོན་བྱེད།

a glass of | མོར་གང་། He wants a glass of water. ཁོས་ཚུ་མོར་གང་འབྲུང་འདོད།

a little | ལྷུང་། I want a little sugar. ང་ལ་ཀ་ར་ལྷུང་དུ་དགོས།

a lot of | མང་བོ། He has a lot of money. ཁོ་ལ་སྒོར་མོ་མང་བོ་ཡོད།

a piece of | ལེབ་མོ་ཞིག་། Please give me a piece of beef.

ང་ལ་སྐྱམས་ཤེས་ལེབ་མོ་ཞིག་བྲིན་དང།

a slice of | ལེབ་མོ་ཞིག་། He ate a slice of bread with butter.

ཁོས་མར་དང་བསྐྱབས་ནས་གོར་ལེབ་མོ་ཞིག་བཟོས།

able | ¹ཐུབ་པ། ²འཛོན་ཐང་ལྡན་པ། || ¹She was not able to go home. ཁོ་མོ་ཡུལ་ལ་གྲོ་མ་ཐུབ། ²The able man easily found a good job. འཛོན་ཐང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་པ་དེས་ས་སྐྱེའོས་བྱ་བ་ཞིག་རྟེན།

about | ¹སྒོར་ནས། རིག་ནས། ²ཅི་མ། ཉ་ལམ། || ¹He knows a lot about history. ཁོས་ལོ་ས་གྲི་སྒོར་ནས་མང་བོ་ཤིས། ²I will be away for about ten days. ང་ཉི་ཤེས་པ་བཅུ་ཅི་མ་ལ་བྱིར་མི་ཡོང།

above | ལྷོད། གཉམ། || The picture is above your head.

འདྲེད་པར་དེ་ལྷོད་ཀྱི་གཉམ་པར་ན་ཡོད།

accept | དང་ལེན་བྱེད་པ། || I accept the invitation to have dinner with them.

ངས་ཁོ་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་ཟེམ་བཟའ་རྒྱུ་འཁྲུག་འབོད་དང་དུ་བླངས།

accident | ཚགས། || There was an accident on the road yesterday.

ཁ་སང་རྒྱལ་མཁ་སྤོང་དུ་ཚགས་སློམ་ཞིག་བྱུང།

accuse | ལྷོན་འཇུག་པ། || Don't accuse him of cheating.

ཁོས་མགོ་སྐོར་བྱས་པར་ལྷོན་འཇུག་མ་བྱེད།

across | བརྒྱལ་བ། བརྒྱུད་པ། || Be careful when you walk across the road.

ལྷོད་ཀྱིས་རྒྱལ་མཁ་འཕྲིད་དུ་བརྒྱལ་དུས་སེམས་རྒྱུང་བྱས།

act | ¹ལྟ་སྤྱོད་འཛིན་པ། ²འཁྲབ་ཚོན། || ¹She knows how to act like a queen.

ཁོ་དང་འདྲ་བའི་ལྟ་སྤྱོད་འཛིན་ཤེས། ²I fell asleep during the play's third act.

ལྲའཁྲབ་ཚོན་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ང་གཉིད་སོང།

actor | འཁྲབ་སྟོན་པ། || The actor had a big part in the play.

སྐྱེས་གར་གྱི་ནང་དུ་འཁྲབ་སྟོན་པ་དེ་ལ་སྤྲང་བརྟན་གསལ་ཚེན་ཟུག།

add | ལྷོན། || Please add these numbers.

གྲངས་ཀ་འདི་དག་ལྷོན།

address | རྒྱུད་གནས། སྤྱོད་ཚུལ། || ¹Please give me your new address.

ལྟོན་གསར་བར་ལ་བྱིན་དང། ²His address made all the students happy.

ལྷོད་ཀྱིས་སྤོབ་མ་ཡོངས་རྗེས་དགའ་འདུ་བཅུག།

admit | ཁས་ལེན་བྱེད་པ། || She had to admit she didn't know how to cook.

ཁོ་མོས་གཡོ་སྐྱོལ་བྱེད་མི་ཤེས་པ་ཁས་མི་ལེན་བྱས་མེད་ཅེད།

advise | བསམ་འཆར། ཁ་ཏ། || I like to advise students on their careers.

སྤོབ་མ་ཚོའི་མདུན་ལམ་སྤོང་ནས་ང་བསམ་འཆར་འདོན་པར་དགའ།

airplane (airplane) | གཞམ་གྲུ། || I like to travel by airplane.

ས་ཡུལ་སྐོར་བྱེད་པར་དགའ།

affect | འཁོར་ལུགས། || The weather affected his mood.

ཁོའི་ངང་རྒྱུད་ལ་གཞམ་གཞེས་ཀྱི་འཁོར་ལུགས་བཟུངས།

afraid | སྐྱག་པ། || We are afraid of our teacher.

ང་ཚོ་དགོ་རྒྱལ་ལ་སྐྱག།

after | རྗེས་ནས། གཞུག་ནས། || After he left I went to sleep.

ཁོས་ང་རྗེས་ལ་ཉལ་བར་སོང།

afternoon | ལྷིང་ལོ། || We have class in the afternoon

ལྷིང་ར་ཚོའི་ལ་སྐོབ་ཞིད་ཡོད།

again | ཡང་བསྐྱུར། || Please say the new words again.

བསྐྱུར་གསར་བ་དག་ཡང་བསྐྱུར་ཤོད།

against | བསྐྱེན་པ། ཁེན་པ། འགལ་བ། || The ladder leaned against the wall.

སྐྱེས་གུང་ལ་བསྐྱེན།

age | བཞིན་ཀྱི་ནུས་པ། || ¹What is your age? རྒྱུ་ལྡན་ལོ་ལྔ་ལྔ། ²My body began to age quickly after I reached the age of forty. ལོ་བཞི་བཅུ་ལ་བུད་རྗེས་དེའི་ལུས་པོ་ས་པ་མཐོ་གསལ།

agency | གུང་ཟིལ་ལས་ཁུངས། || Did you buy the ticket at the travel agency? རྒྱུད་གྱིས་ཡུལ་སྐོར་གུང་ཟིལ་ནས་པ་སེ་ཨེ་ཉིས།

aggression | བཅོན་འཇུག་ལ། || Aggression is a very strong emotion. བཅོན་འཇུག་གྲེད་པ་ནི་བསམ་སྦྱོར་དྲག་པོ་ཞིག་ཡིན།

ago | སྡོམ། || My birthday was one week ago. དེའི་སྐྱེས་སྐར་ཉི་གཟའ་འཁོར་གཅིག་གི་སྡོམ་ཡིན།

agree | འབད་དཔ། || I agree with my mother that I should finish my education. དེའི་ཨ་མས་དལ་སློབ་གསོ་མཐིལ་གྱིན་པ་ཞིག་ཐོབ་འོས་འདོད་པ་ལང་རང་འབད།

agriculture | ཞིང་ལས། || Agriculture is the main business in the rural areas. ཞིང་ལས་ནི་གྲོང་ཚོའི་ལས་རིགས་གཙོ་བོ་ཡིན།

ah | འོ། || Ah yes, that is correct. འོ་རེད། དེ་འགྲིག་གི།

aid | རོགས། རོགས། རོགས་གཉེན། || She came to his aid when he was sick. ཁོ་ན་བའི་སྐབས་སུ། ཁོ་མོ་ཁོའི་རོགས་སུ་གྱུར།

aim | དམིགས་ལུལ། || It is my aim to become a doctor. ལྷན་པ་ཞིག་གྲེད་རྒྱུ་ནི་དམིགས་ལུལ་ཡིན།

air | མཁའ་དབུགས། || The air is cold. མཁའ་དབུགས་འཇུགས།

airport | གནམ་གྲུ་ཐང། || The airport is a busy place during the summer. དབྱུང་ཁར། གནམ་གྲུ་ཐང་ནི་བྲེལ་འཚུབ་ཆེ་བའི་ས་ཆ་ཞིག་ཡིན།

alive | གསོན། གསོན་པོ། || If they are breathing, they are still alive. གཤམ་ཏེ་ཁོ་ཚོས་དབུགས་འབྲིན་རྒྱུ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཆོ། ཁོ་ཚོ་ད་རུང་གསོན་ཡོད་པ་རེད།

all | ¹ཡོངས། ²ཚང་མ། || ¹I played basketball all afternoon. ཕྱི་དོ་ཡོངས་སུ་དམ་རྒྱུད་ཅེད་ལོ་ལྗེས། ²All of you are Chinese. རྒྱུད་ཚོ་ཚང་མ་གྲུང་གོ་བ་རེད།

all day | ཉིན་གང་བོར། || I studied all day yesterday. ཁ་སང་ཉིན་གང་བོར་དམ་སློབ་སྦྱོང་བྱས།

all night | ཞག་གང་བོ། མཚན་གང་བོ། || I slept all night. ད་ཞག་གང་བོར་ཉལ།

all right | ཚོག་། All right, you can come with us. ཚོག་གི་རྒྱུད་རྩོད་མཉམ་འདྲུ་འགྲོ་ཚོག་

all the time | བཟུང་། རྟག་ཏུ། || I try to speak English all the time. དམ་ཞམ་ཡང་དབྱིན་སྐད་བཟུང་ཅི་ཐབས་བྱེད།

almost | ¹ལད། ²ཕལ་ཆེར། || ¹I almost missed the train. ད་མེ་འཁོར་གྱི་རྗེས་ལ་མི་ཚོད་ལད་བྱས། ²Almost all of you can read and write Tibetan well. ཕལ་ཆེར་རྒྱུད་ཚོ་

ཚང་མས་བོད་ཡིག་འབྲི་སློབ་བཟང་བོ་བྱེད་ཐུབ།
alone | གཅིག་ལཱ། ཁེར་རྒྱུ། || I was alone all of last week.
 གཟུང་འཁོར་སྡོམ་མ་ཡོངས་སུ་ར་གཅིག་ལཱ་ཡིན།
along | འགྲོགས་པ། མཉམ་དུ། འདེད་པ། || Please sing along with me. ད་དང་འགྲོགས་ནས་
 གླུ་དབྱངས་འེངས།
already | ཟིན་པ། || I already finished my homework. དས་ལས་བྱུང་གིས་ཚར་ཟིན།
also | གྲུ། འད། ཡང། || She also knew how to speak English.
 ཁོ་མོས་ཀྱང་དབྱིན་སྐད་སློམ་ཤས།
although | ཡིན་ནའང། འོན་ཀྱང། || Although he was short, he was very strong.
 ཁོ་གཟུགས་པོ་བྱང་ནའང་ལུས་སྤོབས་རྒྱས་ཡོད།
always | བློ་ཡང། རྒྱུན་པར། || I always like to eat ice cream.
 ད་རྒྱུན་པར་འོ་བཟོས་ཚབ་སོབ་ཟབར་དགའ།
am | ཡིན། || I am Tibetan. ད་བོད་པ་ཡིན།
amend | ¹ཡོ་བསྐང་བྱེད་པ། ²བཟོ་བཅོས་བྱེད་པ། || ¹You must make amends if you
 want to say you are sorry for what you did. གལ་ཏེ་ཁྱོད་རང་གི་སྤྱོད་པ་ལ་འཕྱོད་པ་
 གྱུས་ཚོ། ཁྱོད་ཀྱིས་ངེས་པར་དུ་ཡོ་བསྐང་བྱེད་དགོས། ²He wanted to amend the contract.
 ཁོས་གན་རྒྱ་དེ་ལ་བཟོ་བཅོས་བྱེད་འདོད།
America | ཨ་མེ་རི་ཁ། || America is a country. ཨ་མེ་རི་ཁ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན།
American | ཨ་མེ་རི་ཁ་བ། || My teacher is an American.
 དེ་དགོ་རྒྱ་རྒྱ་ནི་ཨ་མེ་རི་ཁ་བ་ཞིག་ཡིན།
ammunition | འགའ་རྒྱས། || They lost the war because they ran out of
 ammunition. ཁོ་ཚོའི་འགའ་རྒྱས་ཟངས་པས། དམག་འཁྲུག་ལ་ཕམ་ཁ་བྱེད་པས།
among | བློ་ལྡན། ཁྲོ་དུ། || From among all the flowers, the blue ones were
 the most beautiful. མེ་ཏོག་ཚང་མའི་བློ་ལྡན་མེ་ཏོག་སྡོམ་པོ་དེ་ནི་ཆེས་ཡག་པོ་རེད།
amount | ཚང་། འབོར་གྲངས། || She told me to buy a large amount of sugar.
 ཁོ་མོས་ང་ལ་ཀ་ར་འབོར་ཚང་ཉོ་རྒྱུ་བཤད།
ancient | གནའ་རབས། || Ancient culture is an interesting topic for study.
 གནའ་རབས་ཀྱི་རིག་གནས་ནི་ཞིབ་འཇུག་བྱ་ཡུལ་མཚར་བོ་ཞིག་རེད།
and | དང། || Bill and Mary are Canadian. བོའོ་དང་མའེ་རོས་ནི་ཅན་ཏེ་མི་ཡིན།
anger | ཁོང་ཁྲོ། || Anger can destroy friendships.
 ཁོང་ཁྲོས་མཚའ་བརྟེ་ལ་གཏོར་བརླག་གཏོར་སྲིད།
animal | སློག་ཆགས། || There was a dead animal by the road.
 ལམ་འགྲམ་དུ་སློག་ཆགས་ཤི་བོ་ཞིག་ཡོད།
anniversary | ལོ་འཁོར། || They had a party for their tenth wedding

anniversary. ཁོ་ཚོ་གཉེན་སྲིད་ཀྱི་མུ་ཏིག་ལོ་འཁོར་བ་ཅུ་བ་ལོན་པར། ཁོ་ཚོས་གསལ་སྟོན་བཤམས།
announce | ཁྱབ་སྟོན་བྱེད་པ། || They will announce the results of the test tomorrow. ཁོ་ཚོས་སང་ཉིན་རྒྱ་གསལ་འབྲས་ཁྱབ་སྟོན་བྱེད་རྒྱུ་རེད།

another | གཞན་ཞིག། Please have another piece of bread.
 གོ་རེ་ལེབ་མོ་གཞན་ཞིག་ཟླ།

answer | ¹ལན། ²ལྟོན་ཚིག། ¹What is the answer to this question?
 རྒྱུ་བའི་འདི་ལན་ཅི་ཞིག་རེད། ²I can't answer that question. ངས་རྒྱུ་བའི་ལན་འདི་བསམ་མི་
 ཐུབ།

any | ཅི་ཡང་། གང་ཡང་། || I don't have any money. ང་ལ་སློང་མོ་གང་ཡང་མེད།

anybody | ལྟོ། || Does anybody want to go to the store with me?
 ལྟོ་འདྲེན་མཉམ་དུ་ཚོར་ཁང་དུ་འགྲོ་བར་འདོད།

anything | ཅི་ཞིག་གང་ཡང་། || Do you want to eat anything more?
 ལྟོད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་མང་དུ་བཟུང་འདོད།

apologize | དགོངས་དག་ཞུ་བ། || She didn't want to apologize for her mistake.
 ཁོ་ཚོས་རང་གི་འོ་ལོ་འཚུགས་ལ་དགོངས་དག་ཞུ་མ་འདོད།

appeal | ¹ཁམས་ནས་ལེན་པ། ²གཏུག་གཤེར་བྱེད་པ། རེ་ཞུ། || ¹Please appeal to your mother for permission to go with me. ལྟོད་ཀྱིས་ཨ་མའི་ཁམས་ནས་སླངས་ནས་ང་དང་
 ཉམ་དུ་འགྲོ་ཚོགས་པའི་གནང་བ་ལོངས། ²My appeal fell on deaf ears. ངའི་རེ་ཞུ་ཞི་འོན་པའི་རྒྱ་
 ཚོས་བཤུད་རེད།

appear | མཛོད་པ། || The sun did not appear from behind the clouds.
 ཉི་མ་སྤྲོད་པའི་ནས་མཛོད་མ་བྱུང།

apply | སྦྱོད་པ། || Please apply what you have learned. ལྟོད་ཀྱིས་ཅི་བསྐྲུབས་པ་སྦྱོད།

appoint | བསྐོས་པ། || I will appoint him to be the class monitor.
 ངས་ཁོ་འཛིན་གྲྭའི་འགོ་བལ་བསྐོས་རྒྱུ་ཡིན།

approve | འཐད་པ། ཚོགས་མཚན་འགོད་པ། || Who needs to approve this request for paper supplies? འོག་བུའི་བཀོལ་སྦྱོད་ལ་སྤུས་ཚོགས་མཚན་འགོད་དགོས།

April | སྤྱི་ལྗོངས་ལོ་ལྔ། || April is in spring. སྤྱི་ལྗོངས་ལོ་ལྔ་ལོ་ལྔ་ལོ་ལྔ་ལོ་ལྔ།

are | ¹ཡིན། ²རེད། || ¹Are you American? ལྟོད་ཚོ་ཞི་ཨ་མེ་རི་ཁ་བ་ཡིན་ནམ། ²We are Chinese. ང་ཚོ་ཞི་ཁྲུང་གོ་བ་ཡིན།

area | ཡུལ་གྲུ། ས་ཆ། || The grasslands cover a very large area.
 རྩ་བའི་གིས་ཡུལ་གྲུ་ཚོན་པོ་ཞིག་ཟིན།

argue | ཚྱོད་པ། || Don't argue with your teacher. ལྟོད་ཀྱི་དགོ་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་མ་ཚྱོད།

arm | དཔུང་བ། || Your right arm is stronger than your left arm.
 ལྟོད་ཀྱི་དཔུང་བ་གཡས་མ་ནི་དཔུང་བ་གཡོན་མ་ལས་སྤྲོམ།

arms | ¹མཚོན་ཆ། ²དཔུང་བ། || ¹They took up arms against the enemy. ཁོ་ཚོས་མཚོན་ཆ་ཐོགས་ནས་དགྲ་བོར་འབབ། ²He broke both his arms when he fell out of the tree. ཁོ་སྤོང་བོ་སྤོང་ལས་མར་ལྷུང་ནས་དཔུང་བ་གཉིས་ཀ་བཅའགས།

army | དམག་མི། || The army was very tired after fighting the battle. དམག་འཁྲུག་བརྒྱབ་རྗེས། དམག་མི་ཚོ་ཉ་ཅང་ཐང་ཆད།

around | མཐའ་སྐོར་ནས། ཉེ་འཁོར་ནས། || Please walk around the playground. རྩལ་སྤྱིང་ར་བའི་མཐའ་སྐོར་ནས་འཆམ་འཆམ་བྱོས།

arrest | ¹འཛིན་བཟུང་བྱེད་པ། ²འཛིན་བཟུང། || ¹He said to the policeman, “Don’t arrest me, I didn’t do anything wrong.” ཁོས་ཉེན་རྟོག་པ་ལ་“ང་འཛིན་བཟུང་མ་བྱེད། སེམ་འགྲིག་པ་གཉིག་ཀྱང་མ་ལས”ཞེས་བཤད། ²After his arrest he was put in prison. འཛིན་བཟུང་བྱས་རྗེས། ཁོ་ལ་བཙོན་འཇུག་བྱས།

arrive | ཐོན། འབྱོར། || What time will your mother arrive at the bus station? ཁྱོད་ཀྱི་མ་ཚུན་རྒྱ་རངས་འཁོར་ས་ཚོགས་སུ་ནམ་ཚེད་འབྱོར་སྲིད།

art | ལྷན་རྒྱལ། || He wanted to study art in school. ཁོས་སློབ་གྲྭ་རུ་ལྷན་རྒྱལ་ལ་འདོད།

as | ¹འདྲ། ²སྐབས་སུ། || ¹He looked as if he was sick. ཁོ་བཞུས་ཚེད་ལ་ན་བཞིན་ཡོད་པ་འདྲ། ²He fell as he was walking down the street. ཁོ་སྲང་ལམ་དེད་ནས་འགྲོ་སྐབས་ཐང་ལ་འགྲུལ།

ash | ཐལ་བ། || There is a lot of ash in the stove. ལྷགས་ཐལ་དུ་ཐལ་བ་མང་བོ་ཡོད།

ask | ཇི་བ་འཕེན། འདྲི་བ། || Ask me a question. ང་ལ་དྲི་བ་ཞིག་ཐོངས།

asleep | གཉིད། || I was asleep when she telephoned. ཁོ་མོས་ཁ་པར་རྒྱག་དུས་ང་གཉིད་ཡོད།

assist | རོགས་བྱེད་པ། || He was asked to assist the teacher in class. ཁོ་ལ་སློབ་ཁྲིད་སྐབས་སུ་དགོ་རྒྱུ་ལ་རོགས་བྱེད་རྒྱུ་འདོད་པ་བཏོན།

at | ལྟང་ནས། ཐོག་ནས། || I usually eat lunch at 12:30 p.m. ངས་རྒྱུན་པར་ཕྱི་དྲོའི་དུས་ཚོད་ 12:30 ལྟར་མ་ཟོ་སྤོང་གུང་ཟས་ཟ།

at a bad time | དུས་མི་ལེགས་པའི་སྐབས་སུ། || I’m sorry, you have come at a bad time. དགོངས་པ་མ་ཚོམ། ཁྱོད་དུས་མི་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་ཐོན།

at a good time | སྐབས་བཟང་བོ་ཞིག་ལ། དུས་ལེགས་པོ་ཞིག་ལ། || Let’s meet later at a good time for both of us. རྗེས་སུ་དེད་གཉིས་ལ་དུས་སྐབས་བཟང་བོ་ཡོད་དུས་མཇལ།

at first | ཐོག་མར། || At first please speak to me in simple English. ཐོག་མར་ང་ལ་དབྱིན་སྐད་གོ་སྐྱོམ་མོས་ཁ་བརྗེས།

at home | ཡུ་ལ་ན། ལྗིང་ན། || I am at home today. དེ་རིང་ལྗིང་དུ་ཡོད།

at last | མཐའ་མར། || At last I was able to speak English well. མཐའ་མར་ངས་དབྱིན་སྐད་ལེགས་པོ་སྐྱེ་ཤིང་མོད།

at night | མཚན་མོར། || I sleep at night. མཚན་མོར་ང་མལ་ལ་ཉལ།

at once | འཕྲལ་དུ། || Do you want to leave at once? ལྷོད་འཕྲལ་དུ་ཁ་གྲུམ་ཨེ་འདོད།

at the beginning | དེ་དོགས། || At the beginning, I thought learning English was difficult. དེ་དོགས་ངས་དབྱིན་ཡིག་སློབ་རྒྱུ་ནི་དགའ་མོ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད།

at the end of | མཇུག་ཏུ། མཐའ་མར། || At the end of class, the students were almost sleeping. སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ། སློབ་མཚོ་ཕལ་ཆེར་གཉིད་འདུག།

at the moment | སྐབས་དེར། སྐབས་འདི་ལ། || I don't want to eat at the moment but I probably will later. སྐབས་འདི་ལ་ངས་ཅི་ཡང་ཟེམ་མི་འདོད། འོན་ཀྱང་ཅུང་འགོར་ཆེ་ངས་བཟའ་ན་ཞིག་མ་ཞིག་མེད།

at this time | རམ་ཚེད་འདི་ལ། || At this time of the month I usually get paid. རམ་ཚུན་ལྷན་དེ་འི་རམ་ཚེད་འདི་ལ་ང་ལ་གྲུ་ཕོགས་སྟེར།

at times | མཚོན་མ་མཚོན་མ་སུ། || He is very funny at times. མཚོན་མ་མཚོན་མ་སུ་ཁོ་མོ་ནི་ཉ་ཅང་བག་བྱོ་བ་ཞིག་ཡིན།

at work | ལས་ཀ་ལས་པ། || I was at work yesterday. ཁ་སང་ངས་ལས་ཀ་ལས།

attack | གཙུག་འགོལ། ¹ཚོར་ཚོར་ཚོར། || ¹Wolves like to attack sheep when they are hungry. ལྷུང་གི་འཕྲོགས་དུས་ལུག་ལ་ཚོར། ²The enemy's surprise attack was not successful. དགའ་བོས་ལྷོག་དུ་ཚོར་ཚོར་བྱས་པ་ལ་རྒྱལ་ཁམ་ཐོབ།

attempt | ¹སློབ་ཀོད། ²བྱེད་ཚུལ། || ¹The assassin's attempt on the president's life was thwarted. ཚུན་བྲན་ལྷོག་གསེད་བྱེད་པའི་སློབ་ཀོད་ཕམ་ཉེས་སུ་བཏང། ²She won't attempt to tell him the whole story. ཁོ་མོས་དོན་ཐམས་ཅད་ཁོ་ལ་བཤད་ཚུལ་མི་བྱེད།

attend | ལུགས། || Will you attend the party tomorrow night? སང་ཉིན་དགོང་མོར་ལྷོད་སློབ་ཚོགས་ལ་ལུགས་རྒྱུ་ཨེ་ཡིན།

August | ལྷ་བ་བརྒྱད་པ། || August is our hottest month. ལྷ་བ་བརྒྱད་པ་ནི་ང་ཚོའི་ཆེས་དྲོ་བའི་ལྷ་བ་ཡིན།

automobile | རྫོངས་འཁོར། || He hopes to purchase an automobile next year. ཁོས་སང་ལོར་རྫོངས་འཁོར་ཞིག་ཉྱི་རྒྱུ་འི་དེ་བ་བཅངས་ཡོད།

autonomous | རང་སྲོད། || Yulshul Autonomous Prefecture is in southern Qinghai Province. ཡུལ་ཤུལ་རང་སྲོད་ཁུལ་ནི་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད།

autumn | ལྗོན་ཀ། || In autumn tree leaves turn yellow. ལྗོན་ཀར། ལྗོད་ལོ་མེར་བོར་འགྱུར།

awake | ཚོར། གཉིད་སངས། || He wasn't awake when I arrived. ང་ཕོན་དུས། ཁོ་གཉིད་ལས་སངས་མེད།

award | ¹དགའ་བཟང་གསལ། ²དགའ་བཟང་གསལ་གནང་བ། || ¹She got a special award for being a good student. ཁོ་མོ་ནི་སློབ་མ་བཟང་བོ་ཞིག་ཡིན་པས་དགའ་བཟང་གསལ་ལྷོད་པར་བཞིག་ཐོབ། ²We

will award the best students with cash gifts this afternoon.

དེ་རིང་མྱེད་རང་ཚོས་སློབ་མ་ཚེས་བཅའ་བོ་ལ་སྒོར་མའི་བྲ་དག་འགན་རྒྱུ་ཡིན།

B **baby** | བྱིས་པ། ²བྱིས་པ་ལ་བརྗེ་བ། || ¹My baby is two months old.
བའི་བྱིས་པ་རྒྱ་བ་གཉིས་ལོ་ན་ཡོད། ²I'm now an adult so don't baby me.
ད་ལྟ་ང་མི་དང་མ་ཞིག་ཏུ་ཉན་ཡོད་པས་ང་བྱིས་པ་ལ་མ་བརྗེ།

back | བྱིར། ²རྒྱུ་བ། ³རྒྱུ་བ་ཕྱོགས། || ¹At six o'clock, go back home.
ཚུ་ཚོ་ད་དྲུག་གི་སྟེང་། བྱིར་ཡུལ་ལ་སོངས། ²My back is painful. བའི་རྒྱུ་བ་ན་གི།
³He kept a lot of empty boxes in the back of his shop. ཁོས་རང་གི་ཚོང་ཁང་གི་རྒྱུ་བ་ཕྱོགས་སུ་སྒྲོམ་བུ་སྟོང་བ་མང་བོ་ཉར་ཡོད།

bad | ¹རན་པ། ²མི་བཟང་། || ¹He is a bad student. ཁོ་ནི་སློབ་མ་རན་པ་ཞིག་ཡིན། ²Her English is bad. ཁོ་མའི་དབྱིན་ཡིག་གི་ཚུ་ཚད་མི་བཟང་།

bag | ལྷག་མ། || My bag is blue. བའི་ལྷག་མ་སྟོན་པོ་ཡིན།

ball | གླང་ལི། || We lost our ball. ང་ཚོས་ང་ཚོའི་གླང་ལི་བོར།

balloon | དབུགས་གླང། || They gave her a balloon as a gift.
ཁོ་ཚོས་ཁོ་མོ་ལ་ལེགས་སྐྱེས་སུ་དབུགས་གླང་ཞིག་བྱིན།

bank | ¹དངུལ་ཁང། ²འགྲམ་མ། || ¹We need to go to the bank to get some money.
ང་ཚོ་དངུལ་ཁང་དུ་སློར་མོ་འགའ་ལེན་པར་འགྲོ་དགོས། ²We planted trees along the river bank this morning. ཞོགས་པར་ང་ཚོས་ཚུ་འགྲམ་མ་དུ་སྟོང་བོ་བཅུ་གས།

barley | ཞས། || I like bread made of barley. ང་ཞས་ལྗེ་ལས་བཟོས་པའི་ལོ་རེ་ལ་དགའ།

base | ལྷགས་བུ། ཟང་གཞི། || The statue rested on a base made of wood.
འབག་སྐྱུ་དེ་ཤིང་གི་ལྷགས་བུ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་འགྲུངས།

basket | སྒོ་བོ། || Put the grass in the basket. སྒོ་བོའི་ནང་དུ་ཚུ་ལྷགས།

basketball | གླང་ཕྱེད་སྒོ་ལོ། || That new basketball costs more than I can afford. གླང་ཕྱེད་སྒོ་ལོ་གསར་བ་དེའི་གོང་དཀའ་དཀའ་དུགས་པས་ངས་ཉོ་མི་ཐུབ།

bathroom | ལྷུས་ཁང། སྒྱིད་ཁང། || Where is the bathroom? སྒྱིད་ཁང་གང་དུ་ཡོད།

battle | དམག་འཁྲུག། || The stronger army usually wins the battle.
དམག་དངུང་སྟོབས་ཚེན་རྒྱུན་པར་དམག་འཁྲུག་ལས་རྒྱུ་ཡ།

beach | མཚོའི་འགྲམ་མ། || It's always nice to spend the day at the beach.
མཚོའི་འགྲམ་མ་ནས་ཉིན་དེར་སྟོང་རྒྱུ་ཅ་ཅང་སྦྱིད།

beat | ¹འགྲུར་ལྷུང་། ²རྒྱུ་བ། གཏོག། || ¹That disco music has a strong beat. ཉིས་སེ་ཁོ་རོ་ལ་
དབྱུངས་དེ་ལ་འགྲུར་ལྷུང་དྲག་པོ་ལྡན། ²He was very angry so he beat the horse. ཁོ་
འཚོག་པ་ཚེན་པོ་ཚེས་ནས་རྟ་ལ་བརྗེ་བས།

beautiful | མཚོས་མ། ཡག་པོ། || Those are very beautiful flowers.

དེདག་ནི་མེདྲིག་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་རེད།

beauty | མཛེས་སྤྱལ། Beauty is a common topic of poets.

མཛེས་སྤྱལ་ནི་སྤྲོན་དག་གི་བཟོད་བྲུ་ཁྱབ་ཆེ་བ་ཞིག་རེད།

because | རྐྱེན་གྱིས། I don't want to go outside because it is

raining. ཆར་བ་འབབ་བཞིན་ཡོད་པའི་རྐྱེན་གྱིས། རང་སྤྱི་རྩོལ་ལ་འགྲོ་མི་འདོད།

become | འགྱུར། His shirt will become gray when it becomes old.

ཁོའི་ཚེ་ལེན་རྩྭ་ནས་སྐྱུ་མདོག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ་རེད།

bed | མལ་ཁྲི། The bed is not new. མལ་ཁྲི་དེ་གསར་བ་མིན།

bedroom | མལ་ཁང། My bedroom is this room. རའི་མལ་ཁང་ཁང་བ་འདི་ཡིན།

beef | རླམས་ཤ། They bought a lot of beef at the market.

ཁོ་ཚོས་ཚོར་ར་ནས་རླམས་ཤ་མང་བོ་ཉོས།

beer | ལུ་ཆང། This is a bottle of beer. འདི་ནི་ལུ་ཆང་ཤེལ་དམ་གང་ཡིན།

before | རྗེན་ཆད། རྗེན་ལ། རྟུན་ནས། ¹Where did you study before you came

here? ཁྱོད་འདི་གར་མ་ཡོང་བའི་རྗེན་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་ཡིན། ²He asked the young women to come and dance before him. ཁོས་གསར་མོ་དེ་ལ་ཚུར་འོང་ནས་

ཁོའི་མདུན་ནས་བྲོ་འཆམ་རྒྱུ་འདི་རེ་བ་བཏོན།

beg | སྲུང། She needed to beg for money. ཁོ་མོས་སློར་མོ་སྲུང་དགོས་བྱུང།

begin | འགོ་རྩོམ། Please begin reading now. ད་ལྟོ་གསལ་རྩོམ་དང།

behind | ལྷག་ན། རྒྱབ། Who is that behind you? ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ལུ་རེད།

believe | ཡིད་ཆེས་པ། རྣོམ་པ། I believe that tomorrow it will snow.

སང་ཉིན་ཁངས་འབབ་རྒྱུ་ཡིན་པར་ང་ཡིད་ཆེས།

bell | ཇི་ལ་བྲ། གཡེར་ཇི་ལ། Our class is over when the bell rings.

ཇི་ལ་བྲ་གྲགས་དུས་ང་ཚོའི་སློབ་ཁྲིད་ཚར་བ་ཡིན།

belong | གཏོགས། དབང། That cow does not belong to that family.

བཅོམ་ན་ཁྱིམ་ཚང་དེ་ལ་མི་གཏོགས།

best | མཚོན་རབ། ཆེས་བཟང་བོ། This is the best meat I've ever tasted

འདི་ནི་ངས་ཟོས་པའི་ཤ་ཆེས་བཟང་བོ་ཡིན།

betray | རྒྱབ་འགལ་བྱེད་པ། རོ་ལོག་པ། It is not good to betray a friend.

གྲོགས་པོ་ལ་རྒྱབ་འགལ་བྱེད་པ་མི་བཟང།

better | བཟང། མཚོན་ལེགས། Her English was better than his.

ཁོ་མོའི་དབྱིན་ཡིག་ཁོ་ལས་བཟང།

between | བར། I want to sit between those two girls.

ང་བུ་མོ་དེ་ཚོའི་བར་དུ་སྡོད་འདོད།

bicycle | ལྷགས་རྟ། This is my brother's bicycle. འདི་ནི་ངའི་སྤུན་ཡའི་ལྷགས་རྟ་ཡིན།

big | ཆེ་ཆེན་པོ། The big black yak ran across the grassland.

གཡག་རོག་རོག་ཆེན་པོ་དེ་རྩ་བ་བར་སྐྱོད་ནས་བརྒྱུགས།

bike | ལྷགས་རྟ། ལྷགས་རྟ་ལོན་པ། || ¹Is your bike red? རྒྱུ་ལྷགས་རྟ་དམར་བོ་ཡོད་ཡིན།

²Let's bike to town and buy some groceries. ལྷགས་རྟ་ལོན་ནས་གྲོང་བརྒྱུད་དུ་
ཟས་རིགས་ཉོ་བར་འགྲོ།

bill | འགྲོ་གྲོན། ²ཆད་ཐོ་འབྲི་བ། || ¹You had better pay your telephone bill.

རྒྱུང་གྲིས་རབ་ཡིན་ན་ཁ་པར་གྱི་འགྲོ་གྲོན་སྐར་དགོས། ²Please bill me for what I owe you
and I'll pay you tomorrow. ངས་རྒྱུང་ལ་དོམ་ཆད་ཡོད་པའི་ཆད་ཐོ་ཞིག་གྲིས་དང་སང་ཉིན་ངས་
རྒྱུང་ལ་དོམ་འཇུག།

bird | བྱ། འདབ་ཆགས། || The bird is in the sky. བྱ་དེ་མ་འཇུག་དབྱིངས་སུ་འཕུར།

birthday | སྐྱེས་སྐར་ལ། || We are going to celebrate her birthday tomorrow.

སང་ཉིན་ང་ཚོས་ཁོ་མོའི་སྐྱེས་སྐར་ལ་དགའ་སྟོན་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།

bitter | རོ་ཁ། ²སྤྲག་ཚབ། || ¹That fruit tastes bitter. སིལ་ཏོག་དེའི་རོ་ཁ། ²Being poor,

hungry, and homeless is a bitter experience. དབྱུལ་ཞིང་བཞགས་པ། བྱིས་མེད་པ་ནི་སྤྲག་
ཚབའི་ཉམས་ལྗོངས་ཞིག་རེད།

black | བླ་པོ། རོག་རོག། || That yak is not black. གཡག་དེ་རོག་རོག་མ་རེད།

blackboard | སློ་སུམ། || Write this word on the blackboard.

བསྟན་པའི་སློ་སུམ་སྟེང་ལ་ཕྲིས།

blame | སློན་འགན། ²ངན་འག་དགྲི་བ། || ¹When blame was assigned, he was held

responsible and punished. སློན་འགན་ལ་ངེས་དག་བྱས་པ་ན། ཁོ་ལ་འགན་ལུགས་ཞུས་ཆད་པ་
བཅད། ²There was no one to blame for the accident. ཆག་སློ་དེའི་ཐོག་ནས་སུ་
ལ་འང་ངན་འག་དགྲི་མི་རུང་།

bleed | ཁྲག་བལྟར་བ། || If you cut yourself you will bleed.

གཡུ་ཏེ་རྒྱུང་གྲིས་རང་ལ་གྲི་གཙམས་བྱས་ཆེ་ཁྲག་བལྟར་རེས།

blind | ལོང་བ། མི་ཞེས་པ། || ¹My grandmother is blind. ངའི་སློ་མོན་ཞི་ལོང་བ་ཡིན། ²He

was blind to all his wife's faults. ཁོས་རང་གི་ཆུང་མའི་སློན་ཚང་མ་མི་ཞེས།

bloat | སྒྲོ། || If you eat too many apples your stomach will become

bloated. གཡུ་ཏེ་རྒྱུང་གྲིས་ཀྱི་ལུ་ལུ་མེས་དྲགས་ཆེ་ཁོག་པ་སྒྲོ་སྲིད།

block | འཛོ་རྩེ་ག། ²འཕོག། || ¹The cement block fell from the roof and narrowly

missed hitting her in the head. བར་རྒྱུང་གྲི་ཨར་འདམ་འཛོ་རྩེ་ག་ཅིག་ལྷུང་ནས་ཁོ་མོའི་མགོ་
ལ་ཕོག་ལ་ཁང་བྱས། ²Don't block the entrance to the school. སྐབས་གྲུའི་ལམ་ཁ་མ་
འཕོག།

blood | ཁྲག། || Blood is red. ཁྲག་ནི་དམར་བོ་ཡིན།

blouse | སྟོང་གོས། || I don't have a yellow blouse. ང་ལ་སྟོང་གོས་མེད་བོ་ཞིག་མེད།

blow | ¹གཡུག་བྱེད་མ། ²གཡུག། ¹With a single blow of his big hammer he killed the yak. ཁོས་ཐོ་བ་ཚེན་པོ་གཡུག་བྱེད་མ་གཅིག་གིས་གཡུག་བསད། ²The wind blows hard on top of the mountain. རི་ཚུ་རུ་རྒྱུང་དྲག་ཏུ་གཡུག།

blue | ¹སྒོན་པོ། ²སེམས་མི་དྲོ་བ། ¹The sky is blue today. དེ་རིང་གནམ་སྒོན་པོ་རེད། ²I feel blue when the weather is cloudy. ཞམ་ལྔ་འབྲིབས་དུས་རའི་སེམས་མི་དྲོ།

boat | གྲུ་ཚུང། ¹The boat is on the lake. གྲུ་ཚུང་མཚོ་ཐོག་ན་ཡོད།

body | ལུས་པོ། ¹His body felt cold in the wind. ལྷུང་ནང་ནས་ཁོའི་ལུས་པོ་གྲང།

bone | རྩ་ས་བ། ¹The necklace is made out of yak bone. སྐློ་རྒྱན་དེ་གཡུག་གི་རྩ་ས་པ་ལས་བཟོས།

book | དཔེ་ཆ། ¹Where is your book? ཞྱོད་ཀྱི་དཔེ་ཆ་གང་དུ་ཡོད།

bookseller | དཔེ་ཆ་འཚོང་མཁུན། ¹Ask the bookseller how much this book costs. དཔེ་ཆ་འཚོང་མཁུན་དེ་ལ་དཔེ་ཆ་འདིའི་རིན་གོང་དྲིས་དང།

bookshop | དཔེ་ཆ་འཚོང་ཁང། ¹Do you want to buy a book at the bookshop? དཔེ་ཆ་འཚོང་ཁང་དེ་ལས་ཁྱེད་ཀྱིས་དཔེ་ཆ་ཞིག་ཉོ་མི་འདོད།

border | རྒྱལ་མཚོན་མས། ¹There are always police at the border. རྒྱལ་མཚོན་མས་སུ་ནམ་རྒྱུན་ཉེན་རྟོག་མི་སྣ་ཡོད།

born | སྐྱེས། ¹The calf was born last night. བེ་ལུ་དེ་མང་དགོང་བཅའ་བ་ཡིན།

borrow | གཞི་ལེན། ¹May I borrow some money from you? ངས་ཁྱེད་ཀྱི་ལག་ནས་སྐོར་ཚོ་འགའ་གཞི་ལེན་ནའོ།

both | གཉིས་ཀ། ¹We both want to go to the movies. རེད་གཉིས་ཀ་གྲོག་བརྟན་ལ་བཟུང་དགའ།

bottle | ཞེལ་དམ། ¹This bottle is small. ཞེལ་དམ་འདི་ཚུང།

bottom | ཞབས། ¹The coin sank to the bottom of the well. དོང་ཙུ་དེ་དོང་ཞབས་སུ་འབྲིམས།

box | ལྗང་མ། ¹The box has some chalk. ལྗང་མ་དེའི་ནང་ས་སྐྱུག་འགའ་ཡོད།

boy | ཁྲིལ། ¹The boy is not tall. ཁྲིལ་དེ་གཟུགས་མི་རིང།

brain | ལྗང་བ། ¹He had a brain disease and died. ཁོ་ལ་ལྗང་བའི་ནད་ཅིག་བྱུང་ནས་ཚོ་ལས་འདས།

brave | ལྷིང་སྟོང་ས་ཅན། ¹He is a very brave man. ཁོ་མི་ལྷིང་སྟོང་ས་ཅན་ཞིག་རེད།

bread | ལོ་རེ། ¹I eat bread for breakfast. ངས་ནངས་ལ་ལོ་རེ་ཟོས།

break | ¹བར་གསེང་། ²གཅོད་པ། ¹Halfway through class we take a break. སྒྲོབ་ཁྱིལ་གྱི་བར་ལ་ཐོན་པ་ན། ར་ཚོས་བར་གསེང་བྱེད། ²Don't break my radio. རའི་སྐྱུ་སྐྱུ་ད་འཁོར་ལོ་མ་གཅོད།

breakfast | ཞོགས་ཅ། || I eat breakfast in my classroom.

སློབ་ཁང་དུ་ངས་ཞོགས་ཅ་བཏུང།

breathe | དབྱགས་རྩལ། || I could hear the horses breathing heavily.

ངས་རྟོ་བོ་དེས་དབྱགས་རྩལ་འཚང་བྱེད་བཞིན་པ་སོ་ལྷན།

bridge | ཟམ་པ། || Many men worked to build that bridge.

སྐྱེས་པ་མང་བོས་ཟམ་པ་དེ་བསྐྲུན་པར་ལས་ཀ་ལས།

brief | མདོར་བསྟུན། || His speech was quite brief.

ཁོའི་གཏམ་བཤད་ནི་ཉ་ཅང་མདོར་བསྟུན་རེད།

bright | གསལ་བོ། || The light was so bright that I had to shut my eyes.

སློབ་གསལ་ལ་དགས་ནས་ངས་མིག་གཉིས་བཙུམ་དགོས་བྱུང།

bring | འཁྲུང། || What are you going to bring to the party?

ཁྱོད་ཀྱིས་སློའོགས་སུ་ཅི་ཞིག་འཁྲུང་ཚུལ་ཡོད།

broadcast | ¹རྒྱ་བསྐྱབས། ²གཏོང་བ། || ¹Let's listen to the radio broadcast

tonight. དེ་དགོང་དེ་ཚེས་རྒྱུ་ལཱིན་རྒྱ་བསྐྱབས་ལ་ཉན་པར་བྱ། ²The television will

broadcast a soccer game tonight at eight o'clock. དོད་གོང་རྒྱ་ཚོང་བརྒྱུད་ཐོག་

བརྟན་འཕྲིན་སྟེང་རྟེན་ཅེད་སློའི་འཕྲན་བསྐྱར་ཞིག་གཏོང་རྒྱུ་རེད།

broken | ཚག། || The bottle is broken. འཕལ་དམ་དོ་ཚག་སོང།

broom | ལྷགས་མ། || Our classroom has a broom. ངོ་ཚོའི་སློབ་ཁང་དུ་ལྷགས་མ་ཞིག་ཡོད།

brother | སྲུ་ཡ། || He is my brother. ཁོ་ནི་ངའི་སྲུ་ཡ་ཡིན།

build | བསྐྲུན། ལས། || It is not easy to build a house. ཁང་བཞིག་ལས་རྒྱ་ཉི་སློའོ་མ་རེད།

building | ཁང་བརྟེན། || I saw a very tall building in town.

གྲོང་བརྟེན་དུ་ངས་ཁང་བརྟེན་གཉིས་ཅང་མཐོན་པོ་ཞིག་མཐོང།

built | ལས། || My father built a nice house for our family.

ངའི་ཨ་ཕས་ཁྱིམ་མི་ལ་ཁང་བཡག་པོ་ཞིག་ལས།

bull | སྐྱང། || The bull was standing alone in the field. སྐྱང་དེ་ཞིང་ནང་དུ་གཅིག་སུང་

ལངས་འདུག།

bullet | མདེའུ། || That gun only has one bullet in it.

བོ་འུ་དེའི་ནང་མདེའུ་གཅིག་ལས་མེད།

burn | འཚོག། || The paper quickly began to burn.

འོག་ལུ་དེ་མཚོགས་མོས་འཚོག་འགོ་བརྒྱམས།

burst | སློབྱར། || The sunlight burst through the clouds after the rainstorm.

རྒྱ་ཚོང་གི་རློ་སུ་ཉི་འོད་སློན་གསེབ་ལས་སློབྱར་དུ་འཚར།

bury | སྤྱ། འཇུག། || We had to bury the dog after it died.

ཁྱི་ཉི་རླུང་དེ་ཚོས་སའོག་ལ་འཇུག་དགོས་བྱུང།

bus | ལྷི་སྐྱོད་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོར། || Will you ride the bus to town?
 ལྷི་སྐྱོད་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོར་ལ་བསྐྱད་ནས་གོང་བཟའ་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་ནམ།

bus station | རྒྱུ་རྒྱུ་ལོར་ས་ཚོགས། || I will buy my bus ticket at the bus station.
 དས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོར་ས་ཚོགས་ནས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོར་གྱི་པ་སེ་ཉེ་རྒྱུ་ཡིན།

business | ཚོང་། || He went to town to do some business.
 ཁོ་གོང་བཟའ་དུ་ཚོང་རེ་རྒྱལ་པར་སོང།

busy | གེལ། འཚོ་བ། || They are very busy working in the field at harvest time.
 སྒོན་བསྐྱེད་སྐབས་སུ་ཁོ་ཚོ་ཁིང་སའི་སྡེ་ལས་ལ་གེལ།

but | འོན་ཀྱང། || You can come with us but you don't have to.
 ལྷིང་ཚོང་མཉམ་དུ་འགྲོ་ཚོགས་མོད། འོན་ཀྱང་ངེས་པར་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་མེད།

butter | མར། || Please put more butter in my tea. རའི་ཇ་ནང་ལ་མར་མང་དུ་ཕོངས།

buy | ཉོ། || I will buy a book. དས་དཔེ་ཆ་ཞིག་ཉོ་རྒྱུ་ཡིན།

by | འོགས་ལ། འགྲམ་ན། || She stands by the door. ཁོ་མོ་སྐོ་འགྲམ་དུ་འདས་ཡོད།

by the way | ཁོར་དུ་བཤད་རྒྱུ་ལ། || By the way, I forgot to tell you about class yesterday.
 ཁོར་དུ་བཤད་རྒྱུ་ལ་དས་ཁ་སང་གི་སྐོབ་ཁིང་སྐོར་ལྷིང་ལ་ཤོད་རྒྱུ་བཟེད་སོང།

bye | བདེ་མོ། || “Bye, see you this afternoon,” my daughter said as she left for school.
 རའི་བུ་མོ་སྐོབ་གར་འགྲོ་སྐབས་བཤད་རྒྱུར་“བདེ་མོ། དེ་རིང་ལྷིང་རྒྱུ་”

Cake | ཀར་གོ་རེ། || I like cake. ད་ཀར་གོ་རེ་ལ་དགའ།

calf | བེའུ། || The calf was very hungry. བེའུ་དེ་ཉ་ཅང་ལྷོགས།

call | ¹འབོད། ²ཁ་བར་གཏོང། || ¹Let's make a call on our teacher this Sunday afternoon.
 ཐེངས་འདིའི་གཟའ་ཉིན་མའི་ལྷིང་ར་ཚོར་ད་གི་དགོ་རྒྱུ་ལ་འཚོམས་འདྲི་བྱེད་པར་འགྲོ། ²I will call you on the phone tonight.
 དེ་དགོང་དས་ལྷིང་ལ་ཁ་བར་གཏོང།

calm | ལྷིང་འཇགས། || The lake was calm after the storm.
 རྒྱུང་འཚོབ་གཡུགས་རྗེས། མཚོ་མོ་ལྷིང་འཇགས་སུ་གྲུང།

camera | བར་ཆས། || I want to take a picture with my new camera.
 དའི་བར་ཆས་གསར་བ་བཀོ་ལ་ནས་པར་ལེན་འདོད།

can | ¹ལུགས་གྲི་ན། ²བྲལ། ³ཚོག་སྲིད། || ¹I opened the can of beans with my knife.
 དས་གྲིས་སྐན་མའི་ལུགས་གྲིན་གྱི་ཁ་བྲལ། ²I can speak English. དས་དབྱིན་སྐད་སྐྱབས། ³Can you come to my home now?
 ལྷིང་ད་ལྟ་ངའི་ཁྱིམ་ལ་ཡོང་ན་ཚོག་གས།

Canada | ཅན་ཏ། || Canada is near America. ཅན་ཏ་ནི་ཨ་མེ་རི་ཁ་དང་ཉེ།

cancel | མེད་པར་གཏོང་བ། || They had to cancel class because the teacher was ill.
 དགོ་རྒྱུ་མེད་པར་འདོད་པས། ཁོ་ཚོས་སྐོབ་ཁིང་མེད་པར་གཏོང་དགོས་བྱུང།

cancer | སྐྱུན་ནད། || Cancer is a serious illness. སྐྱུན་ནད་ནི་ནད་གཞི་ཚབས་ཚེན་ཞིག་ཡིན།

cannon | མི་སྐྱོག་ལ། || The cannon was pointed at the enemy.

མི་སྐྱོག་ལ་དག་ཕྱིག་ལ་སྲུག་ཏུ།

car | རྒྱུ་ལ་འཁོར་རྒྱུ་ལ། || That car cost a lot of money.

རྒྱུ་ལ་འཁོར་རྒྱུ་ལ་དེ་ལ་སྐོར་མི་མང་བོ་སྟེར་དགོས།

care | ¹ལྟ་རྟོག་ ²འཚོ་སྐྱོང་བྱེད་པ། || ¹I will always be grateful for the care you

showed me when I was your student. སྐོབ་མའི་དུས་སུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་ལྟ་རྟོག་བྱས་པར་

ངས་ནམ་ཡང་དྲིན་དུ་བསམས་ཡོད། ²We need to care for the sheep. ང་ཚོས་ལུག་འཚོ་

སྐྱོང་བྱེད་དགོས།

careful | སེམས་རྒྱུ་ལ། || Be careful when you cross the road. གཞུང་ལ་མ་འབྲེད་དུ་

བརྒྱུ་ལ་དུས་སེམས་རྒྱུ་ལ།

carefully | སེམས་རྒྱུ་ལ་གིས། || We carefully walked along the narrow path.

ང་ཚོས་སེམས་རྒྱུ་ལ་གིས་ལ་མ་དེ་དེད་ནས་སོང།

carrot | ལ་སེར། || Carrots grow under the ground. ས་འོག་ནས་ལ་སེར་སྐྱེ།

carry | འཁུར། || Can you carry this bag? ཁྱོད་ཀྱིས་ལུག་མ་འདི་འཁུར་ཨི་བྲལ།

case | ¹སྐོང། ²བསམས་ནས། || ¹That is a very big case he is carrying. ཁོས་འཁུར་ཡོད་

པ་དེ་ནི་སྐོང་ཉ་ཅང་ཚེན་པོ་ཞིག་རེད། ²I want to tell you why I didn't come to your

party, in case you didn't know. ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ཁྱོད་ཀྱི་སྐོར་གསལ་ལ་ཅི་འི་ཕྱིར་མ་ཡོང་བ་ཞེས་

མེད་བསམས་ནས་ངས་ཁྱོད་ལ་བའ་ཉེད་འདོད་པ་ཡིན།

cat | བྲི་ལ། || The cat ate some bread. བྲི་ལ་དེས་གོ་རོ་ཟོས།

catch | བརྒྱུ། འཛོལ་པ། || The boy didn't catch the ball. ཞི་ལི་དེས་རྒྱང་ལི་ལག་ཏུ་མ་ཟློ།

cattle | བསྐྱེད། || There are many cattle grazing on the grassland.

བསྐྱེད་མང་བོས་རྩ་ཐང་དུ་རྩ་ཟ་བ་ཞིན་ཡོད།

cause | ¹སྐོང་རྒྱུ། སྐྱེ་ལ། ²བསྐྱེ་ལ། || ¹What is the cause of your illness? ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱུང་

གཞི་འི་སྐོང་རྒྱུ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན། ²I hope I didn't cause you any trouble. ངས་ཁྱོད་ལ་

སྐྱུག་གང་ཡང་བསྐྱེ་ལ་མེད་པར་འདོད།

celebrate | རྟོན་འབྲེལ་ལ། || Let's celebrate your birthday.

ང་ཚོས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེས་སྐར་ལ་རྟོན་འབྲེལ་ལ།

center | ལྷོ་བ། || The store is located in the center of town.

མཛོད་ཁང་དེ་གོང་བརྒྱུ་ལྷོ་བ་ན་ཡོད།

ceremony | མཛོད་སྐོ། || They want to have a big wedding ceremony.

ཁོ་ཚོས་གཉེན་སྦྲོན་གྱི་མཛོད་སྐོ་ཚེན་པོ་ཞིག་སྐྱེད་འདོད།

certainly | ཁོ་ཟག། || I can certainly speak Tibetan.

ངས་བོད་སྐད་བའ་ཉེད་བྱེད་པ་ཁོ་ཟག་ཡིན།

chair | ¹མོང་སྒྲིག་པ་ ²དབུ་མཛད་བྱེད་པ། || ¹This chair is broken. མོང་སྒྲིག་པ་འདི་ཚག་འདྲུག་
²Who will chair this afternoon's meeting. དེ་རིང་གྱི་དྲི་ཚིག་པ་འདྲུག་ལ་སྐུས་དབུ་
མཛད་བྱེད་རྒྱུ་རེད།

chairman | གཤམ་གཤོ་གྲུ་འཁོ། || He wants to become chairman of the
committee. ཁོ་ཡུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གཤམ་གཤོ་བྱེད་འདོད།

champion | མང་དང་པོ། || If she works hard she will be a champion
basketball player.

གལ་ཏེ་ཁོ་མོས་འབད་བརྩོན་བྱས་ཆེ། ཁོ་མོ་ལྷང་ཕྱེད་སློལ་ཕྱེད་མཁན་མང་དང་པོར་འགྱུར་བྱུང།

chance | ¹སྐབས། ²གོ་སྐབས། || ¹By chance, I met an old classmate this
afternoon when I went to town. དེ་རིང་གྱི་དྲོར་སྐབས་འགྲིག་ནས། ང་གོང་ལ་འགོ་སྐབས་
སློབ་གྲོགས་རྙིང་བཞིག་ལ་འཕྲད། ²I'm sorry I didn't have a chance to call you.
དགོངས་པ་མཚོམ། ངས་ཚུད་ལ་ཁ་པར་གཏོང་བའི་གོ་སྐབས་མ་བྱུང།

change | ¹སྒྲིང་མོའི་འཕྲོ་མ། ²བརྗེ་བ། || ¹Please give me change for this money.
སྒྲིང་མོ་འདིའི་འཕྲོ་མ་གྱི་རང་ལ་སྒྲིང་ཅིག། ²Please wait for me while I change my
clothes. ངས་གོན་པ་བརྗེ་སྐབས་རང་ལ་ཅུང་ཅི་མ་སྒྲིག་གས།

charge | ¹གྲུ། ²གོང་གཏོང་བ། || ¹What is that hotel's per night room charge?
མགོན་ཁང་དེའི་ཁང་གྲུ་ཞག་གཅིག་ལ་གཏོང་བེད། ²The shopkeeper charges too much
for these apples. ཚོང་བས་ཀུ་ལུ་འདི་དག་ལ་གོང་གཏོང་རྒྱ་ཆེ་མོང།

chase | ¹རྗེས་འདེད། ²རྗེས་འདེད་པ། || ¹After a long car chase the policemen
caught the bank robbers. ཉེན་རྟོག་པས་ཡུན་རིང་ལ་རྗེས་འདེད་བྱས་མཉམ་དངུལ་ཁང་ཇག་
རྒྱན་དེ་བཟུང། ²The dog chases the cat. བྱིས་བྱི་ལར་རྗེས་འདེད་བྱས།

cheap | གོང་སྒྲི། || The cake is cheap. ཟས་བྱང་འདི་གོང་སྒྲི།

cheat | མགོ་སྒྲིང། || Students should not cheat on their tests.
སློབ་མས་རྒྱུགས་སྒྲིང་སྐབས་རྒྱ་བལྟ་བྱེད་མི་རིགས།

check | ¹དངུལ་སྒྲིང་འཛིན་ཤོག། ²ཞིབ་བཞེར་བྱེད་པ། || ¹May I pay for these items with a
check? ངས་དངུལ་སྒྲིང་འཛིན་ཤོག་གིས་དངོས་པོ་འདི་དག་ཉེས་ན་ཚོག་གས། ²I will need to
check on their progress. ངས་ཁོ་ཚོའི་གོང་འཕེལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞིབ་བཞེར་བྱེད་དགོས།

cheer | ¹སློ་སློ་བྱིས། ལུགས་སློན་པ། ²ངར་ལྷུང་བ། || ¹Don't be sad. Cheer up! བེམས་མ་སློ་
བར་སློ་སློ་བྱིས། ²The girls cheered on their friends, encouraging them to
finish the race. བུ་མོ་ཚོས་གྲོགས་པོ་རྣམས་ལ་ངར་ལྷུང་ནས་རྒྱུགས་རྩལ་འགྲན་བསྡུར་མཇུག་རྗེས་
རྒྱུ་བྱི་སྐུལ་མ་བྱས།

chemicals | ཇུས་འགྱུར། || The atmosphere is full of many different
chemicals. རྐངས་ཁམས་ཆེན་མོ་ཁོ་ཁོར་ཇུས་འགྱུར་སྟེ་མང་འདུས་ཡོད།

chicken | བྱ་ལ། || Chicken is easy to cook. བྱ་ལ་འཚོད་སྒྲི།

chief | །དཔོན་པོ། །གཙོ་བོ། || 'I'll need to ask the village chief. ངས་སྡེ་དཔོན་ལ་འདྲི་
དགོས། །The chief reason I don't want go is that I'm tired. ང་འགྲོ་མི་འདོད་པའི་
རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་ནི་ང་ཐང་ཆད་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

child | བྱིས་པ། || The child is learning English. བྱིས་པས་དབྱིན་ཡིག་སྦྱོང་བ་ཞིན་ཡོད།

children | བྱིས་པ་ཚོ། || Children are in the room. བྱིས་པ་ཚོ་ཁང་བའི་ནང་དུ་ཡོད།

China | ཀྲུང་གོ། || China has many nationalities. ཀྲུང་གོ་ལ་མི་རིགས་མང་བོ་ཡོད།

Chinese | ཀྲུང་གོ་བོ། རྒྱ་སྐད། || Most people who live in China speak Chinese.

ཀྲུང་གོ་འི་མི་མང་ཤོས་ཀྱིས་རྒྱ་སྐད་སྐོ།

choose | བདམ། || She will choose a nice dress to wear today.

དེ་རིང་ཁོ་ཚོས་ལུ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་བདམས་ནས་གོ་ན་རྒྱ་རེད།

church | ཚོས་ཁང། || Some people like to go to church to pray.

མི་ལ་ལ་ཚོས་ཁང་དུ་སོང་ནས་གསོལ་འདེབས་བྱེད་པར་དགག།

cinema | སློག་བརྗོན་ཁང། || All my friends want to go to the cinema to see a

film. ངའི་གྲོགས་པོ་ཚང་མས་སློག་བརྗོན་ཁང་དུ་སོང་ནས་སློག་བརྗོན་ལ་བཟུང་བར་འདོད།

circle | སྐོར་སྐོར། །སྐོར། །སྐོར་བ་རྒྱག་པ། || 'All join hands and make a circle around

the tree. ཚང་མས་ལག་པ་སྡེལ་ནས་སྐོར་བོ་ལ་སྐོར་བ་རྒྱག་པ། 'Let's circle the holy

mountain this summer. ད་ལོའི་དབྱུང་ཁར་གནས་མཚོག་རི་བོ་ལ་སྐོར་བ་རྒྱག་པར་འགྲོ།

citizen | སྤྱི་དམངས། || He is a helpful man and a good citizen.

ཁོ་ནི་མི་གོ་ཚད་ཅིག་དང་སྤྱི་དམངས་བཟང་བོ་ཞིག་ཡིན།

city | གྲོང་ཁྲུང། || The city is many miles away from here. འདི་ནས་གྲོང་ཁྲུང་དེའི་

བར་ལ་སྤྱི་ལེ་འགའ་ཡོད།

civilian | དམངས་མེར། || Before he was a soldier, now he is a civilian.

སྔོན་ཆད་ཁོ་ནི་དམག་མི་ཞིག་ཡིན་པ་དང་ད་ལྟ་ཁོ་དམངས་མེར་ཞིག་ཡིན།

clash | འགལ་ཆ་ཡོད་པ། || From the look on their faces, it seems their ideas

clash. ཁོ་ཚོའི་ངོ་མདོག་ལ་བལྟས་ན། ཁོ་ཚོའི་ལུ་བ་ལ་འགལ་ཆ་ཡོད་པ་འདྲ།

class | སློབ་ཁྲིད། །གྲུ་འུ་རིམ། || 'When do we have our Chinese class? ང་ཚོའི་རྒྱ་ཡིག་

གི་སློབ་ཁྲིད་ནམ་ཚོད་ཡིན། 'What social class do you belong to? རྒྱུད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གྲུ་

རིམ་གང་ལ་གཏོགས།

classmate | སློབ་གྲོགས། || She saw her classmate on the way to school.

སློབ་གྲུར་འགྲོ་བའི་ལམ་ཁར། ཁོ་མི་སློབ་གྲོགས་ལ་བྱུག།

classroom | སློབ་ཁང། || Where is our classroom? ང་ཚོའི་སློབ་ཁང་གང་དུ་ཡོད།

clean | །གཙང་མ། །གཙང་སྤྲོད་བྱེད་པ། || 'The classroom is not clean.

སློབ་ཁང་གཙང་མ་མ་རེད། 'Please clean the classroom. སློབ་ཁང་ལ་གཙང་སྤྲོད་བྱེད།

cleanest | ཚེས་གཙང་མ། || This is the cleanest school I have ever seen.

འདི་ནི་ངས་མཐོང་བའི་སློབ་གྲུང་གསུམ་སྟེ་ཆེས་གཙང་མ་ཡིན།

cleanse | བསྐྱ། || It's a good idea to cleanse a wound with fresh water.

ལྷན་གཙང་མས་མཁུ་ཁ་བསྐྱ་བའི་སློབ་གྲུང་བཟང་བོ་ཞིག་རེད།

clear | གཙང་མ། ¹གཡུ་འདཀག་པ། ²གང་བདར་བྱེད་པ། || ¹On a clear day you can see far.

གཡུ་འདཀག་པའི་ཉིན་མོར་ཁྱེད་ཀྱིས་རྒྱ་རིང་མཐོང་ཐུབ། ²Let's clear away all the dishes from the table. ཚོགས་ཚུལ་སྤེལ་གྱི་སྤྱོད་མ་དག་གང་བདར་བྱ།

clever | རིག་པ་ཅན། རིག་པ་རྒྱུ། || She was very clever at math.

ཁོ་མོ་རྩིས་རིག་གི་ཐོག་ནས་རིག་པ་ཏུ་ཅང་རྒྱུ།

climb | ¹འགོ་བ། ²འགོ། || ¹The long climb up the steep mountain path

exhausted me. ཡུན་རིང་རི་གཟར་ལ་འགོ་སྐྱོད་བྱས་པ་བྱེད་ཆད་དུ་བཅུག། ²The goats like to climb steep cliffs. ར་མ་གཡུང་གཟར་ལ་འགོ་བར་དགག་པ།

clock | ལྷུ་ཚོད་འཁོར་ལོ། || The clock in our classroom is broken.

ང་ཚོའི་སློབ་ཁང་ནང་གི་ལྷུ་ཚོད་འཁོར་ལོ་ཆག་ཡོད།

close | ¹གཏན། ལྷན་རྒྱུ་བ། ²ཉེ་བར། || ¹Close the door. སློུ་རྒྱུ་བ། ²Don't sit so close to

me. ང་དང་འདི་འདྲའི་ཉེ་སར་མ་སྤོད།

closed | བརྒྱབ། || I closed the window. ངས་སློབ་ཁུང་བརྒྱབ།

cloth | རས། || She sewed the dress from a piece of cloth.

ཁོ་མོས་རས་དུ་མ་བྱ་ཞིག་གིས་གོན་པ་བཟོས།

clothes | གོན་པ། || Where are your clothes? ཁྱེད་ཀྱི་གོན་པ་གང་སུ་ཡོད།

cloud | སླིན། || There is not one cloud in the sky.

ནམ་མཁུང་ན་སླིན་བྱེད་མགོ་ཚམ་ཡང་མེད།

cloudy | སླིན་འབྲིབས། || Before it rains it is usually cloudy.

ཆར་བམ་བབས་ལོང་། རྒྱུ་མཁུང་ལ་སླིན་འབྲིབས།

coal | རྩོ་སྐྱུ་ལ། || They burn coal to keep the office warm. ཁོ་ཚོས་རྩོ་སྐྱུ་ལ་སྐྱོད།

ནས་གཞུང་སྐྱབ་ཁང་རྩོ་སྐྱུ་ལ་བཅུག།

coast | ¹མཚོ་འགྲམ། ²ཐུར་དུ་འགྲིལ་བ། || ¹Someday I will go swimming on the

coast of France. ཉིན་ཞིག་ལ་ང་ཚོ་རྒྱ་རིང་མཐོང་མཚོ་འགྲམ་དུ་སོང་ནས་ལྷན་རྒྱུ་ལ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན། ²When we reach the top of the hill, our driver will turn off the engine and then we will coast down. ང་ཚོ་རི་སྒང་དུ་སློབས་ཆེ། ང་ཚོའི་ཁལ་བས་སྐྱུ་ལ་བྱེད་འཇུག་ལའོར་གྱི་ཁ་བརྒྱབ་ནས་ཐུར་དུ་འགྲིལ་བར་འཇུག།

coat | ¹སློད་ལ། ²ཤུན། || ¹My coat is too small. ངའི་སློད་ལ་ཆུང་དཀགས། ²Let's put a

new coat of paint on the walls. གྲུང་ངོས་ལ་སློད་ཤུན་གསར་བ་བྱས་པར་བྱ།

coffee | ཁ་རླུ། || Coffee without sugar tastes bitter. ཀར་མེད་ཚོ་ཁ་རླུའི་རོ་བླ།

cold | ¹གང་མོ། ²ཆམ་པ། || ¹I don't like cold winter weather. ང་དགུན་ཁའི་ནམ་ལྷན་གང་མོ་

ལ་མི་དགའ། ²He is taking medicine for his bad cold. ཁོས་ཁོའི་ཚམས་པ་ལྗིད་མོ་ལ་སྒྲིན་
འབྲུང་བ་ཞིན་ཡོད།

collect | བསྐྱུ་ ལེན། || That man has come to collect the taxes.

སྐྱེས་པ་དེ་ཁྲལ་ལེན་པར་བོན།

color | ཁ་མདོག། || What color is your coat? ཁྱོད་གྱི་སྒྲོད་ལུ་ཁ་མདོག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།

come | ཡོང། ཞོག། || Please come here. འདི་ལ་ཞོག།

come in | བྱང་ལ་ཞོག། བྱང་ལ་ཡོང། || Please come in. བྱང་ལ་ཞོག།

come over | ཡོང། བོན། || I want my friend to come over to my house

tonight. དེ་དགོང་དམར་པའི་གྲོགས་པོ་ཚོ་དང་ཚང་ལ་ཡོང་རྒྱ་བྱུང་ན་འདོད།

comedy | བཞད་གད། || I like to listen to comedy programs on the radio.

ད་རྒྱུད་བསྐྱབས་ལས་བཞད་གད་ལེ་ཚན་ལ་ཉུན་པར་དགའ།

common | རྒྱན་ཕྱོག། || Colds are a common illness in the winter.

དགུན་ཁར་ཚམས་པ་ནི་རྒྱན་ཕྱོག་གི་ནད་ཅིག་ཡིན།

company | ཀུང་ཟི། || Many people work for that electric company.

མི་མང་བོས་སྒྲོག་འདོན་ཀུང་ཟི་དེ་ལ་བྱུང་བས་བཞིན་ཡོད།

compete | འགྲན། རྩོད། || He doesn't like to compete with his friends.

ཁོས་རང་གི་གྲོགས་པོ་དང་འགྲན་རྩོད་བྱེད་མི་འདོད།

computer | གྲོག་ཀླད། || Computers help people do many kinds of work.

གྲོག་ཀླད་གྱིས་མི་ལ་བྱུང་བ་སྣ་མང་གཉེར་བའི་ཐད་མཐུན་རྐྱེན་སྤྲད།

concern | འདད་རྒྱལ། སེམས་ཁུར། || She showed her concern by coming by for a

visit. ཁོ་མོ་འཚོམས་འདི་བྱེད་དུ་འོངས་ནས་ཁོ་མོས་སེམས་ཁུར་བྱེད་བ་བསྐྱབ།

condition | ཚ་རྒྱུན། གནས་བབ། || That truck is in very bad condition.

འགྲིམ་འགྲུལ་རྒྱུད་ལ་འཁོར་དེ་ཅ་ཅང་ཐབས་སྤྲུག་པོ་འདུག།

conductor | པ་སེ་འཚོང་མཁན་ཞབས་ཞུ་བ། || You will need to ask the conductor

for a ticket. ཁྱོད་གྱིས་པ་སེ་འཚོང་མཁན་ཞབས་ཞུ་བ་ལས་པ་སེ་ཅིག་ལེན་དགོས།

conflict | འགལ་རྒྱུན། || The war was started by a small conflict.

དམག་འཁྲུག་དེ་ནི་འགལ་རྒྱུན་རྒྱུད་ཅུ་ཞིག་ལས་བསྐྱུངས།

congratulate | རྟོན་འབྲེལ་ཞུ་བ། || We must congratulate him on his new job.

ད་ཚོས་ཁོ་ལ་བྱུང་བའི་བསམ་བཞེད་ལྷན་པར་དཔེ་པར་དུ་རྟོན་འབྲེལ་ཞུ་དགོས།

connect | མཐུད་བ། || Can you connect these telephone wires to this pole?

ཁྱོད་གྱིས་ཁ་པར་གྱི་སྐྱུད་ལམ་འདི་དག་གྲོག་སྒོར་འདིའི་སྤོང་མཐུད་བྱུང་བཅ།

consider | གཞིགས་པ། || She hopes to be considered for the teaching

position. ཁོ་མོས་རང་ཉིད་དགེ་རྒན་གྱི་ལས་གནས་དེར་འོས་པའི་མི་ལ་བསམ་གཞིགས་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་
ན་འདོད།

contain | ཡོད། འདུས་པ། || This bowl contains fruit.

དཀར་ཡོལ་འདི་ནི་ཆུ་སྤུ་སྤུ་འདྲི་ཡོད།

continent | སྐྱིད་ཆེན། || One has to travel from one continent to another by

boat. མི་གཅིག་གྲུ་ཆུང་ལ་བསྐྱོད་ནས་སྐྱིད་ཆེན་གཅིག་ནས་གཞན་ཞིག་ལ་འགྲུལ་བཞུད་བྱེད་དགོས།

continue | རྒྱུན་འཁྲིད་སྤྱོད་པ། ལུ་མ་བྱུང། || She wants to continue studying

English. ཁོ་མོས་དབྱིན་ཡིག་གི་སློབ་སྦྱོང་རྒྱུན་འཁྲིད་སྤྱོད་འདོད།

control | གཟུགས་པ། || The young teacher could not control the students. རྗ

གཞོན་དགོ་ཆུན་དེས་སློབ་མ་རྣམས་གཟུགས་པ་བྱུང།

convention | ཚོགས་འདུ། || A lot of business people will be at the

convention. ཚོགས་འདུ་འདྲི་སྐྱེད་ཚོང་བ་མང་པོ་ཞུགས་རྒྱུ་རེད།

cook | ཟས་གཡོ་བ། བྲན་མ། བྲན་པོ། ཇམ། || ¹I like to cook for my friends. དས་རང་གི་

གྲོགས་པོ་རྣམས་ལ་ཟས་གཡོ་བར་དགའ། ²My father is a cook in a restaurant. དེ་ལ་མ་ལོ་

ཞི་ཟུང་ཞིག་གི་བྲན་པོ་ཡིན།

cool | ¹བསིལ་པོ། ²ཉམས་སྡུག་པོ། ³འཁྲུག་པ། || ¹Summer in Xining is cool, not hot.

ཟླ་ལོ་དུ་དབྱུང་དུས་བསིལ་པོ་ལས་ཚོང་མིན། ²That is a very cool haircut you have.

ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱ་བཞེས་རྗེས་ཀྱི་རྩམ་པ་དེ་ནི་ཉ་ཅང་ཉམས་སྡུག་པོ་འདུག། ³She can't eat the food

until it cools off. ཁོ་མོས་ཟས་འཁྲུག་རེག་བར་དུ་ཟ་མི་རྒྱས།

copy | ¹པར། ²པར་བཤུས་རྒྱག་པ། || ¹The handwritten copy of the manuscript

was very old. མ་ཕྱི་བྲིས་མ་འདི་ནི་ཉ་ཅང་རྫོང་བ་རེད། ²Please copy this document

for me. ད་ལ་ཡིག་ཆ་འདི་པར་བཤུས་གི་རྒྱག་རོགས།

correct | ¹འགྲིག་པ། དག་བཅོས་བྱེད་པ། ²ལུ་དག་བྱེད་པ། || ¹Your answer is correct. ཁྱོད་ཀྱི

ལན་འགྲིག་པ། ²How long will it take you to correct your students'

homework? ཁྱོད་ཀྱིས་སློབ་མའི་ལས་བྲུ་དག་བྱེད་པར་དུས་ལུན་གཞོན་འགོར་རྒྱུ་རེད།

cost | རིན་གོང་ཤོར་བ། || How much do these apples cost?

ཀུ་ལུ་འདི་དག་ལ་རིན་གོང་ཅི་ཅུ་ཤོར།

cotton | སྤུང་བལ། || Where can we buy some cotton clothes? ང་ཚོས་སྤུང་བལ་ལས་

བཟོས་པའི་གོན་པ་གང་དུ་ཉེ་བྱུང།

could | ལྱབ། || Could you buy something for me?

ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་དངོས་པོ་ཞིག་ཉེ་བྱུང་བཅ།

count | བརྟེན། || Please count the students in the classroom.

སློབ་ཁང་ནང་གི་སློབ་མའི་ཁ་གྲངས་བརྟེན་རོགས།

country | རྒྱལ་ཁབ། || China is a very large country.

ཀྲུང་གོ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།

county | རྫོང། || This building belongs to the county administration.

crush | གཅིར་བ། || Make sure the potatoes don't crush the tomatoes in the bag. ལྷག་མའི་ནང་གི་ཞོག་ཁོག་གིས་ཞི་རྒྱུད་ཅི་གཅིར་དུ་མ་འཇུག།

cry | ¹དུ་བ། ²དུ་སྐད། || ¹Please don't be sad and cry. ཡིད་སྐྱོ་ནས་མངུ། ²Her loud cry of fear was heard far away. ཁོ་མོའི་སྐྱག་དང་ངས་ཀྱི་དུ་སྐད་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱུད་རིང་ནས་ཐོས།

culture | རིག་གནས། || The way people live is different in every culture. རིག་གནས་རེ་རེ་ལ་མིའི་འཚོ་བའོ་ལ་སྤངས་མི་འདྲ་བ་ཡོད།

cup | ཇོ་མོ་ར། || What color is this cup? ཇོ་མོ་ར་འདིའི་ཁ་མདོ་གཅི་རེད།

cure | ¹གསོ་ཐབས། ²གསོ་བ། || ¹The doctors were working hard to find a cure for the disease. ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབད་བ་ཆེན་པོས་ནད་འདིའི་གསོ་ཐབས་ཞིག་འཚོལ་གྱིན་ཡོད།
²This medicine will cure your disease. ལྷན་འདིས་ཚུད་གྱི་ནད་གསོ་ཐབས།

current | ¹དདུལ་ལོར། ²རྒྱ་བ། ³རྒྱ་རྒྱུ། || ¹That newspaper always reports the current news. ཚོགས་པར་དེའི་སྟེང་དདུལ་ལོར་ཐད་གྱི་གསར་འགྲུར་རྒྱུ་བ་ལྷན་པར་འགོད་གྱིན་ཡོད། ²He got a severe shock from the strong electrical current. སྤྲོག་གི་རྒྱ་བ་བཅོན་པོ་དེས་ཁོ་ཉན་ཏང་རེར་བཏང། ³The strong ocean current pulled the boat away from the shore. རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་རྒྱུ་བ་ལྷན་པར་བཏོགས་ལས་དུད།

custom | གོམས་སྲོལ། || Drinking butter tea is a Tibetan custom. དུག་གུང་འཇུག་རྒྱ་མོ་བོད་མིའི་གོམས་སྲོལ་ཞིག་རེད།

cut | བཅད་པ། || He cut down the tree with an axe. ཁོས་སྤ་རེས་སྤོང་བོད་བཅད།

D dad | ཏ་མ། || My dad is thirty-four. དའི་ཏ་པ་ལོ་སོ་བཞི་ཡིན།

D dam | ¹རགས། ²རགས་ཀྱིས་རྒྱ་བ་སྐྱེལ་བ། || ¹They are building a big dam on the river. ཁོ་ཚོས་རྒྱ་བོད་ལ་རགས་ཆེན་པོ་ཞིག་རྒྱ་བ་བཞིན་ཡོད། ²We will dam up the river here in order to make a big lake. མཚོའུ་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྐྱེལ་བར་ར་ཚོས་འདི་རུ་རགས་རྒྱ་བ་རྒྱུ་ཡིན།

damage | ¹གཏོར་བདེན། ²གཏོར་བདེན་གྲེད་པ། || ¹How much damage did the drought cause to the crops this year? ད་ལོར་ཐན་པས་ལོ་ཏྲག་ལ་གཏོར་བདེན་གཅི་འདྲ་བསྐྱལ་བུད། ²The floods will damage the crops. རྒྱ་བོག་གིས་ལོ་ཏྲག་ལ་གཏོར་བདེན་གྲེད་པེ།

dance | ¹ཞབས་ཤོ། ²ཞབས་ཤོ་འཇབ་པ། || ¹Many young people don't like traditional dances, instead they prefer modern dances. ན་གཞན་མང་པོ་སོལ་རྒྱུ་གྱི་ཞབས་ཤོ་ལམ་དག་འབར་དེང་རབས་ཀྱི་ཞབས་ཤོ་འཚམ་པར་དག་པ། ²I learned how to dance when I was a child. དས་བྱིས་པའི་དུས་ནས་ཞབས་ཤོ་འཇབ་རྒྱ་སྐྱུངས་པ་ཡིན།

danger | ཉེན་ཁ། || It looks like there is danger up ahead on the road.

ལམ་གྱི་མདུན་ཕྱོགས་ན་ཉེན་ཁ་ཞིག་ཡོད་པ་འདྲ།

dangerous | ཉེན་ཁ་ཅན། || The mountain path is dangerous.

རི་འགོའི་ལམ་ཐུན་དེ་ཉེན་ཁ་ཆེ།

dark | ¹མུན་པ། ²ཞིང་ན། || ¹At night it gets so dark outside. མཚོན་མོར་གྱི་རོལ་དུ་མུན་པ་
སྐྱུག་པོ་འཐེབས། ²He gave her a dark angry look. ཁོས་ཁོ་མོ་ཁོང་ཁོའི་རྩམ་འགྲུར་ཞེ་
ངན་ཞིག་བསྟན།

date | ཉིན། ཚོས་གངས། ²དུས་ཚད་བྱེད་པ། ³དུས་ཚད། || ¹What is your birth date? བྱིང་གྱི་
སྐྱེས་སྐར་གྱི་ཚོས་གངས་ནམ་ཡིན། ²I don't want my daughter to date that young
man. དས་རང་གི་བུ་ཚོས་གསར་བུ་དེ་དང་དུས་ཚད་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་ན་མི་འདོད། ³My son has a date
tonight with his sweetheart. དའི་བུ་ལ་དེ་དགོང་ཁོའི་སྣང་སྐྱུག་མ་དང་བྲལ་རྒྱུ་འདི་དུས་ཚད་ཅིག་
ཡིད།

daughter | བུ་མོ། || My daughter is fourteen. དའི་བུ་མོ་ལོ་བཅུ་བཞི་ཡིན།

day | ཉིན། གཟུགས། || What day is today? དེ་རིང་གཟུགས་འདྲ་བ་རེད།

day-time | ཉིན་མོ། || I go to school in the day-time.

ཉིན་མོར་ར་ར་སློབ་གྲྲ་འགྲོ་གིན་ཡོད།

dead | འཕྲོ། || We saw a dead animal on the side of the road.

ར་ཚོས་ལམ་འགྲམ་དུ་སློབ་ཆགས་འཕྲོ་བཞིག་མཐོང།

deaf | འོན་པ། || After his long illness he became deaf.

ཁོ་རང་ཡུན་རིང་ན་བའི་རྗེས་སུ་ན་འོན་པར་གྲུ།

deal | ¹ཉོ་ཚོང། ²ཉོ་ཚོང་བྱེད་པ། || ¹Buying the land for that price was a good
deal. ས་ཞིང་དེ་རིན་གོང་དེ་འདྲས་ཉོ་བ་ནི་ཉོ་ཚོང་མཚོན་པོ་ཞིག་རེད། ²I only deal in new
goods, not in used goods. དས་ཚོང་རྒྱས་གསར་བ་ཁོ་ནི་ཉོ་ཚོང་བྱེད་པ་ལས་ཚོང་རྒྱས་སྤོང་བའི་
ཚོང་མི་བྱེད།

dear | མཇེའ་བ། || My dear wife is a teacher. དའི་མཇེའ་བའི་ཚུང་མ་ནི་དགེ་རྒན་ཞིག་ཡིན།

debate | ¹རྩོད་པ། ²རྩོད་པ་བྱེད་པ། || ¹The smartest children won the school
debate. རྩོད་པ་ཆེས་རྩོད་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་སློབ་གྲྲ་འཕྲོ་བྱེད་གྲུང་ཁོང་རྩོད་རྒྱུ་ལ་ཁོ་ཐོབ། ²I will debate
this question with you whenever you like. རི་བའི་འདི་ཐོག་ནས་ཁོང་གྱིས་ནམ་རྒྱུང་
འདོད་ཚོང་ས་ཁོང་དང་རྩོད་རྒྱུ་ཡིན།

December | སྤྱི་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པ། || Christmas is in December.

ལེ་ལཱ་འི་སྤྱི་ཟླ་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྤྱི་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་ཡིན།

decide | ཐག་གཅོད་པ། || She decided to go to town in the afternoon.

ཁོ་མོས་ཕྱི་དྲོད་གོང་བཅུ་དུ་འགོ་རྒྱུ་ཐག་གཅོད།

declare | ཁྱབ་བསྐྱགས། || He declared that the school would open next week.

ཁོས་གཟུང་འཕྲོང་རྗེས་མར་སློབ་གྲྲ་འཕྲོད་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཁྱབ་བསྐྱགས་བྱས།

deep | གཏིང་ཟབ་པ། || The river is deep and wide. རྒྱ་བོད་གཏིང་ཟབ་ཅིང་ཞིང་ཆེ།

defeat | ¹ལྡོག་པ། ²ཕམ་ཁ་སྤར་བ། || ¹To not study defeats the purpose of going to school. སློབ་སྦྱོང་མི་བྱེད་པ་ནི་སློབ་གྲྲར་འགྲོ་བའི་དམིགས་ཡུལ་ལས་ལྡོག་། ²My father always defeats me when we play card games. ཨ་ཕ་དང་ངེད་གཉིས་ཀྱིས་ཏཱ་ལཱ་མི་ལྷོ་ལ་ཕམ་ན་ཨ་ཕས་དལ་རྒྱན་པར་ཕམ་ཁ་སྤར།

defend | སྲུང་བ། འགོག་པ། || He had to defend the sheep from the wolves. ཁོས་སྐྱུང་གི་བཀག་སྟེ་ལྷག་སྲུང་དགོས་བྱུང།

degree | ¹འཛོལ་ཡིག་། ²ཏུའུ། || ¹I hope to get a degree from college someday. དས་ནམ་ཞིག་ལ་སློབ་གྲྲ་ཆེན་མོའི་འཛོལ་ཡིག་ལོན་ཐུབ་པར་ངེ་བ་འཛོལ། ²My temperature is one degree higher than it was yesterday. དའི་ཚོ་གྲང་ཁ་སང་ལས་ཏུའུ་གཅིག་གིས་མཐོ།

delay | ¹དུས་འགྲུང། ²འགོར་འགྲུང་བྱེད་པ། || ¹How long will the delay be? དུས་འགྲུང་ཅི་ཙམ་བྱེད་རྒྱུ་རེད། ²The snowstorm delayed the shipment of goods to the town. གངས་སྐྱོན་དེས་དངོས་པོ་གྲོང་བརྒྱུལ་དུ་བསྐྱུལ་བར་འགོར་འགྲུང་བྱས།

delicious | ཞིམ་པོ། || The food is delicious. ཟས་འདི་ཞིམ་པོ་རེད།

demand | དགོས་མཁོ། རེ་བ་འདོན་པ། || ¹There is a great demand for meat in the market. ཆོར་རའི་ནང་དུ་ཤ་ཅང་དགོས་མཁོ་ཆེ། ²I demand that you stop calling me bad names! རྒྱུད་ཀྱིས་ང་ལ་མཚོང་མིང་གིས་མི་འབོད་པར་ངས་ངེ་བ་འདོན།

deny | འགོག་པ། ཁས་མི་ལེན་པ། || He didn't want to deny his children an education. ཁོས་རང་གི་བུ་ལ་སློབ་གསོ་འཐོབ་རྒྱུ་དེ་འགོག་མི་འདོད།

depend | བརྟེན་པ། ཁ་ལྡོག་པ། || The family depends on their cow for milk. དུད་རྒྱུ་འདིའི་འོ་མ་ཁོ་ཚོའི་བའོ་ལ་བརྟེན།

desert | བྲེ་ཐང། || It doesn't rain much in the desert. བྲེ་ཐང་དུ་ཆར་བ་ཆེན་པོ་མི་འབབ།

desk | མདུན་ཚུགས། || Put the book on the desk. དཔེ་ཆ་མདུན་ཚུགས་སྤར་དུ་ཞོག།

destroy | བརྒྱག་པ། || By mistake he destroyed some important papers. ཁོའི་ནོར་འཛོལ་གྱིས་རྩོམ་ཡིག་གལ་ཆེན་འགའ་བརྒྱགས།

details | ཞིབ་མོ། || Please give details about the accident. ཆག་སྐྱེདའི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་མོ་བརྗོད་རོགས།

develop | གོང་འཕེལ། ཇི་རྒྱས་སུ་གཏོང་བ། || They need to develop plans to build the school. ཁོ་ཚོས་སློབ་གྲྲ་འཇུགས་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་འཐུས་ཚབ་ཏུ་གཏོང་དགོས།

diagram | ¹དཔེ་རིས། ²དཔེ་རིས་སུ་འགོད་པ། || ¹It is helpful to draw a diagram before building a house. ཁང་བམ་བརྗོད་གསལ་པའི་རྒྱུན་དུ་དཔེ་རིས་བཏོད་ན་བཟང། ²I will diagram the data so it is easier to understand. གོ་བ་ལེན་རྒྱ་སྤོང་གཏོང་ཆེད་དུ་དས་དཔུང་གཞིའི་ཡིག་ཆ་དཔེ་རིས་སུ་འགོད་རྒྱུ་ཡིན།

dialogue | གྲོང་མོལ། || The dialogue in the play was interesting. གྲོང་མོལ་དེར་སློབ་ཉམས་ལྡན།

diary | ཉིན་བོ། || I write in my diary every morning.

ཉིན་རེའི་སྔ་དྲོར་ངས་ཉིན་བོ་འབྲི་བཞིན་ཡོད།

did | ལས་ཚོགས་གི་སྐད། || When did you graduate? རྒྱུད་རང་ནམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན།

die | ཉེ་བ། || Every year some people die of old age in that village.

ལོ་རེར་སྡེ་བ་དེའི་མི་འགའ་རེ་ལོ་རྒྱས་ནས་ཉེ་བཞིན་ཡོད།

difference | རྒྱད་པར། || What's the difference between Tibetan and

English? བོད་ཡིག་དང་དབྱིན་ཡིག་བར་གྱི་རྒྱད་པར་ཅི་ཡིན།

different | མི་འདྲ་བ། || Tibetan and English are different languages.

བོད་ཡིག་དང་དབྱིན་ཡིག་ནི་སྐད་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡིན།

difficult | དཀའ་བ། || Learning a new language is difficult.

སྐད་རིགས་གསར་བ་སློབ་རྒྱུ་དཀའ།

dig | རྒྱུ་བ། || They had to dig a ditch for the water.

ཁོ་ཚོས་ཚུ་ཡི་ཚད་དུ་རྒྱ་ཞིག་རྒྱུ་བ་བྱུང།

dinner | ཟས་ཐུག། || We eat dinner at six o'clock every night.

ཉིན་རེར་དགོང་མའི་ཚུ་ཚོ་དྲུག་སྟེང་ཚེས་ཟས་ཐུག་ཟ།

dire | ཁ་ཚད་གོས་གཏུགས། || There is a dire need for a hospital in that town.

གྲོང་བརྒྱལ་དེར་སྐྱེ་ཁབ་ཞིག་དགོས་པ་ཁ་ཚད་གོས་གཏུགས་སུ་གྱུར་འདུག།

direct | ¹ཐད་ཀར། ²བསྐྱར་བ། || ¹He gave a very direct answer to my question.

ཁོས་ངའི་དྲི་བར་ལན་ཅ་ཅང་ཐད་ཀར་བཞིག་བཏབ་བྱུང། ²In the future please direct all your questions to me. རྗེས་སུ་རྒྱུད་གྱི་དྲི་བ་ཚང་མར་ལ་སྐྱར།

direction | ཕྱོགས། || People come from every direction to the festival.

ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་ནས་འོངས་པའི་མི་རྣམས་དུས་སྟོན་ལ་ལྷགས།

dirty | ¹བཙོག་པ། མི་གཙང་བ། ²ཚོད་པ། || ¹Her clothes are very dirty. ཁོ་མའི་སོན་པ་

ཅ་ཅང་བཙོག་ ²Don't dirty your hands cleaning the car. རྐངས་འཁོར་བུ་ལ་ནས་ རྒྱུད་གྱི་ལག་པ་ཚོད་དུ་མ་འཇུག།

disappear | ཡལ་བ། མི་སྐར་བར་གྱུར་བ། || A rainbow disappears after a short

time. ཡུད་ཅམ་འཁོར་རྗེས་འཇའ་ཚོན་མི་སྐར་བར་གྱུར།

disease | ནད། || Many animals died from a disease.

སློབ་ཚགས་མང་པོ་ནད་ཅིག་གིས་ཁ་དག།

dismiss | ཕྱོགས་སུ་འཐོར་བ། འགོལ་བ། || The students will be dismissed from

class one hour later. ཚུ་ཚོ་དག་ཅིག་གི་རྗེས་སུ་སྟོབ་མ་རྣམས་སྟོབ་ཁྲིད་ལས་འགོལ་རྒྱུ་རེད།

dispute | ¹ཚོད་གཞི། ²ཚོད་པ། || ¹The dispute was about who owned the horse.

ཚོད་གཞི་ནི་ཉེ་དུ་སྐྱེལ་དབང་མིན་དེ་རེད། ²I won't dispute what you said because I agree with you. ར་ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་པ་ལ་འཐད་པས་ངས་ཁྱོད་དང་ཚོད་པ་མི་བྱེད།

distance | ¹བར་ཐག ²ཐུང་བ། || ¹My village is a long distance from town. སྤྲོ་བཏེང་གི་རྒྱ་བར་ཐག་རིང་། ²Because I don't like him I have chosen to distance myself from him. ར་ཁོ་ལ་མི་དགའ་བས་ངས་ཁོ་དང་རྒྱུད་ཐུང་ཐུང་རྒྱུ་ཐག་བཅད།

distant | ཐག་རིང་བ། || The town is so distant that we can't walk to it in one day. ཐོང་བཏེང་ལ་དེ་ནི་ཐག་རིང་བས་ང་ཚོ་རྒྱུད་ཐུང་ལ་ཉིན་གཅིག་གིས་མི་ཐོན།

dive | ར་འཇོལ་རྒྱལ་བ། || The boy didn't know how to dive into the river. བྱིས་པ་དེས་རྒྱུ་འཇོལ་རྒྱལ་མི་ཤེས།

divide | བསོག་བ། || The dormitory is divided into two sections. ཉལ་ཁང་ཁག་གཉིས་སུ་བསོག་ཡོད།

do | བྱ་ཚོག་གི་ཐོན། ལས། བྱེད། || Do you like English? ཁྱོད་རང་དབྱིན་ཡིག་ལ་དགའ་འཇམ།

do my homework | ར་འི་ལས་བྱ་འབྲི། || I do my homework in the evening. རས་དགོང་མོར་ར་འི་ལས་བྱ་འབྲི།

do not | དགག་ཚོག། || Do not answer the telephone. ཁ་པར་ལ་ཨ་ལན་མ་སྟེར།

do sports | ར་ལ་སྦྱོང་བྱེད་པ། || I'm too busy studying to do sports this year. ད་ལོ་ར་རང་སྦྱོང་སྦྱོང་ལ་བྲེལ་བ་ཚེ་དཔལ་པས་རྒྱལ་སྦྱོང་བྱེད་མི་བྱེད།

do the shopping | ཉོ་ཚ་རྒྱལ་བ། || I will do the shopping today. དེ་རིང་ངས་ཉོ་ཚ་རྒྱལ་རྒྱུ་ཡིན།

do the washing | ལོན་པ་འཇུ་བ། || When will you do the washing? ཁྱོད་ཀྱིས་ལོན་པ་ནམ་ཚེ་ད་འཇུ་རྒྱུ་ཡིན།

doctor | ¹སྐྱེན་པ། ²སྐྱེན་བཅོས་བྱེད་པ། || ¹I'm sick so I'll go see the doctor. ར་རང་ན་བས་སྐྱེན་པར་བསྟེན་དགོས། ²I can't doctor you because I'm not a physician. ར་སྐྱེན་པ་ཞིག་མིན་པས་ངས་ཁྱོད་ལ་སྐྱེན་བཅོས་བྱེད་མི་བྱེད།

document | ཡིག་ཆ། || The document stated that they could open the school next year. ཡིག་ཆ་འི་ནང་དུ་ཁོ་ཚོས་ལོ་རྗེས་མང་སྐོབ་གྲུ་དེ་སྐོར་འབྲེད་ཚོག་པ་བརྒྱལ་བ་འདུག།

dog | ཁྱི། || The dog was black. ཁྱི་དེ་ནག་པོ་རེད།

dollar | ཨ་སྒོར། || The mother gave her son a dollar to spend at the store. ཨ་མས་བུ་ལ་ཚོང་ཁང་དུ་བཀོལ་རྒྱུ་འི་ཨ་སྒོར་གཅིག་བྱིན།

don't | བྱ་ཚོག་གི་དགག་སྐྱོ། || Don't come home late. ཡུལ་དུ་ལོག་པ་མ་འབྱུ།

door | སྒོ། || Open the door. སྒོ་བྱེས་ཤིག།

doorbell | སྒོ་འི་དྲིལ་རྒྱུད། || Please ring the doorbell. སྒོ་འི་དྲིལ་རྒྱུད་དགོ་ལ་རོགས།

down | མར། བྱུར། || I saw my friend walking down the road. རས་རང་གི་སྤྱི་གས་པོ་གཞུང་ལམ་བྱུར་དུ་འགོ་བཏུང་མོད།

draft | མ་ཡིག་²རགས་འབྲི་བྱེད་པ། || ¹The draft of your book needs a lot of work. རྒྱུད་ཀྱི་དཔེ་ཆའི་མ་ཡིག་ལ་ལྷུ་དག་མང་བོ་བྱེད་དགོས། ²Can you draft a report of the project? རྒྱུད་ཀྱིས་བཟོ་སྐྱོན་དེའི་སྐྱེན་ལུ་རགས་འབྲི་བྱེད་ཐུབ་བཅ།

draw | རི་མོ་འབྲི་བ། || Did you draw this picture? རི་མོ་འདི་རྒྱུད་ཀྱིས་བྲིས་པ་ཅ།

dream | མི་ལམ། ²མི། || ¹She told me about the dream she had last night. ཁོ་མོས་མདང་དགོང་མིས་པའི་མི་ལམ་དེ་དལ་བ་ཤད། ²I dream about you all the time. དའི་མི་ལམ་དུ་རྒྱུན་པར་རྒྱུད་མི།

dress | ལོ་ན་པ། ²ལོ་ན། || ¹Her new dress was not expensive. ཁོ་མོའི་ལོ་ན་པ་གསར་བ་དེའི་རིན་གོང་མི་མཐོ། ²I like to dress in nice clothing before I go to parties. ང་སློཾ་ཚོ་གསལ་ལ་འགོ་དུས་ལོ་ན་པ་ཡག་པོ་ལོ་ན་པར་དགག།

drink | ལྷུང་ཆུ། ²འབྲུང་བ། || ¹What is your favorite drink? རྒྱུད་ཚེས་དགའ་བའི་ལྷུང་ཆུ་ཞི་ཅི་ཞིག་ཡིན། ²He doesn't like to drink tea. ཁོ་ཇ་འབྲུང་རྒྱུར་མི་དགག།

drive | རྐངས་འཁོར་རྫོང་བ། ²འདེད་བ། || ¹I like to go for drives in the countryside. ང་གོང་གསལ་བུ་རྐངས་འཁོར་རྫོང་ནས་འགོ་བར་དགག། ²The shepherd drives the sheep to the grassland every morning. ཉིན་རེའི་སྤོང་ར་ལུག་ཇིས་ལུག་རྒྱམས་རྩ་བར་དུ་འདེད།

driver | ཁ་ལོ་བ། || Tell the bus driver to stop over there. སྤྱི་རྒྱུད་རྐངས་འཁོར་གྱི་ཁ་ལོ་བ་ལ་པ་གི་ནས་སྤོད་རོགས་ཞེས་ཤོད་དང།

drown | རྐར་འབེམ་པ། || If you don't know how to swim you can drown. གལ་ཏེ་རྒྱུད་རྐར་ལ་རྐར་པ་མི་ཤེས་ན་རྐར་འབེམ་རྒྱུ་རེད།

drugs | སྐྱེན། || Doctors use drugs to fight infections. སྐྱེན་པས་སྐྱེན་སྦྱུད་དེ་ནད་འགོ་བ་སྦྲོན་འགོག་བྱེད།

dry | སྐྱམ་པོ། ²སྐྱམ་པ། || ¹These clothes are not dry, they are wet. ལོ་ན་པ་འདི་དག་སྐྱམ་པོ་མིན། འདི་དག་རྐྱེན་པ་ཡིན། ²Please dry your hair. རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱམ་དུ་རྐྱེགས།

duck | དང་བ། || There were many ducks swimming in the lake. མཚོ་ནང་དུ་དང་བ་མང་བོ་རྒྱུལ་གྱིན་ཡོད།

dumpling (boiled stuffed dumpling) | མོག་མོག། || How do you cook dumplings? རྒྱུད་ཀྱིས་མོག་མོག་ཇི་ལྟར་བཟོ།

during | སྐབས་སུ། || They all work hard during harvest time. སྐྱོན་སྦུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཁོ་ཚོ་ཚང་མས་རྩར་བརྩོན་གྱིས་ལས་ཀ་བྱེད།

dust | ལ་རྩལ། ²ས་རྩལ་གད་བདར་བྱེད་པ། || ¹There is so much dust on the road. གཞུང་ལམ་སྐྱེད་ས་རྩལ་མང་བོ་ཡོད། ²I'll dust the furniture so you please sweep the floor. ངས་ཅ་ལག་སྐྱེད་གི་ས་རྩལ་གད་བདར་བྱེད། རྒྱུད་ཀྱིས་བར་ཕྱོགས།

duty | ལས་འགན། || It was her duty to watch the school children. སློབ་གྲྲའི་བྱིས་པ་རྒྱམས་ལ་ལྷ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུ་ནི་ཁོ་མོའི་ལས་འགན་རེད།

Each | རེ་རེ། || Each student had to write a paper.

སློབ་མ་རེ་རེ་ས་ངེས་པར་དུ་རྩོམ་ཡིག་རེ་འབྲི་དགོས།

ear | ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ། || ¹She cut her ear when she fell down.

ཁོ་མོ་བར་དུ་འགྲེལ་སྐབས་རྒྱ་གཞོག་ཡ་གཅིག་རྩམ། ²He has a very good ear for music. རོལ་དབྱངས་ཐད་དུ་ཁོ་ལ་རྒྱ་ལེས་བཟང་བོ་ཡོད།

early | སྤྲོ་མོ། || He gets up early everyday. ཕྱི་རེའི་ཞོགས་པ་སྤྲོ་མོར་ཁོ་མལ་ལས་ལངས།

earn | ཁོ་ཐོབ་པ། || They earn a lot of money for their work.

ཁོ་ཚོར་བྱ་བ་ལས་ཁོ་མང་བོ་ཐོབ།

earth | ¹སའི་གོ་ལ། ²ས། || ¹The earth is round. སའི་གོ་ལ་ནི་རྒྱུ་མོ་ཡིན། ²He plowed the earth with a wooden plow. ཁོས་ཤིང་ག་ཤོལ་གྱིས་ས་བསྐོགས།

earthquake | ས་འགྲུལ། || The earthquake killed many animals and people.

ས་འགྲུལ་ཁྲིད་མི་དང་སྐྱོ་ཚོག་མང་པོ་ཤི།

ease | འཛོམ་སྐྱང་མེད་པ། རྣམ་པོ། || She danced with a special grace and ease.

ཁོ་མོས་སྐྱེག་ཉལ་ལྡན་ཞིང་འཛོམ་སྐྱང་མེད་པའི་ངང་ཞབས་བྲོ་འཁྲབ།

easily | ལས་སྤྲོ་མོའི་ངང་། || He was able to learn English easily.

ཁོས་ལས་སྤྲོ་མོའི་ངང་དེ་བྱིན་ཡིག་སྦྱོང་བྱ་བ་མོང།

east | འཇར་རྩྭ་གས། || The school is located east of the village center.

སློབ་གྲྭ་ནི་སྤྲོ་བའི་དགྲིལ་གྱི་འཇར་རྩྭ་གས་སུ་གཞན་ཡོད།

easy | སྤྲོ་མོ། || It is not easy to learn English. དབྱིན་ཡིག་སྦྱོང་རྒྱུ་ནི་ལས་སྤྲོ་མོ་ཞིག་མིན།

eat | ཟ། || The family likes to eat together. བྱིས་ཚང་དེ་ཚང་བཅས་མཉམ་དུ་ཟ་བར་དགའ།

economy | དཔལ་འབྱོར། || The economy has a big influence on the life of the people. དཔལ་འབྱོར་གྱིས་མི་མང་གི་འཚོ་བར་ཤུགས་སྐྱོན་ཆེན་པོ་སྤྲོད།

edge | མཐའ་པ། || Don't walk so close to the edge of the cliff. བྲག་གཟར་དེའི་མཐའ་དང་དེ་འདྲའི་ཉེ་ས་ལ་མ་འགྲོ།

edible root | མྱོ་མ། || Rice, sugar, yak butter, and edible roots cooked together are delicious. འབྲས་དང་། ཀར། འབྲི་མར། མྱོ་མ་བཅས་མཉམ་དུ་བཅོས་པ་ན་ཅང་ཞིམ།

educate | སློབ་གསོ་གཏོང་བ། || Books are helpful when educating students. དེ་ཆ་ནི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་སློབ་གསོ་གཏོང་བར་ཕན།

effect | ཕན་རྒྱས། བྱེད་ལས། || The increase in rain had a positive effect on crop growth. ཆར་རྒྱ་མཚན་དུ་འགྲོ་བ་དེ་ལོ་དྲིག་འཚར་ལོངས་འབྱུང་བར་ཕན་རྒྱས་བཟང་བོ་ཡོད།

effort | བརྩོན་འགྲུས། འབད་པ། || A lot of effort is required for learning a language. རྒྱ་དེས་ལས་ཤིག་སྦྱོང་བར་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས།

egg | སློང་། || The chicken laid only one egg last week.

- གཟུང་འཁོར་སྒྲིབ་མར་བྱ་མོས་སྒྲིབ་གཅིག་ལས་མ་བཏང་།
eight | བརྒྱན། || He works eight hours every day.
 ཕྱིན་རེར་རྒྱ་ཚོད་བརྒྱད་ལ་ཁོས་བྱ་བ་སྐྱབ་དགོས།
- eighteen** | བོལ་བརྒྱན། || She graduated from school when she was eighteen years old. ཁོ་མོ་ལོ་བོལ་བརྒྱད་སྟེང་སློབ་གྲྭ་ནས་མཐར་ཕྱིན།
- eighth** | ཐེངས་བརྒྱད་པ། ཡང་བརྒྱད་པ། || This was the eighth time he tried. འདི་ནི་ཁོས་ཚོད་ལྷ་ཐེངས་བརྒྱད་པར་བྱས་པ་དེ་ཡིན།
- eighty** | བརྒྱད་ཅུ། || My grandmother is eighty years old.
 ངའི་སྒྲོ་མོ་ནི་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཡིན།
- either** | ཡང་ན། གང་ཡང་། ཡང་མིན། || He either wants to get a job or go to school. ཁོས་ཡང་མིན་བྱ་བ་ཞིག་འཚོལ་བ་འཇ་ཡང་མིན་སློབ་གྲྭར་འགྲིམ་འདོད།
- elect** | བདམ་པ། འདེམ་སེལ་པ། གདམ་པ། || When will we elect the class monitor?
 ང་ཚོས་སློབ་གྲྭའི་འགོ་བོལ་ཞུ་ནམ་གཤམ་རྒྱུ་ཡིན།
- electricity** | སྒོ་གཤམ། || Electricity can help improve living conditions.
 སྒོ་གཤམ་འཚོ་བའི་ཆ་རྒྱུན་ཡང་ཐོན་ཡོང་བར་དགོ་མཚན་བསྐྱབ།
- element** | གྲུབ་ཆ། || Rain, snow, and wind are all elements of weather.
 ཆར་བ་དང་། ལ་བ། རླུང་བཅས་ནི་གནམ་གཤམ་གྱི་གྲུབ་ཆ་ཡིན།
- elephant** | གྲང་ཆེན། || An elephant is a large animal.
 གྲང་ཆེན་ནི་སློབ་ཆགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།
- eleven** | བཅུ་གཅིག། || She begins to prepare lunch at eleven o'clock.
 རྒྱ་ཚོད་བཅུ་གཅིག་སྟེང་ཁོ་མོས་ཀྱང་ཟས་གྲྲིབ་བྱས།
- embassy** | གཞུང་ཚབ་ཁང། || They went to the embassy to get a visa.
 ཁོ་ཚོ་གཞུང་ཚབ་ཁང་དུ་འབྲུག་མཚན་འགོད་པར་སོང།
- emotion** | ཚོར་བ། || Hate, greed, and envy are powerful emotions.
 ཁོང་ཁོ་དང་། བརྟན་བེམ་སེལ། ཕྱག་དོག་བཅས་ནི་ལྷགས་དྲག་པོའི་ཚོར་བ་ཡིན།
- employ** | གྲུབ། || The factory employs many people. བཅོ་སྒྲུ་དེས་མི་མང་པོ་གྲུབ།
- empty** | སྟོང་བ། || The house was empty after they moved away.
 ཁོ་ཚོ་གནས་སྐྱོར་བའི་རྗེས་སུ་ཁང་བའི་སྟོང་བར་ལུས།
- end** | ¹མཇུག ²མཇུག་བསྟུན། || ¹Did you read the book all the way to the end?
²He will end the meeting in exactly one hour. རྒྱ་ཚོད་གཅིག་ཏུ་གཏུག་གི་རྗེས་སུ་ཁོས་ཚོགས་འདུའི་མཇུག་བསྟུན་རྒྱུ་རྒྱུ་རེད།
- enemy** | དྲག་པོ། || The army fought against the enemy.
 དམག་མིས་དྲག་པོ་དང་འབྲུག་འཛིང་བྱས།
- energy** | ལུས་སྟོབས། || The boys on the basketball team have a lot of

energy. ལྷང་ཅུང་སྲོལ་དུ་ལག་གི་ཞིལི་རྣམས་ལ་ལུས་སྤྲེལ་ཆེན་པོ་ལྡན།

enforce | ལག་བསྟར་བྱེད་པ། || The police enforce the laws.

ཉེན་རྒྱུ་པམ་ཁིམས་ལུགས་ལག་བསྟར་བྱེད།

engine | རྒྱལ་བྱེད་འཕུལ་འཁོར། || The truck had a problem with its engine.

འགྲིམ་འགྲུལ་རྒྱུ་ལ་འཁོར་དེའི་རྒྱལ་བྱེད་འཕུལ་འཁོར་ལ་སློབ་ཤོར།

engineer | བཟོ་བཀོད་པ། || My father is an engineer. རའི་ཨ་ཕ་ནི་བཟོ་བཀོད་པ་ཞིག་ཡིན།

English | དབྱིན་ཡིག། || I enjoy learning English. ར་རང་དབྱིན་ཡིག་སློབ་བར་སློ།

Englishman | དབྱིན་ཇིབ། || An Englishman came to visit our school

yesterday. ཁ་སང་དབྱིན་ཇིབ་ཞིག་ར་ཚོའི་སློབ་གྲྭར་ལྷ་སྐོར་དུ་འོངས།

Englishmen | དབྱིན་ཇིབ། || There aren't any Englishmen in my town.

ར་ཚོའི་སྐོར་བརྒྱལ་དུ་དབྱིན་ཇིབ་གཅིག་ཀྱང་མེད།

enjoy | སློབ། དག་འད། || She will enjoy buying a new dress.

ཁོ་མོ་གོ་ན་པ་གསར་བ་ཞིག་ཉོ་བར་སློབ་རྒྱུ་རེད།

enjoy yourself | ར་ར་ཉིད་སློབ་སློབ་བྱེད་པ། || I hope you will enjoy yourself at the

party. ཁྱེད་ཀྱིས་སློབ་སློབ་འདིའི་སྐུང་སློབ་སློབ་བྱེད་པར་རས་རེ་བ་འཇོག།

enough | འདད་པོ། || He didn't get enough food to eat. ཁོ་ལ་ཟ་མ་འདད་པོ་མེད།

enter | ར་དུ་འཇོལ་བ། || They can enter the building through the front door.

ཁོ་ཚོ་མ་དུ་ན་སློབ་རྒྱུ་དུ་ནས་ཐོག་ཁང་དུ་འཇོལ་བྱེད།

environment | ཁོར་ཡུག། || The people work hard to protect the

environment. མི་དམངས་ཀྱིས་འབད་པ་ཆེན་པོས་ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད།

equal | འདྲ་མཉམ། || The students all shared the cleaning job equally.

སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་འདྲ་མཉམ་སློབ་གཙོ་སྲུང་གྲུབ་བསྐྱབས།

equipment | ཡོ་བྱེད། || We need to repair the telephone equipment.

ར་ཚོས་ཁ་པར་ཡོ་བྱེད་དེ་ཞིག་གསོ་བྱེད་དགོས།

escape | ¹བྱོལ་བ། འགོལ་²ཐར་བ། || ¹The wife's escape from her cruel husband's

control is a familiar theme in novels. རྒྱུང་མ་ཁོ་མོའི་སྲོག་གཏུམ་པོའི་རྒྱལ་བ་བྱོལ་བ་ནི་

བརྒྱུ་མཐུན་འགའི་གཟུགས་མཚུངས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཞིག་རེད། ²The mouse couldn't escape

from the hawk's claws. བྱི་བ་དེ་གྲུག་གི་སྤྲིང་མོ་ལས་ཐར་མ་བྱེད།

especially | ལྷག་ཏུ་སློབ་སླ། || I especially like the color blue.

ར་རང་སློབ་སླ་ཁ་དོག་སྤྲིང་པོ་ལ་དག་པ།

establish | འཇོག་པ། || They want to establish a market on that corner.

ཁོ་ཚོ་ལ་སློབ་སླ་མཚམས་དེར་ཚོར་ར་ཞིག་འཇོག་པ་འདོད་ཡོད།

even | ཐ་ན། || I don't even know how to drive a car.

རས་ཐ་ན་རྒྱུང་པ་འཁོར་རྒྱུང་བ་ཇི་ལྟར་བསྐོར་རྒྱུ་འདྲ་མི་ཤེས།

evening | ས་སྲོམ། དགོང་མོ། || She often cooks a meal in the evening.

ཁོ་མོས་དགོང་མོར་རྒྱན་པར་ཟ་མ་གཡོ་སློལ་བྱེད།

event | བྱ་བ། དོན་ཚེན། || The Spring Festival (Lunar New Year celebration)

is a big event for the whole village. ལོ་གསར་ནི་སྡེ་བལྟོང་ས་ལ་མཚོན་ན་དོན་ཚེན་ཞིག་རེད།

ever | གཏན་ཏན། ཞམ་ཡང། || She doesn't ever want to leave home.

ཁོ་མོ་ཞམ་ཡང་ཁྱིམ་དང་འབྲལ་འདོད་མ་བྱུང།

every | རེ་རེ། || Every day something new happens.

ཉི་མ་རེ་རེར་གནས་ཚུལ་གསར་བ་རེ་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡོད།

everyone | མི་རེ་རེ། མི་བཅས་ཅད། || Everyone in the village celebrates Tibetan

New Year. སྡེ་བལྟོང་མི་བཅས་ཅད་གྱིས་བོད་གྱི་ལོ་གསར་ལ་རྟོན་འབྲེལ་ཞུ་བ་ཞིག་ཡོད།

everything | དངོས་པོ་རེ་རེ། དངོས་པོ་བཅས་ཅད། || Everything got wet in the rain.

དངོས་པོ་བཅས་ཅད་ཆར་རྒྱས་བུལ།

everywhere | གནས་སོ་སོ། རྩོགས་སོ་སོ། || The sheep were scattered everywhere

on the grassland. ལུག་རྒྱམས་རྩ་བར་གི་རྩོགས་སོ་སོར་ཁྱབ།

evidence | བདེན་དཔང། || There was little evidence that he stole the money.

ཁོས་སློར་མོ་བརྟུས་པར་བདེན་དཔང་ཅི་ཡང་མེད།

evil | སྤྲིག་པ། རན་པ། || There is a big difference between good and evil.

དགེ་སྤྲིག་གཉིས་ཀའི་བར་དུ་ཁྱད་པར་ཚེན་པོ་ཡོད།

exact | གཤམ་ཚེད་ཡོད་པ། རེས་ཅན། རོ་མ། || What is your exact age? རྒྱུད་གྱི་ལོ་ངོ་མ་ནི་ག་

ཚེད་ཡིན།

examine | བརྟག་དཔྱད། || The doctor wants to examine the patient.

སྐྱེན་པས་ནད་པ་དེར་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་འདོད།

example | དཔེ་བཞེད། || Can you give me an example of how to use that

word? རྒྱུད་གྱིས་ང་ལ་མིང་ཚིག་དེ་ཇི་ལྟར་བཀོལ་བའི་དཔེ་བཞེད་ཅིག་བཞག་ན་ཚོགས་གམ།

excellent | ལུ་ལྷ་བྱུང་བ། || She got an excellent job at the university.

ཁོ་མོས་སློབ་གྲྭ་ཚན་མོ་དེ་དུ་བྱ་བ་ལྷ་ལྷ་བྱུང་བ་ཞིག་ཞེད།

except | མ་གཏོགས། || Except for the youngest son, the whole family went

to town. ཁྱིམ་ཚང་དེའི་བུ་བཅུང་མ་གཏོགས་ཚང་མ་གྲོང་བརྒྱལ་དུ་སོང།

exchange | ¹བརྗེ་རེས། ²བརྗེ་བ། || ¹The exchange of gifts between old friends

took only a few minutes. ལྷོགས་པོ་རྣེས་བའི་བར་ལེགས་སྐྱེས་བརྗེ་རེས་བྱས་པ་དེ་སྐར་མ་འགའ་

ལས་མ་འགོང། ²Can you exchange this pot for a different one? རྒྱུད་གྱིས་སྐྱང་

འདི་གཞན་ཞིག་ལ་བརྗེ་ཚོགས་གམ།

excite | ཡིད་ལྗོས་པ། || The film was very exciting. ལྷོག་བརྟན་དེ་ཡིད་ལྗོས་པར་བྱེད་པ་

ཞིག་རེད།

excuse | ¹ཁག་འཛོགས་ཀྱི་ཡངས་གཏོང་བ། ²དགོངས་དག་ལྟུང། || ¹She didn't have any excuse for not doing her homework. ཁོ་མོས་ལས་བྱུང་བྲིས་པར་ཁག་འཛོགས་ཅི་ཡང་མེད། ²If you are late again the teacher won't excuse you. གཤམ་ཏེ་ཁྱོད་རྗེས་སུ་ལུས་ཚེ། དགོ་རྒྱུ་གྱིས་ཁྱོད་ལ་གཏོང་མི་སྲིད། ³“Excuse me! That’s my coat, not yours,” one woman said to another when they were about leave. བྱད་མེད་གཉིས་སྒྲོང་འགོ་སྐབས་གཅིག་གིས་གཞན་ཤོས་དེ་ལ་བཤད་རྒྱུ་“དགོངས་དག་ལྟུང་། དེ་མི་ངའི་ཕྱི་ལྷ་ཡིན་པ་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་མིན།”

execute | ¹ལག་བསྟར་བྱེད་པ། ²སློག་ཁྲིམས་གཙོད་པ། || ¹They now have enough money to execute their plan. ཁོ་ཚོར་ད་ལྟ་ཁོ་ཚོའི་འཆར་གཞི་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་སྒོར་མོ་འདད་རེས་ཞིག་ཡོད། ²They are going to execute the criminal tomorrow. སང་ཉིན་ཁོ་ཚོས་ཉེས་ཅན་ལ་སློག་ཁྲིམས་གཙོད་རྒྱ་རེད།

exercise | ¹ལུས་རྩལ་སྦྱོང་བརྒྱུ་བ། ²ལུས་རྩལ་སྦྱོང་བརྒྱུ་བྱེད་པ། || ¹Playing basketball is good exercise. ལྷན་རྒྱུ་སྦྱོང་བའི་ལུས་རྩལ་སྦྱོང་བརྒྱུ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་རེད། ²After I exercise I feel tired. ལུས་རྩལ་སྦྱོང་བརྒྱུ་བ་བྱས་རྗེས། ང་ཟང་ཆད།

exist | ཡོད་པ། གནས་པ། || The school didn't exist before 1978. སྤྱི་ལོ་༡༩༧༨ ལོའི་ཕྱིན་དུ་སྤོང་བ་བྱ་དེ་མེད།

expand | རྒྱ་ལྡན་གཏོང་བ། || We want to expand the farming area. ང་ཚོས་ས་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱ་ལྡན་གཏོང་འདོད།

expect | རེ་སྐྱེག། || He expects to attend the university in the fall. ཁོས་སྟོན་ཁར་སློབ་གྲྭ་ཚུན་མེད་ལུགས་རྒྱུ་འཕྲིན་ལྟར་སྐྱེག་བྱེད་ཡོད།

expel | ཕྱིར་ཕྱད་པ། || Several students were expelled from school last year. བཞིན་སློབ་གྲྭ་ནས་སློབ་མ་འགའ་ཕྱིར་ཕྱད།

experiment | ཚོད་ལྟ། || In science class we do experiments. ཚོན་རིག་གི་སློབ་ཁྲིམས་སྐབས་སུ་ང་ཚོས་ཚོད་ལྟ་བྱེད་ཀྱི་ན་ཡོད།

expert | ཚེད་ལས་མཁས་པ། || They had to call an expert to help with the problem. ཁོ་ཚོས་ཚེད་ལས་མཁས་པ་ཞིག་གདན་དྲངས་ཏེ་གཞན་དོན་སེལ་རོགས་བྱེད་དགོས་བྱུང།

explain | འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པ། || Can you explain your answer to the question? ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་དྲིས་ལན་ལ་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་ཐུབ་པམ།

explode | གསལ་བ། || The bomb made a loud noise when it exploded. འགད་རྒྱས་དེ་གསལ་པ་ན་རྒྱ་ཚུན་པོ་གསལ་པ།

explore | འཚོལ་ཞིབ། || They explored the area and found gold. ཁོ་ཚོས་གནས་དེར་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་པ་ལས་གསེར་རྟེན།

export | ¹ཕྱིར་འདྲེན། ²ཕྱིར་འདྲེན་བྱེད་པ། || ¹Wool is an important export product.

བྱས།

fat | ཚོན་པོ། || That yak is fat, not thin. གཡས་གཤེད་ཚོན་པོ་ཡིན་པ་ལས་རིད་པོ་མ་རེད།

father | ཨ་མ། || The son was looking for his father at the market.

བྱས་ཚོར་ར་རུ་ཤོད་ཨ་མ་འཚོ་ལ་གྲིན་འདུག།

favorite (favorite) | དགའ་བ་བ། དགའ་ཕྱོགས། || Red is my favorite color.

དམར་པོ་ནི་ད་རང་ཚེས་དགའ་བའི་ཁ་དོག་ཡིན།

fear | ¹འཇིགས་པ། ²སྐྱེད་པ། || ¹My biggest fear during class is that the teacher

will ask me a question and I won't be able to answer correctly. སློབ་

ཁྲིད་སྟེང་དའི་འཇིགས་པ་ཚེས་ཚན་པོ་ནི་དགོ་ཚན་གྱིས་ད་ལ་དྲི་བ་འཕངས་བར་དམ་བྲིས་ལན་ཡང་དག་འདེབས་

མི་སྐབས་དེ་ཡིན། ²I fear walking on the dark road at night. ད་རང་དགོང་མེད་ལྷན་

ནག་གི་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་སྐྱེད།

feast | དགའ་སྟོན། གསོལ་སྟོན། || At New Year's we always have a feast.

ལོ་གསར་ལ་ད་ཚོས་རྒྱན་པར་གསོལ་སྟོན་བཤམ།

feather | བྱ་སྒོ། || The feather floated in the air. བྱ་སྒོ་རླུང་ལ་བསྐྱོད།

February | སྤྱི་ཟླ་གཉིས་པ། || March follows February.

སྤྱི་ཟླ་གཉིས་པའི་རྗེས་སུ་སྤྱི་ཟླ་གསལ་པ་ཡིན།

feed | ¹གཟན་ཆས། ²ལྷུང་བ། || ¹Is there enough feed for the cattle this winter?

ད་ལོའི་དགུན་ཁར་ནོར་ལ་གཟན་ཆས་འདང་ངེས་ཤིག་ཡོད་དམ། ²What will you feed the

children? ཞུང་གིས་བྱིས་པ་ལ་ཅི་ཞིག་ལྷུང་རྒྱུ་ཡིན།

feel | ཚོར་བ། || How do you feel today? དེ་རིང་ཞུང་གི་ཚོར་བ་ཅི་འདྲ་འདུག།

feel worried | སེམས་ཁལ་བྱེད་པ། || I feel worried before examinations.

དས་རྒྱུགས་མ་སྒྲུངས་སྟེན་དུ་སེམས་ཁལ་བྱེད།

female | མོ། || My class has twenty-six female students and twenty-one

male students. དའི་འཛིན་གྲུའི་ནང་དུ་སློབ་སྟུག་མོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་དང་སློབ་སྟུག་པོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་

གཅིག་ཡོད།

fertile | ཚོན་པོ། ག་ཤིན་པོ། || Fertile land is good for growing crops.

ས་ཞིང་ག་ཤིན་པོ་ནི་ལོ་དྲིག་སྐྱེ་བར་བཟང།

few | ཉུང་དུ། || There are few lakes in this area. གནས་འདིར་མཚོ་ཉུང་དུ་ལས་མེད། I

have a few toys. ད་ལ་ཕྱེད་སྐྱུད་ཉུང་དུ་ཞིག་ལས་མེད།

field | ¹ཞིང། ²ཐང། || ¹The horses grazed out in the field. རྩ་ཚོས་ཞིང་ནང་དུ་ལོ་དྲིག་

ཐོས། ²Our school has no sports field. ད་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་ལ་ལུས་རྩལ་ཐང་མེད།

fierce | འཇིགས་སུ་རུང་བ། བཅོན་པོ། || The fierce dogs scared the robbers away.

ཁྲི་བཅོན་པོས་ཇག་པ་རྣམས་སྐྱག་ཡེར་བེར་བྱས་ནས་བྲོས་སུ་བཅུག།

fifteen | བཅོལ། || Fifteen days ago I went home.

ཉིན་བཅོ་ལྔ་ཉིན་དུ་རང་ལུ་ལྷན་ཕྱིན་པ་ཡིན།

fifth | ལྔ་པ། ཡང་ལྔ་པ། || This is the fifth day of the New Year.

དེ་རིང་ཉི་ལོ་གསར་གྱི་ཚེས་ལྔ་པ་ཡིན།

fifty | ལྔ་བརྒྱ། || He was sick for fifty days. ཉིན་ལྔ་བརྒྱའི་རིང་ལ་ཁོ་ན་བ་རེད།

fight | ¹འཇུག་རྩོད། ²རླུང་རེས་བྱེད་པ། || ¹The drunk men got into a fight. བཟི་བོ་དེ་

འཇུག་རྩོད་དུ་རྩོད། ²I don't want to fight you because you are my friend. རྩོད་ནི་ངའི་གྲོགས་པོ་ཡིན་པས། ངས་རྩོད་དང་རླུང་རེས་བྱེད་མི་འདོད།

fill | འགང་བར་བྱེད་པ། གསལ་བ། || We should fill that hole in the road.

ང་ཚོས་ཁུང་བུ་དེ་གསལ་བ་དགོས།

film | ¹ལྗིན་ཤོག་འགྲིལ་མ། ²བརྟན་པ། || ¹Do you have any film for your camera?

རྩོད་ལ་བར་ཚས་ཀྱི་ལྗིན་ཤོག་འགྲིལ་མ་ཡོད་དམ། ²I want to film the traditional dance in my village this summer. དེ་ལོའི་དབྱར་ཁར། ངས་ང་ཚོའི་སྡེ་བའི་སྲོལ་རྒྱན་གྱི་འཆམ་བརྟན་འཕྲིན་ལ་ཕབ་འདོད།

final | མཇུག། || At the end of the year the teacher gives a final exam.

ལོ་མཇུག་དུ་དགོ་རྟོག་གིས་རྒྱགས་སྤངས།

find | རྟོན་པ། || I can't find one of my shoes. ངས་ངའི་ལྷམ་ཡ་གཅིག་མི་རྟོན།

find out | རྩོད་གཅོད་པ། || How can we find out who was here yesterday?

ཁ་སང་འདིར་སུ་ཡོད་པ་ང་ཚོས་ཇི་ལྟར་རྩོད་གཅོད་བྱེད་ཐུབ་བམ།

fine | ཡག་པོ། ¹བཟང་པོ། ²ཚད་པ། ³ཚད་པ་གཅོད་པ། || ¹I'm feeling fine today. དེ་རིང་ངའི་ཚོར་

བཟང་བོ་རེད། ²I didn't have enough money to pay the fine. ང་ལ་ཚད་པ་སྤོང་རྒྱུ་འི་དངུལ་འདང་བོ་མེད། ³Our teacher will fine us if we don't come to class on time. ང་ཚོ་དུས་ཐོག་དུ་སློབ་ཁྲིད་ལ་མ་ཡོང་ཆེ་ང་ཚོའི་དགོ་རྟོག་གིས་ང་ཚོ་ལ་ཚད་པ་གཅོད་རྒྱུ་རེད།

finish | ཚར་བ། མཇུག་རྫོགས་པ། || Did you ever finish reading that book?

རྩོད་གྲིས་དཔེ་ཆ་དེ་རྫོགས་ཚར་པ་མ།

fire | མེ། || Quick, bring some water to put out the fire.

རེ་མ། རྒྱ་ཁྱུར་ཤོག་ལ་མེ་སོང་ཅིག

firm | ¹ཀྱང་ཟི། སྲ་བ། ²མཁྲིགས་པོ། || ¹The business firm lost money last year. ན་ཟིང་

ཚོར་གཉེར་ཀྱང་ཟིའི་མ་རྩ་ཚག་ ²The firm potatoes are the freshest ones. ཞོག་ཞོག་མཁྲིགས་པོ་དག་ནི་ཚེས་གསར་པ་ཡིན།

first | དང་པོ། || He wanted to be first in line at the store.

ཁོས་རང་ཉིད་ནི་ཚོར་ཁང་དུ་གྲལ་བསྐྱིགས་པའི་གས་སུ་ཡང་དང་པོ་ཡིན་ན་འདོད།

fish | ¹ཟ། ²ཉ་འཛོན་པ། || ¹There are big fish in the lake. མ་ཚོ་ནང་དུ་ཉ་ཚོན་པོ་ཡོད། ²I

don't like to fish but my father does. ང་ཉ་འཛོན་བར་མི་དགའ། འོན་ཀྱང་ངའི་ཨ་ཕ་དགའ།

ལན་དགོང་བྲོ་བ་དེས་ང་ལ་མགོ་སྐོར་མ་གཏོང་།

foot | ¹ཞབས། ²རྒྱུ་བ། || ¹The shoes were at the foot of the bed. མལ་ཁྲིའི་ཞབས་སུ་
ལྷམ་ཡོད། ²The horse stepped on his foot. རྟ་དེས་ཁོའི་རྒྱུ་བ་འཛིན་ཏུ་བརྩིས།

football | རྒྱུ་བ་ཚུད་སློལ། || We like to play football with our friends.

ང་ཚོ་གྲོགས་པོ་རྣམས་དང་མཉམ་དུ་རྒྱུ་བ་ཚུད་སློལ་ཚུ་བར་དགའ།

for | རིང་ལ། || We played outside for a few hours. ང་ཚོ་ཕྱི་རུ་ཆུ་ཚོད་འགའ་ལ་ཚུས།

force | ¹བཅོན་ཤེད། ²བཅོན་སྐྱེལ་བྱེད་པ། || ¹The policemen were criticized for using
unnecessary force to subdue the criminal. ཉེན་རྟོག་པས་ཉེས་ཅན་ཆུང་ལ་འབབས་
པར་དགོས་མེད་ཀྱི་བཅོན་ཤེད་བཀོལ་བར་གཞན་གྱིས་སློན་བཅོད་བྱས། ²She had to force him to
do the dishes. ཁོ་མོས་ཁོ་ལ་བཅོན་སྐྱེལ་བྱས་ཏེ་ཟས་གཡོ་རུ་འཇུག་དགོས་བྱུང།

foreign | ཕྱི་གྲིང། || Traveling to foreign places is interesting.

ཕྱི་གྲིང་དུ་ཡུལ་སྐོར་བྱེད་པ་ནི་ཉེ་ཅང་དགའ་ལྷོད་སྐྱེད་པ་ཞིག་རེད།

forget | བརྗེད་པ། || Don't forget to do your homework.

ཁྱེད་ཀྱིས་རང་གི་ལས་བྱ་འབྲི་རྒྱ་བརྗེད་དུ་མ་འཇུག།

forgive | བཟོད་སྐྱོམ་བྱེད་པ། || She could forgive him if he said he was sorry.

གལ་ཏེ་ཁོས་དགོངས་དག་ཞུས་ཆེ་ཁོ་མོས་ཁོ་ལ་བཟོད་སྐྱོམ་བྱེད་ཐུབ།

form | ¹འཇུགས་པ། ²རེད་ལུ་མིག། || ¹He wants to form a new academic

organization. ཁོས་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་པ་གསར་བཞིག་འཇུགས་འདོད། ²To get the job the
form must be filled out. བྱ་བ་དེ་འཇོག་བྱུང་པའི་ཆེད་དུ་རེད་ལུ་མིག་དེ་རེས་པར་དུ་བསྐྱར་དགོས།

former | ¹སྔོན་མ། ²སྔ་མ། || ¹The former chief lived in that house. འགོ་ཁྲིད་སྔོན་མ་

དེ་ཁང་བའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་པ་རེད། ²I agree with your former point but not your
latter point. ང་ཁྱེད་ཀྱི་ལྔ་བ་སྔ་མ་ལ་འཐད་པ་ལས་ལྔ་བ་ཕྱི་མ་ལ་མི་འཐད།

forward | མདུན་དུ། || The car moved forward slowly.

རྒྱུངས་འཁོར་ཆུང་བ་དེ་གལ་ལེར་མདུན་དུ་སྐྱོད།

four | བཞི། || There are four people in the bus. ཕྱི་སྐྱོད་རྒྱུ་བ་འཁོར་ནང་དུ་མི་བཞི་ཡོད།

fourth | བཞི་པ། || On her fourth birthday she was very happy.

ཁོ་མོ་རང་གི་བེངས་བཞི་པའི་སྐྱིམ་སྐར་ལྷེང་ཉ་ཅང་དགའ་འཕོ་བྱུང།

free | ¹རང་དབང་ཡིན་པ། ²རིན་མི་དགོས་པ། || ¹People do not like to be controlled by

others, they like to be free. མི་རྣམས་ཀྱིས་རང་དབང་འདོད་པ་ལས་གཞན་གྱི་ཚོད་འཛིན་བེབས་
མི་འདོད། ²The newspaper is free. ཚོགས་པར་དེར་རིན་མི་དགོས།

freeze | འཇུག་པ། || If the apples are left outside they will freeze.

གལ་ཏེ་ཀུ་ལུ་རྣམས་ཕྱི་རུ་བཞག་ཆེ་འཇུག་རྒྱུ་རེད།

French | རྩི་རན་སེའི་སྐད། || Do you know how to speak French?

ཁྱེད་ཀྱིས་རྩི་རན་སེའི་སྐད་བཤད་ཤེས་པམ།

fresh | གསར་བ། རྩོམ་པོ། || The milk is fresh from the cow.
 འོ་མ་དེ་ནི་བཙའི་འོ་མ་གསར་བ་ཡིན།

Friday | གཟའ་པ་སངས། || Friday is the last school day in the week.
 གཟའ་པ་སངས་ནི་གཟའ་འཁོར་གཅིག་ཤོད་སློབ་གྲྭ་འཚོགས་པའི་ཉིན་རྗེས་མ་ཡིན།

fridge (refrigerator, ice-box) | འཇུག་སྐྱམ་མ། || They were happy with their new fridge.
 ཁོ་ཚོ་རང་གི་འཇུག་སྐྱམ་གསར་བར་ཡིད་ཚིམ་ཡོད།

fried | ¹བསྐྱེགས་མ། ²བསྐྱེགས། || ¹Fried mutton makes a good meal. ལུག་ཤ་བསྐྱེགས་མ་ནི་ཟས་ཉུང་ཚུལ་ལོ་ཤིག་ཡིན། ²I fried this bread yesterday. ཁ་སང་རངས་པོར་འདི་བསྐྱེགས།

friend | བློགས་པོ། || I want to bring my friend to the party.
 རངས་རང་གི་བློགས་པོ་སྤྱོད་ཚོགས་སྡེ་དུ་འཁྲིད་འདོད།

friendly | མཇའ་མཐུན་ལྟར་བ། || Those people are so friendly.
 མི་འདི་ཚོ་མཇའ་མཐུན་ལྟར་བ་ཞིག་རེད།

frighten | སྐྱག་སློང་བ། འཛིགས་སྐྱེལ་བ། སྐྱག་པ། || Don't let the fierce dog frighten you.
 བྱི་བཙོན་པོ་དེ་ལ་མ་སྐྱག།

frisbee | འཕུར་སྡེར། || Toss me the frisbee! འཕུར་སྡེར་དེ་རེ་ལ་གཡུག་དང།

from | ནས། ལས། || I went from Lhasa to Lanzhou last year by bus.
 བཞིང་རང་རྒྱ་སྤྱོད་རྒྱ་རྒྱུ་འཁོར་ལ་བསྐྱད་དེ་ལྷ་ས་ནས་ལན་གྲུ་ལ་སོང།

front | མདུན། || There were many trees in front of the house.
 ཁང་བའི་མདུན་དུ་སྤོང་བོ་མང་བོ་ཡོད།

fruit | སི་ལ་ཏྲིག། || We went to pick fruit from the trees last week.
 གཟའ་འཁོར་རྗེས་མར་ང་ཚོ་སི་ལ་ཏྲིང་ལས་སི་ལ་ཏྲིག་འཛོགས་པར་སོང།

fry | ལྷུ་ལྷུ་བཙོ་བ། བཙོ་བ། || She doesn't like to fry food.
 ཁོ་མོ་ཟུ་ལྷུ་བཙོ་བར་མི་དགའ།

fuel | ལྷུ་མ། || Be sure to buy some fuel for the car.
 རྒྱ་རྒྱུ་འཁོར་རྒྱུ་མ་ཉུ་རྒྱ་བཟོད་མི་རུང།

full | གང་བ། || This bus is too full. ལྷུ་སྤྱོད་རྒྱ་རྒྱུ་འཁོར་འདི་མི་ས་བཀང་འདུག།

fun | སྤྱོད་སྤྱོད། || After school we like to have fun.
 སློབ་གྲྭ་ཤོ་ལ་རྗེས་ང་ཚོ་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱེད་པར་དགའ།

funeral | དུར་ས། འདས་མཚོན། || They were all very quiet on the way to the funeral.
 འདས་མཚོན་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དུ་ཁོ་ཚོ་ཁ་རོག་གེར་བསྐྱད།

furious | ཁོང་ཁོ་ལངས་པ། || His father was furious when he learned his son missed school.
 ཁོའི་ཨ་ཕས་བྱ་སློབ་གྲུ་མ་སོང་བཟོས་ནས་ཁོང་ཁོ་ཚོ་ལངས་པ།

future | མ་འོངས་པ། || In the future we will have two schools in this village.

མ་འདྲེས་པར་སྒྲེབ་འདི་རུ་རྩོམ་སྒྲིབ་གྲུབ་ཉིས་ཡོད་རྒྱུ་རེད།

G

gain |འདེགས་པ། འཕོབ་པ། || The doctor told her to gain weight.

སྐྱབས་ཁོ་མོ་ལ་ལུས་པོའི་རྒྱུ་རྐྱེན་འདེགས་དགོས་ཟེར།

game | རྩོད་མོ། || They played a new game in the schoolyard.

ཁོ་ཚོས་སྐྱབས་གྲུའི་ར་བའི་ནང་རྩོད་མོ་གསར་བ་ཞིག་རྩོས།

garden | མེ་རྒྱལ་ར་བ། || Shall we plant some flowers in the garden?

ང་ཚོས་མེ་རྒྱལ་ར་བའི་ནང་དུ་མེ་རྒྱལ་འཇུགས་ཨ།

gas | ལྷུ་མ། ||The car stopped running when it ran out of gas.

རྒྱུ་རྐྱེན་འཁོར་རྒྱུ་རྐྱེན་མེད་པའི་སྐབས་སུ་འཇུགས་པ་ཞེས།

gate | མྱོ། || Be sure to close the gate behind you. (རང་གི་རྒྱབ་དུ་)

སྐོ་གཏམ་རྒྱུ་མ་བཞེད་གྱིས།

gather |སྒྲུབ་པ། རུབ་པ། || They left early to go gather the sheep.

ཁོ་ཚོ་སྔ་མོ་ནས་ལུག་རུབ་པར་སོང།

general | ¹ཡོངས་ཁྲུབ། ²དམག་སྤྱི། || ¹The general idea about going to school is to get an education. ²སྤྱི་བརྒྱུ་རྒྱུ་རྐྱེན་འཁོར་ཁྲུབ་ཀྱི་དམིགས་ལུ་ལ་ནི་སྤྱི་བ་གསོ་ཞིག་འཕོབ་རྒྱུ་ཡིན། ²He recently was promoted to the rank of general. ཉེ་ལམ་ཁོ་དམག་སྤྱིའི་གོ་གནས་ལ་སྒྲུབ།

gentle | དལ་མོ། འཇམ་པོ། || She gave the horse a gentle pat.

ཁོས་རྩེ་མཇེང་ལ་འཇམ་པོས་བྱིལ་བྱིལ་བྱས།

get | འབྲུང་པ། ལེན་པ། ཉེ་བ། || Can you get me some things from the store?

ཁྱེད་ཀྱིས་ང་ལ་ཚོང་ཁང་ནས་དངོས་པོ་འགའ་ཉེ་བྱུང་བ་ཨ།

get down | མར་འབབ་པ། || She told the child to get down from the roof.

ཁོ་མོས་བྱིས་པ་དེ་ཁང་བའི་རྒྱབ་ནས་མར་འབབ་དུ་བཅུག།

get dressed | གོན་པ་གྲོན་པ། || We have to get dressed and go to school.

ངས་གོན་པ་གྲོན་ནས་སྤྱི་བ་གྲུ་རྒྱུ་རྐྱེན་འཁོར་གྱི་དུག་པ།

get home | བྱི་མ་དུ་འབྱོར་བ། || I hope I will get home before it gets dark.

ངས་ལྷན་མ་རུབ་པའི་སྐབས་དུ་རང་ཉིད་བྱི་མ་དུ་འབྱོར་རྒྱུ་འི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།

get on | བཏུ་སྡོད་པ། || They are hoping to get on the bus to Xining.

ཁོ་ཚོས་ཟི་ལིང་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་རྒྱུ་རྐྱེན་འཁོར་ནང་དུ་སྡོད་རྒྱུ་འི་རེ་བ་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

get ready for | གྲུ་སྤྱོད་པ། || He had to get ready for the evening party.

ཁོས་དགོང་ཚོགས་ལ་གྲུ་སྤྱོད་པ་བྱེད་དགོས་བྱུང།

get ready to | ལྷོག་ཤིང་། || Let's get ready to go to lunch.

ངཚོས་གུང་ཟས་ཟ་བར་འགྲོ་རྒྱུ་ལྷོག་གྲ།

get to | དགོས་པ། || Do you think we will get to go to town today?

ཁྱེད་ཀྱིས་བརྟམས་ནང་ཚོ་གྲོང་བརྒྱུད་དུ་དེ་རིང་འགྲོ་དགོས་མཁེ།

get up | མལ་ལས་ལངས་པ། || We get up early everyday to go to school.

ཉིན་རེའི་ཞོགས་པ་སྔ་མོར་ངཚོ་མལ་ལས་ལངས་ཏེ་སློབ་གྲྭར་འགྲོ།

get warm | རྩོད་པོ་བྱེད་པ། || Let's go inside the house and get warm.

ངཚོ་ཁང་བའི་ནང་སོང་ནས་ལུས་རྩོས་སུ་འཇུག།

gift | ལེགས་སྐྱེས། || She wanted to bring her friend a nice gift.

ཁོ་མོས་རང་གི་གྲོགས་པོ་ལ་ལེགས་སྐྱེས་ལག་པོ་ཞིག་འཁྲུང་འདོད།

girl | བུ་མོ། || There is only one girl in our class. ང་ཚོའི་འཛིན་གྲྭར་བུ་མོ་གཅིག་ལས་མེད།

give | སྐྱིན་པ། གནང་བ། || Maybe someone will give us some money.

མི་ཞིག་གིས་ང་ཚོར་སྐར་མོ་འགའ་འཐྱིན་ཡང་སྲིད།

give . . . the message | དག་འཕྲིན་གཏོང་བ། || Be sure to give her the message.

ཁོ་མོར་དག་འཕྲིན་གཏོང་རྒྱུ་ཁག་ཟེག་གིས།

glass | ¹ཞེལ། ²ཞེལ་ཕོར། || ¹He broke the glass window pane by accident. ཁོས་

སྐབས་མ་ལེགས་པར་ཞེལ་གྱི་སྐྱེའུ་ཁུང་བཅགས། ²I would like to have a glass of hot water. ངས་ཚུ་ཚན་དེ་ཞེལ་ཕོར་གང་འབྲུང་འདོད།

go | འགྲོ། || Don't go there. དེར་མ་འགྲོ།

go for a walk | འཚམ་འཚམ་ལ་འགྲོ་བ། || We like to go for a walk after lunch.

ངཚོ་གུང་ཟས་གྱི་རྗེས་ནས་འཚམ་འཚམ་ལ་འགྲོ་བར་དགའ།

go for supper | དགོང་ཟས་ཟ་བར་འགྲོ་བ། || Do you want to go for supper at that

restaurant? ཁྱེད་རང་ཟུལ་དེར་དགོང་ཟས་ཟ་བར་འགྲོ་འདོད་དམ།

go home | ཁྱིམ་དུ་ལོག་པ། || He didn't want to go home right away.

ཁོ་རང་ལམ་སང་ཁྱིམ་དུ་ལོག་མ་འདོད།

go on | ལུ་མཐུད། || She was so tired that she didn't think she could go on

working. ཁོ་མོ་ཐང་ཚད་དུགས་པས་ལུ་མཐུད་དུ་རྒྱང་བར་ལ་འགྲོ་བུལ་པར་མ་བསམས།

go shopping | ཉོ་ཚ་རྒྱག་པར་འགྲོ་བ། || I want to go shopping with my mother.

ང་རང་གི་ཨ་མ་དང་མཉམ་དུ་ཉོ་ཚ་རྒྱག་ཏུ་འགྲོ་འདོད།

go skating | འཇུགས་ལུད་སྐྱོད་པ། || We could go skating if the lake is frozen.

གལ་ཏེ་མཚོ་ལ་དར་ཆགས་ཚེ་ངཚོ་འཇུགས་ལུད་སྐྱོད་པར་འགྲོ་ཚོག།

go to bed | ཉལ་བ། || I told my sister to go to bed at eight o'clock.

ངས་སྲིང་མོར་ཚུ་ཚོད་བརྒྱད་པའི་སྟེང་ཉལ་དགོས་ཞེས་བཤད།

go to class | སློབ་ཐོང་ལ་ཞུགས་པ། || We have to go to class now.

ད་ལྟར་ཚོངས་པར་དུ་སློབ་ཁྲིད་ལ་ཞུགས་དགོས།
go to the classroom | སློབ་ཁང་དུ་འགྲོ་བ། || After lunch we go to the
classroom. ལྷུང་ཟས་ཀྱི་རྗེས་ནས་ང་ཚོ་སློབ་ཁང་དུ་འགྲོ།
goal | དམིགས་ཡུལ། || If we work hard we will achieve our goals.
གལ་ཏང་ཚོས་འབད་པ་བྱས་ཚེ་ང་ཚོའི་དམིགས་ཡུལ་འགྲུབ་ཤིང་ཡིན།
god | ལྷ། || He did not know the name of the god in his village's temple.
ཁོས་ཁོའི་སྤྱི་བའི་ལྷ་ཁང་ནང་གི་ལྷ་དེའི་མིང་མཚན་མ་ཤེས།
gold | གསེང། || There is a lot of gold in Qinghai. མཚོ་སྔོན་དུ་གསེར་མང་བོ་ཡོད།
good | བཟང་བོ། ཡག་པོ། || She did a good job on her school paper.
ཁོ་མོས་སློབ་གྲྭའི་དུས་དེབ་སྟེང་དུ་ཚོམ་ཡིག་ལེགས་པོ་ཞིག་སྒྲུབ་ལུང།
Good idea! | ཐབས་མཁམས། ཐབས་ཡག་པོ། || Good idea! Let's go to the party now.
དེ་ཐབས་ཡག་པོ་ཞིག་རེད། ང་ཚོ་ད་ལྟ་སློཚ་གསལ་ལ་འགྲོ།
goodbye | བདེ་མོ་བྱེད། || “Goodbye. See you tomorrow.”
“བདེ་མོ་བྱེད། སང་ཉིན་མཇལ་ཡོང།”
goodness | ¹བཟང་བོ། ²གནམ་མཚན། || ¹She is so kind and full of goodness.
ཁོ་མོ་ནི་ག་ཤིས་རྒྱ་དུ་བཟང་ལ་གཞན་སེམས་ཆེ། ²My goodness! That is a very big
problem. གནམ་མཚན། དེ་ནི་གཞན་དོན་ཉུང་ཚེད་པོ་ཞིག་རེད།
goods | ཚོང་བོང། || We had better return these goods to the shelves.
ང་ཚོས་ཚོང་བོང་འདི་ཚོ་ཚོ་ཕྱིར་སྟེགས་བུ་ལ་སྤྱད་ན་བཟང།
govern | དབང་སྐྱོར་བ། || It takes many people to govern a nation.
རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་དབང་སྐྱོར་བ་བྱེད་པར་མི་མང་བོ་དགོས།
government | སྲིད་གཞུང། || The Chinese government is a large
organization. ཀྲུང་གོའི་སྲིད་གཞུང་ནི་སློག་འཇུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད།
grade | ¹སྐར་གྲངས། རིམ་པ། ²ལོ་རིམ། || ¹What grade did you get on the test? རྒྱུད་
ཀྱིས་རྒྱགས་སྐར་ཅི་ཙམ་བྲངས། ²My daughter is in Grade Two in primary
school. ངའི་བུ་མོ་ནི་སློབ་རྒྱུད་གི་སློབ་རིམ་གཉིས་པ་ཡིན།
grain | འབྲུ་རིགས། || There are many piles of grain in the yard.
ར་བའི་ནང་དུ་འབྲུ་སྐུངས་མང་བོ་ཡོད།
grand | གལ་ཆེན། || The store opening was a grand event.
སློམ་ཚོང་ཁང་གི་སློབ་ཤུམ་པ་ནི་མཇུག་སློམ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད།
granddaughter | ཚོ་མོ། || My mother loves her granddaughter very
much. ངའི་མ་མཁམས་ཁོ་མོའི་ཚོ་མོ་ལ་ཉུང་ཚེད་པོ་ཞིག་རེད།
grandfather | སློབ་པོ། || My grandfather lives in our house.
ངའི་སློབ་པོ་ང་ཚོའི་ཁྱིམ་དུ་བསྐྱུང་ཡོད།

grandma (grandmother, granny, gran) | སློམ་མོ། || My grandma is eighty years old. སའི་སློམ་མོའི་ལོ་བརྒྱད་རྩ་ཡིན།

grandparents | སློབ་པ་དང་སློམ་མོ། || Will your grandparents come to visit us? བྱོད་ཀྱི་སློབ་པ་དང་སློམ་མོ་གཉིས་པ་ཚོར་བཟུང་བར་འོང་རྒྱུ་རེད་དམ།

grandson | ཚོ་བོ། || He was an obedient grandson. ཁོ་ཞི་ཚོ་བོ་ཁ་ལེན་ལམ་ན་ཞིག་རེད།

grant | ¹རོགས་དངུལ། ²རེ་བ་སྐོང་བ། || ¹I got a grant that will allow me to do research on Tibetan folk songs for one year. བ་ལ་བོད་ཀྱི་དམངས་གྲུ་ལོ་གཅིག་རིང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པར་རོགས་དངུལ་ཐོབ། ²Perhaps he could grant three wishes. ཁོས་རེ་བ་གསུམ་སྐོང་གུང་སྲིད།

grass | རྩ། || The horses are eating the grass. རྩ་རྩམས་ཀྱིས་རྩ་རྩ་བ་ཞིན་འདུག།

grassland | རྩ་ཐང། || Mgolog Tibetan Autonomous Prefecture has much grassland. མགོ་ལོག་ཏུ་རྩ་ཐང་ཡངས་པོ་ཡོད།

great | དག་ལ། ལེགས། || It's great to see you again.

བྱོད་དང་ཡང་བསྐྱར་འཕྲད་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས།

Great idea! | ཐབས་མཁས་རེད། || Great idea! I wish I had thought of that.

དེ་ཐབས་མཁས་རེད། བས་དེ་སྲོམ་མོ་ནས་དྲན་ན་ཅི་མ་རུད།

green | ལྗང་ལུ། || The trees turn green in the spring.

ད་བྱིད་ཀར་སྣོད་བོ་རྩམས་ལྗང་ལུར་གྱུར།

gray | སྐྱ་བོ། || The sky has been gray all day. ཉིན་གང་བོར་ནམ་མཁའ་འཕྲིབས།

grind | འཐག་པ། || We use this machine to grind the flour.

ང་ཚོས་འཕྲུལ་ཚས་འདི་སྐྱུད་དེ་བྱེ་འཐག་པ་ཡིན།

ground | ¹ཐང། ²བརྩུངས་མ། || ¹The apples all dropped on the ground. ཀུ་ལུ་ཐབས་

ཅད་ཐང་ལ་ལྷུང། ²I added some ground spices to the soup. བས་ལུ་བའི་ནང་དུ་བོ་སྐྱེན་བརྩུངས་མ་བཏབ།

group | ཚོགས་སྐོར། || The group of students went out to play.

སློབ་མ་སྐོར་དེ་ཕྱི་དུ་རྩེ་བར་སོང།

grow | འདེབས་པ། || We grow many different kinds of vegetables.

ང་ཚོས་ཚོད་མ་རིགས་མང་བོ་འདེབས།

guarantee | ཁག་ཐེག། || This letter guarantees that the equipment will be replaced if it breaks. ཡོ་ཚས་དེར་ཚག་སྐྱོན་བྱུང་ཚེ་བརྗེ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཡི་གེ་འདི་ས་ཁག་ཐེག་བྱེད།

guard | ¹སྲུང་དམག་ ²སྲུང་བ། || ¹The guard stood all night outside the building.

སྲུང་དམག་དེ་མཚན་གང་བོར་ཁང་བའི་ཕྱི་དུ་ལངས། ²Don't be afraid because several policemen are guarding your apartment. ཉེན་རྟོག་པ་འགས་ཁྱོད་ཀྱི་ཤག་ཚང་སྲུང་བ་ཞིན་ཡོད་པས་སྐྱེག་མི་དགོས།

guerrilla | རེས་མེད་ཚོལ་རླུང་རུ་ཁག་གི་དམག་མི། རེས་མེད་ཚོལ་རླུང་། ¹She showed me a picture of a big black guerrilla in the jungle. ཁོ་མོས་ངལ་ནགས་གསེབ་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་རེས་མེད་ཚོལ་རླུང་རུ་ཁག་གི་དམག་མི་ལུས་བོངས་ཆེ་ཞིང་ག་མདོག་ནག་པ་ཞིག་གི་འདྲ་པར་བསྟན། ²He was a guerrilla fighter during the last war. ཟེངས་སྐོན་མའི་དམག་འཁྲུག་ཁྲོད་ཁོ་མོ་རེས་མེད་ཚོལ་རླུང་གི་འབབ་མོ་བ་ཞིག་ཡིན།

guess | ¹ཚོད་དཔག་²དཔོག་པ། ¹Your guess is correct. ཁྱོད་ཀྱི་ཚོད་དཔག་འགྲིག་། ²I can't guess the answer to that question. ངས་ངོ་བོ་དེའི་ལན་དཔོག་མི་བྲལ།

guide | ¹སྟེ་འན་པ། ²ཁྲིད་པ། ¹He wants to become a tour guide after he finishes school. ཁོ་སྟོབ་གྲྭ་ནས་མཐར་ཕྱིན་རྗེས་ཡུལ་སྐོར་སྟེ་འན་པ་ཞིག་གེད་འདོད། ²My friend can guide you because he speaks three languages. ངའི་གྲོགས་པོས་རྒྱ་དེགས་གསུམ་སྐད་བས་ཁོས་ཁྲིད་ཁྲིད་བྲལ།

guilty | ཉེས་པ་ཡོད་པ། ¹The court found that he was guilty of a crime. ཁྲིམས་ཁང་གིས་ཁོ་ལ་ཁྲིམས་འགལ་གྱི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་རྟོགས།

gun | ¹མེ་མདའ། ²མེ་མདའ་འཕེན་པ། ¹He doesn't know how to clean a gun. ཁོས་མེ་མདའ་འཕེན་པ་ལུང་ལུང་གཙང་དུ་གེད་ཀྱི་མི་ལེས། ²The criminal threatened to gun down his hostages unless his demands were met. ཉེས་ཅན་གྱིས་ང་ལ་གི་འདོད་པ་མ་བསྐྱངས་ཆེ་ཁོས་མི་གཏའ་ལ་མེ་མདའ་རྒྱག་རྒྱུ་ཡིན་པའི་འཛིགས་སྐུལ།

H

ha | ཅ། ¹“Ha!” he laughed out loud. “ཅ” ཞེས་ཁོས་ཉལ་ཆ་དྲིང་རེར་བརྒྱབ།

hair | སྐ། She has such long and thick hair.

ཁོ་མོར་སྐ་རིང་ཞིང་མཐུག་པོ་ཞིག་ཡོད།

half | ཟླུང་ཀ་ཚལ་བ། Please cut the bread in half. གོ་རེ་དེ་ཟླུང་ཀར་གཏུབ་དང།

half an hour | རྒྱུ་ཚོད་ཟླུང་ཀ། After half an hour I will go home.

རྒྱུ་ཚོད་ཟླུང་ཀའི་རྗེས་སུ་ང་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་རྒྱུ་ཡིན།

halt | རྫོད། “Halt!” said the policeman to the thief running away.

“རྫོད།” ཉེན་རྟོག་པས་འབྲོ་བ་ཞིན་པའི་རྒྱན་མར་དེ་ལྟར་བཤད།

hand | ¹རོགས་རམ། ²ལག་པ། ¹If you can't do it by yourself, please tell me and I'll give you a hand. གལ་ཏེ་ཁྱོད་རང་གིས་སྐྱབ་མི་བྲལ་ཚེ། ང་ལ་འོད་དང་ངས་ཁྱོད་ལ་རོགས་བྲ། ²The mother held the child's hand as they crossed the street.

རྒྱ་ལམ་བརྒྱུ་སྐབས་ཙམ་མེས་བྱིས་པའི་ལག་པར་འཇུས།

handbag | ལག་ཁུག། She put her money in her handbag.

ཁོ་མོས་རང་གི་སྒོར་མོ་ལག་ཁུག་ནང་དུ་བཅུག།

hang | ¹འགོལ་བ། ²སྒྲི་སྒྲིམ་པ། || ¹We hang out the laundry when the sun is shining. ཉི་མ་ཤར་བ་ནང་ཚོས་གོན་པ་རྒྱུ་མེད་ཉི་མར་ལྷེ། ²They will hang the criminal tomorrow. སང་ཉིན་ཁོ་ཚོས་ཉེས་ཅན་དེའི་སྒྲི་བསྐྱམས་ནས་གསོད་རྒྱུ་རེད།

happen | འབྱུང་བ། || We all stood around waiting for something to happen. ང་ཚོ་ཚང་མ་མཐའ་རུ་ལངས་ཏེ་གཞན་སྐྱེལ་ཅི་འབྱུང་ལ་སྒྲུག་ནས་བསྐྱོད།

happily | དགའ་བའི་ངང་། || The two sisters talked together happily. གཅེན་གཅུང་གཉིས་ཀྱིས་དགའ་བའི་ངང་མཉམ་དུ་ཁ་བརྟེན་བྱས།

happy | དགའ་བ། || I was happy to see my father coming down the street. ངས་རང་གི་ཡུམ་པ་རྒྱ་སྐྱོད་ནས་ཚུར་ཐོན་བཞིན་པ་མཐོང་བས་དགའ་བ་སྒྲི་སྒྲིས།

happy birthday | སྒྲིས་སྐྱར་ལ་བཟུང་གིས་བདེ་ལེགས་ལུ། || We all sang ‘Happy Birthday’ at her birthday party. ཁོ་མོའི་སྒྲིས་སྐྱར་གྱི་སྒྲི་སྒྲི་ཚོགས་སྡེ་དེ་ནས་ང་ཚོ་ཚང་མས་‘སྒྲིས་སྐྱར་ལ་བཟུང་གིས་བདེ་ལེགས་ལུ’ ཞེས་པའི་སྒྲུ་དབྱེད་སྤངས།

Happy New Year! | ལོ་གསར་བཟང་། གཞམ་ལོ་གསར་བར་བཟུང་གིས་བདེ་ལེགས་ལུ། || Everyone yelled, “Happy New Year!” when the clock struck midnight. ཞམ་གྲུང་གི་ཚོང་བརྟེན་གསལ་པ་དང་ཚབས་ཅིག་མི་རྒྱུས་ཀྱིས་“ལོ་གསར་བཟང་” ཞེས་འུར་བརྒྱབ།

harbor | གྲུ་ཁ། || There were many boats in the harbor. གྲུ་ཁ་རུ་གྲུ་མང་བོ་ཡོད།

hard | ¹འབད་བ་ཆེན་པོ། ²སྲ་མོ། མཉེན་ལས་པ། || ¹She worked very hard at her studies. ཁོ་མོས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལ་འབད་བ་ཆེན་པོ་བྱས། ²Rocks are a hard material. བྲག་རྩོད་ནི་དངོས་པོ་སྲ་མོ་ཞིག་རེད།

hard-working | འབད་བརྩོན་ཅན། || They were all hard-working students. ཁོ་ཚོ་ཚང་མ་སྒྲིབ་མ་འབད་བརྩོན་ཅན་འབད་ཞིག་རེད།

harm | ¹གཞོད་འཚོ། ²གཞོད་སྐྱེལ་བ། || ¹I’ll take care of you and make sure that you don’t come to harm. ངས་ཁྱོད་ལ་གཅེས་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་ཁྱོད་ལ་གཞོད་འཚོ་མི་འབྱུང་བའང་ཁག་ཐེག་བྱ། ²He was careful not to harm the animals. ཁོས་སྲོག་ཆགས་ལ་གཞོད་མི་སྐྱེལ་བར་སེམས་རྒྱུད་བྱས།

harvest | ¹ལོ་དྲིག་གི་ཐོན་འབབ། ²སྒྲོན་སྤྲད་པ། || ¹The wheat harvest was bigger this year than last year. ད་ལོའི་ལོ་ལོ་ཐོན་འབབ་ན་ཞིང་ལས་ཆེ། ²All the villagers help to harvest the crops. སྤེམ་ཡོངས་ཀྱིས་སྒྲོན་སྤྲད་རོགས་བྱེད།

has | ཡོད། || He has two children. ཁོ་ལ་བྱིས་པ་གཉིས་ཡོད།

hat | ལྗེ་མོ། || Don’t forget to wear your hat. ཁྱོད་ཀྱི་ལྗེ་མོ་གྲོན་རྒྱུ་མ་བརྟེན།

hate | ¹ཞེ་སྤང། ²མི་འདོད་པ། སྤང་བ། || ¹‘Hate’ is the opposite of ‘love.’ ‘ཞེ་སྤང་’ནི་‘བརྟེན་སེམས་’ཀྱི་ཕྱི་གཞུང་ཡིན། ²I hate to see that child cry. ངས་བྱིས་པ་དེ་དུ་བཞིན་པ་མཐོང་

མི་འདོད།

have | ཡོད། || Do you have any money? ལྷོད་ལ་སྐོར་མོ་ཡོད་དམ།

have a cup of tea | ཇམ་མེད་བཀག་འཇུག་བ། || Let's go and have a cup of tea.

ང་ཚོ་སོང་ནས་ཇམ་མེད་བཀག་འཇུག་བར་བ།

have a good time | སྤྱིད་པོ་བྱེད་པ། སྤྱི་སྤྱི་བྱེད་པ། || I think we will have a good time on our journey. དས་བཟུང་ན་ང་ཚོ་འོ་ལྷོ་དམ་རྒྱ་ལ་དུས་སྤྱིད་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་རེད།

have a look | ལྟ་བ། || We went to have a look at the mountains.

ང་ཚོ་སོང་ནས་རི་ལ་ལྟ་སྐོར་བྱས་པ་ཡིན།

have a rest | དལ་གསོ་བྱེད་པ། || They stopped for a while to have a rest.

ཁོ་ཚོ་ཡུད་ཅམ་ལ་བསྐྱེད་དེ་དལ་གསོ་བྱས།

have a swim | རྒྱ་རྒྱ་བ། || It was so hot that they decided to have a swim.

ཚབ་ཅ་ཅང་ཆེ་བས་ཁོ་ཚོས་རྒྱ་རྒྱ་ལ་ལ་འགྲོ་རྒྱ་བཀག་བཅད།

have breakfast | ཞོགས་ཟས་ཟ་བ། || It's important to have a good breakfast.

ཞོགས་ཟས་བཟང་པོ་ཞིག་ཟ་རྒྱ་ནི་གལ་ཆེ།

have lunch | གུང་ཟས་ཟ་བ། || Where shall we have lunch?

གུང་ཟས་ལ་ང་ཚོས་ཅི་ཞིག་བཟང་ལ་འཇམ།

have supper | དགོང་ཟས་ཟ་བ། || I'd like to have supper soon.

ངས་ལྷུང་དུ་དགོང་ཟས་ཟ་འདོད།

have to | དེས་པར་དུ། || Do we have to go home now?

ད་ལྟ་ང་ཚོ་ཡུལ་ལ་དེས་པར་དུ་འགྲོ་དགོས་མཁམ།

he | ཁོ། || He didn't want to go. ཁོ་འགྲོ་མ་འདོད།

he'd | ཁོས། || He'd always drink too much at parties.

ཁོས་སྤྱི་ཚོགས་སྤེང་ནམ་ཡང་ཨ་རག་བཏུང་དུགས་འགྲོ།

head | མགོ། || That horse has a big head. རྟ་དེར་མགོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད།

headquarters | སྤྱི་ཁྱབ་ལས་ཁུངས། || That brick building is the police

headquarters. ས་གི་འོ་སོ་མག་གི་ཐོག་ཁང་དེ་ནི་སྤྱི་བདེ་དེ་སྤྱི་ཁྱབ་ལས་ཁུངས་ཡིན།

health | བདེ་བར་ལུས་ཁམས། || Eating good food will improve your health.

ཟ་མ་བཟང་པོ་ཟས་ཆེ་ལུས་པོ་འདི་བདེ་བར་ཇེ་ལེགས་སུ་འགྲོ།

healthy | བདེ་བར་ཅན། || Getting enough exercise makes a healthy body.

སྤྱོད་བརྗེ་འདད་དེས་ཤིག་བྱས་ཆེ་ལུས་པོ་བདེ་བར་འོང།

hear | གོ་བ། ཐོས་པ། || Speak louder, I can't hear you.

རྒྱུད་མཐོན་པོས་གོ་དང་ངས་ལྷོད་ཀྱིས་བཞད་པ་གོ་མི་བྱུང།

heard | གོ་བ། ཐོས་པ། || I never heard what happened to them.

ཁོ་ཚོར་ཅི་བྱུང་བ་ངས་གཏན་ནས་གོ་མི་བྱུང།

heart | སླིང། || He has some problem with his heart. ཁོའི་སླིང་ལ་སྐྱོན་ཞིག་འདུག།

heat | ཚ་བ། || The heat in the summer feels good. དབྱུང་ཁའི་ཚ་བ་ནི་བདེ་སྣང་ཆེ།

heavy | ལྗིད་བ། || The load was too heavy for the donkey.

ཁལ་དེ་བོང་བུ་ལ་ལྗིད་དུ་གསལ་སོང།

helicopter | གྲུན་འཕུར་གཞམ་གྲུ། || You don't see many helicopters in Xining.

ཟིལ་ངན་ས་ཁོང་གིས་གྲུན་འཕུར་གཞམ་གྲུ་མང་བོ་མཐོང་མི་བྱུག།

hell | དམྱལ་བ། || Some people believe hell is on earth.

མི་ལ་ལས་སའི་གོ་ལའི་སྣང་དམྱལ་བ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་བྱེད།

hello | ཨ་རོགས། || Hello! How are you? ཨ་རོགས། ཁྱོད་བདེ་ཚོ།

help | ¹རོགས་རམ། ²རོགས་རམ་བྱེད་བ། || ¹I appreciate your help.

ཁྱོད་གྱི་རོགས་རམ་ལ་བྲུགས་རྗེ་ཆེ། ²We always like to help our teacher after school. སློབ་ཁྲིད་གྱི་རྗེས་སུ་རྩོུ་རྒྱུན་པར་དགོ་ཆུན་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་པར་དགའ།

her | ཁོ་མོའི། || She didn't want to give her sister the book.

ཁོ་མོས་ཁོ་མོའི་སྲིང་མོར་དཔེ་ཆ་དེ་སྟེར་མ་འདོད།

here | འདི། || You are welcome here. ཁྱོད་ཚོ་གནས་འདིར་ཕེབས་པར་དགའ་བསུ་ལུ།

hero | དཔལ་འཁོ། || Many boys want to become heroes.

བུ་མང་བོ་ལ་དཔལ་འཁོ་བྱེད་འདོད་ཡོད།

hers | ཁོ་མོའི། || She didn't know if the book was hers or her brother's.

ཁོ་མོས་དཔེ་ཆ་དེ་ཁོ་མོའི་ཡིན་ནམ་མེད་ལྟོ་བའི་ཡིན་པ་མ་ཤེས།

herself | མོ་རང་ཉིད། || She wanted to bake the bread all by herself.

ཁོ་མོ་གཅིག་ལ་ལུས་གོ་རེ་བསྐྲུན་འདོད་སྤྲོས།

hey | ཉེ། || Hey! What are you doing over there?

ཉེ། ཁྱོད་གྱིས་དེ་ན་ཅི་ཞིག་བྱེད་བཞིན་ཡོད་དམ།

hi | ཨ་རོགས། || Hi! Nice to see you. ཁྱོད་དང་འཕམ་པར་དགའ་བོ་བྱུང།

hide | གཤམ་བ། || The child liked to hide behind the trees.

བྱིས་པ་དེ་སྤོང་བོའི་རྒྱབ་ཏུ་སྐྱུང་བར་དགའ།

high | མཐོ་བ། || That mountain is very high. རི་བོ་དེ་ཉུང་མཐོ།

highland barley | བོ་སྐྱུང་གི་བྱེད་ལས། || Highland barley is a common crop in this area.

ནས་ནི་ས་ཆ་འདིའི་རྒྱུན་འབྲུམ་གྱི་འབྲུ་རིགས་ཤིག་རེད།

hijack | ¹བཙོན་ཁྲིམ། ²བཙོན་གྱིས་ཁྲིམ་བ། || ¹The airplane hijack attempt occurred

when the plane was over the Atlantic Ocean. གནམ་གྲུ་རྒྱབ་རྒྱ་མཚོ་ཚན་པོའི་བར་

སྐར་དུ་བཙོན་ཁྲིམ་བྱེད་ཅིང་བྱས། ²The thieves hijacked the bus. རྟ་རྒྱུན་གྱིས་སྤྱོད་

རྟ་རྒྱུན་འཁོར་དེ་བཙོན་གྱིས་ཁྲིམ།

hill | དེ་ལུ་འབྲུང། || That is only a small hill over there.

ཕ་གཤིད་ནི་དེ་ལུ་འབྲུང་ཚུང་ཚུང་ཞིག་རེད།

him | ཁོ། | Did you give the letter to him? ཁྱོད་ཀྱིས་ཡི་བོ་དེ་ཁོ་ལ་ཨེ་བྱིན།

himself | ཁོ་རང་ཉིད། ཁོ་གཟིགས། || He went to the festival by himself.

ཁོ་གཟིགས་ལུང་དུས་ཚེན་ལ་སེང་།

his | ཁོའི། || His hat was made out of fox skin. ཁོའི་ཞུ་མོ་ནི་མ་ཕག་ལས་བཟོས་པ་རེད།

history | ལོ་རྒྱུས། || She didn't know the history of her village.

ཁོ་ཚོས་རང་གི་སྡེ་བའི་ལོ་རྒྱུས་སྒྲོར་མ་ཞེས།

hit | བརྒྱུད་བ། || I told him not to hit his brother. བས་ཁོར་རང་གི་རྒྱ་པོ་ལ་མ་བརྒྱུད་ཞེས་ལབ།

hmm | རུན། || Hmm, I wonder how much this costs?

རུན། འདི་འི་རིན་གོང་ག་ཚོད་ཡིན།

hold | བཟུང་བ། འཛིན་བ། || Would you like to hold the baby for a while?

ཁྱོད་ཀྱིས་བྱིས་པ་ཡུད་ཅམ་ལ་འཛིན་ཨེ་འདོད།

hole | ལུང་བ། || The fox jumped into the hole. མ་ཚེད་ལུང་བའི་ནང་དུ་མཚོངས།

holiday | བར་གསེང་། || During the winter we have a holiday from school.

དགུན་ཁར་ང་ཚོར་སློབ་གྲྭའི་བར་གསེང་ཞིག་སྟེར།

holy | རྒྱུན་རྒྱལ་ཅན། || We often go to visit the holy mountain.

ང་ཚོ་དུས་རྒྱུན་ལྷ་རི་དེར་མཇལ་བར་འགྲོ།

home | ཁྱིམ། || Do you think your brother is at home?

ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོད་ཁྱིམ་དུ་ཡོད་པར་སེམས་སམ།

hometown | ཕ་ཡུལ། || She always likes to go visit her hometown.

ཁོ་ཚོ་དུས་རྒྱུན་རང་གི་ཕ་ཡུལ་ལ་ལྷ་སྐོར་དུ་འགྲོ་བར་དགའ།

homework | ལས་བྲ། ཁྱིམ་སྦྱོང་། || The good students do their homework.

སློབ་མ་བཟང་བོས་རང་གི་ལས་བྲ་འབྲི།

honest | ག་ཤེས་ངང་། ག་ལུང་ངང་། || She was an honest girl.

ཁོ་ཚོ་ནི་བྱ་མོ་ག་ལུང་ངང་ཞིག་རེད།

honor | བརྗེ་འཛོགས། || They wanted to honor their grandparents' wishes.

ཁོ་ཚོས་སློབ་དང་སློབ་ཤིག་ཉེས་ཀྱི་རེ་འདུན་ལ་བརྗེ་འཛོགས་བྱེད་འདོད།

hope | ¹རེ་བ། ²རེ་བ་འཛིན་བ། || ¹His biggest hope is that he will be able to

graduate from college and then get a good job. ཁོའི་རེ་བ་ཚེས་ཚེན་པོ་ནི་ཁོ་སློབ་གྲྭ་

ཚེན་མོ་ནས་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་དེ་ནས་བྱ་བ་བཟང་བོ་ཞིག་ལྟེད་ཐུབ་རྒྱ་དེ་ཡིན། ²We hope they don't

get caught in the rain. ང་ཚོས་ཁོ་ཚོ་ཚར་བའི་ནང་དུ་མི་ལུས་པའི་རེ་བ་འཛིན།

horrible | ཚབས་ཚེ་བ། ཡང་བ། || There was a horrible accident on the road.

རྒྱུ་ལམ་སྟེང་དུ་དོན་རྒྱུན་ཡང་བ་ཞིག་བྱུང་འདུག།

horse | རྟ། || I like to ride my horse. ང་རང་གི་རྟ་ལ་ཞོན་འདོད།

hospital | ལྷན་ཁང། || We had to take him to the hospital when he was sick.

ཁོ་ན་དུས་ངེའོ་ཁོ་ལྷན་ཁང་དུ་མི་སྲིད་ལ་མེད་བྱུང།

hostile | ཞེ་སྐང་ཅན། ཞེ་སྐང་འཛོན་པའི། || The people were hostile to the strangers.

མང་ཚོ་གས་ཀྱིས་མི་རྒྱུས་མེད་པ་ཞེ་སྐང་འཛོན།

hostilities | དགྲར་འཛོན་གྱི་བསམ་པ། || Before a war there are usually some

smaller hostilities among people. དམག་འཁྲུག་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིན་དུ་མི་དམངས་ཀྱི་ཁྲིད་དུ་
དུས་རྒྱུན་དགྲར་འཛོན་གྱི་བསམ་པ་ཕྲན་ཅོམ་ཡོད།

hot | ཚོ་མོ། || The soup is too hot to eat. ལུ་བ་ཉ་ཅང་ཚོ་མོ་ཡིན་པས་འཕུང་དཀའ།

hotel | མགོན་ཁང། || They just finished building a new hotel in town.

ཁོ་ཚོས་གོང་བརྒྱུད་དུ་མགོན་ཁང་ཞིག་བརྩི་གས་ནས་འགྲུབ་མ་བཟག་ཡིན།

hour | དུས་ཚོད། || I will be back in one hour.

ང་རང་ཚུ་ཚོད་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་ཕྱིར་ལོག་ངེས་ཡིན།

house | ཁང་བ། || Would you like to come to our house for dinner?

ཁྱོད་རང་ང་ཚོའི་ཁྱིམ་དུ་དགོང་ཟས་ཟུར་འོང་འདོད་དམ།

housework | ཁྱིམ་ལས། || My sister doesn't do much housework.

ངའི་སྲིང་མོས་ཁྱིམ་ལས་མང་བོ་མི་ལས།

how | ¹ཅི་འདྲ། ²ཇི་ལྟར། || ¹How long will it take to get there? གནས་དེར་འབྲོར་བར་

དུས་ཡུན་ཅི་འདྲ་ཞིག་དགོས། ²I don't know how you did it but I'm glad you did. ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་དེ་ཇི་ལྟར་ལས་པའི་སྐོར་ངས་མི་ཤེས་མོད། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་བསྐྱབས་ཟེན་པ་ལ་
ང་དག་འཕྲོ་སྲི་སྲི།

How are you? | ཁྱོད་བདེ་མོ། || How are you? I'm fine and you?

ཁྱོད་བདེ་མོ། ང་བདེ་མོ་ཡིན། ཁྱོད་བདེ་མོ་ཡིན་ནམ།

how many | དུ། || How many brothers do you have? ཁྱོད་ལ་སྲུན་དུ་ཡོད།

how much | དུ། || How much money do you have? ཁྱོད་ལ་སྐོར་མོ་དུ་ཡོད།

how often | དུས་རྒྱུན་དུ། རྒྱུན་དུ་བེངས་དུ་མ། || How often do you go to the market?

ཁྱོད་དུས་རྒྱུན་དུ་ཁྱིམ་རར་འགྲོ་འམ།

How old are you? | ཁྱོད་རང་ལོ་དུ་ཡིན། || How old are you? I'm ten years old.

ཁྱོད་རང་ལོ་དུ་ཡིན། ང་རང་ལོ་བཅུ་ཡིན།

however | འོན་ཀྱང། གང་ལྟར་ཀྱང། || I don't know if it's possible, however, you

can try. ངས་དེ་དཔེ་མི་དཔེ་མི་ཤེས་མོད། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚོད་ལྷ་བྱེད་ཚོག

huge | ཚོན་པོ། || I saw a huge animal on the mountain.

ངས་རི་སྒོང་ནས་སྲོག་ཆགས་ཚོན་པོ་ཞིག་མཐོང།

human | མིའི་རིགས། || The people said the strange creature didn't look

human. མི་རྒྱུས་ཀྱིས་སྲོག་ཆགས་ཚོན་པོ་མིའི་རིགས་དང་མི་མཚུངས་ཟེར།

humor | བག་ཤོ་བ། || He has an excellent sense of humor.

ཁོ་ལ་བག་ཤོ་བའི་གཤམ་རྒྱུད་ཁྱེད་མཚོར་ཞིག་ཡོད།

hundred | བརྒྱ། || We learned how to count to a hundred in English class.

ང་ཚོས་དབྱིན་ཡིག་གི་སློབ་མིང་ཁྲིད་ཨང་གི་བརྒྱ་བར་བརྟེན་རྒྱུ་བས།

hunger | ལྟོགས། ལུ་གུ། || No one should die from hunger. མི་སྲི་ཡང་ལུ་གུས་ཤི་མི་རུང།

hungry | ལྟོགས་པ། || The child was crying because she was hungry.

བུ་མོ་དེ་ལྟོགས་ནས་རུ་བཞིན་ཡོད།

hunt | རྩོད་པ། རྩོད་པ། རྩོད་པ། || ¹During the hunt one hunter accidentally shot another hunter. རྩོད་པ་རྩོད་སྐབས་ཤིག་གིས་སྐབས་མ་འགྲིག་པར་རྩོད་པ་གཞན་ཞིག་ལ་མི་

མདའ་ལོག་པར་བྱས། ²The older boys left to hunt wild animals. བྱིས་པ་ཆེ་བ་རྣམས་ རྩོད་པ་རྩོད་པར་ལོང།

hurry | ¹འཚུབ་ཆ། ²སྤྱིར་མོར་འགྲོ་བ། || ¹I'm not in a hurry so take your time. འཚུབ་

ཆ་མ་ལངས་པར་རང་སྤྱོད་གྱིས། ²We had to hurry or be late for school. ང་ཚོ་སྤྱིར་མོར་ འགྲོ་དགོས། དེ་མིན་སྤྱོད་གྲུ་འི་རྩིས་སུ་ལུས་འགྲོ།

hurt | ¹སེམས་སྐྱུག་ ²མས་པ། མས་སྐྱོན་ལོག་པ། || ¹It has taken me a long time to get over the hurt you caused me. ང་ཚོ་དེ་གྱིས་བསྐྱུག་བའི་སེམས་སྐྱུག་ལས་ཐར་བར་དུས་ལུན་

རིང་བོ་འགོར། ²Be careful. Don't hurt yourself using that hammer. གཟམ་ གཟམ་གྱིས། ལྷ་རེས་རང་ཉིད་མས་སུ་མ་འཇུག

husband | ལྷོ་ག། || She was happy to find a nice husband.

ལྷོ་ག་བཟང་བོ་ཞིག་རྙེད་ཐུང་བར་ཁོ་མོ་དགའ་བོ་བྱུང།

I | ད། || I don't know when I will be home again.

ངས་རང་ཉིད་ཁྱིམ་དུ་ཕྱིར་ནམ་ལོག་མི་ཤེས།

ice | ཆབ་རོམ། དཔ། || Do you think the water has turned to ice yet?

ལྷོད་གྱིས་ཆུ་དེར་དར་འཆགས་ཡོད་ཡི་འདོད།

idea | ཐབས། || It would be a good idea if you wore warm clothes.

ལྷོད་གྱིས་གོན་པ་དོན་པོ་གྲོན་ན་ཐབས་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡིན།

if | གཤམ་ཏེ། || If she knew him she would tell me.

གཤམ་ཏེ་ཁོ་མོས་ཁོ་ངོ་ཤེས་ཆོ། ཁོ་མོས་ང་ལ་དེའི་སྐོར་བཤད་ངེས་ཡིན།

ill | བཤམ་ བཤམ། || My grandmother was very ill last year.

ན་ཞིང་ངའི་སློ་མོ་ཉ་ཅང་ན་བྱུང།

illegal | ཁྲིམས་འགལ། || He didn't want to do anything illegal.

ཁོས་ཁྲིམས་འགལ་གྱི་བྱ་བ་ཅི་ཡང་བསྐྱབ་མ་འདོད།

imagine | བསམ་ཚོད་བྱེད་པ། དོས་གཤམ། ཡིད་ཚོད་བྱེད་པ། || Can you imagine what a bird

- sees? དདབ་ཆགས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་མཐོང་བ་ཚོད་ཀྱིས་ཡིད་ཚོད་བྱེད་བྱབ་བཅུ།
- immediate** | ལམ་སང། || Mother said to come home immediately.
ཨ་མས་ལམ་སང་ཁྱིམ་དུ་ཤོག་ཟེར།
- import** | རང་འདྲེན། || Our country needs to import certain goods.
ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ཚོང་ཟོག་དེས་ཅན་ཞིག་རང་འདྲེན་བྱེད་དགོས།
- important** | གལ་ཆེན། གལ་ཆེ། || It is very important to go to school.
སློབ་གྲུར་འགྲོ་རྒྱུ་ནི་ཅུ་ཅང་གལ་ཆེ།
- improve** | བོད་འཕེལ། ཇི་ལེགས་སུ་གཏོང་བ། || They bought the machines to improve farming methods.
ཁོ་ཚོས་སོ་ནམ་བྱེད་ཐབས་ཇི་ལེགས་སུ་གཏོང་བར་འཕུལ་ཆས་གསར་བ་ཞིག་ཉོས།
- in** | རང། || In two years I will finish school.
ལོ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ང་རང་སློབ་མཐར་ཕྱིན་རྒྱུ་ཡིན།
- in bed** | ཉལ་སའི་རང། || She was so sick that she stayed in bed all day.
ཁོ་མོ་ལ་ན་ཚོ་གྱི་ཇི་ཇི་ལོ་ཡོད་པས་ཉལ་གར་བོར་ཉལ།
- in Chinese** | རྒྱ་ཡིག་གིས། || That book is written in Chinese.
དེ་ལོ་ཆ་དེ་རྒྱ་ཡིག་གིས་བརྩམས།
- in English** | དབྱིན་ཡིག་གིས། || Do you know how to write a letter in English?
ཁྱོད་ཀྱིས་དབྱིན་ཡིག་གིས་འབྲིན་ཡིག་འབྲི་ཤེས་སམ།
- in front of** | མདུན་དུ། || I waited for him in front of the school.
ང་རང་སློབ་གྲུའི་མདུན་དུ་ཁོ་ལ་བསྐྱུགས་པ་ཡིན།
- in line** | གལ་དུ། || We had to stand in line at the cinema.
ང་ཚོ་སློབ་གར་ཁང་དུ་འཇུག་པར་དེས་པར་དུ་གལ་སྐྱིལ་དགོས་བྱུང།
- in luck** | ལྷ་བས་འགྲིག་པ། || I think we are in luck. Here comes the bus.
ངས་ང་ཚོ་ལྷ་བས་འགྲིག་སོང་སེམས། འདི་རུ་སྤྱི་སྡོད་རྒྱུ་འཁོར་བོན་བྱུང།
- in the classroom** | སློབ་ཁང་ནང་དུ། || The teacher is usually in the classroom.
དགོ་རྒན་ནམ་རྒྱུན་སློབ་ཁང་དུ་ཡོད།
- in the desk** | མདུན་ཅོག་གི་ནང་དུ། || She likes to keep her pencils in the desk.
ཁོ་མོ་རང་གི་ཞུ་གཞུག་རྩམས་མདུན་ཅོག་ནང་དུ་འཇོག་པར་དགའ།
- in the end** | མཇུག་མཐར། || In the end he agreed it was a good idea.
མཇུག་མཐར་དེ་ནི་ཐབས་ཇུས་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་ཁོ་འཐད་པ་བྱུང།
- in the kitchen** | གཡོས་ཁང་ནང། || It is very warm in the kitchen.
གཡོས་ཁང་ནང་ཅུ་ཅང་དྲོ།
- in the toilet** | སྤྱོད་ཁང། || He's in the toilet now. ད་ལྟ་ཁོ་སྤྱོད་ཁང་ནང་དུ་ཡོད།
- in Tibetan** | བོད་རྐང་གིས། || We can all say that in Tibetan.

ངཚོ་ཚང་མས་དེ་བོད་སྐད་ཀྱིས་བཤད་ཤིང་།

in trouble | རྟོག་ཤ། || I hope they don't get in trouble for being late again.

ཁོ་ཚོ་ཡང་བསྐྱར་སྐྱེ་བའི་ལཱ་ལྔ་ལྔ་ལྔ་ལྔ་ལྔ་བར་ངས་དེ་བ་བྱེད།

incident | དོན་རྐྱེན། || The newspaper reported the incident in great detail.

ཚོགས་པར་སྐྱེད་དོན་རྐྱེན་དེ་རྒྱུས་པར་བཤད་འདུག།

incite | སྐྱོད་བཞག་དུག་གི་འཕེན་པ། || It was said that those boys incited a riot.

བཤད་པ་ལྟར་ན་ཕྱིས་པ་དེ་ཚོས་ཟིང་ཆ་ཞིག་བསྐྱེད་པ།

include | འདུས་པ། || She wanted to be included in planning the party.

ཁོ་མོ་སྤྱོད་ཚོགས་འཆར་འགོད་བྱེད་པའི་གྲས་སུ་ཞུགས་འདོད།

increase | ¹འཕར་བ། ²ཇི་མཐོར་གཏོང་བ། || ¹I'm worried about my recent weight

increase. ²དོ་ཞག་ངས་རང་གི་ལུས་པོའི་ལྗང་ཚད་འཕར་བ་ལ་ངས་སེམས་ཁུར་བྱེད། ²They might have to increase the price of meat soon. ཁོ་ཚོས་མི་འགྲུང་བར་ཤིང་ཇི་མཐོར་གཏོང་དགོས་ན་སྲིད།

independent | རང་མགོ་བོན་པ། རང་བཅོན་ཅན། || She is an independent woman.

ཁོ་མོ་ནི་རང་མགོ་བོན་པའི་བུད་མེད་ཅིག་ཡིན།

industry | བཟོ་ལས། || The tobacco industry makes money from selling

cigarettes. བམག་བཟོ་ལས་ཀྱིས་བམག་བཅོངས་ཏེ་ཁི་བཟང་ལོན།

inflation | དདུལ་ལེར་འགྲེམ་ཐལ་ཤོར་བ། || Inflation can lower the value of

money. དདུལ་ལེར་འགྲེམ་ཐལ་ཤོར་ཆེ་དདུལ་ལེའི་འཇོའ་བཟང་མར་ཆག་རེས།

influence | །ལུགས་རྐྱེན། || The leaders have a great influence over the

country. འགོ་ཁྲིད་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་ལ་ལུགས་རྐྱེན་ཆེན་པོ་སྤྲོལ།

inform | བསྐྱབས་པ། བརྟེན་པ། || The radio program didn't inform the people

about the storm in time. རྒྱུང་བསྐྱབས་ལེ་ཚན་ནང་དུ་མི་རྣམས་ལ་དག་ཆར་གྱི་བརྟེན་པ་ཐོག་ཏུ་མ་བཏང།

injure | རྩས་པ། || I injured my foot when I fell the other day.

ང་ཉི་ཞེད་ཞིག་ཐང་ལ་འགྲེལ་ཏེ་རང་གི་རྩང་བ་རྩས།

innocent | ཞེ་སྣང་དག་པོ། || She looks so innocent in that pretty dress.

ཁོ་མོས་གོན་པ་ཡག་པོ་དེ་གྱོན་ཆེ་ཞེ་སྣང་དག་པོ་འདུག།

insane | རློས་པ། || That man screaming over there is insane.

ཕ་གིར་འུར་རྒྱག་བཞིན་པའི་མི་དེ་རློས་འདུག།

insect | སྲིན་འབྲ། || I thought I saw an insect under the bed.

ངས་མ་ལ་ཁྱིའི་འོག་ཏུ་སྲིན་འབྲ་ཞིག་ཡོད་པ་མཐོང་བུང།

inside | བདུ། || Shall we go inside the house? རྩོད་ཁང་བའི་ནང་དུ་འགོ་རྒྱུ་ཡིན་ནམ།

inside | བདུ། || They wanted to keep the puppy inside the house.

- ཁོ་ཚོས་ཁྱིམ་ལ་ཕྱིན་པ་དེ་ལྟར་བའི་ནང་དུ་འཇོག་འདོད།
inspect | ཁྱིམ་བཞེས། || The police came to inspect the building.
 ཉེན་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་མཁས་ཁང་བའི་ལྷན་པོ་གྲུབ་པར་འོངས།
instead | ལས། || Instead of meat he wanted to eat vegetables.
 ཁོས་ཤལ་སྤོང་མ་ཟ་བར་འདོད།
instrument | རོལ་ཆས། || Do you know how to play a musical instrument?
 རྒྱུང་གིས་རོལ་ཆས་ཤིག་དགོལ་ཤེས་སམ།
insult | ¹དམའ་འབེབས། ²དམའ་འབེབས་བྱེད་པ། || ¹His insult made me angry. ཁོའི་དམའ་འབེབས་གྱིས་ང་ཁོང་ཁོ་ལ་ངས་སུ་བཅུག། ²He didn't want to insult anyone. ཁོས་སུ་ལ་ང་དམའ་འབེབས་བྱེད་མ་འདོད།
intelligent | སློ་གྲོས་ལྡན་པ། || The scholar is very intelligent. མཁས་པ་དེ་ནི་སློ་གྲོས་གྱིས་ལྷན།
intense | དྲག་པོ། || The heat in the summertime is intense. དབྱར་ཁའི་ཚ་གཤུག་ཆེ།
interest | ¹སློབ་ཀྱི་སློབ་པ། || ¹What percent interest does the bank pay on one-year deposits? དངུལ་ཁང་དེས་ལོ་གཅིག་ཡུན་གྱི་དངུལ་གསོག་ལ་སློབ་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་ཅི་ཙམ་སྟེ། ²Do you have any interest in studying English? རྒྱུང་ལ་དབྱིན་ཡིག་སློབ་པའི་སློབ་པ་ཡིད་དམ།
interesting | སློབ་པ་ལྡན་པ། || I find traveling to other places is interesting. ངས་གནས་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་ནི་སློབ་པ་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤིས།
interfere | ཐོབ་འདྲེན། བར་ཆད་གཏོང་བ། || His mother wanted to interfere in their neighbor's business. ཁོའི་མ་མས་ཁོ་ཚོའི་ཁྱིམ་མཚོས་ཀྱི་དོན་དགའ་ལ་ཐོབ་འདྲེན་བྱེད་འདོད།
international | རྒྱལ་སྤྱི་ལོ། || They waited at the airport for the international flight to arrive. ཁོ་ཚོ་གནས་གཞན་ལ་བའམ་བའམ་དུ་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་གནས་གཞན་ལ་འབྱོར་བར་བསྐྱུགས།
intervene | བར་འདུམ། || The teacher had to intervene in the fight between two boys. དགོ་རྒྱུ་གྱིས་བྱིས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འཛིང་རེས་ལ་བར་འདུམ་བྱེད་དགོས་བྱུང།
into | ནང་དུ། || It was difficult getting into the sleeping bag. ཉལ་ཁུག་ཏུ་འཇོག་པ་ལྷན་པ་ལ་མོ་ཞིག་རེད།
invade | བཅོན་འཇོག་བྱེད་པ། || The enemy was going to invade in the morning. ལྷོ་རྒྱུ་དགའ་བཅོན་འཇོག་བྱེད་ཅིས་བྱས།
invent | གསར་གཏོང་བྱེད་པ། || China invented paper. ཀྲུང་གོས་ཤོག་བྱ་གསར་གཏོང་བྱས།
invest | མ་དངུལ་གཏོང་བ། || If you put your money in the bank they will invest it for you. གཤམ་ཏེ་རྒྱུང་གིས་རྒྱུང་གི་སློབ་མོ་དངུལ་ཁང་དུ་བཅོལ་ཆེ། ཁོ་ཚོས་རྒྱུང་གི་ཚབ་བྱས་ནས་མ་དངུལ་གཏོང་བྱེད།
investigate | ཁྱིམ་བཞེས་བྱེད་པ། || The police needed to investigate the crime.

ཉེན་རྟོག་པས་ཉེས་ཅན་དེར་ཞིབ་བཞེར་བྱེད་དགོས་བྱུང།

invite | གདན་ཞུ་བྱེད་པ། || I will invite her to my home for dinner.

ངས་ཁོ་མོ་དེའི་ཁྱིམ་དུ་ཟ་མ་ཟ་བར་གདན་ཞུ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།

involve | ལྷགས་པ། ཟེ་བ། || It's better not to involve too many people in the problem. གནད་དོན་འདིའི་ནང་དུ་མི་ལྷགས་མཁམ་མང་དྲགས་ན་བཟང་རྒྱུ་མེད།

iron | ལྷགས། || The hammer is made out of iron. རོ་བེ་དེ་ནི་ལྷགས་ལས་བཟོས།

is bad for | གནོད་ཚེ། || Smoking is bad for you.

ཐ་མག་འཐེན་པ་དེ་ཁྱེད་ཀྱི་ལུས་པོའི་བདེ་ཐང་ལ་གནོད་ཚེ།

is different from | ཁྱད་པར་ལྡན་པ། || Frying food is different from baking.

སླུ་ཟས་དང་ཟ་མ་བསྐྱེད་མ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད།

is good at | ལ་བཟང་བ། || He is good at English. ཁོ་དབྱིན་ཡིག་ལ་བཟང།

is good for | ལ་ཕན་པ། || Exercise is good for you.

ལུས་རྩལ་སྦྱོང་བ་དྲན་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་ལུས་ལུང་ལ་ཕན།

is out | ¹མཇུག་ཇོགས་པ། ²ཚར་བ། || ¹School is out for the summer after one month. སློབ་གྲྭ་ལྷན་བཀའ་ཉེན་གསུ་མཇུག་ཇོགས་འགྲོ། ²The shop is out of salt.

ཚོང་ཁང་དེས་དངོས་པོ་བཅོངས་ཚར།

island | གླིང་ཕྲན། || Have you ever been on a desert island?

ཁྱེད་རང་བྱེ་མའི་གླིང་ཕྲན་ཞིག་ཏུ་འགོ་སྐྱོང་ངམ།

issue | ¹གནས་ཚུལ། བྱ་བ། ²དཔལ། || ¹The newspaper reports on many issues.

ཚོགས་པར་སྟེང་ཕྱོགས་མང་པོའི་གནས་ཚུལ་བཞེད་འདུག། ²When will the publishing house issue their next book? བར་སྐྱོན་ཁང་གིས་ཐེངས་ཇེས་མའི་དཔེ་ཆ་ཅམ་ཚོང་དཔལ་རྒྱ་རེད།

It doesn't matter. | སློན་མེད་པ། || It doesn't matter how long you stay.

ཁྱེད་རང་ཡུན་ཅི་ཅམ་བསྐྱད་ཀྱང་སློན་མེད།

it's | དེ་ནི། དེ་ནི། || It's your turn to do the dishes. (དེ་ནི)སྟེང་མ་འཇུག་རེས་ཁྱེད་ཡིན།

jail | ¹བཅོམ་ཁང། ²བཅོམ་ཁང་དུ་འཇུག་པ། || ¹The mother was sad to hear

Jthat her son was going to jail. བུ་བཅོམ་ཁང་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་སྐོར་བོས་པས་ཨ་མའི་སེམས་ཉ་ཅང་སྟོ། ²The police will jail you if you commit a crime.

གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱིས་ནག་ཉེས་བསགས་ཚེ་ཉེན་རྟོག་ཁང་གིས་ཁྱེད་ལ་བཅོམ་ཁང་ཁྱེད་དེས།

January | སྤྱི་ལོ་དང་པོ། || January is a cold month in this area.

ས་འདི་རུ་སྤྱི་ལོ་དང་པོ་ནི་ལྷན་བཟང་མོ་ཞིག་ཡིན།

Japanese | འཇར་པན་སྐད། || Are you learning how to speak Japanese?

ཁྱེད་ཀྱིས་འཇར་པན་སྐད་སྦྱོང་བཞིན་ཡོད་པམ།

jewel | རིན་པོ་ཆེ། || She kept a precious jewel in a box.

ཁོ་མོས་སྐུམ་རྒྱུད་ཞིག་གི་ནང་ལ་རིན་པོ་ཅི་ཚུ་ཚེན་ཞིག་ཉར།

job | བྲལ། || He hopes to get a good job after school.

ཁོས་སྐོབ་མཐར་ཕྱིན་རྗེས་བྲལ་བ་ལེགས་པོ་ཞིག་རྙེད་པར་རེ་སྐྱུག་བྱེད།

join | ཞུགས་པ། || She will join the army someday.

ཁོ་མོ་ནམ་ཞིག་དམག་ལ་ཞུགས་རྒྱ་རེད།

joint | ¹མཐུད་མཚོམས། ²མཉམ་འབྲེལ་གྱི། || ¹The joint in the water pipe is broken.

རྒྱ་སྐྱུག་གི་མཐུད་མཚོམས་དེ་གསལ་བྱེད། ²Our joint effort resulted in success. ང་ཚོའི་

མཉམ་འབྲེལ་གྱི་རྩྭ་ལ་བ་ལ་རྒྱལ་ལ་ཐོབ།

joke | ¹ཀུ་རེ། ²ཀུ་རེ་རྩེ་བ། || ¹He always likes to tell a good joke. ཁོ་རྒྱུན་བར་ཀུ་རེ་རྩེ་

རྒྱུར་དགའ། ²Please, don't joke with me! ང་ལ་ཀུ་རེ་མ་རྩེ་རོགས།

judge | ¹བརྟག་མཁུན། ཞལ་བྱེ་བ། ²བརྟན་ཤིང་གཞན་དུ། || ¹The teacher is a very good

judge of character. དགོ་རྟོག་དེ་ནི་གཞི་གཉེས་ཀྱི་བརྟག་མཁུན་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན། ²Don't judge

people until you know them well. རྒྱུད་ཀྱིས་མི་གཞན་ལ་ཚུས་བཟང་པོ་མ་ལོན་བར་དུ་

བརྟན་ཤིང་གཞན་དུ།

July | སྤྱི་ཟླ་བདུན་པ། || July is a month during the summer.

སྤྱི་ཟླ་བདུན་པ་ནི་དབྱར་ཁའི་སྤྱི་བ་ཞིག་ཡིན།

jump | མཚོར་བ། || The children like to jump into the river.

བྱིས་པ་རྣམས་རྒྱལ་བའི་མཚོར་རྒྱུར་དགའ།

June | སྤྱི་ཟླ་དྲུག་པ། || June is a lovely month for looking at flowers.

སྤྱི་ཟླ་དྲུག་པ་ནི་མེ་ཏོག་ལ་གཟིགས་པའི་སྤྱི་བ་སྤྱི་དཔོ་ཞིག་རེད།

jungle | བགས་རྫོང་། || There is no jungle in Qinghai. མཚོ་སྔོན་དུ་བགས་རྫོང་མེད།

jury | འདྲི་གཅོད་ལས་རོགས་ཚོགས་པ། || The jury decided that the man was guilty.

འདྲི་གཅོད་ལས་རོགས་ཚོགས་པས་མི་དེར་ཉེས་པ་ཡོད་པར་ཐག་གཅོད་བྱས།

just | ཏག་ཏག། || The bus arrived just in time. སྤྱི་སྡོད་རྒྱུ་ལ་ཁོར་དུས་ཐོག་ཏུ་འབྱོར།

K **keep** | ¹སྡོད་པ། ²ཉར་གསོག་བྱེད་པ། || ¹Keep quiet! Mother is

sleeping. ཁ་རོག་གེར་སྡོད། ཡ་མ་ཉལ་ཡོད། ²How much of the money

do you want to keep for yourself? རྒྱུད་ཀྱིས་ང་ལ་སྐོར་མེ་ཅི་ཙམ་ཉར་

གསོག་བྱེད་འདོད།

keep busy | རྒྱལ་བའི་ངང་སྡོད་པ། || My father always likes to

keep busy. ངའི་ཡ་མ་ནམ་རྒྱུན་རྒྱལ་བའི་ངང་སྡོད་རྒྱུར་དགའ།

keep healthy | ལུས་པོ་བདེ་བར་སྡོད་པ། || You must eat good food if you want to

keep healthy. གཤམ་ཏེ་རྒྱུད་ཀྱིས་ང་ལ་གི་ལུས་པོ་བདེ་བར་སྡོད་བསམ་ཚེ་ཟ་བཟང་པོ་བཟའ་དགོས།

kick | འཕྲ་ཡིས་རྒྱག་པ། རྗོག་རྒྱག་གཞུག་པ། || The horse kicked me in the leg.

རྟ་དེས་ངའི་བསྐྱོན་ཐོག་ལ་འཕྲ་ཡིས་བརྒྱབ།

kidnap | བཅོན་ཁྲིད། བསྐྱོན་ཁྲིད་བྱེད་པ། || It is illegal to kidnap anyone.

མི་བསྐྱོན་ཁྲིད་པ་ནི་ཁྲིམས་འགལ་ཡིན།

kill | གསོད་པ། བཟུང་པ། || They kill chickens and sheep for the market.

ཁོ་ཚོས་བྱ་དང་ལུག་བཟུང་ཏེ་ཚོང་རར་གཏོང་།

kilo (kilogram) | སྤྱི་ཟུ། || I'll buy a kilo of oranges.

ངས་ཚེ་ལུ་མ་སྤྱི་ཟུ་གཅིག་ཉོ་རྒྱུ་ཡིན།

kilometer | སྤྱི་ཡེ། || We walked one kilometer to his home.

ང་ཚོ་ཁོ་ཚང་ལ་སྤྱི་ཡེ་གཅིག་གི་ལམ་ལ་སོང་།

kind | ¹བརྟེ་སེམས་ཅན། ²རིགས། || ¹My teacher is kind. ངའི་དགེ་རྒན་ནི་བརྟེ་སེམས་ཅན་ཞིག་

ཡིན། ²What kind of husband do you want? ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་གང་ཞིག་འདོད།

kinds of crops | འབྲུ་རིགས་སྣ་ཚོ་གས། || I grow all kinds of crops.

ངས་འབྲུ་རིགས་སྣ་ཚོ་གས་འདེབས།

kiss | རོ། || Mother gave me a kiss when I left home. ང་ཁྱིམ་དང་ཁ་བྲལ་སྐབས་

མ་མས་ང་ལ་འོ་ཞིག་བྱས།

kite | འོག་བྲ། || The kite flew into the sky. འོག་བྲ་ནམ་མཁའ་འཕུར་སོང་།

knife | གྲི། || My knife is long. ངའི་གྲི་ནི་རིང་།

know | ཞེས། || I don't know English very well.

ངས་དབྱིན་ཡིག་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་ཞིག་མི་ཞེས།

L **laboratory** | ཚོད་ལྗ་ཁང། || Scientists do their work in a laboratory. ཚོད་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོད་ལྗ་ཁང་དུ་རང་གི་བྱ་བ་སྐྱབ།

labor | ¹ངལ་རྩེ་ལ་བྱེད་པ། ²ངལ་རྩེ་ལ། || ¹I labor every day under harsh working conditions. ཉིན་རེར་ངས་གནས་བབ་སྤྱུག་པོ་ནས་ངལ་རྩེ་ལ་བྱེད་དགོས།

²Building a road requires hard labor. རྒྱ་ལམ་ཞིག་ལས་པར་ངལ་རྩེ་ལ་ཁག་པོ་བྱེད་དགོས།

lack | མི་འདད་པ། || For lack of money she had to wear old shoes.

སློར་མོ་མི་འདད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཁོ་མོས་ལྡམ་རྩིང་བམི་རྒྱུན་ཐབས་མེད་བྱུང་།

ladder | སྐླས། || I will climb a ladder to reach the roof top.

ང་རང་སྐླས་ལ་འཛོགས་ཏེ་ཁང་བའི་ཀླད་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན།

lake | མཚོ། || Qinghai Lake is very large. མཚོ་ཕྱོག་པོ་ཏུ་ཅང་རྒྱ་ཆེ།

lama | སྤྲུལ། || The lama prays in the temple. སྤྲུལ་ལྷ་ཁང་ནང་དུ་གསོལ་བ་འདེབས།

lamb | ལུ་གུ། || The baby lamb was brought into the tent.

ལུ་གུ་དེ་སྤྱི་འོད་དུ་ཁྱེར་ཡོང་།

land | ¹ས་ཞིང། ²འབབ་པ། || ¹How much land does your family have? རྒྱུད་ཚང་ལ་
ས་ཞིང་ཅི་ཙམ་ཡོད། ²Our airplane was forced to land in the ocean. ར་ཚོའི་གནམ་
གྲུ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་འབབ་དགོས་བྱུང།

language | སྐད། སྐད་རིགས། || We are learning to speak the English language
in school. ར་ཚོས་སློབ་གྲུང་དེ་བྱེད་སྐད་བཟང་བཞིན་བཞུགས་པའི་སྐད་ལོད།

large | ཚེན་པོ། བོང་ས་ཚེན་པོ། || She is a large woman. ཁོ་མོ་ནི་བུད་མེད་ལུས་བོང་ས་ཚེན་པོ་ཙན་
ཞིག་རེད།

last | མཇུག། || I'm always last in line. ར་ནམ་ཡང་གྲུལ་མཇུག་ཡིན།

last month | ལྷོ་ཕྱོད་མ། || Last month was my birthday.

ར་འི་སྐྱེས་སྐར་ཉི་ལྷོ་ཕྱོད་མ་འི་ནང་ཡིན།

last time | ཐེངས་ཕྱོད་མ། || The last time I saw you, you were ill.

ར་ས་ཐེངས་ཕྱོད་མར་ཁྱེད་མ་ཐོང་སྐབས་ཁྱེད་ར་ར་ན་བཞིན་ཡོད།

last week | གཟུང་འཁོར་ཕྱོད་མ། || I saw that movie last week.

གཟུང་འཁོར་ཕྱོད་མ་འི་ནང་ར་ས་གྲོག་བརྟན་དེར་བ་ལྟས།

last year | ན་ཞིང། || Last year I studied French.

ན་ཞིང་ར་ས་རྒྱ་ར་ན་སི་འི་ཡི་གེ་སྦྱང་ས་པ་ཡིན།

late | རྗེས་སུ་ལུས་པ། || Don't be late for class! སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་རྗེས་ལ་ལུས་སུ་མ་འཇུག།

later | རྗེས་ནས། བྱི་མ། || I don't want to leave the party now, I want to leave

later. ད་ལྟ་ར་སློབ་ཚོགས་ལས་ཕྱིར་འཇུག་མི་འདོད་པས་ཕྱིར་ཙམ་འགོར་རྗེས་འགོ་རྒྱུ་ཡིན།

later on | རྗེས་སེར། || Later on let's go to your home. རྗེས་སེར་ར་ཚོ་ཁྱེད་ཚང་དུ་འགོ།

laugh | ¹བཞད་གད། ²དགོད་པ། || ¹When I hear his laugh I also laugh. ར་ས་ཁྱེད་ཀྱི་
དགོད་སྒྲ་ཐོས་ཚེ་ང་ཡང་དགོད་འགོ། ²When I laugh I am happy. ར་ར་དགོད་སྐབས་ར་
སེམས་སྦྱིད་པོ་རེད།

laugh at | ཁོར་དགོད་བྱེད་པ། || When you fell we laughed at you.

ཁྱེད་ར་ཐང་ལ་འགྲེལ་པ་ན་ར་ཚོས་ཁྱེད་ལ་ཁོར་དགོད་བྱས་པ་ཡིན།

laugh with | མཉམ་དུ་བགོད་པ། || When you tell a joke, we laugh with you.

ཁྱེད་ཀྱིས་ཀུ་རེ་ཚེ་སྐབས་ར་ཚོ་ཁྱེད་དང་མཉམ་དུ་བགོད་པ་ཡིན།

launch | མཇུག་གཏོར་བྱེད་པ། གཏོར་བ། || When they are finished building the ship

they must launch it. ཁོ་ཚོས་གྲུ་དེ་ལས་ཚར་བ་དང་རྒྱ་ལ་གཏོར་དགོས།

law | ཁྲིམས་ལུགས། || The court system upholds the law.

ཁྲིམས་ཁང་གྲིག་འཇུགས་ཀྱིས་ཁྲིམས་ལུགས་སུ་བརྟེན་བྱེད།

lead | ¹མཇུག་ཁྲིད། ²ཁྲིད་པ། || ¹I will follow your lead. ར་ས་ཁྱེད་ཀྱི་མཇུག་ཁྲིད་ལ་ཉན་རྒྱུ་ཡིན།

²You can lead a horse to water, but you can't make it drink. ཁྱེད་ཀྱིས་རྟ་
ཞིག་རྒྱ་ཁར་ཁྲིད་བྱུང་མོད། འོན་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱིས་རྟ་དེར་བཙོན་གྱིས་རྒྱ་འཇུག་བར་འཇུག་མི་བྱུང།

leak | འཛོག་ཤོར། || The windows in our classroom leak when it rains.

ཚར་བ་འབབ་སྐབས་ང་ཚོའི་སློབ་ཁང་གི་སྒྲིབ་ཁུང་ནས་རྒྱ་འཛོག་ཤོར།

learn | སློབ་པ། || Will you learn Tibetan next year?

ཁྱེད་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་མར་བོད་ཡིག་སློབ་རྒྱུ་ཡིན་ནམ།

learned | 'ཐོས་པ་ཅན། 'བསྐྱབས་པ། || ¹He is a very learned monk. ཁོ་ཞི་གྲུབ་

ཉ་ཅང་ཐོས་རྒྱ་ཅན་ཞིག་རེད། ²He learned almost nothing. ཁོས་ཕན་ཚུན་ཤིས་ཀྱི་
ཅི་ཡང་མ་བསྐྱབས།

learning | སློབ་པ། || He is learning English. ཁོས་དབྱིན་ཡིག་སློབ་ཀྱིན་ཡོད།

leave | བསྐྱུར་བ། འཛོག་པ། || Please leave your coats here.

ཁྱེད་ཀྱི་མོན་པ་འདི་དུ་བསྐྱུར་འགོམ།

left | 'བྲལ་བ། གྲུས་པ། 'གཞུང་། || ¹He left my home an hour ago. ཁོ་རྒྱ་ཚོད་གཅིག་གི་ཕྱིར་

དུ་དའི་ཁྱིམ་དང་བྲལ། ²I write with my left hand. ངས་གཞུང་ལག་གིས་ཡིག་འབྲི།

leg | བརྒ། || My right leg is painful. ངའི་བརྒ་གཡས་པ་ན།

legal | ཁྲིམས་མཐུན། || The lawyer asked the judge a legal question.

ཁྲིམས་ཚུད་པས་ཁྲིམས་དཔོན་ལ་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་དྲི་བ་ཞིག་བཏོན།

lend | བསྐྱུབ། || Can you lend me some money?

ཁྱེད་ཀྱིས་ང་ལ་སྐོར་མོ་འགའ་བསྐྱུབ་ཐུབ་པམ།

less | ཉུང་བ། ཞན་པ། || I have less money than you do.

ངའི་སྐོར་མོ་ཁྱེད་ཀྱི་སྐོར་མོ་ལས་ཉུང།

less than a day | ཉིན་གཅིག་ལས་ཉུང་བ། || He worked less than a day.

ཁོས་བྱ་བ་ལས་ནས་ཉིན་གཅིག་མ་འགོར།

less than a month | ཟླ་གཅིག་མ་འགོར་བར། || In less than a month I will be

thirteen. ཟླ་གཅིག་མི་འགོར་བར་ང་རང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལོན་འགོ།

less than a week | གཟའ་འཁོར་གཅིག་མི་འགོར་བར། || I will leave school in less

than a week. གཟའ་འཁོར་གཅིག་མི་འགོར་བར་ང་རང་སློབ་གྲྭ་དང་འབྲལ་རྒྱུ་ཡིན།

less than a year | ལོ་གཅིག་ཙམ། || I have studied English for less than a

year. ངས་དབྱིན་ཡིག་ལོ་གཅིག་ཙམ་ལ་སླུངས།

lesson | སློབ་ཚན། || What lesson will we learn today?

དེ་རིང་ང་ཚོས་སློབ་ཚན་གང་བསྐྱབ་རྒྱུ་ཡིན།

let | (བྱ་བ་ཞིག་ལས་སྲུ།) འཇུག་པ། གཞན་བ། || I let my students go home early.

ངས་སློབ་མ་རྣམས་སྡེ་མོར་ཡུལ་དུ་འགོ་དུ་འཇུག།

letter | ¹གསལ་བྱེད། ²འཕྲིན་ཡིག། || ¹The English alphabet has twenty-six letters.

དབྱིན་ཡིག་ལ་གསལ་བྱེད་ཉེར་དུ་གཞུང་། ²Please write a letter to your friend. ཁྱེད་ཀྱིས་
གྲོགས་པོར་འཕྲིན་ཡིག་ཅིག་འབྲི།

level | རིམ་པ། ¹ཚུ་ཚོ་དྲ། ²མཉམ་པོ། || ¹What is the writing level in your class?

ཁྱོད་ཚོའི་འཛིན་གྲུབ་རྩོམ་འབྲིའི་ཚུ་ཚོ་དྲ་ཅི་འདྲ་ཡིན་ནམ། ²The topography here is level in some areas and sloping in other areas. འདི་གའི་ས་ཆ་ཁ་ཤས་ནས་ས་རིས་མཉམ་པོ་ ཡིན་ལ་ས་ཆ་གཞན་འགའ་ནས་ས་གཟར་ཆེ།

liberal | ཡངས་མོ། || She had some liberal ideas about education.

སྲོལ་གསལ་འཛིན་པའི་ཁོ་ལ་ལྟ་བུ་ཡངས་པོ་ཡོད།

license | ལག་འཁྲིལ། || My mother has a driver's license.

ངའི་མ་ལ་ལ་ལོ་བའི་ལག་འཁྲིལ་ཞིག་ཡོད།

lie | ¹ཇུ་ན། ²ཇུ་ན་ལབ་བ། || ¹Why did you tell her a lie? ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་འདྲི་བྱེད་ཁོ་རེ་ཇུ་ན

ལབ་པ་ཡིན། ²Don't lie! Tell the truth! ཇུ་ན་མ་ལབ་པར་བདེན་པ་འདྲ།

life | འཚོ་བ། || Most people want to have a good life.

མི་མང་ཤོས་ཀྱིས་འཚོ་བ་བཟང་བོ་རོལ་འདོད།

lift | འདེགས་པ། || Help me lift this box. ང་ལ་སྐྱམ་འདི་འདེགས་རོགས་བྱེས།

light | འོད་ གྲོག། || The light in this room is not good.

ཁང་བ་འདིའི་ནང་གི་གྲོག་མི་བཟང།

lightning | གྲོག་ཞགས། || The lightning pierced the night sky.

གྲོག་ཞགས་ཀྱིས་མཚན་མའི་ནམ་མཁའ་བརྟོལ།

like | ¹འདོད། ²འདྲ་བ། || ¹I like to study English. ངས་དབྱིན་ཡིག་སློབ་འདོད། ²Do you

have any trousers like these? ཁྱོད་ལ་རྩེ་སྐྱམ་འདི་དང་འདྲ་བ་ཡོད་དམ།

limit | ¹ཚད། ²ཚོད་འཛིན་པ། || ¹There is no limit to the number of cups of tea I

can drink. ངས་ཇ་མོར་ཅི་ཙམ་འབྲུང་ཚོགས་པ་ལ་ཚད་མེད། ²Please limit yourself to two bottles of beer. ཁྱོད་ཀྱིས་ལུ་ཆང་དམ་བེ་གཉིས་ཀྱི་ཁ་ལྷག་མི་འབྲུང་བའི་ཚོད་བཟང་ས།

line | ཐིག། || Draw a line on your paper. ཁྱོད་ཀྱི་ཤོག་འཕྲི་སྤོང་ཐིག་ཅིག་ཕྲིས་དང།

link | ¹སྐྱུན་པ། འབྲེལ་གཏུག། ²མཐུད་པ། སྐྱེལ་བ། || ¹He is the link between the two

sides. ཁོ་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་བར་གྱི་སྐྱུན་པ་ཡིན། ²A bridge links the two villages.

ཟམ་པ་དེས་སྤེལ་དེ་གཉིས་སྐྱེལ་ཡོད།

liquid | ག་ཤར་ལུ། || The kettle was overflowing with liquid.

ངའི་མ་ལས་ག་ཤར་ལུ་འཕྲུང་བཞིན་འདུག།

list | ¹ཐོ་འགོད་བྱེད་པ། ²ཐོ། || ¹Please list your expenses for last year. ན་ཞིང་གི་འགྲོ་

གོན་ཐོ་འགོད་བྱེས། ²We should make a list of what to buy from the store. ང་ ཚོས་ཚོང་ཁང་ལས་ཅི་ཞིག་ཉོ་དགོས་པ་ལ་ཐོ་ཞིག་བཞག་དགོས་ལེགས།

listen | ཉན་པ། || Don't listen to what she says. ཁོ་མོས་ཅི་བཤད་པར་མ་ཉན།

listen and repeat | ཉན་ཏེ་བསྐྱར་སྒྲོས་བྱེད་པ། || As I read the new words please

listen and repeat. ངས་ཐ་སྲིད་རྒྱུ་རྒྱུ་འདོན་སྐབས། ཁྱོད་ཚོས་ཉན་ཏེ་བསྐྱར་སྒྲོས་བྱེས་ཤིག།

listen to | ཉན་པ། || Please carefully listen to your teacher.

དགོ་ཚུན་གྱིས་ཅི་གསུངས་ལ་ལེགས་པར་ཉློན།

little | ལྡང་ཚུད། ཉུང་ངུ། || ¹My little brother is now a student. རལི་སྤྱོན་ཚུང་བཞིན་

ལྟ་སློབ་མ་ཞིག་ཡིན། ²I want a little chili in my soup. རལི་ལྟ་བའི་ནང་སི་པུན་ཉུང་ངུ་ཞིག་དགོས།

live | ¹གསོན་ཉམས་ལྡན་པ། ²སྡོད་པ། || ¹They will do a live music performance.

ཁོ་ཚོས་རེ་ལ་དབྱུངས་ཀྱི་འཁབ་སྟོན་གསོན་ཉམས་ལྡན་པ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་རེད། ²Where do you live?
ཁྱེད་རང་གང་དུ་སྡོད།

load | ཁལ། འལ་འགལ་བ། || ¹The yak is carrying a very heavy load. གལ་ལག་

དེས་ཁལ་ཉ་ཅང་ལྷི་མོ་ཞིག་འལ་ཡོད། ²We will load the wood in the back of the truck then leave. ང་ཚོས་སྒྲིལ་འདྲེན་འཁོར་ལོའི་འཁོར་སྐྱམ་ནང་དུ་གིང་ཆ་བརྟུག་རྗེས་འགོ་རྒྱུ་ཡིན།

local | ས་གནས་ཀྱི། ས་དེའི། || Those *thangka* were painted by local artists.

ཐང་ག་དེ་ཚོ་ནི་ས་དེའི་རི་མོ་བས་བྲིས་པ་རེད།

lonely | ཁེར་རྒྱུད། || It was lonely walking on the road at night.

མཚན་མོར་སྲང་ལམ་དུ་འགོ་ན་ཁེར་རྒྱུད་གི་ཚོར་བ་སྐྱེ།

long | རིང་བོ། || He has very long legs. ཁོ་ལ་རྒྱང་བ་རིང་བོ་ཡོད།

look | ལྷི་ཚུལ། ²ལྟ་སྟེ། ལྟ་བ། || ¹This product has a new modern look. རོན་རྒྱས་འདི་ལ་

དེང་རབས་ཀྱི་ལྷི་ཚུལ་གསལ་བ་ལྟ་ན། ²Please look both ways before you cross the street. རྒྱལ་མ་བརྒྱུད་དེ་འགོ་སྐབས་ལམ་གྱི་ལོགས་གཉིས་ཀར་ལྟ་སྟེ་ཞིག།

look after | བདག་སྐྱོང། || When I'm gone, please look after my children.

ང་རང་སོང་ཤུལ་ནས་ངའི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་བདག་སྐྱོང་བྱེད་རོགས།

look around | འཚོལ་བ། || Please look around your bedroom for the book.

ཁྱེད་ཀྱིས་མལ་ཁང་དུ་དབེ་ཆ་དེ་འཚོལ་རོགས།

look at | ལྟ་བ། ལྟོས། || Please look at your book. ཁྱེད་ཀྱིས་དབེ་ཆ་ལ་ལྟོས་དང།

look by | ལས་ལྟ་བ། ལས་ལྟོས། ལོགས་ནས་ལྟ་བའམ་འཚོལ་བ། || Please look by the

window for your missing watch. སྤྲོ་མའི་ལོགས་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་ཐོང་ཟིན་པའི་ཚུ་ཚོང་འཁོར་ལོའི་འཚོལ།

look for | འཚོལ་བ། || Look for the missing bag in the kitchen.

གཡོས་ཁང་དུ་ཐོང་ཟིན་པའི་ཁུག་མ་དེ་འཚོལ་དང།

look like | བཞིན་འདྲ་བ། འདྲ་བ། || You look like your mother.

ཁྱེད་བརྟུས་ཚོང་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་མ་མ་དང་འདྲ།

look over | རགས་ཅོམ་ལྟ་བ། || After you look over my shop's merchandise, I

hope you buy something. ཁྱེད་ཀྱིས་ངའི་ཚོང་ཁང་གི་ཚོང་ཟོང་ལ་རགས་ཅོམ་བརྟུས་རྗེས་དངོས་

པོ་འགའ་ཉོ་བར་ངས་རེ་བ་བྱེད།

look the same | འདྲ་བ། || You look the same as you did ten years ago.

ཁྱོད་རང་ལོ་བཅུ་ལྔ་ལྷན་གྱི་ཁྱོད་དང་འདྲ།

lose | བོར་བ། འོར་བ། || The man thought he would lose the bet.

མི་དེས་མ་གཞིར་ཁོས་རྒྱན་དེ་ལོར་འགྲོ་བར་བསམས།

lot | ¹སྐོར། ²མང་བོ། || ¹This lot of students is the best I've ever taught. ²སྐོར་འདི་ནི་ངས་སློབ་ཁྲིད་བྱས་ཀྱིས་མེད་པའི་སློབ་མའི་གསུ་སྟེ་ཆེས་བཟང་བོ་ཡིན། ²He eats a lot. ཁོས་ཟ་

མ་མང་བོ་ཟ།

lots of | མང་བོ། || There are lots of students in my school.

ང་ཚོའི་སློབ་གྲྲར་སློབ་མ་མང་བོ་ཡོད།

loud | (སྐྱོ་སྐགས།) ཆེན་པོ། || The truck engine makes a loud sound.

འགྲུམ་འགྲིལ་རྒྱུ་རྒྱུ་འཁོར་གྱི་སྐྱུལ་བྱེད་འཕྲུལ་འཁོར་ལས་སྐྱོ་ཆེན་པོ་གྲགས།

love | ¹བརྟེ་སེམས། ²ཞེན། དགའ་བ། || ¹The love I have for my wife is greater than

the love I have for myself. ངས་རང་གི་བྱུ་མ་མོར་བཅངས་པའི་བརྟེ་སེམས་རང་ཉིད་ལ་

བཅངས་པའི་བརྟེ་སེམས་ལས་ཆེ། ²I love my mother very much. ང་རང་གི་ཨ་མར་ཉ་ཅང་དགའ།

low | དམ་འབ། || The car is low on fuel. རྒྱུ་རྒྱུ་འཁོར་རྒྱུ་རྒྱུ་འཁོར་གྱི་འགྲོ་སྒོན་དམ་པ།

loyal | སྲོ་དཀར། || She was a loyal friend. ཁོ་མོ་ནི་སྲོགས་པོ་སྲོ་དཀར་ཞིག་ཡིན།

luck | སྐལ་བ། || We didn't have any luck finding her mother at the

market. ང་ཚོར་ཚོར་རྟེན་ཁོ་མོའི་ཨ་མ་རྙེད་པའི་སྐལ་བ་མ་བྱུང། Good luck to you! ཁྱོད་

ལ་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ལྟ།

lunch | གུང་ཟས། || When did you eat lunch? ཁྱོད་ཀྱིས་གུང་ཟས་ནམ་ཟོས་པ་ཡིན།

M

machine | འཕྲུལ་ཆས། || I've never seen a machine like this before.

ངས་འཕྲུལ་ཆས་འདི་འདྲ་ཞིག་སྤོན་ཆད་གཏན་ནས་མཐོང་མ་ཁྱེད།

mad | ¹སྐྱོས་པ། ²འཚོག་པ་ཟེ་བ། || ¹She's not sane, she's mad. ཁོ་མོ་ལ་དབང་རྩ་ཚང་མེད། ཁོ་

མོ་སྐྱོས་ཡོད། ²I got so mad at him because he insulted me. ཁོས་ང་ལ་དམའ་

འབེབས་བྱས་པས་ང་འཚོག་པ་ཆེན་པོ་ཟོས།

madam | བྱུ་མ་མོ། || Madam Wang just had her eightieth birthday.

ལུ་མེ་མང་གིས་ཁོ་མོ་ལོན་བརྒྱུད་ཅུ་ལོན་པའི་སྐྱེས་སྐར་རོལ་མ་བྲག་རེད།

mail | སྐྱག་ཡིག་རྒྱུད་པ་འཁོར། སྐྱར་བ། || ¹Did you get any letters in the mail today? དེ་རིང་ཁྱོད་ལ་སྐྱག་ཡིག་ཅིག་ཡོད་ཀྱི་ཡོད། ²I will mail your package when I go to the post office tomorrow. སང་ཉིན་སྐྱག་སྲིད་ཁང་དུ་ཕྱིན་ནས་ངས་ཁྱོད་ཀྱི་དོས་པོ་བསྐྱར་རེས།

main | གཙོ་བོ། || She bought some stamps at the main post office.
ཁོ་མོས་སྐྱག་ཁང་གཙོ་བོ་ལས་སྐྱག་རྟགས་འགའ་ཉེས།

major | ¹ཚེད་སྦྱོང་། ²ཚེད་སྦྱོང་བྱེད་པ། || ¹Is English your major area of study?
དབྱིན་ཡིག་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཚེད་སྦྱོང་བསྐབ་བྱ་ཡིན་ནམ། ²I major in Tibetan language and literature. ང་ལོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རྩོམ་རིག་ཚེད་སྦྱོང་བྱེད།

majority | མང་ཤོས། || The majority of students wanted to have a party at the school. སྤོང་མ་མང་ཤོས་ཀྱིས་སྤོང་གྲྲི་ནང་དུ་སྤྱོཚ་གསལ་ཞེག་འཚོག་འདོད།

make | ལས། ལས། བསྐྲོད། || Do you know how to make bread? ཁྱོད་ཀྱིས་གོ་འདོད་ལྟར་ལས་དགོས་པ་ཞེས་སམ། How do you make milk tea? ཁྱོད་ཀྱིས་འོ་ཇ་ཇི་ལྟར་བསྐྲོད་པ་ཡིན་ནམ།

make faces | ཁ་གཉེར་སྒྲ་གཉེར། || Don't make faces at your classmates.
ཁྱོད་ཀྱིས་སྤོང་གྲོགས་ལ་ཁ་གཉེར་སྒྲ་གཉེར་མ་བྱེད།

male | ཤོ། || Men are male. སྐྱེས་པ་ནི་ཤོ་ཡིན།

man | སྐྱེས་པ། || I am a man. ང་ནི་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཡིན།

many | ¹དུ། ²མང་བོ། || ¹How many oranges do you want? ཁྱོད་ལ་ཚོ་ལུ་མ་ཅི་ཙམ་དགོས། ²Many people want to learn English all over the world. འཛེམ་གྲིང་ཡོངས་སུ་མི་མང་བོས་དབྱིན་ཡིག་སྤོང་འདོད།

map | ¹ས་ཁ། ²ས་ཁ་ལ་འགོད་པ། || ¹The map of China looks like a rooster. ཀྲུང་གོའི་ས་ཁ་ནི་བྱ་ཤོ་ཞིག་དང་འདྲ། ²We will map that remote county next year. ང་ཚོས་ཚོང་ཡུལ་འཁོབ་དེ་སང་ལོར་ས་ཁ་ལ་འགོད་རྒྱ་ཡིན།

march | དཔུང་སྦྱོང། དཔུང་སྦྱོང་བྱེད་པ། བཤར་བ། || The soldiers learn how to march in a line. དམག་མི་རྣམས་ཀྱིས་དཔུང་སྦྱོང་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་སྦྱོང།

March | སྤྱི་ལུགས་མ་པ། || March is a windy month.
སྤྱི་ལུགས་མ་པ་ནི་རྒྱུང་ཚེ་བའི་ལྷན་བཞིག་རེད།

mark | ¹རྟགས། ²སྐྱར་གྲངས། ³སྐྱར་མ་རྒྱག་པ། || ¹What is that mark on your arm?
ཁྱོད་ཀྱི་དཔུང་བའི་སྤྱིང་གི་རྟགས་དེ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་ནམ། ²He got a good mark on the test. ཁོས་རྒྱགས་སྐྱར་བཟང་བོ་ཞིག་སྤྲངས། ³The teacher said that she would mark our examinations tomorrow. དགོ་རྟལ་གྱིས་ཁོ་མོས་སང་ཉིན་ང་ཚོའི་རྒྱགས་ལ་སྐྱར་མ་རྒྱག་རྒྱ་ཡིན་ཟེར།

member | རྩེམ་འབྲས་མི། || Are you a member of the basketball team?

ཁྱེད་རང་ལྷན་ཚུན་སློབ་ལ་རུ་ཁག་གི་རྩེམ་ཡིན་ནམ།

memorial | རྗེས་དྲན་རྩྏ་རིང་། || They built a large memorial to remember those who died in the war.

དམག་འཁྲུག་ཁྲོད་གྱི་སློབ་གཤེགས་རྣམས་ལ་རྗེས་དྲན་བྱུང་པའི་ཆེད་དུ་ཁོ་ཚོས་རྗེས་དྲན་གྱི་རྩྏ་རིང་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞེངས།

memory | ཡིད་འཛིན། || That student has such a good memory for numbers.

སློབ་མ་དེར་གྲངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡིད་འཛིན་ཁྱུང་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད།

men | རྗེས་པ་རྣམས། || The men take a bath in this room.

རྗེས་པ་རྣམས་གྱིས་ཁང་བ་འདིའི་ནང་དུ་ལྷུས་བྱེད།

mend | ཚོམ་པ། བཅོམ་པ། || Please mend my socks. ཁྱེད་གྱིས་འདི་འབོབ་བཅོམ་རོགས།

mercenary | དངུལ་ལོར་ཁོ་ན་སེམས་པ། || His motives for working were purely

mercenary. ཁོས་བྱ་བ་ལས་པའི་ཀུན་སྲོད་ནི་དངུལ་ལོར་ཁོ་ན་སེམས་པ་དེ་རེད།

mercy | སྡིང་རྗེ། || The fox had no mercy for the chicken.

ཕ་ཚེས་བྱུང་འཕྲིད་རྗེའི་འཛིན།

message | འཕྲིན། || Did you want to leave a message?

ཁྱེད་གྱིས་འཕྲིན་ཞིག་འཛོག་འདོད་དམ།

metal | ལྷགས། || The bridge is made out of strong metal.

ཟམ་པ་དེ་ནི་ལྷགས་སྲ་མཁེགས་ཅན་གྱིས་ལས་པ་རེད།

method | ཐབས། || What is the best method for teaching English?

དབྱིན་ཡིག་ཁྲིད་པའི་ཐབས་ལེགས་ཤོས་ནི་ཅི་ཞིག་རེད།

meter | སྤྲིས། || I am one and a half meters tall. བའི་གཟུགས་པོའི་རིང་ཚད་

ལ་སྤྲིས་གང་དང་བྱུང་གཡོད།

microscope | བྲམ་ཐོང་མིག་ཤེལ། || A microscope helps the eye see very small

objects like bacteria.

ཕྲ་མ་ཐོང་མིག་ཤེལ་གྱིས་དངོས་གཟུགས་ཉ་ཅང་ཚུང་བ་སྲིན་འབུ་ཕྲ་མོ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཐོང་།

middle | དགྱིལ། || The boy sitting in the middle of the picture is my

brother. འདྲ་པར་གྱི་དགྱིལ་དུ་ཚོགས་ཡོད་པའི་ཞི་ལི་དེ་ནི་བའི་རྒྱ་བོ་ཡིན།

middle school | སློབ་འབྲིང་། || The nearest middle school is in the county

town. ཐག་ཆེས་ཉེ་བའི་སློབ་འབྲིང་ནི་རྫོང་ཐོག་ཏུ་ཡོད།

militant | བཅོན་པོ། འཁྲུག་རྩོད་ལ་ཞེན་པ། || The general's speech was full of

militant ideas. དམག་དོན་གྱི་གསུང་བཤམས་ནང་ནས་འཁྲུག་རྩོད་ལ་ཞེན་པའི་ལྷ་བས་ཁེངས་འདུག

military | དམག་མི། དམག་དཔུང་། དམག་དོན་གྱི། || The military life is full of

hardship. དམག་མིའི་འཚོ་བ་ནི་དཀའ་ཁག་ཆེ།

milk | ¹འཇམ་ ²བཞི་བ། || ¹Yak milk is rich. འབྲིའི་འོ་མ་ནི་སྤུམ་གྱིས་ལྷག་ ²My mother

will milk the yaks then collect dung. དའི་ལ་མས་འབྲི་མོ་བཞོས་རྗེས་སྤྱི་བ་འབྲུ་རྒྱ་རེད།

mind | ¹བསམ་སྒྲོ། ²སེམས་དོགས་བྱེད་པ། || ¹Our teacher has a very open mind. དམཚོ་འི་དགོ་རྒྱུ་བསམ་སྒྲོ་ཡངས། ²Do you mind if I smoke? དས་ཐ་མག་འཐེན་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་དོགས་བྱེད་དམ།

mine | ¹དའི། ²གཏིར་ཁ། ³གཏིར་འདོན་པ། || ¹This book is mine. དཔེ་ཆ་འདི་ནི་དའི་ཡིན། ²There is no gold mine in this country. རྒྱལ་ཁབ་འདི་ན་གསེར་གྱི་གཏིར་ཁ་མེད། ³The plan is to mine copper in those mountains. འཚར་གཞི་ནི་རི་དེ་དག་གི་ཁྲོད་དུ་ཟངས་གཏིར་འདོན་རྒྱུ་ཡིན།

mineral | རྗེས། || There are many types of minerals in Qinghai. མཚོ་སྔོན་དུ་གཏིར་རྗེས་སྤྲོ་ཚོགས་ཡོད།

minister | སྤྱི་དོན། || The Minister of the Education Department is a very busy person. སྤྱི་བ་གསོ་བའུ་ཡི་སུའུ་ཀྱང་ནི་མི་ཉ་ཅང་བྲེལ་བ་ཅན་ཞིག་ཡིན།

minor | ¹ཕྱན་ཚོགས། ²ཅོད་ཅིག་ཅིག་གི་ཚོད། || ¹I'm not concerned with minor problems. དས་གཞན་དོན་ཕྱན་ཚོགས་རྣམས་ལ་སེམས་ཁྲལ་མི་བྱེད། ²Until you are an adult you are a minor. མི་དར་མར་ཉན་རེག་བར་དུ་ཁྱོད་ནི་ཅོད་ཚོད་ཞིག་ཡིན།

minority | གངས་ཉུང་། || Tibetans are one of China's minority populations. བོད་རིགས་ནི་ཀྲུང་གོའི་གངས་ཉུང་མི་རིགས་ནང་གི་གཅིག་ཡིན།

minute | ལྷན་ཆ། || I will come to your room in a minute. ང་རང་ལྷན་ཆ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་ཁྱོད་ཚང་དུ་འོང་ངེས།

miss | ¹དྲན་པ། ²ཐོག་ཏུ་མ་འབེལ་པ། || ¹I'm going to miss school when it is over. སློབ་གྲྭའི་བར་གསེང་ལྷན་པ་སུ་དས་སློབ་གྲྭ་དྲན་རྒྱ་རེད། ²I'm sure I'll miss the target because it is so far away. འབེན་ཐག་རིང་དུ་ཡོད་པས་ང་རང་གིས་འབེན་ལ་ཐོག་མི་ཐུབ་པ་དས་ཐག་ཚོད་ཐུབ།

Miss | ལྷན་མོ། || Miss Li teaches us French. ལྷན་མོ་ལིས་ཀྱིས་ང་ཚོར་རྒྱ་རྒྱུ་མིའི་ཡི་གེ་ཁྲིད་གྱིན་ཡོད།

missile | མི་ལྷགས་འཕུར་མདའ། || They launched a missile that will go to the moon. ཁོ་ཚོས་ལྷ་བའི་སྟེང་འཕུར་བའི་མི་ལྷགས་འཕུར་མདའ་ཞིག་བཏང།

missing | བོར་བ། གར་སོང་མེད་པ། || Her brother was missing from school yesterday. ཁོ་མིའི་བྱོ་བོ་ཁ་སང་སློབ་གྲྭ་ནས་གར་སོང་མེད་པར་གྱུར།

mistake | རྟོར་འཇུག། || I made a mistake. དས་ཞོར་འཇུག་ཞིག་ལས།

mix | བསྐྱེས་པ། || Milk mixed with tea is a common Tibetan drink. ངང་ར་འོ་མ་གཉིས་མཉམ་དུ་བསྐྱེས་པ་ནི་བོད་ཀྱི་རྒྱུན་ཕྲན་གྱི་བཏུང་བྱ་རིགས་ཤིག་ཡིན།

mmm | ཡིན། || Mmm, this tastes good. ཡིན། འདི་ནི་མེ་པོ་རེད།

mob | མི་ཚོགས། || A loud and angry mob of people raided the store.

ཕུར་སྐྱེ་ཆེ་ཞིང་ཁོང་ཁོ་ལངས་པའི་མི་ཚོ་གསུམ་ཤིག་གིས་ཚོང་ཁང་འཕྲོག་བཅོམ་བྱས།
moderate | གཉེན་པོ། གཉེན་པོ། འཇགས་སུ་གཏོང་བ། || ¹This area has a moderate climate during the summer. ས་ཆ་འདིར་དབྱར་ཁར་ནམ་ལྔ་གཉེན་པོ་ཞིག་ཡོད། ²I've been asked to moderate the discussion. ང་ལ་གྲོས་ཁ་དེ་ཞི་འཇགས་སུ་གཏོང་བའི་རེ་བ་བཏོན་བྱུང་།

modern | དེང་རབས། || I like to read books about modern times.
 དེང་རབས་གནས་ཚུལ་ཟད་ཀྱི་དེ་ཞེ་ཆ་རྒྱུ་གསུམ་དག་ལ།

mom (mummy) | ཡ་མ། || My mom worked late last night.
 དའི་ཡ་མས་མདང་དགོང་ལས་ཀ་ཉ་ཅང་འཕྱི་རེ་ག་བར་དུ་ལས།

moment | སྐར་ཆ། ཡུད་ཅོམ། || I'll leave in a moment.
 རང་ཡུད་ཅོམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཁ་འབྲལ་རྒྱུ་ཡིན།

Monday | གཟའ་ལྷག་པ། || I start work on Monday.
 དས་གཟའ་ལྷག་པ་ནས་བཟུང་བྱེད་ལས་འགོ་རྩོམ།

money | སྒོར་མོ། || I don't have much money. ང་ལ་སྒོར་མོ་མང་བོ་མེད།

monk | ལྷ་བ། || There are many monks at that temple.
 དགོན་པ་དེའི་ནང་དུ་ལྷ་བ་མང་བོ་ཡོད།

monkey | སྤྲེལ། || I saw a monkey in the zoo.
 དས་སྤྲེལ་ཆགས་སྤྲིང་ག་ནས་སྤྲེལ་ཞིག་མཐོང་།

month | ལྷག་པ། || Which month do you like best?
 ལྷོད་རང་ཆེས་དག་འཕེལ་བའི་ལྷག་པ་གང་ཡིན།

moon | ལྷག་པ། || The moon is beautiful tonight. དེ་དགོང་གི་ལྷག་པ་ཉ་ཅང་མཛོམས།

more | ལྷག་པ་དེ་ལས་མང་བོ། || I don't need more money.
 ང་ལ་སྒོར་མོ་དེ་ལས་མང་བོ་མི་དགོས།

morning | ལྗོངས། || I do some exercises in the morning.
 ལྗོངས་དས་ལུས་རྩལ་སྦྱོང་བརྟུན་བྱེད།

most | མང་ཤོས། || Most of my classmates are Tibetan.
 དའི་སྤྲོ་བ་གྲོགས་མང་ཤོས་ནི་བོད་རིགས་ཡིན།

mother | ཡ་མ། || My mother died last year. དའི་ཡ་མ་ན་ཞིང་ཆོ་ལས་འདས།

motion | ཉམས་འགྲུང། || She danced with such smooth motions.
 ཁོ་མས་ཉམས་འགྲུང་ཉ་ཅང་དོད་པོའི་རང་ཞབས་བྲོ་འཁལ།

mountain | རི་བོ། || We didn't have time to climb to the top of the mountain. ང་ཚོ་རི་བོ་དེའི་རྩེར་འཇོགས་པའི་དུས་ཚོད་མ་བྱུང་།

mourn | འཇུག་བྱེད་པ། འཇུག་བྱ། || ¹We all mourned the passing of our grandmother. ང་ཚོ་ཆོང་མས་ང་ཚོའི་སྤྲོ་བ་འདས་པར་འཇུག་བྱས། ²Now that the period of mourning has passed for our deceased father, we can attend

parties. ད་ལྟར་ཚོའི་ཡ་དམ་པའི་སྐྱེ་བའི་གྲུ་ལ་འདས་པས། ར་ཚོ་སྤྱོད་ཚོགས་ལ་ཞུགས་ཚོགས།
move | སྤྱོད་བཞག་འགྲུལ་བཞག་ལྟར་བཞག། ¹The move to my new apartment required
one week. ར་འི་ཤག་ཚང་གསར་བའི་ནང་དུ་སྤྱོད་བཞག་ལ་བདུན་གཅིག་འགོངས། ²Please move
over so I can sit down. མར་རྒྱར་དང་ར་རང་སྤོང་དུ་ཚུགས།

movie | སྤྱོད་བརྟན། ཞེ། I didn't like the movie. ར་སྤྱོད་བརྟན་དེ་ལ་མ་དགའ།

Mr. (Mister) | སྤྱོད་ཞབས། ཞེ། Mr. Jones came to your classroom yesterday.

སྤྱོད་ཞབས་ཇོན་མི་ལགས་ཁ་སང་ཁྱོད་ཚོའི་སྤྱོད་ཁང་དུ་ཡེབས་བྱུང།

Mrs. | ལུ་མ་མོ། ཞེ། Mrs. Sgrol ma teaches us Tibetan.

ལུ་མ་མོ་སྤྱོད་ལ་མས་ར་ཚོར་བོད་ཡིག་ཁྲིད།

Ms. | སྤྱ་མོ། ཞེ། Ms. Smith is our English teacher.

སྤྱ་མོ་མི་མེ་མི་ལགས་ནི་ར་ཚོའི་དབྱིན་ཡིག་གི་དགེ་རྒན་ཡིན།

much | ¹མང་བོ། ཅི་འདྲ། ²དུ། ¹I don't have much knowledge of the history of
Portugal. ལུ་འུ་མེད་ཡའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་ར་ལ་ཤེས་བྱ་མང་བོ་མེད། ²How much does this
cost? འདིའི་རིན་གོང་ཅི་ཙམ་ཡིན།

mum | ཡ་མ། ཞེ། My mum is a bus driver.

ར་འི་ཡ་མ་ནི་སྤྱོད་རྒྱུད་རྒྱུ་འཁོར་གྱི་ཁ་ལོ་བ་ཞིག་ཡིན།

mummy (mommy, mom, mum, mother) | ཡ་མ། ཞེ། My mummy is a

doctor. ར་འི་ཡ་མ་ནི་སྤྱོད་བཞག་ཞིག་ཡིན།

murder | ¹མི་གསོད་དོན་རྐྱེན། ²བཤེད་སའ་བཞག། ¹There has never been a murder in

this town. ཁྱོད་བཤེད་འདིའི་ནང་མི་གསོད་ཀྱི་དོན་རྐྱེན་ཞིག་གཏན་ནས་བྱུང་མ་ཚུངས། ²He made

me so angry that I wanted to murder him. ཁོས་ར་ཁོང་ཁྱོད་འདྲ་ལངས་སུ་བཅུག་ནས་
རས་ཁོ་བཤེད་སའ་འདོད།

music | རོ་ལ་དབྱུངས། ཞེ། I love to listen to music on the radio.

ར་རང་སྤྱོད་ལྟུང་འཁོར་ནས་རོ་ལ་དབྱུངས་ལ་ཉན་པར་དགའ།

must | རེས་པར་དུ། ཞེ། I must see you this evening.

དོ་རྒྱུ་བར་ཁྱོད་དང་རེས་པར་དུ་འཕྲད་དགོས།

mustn't | མི་ཚོགས་ཀྱི་གཏན་ནས་བྱེད་མི་རུང་བ། ཞེ། You mustn't leave your home

alone. ཁྱོད་རང་གཅིག་ལུ་ཡུལ་དང་འབྲལ་མི་ཚོགས། You mustn't tell him about the

problem at school. ཁྱོད་ཀྱིས་སྤོབ་གྲུའི་ནང་གི་གཏན་དོན་དེའི་སྤོར་ཁོ་ལ་གཏན་ནས་བཤད་མི་རུང།

mutton | ལུག་ཤ། ཞེ། Mutton is now very cheap. ད་ལྟ་ལུག་ཤ་འདི་རིན་གོང་ཉུང་སྤྱོད།

my | ར་འི། ཞེ། This is my book. འདི་ནི་ར་འི་དཔེ་ཆ་ཡིན།

myself | ར་ར་ཉིད། ཞེ། I hurt myself with the knife. རས་གྲིས་ར་ར་ཉིད་རྐྱས།

mystery | དཔོན་པག་འཕེལ། ཞེ། It is a mystery how the books were stolen.

དཔེ་ཆ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བརྒྱུས་པ་ནི་དཔོན་པག་འཕེལ་ཞིག་རེད།

Naked | གཅེར་བུར། || The baby slept naked in his mother's arms. བྱིས་པ་དེ་ཁོའི་ཨ་མའི་པང་དུ་གཅེར་བུར་ཉལ།

name | མིང། ²མིང་བརྟུན། || ¹What is your name?
 ལྷོད་ཀྱི་མིང་ལ་ཅི་ཞིག་ཟེར། ²Can you name all of China's provinces, autonomous regions, and special economic zones? ལྷོད་ཀྱིས་ ལྷོད་གོའི་ཞིང་ཆེན་དང་རང་སྐྱོང་ལྗོངས། དཔལ་འབྱོར་དམིགས་བསལ་ས་ཁུལ་གྱི་མིང་བརྟུན་བྱེད་བཅུ།

nation | རྒྱལ་ཁབ། || China is a very large nation. ལྷོད་གོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།

nature | ¹རང་བཞིན། ²རང་བྱུང་ཁམས། || ¹She has a kind nature. ཁོ་མོར་རང་བཞིན་འཇམ་པོ་ ཞིག་ཡོད། ²Trees are a beautiful part of nature. རྫོང་པོ་ནི་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ གྱི་གྲུབ་ཆ་ཞིག་ཡིན།

navy | མཚོ་དམག། || The British used to have the largest navy in the world. དབྱིན་ཇི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཕྱི་ཆད་འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཆེས་སློབ་སྟོན་གྱི་མཚོ་དམག་ཡོད།

near | ཉེ་བ། དམིས་སུ། འོག་སུ། || Please sit near the fire. མའི་འོག་སུ་སྤྱོད་དང།

nearly | མལ་ཆེར། || I learned nearly all the new words. དས་མལ་ཆེར་བ་སྐད་གསར་བ་ཡོད་ཚད་སྤྱད།

necessary | དགོས་པ། དགོས་ངེས། || Do you feel it is necessary to talk like that? ལྷོད་ཀྱིས་སྐད་ཆ་དེ་ལྟར་བཟོད་དགོས་འདོད་དམ།

need | དགོས་པ། || I don't need any help. ད་ལ་རོགས་རམ་ཅི་ཡང་བྱེད་མི་དགོས།

need never | གཏན་ནས་མི་དགོས། || You need never say that again. ལྷོད་ཀྱིས་དེ་ཡང་བསྐྱུར་གཏན་ནས་བཤད་མི་དགོས།

negotiate | གྲོས་མོལ། || The businessmen negotiated a good price for the land. ཚོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ས་གཞི་དེ་རིན་གོང་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་གྲོས་མོལ་བྱས།

neither | ཡང་མེད་པ། || She has neither money nor food. ཁོ་མོར་སློང་མེ་མེད་ལ་ཟ་མ་ཡང་མེད།

nerve | དབང་ཆུ། ²སློབས་པ། || ¹When he cut his foot he injured a nerve. ཁོས་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་བཟོད་པའི་ལུ་སྤྱོད་སྐབས་དབང་ཆུ་ཞིག་ཆས། ²It took a lot of nerve for him to question the leader's motives at the public meeting. རྒྱུ་བསྐྱེད་ཚོགས་འདུའི་སྤྱོད་ཁོས་འགོ་ བློན་གྱི་ཀུན་སློང་ལ་དོགས་སློང་བྱེད་པར་སློབས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དགོས་བྱུང།

neutral | བར་གནས། བར་སློབས། || He said he felt neutral about the situation. ཁོས་གནས་ཚུལ་དེར་ལྷ་བཟང་སློབས་བཟུང་ཡོད་ཟེར།

never | གཏན་ནས་མ་(དགག་སྐྱེ།)། || I never saw that movie. དས་གྲོག་བརྟན་དེར་གཏན་ནས་བརྟན་མ་ལྟོད།

new | གསར་བ། || My coat is new. དའི་སློད་གོས་ནི་གསར་བ་ཡིན།

New Year | ལོ་གསར། || What will you do during the New Year holiday?

ལོ་གསར་གྱི་གནང་བའི་སྐབས་སུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་ལས་རྒྱུ་ཡིན།

news | གསར་འགྲུར། || Did you hear the news about China today?

ཁྱོད་ཀྱིས་ད་སྐབས་ཀྱང་གོ་བོ་རྒྱུ་གྱི་གསར་འགྲུར་གསལ་མཁེ།

next | དེ་ནས། དེ་འི་རྗེས། || What will we do next? དེ་འི་རྗེས་ང་ཚོས་ཅི་ཞིག་བྱེད་དགོས།

next day | ལྗོན་ཉིན། || The next day he again did not go to school.

ལྗོན་ཉིན་ཡང་ཁོ་སློབ་གྲྲར་མ་མོང།

next time | ཐེངས་རྗེས་མ། || Next time we have lunch together I'll pay.

ཐེངས་རྗེས་མར་ང་ཚོས་མཉམ་དུ་ཟ་མ་ཟ། ཟས་རིན་ངས་སློང་རྒྱུ་ཡིན།

next to | ལོ་གསལ་སྐྱུ། དམིས་སྐྱུ། || Who sits next to you? ཁྱོད་ཀྱི་ལོ་གསལ་སྐྱུ་སུ་བསྟན་ཡོད།

next year | ལོ་རྗེས་མ། || Next year I will be fourteen.

ལོ་རྗེས་མར་ང་རང་ལོ་བཅུ་བཞི་ལོ་སོན་རྒྱུ་རེད།

nice | ཡག་པོ། ¹དག་པོ། ²ཞིམ་པོ། || ¹Nice to meet you. ཁྱོད་དང་འཕད་ནས་དག་པོ་བྱུང།

²This mutton soup is nice. ལུག་ཤའི་ཁུ་བ་འདི་ཞིམ་པོ་འདུག།

night | མཚན་མོ། || When night came his tooth was more painful.

མཚན་མོ་སློབས་དུས་ཁོའི་སོ་ལྷག་དུ་ན།

night-time | མཚན་དུས། || I sleep during the night-time. མཚན་དུས་རང་རུ་ཉལ།

nine | དགུ། || My sister is nine. ངའི་སྲིང་མོ་ལོ་དགུ་ཡིན།

ninth | དགུ་བ། || Her ninth birthday was last week.

ཁོ་མོའི་སློབ་སྐྱར་ཐེངས་དགུ་བ་ནི་གཟའ་འཁོར་སྡོན་མའི་ནང་ཡིན།

no | (དགག་སྐྱུ།) མིན། མི། || No, I don't want to go to the store. མིན། ང་རང་ཚོར་ཁང་དུ་

འགྲོ་མི་འདོད། No, I don't want any. མིན། ང་ལ་ཅི་ཡང་མི་དགོས།

No. (number) | ཡང་གྲངས། || I'll buy No. Seven. ངས་ཡང་བདུན་པ་ཉོ་རྒྱུ་ཡིན།

no longer | རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱི་དུས། རིང་དུ་མི་བྱེད་པ། || I no longer study English.

ངས་དབྱིན་ཡིག་སློབ་མཚམས་བཞག།

no problem | སློན་མེད་པ། གནད་དོན་མེད་པ། དཀའ་ལས་མིན་པ། || It's no problem for me

to help you study. ཁྱོད་ཀྱི་སློབ་སློང་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་རྒྱ་ཉི་དཀའ་ལས་ཤིག་མིན།

nobody | མི་མེད་པ། || Nobody came to see me last night.

མང་དགོང་ང་ལ་ལྟ་བར་ཡོང་བའི་མི་མེད།

noise | ལུར་སྐྱུ། || There was so much noise from the thunder last night.

མང་དགོང་འབྲུག་སྐྱུ་ཚེན་པོ་གྲགས།

nominate | གཏན་འཁེལ་བྱེད་པ། བསྐོ་བཞག་བྱེད་པ། || I'm going to nominate her for

class monitor. ངས་ཁོ་མོ་འཛིན་གྲུའི་འགོ་གཙོ་རུ་བསྐོ་བཞག་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད།

noodles | ལུག་པ། || I want noodles for lunch. ངས་སྤྱང་ཟས་ལ་ལུག་པ་འབྲུང་རྒྱུ་ཡིན།

noon | ཉིན་གུང། || We usually eat lunch at noon. ང་ཚོས་དུས་རྒྱུན་ཉིན་གུང་སྐབས་ལ་
གུང་ཟས་ཟ་བཞིན་ཡོད།

normal | ལྡན་ལྡན། || It is normal to want to eat food every day.
ཉིན་རེར་ཟས་ཟ་འདོད་པ་ནི་ལྡན་ལྡན་ཡིན།

north | བྱང་ཕྱོགས། || Grassland is in the north of the valley.
རྩ་བའང་ནི་ལུང་བའི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཡོད།

Northeast | བྱང་ཤར། || Liaoning is in Northeast China.
ལའོ་ཉིན་ནི་ཀྲང་པོའི་བྱང་ཤར་དུ་ཡོད།

northerly | བྱང་དུ་གཏང་པ། || We walked in a northerly direction. ང་ཚོ་
བྱང་དུ་གཏང་ཏེ་སོང།

Northwest | ལྷོ་བྱང། || Gansu is in Northwest China.
ཀན་སུ་ལུ་ནི་ཀྲང་པོའི་ལྷོ་བྱང་དུ་ཡོད།

nose | སྤྲ། || My nose is cold. ངའི་སྤྲ་འཁྲུགས་པོ་རེད།

not | (དགས་སྒྲུ།) མི། མེད། མིན། || Not everyone wanted to do it.
མི་ཚང་མས་བྱ་བ་དེ་ལས་མ་འདོད།

not at all | གཏན་ནས་མེད་དང་མིན་པ། || When she said, “Thank you,” I said,
“Not at all.”

ཁོ་ཚོས་“བཀའ་དྲིན་ཆེ།”ཞེས་བཤད་པ་ན། ངས་“བཀའ་དྲིན་གཏན་ནས་ལུ་མི་དགོས།”ཞེས་བཤད།

note | ¹བརྗེ་ཡིག་²སྒྲ་རྟགས། || ¹Please take a note to my friend. ངའི་གྲོགས་པོར་བརྗེ་ཡིག་
ཅིག་འཁྲུར་རོགས། ²I couldn't read the notes on the sheet music. ངས་སྒྲ་དབྱེད་ས་
ཤོག་ལྗང་འདིའི་སྟེང་གི་སྒྲ་རྟགས་རྒྱུ་མས་འདོན་མི་ཤེས།

nothing | ཅི་ཡང་། || I understood nothing he said. ངས་ཁོས་བཤད་པ་ཅི་ཡང་ཉེ་གོ་མ་སོང།

November | སྤྱི་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ། || It begins to get much colder in November.
སྤྱི་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ་ནས་བཟུང་ནམ་རྒྱ་ཇི་གྲང་དུ་ཆེས་ཆེར་འགྲོ།

now | ད་ལྟ། || Now I am learning how to write Tibetan.
ད་ལྟ་ངས་བོད་ཡིག་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུ་ལ་སྦྱོང་གིན་ཡོད།

nowhere | གནས་མེད་པ། གང་ལ་པར། || The poor man had nowhere to sleep that
night. དགོང་མོ་དེར་སྤྱང་བོད་ལ་ཉལ་སའི་གནས་མེད།

nuclear | ཉིང་རྩལ། || Nuclear weapons are extremely dangerous.
ཉིང་རྩལ་མཚོན་ཆ་ནི་ཉ་ཅང་ཉེན་ཁ་ཆེ།

number | ཡང་གྲངས། || Three is a special number.
གསུམ་ནི་ཡང་གྲངས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན།

nurse | རྒྱ་གཡོག། || I want to become a nurse when I grow up.
ང་རང་ནང་སོན་ཆེ་ནང་གཡོག་ཅིག་བྱེད་འདོད།

བའི་ཨ་ཕ་མ་དང་དགོང་སྐྱོད་ཁང་གི་ལམ་རེས་ཡིན།

on foot | ཀྱང་བཟང། || I went on foot to the shop. ར་ཚོ་ཚོང་ཁང་དེར་ཀྱང་བཟང་དྲོས་དང་བའི་ན།

on the way home | ཡུལ་དུ་ལོག་པའི་ལམ་དུ། || On the way home I fell and hurt my wrist. ཡུལ་དུ་ལོག་པའི་ལམ་དུ་རང་རང་ཐང་ལ་འགྲུལ་ནས་ལག་པའི་མཁྲིག་མ་རྒྱས།

once | ཐེངས་ཤིག། || I once was very sick. ཐེངས་ཤིག་ལ་རང་ཉ་ཅང་ན་བྱུང།

one | གཅིག། || One day later he was well again.

ཉིན་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་ཁོའི་ནད་ཡང་བསྐྱར་སོས་དྲག་ཏུ་གྱུར།

only | ཁོ་ན། མ་གཏོགས། || I only want this book. ར་ལ་དཔེ་ཆ་འདི་ཁོ་ན་དགོས།

open | ¹ཡངས་པ། ²འབྲེད་པ། || ¹After a policy of economic reforms was implemented the country became more open. དཔལ་འབྱོར་བཅོས་སྦྱར་གྱི་སྲིད་ཇུས་ལག་བསྟར་གྲུས་རྗེས། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐོང་ཡངས་སུ་སོང། ²Please open the window. དྲམ་ཕྱེ་དག།

operation | ¹ག་ཤུགས་བཅོས། ²བདག་གཉེར། || ¹I must have an operation next week. ག་ཟམ་འཁོར་རྗེས་མར་ར་ལ་དེས་པར་དུ་ག་ཤུགས་བཅོས་བྱེད་དགོས། ²Our financial operations require several accountants. ར་ཚོའི་དཔལ་འབྱོར་བདག་གཉེར་ལ་རྩིས་གཉེར་བ་འགའ་དགོས།

opinion | ལྟ་བ། || In his opinion everyone should get a good education. ཁོའི་ལྟ་བར་མི་རེ་རེ་སྤོང་གསོ་བཟང་བོ་ཞིག་འཕྲོག་དགོས། I have a good opinion of you. རྒྱུང་ཐང་ནས་ར་ལ་ལྟ་རྒྱུལ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད།

oppose | རོ་རྒོལ། || I don't mean to oppose you but I really don't agree. རས་རྒྱུད་ལ་རོ་རྒོལ་བྱེད་པ་མིན་མོད། འོན་ཀྱང་རང་གཏམ་ནས་མི་བཟད།

opposite | ལྗོན་ལྗོན། || The opposite of 'black' is 'white.' 'ནག་པོའི' ལྗོན་ལྗོན་ནི་ 'དཀར་པོ' ཡིན།

oppress | བཅོན་ཚོལ། || Sometimes stronger animals like to oppress weaker ones. རྐབས་འགར་རི་དུགས་བཅོན་པོས་རི་དུགས་སུ་ནོམ་ལ་བཅོན་ཚོལ་བྱེད།

or | ཡང་ན། || Do you want coffee or tea? རྒྱུད་ལ་ལྟ་རྒྱེ་དགོས་སམ་ཡང་ན་ཇ་དགོས།

orange | ¹ཚོལ་མ། ²ལི་དམར། || ¹The orange was spoiled. ཚོལ་མ་དེ་རུལ་ཟེག། ²Her orange jacket was easy to see from far away. ཁོ་མོའི་ལི་དམར་གྱི་སྒྲོད་ལུ་དེ་རྒྱུང་རིང་ནས་མ་ཐོང་སྤྲ།

orbit | ¹འཁོར་ལམ། ²སྐོར་བ། འཁོར་བ། || ¹The earth's orbit around the sun has been carefully studied. ཉི་མར་བསྐོར་བའི་སའི་གོ་ལའི་འཁོར་ལམ་ལ་ཞིབ་འཇུག་ཞིབ་མོ་བྱས་ཡོད། ²The planets orbit the sun. རྒྱ་སྐར་རྩ་མས་ཉི་མར་བསྐོར་ནས་འཁོར།

orchestra | འབྲད་དགོལ་རོལ་ཆས་རུ་ཁག། || Ten musicians were in the orchestra. འབྲད་དགོལ་རོལ་ཆས་རུ་ཁག་དེར་རོལ་མོ་བ་བཅུ་ཡོད།

order | ¹གོ་རིམ། ²གྲུབ་དག་པོར་འཛོགས་པ། ³བཀའ། ⁴བཀའ་གནང་བ། || ¹Put your things in order. ཁྱོད་གྱི་དངོས་པོ་རྒྱམས་གོ་རིམ་ལྟར་ཞོག། ²Please order your books and other belongings so that your room looks neat. ཁྱོད་གྱི་དཔེ་ཆ་དང་དངོས་པོ་གཞན་པ་དག་གྲུབ་དག་པོར་བཞག་ནས་ཁྱོད་གྱི་ཁང་བ་བཅའ་དག་ཏུ་བོངས། ³I must obey my leader's order. དས་ངའི་འགོ་ཁྲིད་གྱི་བཀའ་ངེས་པར་དུ་སྤྱི་བར་ལེན་དགོས། ⁴“I order you to come to class on time,” the teacher told the tardy student. དགོ་ཚུན་གྱིས་སྤོང་མ་སྦྱིད་ལུག་དེ་ལ་ “ངས་ཁྱོད་ལ་སྤོང་མ་ཁྲིད་ལ་དུས་བོག་ཏུ་ཡོང་རྒྱུ་ལི་བཀའ་གནང་བ་ཡིན།” ཞེས་གསུངས།

organize | གུང་སྒྲིག་པ། ཟུ་འཇུགས་བྱེད་པ། || I can't organize my thoughts. ངས་ངང་གི་དྲན་ཚུལ་རྒྱམས་གྲུང་སྒྲིག་མི་བྱེད།

other | གཞན། || Do you want the other one? ཁྱོད་ལ་གཞན་པ་དེ་དགོས་མས།

our | ངའི་ཡོ། || This is our home. འདི་ནི་ངའི་ཁྱིམ་ཡིན།

ours | ངའི་ཡོ། || This basketball is ours. ལྷང་ཚུང་སྤོལ་འདི་ངའི་ཡིན།

ourselves | ངའོ་རང་ཉིད། || We cleaned the room by ourselves. ཁང་བ་དེ་ངའོ་རང་ཉིད་གྱིས་གད་བདར་བྱས་པ་ཡིན།

out | ཕྱི། || He threw the paper out the window. ཁོས་ཤོག་འབྲུད་མའི་ཕྱི་རུ་འཕམས།

out of | ཕྱི། || I walked out of the classroom. ང་རང་སློབ་ཁང་གི་ཕྱི་རུ་ཕྱིན།

outside | ཕྱི། || Outside it was colder than inside. ཕྱི་ཡི་ནམ་ཟུང་ནང་ལས་འཇུགས།

over | ¹གྲོལ་བ། མཇུག་ཇོགས་པ། ²སྟང་ནས། ³མ་རོལ་དུ། || ¹Class is not over yet. སློབ་ཁྲིད་དུ་རྒྱུ་མ་གྲོལ། ²I don't think I can jump over this river. ངས་ངང་ཉིད་ཚུ་བོ་འདི་ལི་ཕར་ཕྱོགས་སུ་མཚོངས་བྱེད་པར་མི་འདོད། ³I live just over that mountain. ང་ནི་རི་དེའི་པ་རོལ་དུ་གནས་ཡོད།

over there | མ་གི་ར། || I live over there. ང་རང་མ་གི་ར་བསྐྱེད་ཡོད།

owe | ཚད་པ། || How much money does he owe you for those potatoes? ཁོས་ཁྱོད་ལ་ཞོག་ཞོག་གི་རིན་དུ་སྒོར་ག་ཚོད་ཚད་ཡོད།

own | ¹རང་གི། མི་རང་ཉིད་ཀྱི། ²དབང་བ། || ¹This is my own home that my father left me when he died. འདི་ནི་ང་རང་གི་ཁང་བ་སྤེ། ཏམ་མེ་ལས་འདས་སྐབས་ང་ལ་བཞག་པ་ཡིན། ²That family doesn't own their house. ཁྱིམ་ཚང་དེའི་ཁང་བ་ཁོ་ཚང་ལ་མི་དབང་།

P **page** | ¹ཤོག་གྲངས། ²ཇོགས་པ། || ¹Turn to page ten. ཤོག་གྲངས་བཅུ་བ་ལ་ཇོགས། ²If you page through the book, you will see that it contains a number of spelling mistakes. ཁྱོད་གྱིས་དཔེ་ཆ་ཡོངས་སུ་གྲོག་ཚོ་དེའི་ནང་དུ་ཡིག་ཚོར་མང་བོ་ཡོད་པ་རྙེད་བྱེད།

pain | བ་ལུག། || The doctor tried to stop the pain.

སྐྱབས་བཅོམ་ལུག་འཛོམས་ཐབས་བྱས།

paint | ཕྱི་བསྐྱབ་²ཕྱི། | ¹Every year we paint the outside of our house. ལེ་རེ་
ང་ཚོས་ཁང་བའི་ཕྱི་ངོས་སུ་ཕྱི་བསྐྱབ། ²The red paint was cheaper than the blue
paint. ཕྱི་དམར་བོ་དེ་ཕྱི་ཕྱོག་པོ་དེ་ལས་གོང་སྒྲ།

pair | མ། || I bought this pair of shoes last month.
ངས་ལྷམ་ཆ་འདི་ལྷན་སྒྲིག་མར་ཉེས་པ་ཡིན།

palace | སྐབས། || The king and queen lived in a beautiful palace.
རྒྱལ་བོ་དང་བཅུ་མོ་གཉིས་པོ་བཟང་ལྡན་སྐབས་པ་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་ཡོད།

pamphlet | དེབ་རྒྱུ་དུ། || Have you seen a pamphlet describing the new
school? རྒྱུ་དུ་གིས་སློབ་གྲྲུ་འི་གནས་ཚུལ་འཁོད་པ་འི་དེབ་རྒྱུ་ཞིག་མཐོང་ངམ།

pan | རྩོད་ཟངས། || We need a big pan to cook all the meat.
འ་འདི་གམས་ཅད་གཡོས་སྦྱར་བྱེད་པར་ང་ཚོར་རྩོད་ཟངས་ཆེན་པོ་ཞིག་དགོས།

panda | དོམ། || That panda is black and white. དོམ་དེ་ནི་དཀར་ནག་ཁྲ་ཡིན།

paper | འོག་ལྗང། || I don't have any paper. ང་ལ་འོག་ལྗང་མེད།

parade | ཁོ་མོ་སྐོར། | ཁོ་མོ་སྐོར་བྱེད་པ། || ¹On May first we always have a parade.
ལྷོ་ལྷོ་ལཱ་བའི་ཚེས་གཅིག་ལ་ང་ཚོས་རྒྱུན་པར་ཁོ་མོ་སྐོར་ཞིག་བྱེད། ²We will parade down main
street and then return to our school. ང་ཚོས་གཞུང་ལམ་བརྒྱུད་ནས་ཁོ་མོ་སྐོར་བྱས་རྗེས་
ཕྱིར་ང་ཚོའི་སློབ་གྲྲུར་ལོག་རྒྱུ་ཡིན།

pardon | ¹དགོངས་དག། ²དགོངས་དག་ཞུ་བ། || ¹I beg your pardon, I didn't hear what
you said. དགོངས་དག་ཞུ་རོགས། ངས་རྒྱུ་དུ་གིས་ཅི་ཞིག་བཤད་པ་གོ་མ་མོང། ²The governor
refused to pardon his crimes so he was executed. སྲིད་འཛིན་པ་དེས་རང་གི་ཉེས་པ་
ལ་དགོངས་དག་མ་ཞུས་པས་མཐར་ཐོག་ཁྲིམས་ལ་སྦྱར།

parent | ཕམ་མ། || After my father died I only had one parent.
ངའི་ཕ་ཚོའི་ལས་འདས་རྗེས་ང་ལ་ཕ་གཅིག་ལཱ་ལས་མེད།

parents | ཕམ་མ། || My parents are both teachers. ངའི་ཕ་མ་གཉིས་ཀ་དགོན་ཆུན་ཡིན།

parents-in-law | གྲེས་པོ་དང་གྲེས་མོ། || My parents-in-law live in Rebgong.
ངའི་གྲེས་པོ་དང་གྲེས་མོ་གཉིས་ཀ་རེབ་གོང་དུ་བསྐྱེད་ཡོད།

park | ¹སྤྱི་གྲིང། ²སྤོང་པ། (རྒྱུངས་འཁོར་སོགས།) || ¹I went to People's Park last
Sunday. ཐེངས་སྤོང་མའི་གཟུགས་ཉེ་མ་ཉེ་ནང་རང་མི་དམངས་སྤྱི་གྲིང་དུ་སོང། ²Please park your
car here. རྒྱུ་དུ་གྱི་རྒྱུངས་འཁོར་འདི་རུ་སྤོང།

parliament | རྒྱལ་ཚོགས། || Britain uses a parliamentary system of
government. དབྱིན་ཇི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་རྒྱལ་ཚོགས་ཟེར་བའི་སྲིད་སྐྱོང་མ་ལུགས་ཞིག་ལག་བསྟར་བྱེད།

part | ཆ་ཤས། || Which part of this bread do you want?
རྒྱུ་དལ་གོ་རེ་འདི་དེ་ཆ་ཤས་གང་དགོས་སམ།

partly | བྱེད་ཅོམ། || She recognized that the accident was partly her fault.

ཁོ་མོས་དོན་རྒྱུན་དེའི་ཕྱིད་ཅམ་རང་གི་སྐྱོན་ཡིན་པར་ངོས་ཟིན་བྱས།

party | སྤྱི་ཚོགས། ཉང་ཁག། ¹We will have a party in our classroom this afternoon. དེ་རིང་ཕྱི་དྲོད་དེ་ཚོས་རང་རེའི་སྤྱི་བཀའ་ནང་དུ་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་འཚོགས་རྒྱུ་ཡིན། ²I don't know very much about America's political parties. ཨ་མེ་རི་ཁའི་ཚབ་སྲིད་ཉང་ཁག་གི་སྐོར་ནས་དམ་མང་བོ་མི་ཤིས།

pass | ཉལ་གཤམ་རྒྱུད་པ། སྐྱོད་པ། ¹That mountain pass was an important military location many years ago. ལོ་མང་བོའི་སྐྱོན་ལ་རི་བོའི་ཉལ་གཤམ་དེ་ནི་དམག་དཔུང་གི་གནས་གཞི་གཤམ་ཆེན་ཞིག་ཡིན། ²Please pass the salt. ཚུད་སྐྱོར་རོགས།

passage | འགྲུལ་བཞུད། ¹It was a long passage by ship to America from England. དབྱིན་ཇི་ནས་ཨ་རིའི་བར་གྱི་མཚོ་འགྲུལ་ལམ་ཐག་རིང་།

passenger | ལམ་མགྲོན། ¹The passenger gave the ticket to the conductor. ལམ་མགྲོན་གྱིས་པ་སེ་འཛིན་ཡིག་ཞབས་ཞུ་བར་སྤྲད།

passport | ལམ་ཡིག་ལག་ཁྱུང། ¹He thought he had lost his passport. ཁོས་རང་གི་ལམ་ཡིག་བོར་བྱེན་བསམས།

past | ལྔར། འདས་པ། ¹In the past I did not study English. ལྔར་དས་དབྱིན་ཡིག་མ་སྦྱངས།

path | ལམ་ཐུན། ¹There is a lovely path going through the forest. བྱགས་གསེབ་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ལམ་ཐུན་ཞིག་ཡོད།

pay | རིན་སྲོད་པ། ¹I didn't have to pay much money for these shoes. དས་ལྷམ་འདིར་སྐོར་མོ་མང་བོ་སྤྲོད་མ་དགོས།

pea | སྒོན་མ། ¹A small green pea fell off her plate onto the floor. སྒོན་མ་སྲོན་པོ་ཚུང་ཚུང་ཞིག་ཁོ་མོའི་སྒོར་མ་ལས་སར་ལུང།

peace | ལྷིང་འཇགས། ཞི་བདེ། ¹There was not much peace to be found in the middle of town. མོང་བཟའ་གྱི་དཀྱིལ་དུ་ལྷིང་འཇགས་རྙེད་དཀའ།

pear | ཤིང་ཏོག་ལི། ¹The yellow pear fell on the floor. ཤིང་ཏོག་ལི་སེར་བོད་སར་ལུང།

peas | སྒོན་མ། ¹Many children don't like to eat peas. བྱིས་པ་མང་བོ་སྒོན་མ་ཟ་བར་མི་དགའ།

pen | ལུགས་སྐྱུག། ¹This pen wasn't expensive. ལུགས་སྐྱུག་འདིའི་རིན་གོང་མི་ཆེ།

pencil | ལ་སྐྱུག། ¹Please sharpen my pencil. རའི་ལ་སྐྱུག་གཞོགས།

pencil-box | ལ་སྐྱུག་སྐྱམ་མ། ¹I bought this pencil-box in that shop. དས་ཚོང་ཁང་དེ་དུ་སྐྱུག་སྐྱམ་མ་འདི་ཉོས་པ་ཡིན།

penfriend | ལ་སྐྱུག་གྲོགས། ¹I have a penfriend in New Zealand. ར་ལ་ཞེའུ་ཙུ་ལ་ཞན་ལ་སྐྱུག་གྲོགས་ཤིག་ཡོད།

people | མི། དམངས་ཚོགས། ¹I like to be with other people.

ང་རང་མི་གཞན་དང་མཉམ་དུ་འདུག་པར་དགའ།

percent | བརྒྱ་ཆ་འི་ཚད། || What percent of students graduate from this school? སློབ་གྲྭ་འདི་ལས་སློབ་མ་བརྒྱ་ཆ་འི་དུ་མཐར་གྱིན་ཡོད།

perfect | ¹ཕུལ་དུ་བྱུང་བ། ²དྲི་མས་མ་གོས་པ། || ¹That is a perfect answer to that question. དེ་ནི་དྲི་ལན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། ²Over time I hope to perfect my singing style. དུས་ཀྱི་འགོས་དང་བསྐྱོན་ནས། ངས་རང་གི་སྒྲུབ་ལེན་སྣང་ས་དྲི་མས་མ་གོས་པ་ཞིག་དུ་གཏོང་འདོད།

perhaps | སྲིད། ཞིགས་ཞིགས་ཞེས་ཅེད་པ། || Perhaps it would be better if I didn't come tomorrow. ང་རང་སང་ཉིན་མ་འོང་ན་བཟང་ཡང་སྲིད།

period | ¹ཤད། ²ཐུན། || ¹Always put a period at the end of a sentence. ཚོགས་ལ་རྒྱན་པར་ཤད་ཅིག་ཁོད། ²Our class period is over at two p.m. ང་ཚོའི་སློབ་ཐུན་གྱི་དྲིའི་རྒྱ་ཚོད་གཉིས་པའི་སྟངས་ལོ།

permanent | གང་ལྟར་འཇགས་ལ། དུན་རིང་། || They decided to make a permanent change in the school rules. ཁོ་ཚོས་སློབ་གྲྭའི་སྒྲིག་ལམ་ཐད་དུ་རིང་གི་བཅོས་བསྐྱར་བྱེད་རྒྱུ་བསམ་བློ་བྱས།

permit | ¹ཚོགས་མཚན། ²ཚོགས་མཚན་སྟེར་བ། || ¹You need to get a permit to build that building. རྒྱུད་ཀྱིས་ཁང་བཞེས་པར་ཚོགས་མཚན་ཞིག་ལེན་དགོས། ²Please permit me to miss class tomorrow because I need to go to the hospital to see my sick father. ང་སྤོམ་ཁང་དུ་ན་བཞིན་པའི་ཨ་ཕ་ལ་བཞུ་རུ་འགོ་དགོས་པས། ང་ལ་སང་ཉིན་སློབ་ཞིང་ལ་ཞུགས་མི་ཐུབ་པར་ཚོགས་མཚན་སྟེར་རོགས།

person | མི། || What person would want to go out in a storm like this? འདི་འདྲའི་ཆར་རྒྱུད་ཚོད་མི་སུ་ཞིག་གྱི་རུ་འགོ་འདོད་དམ།

phone | ¹ཁ་པར་གཏོང་བ། ²ཁ་པར། || ¹Please phone me. ང་ལ་ཁ་པར་གཏོང་རོགས། ²Does your family have a phone? རྒྱུད་ཚང་ལ་ཁ་པར་ཡོད་དམ།

photo | འདྲ་པར། || This photo was taken in Xining. འདྲ་པར་འདི་ནི་ཟི་ལིང་དུ་བསྐྱོན་པ་ཡིན།

physics | དོན་ལུགས་ལ། || Physics is the study of the laws of motion. དོན་ལུགས་ནི་དོན་ལོའི་འགྲུལ་སྐྱོད་ཀྱི་ཚུལ་ཉིད་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་ལ་གོ།

piano | རྩོམ་སྒྲིང། || She played the piano beautifully. ཁོ་ཚོས་སྒྲིང་སྒྲིང་རྩོམ་སྒྲིང་དགོལ།

pick | ¹འཛོར། ²འབལ་བ། ³བོད་གཤམ། || ¹I used a pick to dig through the stony earth. ངས་འཛོར་གྱིས་རྩོས་བཞོས། ²Don't pick at your whiskers. རྒྱུད་ཀྱི་ཁ་སྤུ་མ་འབལ། ³I will pick apples this afternoon. དེ་རིང་གྱི་དྲོར་ངས་ཀུ་ལུ་བོད་གཤམ་རྩོམ་ཡི།

picnic | ¹སློབ་གསེང། ²ཚོགས་ཀླག་ལ། || ¹We went to the mountain for a picnic. ང་ཚོ་རི་འགོར་སློབ་གསེང་ལ་སོང་བ་ཡིན། ²I don't like to picnic where there is a lot of

garbage. གད་སྐྱེགས་མང་བོ་ཡོད་པར་ངས་ཚོ་ཕོག་རྒྱུ་གི་འདོད།

picture | ¹རི་མོ་ ²ཡིད་ལ་འཆར་བ། || ¹This picture was painted one hundred years ago. རི་མོ་འདི་ནི་ལོ་ངོ་བརྒྱའི་ཕྱོད་དུ་བྲིས་པ་རེད། ²Whenever I feel nervous and upset I try to picture a quiet forest scene. ག་དུས་ཡིན་ཡང་ཡིད་སེམས་འཇུགས་པོ་བྱུང་ཚེ་ངས་ཁུ་སིམ་པོའི་ནགས་ཚལ་གྱི་ཡུལ་ལྗོངས་ཤིག་ཡིད་ལ་འཆར་ཐབས་བྱེད་པ་ཡིན།

piece | དུམ་བུ་ ¹ལེབ་མོ་ ²རུབ་པ། || ¹I want a small piece of cake. ང་ལ་བག་ལེབ་ལེབ་མོ་ཞིག་དགོས། ²After asking many questions we were able to piece together what had happened. རྒྱ་བཅང་བོ་འཕམས་རྗེས། ང་ཚོས་དོན་ཅི་བྱུང་བ་རྣམས་རུབ་བྱུང་སོང་།

pilot | ¹འཕུར་སྐྱོད་པ། ²གནམ་གྲུ་སྐྱོར་བ། || ¹The pilot flies the airplane. འཕུར་སྐྱོད་པས་གནམ་གྲུར་ཁ་ལོ་སྐྱུར། ²I will only feel safe if you pilot our airplane. བྱོང་གྲིས་ང་ཚོའི་གནམ་གྲུ་སྐྱོར་ཚོང་གཞིན་ངའི་ཡིད་སེམས་བདེ་རུ་འབབ་བྱུབ།

ping-pong | བེན་པང་སྐོལ་ལོ། || My brother plays ping-pong very well. ངའི་ལྷོ་བོས་བེན་པང་སྐོལ་ཚུ་བཏ་ཅང་བཟང་།

pioneers | གདོང་ལེན་པ། རྩོད་སྐྱོད་པ། || The American pioneers were constantly moving west. ཨ་མེ་རུ་ཁ་ལི་གདོང་ལེན་པ་རྣམས་ལུ་མཐུང་དུ་ལྷོ་བྱ་བ་སྐྱོད།

pipe | ¹སྐུ་གུ། ²སྐུ་གུ་ནས་ཚུ་འདྲོན་པ། || ¹We buried a pipe so that the town could have fresh water. ང་ཚོས་སྐུ་གུ་ཞིག་ས་ཡོག་ཏུ་སྐུ་ག་གྲོང་བདལ་ཡོངས་ཀྱིས་ཚུ་གཙུང་མ་འཐུང་བྱུབ་པར་བྱས། ²They plan to pipe water to every home. ཁོ་ཚོས་ཁྱིམ་ཚང་ལ་སྐུ་གུ་ལས་ཚུ་འདྲོན་རྩིས་ཡོད།

pirate | ཇག་པ། || I once read a story about a pirate and a ship. ངས་ཕྱོད་ཚད་ཇག་པ་ཞིག་དང་གྲུ་གཟིངས་ཤིག་གི་སྐོར་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཅིག་བཞག་པོ་ཞིག་ལྟོད།

place | གནས། || This is a nice place to live. གནས་འདི་ནི་ཕྱོད་ས་ཡག་པོ་ཞིག་རེད།

place of interest | སམ་སྐོ་སྐྱང་ལྗན་པ། || Beijing is a place of interest to all Chinese. བོ་ཅིན་ཞི་ཀུང་གོ་བ་ཡོངས་ལ་མཚོན་ན་སམ་སྐོ་སྐྱང་ལྗན་པ་ཞིག་རེད།

plan | ¹འཆར་གཞི། ²འཆར་འགོད་བྱེད་པ། || ¹What is the plan for the party next week? གཟའ་འཁོར་རྗེས་མའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་འཆར་གཞི་ཅི་ཞིག་ཡོད། ²Let's now plan our party for this weekend. ད་ལྟ་ང་ཚོས་གཟའ་མཇུག་འདིའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་འཆར་འགོད་བྱ།

plane | གནམ་གྲུ། || The plane landed with a bump. གནམ་གྲུ་ཡམ་ཡོམ་དུས་ལ་བབས།

planet | རྒྱ་སྐར་པ། || Each planet has its own orbit. རྒྱ་སྐར་པེ་རེ་རང་རང་གི་འཁོར་ལམ་རེ་ཡོད།

plant | ¹རྩེ་ཤིང། འདེབས་པ། ¹འཇུགས་པ། || ¹Some people like to grow plants in their houses. མི་ལ་ལ་ཁང་བའི་ནང་དུ་རྩེ་ཤིང་འཇུགས་པར་དགས། ²Soon it will be time to plant the rice seedlings. མི་འགྲུངས་པར་འབྲས་སྐྱུག་འཇུགས་རན་ལ་སྐྱེབས་རྒྱ་རེད།

plate | སྡེར་མ། || I broke a plate when I was washing dishes.

ངས་དཀར་ཡོལ་འཁྲུ་སྐབས་སྒྲེར་མ་ཞིག་བཅགས།

play | ཚེ་བ། || I like to play with my baby brother. ང་རང་གི་སྤྱན་རླབས་དང་
མཉམ་དུ་ཚེ་བར་དགའ། Now it is time to go outside and play. ད་ནི་སྐོར་སང་ནས་ཚེ་
རན་ལ་སློབས་འདུག།

player | ¹ཚེད་མཁམ། ²སློན་སྤྱད། || ¹He is a good volley ball player. ཁོ་ནི་མའི་ཚིག་སློལ་
ཚེད་མཁམ་བཟང་བོ་ཞིག་རེད། ²My VCD player is broken. ངའི་ VCDབརྟན་སློན་འཕྲུལ་
ཚས་ཚག་སོང།

please | ¹དགའ་བར་བྱེད་པ། ²གུས་ཚིག་(རོགས་ལུ་བྲ།) || ¹It will please my mother if I
study well. གཤམ་ཏེ་ངས་སློབ་སྦྱོང་ཡག་པོ་བྱས་ན་ངའི་ཨ་མ་དགའ་བར་བྱེད་རེས། ²Please give
me some water. ང་ལ་ཚུ་གནང་རོགས།

pleased | ཡིད་ཚིམ་པ། དགའ་བ། || I was pleased with your good study.
ང་རང་ཁྱོད་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ཡག་པོ་ལ་ཡིད་ཚིམ་བྱུང།

pleasure | དགའ་སློ། || What gives you the most pleasure?
ཅི་ཞིག་གིས་ཁྱོད་ལ་དགའ་སློའི་ཚེས་ཚེན་པོ་སྤྲོད།

plenty | འདད་པོ་མོད་པོ། || There is plenty of meat here for everyone to eat.
འདིར་མི་རྣམས་ལ་འཇ་རྒྱ་འདད་པོ་ཡོད།

plot | ¹བརྗེད་རིམ། ²ང་རྒྱུས་འདིང་བ། || ¹Can you describe the plot of the film to
me? ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་བྲོག་བརྟན་དེའི་བརྗེད་རིམ་བཤད་ཚོག་གས། ²You need to spend more
time doing your work well and less time plotting your leader's
demise. ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་བྱ་བ་ལེགས་སྤྱོད་བྱེད་པ་ལ་དུས་ཚོད་མང་དུ་བཀོལ་བ་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་
གོ་གནས་ལེན་པར་ངན་བྱས་མ་གཏོང།

pocket | ཨ་མ་ཕྱག། || My pocket has a hole in it. ངའི་ཨ་མ་ཕྱག་ལ་ཁུང་བྲུ་ཞིག་ཡོད།

poem | རྟོན་ངག། || My teacher taught us how to write poems in class.
སློབ་ཁྲིད་སྐབས་སུ་ང་ཚོའི་དགོ་ཚུན་གྱིས་ང་ཚོར་རྟོན་ངག་འབྲི་ཚུལ་ཁྲིད།

point | ¹ཚེ་མོ། ²སླིང་དོན། ³མཚུབ་གུས་སློན་པ། || ¹A needle has a very sharp point.
ཁབ་ལ་ཚེ་མོ་ཅ་ཅང་རྩོད་པོ་ཞིག་ཡོད། ²What is the point of your story? ཁྱོད་ཀྱི་གཏམ་
རྒྱུད་ཀྱི་སླིང་དོན་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན། ³Don't point at people with your fingers. གཤམ་ན་ལ་
མཚུབ་གུས་མ་སློན།

poison | ¹དུག་²དུག་སྤྱད་པ། || ¹Poison is used to kill weeds and animals. དུག་ནི་
རྩ་བུ་མ་དང་སྲོག་ཚགས་གསོད་པར་བཀོལ། ²The attempt to poison the enemy leader
was successful. དབྱ་དམག་གི་གཏེ་བོ་དུག་གིས་བཀོངས་རྒྱུའི་བྱས་གཞི་ལ་ལེགས་འགྲུབ་བྱུང།

police | ¹ཉེན་རྟོག་པ། ²བདེ་སྐྱེད་བྱེད་པ། || ¹I called the police. ངས་ཉེན་རྟོག་པ་བོས། ²It is my
turn to police the campus this evening. དེ་དགོང་སློབ་གྲྲིའི་རབ་ལ་བདེ་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱུའི་
ལས་རེས་ངའི་སྡེང་ལ་བབས་ཡོད།

police station | ཉེན་རྟོག་མཚོགས་ལུགས། || The police station is near a large intersection. ཉེན་རྟོག་མཚོགས་ཉི་བཞི་མདོ་ཚུན་པོ་ཞིག་གི་ཉེ་མར་ཡོད།

policeman | ཉེན་རྟོག་པ། || The policeman stopped that red car.
ཉེན་རྟོག་པ་ལས་རྒྱུངས་འཁོར་ཚུང་བ་དམར་པོ་དེ་བཀག་པ།

policy | སྒྲིག་ལམ། སྲིད་ཇུས། || What is the school policy on being late?
རྗེས་སུ་ལུས་པར་སྐོབ་གྲུ་ལ་སྒྲིག་ལམ་ཅི་ཞིག་ཡོད།

politics | ཚབ་སྲིད། || You can read about politics in the newspaper.
ཁྱོད་ཀྱིས་ཚོགས་པར་ལས་སྲིད་ཇུས་སྐོར་གྱི་གནས་ཚུལ་གྲོག་ཐུབ།

pollute | ¹བཙོག་པོར་གཏོང་བ། ²འབག་བཙོག། || ¹Don't pollute the river with your garbage. ཁྱོད་ཀྱིས་གཏོག་སྒྲིག་གིས་གཙང་པོ་བཙོག་པོར་མ་གཏོང། ²Some cities in the world are very polluted. འཛོམས་གླིང་སྐོང་གྲོང་ཁྱེར་ལ་ལ་ཞེ་ཉ་ཅང་འབག་བཙོག་ཡིན།

poor | ¹དཔུལ་པོ། ²གནས་བབ་སྐྱུག་པོ། || ¹Poor people want to become rich. དཔུལ་པོ་རྣམས་ཕྱུག་པོར་འགྱུར་བར་འདོད། ²He has been in poor health for a long time. དུས་ཡུན་རིང་པོར་ཁོའི་ལུས་ལུང་བདེ་པོ་མ་བྱུང།

popular | དར་ཁྲབ་ཚེ་བ། || Popular music can be heard everywhere in the city. གྲོང་ཁྱེར་གྱི་གང་སར་དར་ཁྲབ་ཚེ་བའི་གླུ་དབྱངས་བོམ་བྱུག།

population | མི་གྲངས། || China has the largest human population of any country in the world.
ཀྲུང་གོ་ལ་འཛོམས་གླིང་སྐོང་གི་རྒྱུལ་ཁབ་གང་ལས་ཀྲུང་མི་གྲངས་ཚེས་ཚེན་པོ་ཡོད།

pork | ཕག་ཤ་། || I like pork dumplings. ང་ཕག་ཤ་འཁོག་ཚོག་ལ་དགའ།

port | གྲུ་ཁ། || New York City is a busy port on the east coast of America.
འཕྲུལ་ཡིག་གྲོང་ཁྱེར་ནི་ཨ་མེ་རི་ཁའི་ཤར་མགའི་མཚོ་རྒྱུད་ཀྱི་གྲུ་ཁ་བྲེལ་བྱེད་ཚེ་བཞིག་ཡིན།

position | ¹སྡོད་གནས། གོ་གནས། ²གནས་ཤིག་ཏུ་འཇུག་པ། || ¹He doesn't like to sit in one position for a long time. ཁོ་ཡུན་རིང་པོར་སྡོད་གནས་གཅིག་ཏུ་སྡོད་མི་འདོད། ²He tried to position himself in the financial market so that he could make as much money as possible. ཁོས་རང་ཉིད་དཔུལ་འབྲུར་ཚོང་རའི་ནང་དུ་བཅུག་གས་སྐོར་མོ་ཅི་བྱུབ་ཅིག་རེག་ཕྱིས་བྱས།

possess | ཡོད་པ། བདག་འཛིན་བྱེད་པ། || She wants to possess many nice dresses.
ཁོ་ཚོས་རང་ལ་བཞོར་ལུ་མང་པོ་ཡོད་ན་འདོད།

possible | སྲིད་པ། || Will it be possible for you to visit me in the future?
མ་འོངས་པར་ཁྱོད་རང་ལ་བཞུ་བར་འོང་སྲིད་དམ།

post | ¹ཀ་བ། ²སྒྲིག་བོག་ནས་བསྐྱར་བ། || ¹The wooden post was leaned against a tree. ཤིང་གི་ཀ་བ་དེ་སྒྲིང་བོ་ཞིག་ལ་ཁེན་ཡོད། ²I will post your letter this afternoon. དེ་རིང་ཕྱི་ལོར་ངས་ཁྱོད་ཀྱི་འཕྲིན་ཡིག་སྒྲིག་བོག་ནས་བསྐྱར་བ་རྒྱུ་ཡིན།

post office | སྤྲུག་ཁང། || I walked to the post office yesterday.

ཁ་སང་རང་སྤྲུག་ཁང་དུ་རྒྱུ་ཐང་ལ་སོང།

postcard | སྐློག་མེད་འཕྲིན་ཡིག། || I bought a postcard a few minutes ago.

ངས་སྐད་མ་འགའ་ཕྱིན་དུ་སྐློག་མེད་འཕྲིན་ཡིག་ཅིག་ཉོས།

postpone | སྤྱིར་འགྲུང་བཅོམ། || The storm caused us to postpone the picnic.

དུག་ཚར་དེས་ང་ཚོའི་ཚོམ་གཟི་ལྗོད་འགྲུང་བཅོམ།

potatoes | ཞོག་ཞོག། || My family likes to eat potatoes.

ངའི་བཟའ་མི་རྒྱལ་ཞོག་ཞོག་ཟ་བར་དགའ།

pour | སྤྲུག་པ། || Please pour me some tea. ར་ལ་ཇ་སྤྲུག་པ།

power | ་ཤེད། ལྷན་སྒྲིབ་བས། || Lifting weights increases muscle power.

ཤེད་སྡོད་ལྷན་སྒྲིབ་རིལ་བརྒྱག་ན་ཤེད་ཤེད་ཤེད་ལྷན་སྒྲིབ་བས།

practice | ¹སྦྱོང་བརྟེན་བྱེད་པ། ²སྦྱོང་བརྟེན་བྱ། || ¹I practice speaking English everyday.

ངས་ཉིན་རེར་དབྱིན་སྐད་འཕྲུ་སྦྱོང་བརྟེན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ²Football practice is this afternoon. རྒྱ་རྩོད་སྦྱོང་བརྟེན་བྱེད་ཀྱི་དུས་ཚིག་ལོ་དེ་རིང་ལྱི་ལོ་ལོ།

praise | ¹བསྐྱེད་པ་བརྟེན་བྱ། ²བསྐྱེད་པ་བརྟེན་བྱེད་པ། || ¹I have only praise for my mother.

ངའི་མ་མཚན་ངས་བསྐྱེད་པ་བརྟེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལེན། ²She will praise the leader if she meets him. ཁོ་མི་ཁོ་མི་འགོ་ཁྲིད་ལ་ཐུག་ན་ཁོ་མི་མ་བསྐྱེད་པ་བརྟེན་བྱེད་ཀྱི་རེད།

pray | གསོལ་བ་འདེབས་པ། སྦྱོན་ལམ་ལུ་བ། || The monks pray in the temple daily.

གྲྀ་བ་རྒྱལ་གྱིས་ཉིན་ལྟར་ལྷ་ཁང་དུ་གསོལ་བ་འདེབས།

prefecture | ལུ་ལ། || My home is in Huangnan Tibetan Autonomous

Prefecture. ངའི་མ་ལུ་ལ་ནི་མཁའ་ལྷོ་བོད་རིགས་རང་སྦྱོང་ལུ་ལ་ཡིན།

pregnant | མངའ་ལ་ཆགས་པ། || My sister is pregnant with her first baby.

ངའི་སྲིང་མོ་ཁོ་མོའི་བྱིས་པ་དང་བོ་མངའ་ལ་ཆགས།

prepare | གསྐྱིག་བྱེད་པ། || We must prepare a meal for the workers.

ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་བཅོམ་རྒྱལ་ལ་གསོལ་ཚོགས་གསྐྱིག་བྱེད་དགོས།

present | ¹ལེགས་སྐྱེས། ²ལེགས་པ། ³ང་ཚོའི་དུང་བ། || ¹Don't buy me a present for my

birthday. ངའི་སྐྱེས་སྐར་ཀྱི་དོན་དུ་ང་ལ་ལེགས་སྐྱེས་མ་ཉོ། ²Who is not present in our class today? དེ་རིང་ང་ཚོའི་སྐྱོབ་ཁྲིད་ལ་སུ་ལེགས་མེད། ³Because you are a new teacher, I will present you to the students at this morning's school meeting. སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཚན་གསར་བཞིག་ཡིན་པས། དེ་རིང་ཞོགས་པའི་སྐོབ་གྲྀ་འི་ཚོགས་འདུའི་སྐོང་ངས་སྦྱོང་བྱེད་མ་རྒྱལ་ལ་ང་ཚོའི་དུང་བ།

president | སྤྱི་ལྗོངས་དབུ་ཁྲིད་པ། རྩོད་ཐུག་པ། || Do you know the name of the President

of the United States? སྦྱོང་བྱིས་མ་འདི་སྤྱི་ལྗོངས་དབུ་ཁྲིད་པའི་མིང་ཤེས་མས།

press | ¹དབྱེད་ཁྱུག་པ། ²ཞོན་པ། || ¹The dry cleaners will press your shirt for

you. གླུ་འཁྲུག་བྱེད་མཁུག་རྒྱུ་ལྟོད་ཀྱི་གོན་པར་དབྱར་ཏི་རྒྱུ་གཤམ།² Press this button and the light will go on. གཞུས་སྒྲིབ་འཕྲོད་དང་སྒྲོག་པཀར་འགྲོ།

pressure | གཞོན་ལུགས། || The tires will be flat if they don't have enough air pressure in them.

འགྲིག་འཁོར་ནང་དབྱགས་ཀྱི་གཞོན་ལུགས་འདང་ངེས་ཤིག་མེད་ཚེ་ལེབ་ཚོར་
འགྱུར་འགྲོ། I feel a lot of pressure when I take an exam. རྒྱུགས་ལེན་དུས་ངའི་
སེམས་སུ་གཞོན་ལུགས་ཚེན་པོ་སྒྲེ་འགྲོ།

prevent | སྡོན་འགོག་བྱེད་པ། || Keeping warm is a good way to prevent a cold.
དྲོན་པོར་སྡོད་པ་ནི་ཚམ་ནང་སྡོན་འགོག་བྱེད་པའི་བབས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན།

price | ¹རིན་གོང་། ²གོང་གུའོད་པ། || ¹What is the price of that bread? གོར་དེའི་རིན་གོང་
གཞོན་ཡིན། ²I will price new computers this afternoon and then decide if
I can afford one. དེ་རིང་སྤྱི་དྲོར་ངས་སྒྲོག་ཀླད་གསར་བ་ཞིག་ལ་གོང་བཅད་ནས་ངས་ཉོ་བྱུབ་མིན་ལ་
བཏུ་རྒྱུ་ཡིན།

prison | བཅོལ་ཁང། || The guards stood outside the prison gate.
སྒོ་སྤང་བཅོལ་ཁང་གི་སྒོ་ཁར་ལངས་ཡོད།

private | རྒྱུར་གྱི། || My brother wants to start his own private business.
ངའི་ཕུ་བོས་རང་གི་སྐྱེར་ཚོང་གི་འགོ་རྩུ་མ་འདོད།

prize | བྱུད་གཤམ། || If we study hard we may get a prize for knowing the
most words. གཤམ་ཏེ་ང་ཚོས་སྒྲོ་བ་སྒྲིབ་ལ་འབད་པ་བྱས་ཚེ་ང་ཚོས་བསྟན་ཚེས་མང་བོ་རྟོགས་
པར་བྱུད་གཤམ་འཕོབ་སྲིད།

probably | མལ་ཚེར། སྲིད། || I will probably buy a new car next year.
སང་ལོར་ངས་མལ་ཚེར་རྐངས་འཁོར་གསར་བ་ཞིག་ཉོ་སྲིད།

problem | གཞན་དོན། || Learning English without a book is a problem.
དབྱིན་ཡིག་སྒྲིབ་བར་དཔེ་ཆ་མེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཞིག་རེད།

produce | ¹ཐོན་ཇུས། ²ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་པ། || ¹Did you see a lot of fresh produce at
the market? ལྷོད་ཀྱིས་ཚོང་ར་ནས་ཐོན་ཇུས་གསར་བ་མང་བོ་མཐོང་བྱུང་ངམ། ²How many
new cars can your factory produce in one year? ལྷོད་ཚོའི་བཟོ་གྲུས་ལོ་གཅིག་ལ་
རྐངས་འཁོར་གསར་བ་གཞོན་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་བྱུབ།

professor | དགོ་རྒྱུ་ཚེན་མོ། || I want to be a history professor after I graduate
from school. ང་རང་སྒྲོ་བ་མཐར་ཕྱིན་རྗེས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དགོ་རྒྱུ་ཚེན་མོ་ཞིག་བྱེད་འདོད།

program | ལེ་ཚོན། || I heard there is a good television program on tonight.
ངའི་གོ་ཐོས་སུ་དོད་གོང་བརྟན་འཕྲིན་ལེ་ཚོན་ལག་པོ་ཞིག་ཡོད།

progress | གོང་འཕེལ། གོང་འཕེལ་འབྱུང་བ། || The teacher was pleased with the
students' progress. སྒྲོ་བ་མའི་གོང་འཕེལ་ལ་དགོ་རྒྱུ་ཡིད་ཚོམ་འདུག།

འདི་འབེན་རོགས།

pump | ¹ཆུ་འབེན་འཕྲུལ་འཁོར། ²ཆུ་འབེན་པ། || ¹The water pump is broken so the car won't work. ཆུ་འབེན་འཕྲུལ་འཁོར་ཆག་ཟིན་པས་རྒྱངས་འཁོར་འཁོར་སྐྱོད་བྱེད་མི་ཐུབ། ²The basement classroom is flooded so we will have to pump out the water before we can have class. ས་འོག་གི་སྒོ་བཀའ་ཁང་ནང་དུ་ཆུ་བརྒྱུགས་པས་སྒོ་བཀའ་ཁང་གི་སྒོ་བཀའ་ཁང་རྒྱུ་འབྲེག་ཆུ་འབེན་དགོས་བྱུང།

punish | ཚད་པ་གཏོང་པ། || The teacher knew she had to punish the naughty young boy. དགོ་རྒྱུ་གྱིས་ཁོ་མོས་བྱིས་པ་ན་རག་དེར་ཚད་པ་མི་གཏོང་བའདེད་མེད་ཡིན་པ་ཞེས།

purchase | ཉོ་བ། || I would like to purchase a new car someday. ངས་ནམ་ཞིག་ལ་རྒྱ་རངས་འཁོར་ཚུང་བ་གསལ་བ་ཞིག་ཉོ་འདོད།

pure | དྲམ་མ་སྤྲད་མེད་པ། || The butter tasted so fresh and pure. མར་དེར་ཤོ་བ་གསལ་ཞིང་སྤྲད་མེད་པ་ལྟ་ན།

purpose | དམིགས་འདུན། དམིགས་ལུལ། || Learning is a life-long purpose. སློབ་སྦྱང་བྱེད་རྒྱུ་ནི་ཚོ་གང་གི་དམིགས་འདུན་ཡིན།

push | ¹རྒྱར་བརྒྱུག་པ། ཡར་གཏོག་གཏོང་པ། ²ཕུད་རྒྱུག་བྱེད་པ། || ¹I'm grateful for the push my teacher gave me many years ago. འོ་དུ་མའི་ཕྱི་ལོ་རྒྱུ་བཀའ་ཁང་ལ་རྒྱར་བརྒྱུག་པར་ངས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བའི་བསམ་པ་འཛིན། ²Don't push me! ང་ལ་ཕུད་རྒྱུག་མ་བྱེད།

put away | བར་འཛོག་པ། || Please put away your books and papers. བློ་ཚོའི་དཔེ་ཆ་དང་ཞོག་འཕྲུ་རྒྱུ་མས་ཕར་འོག།

put on | གོ་ན་པ། || Put on your cap now. ད་ལྟ་བུ་ལྷོད་ཀྱིས་ལྷོ་སྐྱོན།

put | འཛོག་པ། འོག་པ། || Please put this book on the table. དཔེ་ཆ་འདི་ཅིག་ཅོ་སྤོང་དུ་འོག་པ།

puzzle | ¹དཀའ་པ་གནད། ²མགོ་ཉོན་གཤིང་བཟོ་བ། || ¹I could not solve the puzzle after several hours of trying. རྒྱ་ཚོད་འགའ་ལ་ཚོད་ལྟ་བུ་བྱས་ཀྱང་ངས་དཀའ་པ་གནད་དེ་སེལ་མ་ཐུབ། ²This problem will puzzle you. གནད་དོན་འདི་སྤོང་རང་མགོ་ཉོན་གཤིང་བཟོ་བས།

Qinghai Province | མཚོ་སྐོན་ཞིང་ཆེན། || Qinghai Province is in Northwest China. མཚོ་སྐོན་ཞིང་ཆེན་ནི་རྒྱ་བོད་མའི་རྒྱབ་བྱང་དུ་ཡོད།

quarter | ¹བཞི་ཚའི་གཅིག་²ཤོ་ལ་ཁྲི། || ¹A quarter of my study time I spend learning Chinese. ངས་རྒྱ་ཡིག་སྦྱང་བར་རང་གི་སློབ་སྦྱང་དུས་ཚོད་ལས་བཞི་ཚའི་གཅིག་བཀོལ། ²A quarter is an American coin worth twenty-five cents, or one quarter of a dollar. ཤོ་ལ་ཁྲི་གཅིག་ནི་ཨ་རིའི་དོར་ཅོ་ཞིག་ཡིན་ལ་དེ་ནི་སྐར་ཉེར་ལའམ་ཡང་ན་ཨ་སྐར་གཅིག་གི་བཞི་ཚའི་གཅིག་ཡིན།

question | ¹དྲི་བ། ²འདྲི་བ། || ¹Please ask me a question. ང་ལ་དྲི་བ་ཞིག་ཕྱིས་དང། ²

will question him tomorrow. དམའོ་ལ་སང་ཉིན་འདྲི།

queue | ¹རལ་བ། ²གཡལ། || ¹Men wore queues during the Qing Dynasty.

ཆེན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྐྱེས་པས་རལ་བ་འཇོག་། ²Don't jump the queue. གཡལ་གྱི་རིམ་པ་མ་
བཞིག།

quick | མགྱོགས་པོ། || Please be quick. མགྱོགས་པོ་གྱིས་དང།

quickly | མགྱོགས་ལྷོད་གྱིས། || We walked quickly to the classroom.

ང་ཚོ་མགྱོགས་ལྷོད་གྱིས་སློབ་ཁང་དུ་ཕྱིན།

quiet | དལ་བ། ཁུ་སུ་མ་མེད། ལྷིང་འཇགས། || I like to listen to quiet music.

ང་རང་ལྷིང་འཇགས་ཀྱི་རོ་ལ་མོར་ཉན་པར་དགའ།

quite | ཉ་ཅང། ཆེ། || He is quite quiet in the evenings.

མཚན་མོར་ཁོ་ལ་ཁ་གྲགས་རྒྱ་ཆེ་མེད།

Race | ¹རྒྱལ་རེས། ²རིགས། || ¹Let's go to the horse race at the festival. ང་ཚོ་དུས་ཚེན་གྱི་རྒྱལ་ལ་འགྲོ། ²What race of mankind do you belong to? བྱིད་ནི་མི་རི་རིགས་ཀྱི་རིགས་གང་ལ་གཏོགས།

radiation | འགྲེད་འཕྲོ། || Radiation from the sun can be harmful. ཉི་མའི་འགྲེད་འཕྲོ་ནི་གཞོན་པ་ཆེ་སྲིད།

radio | སྐྱ་སྤྱད་འཕུལ་འཁོར། || I don't own a radio. ང་ལ་སྐྱ་སྤྱད་འཕུལ་འཁོར་ཞིག་མེད།

railroad | ལྷུགས་ལམ། || The railroad runs past our house.

ལྷུགས་ལམ་ང་ཚོའི་ཁང་བ་བརྒྱད་ཡོད།

rain | ཆར་བ། ཆར་བ་འབབ་པ། || When will the rain stop? ཆར་བ་ནམ་ཞིག་ལ་འབབ་མཚམས་
འཇོག་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། It will probably rain this afternoon. དེ་རིང་ཕྱི་དྲོ་ཆར་བ་འབབ་
སྲིད། It was raining all this morning. དེ་རིང་སྤྱོད་ཡོངས་ལ་ཆར་བ་འབབ་བཞིན་ཡོད།

rainy | ཆར་བ་ཅན། ཆར་བ་འབབ་པའི། || I don't like rainy weather but the farmers do. ང་རང་ཆར་བ་འབབ་པའི་གནམ་གཤེས་ལ་མི་དགའ་མོད། འོན་ཀྱང་ཁིང་བ་རྒྱམས་དེ་ལ་དགའ།

raise | ¹གསོ་བ། ²གཉོར། ³འགྲོག་པ། || ¹The people in that village raise a lot of chickens. སྤེབ་དེའི་མི་རྒྱམས་ཀྱིས་བྱུ་བོ་མང་བོ་གསོ། ²My older brother and his wife raised me. ངའི་ཕ་བོས་ང་གཉོར་བ་ཡིན། ³I asked the students to raise their hands if they knew the answer to the question. དས་སློབ་མ་ཚོ་ལ་དྲི་བའི་དྲིས་ལན་
ཤེས་ཚོ་ལག་པ་ཁྱྱོགས་ཞེས་བཤད།

rapid | ལྷོད་བ། || The water in the river rose rapidly after the storm.

ཆར་ཞོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་གཙང་ཆུ་ལྷོད་དུ་རྒྱས།

rare | དཀོན་པོ། || The doctor didn't know how to cure the rare disease.

སྤན་པས་ནད་དཀོན་པོ་དེ་ཇི་ལྟར་སྤན་བཅོས་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཤེས།

rate | ཚོད། བརྒྱུ་ཚད་ཚོད། ཚོད་འཇུག་པ། || The rate of growth for the town was steady after they finished the new road. གཞུང་ལམ་གསར་བལས་པའི་རྗེས་སུ་གྲོང་བརྒྱུ་ཚད་འཇུག་པར་གྲགས་པ། How would you rate this movie? རྒྱུང་གིས་གྲོག་བརྟན་འདི་ཇི་ལྟར་ཚོད་འཇུག་རྒྱུ་ཡིན།

reach | ཚུལ་སྤོང་། སྤོང་མ་པ། || I can't reach it. དེ་ལྟར་པ་དེར་མི་ཚུལ་སྤོང་།

react | ཚོར་སྐྱེད་འཇོག་པ། རྣམ་འགྲུར་སྟོན་པ། || The mother didn't react to the news about the accident at first.

ཨ་མས་དང་ཐོག་དོན་རྒྱུ་དེའི་ཐད་ཀྱི་གསར་འགྲུར་ལ་རྣམ་འགྲུར་མ་བསྟན།

read | རྒྱུག་པ། || Please read this text. སློབ་ཚན་འདི་རྒྱུག་པ་དང་།

ready | ལྷོག་པ་བྱེད་ཡོད་པ། || Are you ready to go?

རྒྱུང་རང་ལམ་དུ་ཚས་བར་སྟོག་པ་བྱས་ཡོད་དམ།

real | རིག་པ། རིག་པ་ལྟོག་པ། || He is a real person. ཁོ་ནི་མི་རིག་པ་ལྟོག་པ་ཞིག་ཡིན།

realistic | དེ་ལྟོག་པ། དོན་དེ་ལྟོག་པ་དང་མཐུན་པ། || Do you think his wanting to become president is realistic?

རྒྱུང་གི་བསམ་པར་ཁོ་རང་གླི་ལྷུ་བ་དབུ་ལྷིད་བྱེད་འདོད་པ་དེ་དོན་དེ་ལྟོག་པ་དང་མཐུན་པ་མེད།

really | དེ་ལྟོག་པ། || Do you really want to come with me?

རྒྱུང་རང་དེ་ལྟོག་པ་གནས་དང་དམ་ཉམ་དུ་འགྲོ་འདོད་དམ།

reason | རྒྱུ་མཚན། || What are your reasons for studying English?

རྒྱུང་གིས་དབྱིན་ཡིག་སློབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ནམ།

reasonable | དོན་དང་མཐུན་པ། གནས་ལུགས་དང་མཐུན་པ། || It is not reasonable for me to buy a new car at this time.

ངས་དུས་སྐབས་འདིར་རྒྱུ་མཚན་ལྟོག་པ་ལྟོག་པ་ཞིག་ཅི་རྒྱུ་ནི་དོན་དང་མཐུན་པ་ཞིག་མ་རེད།

rebel | ¹རྒྱལ་གཏོང་མཁུ་ལོ་རྒྱུ་ལྟོག་པ། || ¹He has always been a rebel against every established and accepted idea.

ཁོ་ནི་ལྷོ་བ་རྒྱུ་ལྟོག་པ་སྤོང་ཡོད་པ་ཚང་མར་རྒྱལ་གཏོང་མཁུ་ལོ་ཞིག་ཡིན། ²The younger students were rebelling against the teachers' authority.

ལྗང་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་རྒྱུ་སྤོང་དབང་ལ་ངོ་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།

receive | འབྲོར་པ། || Did you receive any mail today?

དེ་རིང་རྒྱུང་ལ་འཕྲིན་ཡིག་འབྲོར་རམ།

recent | མིག་སྲུང་། || The recent developments caused a delay in plans.

མིག་སྲུང་གི་འབྲེལ་རིམ་གྱིས་འཚར་གཞི་ལ་འགོར་འགྲུང་བཞེས།

recession | ཉམས་རྒྱུ། || A failing economy is called a recession.

དཔལ་འབྲོར་ཉམས་དམས་སུ་འགྲོ་བལ་ཉམས་རྒྱུ་ཟེར།

recognize | རོས་ཟེན་པ། || I didn't recognize her after she got her hair cut.

ཁོ་མིའི་སྐྱབ་བཞུར་རྗེས་ངས་ཁོ་མི་རོས་མ་ཟེན།

record | ཟླ་ཟླ་¹ ཟླ་ཟླ་² ཟླ་ཟླ་³ || The temperature today is a record high.
 དེ་རིང་གི་ཚ་གྲང་ནི་ཟླ་ཟླ་གི་ཚེས་མཐོན་པོ་རེད།² This old record player was made
 about thirty years ago. ཟླ་ཟབ་ལའོར་ལོ་སྟོང་བ་འདི་ལོ་སུམ་ཅུ་ལོ་ཐོན་ལོ་ཐོན་སྐྱེད་བྱས་པ་ཡིན།
³ This summer I want to record as many folk songs as I can. ད་ལོ་འདི་དགུར་
 ཁར་ངས་དམངས་སྐད་ཅི་ཟུབ་ཅིག་སྒྲིལ་པ་མ་རྒྱུ་ཡིན།

red | དམར་ལོ། || Blood is red. ཁྲག་ནི་དམར་པོ་རེད།

reduce | ཇི་ཉུང་དུ་གཏོང་བ། || The traffic light helps reduce accidents on that
 corner. འགྲུལ་སྐྱོད་གྲོག་ལུན་ནི་སྐྱོག་མཚམས་ཀྱི་ཚག་སྒྲིལ་ཉུང་དུ་གཏོང་བར་ཕན།

reform | ¹ བཅོས་སྐྱུར། ² བཅོས་སྐྱུར་བྱེད་པ། || ¹ The new economic reform will
 stimulate production. དཔལ་འབྱོར་བཅོས་སྐྱུར་གསར་བཤེས་ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་ལ་སྐྱུལ་
 འདེད་བཏང་། ² The government wants to reform labor laws. སྲིད་གཞུང་གིས་
 རལ་རྩོལ་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་བཅོས་སྐྱུར་བྱེད་འདོད།

refrigerator (fridge, ice-box) | འཇུག་སྒྲམ། || Our family's refrigerator is in
 our kitchen. རེད་ཚང་གི་འཇུག་སྒྲམ་ནི་ཐབ་ཚང་ནང་དུ་ཡོད།

refugee | འཇུར་མི། || There are many refugees from war in the world.
 འཇོམ་གླིང་སྤོང་དམག་འཇུག་ལས་བྱུང་བའི་འཇུར་མི་མང་བོ་ཡོད།

refuse | ¹ གད་སྐྱེགས། ² དང་ལེན་མི་བྱེད་པ། || ¹ In the summer heat the pile of refuse
 began to stink. དབྱུར་ཁའི་ཚད་པའི་འོག་ནས། གད་སྐྱེགས་སྤུང་དེ་ལ་དྲི་རན་བྱོ་འགོ་བརྩམས། ² He
 refused to tell the police where his friends had gone. ཉེན་རྟོག་པར་ཁོ་འོག་གིས་
 པོ་རྒྱམས་གང་དུ་སོང་བ་བཤད་རྒྱུ་དེ་ཁོས་དང་ལེན་མ་བྱས།

region | ས་ཁུལ། || My home is in Haidong Region, Qinghai Province.
 རའི་པ་ཡུལ་ནི་མཚོ་སྐོན་ཞིང་མཚོ་ཤར་ས་ཁུལ་དུ་ཡོད། What Tibetan region do you
 come from? ཁྱེད་ནི་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་གང་ནས་ཡོང་བ་ཡིན།

regret | ¹ འཇོད། ² འཇོད་པ། || ¹ I don't regret studying hard for the exam. ར་རྒྱུགས་
 ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱོབ་སྐྱོང་ལ་འབད་པ་བྱེད་རྒྱུར་མི་འཇོད། ² I'm full of regret for the terrible
 things that I did. རང་གིས་བྱ་རན་དག་བསྐབས་པར་རལ་འཇོད་པ་ཚེན་པོ་སྐྱེས།

relations | འབྲེལ་བ། || It's important to maintain good relations between
 countries. རྒྱལ་ཁབ་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་བཟང་བོ་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱེད་རྒྱུ་གལ་ཆེ།

release | སྐྱོན་པ། འགོམ་སྐྱོན་བྱེད་པ། || They decided to release a new model car.
 ཁོ་ཚོས་རྒྱུངས་འཁོར་དབྱིབས་གསར་བཞིག་འགོམ་སྐྱོན་བྱེད་རྒྱུ་ཐག་གིས་བཅད།

religion | ཚོས་ལུགས། || Religion is practiced by monks and lamas in the
 temple. དགོན་པ་ནས་བླ་བཙུན་གྱིས་ཚོས་ལུགས་ཉམས་ལེན་བྱེད།

remain | སྤོང་བ། སོར་གནས་བྱེད་པ། || Do you want to remain in this village for
 more than one year? ཁྱེད་སྤེལ་འདི་ནས་ལོ་གཅིག་ལྷག་ལ་བསྐྱད་འདོད་དམ།

remember | དྲན་པ། Do you remember what you said yesterday?

ཁྱོད་ཀྱིས་ཁ་སང་རང་གིས་ཅི་ཞིག་བཤད་པ་དྲན་ནམ།

remove | སྐྱོང་བ། ལེན་པ། The workers had to remove the broken glass from

the window. བཞོལ་ས་སྐུལ་ཁུང་སྟེང་གི་ཤེལ་སྐོ་ཚག་པོ་ལེན་དགོས་བྱུང།

repair | ¹ཞིག་གསོ། ²ཞིག་གསོ་བྱེད་པ། || ¹Where is a shop that does electronic

appliance repair? སྐྱོག་གི་ཡོ་ཚལ་ཞིག་གསོ་བྱེད་པའི་ཚོང་ཁང་ཞིག་གང་ན་ཡོད། ²Do you know anyone who can repair my bicycle? ཁྱོད་ཀྱིས་སུ་ཞིག་གིས་ངའི་ཕྱག་སྐྱ་དྲིལ་གསོ་བྱེད་ཐུབ་པ་ཤེས་མཁན།

repeat | རྒྱུ་བ། ཡང་བསྐྱར་ཤོད་པ། Please repeat the question. རི་བརྗོལ་དང།

report | ¹སྟན་དུ་གསོལ་བ། ²སྟན་ཞུ། || ¹Please report what you saw and did. ཁྱོད་ཀྱིས་

ཅི་ཞིག་མཐོང་བ་དང་བསྐྱབས་པའི་སྟོང་སྟན་དུ་གསོལ། ²He made a very good report on his study. ཁོས་རང་གི་བྱ་བའི་སྟེང་ནས་སྟན་ཞུ་ཅུ་ཅང་བཟང་བོ་ཞིག་ལྟུང།

repress | བཅོམ་གཏོན་བྱེད་པ། བཀག་འགོག་བྱེད་པ། Some people like to repress

others' ideas. མི་ལ་ལ་གཞན་པའི་ལྟ་བུ་བཀག་འགོག་བྱེད་པར་དགའ།

request | ¹རེ་བ། ²རེ་བ་ལུ་བ། དགོས་པ། || ¹Your latest request is unreasonable. ཁྱོད་

ཀྱི་ཉེ་ལམ་གྱི་རེ་བ་དེ་ལ་གནས་ལུགས་མེད། ²Can we request more food if we are hungry? གལ་ཏེ་གྲོང་པ་ལྟོགས་ཚེ་ང་ཚོས་ཟ་མ་མང་བོ་དགོས་པའི་རེ་བ་ལུ་མེ་ཚོག་

rescue | They hoped to rescue all the climbers from the mountain

storm. ཁོ་ཚོས་རི་བོའི་རྩེ་འཕྲུལ་ཁྱོད་ཀྱི་རི་འགོ་མཁན་ཚང་མ་སྐྱོབ་འདོད།

resign | ལས་འཇུག་བྱེད་པ། The general was asked to resign from his post.

སྤྱི་དངོན་ལ་ཁོའི་གོ་གནས་ལས་འཇུག་བྱེད་དགོས་པའི་རེ་བ་བཏོན།

resolution | ཚེད་སེམས། ཐག་གཅོད་ཐབས། Every year I make a resolution never

to smoke again. ལོ་རེར་ངས་ཐ་མག་ཡང་བསྐྱར་མི་འབྲེན་པའི་ཚེད་སེམས་བཅུངས།

responsible | དག་ཞལ་ལེན་པ། The mother behaved in a responsible manner

with her children. ཡ་མས་རང་གི་བྱིས་པའི་ཚེད་དུ་དག་ཞལ་ལེན།

rest | ¹ངལ་གསོ། ²ངལ་གསོ་བ། || ¹Our rest period will be over soon. ང་ཚོའི་ངལ་གསོའི་

དུས་ཚོད་ལྷུང་མོར་ཇོགས་རྒྱ་རེད། ²Let's rest for ten minutes. ང་ཚོས་སྐར་མ་བཅུ་ལ་ངལ་གསོ་བྱ།

restrain | བཀག་འགོག་བྱེད་པ། གཟུན་པ། The man was so angry that his friends

had to restrain him from starting a fight.

སྐྱེས་པ་དེ་འཚོག་པ་ཟེས་པས། ཁོའི་གྲོགས་པོ་ཚོས་ཁོས་རྩེད་རེས་བྱེད་པ་བཀག་འགོག་བྱེད་དགོས་བྱུང།

result | ¹མཇུག་འབྲས། ²འཇུག་པ། སྒྲིང་བ། || ¹What was the result of the argument?

ཚུད་གཞི་དེའི་མཇུག་འབྲས་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན། ²Your wrongdoing will result in your being punished. ཁྱོད་ཀྱི་ལོག་སྤྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་ཚད་པ་སྤྱོད་དུ་འཇུག

retire | ལས་འཇུག་བྱེད་པ། || That worker is surely old enough to retire.

བཅོམ་དེ་ལོ་རྩུམ་ནས་ལས་འཇུག་བྱེད་ཚད་ལ་བདེན་ཐག་ཚད་པོའི་སློ་ནས་ཐོན་ཡོང།

return | ¹ ཕྱིར་ལོག་ ² ཕྱིར་ལོག་པ། || ¹ We will eagerly await your return. དམཚན་ཁྱོད་

ཕྱིར་ལོག་རྒྱུ་གཤམ་ལ་རེ་བ་ཚེན་པོས་བསྐྱུ་གུ་ཡིན། ² My brother said he wouldn't return until next week. དཔེ་སྤྲོད་མཚན་གྱིས་ཁོ་གཟམ་འཁོར་རྗེས་མའི་བར་རེག་ཏུ་ཕྱིར་མི་ལོག་ཟེང།

revolt | ¹ ཞེན་ལོག་ ² གླིང་ལོག། || ¹ That kind of talk could start a revolt. ཁ་བརྗོད་དེ

རིགས་གྱིས་ཞེན་ལོག་སྤོང་སྲིད། ² Peasants revolt when they are oppressed. ཞིང་པ་ཚོ་ལ་གཉེན་གཤོན་ཐེབས་ཚེ་གླིང་ལོག་རྒྱུ།

rice | འབྲས། || Rice is an important food for Chinese people.

ལྷུང་གོ་བ་ལ་མཚོན་ན་འབྲས་ནི་ཟེ་མ་གལ་ཚེན་ཞིག་ཡིན།

rich | ལྷུག་པོ། || She's rich, not poor. ཁོ་མོ་ནི་ལྷུག་པོ་ཡིན་པ་ལས་དཔུ་ལ་བོ་མིན།

ride | ¹ རྐྱོད་པ། ² འོན་པ། བསྐྱོན་པ། || ¹ The ride in the old bus was unpleasant for

everyone. ལྷི་སྐྱོད་རྒྱ་རངས་འཁོར་རྙིང་བ་ལ་སྐྱོད་པ་ནི་མི་ཚང་མར་མཚོན་ན་བདེ་མོ་མ་རེད། ² I like to ride horses. དར་ལ་འོན་པར་དགའ།

right | ¹ འགྲིག་པོ། ² གཤམ་ཕྱུགས། || ¹ You gave the right answer. ཁྱོད་གྱིས་ལམ་འགྲིག་པོ་

བཏབས། ² I like to sit on the right side of the room. དཀར་བའི་གཤམ་ཕྱུགས་ནས་སྐྱོད་འདོད།

ring | ¹ མཇུ་བ་དགྲིས། ² གཡེར་དྲིལ། || ¹ My mother likes her wedding ring very

much. དཔེ་ཨ་མ་ཁོ་མོའི་གཉེན་སྲིག་གི་མཇུ་བ་དགྲིས་ལ་ཉ་ཅང་དགའ། ² The bell will ring at noon. ཉིན་གྲུང་ལ་གཡེར་དྲིལ་གྲགས་རྒྱུ་རེད།

riot | ¹ ཟིང་ཆ། ² ཟིང་ཆ་བཅོམ་པ། || ¹ The crowd became so angry I thought they

would start a riot. མི་ཚོགས་ལ་ཁོང་ཁོ་ཚོ་ནི་ལངས་པས། དས་ཁོ་ཚོས་ཟིང་ཆ་བཅོམ་རྒྱུ་རེད་བསམས་

བྱུང། ² The workers will riot if the factory leaders don't meet with them. བཅོམ་གྲུའི་འགོ་བཀོལ་ཚོ་དང་བྲུག་ཁ་ཉ་ན་ཚོ། བཅོམ་ཚོས་ཟིང་ཆ་བཅོམ་རྒྱུ་རེད།

rise | ¹ འཕར། ² ཡར་ལངས་པ། || ¹ The sun rises every morning in the east. ཉིན་

རེར་ཉི་མ་འཕར་ཕྱོགས་སུ་འཕར། ² The rise of the workers' movement upset some of the leaders. བཅོམ་པའི་ལས་འགྲུལ་བསྐྱེད་པ་དེས་འགོ་བྲིད་ཁ་ཤས་ལ་ཁོང་ཁོ་བྲོ་བཅོས།

river | ལྷུ་ཤོ་གཙང་ཤོ། || The Mekong River begins in Yulshul Tibetan

Autonomous Prefecture. རྩ་ལྷུ་ཤོ་ཡུལ་ལུ་ལོ་བོད་རིགས་རང་སྐྱོད་ཁུལ་ནས་བཏོན།

road | ལམ། || The road to the airport is very rough.

གནམ་གྲུ་ཐང་ལ་འབྲེན་པའི་ལམ་ནི་ཉ་ཅང་གཙོག་

rob | འཕྲོག་བཅོམ་བྱེད་པ། || Has anyone ever robbed your home?

ཁྱོད་ཀྱི་ཁང་བ་ལ་གཞན་གྱིས་འཕྲོག་བཅོམ་བྱས་མྱོང་ངམ།

rock | ¹ འབག་རྩོ། ² སྐྱོམ་པ། || ¹ There are many big rocks on the mountainside.

རིང་མ་ན་བྲག་རྩོམ་མང་བོ་ཡིད། ²Don't rock the boat or it will turn over.

གྲུ་བོ་སྐྱོམ་དུ་མ་འཇུག་དེ་མིན་མགོ་རྟོང་སྐྱོག་རྒྱ་རེད།

rocket | མེ་ཤུགས་འཕུར་མདའ། || A rocket flies in the air, high into the sky.

མེ་ཤུགས་འཕུར་མདའ་མཐོན་བོད་བྱིངས་ལ་འཕུར།

roll | སྒྲིལ་བ། བརྗེ་བ། || It's easier to carry if you roll up the blanket.

གལ་ཏེ་སྐྱོད་ཀྱིས་ཉལ་གདན་སྒྲིལ་ཚེ་འཕྱར་སྲ།

room | ¹ཁང་མིག ²འཁོར་རྒྱ། || ¹This room is where I sleep. ཁང་མིག་འདི་ནི་ངའི་ཉལ་ས་

ཡིན། ²Your new home has a lot of room. རྒྱུད་ཀྱི་ཁང་བགས་རབ་ལ་འཁོར་རྒྱ་ཆེ།

root | རྩ་བ། || Laziness is the root of many problems. ལེ་ལོ་ནི་གནད་དོན་མང་བོའི་རྩ་

བཡིན། The roots of that tree are very big. རྩོད་བོདའི་རྩ་བཞི་ཉ་ཅང་ཆེ།

rope | ཐག་པ། || He didn't have enough rope to tie up all the yaks.

ཁོ་ལ་གཡག་ཚང་མ་སྐྱོམ་བྱེད་ཀྱི་ཐག་པ་འདང་བོ་མེད།

rough | རྩུབ་པོ། || His hands were rough from years of hard work outside.

ཁོས་ཕྱི་རེལ་ནས་ལོ་དུ་མ་ལ་ལས་རྩོལ་བྱས་ནས་ཁོའི་ལག་པ་རྩུབ་པོར་གྱུར།

round | སྐྱོར་སྐྱོར། བོར་བོར། ཉལ་བ། || The moon is round tonight.

དེ་དགོང་ཟླ་བའི་ཉལ་བ་ཡོད།

row | ¹གལ། ²གྲུ་གོར་བ། || ¹Which row do you sit in? རྒྱུད་གལ་གདན་དུ་སྐྱོད་ཡོད། ²I'm

tired so can you row the boat for a while? རབ་ཆད་པས་རྒྱུད་ཀྱིས་ཅུང་ཅམ་ལ་གྲུ་

གོར་བ་རོགས།

rubber | འགྲིག་ཇུས། || The rubber on that old tire is very thin.

འཁོར་ལོ་སྐྱོང་བ་དེའི་སྐྱང་གི་འགྲིག་ཇུས་དེ་ཉ་ཅང་སྲབ།

ruin | ¹གོར་བ་བྲག་བྱེད་པ། ²བྲག་གོར། || ¹Standing in the cold weather without a

good jacket can ruin your health. རྐྱོད་ལུ་བཟང་བོ་ཞིག་མེད་པར་ནམ་ཟུག་འཇུགས་མའི་

ཁྱོད་ལངས་ཚེ་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བར་ལ་གོར་བ་བྲག་བྱེད་པ་རེས། ²The castle ruin is situated near

a mountain pass. གནའ་མཁའ་རྒྱ་བྲག་གོར་ཉལ་ག་ཞིག་གི་ཉེ་ས་ན་ཡོད།

rule | སྒྲིག་སྲོལ། || What are the rules of the school? སྒྲིག་སྲོལ་གྱི་སྒྲིག་སྲོལ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།

run | རྒྱུག། || Don't run, walk. མ་རྒྱུག་པར་དལ་མོས་སོང། He was exhausted after

finishing the ten kilometers run. སྐྱི་ལེ་བཅུ་འེ་རིང་བརྒྱུགས་རྗེས་ཁོ་རང་ཐང་ཆད་བྱུང།

S sad | ཡིད་སྐྱོབ། || Don't be sad, be glad. ཡིད་མ་སྐྱོབར་སྐྱིད་པོ་གྱིས།

safe | བདེ་འཇགས་ཡིན་པ། || We are safe here. འདི་ནས་ང་ཚོ་བདེ་འཇགས་ཡིན།

sail | ¹གྲུ་གཡོར། གདོས་བྲ། ²གྲུ་སྐྱོད་བྱེད་པ། || ¹The boat's sail is made of

strong white cloth. གྲུ་གཡོར་རས་དཀར་བོ་ས་མོ་ཞིག་ལས་བཟོས། ²Have you

ever been sailing in a boat? རྒྱུད་གྲུ་རྩུང་ལ་བསྐྱད་དེ་གྲུ་སྐྱོད་བྱས་ཤིང་རམ།

salt | ཚློལ། || I don't like salt in my milk tea. ངའི་ཇའི་ནང་དུ་ཚློལ་འདེབས་པར་མི་དགའ།

same | འདྲ་མཚུངས། གཅིག་འདྲ། || 'Big' and 'large' have the same meaning.

‘ཆེ་བ’ དང་ ‘ཆེན་པོའི’ ལོ་དོན་ནི་གཅིག་འདྲ་ཡིན།

satellite | མིས་བཅོས་འཁོར་སྐར། || There are many satellites in the sky orbiting the earth. བར་སྐར་དུ་མའི་གོ་ལར་བསྐྱར་ནས་འཁོར་བཞིན་པའི་མིས་བཅོས་འཁོར་སྐར་མང་བོ་ཡོད།

satisfy | ཡིད་ཚོམ་པ། || Even that delicious meal didn't satisfy him.

ཐ་ན་ཟ་མ་ཞིམ་པོ་དེས་ཀྱང་ཁོའི་ཡིད་མ་ཚོམ།

Saturday | གཟའ་སྐེན་པ། || I will wash my clothes this Saturday.

གཟའ་སྐེན་པ་འདི་ལ་ངས་ངའི་གོན་པ་བཀྲ་རྒྱ་རྒྱ་ཡིན།

say | བཤད། || What did you say? བྱོད་ཀྱིས་སྐད་ཆ་ཅི་ཞིག་བཤད།

school | སློབ་གྲྀ། || I walk to school every morning.

ཉིན་རེའི་ཞོགས་པར་ང་རྒྱ་བཟང་དུ་སློབ་གྲྀར་འགྲོ།

science | ཚན་རིག། || Science helps us understand the weather.

ཚན་རིག་གིས་ང་ཚོ་ལ་གནམ་གཤམ་ཤེས་ཤེས་སུ་འཇུག།

score | རྒྱུ་མཉམ་རྒྱུ་གསལ་འབྲས། || What was your score on the examination?

བྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་གསལ་རྒྱུ་མཉམ་རྒྱུ་ཅི་དེ།

scream | གྲུ་ཅོ་རྒྱུ་པ། རྐང་ཅོར། || Don't scream, I can hear you. གྲུ་ཅོ་མ་རྒྱུ་པ་ངས་བྱོད་

ཀྱི་རྐང་ཆ་གོ་ཐུབ། We all heard her terrified scream. ང་ཚོ་ཚང་མས་ཁོ་མོའི་རྐྱུག་སྐར་གི་རྐང་ཅོར་ཐོས།

sea | རྒྱ་མཚོ། || The lake seemed as large as a sea.

མཚོ་ལུ་དེ་རྒྱ་མཚོ་དང་ཆེ་ཆུང་མེད་པ་འདྲ།

search | འཚོམ་པ། || We spent hours searching for the lost boy in the forest.

རྒྱ་ཚོད་མང་བོའི་རིང་ང་ཚོས་ནགས་གསེབ་ཏུ་བོར་བའི་ཞི་ལི་བཅོམ། Our search was finally successful. མཐར་ང་ཚོའི་འཚོམ་ཞིབ་ལ་ལེགས་འགྲུབ་བྱུང།

season | ¹དུས་ཚོགས། ²སྤོང་སྐྱུན་འདེབས་པ། || ¹Which season of the year is your favorite? ལོ་འཁོར་ནང་དུ་བྱོད་ཆེས་དགའ་བའི་དུས་ཚོགས་ནི་གང་ཡིན། ²I'll season the soup with salt and prickly ash. ངས་ལུ་བའི་ནང་དུ་སྤོང་སྐྱུན་ཚློལ་དང་གཡེར་མ་གཉིས་འདེབས་རྒྱ་ཡིན།

seat | འདུག་སྡེགས། || Would you please give your seat to the old person on the bus? བྱོད་ཀྱིས་བྱོད་ཀྱི་འདུག་སྡེགས་དེ་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་འཁོར་སྐར་གི་མི་རྒན་པ་དེ་ལ་བྱིན་ཚོགས་གས། Please take a seat. བཞུགས་གདན་འཇགས་རོགས།

second | ¹གཉིས་པ། ²རྒྱུ་མ། || ¹I'm the second oldest child in my family. བཞི་རེད་ཚང་གི་བྱིས་པ་ཆེ་བ་ཨང་གཉིས་པ་ཡིན། ²I'll be there in a second. ང་རྒྱུ་མ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་དེ་གར་བོན་པོར།

secret | གསང་བ། || I'll tell you because it's not a secret. དེ་ནི་གསང་བ་ཞིག་
མིན་པས་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད།

security | བདེ་འཇགས། || For security purposes I'm going to lock the door.
བདེ་འཇགས་ཀྱི་ཚེད་དུ། ངས་སྒོ་ལ་བརྒྱུག་ཚུལ་ཡོད།

see | རིག་མཐོང་། || I can't see the blackboard. ངས་སྒོ་མམ་མི་རིག།

seek | འཚོལ་བ། བཅུལ་བ། || She went out to seek a way to earn a living.
ཁོ་མོ་ཕྱི་དུ་ཕྱིན་ནས་འཚོ་བཅུལ་བཅུལ།

seem | འདྲ་བ། ལྡན་བ། || He doesn't seem to want to go to school today.
དེ་རིང་ཁོ་སྒྲིབ་གྲུང་འགྲོ་འདོད་མེད་པ་འདྲ།

sigh | ¹ རྩེན་པ་འབེན་པ། ² རྩེན་པ། || ¹ I sigh when I'm tried and bored. བར་ཚད་པ་ནས་
སུན་སྒྲུང་སྒྲིབ་དུས། ངས་རྩེན་པ་འབེན། ² The girl was so sad that she heaved a deep
sigh. བུ་མོ་དེ་མེས་སྒྲིབ་ནས་རྩེན་པ་རིང་མོ་ཞིག་འབེན།

seize | འཛིན་པ། || He thought it best to seize the opportunity to get a job.
ཁོས་བྱུང་ཞིག་ཐོབ་པའི་ཤོ་སྐབས་འཛིན་རྒྱུ་ནི་རབ་ཡིན་པར་འདོད།

self | རང་ཉིད། || Psychology is the study of the self and others.
མེས་ཁམས་རིག་པ་ནི་མི་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་ཞིབ་འཇུག་ལ་བསྐྱོན།

sell | འཚོང་བ། || Do you want to sell that sheep? ཁྱོད་ཀྱིས་ལུག་དེ་འཚོང་ཡི་འདོད།

send | བསྐྱར་བ། || Was it you who sent me the flowers?
ང་ལ་མེ་ཏྲི་ག་དེ་བསྐྱར་མཁན་ཁྱོད་ཡིན་ནམ།

sense | དོན་སླེང་། ཚོར་བ། || That film doesn't make any sense to me.
སྒྲོག་བརྟན་དེ་ང་ལ་མཚོན་ན་དོན་སླེང་མེད།

sentence | ཚིག་ག། || This sentence is not correct. ཚིག་འདི་མི་འགྲིག།

separate | མི་སྒོ་། དགར་བ། || They decided to live separately from each other.
ཁོ་ཚོས་མི་སྒོར་འདུག་རྒྱུ་བཀའ་གཏོང་བྱས།

September | སྐྱི་ཟླ་དགུ་བ། || September follows August.
སྐྱི་ཟླ་བརྒྱུད་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱི་ཟླ་དགུ་བ་ཡིན།

series | ལུ་འབྲེལ་ལེ་ཚན། || Did you watch the soccer series on TV last year?
ན་ཁིང་ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷང་ཚུང་སྡོམ་འཁྲུག་འཕྲིན་ལུ་འབྲེལ་ལེ་ཚན་ལ་བཞུས་སམ།

serious | བློ་མོ། || He was the most serious student in the class. ཁོ་ནི་འཛིན་གྲྲའི་
ནང་གི་སྒྲོབ་མཚེས་བློ་མོ་ཡིན། Stop laughing and be serious! མ་དགོད་པར་གཟུབ་ནན་
བྱོས།

sermon | དབང་ངམ་ལུང། || The minister gave a sermon every Sunday in
church. རྟག་པར་གསལ་ཉི་མར་ཚོས་འཚད་མཁན་གྱིས་ཚོས་ཁང་དུ་དབང་གནང་གིན་ཡོད།

serve | ལུང་བ། ལྷོང་བ། ཞབས་ཞུ་བྱེད་བ། || The daughters were happy to serve their

mother tea. བུ་མོ་རྒྱམས་རང་གི་ཨ་མ་ལ་ཇ་ལྷག་པར་སྒྲི།

settle | ¹ཐག་གཅོད་བྱེད་པ། ཞི་འཇགས་སུ་གཏོང་བ། ²གཞིས་ཆགས་པ། || 'Will you please help settle this argument? ཁྱོད་ཀྱིས་རྩོད་གླེང་འདི་ཞི་འཇགས་སུ་གཏོང་རོགས་བྱེད་དམ། ²We left our old home and came to settle here about fifty years ago. ཨལ་ཚེར་ལོ་ངོ་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་གི་སྡོན་ལ་ང་ཚོ་གནས་ལུལ་སྡོན་མ་དང་བ་བྲལ་ཏེ་གནས་འདིར་གཞིས་ཆགས།

seven | བདུན། || Seven people came to visit us.
མི་བདུན་ང་ཚོ་ལ་འཚོམས་འདི་བྱེད་པར་བོན།

several | འགལ། || I will be gone for several days. ང་ཉིན་འགལ་ལ་འོང་རྒྱ་མིན།

severe | དྲག་པོ། || The snowstorm was very severe in Chabmdo last winter. བློ་འདྲེན་གྲུབ་ཁར་ཆབ་མདོ་ལ་ཁངས་སྡོན་དྲག་པོ་བྱུང།

sex | མཚན། ¹མཚན་མ། ²མཐིག་སྦྱོང། || ¹My sex is female. ངའི་མཚན་མ་ཞི་མོ་ཡིན། ²She wanted to have sex with him but he didn't want to have sex with her. ཁོ་མོས་ཁོ་དང་མཐིག་སྦྱོང་བྱེད་འདོད་མོད། འོན་ཀྱང་ཁོས་ཁོ་མོ་དང་མཐིག་སྦྱོང་བྱེད་མ་འདོད།

shake | འདར། || She was so cold that she was shaking.
ཁོ་མོའི་ལུས་གྲང་ནས་འདར་གིན་ཡོད།

shape | དབྱིབས། || The shape of the moon is round. ལྷ་བའི་དབྱིབས་ནི་སྐར་སྐར་ཡིན།

share | ¹སྐལ། ²མཉམ་སྦྱོང་བྱེད་པ། || ¹Your share of the food is less than my share. ཁྱོད་ཀྱི་ཟས་སྐལ་དེ་ངའི་ཟས་སྐལ་ལས་ཉུང། ²Can you share your book with me? ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ང་དང་མཉམ་སྦྱོང་བྱེད་ཚོགས་གམ།

sharp | རྩོན་པོ། || The tip of a needle is very sharp. ཁབ་རྩེ་ནི་ཉུང་རྩོན་པོ་ཡིན།

she | ཁོ་མོ། || She doesn't want to come. ཁོ་མོ་འོང་མི་འདོད།

shine | འཚོར། || The sun will shine today. དེ་རིང་ཉི་མ་འཚོར་རྒྱ་རེད།

ship | ¹མཚོ་གྲུ། ²སྒྲུལ་འདེན་བྱེད་པ། || ¹The ship was lost at sea. མཚོ་གྲུ་དེ་རྒྱ་མཚོའི་སྤོང་ནས་བོར། ²We will ship the books that you bought to your home address. ཁྱོད་ཀྱིས་ཉོས་པའི་དཔེ་ཆ་ང་ཚོས་ཁྱོད་ཀྱི་མ་དུ་སྒྲུལ་འདེན་བྱེད་ངེས།

shirt | ཚོ་ལེན། || I like my brother's shirt. ང་རང་གི་སྤྱན་ལྷན་འི་ཚོ་ལེན་ལ་དགལ།

shoe | ལྷམ། || That shoe is black. ལྷམ་དེ་ནི་ནག་པོ་རེད།

shoot | ¹རྒྱག་པ། ²སྒྲུར་པ། || ¹Don't shoot that gun near me. ངའི་ཉེ་སར་མེ་མདའ་འཇ་རྒྱག།
²The film director wanted to start shooting the film tomorrow. ལྷོག་བརྟན་འཁལ་ཁིད་པས་སང་ཉིན་སྤོག་བརྟན་སྒྲུར་འགོ་རྩོམ་ན་འདོད།

shop | ¹ཚོང་ཁང། ²ཉོ་བ། || ¹The shop is closed. ཚོང་ཁང་གི་སྒྲོ་བརྒྱབ་འདུག། ²I like to shop for new clothes in spring. དཔྱིད་ཀར་ང་གོན་པ་ཉོ་བར་དགལ།

shopping | ཉོ་ཆ། || Let's go shopping. ང་ཚོ་ཉོ་ཆ་རྒྱག་ཏུ་འགྲོ། Our shopping trip

tired us all. ཉོ་ཚ་རྒྱལ་ཏུ་སོང་བ་དེས་ང་ཚོ་ཚང་མ་ཐང་ཚད་དུ་བཅུག

short | མུང། || My brother is short. ངའི་སྲུང་གཟུགས་མུང།

shout | ¹སྐད་ཅོར་རྒྱག་པ། ²སྐད་ཅོར། || ¹Don't shout, I can hear you. སྐད་ཅོར་མ་རྒྱག
ངས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐད་ཚུ་བཤའ་དགོ་ལྟོ། ²Her shout was not very loud. ཁོ་མོའི་སྐད་ཅོར་
དེ་འདྲ་མི་ཚེ།

show | ¹སྟོན་པ། ²འགྲེམ་སྟོན། || ¹Please show me your stamp collection.
ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱུ་གཟུགས་བརྟམ་མང་ལ་སྟོན་དང། ²What time does the show start?
འགྲེམ་སྟོན་དུས་ནམ་ཚེད་བྱེད་རྒྱུ་དེ།

shrink | སྐྱུལ། || Sometimes clothes shrink after they are washed.
མཚོམས་མཚོམས་སུ་གོ་ན་པ་བུགས་ཚེ་སྐྱུལ་འགྲོ།

shut | གཏན། རྒྱག། || Please don't shut the door. སློམ་གཏན།

sick | ¹ན་ཚེ་ཅན། ²ན་བ། || ¹Nurses and doctors help sick people in the hospital.
ནད་གཡོག་དང་སྐྱབ་པས་སྐྱབ་ཁང་དུ་མི་ན་ཚེ་ཅན་ལ་རོགས་རམ་བྱེད། ²She got very sick and
died two days later. ཁོ་མོ་ཉ་ཅང་ན་ནས་ཉིན་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་གྲོངས།

side | རྩུགས། རོས། || I live on this side of the river. ང་ཚུ་བོའི་རྩུང་རྩུགས་སུ་སྡོད་ཡོད།

sign | རྟགས། || The villagers decided to put a sign at the intersection.
སྡེ་མིས་བཞི་མདོ་རུ་རྟགས་ཤིག་འཛོལ་རྒྱུ་ཐག་གཅོད་བྱས།

signal | ¹བརྟན་རྟགས། ²བརྟན་སྟོན་པ། || ¹A red light is a signal to stop. སྟོན་པ་དམར་བོ་ནི་
བསྟོན་མཚོམས་འཛོལ་རྒྱུ་དེ་བརྟན་རྟགས་ཡིན། ²Please signal with your hands if you
want us to come and help you. ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ཚོ་ཡོང་ནས་རོགས་རམ་བྱེད་འདོད་ན་ལག་བརྟན་སྟོན།

silence | ཁ་ཁུག་སིམ་པོ། || At night on the grassland there is nothing to hear
but silence. མཚོན་མོར་རྩ་ཐང་ནས་ཁ་ཁུག་སིམ་པོ་ལས་ཅི་ཡང་མི་གོ།

silver | དདུལ། || She looks so pretty with all her silver necklaces.
ཁོ་མོས་རང་གི་དདུལ་གྱི་སྐྱེ་རྒྱུ་ཚང་མ་བཏགས་ཚེ། ཁོ་མོ་ཉ་ཅང་མཛོལ།

similar | འདྲ་མཚུངས། || 'Tall' and 'long' have similar meanings.
'མཐོ་བ་' དང་ 'རིང་བ་' ལ་གོ་དོན་འདྲ་མཚུངས་ཡོད།

simple | སྐྱ་ལོ། རྒྱུང་བ། || I can understand simple English.
ངས་དབྱིན་ཡིག་སྐྱ་ལོ་ལ་གོ་བ་ལེན་ཐུབ།

since | ཚུན་ནས། || I haven't seen her since last year.
ན་ཞིང་གི་ཚུན་ནས་བཟུང་ངས་ཁོ་མོ་མ་མཐོང།

sing | ལེན་པ། || Please sing this song. ལྷུ་འདི་ལེན་པར་གྱིས།

sir | སྐྱུ་ཞབས། || Sir, I do know the answer. སྐྱུ་ཞབས། ངས་ལ་ན་ངོ་མས་ཤིག་ཤིག་གསུང་པ།

sister | སྲིང་མོ། || My sister is seven years old. ངའི་སྲིང་མོ་ནི་ལོ་བདུན་ཡིན།

sit | སྡོད་པ། བཞུགས་པ། || Please sit on that chair. སྐྱབ་སྟོན་གསལ་དེ་ལ་བཞུགས་དང།

sit down | མར་ལ་སྒྲོད། || Please sit down. མར་ལ་སྒྲོད་དང།

situation | གནས་བབ། གནས་ཚུལ། || They have improved their living situation.

ཁོ་ཚོས་རང་རང་གི་འཚོ་བའི་གནས་བབ་ཇི་ལེགས་སུ་བཟང།

six | རྩལ། || I have six pencils. ད་ལ་ཞ་སྐྱུག་དྲལ་ཡོད།

size | ཚེ་རྩུང། || What size are your shoes? ཁྱོད་ཀྱི་ལྷ་མ་གྱི་ཚེ་རྩུང་ག་ཚོད་ཡིན།

skate | དར་ཤུང་རྒྱག་པ། || I learned how to skate last winter. བློ་བཟང་དགུ་ཞུག་ཁར་དམ་

དར་ཤུང་རྒྱག་པ་སྐྱུངས། I broke my left skate. དེའི་དར་ཤུང་ལྷ་གས་ལྷ་མ་གཡམ་མ་ཚག

skeleton | ཀོང་རུས། || If you want to become a doctor, you must study a skeleton.

གལ་ཏེ་ཁྱོད་རང་སྤྱན་བཞིག་བྱེད་འདོད་ཚོ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀོང་རུས་ལ་དེས་པར་དུ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས།

skill | ལག་རྩལ། || Being a surgeon requires great skill.

ཕྱི་ནད་ཚན་ཁག་གི་སྤྱན་བཞིག་ལ་ལག་རྩལ་ཚེ་ནོ་དགོས།

skin | བགས་པ། || That young lady has such lovely smooth skin. སྤྱན་ཤར་དེ་ལ་

བགས་པ་འཇམ་པོ་དེ་འདྲའི་ཡིད་དུ་འོང་བཞིག་ཡོད། We will skin the sheep after it is

dead then cut it into pieces and cook it. ལུག་གི་ཚེ་རང་ཚོས་དེའི་བགས་པ་བཟུས་

ནས་དུམ་བུར་གཏུབས་རྗེས་བཙོ་རྒྱ་ཡིན།

skirt | སྤྲ་གཡོགས། || My skirt is new. དའི་སྤྲ་གཡོགས་ནི་གསར་བ་ཡིན།

skull | རོད་པ། || He fell down and cracked open his skull. ཁོ་ཐང་ལ་འགྲེལ་ནས་རང་

གི་རོད་པ་བཀའ།

sky | བཀ་མཁའ་ལ། || The sky is blue today. དེ་རིང་གི་བཀ་མཁའ་ལ་ནི་ལྗང་པོ་རེད།

slave | བྲན་གཡོགས། || Without freedom of choice one becomes a slave.

མི་ཞིག་ལ་གང་མ་གའི་དབང་ཚེད་ཚེ་བྲན་གཡོགས་ལ་གྱུར་བ་ཡིན།

sleep | ¹གཉིད། ²ཉལ་བ། || ¹I didn't get enough sleep last night. མདང་དགོང་རང་ལ་

གཉིད་འདང་བོ་མ་ཐོབ། ²It's late so let's sleep. དུས་ཚོད་འཕྱི་བས་ཉལ་དུ་འགྲོ།

slow | དལ་བ། || Don't be slow to answer my questions.

དའི་འདྲི་ཚིག་ལ་ལན་འདེབས་རྒྱ་མ་དལ།

slowly | དལ་མོས། || She was tired and slowly walked home.

ཁོ་མོ་ཐང་ཚད་པས་དལ་མོས་ཡུལ་དུ་འོག།

small | རྩུང་རྩུང། || He is a small man. ཁོ་ནི་མི་རྩུང་རྩུང་ཞིག་ཡིན།

smash | བཅགས། གཏོགས། || She was so angry that she smashed the pot.

ཁོ་མོ་ཁོང་ཁོ་ལངས་ནས་སྤྲ་ར་བཅགས།

smell | ¹དྲི་མ་སྤྲོམ་པ། ²དྲི་མ། || ¹Please smell this cake. ཀར་གོ་རེ་འདིའི་དྲི་མ་སྤྲོམ་དང། ²I

don't like that smell. ད་དྲི་མ་དེ་ལ་མི་དགལ།

smile | ¹འཇུ་མ་མདངས། ²དགོད་པ། || ¹They greeted her with big smiles. ཁོ་ཚོས་འཇུ་མ་

མདངས་ཀྱིས་ཁོ་མོ་བསུ་བ་བྱས། ²I smile when I'm happy. ང་ལ་སློབ་འཕེར་དུས་ངད་གོང་།
smoke | ¹དུ་བ་འཐེན་པ། ²ཐ་མག། ³དུ་བ། || ¹My mother doesn't like it if I smoke. ངས་
 དུ་བ་འཐེན་པར་ངའི་ཨ་མ་མི་དགའ། ²Do you have a smoke? ཁྱོད་ལ་ཐ་མག་ཅིག་ཡོད་དམ། ³I
 like the smell of dung smoke early in the morning. ངའོག་མ་པ་སྤོ་མོའི་སྤྱི་བའི་
 དུ་བི་ལ་དགའ།
smooth | ¹འངས་ལོ། ²བྱུག་པ། || ¹Her hair is black, long, and smooth. ཁོ་མོའི་སྐྱ་ནི་
 བག་ཅིང་རིང་ལ་འངས་ལོ་ཡིན། ²Please smooth down your unkempt hair. ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱ་
 རྫབ་ལོ་རྫོབ་ལེད་བྱུག་པ།
snow | ¹ཁངས་འབབ། ²ཁངས། || ¹It will snow tomorrow. མང་ཉིན་ཁངས་འབབ་རྒྱུ་རེད།
²The snow was white and beautiful. ཁངས་ནི་དཀར་ཞིང་མངོས།
so | ¹དེ་ལྟར། ²རྒྱུན་གྱིས། || ¹I think so. ངས་དེ་ལྟར་འདོད། ²He left so we also left.
 ཁོ་བྱང་སོང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ང་ཚོ་ཡང་བྱང་སོང།
social | སྤྱི་ཚོགས་འབྲེལ་བ་ལ་མཁས་པ། || All the people were very social at the
 party. སྤྱི་ཚོགས་སྤང་མི་ཚང་མ་འབྲེལ་གཏུག་ལ་མཁས།
sock | འཕོ་ལ། || This sock is blue. འཕོ་ལ་འདི་སྤོ་ན་པོ་ཡིན།
soft | སྤོ་མོ། || The baby's cheeks are so soft. བྱིས་པ་དེའི་མཁུར་ཚོས་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་
 བགས་ཉ་ཅང་སྤོ་མོ་ཡིན།
soldier | དམག། || My brother is a soldier. ངའི་སྤྱན་ནི་དམག་ཅིག་ཡིན།
solid | མཐུགས་པོ། || When it gets cold outside water turns into solid ice.
 བྱི་རོ་ལ་གྱི་ནམ་བུ་འཁྲུག་ཚེ་རྩ་པོ་མཐུགས་པོ་དར་ལ་འགྱུར།
solve | སེལ་བ། ཐག་གཅོད་པ། || Do you think we will be able to solve the
 problem? ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ཚོས་གཞན་དོན་དེ་སེལ་བྱེད་རྒྱུ་རེད་འདོད་དམ།
some | བགའ། || Do you want some paper? ཁྱོད་ལ་ཤོག་ཟུང་འགའ་དགོས་མཁམ།
somebody | མི་ཚེ་གེ་མོ། || Does somebody here speak English?
 འདི་དུ་མི་ཚེ་གེ་མོས་དབྱིན་སྐད་སྐྱབ་པམ།
something | དོན་འགའ་རེ། || I heard something about that recently.
 ཉེ་ཚར་ངས་དེའི་སྐོར་གྱི་དོན་འགའ་རེ་ཐོས།
sometimes | མཚོན་མ་མཚོན་སུ་སྐབས་འགའ། || Sometimes I listen to music.
 མཚོན་མ་མཚོན་སུ་ངས་སྐད་དབྱངས་ལ་ཉན།
son | ལུ། || He is my son. ཁོ་ནི་ངའི་ལུ་ཡིན།
soon | མི་འགྲུངས་པར། ལྷོད་མོར། || Soon we will go home.
 ང་ཚོ་མི་འགྲུངས་པར་ཡུ་ལ་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན།
sorry | དགོངས་པ་མཚོན། || I'm sorry I made you angry.
 ངས་ཁྱོད་ཁོང་ཁོ་ལ་ངས་སུ་བརྟུག་པར་དགོངས་པ་མཚོན།

sound | གླ་ གླང། || That tractor is making a very loud sound.

ལག་སྐྱོར་འཁོར་ལོ་དེས་གླ་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་སྒྲིག།

south | ལྷོ་ཕྱོགས། ལྷོ། || Sichuan is south of Gansu. ཟིའོ་ཁོ་ཞེ་ཀན་སུ་ལུ་ལི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད།

southeast | ་ཤར་ལྷོ། || A tall mountain is southeast of our village.

ང་ཚོའི་སྡེ་བའི་ཤར་ལྷོ་འི་ཕྱོགས་སུ་དེ་མཐོན་པོ་ཞིག་ཡོད།

southwest | ལྷོ་རྒྱུ་བ། || Tibet is in Southwest China.

བོད་ལྗོངས་ནི་ཀྲུང་གོའི་ལྷོ་རྒྱུ་བ་ཏུ་ཡོད།

space | མཉམ་པ་དབྱིངས། || Many people are interested in space travel.

མི་མང་པོ་མཉམ་པ་དབྱིངས་སུ་འགྲུལ་སྐྱོད་བྱེད་པར་དགའ།

speak | བཤད། གླ། || Don't speak so loudly. གླང་མཐོན་པོས་མ་བཤད།

special | ལྷན་པར་བ། || We all think she is a special student.

ང་ཚོ་ཚང་མས་ཁོ་ཞེ་སྤོ་བ་མ་ལྷན་པར་བ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད།

speed | མགྲོགས་ཚད། || The airplane flies at a fast speed.

གནམ་གྲུ་མགྲོགས་ཚད་ཆེན་པོས་འཕྲར།

spell | ཚོག་བརྟན་བྱེད་བ། || Can you spell this word?

ལྷོད་ཀྱིས་བརྟན་འདི་ཚོག་བརྟན་བྱེད་ཐུབ་བཅ།

spend | བཀོལ། || How much money do you spend every month on food?

ལྷོད་ཀྱིས་ལྷོ་རེར་བཅས་རེན་ལ་སྐོར་མི་ཅེ་ཅམ་བཀོལ།

spirit | དགའ་བ། ལྷིང་སྤོབས། || The happy children are in high spirits.

བྱིས་པ་སྐྱིད་པོ་ཚོ་ལ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱས།

split | བཤོ་བ། || They split the money they won in the contest.

ཁོ་ཚོས་འགྲན་སྡུར་གྱི་ཐོག་ནས་བྲུངས་པའི་སྐོར་མི་བཤོ་བ།

sport | རྩལ་སྐྱོད། || What is your favorite sport?

ལྷོད་ཚེས་དགའ་བའི་རྩལ་སྐྱོད་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།

spring | ¹དབྱིད་ཀ ²ལྗེ་མ་རྩེ་བ། ³ཚུ་མིག། || ¹Many kinds of plants bloom in spring.

དབྱིད་ཀར་རྩེ་ཤིང་རིགས་མང་པོ་ལ་སྐྱེ་སྤོབས་འབར། ²The metal spring was made of strong steel. ལྷགས་ཀྱི་ལྗེ་མ་རྩེ་བ་དེ་ཚོ་ལྷགས་སྤོབས་ལ་བཟོས། ³We get our water from a spring at the bottom of the mountain. ང་ཚོས་རེ་ཞོ་ལ་གྱི་ཚུ་མིག་ཅིག་ནས་ཚུ་ལེན།

spy | ¹ལྷུ་ལ། ²ལྷུ་ལ་བ། || ¹The villagers thought the strange man was a spy.

སྡེ་མིས་མི་ཚ་མེད་དེ་ནི་ལྷུ་ལ་མ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད། ²I'm not interested in spying on anyone. མི་གཞན་ལ་ལྷུ་ལ་འདོད་ང་ལ་མེད།

stamp | ¹སྐྱག་རྟགས། ²ཐེལ་རྒྱག་པ། || ¹Did you remember to put a stamp on the letter?

ལྷོད་ཀྱིས་ཡི་གེའི་ཐོག་ལ་སྐྱག་རྟགས་སྐྱོར་རྒྱུ་མ་བརྟེན་དམ། ²I won't stamp your document with an official seal until our leader signs it. ང་ཚོའི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱིས་

ང་གྲུབ་ཚེན་པོ་ཞིག་བཞེས་རྗེས་ཁོ་མོ་འོ་པོ་བ་འགྲངས།

stone | རྫོ། || The statue is made of stone. འདྲ་སྐྱེད་དོན་ལས་བཅོས།

stop | མཚམས་འཇོག་པ། || Don't stop running, we are almost there.

རྒྱལ་མཚམས་མ་འཇོག་ ང་ཚོ་ཕལ་ཆེར་དེ་ལ་ཐོན་དང་བཤ། The driver told us our stop in this small town is only for ten minutes. ཁ་ལོ་པས་ང་ཚོ་ལ་གྲོང་རྫོང་ལ་འདི་ནི་འདྲ་བུ་ཉག་ཉག་སྐར་མ་བཅུ་འི་རིང་ལས་མི་སྡོད་ཞེས་བཤ།

store | ¹ཚོང་ཁང། ²ཉར་གསོག་བྱེད་པ། || ¹Can you buy me some milk from the store? ཁྱོད་ཀྱིས་ཚོང་ཁང་དེ་ནས་ང་ལ་འོ་མ་ཉེ་བྱུབ་བཅ། ²Please store these boxes in your home. ལྷན་འདི་དག་ཁྱོད་ཚོར་ནས་ཉར་གསོག་བྱོས།

storm | ལྷུང་འཚུབ། || The crops were destroyed by the storm yesterday.

ཁ་སང་ལྷུང་འཚུབ་ཀྱིས་ལོ་ཉག་བརྒྱགས།

story | གཏམ་རྒྱུད། || Tell me a ghost story. ང་ལ་འབྲེལ་གཏམ་རྒྱུད་ཅིག་ཤོད་དང།

stove | ལྷགས་ཐབ། || The kettle of tea is on the stove. དེ་མ་ལྷགས་ཐབ་ཀྱི་སྐྱོང་དུ་ཡོད།

straight | བྲང་མོ། བྲང་པོར། || Can you draw a straight line? ཁྱོད་ཀྱིས་ཐིག་བྲང་མ་ཞིག་འབྲི་བྱུབ་བཅ། He talks very straight. ཁོས་སྐད་ཆ་བྲང་པོར་སྒྲ།

strange | ཆ་མེད། ཡ་མཚན་ཅན། || No one knew the strange man.

མི་ཆ་མེད་དེ་སྲུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་མ་ཤེས།

street | སྲང་ལམ། || I walked down the street yesterday.

ཁ་སང་ང་སྲང་ལམ་དེ་དེད་ནས་ཐོང།

strike | ¹ལས་འཇོག་ ²རྒྱུང་རྟེན་བྱེད་པ། || ¹The workers' strike lasted two weeks.

ལས་བཅོམས་ལས་འཇོག་གཟུང་འཁོར་གཉིས་རིང་བྱས། ²The man didn't strike the child even though he was very angry. ལྷོས་པ་དེ་ཁོང་ཁོ་ལངས་རུང་ཁོས་བྱིས་པ་དེ་ལ་རྒྱུང་རྟེན་མ་བྱས།

strong | ལྷོབས་ཅན། ལྷོབས་ཆེ། || My father is very strong. ངའི་ཨ་ཕ་ཞི་ཉ་ཅང་ལུས་ལྷོབས་ཆེ།

strongly | ཆེན་པོར། འུགས་ཆེན་པོས། || The house smelled strongly of incense.

ཁང་བ་དེ་ལ་སྤྲོས་བདུག་ཆེན་པོ་འཁྲིལ།

struggle | ¹ངོ་རྒོལ། ²འཕགས་འཚོག་རྒྱག་པ། ཉུར་ཐག་སྐྱེད་པ། || ¹The peasants' struggle

against the corrupt government soon grew into a nationwide revolution. ཞིང་པས་རུལ་སུངས་སུ་གྱུར་བའི་སྲིད་གཞུང་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱས་པ་མི་འགྲངས་པར་རྒྱལ་ཡོངས་རང་བཞིན་གྱི་གསར་བརྗེ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། ²The climbers struggled to make their way to the top of the mountain. རི་བོར་འགོ་མཁན་གྱིས་ཉུར་ཐག་སྐྱོས་རི་མགོར་འཇོགས་བྱས།

stubborn | རེངས་པོ། ཁྱོད་པོ། || She was very stubborn and didn't want to

study her lessons. ཁོ་མོ་ཞི་སློབ་རྒྱུད་ཉ་ཅང་ཁྱོད་པོ་ཡིན་པས་རང་གི་བསྐབས་ཚན་དག་སྐྱོང་མ་འདོད།

student | སློབ་མཁ || I am a student. དེ་ཉི་མའི་སློབ་མའི་ཞིག་ཡིན།

study | ¹སློབ་རྒྱུད། ²སློབ་པ། || His English study is something that he enjoys.

དབྱིན་ཡིག་ལ་སློབ་རྒྱུད་བྱེད་རྒྱུ་ནི་ཁོའི་དགའ་ཤོགས་ཤིག་ཡིན། ²Do you like to study English? བྱིད་དབྱིན་ཡིག་སློབ་པར་དགའ་པའམ།

stupid | བྱུན་པོ། རིག་རྒྱུ་ལ། བློ་ཆུགས། || Spending all the money is a stupid thing.

སློར་མོ་ཚང་མ་བཀོལ་བ་ནི་བློ་ཆུགས་ཤིག་ཡིན།

substitute | རོད། མི་རོད། ¹ཚབ་མཁ་ཚབ་བྱེད་པ། ²ཚབ་ལ་སྟེར་བ། || ¹If our teacher is sick,

the school sends a substitute to replace her. དེ་ཚོའི་དགོ་རྒྱུ་ཆུན་ཚོ་སློབ་གྲྲུ་མི་ཚབ་ཞིག་མངགས་ནས་ཁོ་མོའི་ཚབ་བྱེད། ²Please substitute a larger size for this smaller size coat. སྟོད་ལུ་ཚུང་བ་འདིའི་ཚབ་ལ་སྟོད་ལུ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེར་རོགས།

succeed | རྒྱལ་ཁ་བོལ་བ། || If you try very hard you can succeed at whatever

you do. གལ་ཏེ་བྱིད་ཀྱིས་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོ་བྱས་ཚེ། ཅི་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་ཁ་བོལ་བྱེད།

such | འདི་འདྲ། || There is such a strong wind today. དེ་རིང་རྒྱུད་འདི་འདྲ་ཆེ།

sudden | སློ་བུར། || All of a sudden the house fell down. སློ་བུར་དུ་ཁང་བབ་བརྒྱབས།

suffer | སྤྱག་སྦྱིང་བ། || The sick people in the hospital are all suffering from

some kind of disease. སྤྱག་ཁང་དུ་ནད་པ་ཚོ་ནད་ཀྱིས་མནར་ཡོད།

sugar | ཀར་བྲེ་མ། || I like sugar in my tea. དེ་འདི་ནད་དུ་ཀར་བྲེ་མ་འཕེན་པར་དགའ།

summer | དབྱུང་ཁ། || It is hot in summer. དབྱུང་ཁར་ནམ་ཚུ་ཚོ་མི་ཡིན།

sun | ¹ཉི་མ། ²ཉི་མར་ལྟེ་བ། || ¹The sun felt hot on our backs. དེ་ཚོའི་རྒྱུབ་ནས་ཉི་མ་ཚབ་པའི་

སྤང་བ་སྟེམ། ²We will sun our quilts and blankets today. དེ་རིང་དེ་ཚོས་དེ་ཚོའི་ཉལ་བྱུ་དང་ཉལ་གདན་ཉི་མར་ལྟེ་བ་རྒྱུ་ཡིན།

Sunday | གཟའ་ཉི་མ། || I don't go to school on Sunday.

གཟའ་ཉི་མར་དེ་སློབ་གྲྲུ་མི་འགྲོ།

sunny | ཉི་འོད་ལྡན་པ། || Today is a sunny day. དེ་རིང་ནི་ཉི་འོད་ལྡན་པའི་ཉི་མ་ཞིག་ཡིན།

sunshine | ཉི་འོད། || The sunshine warmed the cold winter day.

ཉི་འོད་ཀྱིས་དགུན་ཁའི་ཉིན་མོ་གང་མི་རྩོར་བཏང།

supervise | ལྟ་རྟོག་བྱེད་པ། || The teacher asked the best student to supervise

the others while she was gone.

དགོ་རྒྱུ་ཀྱིས་སློབ་མ་ཆེས་བཟང་པོ་ལ་ཁོ་མོར་ལུ་ལུ་དུ་སློབ་མ་གཞན་ལ་ལྟ་རྟོག་བྱེད་རྒྱུ་བཅོལ།

supper | དགུང་ཟས། || When did you eat supper? བྱིད་ཀྱིས་དགུང་ཟས་ནམ་ཚོད་ཚོས་པ་ཡིན།

supply | ¹འདོན་སྟོད། ²འདོན་སྟོད་བྱེད་པ། || ¹We don't have a large supply of books

at the school. སློབ་གྲྲུ་དུ་ཚོས་དཔེ་ཆ་འདོན་སྟོད་ཆེན་པོ་མི་བྱེད། ²We can supply you

with all the coal that you need. བྱིད་ལ་མཁོ་བའི་རྩོ་སྟེ་ཚང་མ་དེ་ཚོས་འདོན་སྟོད་བྱེད་བྱེད།

support | ¹རྒྱུ་སྟོར། ²རྒྱུ་སྟོར་བྱེད་པ། || ¹The son had to provide support for his

mother after his father died. བུས་ཁོའི་ཨ་ཕ་འདས་རྗེས་ཁོའི་ཨ་མ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་དགོས་
བྱུང། ²Please support the decisions that the leaders make. འགོ་ཁྲིད་ཀྱིས་
མཛད་པའི་ཐག་གཅོད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་རོགས།

suppose | བསམ་ཚིན་བྱེད་པ། འདོད་པ། || I don't suppose you know his phone
number? རྒྱུད་ཀྱིས་ཁོའི་ཁ་པར་ཨང་གྲངས་ཤེས་རྒྱུ་ཅིང་དཔེ་མི་འདོད།

suppress | བསྐྱོད་པ། མཚོན་པ། || He had to suppress his laughter during the
class. སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཁོས་ཁོའི་གདམ་མོ་བསྐྱོད་དགོས་བྱུང།

sure | ཁོ་ཐག་གཅོད་པ། || Are you sure you want to do this?
རྒྱུད་ཀྱིས་འདི་ལས་འདོད་པ་ཁོ་ཐག་གཅོད་ཀྱི་ཡིན་ནམ།

surplus | ལྷག་མ། || There is a surplus of barley this year. ད་ལོར་ནས་ལྷག་མ་ཡོད།

surprise | ¹ཉང་སངས་པ། ²ལ་མཚར་བ། || ¹His surprise was an act—it wasn't
genuine. ཁོ་ཉང་སངས་པ་ནི་རྣམ་འགྲུར་ཚུལ་ལས་དོ་མ་མིན། ²I was so surprised to see
him again. ཁོ་དང་ཡང་བསྐྱུར་ཐུག་པ་ལ་ང་ལ་མཚར་བ།

surrender | མགོ་སྐྱར་བ། || The enemy surrendered after one battle.
འབབ་འཁྲུག་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་དགྲ་དམག་གིས་མགོ་བསྐྱར།

surround | མཐའ་བསྐོར་བ། || There are flowers surrounding the tree.
སྣང་བའི་མཐའ་མེ་རྟོག་གིས་བསྐོར་ཡོད།

survive | ཐར་བ། || We weren't sure he would survive his injury.
ཁོ་རྣམས་སྐྱོན་ལས་ཐར་བྱུང་པར་ང་ཚོ་ཁག་ཐེག་མི་ན།

suspect | ¹དོགས་པ། ²ཉེས་དོགས་ཚན། || ¹I suspect that he won't be able to finish
school. དས་ཁོ་སྐྱོབ་གྲྭ་ནས་མཐར་ཐུན་བྱུང་པར་དོགས། ²The police arrested several
suspects after the murder. དམར་གསོད་བྱུང་རྗེས་ཉེན་རྟོག་པས་ཉེས་དོགས་ཚན་འགའ་འཛོལ་
བཟུང་བྱས།

suspend | དབྱུངས་པ། || The kite hung suspended from its string in the tree.
ཤེག་བྱ་དེ་སྡོད་མགོར་ཐོགས་པའི་སྐྱེད་པ་ལས་མར་དབྱུངས།

swallow | མིད་པ། || His throat was so sore that he couldn't swallow easily.
ཁོའི་མིད་པ་ན་བས་ཁོས་ཟ་མ་ལས་སྐྱོ་མོས་མིད་མ་ཐུབ།

sweater | བལ་ལྷ། || I lost my sweater. དས་རང་གི་བལ་ལྷ་ཤོར།

sweet | མངར་མོ། || She likes to drink sweet tea. ཁོ་མོ་ཇམངར་མོ་བཏུང་བར་དགའ།

swim | ¹ཚུ་རྒྱལ། ²ཚུ་རྒྱལ་བྱེད་པ། || ¹Our swim in the lake lasted one hour. ང་ཚོ་
མཚོ་ལྷ་ནང་ནས་ཚུ་ཚོ་དྲུག་ཅིག་ལ་ཚུ་རྒྱལ་བྱས། ²I like to swim in the river. ང་ཚུ་བའི་ནང་དུ་ཚུ་
རྒྱལ་བྱེད་པར་དགའ།

sympathy | གདུང་སེམས། || We all had a lot of sympathy for him after his
mother died. ཁོའི་ཨ་མ་འདས་རྗེས་ང་ཚོ་ཚང་མས་ཁོ་ལ་གདུང་སེམས་ཚེན་པོ་བཅུངས།

system | མ་ལག་ལམ་ལུགས། || Lawyers study the legal system.

ཁྱིམ་རྩོད་པས་ཁྱིམ་ལུགས་ལམ་ལུགས་ལ་སྲོའ་སྲོའ་བྱེད།

Table | ཅོག་ཅོ། The teacher's table is bigger than my table.

དགོ་རྒྱུ་གྱི་ཅོག་ཅོ་ནི་དེ་ཅོག་ཅོ་ལས་ཆེ།

take | འཁྲིད། འཁྲུང། || Take my brother with you when you go to the market. རྒྱུ་ཁོམ་ལ་འགྲོ་སྐབས་དེ་ལྟོ་ལྟོ་ལ་འཁྲིད་རོགས།

take | འཁྲུང། འེན། || Please take this money. རྒྱུ་མོ་འདི་འེན་རོགས།

take care of | ལྟ་སྲོའ་བྱེད། || Take care of yourself when you go abroad.

རྒྱུ་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་སོང་ཆར་རང་ལ་ལྟ་སྲོའ་བྱེད།

take off | བུད་པ། འཕུད་པ། || Please take off your shirt. རྒྱུ་དྲི་ཚོ་ལེན་ཕུད་རོགས།

talk | ¹འཆད་ཁྲིད། ²ཁ་བརྗེད་བྱེད། || ¹The subject of his talk was Tibetan linguistics. ཁོའི་འཆད་ཁྲིད་གྱི་བརྗེད་གཞི་ནི་བོད་ཀྱི་སྐད་རིག་པ་ཡིན། ²Don't talk so much. ཁ་བརྗེད་འདྲ་མང་བོ་མ་བྱེད་ཅིག།

tall | རིང་བ། || How tall are you? རྒྱུ་དྲི་གཟུགས་ཅི་འདྲའི་རིང་བ་ལ།

tank | ལྗང། || The tank was full of water. ལྗང་གྱི་ནང་དུ་ཆུ་མེད།

tape | ¹སྤྱིན་ཐག་ ²སྲོར་བ། || ¹Put some tape on the envelope. ཡིག་ཤུབས་ཀྱི་སྤྱིན་ཐག་ཐག་འགུལ་སྲོར། ²I need to tape this torn paper. རས་ཤོག་ཐུ་ཐེད་པོ་དེ་སྲོར་དགོས།

target | ¹དམིགས་འབེན། ²དམིགས་སེལ་འཛིན། || ¹The arrow hit the center of the target. མདའ་མཚམས་དམིགས་འབེན་གྱི་དྲིལ་ལ་ཡོག། ²Cigarette advertisers target young people. ཐམས་མཚམས་སྲོར་བར་ཁྱབ་གྱིས་གཞོན་ནུ་རྒྱམས་དམིགས་སེལ་འཛིན།

task | ལས་འགན། || We had many tasks to do. ར་ཚོ་ལ་ལས་འགན་མང་པོ་བསྐབ་རྒྱུ་ཡོད།

taste | ¹ཁོ་བོ་ལ་རྒྱུ་ལྗང་བ། || ¹The taste of boiled mutton is good. ལུག་ཤ་བཅོས་མའི་ཁོ་བོ་བཞིམ། ²Please taste the soup and tell me if you think that it is salty enough. རྒྱུ་གྱིས་ཁུ་བའི་རྒྱུ་ལྗང་ནས་ཚུ་ཁུ་འདད་ཡོད་མེད་ལ་ཤོད།

tax | ¹དཔུ་ཁྲལ། ²ཁྲལ་འགོལ། || ¹How much tax do you need to pay this year? དེ་ལོར་རྒྱུ་དཔུ་ཁྲལ་གཚོད་སྲོད་དགོས། ²The city will tax all retail sales beginning next year. ཕྱི་ལོ་ནས་བཟུང་གོང་ཁྲུར་གྱིས་སེལ་འཛོར་ལ་ཁྲལ་འགོལ་རྒྱུ་རེད།

tea | ར། || She has tea in the morning. ཞོགས་པར་ཁོའོས་རབ་དུང།

teach | འཆད་པ། འཁྲིད། || What does he teach you? ཁོས་རྒྱུ་དལ་ཅི་ཞིག་ཁྲིད།

teacher | དགོ་རྒྱུ། || The teacher came to class late. དགོ་རྒྱུ་སྤྱི་ལོ་ལྟོ་ལ་འཕྱི།

team | ར་ཁག། || Our basketball team played last night.

མདའ་དགོང་ར་ཚོའི་རྩེད་རྒྱུ་ལོ་ར་ཁག་གིས་འགན་སྲུང་བྱས།

tears | མིག་ཚུ། || Her tears felt hot as they streamed down her face.

ཁོས་རོགས་བྱས་པར། ངས་བཀའ་རྒྱུ་ལོད་དོ།

Thank goodness! | གནམ་རྒྱུ་མས་མཁྱེན་བྱུང། || Thank goodness! I didn't become ill. གནམ་རྒྱུ་མས་མཁྱེན་བྱུང། ང་ལ་ན་ཚོ་མ་བྱུང།

thanks | རུགས་རྗེ་ཚེ། || Thanks for your help. ཁྱེད་ཀྱིས་རོགས་བྱས་པར་རུགས་རྗེ་ཚེ **that** | དེ། || What is that person doing? མི་དེས་ཅི་ཞིག་ལས་བཞིན་ཡོད། That's all right. དེ་ཚོགས་གི

the Chinese | ཀྲུང་གོ་བོ་བ། || The Chinese have a long history. ཀྲུང་གོ་བོ་བ་ལོ་རྒྱུས་རིང་མོ་ཡོད།

the day after tomorrow | གཞེས་ཉིན། || The day after tomorrow will be a holiday. གཞེས་ཉིན་ནི་གནང་བ་ཡིན།

the day before yesterday | ཁ་ཉིན། || The day before yesterday I was ill. ཁ་ཉིན་ལ་ན་ཚོ་བྱུང།

the middle of the day | ཉིན་གུང། || We will eat lunch in the middle of the day. ཉིན་གུང་ལ་ང་ཚོས་གུང་ཟས་བཟུལ་རྒྱུ་ཡིན།

the next day | ཉིན་གཞུག་ལ། ཟ࿳་ཉིན། || On the next day I could not go home. ཟ࿳་ཉིན་ཡུལ་ལ་འགོ་མ་བུའ།

the next year | ཟ࿳་ལོ། || The next year I became a student. ཟ࿳་ལོར་ང་སློབ་མཁེགས་ཏུ་གྱུར།

the people | མི་རྣམས། || The people of our village are all Tibetan. ང་ཚོ་སྤྱི་བའི་མི་རྣམས་ནི་བོད་པ་ཡིན།

the Tibetans | བོད་མི། || The Tibetans have a beautiful and important language. བོད་མི་ལ་སྐད་ཆ་སྐྱེན་ལ་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད།

theatre (theater) | རྒྱུ་སྐབས་ཁང་། || She wants to become an actress in the theatre. ཁོ་མོས་རྒྱུ་སྐབས་ཁང་ཁང་དུ་འཁྲབ་མཁན་ཞིག་བྱེད་འདོད།

their | ཁོ་ཚོའི། || This is their classroom. འདི་ནི་ཁོ་ཚོའི་སློབ་ཁང་ཡིན། **theirs** | ཁོ་ཚོའི། || It is theirs, not ours. དེ་ནི་ཁོ་ཚོའི་ཡིན། ང་ཚོའི་མིན།

them | ཁོ་ཚོ། || Please give it to them. དེ་ཁོ་ཚོ་ལ་བྱིན་དང། **themselves** | ཁོ་ཚོ་རང་། || They did it all by themselves. ཡོད་ཚད་ཁོ་ཚོ་རང་གིས་ལས།

then | དེ་ནས། || What will you do then? དེ་ནས་ཁྱེད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་ལས། **there** | དེ་ན། || He lives there with his family.

ཁོ་རང་གི་བཟའ་མི་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་དེ་ན་སློང། **these** | འདི་དག། || These girls are all good students. འདི་དེ་དག་ཚོ་མ་སློབ་མ་བཟང་བོ་ལ་སྟག་རེད།

they | ཁོ་ཚོ། || They will not give you any trouble.

ཁོ་ཚོས་ཁྱོད་ལ་འོ་བརྒྱལ་གཏོང་མི་སྲིད།

thick | མཐུག་པོ། || The wool on that sheep is very thick.

ལུག་དེའི་སྤོང་གི་བལ་ནི་ཉ་ཅང་མཐུག་པོ་རེད།

thin | ལྷོ་མ་པོ། རིང་པ། || She dieted until she was quite thin.

ཁོ་ཚོས་ཁོ་ཚོ་རིང་རེག་བར་དུ་ཟས་ཚོད་འཛོལ་བྱས།

thing | དངོས་པོ། || I don't have a thing to wear. ང་ལ་གོམ་ཚུ་ཞིག་ཀྱང་མེད།

think | འདོད། བསམ། || I think we must leave now. ངས་ང་ཚོ་ད་ལྟ་འགྲོ་དགོས་པར་འདོད།

third | གསུམ་པ། || This is the third time I've told you to stop that.

འདི་ནི་ངས་དོན་དེ་ཁྱོད་ལ་ཐེངས་གསུམ་པར་བཤད་པ་ཡིན།

thirteen | བཅུ་གསུམ། || She was thirteen before she went to the big city.

གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དུ་ལ་མ་ལོང་གོང་། ཁོ་ཚོ་ལོ་བཅུ་གསུམ་ཡིན།

thirty | ལུ་མ་བྱ། || My mother is thirty years old. ངའི་ཡ་མ་ནི་ལོ་ལྔ་མ་ཚུ་ཡིན།

this | འདི། || This is a big yak. འདི་ནི་གཡལ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད།

those | དེ་དག། || Those are an old pair of socks. དེ་དག་ནི་འཕོ་ལ་སྤིང་ཆ་གཅིག་རེད།

threat | སྐྱག་སྐྱོང་བ། སྐྱག་སྐྱོང་བའི་རང་བཞིན། || Your threats don't frighten me.

ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་སྐྱག་བསྐྱུལ་མི་བྱུབ། The older boys threatened the younger ones.

ཞི་ལོ་ཆེ་བ་ཚོས་ཞི་ལོ་ཆུང་བ་དག་ལ་སྐྱག་བསྐྱུལ་བྱས།

three | གསུམ། || There are three girls in our family. རེད་ཚང་ལ་བུ་ཚོ་གསུམ་ཡོད།

through | བརྒྱུད། || I like watching the horses run through the grass.

ང་ཚུ་ཐང་དུ་རྩ་རྒྱུག་བཞིན་པར་བརྟུབར་དག་པ།

throw | འཕེན། གཡལ་ག། Throw me the ball. རྩང་ལེ་དེང་ལ་གཡལ་ག་དང།

Thursday | གཟའ་མུར་བུ། || On Thursday we will have a picnic.

གཟའ་མུར་བའི་ཉིན་ང་ཚོས་ཚམས་རྒྱག་རྒྱུ་ཡིན།

Tibetan | བོད་སྐད། བོད་ཡིག་བོད་མི། || Do you speak Tibetan? ཁྱོད་ཀྱིས་བོད་སྐད་བཤད་

ལེས་པམ། I am Tibetan and I speak Tibetan. ང་ནི་བོད་རིགས་ཡིན་པས་ངས་བོད་སྐད་བཤད།

ticket | བ་སེ། || Can you buy me a bus ticket?

ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་རྒྱ་དམར་འཁོར་གྱི་པ་སེ་ཞིག་ཉོ་བྱུང་བམ།

tidy | གྲལ་དག་གལ་དག་བཟོ་བ། || She always keeps her room tidy. ཁོ་ཚོས་མོའི་ཁང་

བརྒྱན་པར་གལ་དག་བྱེད། I'll tidy up the classroom now. ད་ལྟ་ངས་སྐོབ་ཁང་ནང་གལ་དག་བཟོ་རྒྱུ་ཡིན།

tiger | ལྷག། || Have you ever seen a tiger? ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷག་རིག་ཚུང་བམ།

time | ¹དུས་ཚོད། ²དུས། || ¹What time is our English class? ང་ཚོའི་སྐོབ་ཁྱིད་ནི་ཚུ་ཚོད་

དུས་སྟེང་ཡིན། ²You must be on time or the teacher will punish you. ཁྱོད་རང་

ལྷན་ལྟར་སླེབས་དགོས་དེ་མིན་དགེ་རྒྱུ་ལྟོད་ལ་ཚད་པ་གཙོད་ཅིང་།
tire | བར་ཚད་དུ་འཇུག་པ། || I'm afraid the long trip has tired you. རས་འགྲུལ་
 བཞུད་རིང་པོ་དེས་ཁྱོད་རང་བར་ཚད་དུ་བཅུག་ཡོད་པར་བསམ།
tired | བར་ཚད་པ། || He was tired after studying for many hours.
 ཁོས་རྒྱ་ཚོད་མང་པོ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་རྗེས་བར་ཚད།
to | ལ། || I'm going to go to the market. ར་ཁོམ་ལ་འགྲོ་རྩིས་ཡོད།
today | དེ་རིང་། || Today I want to tell you all a story.
 དེ་རིང་རས་ཁྱོད་ཚོ་ཚང་མ་ལ་གཏམ་རྒྱུད་ཅིག་གོད་འདོད།
together | མཉམ་དུ། || We ate a delicious dinner together.
 ར་ཚོས་མཉམ་དུ་བྱ་མ་ཞིམ་པོ་ཞིག་བཟོས།
toilet | སྦྱོད་ཁང། || The toilet stopped working last night.
 མདང་དགོང་སྦྱོད་ཁང་སྦྱོད་མ་བྱུག།
tomorrow | མ་ར་ཉིན། || Tomorrow I'm leaving on a long trip.
 མ་ར་ཉིན་རས་ཐག་རིང་ཞིག་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན།
tonight | དེ་དགོང་། || Tonight he thought it would rain.
 དེ་དགོང་ཁོས་ཚར་བ་འབབ་རྒྱུ་རེད་འདོད།
too | 'ཀྱང། འད། ཡང། 'ཉ་ཅང། || 'Do you want to read a book, too? ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་
 དཔེ་ཆ་ཞིག་ཀློག་འདོད་དམ། 'I'm too fat; I need to lose weight. ར་རང་ཉ་ཅང་ག་
 རྒྱགས་པོ་འདུག་པས་ལུས་པོ་ཅུང་ཅམ་ག་རིང་པོར་གཏོང་དགོས།
tool | ལག་ཚ། || A hammer is a useful tool. ཐོ་བཞི་ལག་ཚ་ཐོ་ཚད་ཅིག་རེད།
tooth | སོ། || The baby is growing a new tooth.
 བྱིས་པ་དེ་ལ་སོ་གསར་བ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ཞིན་ཡོད།
top | རྩ། ཐོག། || Put the book on top of the table. དཔེ་ཆ་དེ་ཅོག་ཅོའི་ཐོག་ལ་ཞོག།
torture | གཞོད་པ། གཅོས་པ། མནར་གཅོད། || Trying to read a book in the dark is
 torture for the eyes. ལུན་ནག་གི་ནང་དཔེ་ཆ་ཀློག་པ་ནི་མིག་ལ་གཞོད་པ་ཆེ། He likes to
 torture people weaker than himself. ཁོ་ནི་རང་ལས་ཉམ་རྒྱུད་བའི་མི་ལ་མནར་གཅོད་
 གཏོང་བར་དགའ།
total | སྒྲིབ་སྡོམས་བྱེད་པ། || Can you total these numbers for me?
 ཁྱོད་ཀྱིས་གྲངས་ཀ་འདི་དག་ར་ལ་སྒྲིབ་སྡོམས་བྱེད་བྱུབ་བམ།
touch | རེག་པ། || He was so fat that he couldn't touch his toes.
 ཁོ་ཚོན་པོ་ཡིན་དུགས་ནས་ཁོའི་རྐང་བའི་མཇུག་གྲུལ་རེག་མ་བྱུག།
toward | སྤྱོད་པལ། || We walked toward the village. ར་ཚོ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པས་སུ་སོང།
town | ཁྲོང་བརྒྱུ། || Are you going to town today?
 དེ་རིང་ཁྱོད་ཁྲོང་བརྒྱུ་ལ་འགྲོ་རྩིས་ཡོད་དམ།

township | ཁང་། གཞིལ་གཞིལ་། || My home is in Maba Township.

ངའི་ཡུལ་སྐྱོད་པ་ཁང་ན་ཡོད།

trade | ཉེ་ཚེས་ ཉེ་ཚེས་བྱེད་པ། || ¹The computer trade in China is growing.

གྲུང་ལོ་ན་སྒྲིག་གྲུང་ཉེ་ཚེས་རྒྱས་བཞིན་ཡོད། ²Do you think he will trade this blanket for some food? ཁྱོད་ཀྱིས་བཟུངས་ན་ཁོས་མལ་གོས་འདི་ཟས་འགའ་ལ་ཉེ་ཚེས་བྱེད་མི་དག

tradition | སྲོལ་རྒྱུན། || Singing loudly is a tradition in this area.

སྐད་མཐོན་བོས་སྒྲུ་ལེན་པ་ནི་ཡུལ་གྲུ་འདིའི་སྲོལ་རྒྱུན་ཡིན།

traffic | ¹འགྲིམ་འགྲུལ། ²ཉེ་ཚེས་བྱེད་པ། || ¹Late at night there is little traffic.

དགོང་མོ་འབྲི་བུ་སྲུ་འགྲིམ་འགྲུལ་བྱེད་པ་ཉུང། ²They traffic in drugs. ཁོ་ཚོས་དུག་ཉེ་ཚེས་བྱེད།

traffic jam | འགྲིམ་འགྲུལ་འཚང་། བ། || There was a traffic jam so I'm late.

འགྲིམ་འགྲུལ་འཚང་། བ་ཅིག་བྱུང་ནས་ང་ཚེས་ལ་ལུས།

tragic | སློ་གདུང་ཆེ་བ། || The death of the two boys was tragic.

ཞི་ལི་གཉིས་ཤི་བ་ནི་སློ་གདུང་ཆེ་བཞིག་རེད།

train | མེ་འཁོར། || I have never been on a train. ང་མེ་འཁོར་ལ་གཏན་ནས་བསྐྱེད་མ་ཚུངས།

traitor | རོལ་གཤམ། || The police arrested the woman for being a traitor.

ཉེན་རྟོག་པས་སྐྱེས་མ་དེ་རོལ་གཤམ་ཞིག་ཡིན་པར་རྒྱུ་བྱས་ནས་འཛིན་བཟུང་བྱས།

transport | སྐྱེལ་འདྲེན་བྱེད་པ། || That big truck is used to transport goods to the market. འགྲིམ་འགྲུལ་རྒྱངས་འཁོར་དེ་དངོས་ཟོག་ཚོང་རར་སྐྱེལ་འདྲེན་བྱེད་པར་བཀོལ།

travel | ¹འགྲུལ་སྐྱོད། ²འགྲུལ་སྐྱོད་བྱེད་པ། || ¹Travel by ship is slower than travel by plane. མཚོ་འགྲུལ་ནི་མ་ཕང་འགྲུལ་ལས་དལ། ²They wanted to travel only at night. ཁོ་ཚོས་མཚན་དུས་ཁོ་ན་ལ་འགྲུལ་སྐྱོད་བྱེད་འདོད།

treasure | ཁོར་རྩ་ཆེན། ²གཙམ་སྐྱུ་བྱེད་པ། || ¹They hoped to find a treasure in the cave. ཁོ་ཚོས་བྲག་ཕྱུག་དེ་ནས་ཁོར་རྩ་ཆེན་ཞིག་རྙེད་པར་རེ་བ་བཅུངས། ²I'll treasure this ring my student's mother gave me. ངས་རང་གི་སློབ་མའི་ཨ་མས་བྱིན་པའི་མཚུབ་དཀྱིས་འདི་ལ་གཙམ་སྐྱུ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།

treat | མགོན་འབོད་བྱེད་པ། མགོན་བསུ་བྱེད་པ། || ¹I'll treat you to a nice meal at noon in a restaurant. ཉིན་གུང་ལ་ངས་ཁྱོད་ལ་ཟ་ཁང་དུ་ཟས་ཕུད་བཟང་བོ་ཞིག་བཟང་བར་མགོན་འབོད་བྱ། ²She gave him a treat after he helped her so much. ཁོས་ཁོའི་ལ་རོགས་ཆེན་པོ་བྱས་པས་ཁོ་ཚོས་ཁོ་ལ་མགོན་བསུ་བྱས།

treaty | ཆིངས་ཡིག། || The two countries ended the war by signing a treaty. རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱིས་ཆིངས་ཡིག་བཞག་ནས་འཐབ་འཛིང་གི་མཚམས་བཞག།

tree | སྣོད་བོ། || The tree was cut down. སྣོད་བོ་དོ་བཅད།

trial | ཞིབ་གཏོད། || The murder trial lasted only two days. དམར་གསོད་ཞིབ་གཏོད་ལ་ཉིན་གཉིས་ཉུག་ཉུག་འགོར།

trip | །ཡུལ་སྐྱོད། །ཡུལ་སྐྱོར། །རྐང་པ་འབྲིལ་བ། || ¹We don't have enough money for the trip. །ཡུལ་སྐྱོར་བྱེད་པར་ངའོ་ལ་སྐོར་མོ་འདད་པོ་མེད། ²Be careful or you will trip and fall. མེས་མ་རྒྱུད་བྱོས་དང་དེ་མིན་ཁྱོད་རང་རྐང་པ་འབྲིལ་ནས་ཐང་དུ་འགྲེལ་ངེས།

trouble | དཀའ་ངལ། སྐྱུག་སྐྱུག་བཟོ་བ། || I hope we don't have any trouble on the way. དས་ངའོ་ལམ་ཁ་ནས་སྐྱུག་མེད་པར་རེ། I don't want to trouble you so I'm leaving. དས་ཁྱོད་ལ་སྐྱུག་བཟོ་མི་འདོད་པས་ང་རང་འགོ་རྒྱུ་ཡིན།

trousers | རྐང་སྐྱེལ། || I've bought some new trousers.
དས་རྐང་སྐྱེལ་གསར་བ་འགའ་ཉོས།

truce | འཇུག་མཚམས་འཛོགས། || The armies declared a truce.
དམ་ལཱ་དཔུང་གིས་འཇུག་མཚམས་འཛོགས་རྒྱུ་བསྐྱེད།

true | རིམ། བདེན་པ། || I swear it is a true story. དས་འདི་ནི་གཏམ་རྒྱུད་རོ་མ་ཞིག་ཡིན་པར་མན་འབྲེལ་བ་ཡིན།

trust | །ཡིད་ཆེས། །ཡིད་ཆེས་པ། །རྣོམ། || ¹The trust that I have in your ability explains why I am promoting you. དས་ཁྱོད་ཀྱི་འཛོན་ཐང་ལ་ཡིད་ཆེས་འཛོན་པ་ནི་དས་ཁྱོད་ཀྱི་གོ་འཕང་གཏོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན། ²I'm not sure that person can be trusted. མི་དེ་ལ་རྣོམ་རུང་མིན་རྣོར་ནས་ང་ལ་གཏེང་ཚོད་མེད།

try | །ཚོད་ལྷ། །ཚུལ་ཚོད་ལྷ་བྱེད་པ། || ¹Although it was a good try it was unsuccessful. དེ་ཚོད་ལྷ་བཟབ་བོ་ཞིག་ཡིན་མོད་ལེགས་འགྲུབ་མ་བྱུང། ²She will try to come to see you in the hospital. ཁོ་མོ་སྐྱེལ་ཁང་དུ་ཁྱོད་ལ་བཟླ་རུ་ཡོང་ཚུལ་ཡོད།

Tuesday | གཟའ་མིག་དམར། || I'll see you next Tuesday. ཐེངས་ཇེས་མའི་གཟའ་མིག་དམར་ཉིན་ང་ཁྱོད་ལ་བཟླ་རུ་འོང།

turn off | ཁ་རྒྱག་པ། || Please turn off the radio. སྐྱ་སྒྱུད་འཁོར་ལའི་ཁ་རྒྱབ།

TV (television) བརྟན་འཕྲིན། || I don't like to watch TV.
ང་བརྟན་འཕྲིན་ལ་བཟླ་བར་མི་དགལ།

twelve | བཅུ་གཉིས། || I'm twelve years old. ང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཡིན།

twenty | ཉི་ལུ། || There are twenty students in my class.
ངའི་འཛོན་གྲྭ་རྒྱུ་བམ་ཉི་ལུ་ཡོད།

twenty-one | ཉེར་གཅིག། || My oldest brother is twenty-one.
ངའི་སྐུན་རྒྱ་ཆེས་ཆེ་བའི་ཉེར་གཅིག་ཡིན།

twin | མཚོམ། || My twin is now a doctor. ངའི་མཚོམ་ནི་ད་ལྟ་སྐྱེལ་བ་ཞིག་ཡིན།

two | གཉིས། || Two boys ran across the road. ཞི་ལི་གཉིས་ལམ་རྒྱུང་ནས་ཕར་བརྒྱགས།

Uncle | ཨ་ཁུ། || His uncle is a teacher. ཁོའི་ཨ་ཁུ་ནི་དགོན་ཆེན་ཞིག་ཡིན།

under | འོག་ན། || The dog ran under the house. རྒྱུ་དེ་ཁང་བའི་འོག་ནས་བརྒྱགས།

understand | ལོ་བཤེས་ཅི་ལོ་བཤེས། || Do you understand? རྒྱུད་གྱིས་ཅི་ལོ་བཤེས།

unite | མཐུན་སྦྲིལ་བྱེད་པ། || We should all unite for equal rights. དབང་ཆ་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཚད་དུ་རྒྱུ་ཚོ་ཚོ་མས་མཐུན་སྦྲིལ་བྱེད་དགོས།

United States of America (USA) | ཨ་མེ་རི་ཁ། || My English teacher is from the USA. དའི་དབྱིན་ཡིག་གི་དགོན་ཆེན་ནི་ཨ་མེ་རི་ཁ་ནས་ཡོང་བ་ཡིན།

universe | འཛིག་རྟེན། || The scientists study the elements in the universe. ཚོན་རིག་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲུབ་ཆ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད།

university | སློབ་གྲྭ་ཚེན་མོ། || He passed the entrance exam and will go to a university. ཁོས་རྒྱགས་འཕྲོད་ནས་སློབ་གྲྭ་ཚེན་མོ་འགྲིམ་རྒྱུ་རེད།

unless | དེ་མིན། མིན་ན། མ་གཏོགས། || I don't want you to come unless you will be happy. རྒྱུད་རང་སྤྱིད་པོ་ཡིན་ན་མ་གཏོགས། དས་རྒྱུད་ཡོང་རྒྱ་བུང་ན་མི་འདོད།

unlike | མི་འདྲ། || Tibetan is unlike English. བོད་སྐད་ནི་དབྱིན་སྐད་དང་མི་འདྲ།

until | བར་རེག་ཏུ། || I won't see you again until tomorrow. མང་ཉིན་བར་རེག་ཏུ་རྒྱུད་ལ་མི་ཐུག།

unusual | རྒྱན་ཕྲན་མིན་པ། || That is an unusual rock. དེ་ནི་རྒྱན་ཕྲན་མིན་པའི་བྲག་རྩོལ་ཞིག་ཡིན།

up and down | ཡར་མར། || His hand moved up and down. ཁོའི་ལག་པ་ཡར་མར་ལ་འགྲུལ།

up | ལངས། གྲུ། སྤེད། || Let's go up the mountain. ད་ཚོ་རི་བོའི་སྤེད་ལ་འཛོགས་པར་གྲུ།

urgent | ཚོབས་ཚེ་བ། འོང་གཚེ་བ། || This is an urgent message for your teacher. རྒྱུད་གྱི་དགོན་ཆེན་ལ་མཚོན་ན་འདི་ནི་འོང་གཚེ་བ་འོང་གཚེ་བ་ཞིག་ཡིན།

us | ད་ཚོ། || Please tell us the answer. ད་ཚོ་ལ་དྲིས་ལན་ལོད།

use | སྤྱོད་པ། || Please use my pencil. དའི་ཞ་སྐྱུག་སྤྱོད་པར་གྱིས།

usual | རྒྱན་ཕྲན། || As usual the road gets muddy after it rains. རྒྱན་ཕྲན་ནང་བཞིན། ཚར་བ་བབས་རྗེས་ལམ་ཕྲན་ཕྲིན་དུ་གྲུ།

usually | རྒྱན་པར། || I usually have bread for breakfast. དས་ཞོགས་ཟས་སུ་རྒྱན་པར་ལོ་རེ་བ།

V **valley** | ལུང་བ། || There is a large valley between those two mountains. རི་བོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ལུང་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད།

value | རིན་ཐང་། འཛེམ་ཐང་། || With inflation the value of money is reduced. དངུལ་ལོ་འགྲེམ་ཐལ་ཤོར་བ་དང་བསྐྱུན་ནས། སྒོར་མོ་དེ་འཛེམ་ཐང་ཉམས།

vegetable | སྣོ་ཚོད། || This vegetable is my favorite.

སྣོ་ཚོད་འདི་ནི་ང་ཚེས་དགའ་བ་ཡིན།

vehicle | རྒྱུར་འཁོར་། || Have you seen our new vehicle on the road?

ཁྱོད་ཀྱིས་ལམ་སྤོང་ནས་ང་ཚོའི་རྒྱུར་འཁོར་གསར་བ་ཡི་མཐོང་།

version | བསྐྱུར་ཡིག། || This is the best version of the poem I've ever read.

འདི་ནི་ངས་བརྒྱུགས་ཐོང་བའི་སྐྱུར་བའི་དེའི་བསྐྱུར་ཡིག་གསུམ་སུ་ཆེས་བཟང་བོ་ཡིན།

very | ཉ་ཅང་། || She is very tall. ཁོ་མོའི་གཟུགས་ཉ་ཅང་རིང་།

very much | ཉ་ཅང་། ཤིན་ཏུ། || I don't like to eat beef very much.

ང་སྐྱམས་ཤུག་བར་ཉ་ཅང་མི་དགའ།

veto | ཁྲོ་སློག། ཁྲོ་སློག་བྱེད་བ། || His veto couldn't be overturned. ཁོའི་ཁྲོ་སློག་ནི་མགོ་

རྟིང་སློག་མི་བྱུབ། The President chose to veto the new law. ཚུན་བྱུན་གྱིས་ཁྲོ་སློག་གསར་བ་ཁྲོ་སློག་བྱས།

vicious | ཞེ་རན། || That is a vicious dog barking over there. ཡ་གི་ན་བྲུག་བཞིན་

པའི་ཁྱི་དེ་ནི་ཞེ་རན་ཞིག་རེད།

victory | རྒྱལ་ཁ། || The players were celebrating their recent victory.

ཚེད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཁོ་ཚོའི་ཉེ་ལམ་གྱི་རྒྱལ་ཁ་ལ་རྟོན་འབྲེལ་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

village | སྡེ་བ། || My village is behind the mountain.

ང་ཚོའི་སྡེ་བ་ནི་རི་བོ་དེའི་ཕྱག་ན་ཡོད།

violence | རྒྱུ་བསྐྱོད། || It would be awful to have violence in the classroom.

སློབ་ཁང་ནང་རྒྱུ་བསྐྱོད་འབྱུང་བ་ནི་བྲམ་ཤིང་།

virus | བདུན་ལུ། || The virus was spread through water. རྒྱུ་བསྐྱུད་ནས་བདུན་ལུ་ཁྱབ།

visit | ¹འཚོམས་འདྲི། ²འཚོམས་འདྲི་བྱེད་བ། || ¹My mother left for her own home

yesterday after a three-day visit to my home. ངའི་ཨ་མས་དེ་དེ་ཚང་དུ་ཉིན་གསུམ་རིང་གི་འཚོམས་འདྲི་བྱས་ཐེས་ཁོ་མོའི་ཁྱིམ་དུ་ལོག་སོང། ²When will you visit me? ཁྱོད་ཀྱིས་ངའ་ནམ་ཚོ་དེ་འཚོམས་འདྲི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།

visitor | འགྲུལ་བ། འཚོམས་འདྲི་བྱེད་མཁན། || The visitor left after two hours.

འགྲུལ་བ་རྒྱུ་ཚོད་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བུད་སོང།

voice | སྐད། || Her voice sounded strange on the phone.

ཁོ་མོའི་སྐད་སྐྱུ་ཁ་པར་སྤོང་ཉན་ཚེ་ཆ་མེད་ཅིག་རེད།

volcano | མེ་རི། || There are volcanoes erupting in Hawaii.

ཞ་མེ་དབྱིས་ན་མེ་རི་འཕྱར་བཞིན་ཡོད།

volleyball | སའེ་ཚིག་གླང་ལི། || The new volleyball was expensive.

སའེ་ཚིག་གླང་ལི་གསར་བ་དེ་གོང་དཀའ།

vote | ¹འདེམས་འོག་ ²འདེམས་འོག་འཕེན་པ། || ¹How many votes did each candidate receive? ²འདེམས་སྐྱབས་པ་དེ་རེ་ལ་འདེམས་འོག་ཅི་ཙམ་རེ་བེམས། ²At what age do you get to vote in the election? རྒྱུད་ཀྱིས་ལོ་དྲུ་འི་སྐོང་ནས་འདེམ་བསྐོའི་འདེམས་འོག་འཕེན།

voyage | མཚོ་སྐྱོད། || My mother arrived after a long voyage over the ocean. དའི་ཨ་མ་ཡུན་རིང་མཚོ་སྐྱོད་བྱས་མཐར་ཕྱིར་འབྱོར།

Wages | གྲུ་ཡོན། || He hopes improving his education level will increase his wages.

ཁོས་རང་གི་སློབ་གསོ་ཇི་དགའ་ལ་བཏང་ནས་ཁོའི་གྲུ་ཡོན་ཇི་མཐོར་གཏོང་བར་རེ།

wait | སྐྱག་པ། || Wait for me here and I'll be back in an hour. ད་ལ་འདི་ནས་སྐྱག་པ་དང་རྒྱ་ཚོད་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་ང་ཕྱིར་སྐྱེ་བས་འོང།

wait for | སྐྱག་པ། || Please wait for me by the school.

ང་ལ་སློབ་གྲྲའི་ལོགས་ནས་སྐྱག་པ་དང།

wake | སྐྱོང་བ། སང་པ། || Please wake me up early tomorrow morning.

སང་ཉིན་སྐྱོང་མོང་གཉིད་ལས་སྐྱོང་སང་དང།

walk | ¹རྐང་བར། ²རྐང་བར་དུ་འགྲོ་བ། || ¹After a long walk in the mountains I felt much better. ²ཁོང་ནས་རྐང་བར་ལ་ཡུན་རིང་ཕྱིན་པ་ན། དའི་ཚོར་བ་ཇི་དགའ་ལ་སོང། ²I'll walk to your home this evening. དེ་དགོང་ང་ཁོད་ཚང་ལ་རྐང་བར་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན།

wall | གུང། || The wall is made of bricks. གུང་དེ་སོ་ཕག་གིས་ལས།

want | འདོད་པ། དགོས་པ། || Do you want any tea? རྒྱུད་ཀྱིས་ཇ་བཏུང་འདོད་དམ།

war | འབབ་འཇུག། || Many people die in war. མི་མང་བོ་འབབ་འཇུག་ཁྱོད་གི།

warm | རྩོན་པོ། || Today is warm. དེ་རིང་ག་ནམ་ག་གིས་རྩོན་པོ་རེད།

wash | བུལ་བ། || I'll wash the dishes later. ཟུང་འགོར་རྗེས་ངས་སྐྱེར་མ་བུ།

waste | རྒྱུ་ཚོས་སུ་གཏོང་བ། || Don't waste your time playing sports all the time. བླ་རྒྱུན་རྩལ་སྦྱོང་རྩེས་ནས་རང་གི་དུས་ཚོད་རྒྱུ་ཚོས་སུ་མ་གཏོང།

watch | ¹མ་ཁྲིག་མའི་རྒྱ་ཚོད་འཁོར་ལོ། ²བཟུང་བ། || ¹I lost my new watch. ²ངས་རང་གི་མ་ཁྲིག་མའི་རྒྱ་ཚོད་འཁོར་ལོ་གསར་བ་བོང། ²Please watch my children while I go to town. ད་གོང་ལ་སོང་ཤུལ་དུ་ངའི་བྱིས་པ་ལ་བཟུང་འགོས།

water | ¹རྒྱ་བྱུང་དཔ། ²མྱ། || ¹I water the yaks and sheep in the evening.

དགོང་མོར་ངས་ཟོག་ལུག་ལ་ཚུ་ལྷན། ²Please give me a glass of hot water.
ང་ལ་ཚུ་ཚན་མོར་གང་བྱིན་དང།

wave | ¹ཚུ་རྒྱབས། ²མར་གཡོན་རྒྱུར་གཡོན། ³ལག་བརྟེན་ནལ། || ¹She likes to stand in the waves at the ocean. ཁོ་མོ་རྒྱ་མཚོ་རི་ཚུ་རྒྱབས་ཁོད་ལངས་པར་དགའ། ²I can recognize his wave from far away. རྒྱུང་རིང་ནས་ངས་ཁོ་མོར་གཡོན་རྒྱུར་གཡོན་བྱེད་པ་རིག་བྱས། ³He waved goodbye when he left. ཁ་གྲུས་རྒྱབས་ཁོས་ལག་བརྟེན་བསྟན་ནས་བདེ་མོ་བྱས།

way | ལམ། ཐབས། || This way please! ལམ་འདི་རུ་ཞོག།

we | ང་ཚོ། || We are Tibetan. ང་ཚོ་ནི་བོད་པ་ཡིན།

weak | གཉེ་མ་པོ། ཉམས་རྒྱུང། || I prefer weak tea over strong tea.
ང་ཇ་བཅོན་པོ་ལས་གཉེ་མ་པོ་ལ་དགའ།

wealth | ལྡོག་པ་འབྱོར། || There is a great deal of wealth in that part of town.
གྲོང་བརྒྱུ་ཆར་དེ་རུ་ལྡོག་པ་འབྱོར་ཆེ།

weapon | མཚོན་ཆ། || The rebels hid their weapons near the forest. རོ་ལོག་པ་
ཚོས་རང་གི་མཚོན་ཆ་ཚགས་ཚལ་དུ་སྐྱུས།

wear | གོན། གྱུན་པ། || I'll wear my new hat tonight.
དེ་དགོང་ངས་ངའི་ལྷ་མོ་གསར་བ་གྱུན་རྒྱུ་ཡིན།

weather | བཀྲ་བྱ། གཞམ་གཤམ། || The weather is nice today.
དེ་རིང་གཞམ་གཤམ་བཟང།

Wednesday | གཟའ་ལུག་པ། || The party is on Wednesday.
སློཚ་གསལ་ནི་གཟའ་ལུག་པའི་ཉིན་ཡིན།

week | གཟའ་ལའོར། || One week from today is her birthday.
དེ་རིང་ནས་གཟའ་ལའོར་གཅིག་ལའོར་ཆེ་ཁོ་མོའི་སྐྱེས་སྐར་ཡིན།

weekday | གཟའ་ལའོར་གྱི་ཉིན་མ། || Monday is a weekday.
གཟའ་ལུ་བཞི་གཟའ་ལའོར་གྱི་ཉིན་མ་ཞིག་ཡིན།

weekend | གཟའ་མཇུག་གི་ཉིན་མ། || Saturday and Sunday are the weekend.
གཟའ་སྐེན་པ་དང་གཟའ་ཉི་མ་ནི་གཟའ་མཇུག་ཡིན།

welcome | དགའ་བསུ། དགའ་བསུ་བྱེད་པ། || He gave us a very nice welcome. ཁོས་
ང་ཚོ་ལ་དགའ་བསུ་ཉུ་ཅང་ལེགས་པོ་ཞིག་བྱས། Welcome to my home! དེ་དཀར་ལ་ཕེབས་
པར་དགའ་བསུ་ཞུ།

west | ལྷོ་ཕྱོགས། || My home is west of here. ངའི་ཡུལ་འདི་གའི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད།

wet | ལྡོག་པ། བངས་པ། || My shirt is wet from the rain. ངའི་ཚོ་ལེན་ཆར་བ་ལས་བངས།

what | ཅི་ཞིག། || What did you learn in class today? དེ་རིང་ཚོའི་གྲྲི་སློབ་ཁྲིད་སྟེང་ཤེས་
བྱ་ཅི་ཞིག་སླུངས།

what about | ཅི་འདྲ་ཡིན་པ། || What about next week? གཟའ་ལའོར་རྗེས་མཚུངས་ཉིན་འདྲ་

ཅིང། What about the new teacher? དགོ་ཚུན་གསར་བའི་ཅི་འདྲ་རེད།

wheat | གྲོ། || China grows a lot of wheat. གྲུང་གོས་གྲོ་མང་བོ་འདྲ་བས།

wheel | འཁོར་ལོ། || The wheel was invented a long time ago.

འཁོར་ལོ་ནི་དུས་རིང་མོ་ཞིག་གི་ཚེན་ལ་གསར་གཏོང་བྱས།

when | བཞུགས་པའི་དུས་ཡུན་ཚེན་ལ། ¹When she left she was sad. ཁོ་མོས་གྲུས་དུས་ཁོ་མོའི་

ཡིད་སྐྱོ་བྱུང། ²When will you visit me again? རྒྱུད་ཀྱིས་ང་ལ་ཞུགས་ཚེན་ཡང་བསྐྱར་

འཚམས་འདྲི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།

where | གང་ལ། གང་ན། || Where are you going? རྒྱུད་གང་ལ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།

which | གང། || Which color do you like best? རྒྱུད་ཚེས་དགའ་བའི་ཁ་དོག་ནི་གང་ཡིན།

while | དུས་ཅི་ན། རྒྱུགས་སུ། || While she was out a friend came to visit.

ཁོ་མོ་སྐོ་ལ་སོང་བའི་རྒྱུགས་སུ་གྲོགས་པོ་ཞིག་ཁོ་མོ་ལ་བཟུ་རུ་ཡོད།

white | དཀར་ལོ། || My trousers are white. ངའི་རྒྱུ་མེད་དཀར་བོ་ཡིན།

who | ལྷ། || Who telephoned you? ལྷ་སྐྱོད་ལ་ཁ་ཕར་བཏང།

whole | ཚང་མ། ཚ་ཚང་། གང་བོ། || I ate the whole dish of food. ངས་ཟད་ལྡོར་གང་བོ་ཟོས།

whose | ལྷའི། || Whose book is this? འདི་ནི་ལྷའི་དཔེ་ཆ་ཡིན།

why | ཅིའི་ཕྱིར། || Why are you weeping? རྒྱུད་ཀྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་ཕེ་འདེབས་བཞིན་ཡོད།

wide | རྒྱ་ཆེ་བ། || The river is wide and deep. གཙང་བོ་དེ་ནི་རྒྱ་ཆེ་ལོང་གཏིང་ཟབ།

wife | རྒྱུ་མོ། || My wife is younger than me. ངའི་རྒྱུ་མོ་ང་ལས་རྒྱུང།

willing | འདོད་དུ། || I'm willing to help you with your homework.

བྱིས་གྲི་ལས་བུའི་ཐོག་ནས་ངས་རྒྱུད་ལ་རོགས་བྱེད་འདོད།

win | རྒྱལ་བ། || The team struggled to win the match.

རུ་ཁག་དེས་འགྲན་བསྡུར་ལས་རྒྱལ་བར་བརྟེན། Our win last night made us the

champions. མདང་དགོང་གི་རྒྱལ་བ་དེས་ང་ཚོ་ཨང་དང་པོར་བསྐྱར།

wind | ¹རླུང། ²རླུང་ཚོད་ལོར་ལོ་དཀྱིལ། || ¹The wind is cold. རླུང་དེ་འཇུགས་མོ་ཡིན། ²I

forgot to wind my watch so it stopped. ངས་རང་གི་རླུང་ཚོད་ལོར་ལོ་དཀྱིལ་རྒྱ་བརྟེན་

སོང་བས་དེ་རང་ལོར་མཚམས་བཞག།

window | རྐེའུ་ལུང། || The window is broken. རྐེའུ་ལུང་དེ་ཆག

windy | རླུང་ཆེ་བ། || Yesterday was windy. ཁ་སང་རླུང་ཆེ།

winter | དགྲུན་ཁ། || Winter will soon come. དགྲུན་ཁ་ལྷུང་མོང་སྐབས་རྒྱ་རེད།

wise | ་ཞེས་རྒྱ་ཅན། || I hope to become wise when I grow older. ང་ལོ་རྒྱས་དུས་མི་

ཞེས་རྒྱ་ཅན་ཞིག་བྱེད་འདོད།

wish | རེ་བ། རེ་བ་འཛིན་བ། || What is your strongest wish? རྒྱུད་ཀྱི་རེ་བ་ཆེས་ཆེན་པོ་ནི་

གང་ཡིན། She wished she could go to the university. ཁོ་མོས་ཁོ་མོ་སྐྱོད་གྲུ་ཆེན་

མོར་འགྲོ་བྱུག་པར་རེ་བ་བརྒྱན།

with | མཉམ་དུ། || I'll come with you. དེ་ལྟར་དང་མཉམ་དུ་འགོ་རྒྱུ་ཡིན།

withdraw | ཕྱིར་འཐེན་པ། ཕྱིར་ལེན་པ། || I'll need to withdraw some money from the bank tomorrow. སང་ཉིན་དང་འཕུལ་ཁང་ནས་སྐོར་མོ་འགའ་ཕྱིར་ལེན་དགོས་རྒྱུ་རེད།

without | མེད་ན། མེད་པར། མེད་པ། || Without my friends, I'd be quite lonely. དེ་འོག་གསལ་པོ་མེད་ཚོ་དང་ལེ་ལེར་རྒྱུ་ལྷང་བ་བྱུང་ཆེ།

woman | རྒྱུ་མ། || That woman is Tibetan. རྒྱུ་མ་དེ་ནི་བོད་མོ་ཡིན།

women | རྒྱུ་མ། || Those women are Tibetan. རྒྱུ་མ་དེ་དག་ནི་བོད་རིགས་ཡིན།

wonder | ¹མཚར་སྣང། ²ཉེས་ན་འདོད་པ། || ¹I was filled with wonder when I saw a zebra for the first time. ཐེངས་དང་པོར་དང་སྐར་ཁྱུང་འཕྲོ་ཞིག་མཐོང་དུས་དེ་རང་མཚར་སྣང་གིས་བརྟན་མོང། ²I wonder what they will be doing next week? གཟུགས་འཁོར་རྗེས་མཚར་ཅི་ཞིག་ལས་བཞིན་པ་དང་ཉེས་ན་འདོད།

wood | ཤིང། || Can you help me collect some wood? རྒྱུང་གིས་དེ་ལེ་ཤིང་འགའ་འཚོལ་སྟུང་བྱེད་པར་རོགས་བྱེད་བྱེད་བཅའ།

word | ཚིག། || How do you pronounce this word? རྒྱུང་གིས་ཚིག་འདི་ཇི་ལྟར་འདོད།

work | ལས་ཀ། ¹བྱ་བ། ²བྱ་བ་བྱེད་པ། || ¹I don't like my work. རང་རང་གི་བྱ་བ་ལ་མི་དགའ། ²I will work hard. དས་བྱ་བར་འབད་བརྩོན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

worker | ལས་བྱེད་མ་ཁུ། འབྲོ་བ། || My father is a worker. དེའི་ཨ་ཕ་ནི་འབྲོ་བ་ཞིག་ཡིན།

world | འཛོམས་གླིང། || I'd rather live here than anywhere else in the whole world. ད་འཛོམས་གླིང་གི་ཡུལ་གྲུ་གཞན་ཀུན་ལས་འདི་གར་སྤོང་འདོད།

worried | སེམས་ཁུར་བྱེད་པ། || I'm worried about your study. དས་རྒྱུང་གི་སློབ་སྦྱང་ལ་སེམས་ཁུར་བྱེད།

worry | སེམས་ཁུར་ལ། སེམས་ཁུར་བྱེད་པ། || What is your biggest worry? རྒྱུང་གི་སེམས་ཁུར་ལྟོ་སྐྱོད་ཀྱི་ཆེས་ལེགས་པོ་ནི་ཅི་གང་ཡིན། I worry about you. དས་རྒྱུང་ལ་སེམས་ཁུར་བྱེད། Don't worry! སེམས་ཁུར་མ་བྱེད།

worse | ཇི་ཞན། || If I don't study my English becomes worse and worse. གལ་ཏེ་དང་སློབ་བཅའ་བྱས་ཚེ། དེ་དཔྱིན་ཡིག་ཇི་ཞན་ཇི་ཞན་དུ་འགྱུར།

worst | ཐོ་མ། ཆེས་ཞན་པ། || He is the worst student in the class. ཁོ་ནི་འཛོམས་གླིང་གི་ནང་གི་སློབ་མ་ཆེས་ཞན་པ་ཡིན།

wound | རྩ་ས་སློན། || She got a serious wound when she fell off her horse. རྩ་ལས་སྟུང་ནས་ཁོ་མོར་རྩ་ས་སློན་ཚབས་ཆེན་པོ་བྱུང།

write | འབྲི་བ། || Will you write a letter to me very soon? རྒྱུང་གིས་དེ་ལེ་ཡི་གེ་ཞིག་མི་འགྲུངས་པར་འབྲི་རྒྱུ་ཡིན་ནམ།

wrong | མི་འགྲིག་པ། || What's wrong with your sister? རྒྱུང་གི་སྲིང་མོ་ལ་དོན་མི་འགྲིག་པ་ཅི་ཞིག་བྱུང།

x-ray | x-འོད། || I had an x-ray yesterday.

X Xའོད་ཀྱིས་ཁ་སང་ལ་བརྟག་དཔྱད་ཅིག་བྱས།

xenophobia | གཞན་ལ་ཞེད་པའི་སེམས་འཇུ། || ‘Xenophobia’ is a very strong dislike of strangers or foreigners. གཞན་ལ་ཞེད་པའི་སེམས་འཇུ་ནི་མི་ཚ་མེད་དང་ཕྱི་སྲིད་བལ་བཅངས་པའི་ཞེ་སྲུང་དྲག་པོ་ཞིག་ཡིན།

Y year | ལོ། || In what year were your born? རྒྱུད་ནི་ལོ་ནམ་ལ་སྐྱེས།

yellow | མེར་བོ། || Butter is yellow. མར་ནི་མེར་བོ་ཡིན།

yes | ལེགས་སོ། ཡིན། || Yes, I am Tibetan. ཡིན། ང་ནི་བོད་པ་ཡིན།

yesterday | ཁ་སང། || I forgot what I said yesterday.

ངས་ཁ་སང་རང་གིས་སྐད་ཆ་ཅི་ཞིག་བཤད་པ་བརྗེད་སོང།

yesterday evening | མདང་དགོང། || Yesterday evening I went to visit my uncle. མདང་དགོང་རང་གི་ཨ་ཁུ་ལ་འཚོམས་འདྲི་བྱེད་པར་སོང།

yet | ད་རུང། || I haven’t been to class yet. ད་སྐོབ་ཁྲིད་ལ་ད་རུང་སོང་མེད།

you | ཁྱོད། || Do you want to learn English? རྒྱུད་ཀྱིས་དབྱིན་ཡིག་སྦྱང་འདོད་དམ།

young | གསར་བ། ལོ་རྒྱུད། || I’m not young anymore. ང་དེ་ལོ་རྒྱུད་མིན།

your | ཁྱོད་ཀྱི། || Your dress is beautiful. ཁྱོད་ཀྱི་གོན་པ་ནི་ཉ་ཅང་མཛོམས།

yours | ཁྱོད་ཀྱི། || Is this book yours? དེ་ཆ་འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཡིན་ནམ།

yourself | ཁྱོད་རང་ཉིད། || Did you paint this picture by yourself?

དེ་མི་འདི་ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྲིས་པ་ཡིན་ནམ།

zebra | རྩེ་བྲ། || Zebras are black and white, look like horses, and live in Africa. རྩེ་བྲ་ནི་ལུས་མདོག་དཀར་ནག་འབྲེལ་ཡིན་ལ། གཞུགས་རྟ་དང་མཚུངས་ཤིང་ཨ་རྒྱེ་རི་ཁ་རུ་འཚོ་གནས་བྱེད།

Z **zenith** | ཕྱི་མོ། དར་བའི་སྐང། || He died from a heart attack when he was at the zenith of his career. ཁོ་རང་གི་འཕྲིན་ལས་དར་བའི་སྐང་ན་ཡོད་དུས་སྤིང་ནད་ལས་གོངས།

zero | གོར་ཐིག། || Zero is a number. གོར་ཐིག་ནི་གྲངས་ཀ་ཞིག་ཡིན།

zigzag | གུ་གུ་ཅན། || We followed the zigzag path through the forest. ང་ཚོས་ནགས་གསེབ་ཀྱི་ལམ་གུ་གུ་ཅན་དེ་དེད།

zipper | སྒྲིག་སོ། || Plastic zippers are cheaper than metal zippers but they are not as strong. འགྲིག་གི་སྒྲིག་སོ་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲིག་སོ་ལས་གོང་སྤྲོ་རུང་རྒྱ་སྐྱས་དམན།

zombie | རོ་ལངས། || A zombie is a dead person that has come back to life.

རོ་ལངས་ནི་སྐོག་སྐྱར་རྒྱས་པའི་གཤིན་པོ་ཡིན།

zone | ལུལ། || The United States has several time zones. ཨ་མེ་རི་ཁ་ལ་དུས་ལུལ་

འགའ་ཡོད།

zoo | རི་དྲགས།ཁང། || My children like to visit the zoo. ངའི་བྱིས་པ་ཚོ་རི་དྲགས།ཁང་དུ་

འགོ་བར་དགའ།